Rólam irta:

Dr. POGÁNY Ö. GÁBOR

A Magyar Nemzeti Galéria nyug. főigazgatója, művészettörténész, a művészettudományok kandidátusa, a Művészeti lexikon munkatársa. A Művészet és a Művészettörténeti Értesitő v. főszerkesztője, számos képzőművészeti album, könyv irója, szerkesztője és alkotója:

x

1985 III.1. "Imponálóan gazdag munkásságod számottevő helyet foglal el a magyar művelődés történetében, félévszázados tevékenységednek a felmérése egyuttal korunk sokrétü művészeti törekvéseinek áttakintésére is alkalmat ad"

További alkotómunkádhoz erőt, egészséget kiván Pogány Ö.Gábor

x

1986 II.27 "Mint hatalmas életművel rendelkező grafikus és mint a kisgrafika művelésének vezéregyénisége a társadalom szolgálatában, egyetemes értékek megteremtésében olyan jelentőset teljesitettél,hogy ahhoz senkinek hozzátennivalója nem lehet"

Őszinte tisztelettel üdvözöl
Pogány Ö.Gábor

x

1987 III.16 "Köszönöm küldeményeidet. Gyülik, gyülik a munkásságodat, müveidet dokumentáló anyag. Egyre többet tudok meg Rólad, eredményeidről. Előbb-utóbb módot kell találjak arra, hogy lapjaidat alaposan áttanulmányozzam, szeretnék mind teljesebb betekintést kapni gazdag életművedbe.

Addig is hálás vagyok minden információért, amihez müködésedről, sikereidről, bemutatóidról hozzájutok. Remélem, egy kisebb-nagyobb irással is kifejezhetem majd őszinte megbecsülésemet.

Szivélyes üdvözlettel hived
Pogány Ö Gábor

x

1988 VIII.26 "Minduntalan elámulok azon a páratlan gazdag életművön, mely félévszázadot meghaladó munkásságod eredményeként feltárja a grafikai aktivitás nagyszerü lehetőségeit. S emellett még annyi mindent csináltál, a képzőművészet más ágazataival is bővitetted müködésed körét, nem szólva egyedülálló tipografiai, - nyomdai tevékenységedről. Ha csak lapjaidat nézi át a mübarát, az egyetemes művelődéstörténet panorámájának szédítő arányai ámitják el érzelem- és gondolatvilágát, s felmérheti, milyen becses szolgálatot tész az ismeretterjesztés és izlésfejlesztés ügyének.

Szeretettel ölel hived Pogány Ö Gábor

x

1989 II.1o "Nagy élvezettel tanulmányozom festményeidet. Ezek is azt tanusitják, hogy munkásságod sokoldalusága következtében menynyi mindent sikerült példamutatóan megoldanod.

Bizonyos, hogy mindenek elött tevékenységed szerteágazó távlataival magyarázhatók alkotói eredményeid, azok a sajátos értékek, melyek a különböző müfajokban egyaránt felmutatják művészeted egyéni vonásait, azokat az esztétikai erényeket, melyek a művelődés sorsdöntő szerepét hangsulyozzák az ember tudatának alakitásában, jó közérzetének a biztositásában.

x

További sikeres munkálkodást kivánva szeretettel ölel

hived
Pogány Ö Gábor

(9)

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus
1096. BUDAPEST IX., SOBIESKI JÁNOS U. 40
Telefon: 339-791

XX. INTERNATIONALER EXLIBRIS-KONGRESS WEIMAR 1984

UTÓSZÓ A XX. NAMZETKÖZI WEIMARI EXLIBRIS KONGRESSZUSHOZ

A FISAE döntése alapján, London után az NDK-beli WEIMAR-nak jutott a megtiszteló feladat , az immár XX. Exlibris Kongresszus és Világkiállitás megrendezésére. Jobb helyet, keresve sem találhattak volna. WEIMAR a német kultura egyik legismertebb városa. Számos tudományos, kulturális intézet, irodalmi társaság müködési helye. Sok muzeuma, ~~emlékhelye~~, könyvtára és számos emlékhelye van. Igazi Irodalmi, zenei és müvészi város. Itt dolgozott és alkotott Goethe és Schiller. Barátságuk szimboluma a Szinháztéren álló emlékmüvük.

Itt élt, dolgozott a magyar származásu LISZT FERENC, a világhirü zeneszerzó és zongoravirtuoz, kinek emlékmuzeuma van, és zenemüvészeti fóiskolát neveztek el róla. De sorolhatnám még a város számtalan nagyjait. Pld. Herder, Wieland, Bach, Richard Strauss, Lucas Cranach, Arnold Bäcklin, Max Liebermann, Wagner, Szmetana, Martin Luther és az ugyancsak magyar Lehár Ferencet /Goethe: Friderika/ és ezzel még lesem zárult a sor.

Weimarban - mint máshol is - lelkes magángyüjtók kezdték a XV - XVII. szban gyüjteni az exlibriseket. Alapjait a gavallér Erick Heinicke és apja Paul Heinicke 1874-1965 rakta le, aki nagy gyüjteményét a DDR Kulturszövetségen keresztül az államnak ajándékozta. /Staatliches Museum Schloss/Burgk/ Az exlibris gyüjtést azóta is tervszerüen végzik.

A kongresszus elókészületei már a télen elkezdóttek. A kiállitási anyag beküldése, müvészek részére 1984 Április 15 volt. /sajnos a rövid határidó és betegségem miatt nem tudtam kellóen felkészülni/ A kezdeti nehézségek után, csakhamar megindult a prospektusok, tájékoztatók szétküldése. Sajnos sokszor megkésve és többszöri sürgetésre.

A kongresszusra 1984 Augusztus 24.-én érkeztek zömmel a külföldi müvészek, gyüjtók és résztvevók. A nap eligazitással, szállásfoglalással telt el. Másnap 25.-én de. 1o órakor nyilt meg a XX. FISAE Kongresszus a Weimarhalléban. A megnyitó beszédet a kongresszus jelenlegi elnöke dr.Prof. Lothar Lang tartotta, majd több történeti visszapillatás következett s végül a város polgármestere megnyitottnak nyilvánitotta a kongresszust.

A város mindenütt felvolt lobogózva és tele a legkülönbözóbb kinagyitott exlibris plakátokkal, és eligazitó táblákkal.

Ebéd után nyilt meg a XX. Exlibris világkiállitás a Kunsthalléban, amelyen 22 nemzet 4oo müvészének több ezer müvészi exlibrisét mutatták és állitották ki. A kiállitás anyagát leltárszerüen, lehetetlen felsorolni, ez a katalógusokban amugyis megtalálható, igazi élményt amugy is csak a látvány nyujtott. Érdemes volt végignézni az egészet, müvészi szépségét és technikai tökéletességét. A hatalmas Weimari Mücsarnokban a 4oo müvész többezer alkotásai közt örömmel fedeztem fel az általam beküldött 57 linómetszeteim közül 27-et külön tablón ANDREÁS BÁNSÁGI UNGARN felirattal és nemzeti szinnel dekorálva. Alatta vitrinben még külön 5 drb-t fedeztem fel diorámában üveg alatt, összesen 32 drb-t.

A mellettem lévó tablón Nagy László Lázár Ceglédi grafikusmüvész kollegám és barátom 31 szép famatszetei kaptak helyet ugyancsak hasonló módon kiállitva. Igy talajdonképpen -reprezentálva - hazánkat mi ketten képviseltük. A többi magyar kollegáknak 1-1, a fóiskolás Müller Árpádnak 3 alkotása volt kiállitva.

A müvészek országonkénti megoszlása:

Lengyel	76	NSZK	18	Osztrák	11	Dánia	3
Szovjet	69	Magyar	17	Angol	7	Olasz	3
NDK	54	Kina	15	Finn	5	Román	2
Cseh	34	Japán	13	Sweitz	5	USA	2
Bulgár	19	Belga	12	Holland	4	Francia	2
						Spanyol	1

10

A résztvevők megoszlása:

Magyar	51	Olasz	9	Japán	3
DDR	5o	Dán	8	USA	3
NSZK	32	Osztrák	5	Svéd	2
Cseh	31	Holland	5	Sweitz	2
Szovjet	12	Finn	5	Francia	1
Lengyel	1o	Belga	4	Ujzéland	1

Érdekessége, hogy a szocialista országok müvészei döntő többségben voltak képviselve, ami valószinüleg a földrajzi közelség miatt magyarázható. Igaz, hogy sokan jöttek nevezés nélkül is, akik a hivatalos kimutatásban nem szerepelnek, de voltak olyanok is akik valamilyen közbejött akadály miatt nem jöhettek el. Igy is jóval többen voltunk a hivatalosan bejelelentkezetteknél.

25.-én du. az Erick Wendt klubban megindult a csere az un. "csencselés" Bábeli nyelv-zür közepette is igen jó hangulatban régi és uj ismeretségek kötödtek és ujra megerősödtek. Itt volt aztán a népek igazi barátsága.

Közben a delegáltak tagjai, felmentek az emeleti kongresszusi helyiségbe és vagy két órán keresztül megtartották, megbeszélték a XX. FISAE Kongresszust a külön napirendi pontok alapján. Közben hazafelé nagy felhőszakadás, bőrigáztunk.

26.-án Kirándulás Eisenachba 6 busszal /Ikarus/ Ebéd I.o. étteremben, ahol kitünő tájjellegü specialitásokat szolgáltak fel. BACH szülőházában, annak megtekintése után áhitatos csendben végighallgattunk egy korabali hangszereken játszott konzertet. A WARTBURG-várba, már jólakottan, nehézkesen kapaszkodtunk fel és ezen a lo kicsi szamár sem segitett már 1 M-kás viteldijmellett. A látvány lenyügöző volt. Belül még csodálatosabb. A falakon igen sok freskón magyarországi Szent Erzsébet csodálatos, humánus tettei megörökitve, ami örömmel töltött el mindannyiunkaz. Az idegenvezetés végig és mindenüt 3 nyelvü volt: Német, angol és francia. Eisenachból visszafelé, utközben megtekintettük a hires Molsdorfi kastélyt és muzeumot. Festményei és sex-libris kiállitása csodálatos, de az utóbbin sokat derültünk.

27.-én Kirándulás a BURGK/SAALE vár és folyóhoz. A felauzasztott tavakon kb. 5 órás hajóutat tettünk meg fjordokra emlékeztető környezetben. A tó mélysége 7 - és 76 m között van. A kellemes és napfényes időben a hajón ételek-italok, cserék, interjuk.stb. Velem UTE WERNER fiatal és csinos ujságirónő készitett interjut, két berlini lap részére,/remélem küld támpéldányt/ Megleptem egy német-nyelvü Weimari mappámmal, amelynek igen megörült. A mappám Budapesten készült, direckt a Weimari XX. Exlibris Kongresszusra német és magyar nyelven Schiller születésének 225 évfordulójának emlékére. Egyébként mindenütt nagy sikere volt.

Az ódon vár történetét ugyancsak Dr. Prof. Lothár Lang ismertette a vár udvarában, humorral füszerezve, ami néha nagy kacajt váltott ki. A vár restaurálás alatt áll. Egyébként itt van az NDK legnagyobb állami Exlibris gyüjteménye, amely évről-évre tetemesen gyarapodik s egyben ő az igazgatója. Megtekintettük a régi exlibris kiállitást is, majd a vár helyreállitott kápolnájában a prof. fiatal felesége, aki zenemüvész, az u.n. "ezüst orgonán" adott nivós Bach hangversenyt, amit áhitattal hallgattunk.

Thüringiai ételek, frissen sültek, italok, borok, sörök és jó hangulatban szálltunk este a 6 buszra Weimár-felé.

Aug. 28. A klasszikus német irodalom emlékhelyeinek megtekintése, a programtól eltérően egyénileg. Tehát Schiller, Goethe, Herder, Wieland, Cranach és Liszt Ferenc Mi ketten a feleségemmel Liszt muzeummal kezdtük, és ez is tette reánk a legnagyobb hatást. Már annak is örültem, hogy az egyetlen hely ahol nem kértek belépődijat. Bemutatkoztunk, udvarias fogadás s ahogy elindultunk, megszólalt pianóban Lisz csodálatos zenéje. A meghatottságtól könnybelábadt a szemem és sokáig szólni sem tudtam a kisérő, magyarázó hölgyhöz. Természetes volt, hogy egy németnyelvü Weimari mappával megleptem a hölgyet és az archivum részére 1 példányt, hiszen négy liszt portrés exlibris van benne. Ugyancsak Goethe és Schiller emlékhelyein is.

Délután ismét csere, csencs, börze, igaz barátsággal és egyetértéssel.

Este 19 órakor "Abschlussabend" a XX. FISAE Kongresszusnak, szónoklatokkal, zeneszámokkal, majd megnyitották a müvészien dekorált Thüringiai Büffét óriási eszem-iszomal. A jó hangulatban az egész kongresszus az asztalok között a zene ütemére és tapsra

kezek a vállakon, kigyózva vonult végig a helyiségeken. Utána tánc, kitudja meddig? Mi 22 órakor leléptünk csendben, miután nem akartuk az utólsó Buszt lekésni Buchenwald felé, ahol a Hotel Ettersbergben laktunk. Sajnos ez a várostól 10 km-re van, ami igen sok problémát okozott. Főleg a hiányos autóbuszmenetrend miatt. Ámbár a a hegyes-völgyes, erdős, parkos hely szép és gondozott.

29.-én az elutazások napja volt. Mi egy nappal tovább maradtunk, mivel az Erfurti repülőjegyünk 30.-ra szólt. Igy a sok és zsufolt programok és idő hiányában az elmaradt képeslapok irása, valamint a szép Erfurt megtekintése maradt.

30.-án Weimar a "humanizmus városa" /micsoda anakronizmus/ közelében Buchenwald /ahol mi magyarok is laktunk/ Németország legsötétebb napjaira emlékeztet a Buchenwaldi koncentrációs tábor területén emelt emlékmü. A koncetrációs táborban elpusztult 56.000 ember /köztük Ernst Thelmann a német kommunistapárt vezetője is/ Feleségemmel, leraktunk egy csokor virágot a mártirok emlékére.

A XX. Nemzetközi Exlibris Kongresszus /FISAE/ és Világkiállitás 1984 felejthetetlen élményekkel és szép emlékekkel zárult. Jó volt, szép volt, és hiven szolgálta a kultura, a müvészet és a népek közötti igaz barátságot!

A viszontlátásra 2 év mulva Hollandiában 1986-ban!

JÓ CSERÉT!

Bánsági András grafikus

EXLIBRIS ZOÉVE
1959 1989

(5

A Kisgrafika Barátok Köre
30 éves Jubileumi Találkozójára
1989 Junius 24-25 Férsek művész-
klubban kiállítással egybekötve.

Eredeti metszet
Original Schnitt X 3 opus: 745

FECIT
Bánsági András

Cézanne: Kártyázók

Az alapítvány jól olajozott gépezetének működését egyetlen homokszem akadályozza csupán: a házigazda elviselhetetlen, zsarnoki természete. Nincs hozzászokva az ellentmondásokhoz, ezért nem is tűri azt. Elvárja, hogy a művészet kérdéseiben - tanácsadóitól a látogatókig - mindenki az ő nézeteit vallja. Bár az intézmény már 1924-ben megnyitotta kapuit, képanyagát máig is kevesen ismerik. Barnes ugyanis haláláig csak néhány tucat embert engedett be hetenként, főleg szombaton, a gyűjteménybe és ezeknek is írásban, előre kellett kérniök az engedélyt. A legnagyobb gyönyörűséggel tagadta meg ezt a műkereskedőktől, kritikusoktól, neves költőktől, sőt még az autómágnás Chrysler fiától is. Így állt bosszút a nép fia azokért a sértésekért, melyeket gyűjteménye gyarapítása közben el kellett viselnie a szakmabeliektől, rivális műgyűjtőktől.

Barnes 1951-ben tragikus baleset következtében kedvenc autója kormánykerekénél veszti életét. Az ok: elnézett egy megállást jelző táblát! Végrendelete szinte megbénítja az alapítvány működését. Az örökhagyó ugyanis megtiltotta képek eladását, a műveknek az épület falain kívülre vitelét, sőt azok színes reprodukálását is.

(Ez a rendelkezés még napjainkban is érezteti hatását, ezt egy nemrég megjelent kiadvány bizonyítja. A német Taschen könyvkiadó-cég két hatalmas kötetben mutatta be Van Gogh mintegy 870 képre terjedő festői életművének valamennyi darabját. A kiadó által elérhető képeket, az anyag mintegy 85%-át, pompás színes felvételek alapján közlik. Csak fekete-fehér reprodukcióban láthatók azok a művek, melyek jelenlegi őrzési helye ismeretlen, amelyek időközben megsemmisültek, vagy árverés útján magát felfedni nem kívánó tulajdonoshoz kerültek. Színek nélkül szerepel a kiadványban a Barnes gyűjtemény 7 Van Gogh-képe is, ezzel a szokatlan megjegyzéssel: Farbreproduktion nicht gestattet.)

Napjainkra, az alapító halála után négy évtizeddel, megszólalt a lélekharang a gyűjtemény fölött. A képek állapota leromlott. A néhány évvel ezelőtti kazántűzben hat festmény tönkrement. Az épület renoválása tízmiliókba kerülne, az alapítvány tartalékai kimerültek. A jelenlegi elnök, egy színesbőrű ügyvéd, zseniális tervet dolgozott ki az intézmény megmentésére: eladás helyett a képek "kihelyezésével" próbálja előte
Párizs után Washi
képet kiállítani, de
egy német múzeu
nyek 2.5-től 5 mill
nek.

A párizsi lapok
most színpompás
nak be a kiállításr
sági érdeklődésű f
a Valeurs Actuelle
humanista dokto
kenységét. Cikkei
mében egykor a
utána tanulóköröl
lalkozhattak. Ami
benne semmi el
szemben. Pedag
szánta gyűjtemén
pott a néger plaszi
kük matt vásárolt
kívánta, hogy szá
értékű a fehérekév

A Barnes gyűjt
sőbb majd szerte a
jainak emlékét idézi fel, hanem egy olyan gyűjtőét is, akinek kivételes egyénisége jó szemmel és független ítélőképességgel párosult. Anyagi lehetőségei megadták számára, hogy az emberiség jótevője legyen, többet tegyen a közösségért, mint néhány akadémia, intézmény vagy mondvacsinált irányzatú galéria.

Dr. Soós Imre

Györgypál Katalin

futam

mindig csak félig
mindent harmadába
negyedébe
mikor hogy
mikor miként sikeredik
mindent csak félig
semmit sem készre
sohasem egészen
mindig harmadába
kilenc-tizedébe
mindig egy lépés hiányzik
mindig az idő
mindig a félelem
már sohasem az egész
mindig csak félig
sohasem teljesen
csak nagyjában-
egészében
sohasem igazán
sohasem teljesen
mégis elmúlik az élet
sohasem félig
mindig – egészen

Bánáti Aurélia fest

Losonci Miklós

Szikrák

VÉGVÁRI LAJOS professzor és munkatársai remek kiállítást szerveztek Miskolcon, a Herman Ottó Múzeumban. Külön örülhetünk annak a most és általuk előkerült falfestmény-vázlatnak, mely a bécsi Kunsthistorisches Museum festett menyezetének előképe. Ehhez a ciklusokhoz társították Munkácsy művészetének folytatóit is. Föllelkesültem, s arra bíztattam tanítványaimat, nézzék meg az anyagot és okuljanak belőle. Váratlanul ért, hogy beszámolójuk hemzsegett a kifogásoktól: gyér világítás, a főművek elmaradtak, méltatlan a helyiség. Ezer bajuk akadt. Sajnáltam őket. Nem az élményre, a fölismerés lehetőségére összpontosítottak, hanem mellékes körülményekre, amelyek valóban nem ideálisak. Átéreztem, hogy mennyi, mennyi még a teendő, hogy ifjuságunk a lényegre, csak a lényegre figyeljen, a KINCSRE és ne a porszemekre.

AFIDEM újabb kongresszusa alkalmából nemzetközi éremkiállítást rendezett a Magyar Nemzeti Galériában. Negyven nemzet küldött el több mint kétezer érmet. Ez önmagában is öröm, hiszen a világon minden érmésznek alkalmat nyújt önismeretre, továbbhaladásának időszerű föladataira az internacionális példa és mérlegelés nyomán. Tárgyilagosan állapíthatjuk meg: a magyar érem a világelsők közé tartozik, melyet Lugossy Mária 1992-es londoni nagydíja is jelez. A budapesti seregszemle is pontosítja a tényt: a magyar érem világmérték. A magyar kollekció kétszázhúsz érmet vonultat föl, ötvenhárom alkotónk java termését. Közöttük üdvözölhetjük a most jubiláló, hatvanötéves CSÉRI LAJOS érmeit, a minden tekintetben hiánytalan Széchenyi, Kossuth, Szent-Györgyi Albert, Einstein, Kolumbusz, Sztravinszkij és Ferenczy Béni portréit, hiszen utóbbi a magyar éerem klasszikus megalapítója volt.

Cséri Lajos: Kossuth Lajos

Lenyűgöző a CSONTVÁRY kiállítás a magyar Nemzeti Galériában. Öröm, hogy 1994-95-ben klasszikus veretű életműve, – hatvan festmény és 17 rajz Stockholmba, Rotterdamba és Münchenbe érkezik. Párizs elhárította a bemutatást, ami érthetetlen. Annál is inkább, mert végre kiderülhetett volna, hogy CSONTVÁRY művészete egyenrangú HENRY ROUSSEAU teljesítményével, sőt bizonyos szempontból túlszárnyalja. Így továbbra is marad a téves ítélet HENRY ROUSEAU elsőbbségéről. Amikor nacionalizmusról beszélünk, minden nemzetnek elsősorban a saját portáján illene körülnéznie, – a fölülvizsgálatot nem korlátozhatjuk honi tájakra.

Kerámiák a Gödöllői Galériában – Bizony, itt akad öröm. Az első a Petőfi Sándor Művelődési Központ fogadó készsége. Mindez összefügg azzal, hogy Kecskés József igazgató huszonöt esztendeje ügyszerető vezető. Olyan az intézmény, amilyen az ember, aki mögötte áll. Mivel Kecskés József gazdája a nemes tetteknek: jó az intézmény. Sok ilyen emberre van szükség, értelmes és alázatos személyiségekre, mint amilyen Ő. Ez az első öröm. A második, hogy a magyar kerámiának Gádor István, Kovács Margit, Gorka Géza, a nagy triász után: van utánpótlása. Mindez abból adódik, hogy Csekovszky Árpád és Schrammel Imre, a két Mester évtizedek óta foglalkozik az ifjú kerámikusokkal rendkívül jó hatásfokkal. Ez a második öröm. A harmadik ebből fakad, hiszen Ambrus Éva, Bedécs Mónika, Berzy Katalin, Csonka Zsuzsa, Horváth Szabolcs, Jáger Margit, Kovács Lívia, Kun Éva, Mészáros Gábor, Minya Mária, Müller Magda, Pannonhalmi Zsuzsa, Sarkantyú Judit, Szemereki Teréz minden hatékony intenciót átvettek Mestereiktől, így immár Ők Csekovszky Árpád és Schrammel Imre művészetének örökösei. Negyedik a ráadás a három örömteli magyar igazságra, az, hogy megalakult és működik a Magyar Kerámikusok Társasága. Mind a negyvennégy kiállító jó és új művekkel igazolja tagságát.

BÁNSÁGI ANDRÁS ezer kínból, szenvedésből mindig föltámadt. Nyomdászból lett fáradhatatlan, enciklopédikus érdeklődésű grafikus, aki mindent megörökített, hogy az arra érdemes dolgokból általa kivitelezett rajzi nyom maradjon. Ez a föladat éltette. A végtelen figyelem és tapintat. Ez a figyelmesség is tehetségének része. Úgy éreztük, hogy hozzátartozik életünkhöz, hogy Rá nem vonatkoznak a természeti törvények. Igazságtalanul zárták börtönbe a Rajk per egyik periférikus személyeként. Jó esztendeig sínylődött magánzárkában, de ezt is kiheverte. Minden bajt, ártalmat. Dolgozott, dolgozott, a föladatok mindig elhalmozták, győzte erővel, hittel. A magyar kisgrafika egyik jeles mestere volt: többezer lapja velünk marad örök figyelmessége jeléül.

LEDNICZKY GYULA a SORTEX dolgozója volt – és kitűnő akvarellista. Végtelenül szerény ember, aki sokat tett a soroksári festőkért, része van Misch Ádám, Bartl József kibontakozásában. Mindvégig önzetlen emberként munkálkodott. Napi teendői után a soroksári Kör utca 29-ben festette akvarelljeit a württenbergi öreg temetőről, Soroksár zegzugos utcáiról és magas kerítéseiről, a ráckevei Angyali-szigetről. Következetesen ezt a műfajt gyakorolta, ezt a két látvány-forrást értelmezte. Jó lelkű ember, jeles művész volt, a soroksári, erzsébeti és csepeli kiállítások állandó résztvevője. Nemes emléket, szép festői örökséget hagyott maga után.

HALÁSZAT

XXX. évfolyam 6. szám 1984. november—december

Szerkesztőség: 1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11.
Kiadóhivatal: 1959 Budapest VIII., Blaha Lujza tér 3. Telefon: 343-100

BÁNSÁGI ANDRÁS METSZETEI A HALAKRÓL ÉS A HALÁSZATRÓL

Bánsági András grafikusművész 1914-ben született Temesvárott. Családja, a Prokker-dinasztia híres nyomdászfamília volt, így Bánsági András édesapja kispesti grafikus-nyomdász műhelyében becsülettel megtanulta a nyomdász- és grafikusmesterség minden törvényét, titkát. Első mestere Szini Zoltán festőművész volt Budapesten; mesterlevelet szerzett tervezésből, sokszorosításból, tipográfiából. Diplomáját az Iparrajziskolában színjelesen szerezte meg 1934-ben, utána Vesztróczy Manó professzornál képezte magát. Több évtized óta a magyar reklámgrafika egyik kimagasló alkotója. Minden műfajban jártas, számtalan egyéni és kollektív kiállításon vett részt, több díjat nyert, kétszer kapta meg Milánóban a Nagy Diplomát.

Életének, művészetének halászélményeire így emlékezik: „Gyermekkoromban elég sokat bóklásztam a fonyódi halászkikötőben, a balatoni halászflottila bázisán, ahol tágranyílt szemmel figyeltem ezt az ősi foglalkozást: a kifutást, a halak osztályozását, a háló teregetését és szárítását. Anyám gyakran kivitt oda, amikor befutott zsákmányával a flottila. Ilyenkor kosárral mentünk, az osztályozáskor mindig kaptunk halat. Babérlevélnek hívták a keszeget, nemes halaknak számított a fogas és a süllő, ezeket külön kosarakba rakták." Egyik metszetén pontos mozdulattal örökíti meg az egykori „Fonyódi halászok" erőfeszítéseit, ahogyan húzzák a hálót, s vele a halat bárkájukra. A távolban látszik a Badacsony is, s csigaalakú felhők; öt férfi, öt halász küzd a halért. Másik lapján a „Halvonulás" látható. Három szinten úsznak a halak egymás felett — rajzolatuk esztétikusan stilizált —, s a felszín is látszik erős hullámokkal, sirályokkal, a lebukó nappal. A „Horgászok" ketten vannak: meredten figyelik a vizet, botjuk és a zsinór ívben hajlik a víz fölé. Kalap, sapka van rajtuk, köröttük sás, nád, s a felsejlő hullámok halalakúak — immár nemcsak a víz fodrozódását érzékeltetik, hanem a horgászok halvágyát is.

A halételek szeretete okán mesélt Bánsági András Bajcsy-Zsilinszky Endréről: „A harmincas évek elején, mint az Iparrajziskola növendéke, kaptam egy szép feladatot Papp Endrétől a kispesti Gödör vendéglő szálkanélküli halászléjének rajzi propagálására. Tízezer példányban készítettem (a MÁV minden vasúti kocsijában ott díszelgett). Apám igen jó barátságban volt nemcsak a Papp családdal, hanem Bajcsy-Zsilinszky Endrével is, aki többször kijárt hozzánk. Egy alkalommal hárman mentünk ki a Gödörbe, egy jó szálkanélküli halászléra. Papp Endre száz pengőt ígért, ha egy szálkát is találunk a halászlében, de sem apám, sem Bajcsy-Zsilinszky Endre, de én sem találtam egyet sem".

Losonci Miklós

Halvonulás

Fonyódi halászok

Horgászok

Mi az ex libris?

(Torró Vilmos erdélyi grafikusnak a Művészetbarátok Galériájában rendezett kiállításán elmondott megnyitó beszéd.)

Mi az exlibris? Kis méretű, sokszorosított grafika, (bélyegnagyságtól 18 cm-ig). Anyaga fa, réz, linó, horgany, acél, litografkő, műanyag, ólom, stb, a technika mindenkori haladását követve, ma már lézernyomtatással is sokszorosítják.

Ex libris – (latin) az én könyvem, XY könyveiből, magyarul könyvjegy, könyvjelző. Ősé a kódexét féltő gyűjtő polcaihoz erősített vaslánc volt. Évszázadok múlásával finom, művészi rajzolatú lapocskává változott. Várurak címerével, családi jelvényekkel vagy személyekre vonatkozó utalással. Egyidős a nyomtatással, (Gutenberg 1400-1468, Mainz). A legrégibb ex libris Albert Dürer 1516-bóli fametszete. Az első magyar könyvjelző Pozsony és Bártfa városáé.

A szép ex librisek csakhamar felkeltették a grafika kedvelőinek érdeklődését ...Évszázadok múlásával már nem csak gyakorlati céllal készült, hanem eleve azzal a rendeltetéssel, hogy múzeumok, könyvtárak, műbarátok gyűjteményét gyarapítsák. Így kialakultak az egyesületek, a csak ezzel foglalkozó társaságok. Megalakult a Nemzetközi Exlibris Kisgrafikai (I.E.C.), amely évenként megrendezi az öt világrészre kiterjedő Kongreszusát és világkiállítását. Koordinálja a nemzetek, egyesületek, művészek és műgyűjtők kapcsolatait. A Szövetségnek 70 ország a tagja.

Napjainkban is népszerűek e kis elkotások; rangos művészek vállalkoznak szívesen, mert a dúcokról számos levonat készíthető. Nem véletlen, hogy hazánk e műfajban is az élvonalban van.

Bánsági András: Önarckép

Hasonló a helyzet Erdélyben, ahol sok híres művész élt és él. Közülük való Torró Vilmos grafikus. Geothe mondotta, hogy a művészet nem szakma, hanem sors. Ezt a nehéz sorsot Torró Vilmos is vállalta egy életen át; magányban, nehéz körülmények között. Apja székely góbé, furó-faragó, lakatos ezermester volt, fia ennél több lett.

Mi inspirálta őt a szegénységben, üldözött kisebbségben, a sekuritate által megfigyelve, olykor rendőrségi felügyelet alatt, kilakoltatva és betegségekben is? Küszködve a fáradságos metszéssel, vésőket élesítgetve, gyakori inhüvelygyulladásokkal – mi készteti mindig új művek alkotására? – Megbízók aligha. A jövőbe vetett hite, az akaraterő diadala, hogy elviselhetővé tegye a maga életét, boldoggá családját, másoknak örömet adhasson.

Alapok nélkül nam lehet építkezni, legfeljebb légvárakat. Torró megtanulta a rajz, a metszés, a festés technikáját. Van egy jó közmondás: Egyszer mindenkit homlokon csókol a muzsa, de nem mindenki ébred fel tőle. Torró Vilmost felébresztette az az első csók; s azóta is elhivatottan dolgozik. tanúsítják ezt az itt kiállított szép exlibrisek.

Bánsági András

Bánsági András: Köszöntő

Király Lajos versei

Profán imádság

Mi Atyánk!
Ki vagy a béke szigetén: a Mennyekben,
s Mi vagyunk itt e zaklatott Földön.
Mikor jön el a Mi országunk?
Mikor jön el a Te bölcs akaratod: –
békességben, csöndes megnyugvásban
éljünk itt, az öreg sárgolyónkon
és indulatoktól feszülő kicsi hazánkban?
Védj meg minket a kísértéstől,
nehogy hibáinkat mindig másokénak hazudjuk!
Szabadíts meg a gonosztól:
mások alattomos üldöztetéseitől,
miként atyáink tették, gondolván azt,
hogy igazságosan cselekszenek!
Add meg a mindennapi kenyerünket!
Ne kelljen emberi mivoltunkban megalázva munka és segély után esengeni!
Add, hogy ne kelljen utolsó menedékként
gyermekeink és feleségünk elöl
szánalmas elesettként halálba menekülni!

Ingázók

Miként is éltek
ingázó atyámfiai
kik vad kőrengetegben
próbáltok szerencsét
akár a mesebeli hősök
ám a betonóriás
elszívja kezetekből
az erőt tüdőtöket
korommal füsttel
és gázzal telíti
idegen nőket öleltek
otthon család vár
s ha hazautaztok
egymáshoz sem szóltok
mert a távoli város
az átkozott kőrengeteg
szívetek helyére is
vasbetont teremtett

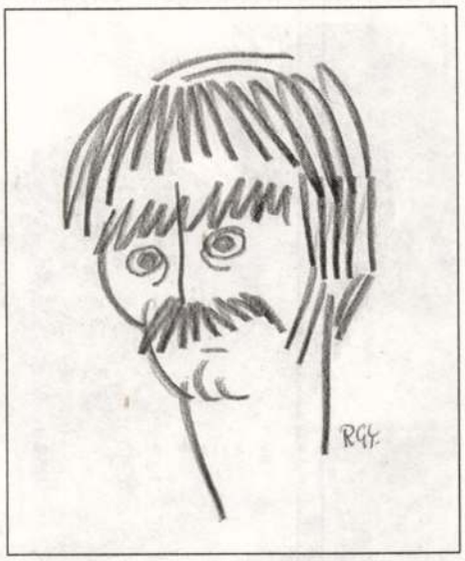

Rózsahegyi György karikatúrája Juhász Ferenc, költő

Játék a jelzőkkel

Érdekes része a mondatnak a jelző. Használatakor nem is gondolunk arra, hogy mi mindent kifejez; sodszor egészen mást is, mint az eredeti jelentése. Játsszunk el egy kicsit velük.

Ha azt akarom kifejezni, hogy valakinek a saját gyermekéről van szó, akkor azt mondom: édesfia, édeslánya. Ugyanez az "édes" jelző már több melegséget fejez ki, ha a szülőt édesanyámnak – édesapámnak szólítjuk.

Ezzel a jelzővál értékcsökkentő nyomatékot is adhatunk a jelzett szónak: édesmindegy, édeskevés; vagy éppen értékét növelhetjük: édesörömest. Van a felzőnek olyan jelentése is, ami nem ennek a kellemes íznek a kifejezésére szolgál:Édesvíz; ezzel csupán arra utalunk, hogy nem tengervízről van szó, így az édesvíz valójában korántsem "édes".

A piros és a vörös elvileg azonos színt jelöl, bár az utóbbit valamivel erősebbnek érezzük, pláne, ha még a "vér" szócskát is eléje tesszük, s így maga is jelzett szóvá válik: vérvörös, azaz nagyon piros. A két jelzőnek azonban hangulati jelentéskülönbsége van. A magyar kártya lapjára azt mondjuk: piros ász, a forradalmi lobogó szine már inkább vörös. S általában ezt mozgalmi jelzőként hallhattuk eleget: vörös brigád, vörös hadsereg (Vörös Hadsereg), vörös csillag.

Más esetekben is csak ez a jelző illik a szóhoz: vörösrém, vörösbor, vöröskereszt, vöröshagyma (vereshagyma!). Az ember arca pirospozsgás, nemzeti zászlónk első szine piros, husvétkor piros tojást kapnak a legények.

Sokféle jelentése van a magas szavunknak is, hiszen nem mindig méretre utal. Így beszélhetünk magas korról, magas rangról, magas szintű tárgyalásról, magas vérnyomásról, magasfeszültségről stb.

A szép jelző se mindig esztétikai fogalmat jelent. A szépunoka például nem biztos, hogy egyben szépunoka is. (Bár a nagyszülőknek bizonyára az.) A szép számban kifejezés egyszerűen csak azt jelenti: sok. S a szépnemnek vajon csakugyan minden tagja szép?

Vagy például a kisember lehet kis ember is, meg magas is, mindenesetre ez az összetétel csak az illető szegény, egyszerű, szürke voltára utal. A kiskirály meg éppen nagyon is nagylegény, aki visszaél a hatalmával, ami rendszerint amúgy csekélyke. A kispolgár szavunkban sem érzünk méretet, csak egy viszonylag jómódú, kényelemszerető, a közügyekkel nem sokat törődő embert értünk alatta. A kisbetű is lehet nagyobb , mint a nagybetű, mert a szó csak a betű fajtájára utal, nem a méretére.

És máris itt vagyunk a nagy jelzőnél. Tudjuk, hogy a nagyhét ünnapi napokat jelent, s a magas állású, befolyásos embernek sincs feltétlenül nagy feje, mégis nagyfejű jelzővel illethetjük, de azt is mondhatjuk rá, hogy nagykutya. A nagybeteg azóban sincs méretre utalás, hiszen ez a nagyon beteg összevonásából származik.

A kék színen is elgondolkodhatunk. A nótákban az ibolya hol kék, hol lila, de inkább csak az utóbbi jelző illik hozzá. A hires keringőben hogyan lett a Duna jelzője kék, nem tudom, de nem hiszem, hogy e folyó – bármilyen tiszta korában – valaha is kék lett volna. A tudálékos nőre mondják: kékharisnya, az arisztokratákra pedig kékvérű. – Sok - sok jelzővel játszadozhatunk így talán kedvet csináltam hozzá

Láng Miklós

Soltész Albert akvarellje – "Tirpák udvar"

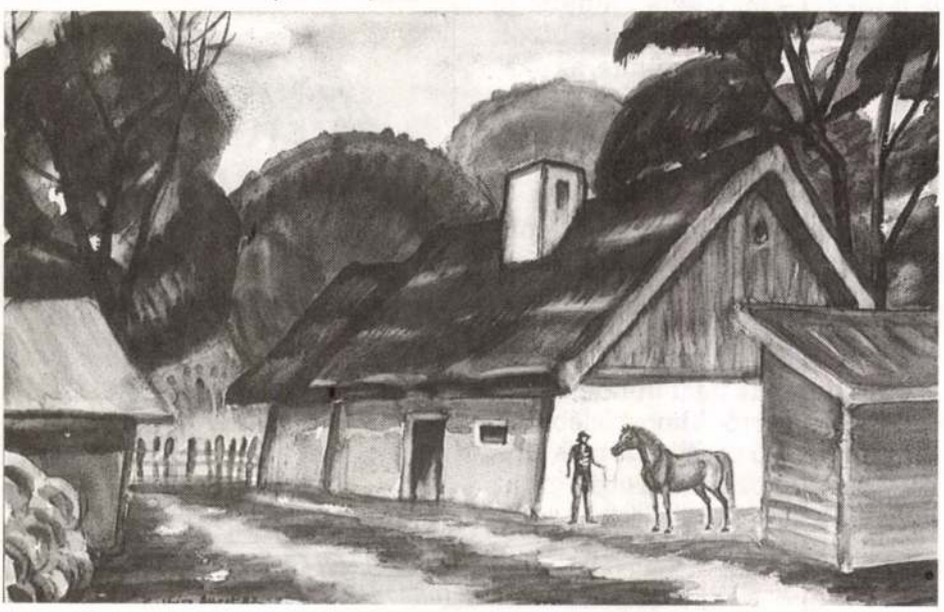

Szénási Sándor

Ébredés

Elhal az éjszaka lomb-kusza álma,
símogatóak a hajnali fények,
álmaim lágy dala zizzen a fákon
s bódultan ébredő arcodra nézek.

Mennyire gazdag az ember, ha boldog,
ha lelke kitárul a társa előtt,
mennyire félti is azt, kire vágyott,
de mégsem uralja a múló időt.

Egy igaz kincsnek az életet érzi,
ha nincs egyedül keze jégzivatarban,
s vissza szeretne a jászolhoz térni,
ha értelmét látja, hogy él a világban.

Ősszel

Őszi lombokon a szélben vívódnak
sápadt, kétségbe esett
és lángolva szeretkező színek
Ölelés-tisztások csöndvölgyébe
menekülő vágyakként sodródnak
érted sikoltva elszakadt falevelek.

Közelítünk már kényszeredetten
végtelen térből a síkba feszítő
mozdulatlansághoz.

Árva ösztönök őszén
az elmúlás viharában röpülünk,
kavarogva szédítő magasan
és iszonyatos mélyen,
szédülünk fent,
rettegünk lent, fogvacogva,
éltető reményünk már csak a lebegés.

Szvétek Éva

A huszonnegyedik órában

A huszonnegyedik órában
hátravetett fejjel táncolunk,
a dallamot holnapra
elmossa az eső,
lábunk ritmusát
elnyeli a föld.
S percekre az
örökkévalóságtól,
lehunyt szemünkből
a mulandóság könnyei
peregnek.

Vágyakozás

Szerelmet csipegetek
a szádról, magként.
Repülésem tétova
lebegés.
Ha hívnál, válladra
szállnék,
tőled még a kalitkát
is elfogadnám,
boldogan.

(1992. február)

PÁLYÁZAT gyermekeknek

A DIÁKSZÖVI Alapítvány 1993 nyarán gyermekrajz, festmény és irodalmi pályázatot hirdetett a Művészetbarátok Egyesülete és a Krúdy Gyula Irodalmi Kör támogatásával. Egyesületünk a rajzok, grafikák zsűrizését és egy irodalmi különdíj adományozását, a Krúdy Kör pedig az irodalmi alkotások elbírálását, válogatását vállalta.

A pályázat lezárult és a rajzok legjobbjainak kiválasztásában Klimaj György festőművész, Túri István grafikusművész és Urbán L. Valéria grafikusművész vett részt. Köszönet a munkájukért. A pályázatra beküldött 180 rajz legjobbjaiból kiállítást szervezett a "DIÁKSZÖVI" Alapítvány és az ÁFEOSZ. Annak a nagyszabású rendezvénynek, melynek a kiállítás volt a nyitó szinfoltja, majd a gyerekek legjobb írásait Györgypál Katalin költő, Kanizsa József költő, Sellei Zoltán előadóművész, Tárkányi Imre költő és Végh Gusztáv színművész és jómagam adtunk elő – sikert aratott a 180 főnyi közönség előtt. Közülük csaknem 60 gyerek örülhetett, hogy a legjobb irodalmi és képzőművészeti munkáért járó díjat átvehették. Geröly Tibor, Egyesületünk főtitkára, a csepeli "Karácsony Sándor" általános iskola 10 éves diákjainak "Így írunk mi" összeállításáért adta át az 5000 Ft értékű könyvjutalmat, mint különdíjat.

1993. november 25-én örömteli esemény részesei voltunk mindannyian. A siker előkészítésében részt vállaló grafikus-és festőművészek, költők, előadóművészek, színészek – Egyesületünk tagjai-elismerést érdemelnek önzetlen munkájukért.

Király Lajos

Kósa Attila (16 éves diák) – "Túristvándi"

Czédli József

Ki legszebb volt ez este

Keres Emilnek.

Amidőn megjő az esti órák csendje,
s köröttem kereng az ébrenlét testvére,
a képeket rejtő éjbe sodró álom,
betűkkel játszom.
Bár sokszor nem óhajtom...
Ám ha férfi és nőrim egymásra lelnek,
majd táncra perdülnek s verslábakat lejtve
kötve és szabadon,
a többi párokkal szavakba fonódnak, –
ámulatba esve,
eltűnik pillámról (pedig már-már várom)
a mézédes álom,
s a szürke homályban felvillan egy kép,
és verssé formálom...

Epilógus.

Mielőtt hajnaltájt
a táncos kavalkád,
bíboros színtől látatlanná foszlott,
egy varázslatos nőrím, ki legszebb volt ez este,
ránézett a versre
s homlokon csókolt.

(Gratulálunk a szerző 70. születésnapjához. – Szerk.)

Rendhagyó összejövetel Nyiregyházán

Október 4-én délutánra – program szerint – a Szabolcs-Szatmár-Bereg megye székhelyére tervezett találkozóra alig több mint tíz érdeklődő érkezett Fenyves Mária Annunciáta estjére, az egy éve megjelent Emlékek közt járva című verseskötetének bemutatójára. A TESZ székháza zárva.

Az udvaron toporgunk. A kezdési időpontra azonban összejön mintegy 15-20 méhészettel foglalkozó ember. A pillanatnyi zavart Soltész Albert festőművész és Horváth József, a találkozó házigazdája igyekszik feloldani. Invitálják a méhészeket az irodalmi találkozóra. Közben kitárulnak a nagyterem ajtai. Mi lesz? Feszült várakozás, ők a szakelőadót várják, aki végül is nem érkezik meg.

Egy érdeklődő társasággá válik a kétféle céllal érkezett közönség, s a jó hangulatú egy órai verselés és grafikai minitárlat után elégedettek és az élményért kifejezett köszönettel indulnak haza. Jól sikerült találkozó volt.

BÁNSÁGI ANDRÁS HALÁLÁRA

Ha egészsége engedte, köztünk volt. Négy szívinfarktus után is – ha bottal is – hetente többször találkoztunk vele. Kiállítási megnyitók, kulturális rendezvények jelentették számára az élet értelmét. November közepén örömmel újságolta, hogy kerületi vezetőinek ígérete alapján végre 1994 tavaszán életműkiállításon bizonyíthatja sokoldaluságát. Január 10-én töltötte volna be 80. életévét. Hirtelen ragadta el a halál.

Erdélyi nyomdászdinasztia gyermeke volt. Szini Zoltán festőművész évekig ingyen tanította a tehetségesnek ítélt Bánságit. Az Iparrajziskola grafikai fakultását kitűntetéssel végezte. Tanulmányait a Müncheni Akadémián és Berlinben folytatta. Három mesterlevéllel, diplomás grafikusként dolgozott: 364 könyvet, folyóiratot illusztrált. Több mint száz kiállítása volt. Plakátjai, reklámgrafikái, festményei többször díjat kaptak. Milánóban Grand Diplomával ismerték el munkásságát.

Adakozó ember volt. Összejöveteleink tomboláin többen jutottak rajzaihoz, ex libriseihez. Hiányát sokáig érezzük, emléke közösségünk tagjainak szívében tovább él.

–geröly–

GYÁSZHIREK

Lókodi Sándor 79., Bánsági András 79.évében. Deákvári Johanna, Ruzicskay Györgyné (Eta asszony) 75. , Tamás András 71. Kovács Antalné Rozsondai Éva (Mosonmagyaróvár), S. Hajdu Sándor (Szeged) 59. évében elhunyt.

Tagtársaink emlékét kegyelettel megőrizzük!

PROGRAMOK

Minden szerdán 17.30 órakor a TESZ XII. ker. Szoboszlai utca 2-4 szám alatti székházában

Január 5-én – Emléklezés Benczur Gyulára. Dr. Telepy Katalin diavetített-képes előadása.

Január 12-én Vörösmarty Mihály költészetének hatása a 19. századi magyar zeneművészetre. Nagy József kanagy előadása. Közreműködnek az Erkel Ferenc Operastúdió tagjai

Január 19-én – Álomrabló – Kardos M. Zsöte verseskötetének bemutatása. A könyvben **Osváth Miklós** álomszerű képeit láthatjuk. Közreműködik: Kocsi Zsolt előadóművész, Petrozsényi Eszter színművész, Pribojszky Mátyás citeraművész, Sellei Zoltán előadóművész, Venczel Vera színművész. Házigazda: Baranyi Ferenc költő.

Január 26-án – Kántor Zoltán szerzői estje. Házigazda: Király Lajos.

Február 2-án – Rejtélyes Szicilia. Körtvélyessy Magda diavetített-képes előadása.

Február 9-én – SZÓSZÓLÓ – Szirmay Endre új verseskötetének bemutatása. Illusztrálta: Szirmayné Bayer Erzsébet, Házigazda: Fodor András Kossuth-díjas költő.

Február 16-án – Jelmezes, műsoros Farsangi randevú. Közreműködnek az Erkel Ferenc Opera Stúdió tagjai, Nagy József karnagy vezetésével. Házigazda: Heil Edit.

Február 23-án – Szinbád utolsó utazása – Cecei-Horváth Tibor kötetének bemutatása. Házigazda: Király Lajos

NYIREGYHÁZÁN
a TESZ székházában (Luther u.4.)

Január 13-án 17 órakor (csütörtökön) **Attila, Isten ostora** címmel dr. Jáki Ferenc előadása. Házigazda: Horváth Jánosné.

Február 10-én (csütörtökön) 17 órakor **Hitvalló - dr. Csermely Tibor** új kötetének bemutatása. Házigazda: Horváth Jánosné

SZEKSZÁRDON
A Művészetek Házában (Mártírok tere 28.)

Február 18-án pénteken, 16 órakor – A köztéri szobrászat Magyarországon. A decemberben elmaradt előadás. Házigazda: Baky Péter.

XIII. kerület Dagály u.9. sz. alatti könyvtárban, szobatonként 15 órakor

Február 5-én – Utolsó menedék, Apostagi Bolvári Judit kötetének bemutatása.

Február 19-én – Erdély az irodalomban és a képzőművészetben. Rendezi és szervezi Fenyves Mária Annunciáta. A tárlatot megnyitja Jáki Ferenc.

KIÁLLÍTÁSOK

Január 10-én, hétfőn 17.30-kor az SZDSZ VIII. kerületi Székházában (Dob u. 103.) **Daraban Iván, (Ungvár) a Kárpátok festője** - a tárlatot megnyitja: Geröly Tibor.

A Művészetbarátok Galériájában a kiállítások hétfőtől péntekig 14–18 óráig látogathatók!

Január 17-én, hétfőn 17.30-kor a Művészetbarátok Galériájában (István u.42.) **Gálfi Bódi Tamás** grafikusművész kiállítását megnyitja: Gergely Mihály.

Január 22-én 15 órakor a XIII. ker. Dagály u. 9. sz. alatti könyvtárban **Hókristályok hullásában** címmel az egyesület tagjainak kollektív tárlata. Megnyitja: Gergely Mihály. Szervezi és rendezi: Fenyves Mária Annunciáta. A tárlatmegnyitót hasonló címmel irodalmi műsor követi.

Február 4-én pénteken 17.30-kor a Gutenberg Művelődési Otthonban (VIII., Kölcsey u. 2.) **P. Baranyai Stefánia** szobrainak és **Tóth Ferenc** festményeinek tárlatát Geröly Tibor nyitja meg.

Február 7-én hétfőn 17.30-kor az SZDSZ VII. kerületi (Dob u. 103.) székházában **Urbán L.Valéria** linómetszeteinek tárlatát Gomola György költő nyitja meg.

Február 14-én hétfőn 17.30-kor a Művészetbarátok Galériájában **Körtvélyessy Magda** festményeinek bemutatóját Gergely Mihály nyitja meg.

TÁRLATLÁTOGATÁS

Január 29-én szombaton 10.00 órakor a Történeti Múzeum első emeleti kiállítótermében (Budavári Palota) **Védjük, hogy unokáink is lássák** fotódokumentációs kiállítás a Belvárosról. Tárlatvezető: Szemenyei Klára

HIREK

Tiszttartó Edith festményeinek tárlatát december 3-án Sipos Tamás nyitotta meg a for-X (Andrássy út 81.) bemutató termében, melyet december végéig tekinthetnek meg az érdeklődők.

– **Illár Erzsébet** kerámiáiból a németországi Regensburgban és Augsburgban rendeztek kiállítást.

– **Dr. Jáki Ferenc** a Szolnokon rendezett amatőr képzőművészeti pályázaton (a Magyar Honvédség szervezésében) szobrok, kisplasztikák kategóriájában első helyezést kapott. Gratulálunk.

– **B. Pál Margit** munkáiból november végén kiállítást rendeztek a XVII. kerületi Dózsa György Művelődési Házban.

– A budapesti Szent László Gimnázium és a temesvári Bartók Béla Liceum számára 120-120 darab könyvet ajándékoztunk. A művészeti témájú kötetek átadásakor **Fenyves Mária Annunciáta** nyújtott áttekintést az Egyesület tevékenységéről. A Szent László Gimnáziumban szervezett baráti találkozón még Göböly József, Körtvélyessy Magda és dr. Varjas Károly vett részt.

– **Szabóné, W. Hildát** 95. születésnapján Geröly Tibor köszöntötte. Gratulálunk és továbbra is jó egészséget kívánunk.

– Az SZDSZ Dob utcai székházában karácsonyi vásárral egybekötött kiállítás nyílt, ahol **Darvasi László, Heil Edit és Heil József** festményeivel ismerkedhettek meg az érdeklődők.

A Művészetbarátok Egyesülete minden tagjának és lapunk Olvasóinak szeretettel kívánunk kellemes Karácsonyi Ünnepeket és jobb Újesztendőt!

Szentannay Sándor

Karácsonyi vers

Családomnak

Homlokod fehér tej-csoda,
Csecsemő álmodhat ilyet.
Szemed jelen s jövő csillaga,
Őrizve dajkál, hisz szeret.

Melled bimbózó hajnalhasadás,
Ajkat kívánó drága remek,
Duzzadó élet, édes állomás,
Hol erőt szívnak a tiszta emberek.

Barna szemed zengő esti zsoltár,
Karodon drága alvó Krisztusunk.
Vele mi is csodákat álmodunk.
E fészek szent hely, azilum, oltár.

Ágnes! Ha pici arcod nézhetem,
Karjaimba ölelem a tájat.
Élek. Általad. Jövőnek, mának:
Homlokomon ég a történelem.

ÜGYELET: Láng Miklós január 11-én és február 8-án 9-11 óráig. Geröly TIbor január 17-én, és februuár 14-én 14-16 óráig. Heil József január 20 és 21-én, február 17 és 18-án 14-től 18 óráig tart ügyeletet.

MŰVÉSZET ÉS BARÁTAI
A Művészetbarátok Egyesületének lapja
Megjelenik kéthavonta.
Felelős kiadó: GERÖLY TIBOR
Szerkesztőbizottság:
GERGELY MIHÁLY felelős szerkesztő
KIRÁLY LAJOS, LÁNG MIKLÓS
Szerkesztőbizottság és kiadóhivatal:
1078 Budapest, VII., István út 42.
Telefon: 122-6926
Szerkesztőségi órák azonosak a programunkban közölt ügyeletek idejével.
Készült: 1.200 példányban
a BÍRÓ family Kft nyomdaüzemében
Felelős vezető: Bíró Endre

EXLIBRISKUNST UND GRAPHIK

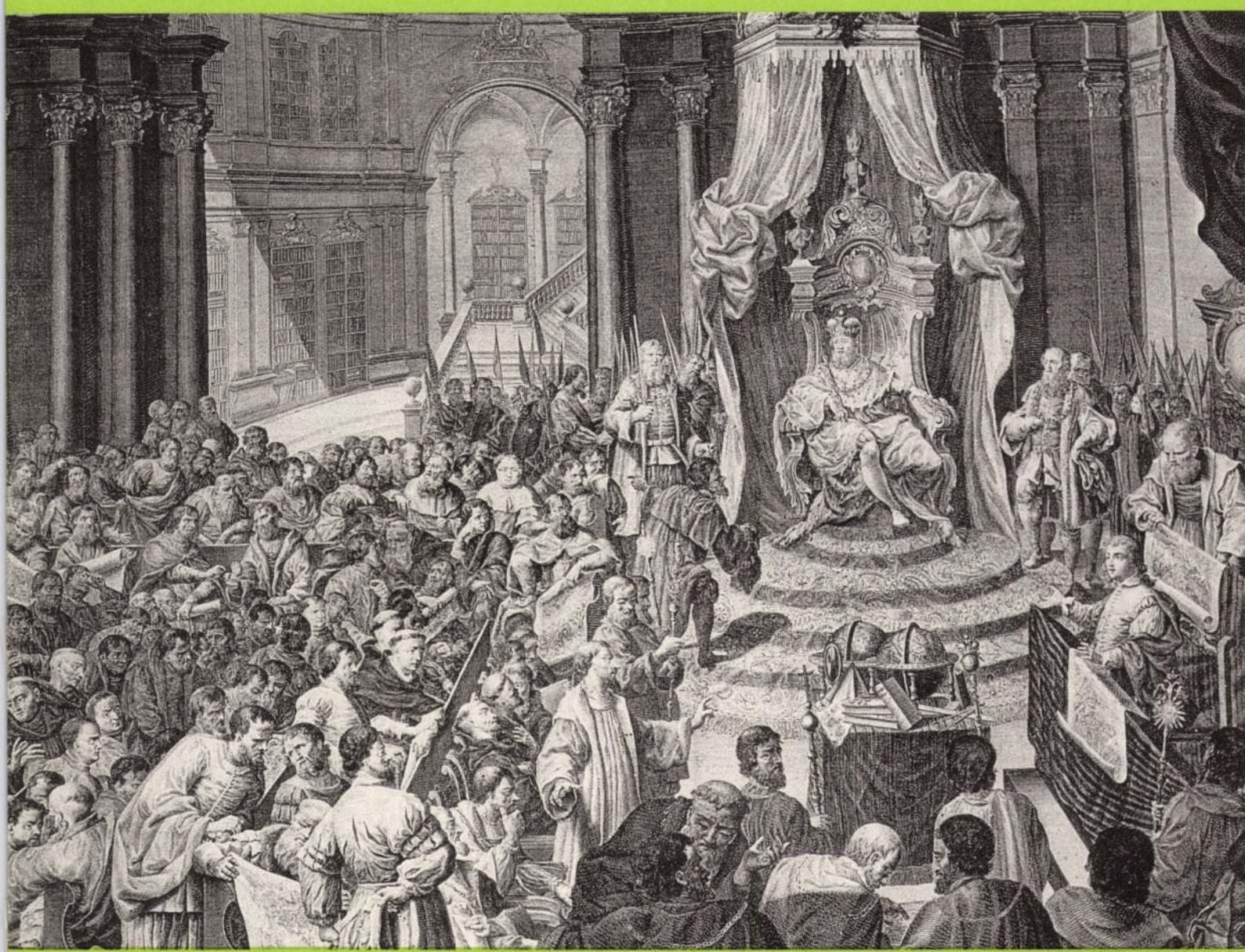

DEG JAHRBUCH 1989

K I V O N A T,?

a DEUTSCHE EXLIBRIS GESELLSCHAFT D.E.G.
/Német Exlibris Társaság/ 1989 évi "Exlibris-
művészet és Grafika" cimü évkönyvéből,
BÁNSÁGI ANDRÁS grafikusmüvész munkásságáról.
életpályájáról, dr. Nechwatal Norbert DEG. elnöke
tollából. /47 - 52. old./

EXLIBRISKUNST UND GRAPHIK

JAHRBUCH 1989

Deutsche Exlibris-Gesellschaft Frankfurt am Main

András Bánsági – ein ungarischer Meister des Linolschnitts

Von NORBERT NECHWATAL

Einer der vielseitigsten ungarischen Künstler der Gegenwart, der auch durch seine Kleingraphiken und Exlibris bekannt geworden ist, ist András Bánsági aus Budapest. Mit Bordás, Drahos, Menyhárt, Stettner, den Großen der ungarischen Exlibriskunst, verband ihn Freundschaft und die besondere Liebe und Begabung zu Hochdrucktechniken. Aber während die Genannten sich hauptsächlich dem Holzstich und Holzschnitt widmeten, ist es bei Bánsági der Linolschnitt, den er im Exlibris und in der Kleingraphik bevorzugt. Seine Vielseitigkeit ist das Ergebnis seiner Ausbildung, die noch alle Zweige der graphischen Kunst einschließlich der Vervielfältigungs- und Drucktechnik sowie Typographie umfaßte. Das Handwerk ist bei ihm zur Kunst geworden: durch Begabung und Arbeit, durch Ambition und Fleiß.

In Temesvár 1914 geboren, jedoch kurz nach dem ErstenWeltkrieg mit den Eltern nach Budapest umgezogen, erhielt András Bánsagi seine erste Ausbildung bei

Zoltán Szini, der das Talent des jungen Gymnasiasten erkannte und ihm vier Jahre lang unentgeltlich Sonderzeichenunterricht erteilte. Nach dem Abitur besuchte er die graphische Fakultät der traditionsreichen Kunstgewerbeschule Ipparrajz-Iskola in der ungarischen Hauptstadt, die er 1934 mit Auszeichnung und einer Diplomarbeit beendete. Daran anschließend nahm er am Abendkurs für Aktzeichnen und später am Unterricht der Sektion Graphik an der Hochschule für Angewandte Künste teil.

In der väterlichen Druckerei – Bánsági stammt aus einer Druckerdynastie mit ehrwürdiger Tradition – hatte er sich in der Zwischenzeit das Fachwissen für alle graphischen Techniken angeeignet, so daß er als Planer, Typograph und Graphiker in einem Buchverlag sowie als technischer Leiter in einer Druckerei tätig sein konnte. Darauf ist er heute noch stolz: „Ich habe drei Berufe mit Meisterbrief", sagt der Künstler. „Meinen ersten großen Erfolg hatte ich 1933 und 1934 in Mailand und in Turin, wo ich für meine mehrfarbigen Linolschnitte das ‚Grande Diploma' erhielt. Immer habe ich mich weitergebildet, 1936 in Dresden und München, dann absolvierte ich einen Kurs für Vervielfältigungsgraphik im Berliner Ullstein Verlag."

Wenn András Bánsági auf den Zweiten Weltkrieg zu sprechen kommt, wird er etwas bitter: „Ich wurde im

GOETHE
EXLIBRIS
ZOKA LÁSZLÓ

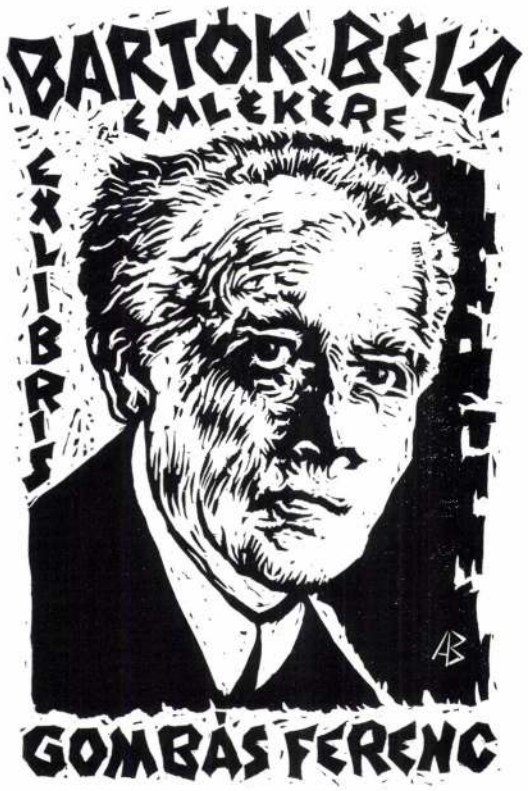

letzten Krieg zweimal ausgebombt und ausgeplündert. Mein ganzes Œuvre, meine Presse, meine Druckstöcke, meine Sammlung wurden vernichtet. Nach dem Kriege wurde die Familiendruckerei verstaatlicht. Ich mußte wieder bei Null beginnen. Da ich nicht mehr über die notwendige technische Ausrüstung verfügte, konnte ich nur in Linol und PVC, Klischee- und Offsetdruck arbeiten, habe aber auch viel gemalt: Öl, Aquarell, Tempera usw."

1974, nach seiner Pensionierung, hat der Künstler angefangen, sein Werk zu ordnen und mit Opusnummern zu versehen und versucht, seine verschollenen oder vernichtet geglaubten Werke wieder aufzuspüren. Die zwischen 1929 und 1988 geschaffenen Exlibris und Kleingraphiken schätzt er auf ca. 705 Stück. Mit Büchern, die seine gestalterische Handschrift tragen, könnte eine kleinere Bibliothek gefüllt werden. Übrigens ist er auch Restaurator, war als Farbätzer an der Reproduktion der Gemälde der Tretjakow-Galerie und der Eremitage beteiligt und

war Mitgestalter mehrerer großer Ausstellungen und Messen in der Sowjetunion und in Budapest.

Im Exlibris und in der Kleingraphik ist es meist die Landschaft, die Architektur und das Porträt, die ihn interessieren. Aber er wäre kein Magyare, stellte er nicht auch die Stationen der ungarischen Geschichte, die Hortobágy, den Plattensee, die Gegend von Nógrád und Mohács dar.

1983 erschien zum 130. Jahrestag der Druckerdynastie Bánsági seine aus 40 Blättern bestehende Mappe, 1984 eine Mappe zum Internationalen Exlibris-Kongreß in Weimar mit Exlibris und Gedenkblättern von Personen, die eine Beziehung zu Weimar hatten: Goethe, Schiller, Liszt, Luther, Wagner – Porträts in Linolschnitt, mit denen der Künstler seine Anhänglichkeit zum Exlibris und zur ungarischen „Kisgrafika", der er jahrzehntelang als Mitglied angehört, zum Ausdruck brachte. Auch an der Ausstellung in Weimar war er mit 34 Exlibris beteiligt.

In der Bundesrepublik und in Ostberlin wurden Bánságis Exlibris gezeigt, zuletzt auch beim XXI. Internationalen Kongreß in Utrecht und 1987 in Wiesbaden.

Liebenswürdig, humorvoll und charmant, mit einem Gespür für die Funktionalität kleinformatiger Graphik, das sind die Prädikate, die Bánságis Kleinkunst, vor allem dem Exlibris, zu verleihen sind. Oder um einem kompeteten Fachmann, dem Kunsthistoriker, Direktor der ungarischen Nationalgalerie i. R., Gábor Ö. Pogany das Schlußwort zu überlassen, der dem Künstler vor kurzem folgendes schrieb: „Als Graphiker mit einem riesigen Œuvre, als führende Persönlichkeit der Kleingraphik hast Du im Dienste der Gesellschaft und im Dienste der Schaffung von universalen Werten so Großes geleistet, daß niemand etwas hinzuzufügen hat."

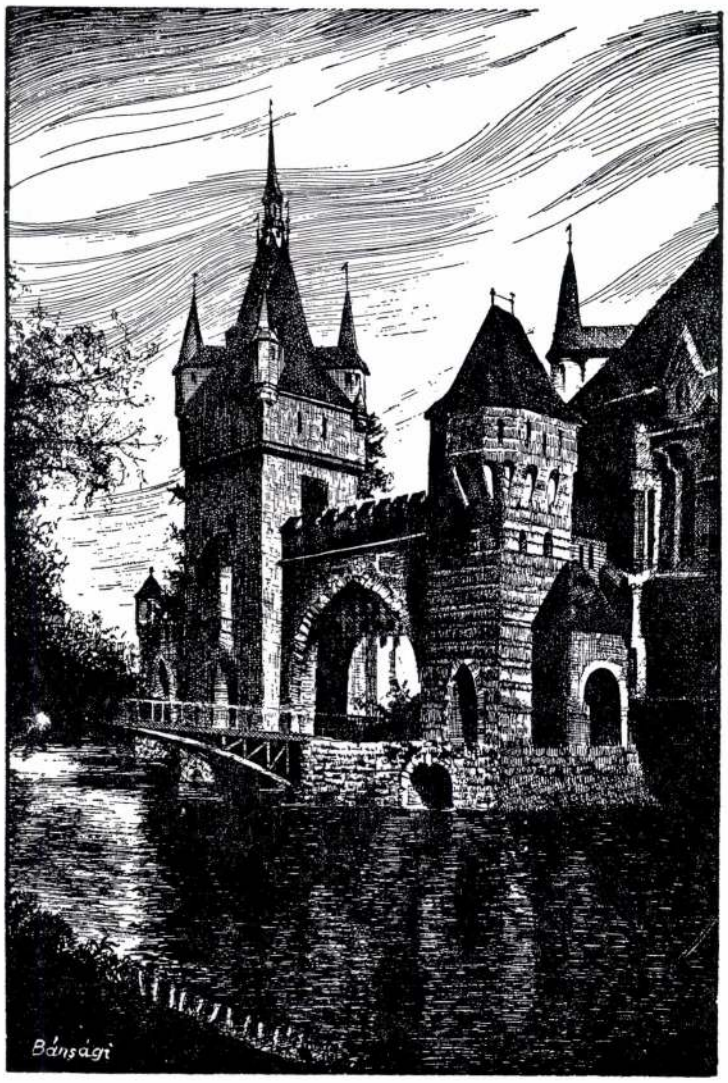
Bánsági

RÉSUMÉ

Wolfgang Seitz présente des feuilles de **thèses baroques.** Ces œvres de grand format, surtout des cuivres sortant des ateliers de la ville d'Augsbourg, furent utilisés comme invitations, affiches et programmes pour les disputations solennelles, pendant lesquelles les candidats au grade de docteur durent défendre leurs thèses scientifiques. (page 3)

Le *Dr. Bruno Müller* décrit dix-sept **vignettes de notaires** du 15e au 17e siècle qui se trouvent dans une collection à Bamberg. Ces sigles ingénieux, dessins originales, cachets ou gravures collées, furent utilisés en Allemagne dès le 14e siècle et ressemblent beaucoup à des ex-libris à cause de leur petit format et leur réalisation en vue d'emploi. (page 15)

Le *Dr. Norbert Nechwatal* présente l'œuvre d'une artiste presque oubliée, **Franziska Kahn-Redelsheimer,** née en 1873 à Nuremberg, morte en 1913 à Francfort. Elle a laissé en mourant une œuvre à peu près inconnue d'eaux-fortes, y compris un nombre d'ex-libris, souvent avec des vues de Francfort. (page 21)

L'ex-libris pour **Gerhart Hauptmann,** créé en 1930 par **Johannes M. Avenarius,** est le sujet de l'article par *Karl-Heinz Wichmann.* Il s'agit d'un sigle avec le nom encerclant un cœur d'où s'élèvent des flammes en languettes. (page 26)

Peter A. Haub nous introduit dans **les motifs et symboles des francs-maçons** et présente plusieurs exemples d'artistes plus ou moins connus du 19e et 20e siècle. (page 27)

Rudolf Rieß, né en 1935 à Nuremberg, apprit sa profession artistique comme les maîtres du moyen âge et de la renaissance par la voie artisanale: il fut xylographe, graveur de billets de banque et imprimeur. Le *Dr. Norbert Nechwatal* présente son œuvre en ex-libris, dont il existent déjà trente-trois, pour la plupart des gravures sur bois et souvent avec des portraits ou des monuments de sa ville. (page 31)

Le *Dr. Gernot Blum* attire l'attention sur la jeune artiste japonaise **Akane Kiramura** qui – en opposition à la longue tradition de la xylographie polychrome japonaise – se sert des techniques de l'art graphique occidental sous forme de la gravure sur cuivre et réalise en ce domaine souvent des corps féminins bizarrement formés. (page 37)

Luc Van den Briele présente le jeune artiste **Jan Meeus,** élève de Gerard Gaudaen, qui créa déjà bon nombre d'ex-libris, surtout des xylographies, par lesquelles il se range dans la grande tradition de l'ex-libris flamand. (page 39)

Le graveur tchèque **Vlastimil Kačîrek,** né en 1943 à Prague, est présenté par *Mirko Kaizl.* Kačîrek ne commença qu'à l'âge de 40 ans à faire des ex-libris, mais il créa entre-temps un nombre de gravures remarquables qui continuent la bonne tradition de la gravure en Tchécoslovaquie. (page 43)

Le *Dr. Norbert Nechwatal* consacre un article à l'œuvre d'**András Bánsági,** né en 1914 à Temesvár, résident à Budapest. Il descend d'une famille d'imprimeurs et fit ses etudes entre autres à Dresde et à Munich. Dans ses gravures sur linoléum se trouvent surtout des paysages, des portraits et de l'architecture. (page 47)

Dans la tradition de la xylographie russe se rangent les travaux de **Wassilij Wassiljewitsch Kortowitsch,** né en 1947 à Jaroslawl, dont les ex-libris sont le sujet de l'article du *Dr. Semjon G. Iwenskij.* (page 53)

Dans **l'ex-libris soviétique,** on trouve une variation surprenante de **sujets chrétiens.** *Victor Schapiel* donne une introduction qui se rapporte à l'histoire de la civilisation et explique un grand nombre d'exemples pris de représentations de saints et de l'histoire sainte dans les anciens églises et couvents russes. (page 57)

L'ex-libris réservé aux livres précieux de **la bibliothèque de l'université de l'armée fédérale à Munich** décrit le *Dr. Hans Joachim Genge.* Il s'agit d'un travail de l'artiste du dessin **Hansjörg Langenfass** de Munich et représente la déesse de l'art et des sciences, Pallas Athéna avec l'inscription. (page 65)

Le graveur polonais **Tadeusz Szumarski** s'applique à un genre original de l'art graphique en petit format en outre de l'ex-libris: il crée des cartes de visite artistiques gravées en cuivre, dont nous parle *Grzegorz Matuszak* dans son article. (page 67)

Traduit par Reinhild Brüchert-Arndt

SUMMARY

Wolfgang Seitz introduces **thesis prints,** an advertising art of the baroque style. These large-sized prints, mostly copper engravings, were produced mainly in Augsburg workshops and served the candidates for a doctor's degree as invitations, posters and programs for the ceremonial disputations to defend their scientific „thesis". (p. 3)

Dr. Bruno Müller describes seventeen **notarial signets** of a Bamberg collection. These signets, in Germany used on private documents since the 14th century, were sometimes artistic drawings, stamps or pasted copper engravings. Small-sized and made for ab definite purpose they are closely related to bookplates. (p. 15)

Dr. Norbert Nechwatal introduces an almost forgotten exlibris artist: **Franziska Kahn-Redelsheimer,** born in 1873 in Nuernberg, died in 1913 in Frankfort. She left an nearly unknown work of etchings, among them a number of exlibris, frequently with views of Frankfort. (p. 21)

Karl-Heinz Wichmann presents the bookplate, which **Johannes M. Avenarius** created for the famous German poet **Gerhart Hauptmann.** It is a seal-shaped functional exlibris, the name is written around a heart, from which flames are blazing. (p. 26)

The young artist *Peter A. Haub* introduces the world of motives and symbols of **the masonic exlibris** and presents a series of examples executed by more or less famous artists of the 19th and 20th century. (p. 27)

Dr. Norbert Nechwatal deals with the exlibris work of **Rudolf** Riess, who was born in 1935 in Nuernberg. Like the Nuernberg masters of the late Middle Ages and the Renaissance he learned his artistic profession from the basics working as a xylograph, printer and calligraphist. Till now he created 33 exlibris, mostly wood engravings, which often represent Nuernberg's buildings but also partraits. (p. 31)

Dr. Gernot Blum draws our attention to the young Japanese artist **Akane Kiramura,** whose work is quite in contrast to the tradition of old Japanese exlibris art with its colour-printed woodcuts. Akane Kiramura makes use of Western achievements in her graphic art creating mostly bizarre-shaped female bodies in the technique of copper engraving. (p. 37)

Jan Meeus, a student of Gerard Gaudaen, is presented by *Luc van den Briele.* The young artist has already created a remarkable number of bookplates, mainly wood engravings black and white as well as multicoloured, which prove him as representative of the traditional Flemish exlibris art. (p. 39)

The Czechoslovakian copper engraver **Vlastimil Kačirek,** presented by *Mirko Kaizl,* was born in 1943 in Prague. Relatively late, at the age of forty, he started to engrave bookplates. In the meantime he has created a series of remarkable exlibris continuing the high level of Czechoslovakian engraving art. (p. 43)

András Bánsági, born in 1914 in Temesvár and living in Budapest, descendant of an old family of printers, studied in Budapest, Dresden and Munich. *Dr. Norbert Nechwatal* describes his career and a little part of his extensive graphic oeuvre containing landscapes, architecture and portraits. His exlibris are mostly executed in the technique of lino-cut. (p. 47)

An artist in the tradition of the classical Russian school of wood engraving is **Wassilij W. Kortowitsch.** *Dr. Semjon G. Invensky* introduces the artist, who was born in 1947 in Jaroslawl, and his exlibris work, which contains typical Russian themes and motives. (p. 53)

The Russian artist *Victor Schapiel,* now living in Austria, deals with the multitude of **religious themes in Russian exlibris.** By various examples, which reach from Russian churches and cloisters to saints and biblical events, the author can prove this for a Soviet Russian system surprising discovery. (p. 57)

Dr. Hans-Joachim Genge describes **the exlibris for the library of the university of the Bundeswehr** in Munich, which was recently created by **Hansjörg Langenfass,** a graphic artist in Munich. It will be reserved only to special editions of the library and shows Pallas Athene, the patron of art and science. (p. 65)

The Polish exlibris artist **Tadeusz Szumarski** applies himself to an original department of small graphic art: He created several visiting cards engraved in copper as *Dr. Gregorsz Matuszak* can demonstrate by some interesting examples. (p. 67)

Translated by N. Nechwatal

INHALT

Wolfgang Seitz:	Thesenblätter. Eine unbekannte Gebrauchsgraphik der Barockzeit	3
Dr. Bruno Müller:	Notariatssignet und Exlibris	15
Dr. Norbert Nechwatal:	Die Exlibris der Franziska Kahn-Redelsheimer. Eine späte Entdeckung	21
Karl-Heinz Wichmann:	Ein Exlibris für Gerhart Hauptmann	26
Peter A. Haub:	Das freimaurerische Exlibris	27
Dr. Norbert Nechwatal:	Rudolf Rieß – ein Graphiker in der Tradition Nürnbergs	31
Dr. Gernot Blum:	Akane Kirimura, eine junge japanische Graphikerin	37
Luc van den Briele:	Jan Meeus	39
Mirko Kaizl:	Vlastimil Kačírek – ein tschechischer Kupferstecher	43
Dr. Norbert Nechwatal:	András Bánsági – ein ungarischer Meister des Linolschnitts	47
Dr. Semjon G. Ivensky:	Wladimir Wassiljewitsch Kortowitsch	53
Victor Schapiel:	Christliche Themen im sowjetischen Exlibris	57
Dr. Hans-Joachim Genge:	Das Exlibris der Universitätsbibliothek der Universität der Bundeswehr München in Neubiberg	65
Dr. Grzegorz Matuszak:	Visitenkarten von Tadeusz Szumarski in Kupfer gestochen	67

VERZEICHNIS DER BEILAGEN

1. Rudolf Rieß, Exlibris Dr. Inge Nechwatal, Kupferstich ..... nach Seite 32
2. Rudolf Rieß, Haus Schlehengasse 15, Holzstich ..... nach Seite 32
3. Jan Meeus, Exlibris Luc van den Briele, farbiger Holzstich ..... nach Seite 40
4. Vlastimil Kacirek, Exlibris Mirko Kaizl, Kupferstich ..... nach Seite 44
5. András Bánsági, Exlibris Zóka Làszló, Linolschnitt ..... Seite 47
6. András Bánsági, Exlibris Juhász András, Linolschnitt ..... Seite 49
7. Wladimir Wassiljewitsch Kortowitsch, Exlibris Andreas Selle, Holzstich ..... Seite 53
8. Wladimir Wassiljewitsch Kortowitsch, Exlibris Dr. Bruno Müller, Holzstich ..... Seite 54
9. Hansjörg Langenfass, Exlibris Universität der Bundeswehr München Universitätsbibliothek, Photolitho, Offestdruck ..... Seite 66

P 1 opus 171 Bánsági

Dr. Barla Szabó László,
műveszettörténésznek!

A M. Tud. Akadémia Lexikon-
gyűjtemény vezetőjének és
minden dolgozójának ez
utan kívánok további ered-
ményekben gazdag, boldog
lékés hj Esztendőt. – Jó
egészséggel

Bos. '83 I. 5

Szer. üdv.
Bánszegi A.

P 1 opus 171 Bánsági

M. Tudományos Akadémia
Művészettörténeti Kuta-
tócsoport és Lexikon-
gyűjtemény Vezetőinek
és minden dolgozójának
Eredményekben gazdag
békés, boldog by Esztendőt
kívánok

Bánszegi A.

A MŰVÉSZETI ÉS PROPAGANDA IRODA
TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT

BÁNSÁGI ANDRÁS

grafikusművész
kiállításának megnyitójára

1987. FEBRUÁR 9-ÉN, HÉTFŐN 17 ÓRÁRA
A MINI GALÉRIÁBA

(MISKOLC, KOSSUTH UTCA 11.)

A kiállítást
megnyitja:

DR. LOSONCI MIKLÓS
művészettörténész

A tárlat megtekinthető 1987. március 7-ig,

naponta 10–18 óráig, szombaton 10–14 óráig,

vasárnap zárva.

Vendégek Vologdából

Leonyid Jakovlevics Rudoj érdemes művészre, a Vologdai Drámai Színház fiatal színész igazgatójára a miskolci Zrínyi Ilona Gimnázium lányai sokáig fognak emlékezni. Nekik nemcsak a Miskolci Nemzeti Színház vendégeként, hanem Gogol Revizorjának főszereplőjeként is bemutatkozott. Beszélgetett színházáról, de ami a legfontosabb, játszott is. Decemberi viszontlátogatásának éppen ez, a további játéklehetőség megbeszélése volt a célja.

Társulatot utaztatni nem könnyű, de nem is annyira nehéz, még több ezer kilométeres távolságra sem. Ezt bizonyította, hogy *Gyarmati Bélának*, színházunk igazgatójának két évvel ezelőtti, első vologdai megbeszélését tavaly március végén már vendégjáték követte: *Csiszár Imre* rendezésében *Örkény István Tóték* című tragikomédiáját mutatta be társulatunk a messzi észak évszázados kultúrájú nagyvárosában. Már a Vologdában töltött napok idején szó esett róla, hogy a „vendégjárás" folytatódik. A decemberi vendéglátás egy közbeeső állomás volt.

Vendégszeretetet is tanulhattunk a vologdai művészektől: Leonyid Lakovlevics Rudoj nemcsak kedves, hanem jó vendég is volt. Először járt hazánkban, és őszintén örült minden új élménynek. Budapestről a Mátrán keresztül érkezett, már idejövet megnézte a parádi múzeumot. Ahogy búcsúzása órájában elmondta: minden látnivalónak, Miskolc szép, magashegyi környezetének, a sátoraljaújhelyi művelődési háznak, az egri Vármúzeum történelmi értékeinek egyformán örült, de a legnagyobb élményt az emberek jelentették a számára. Ahogy fogalmazott: — Színházon belül és kívül is a legigazibb élményt a vendégszerető, jókedvű, életvidám és szakmájukat nagyon értő emberek barátsága jelentette.

A színész-igazgató a miénkhez hasonló (a miénknél modernebb körülmények között dolgozó) nagyszínházat vezet: a szakember szemével látott. Megnézte az Ének Phaedráért előadását a Játékszínben, a gyermekelőadást és a Mária főhadnagyot a nagyszínházban. Egészen különböző élmény volt a három előadás — mondta —, de emlékezetes, mert én a kollégák teljesítményét, egy nagyszínház belülről látott, biztos működését is becsülöm bennük.

A színházigazgató december közepén hazautazott, 1987 tavaszán a társulatával tér vissza. A Vologdai Drámai Színház a pártbizottságok támogatásával április 4-én, hazánk felszabadulásának évfordulóján viszonozza a vendégjátékot. Valószínűleg *Bulgakov-darabbal* jönnek, és az együttműködésről szóló megállapodás egyéb részletének a továbbgondolásával. A következőkben rendezők, színészek, színészcsoportok kölcsönös látogatásáról, a testvérszínháznál való bemutatkozásáról is szó lehet.

Most az áprilisi vendégjáték a legfontosabb — mondta búcsúzóul Leonyid Jakovlevics Rudoj —, arra készülünk. Messze az otthontól, Miskolcon fogjuk ünnepelni Vologda várossá nyilvánításának nyolcszáznegyvenedik évfordulóját.

Művelődési házak

MŰVÉSZETI ÉS PROPAGANDA IRODA
KOSSUTH MŰVELŐDÉSI HÁZ

Kossuth utca 11. Telefon: 16-252

5-én 17 órakor
Komolyzenei hanglemezklub
Vezeti: Bócz Sándor

7-én 10 órától
Bélyegbörze
Vezeti: Bársony István

9-én 17 órakor
BÁNSÁGI ANDRÁS grafikusművész kiállításának megnyitója a Mini Galériában

14-én 10 órakor
Bélyegbörze
Vezeti: Bársony István

17-én 19 órakor
Városunk művészei — SZERGEJ DAVIDOV oboaestje a Bartók-teremben

19-én 17 órakor
Komolyzenei hanglemezklub
Vezeti: Bócz Sándor

21-én 10 órától
Bélyegbörze
Vezeti: Bársony István

23-án
KOSZORÚZÁS a Vörös Hadsereg megalakulásának 69. évfordulója alkalmából

28-án 10 órától
Bélyegbörze
Vezeti: Bársony István

TIT
Kazinczy Klub

Széchenyi út 16. Telefon: 15-492

16-án 15 órakor
a Földes Ferenc Gimnáziumban
Matematikai előadói konferencia
dr. Reiman István előadása

17-én 16 órakor
Nehezen nevelhető, problematikus gyermek az óvodában
Kis-Tóth Miklósné előadása

Ady Művelődési Ház

Árpád utca 4. Telefon: 51-640, 51-823

2-án 17 órakor
MEZŐGAZDASÁGI KÖNYVHÓNAP
Hagyma, fokhagyma és díszhagyma termesztése címmel dr. Györffy Sándor előadása
3-án, 10-én és 17-én 16 órakor
KOLDUS ÉS KIRÁLYFI — a Városi Amatőr Színház előadása
5-én 18 órakor
HOBO koncert
9-én 17 órakor
MEZŐGAZDASÁGI KÖNYVHÓNAP
Az őszibarack termesztése címmel dr. Mihályffy József előadása
11-én 18 órakor
KATONA KLÁRI koncertje
12-én 10.30 és 14 órakor
ÁGACSKA — a Népszínház előadása
16-án 17 órakor
MEZŐGAZDASÁGI KÖNYVHÓNAP
Orvosi tanácsok kertészkedőknek
dr. Pénzes Géza főorvos előadása
18-án
NYUGDÍJASOK FŐISKOLÁJÁNAK ÉVNYITÓJA
21-én
FARSANGI BÁL
(Fiatalok és gyermekek számára)
23-án 17 órakor
MEZŐGAZDASÁGI KÖNYVHÓNAP
Biológiai kertművelés címmel Farkas László előadása
24-én 18 órakor
NYÍLIK A RÓZSA
Közreműködik: Gaál Gabriella, Madarász Katalin, Hatvani Kiss Györgyi, Lovai László, Pataky István és Orosz András
28-án 18 órakor
KERTÉSZKEDŐK FARSANGI BÁLJA

március
2-án 17 órakor
MEZŐGAZDASÁGI KÖNYVHÓNAP
Borkezelés címmel dr. Farkas Attila előadása

Molnár Béla Ifjúsági és Úttörőház

Győri kapu 27. Telefon: 87-377, 38-328

AZ IFJÚSÁGI HÁZBAN

1-, 7-, 8-, 14-, 15-, 21-, 22-, 28 és 1-jén 18 órakor
DIÁK-DISZKÓ
2-án 16.30 órakor
„Okosodjunk" előadássorozat középiskolásoknak
Jelképeink címmel
Hegyi Füstös László előadása
6-án 18 órakor
Hétfői Hírek együttes és a FRIMO'S

FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE

Berlinbe is eljutott a FAKK

A FAKK—BHV vezetőségi tagja *Bánsági András* grafikusművész kisgrafikáiból rendeztek három önálló tárlatot különböző kultúrházakban és klubokban az NDK fővárosában, Berlinben.

Örvendetes esemény, hogy az egy évtizede útjára indult és azóta is együtt dolgozó Ferencvárosi Alkotó Képzőművész Közösség tagja határainkon túl is méltó elismerést érdemelt ki művével, ezzel is öregbítve hazánk, s vállalatunk jó hírét.

A kiállítások sikeréhez gratulálunk a művésznek.

Bánsági András grafikusművész ezt a kisgrafikáját is szerepeltette a Berlinben rendezett egyik tárlaton

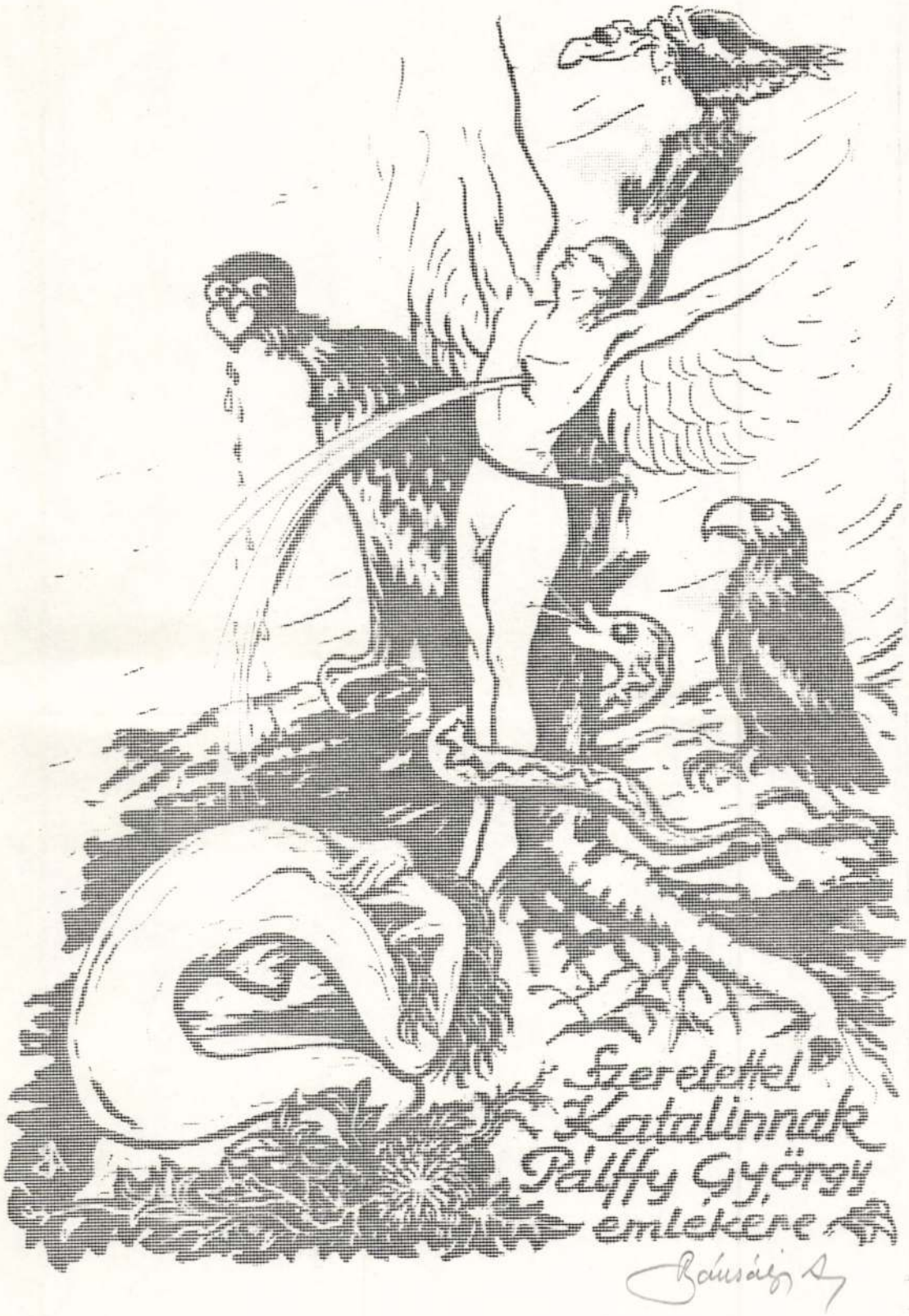
Szeretettel
Katalinnak
Pálffy György
emlékére

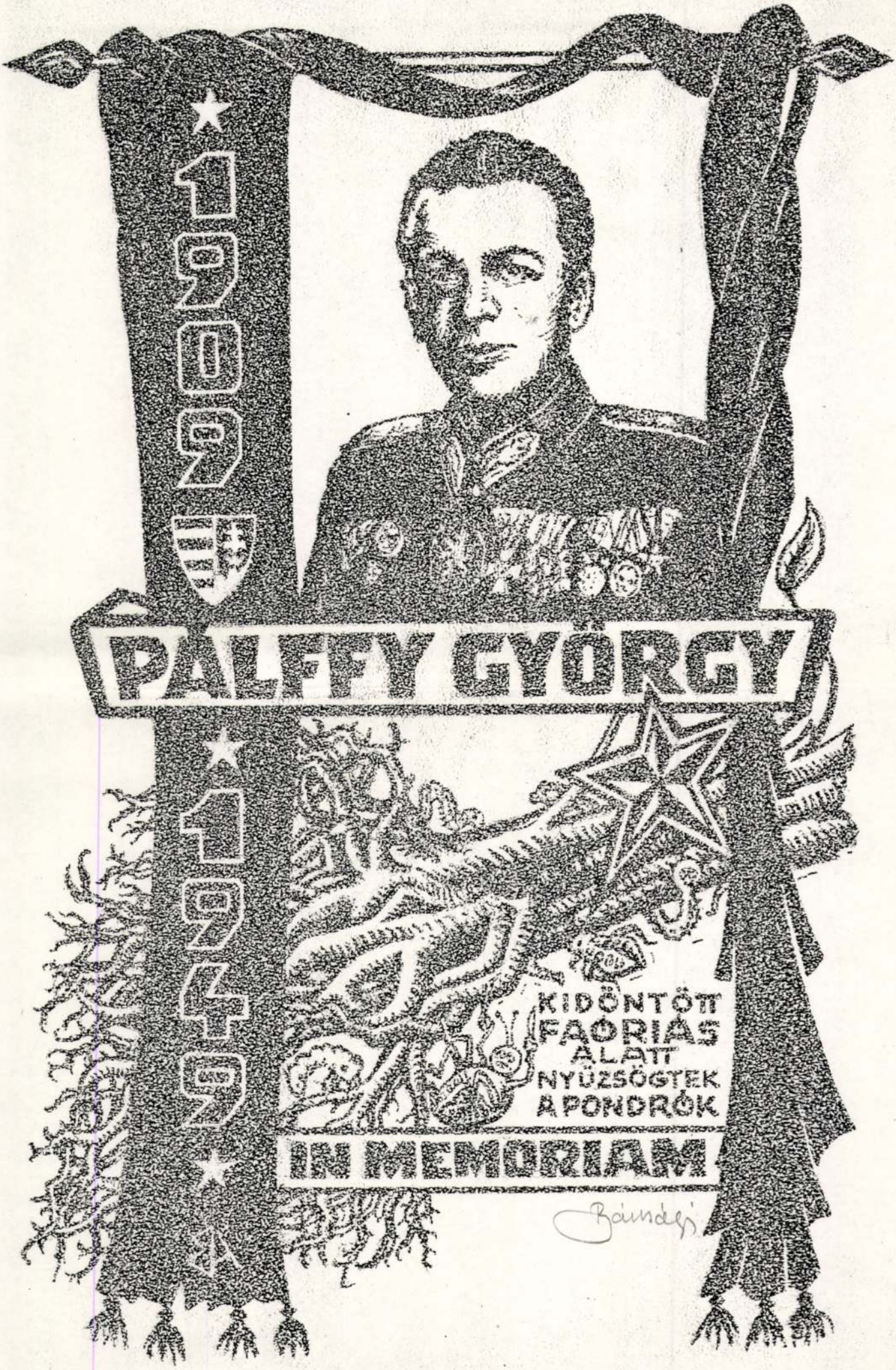
1909
PÁLFFY GYÖRGY
1945
KIDÖNTÖTT
FAORIÁS
ALATT
NYÜZSÖGTEK
APONDRÓK
IN MEMORIAM
Bándéji

★ 1909
PÁLFFY GYÖRGY
★ 1949 ★
KIDÖNTÖTT FAORIÁS ALATT NYÜZSÖGTEK A PONDRÓK
IN MEMORIAM

A MAGYARORSZÁGI NÉMETEK DEMOKRATIKUS SZÖVETSÉGE KÉPZŐMŰVÉSZETI SZEKCIÓ KIÁLLITÁSA

Hazánk felszabadulásának 40. és a Szövetség megalakulásának 30. évfordulójára meghirdezett "A BÉKÉBEN ÉS BARÁTSÁGBAN" /In Frieden und Freundschaft/ országos Képzőművészeti pályázat anyagából, a Képzőművészeti Alap által lezsürizett alkotások kiállitása.

x

A kiállitáson a magyarországi német nemzetiségiek története, hétköznapjai és szokásaik láthatók.

x

K I Á L L I T Ó M Ü V É S Z E K:

HEITLER LÁSZLÓ	1. Fehér barokk	olaj		
	2. Présház elött	olaj		
	3. Bakonyi kőkereszt	olaj		
	4. Örökség	olaj		
	5. Bakonyi Bethlemesek	olaj		dijazott
	6. Borház télen	olaj		
KÖNIG RÓBERT	12 db. különböző méretü metszet	FA.-LINÓ		dijazott
SZIRMAYNÉ BAYER ERSZÉBET	1. Martin Ferenc portré	olaj, farost,	50x60	dijazott
	2. Idős néni portré	olaj, farost,	50x70	
BÁNSÁGI ANDRÁS	1. Farkasgyepü, csorgókut	acryl,	30x40	
	2. Bauer János festő munkaközben	acryl,	30x40	
	3. Pisztrángos tó Farkasgyepün	acryl,	30x40	
	4. Hajósi pinceépitők	olaj,	50 x 70	
BATISZFALVY GABRIELLA	1. Tél Budaörsön	olaj,	25x32	
	2. Uj fények Budán	olaj,	65x78	
CSÁTH ANNAMÁRIA	1. Hajósi kálvária	vegyes technika	35x46	
	2. Leány	vegyes technika	48x68	
GANZAUG MIKLÓS	1. Emberfolt	rajzkolázs	15x20	
SZÜCS ILONA	1. Meditáció	olaj, farost	50x55	
	2. Esős nap Baranyában	olaj, farost	55x55	
ZIMMER JUDIT	1. Goldmark Károly szülőháza	acryl,	29x42	

x

A kiállitás megtekinthető 1985 Julius 25-től Augusztus 31-ig Naponta 17 és 20 óra között. Hétfőtől - Péntekig az ALMÁSSY- téri SZABADIDŐ KÖZPONT II. emeleti GALÉRIA helyiségében.

x

A kiállitás anyaga a Pécsett megrendezésre kerülő Országos Nemzetiségi Napok alkalmából is bemutatásra kerül. Nyitás: 1985 Szeptember 14.-én 10 óra 30 perckor Pécs, MOZGALMI HÁZ. Tüzér-u. 5 sz. Megnyitja Dr. Eperjessy Ernő Müvelődésügyi Miniszteriumi osztályvezető. Utána dijkiosztás, majd POZSGAY IMRE a Hazafias Népfront Országos főtitkára a MNDSZ. 30 éves jubileumára megnyitó beszédet mond.

ANDRÁS BÁNSÁGI
1096 BUDAPEST
Sobieski u. 40.
Tel.: 339-791
HUNGARY

FAKK BHV FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE ★

Nyári szünet után a FAKK-BHV

Újra találkoznak a műhelyben a FAKK-BHV tagjai a nyári szünet után, mely nem jelentette azt, hogy a tagok nem dolgoztak, nem alkottak. Sőt! Első találkozásuk alkalmával mindenki beszámol arról, hol és mit készített az elmúlt hónapok alatt. Több alkotó vett részt művésztelepi munkában, *Dóra István* például Tokajban. Itteni művészi teljesítményére figyeltek fel a hajdúszoboszlóiak, s mindjárt meg is rendeltek egy nagyméretű pannót, mely a művelődési ház előcsarnokát díszíti majd. Mások a tatai, a gyulai művésztelepen dolgoztak a nyáron, többen pedig egyéni programjaik keretében készítettek újabb alkotásokat.

Van programunk bőven az őszre — mondja *Varga Gyula*, a FAKK-BHV vezetője.

Szeptember 21-én és 22-én kétnapos közös alkotó munkára jönnek össze a vállalat szigetszentmártoni horgászházában — a szakszervezeti bizottság segítségének köszönhetően —, ahol egyéni rajzolással és festéssel töltik el az időt. A soroksári Duna-ág festői környezetét az ősz színeivel bizonyosan viszontláthatjuk majd képeiken.

Kiállítást rendeznek az Ikarus Művelődési Központban késő ősszel, s egy új — általuk eddig nem szervezett — rendezvényre is sor kerül: *képaukciót tartanak a sertésvágóhídi ebédlőben november 18-a és 20-a között*, mindhárom napon 11 órától 14 óráig. Dolgozóink megvásárolhatják a nekik tetsző alkotásokat, akár három havi részletre is. Az így befolyt összeg nagyobbik részét az alkotó közösség fejlesztésére fordítják, melyet e célra a művészek önként ajánlottak fel.

Szomorú hírrel is szolgált Varga Gyula: *Fritz István* naiv festő — aki a közösség tagja volt —, 47 éves korában hosszú, súlyos betegség után elhunyt. Munkáit, önálló kiállítását többször láthatta a fárlatok közönsége. A korán elhunyt pályatársra kegyelettel emlékeznek a közösség tagjai.

(bv)

Bánsági András grafikusművész a KISZ-klubban

Bánsági András grafikusművész a FAKK—BHV tagja diavetítéssel egybekötött bemutatkozását láthatták az érdeklődők munkásságáról, hazai és külföldi kiállításairól szeptember 9-én délután 4 órakor, a sertésvágóhídi KISZ-klubban.

Sportcsarnok

1. **Jancsek Antal** festőművész
2. **Koch Piroska** festőművésznő
3. **Jancsek Adrienn** festőművész

   Hazai és külföldi tájfestmények, csendélet és portré kiállításai
4. **Járitz Józsa** portré festményei
5. **Bánsági András** grafikai tárlata
6. **Domokos Béla** szobrászművész alkotásainak bemutatója

Esti Hírlap 5

1985. szeptember 17., kedd

ifjú Bánsági András

A Medicor Művek röntgengyárában az idén 34-féle diagnosztikai és speciális röntgenberendezést készítenek mintegy egymilliárd forint értékben. Termékeik nagy részét exportálják. A fejlesztők már az elkövetkező évek — számítógép által vezérelt — röntgengépeinek kialakításán dolgoznak

(MTI Fotó — Balaton József felvétele)

Kiállító szervek és kiállítók

Természetbarát Klub Kiskunmajsa

Békés megye amatőr népművészeti szakkörei

Munkácsy Mihály Múzeum	Békéscsaba
Művelődési Központ	Békéscsaba
Mezőgazdasági Múzeum	Budapest
Vörös Október MGTSZ	Kiskunhalas
Jonathán MGTSZ	Kiskunmajsa
Bánsági András grafikus	Budapest
Domokos Béla szobrászművész	Budapest
Jancsek Adrienn festőművész	Budapest
Jancsek Antal festőművész	Budapest
Járitz Józsa festőművész	Budapest
Koch Piroska festőművész	Budapest
Ságí István fotóművész	Budapest
Hollóné Süli Irén virágkötő mester	Kiskunmajsa
Váradi Pálné kertész	Kiskunmajsa
Fehér Pálné népi cukrász	Kiskunmajsa

MEG-
ÉR-
KEZ-
TEM!
EMÖKE
NE-
VET-
KAP
TAM
85 IX.18
APUKA
ZANYUKA ILDIKÓ LÓSONGI LÁSZLÓ

X6

Hp. 220

FECIT

ANDREAS BÁNSÁGI
1096 Budapest
Sobieski u. 40.
Tel.: 339-791
HUNGARY

A KÖZMŰVELŐDÉSÉRT
EX LIB RIS
KIS-KUN-MAJ-SA
DR. VEDRES FERENCNÉ

op. 219

ÁLDOTT
KARÁCSONYT
BOLDOG
ÚJÉVET
KIVÁN
FROHE
WEIHNACHT
VIEL GLÜCK
IM NEUEN
JAHR
Dr. LEHMANN ANTAL Pf.

×6

Rácsy

Opp' 217

x6

Op. 212

EXLIBRIS
Dr.
LOSONCI MIKLÓS
SZENTENDRE
MŰVÉSZET-
TÖRTÉNÉSZ
2000 ARANYOSSI PÁL - U. 16

XL

Ob·213

ÉS BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁN
1985
ÁLDOTT KARÁCSONYT
GLÜCKLICHES NEUJAHR
Dr. LOSONCI MIKLOS
SZENTENDRE

OD. 206

WAGNER RICHARD
IN MEMORIAM
EX
LIB
RIS
1813
1883
D. PETERDY-ZSÓFI
BADEN/WIEN

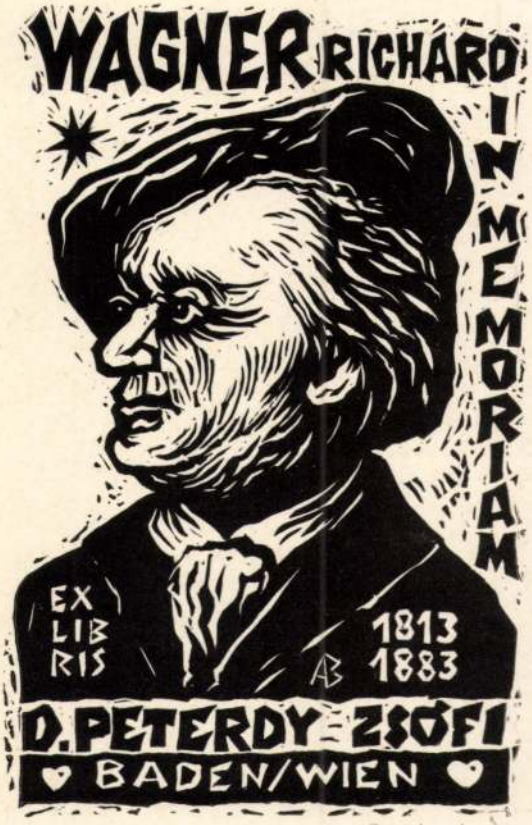

x6

Rainsing

op. 211

IN MEMORIAM
1882
1953
KÁLMÁN IMRE
EXLIBRIS
EDGAR DASSEL
BADEN / WIEN

XL

Op. 210

IN MEMORIAM
1882
1953
KÁLMÁN IMRE
EXLIBRIS
EDGAR DASSEL
BADEN / WIEN

x 6

od. 210

IN MEMORIAM
EDGAR DASSL

Op. 209

X6

x6

Ost. 216

x 6

OD 215

A NYOMDA-, A PAPÍRIPAR ÉS A SAJTÓ DOLGOZÓINAK SZAKSZERVEZETE

1428 Budapest VIII., Kölcsey utca 2. — Telefon: 342-161, 342-168, 342-169

Budapest, 1983 Április 3

Bánsági András és
Bánsági Károly
szaktársak részére

KEDVES BÁNSÁGI KOLLEGÁK !

Szakszervezetünk mindig megkülönböztetett figyelmet forditott a szakmai hagyományok ápolására, a szakma szeretetére nevelte és neveli tagságát.

A közelmultban tárgyalta elnökségünk az "Időskoruak Éve" keretében a nyugdijasok helyzetét, és határozatot hozott a folyamatos törödés mellet , életkörülményeik javitására.

Örömünkre szolgál, hogy a nyomdaiparban végzett több évtizedes munkájukról ujabb hirt kaptunk. Igy többek között a Nagy Balogh János kiállitóteremben "A kispesti nyomdák története" helytörténeti kiállitáson bemutatott szép anyagukról, valamint a nyugdijas találkozókon való megemlékezésekről.

Köszöntöm Önöket - a művészetben - a sokszorositó grafikai iparban végzett 5o éves kiváló és eredményes munkájuk, valamint a Bánsági nyomdászdinasztia immár 129 éves évfordulója alkalmából, amelyhez jó egészséget és további sikereket kivánunk.

szaktársi tisztelettel:

A NYOMDA-, A PAPÍRIPAR ÉS A SAJTÓ DOLGOZÓINAK SZAKSZERVEZETE
TITKÁRSÁG

Hárai Tibor
KV titkár

20 000 — 78.0302 Ságvári Ny.

FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE

Ferencvárosi Alkotó Közösség a BHV-horgásztanyán

Október 5-6-án képzőművész körünk kilenc alkotója indult útnak Szigetszentmártonba, a horgásztanyára.

A program rajzolásból, festésből állt. Az eredményt kiállításon láthatják majd az érdeklődők. — T. Varga Gyula elmondta, — a Csepel-szigeten Szigetcsép, Szigetújfalu érintésével mintegy félóra múlva érkeztünk meg. Azt mondják ez a része a Duna-partnak a horgászok paradicsoma. Míg alkotóink elhelyezkedtek, leslettem a partra. A kertből néhány lépcső vezet le közvetlen a stégre. A két saját csónak csendesen pihent a mólóhoz kötve. A táj csodálatos, festői. A kissé meredek parton a fák lombjai mély árnyékot vetettek a partra, a kis szigetre. Szárcsák, vadkacsák siklottak a vízen, néma csendben. A nap magasan járt, a nádas kis szigetekben sorakozott egymás mellett. A partmenti lombok kéklőn csillogtak a messzeségben.

Horgászokkal találkoztam. Köszöntünk egymásnak. — Kérdeztem: Volt kapás? — Többen mondták: — Napok óta nem volt itt semmi, csak egy-két horgász volt szerencsés. — Hát igen — válaszoltam — én is fogtam a szatyrot és benne a halat, melyet a Tolbuhin csarnokban vásároltam az Alkotó Közösség részére, hiszen a programunkban halászlé is szerepelt.

A horgász akivel beszélgettem, nagyot nevetett. Arra gondoltam, ha én horgásznék s arra várnék, hogy horogra akadjon a hal, bizony nem ettek volna halászlét alkotóink.

Így inkább maradtunk az ecsetnél, festéknél, mellyel több alkotás készült, többek között a vállalati horgásztanyáról is. Alkotóink még csőnákkal is bemerészkedtek a vízre, hogy megörökítsék e táj jellegzetes arculatát.

A parti menti horgásztanyákat, a nádasokat, a Duna csillogó víztükrét. Bánsági András ex-librist is készít majd a kirándulás emlékére. Kellemesen és hasznosan töltöttük időnket. Elhatároztuk, ha a vállalat szakszervezeti bizottsága hozzájárul minden évben szeptember első hetét itt tölti az alkotó közösség. Ez lehetne a mi szigetszentmártoni művésztelepünk.

— b —

Bánsági András
grafikus
Budapest, IX.
Sobieski J. u. 4o.
1 o 9 6.

Tisztelt Bánsági Ur!

Küldeményét - a Budapesti Történeti Muzeum Bartók Béla Emlékháza gyüjteménye számára - hálás köszönettel átvettük. Nagy örömünkre szolgál, hogy alkotásainak birtokosai lettünk.

Gratulálunk a Kongresszuson való szerepléséhez, és további eredményes alkotómunkát kivánunk.

Budapest, 1985. február 15.

Tisztelettel:

Paálné, Nyujtó Zsuzsa
a Bartók Emlékház vezetője

BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM
BUDAVÁRI PALOTA „E" ÉPÜLET
BUDAPEST, I., SZENT GYÖRGY TÉR 2.
POSTACÍM: BUDAPEST
POSTAFIÓK 4.
1250

Bartók Emlékház

BUDAPEST 1985 II 26 14

Bánsági András
grafikus

Budapest, IX
Sobieski J. u. 40.

10 96.

Ihletőjük Dési Huber István, az amatőrből művészé vált nagy magyar festőnk példamutató munkássága.

A 10 éve alakult közösség, a Budapesti Huseipari Vállalat jóvoltából talált otthonra kerületünkben. Itt élik szorgalmas hétköznapjaikat a képzőművészet, a festészet, a grafika és a szobrászat nemes oltárán. Itt készülnek az ország számos üzemében bemutatott - már 100 - kiállitásra. Itt munkálkodnak közösen és egyenként is a munkásművelődés formálásán.

A Ferencvárosi Pincetárlat most 21 művész alkotását tárja a széles közönség elé.

Ez is jelképezi azt az összefogást, mely jellemzi életüket, s bemutatja szükebb patriárkájukat, Ferencvárosunkat.

Mindannyian egyszerü, szerény alkotóemberek, akik

nagyszerü alkotásokban fejezik ki népszeretetüket.

Közülünk való Bánsági András grafikus művész.is, aki ugyan önvallomásában, de mindannyiunkra jellemző módon igy fejezi ki nemes érzésüket:

" Szeretem a szépet
Ezért élek, alkotok,
Szeretem az életet,
Ezért élni akarok,
Szeretem a hétköznapok
Munkás kis örömeit,
Mert ezek szépitik meg
az egész életünket! "

Köszönjük nekik nemes művészetüket, értelemre, érzelemre ható munkásságukat.

Kivánjuk, hogy még sokáig legyenek tanitómestereink, igaz elhivatottsággal, szeretettel és jó egészségben éljenek és éltessenek bennünket.

E gondolatok jegyében a "Ferencvárosi Képek" kerületi kiállítását megnyitom.

Takács Istvánné
IX.ker Tanács elnök h.

IX. ker. Tanács VB. Művelődési Intézmények Igazgatósága tisztelettel meghívja Önt és kedves családját „HAZÁNK FELSZABADULÁSÁNAK 40. ÉVFORDULÓJA" tiszteletére rendezendő

„FERENCVÁROSI KÉPEK"

című kiállításának megnyitójára

1985. március 28-án 17 órára.

Megnyitó beszédet mond: TAKÁCS ISTVÁNNÉ
IX. Tanács VB. elnöke.

A kiállítás helye: FERENCVÁROSI PINCETÁRLAT
Budapest, IX. Mester u. 5.

Nyitva: március 28 — április 14-ig, naponta 13—18 óráig
Hétfőn szünnap

Megközelíthető a 4, 6, 24-es villamosokkal

Tisztelt Ünneplők!

Kedves Vendégeink!

Hazánk felszabadulásának 40. évfordulója küszöbén számos fővárosi, kerületi megemlékezés sokaságában mi Ferencvárosiak is

- **tisztelgünk a hősök előtt, akik elhozták számunkra a szabadságot.**
- **büszke szívvel gondolunk azokra, akik segitették a magyar nép boldogulását a felszabadult Magyarország négyévtizedes békés épitőmunkájában.**

A IX. kerületi kisebb, nagyobb kollektivái között jelentős a Ferencvárosi Alkotók Képzőművészeti Közösségének tagsága.

A negyvenes létszámmá erősödött kis közösség a becsületesen végzett napi munka mellett a művészet elhivatottjává vált. Jellemző rájuk a tehetség és a munka ötvözete, hajtóerejüket pedig az ambició és a szorgalom vezérli.

BUDAPEST FŐVÁROS
IX. KER. TANÁCSÁNAK
VÉGREHAJTÓ BIZOTTSÁGA

B á n s á g i András Elvtársnak!

Budapest
Sobieski u. 40.

1096

Kedves Bánsági Elvtárs!

Kedves felkérésüknek eleget téve, mellékelten küldöm a "Ferencvárosi Képek" kerületi kiállitáson elhangzott megnyitó szövegét. Megtiszteltetésnek vesszük, hogy a kiadásra kerülő 10 éves jubileumi kiadványban közölni szeretnék.

Munkájukhoz további sok sikert és erőt, egészséget kívánok a IX. kerületi Tanács vezetése nevében.

Budapest, 1985. október 11.

Takács Istvánné

/ Takács Istvánné /
tanácselnök-helyettes

MAGYAR NÉPHADSEREG
HADTÖRTÉNELMI INTÉZET ÉS MÚZEUM
1250 BUDAPEST I., KAPISZTRÁN TÉR 2.

Nyt.szám: 100/1979

Bánsági András

grafikus

Budapest

Kedves Bánsági Elvtárs!

Köszönettel vettem szives levelét. Örülök az elismerő szavaknak, a birálatával pedig egyetértek. Az Ön által észrevételezett hiányokat - amint erőnk engedi - pótolni fogjuk. Sajnos - vagy inkább örömünkre - nagyon sok az uj feladat, az uj kiállitás, ez köti le minden erőnket.

Most nyitottunk egy uj kiállitást a magyar Vörös Hadseregről. Büszkék vagyunk rá, megtekintését Önnek is javaslom.

Kuruckori munkáira felhivtam a Múzeum müvészettörténész-parancsnokhelyettesének a figyelmét. Alkalomadtán ő majd felkeresi Önt.

Ami a személyemre vonatkozó kérdést illeti: a jelzett időben gyakran megfordultam a RAK-on, mint előadó. Magam ekkor a Petőfi Akadémián tanárkodtam.

Budapest, 1979. március 21.

Elvtársi üdvözlettel:

/Dr. Liptai Ervin ezredes/
parancsnok /

PETŐFI IRODALMI MÚZEUM
V. KÁROLYI MIHÁLY U. 16.

POSTACÍM: 1364 BUDAPEST PF. 71
TELEFONKÖZPONT: 173-611, 173-786
TITKÁRSÁG: 173-450
GAZDASÁGI OSZTÁLY: 173-713
MNB 232-90142-6623

IKT. SZÁM:
HIVATKOZÁSI SZÁM:
ÜGYINTÉZŐ:
MELLÉKLET:
TÁRGY:

T.
Bánsági András grafikus
1o96.Budapest, Sobieski u. 4o.

Ezúton köszönjük meg az Ön által múzeumunknak ajándékozott Exlibris-mappát és exlibris-lapokat. Elnézését kérem a késedelmes válaszért, de a könyvtár többszöri költözködése és az időközben történt személyi változások miatt jelentős munka-hátralékunk volt.

Ajándékát köszönjük.

Budapest, 1985. május 14.

Edelényi Judit
/Edelényi Judit/
könyvtáros

PETŐFI IRODALMI MÚZEUM
POSTACÍM: 1364 BUDAPEST PF. 71.
BUDAPEST, V. KÁROLYI MIHÁLY U. 16.
1053
TELEFONKÖZPONT: 173-611, 173-786.

T.
Bánsági András
grafikus
BUDAPEST
Sobieski u.4o
1 o 9 6

Gánsáljy András

Könyvtáros

'85|8

Fedőlapon: 2 old. 5 db.
445 " 1 "
447 " 1 "
453 " 1 "
455 " 1 "
460 " 1 "
461 " 1 "
463 " 1 "
467 " 1 "
470 " 1 "
472 " 1 "
479 " 1 "
481 " 1 "
484 " 1 "
491 " 1 "
Szöveg 492 " 1 "
494 " 1 "
502 " 1 "
503 " 1 "
504 " 1 "
Hátsó fedőn 1 "
összesen 25 db.

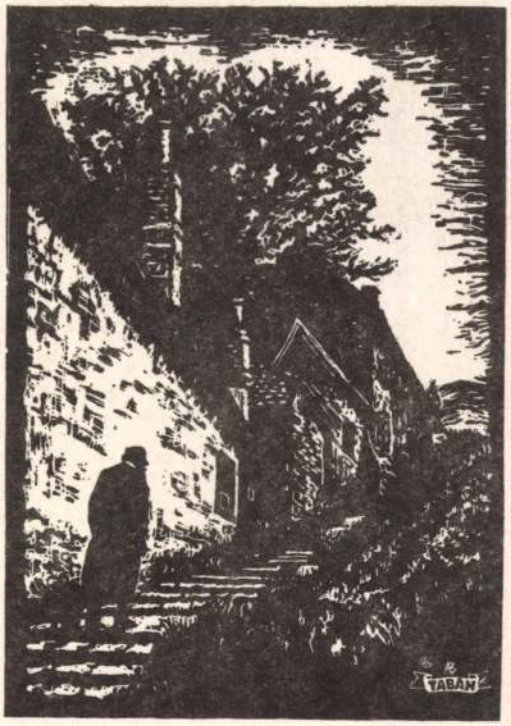

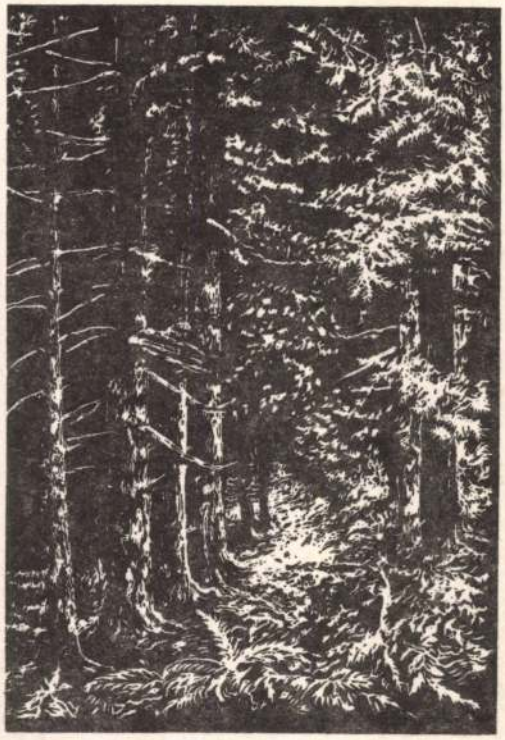

BÁNSÁGI ANDRÁS grafikáiból
(Cikkünket lásd a 492. oldalon)

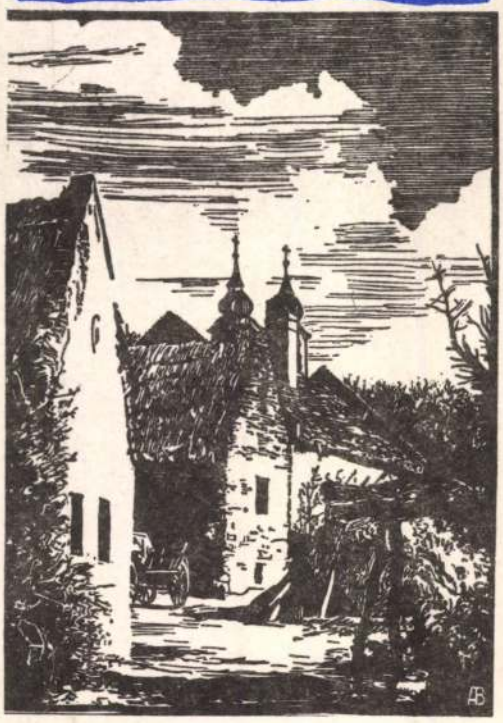

35. évfolyam, 8. szám
1985. augusztus

Könyvtáros

TARTALOM

Papp István	Közművelődési könyvtárépítészetünk néhány időszerű kérdése	443
Kelecsényi Gábor	„E pályán nem lehet unalmas munkakör". Beszélgetés **dr. Wix Györgyné**vel, az Országos Széchényi Könyvtár ny. osztályvezetőjével *(Sorsok és pályák)*	451
Kenyéri Kornélia	Kettős olvasók a szakszervezeti és a tanácsi könyvtárakban	455
Széphalmi Istvánné	Miért nem jutnak el a felnőttkönyvtárba?	459
Forrásné Török Katalin	Katalogizálás egy szakszervezeti könyvtárban *(Műhelykérdések)*	463
	Szerkesztői üzenet	465, 495

KÖNYVTÁRI ÉLET

Petheő Lászlóné	Információs szolgálat egy megyei könyvtárban	466
Léces Melinda	Könyvtár-népszerűsítés képi eszközökkel	468
Dr. Juhász Imréné	A Kell a jó könyv olvasópályázat és az EVIG könyvtára	469
Arató Antal	Befejeződött a Kell a jó könyv olvasópályázat	471
A LAPOKBAN OLVASTUK	Délmagyarország	473

HÍREK 474

LÁTÓKÖR

Molnár Orsolya–Sz. Szabó László	Egy lakótelepi fiókkönyvtár és olvasói II. A könyvválasztást befolyásoló tényezők	476
Dr. Varga Sándor	Fények is láthatók Komárom megye iskolai könyvtárügyében! *(Visszhang)*	483
Pogány György	A magyar zenei bibliográfia kialakulása. Történeti vázlat *(A könyvtárak történetéből)*	486
Losonci Miklós	Bánsági András *(A Könyvtáros galériája)*	492
Orbán Éva	[A] Tudományos-műszaki információ szakkönyvtára *(Könyvtári szakirodalom)*	493

SZAKMAI FOLYÓIRATOK–HÁLÓZATI HÍRADÓK 496
KÖNYVTÁRI KIADVÁNYOK 501

A lapunk e számában közölt grafikák Bánsági András alkotásai 441

Из содержания

Папп Иштван: Актуальные вопросы строительства массовых библиотек в Венгрии (443);
Кенери Корнелия: Двойные читатели в профсоюзных и массовых библиотеках в комитате Пешт (455);
Сепхальми Иштваннэ: Почему не добираются члены детских библиотек до библиотек для взрослых (459);
Погань Дьёрдь: Сформирование библиографии по музыке в Венгрии. Исторический очерк. (486).

From the contents

István Papp: Actual problems of public library building in Hungary (443);
Kornélia Kenyéri: Readers, who are members in both public and trade-union libraries, in Pest county (455);
Mrs. István Széphalmi: Why don't get children's libraries members into the adult library? (459);
György Pogány: The emergence of Hungarian musical bibliography. A historical outline (486).

Aus dem Inhalt

István Papp: Die aktuellen Fragen des Bibliotheksbaus der algemeinbildenden Bibliotheken in Ungarn (443);
Kornélia Kenyéri: Doppelleser in den Gewerkschafts- und Rätebibliotheken im Komitat Pest (455);
Frau I. Széphalmi: Warum gelangen die Mitglieder der Kinderbibliotheken nicht in die Bibliotheken der Erwachsenen? (459);
György Pogány: Die Entfaltung der ungarischen Musikbibliographie. Historischer Entwurf (486).

Cikkeink szerzői

Forrásné Török Katalin, a Szegedi Orvostudományi Egyetem Központi Könyvtárának munkatársa; *Kelecsényi Gábor,* az Országos Széchényi Könyvtár nyugalmazott főmunkatársa; *Kenyéri Kornélia,* a Pest Megyei SZMT Központi Könyvtár igazgatója; *Losonci Miklós,* a Budapesti Tanítóképző Főiskola docense, művészettörténész; *dr. Molnár Orsolya,* a Debreceni Városi Könyvtár Petőfi Emlékkönyvtárának munkatársa; *Orbán Éva,* az Országos Széchényi Könyvtár, Könyvtártudományi és Módszertani Központ munkatársa; *Papp István,* az OSZK KMK tudományos főmunkatársa; *Pogány György,* a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézetének könyvtárosa; *dr. Sz. Szabó László,* a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem felnőttnevelési és közművelődési tanszékének docense; *Széphalmi Istvánné,* a szolnoki Verseghy Ferenc Megyei Könyvtár osztályvezetője; *dr. Varga Sándor,* az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum osztályvezetője.

KÖNYVTÁROS

A MŰVELŐDÉSI MINISZTÉRIUM LAPJA

Főszerkesztő: **Gerő Gyula**
A szerkesztőség címe: 1111 Budapest, Bartók Béla út 32.
Telefon: 451-758, 664-805
Kiadja: a **Lapkiadó Vállalat**
1073 Budapest, Lenin krt. 9—11. Tel.: 221-285. Levélcím: 1906 Budapest, Pf. 223
Felelős kiadó: **Siklósi Norbert** vezérigazgató
Szedte a Nyomdaipari Fényszedő Üzem (857772/09)
Petőfi Nyomda — 85/50056 Kecskemét, 1985
Felelős vezető: Ablaka István igazgató
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál és a Posta Központi Hírlap Irodánál (postacím: Budapest V., József nádor tér 1. — 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámra. Előfizetési díj ½ évre 78 forint. Egy szám ára 13 forint. Külföldön terjeszti a Kultúra Külkereskedelmi Vállalat. H—1389 Budapest, Postafiók 149.

Közművelődési könyvtárépítészetünk néhány időszerű kérdése

Könyvtári modellek. Hébe-hóba veszem a merészséget és bírálatot írok egy-egy újonnan átadott könyvtárépületről. Megvallom őszintén, az idő teltével egyre mélyebbről kell merítenem merészségem kútjából. Ennek oka pedig az, hogy a könyvtári szolgálatban bekövetkezett és várhatóan bekövetkező változások mértékével és iramával párhuzamosan egyre apad ez a kút. Ezért aztán bírálataim szövegében szaporodnak a *talán*ok, az *így-is-lehet*ek, a *mi-lenne-ha*k, egyáltalán a feltételes módban megfogalmazott kijelentések.

Minden tisztességes bírálat aranyfedezete ugyanis az, hogy a bíráló olyan szakmai mércét alkalmazzon, amely már kiállta a gyakorlat próbáját, azaz olyan könyvtárakhoz mérje az újat, amelyek már bebizonyították működőképességüket. Egy-egy könyvtárépület természetesen nem minden vonatkozásában lehet mérce: vannak kiválóan sikerült megoldásai, vannak kérdésesek, és vannak, amelyeknek egyedüli „érdemük", hogy elrettentő példaként szolgálnak. Így tulajdonképpen egy eszmei könyvtárhoz, egy egészséges állatorvosi lóhoz viszonyít a bíráló, olyan lóhoz, amelyik minden tagját más-más épületből kapta. Ezt a lovat hívjuk *modell*nek.

A modell elemei a hazai és a külföldi könyvtári gyakorlat tapasztalatain, a hazai és a külföldi szakirodalom elméleti megfontolásain alapulnak, s szerencsés esetben szerves egésszé állnak össze. Egyetlen bökkenője van ennek a modellnek: mint gondolati konstrukció, nagyon is nagy készséget mutat a változásra. Mindig naprakész akar lenni. Mindig a legkorszerűbb vonásokat akarja felmutatni. Be akarja építeni magába a legújabb könyvtári vívmányokat. Követi nemcsak a könyvtárügyi fejlődés alapvető irányzatait, lényegi változásait, átalakulásait, de a divatokat is. Még a legmegbízhatóbb modell is gyorsabban változik, mint ahogyan a könyvtárépületek elkészülnek. Így áll elő az a helyzet, hogy a bíráló már nem ahhoz a modellhez viszonyít, amelynek alapján a könyvtár építési programja összeállt, hanem ahhoz, amelyet éppen érvényesnek tart. Csodálható-e, hogy fanyalog, hogy kifogásol, s alig akarja meglátni a tartós értékeket hordozó jó vonásokat?

Mert nem szabad elfelednünk: a modell fő szerepe mégsem az, hogy a bírálat mércéje legyen, hanem hogy segítsen megfogalmazni az új épületek könyvtári *tartalmát*, s ezzel hozzájáruljon, hogy a könyvtári tevékenységeket és szolgáltatásokat, a használókat és a könyvtárosokat, az állományokat és a berendezéseket befogadó terek a feladatuknak megfelelő építészeti formát nyerjenek, s az előbbiek között ténylegesen létező összefüggések az építészeti térrendszerben visszatükröződjenek. Ebből következik az is, hogy a könyvtáros dolga a modell kimunkálása, neki kell megmondania, milyen könyvtáreszményt kíván megvalósítani, milyen fő célokat tűz könyvtára elé, milyen és mekkora állománnyal mely használói kört akar kiszolgálni, milyen folyamatok fognak lejátszódni könyvtárában stb. Ezt a tartalmat, könyvtárosi gondolatot az építész önti formába, de a tartalom és a forma jól ismert dialektikája értelmében a forma is visszahat a tartalomra. S akkor sem mondunk újat, amikor a formalizmus veszélyeitől óvunk: ha egy önmagában szép, de tartalmat nem hordozó, sőt a tartalomnak ellentmondó formai elem elragadja az építészt és megbízóját, a könyvtárost, akkor mesterségbeli, művészi kudarc éri az előbbit és üzemeltetési keservek az utóbbit.

A hazai közművelődési könyvtárak különböző nagyságrendjeire is különféle modellek alakultak ki, s változtak – természetük szerint – az idők folyamán. A beruházások számára megfogalmazott szakmai programok e modelleken alapultak, s egy-egy változatukat jelentik. A hatvanas években sűrűbben, a hetvene-

sekben ritkábban (ma ismét mintha ütemesebben) elkészülő új épületek jó alkalmat adtak a modellek továbbfejlesztésére. Így az esetlegességek mellett kezd kikristályosodni néhány olyan általános érvényűnek tekinthető elem, amely kiállta mind a gyakorlat, mind pedig az elmélet próbáját. Mi, könyvtárosok azonban nem csukhatjuk be szemünket azok előtt a változások előtt, amelyek már most, öt, tíz vagy húsz év múlva végbemennek, illetve várhatóan végbe fognak menni állományunkban, technológiánkban, használóink szokásaiban és igényeiben, szolgáltatásainkban, de szűkebb és tágabb környezetünkben is. Ez pedig, sajnos, azt jelenti, hogy modelljeinket újra és újra felül kell vizsgálnunk, módosítanunk, még akkor is, ha ez a kritikus elbizonytalanodását eredményezi.

Változások a könyvtárhasználatban. Gondolkodunk-e eleget azon, miképpen fogja használni mai könyvtárainkat a jövő század olvasója? Máris érzékelünk bizonyos változásokat a könyvtárhasználatban. Ezek gazdasági, kulturális, társadalmi okokra vezethetők vissza; a telekommunikációs és a számítástechnika várható rohamos és forradalmi fejlődése nálunk egyelőre még nem érezteti hatását, legalábbis ami a könyvtárhasználatot illeti. Azt látjuk, hogy a könyvtárak legszorgalmasabb használói jelenleg az *életre felkészülő* generációk. Azt is látjuk, hogy a munkaképes korosztályok csak szerény mértékben veszik igénybe a könyvtárakat. A könyvtárosok általában nem azért panaszkodnak, hogy nem tudják leültetni olvasóikat, hanem hogy nem tudják elhelyezni a könyveket és az egyéb dokumentumokat. Folytatódik-e ez az irányzat, vagy a társadalmi erők hatására megváltozik-e a jelenlegi helyzet? A jövőben jobban rászorul-e az állampolgár a könyvtárra, mint ma? A helybenhasználók túlnyomó többsége továbbra is tanuló, diák, esti és levelező hallgató lesz – no meg nyugdíjas –, vagy pedig számíthatunk a derékhadra is? Nem inkább arra kellene felkészülnünk, hogy kevesebben veszik igénybe a könyvtárat a helyszínen; inkább a dokumentumokat kölcsönzik ki, s csak rövid időre ugranak be egy-egy információért, vagy csupán a telefonkagylót emelik fel? Tény az, hogy a könyvtár az információs, az oktatási és a szórakoztatási kínálat széles mezőnyében versenyez, s ha nem tud vonzó és vonzóan csomagolt áruval megjelenni, egyszerűen lemarad. Durvábban szólva: fölöslegessé válik. A könyvtárba fog-e menni a második gazdaságban tevékenykedő állampolgár információért, vagy ha az első gazdaságban kielégítő jövedelemhez jutott, a könyvtárban fogja-e eltölteni felszabaduló idejét?

Mindeddig ezekre a néha nyomasztó kérdésekre egyetlen varázsszót tudtunk válaszul: flexibilitás! Ha nem sejtettük, milyen lesz olvasótáborunk összetétele, hát legyen módosítható az olvasói tér aránya a felnőtt- és a gyermekkönyvtár között; ha nem tudtuk, mennyi kötetet akarunk szabadpolcra kihelyezni, s hány olvasót egyidejűleg leültetni, hát legyen lehetőség ezt a későbbiek során tetszőlegesen megállapítani; ha nem tudtuk, hány kötet szükséges a kölcsönzési és hány a helybenhasználati igények kielégítésére, hát lehessen utóbb felosztani a teret e két állományrész között; ha nem tudtuk eldönteni, hogy a könyvtárosi munkahelyeket az olvasói térbe akarjuk-e beolvasztani, vagy attól elkülönítve kialakítani, hát legyenek szerelhetők a falak, hogy majd áthelyezhessük őket.

A flexibilitás túlértékelése voltaképpen a felelősségtől való menekülés, s a könyvtári modell tisztázatlanságának a jele. Nem akarom a mosdóvízzel együtt a gyereket is kiönteni, ezért azt mondom, hogy a flexibilitás követelményét bizonyos határok között továbbra is fenn kell tartanunk; elsősorban az olvasói övezetek arányainak egymás javára-kárára való módosíthatóságának érdekében. Ám a könyvtár egész épületére nézve feltétlen követelményként fenntartani nem volna helyes. Minden valószínűség szerint a jövőben három övezetben kell gondolkodnunk: először a nyilvános szolgálatot, másodszor az irodákat, a műhelyeket és a szociális helyiségeket, harmadszor a raktárakat befogadó terek övezetében. Joggal mondhatják, ez a felosztás kísértetiesen hasonlít a jó öreg *Panizzi* múlt századbeli koncepciójára (vagy a római nemzeti könyvtár e századbeli, nem valami ragyogóan sikerült épületére), de talán mégsem ugyanaz: ha szervesen, a funkcionális kapcsolatok mentén sikerül csatlakoztatni egy jól „összeállt" épületen belül e három övezetet, elkerülhető merev elkülönülésük. Ami pedig az olvasó, a könyvtáros és az állomány azonos térben való elhelyezkedésének modern s immár időtálló értéknek bizonyult követelményeit illeti, az az olvasói terekben a szükséges és hasznos léptékben megvalósítható. Ugyanis a használó nem valamennyi könyvtárossal akar közvetlenül kommunikálni, hanem csak azokkal, akik őt információval kiszolgálják, s kiderült, hogy a túlméretezett szabadpolcos állományok nem se-

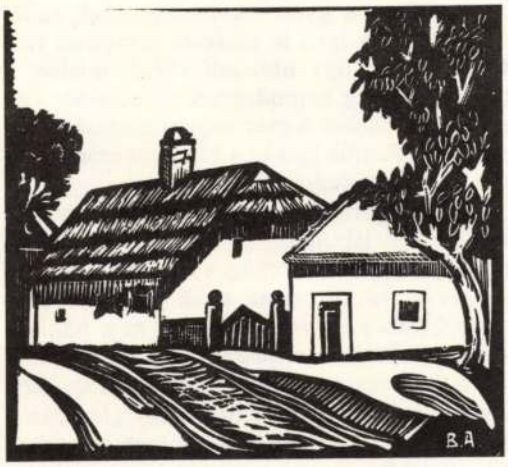

gítik, hanem inkább gátolják a közvetlen tájékozódást az irodalomban.

A kényelmes könyvtár. Az abszolút flexibilitás helyett tehát értelemszerű flexibilitást ajánlhatunk, s egy új varázsszót: kényelem. Szeretném azonban remélni, hogy ezzel a szóval több szerencsénk lesz, mint a flexibilitással. Az e jelszó által kifejezett cél az emberek, a használók szellemi, lelki és testi igényeinek megfelelő, humánus könyvtári környezet kialakítása. Csakis az ilyen követelmények szerint formált könyvtárnak lesz esélye arra, hogy az imént említett versenyben megállja a helyét.

Eddig mintha féltünk volna a kényelem szótól, vagy talán eszünkbe sem jutott a könyvtárral, a könyvtári szolgáltatásokkal kapcsolatban. Olyan asszociációsort kelt ugyanis bennünk, ami bizony nem egyezik a könyvtárat a tudomány szentélyének, munkaszobának, a szellemi tevékenység színterének tekintő szigorú képzetekkel. Pedig azt hiszem, hogy az ember jó fizikai közérzete, kényelme előfeltétele szellemi tevékenységének.

A kényelem fogalmának a lehető legszélesebb értelmet adom. Beleértem a könyvtár nyitvatartási idejének megállapítását s a szabadpolcra kihelyezett állományok összetételét és elrendezését, hiszen egyikkel is, másikkal is a használat komfortját szolgáljuk. De vezérlő szempontunknak kell lennie a könyvtári épület térrendszerének kialakításakor is. Ezért kívánjuk, sőt követeljük, hogy az olvasószolgálati terek – legalábbis közülük azok, amelyek a legforgalmasabb szolgáltatásokat fogadják be – a földszintre kerüljenek. Ezért ismételjük fáradhatatlanul, hogy a fizikailag hátrányos helyzetű személyekre, a mozgássérültekre, a nehezen mozgókra, az idősekre való tekintettel kell a tereket, a terek összefüggéseit, a közlekedő útvonalakat, a bútorzatot megtervezni. Persze, nemcsak rájuk kell tekintettel lenni. Az a benyomásom, hogy például könyvtáraink bútorzatának megtervezésekor a kényelem szempontja nem szerepel előkelő helyen. Azt várjuk, hogy a használók hosszabb időt töltsenek el a könyvtárban, mégis olyan székeket adunk alájuk, amelyeken negyedóra után már kínszenvedés ülni. Takarékoskodunk a karfával, pedig olvasáskor bizony jólesik a könyököt megtámasztani, a székben hátradőlni. Gyakran még a fotelok is inkább a szemet gyönyörködtetik – ha gyönyörködtetik – formájukkal, s nem a pihenést szolgálják. Nem vesszük tudomásul az emberek pszichikai igényeit, s nem igyekszünk kisebb, meghittebb olvasói övezeteket kialakítani, pedig arra már a kocsmárosok is rájöttek, hogy a vendég nem szeret kint a placcon ülni, hanem a védett sarkokat keresi; talán nem csak azért, hogy elkerülje a röpdöső késeket és üvegeket. A kényelem kategóriájába tartoznak olyan kérdések is, mint a forgalmi útvonalak célszerű megtervezése, a zajos, a zümmögő és a csöndes övezetek sorrendbe állítása és elhatárolása, a környezet esztétikailag vonzó megformálása. Egyáltalán: nem elegendő, hogy a könyvtár olyan szolgáltatásokat nyújt, amelyek odahaza nem állnak rendelkezésre, ezenfelül az otthon kényelmét is nyújtania kell.

A fiatalok könyvtára. Az otthon kényelmét, hangulatát a gyerekeknek is nyújtsa a könyvtár! A közművelődési könyvtár a társadalom valamennyi korosztálya előtt nyitva áll, s láttuk, a fiatalok arányszámukat messze meghaladó mértékben élnek is a könyvtárhasználat lehetőségeivel. Sok kollégámmal együtt mégis azon a nézeten vagyok, hogy a gyerekek nem kapják meg a nagyobb használati és igénybevételi részesedésük jogán őket megillető hányadot a könyvtár személyzetéből, dokumentumaiból s tereiből. Még mindig él az elkülönített gyermekrészleg eszménye, még mindig találkozunk azzal a jelszóval: felnőttek jobbra, gyerekek balra, s nem tört be még könyvtárainkba az a világszerte jelentkező törekvés, hogy minden módon meg kell könnyíteni a családok közös könyvtárhasználatát.

Kétségtelen, hogy a gyerekek több mozgása, hangosabb beszéde, egész viselkedése zavarja a felnőtteket, főként az elmélyülten olvasókat. Ezen a gondon azonban nem áthatolhatatlan

falak emelésével kell segíteni, hanem a belső tér megfelelő kialakításával, a szolgáltatások zajostól csendesig való elrendezésével, jó akusztikával és világos közlekedési útvonalakkal. Mindazokon felül, amelyek sajátosan az ő igényeiket elégítik ki, a gyerekek számára használhatóvá kell tenni a könyvtár valamenynyi szolgáltatását. Arra kell azonban törekedni, hogy ne tiltó és parancsoló táblákkal, a könyvtáros erőszakos beavatkozásával és előírásaival irányítsuk a gyerekeket (s tegyük hozzá: a felnőtteket sem), hanem az épületen belül az egyes szolgáltatások vonzzák magukhoz az iránt ők érdeklődő használókat, legyenek azok fiatalok vagy idősebbek.

Jó megoldásnak tűnik, ha a gyermekrészleg csöndes övezete csatlakozik a könyvtár audiovizuális részlegéhez, s hasonlóképpen lehetőleg szintbeli, közvetlen kapcsolat van a gyermekrészleg és a nagyobb könyvtárak azon sajátos övezete között, amelyet általános részlegnek, csoportosítva elhelyezett állománynak vagy közeli övezetnek hívunk. Mindegy, hogy minek, lényege az, hogy a „valami olvasnivalóért" betérő használónak kisebb, áttekinthetőbb és szupermarketszerűen tálalt kínálatot nyújtson.

Ha végigpillantunk gyermekrészlegeinken, nem szerezhetünk valami szívvidító benyomást. Azt már említettem, hogy kicsik. Ezen azonban lehet segíteni: újra fel kell osztani a világot. Mint ahogyan segíteni kellene azon a két hangulati végleten is, amelyek általában jellemzik e részlegeket. Az egyik végletet a komor, tanteremszerű gyermekrészlegek képviselik, a másikat pedig a csiricsáré gügyögők. Nem szabad ugyanolyan bútorokat rakni a gyermekrészlegbe, mint a felnőttekébe, csak egy kicsivel kisebbeket; nem szabad ugyanolyan elrendezést, belsőépítészeti megoldásokat alkalmazni! A gyerek nemcsak tanul a könyvtárban, nemcsak itt oldja meg házi feladatait, de gyönyörűséggel olvas is, játszik, fest, esetleg barkácsol, beszélget, báboz, mesét hallgat stb. Erre a változatos tevékenységsorra kell alkalmassá tennünk a gyermekrészlegeket és berendezésüket. Azt hiszem, már ma is sokkal színesebb és érdekesebb bútorzatot lehetne összeállítani a készen kapható elemekből, mint amilyennel találkozunk a gyermekrészlegek többségében. Pedig nem is gondolok olyan „extravaganciákra", mint a gütersloh könyvtár olvasókosarai, egy másik könyvtár olvasóvonata, egy harmadik könyvtár olvasósátrai. Itthon már egy kitömött krokodiltól is jókedvre derülök, ha gyerekek hancúroznak rajta.

Valahol egy igen jó tanácsot olvastam: térdeljünk le, s úgy nézzünk körül, mielőtt a gyermekrészleg berendezéséhez fognánk. Így kerül látószögünk a gyerekszem magasságába, így érzékelhetjük igazán a bútorzat arányait, a térrészek összefüggéseit.

Más kategória a kamaszoké. Hozzájuk már nekünk kell lábujjhegyre állnunk, s akkor is kérdéses, ugyanazt a világot látjuk-e, amit ők. Sok évvel ezelőtt élénk viták folytak, vajon szükség van-e a gyermekrészleg és a felnőttrészleg között külön ifjúsági részlegre is. Azóta eldőlt a kérdés: nincs. De hogy nincs szükség egy zugra a könyvtáron belül, egy „bandázóra", ahol a kamaszok találkozhatnak, ahol tagjaikat a nekik kényelmes nyakatekert pózokban elrendezhetik, ahol egyszerre videózhatnak, zenét hallgathatnak és magazinokat lapozgathatnak, sőt beszélgethetnek és randevúzhatnak, azt nem hiszem. Kár volna őket a gyerekek vagy a felnőttek közé keverni, mert ezzel szinte előre beprogramoznánk a súrlódások, összeütközések alkalmait. Egyébként számolhatunk e megoldás esetén is veszélyes fejleményekkel – erre intenek a külföldi tapasztalatok –, de vállalnunk kell a kockázatot. Egyébként, mint ismeretes, a kamaszban több személy él egymás mellett: az egyik kalandos történeteket akar olvasni, s ez a gyermekrészleget keresi fel, a másik számítógéppel bütyköl, s ezért valamelyik szakrészlegbe fárad el, a harmadik komolyan tanulmányozza a jazz irodalmát, ezért semmiképp sem kerüli el a zenei részleget.

A hangos-képes könyvtár. Zenei részleget mondtam, s egyáltalán nem vagyok bizonyos abban, hogy helyesen. Abból a tényből következően, hogy könyvtárainkban egyre nagyobb tömegben jelentkeznek az audiovizuális dokumentumok, újra és élesebben vetődik fel a régi kérdés: külön részlegbe helyezzük-e az összes ilyesfajta információhordozót, függetlenül attól, mi az információ tartalma, vagy pedig zenei részleget, esetleg zenei és képzőművészeti részleget szervezzünk, ahová csak az idevágó dokumentumok kerülnek, függetlenül külső formájuktól, egyébként pedig a hangosképes dokumentumok tartalmuk szerint megoszlanak a különféle részlegek között.

Korántsem látszik még a kibontakozás egyedül üdvözítő útja. Annyi azonban bizonyos, hogy a valamikor tizenöt éve – amikor még kevesebbet tudtunk, mint most – kifejlesztett megoldás túlhaladottnak bizonyult. A külön, falakkal leválasztott térben berendezett zenei

részleg, pláne közepes könyvtárakban, nem életképes. Mint ahogy szükségtelennek mutatkozott az a könyvtárosi túlbiztosítás is, hogy valamennyi olvasóhelyet drót fűzzön a stúdióhoz. A kis, de még a közepes (városi) könyvtárakban is minden valószínűség szerint a központi, a könyvtáros által kezelt hangos-képes berendezéseket a kombinált ellenőrzési-tájékoztatási pultba kell beépíteni, s csak a nagy, megyei könyvtárakban lesz szükség külön stúdiópultra. Az egész részleg falakkal való leválasztása helyett sokkal célszerűbb egy valóban jól szigetelt audiovizuális terem kialakítása kisebb csoportok számára. Hasonlóképpen szigetelt kutatófülkék is kellenek, amelyekben az olvasó maga kezeli a dokumentumok használatához szükséges berendezéseket. Valószínűleg csökken a központi stúdió jelentősége is, vagy másként: sokkal több berendezést fognak maguk az olvasók kezelni; tehát ennek megfelelően kell felszerelni munkahelyeiket. A stúdió központi berendezéseket tartalmazó pultját semmiképpen sem szabad az olvasói tértől fallal vagy üvegfallal elválasztani, mint ahogy eddig sok könyvtárunkban történt; más kérdés, hogy a hangos-képes dokumentumok kezelésére, másolatok, programok készítésére elkülönített könyvtárosi munkahelyre van szükség.

Lehetséges, hogy kompromisszum felé haladunk: zenei és képzőművészeti részlegeket hozunk létre, de ezekben a részlegekben tároljuk azokat a hangos-képes dokumentumokat is, amelyek egyéb információtartalmakat hordoznak.

A jelek szerint a könyvtár ezen szolgáltatása iránt igen nagy társadalmi igény nyilvánul meg. Ezért is célszerű minél szervesebben beépíteni e részleget a könyvtár térrendszerébe, szoros összefüggésben a gyermekrészleggel és az általános részleggel, lehetőleg közel a bejárathoz és lehetőleg a földszinten. A hangos-képes részlegben együtt jelentkezik a tanulmányi, az információszerzési és a szórakozási célú könyvtárhasználat, s ráadásul a különféle korosztályok képviselői révén. Ezért a hangzó és a képszolgáltatásoknak nem szabad megállniuk a részleg „földrajzi" határainál, hanem meg kell jelenniük a gyermekrészleg különböző egységeiben (mesekuckó, gyerekfoglalkoztató, egyéni és csoportos zenehallgatás az olvasóhelyeken stb.) és az általános részleghez tartozó magazinolvasóban, kávézóban. Ugyanakkor magában az audiovizuális részlegben a különféle célú használatnak megfelelő olvasói helyeket kell kialakítani. Már említettük az igényes használat kutatófülkéit. Ajánlatos az egyszerűbb, de jó vizuális szigetelést nyújtó „carrel"-ek bőkezűbb alkalmazása a szokásos olvasótermi asztalok mellett. De igen fontos, és éppen erről feledkeznek meg könyvtáraink, hogy ha esztétikai élmény szerzése vagy pusztán szellemi felüdülés céljából zenét hallgatnak az emberek, nem szívesen ülnek munkaasztal mellé. S pontosan ilyen munkaasztalokhoz ültetjük őket kényelmes fotelok helyett, amilyenekbe otthon is ülnének.

Az elektronikus könyvtár. Az audiovizuális könyvtár mellett napjainkban egyre többet hallunk az elektronikus könyvtárról is. Már nemcsak arról van szó, hogy a könyvtár katalógusait váltja fel a számítógép, s távoli adatbázisokkal tart terminálok révén online kapcsolatot, hanem maguk a dokumentumok is számítógéppel kezelhető-olvasható adathordozókon jelennek meg, s a különféle telekommunikációs csatornák révén válnak hozzáférhetővé. Bizonyosra vehetjük, hogy ez a fejlődés előbb-utóbb eléri a közművelődési könyvtárakat is. Nincs is semmi baj, ha – mondjuk – kétszáz évvel előre képzeljük magunkat az időben: nagyon jól le tudnánk írni a majdani könyvtárat. A baj ott van, hogy nekünk itt és most kell könyvtárat építenünk, s egyelőre az elkövetkező húsz-harminc év fejleményeire kell felkészülnünk. Nem alakíthatjuk ki most az ellenőrzési pontot úgy, hogy számítógépes kölcsönzési nyilvántartást tételezünk fel, amikor nagyon is bizonytalan, mikor szerezhetünk be ilyen berendezést. Bármennyire hajtogatjuk is, hogy a cédulakatalógus elavult, fenn kell tartanunk a részére számos négyzetmétert, sőt még gya-

rapodására is gondolnunk kell, mert ki tudja, mikor állíthatjuk be az első, katalógusmunkára alkalmas számítógépet, mikor jutunk hozzá a hazai könyvtermés számítógéppel olvasható bibliográfiai adataihoz. Aligha tehetünk mást, mint hogy két vasat tartunk a tűzben: olyan könyvtárat tervezünk, amely a hagyományos eljárások szerint működik, de a térrendszer, még inkább az épület szerkezete, kábelezése, elektromos felszerelése a későbbiek során lehetővé teszi az elektronikus és a távközlési berendezések sűrű telepítését.

Az energiatakarékos könyvtár. Ha az elektronikus könyvtár nálunk egyelőre még a jövő zenéje is, az energiatakarékos könyvtárnak viszont már a tegnap zenéjének kellene lennie. Sajnos, ma sem szól még ez a zene. Inkább az egyszeri, a beruházási költségeken takarékoskodunk, semmint a folyamatos, hosszú időre szóló, s állandóan emelkedő működési, fenntartási költségeken. Gyorsan követtük azt a divatot, amely nagy üvegfelületeket, hatalmas traktusmélységeket, költséges épületgépészetet írt elő, de vajon követjük-e hasonló lelkesedéssel azt a törekvést, amely a természetes energia messzemenő hasznosítására irányul? Számolnunk kell azzal, hogy a külső falak vastagabbak lesznek, kisebbek az ablakok és keskenyebbek a traktusok. Vajon hogyan hat mindez a könyvtár térszerkezetére? Nem fog-e az épület flexibilitása a kívánatos szint alá süllyedni? Véleményem szerint a mi nagy közművelődési könyvtáraink, a megyei könyvtárak nagyságrendje (5–7 ezer négyzetméter) háromszintes kompakt épületek esetén, a belső udvarok szerencsés alkalmazásával még azon a határon van, amelyen belül lehetséges az értelemszerű flexibilitás megtartása.

Az energiatakarékos könyvtár szempontjából is előnyös, ha a raktári övezetet külön egységként kezeljük. Hiszen egészen más klímabeli követelmények érvényesek azokra a helyiségekre, ahol olvasók is tartózkodnak, mint azokra, amelyekben csak dokumentumok vannak elhelyezve. Az előbbiek számára 20 °C-os (légkondicionálás esetén 22 °C) hőmérséklet és 40–45 százalékos relatív nedvességtartalom kívánatos, míg az utóbbiakban jóval alacsonyabb hőmérséklet – egészen 10 °C-ig – és 45–50, sőt 65 százalékos relatív nedvességtartalom szükséges.

A természetes, a napenergiára építő könyvtárban kisebb – és inkább egy-egy övezetre korlátozódó – szerepe lesz a légkondicionálásnak, s a levegőcserét is lehetőség szerint költséges gépek nélkül fogják megoldani. Viszont a növényzetre mind az épület környezetében, mind a falakon belül a puszta díszítésen túl funkcióbeli szerep is hárul a kívánatos klíma megteremtésében és fenntartásában.

A könyvtár esztétikája. Az imént dekorációt említettem, s ezen semmiképpen sem esztétikai kategóriát értek. A könyvtár esztétikuma több a díszítésnél. Fő forrása a funkcióknak, a tartalomnak megfelelő térrendszer, a világos, áttekinthető alaprajz, a bútorzat betelepítési rendje, a bútorok kényelme és tiszta formája, a használat kényelme és célszerűsége. Ezen az esztétikai értéken csak ront a külsőleges dekoráció, az öncélú díszítgetés. Sajnos, aránylag kevés könyvtárunkban találjuk meg mindeme tényezők harmóniáját. Van, ahol azért nem, mert már az épület tervezésekor sem sikerült megteremteni a tartalom és a forma egységét, máshol kevés volt a pénz és a berendezésen kellett spórolni, ismét máshol viszont sok volt a pénz, s pöffeszkedő és célszerűtlen bútorokat vásároltak. Itt a belsőépítész nem vette a fáradságot, hogy „megtanulja a könyvtárát", ott a könyvtáros képzelte magát belsőépítésznek. Itt kopár, sivár és rideg a könyvtár, ott agyondíszített; a tekintet sehol sem tud megpihenni a sok inger miatt. Igazából csak részeredményeket tudunk felmutatni, egy-egy sikerült kisebb-nagyobb könyvtárat, egy-egy sarkot, egy-egy övezetet, ám az országos átlaggal semmi okunk büszkélkedni. Néha eljátszom azzal a gondolattal, hogy egy könyvtárosokból, építészekből, belsőépítészekből álló kis munkacsoport járja végig az ország könyvtárait, s ha mást nem, legalább egy részletes javaslatot adjon a könyvtárbelső újraformálására. Mert ennek a vállalkozásnak is a könyvtárosi szakmai koncepció revízióján kellene alapulnia, s az építész partnerek ennek az eszmének találnák meg a külső megjelenési formáját. Minden valószínűség szerint olyan kérdések feltevésével kellene kezdeni a revíziót, hogy kik használják a könyvtárat, mikor használják, mennyi időt töltenek benne, mit csinálnak ott-tartózkodásuk alatt, áttekinthető-e a bútorzat elrendezése, logikus rendben követik-e egymást a különféle szolgáltatásokat, állományrészeket befogadó terek és bútorok, nincs-e túl sok könyv szabadpolcon, elég kényelmesek-e a bútorok, nem zavarják-e egymást a különböző tevékenységeket folytató használók, logikus-e a forgalmi utak vonalvezetése, nincs-e zsúfoltság stb. Ezekre a kérdésekre pedig a könyvtáros szakembernek kell

választ adnia, a válaszai alapján kezdhet csak munkához az építész.

A könyvtár esztétikuma és használati értéke nem egymást kizáró, hanem egymást feltételező fogalmak. Nem akarok a funkcionalizmus utóvédharcosának szerepében feltűnni, de azt vallom, hogy az építészet esztétikai értékei nem jöhetnek létre a könyvtári tartalom rovására. Nem érzem illetékesnek magam könyvtárépületeink külső megjelenésének bírálatára. Óvatosan csak annyit merek mondani, hogy olyanok, mint a magyar építészet átlaga. Tükrözik az építészeti stílusáramlatokat, az építési technológia változásait. Azt hiszem, a jövőben sem lesz ez másképp. Egytől azonban továbbra is félek: egy-egy külső formai elem károsan befolyásolja a tartalom megfogalmazását, s a látszat oltárán könnyen feláldozódhat a mindennapok szükséglete.

Régi épület – új könyvtár. Új, könyvtári célra emelt épület esetében különösen fájdalmas a tartalom és a forma meghasonlása. Az ember nagyobb készséget mutat a kompromisszumokra, ha régi, korábban más célokat szolgáló épület könyvtárrá alakítására kerül sor. Közművelődési könyvtáraink túlnyomó többsége ilyen épületben működik, s várhatóan továbbra is számolnunk kell azzal, hogy az új építkezések számát meghaladja az átalakítások száma. Ez nem valami hazai sajátosság. Gazdag nyugat-európai országokban is egyre több régi épületben helyeznek el könyvtárat, s legalábbis a fényképes beszámolókból és az alaprajzokból ítélve, nem is rossz eredménnyel. Míg korábban, még tíz éve is mindenhol inkább új épületek emelésére törekedtek, most polgárjogot nyert az átalakítás is. Ehhez természetesen olyan tényezők együtthatása kellett, mint a gazdasági fellendülés visszaesése, az általános takarékoskodás szükségessége, de a régi értékek megmentésére való törekvés térnyerése, valamint néhány igen jól sikerült átalakítás bizonyító ereje is.

Jól mutatja az irányvonal megváltozását, hogy a Könyvtáros Egyesületek és Intézmények Nemzetközi Szövetsége (IFLA) könyvtárépítési és berendezési szekciója idei szemináriumának – amelyet Budapesten és Békéscsabán rendezett meg – témája éppen az volt, miképpen lehet régi épületeket könyvtárakká átalakítani. A világ minden szegletéből érkeztek résztvevők, s ez a kérdés időszerűségét és általános jellegét bizonyítja. A téma és a hely megválasztásához talán némiképp hozzájárult az a beszámoló is, amely az e téren elért magyar eredményekről egy nemzetközi kiadványban megjelent. Mindenki tisztában van az adaptálás hátrányaival és előnyeivel; ezekkel nem kívánok most foglalkozni. Inkább arra szeretnék rámutatni, hogy tűnőben van az az enyhe lelkiismeret-furdalás, amellyel mi, könyvtárosok eddig belevágtunk egy-egy uraságoktól levetett épület magunkra szabásába. Viszont tartani kell attól, hogy a sikeren felbuzdulva most már válogatás és alapos mérlegelés nélkül fogunk kapni és elfogadni *(mint a hatvanas években a zsinagógák könyvtárrá alakításának divatja idején – a szerk.)* régi épületeket. Pedig minden egyes alkalommal alaposan meg kell vizsgálni a felajánlott épületet, valóban alkalmas-e minden szempontból az adott könyvtár befogadására. Ilyen szempont egyebek között az, hogy az épület szerkezete és a könyvtár funkciórendszere nincs-e egymással kibékíthetetlen ellentmondásban; az épület jelenlegi nagyságrendje, illetve bővíthető mivolta összhangban áll-e a könyvtár állományával, szolgáltatásaival, tevékenységével; hol helyezkedik el az épület a településen belül (általában e tekintetben jelentkezik a legkevesebb nehézség, mivel a könyvtárnak többnyire volt középületeket ajánlanak fel, s ezek a központban, forgalmas helyen állnak); milyen az épület állaga, nem kerül-e többe a leves, mint a hús; nincsenek-e a műemlékvédelmi felügyeletnek olyan előírásai, amelyek lehetetlenné teszik a könyvtári célú átalakítást; milyen különös értékei vannak az épületnek a könyvtári használat szempontjából stb.

A régi épületek könyvtárrá alakítása kapcsán még egy érdekes összefüggésre szeretnék rámutatni. Az, amit korábban mondtam az energiatakarékos könyvtárról, mintha pontosan ráillenék a jól megalkotott és megformált régi épületekre; valójában sok régi építészeti eljárás, megoldás újjászületésének vagyunk tanúi. S a kényelmesség és az otthonosság követelményeit is gyakran szinte könnyebben lehet teljesíteni egy régi épületben, mint egy újban. De félreértés ne essék: az adaptálás mindig kompromisszumokat követel, s van egy határ, amelyen túl nem szabad menni a kompromisszumok megkötésében. A szakmai tartalmat leghívebben mégiscsak egy új épület képes kifejezni. Csak tudnám feledni új könyvtárépületeink sok, kisebb-nagyobb hibáját!

Közös tető alatt. Különösen érzékenyen érintenek bennünket azok a hibák, amelyek abból erednek, hogy a könyvtárat más intézménnyel közös fedél alá helyezték. Az ilyen

esetekben ugyanis úgy érezzük, hogy nem mi tehetünk róluk. Ugyancsak nem magyar sajátosság, hogy együtt épül könyvtár és iskola, könyvtár és művelődési otthon, könyvtár és más kulturális vagy egyéb intézmény. De úgy tűnik, hogy ezt a világszerte felbukkanó divatjelenséget idehaza a szokottnál is nagyobb buzgalommal utánozták egyesek, a buzgalomból – ugyancsak megszokott módon – túlzások következtek, s a gondolat ésszerű magját is sokszor kérdésessé tették. Egy íróasztal mellett kifundált, a valóságban kellően ki nem próbált eszme után futva kényszerítettek olyan nagyságrendű könyvtárakat is szimbiózisra, sőt integrációra, amelyeknek természetes létét, működését veszélyeztette ez a megoldás. Olyan összegekből kívánták két vagy több intézmény beruházási gondjait megoldani, amelyek itt is, ott is húsbavágó csökkentéseket „eredményeztek". Ráadásul az új, magát magasabbrendűnek, mindent átfogónak tekintő eszme szempontjából a könyvtár másodlagos jelentőségűvé vált, alárendelt szerepet játszott a működési elképzelésekben, s így az épületben is. Az jutott neki, ami maradt. Ha a könyvtár funkciói csorbultak emiatt, ha működése nehezebbé vált, hát annyi baj legyen, fő az eszme. De nem részletezem ezeket a fájó ügyeket, megtettem már másutt. Inkább az ilyen kombinált épületekkel kapcsolatos könyvtárosi álláspontot szeretném rögzíteni.

Nem eleve tiltakozunk ellenük. Általában a kisebb településeken, városnegyedekben a helyi körülményektől függően nagyon is elképzelhető, sőt ajánlatos lehet, hogy a közösséget és az iskolát ugyanaz a könyvtár szolgálja, az iskola épületén belül. De ez a könyvtár legyen a földszinten, és ebbe a könyvtárba az utcáról közvetlenül is be lehessen lépni, továbbá ez a könyvtár képes legyen a sajátosan iskolai és a sajátosan közművelődési feladatok, teendők végzésére is. Ugyanezek a követelmények érvényesek, ha úgynevezett általános művelődési központtal épül együtt a könyvtár, bár a szerves kapcsolatok megteremtésének nehézségei e bonyolultabb feladatrendszerű intézmény esetében fokozódnak. Művelődési otthonnal is elfér közös tető alatt a könyvtár, feltéve, ha kielégítő méretű alapterülethez jut, ha az utcáról közvetlenül és a művelődési otthon felől egyaránt megközelíthető, ha a földszintre kerül, ha térszerkezetét a könyvtári funkciók határozzák meg, s nem a művelődési otthon tereihez való igazodás. Nagyobb, városi könyvtárak esetében már célszerűbb önálló épületben gondolkodni, akkor is, ha közös beruházásban valósítják meg a művelődési központot és a könyvtárat.

Természetesen más közösségi intézményekkel együtt is épülhetnek könyvtárak. Dániában például nagy divat a városházát és a könyvtárat együtt elhelyezni. Az ottani tapasztalatok igen jók. Bármilyen intézmény legyen is azonban a könyvtár partnere, egy a fontos: világos, minden részletében tisztázott szakmai működési elképzelésnek kell megelőznie az építész tervező munkáját. A könyvtárnak is, a társintézménynek is pontosan kell tudnia, mit akar csinálni, milyen összefüggésrendszer szerint végzi munkáját, s milyen tartalmi-üzemelési kapcsolatok fűzik őt a másikhoz; csakis így várhatják el, hogy a terv és a megvalósult épület jó formája lesz a tartalomnak.

A könyvtáros és az építész dolga. Persze ez a követelmény akkor is érvényes, ha kizárólag könyvtári célokat szolgáló új épületet emelünk; sőt ha régi épületet alakítunk könyvtárrá, akkor is. S itt visszaérkeztem a bevezetőben emlegetett modellhez. A modellhez, amely általános formában írja le egy bizonyos típusú, nagyságrendű és funkciórendszerű könyvtár elemeit, ezek egymással való üzemelési és térbeli összefüggéseit, működését. Ezt a modellt fordítja le az adott könyvtár jellemzőire a könyvtáros, amikor elkészíti az építész számára szakmai programját.

Másfelől az építész kötelessége, hogy „megtanulja" azt a könyvtárat, amelyet a szakmai program leír, s a könyvtárossal, a működtetővel való folyamatos konzultációk során kifejlessze a könyvtár épületburkát és belső környezetét.

Ez a követelmény természetesen közhely, s olyannyira elcsépelt, hogy alig mertem leírni. Ami mégis rávitt: egyrészt azok a rossz példák, amelyek a kívánatos együttműködés elmulasztásából eredtek, másrészt azok a jó példák, amelyek éppen ebből az együttműködésből fakadtak. A könyvtáros és az építész partneri viszonya, közös felelőssége nyilvánvaló. Mentsen meg az isten bennünket a könyvtáros felkészületlenségét eláruló, zűrzavaros szakmai programoktól és az építész szakmai fölényességét, önkényességét leleplező, a tartalommal ellentétben álló tervektől.

A megváltás útja csak egy lehet: az egymás szakmája iránti tisztelet s az erők egyesítése a közös cél érdekében.

Papp István

Sorsok és pályák

„E pályán nem lehet unalmas munkakör"

Beszélgetés dr. Wix Györgynével, az Országos Széchényi Könyvtár ny. osztályvezetőjével

Dr. Wix Györgyné 1926. április 29-én született Budapesten. 1944-ben érettségizett, s különböző egyéb munkaterületi próbálkozások után 1949 szeptemberében került az Országos Könyvtári Központba. A budapesti tudományegyetem levelező tagozatán magyar szakos diplomát szerzett, közben az OKK-ban, illetve utódintézményében, a Népkönyvtári Központban, majd az Országos Műszaki Könyvtárban dolgozott mint könyvtáros. 1957. jún. 1-től nyugdíjazásáig az Országos Széchényi Könyvtár munkatársa volt. Munkaterülete mindig az állományépítéssel függött össze: 1962-ig a könyvelosztónál, ezután a gyarapítási osztályon előbb osztályvezető-helyettesként, 1976-tól pedig osztályvezetőként tevékenykedett.

– *Idestova fél évszázada már, hogy mint kezdő egyetemistát, egyik könyvtárunkban szakmai kérdéssel Seregély Emilhez utasítottak. Még ma is taníthatnák a színiakadémián azt a bárgyú arckifejezést, amellyel a hölgyre néztem, aki biztosított róla, hogy ő az, akit keresek: Seregély* Emmi. *De abban az időben még azt tartottuk természetesnek, hogy komoly szakmai eligazítást csakis férfiak adhatnak. Persze, akkoriban is voltak kiváló női könyvtárosok, de „a szakma elnőiesedése" később kezdődött, gondolom, éppen pályakezdő korában. Bizonyára tud erről érdekes adalékokkal szolgálni.*

– 1949-ben kerültem „könyvtári berkekbe", olyan munkakörbe, amit mindig is nők töltöttek be: a kiváló nyelvészprofesszor, *Telegdi Zsigmond* mellett lettem titkárnő, aki akkor az Országos Könyvtári Központ, az OKK elnökének tisztét töltötte be. Az idő tájt valóban még fele-fele arányban voltak ott a két nem képviselői. S hogy a „nőuralom" még mennyire a távoli jövő zenéje volt, arra ékes bizonyíték, hogy midőn az ötvenes évek elején egy alkalommal az OKK-ba a vezetői utánpótlás szempontjából számításba jövő fiatalokat delegáltak a könyvtárak, ez a társaság egytől egyig férfiakból állt. Amikor pedig egy váratlan fordulat következtében átvedlettem könyvtárostanonccá – ugyanis beválasztottak a szakszervezeti bizottságba, és akkori főnököm, a puritán és jóságos *Zalai Zoltán* összeférhetetlennek ítélte, hogy egy SZB-tag az igazgató közvetlen alárendeltje legyen –, olyan osztályra kerültem, ahol kifejezetten „férfiuralom" volt. De ezek a férfiak olyan szakmai kiválóságok voltak, mint *Kőhalmi Béla* (ő volt az osztály vezetője), *Fitz József*, továbbá *Komjáthy Miklós*, a kiváló történész, *Ferenczy Géza*, a nem kevésbé kiváló nyelvész, s köztük kezdte mutogatni oroszlánkörmeit *Borsa Gedeon* és *Dörnyei Sándor* is. A kisebbségben levő női nem egyáltalán nem vette rossz néven ezt a férfiuralmat, pedig közöttük is voltak, akiktől lehetett tanulni, mint például *Hajdúné Malán Magdától* vagy *Ürögdi Györgynétől*. Nyugodtan állíthatom, hogy ebben a társaságban jobb hangulat – mai szóhasználattal: munkahelyi légkör – uralkodott, mint mostanában a teljesen női közösségekben. Viszont kétségtelen, hogy míg a férfiak a nagyvonalú tervezést és

szervezést részesítették előnyben, azt az aprólékos, nagy pontosságot és kitartó szorgalmat igénylő munkát, amelyet a könyvtári munkakörök többsége megkívánt – és meg is kíván –, a nők jobban végzik, s megtalálják benne a munka örömét.

– Amit ezekről a kezdeti évekről elmondott, azt sugallja, hogy szerencsés körülmények segítették a könyvtárosi pálya megkedveléséhez.

– Valóban minden a legszebben indult. Szakmailag és emberileg egyaránt kiváló példaképek és tanítómesterek közé kerültem, akik sohasem fukarkodtak szellemi kincseikkel, s továbbadták a fiataloknak azt, amit szakmai útravalónak szántak. Nem utolsósorban a könyvtárosi hivatásnak azt az erkölcsi „alapállását", amely szerint e pályán nem lehet unalmas munkakör. Minden területen a kutatást szolgáljuk, a művelődést segítjük. Abban az időben még nem volt divat a bármi áron való „önmegvalósítás". A könyvtáros mindenkori erkölcsi kötelezettsége azoknak a szolgálata, akiknek önmegvalósítása a nemzet számára fontos, illetve azok segítése, akik műveltségük elmélyítésére szorulnak.

Az Országos Könyvtári Központ megszűntével jogutódja, a Népkönyvtári Központ munkatársa lettem, s itt az állami tulajdonba került könyvek szétosztásának szervezésében vettem részt. Az igazat bevallva igen kis részt, mert a munka olajozott menetének kidolgozásában *Borsa Gedeon*nak volt oroszlánrésze.

– Ebből nőtt ki később az OSZK könyvelosztó osztálya. Tehát mint könyvtáros kezdettől fogva a Széchényi Könyvtár kötelékében dolgozott.

– Némi megszakítással, mert a Népkönyvtári Központ feloszlatása után három évre az Országos Műszaki Könyvtárba kerültem. A környezet kellemes volt, a munkakör azonban még az én felfogásom mellett sem túlságosan szívderítő: a bejelentett fordítások katalógusát kellett gondoznom. Így azután nem sokat töprengtem, amikor 1957-ben az OSZK-ba hívtak. Addigi igazgatóm, *Jánszky Lajos* megkérdezte ugyan, hogy nem sajnálom-e otthagyni az OMK gyönyörű új épületét, de én büszkén válaszoltam, hogy pár éven belül az OSZK még gyönyörűbb épületbe költözik. Az időpontot illetően, mint tudjuk, némileg derűlátó voltam, de választásom minden más tekintetben szerencsésnek bizonyult: mindig szép munkaköröm és – ami igen fontos – kedves kollégáim, valamint olyan felejthetetlenül jó főnökeim voltak, mint *Horváth Viktor*, majd később *Birkás Endre*.

– Említette, hogy az OSZK új épületének pár éven belül történő megnyitását illetően kissé optimista volt. De az épület végül, ha nagy késéssel is, elkészült. Most hadd tegyem fel így a kérdést: nem volt-e kissé optimista az épület funkcióját illetően is? Úgy érzi, hogy a nemzeti könyvtári feladatok megoldására alkalmas létesítménybe költözött az OSZK?

– Egyáltalán nem érzem azt, hogy a reprezentatív új épület hosszú távon alkalmas volna könyvtári feladatok megoldására. Kezdve a raktári férőhelyek véges voltával és folytatva a műemlék-épület természetéből adódó kilométeres kocogásokra kényszerítő folyosókkal még számtalan olyan szerencsétlen adottságát említhetném az épületnek, amit nem sikerült kiküszöbölni. De e tekintetben nem is lehettem optimista. Kényszerhelyzet volt, amikor az OSZK akkori vezetősége elfogadta a várbeli épületet, s mindannyian tudtuk, hogy az új otthon „szép lehet, de okos nem." Mindenesetre úgy érzem, hogy ehhez képest egészen jó lett az elhelyezésünk. Hogy a raktárak a tervezett ötven évnél jóval hamarabb betelnek majd, abban az építkezés elhúzódása a ludas.

– Pályáján nyilván nagy segítségére volt a nyelvekben való jártassága: angol, francia, német, latin, nem is akármilyen fokon, s mellé bizonyos alapfokú tájékozottság a szláv nyelvekben. Nem gondolt arra, hogy e nagy nyelvismeretét hasznot hajtóbb módon értékesítse?

– Úgy érzem, eléggé hasznot hajtóan értékesítettem. Több, mint két évtizedig, 1962-től nyugdíjba menetelemig, 1983-ig én feleltem a nemzeti könyvtár külföldi dokumentumokkal történő gyarapításáért, s él bennem az a nem titkolt remény, hogy aki az OSZK raktárában végignéz az „én időszakom" jelzettartományain, kevés könyvnél fogja megkérdezni, hogy ezt ugyan mi a csodának szerezték be. Ezzel kapcsolatban nem mulaszthatom el megemlíteni *Pajkossy György* nevét. 1962-ben ő hívott át a könyvelosztóból a gyarapítási osztályra. A külföldi gyarapítással kapcsolatos „tudományom" az ő mindig szigorú kritikájának és magas színvonalú követelményeinek, kimagasló szakmai irányításának következménye. Mindig lámpaláz fogott el, amikor bemutattam a vételre javasolt külföldi művek jegyzékét, vagy amikor átnéztük a feldolgozásra indítandó külföldi anyagot. De a problémák megbeszélése során mindig tanultam valamit, aminek később hasznát láttam. Az ő példája nyomán alakult ki az a meggyőződésem, hogy az az igazán jó főnök, aki személyi kérdésekben hu-

mánus, a szakmaiakban pedig ragaszkodik az általa felállított magas mércéhez. Egyet azonban hozzátennék: a jó szó is nagyon fontos, a dicséret éppen úgy építhet, mint a bírálat.

– *Mindebből úgy látszik, hogy a könyvtári munkák közül a gyarapítás állt legközelebb szívéhez.*

– Hosszú ideig inkább az olvasószolgálat vonzott. Úgy éreztem, hogy a csodált Kőhalmi Béla és Fitz József alapelvének és követelményének, amely szerint a könyvtárosnak addig kell kutatnia, amíg az olvasó által feltett kérdésre a segítő választ meg nem találja, ott lehet legjobban megfelelni.

– *Tetszett nekem a jelző:* segítő *válasz. Napjaink könyvtártörténetének e két nagy alakjával én már csak mint nyugdíjas „szaktanácsadókkal" találkoztam. Mindkettőjüket a nagy tudásból következő szellemi alázat jellemezte.*

– Ha e kifejezést megtisztítjuk méltatlanul rárakódott lekicsinylő értelmétől, valóban bátran említhetjük mindkettőjük szép emberi tulajdonságaként, mert eljutottak arra a fokra, amelyen már belátható a tudás végessége is, tehát elkerülhetők az „én még ezt is tudom" és a „te még ezt sem tudod"-féle gyermetegségek. És ha már szó esik kettejükről – sajnos, általában kevésszer emlegetjük őket –, akkor azt is hadd mondjam el, hogy nemcsak emberi tartást, a kérdés megfogalmazása szerint a széles körű szakmai tudásból fakadó „szellemi alázatot" tanulhattak tőlük a fiatalok, hanem kollegialitást is: kedvesebb, szebb kapcsolatot, mint ahogy ők ketten egymással, a fiatal szakmabeliekkel és másokkal társalogtak, nehéz elképzelni.

– *Visszatérve a pályamódosításhoz: végül mégis a gyarapítás mellett döntött.*

– Igen, és csaknem harminc évi állományépítési munkám során be is igazolódott számomra, hogy *ez* a könyvtári feladatkörök legszínesebbike. Legalábbis a nemzeti könyvtárban. Megismerhettem az egész hazai könyvtermést azon frissiben, ahogyan megjelent. Ez persze nem mindig jelent különleges örömet, főleg ha az egyre szaporodó presztízs-kiadványokra gondolok, amelyeket öndokumentációként publikálnak vállalatok, szövetkezetek és hadd ne folytassam, kik és mik. Ehhez jött a külföldi gyarapítás: tulajdonképpen áttekintésem volt az egész világ könyvtermése felett. Ezenfelül a retrospektív beszerzés során át kellett néznem a hazai és a külföldi antikvár és aukciós katalógusokat is, és szinte természetszerűen alakult ki bennem az az érzés, hogy egyike vagyok azoknak, akik akarva-akaratlan megismerték a világ könyvpiacát.

Igaz, hogy ehhez ki kellett alakítani magamban azt a képességet, hogy olyan érdeklődéssel olvassam a katalógusokat és a bibliográfiákat, mint mások a krimit vagy a divatlapokat. Kialakult az az ösztönöm is, hogy vadásznak érezzem magam, aki kutatásával eddig ismeretlen trófeák megszerzésére törekszik konok szívóssággal.

Magát (aki egy időben ugyancsak külföldi gyarapító volt) idézve: „Minden antikvárkatalógus olyan, mint a lekváros bukta; igen sok tésztát kell megenni ahhoz, hogy egy picike lekvárhoz juthassunk". Ez kétségtelenül így van egy olyan nagy múltú, nagy előzményekkel rendelkező és gazdag állományú intézmény esetében, mint a miénk, ám a gyarapításra kijelölt, de az állományban már meglevőnek talált tételek is nyújthatják a jól végzett munka örömét: bebizonyítottuk, hogy az elődök útját folytatjuk.

Mindezeknél érdekesebb az aukciók izgalma: miénk lesz-e az a tétel, amelyre megbízást adtunk, és mennyiért? Pályám során „vásároltam" corvinát és ismeretlen régi magyar nyomtatványt, *Bessenyei*nek Magyarországon eddig ismeretlen folyóiratát, *Liszt*-kéziratokat és folytathatnám a sort. Egy bizonyos: a jól sikerült beszerzés mindig sokkal boldogabbá tett, mintha magamnak vettem volna, mondjuk, egy bundát.

– A berni városi könyvtárban van egy Joannes Dünz ecsetjével készült 17. századi kép. Hét férfi látható ezen – mindegyik külseje, megjelenése tekintélyt sugároz, noha szemmel láthatólag fiatalok is vannak közöttük –, s gondterhelt magatartásukból kiviláglik, hogy valamilyen nagyon fontos, esetleg évszázadokra kiható döntés előtt állnak. A kép címe pedig: „Összeült a könyvtárbizottság, hogy új könyvek vásárlásáról tanácskozzon". *E festmény emléke felidézi bennem a Maga megfogalmazását:* „A könyvtári szerzeményezés az anonim halhatatlanság."

– Nem csodálom, hogy a berni urak gondterheltek voltak. Az állományépítés felelősséggel jár. A rendelkezésre álló összeget úgy kell beosztani – ha sok van belőle, úgy kell elkölteni –, hogy a könyvtárba annak gyűjtőkörébe vágó, tehát az olvasók által keresett könyvek kerüljenek, s hogy ezek megfelelő tudományos színvonalat képviseljenek. Az „állományépítés" kifejezés arra utal, hogy a könyvtári állomány épületnek fogható fel. Alapjait az elődök hosszú sora rakta le, nekünk pedig úgy kell továbbépítenünk, hogy statikailag is, esztétikailag is megállja a helyét. Kötelespéldányok, külföldi klasszikusok esetében ez nem okoz gondot, s vannak könnyen felismerhető értékű idegen nyelvű „alapművek" is. Akad azonban problémákat okozó csoport is, hiszen honnan érezhetné meg a gyarapító, hogy egy adott mű tartalmánál, esetleg módszerénél fogva hatalmas tudományos vagy irodalmi visszhangra fog találni, s ezért okvetlenül be kell szereznie. Külföldi könyvtárosok tartalmi elbírálás alapján válogathatnak, hiszen a helyi könyvkereskedőktől megkapják a világ legfontosabb kiadóinak szinte valamennyi publikációját, de mi, magyar gyarapítók csak a gyakorlatra, a kiadók nyújtotta tájékoztatásra támaszkodhatunk, ha egy-egy új szerző neve bukkan fel. A recenziók csak nagy késéssel igazítanak el, akárcsak a kutatók, illetve az olvasók jelzései. Olykor jólesnék, ha ez utóbbiak nemcsak a hiányokat kifogásolnák, hanem a meglevő eredményeket is örömmel üdvözölnék. Mi gyarapítók névtelenek vagyunk, s még ha nem volnánk is azok, munkánkat tulajdonképpen csak az utókor tudja majd igazán elbírálni ilyesfajta megjegyzésekkel: „Minek ez a sok ócska vacak a raktárban." Vagy: „Igazán jól válogatott állomány, amelyből alig kell elavultat kiiktatni."

„Nem állományt kell apasztani – mondogatta Pajkossy György –, hanem megfontolni, hogy mit szerzünk be!" Azt hiszem, ez a lehető legfontosabb gyarapítási alapelv, s tán emiatt oly gondterhelt a berni beszerzési bizottság ábrázata.

– Többször hangsúlyozta már a névtelenséget, amivel egyébként most még más szempontból is kapcsolatba került, hiszen egy 18. századi anonim-lexikon összeállításán fáradozik.

– Való igaz, bár ebben nem az vonzott, hogy kétszeresen is névtelen legyek. Különben sem szép tőlem a névtelenség túlzott hangsúlyozása, hiszen úgy érzem, hogy a Szabó Ervin-emlékérem, amelyet kaptam, arra utal: a legnévtelenebb munkakört is el lehet ismerni.

Ami az anonim-lexikont illeti: mintegy húsz éve gyűjtöm a névtelenül megjelent magyar és magyar vonatkozású művek szerzőire vonatkozó adatokat. A kutatást azért korlátoztam a 18. századra, mert ez volt nálunk az anonimitás fénykora, előbb a szerzők szerzetesi mivolta, majd a hazai cenzúra- és politikai körülmények következtében. Most, hogy nyugdíjba kerültem, remélem, hogy az összegyűlt 5–6 ezer címet rendbetéve a kollégáknak és a kutatóknak egyaránt hasznos lexikon meg is jelenhet. Egyelőre – szerencsére – nagymamai és egyéb családi kötelezettségeim nem teszik lehetővé, hogy teljes időmben nekiessek a cédulahalomnak: megmarad élvezetes és érdekes otthoni kikapcsolódásnak, amellyel a ritka pihenőórákban jutalmazhatom meg magam.

– Hosszú ideig egy számottevő deviza-lehetőségekkel rendelkező könyvtár külföldi beszerzéseit irányította. Mik voltak a szempontok, amelyek saját könyvtárának építésében vezették?

– Fogalmazhatok úgy is, hogy elsősorban anyagi szempontok, de úgy is, hogy a tudathasadás lehetséges elkerülése. Ugyanis amíg a könyvtárban azt mondhattam egy 100 ezer forintos, a szerzők által szignált Kassák vagy Vasarely-albumra, hogy vegyük meg, mert igazán megéri, addig háromszor meg kellett gondolnom, hogy saját könyvtáramban egy 100 forintos könyvet megvegyek-e.

Egyébként tartottam magam ahhoz a szerzeményezői, könyvtárosetikai alapszabályhoz, hogy a könyvtári és az otthoni „gyűjtőkör" nem eshet egybe, valamint ahhoz a magam alkotta elvhez, hogy ellen kell állni az antikváriumok csábításának. Egy műfaj azért van, amelynek nem tudok ellenállni: ha nem is következetesen, de az anyagi lehetőségeim szabta határok között gyűjtöm a hazai memoárirodalmat.

Kelecsényi Gábor

Kettős olvasók a szakszervezeti és a tanácsi könyvtárakban

A Pest megyében végzett szakfelügyeleti vizsgálatok során gyakorta halljuk a községi könyvtárakban, hogy az aktív keresőképes lakosság elsősorban a munkahelyi könyvtárakat veszi igénybe. A szakszervezeti könyvtárakban viszont azt tapasztaljuk, hogy igen kevés a könyvtárközi kölcsönzések száma, a könyvtárosok indokolása szerint azért, mert az olvasók a lépcsőzetesen kiépített könyvtári rendszer magasabb szolgáltató pontjaihoz, egységeihez könnyen és közvetlenül hozzáférnek. Ezt a véleményt még a könyvtári szolgáltatások legalsó lépcsőjének, végpontjának tekinthető letéti II. típusú könyvtárakban tevékenykedő könyvtárosok is gyakran hangoztatják. Az ilyen feltételezések indítottak arra, hogy utánanézzek: valóban jelentős mértékű-e az olvasók átvándorlása bizonyos igényszint fölött a magasabb színvonalú szolgáltatóhelyeknek tekintett tanácsi könyvtárakba? A vizsgálódás helyszínéül különféle adottságú munkahelyi könyvtárakat választottam, olyanokat, amelyek talán a Pest megyére jellemző sajátosságaik mellett országos típusként is szerepelhetnek.

Már az első nekifutásra le kellett mondanom arról, hogy a Budapestet övező településgyűrű bejáró dolgozóinak lehetséges kettős olvasási gyakorlatát megfigyeljem. Szociológus legyen ugyanis a talpán, aki utána tud annak járni, hogy mely falvakból név szerint kik és milyen üzemekbe járnak el a megyéből! (Pest megye területéről 180 ezer dolgozó jár be budapesti munkahelyre.) A körülbelül 50 ezer megyén belüli ingázó megfigyelése sem kecsegtetett különösebb eredménnyel, ismervén azt a tényt, hogy az olvasók nagyobb távolságot már csak igen erős késztetésre küzdenek le egy-egy könyv megszerzéséért. Mindössze két kérdést tudtam tehát megfogalmazni: Milyen mértékben és mely okokból fordul elő, hogy azok a dolgozók, akiknek módjukban áll a munkahelyükön könyvtárt igénybevenni, kikerülik azt? És: Milyen arányú lehet a két úgynevezett „párhuzamos könyvtári rendszer" együttes igénybevétele?

Feltételeztem, hogy két közművelődési könyvtár együttes használata esetében az egyiknek mindenképpen a könyvtári szolgáltatások szélesebb vagy speciálisabb kínálatát kell nyújtania, s ez logikusan a napi munkában töltött idő helyszínétől távolabbi lehet.

A vizsgálódás – amit csak jobb kifejezés hiányában merek annak nevezni – minden esetben az üzemi könyvtárból indult ki. A munkahelyek többségében ugyanis rendelkezésre állnak az adatok: mely lakóhelyről hányan és kik dolgoznak ott. Ugyanezt már nehezebb az olvasókról megállapítani, mivel a szakszervezeti könyvtárak többségében a lakóhelyet nem tüntetik fel az olvasói törzslapokon. Ahol mégis sikerült kideríteni, ott már csak a névsorokat kell egyeztetni a lakóhelyi – tehát a feltételezett továbblépés helye szerinti – olvasók névsoraival. Ügyszerető kollégák segítségével 5 ezernél több olvasó nevét tartalmazó listát hasonlítottunk így össze két-két könyvtár nyilvántartásaiban.

Az értékelésben szereplő munkahelyek könyvtári ellátottságának adatai:

Kohászati Gyárépítő Vállalat, Tápiószele. A község egyetlen számottevő ipari munkahelye, modern technológiával. A dolgozók 80 százaléka fizikai munkás; fiatal szakembergárda dolgozik itt. A 800 dolgozó 60 százaléka helybeli lakos. A gyár könyvtára letéti I. típusú, tehát a szakszervezeti ellátórendszer része. A könyvtár 1981-ben alakult, egyetlen főhivatású könyvtáros kezeli, a gyárkapun kívül található, a teljes műszakidő alatt és a műszak utáni távozás idején is igénybevehető. Műszaki szakkönyveit szintén letétbe kapja. A kettős olvasás feltételezett helye, a községi könyvtár körülbelül azonos könyvtári szolgáltatási szinten működik, azzal az előnnyel, hogy könyvválasztéka jóval szélesebb (KGYV: 2500 kötet, községi könyvtár: 18 ezer kötet), és gyűjteménye szervezettebb.

Csepel Autógyár, Szigetszentmiklós. Pest megye legnagyobb létszámú (6 ezer fő) üzeme az agglomerációs övezetben. A dolgozók 50 százaléka Budapesten és a két – a gyárat a kerítésig körülölelő – településen (Szigetszentmiklós és Szigethalom) lakik, a másik fele távolabbi községekből utazik ide. A két község lakóinak egy része is utazással jut el munkahelyére. A szigetszentmiklósi törzsgyár több gyáregységből áll, nagy területen fekszik. Könyvtári ellátásáról ezért gyáregységi fiókkönyvtárakból és a gyári központi könyvtárból álló rendszer gondoskodik. A központi könyvtár a gyárkapun kívül levő művelődési házban található; húsz éve alakult, gyűjteménye mind mennyiségileg, mind szervezettségében majdnem eléri egy „B"-típusú tanácsi könyvtár szintjét. Könyvállománya 58 ezer kötet (ennek egyharmada található a fiókkönyvtárakban), 100-nál több periodikumra fizet elő, 750 darabból álló hanglemez-gyűjteménye van. A gyári központi könyvtárról fontos tudni, hogy ez egyben a szigetszentmiklósi régió legnagyobb nyilvános könyvtára is. 3800 olvasójából 1500 szigetszentmiklósi vagy szigethalmi lakos. Az üzem dolgozóinak 34 százaléka olvasója a munkahelyi könyvtáraknak, mégpedig 2040-en a gyárterületen levő fiókkönyvtárakban, 1160-an pedig a központi könyvtárban. Itt a kettős olvasást a fiókkönyvtárak olvasói számára a központi gyári könyvtár igénybevétele teszi lehetővé. A szigetszentmiklósi és a szigethalmi községi könyvtárak nem vetélkedhetnek a Csepel Autógyár központi könyvtárának szolgáltatásaival.

Egyesült Izzó, Vác. Nagy munkáshagyományokkal rendelkező 1500 fős vasas üzem, távolsága a városi könyvtártól pár száz méter. A dolgozók fele váci lakos. Könyvtára 12 ezer kötetes önálló könyvtár, főhivatású könyvtárossal, aki teljes munkaidőben a dolgozók rendelkezésére áll. Kettős funkciójú könyvtár (közművelődési és szakkönyvtár együtt), sőt könyvárusítással is foglalkozik, így a gyár teljesen központosított „könyves" helye. Érdemes megemlíteni, hogy a könyvtárvezető több évtizede dolgozik itt, ismer minden dolgozót.

A kettős olvasók felderítésére az alábbi módszert követtük: A könyvtárak megközelíthetőségét szem előtt tartva először kiszűrtük az olvasók közül a távolabbról bejáró – utazáshoz kötött – dolgozókat. Nyilvánvalónak tűnt, hogy Tápiószelén és Vácon a tanácsi könyvtár igénybevételére elsősorban a helyben lakóknak van lehetőségük. Különleges helyzete miatt a Csepel Autógyárban kiválasztottuk az egyik legnagyobb létszámú gyáregységet: a Járműgyárat (1282 fő), ahol egy letéti I. típusnak megfelelő nagyságú fiókkönyvtár van. Az itteni dolgozók továbblépését vizsgáltuk a színvonalasabb könyvtár – a Csepel Autógyár központi könyvtára – felé. E központi könyvtárban csak a gyári dolgozók jelenlétét vettük figyelembe. Szigetszentmiklós és Szigethalom tanácsi könyvtáraiból a továbblépés fordított irányú, tehát az üzemi központi könyvtár felé tarthat. Meg kell jegyezni, hogy a Szigetszentmiklóson lakó autógyári dolgozók a magasabb képzettségű rétegekből kerülnek ki, Szigethalmon viszont főleg munkások laknak. Az utóbbi helyen csak pár éve vált nyilvánossá az iskolai könyvtár, itt a Csepel Autógyárban dolgozó olvasót nem is találtunk.

A bejáró dolgozók és a könyvtár telephelyén lakók olvasói megoszlásáról az első táblázat ad képet. Ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy valamennyi üzemi könyvtár ellátási területén a könyvtárral ellátott dolgozók közül egységesen körülbelül 50 százalék a bejáró.

A bejáró dolgozók közül legnagyobb az olvasók aránya abban a két könyvtárban, amely közvetlenül a munkahelyen található, tehát utánajárást nem igényel (Egyesült Izzó, a Csepel Autógyár Járműgyára). A gyárkapun kívül levő könyvtáraknál már jóval kevesebb bejáró dolgozó jelentkezik olvasóként. Mivel a bejárók lakóterületén viszont csak azonos, esetenként rosszabbul ellátott községi könyvtárak vannak, mint a munkahelyen, kettős olvasókat keresni munkahelyi könyvtár és községi könyvtár között felesleges. A Csepel Autógyár központi könyvtárában a bejáró olvasók nagy

1. sz. táblázat

Üzemek	Olvasók					
	a könyvtár telephelyén lakik		bejáró dolgozó		összesen	az ellátott dolgozók közül
	szám szerint	százalékban	szám szerint	százalékban	szám szerint	százalékban
Egyesült Izzó, Vác	298	64	166	36	464	37,2
KGYV, Tápiószele	114	73	43	27	157	19,5
CSA Központi Könyvtár	317	65	172	35	489	36,1*
CSA Járműgyár	244	53	217	47	461	35,9

* A fiókkönyvtárakkal együtt

aránya a magasabb színvonalú szolgáltatásoknak, a bővebb választéknak tulajdonítható. És nem utolsósorban annak az olvasói szemléletnek, hogy ez mégiscsak a munkahely könyvtára.

Ezek után már csak azokat az olvasókat figyeltük, akik a vizsgált könyvtárak telephelyén laknak, vagy a magasabb szintű szolgáltatást nyújtó könyvtárt elérhetik. Feltételezve, hogy a kettős olvasás a magasabb szintű szolgáltatási hely felé irányul, az alapszintű szolgáltatóhelyen olvasókból indultunk ki. Szolgáltatási végpontnak tekintettük a Csepel Autógyár Járműgyárában levő fiókkönyvtárat, a szigetszentmiklósi községi könyvtárt, a KGYV és a váci Egyesült Izzó könyvtárát. Magasabb szintű könyvtári szolgáltatóhelynek a Csepel Autógyár központi könyvtárát, a tápiószelei községi könyvtárt és a váci városi könyvtárt.

A vizsgált 1254 olvasó közül az alapszintű szolgáltatóhelyen 81,7 és a magasabb szintűn 21,7 százalék fordult meg.

A könyvtárak és a szintek szerinti részletezést a második táblázat tartalmazza.

A második táblázat adatsora önmagáért beszél. A munkahelyi könyvtárral azonos helyen lakó dolgozók csaknem teljes számban csupán egyetlen közművelődési könyvtárt vesznek igénybe, mégpedig döntő többségben a könyvtári szolgáltatórendszer végpontján elhelyezkedő, számukra legkönnyebben megközelíthető könyvtárt. Ez lehet az igényeket szinte teljesen kielégítő könyvtár is, mint a váci Egyesült

2. sz. táblázat

Üzemek	Olvasók						
	csak az alapszintű könyvtárban		csak a magasabb szintű könyvtárban		mindkét helyen		együtt
	szám szerint	százalékban	szám szerint	százalékban	szám szerint	százalékban	szám szerint
Egyesült Izzó, Vác	527	95,3	14	2,5	12	2,2	553
KGYV Tápiószele	102	75,6	21	15,6	12	8,8	135
CSA Járműgyár	345	93,5	8	2,2	16	4,3	369
Szigetszentmiklósi Községi Könyvtár	8	4,1	186	94,4	3	1,5	197
	982		229		43		1254

Izzó könyvtára. Meglepő, hogy ahol elérhető közelségben nagyon jó körülmények között levő, „B"-típusú könyvtár van, a gyári dolgozók ott sem veszik olyan mértékben igénybe, ahogy az a könyvtárosok álmaiban szerepel. Az adatsor nem igazolja a feltételezést, hogy a két közművelődési könyvtári hálózatban a magasabb szolgáltatóhely felé irányuló „kettős olvasás", „párhuzamos könyvtárhasználat" volna. A megfigyelt 1254 olvasó esetében csak 43 kettős olvasása igazolódott be, ami mindössze 3,4 százalék, tehát elenyésző.

Úgy vélem, hogy a vidéki dolgozók könyvtárhasználatához e Pest megyei példa csak adalék, de talán jellemző, különösen a tápiószelei és a váci adatsor. A Csepel Autógyár két adatsora arra utal, hogy az olvasók még a saját vállalatuk által fenntartott, magasabb szintű szolgáltatást nyújtó könyvtárat sem keresik fel, ha ezt csak szabad idejükben tehetik meg. Megjegyzem, hogy az egyszerre több közművelődési könyvtárt használók köre a fővárosban esetleg másként alakulhat, illetve olyan vidéki városban is, ahol központi helyen „A"-típusú könyvtár működik.

Érdekességként említem még, hogy Vácon megnéztünk két olyan könyvtárt is, ahol a munkahelyen és a lakóhelyen is csak néhány lépés távolságra azonos fenntartású közművelődési könyvtár volt. A váci Dunai Cement- és Mészművek üzemi, illetve munkásszállójának könyvtáráról van szó. E két helyen egyetlen olvasó sem használja mindkét elérhető könyvtárt.

A „felfedezett" 43 kettős olvasó iskolázottsági és foglalkozási réteghez tartozás szerint legalább szakmunkás, többségük továbbtanul vagy komoly önművelést folytat. Fizikai munkát általában nem végeznek. A beszélgetésekből az is kiderült, hogy a magasabb szolgáltatási szintű könyvtár felkeresésének legtöbbször a tanulás az indoka, elsősorban társadalomtudományi irodalmat és folyóiratokat keresnek. Mások, főleg a nők azért keresik fel a tanácsi könyvtárat is, hogy szülői feladatuknak jobban megfeleljenek, itt ugyanis a pedagógiai irodalom teljesebb. Vonzó lehetett még a magasabb szintű könyvtár esti nyitvatartása, a váci városi könyvtár esetében annak újdonság volta, csendje, légköre.

A két könyvtárat is látogatók arról nem tettek említést, hogy referensz-kérdéseikkel fordultak volna a könyvtároshoz, vagy hangosképes dokumentumokat használtak. A kizárólag magasabb szintű könyvtárt használók az igényesebb olvasók köréből kerülnek ki, ez különösen a Csepel Autógyár központi könyvtárának esetében igaz. A megkérdezettek közül senki sem használt még fővárosi közművelődési könyvtárt, holott sem Vác, sem Szigetszentmiklós nincs Budapesttől elérhetetlen távolságban. A néhány megkérdezett műszaki értelmiségi kettős olvasó a gyárban találja meg a munkájához szükséges szakirodalmat, a fővárosi országos feladatkörű szakkönyvtárakat nem is ismeri.

Az egy üzemen belüli termelési szakkönyvtárak és a közművelődési könyvtárak közötti kettős könyvtárhasználatot adatszerűen nem volt módom vizsgálni. A többéves tapasztalatok azt mutatják, hogy a „termelési eszköz"-ként használt üzemi szakkönyvtárak igénybevételét maguk az olvasók sem tekintik könyvtárhasználatnak. A kutatást-fejlesztést szolgáló munkahelyi szakkönyvtárak és a helyi közművelődési könyvtár kettős igénybevétele csak akkor fordul elő, ha a közművelődési könyvtár nem szolgáltatási „végállomás", hanem a maga területén legalább a szakkönyvtárral azonos rangú. Egyébként valószínű, hogy a vállalati szakkönyvtárak használói között sokkal több olyan olvasót lehetne találni, aki a magasabb szintű tanácsi könyvtárt is használja.

Számunkra, munkahelyi közművelődési könyvtárakkal foglalkozók számára azonban még e szűk körű megfigyelés is szolgálhat tanulságokkal. Tudomásul kell vennünk, hogy ha az üzemmel azonos földrajzi helyen van is magasabb szintű, „B"-típusú könyvtár, akkor sem számíthatunk arra, hogy a helyben lakók az üzemben ki nem elégített igényeikkel továbblépnek és a tanácsi könyvtárt felkeresik. Súlyosabb a helyzet a bejáró dolgozók esetében, arra kell tehát törekednünk, hogy a sok bejáró dolgozót foglalkoztató üzemek könyvtárait „szolgáltatási végpont"-ból a második szolgáltatási lépcsőn levő könyvtárrá fejlesszük.

Lehetséges, hogy sok elhallgatott olvasói igény marad a munkahelyi könyvtárakban kielégítetlen. Vajon eléggé népszerűsítjük-e a könyvtárközi kölcsönzés lehetőségét ahhoz, hogy tudatosuljon: a végponton is meg kell kapnia mindent az olvasónak, amit kíván. Megteszünk-e mi, könyvtárosok mindent azért, hogy az aktív dolgozók által legjobban igénybevett munkahelyi könyvtárakba „felülről" is eljuthasson mindenfajta könyvtári szolgáltatás?

Kenyéri Kornélia

Miért nem jutnak el a felnőttkönyvtárba?

Hogyan befolyásolja a gyermekkönyvtári tagság a későbbi könyvtárhasználati igények kialakulását, fenntartását? Folyamatos-e az egyszer már könyvtári hatókörbe került olvasók vonzódása a könyvtárhoz? Igényt tartanak-e a felnőttkönyvtár szolgáltatásaira a gyermekből serdülővé váló volt gyermekkönyvtári olvasók? – tettük fel a kérdéseket, és vizsgálódáshoz kezdtünk a Szolnoki Megyei Könyvtár gyermekkönyvtárából kimaradt olvasók törzslapjainak felhasználásával. E törzslapokat, ha kimaradtak is az olvasók, a gyermekkönyvtár mindaddig megőrzi, amíg olvasója életkora szerint át nem kerülhet a felnőttek könyvtárába.

Vizsgálati anyagunk azt mutatja, hogy a gyermekkönyvtári tagságát meg nem újító, volt gyermekkönyvtári olvasók 48,6 százaléka átiratkozott a felnőttkönyvtárba. Ebből arra lehetne következtetni, hogy a volt gyermekkönyvtári olvasóknak csaknem a fele (csak a fele!) tehát maradandó élményt kapott gyermekkönyvtári tagsága idején, és ez továbbra is a könyvtárhoz kapcsolja, mivel természetes szükségletévé vált az olvasás, a könyvtári környezet. Ha azonban az átiratkozottak foglalkozás szerinti megoszlását vizsgáljuk, már nem lehetünk ennyire derűlátók, mivel 94,7 százalékuk, tehát döntő többségük tanuló, akik tanulmányaik folytatásának megkönnyítése végett, elsősorban a kötelező irodalom olvasása céljából – különösebb belső késztetés nélkül – iratkoznak át a felnőttrészlegbe.

Az átiratkozott tanulók megoszlása iskolatípusok szerint a következő: gimnáziumi tanuló 54,4 százalék; szakközépiskolás 31,3; szakmunkástanuló 8,5; általános iskolai tanuló 4,9 és felsőfokú képzésben részesülő 8,9 százalék.

Ez utóbbi csoport képtelenségnek tűnik. Hogyan válhat valaki gyermekkönyvtári olvasóból azonnal felsőfokú képzésben részesülő átiratkozott olvasóvá? De a dolog mégsem tévedés, ugyanis több esetben előfordul, hogy a gyermekkönyvtári olvasók nem iratkoznak át a felnőttkönyvtárba, hanem a megszokott környezetet keresik, évekig oda fordulnak kéréseikkel! (A gyermekkönyvtárosok „átkérik" a számukra szükséges műveket.) De előfordul a párhuzamos tagság is, az tehát, hogy a gyermekkönyvtári olvasó már a felnőttkönyvtárnak is tagja.

Fontos adat számunkra, hogy az átiratkozottak könyvtári tagsága, néhány kivételtől eltekintve, folyamatos. Az olvasók többsége évkihagyás nélkül iratkozott át a felnőttkönyvtárba. Úgy tűnik, hogy ezek az olvasók hosszabb időn keresztül meg is maradnak a könyvtár látogatói között. E feltevés bizonyítása azonban már egy újabb felmérés tárgya lehetne.

A felmérés

De miért nem maradt olvasó a volt gyermekkönyvtári tagoknak több mint a fele? A gyermekkönyvtárból a felnőttkönyvtárba át nem iratkozottak törzslapjainak felhasználásával, véletlenszerű mintavétel alapján, 300-at kerestünk meg levelünkkel, amelyben visszahívtuk a címzetteket olvasóink soraiba, s egyben érdeklődtünk elmaradásuk okairól. A levélhez kérdőívet és válaszborítékot mellékeltünk, amelynek szövege így szólt:

„Kedves – volt – Olvasónk!

Sajnálattal tapasztaljuk, hogy míg gyermekkönyvtárunknak éveken keresztül rendszeres olvasója volt, most, amikor életkora szerint már a felnőttek könyvtárát vehetné igénybe, elmaradt látogatóink sorából.

Szeretettel hívjuk és várjuk, legyen ismét olvasónk! Ha azonban nem kívánja, vagy nem tudja szolgáltatásainkat igénybe venni, kérjük, szíveskedjék a mellékelt válaszlapon aláhúzással megjelölni, hogy milyen okok akadályozzák Önt a könyvtárhasználatban, így várjuk vissza

a lapot, melyen válaszával egy felmérés eredményes megvalósítását segíti. Köszönjük.

A Verseghy Ferenc Megyei Könyvtár olvasószolgálata

Miért nem veszi igénybe Ön könyvtárunk szolgáltatásait? Messze esik lakóhelyétől? Munkahelyének időbeosztása nem teszi ezt lehetővé? Már befejezte tanulmányait, és nincs szüksége a kötelező, illetve a kiegészítő irodalomra? Nem találja meg az érdeklődési körének megfelelő irodalmat? A könyvtár nyitvatartási rendje nem megfelelő? Nem hívták fel figyelmét a gyermekkönyvtárban a felnőttrészleg szolgáltatásaira? Nem ismeri a felnőttrészleg szolgáltatásait? Nincs ideje olvasni? Saját könyvtára kielégíti az igényeit? Nem érzi szükségét most az olvasásnak? Egészségi állapota nem teszi lehetővé könyvtárunk látogatását? Egyéb ... Jelenleg: tanul, dolgozik, fizikai munkát végez, adminisztratív dolgozó, vezető beosztású, szakalkalmazott, egyéb.

Köszönjük szíves válaszát."

A megkérdezettek több mint 44 százaléka, 133 volt olvasó küldte vissza a kérdőívet. Ebből 3 válasz nem volt értékelhető. A címváltozások és a pontatlan postai munka következtében 33 olvasótól „A címzett ismeretlen" jelzéssel érkezett vissza levelünk, ez 11 százaléka a megkérdezetteknek. Az értékelhető 130 válaszadó 174 választ adott kérdéseinkre. Ezekből világosan kiderül, hogy sok esetben nem volt egyetlen, pontosan meghatározható oka a távolmaradásnak. Az összetett okok elemzésére a későbbiekben térünk ki. A megnevezett okok között első helyen áll – a választ adók 18,96 százaléka jelölte meg – a „nincs időm olvasni".

Időhiány

Sajnos, az időhiány, amit más hasonló vizsgálatok is hangsúlyoznak, olyan ok, amivel számolnunk kell. Még lehangolóbb ez a tény, ha emlékeztetünk arra, hogy felmérésünkben fiatal korosztályról, 82,8 százalékban középfokú tanintézetben továbbtanuló fiatalokról van szó. Ha már ebben a korban kikerül a könyvtár vonzásköréből a fiatal, félő, hogy nehezen válik ismét könyvtárhasználóvá.

A „nincs időm olvasni" válasszal élők egy része további magyarázatot is adott, illetve az „egyéb" rovatban sorolta fel okait. Néhány idézet a megjegyzésekből: „A sok tanulnivaló

miatt nincs időm könyvtárba járni", „A gimnáziumban olyan sok a tanulnivaló, hogy olvasásra kevesebb idő jut", „Vizsgára készülök", „Iskola, tanulás, sport", „Iskola, tanulás, énekkar", „Iskola, szakkör", „Rengeteg a KISZ-munka", „A tanulás miatt nincs időm", „Csak a kötelező olvasmányokat tudom elolvasni".

A válaszok megfogalmazása is elgondolkodtató. Annyira túlterheltek a tanulók, hogy ebben az időszakban az olvasásra – ami a „főfoglalkozásukhoz": a tanuláshoz, az ismeretszerzéshez, a logikus gondolkodásra neveléshez stb. nélkülözhetetlen volna – nem marad idejük? Még azoknak sem, akik ennek szükségét éreznék?!

Talán az oktatási reform segít majd ezen a korántsem megnyugtató helyzeten. Néhányan azt közölték, hogy tanulnak és dolgoznak egyszerre, illetve fizikai munka mellett tanulnak. Ebben az esetben érthetőbb a távolmaradás a könyvtárból, hiszen a szellemi megterhelés mellett a fizikai erőnlét, fáradtság mértéke is meghatározó lehet.

A választ adók 17,2 százaléka dolgozó fiatal. Közülük 66,6 százalék végez fizikai munkát, 8,3 százalékuk adminisztratív dolgozó, szakalkalmazott 20,9 százalék, egyéb foglalkozású 4,2 százalék.

A válaszok gyakoriságát tekintve a távolmaradási okok között a második helyen áll a „Munkahelyem időbeosztása nem teszi ezt lehetővé" indokolás. A válaszok 18,5 százaléka jelöli meg ezt az okot. Itt meg kell jegyeznünk, hogy a válaszok egyharmadában munkahelynek nevezték az iskolát is. Ez is magyarázat a viszonylag magas arányra, mely egyben kiegészíti az előző kérdéskörnek a tanulással kap-

csolatos időhiányra való hivatkozását. Ez a válasz-gyakoriság rámutat a munkahelyi, illetve a lakóhelyi könyvtárnak, azaz – a fogalmat kibővítve – a lakóhelyhez közel eső könyvtári egységnek nélkülözhetetlen voltára.

Arról nincs adatunk, hogy ha volna megfelelő munkahelyi, illetve a lakóhelyhez elfogadható távolságra levő könyvtár, mennyivel többen vennék igénybe a könyvtári szolgáltatásokat. Egyébként a megnevezett okok között sorrendben az 5. helyen áll a lakóhelynek a könyvtártól való távolsága. Jól működő és megfelelő sűrűségben telepített fiókhálózattal feltehetően csökkenthető lenne a távolmaradási okok között 13,3 százalékban szereplő arány. A hálózatok együttműködése, az anyagi lehetőségek ilyen célból történő „összevonása" előtérbe kell hogy kerüljön, tehát változatlanul a megoldandó feladatok között kell számontartanunk.

Az is jelzi a munkahelyi könyvtárak szükségességét, hogy a válaszok 1,2 százalékában hivatkoznak a munkahelyi könyvtár használatára. Más – meg nem nevezett – könyvtárba jár 1,1 százalék, iskolai könyvtárba pedig 3,4 százalék. Ez az arány akkor is nagyon alacsony, ha a fiatal olvasó saját könyvtárában megtalálja legalább a kötelező, illetve az ajánlott olvasmányokat. Ez a feltételezés nem valószínűtlen, mivel a harmadik leggyakoribb ok a távolmaradásra – 15,5 százalékos arányban – az, hogy a saját könyvtár kielégíti a fiatal igényeit.

Ha összegezzük a más könyvtárak szolgáltatásainak igénybevételét, s hozzászámítjuk a saját könyvtár használatát is, ugyancsak alacsony értéket kapunk. A választ adók csak 21,2 százalékának van ilyen könyvtárhasználati lehetősége – ezért nem látogatja a megyei könyvtárt. De hol marad a további 78,8 százalék? Válaszadóink e csoportja nemcsak a mi könyvtárunkat nem látogatja, hanem más könyvtárat sem, saját könyvtári lehetőségeire pedig nem hivatkozik.

A tájékoztatás szerepe és egyéb okok

Meglehetősen „előkelő" helyet foglal el – a megnevezett okok sorában a negyedik – a „nem ismerem a könyvtár szolgáltatásait" válaszcsoport (14,3 százalék). Ez ugyancsak elgondolkodtató, mert ha a távolmaradásnak ez az oka, akkor megszüntetése nem megoldhatatlan feladat számunkra. A propagandánkat kell megjavítani, folyamatosan, naponként kell szolgáltatásainkat ajánlani, tájékoztatást nyújtva könyvtári lehetőségeink valamennyi formájáról. Ugyanez a következtetés vonható le a „nem hívták fel figyelmét a gyermekkönyvtárban a felnőttrészleg szolgáltatásaira?" kérdésre adott válaszokból, amelyek rangsorban a 6. helyen állnak (11,5 százalék).

Az esetek 77,3 százalékában a két utóbbi kérdésre párhuzamosan válaszoltak a megkérdezettek, fontos tehát, hogy már gyermekkönyvtári tagságuk idején tudomást szerezzenek a gyerekek a felnőttkönyvtár szolgáltatásairól. E tájékoztatásnak különféle módjait, formáit kell alkalmazni: egyéni beszélgetések, ajánlások; már a VIII. osztályos korban a felnőttrészlegbe átvezető csoportos foglalkozások, osztálylátogatások; írásos tájékoztatók, feliratok, esetenként képes és hangzó anyagok felhasználása stb.

Könyvtárunk visszahívó levelek kiküldésével is többször próbálkozott, a gyermekkönyvtárból kimaradt olvasók törzslapjainak felhasználásával. Ennek is köszönhető, hogy a volt gyermekkönyvtári olvasók mintegy fele átiratkozott a felnőttrészlegbe. Az eredmények javítása érdekében feltehetően hasznosabb a módszerek együttes alkalmazása, mint az eddigi gyakorlat, egy-egy módszer alkalomszerű felhasználása.

A válaszok 3,4 százaléka a nyitvatartási időt

jelöli meg a kimaradás okául. Természetesen ez sem hanyagolható el: arra hívja fel a figyelmet, hogy bizonyos időközönként meg kell ismételni az olvasók megkérdezését, kiegészítve az állandó olvasók folyamatosan feljegyzett észrevételeivel.

Jelenlegi nyitvatartásunk is a felméréssel megismert olvasói igényekhez igazodik, meglehetősen tág lehetőséget nyújt a hét minden napján szolgáltatásaink igénybevételére. Úgy tűnik azonban, hogy mégis javításra szorul, bár mindenkinek aligha tehetünk a kedvére.

A megkérdezettek 2,3 százaléka (sorban a 8. helyen) jelzi, nem találja meg könyvtárunkban az érdeklődési körének megfelelő irodalmat. Feladatunk tehát a jelenleg is nagyon körültekintő gyarapítás mellett a könyvtárközi kölcsönzés lehetőségének határozottabb felkínálása.

A további kérdésekre egy-egy visszajelzés érkezett, „Már befejeztem tanulmányaimat", „Nem éreztem szükségét most az olvasásnak" és egyéb okok. A szöveges megjegyzések, kiegészítések sorából azonban érdemes néhányat szó szerint kiemelni: „Házasság!", „Elvesztettem az olvasójegyemet", „Amióta dolgozom, nincs időm, bár szívesen mennék", „Kollégiumban lakom, nem mehetek, amikor akarok", „Szakmai gyakorlat", „A sok társadalmi munka akadályoz", „A kihozott könyvet nincs időm visszavinni határidőre", „Sokat vagyok vidéken, csak hét végén járok haza", „Csak alkalomszerűen van szükségem a könyvtár szolgáltatásaira", „Az iskolai könyvtár kielégíti igényeimet", „Szüleim munkahelyi könyvtárát veszem igénybe", „Felkeltette érdeklődésemet a felmérés a könyvtár iránt".

Többen megköszönték levelünket, úgy érezvén, hogy könyvtárunk törődik velük, számontartja, kutatja elmaradásuk okát. Ez is bizonyítja a pszichológiai tényező fontosságát a könyvtáros munkájában.

Mit tehetünk?

Az elmondottakat összegezve most már tényként is elfogadhatjuk, amit eddig csak éreztünk, hogy igen sok, könyvtári munkánktól csak részben függő tényező befolyásolja, alakítja a könyvtárhasználati igényeket, szokásokat, de a szolgáltatások igénybevételét is. Nem lehetünk elégedettek az átiratkozások mértékével sem. A távolmaradás rajtunk kívülálló okain végül is nem elég csupán keseregnünk. Minden egyes olvasó megnyeréséért, megtartásáért keményen meg kell dolgozni.

Fiatal olvasóink megtartását, új olvasók megnyerését is szolgálja bibliográfiai és kiadói tevékenységünk. Olyan ajánló bibliográfiákat készítünk, amelyek olvasói igényekre épülnek. Fiatal olvasóink szeretik és keresik például a *Történelmünk fordulói* című kiadványunkat, amely színvonalas, olvasmányos, a kort jól jellemző műveket kínál. A Szigligeti Színház műsorához kapcsolódó ajánló bibliográfiáink a mű és a szerző bemutatásával járulnak hozzá az érdeklődés felkeltéséhez, fenntartásához. Osztálylátogatások alkalmával ezeket a kiadványokat a könyvtári tájékoztatóval együtt kézbe adjuk. Az új beiratkozókat hasonlóképpen ellátjuk kiadványainkkal, és természetesen szóbeli tájékoztatást is nyújtunk szolgáltatásainkról.

Próbálkozunk az országos tanulmányi versenyekre való felkészítés egyéni és csoportos formáival is. Egymásra épülő foglalkozások keretében könyv- és könyvtárhasználatra tanítjuk a fiatalokat. Olvasmányaikat figyelemmel kísérjük, és ajánlásainkkal próbáljuk irányítani olvasmányválasztásaikat.

A fiatalok esetében a szóbeli kapcsolat igen nagy megtartó erő. A beszélgetések nem csupán a keresett műre, az ajánlott irodalommal kapcsolatos kérdésekre korlátozódnak, hanem egyéb gondjaik, élményeik stb. meghallgatására, tanácsadásra is.

Rendezvényeink (író-olvasó találkozók, szabadegyetemi előadások, rendhagyó órák) nagyobb része a fiatalokhoz szól. Igyekszünk az őket legjobban érdeklő témákat (szex, fantasztikus irodalom, jóga, rock-zene stb.) feldolgozni. Különös gondot fordítunk a hátrányos helyzetű fiatalok ellátására. Házhoz visszük a könyvet, igényeik szerint a „hangos könyvet" is.

Mindezek mellett alapfeladatunk marad megkeresni a huszadik század végének új igényeit is kielégítő formákat, szolgáltatási lehetőségeket, amelyekkel vonzóbbá, még nyitottabbá, otthonosabbá, modernebbé, információkban gazdagabbá tehetjük könyvtárainkat.

Végül azt tervezzük, hogy néhány év elteltével ismét megvizsgáljuk, miként változott az átiratkozás mértéke, milyen tartósan maradtak könyvtárhasználók a volt gyermekkönyvtári olvasók, mennyiben változott a könyvtárhasználatra késztető társadalmi környezet, tudunk-e olyan új, jobb megoldásokat találni, amelyek segítségével kedvező hatás, változás érhető el.

Széphalmi Istvánné

Katalogizálás egy szakszervezeti könyvtárban

Kezdettől fogva figyelemmel kísérem a *Mi van a katalógusokkal?* cím alatt megjelenő, évek óta folyó véleménycserét. Nem az új szabványok bevezetésével kapcsolatos helyeslő és elutasító állásfoglalásokkal kívánok vitatkozni, csak egy kisebb könyvtár katalogizálási gyakorlatát mutatom be abban a reményben, hogy ezzel talán segítséget nyújthatok a miénkhez hasonló helyzetben levő könyvtáraknak.

Tapasztalatom szerint a szakszervezeti könyvtárosok idejének nagy részét az olvasószervezés, a jelenlegi olvasók megtartása, a rendezvények előkészítése és lebonyolítása tölti ki. Komoly népművelői tevékenység folyik ezekben a könyvtárakban, a mindennapi belső munkákra azonban sok helyen kevesebb figyelem jut, s közülük is, úgy vélem, a katalógusépítés okozza talán a legfőbb nehézséget. Az új szabványok bevezetésével súlyosbodott a helyzet, mert a könyvtárosnak egyedül kell megbirkóznia a többletmunkával; segítségre ezen a területen nem számíthat. Másrészt – ezt tárgyilagosan el kell ismernünk – mégis hasznos ez a katalógusaink szerkesztési elveinek átgondolására ösztönző kényszer.

A Szegedi Textilművek szakszervezeti könyvtára, amelynek katalógusairól a továbbiakban szó lesz, 12 500 kötetes. A *könyveken* kívül egy éve *hangzó dokumentumokat* (hanglemez, hangkazetta) is vásárolhat. Számuk jelenleg 135. Harmadik éve jár harmincféle *folyóirat* is, ezeket nem köttetjük be. A *térképek* száma is kicsi, mindössze 50 darab.

1983 januárjában (akkor kerültem ide) kapta meg a könyvtár jelenlegi helyét. Előtte majdnem két évig zárva volt. Mivel az átvételkor át kellett leltároznunk az egész könyvállományt, az indulás nem sokban különbözött egy új könyvtár megnyitásától. Mindebből könnyen lehet következtetni a katalógusok állapotára.

1983-ig készült ugyan egy betűrendes katalógus a könyvekről, a katalogizálás azonban nem volt folyamatos és tervszerű, emiatt a katalógus az állománynak csak egy töredékét tükrözi. A cédulák számából arra következtettünk, hogy a könyveknek körülbelül 30 százaléka van feldolgozva, de egy próbaegyeztetés során kiderült, hogy a helyzet rosszabb: az évek során kiselejtezett könyvek céduláit nem emelték ki, a duplumokról viszont egyszer van, másszor nincs cédula. A Könyvtárellátótól rendelt könyvekkel kapott katalóguscédulákat rendezték ugyan, de a könyvesboltból közvetlenül vásárolt műveket nem katalogizálták, és azt már nem lehet megállapítani (a régi állomány-nyilvántartások nem rögzítették), hogy az egyes könyveket honnan szerezték be.

E katalógus mellett felállítottam egy, az új szabványok szerint szerkesztett, az előzőtől teljesen független katalógust az 1983. január 1-től érkezett könyvekről.

Jelenleg tehát a könyvtárban a következő katalógusok találhatók: *Az 1983 előtt beszerzett könyvekről:* 1. betűrendes katalógus (*leírás:* a régi szabványok szerint, *besorolás:* az első szerző és a cím szerint; a besorolási adatok nincsenek egységesítve, ugyanazon szerzők

névváltozataik szerint szerepelnek a katalógusban; a második szerzőről, az egyéb közreműködőkről, testületi szerzőkről nincs cédula; rendezettségről nem, csak „előrendezettségről" lehet beszélni; *a feldolgozott dokumentumok köre:* az állomány 20–25 százaléka). 2. leltárkönyvek (mivel az átleltározás tematikusan és betűrendben történt, ezek kötetkatalógusként használhatók). Katalógusok *az 1983. január 1. után beszerzett könyvekről:* 1. betűrendes katalógus (*leírás:* az új szabványok szerint; *besorolás:* az új szabványoknak megfelelő egységesített besorolási adatok szerint; cédula található az első három szerzőnél, szerkesztőnél, testületi szerzőnél, címnél; megfelelő utalózás; *rendezettség:* szoros betűrend; *a feldolgozott dokumentumok köre:* 1983 óta teljes). 2. tárgyszókatalógus.

Katalógusépítés

Az 1983. január 1. után beszerzett könyvek száma 1600. Ezek katalogizálása teljes, keresésük több szempontból is lehetséges. A régebbi anyagról a legpontosabb tájékoztatást a leltárkönyvek nyújtják, amelyek azonban természetesen belső használatra készültek.

Az új szabványok miatt most minden könyvtárban el kell dönteni: mi legyen a régi katalógusokkal? Nálunk kétszer is meggondolandó, érdemes-e a régi katalógust felhasználni, hiszen egyáltalán nem teljes. Megéri-e a ráfordított munkát? Cédulasokszorosításra nincs lehetőség, ezért minden kész katalóguscédula időmegtakarítás: ennyivel is kevesebbet kell gépelni. Érdemes tehát a régi katalógust, hiányosságai ellenére is, beépíteni.

A *Varga Ildikó* által ismertetett katalógustovábbépítési módozatok közül (*Könyvtáros,* 1984/5. sz.) tehát az újjáépítést választottuk: az új cédulákból új katalógus készül, és a régit folyamatosan át kell szerkeszteni és be kell osztani az újba.

A könyvek beszerzésének jelenleg is két módját alkalmazzuk: egyrészt a Könyvtárellátótól, másrészt könyvesboltból vásárolunk. A könyvesboltból beszerzett könyvek katalogizálását, éppúgy, mint az 1983 előtt vásároltakét, magam végzem. A feldolgozás egységessége csak úgy érhető el, ha az *Új Könyvek*kel megegyező bibliográfiai tételeket készítek. A feldolgozás megkezdése előtt tehát rögzítenem kell a központilag készült bibliográfiai tételek elemzése alapján a bibliográfiai leírás adattartalmát, és a bibliográfiai leírás besorolási adataira vonatkozó szabályokat. Dönteni kell a betűrendbe sorolás és a leíró katalógus szerkesztési szabályairól, és a döntéseket írásban kell rögzíteni.

A továbbiakban azt a munkafolyamatot szeretném ismertetni, amelynek során a két katalógusból az új szabványok alapján szerkesztett *egységes* katalógus jön létre, amely a teljes könyvállományt tükrözi. A feldolgozandó dokumentumok körét ezzel már ki is jelöltem: a hangzó dokumentumok és a térképek, kis számuk miatt, még katalógus nélkül is áttekinthetők.

A katalógusokon tehát a következő műveleteket kell végrehajtani az újjáépítés érdekében: Az 1983 előtt beszerzett könyvekről készült rendezetlen, csonka katalógust először szoros betűrend szerint kell rendezni, hogy az egy műhöz tartozó cédulák egymás mellé kerüljenek; majd a leltárkönyvek segítségével meg kell állapítani, megvan-e a katalógusban szereplő dokumentum a könyvtárban. A hiányzók céduláit ki kell emelni, a meglevők esetében megállapítani a szükséges cédulák számát, és a bal alsó sarokban ezt feltüntetni. Ha ugyanabból a könyvből több példány van, az első katalóguscédula jobb felső sarkába felírni valamennyi példány leltári számát. E műveletek eredményeként létrejön a régi szabványok szerinti, rendezett, részleges leíró katalógus, amelyet előkészítek az új (1983-tól épülő) katalógusba való beosztásra. A munka során először a cédulákon szereplő besorolási adatokat kijavítom az új szabványoknak megfelelően, majd előállítom az új betűrendes és tárgyszókatalógushoz szükséges számú cédulát. Végül elkészítem a szükséges utalókat, és betűrendben haladva beosztom a régi cédulaanyagot az új katalógusba.

Az új szabványok szerint szerkesztett leíró és tárgyszókatalógus kialakításának menete általában a következő: a bibliográfiai leírások elkészítése; tárgyszavazás; a besorolási adatok megválasztása; a szükséges cédulák számának megállapítása; katalóguscédula-sokszorosítás; a cédulák kijelölése (a kiemelt besorolási adat rendszavának aláhúzása, a második besorolási adat megjelölése); a cédulák szoros betűrendezése és beosztása a katalógusokba. A Könyvtárellátótól kapott könyvek esetében természetesen nincs szükség a bibliográfiai leírásra, a besorolási adatok kialakítására, a tárgyszavazásra és a sokszorosításra.

Egy feladat maradt hátra: a katalógus teljes-

sé tétele. Először összehasonlítom az új szabványok szerint készített katalógust a leltárkönyvekkel, és megállapítom, mely művek maradtak feldolgozatlanok. Ezeket betűrendben haladva feldolgozom az előző bekezdésben leírt módon, majd megjelölöm a duplumokat a cédulán, elkészítem a szükséges utalókat, és a leltárkönyv „Megjegyzés" rovatában rögzítem, hogy a könyv katalogizálása megtörtént.

A leírt munkafolyamatok eredményeként elkészül a teljes könyvállományt feltáró, az új szabványoknak megfelelő betűrendes katalógus.

Mennyi idő alatt végezhető el?

Az utolsó, legizgalmasabb kérdés: mennyi idő alatt lehet elvégezni ezt a munkát? A következőkben közölt teljesítmények megvalósításának feltétele, hogy a feldolgozó könyvtáros készségszinten ismerje az új szabványokat, legalább féléves gyakorlata legyen alkalmazásukban, és tudjon valamennyire gépelni. Az új szabványok bevezetése ellen tiltakozókat is szeretném megnyugtatni, mert az egyes részmunkák időszükségletét kétféleképpen mértem: a régi szabványok szerint készítve a leírásokat és ezekkel végezve a rendezést, beosztást, illetve az új szabványok szerint készítve a leírásokat, és ezeknek megfelelően rendezve, beosztva a katalóguscédulákat. *A kétféle módszerrel kapott időeredményeket nem kell külön feltüntetnem, mert azonosak!*

Csak a nagyobb és pontosabban mérhető munkaszakaszok időigényét közlöm, mert például az egy dokumentumhoz szükséges cédulák számát a gyakorlott könyvtáros néhány másodperc alatt megállapítja. A tárgyszavazás, szakozás külön elemzést igényel, ettől most eltekintek.

Egy könyvtáros napi négyórai munkáját vettem alapul: körülbelül ez az az idő, amely alatt a mért teljesítmények elérhetők. Öt nap tehát húsz óra katalogizálást jelent.

A könyvtár katalogizálási munkájának tervezésekor érdemes lemérni a feldolgozó és a katalógusszerkesztő teljesítményét, és ennek alapján számítani ki a munka elvégzéséhez szükséges időt. Természetesen ez a teljesítmény függ a könyvállomány összetételétől is: attól, hogy szép- vagy szakirodalmat, magyar vagy idegen nyelvű könyveket kell-e feldolgozni. Az itt közölt adatok a magyar és az idegen nyelvű szépirodalom feldolgozásához szükséges időt mutatják.

Bibliográfiai főtétel elkészítése: 1 könyv – kb. 6 perc; ezer könyv – kb. hatezer perc (100 óra, 25 nap).

Katalóguscédula-sokszorosítás (írógéppel, egyszerre két cédulát készítve, könyvenként átlagosan öt cédulával számolva): 60 cédula – kb. 60 perc; ötezer cédula – kb. ötezer perc (83 óra, 21 nap – ezer könyvhöz).

Cédulák kijelölése: ötezer cédula – kb. 750 perc (12 óra, 3 nap).

Rendezés (szoros betűrendbe): 600 cédula – kb. 60 perc; ötezer cédula – kb. 500 perc (8 óra, 2 nap).

Beosztás a katalógusba: 400 cédula – kb. 60 perc; ötezer cédula – kb. 750 perc (12 óra, 3 nap).

Tehát ezer kötet katalogizálásához 215 óra, azaz 54 nap kell. Ilyen teljesítmény mellett egy év alatt (egy évre negyvennégy, ötnapos munkahetet számolva) körülbelül négyezer kötet könyv katalogizálása végezhető el.

Forrásné Török Katalin

Szerkesztői üzenet

Dr. Pásztor Emil főiskolai docens, Eger: Köszönjük közlését, amelyben felhívja a figyelmet a *Könyvtáros* 1985. áprilisi számának 223. oldalán levő, *dr. Sáfrán Györgyi* irodalomtörténész haláláról szóló híradásunk pontatlan adatára: „Rozvány Erzsébet ugyanis – akiről Sáfrán Györgyi könyvet is írt – Arany Jánosnak nem unokája volt, hanem tanítványa. (Lásd: Arany János és Rozvány Erzsébet. Akadémiai Kiadó, 1960.)" – írja hozzánk intézett soraiban. A hibát azért is ki kell javítanunk, mert – úgy látszik – még a szakkörökben is elterjedt tévedésről van szó. Mi ugyanis a hibás adatot dr. Sáfrán Györgyi utolsó munkahelyétől, az Akadémiai Könyvtártól kaptuk.

Könyvtári élet

Információs szolgálat egy megyei könyvtárban

Keveset beszélünk mostanában a nagy közművelődési könyvtárakban kialakított klubövezetekről, pedig ezek szerepében helyenként nagy jelentőségű változások tapasztalhatók. Ide sorolnám a Miskolci Megyei Könyvtárban 1982 januárjában bevezetett új szolgáltatásunkat is, amely szerves része az olvasószolgálati munkának.

A megyei könyvtár, hogy a felmerülő olvasói igényeket jobban kielégíthesse, s egyben megoldja a klubövezetben elhelyezett folyóiratok felügyeletét, ott információs szolgálatot szervezett. Ennek feladatkörét csak nagy vonalakban határozták meg, hogy rugalmasan követni tudja az újabb igényeket, s a gyakorlat alapján legyen lehetőség a szolgáltatás körének bővítésére.

A szolgálat teendői a következők: 1. A könyvtár használatával kapcsolatos technikai felvilágosítás (cím, telefonszám, a nyitvatartási idő, a kölcsönzés módja stb.); 2. felvilágosítás a városban levő művelődési intézményekről és azok szolgáltatásairól; 3. tájékoztatás a kulturális rendezvényekről, ezek helyéről és idejéről.

Ezt az alaptevékenységként meghatározott feladatkört azonnal kibővítették a közélettel kapcsolatos információszolgáltatással: a városi vezetők neve, a tanácsok fogadóórái mellett az ország legfelső vezetésében bekövetkező változások, személycserék követése és naprakész nyilvántartása is feladat lett. Lényegesen bővült az övezet folyóirat-állománya: körülbelül 200-féle lap található itt, az országban megjelenő valamennyi számottevő folyóirat, a miskolci periodikumok, beleértve az üzemi lapokat is, s a könyvtárba járó divatlapokat szintén itt helyeztük el. Sor került továbbá egy jól válogatott kézikönyvtár elhelyezésére, amelyet a napi munka során nagyon jól hasznosítunk: egyaránt szolgálja a helyben olvasók és a telefonon vagy személyesen érdeklődők igényeit. Különösen jó ötletnek bizonyult a szótárak itteni elhelyezése, mert ezek a külföldi lapok olvasását a nyitvatartás egész ideje alatt segítik.

Nagyon jó, hogy ez a részleg reggeltől estig nyitva tart (8 órától 19.30-ig), mert nagy a reggeli forgalom, és amíg a könyvtár többi részlege zárva van, az olvasók kellemes körülmények között, hasznosan tölthetik el az időt. Az intézmény egyetlen színes televíziókészülékét szintén itt helyeztük el, s igen nagy a sikere. Nemcsak a környéken lakók és dolgozók jönnek be megnézni egy-egy érdekes műsort, hanem azok az olvasók is leszaladnak egy kis időre, akik komoly munkába merülve a csak helyben olvasható művek miatt tartózkodnak itt. A látogatók száma a következőképpen alakult: 1982: 17 407; 1983: 20 090; 1984: 23 155.

A drágább folyóiratokat szekrényekben helyeztük el, jól látható módon, de úgy, hogy a védelmüket is biztosítani tudjuk. Ezeket a szolgálatot teljesítő könyvtáros külön kérésre adja át az olvasónak. A használat mértékének és egyes folyóiratok keresettségének, illetve népszerűségének megállapításához feljegyeztük kölcsönzésüket: 1982-ben 3324; 1983-ban: 3978; 1984-ben: 4313 volt a kölcsönzők száma. Ezek az adatok tájékoztató jellegűek. A növekedés (a látogatók száma) sokkal nagyobb arányú, mint az a számadatokból első pillantásra látszik. 1984. június 25-től október 1-ig ugyanis az épület villamos hálózatának átépítése miatt a könyvtár zárva volt, az információs szolgálat is csak csökkentett nyitvatartási időben működött. Így nyilvánvaló, hogy a nyári hónapokban kisebb volt az igénybevétele. Ez akkor szembetűnő, ha negyedéves bontásban nézzük a látogatók számát: I. negyedév: 6255; II. negyedév: 6289; III. negyedév: 2811; IV. negyedév: 7800.

A számadatok azt jelzik, hogy a hatezer fölötti átlag tekinthető általánosnak. A nyári for-

galom nemcsak a villanyszerelési munkálatok miatt kicsi, hanem a nyitvatartási idő rövidsége sem tette lehetővé, hogy az „esti" olvasók is felkeressék az intézményt.

A látogatók jól elkülöníthető módon három csoportra oszthatók. Az első csoportba azok sorolhatók, akik alkalmilag térnek be és könyvtártechnikai kérdésekre, kulturális és más rendezvények helyére, idejére vonatkozólag kérnek választ, valamilyen meghatározott, vagyis azonnali választ igénylő kérdésben kérik segítségünket. Ide sorolom azokat is, akik másoltatni szeretnének, de nem könyvtári dokumentumokról. Hihetetlenül megnövekedett az igény az állampolgári és a magánügyek (adásvételi szerződés, meghívólevél, iskolai bizonyítványok stb.) dokumentumainak másolására. E mindennapossá vált igény kielégítésének komolyan keressük a módszerét. A második csoportba azok tartoznak, akik alig várják a könyvtár kapunyitását, hogy azonnal kézbe vehessék a klubövezetbe járó napilapokat. Ők azok, akik nem tekintik teljes értékűnek a napot, ha be nem „szaladhatnak" olvasni, noha ez például Perecesről 8–9 kilométernyi út megtételével jár. Az ilyenek tábora elég nagy.

A harmadik csoport tagjainak „ünnepi ruhás elfoglaltság", hogy itt olvassák el az irodalmi lapokat, a külföldi társasági lapokat, tehát nem a gyors tájékozódás igénye vezeti őket. Ebbe a csoportba sorolhatók azok a látogatók is, akik a divat alakulását szinte teljesen intézményünk folyóirat-állományából tájékozódva követik. Nemcsak a szabásminták gyakori másolását sorolnám ide, hanem azt is, hogy egyre gyakrabban keresnek horgolási és kötési mintákat. Azt, hogy divat a kézimunka, eddig is tudtuk, de hogy már ennyien tudják: a könyvtártól ezen a területen is segítséget kaphatnak, azt nem gondoltuk. Az információs szolgálat helyiségébe járó lapok száma viszont kevés a megnövekedett igények kielégítésére. A látogatók között sokan vannak olyanok, akikből talán soha nem lesz könyvolvasó. Kérdés, hogy a könyvtár tud-e, és akar-e velük foglalkozni? Ez újfajta feladat vállalását jelentené.

Igen nagy mértékben növekszik az információs szolgálat igénybevétele pályázatok, vetélkedők s a népszerű folyóiratok által hirdetett rejtvények megoldása kapcsán. Nem ritka, hogy az illetékes szaktájékoztatók figyelmét idejében fel tudjuk hívni az ismétlődő kérdésekre. A kérdések megválaszolásának módja időközben úgy változott, hogy minden olyan esetben, amikor egy kérdés nyilvánvalóan valamelyik szaktájékoztatóhoz tartozik, hozzá irányítjuk az olvasót. Ez hozzájárult a kapcsolatok erősítéséhez, helyükre kerültek az eddig bizonytalanul meghatározott vagy nem pontosan elhatárolt feladatkörök. Mindig nagyon vigyázunk azonban arra, hogy a fölösleges járkálástól megkíméljük az olvasót, így kérését akkor is teljesítjük, ha nem a mi feladatunk, ám valahonnan tévedésből már hozzánk irányították az érdeklődőt.

Fontos volna a külső és a belső információk megszerzésének javítása. A külső rendezvények közül általában ritkán érdeklődnek azok felől, amelyek a *Miskolci Műsor* révén pontosan követhetők, azokról ellenben, amelyek ebben nem szerepelnek, gyakrabban kérnek felvilágosítást. Ezért nagyon jó lenne bevezetni, hogy a könyvtár dolgozói közül bárki, aki tudomást szerez egy rendezvényről, azonnal értesítse az információs szolgálatot. Erre jó módszer lehetne a naptárba tett bejegyzés. Egyszerű dolog, s ha az információs szolgálat munkáját azzal is segítené a följegyzést tevő könyvtáros, hogy aláírja bejegyzését, lehetővé válnék a bővebb információkérés, tudnánk, hogy pontosabb felvilágosításért kihez fordulhatunk.

A helyszínen feltett és a telefonon érkezett

kérdések száma csaknem azonos. A kérdéstípusok rendkívül változatosak. Vezetnek a könyvtárhasználattal kapcsolatosak, ezeket a városban levő kulturális események iránti érdeklődés követi, kiegészítve a sporteseményekre vonatkozó információkérésekkel. Vetélkedők és tanulmányi versenyek alkalmával nagyon megnövekszik a forgalom. A vetélkedők kérdéseit csak a legritkább esetben válaszoljuk meg, de mindig behívjuk az érdeklődőt és pontosan megmondjuk, hol nézhet utána a válaszoknak.

Tipikus kérdések a *„ki írta? ki építette? mikor? milyen stílusban?"* stb. Nem ritka az olyan kérdés sem, amely idegen szavak magyar megfelelőjét tudakolja.

Az utazási irodák prospektusai mindig megtalálhatók a klubövezetben, és a különféle rendezvényekről készült szórólapokat is ide teszszük ki. Árusítunk könyvtári kiadványokat, pontosabban szólva a könyvtárunkban készült kiadványokat is. Ezt a szolgáltatásunkat kibővítjük a társintézmények (múzeum, levéltár) kiadványainak árusításával.

1985-ben új szolgáltatások bevezetését határoztuk el. Ezek közül kettő részben vagy teljesen megvalósult: jogsegélyszolgálat a nyugdíjasoknak; fordítói napok szervezése. A már megvalósult jogsegélyszolgálat heti egy alkalommal csütörtökön 9-től 12 óráig áll a nyugdíjas érdeklődők és természetesen a könyvtárosok rendelkezésére. Valós szükségletet elégít ki, ezt bizonyítja, hogy igen hamar megnőtt azok száma, akik igénybe veszik. A fordítással más a helyzet. A könyvtár idegen nyelvet ismerő dolgozói kérésre mindig szívesen állnak az igénylők rendelkezésére, de a forma, amelyben e szolgálat működne, még nincs teljesen kidolgozva. A későbbiekben bevezetendő új szolgáltatásokkal ugyanez a helyzet. Egy bizonyos: a közhasznú információk körét lényegesen bővíteni kívánjuk, s ezzel egyidőben tudatosítani is fogjuk az olvasók és a számításba vehető felhasználók körében.

Azt hiszem, a leírtakból világosan látszik, hogy a szolgálat működésében csak a változás állandó. Ez a továbbiakban is így marad, mert feladatát csak akkor tudja teljesíteni, ha rugalmasan alkalmazkodik a változó igényekhez.

Petheő Lászlóné
a Miskolci Megyei Könyvtár munkatársa

Könyvtár-népszerűsítés képi eszközökkel

Mi tagadás, a közművelődési könyvtárak még nem jelentkeztek a közvélemény figyelmét magukra irányító, lényegüket kifejező, tevékenységükre jellemző egységes és modern képi megjelenítési formákkal. A központi megvalósítás még várat magára, néhány könyvtár azonban maga vagy hálózata részére már kidolgozott olyan képi megjelenítési formákat (többnyire az intézményre utaló jelképeket, emblémákat), amelyek a könyvtár létére figyelmeztetnek, egyben népszerűsítését is szolgálják. Ám, különösen az önálló hálózatok esetében, számos további lehetőség adódhat a továbbfejlesztésre, alkalmazásra.

Elsőként meg kell tervezni-terveztetni a könyvtár sajátos emblémáját, amely jól tervezett grafikai jelképrendszer. Összetevői: egy könnyen rajzolható jel, ami egyszerű geometriai formára vezethető vissza; a hozzá kapcsolódó, szép vonalvezetésű, vele harmonizáló írásforma; továbbá egy lehetőleg meghittséget árasztó meleg szín. Ezek kombinálásával a könyvtár közérthető, egyszerű, esztétikus jelképet, emblémát alkothat magának, illetve magáról. Ügyelnie kell azonban arra, hogy újszerű és érdekes, figyelemfelkeltő legyen. Az emblémát gyakorlott grafikus tervezze meg, akinek figyelmét fel kell hívni a városra vagy tájegységre utaló, már meglevő képi megjelenési formákra (címer, műemlékek, épületek stb.), hogy ezeket felhasználhassa.

Következő lépésként a már megtervezett és elkészült könyvtári emblémát az intézménynek alkalmaznia kell, nem feledkezvén meg arról, hogy a könyvtári jelkép egyben a könyvtár képe is. Feladata, hogy szemlélőjét az intézményre emlékeztesse. Ez csak akkor érhető el, ha a jelkép, embléma rákerül minden könyvtári vagy a könyvtárral kapcsolatos kiad-

ványra. Természetesen alkalmazhatók az embléma változatai is.

Felhasználásukra az adminisztrációs, ügyviteli nyomtatványokon, a könyvtári munka eszközein és kiadványain, illetve a reklám- és propagandakiadványokon, eszközökön nyílik lehetőség.

Sem a levélpapír, sem a boríték nem tekinthető hagyományos reklámeszköznek, ám a könyvtárról az első képet sok esetben ezek adják. Érdemes tehát gondosan megtervezni a „cégjegyes" levélpapírt, borítékot és értesítő levelezőlapot. A könyvtári emblémát ezeken is alkalmazni kell.

Az sem közömbös, hogy a könyvtárban a mindennapi munkában használt eszközök, szórólapok, ismertetők milyenek. Egy-egy szép névjegy, olvasótermi kérőlap, egyedi olvasójegy mind-mind jó benyomást tesz az olvasókra. A használati eszközökön is alkalmazni kell a könyvtári emblémát! Ha az olvasó minden könyvtári vonatkozású kiadványon, apró tárgyon ezt látja, jól szervezett és jól működő intézmény képét alakítja ki magában.

A legnagyobb hatást a kifejezetten reklám vagy propaganda céljára készült kiadványok érhetik el. Természetesen ezeken is alkalmazni kell a könyvtári emblémát. A propagandakiadványokat az általános propagandaeszközök és a meghatározott célt szolgáló kiadványok fajtái alkotják. Az utóbbiakon elhelyezhető a könyvtári embléma valamely változata. A propagandaeszközök közül a legfontosabb a plakát. Ennek színvilága lehetőleg egyezzen meg, de legalábbis harmonizáljon az emblémáéval, s csak a lényeges információk szerepeljenek rajta. Fontos propagandaeszköz lehet a könyvjelző is. Ezt több változatban érdemes elkészíteni. Az egyik oldalán szerepelhet a hasznos információ (például a nyitvatartás ideje), a másikon grafika, fénykép vagy jelmondat. A gyermekek számára készült kiadványokra valamilyen állatfigura választható jelképnek. Célszerű terveztetni állatfigurával díszített órarendet, könyvjelzőt, szöveg nélküli plakátot stb. A gyerekek szeretnek színezni, kivágatokat ragasztani, esetleg ezt a szokásukat is kihasználhatja a könyvtáros. A gyerekek körében igen kedvelt a matrica. Ezen is az állatfigura képe szerepeljen egy jelmondattal. Úgy készüljön, hogy a gyerekek táskára, füzetre tudják ragasztani. A megajándékozott gyerekek a felragasztott matricával reklámozzák a könyvtárat.

A könyvtár kedveskedhet olvasóinak kártyanaptárral is, amelyet év elején az olvasójegy megújításakor nyújt át nekik. Ennek egyik oldalán lehet a könyvtári embléma, a másikon a naptár és alatta a nyitvatartási idő. Jó reklámeszköz a feliratos műanyagszatyor is.

Léces Melinda

az Országos Széchényi Könyvtár,
Könyvtártudományi és Módszertani Központ
munkatársa

A Kell a jó könyv olvasópályázat és az EVIG könyvtára

Könyvtárunk, az Egyesült Villamosgépgyár (EVIG) Művelődési Központ szakszervezeti könyvtára is részt vett az orosz-szovjet irodalom népszerűsítését szolgáló országos pályázaton és vetélkedőn. Hazánk felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére programtervet állítottunk össze, ennek egyik része volt a szereplés az olvasópályázaton. 1984 februárjában hirdettük meg dolgozóinknak: felhívást tettünk közzé a *Villamosgép* című üzemi lapban, a művelődési központ műsorfüzetében és az *Új könyveinkből ajánlunk* című, rendszeresen megjelenő tájékoztatónkban. A szocialista és az e címért küzdő brigádok művelődési vállalásaihoz javasoltuk a pályázaton való részvételt. A vállalat dekorációs részlegével plakátokat készíttettünk, melyeket az üzemrészekben helyeztünk el.

A kitöltött jelentkezési lapokat összegyűjtöttük, felmértük könyvanyagunkat és megállapítottuk, hogy melyik műből hány példányt kell beszereznünk. A megjelenés sorrendjében megvásároltuk, illetve könyvtárközi kölcsönzéssel megszereztük a könyveket. Az azonnal nem teljesíthető kívánságokat előjegyzésbe vettük, majd a beérkezésről értesítettük az ol-

vasót. Az olvasói tasakokban színcsíkkal jelöltük a részvételt és a lejárati határidőt. Munkánkat segítette a Magyar–Szovjet Baráti Társaság helyi tagcsoportja, a vállalati szakszervezeti bizottság és a KISZ-bizottság is.

1984. március 29-én irodalmi műsort tartottunk a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésével közös szervezésben. *Bakcsi György* irodalomtörténész és a közreműködő színművészek, előadóművészek – *Medgyesi Mária, Dévai Nagy Kamilla, Szokolay Ottó, Dunai Tamás, Pelsőczy László* – színvonalas, szép műsort adtak, amelyben *Puskin, Ajtmatov, Ilf-Petrov, Dosztojevszkij* műveiből hallottunk részleteket, s Dévai Nagy Kamilla előadta *Szimonov* Várj reám című megzenésített versét. Befejezésül a népszerű énekes-házaspár – Dévai Nagy Kamilla és Pelsőczy László – orosz népdalokat énekelt orosz, illetve magyar nyelven.

A műsort teadélutánnal kötöttük egybe. A vállalatunknál dolgozó szovjet műszaki munkatársak behozták szamovárjaikat, ők készítették az eredeti orosz teát, melyet népviseletben szolgáltak fel. A rendezvényen 120-an vettek részt. Segített a vállalati munkásellátási osztály is: fedezte az edények kölcsönzési díját.

Állandó kapcsolatot tartottunk a pályázókkal, és a még hiányzó könyveket pótoltuk. Több alkalommal kiállításon is bemutattuk a könyveket, a könyvtárban pedig külön polcon tartottuk őket. 114-en teljesítették a pályázati feltételeket, és négy műelemzés is készült.

1984 márciusában két csapatot neveztünk be a vetélkedőbe. A 3 fős csapatok az elődöntőben sikeresen szerepeltek és továbbjutottak. A budapesti döntőben – amely október 17-én volt – két csapat képviselte vállalatunk színeit. Mindkét csapat bejutott a területi döntőbe, első, illetve negyedik helyezést értek el.

Vállalatunk dolgozói és a társadalmi szervek élénk figyelemmel kísérték a csapatok szereplését. A gazdasági vezetés is igyekezett segítséget nyújtani, például az egyik csapattag hivatalos külföldi kiküldetésben volt, s lehetővé tették számára a hazajövetelt, hogy részt vehessen a vetélkedőn.

1985. április 19-én került sor az országos döntőre, ahol csapatunk szoros küzdelemben megszerezte az első helyet. Tagjai külföldi jutalomutat, valamint vállalatunktól erre az időre jutalomszabadságot kaptak. A csapat villamosmérnökökből állt, akik szeretik az irodalmat, a zenét, a művészeteket. Nagy örömünkre szolgál, hogy noha műszakiak, a humán területeken is ennyire járatosak. Felelős beosztásuk mellett szinte minden szabadidejüket olvasással töltötték. A csapat egyik nőtagja veszélyeztetett terhes volt, de ez alatt az idő alatt is rendszeresen tanult, társai a kórházba hordták be a felkészüléshez szükséges irodalmat. Az országos döntő napjának délelőttjén adták volna ki a kisbabát a kórházból, de az asszony engedélyt kért a főorvostól: „Előbb megnyerem a vetélkedőt, aztán hazaviszem a kisbabát" – ahogy erre délután sor is került.

A döntőt *Endrei Judit* tv-bemondó vezette, rendkívül kedvesen, szellemesen. Az országos sorsoláson nem kedvezett a szerencse pályázóinknak, de sok szép élménnyel gazdagodtak.

Versenyzőinknek igyekeztünk a lehető legnagyobb segítséget nyújtani. Nemcsak könyvtárunk olvasóterme állt rendelkezésükre, de tanulmánykötetekeket, cikkeket, kritikákat is gyűjtöttünk, bibliográfiát állítottunk össze számukra. A hiányzó könyvek megszerzéséhez a Vasas Központi Könyvtártól, az FSZEK X. ker. főkönyvtárától és a Csepel Művek könyvtárától kaptunk segítséget.

Sajnos, gondjaink is voltak a pályázattal kapcsolatban: késve kaptuk meg a felhívást és

a pályázati füzeteket, a versenyzőkhöz későn jutottak el a meghívók, elmaradt a beígért tv-felvétel. A rendező szervek azt ígérték, hogy Székesfehérvár felszabadulásának napján a Videotonban lesz a vetélkedő, amelyet a televízió is közvetít. Felkérésre a csapatok kis bemutatkozó beszédeket írtak, sajnáljuk, hogy végül mégsem mondhatták el.

A Könyvtártudományi és Módszertani Központ kiadványát jól lehetett használni, az MSZBT és a Hazafias Népfront e témával foglalkozó munkatársait többször megkerestük, mindvégig készségesen segítettek.

A döntőn, amelyre a csodálatosan szép XXII. kerületi Művelődési Központban került sor, a csapatok, valamint a II., III. és IV. helyezést elért csapatokat felkészítő könyvtárak méltó elismerésben részesültek. Talán nem szerénytelenség részünkről, ha elmondjuk, hogy legalább egy oklevél vagy néhány elismerő szó jól esett volna a mi könyvtárunknak is. De hiánya sem törte le lelkesedésünket.

Dr. Juhász Imréné
az EVIG Művelődési Központ
könyvtárának vezetője

Befejeződött a Kell a jó könyv olvasópályázat

A különféle olvasómozgalmakról a *Könyvtáros*ban közelmúltban megjelent vitacikkek részletesen szóltak a *Kell a jó könyv* elnevezésű pályázat tartalmi és módszerbeli kérdéseiről is (*Kamarás István:* Mire pályázunk? Tények és vélemények az olvasómozgalmi pályázatokról. 1984/12. sz., *Arató Antal:* Az olvasószolgálat rangemeléséért. 1985/2. sz.). Ezekhez kapcsolódva megállapíthatjuk, hogy a pályázat korábbi formáinak megismétlése nehéz feladat elé állította a könyvtárakat, könyvtárosokat, olykor az olvasókat is. Ráadásul a pályázat és a hozzá kapcsolt országos vetélkedősorozat szervezését hátrányosan befolyásolta az a körülmény is, hogy az évforduló kapcsán (és a pályázat időszakában) különféle társadalmi szervek, szervezetek számos hasonló és a könyvtár részvételét feltétlenül megkívánó rendezvénysorozatot szerveztek. A sokféle társadalmi követelménynek való megfelelés s az, hogy a rendező szervek korábban nem egyeztették ezeket a programokat az intézményekkel, általában is nehezítette a tervszerű olvasószolgálati munkát. A korlátozott anyagi lehetőségek miatt a központi propaganda szűk körben érvényesült. (Új színt hozott azonban a propagandában az MSZBT által kiadott két – országosan terjesztett – rejtvényújság, amelyek a pályázatban ajánlott könyveket és szerzőiket népszerűsítették.) Akadozott a központi összehangoló tevékenység és tájékoztatás, a vetélkedőkhöz szükséges könyvek közül néhány késve jelent meg. Mindezeket csak azért említjük meg, hogy hangsúlyozzuk: az ismert nehézségek ellenére a könyvtárak sokoldalú munkát végeztek. Az intézmények (elsősorban a hálózati központok) a legtöbb helyen jól mozgósították a pályázat szervezéséhez szükséges társadalmi erőforrásokat. Igaz, sok esetben ez csupán különféle anyagi támogatásokra (helyi pályadíjak, jutalmak stb.) korlátozódott, mégis nagy segítséget jelentett. Erősödött, sőt számos helyen új területeket is nyert a tanácsi és a szakszervezeti könyvtárakban, hálózatokban végzett közös munka: vetélkedők, egyéb rendezvények szervezése, közös propagandakiadványok megjelentetése stb. Somogy megyében a megyei könyvtár tájékoztató szolgálata – mivel nem kapta meg a központi anyagot – négy fordulóra elegendő számú kérdést állított össze a pályázatban ajánlott könyvekről, s ezek alapján a szakszervezeti könyvtárakkal közösen szervezett helyi vetélkedőt. E vetélkedő döntője és a résztvevők megjutalmazása a megyeszékhely felszabadulásának 40. évfordulójához kapcsolódó rendezvények egyik fontos eseménye volt. A feldolgozásra, olvasásra ajánlott könyvek körét több megyében kiterjesztették a megyével testvéri kapcsolatban levő szovjet köztársaság irodalmára is.

Bár a pályázat célja egyáltalában nem a számszerű eredmények hajhászása volt, mégis szólnunk kell ezekről is. Az öt és tíz évvel ezelőtt szervezett hasonló pályázatokhoz képest ez alkalommal nőtt – 410 volt – az ajánlott művekről készült olvasói élménybeszámolók

száma. Ez annak köszönhető, hogy a pályázat e tagadhatatlanul legtartalmasabb formájának ajánlása a könyvtári munka fontos részét képezte. Az ajánlott könyvek közül legalább hat művet elolvasók és a pályázati füzetekben a könyvekhez kapcsolódó kérdésekre helyes választ adók száma kereken 35 ezer volt! Kevesebb, mint az elmúlt alkalmakkor, bár a válaszokat lemásolók és azokat szintén beküldők (rokonok, munkatársak stb.) formális részvételével ezúttal is számolhattunk. El kell mondanunk azonban, hogy a pályázati füzetek nem kis munkával járó értékelése során a könyvtárak következetes munkát végeztek. A kérdésekre a kiadói szerkesztőségek által helyesként megadott választ több esetben felül kellett bírálniuk, és megállapítaniuk a valóban jó válaszokat, amelyeket a füzetek értékelésekor elfogadhattak a pályázók részéről. A beadott pályázati füzetek 29 százaléka azonban semmiképpen sem felelt meg a követelményeknek. A kérdésekre adott feleletek tévesek, hiányosak voltak, vagy a pályázó az előírt hat műnél kevesebb könyvről számolt be írásban. Az a tény, hogy a résztvevők csaknem egyharmada valamilyen ok miatt – még ha elolvasta is a könyveket – nem tudott helyes választ adni, vagy egyéb okok miatt elment a kedve attól, hogy néhány mű elolvasása és megválaszolása után folytassa a pályázatot, mindenképpen az alkalmazott módszer, pályázati forma ellentmondásairól tanúskodik.

Arató Antal
az Országos Széchényi Könyvtár,
Könyvtártudományi és Módszertani Központ
osztályvezetője

Jutalmazottak

Kitüntetések: MSZBT aranykoszorús plakett: Az Építők Szakszervezetének Központi Könyvtára; Megyei Könyvtár, Szolnok. *Szocialista kultúráért:* Dersi Ottó (a HNF Budapesti Bizottsága). *MSZBT aranykoszorús jelvény:* Fegó Lajos (Megyei Könyvtár, Pécs); Dr. Fekete Györgyné (SZMT Központi Könyvtár, Székesfehérvár); Mészáros Józsefné (SZMT Központi Könyvtár, Győr).

Jutalmazott könyvtárak, könyvtárosok:

Tanácsi könyvtárhálózat: Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár: az V. és a XII. ker. főkönyvtár. *Megyei könyvtárak:* Eger, Kaposvár, Nyíregyháza (C. Tóth Jánosné), Szekszárd (Schmidt Antalné és dr. Dán Mihályné), Salgótarján, Szombathely, Tatabánya, Zalaegerszeg. *Városi, nagyközségi, községi könyvtárak:* Csongrád (Szabados Istvánné), Edelény, Jászberény, Körmend, Mezőberény (dr. Valentinyi Károlyné), Paks, Pécs (Keszi Erika), Szécsény, Tarnalelesz (Balázs Tiborné), Tiszacsege (Lévai Ibolya), Tiszalök, Várpalota (Vida Szabolcsné).

Szakszervezeti könyvtárhálózat:

Budapest. ÉDOSZ Központi Könyvtár, a Fővárosi Tanács Gyógyszertári Központjának könyvtára, HVDSZ Központi Könyvtár, a Kőbányai Sörgyár könyvtára (Baumanné Horváth Katalin), KPVDSZ Központi Könyvtár (Nagy Istvánné), a Magyar Posztógyár könyvtára (Magyar Júlia), a Taurus Gumiipari Vállalat könyvtára (Péva Józsefné), a Vasas Szakszervezet Központi Könyvtára.

Vidék. SZMT központi könyvtár: Békéscsaba, Eger, Kaposvár (Halász Lászlóné, Gosztola Tiborné), Salgótarján, Szeged (Ludvig Jánosné), Szombathely, Tatabánya (Barsiné Sariczki Julianna), Veszprém, Zalaegerszeg. *Üzemi könyvtárak:* a Nagykőrösi Konzervgyár könyvtára, a Debreceni MÁV Járműjavító Üzem József Attila Művelődési Házának könyvtára; Videoton József Attila Művelődési Ház és Könyvtár, Székesfehérvár.

Egyéb szervek, hálózatok: a Határőrség Országos Parancsnoksága, BM Központi Könyvtár (Péter Iván Tamásné).

„Pengés évforduló"

Most, a könyv ünnepén, lehetne nekünk, szegedieknek egy saját, évfordulós ünnepünk is: pontosan holnap, 2-án lesz egy éve, hogy a Somogyi Könyvtár az új palotában szolgál bennünket.

Miért beszélek föltételes módban?

Nemcsak azért, mert évforduló-ünneplős hajlandóságunk dacára egyetlen évecskéről mégsem szoktunk megemlékezni... Nemcsak azért, mert nemrégiben szerepelt ezeken a hasábokon, miféle új beszerzések, olvasókényelem-szolgálatok történtek a beköltözés óta, az immár 101. esztendejét „taposó" Somogyiban. Többek között: annyi másológép üzemel, hogy a kívánt másolatokat szinte azonnal, potom pénzért a tisztelt olvasó kezébe tudják adni.

Miért éppen a másológépekről beszélek?

Mindkét kérdésre itt a válasz: az eltelt egy esztendő alatt örvendetesen megszaporodott a könyvtárlátogatók száma (volt olyan nap, hogy 1200 ember zúdult be, a régi Somogyiban kölcsönzőknél négyezerrel többen vannak a mostaniak!), és *elképesztő méreteket öltött – a könyvrongálás!*

Most is előttem van a szomorú kép, pár napja láttam az üvegpalotában: *nagy halom folyóirat, fecnikké, rongyokká silányított lapokkal;* sok pénzért évtizedek óta előfizetett, gondosan bekötött újságok, melyek lapjairól *pengével* vágták ki az új autótípusokat, a keresztrejtvényeket, a grafikákat, miegymást. *A Világirodalmi Lexikonból kimetélték a Kalevaláról szóló szócikket* (ez ám a kultúrszomj!). A puha borítós könyvek gerince tudvalevőleg hamar kiszakad (lásd az idegen nyelvű könyvek többségét!); de *ha otthagynák* a lapokat a kedves olvasók, még meg lehetne javítani őket. Egyáltalán: ha otthagynák a könyveket a könyvtárban, 15 ezer ember számára továbbra is hozzáférhetők volnának. Mert ennyiünket szolgál a Dóm téri intézmény, s lehetetlenség kideríteni, ki az az 5–10, akik – mit kerülgessük – *ellopják, amit csak lehet!* És úgyszólván mindent lehet. Az 500 négyzetmétert, a polcok közötti 20 „utcát" képtelenek folyamatosan szemmel tartani a könyvtárosok, akiknek amúgy sem a tolvajok nyakon csípése a valódi feladatuk... Bár most arra kényszerülnek, hogy kamerákat állítsanak föl, több szem többet lát... A törzsközönséget is megkérték, figyeljenek, szóljanak, ha pengét látnak villogni! Nekem megmutatták a tönkrenyirbált, szétcincált könyv- és folyóirathalmot, mondjak róla valamit az újságban.!

Szívem szerint olyasmit mondanék, amit a nyomdász úgysem szedne ki. De félre indulat! Elég, hogy a könyv mostani ünnepén a fönti tényeket muszáj szóba hozni. És – mi másra – *közös felelősségünkre, az emberi jóérzésre, a könyv iránt – Európában századok óta hagyományos – tiszteletre és szeretetre apellálni.* És idézni a *Szegedi Munkáskönyvtár* máig megőrzött köteteiből a bélyegzőnyomat szövegét: *„Aki ebbe a könyvbe szerinte szellemes megjegyzéseket firkál: 20 korona kártérítést fizet."* Vagy egy másikat: *„Kérjük e könyv olvasóját: ne úgy bánjon e könyvvel, mint az ellenségével, hanem mint a jó barátjával..."*

Kérjük!

Sulyok Erzsébet
Délmagyarország

A Könyvtáros egyes számai – tizenkét hónapra visszamenőleg – kaphatók a Lapkiadó Vállalat Közönségszolgálatánál (1076 Budapest, Thököly út 21. Tel.: 424-543); a régebbi számok pedig szerkesztőségünktől kérhetők.

Hírek

Kinevezés. A Hadtudományi Könyvtár igazgatójává június elsejei hatállyal **Füleki Mihály** alezredest, a Honvédelmi Minisztérium kulturális osztályának főinstruktorát nevezték ki. Elődje, **Nádor Tibor** alezredes május 31-én nyugállományba vonult.

Könyvtáravatásra az idei könyvhéten is több megyében került sor: Május 31-én **Mezőkövesden,** a Tanácsköztársaság u. 124. sz. alatti garzonházban átadták rendeltetésének a több mint 81 ezer kötetes állományú, 255 periodikumot járató Mezőkövesdi Városi Könyvtár felnőttrészlegét, amelyet 560 m²-en alakítottak ki. (Amint erről áprilisi számunkban hírt adtunk, a gyermekrészleg a könyvtár régi épületében maradt, annak 312 m² alapterületű helyiségeit vette birtokba.) Ugyanezen a napon avatták fel **Visegrádon** a községi és iskolai könyvtárt, amelynek továbbra is a művelődési ház ad otthont, de nagyobb, 100 m²-re bővített alapterületen. – Június 1-én **Barcson** a hányatott sorsú városi könyvtár jutott – átmeneti megoldásként, az új könyvtár felépítéséig – jobb elhelyezéshez azáltal, hogy az új lakótelep egyik épületének fogadószintjén 150 m², a város régi településrészén, egy volt üzlethelyiségben pedig 160 m² alapterületű helyiségeket kapott. – Június 5-én a **Kaposvári Ruhagyárban** író-olvasó találkozóval egybekötött ünnepségen avatták fel a 80 négyzetméter alapterületű, önálló helyiségbe költöztetett szakszervezeti könyvtárt. – A könyvünnepeket megelőzően, máj. 15-én **Győrben,** az Új Kalász Termelőszövetkezet klubhelyiségében a tsz-szel közösen ezerkötetes letéti könyvtárat nyitott a környék lakói számára a városi könyvtár.

Tovább szépült a Győri Városi Könyvtár központi épületének környezete: A felszabadulási évforduló alkalmából Győr-Sopron megyében tartózkodó Erfurt megyei pártküldöttség és a győri vezetők jelenlétében ápr. 2-án az Adyvárosban levő könyvtár előtti téren egy díszkutat adott át a győrieknek Erfurt város ajándékaként *Rosemarie Seibert,* az NDK-beli város főpolgármestere. Az *Arnold Bauer* szobrászművész által alkotott bronzszobor a német várost szimbolizálja. A díszkutat *Zámbó József,* Győr tanácselnöke vette át a testvérváros képviselőitől.

Halálozás. Ifj. Rácz Tibor, a Debreceni Városi Könyvtár információs és propagandaosztályának vezetője, a *Debreceni Hívogató* című havonta megjelenő tájékoztató kiadvány felelős szerkesztője betegség következtében, rövid szenvedés után, jún. 14-én elhunyt. Mindössze 32 éves volt.

Nagy László Lázár ceglédi grafikusművész kiállítását rendezte meg az ünnepi könyvhéten a Jászberényi Városi Könyvtár. A tárlat anyagát, a 43 táblán bemutatott 256 ex librist a művész a könyvtárnak ajándékozta, s ez a kiállítás bezárása után a kisgrafikákat kölcsönözni fogja. A megnyitó ünnepséget, amelyen *dr. Losonci Miklós* művészettörténész mondott beszédet, a könyvtár videokazettán megörökítette, hogy videotárának megnyitása után, egyéb felvételekkel együtt lejátszhassa.

Robotron 60–II típusú, memóriaegységgel ellátott elektromos írógépet ajándékozott a hozzá való felszereléssel együtt **Balogh Gyula** dunaújvárosi feltaláló a Munkásművelődési Központban működő könyvtárnak, és vállalta a gépet kezelő két könyvtáros kiképzésének költségeit, továbbá megígérte, hogy házinyomdát és könyvkötészetet is beszerez és berendez a könyvtár számára. A 44 éves feltaláló 22 évig műszerészként dolgozott a Dunai Vasműben, jelenleg kizárólag gyógynövényitalkeverékek készítésével foglalkozik. Bogumil–F nevű, a fogyást elősegítő italának sikere tette lehetővé régebbi ígéretének beváltását, Balogh Gyula ugyanis harminc éven át tevékenykedett a könyvtárban társadalmi munkásként, első munkahelye a könyvtár volt, gyógyitalainak „kísérleti alanyai" pedig a könyvtárosok.

Dr. Móra Lászlót, az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ nyugalmazott osztályvezetőjét, hazánk műszaki múltjának neves kutatóját, a *Könyvtáros* állandó külső munkatársát *A magyar kémiai tudományok nagyjai* című kandidátusi értekezésének jún. 18-án történt sikeres megvédése alapján a kémiai (történeti) tudományok kandidátusává nyilvánította a Magyar Tudományos Akadémia tudományos minősítő bizottsága.

Júniusi értekezleti naptár: *1. Az Olvasó népért mozgalom* szakmai ankétja Debrecenben, az SZMT Központi Könyvtárban; *2–9.* Az IFLA (Könyvtárosegyesületek és -intézmények Nemzetközi Szövetsége) könyvtárépítési és -berendezési szekciója, valamint a Magyar Könyvtárosok Egyesülete által rendezett nemzetközi szeminárium Budapesten és Békéscsabán. Tárgya: Épületek átalakítása könyvtári célokra; *6.* Emlékülés Miskolcon, az SZMT-székházban a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei szakszervezeti könyvtárhálózat fennállásának 25. évfordulója alkalmából.

Könyvtára berendezéséhez ajánljuk

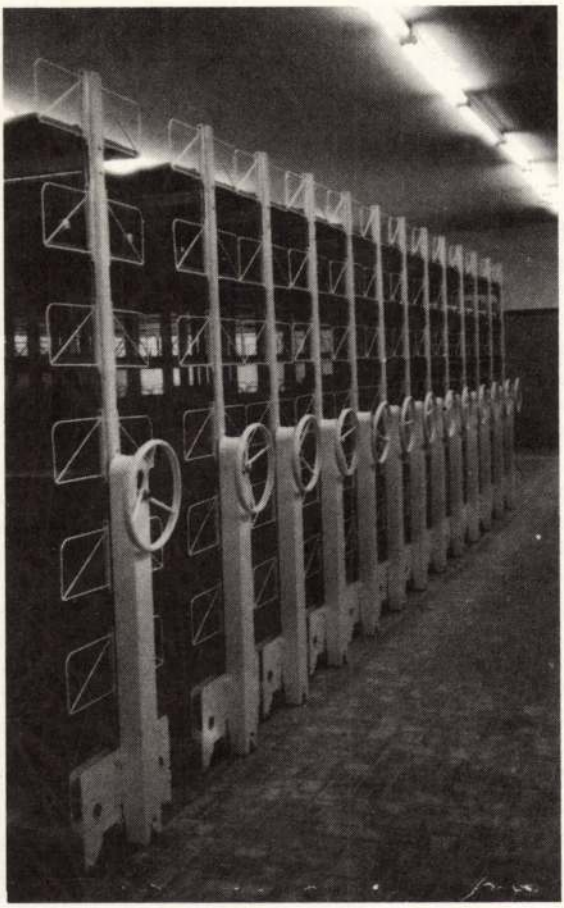

MERABONA

és

TÉKA

típusú bútorainkat,

melyek

IRINGÓ

alvázra szerelve

tömörraktárak

berendezésére is

alkalmasak

Gyártja: MEZŐGÉPIPARI

SZÖVETKEZETI

KÖZÖS VÁLLALAT, SZANY

Felvilágosítás, berendezési tervek, árajánlat készítése:
CAVALLONI GYÖNGYI
Budapest XI., Szakasits Á. u. 32/a. X. 95. 1119
Telefonüzenet: 663-226

Látókör

Egy lakótelepi fiókkönyvtár és olvasói II.

A könyvválasztást befolyásoló tényezők

Az olvasás indítékai olyan sokrétűek, hogy feltérképezésük során még viszonylagos pontosságra sem törekedhettünk. Célunk ezért a könyvválasztást *közvetlenül* megelőző indíték feltárása volt – a jobb könyvpropaganda érdekében. A két kérdéscsoport *(Hogyan választja ki könyvtári olvasmányait?* és *Mit vár a könyvtől?)* válaszlehetőségeit többéves olvasószolgálati tapasztalatok alapján állítottuk össze. Néhány olvasóval a kérdőív kitöltése után elbeszélgettünk, hogy a könyvválasztás indítékait alaposabban megismerjük. A *Hogyan választja ki könyvtári olvasmányait?* kérdésre a következő válaszokat kaptuk (a százalékok azt jelölik, hogy az olvasók milyen arányban húzták alá az egyes választípusokat, egy-egy olvasó természetesen többet is megjelölhetett): Tartalma, témája miatt választja a könyvet 75 százalék; hallott, olvasott róla 49; az író személye a kiválasztás oka 41; tanulmányok folytatásához van rá szüksége 37; a címe érdeklődést keltő 29; műfaja az oka a választásnak 23; filmen, színházban látta a könyv változatát ugyancsak 23; a munkavégzéshez szükséges 16; elemző kritikát olvasott róla 15; gyermekének, ismerősének viszi 5 százalék.

Leggyakoribb tehát a téma szerinti választás, amit csak a főiskolai és az egyetemi hallgatóknál előz meg a „tanulmányok folytatásához szükséges" motívum. *A szerző személye főleg az egyetemistáknál, az értelmiségieknél és az alkalmazottaknál játszik szerepet,* de ez az előbbieknél inkább a tájékozottságot (el tudja helyezni az írót az irodalmon belül), az utóbbiaknál a megszokott témához (Berkesi–Szilvási „típusú" regények) való ragaszkodást jelenti. Az olvasók többsége előzetes információkkal is rendelkezik a kiválasztott műről, *a tájékozódás minősége természetesen az iskolai végzettségtől függ. A legáltalánosabb a baráti, munkatársi ajánlás,* a népszerű folyóiratok ismertetőinek figyelembevétele. *A film, a színház hatása az alkalmazottak esetében számottevő, míg az elemző kritikák a főiskolai és az egyetemi hallgatók, illetve az értelmiségiek olvasmánykiválasztását befolyásolja.* Érdekes, hogy a böngészés, a cím utáni választás a középiskolások és a szakmunkástanulók körében a leggyakoribb. Úgy látszik, és nem is meglepő, hogy a középiskolások nem olvasnak olyan céltudatosan, mint az egyetemisták, és több idejük van „nem kötelező" könyvek kézbevételére is. Életkori sajátosságaikból adódik, hogy érdeklődésük csapongó, szerteágazó, s szívesen engednek pillanatnyi hangulatuknak. Az irodalmi irányzat, eltérő okokból, az értelmiség, a munkások és a szakmunkástanulók könyvválasztását befolyásolja. Az értelmiség az értékes irodalom irányzatain belül (realista, modern) választ, a munkásoknál és a szakmunkástanulóknál a „műfaj" szerepe legtöbbször a krimi kedvelésében mutatkozik meg. A munkát segítő könyvek kölcsönzése mérsékelt, az iskolai végzettség itt is meghatározó tényező: az értelmiség rendszeresebben használja munkaeszközül a könyvet, mint a szakmunkások, akik viszont gyakrabban választanak ilyen jellegű művet, mint a segédmunkások stb.

Az indítékok után vizsgáljuk meg a célokat: „Mit vár a könyvtől?" (A százalékok itt is arányszámokat jeleznek.) Szórakozást, kikapcsolódást 84 százalék; ismeretbővítést, új ismeretet 68; élményt, katarzist 45; gyakorlati segítséget 32 százalék.

Az olvasók igen eltérően értékelték az olvasás céljait: Az egyetemi és a főiskolai hallgatókat és az értelmiségieket kivéve *minden olvasói csoportban a szórakozás áll az első helyen,* ami önmagában is sokat mond, s ahogy lefelé haladunk a társadalmi ranglétrán, ijesztő mértékben csökken az *élményt* igénylők száma. Ez logikusan összefügg a másik ténnyel: az alacsonyabb iskolai végzettségűek olvasnak ugyan a legnagyobb arányban „szépirodalmat", ám en-

nek jó része krimi. A krimi feladata bevallottan a szórakoztatás, s ezért ebben az értelemben kevésbé káros, mint a giccs, amely a valóság totális ábrázolásának ígéretével lép fel, ehelyett azonban hamis képet fest az életről.

A könyvválasztás okairól és céljairól folytatott beszélgetések jól tükrözték, hogy mennyiféle indítékkal lehet ugyanahhoz a témához, sőt azonos műhöz közeliteni, s hogy a könyvek kiválasztását, értékelését az ismeretek, az olvasói tapasztalat és gyakorlat egyaránt befolyásolja. Az olvasó, amikor a cím vagy a szerző nevének sugallatára „kiválasztja a művet", általában az igényeinek, „elvárásainak" megfelelő információk felvételére nyitott, s ha tudja, ösztönösen ahhoz alakítja a művet. Így lesz a hírszerzőkről szóló ismeretterjesztő könyvből krimi, a cápákat bemutató biológiai jellegű műből kalandos história stb. *Minél magasabb az iskolai végzettség foka, annál kisebb a „mellévválasztás" valószínűsége, s tudatosabb a szakkönyvhasználat.* Mindezek ellenére a szabadpolcos könyvtárnak így is nagy szerepe lehet az ismeretterjesztő irodalom népszerűsítésében, felszínre hozhat mélyen lappangó indítékokat...

Olvasó, olvasmányszerkezet, ízlés

A városi közművelődési könyvtári tagok olvasmányainak 70 százaléka ma is szépirodalmi mű, ezért az irodalmi érdeklődés és olvasottság minőségi vizsgálata árnyaltabb képet nyújt az olvasóról. Az értékes vagy kevéssé értékes mű, a különféle stílusjegyeket hordozó irodalom előfordulása az olvasmányszerkezetben jól jellemzi az olvasói ízlésszintet. Az olvasói ízléstípusok megrajzolásakor ezért megpróbáltuk egybeolvasztani a kétféle felmérés eredményeit. Az olvasói ízlésszint „minősítésére" az értékszempontokat és az irodalomtörténeti periodizációt figyelembe véve, *Gereben Ferenc* ilyen jellegű kutatásaira támaszkodva, a következő kategóriákat alakítottuk ki: „mai" szint (20. századi értékes irodalom), „klasszikus" szint (19. századi nagyrealizmus, illetve a korábbi idők irodalma), „romantikus" szint (19. századi romantikus irodalom), „bestseller" szint (a „nagy irodalom" látszatát keltő, félművészi, illetve álművészi irodalom), „lektűr" szint (krimi, kalandregény), „ismeretközlő" (kizárólagos non fiction érdeklődés). A 700 olvasót először megnevezett emlékezetes olvasmányélményeik együttese (domináns eleme) alapján soroltuk be az említett kategóriákba, majd ugyanígy jártunk el a 140 fős minta kéthónapos kölcsönzéseit illetően. Végül a jelenlegi ízlésszint meghatározásához a kétféle eredmény középarányát vettük. (Természetesen az egyes típusokba való besorolás nem azt jelenti, hogy az illető kizárólag ilyen műveket olvas, hanem azt, hogy olvasmányai többségét a kategóriára *jellemző* művek alkotják.) Az összehasonlíthatóság érdekében közöljük a korábbi felmérések adatait is, ahol módunkban áll. (*Gereben Ferenc:* A „mai magyar irodalom" helye az olvasói érdeklődés alakulásában. = *Kultúra és Közösség,* 1983. 2. sz.)

A legkedveltebbnek mondott szerzők:

1968 (könyvvásárlók)	*1978* (20 éven felüli országos népesség)	*1982–83* (debreceni városi könyvtárhálózati olvasók)
1. Jókai	Jókai	Merle
2. Berkesi	Berkesi	Szilvási
3. Németh László	Petőfi	Berkesi
4. Mikszáth	Szilvási	Dosztojevszkij
5. Passuth	Mikszáth	Németh László
6. Hemingway	Móricz Zs.	Tolsztoj
7. Móricz Zsigmond	Gárdonyi	Jókai
8. Ady	Passuth	Hemingway
9. Petőfi	Moldova	V. Hugo
10. Szilvási	Ady	Segal
11. Arany János	Hemingway	T. Mann
12. T. Mann	Rejtő	I. Shaw
13. József Attila	Arany János	Ajtmatov
14. V. Hugo	Verne	Biblia
15. Tolsztoj	Dumas	Bulgakov

A táblázatból jól kiolvasható az irodalmi érdeklődés irányának változása. Amíg az 1968-as lista felét klasszikus írók teszik ki, 1982–83-ban az első tizenöt írónak már csak egyharmada klasszikus szerző. Jókai jóval hátrább szorult, a lista elejére a bestseller írók kerültek. A magyar klasszikusok népszerűsége nagyon visszaesett, sőt magyar írót a bestseller szerzőkön kívül alig találunk a listán (Jókai, Németh László). Dosztojevszkij megint kedvelt lett minden rétegben (még a szakmunkástanulók körében is akadt híve), feltehetőleg a most ismét divatos pszichológiai ábrázolásmód miatt, és mert teljes mértékben hozzáférhető. Úgy érezzük, hogy *a könyvkiadás lényegesen befolyásolja nemcsak a napi olvasmányokat, hanem a könyvélményeket is.* 1982-ben például csaknem félmillió példányban jelentette meg Szilvási műveit, népszerűségi listánkon azonnal meg is előzte Berkesit. Merle-nek egymás után adják ki a regényeit, de Németh László újbóli „felfedezését" is elősegíthette a munkáiból összeállított sorozat megjelentetése.

A divat hatása Segal (Love Story) előkelő helyezése (1978-ban Moldova szerepelt hasonló okokból a legnépszerűbbek között). *Ritkábban szerepelnek a táblázatban a költők, ami egyértelműen igazolja a vers iránti érdeklődés lanyhulását.* A Biblia elsősorban művelődéstörténeti értéke miatt lett olvasott, és azért is, mert hosszú idők után ismét hozzá lehetett jutni. Ajtmatovot és Bulgakovot pedig az egyetemisták egyöntetű lelkesedése juttatta fel a listára.

A legnépszerűbb szerzők számbavétele után vegyük szemügyre a kialakított ízléstípusokat!

Irodalmi ízléstípusok

(M = mai, K = klasszikus, R = romantikus, B = bestseller, L = lektűr, I = ismeretterjesztő)

1982–83 (debreceni városi könyvtártagok)			*1978* (20 éven felüli országos népesség)
Kedvenc művek	Az olvasmányok alapján	Középarány	
százalékban			
1. B = 37	B = 26	B = 31	B = 28,1
2. M = 23	M = 25	M = 24	L = 23,1
3. R = 15	L = 22	L = 17	K = 19,5
4. L = 12	I = 14	R = 10	R = 12,6
5. K = 11	K = 8	K = 10	M = 7,2
6. I = 2	R = 5	I = 8	I = 6,7

Az adatok tanúsága szerint a leggyakoribb ízléstípus a bestellert kedvelőké. Olvasottságánál nagyobb a hatásfoka, hiszen érzelmes, könnyen befogadható. Híveket sem annyira a mai értékes irodalom olvasóinak köréből szerez, ahol a kölcsönzésnek és a kedveltség-jelölésnek az aránya majdnem azonos, hanem a krimi-kedvelőkéből, akik, bár főleg lektűrt olvasnak, nagy élményként bestsellert vagy romantikus művet neveznek meg. A romantikus és a klasszikus műveket kedveltebbnek tartják, mint amennyire olvassák, a romantikus és a klasszikus alkotások keltette élmény tehát sok esetben tartósabb és erősebb, mint a napi olvasmányok hatása. *Jelentékeny a lektűrök ízlésszintjén állók száma,* különösen, ha figyelembe vesszük, hogy a lektűr olvasottsága már majdnem megközelíti az értékes kortárs irodalomét. *A könyvtári tagok csaknem egynegyede túlnyomórészt bűnügyi regényt olvas.* A kizárólag ismeretterjesztő könyvet forgatók aránya nyilván nagyobb a kölcsönzésben, hiszen vannak olyan könyvtárlátogatók, akik csak tanulmányaik folytatásához visznek olvasmányanyagot, ám a legkedvesebb könyvélményük ettől függetlenül lehet szépirodalmi mű is. Az 1978-as országos adatokkal összehasonlítva – amelyekben nemcsak könyvtári olvasók adatai szerepeltek – jól érzékelhető, hogy a könyvtártagok között még most is sokkal több a mai értékes irodalmat kedvelő, s kevesebb a túlnyomórészt krimit, illetve klasszikus és romantikus művet választó olvasó.

Az olvasói csoportokat tekintve feltűnő, hogy a könyvtárba járó szakmunkástanulóknak csak 7 százaléka mondható fejlett (mai értékes + klasszikus irodalom) ízlésűnek, s sokan egyáltalán nem olvasnak szépirodalmat. A középiskolások között nagyszámú a még kiforratlan (vegyes) ízlésű és a csak krimit kölcsönző tanuló. Ebből arra kell következtetnünk, hogy *az iskola nem tudta megszerettetni*

az értékes kortárs irodalmat, a diákok többre értékelik a bestsellert és a sci-fit. Igaz, kevés a kifejezetten nekik szóló értékes alkotás. A bestseller népszerűsége a főiskolások körében is megelőzi a mai értékes irodalomét, s ez azért nyugtalanító, mert az iskolai alapképzés a főiskolai végzettségű pedagógusok dolga. Az egyetemi hallgatók körében még a modern irodalmat kedvelők vannak többségben.

A munkásoknál a korábbi romantika–bestseller–realizmus ízlésképletet a bestseller–lektűr–romantika vonulat váltotta fel, bár szerény méretekben az értékes kortárs és a klasszikus szépirodalomnak is akadnak rendszeres olvasói. Az adminisztratív dolgozók is elsősorban a szórakozást keresik: a kedvenc művek alapján a bestseller–mai értékes irodalom képlet bontakozik ki a bestseller fölényével, de a kölcsönzésben a lektűr megelőzi az értékes kortárs irodalmat. Úgy tűnik, hogy *a humán értelmiség kulturális magatartása,* amely régebben példaképül szolgált ennek a rétegnek, *sokat veszített presztízséből.* Sőt, az *értelmiség ízlése is felszínesebbé vált egy kissé.* A mai értékes irodalom ugyan még tartja vezető helyét, de sok híve van a bestsellernek, s csökkent a magyar írók népszerűsége. Lassan növekszik – közöttük is – a lektűrök kölcsönzési forgalma (főleg a műszaki értelmiség révén), s *megjelent a tisztán haszonelvű olvasás.*

Összefoglalva megállapíthatjuk, hogy *a könyvtári olvasók egyharmadának irodalmi ízlése fejlett: mintegy kétharmaduk a mai művek iránt érdeklődik.* Majdnem *42 százalék közepesen fejlett ízlésű* (bestseller és romantikus), *míg az olvasók egynegyedének nincs kapcsolata a szépirodalmi értékekkel* (lektűr, ismeretközlő irodalom). Az arányok az egész lakossághoz viszonyítva kedvezőbbek, az olvasás gyakorisága tehát sok esetben maga után vonja az ízlésszint emelkedését, de ezzel sem lehetünk elégedettek! Az egyes társadalmi csoportok és rétegek között az ízlésszintet tekintve – az iskolai végzettségtől függően – nagyok a különbségek, bár a mai értékes irodalomnak minden rétegben vannak rendszeres olvasói. A jó ízlés műveltségünk egyik alapvető értéke, ezért az ízlés fejlesztése egyéni és társadalmi érdek. És mivel az ízlés viszonylag korai életkorban alakul ki, s később pusztán értelmi meggyőzéssel már kevéssé formálható, az ifjúság ízlésének fejlesztésében nagy szerep juthatna az iskolának.

Rendezvények a Petőfi Emlékkönyvtárban

A korszerű közművelődési könyvtár bizonyos körülmények között nemcsak egyénileg teremthet kapcsolatot olvasóival, hanem megfelelő háttérként a különféle olvasói csoportok közösségi művelődésére is alkalmas fórummá válhat. A közművelődési program összeállításakor az igénykielégítés és az igényteremtés összhangjára törekszünk, ehhez viszont elengedhetetlen az olvasói érdeklődés ismerete, amit két kérdéscsoporttal vizsgáltunk: Az első: *Milyen rendezvényen venne szívesen részt a könyvtárban?* Zárójelben azt tüntettük fel, hogy a megkérdezettek hány százaléka jelölte meg a kérdéses rendezvényfajtát. Egy olvasó több válaszlehetőséget is aláhúzhatott: 1. író-olvasó találkozón (38 százalék), 2. előadóesten (37), 3. úti élménybeszámolón (36), 4. politikai fórumon (26), 5. ismeretterjesztő előadáson (24), 6. képzőművészeti kiállításon (19), 7. fényképkiállításon (18), 8. kézimunkabemutatón (8 százalék) venne részt. A könyvtári *rendezvények iránt tehát mérsékelt érdeklődés mutatkozik,* és elsősorban a hagyományos irodalmi formák népszerűek.

A *könyvtári rendezvények látogatóinak zöme a diákság és a nyugdíjasok soraiból kerül ki.* Az egyetemisták és a főiskolások mindegyik rendezvénytípus iránt élénk érdeklődést tanúsítanak, a középiskolásokat azonban a képzőművészeti kiállítás és a politikai fórum alig vonzza. A szakmunkástanulókat a felsorolt kínálatból csak az úti élménybeszámoló és – kis mértékben – az ismeretterjesztő előadás érdekli, elenyésző az író-olvasó találkozókra szavazók száma. Mindez azért is figyelemre méltó, mert a könyvtárba a középiskolásoknak a kulturális értékekre fogékonyabb rétege iratkozik be. A nyugdíjasok általában vegyes érdeklődésűek, s elsősorban az ismert nevek mozgósítják őket. A *diákokon és a nyugdíjasokon kívül a könyvtári rendezvények legszorgalmasabb látogatói az alkalmazottak.* Ennek az az oka, hogy a *közművelődési könyvtár leginkább az adminisztratív dolgozók* (középbeosztású szakemberek) *művelődési igényeinek felel meg.* A munkások olvasásszeretete többnyire „otthonülős" kulturálódási formákkal társul (tv-nézés), s csak nagyon nagy név tudja őket kimozdítani, az értelmiség pedig sokszor rangon alulinak érzi a könyvtári esteken való részvételt („úgysem lesz elég magas színvonalú"). A rendezvények népszerűsége az alkalmazottak körében is az olvasásnál tapasztalt érdeklődésnek felel meg (irodalmi est, úti élménybeszámoló).

A szakmunkások a politikai fórumot, a betanított és a segédmunkások pedig az úti élménybeszámolót részesítik előnyben, de a szakmunkások közül többen vennének részt az író-olvasó találkozókon kívül ismeretterjesztő előadásokon és képzőművészeti kiállítási megnyitókon is. Ez összefügg azzal a ténnyel, hogy a közművelődési könyvtárat a szakmunkások elitje látogatja.

Az értelmiség nagy része az irodalmi és a politikai rendezvényekre szavazott, de erős az érdeklődése az ismeretterjesztő előadások és a képzőművészeti kiállítások iránt is. A magasabb iskolai végzettség mind a művelődési szokások minőségében, mind a művelődési eszközök igénybevételének gyakoriságában érezteti hatását, bár az értelmiség esetében ennek helyszíne nem mindig a közművelődési könyvtár.

A rendezvénytípusokra vonatkozó kérdésen kívül azt is megkérdeztük, *kivel találkoznának olvasóink szívesen valamilyen foglalkozás keretében a Petőfi Emlékkönyvtárban.* Íme a válaszok sorrendje: 1–2. Moldova György–Szabó Magda, 3. Szilvási Lajos, 4. Berkesi András, 5. Galgóczi Erzsébet, 6–7. Chrudinák Alajos–Ipper Pál, 8. Sütő András, 9. Fehér Klára, 10. Pálfy József.

A felsorolásban megtaláljuk még Czeizel Endre, Veress Pál, Jókai Anna, Erőss Pál és nagyon sok színész nevét. Tudósokat, irodalmárokat, képzőművészeket csak a felsőoktatási intézmények hallgatói és az értelmiségiek említettek, az ő egyöntetű szavazataiknak köszönhető Galgóczi Erzsébet és Sütő András előkelő helyezése. A *lista végeredményben a könyvválasztással kapcsolatban megfigyelt érdeklődési kört tükrözi, s elég szűk területen mozog.* Nehezíti a szervezést, hogy a televízióból ismert politikusok mellett tömeges igény, egy-két kivételtől (Szabó Magda, Moldova György) eltekintve csak olyan bestseller szerzők (Berkesi, Szilvási) iránt mutatkozik, akiknek népszerűsítése nem célja a könyvtárnak. Különösen sajnálatos, hogy a könyvtári tagság gerincét alkotó középiskolások az említett bestseller szerzőkön kívül szinte csak színészeket neveztek meg.

Az utóbbi öt évben, 1979 és 1983 között a következő felnőttrendezvényekre került sor a Petőfi Emlékkönyvtárban (zárójelben a résztvevők száma): A Délibáb Együttes népzenei műsora (80); *N. Molnár Éva* Radnóti-estje (40); Plakátkiállítás a Tanácsköztársaságról; *Gulyás Pál*-emlékest a költő özvegyének részvételével (32); *Kun János* előadóestje a mai magyar költészetről (68); a Bocskai Általános Iskola batik-szakkörének kiállítása; Író-olvasó találkozó *Bényei Józseffel* (45); 19. és 20. századi magyar festők (reprodukció-kiállítás); Lakberendezés, lakáskultúra, *Tömöry Tamás* előadása (25); A reformkori Debrecen, kiállítás levéltári dokumentumokból; Dokumentumok Debrecen felszabadulásáról, kiállítás levéltári anyagokból; József Attila-emlékest *Tilles Ágnes* előadóművész és *Görömbei András* irodalomtörténész közreműködésével (100); Fórum a könyvtárban. Vendégünk: *Pálfy József* (180); *Szilágyi Imre* ex librisei, kiállítás; *Menyhárt József* ex librisei, kiállítás; Tanácsadás és makramébemutató a helyi szakkör munkáiból; *Cseke Péter* Csehov előadóestje (60); Törzsolvasók találkozója a könyvtár ötéves fennállása alkalmából (90); „Lábunk nem lép tűzhely hamujába", *N. Molnár Éva* Bartók-emlékműsora (80); Vendégünk Ipper Pál (200); Áruellátási fórum a környező boltok vezetőinek részvételével (52); Mindenki megöregszik, *Dr. Kovács Lajos* körzeti orvos előadása (62); *Szabó László* grafikus kiállítása; *József Attila* élete képekben, kiállítás; Író-olvasó találkozó *Jókai*

Annával (82); Konzervbemutató és tanácsadás a Debreceni Konzervgyár közreműködésével (80); *Bíró Lajos* festőművész kiállítása; A szívinfarktus megelőzése, *Dr. Kovács Lajos* körzeti orvos előadása (70); Régi híres portrék, kiállítás a Déri Múzeum anyagából; *Arany János* emlékkiállítás; *Madarászné Kathy Margit, Kántor Gyula* és *Török Anikó* képző-, illetve iparművészek kiállítása; *Kodály Zoltán* emlékkiállítás; Gyertyavásár; Vendégünk *Czeizel Endre* (180); Író-olvasó találkozó *Szabó Magdával* (140); *Bíró Eszter* és *Lukács Gábor* képzőművészek kiállítása; *Holb Margit* textilművész és *Fátyol Zoltán* festőművész kiállítása; Kiállítás a helyi kézimunkakör munkáiból.

A *legnagyobb visszhangot a törzsolvasók találkozója váltotta ki,* ez volt az egyik legsikeresebb rendezvény. A belépésre jogosultak 80 százaléka megjelent, különösen az idősebb „alapító tagokat" hatotta meg nagyon a szép kivitelű emléklap (egy fiatal olvasó tervezte), s többen írásban mondtak köszönetet a meghívásért. A statisztikák is azt bizonyítják, hogy a *törzsolvasók körében a legalacsonyabb a lemorzsolódás.* A látogatók számát tekintve a terem befogadóképességét meghaladó érdeklődés kísérte *Ipper Pál, Czeizel Endre, Pálfy József* és *Szabó Magda* előadásait. A tv-ből ismert személyiségekre voltak a legtöbben kíváncsiak, e rendezvények népszerűségét elősegítette, hogy az ismert nevek nagy számú, a könyvtárat egyébként nem látogató nézőt is becsalogattak. *Szabó Magdát* sok szál köti Debrecenhez, az írók közül talán ezért is ő vonzotta a legtöbb érdeklődőt.

Az irodalmi estek tisztes sikert értek el, de az igazsághoz tartozik, hogy ezeket a könyvtár a környező iskolákkal közösen szervezte. Csupán az érdeklődésre számítva manapság nem lehet ilyen rendezvényeket (különösen helyi előadókkal) tartani, sokszor még a városi szervezésűeknek sem akad elfogadható számú közönségük, s ez a helyi írókra is vonatkozik.

Az ismeretterjesztő előadások esetében a résztvevők eltérő iskolázottsági foka miatt többnyire általános érdeklődésre számot tartó (áruellátási fórum, genetikai előadás, politikai fórum), illetve egy-egy korosztály érdeklődésére számító (*Dr. Kovács Lajos* sorozata nyugdíjasoknak) rendezvények megtartása a cél. Szakmai jellegű foglalkozásokat ajánlatos kisközösségekben, illetve klubokban tartani. A kézimunkakör például az évek folyamán igazi közösséggé kovácsolódott: a tagok megbeszélik olvasmányaikat, s rendszeresen látogatják a képzőművészeti kiállításokat. A képzőművészeti kiállítások egyébként is a legalkalmasabbak a folyamatos ízlésnevelésre, hiszen a könyvtárat látogatók akarva-akaratlanul találkoznak a kiállított tárgyakkal. A kiállítási terv összeállításakor ezért kettős cél vezeti a könyvtár dolgozóit: egyrészt olvasóik vizuális kultúráját szeretnék fejleszteni, a műfaji változatosságot is szem előtt tartva (festmény, grafika, karikatúra, fotó, kézimunka stb.); másrészt megpróbálnak bemutatkozási fórumot teremteni a városban élő és alkotó fiatal képzőművészeknek. Ez utóbbi rendezvények „úttörő" jellegüknél fogva nemegyszer az egész városban mozgósítják az érdeklődőket. Az évfordulókra készített könyvkiállítások valós igényeket elégítenek ki, s az ily módon felkeltett érdeklődés igen gyakran meghatározott könyvek kiválasztásában is megnyilvánul. Amennyire lehetséges, a könyvtárosok igyekeznek az olvasót ért egyéb kulturális hatásokat is hasznosítani (böngészde tv- és rádióműsorokhoz stb.). Néha a közvetett nevelés eszközeivel is élnek.

1982-ben, az „idősek évében" például gyermekrajzpályázatot hirdettek *Nagyszüleim és én* címmel, hogy a fiatalabb nemzedékben tudatosítsák az öregekről való gondoskodás fontosságát. Ez a kiállítás szülők, nagyszülők, családtagok százait hozta be a könyvtárba, s a kiállított művek színvonalát tekintve nagy elismerést aratott a rajztanárok, de a kívülállók körében is. A kiállítások népszerűségéről a vendégkönyv is tanúskodik. A legtöbb bejegyzés (mintegy 300) a könyvtár szervezésében működő kézimunka-kör kiállításán történt. Érdekes, hogy ez a rendezvény főként a könyvtárba be nem iratkozottakat vonzotta (az olvasóknak 8 százalékát érdekelte ez a kiállítástípus). *A rendezvények tervezésekor tehát a könyvtár körzetének egész lakosságával számolni kell,* hiszen a „kívülállók" aktivitása olykor meghaladhatja a tagokét. A kézimunka-kiállításra vonatkozó bejegyzések között a teljes megelégedettséget és elragadtatottságot kifejezők is megtalálhatók: „Igazság szerint az Iparművészeti Múzeumba illene ez a kiállítás". Néhány nézőt a látottak cselekvésre is ösztönöztek: „Szeretnék belépni a kézimunkázók körébe", „Kedvet kaptunk ehhez a szép munkához a gyönyörű darabok láttán".

A bejegyzők nagy része tisztában van a kiállítások ízlésformáló hatásával is: „Még több hasonló rendezvény fejlesztené az esztétikai érzéket", „A szabad idő hasznos és szépérzéket fejlesztő kihasználásának példája ez a bemutató". A képzőművészeti alkotások visszhangja szerényebb: húsz-harminc bejegyzés, de érdekes módon az érdeklődők és a szakemberek véleménye sok esetben megegyezik. Az egyik festőművész képeit például így értékelte egy látogató, illetve egy másik festőművész: „A téma nem elég változatos, de a színek szépek", „Így együtt egy kicsit monoton, keveset játszik a fénnyel, ami a vízen érdekes lehetne. A barnás tónusú képek tetszettek inkább". Persze nincs mindig ilyen összhang a vélemények között. Úgy tapasztaltuk, hogy az ifjúság és a középiskolát végzettek általában fogékonyabbak a mai művészet iránt. Az idősebbek többször berzenkednek a modern alkotásoktól, egyikük ezeket a sorokat jegyezte be: „Én olyan konzervatív vagyok, hogy maradok a *Hét műtárgya* tv-műsor igen csodálatos, esztétikailag gyönyörű élményt nyújtó képei, illetve festményei mellett". Habár jóval ritkábban, de találkozunk ilyen véleménnyel az ifjúság körében is: „A képek egyáltalán nem szépek. Szerintünk nem lehet kivenni a mondanivalót, az alakok alig felismerhetők. Művészi értékei nincsenek. Lehet, hogy ezek a modern festészet remekei, de szerintünk csak firkák." Az is előfordul, hogy épp a legnagyobb fantáziával rendelkező kisiskolások utasítják el a nem természetelvű képzőművészeti alkotásokat. Igaza van *Andrássy Máriá*nak és *Vitányi Iván*nak, amikor azt írják: „a gyermek ítélete ingatag – miközben maga esetleg gyönyörű rajzokat készít, legnagyobb tetszéssel képes fogadni a giccset. Ha nem éri olyan hatás, amely tudatossá tesz egy magasabb értékorientációt, ebből az ellentmondásból óhatatlanul a giccs kerül ki győztesen" *(Andrássy Mária–Vitányi Iván: Ifjúság és kultúra. 1979. 47. l.)*. Nagyon sok múlik tehát a rajztanáron, de valamit talán a könyvtár is tehet a mai művészet alkotásainak rendszeres bemutatásával. A rendezvények végeredményben beváltották a hozzájuk fűzött reményeket, eredményesen szolgálták az irodalom és a könyvtár népszerűsítését, segítettek az esztétikai ízlés formálásában. Az előadók általában jól felkészültek, s színvonalas teljesítményükkel hozzájárultak ahhoz, hogy a hallgatóban felébredjen a további tájékozódás és olvasás vágya.

Nehézségek

1984-ben már gondok voltak a választékkal és a minőséggel, ejtsünk tehát szót a rendezvények szervezésének néhány általános nehézségéről is. Az első mindjárt az, hogy nincs központi nyilvántartás arról, ki milyen engedélyezett műsorral járhatja az országot. A szervező könyvtáros saját szemfülességére, illetve élelmes menedzserek tájékoztatóira van utalva e téren, s így sokszor az igazán jó összeállítások nem jutnak el a közönséghez. A reklám persze még nem jelent értéket, *kritika viszont csak elvétve jelenik meg az ilyen jellegű műsorokról.* Az illetékes szervek ajánló jegyzékek összeállításával, s bizonyos esetekben anyagi támogatással segíthetnék az iskolák és a könyvtárak munkáját, de a neves előadókat is ösztönözhetnék a tananyaghoz kapcsolódó, tartalmas műsorok készítésére és előadására. Különösen a kis településen élők és az irodalommal kapcsolatban alig álló diákok (szakmunkástanulók) körében van nagy jelentőségük a rendhagyó irodalomóráknak, hiszen a vers vagy a próza az érzelmi hatás révén a tananyag kategóriájából átkerülhet a műalkotásába. A jó foglalkozás nyújtotta élmény kedvet csinálhat az olvasás-

hoz. 1984-ben például a közeli általános iskola kétszáz tanulója hallgatta lélegzetvisszafojtva *Nagy Attila* Toldi-előadóestjét. Egészen bizonyos, hogy ezeknek a gyerekeknek ezentúl a Toldi több lesz kötelező olvasmánynál. Az utóbbi időben mind több alkalmi rendezőszerv foglalkozik műsoros estek közvetítésével. A *többnyire fővárosi gazdasági munkaközösségek tevékenységét viszont nem a kulturális értékek terjesztésének igénye, hanem az üzlet, a nyereség irányítja.* A szenzációt ígérő, nagy neveket felvonultató, sportcsarnokba való műsorokkal szemben újabban a művelődési központok is tehetetlenek. Nem beszélve arról, hogy ezek a rendezvények a szolidabb, de kulturális szempontból értékesebb kezdeményezések esélyeit rontják. Talán *nem ártana jobban ellenőrizni e munkaközösségek „kultúraközvetítő" tevékenységét.* Sajnos, a „művészek" *anyagiassága, illetve a műsorok szedett-vedett hakni jellege egyre gyakoribb,* országosan ismert személyiségek esetében is. Neves előadók felkészületlenül, a közönséget látatlanban is lebecsülve lépnek föl, vagy egy nap négy-öt szereplést vállalnak, s elcsigázva, kimerülten lépnek a pódiumra. 1984-ben a könyvtár közönségét is érte egy-két ilyen meglepetés, s előfordult, hogy az olvasás népszerűsítésére hivatott gyermekirodalmi alkotó csak pénzszerzési lehetőségnek tekintette a találkozót. A minőség többnyire, sajnos, lassan megfizethetetlen lesz.

E gondok ellenére azonban a könyvtár nemcsak olvasnivalóval láthatja el a környékén lakókat a lehető legjobb körülmények között, hanem egyéb kulturális igényeiket is kielégítheti, s jelen lehet mint közösséget szervező és formáló erő.

Molnár Orsolya
Sz. Szabó László

Visszhang

Fények is láthatók Komárom megye iskolai könyvtárügyében!

Kérdőjelek az iskolai könyvtárügyben címmel közölte a *Könyvtáros* (1985/4. sz.) *Kadosa Árpád* szakközépiskolai könyvtáros írását, amelyben a szerző szóvá teszi, hogy minden – korábban megjelent – írása közérdeklődésre számottartó problémákat tartalmazott, mégis visszhang nélkül maradt. „Úgy tűnik, idehaza majd mindenki ír – még én is –, de nem olvas. Az illetékesek legkevésbé" – így a szerző, aki elpanaszolja, hogy az iskolai könyvtárakról egymásnak ellentmondó utasítások, rendeletek sokasága szól, ezek azonban nem elég gyakorlatiasak, nem nyújtanak világos, egyértelmű eligazítást. Külön szóváteszi a csak az iskolai könyvtárak részére készült rendeletek, utasítások hiányát.

Az iskolai könyvtárak működésével kapcsolatban az elmúlt évtizedekben sok volt a gond, a megoldatlan kérdés, ezek többsége – sajnos – napjainkig megmaradt. Több évtizedes lemaradásokat máról holnapra nem lehet behozni, ezek csak az iskolák megújhodási folyamatának eredményeként küszöbölhetők ki. Pontosabban: az iskola, a nevelő-oktató munka megújulása sem mehet végbe jól szervezett, fejlett iskolai könyvtár (információs központ), kiterjedt könyv-, információ- és könyvtárhasználat, az egész iskolai életet jellemző szellemi műhelymunka nélkül. Ehhez azonban az kell, hogy az iskolai könyvtárak fejlesztése ne csupán szemléleti kérdés legyen, hanem az iskola munkájának *tartalmát befolyásoló feladattá* váljék.

A gondokkal, megoldatlan kérdésekkel nem szándékozom foglalkozni (Lásd erről *Balázs Mihály:* Néma oktatók. Gondolatok az iskolai könyvtárról című írását a *Köznevelés* 1985. évi 17. számában), inkább a cikkíró által szóvátett általánosabb, illetve helyi érvényű észrevételekre próbálok választ adni.

Az iskolai könyvtári hálózat nem önálló intézményrendszer. Az iskola és az iskolarendszer szerves része, működésére az iskolai jogszabályok érvényesek, de mint gyűjteményre

a könyvtárakra hozott jogszabályok is vonatkoznak rá. Ezért az iskolai könyvtárosnak a múltban is és a jövőben is ismernie kell az említett két terület – egyébként távolról sem sok – jogszabályának (irányelvének, útmutatásának) az iskolai könyvtárakra vonatkozó részeit.

Kétségtelen azonban, hogy az iskolai könyvtáraknak, említett sajátos helyzetük miatt is, szükségük van az iskolatípusonkénti egységes követelményekre, fejlesztési irányelvekre és -számokra. Ezek elkészültek, a művelődési tárca illetékes vezetői is elfogadták. A hivatalos közzététel – a más tárcákkal is szükséges egyeztetések miatt – eddig még nem történt meg, a szöveg azonban mint tervtanulmány megjelent a *Könyv és Nevelés* 1984. évi 3. számában, tehát minden bizonnyal Kadosa Árpád is megismerte már. Bízunk benne, hogy a tervtanulmány megjelenése óta az iskolai könyvtárügy érdekeltjei iránymutatóként felhasználják fejlesztési terveik készítésekor (így történik a Művelődési Minisztérium illetékes főosztályain), az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum módszertani munkatársai pedig a megyéket járva mindenütt szorgalmazzák a fejlesztési tervekben való figyelembe vételüket. Bizakodva várjuk, hogy – útmutató formájában – minisztériumi állásfoglalásként is mihamarabb megjelenik a tervtanulmány.

A szerző által emlegetett néhány év előtti városi tanácsi felmérés, amelynek összesítését az iskoláknak megküldték, feltehetőleg általános felügyeleti vizsgálati eredmény volt, de a városi tanács a lehető legilletékesebbeknek, az iskolák egyszemélyi felelős vezetőinek, az igazgatóknak küldte el a dokumentumot, változtatást és fejlesztési döntést tehát az igazgatóktól kellett volna várni és számonkérni (többek között a városi tanácsoknak is). A szóbanforgó iskolának minden bizonnyal van igazgatója, aki tapasztalatcserére küldheti könyvtárosát, és van egy három évtizedes szakmai tapasztalattal rendelkező könyvtárosa, akivel az igazgató bizvást megállapodhat a tennivalókban, és nem kell mindezt egy államigazgatási szervtől várnia!

De tekintsük át röviden az 1982-től kezdve végbement Komárom megyei iskolai könyvtárügyi változásokat! A Művelődési Minisztérium hozzájárulásával 1982 januárjában a Komárom Megyei Tanács művelődésügyi osztálya a József Attila Megyei Könyvtárat jelölte ki az iskolai könyvtárak megyei hálózati központjának. A megyei könyvtár (a Pedagógus

Továbbképző Intézet által 1977-ben készített részletes felmérés színvonalas összesítésének felhasználásával) elkészítette az iskolai könyvtárak fejlesztésének és hálózatba szervezésének tervét, amelyet a városi és a járási osztályvezetők a megyei tanács által összehívott értekezleten vitattak meg, és az elhangzott módosító javaslatokat is figyelembe véve elfogadtak. Ezt követően a városi és a járási szakosztályok osztály-, majd intézményigazgatói értekezleten ismertették a tervet a tennivalókkal együtt. A dokumentumot a középfokú tanintézetek írásban is megkapták, a megyei könyvtár munkatársai pedig személyesen is felkeresték az iskolákat. (Ez az a bizonyos 1982. május 21-i keltezésű megyei „leirat", melyet Kadosa Árpád említ. A szerző minderről sokkal bővebben is olvashatott volna a *Könyv és Nevelés* 1982. évi 2. számában *Kovács Emil*nek *Az iskolai könyvtárhálózat kiépítésének folyamata Komárom megyében* címmel megjelent írásában).

A Komárom Megyei Tanács az iskolai könyvtárak módszertani gondozására 9 állást helyezett szervezett: ezek közül a megyei könyvtár és két járási székhely kettőt-kettőt, három város pedig egyet-egyet kapott. A nehéz gazdasági helyzet ellenére a megyei tanács évente külön központi keretből is folyamatosan támogatta az iskolai könyvtárak könyvbeszerzését (például 1981-ben 200 ezer forinttal és 1982-ben is körülbelül ugyanennyivel).

Megindult az iskolai könyvtárosok alap- és

továbbképzése. (1984-ben például 14 iskolai könyvtáros tett sikeres alapfokú vizsgát.) Kijelölték az általános iskolai báziskönyvtárakat, s állománygyarapításukhoz 10–10 ezer forint támogatást adtak, továbbá rendszeres szakmai tanácsadással is segítették munkájukat. A középiskolai báziskönyvtárak számára is juttattak külön anyagi támogatást. A járások megszűnésével módosított közigazgatási körzethatárok a szakmai segítő tevékenységben gondokat okoztak, ezekkel – áthidaló megoldások alkalmazásával – sikeresen birkóztak meg. És most idézünk a József Attila Megyei Könyvtár 1984. évi beszámolójából:

„Amiben nem sikerült teljes áttörést elérnünk, az a speciális könyvtári szemléletformáló programok beiktatása volt a vezetői, illetve a szaktárgyi pedagógus továbbképzésbe. Tematikai ajánlásainkat kidolgoztuk (a szakfelügyelővel egyeztetve), és a Pedagógiai Intézetnek átadtuk. A tanévindító igazgatói értekezleten fő napirendi pontként szerepelt az iskolai könyvtárügy, de az egyes továbbképzési formákba témánk még nem került be. Kezdeményezésünkre viszont valamennyi körzetközpont hasonló igazgatói értekezletén szaktájékoztatóinknak [Komárom megyében így nevezik az iskolai könyvtárak módszertani gondozóit. – V. S.] módjuk volt a tanév ez irányú legfontosabb feladatainak ismertetésére."

S folytathatnánk még a sort a Komárom megyei eredményekkel és a gondokkal is... Kétségtelen, hogy a Komárom Megyei Tanács és a hálózati központnak kijelölt József Attila Megyei Könyvtár az elmúlt két évben és napjainkban is példásan mindent megtesz azért, hogy a megye iskolai könyvtárai fejlődjenek, Kadosa Árpád írásában tehát nem méltányos a sommás elmarasztalás. Nem lehet minden iskolai könyvtáros mellé odarendelni egy módszertanost, aki mindig rendelkezésére áll, s megmagyarázza a legapróbb részletkérdéseket is. Az iskolai könyvtáros viszont felkeresheti a hálózati központot, vagy felhívhatja telefonon, ha valamit nem ért; kérhet továbbá helyszíni segítséget, s javaslatot adhat a munkaközösségi foglalkozások témáira vonatkozólag is stb. Az iskolák és a közművelődési könyvtárak együttműködésében pedig lehetséges például gyűjtőköri és könyvbeszerzési munkamegosztás, rendhagyó tanórák szervezése, a közművelődési könyvtárban a folyóirat-állomány felhasználásával világnézeti, történelem-, magyar- stb. óra tartása, nyári olvasótábor közös szervezése, honismereti vagy más kör, klub, szakkör működtetése és így tovább. Számos lehetőség adódhat tehát bármelyik iskola számára, hogy fejleszthesse együttműködését a helyi közművelődési könyvtárral.

Az iskolában bevezetett ötnapos munkahétről, a szabad idő ilyen-olyan eltöltéséről, a szabad időben történő olvasásról stb. köteteket lehetne írni. Annyi azonban bizonyos, hogy az ötnapos tanítási hét oly összetett társadalompolitikai ügy, hogy nem lehet döntő: a hétvégeken többet vagy kevesebbet olvasnak-e és kölcsönöznek-e a tanulók. De abban, hogy a tanulók mennyire töltik el hasznosan, értelmesen szabad idejüket most és majd felnőtt korukban is, van némi szerepe – bár nyilvánvalóan nem egyedül és nem kizárólagosan – az iskolai nevelésnek (sőt még a könyvtárosnak is).

Fontos kérdés az iskolákban elterjedt számítógépek könyvtári célokra történő felhasználása. Ehhez nem értünk, ezért magunk is csak érdeklődhettünk a dologról. Amit megtudtunk, közreadjuk.

Az iskolai számítógépek kis kapacitásúak, a könyvtári állomány több szempontú nyilvántartására nem alkalmasak. Erre az úgynevezett professzionális számítógépek használhatók. Kisebb állományegységek, bibliográfiák (törlések) nyilvántartása azonban az iskolai számítógépekkel is lehetséges. Ehhez azonban megfelelő könyvtári programok kidolgozása és hozzáértő programozó is szükséges. A dolog lényege persze az, hogy meg kell tanulnunk a számítógép használatát, programozását, hogy élhessünk lehetőségeivel.

Írásunknak nem célja, hogy Kadosa Árpád észrevételeit mindenáron megcáfoljuk, megjegyzéseit visszautasítsuk, csupán nem akartuk, hogy írása most is válasz nélkül maradjon. Ám azt is kötelességünknek tartottuk, hogy a *Könyvtáros* olvasói megismerkedjenek a Komárom Megyei Tanács iskolai könyvtárakat gondozó, tiszteletre méltó erőfeszítéseinek néhány – már eddig is látható – eredményével, mert az éremnek még ugyanaz az oldala is mást mutat, ha más szemszögből nézzük.

Kadosa Árpádnak elismeréssel tartozunk három és fél évtizedes iskolai könyvtárosi munkájáért, szakmaszeretetéért és aktivitásáért. Aki nyugdíjasként, 71 évesen is olyan hivatástudattal végzi ezt a munkát, mint ő, példát mutat mindannyiunk számára.

Dr. Varga Sándor

A magyar zenei bibliográfia kialakulása

Történeti vázlat

A magyar szakbibliográfiai termésben meglehetősen szerény hely jut a zenei bibliográfiáknak. Ez érthető is, mivel a legutóbbi időkig megoldatlan volt a kurrens zenei szakirodalom számbavétele; egyedül a zeneművek és a zenei hanglemezek regisztrálása történt meg a kellő, megnyugtató formában.

E lemaradásnak több oka van. Az egyik ok a zene sajátosságaiból adódik. A zenei bibliográfiának különféle dokumentumtípusokban testet öltő műveket kell feltárnia. A zenei szakirodalom regisztrálása hagyományos bibliográfiai tevékenység, formai szempontból semmi eltérés sincs közte és az egyéb szakbibliográfiák között. A zeneművek azonban formailag igencsak különböznek a könyvektől, a folyóiratokban megjelenő tanulmányoktól, és ezekre a különbségekre a bibliográfiai leírás során is tekintettel kell lenni. Még inkább így van ez a zenei dokumentumok legfiatalabb fajtái, a hangzó anyagok esetében.

A lemaradás másik oka szervezeti, intézményi jellegű. A zenetudomány viszonylag fiatal tudományág – csak a múlt században dolgozták ki kutatási módszertanát, tudományelméletét –, ennek következtében a zenei szakirodalmi termés jó ideig csekély volt, különösebb bibliográfiai segédeszközök nélkül is számon lehetett tartani. És végül hiányoztak azok az intézmények: a kutatóhelyek és főleg a zenei könyvtárak, amelyek igényt tartottak volna a zenei tájékoztatás ezen eszközeire, illetve előállíthatták volna őket.

Bár kevés magyar zenei bibliográfia segíti a zenei könyvtárosok munkáját, az elmúlt időszakokban többen is megkísérelték valamilyen formában zenei múltunk emlékeinek összegyűjtését és könyvészeti feltárását. E cikkben a magyar zenei bibliográfia kialakulását kívánjuk áttekinteni.

A kezdetek

Sajátságos fintora a sorsnak, hogy a legelső magyar bibliográfia zenei vonatkozású. 1602-ben jelentette meg Debrecenben Újfalvi Imre *Keresztyéni énekek* című gyűjteményét (Régi Magyarországi Nyomtatványok 886). Újfalvi a kötet előszavában megemlékezett *Catalogus scriptorum Ungaricorum...* címet viselő kéziratos bibliográfiájáról, amelyben 16. századi magyar művek adatait gyűjtötte össze. A kézirat elveszett, csupán töredékét ismerjük. Újfalvi ugyanis a kötet előszavában közreadta bibliográfiájának kivonatát: az általa ismert énekeskönyvek jegyzékét. A jegyzékben tíz mű adatát találjuk, időrendben felsorolva. E jegyzékről egyébként régóta tudott az irodalom- és zenetörténet: például *Huszár Gál* 1560-as *Énekeskönyvét* is csak Újfalvi közléséből ismerték a kutatók 1975-ig, amikor *Borsa Gedeon* Nyugat-Németországban megtalálta a régóta keresett mű egy példányát.

Ez a rövid jegyzék tekinthető a magyar zenei bibliográfia – és általában a magyar bibliográfia – ősének. Egyébként a 18. század magyar bibliográfusai – *Czvittinger Dávid, Bod Péter* – összeállításukba szintén felvették az általuk ismert kevés zenei kiadványt. Kevés nyomtatásban megjelent műről – zeneműről vagy elméleti könyvről – számolhattak csak be, mivel Magyarországon alig-alig készült hangjegyes kiadvány ezekben az években. Csak néhány

magyar zeneszerző, *Bakfark Bálint, Rauch András, Esterházy Pál* vagy az elméleti munkákat író *Bulyovszky Mihály* műve jelent meg nyomtatásban, és ezek is külföldön láttak napvilágot. Ami a 16–17. században Magyarországon megjelent, az énekeskönyv volt, és ezek többségét is hangjegyek nélkül adták ki.

Csak a 18. század végén kezdődött Magyarországon a modern értelemben vett zeneműkiadás és -kereskedelem, ám még akkor sem vált teljesen külön a könyvkereskedelemtől. Mindenesetre a könyvkereskedők ebben az időben már árusítottak zeneműveket is, sőt Pesten a Weingand és Köpf cég már magyar zeneszerzők műveit is kiadta. Egyébként e cég jelentette meg tudomásunk szerint az első zenei kereskedelmi jegyzéket, amely, sajnos, nem maradt ránk. 1774-ben kiadott jegyzékében ugyanis utal arra, hogy egy külön zenei jegyzéket már korábban megjelentetett.

A századvég többi kiadója által közreadott jegyzékekben is találhatunk zenei vonatkozású leírásokat, a kereskedők tehát igyekeztek a közönség figyelmét felhívni a náluk kapható zeneművekre. Ezek a zeneművek egyébként részben külföldi – főleg bécsi – kották voltak, a magyar kereskedők ugyanis szoros kapcsolatban álltak a bécsi cégekkel, és gyorsan megszerezték a legújabb kiadványokat. A korai kereskedelmi jegyzékek közül egyet érdemesebb közelebbről szemügyre venni.

A hányatott sorsú *Grimm Vince* – a szabadságharc alatt a pénzjegynyomda egyik vezetője volt, Világos után Szemerével együtt elrejtője a magyar koronának, majd hosszú évekig emigráns – 1831-ben nyitotta meg zeneműkereskedését Pesten. Jó üzleti érzékkel felismerte, hogy a magyar közönség a zeneműveket nemcsak vásárolni, hanem kölcsönözni is szeretné, ezért 1832-ben bővítette üzletét, s bejelentette, hogy előnyös feltételekkel megnyitja zenei kölcsönzőjét, ahol naponta lehet cserélni a friss zenei kiadványokat. A kölcsönzési díjakat a terjedelem alapján állapította meg: 10 ívig 36 krajcár ellenében, 20 ívig pedig 1 forintért lehetett kölcsönözni. Nagyobb, értékesebb művek esetében a kotta árát biztosítékként le kellett tenni. Grimm megjelentette a kölcsönző katalógusát is: ebben 4651 tételben ismertette a boltjában kapható, illetve a kölcsönzőben kivehető műveket. A pesti zeneszerzők – *Hubovszky, Spech, Tost, Fáy, Mohaupt, Podmaniczky* – mellett a népszerű külföldiek műveit is raktáron tartotta. Nagy kár, hogy ez az értékes forrás a második világháború után eltűnt, ma csupán *Isoz Kálmán* tanulmányából (Zeneműkereskedelem és kiadás a régi Pest-Budán. = Magyar Zenei Szemle, 1941) ismerjük.

A 19. század első felében tehát már léteztek a zeneműkiadók által kibocsátott kereskedelmi célú zenei jegyzékek. A kereskedelmi bibliográfia mellett azonban ebben az időben megszületett a kor tudományos követelményeinek megfelelő magyar zenei bibliográfia is.

Mátray Gábor, a reformkor magyar közéletének egyik rokonszenves alakja, aki 1846-tól a Széchényi Könyvtár őre volt, 1828 és 1832 között a *Tudományos Gyűjtemény* hasábjain folytatásokban megjelentette *A muzsikának közönséges története* című nagy, több mint 200 oldalas tanulmányát. (1984-ben a *Magyar Hírmondó* sorozat egyik köteteként újra megjelent.)

Mátray tanulmányában az egyetemes és a magyar zene történetének megírására vállalkozott. Bennünket ezúttal elsősorban a magyar zene történetével foglalkozó rész érdekel. Mátray munkája úttörő volt. Korábban alig-alig jelent meg néhány írás a magyar zene múltjáról, ezért – megfelelő előtanulmányok, kiforrott koncepció hiányában – nem tehetett mást, mint hogy összegyűjtötte az innen-onnan felkutatott adatokat. Történeti feldolgozása ma már „csak" tudománytörténeti jelentőségű; napjainkban is fontos forrás azonban tanulmányának több függeléke, kiegészítése, így a *Hazai írók a muzsika ügyében* és a *Honunkban és a rokon tartományokban élt vagy született írók a muzsika ügyében* című felsorolása a magyar zenei szakirodalom addig megjelent műveiről. A mai álláspont szerint a néhány tucat címből álló bibliográfia nincs messze a teljességtől. Mátray magyarságuk vagy magyarországi származásuk alapján vette fel bibliográfiájába az írókat, függetlenül attól, hogy munkájuk a magyar vagy az egyetemes zenével foglalkozik-e.

A tanulmány következő részében Mátray a zeneművek bibliográfiáját állította össze. Mintegy 260 tételben csaknem ezer zeneművet ismertetett. Összeállítása – mai szóhasználattal – egyszerre volt retrospektív és kurrens, vagyis a régebben megjelent zeneművek mellett az újdonságok adatait is közölte. A „Kótában eddig megjelent magyar muzsikai daraboknak szerzőji vagy kiadóji" elnevezésű részben négy csoportba sorolva közölte a zeneművek adatait. Az 1. csoport: *Magyar énekek* – lényegében a műdalok tartoztak ide –, 2: *Nemzeti nóták* – a hangszeres és a tánczenei darabok –, 3: *Kü-*

lömbféle magyar tárgyú muzsika darabok – a pedagógiai darabok mellett külföldi szerzők magyaros stílusú darabjainak csoportja –, 4: *Magyaroktól szerzett külömbfélék* – magyar szerzők által komponált, de nem „magyaros" zeneművek. Mátray – mint látható – felismerte a hungarikagyűjtés fontosságát: a 3. csoport hungarika-zeneműbibliográfiának tekinthető. A három folytatásban megjelent bibliográfia a csoportokon belül betűrendben tartalmazza a leírásokat.

Mátray Gábor tekinthető a zenei biográfia hazai megteremtőjének is: A tanulmányban három részben századonkénti csoportosításban adta közre a *Magyar s erdélyi hangmívészek*, a *Magyar s erdélyi hangászok* és a *Hangászok* életrajzát. Több mint 200 zenészre vonatkozó adattára sok esetben még ma is forrásértékű.

Mátray a zeneművek gyűjtésére szintén gondolt, ezért művében felhívással fordult a nagyközönséghez, hogy támogassák a Múzeumi Könyvtár, a Széchényi Könyvtár gyűjtő munkáját: „...örök hálával tartoznék a Haza azoknak, kik a régi vagy mostani Magyaroktól írott, vagy nyomtatásban kiadott muzsikai munkákat, ha mindjárt eggyenként is beadnák a Magyar Muzeumba, melly mindeddig azok nélkül annyira szűkölködik, hogy három darabnál többet 1826-ban ott létemkor nem mutathatott." Bibliográfiai összeállításával épp a gyűjtést és a rendszerezést kívánta szolgálni.

A 19. század második felétől a 20. század elejéig

A 19. század első felében a magyar zenei bibliográfia helyzete nem mutatott lényeges lemaradást Európa országaihoz képest. Mátray Gábor megteremtette a kor színvonalán álló magyar zenei bibliográfiát, nagyjából azzal egyidőben, hogy Franciaországban a zeneműveket a nemzeti bibliográfiában számba vették (1811), illetve Németországban 1817-ben megindult a mai napig folyamatos, mintaszerű kurrens zenei bibliográfia. A lemaradás azáltal következett be, hogy a 19. században – éppen akkor, amikor a magyar zene és a zeneműkiadás első nagy fellendülése volt – nem sikerült megteremteni a kurrens bibliográfiát. Természetesen ez az egész magyar bibliográfiai rendszerre is vonatkozik; a zenei bibliográfia ennek képezte volna részét. A század végére egyéni erőfeszítésekből megszülettek a könyvek nagy retrospektív bibliográfiai ciklusai – a zeneművek esetében ez nem történt meg.

Kísérletek természetesen előfordultak. A 19. század közepén indult kurrens könyvészeti vállalkozások egy része a zeneművek adatait is felvette, ám ezek a próbálkozások csak rövid életűek voltak. Ilyen kísérlet például 1855-től a *Magyar Mihály* által szerkesztett *Magyar Könyvészet*. A kurrens füzetekben a *Művészetek* csoporton belül közölte az újonnan megjelenő zeneművek és zenei szakkönyvek leírásait, sőt a második évfolyamtól kezdve a zeneműveket külön csoportban szerepeltette. A zeneművek leírása mai szemmel nézve is meglepően alapos. A szerző és a cím közlésén kívül megadta a zenemű opusz-számát, a zenekari letétet, a kiadói lemezszámot (azonosítószám), a kiadási adatokat, valamint a terjedelmet és az árat. Az ígéretes vállalkozást Magyar Mihály korai halála szakította félbe.

1869–1871 között *Abafi Lajos* indította meg – ugyancsak *Magyar Könyvészet* címmel – kiadványát, amelyben az új zeneművek leírásait is közölte; ugyanúgy, mint az *Irodalmi Értesítő*, melyet a fiatal *Márki Sándor* szerkesztett 1874–1875-ben.

Ezek a próbálkozások csak rövid ideig éltek, és gyakorlati hasznuk alig volt – leszámítva természetesen a történeti kutatás számára kínált lehetőséget. Ma is használható azonban a *Magyar Könyvkereskedők Egyesülete Évkönyvei*ben megjelent zenemű-bibliográfia.

Mint ismeretes, ez az évkönyv-sorozat 1890-ben indult. Legfontosabb feladata az éves könyvészet közreadása volt, mégpedig kereskedelmi szempontból. 1893-tól, tehát a 4. kötettől bővült a könyvészet tartalma, immár számba vette – *Vevér Oszkár* összeállításában – a zeneműveket is. A zeneművek bibliográfiája két részből állt: betűrendes és szakrészből. A betűrendes részben volt a teljes, részletes címleírás; a szakrendi rész rövidített leírásokkal megismételte az egyes tételeket. A szakrend felépítése a következő: I. Zenekarra: a) vonós b) népzenekarra. II. Vonós- és verőhangszerekre: hegedű, zongora, két hegedű, hegedűiskolák, cimbalom. III. Zongorára írt művek. IV. Orgonára írt művek. V. Vokálművek. 1896-tól a rovat szerkesztését *Magyar Gábor* vette át, majd 1902-ben bekövetkezett halála után *Altstädter Győző*. Ebben az évben némileg változott a szakrend: I. Zongora- és táncdarabok. II. Vonós- és verőhangszerek. III. Kamarazene. IV. Vokál-zene. V. Zenekari művek. Ez volt az utolsó év, amikor a zenemű-

vek bibliográfiája megjelent. A zenei szakirodalom egyébként az évkönyv egész fennállása alatt szerepelt a kötetben; igaz, eléggé eldugva, a VII. főosztályban, amely a *Tanügy. Tornászat. Gyorsírászat. Ének. Zene* címet viselte.

Az 1910-ben megjelent évkönyvben kísérlet történt a bibliográfia feltámasztására. A kimaradt esztendők – pontosabban az 1903 és 1907 közötti évek – anyagát közreadták, ezúttal azonban nem szakrendben, hanem a zeneműkiadók szerinti csoportosításban. Egyúttal felszólították a zeneműkiadókat, hogy a jövőben rendszeresen küldjék meg az egyesületnek új zeneműveiket, hogy az éves bibliográfia a következő esztendőkben ismét megjelenhessen. Erre azonban nem került sor, ami azért nagy kár, mert az éves könyvészet tartós fennmaradása esetén – ahogyan a könyvek esetében is történt – alapja lehetett volna egy nagyobb ciklust átfogó bibliográfiának.

A retrospektív zeneműbibliográfia összeállítását Magyar Gábor kísérelte meg. A *Zenevilág* című lap 1902. évfolyamában jelent meg *A Magyar Korona országaiban 1840–1901-ig megjelent zeneművek jegyzéke* című bibliográfiájából 12 lap. A betűrendes bibliográfia utolsó címszava *Amadée K.* Nem volt tökéletes összeállítás, évszámot például nem közölt, és elmaradt a kiadói lemezszám megadása – mégis fontos kezdeményezés volt. Mivel Magyar Gábor 1902-ben meghalt, a bibliográfia sorsa is megpecsételődött. Azt sem lehet ma már megállapítani, hogy a kézirattal mi történt; egyáltalán elkészült-e a bibliográfia többi része – a betűrendes közlés mindenesetre erre utal.

Ez a bibliográfia éppen akkor szakadt félbe, amikor mind többen sürgették a zenei bibliográfia megteremtését. Kereszty István *Kell! Kell! Kell!* című, szenvedélyes hangú írásában követelte a zenei bibliográfiát (*Zenevilág*, 1902. 10–11. szám), *Isoz Kálmán* pedig *A zenei bibliográfia fontosságáról* címmel írt kétrészes cikket a *Zeneközlöny*be (1909. 22. és 23. szám).

A retrospektív zeneműbibliográfia megteremtésére a század elején még egy kísérlet történt. *Csíky János* zenetanár a *Magyar Könyvszemle* 1905-ös évfolyamában közzétette *Régi magyar művészi zene. Könyvészeti tanulmány* című, illetve alcímű bibliográfiáját. Csíky *Szabó Károly* Régi Magyar Könyvtárjának mintájára kísérelte meg összegyűjteni a magyar zenének nyomtatásban legrégebben megjelent emlékeit. Bibliográfiája eléggé felemásra sikerült. Elsősorban – mint erre *Kropf Lajos* a *Századok* 1906-os évfolyamában rámutatott – több külföldi zenészt is magyarnak tartott, így őket indokolatlanul vette fel, másrészt mert következetlen volt: a 22 tételt tartalmazó bibliográfia két utolsó tétele kéziratos mű a 18., illetve a 19. századból. Mindenesetre Csíky érdeme, hogy egyáltalán foglalkozott a gondolattal, és megpróbálta elkezdeni a munkát. Követői nem akadtak, az egy *Major Ervin*t kivéve, aki ugyancsak a *Magyar Könyvszemle*ben 1925-ben *Adatok egy magyar zenei bibliográfiához* címmel 8 tételes pótlást adott ki Csíky összeállításához.

A zeneműbibliográfia mellett ezekben az években kísérlet történt a kurrens zenei szakirodalom összegyűjtésére is. Az *Egyetemes Philologiai Közlöny* hasábjain *Hellebrant Árpád* közreadta ugyan a zenei szakirodalom legfontosabb írásainak adatait is, de ez nem pótolhatta a teljes zenei irodalomról beszámoló rendszeres zenei bibliográfiát. Ennek megteremtésére *Kereszty István* vállalkozott. A *Zeneközlöny* 1913. évi 18. számában közreadta *Mai sajtónk zenei repertóriuma* elnevezésű összeállítását. A bibliográfia az 1911. évben Budapesten megjelent hírlapok és folyóiratok zenei cikkeit tárta fel hónaponkénti csoportosításban. Sorsa ennek a bibliográfiának is kitalálható: megszűnt, mielőtt gyökeret eresztethetett volna, tehát ez is csak ígéretes kezdeményezés maradt.

A két világháború közötti időszak

A magyar zenei bibliográfia eddigi története kudarcba fulladt kezdeményezések krónikája. Egyik dokumentumtípus tekintetében sem sikerült megteremteni sem a kurrens, sem a retrospektív zenei bibliográfiát. Ennek legfőbb oka minden bizonnyal az, hogy Magyarországon a zenei könyvtárak, gyűjtemények ebben az időben meglehetősen kezdetlegesek voltak, s a könyvtárosok elzárkóztak a zenének a könyvtárakba történő bebocsátásától. Ezért volt rendkívül nagy jelentősége annak, hogy 1924-ben létrejött a Széchényi Könyvtár zeneműtára, a magyar zeneműbibliográfia egyik feltétele. A Széchényi Könyvtár zeneműtára önmagában persze nem lett volna elég, ha *Fitz József* főigazgató a 30-as években nem támogatja a magyar nemzeti bibliográfia ügyét. Ekkor ismerte fel az OSZK, hogy alapfeladatai közé tartozik a magyar nemzeti bibliográfia

gondozása. Létrejött a *Magyar Könyvészet* elnevezésű éves kurrens bibliográfia, s közreadták az 1911 és 1920 közötti évek anyagát. Ebbe a sorba tartozik *Dedinszky Izabella* bibliográfiája is, a *Zeneművek 1936–1940.* Öt év anyaga található a kötetben, szakrendben. A fél évtized anyagát átfogó bibliográfiához kapcsolódik – ugyancsak Dedinszky Izabella összeállításában, de nem önálló kötetben – az 1941-ben megjelent zeneművek bibliográfiája is. Ez a *Magyar Könyvészet* 1941. évi kötetében jelent meg, s ellentétben az önálló kötettel, a zeneműveket betűrendben sorolja fel.

Nem a Széchényi Könyvtár adta ki, de fontos bibliográfia volt *Prahács Margit* 1943-ban megjelent *Magyar témák a külföldi zenében* című kötete. Említettük, hogy már Mátray Gábor megkísérelte összegyűjteni a magyar vonatkozású zeneművek adatait. Prahács Margit összeállítása az ő kezdeményezését folytatta. Több mint kétezer olyan, külföldi zeneszerzők által komponált zenemű adatait adta közre, melyeknek címében vagy dallamában magyar vonatkozás volt. A kötet függeléke azoknak a daraboknak adatait tartalmazza, amelyek ugyan nem jelentek meg nyomtatásban, de a külföldi rádióadók sugározták a művet. Ez a függelék természetesen csak vázlat lehetett.

A két világháború között tehát a magyar zenei bibliográfia ügye elmozdult a holtpontról: A zeneművek kurrens számbavétele megkezdődött, és Prahács Margit a hungarikaanyag összegyűjtését is megkísérelte. Ugyancsak ő adta közre *A magyar zeneirodalom válogatott bibliográfiáját*, amely a *Molnár Imre* szerkesztette *A magyar muzsika könyve* című összeállításban jelent meg 1936-ban. Prahács Margit bibliográfiája – erősen válogatva – Mátray Gábortól kezdődően tárta fel a zenei szakirodalmat, ám a magyar zene irodalma ennél sokkal gazdagabb volt. Mivel azonban a folyóiratanyagot illetően ma sem rendelkezünk jobb és teljesebb összeállítással, a régebbi szakirodalom megközelítésének még mindig hasznos eszköze.

A retrospektív válogató bibliográfia mellett egy újabb kísérlet is történt a kurrens szakirodalom feltárására. *Kozocsa Sándor* a *Muzsika* című lapban 1929-ben közzétette *Zeneirodalmi repertórium* elnevezésű kurrens bibliográfiáját. Ebben az akkortájt megindult irodalomtörténeti bibliográfiájának mintájára próbálta rendezni az anyagot. Elgondolása szerint negyedévenként adta volna közre az önállóan, valamint a folyóiratokban megjelent közlemények, félévenként pedig a napilapokban megjelent írások adatait. A repertóriumból azonban csak két rész jelent meg, az 1929. év első negyedében kiadott önálló munkák és tanulmányok címanyaga a *Muzsika* 1929. évi 6–7. számában; az 1929 első félévében megjelent hírlapi írások, valamint az 1929 második negyedévében megjelent tanulmányok, könyvek adatai pedig együtt a folyóirat 1930. évi 1–2. számában. A kitűnő összeállítás, pontosabban a *Muzsika* 1930-ban megszűnt.

Szerepét szerényebb terjedelemben és célkitűzéssel *Koch Lajos* összeállításai igyekeztek átvenni a negyvenes években, az akkor indult *Magyar Zenei Szemlé*ben. Koch rendszeresen közreadta a magyar zenei lapok repertóriumát, illetve az önálló kiadványok bibliográfiáját. A Magyar Zenei Szemle hasábjain jelent meg egyébként – 1942-ben – egy fontos összeállítás is a két világháború között működött magyar zeneszerzők munkásságáról, *Magyar zeneművek jegyzéke* címmel. Ez műfajonkénti bontásban tartalmazta – a könnyűzene és a kórusművek kivételével – a nyomtatásban megjelent, illetve a kéziratos zeneművek adatait.

A két világháború közötti időszak krónikájához tartozik a Fővárosi Könyvtár bekapcsolódása a zenei tájékoztatás fontos munkájába. E könyvtár – részben az évfordulók alkalmával – több zenei vonatkozású bibliográfiát jelentetett meg zeneszerzőkről, így *Goldmark Károly*ról, *Liszt Ferenc*ről, *Joseph Haydn*ról, *Beethoven*ről, *Schubert*ről.

A magyar zenei bibliográfia 1945 után

Az 1945 utáni időszak legfontosabb fejleménye a magyar nemzeti bibliográfia megvalósulása és ezen belül a zeneművek és a hanglemezek feltárása volt. Mint ismeretes, az 1946-ban indult *Magyar Nemzeti Bibliográfiá*ban a zeneművek adatai is helyet kaptak. Később az összefoglaló, az 1945 és 1960 közötti évek termését feltáró kötet is megjelent. 1961-től a *Magyar Könyvészet* éves köteteiben, illetve 1970 óta a kurrens zeneművek bibliográfiájában lehet áttekinteni a korszak zenei kiadványait.

1945 utáni új fejlemény a hangzó anyagok tömeges megjelenése. Nagy kár, hogy a könyvtárak a magyar hanglemezgyártás kezdetétől nem törekedtek e kulturális értékek megőrzé-

sére, számbavételére, emiatt nem lesz könnyű feladat az esetleges – és reméljük, minél előbb megvalósuló – zenei diszkográfia összeállítása. A hangzó dokumentumok 1962 óta szerepelnek a magyar nemzeti bibliográfiában; az 1962–1969-es időszakban kiadott hanglemezek leírásai a *Magyar Könyvészet* éves köteteiben, illetve 1970 óta a zeneműbibliográfiában találhatók.

Az 1945 utáni kurrens zenei tájékoztatás tehát a zeneművek és a hangzó zenei anyag tekintetében megoldódott, a zenei szakirodalom maradéktalan számbavétele azonban a legutóbbi időkig nem történt meg. A nemzeti bibliográfia rendszerében szerepeltek ugyan a zenei könyvek, illetve a *Folyóirat-repertórium*ban a cikkek és a tanulmányok, tehát nem vagyunk teljesen bibliográfia nélkül, de a zenei szakbibliográfia hiányát mindenki érezte – és részben érzi még ma is.

A retrospektív zenei szakbibliográfia égető hiányán *Gyimes Ferenc* összeállítása, a *Magyar nyelvű zenei könyvek a közművelődési könyvtárakban* (1976) segít. Ez a kiadvány többet tartalmaz, mint amennyit a címe ígér, ugyanis az önálló kiadványok közé sorolta a különnyomatban is megjelent zenei tanulmányokat, így némi betekintést nyújthatott a zenei szakfolyóiratok cikkanyagába is.

A kurrens zenei szakbibliográfia megteremtésére egyszerre két irányból is kísérlet történt. Az MTA Zenetudományi Intézete 1978-ban megjelentette *Zenetudományi dolgozatok* című kiadványát, benne az előző év zenetudományi bibliográfiájával. Az évente megjelenő bibliográfia a magyar zenetudományi irodalom regisztrálását tűzte ki célul, ezért a zenei élet, a zenepedagógia címanyagát csak erősen válogatva tartalmazza, a hangversenyélet kritikai visszhangjának feltárását pedig teljesen mellőzi. A bibliográfia a magyar zenére vonatkozó, külföldön megjelent szakirodalom regisztrálását is megkísérli.

A *Zenetudományi dolgozatok* megindulásával egyidőben a szombathelyi *Krutzler Ferenc* vetette fel a *Könyvtáros* hasábjain (1977/9. sz.) egy analitikus zenei katalógus megjelentetésének szükségességét, az irodalmi elemző kartoték mintájára. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár részéről *Pesti Ernő* válaszolt a felhívásra, és megjelentette a *Zenei Tájékoztató* című kiadvány próbaszámát. Pesti Ernő kifejtette, hogy a zenei kurrens bibliográfia cédula formában nem valósítható meg, mivel az előadóművészekről külön mutatót kell készíteni, s ez cédulán nehezen oldható meg.

A próbaszám megjelenése után az MTA Zenetudományi Intézete és a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár kapcsolatot teremtett a közös zenei szakbibliográfia kiadása ügyében. Eddig két kötetük jelent meg, amelyek az 1980-as és az 1981-es év anyagát tárják fel.

1980-tól kezdve tehát a magyar zenei szakirodalom számbavétele is megnyugtatónak látszik. A kurrens bibliográfiák léte immár arra is okot ad, hogy reménykedjünk: a nem távoli jövőben a retrospektív zenei szakbibliográfia is megvalósul.

Pogány György

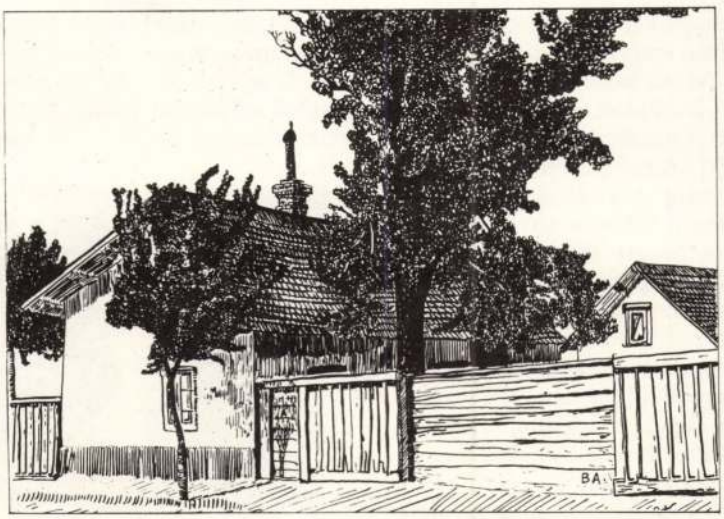

Bánsági András

Rajzművészetünk egyik mindenese. Mindenhol ott van, vonzó szorgalommal és hajlékonysággal minden olyan területen, ahová hite szerint még nem ért el a képi gondolat értelmező energiája.

1914-ben született Temesváron, nyomdászcsaládból. (A Bánsági-nyomda a két világháború között híres volt kiadványairól Budapesten.) Első mestere *Szini Zoltán* festőművész volt; 1934-ben végezte el a budapesti Iparrajziskolát, kitüntetéssel. A továbbiakban *Vesztróczy Manó* főiskolai tanár alakrajz-óráit látogatta. Tanulmányait külföldön is folytatta, három mesterlevelet szerzett a sokszorosító grafikában. Nyomdász, tipográfus, önálló grafikus lett, munkásságát Milánóban kétszer is nagydíjjal ismerték el. A műfaj minden ágát ismeri, számtalan illusztrációt, könyvtervet, címlapot készített. Az ország egyik legismertebb reklámgrafikusa, aki húsz évig volt a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Vállalat szerződéses munkatársa. Színedzőként külföldi képtárak, így a Tretyakov és az Ermitázs remekműveit reprodukálta. Kiváló piktográfus és retusőr, sok száz kiadvány, plakát megálmodója. Több mint tízezer grafikai lapja jelent meg könyvekben, több mint hatvan kiállításon szerepeltek művei itthon és külföldön. Önálló kiállítása nyílt Budapesten többször is, legutóbb pedig Kiskunmajsán. Itt festményeivel is megismerkedhetett a közönség: portréival és a Hortobágyról, a Balatonról, a Dunakanyarról, Nógrádról, Óbudáról festett tájképeivel. Jártas nemcsak az olaj, a tempera, az akvarell, pasztell, rézkarc, fa- és linómetszet műfajában, hanem időnként szobrászkodik is, továbbá kitűnő ex libriseket készít és jeles restaurátor. Érdeklődési köre rendkívül tág, ismeri a vizuális szakma minden ágát, szorgalma végtelen. Több ezer lapja tematikailag bejárta a magyar történelmet, a magyar tájat, az egész kontinenst, megörökíti a mohácsi busójárást, tárogatózó kuruc harcost, Goethe, Schiller és Liszt Ferenc alakját. Alkalmi rajzai, újévi üdvözlőkártyái szellemesek, közérthetően fogalmazza meg képi ábráit, így ösztönöz mindenkit elmélyülésre. Termékeny, mindig rajzra kész, minden apróságot fontosnak ítél, népszerűsíti a hagyományokat, haza- és emberszeretetre buzdít lapjaival, patrióta szolgálatot, humanista küldetést teljesít. Nem csoda, hogy népszerű is, képzőművészetünk nélkülözhetetlen közkatonája. 1984-ben külön mappával vett részt a weimari nemzetközi exlibris-seregszemlén. E kiadványában 18 ex libris található Bartókról, Kőrösi Csoma Sándorról, és különösen szép béke-lapja, a népek békeóhaját kifejező Béke, Frieden, Peace, Mir, Pace, Paix, Paz szavakkal, valamint a sok keringő szimbolikus galambbal.

Bánsági András (Budapest, Sobiesky János u. 40. 1096) művészete rajzi enciklopédia, vizuális szótár, mely a társadalmi, természeti és történelmi kategóriákat, alapegységeket értelmezi. Szellemi őrhelyén egy-egy jellel, gesztussal, vonaltöredékkel ezt a látványkincset tárja fel, öt évtized termő folyamatával.

Pontosan, fáradhatatlanul rója papírra csöndes látomásait a magyar művelődéstörténet grafikai műfordítójaként, nem lankadó lendülettel és helytállással. **Losonci Miklós**

[A] Tudományos-műszaki információ szakkönyvtára

A sorozat minden kiadó számára vonzó műfaj. A szerkesztők és a kiadók valószínűleg azzal a szándékkal kezdeményezik egy-egy hosszabb szakmai vállalkozás megindítását, hogy az egyes művek értékét a sorozatba való beiktatásukkal, különböző, szűkebb-tágabb területet feldolgozó munkák összekapcsolásával növeljék. Ehhez természetesen megbízható és folyamatosan „termelő" szerzőgárdát kell maguk mögött tudniuk. A valóban jó sorozatok ugyanis éppen azért öregbítik a kiadók hírnevét, mert azt bizonyítják, hogy tekintélyes szakembercsoport tömörül köréjük, ami magas szakmai színvonalra, tervezői előrelátásra és az ügyek megbízható intézésére enged következtetni. Ráadásul a sorozatok (álljanak bár drága, imponáló terjedelmű darabokból vagy mindenki számára elérhető árú, mindennapi használatra készült puhafedelű füzetekből) többnyire üzleti vállalkozásnak sem utolsók, mert az egyik darab általában „eladja" a másikat is. Különösen akkor van remény arra, hogy a vásárlók a teljesség kedvéért válogatás nélkül megveszik a sorozat minden kiadványát, ha a vevőkör könyvtárakból, könyvtárosokból áll, mert ők nem szívesen gyűjtenek töredéksorozatokat.

Az Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtárat (több sikeres sorozat gondozóját) inkább az utóbbi szempont vezethette, amikor az Építésügyi Tájékoztatási Központtal közösen megindította [A] *Tudományos-műszaki információ szakkönyvtárát*. Az igazság kedvéért meg kell említeni egy földhözragadtabb okot is: hiányzott az akkoriban megindúló könyvtárkezelői tanfolyamok végleges tankönyve, és az OMIKK az igényeihez jobban igazodó tananyagot kívánt összeállítani, részben az ideiglenes tankönyv szerzőgárdájára támaszkodva.

A sorozat első tíz füzete (egy-két kivétellel) a könyvtárkezelői tanfolyamok tananyagának egy-egy fejezete, s mint ilyen: alapismereteket tartalmaz. Megvallom, amikor ezeket a füzeteket kezembe vettem, a sorozat címét – elnézést a kifejezésért – kissé nagyképűnek éreztem és érzem máig. S azt is kétlem, amit a „fülszöveg" ír: hogy tudniillik ezek a darabok hozzájárulnak „az információs, a dokumentációs és a könyvtári szakemberek ismereteinek, tapasztalatainak és gyakorlatának intenzív fejlesztéséhez". Kételyeim azonban korántsem jelentik azt, hogy az egyes kötetek feleslegesek vagy gyengék volnának. Ellenkezőleg! *Ónody Miklós* összefoglalója a reprográfiai technikákról és berendezésekről (*Információs technikák és berendezések I.* 1981) éppen tömörsége miatt alkalmas lehet arra, hogy az e kérdésről alaptájékozottságot igénylő szakemberek kitöltsék ismereteik hézagait; *Poprády Géza* megtévesztő című osztályozási bevezetése (*A szakkatalógus szerkesztése.* 1982) világos szerkezetével, a szakszerűség és az érthetőség, a tömörség és a szemléletesség remek ötvözetével igazi, jó tankönyv; *Kovács Ilona Dokumentumleírás* című füzete (1982) az első nekirugaszkodás az új katalogizálási szabványok tananyaggá formálásának. *Jánszky Lajos* sikeresen „mérte be", milyen alapozásra van a hallgatóknak szükségük (*A könyvtárak és az információs intézmények feladatai és szervezete.* 1982); *Szepesváry Tamás* az olvasószolgálat és a tájékoztatás gyakorlati tudnivalóit magas szakmai igénnyel közvetíti, és a folyamatábrák tankönyvben újszerű alkalmazásával jobban megvilágítja az adminisztratív munkafolyamatokat, mintha a hagyományoknak megfelelően hosszadalmas leírásokba bonyolódna (*Az olvasószolgálat. Referensz munka a szakkönyvtárakban.* 1982). *Bobokné Belányi Beáta* ismét hálátlan feladatra vállalkozott, nemcsak azért, mert a dokumentumtipológia örök vitatéma, hanem azért is,

mert a dokumentumfajtákat jellemző fogalmak szabványos megnevezései többségükben hiányoznak (*Dokumentumismeret*. 1982). *Rády Ferenc* ügyviteli útmutatója (*Ügyviteli, iratkezelési és gazdálkodási alapismeretek*. 1982) korrekt és a könyvtárkezelők számára minimálisan szükséges ismereteket tartalmaz, bár néhány tágabban értelmezett ügyvitelszervezési mozzanat felvázolása, a témához kapcsolódó alapfogalmak (például illetékességi kör) és dokumentumok (például szervezeti és működési szabályzat, ügyrend) bemutatása nagymértékben növelte volna a kötet értékét. *Simon Zoltán* világos szerkezetű munkájába (*Állománygyarapítás és -apasztás. Az állomány tárolása*. 1982) is jól illettek volna a folyamatábrák, bár a mellékelt nyomtatványok önmagukban is beszédes segítséget nyújtanak. Sajnálatos, hogy a kötetbe belekerült néhány zavaró hiba: az *Állományapasztás* fejezetcím került például a *Vétel, Ajándék* stb. részek fölé a tartalomjegyzékben.

A tanfolyami segédletnek szánt piros feliratos kötetek mindenképpen fontos szerepet játszottak megjelenésük idején (1981–1982-ben), és ha hozzáférhetők, most, a végleges tankönyv megjelenése után is használhatók „alternatív tananyagként". Néhány kötet, továbbfejlesztve, része is lett a végleges tankönyvnek.

A további kötetek, fekete borító-felirattal, immár a sorozat címével és meghirdetett elvével összhangban valóban az információs munka legújabb fejleményeinek magas szintű közvetítésére vállalkoznak, a legkülönfélébb műfajokban.

Az első tíz közül a 4. füzet, a *Hazai szakirodalmi számítógépes információkereső szolgáltatások* (szerk. Duzs János. 1981) jól használható címtár és útmutató, amely feltétlenül belefér a sorozatba. Meggondolandó azonban, vajon nem érdemelne-e ez a „minidirectory" – esetleg kibővítve – új, külön sorozatot. Korábbi, 1979-es változata 1981-ben hiánycikk volt, és azóta talán már az új kiadás is az. Noha a hazai szolgáltatásrendszer nem ugrásszerűen bővül, fejlődése szükségessé teheti a 3–5 évenkénti újabb, bővített kiadást. Ez szerény testvérkéje lenne a monumentális *Encyclopaedia of information systems and services*nek, hogy csak egyet említsünk a hasonló tartalmú jelentősebb vállalkozások közül, de korántsem haszontalan, különösen a nem „beavatott" használók számára.

A *Számítógépes szakirodalmi szolgáltatások*

című tanulmánygyűjtemény (1981) volt a következő, az ötödik darab, amely a profilszerkesztés alapjait tartalmazza, és bemutatja az INSPEC (Information Service in Physics, Elektrotechnology, Computers and Control: Fizikai, Elektrotechnikai, Számítástechnikai és Automatizálási Információs Szolgálat) és az INIS (International Nuclear Information System: Nemzetközi Nukleáris Információs Rendszer) adatbázisokkal kapcsolatos műveletek némelyikét. Bár mindkét füzet a tanfolyami segédletek között szerepel, egyik sem könyvtárkezelői alapismereti munka, még műszaki könyvtárkezelők számára sem, inkább szakembereknek szóló bevezetés új területekre.

A sorozat jellege 1983-ban gyökeresen megváltozott. A 11. számú kiadvány, az UNESCO-tól átvett *A szerzői jog ABC-je* (1983) című füzet fő érdeme, hogy igen elhanyagolt, „kényes" kérdéssel foglalkozik, és megjelenése egybeesett a könyvtárak szerzői jogi problémái iránti érdeklődés megélénkülésével, amelyet az új információhordozók elterjedése váltott ki. A következő két kiadvány közös vonása, hogy egy-egy technikai megoldásra összpontosítanak. *Cellár Zsuzsa* munkája (*Audiovizuális technika a könyvtárban*. 1983) bevezető jellegű, az audiovizuális eszközök és információhordozók bemutatására, a könyvtári alapteendők tárgyalására vállalkozik, míg a *Korszerű mikrofilmlap alkalmazások a tudományos-műszaki információban* című füzet (szerk. Duzs János. 1983) „haladóknak" készült.

A 14. füzet egy konferencia anyagát tartalmazza, a *Database '83*-on elhangzott magyar előadásokat (Adatbázis '83. 1983). Az információpolitikai kérdésektől a technológiai problémákon át a rendszerismertetésekig a nemzetközileg hozzáférhető adatbázisok szinte valamennyi vetületét érinti, így az olvasók szé-

les körének érdeklődésére tarthat számot, még akkor is, ha a külföldi előadások fordításai sajnálatos módon nem kerültek a hazai szakemberek kezébe a sorozat révén.

Végül a 15. kiadvány egy cikkekből már többé-kevésbé ismert témakör összefoglalása: *Intelligens terminál alkalmazása a Magyar Nemzeti Bibliográfia számítógépes rendszerében* (1984). *Vajda Gábor* tanulmánya két szempontból is érdekes, egyrészt, mert a nemzeti bibliográfia szakmánk egyik legfontosabb közügye, másrészt, mert mind több könyvtárban alkalmaznak intelligens terminálokat vagy az intelligens terminálok lehetőségeit magukban hordozó mikroszámítógépeket.

A *Tudományos-műszaki információ szakkönyvtára* eklektikus sorozat. Tematikájába az ügyviteltől az adatbázisok időszerű kérdéseiig minden belefér; műfaji szempontból változatos – monográfiát, tanulmánykötetet, útmutatót, konferenciai anyagot egyaránt találhatunk a sorozat darabjai között; a kiadványok szakmai színvonala az alapfokútól a kutató-fejlesztő szintűig terjed, s az árak is ennek megfelelően változnak: a tanfolyami segédleteké tíz forint körül mozog, a konferenciai kiadványé a könyvek átlagárának felel meg. Ez a sokszínűség valóban inkább jellemzi a „szakkönyvtárakat", mint a kiforrott elvek szerint felépített, egységes tematikájú, színvonalú vagy műfajú szakkönyvsorozatokat. A válogatás feladata tehát az olvasóra hárul, akinek le kell mondania a teljességről, hiszen ki van zárva, hogy a mikrofilmlapok rejtelmei és a dokumentumleírás alapjai egyaránt érdekelnék. A kiadó joga, hogy közös cím alá tömörítsen különféle műveket, az pedig az olvasóé, hogy csak a neki megfelelő darabokat vásárolja meg. Mindaddig nincs gond, amíg a kötetek önmagukban értékesek, és ez [A] *Tudományos-műszaki információ szakkönyvtára* legtöbb darabjáról elmondható. Aggodalomra ad azonban okot – és talán a szakmánkat jellemző örökös szerzőhiányra is utal –, hogy a közvetlen kényszer elmúltával, a könyvtárkezelői tanfolyam igényeinek kielégítésével, egyre kevesebb füzet jelenik meg: az 1982-es nyolcas csúccsal szemben 1984-ben mindössze egyetlen füzet látott napvilágot. Ha nem is beszélhetünk igazán átgondolt sorozati koncepcióról a (címében a határozott névelőt, sajnos, elspóroló) *Tudományos-műszaki információ szakkönyvtára* esetében, a „hosszú távú megjelenés ígérete" további jó dolgozatok kiérlelését segítheti, amelyekről kár volna lemondani.

Orbán Éva

Szerkesztői üzenet

Somogyi Lajosné könyvtárigazgató, Arany János Városi Könyvtár, Dorog.

Hozzánk intézett leveléből idézzük a legfontosabb részeket: „Örömmel olvastuk a *Könyvtáros* márciusi számában *Halász Béla* cikkét könyvtárunkról. Gondjaink valóban már embert és emberséget erősen próbára tevőkké nőttek, kölcsönzési időnk mégsem olyan kevés, mint az a cikkben olvasható. Kérem, szíveskedjék helyesbíttetni, ha lehet, hogy keddtől péntekig csak délután tartunk nyitva, mert délelőtt is nyitva van a könyvtár, minden nap 9-től 12 óráig. A hétfői zárvatartás az egész megyében általános, a dorogi könyvtár sem kivétel. Rendhagyó kölcsönzések azonban ekkor is vannak, mert ha valakinek sürgősen kell a könyv, vizsgára készül vagy jegyzetelni szeretne, természetes, hogy nem küldjük el az olvasót. Még egy tévedést szeretnék kijavítani: a Zsigmondy lakótelepet Zsigmondy Vilmos bányamérnökről nevezték el.

A könyvtárunk és a József Attila Művelődési Központ Bányász Körzeti Könyvtára között hiányolt együttműködési szerződés azóta elkészült, szövegét másolatban mellékelem. A két könyvtár nem két szomszédvár, de közös fenntartásról egyelőre még beszélni sem időszerű. Az általános iskolákkal – jelenleg három működik, a negyedik most épül –, a gimnáziummal és a zeneiskolával jó az együttműködésünk, ezt szerződésben is rögzítettük. Rendezvényeink egy részét a helyszűke miatt a zeneiskolában tartjuk.

Az új könyvtár építéséről most két változatot is mondanak a vezetők. Az 1981–1984-es időszak könyvtári munkájáról a városi tanács végrehajtó bizottsága előtt júliusban számolok be. Akkor, remélem, végleges döntés születik az új könyvtár elhelyezéséről."

Szakmai folyóiratok – Hálózati híradók

A **Könyvtári Figyelő** idei második számából az olvasó alapos és részletes információkat szerezhet arról, hogy milyen széles körben és milyen ütemben folyik a könyvek katalogizálására vonatkozó új szabványok bevezetése a magyar könyvtárakban. Az első cikkben ugyanis *Kondor Imréné* elmondja, hogy az Országos Széchényi Könyvtár által gondozott *könyvek központi katalógusa* keretében új katalógust fognak felállítani az 1985-től megjelenő könyvek központi nyilvántartására, s mivel a katalógus szerkesztési szabályainak kidolgozása elképzelhetetlen az új bibliográfiai leírási szabványok könyvtári bevezetésével kapcsolatos tervek ismerete nélkül, 1983 végén kérdőívet küldtek a központi katalógusnak bejelentéseket tevő 62 könyvtárnak (43 nagyobb intézménynek és 19 megyei könyvtárnak). A feltett kérdésekre 5 könyvtár nem válaszolt, 6 nem tervezi az új szabványok bevezetését – köztük van 4 egyetemi könyvtár és az MTA Központi Könyvtára is –, az az 5 intézmény pedig, amelyik valamennyi szabvány megjelenése után szándékozik az üggyel foglalkozni, a feltett kérdésekben még nem döntött. A választ adó könyvtárak közül 1980 és 1983 között 26, 1984-ben 2, 1985-ben pedig 15 vezette, illetve vezeti be az új szabványokat, 1986-ban 3 intézmény fogja alkalmazni az előírásokat. Új katalógust szerkeszt vagy fog szerkeszteni 23, s ugyanannyi a régi katalógusban tartja, illetve fogja nyilvántartani az új szabványok szerint készült tételeket. A Könyvek Központi Katalógusába rendszeresen bejelentést tevő 179 könyvtár közül 1983-ban 86 alkalmazta az új szabványokat vagy ezek egy részét. Mivel az új rendszer létalapját képezi a szabványok helyes és egységes alkalmazása, s ennek ellenkezőjével túl gyakran találkoznak a központi katalógus munkatársai, a cikkíró gazdag példatáron mutatja be a leggyakoribb bibliográfiai leírási hibákat, s mindjárt közli a helyes megoldásokat is. Ennek következtében a példatár tanulmányozása minden feldolgozó könyvtáros számára igen hasznos lehet. – A cikk befejező része, az *Utóhang* vitairat: a Futala–Horváth–Papp szerzői hármasnak a folyóirat 1983/5-ös számában megjelent, *Együttműködés vagy rendszerszervezés* című cikkével folytat polémiát, meglehetősen kemény szavakkal: „Szerzőink vágyálmai nem tekinthetők sem látomásoknak, sem álmoknak. Kinyilatkoztatásaik illúziókat kergető, káros álmodozásoknak minősíthetők csak." – A Figyelő második cikke, *Büky Bélánénak Külföldi nyelvtudományi folyóiratok a magyar könyvtárakban* c. írása egyebek között fontos állománygyarapítási és tájékoztatási segédletről tudósít: *az Akadémiai Könyvtárban elkészült a nyugati (devizás) beszerzésű nyelvészeti és határterületi folyóiratok 1271 tételes katalógusa*. A szerző elemzéséből az is kiderül, hogy az országban levő legfontosabb ilyen periodikumok 98,5 százaléka Budapesten megtalálható, vidéken viszont csupán 39 százalékuk érhető el. A példányszámok szerinti megoszlás még kedvezőtlenebb a vidéki kutatóhelyek szempontjából, mivel az országban fellelhető példányok 73 százaléka Budapesten van. – A megyei könyvtárak tárgyi katalógusainak állapotát 16 intézményben folytatott vizsgálódása alapján *Rónai Tamás* rajzolja meg. A helyismereti gyűjteményekre és a zenei részlegekre is kiterjedt felmérés néhány alapvető fogyatékosságra hívja fel a figyelmet: az osztályozási segédletek és a katalógusszerkesztési szabályzatok hiányára, az ETO változásainak következetlen átvezetésére, a szakkatalógus fogalmai között eligazító betűrendes mutató hiányára, illetve színvonaltalanságára, a tárgyszóalkotások következetlenségeire a hazai szabályzatok hiánya miatt. A szerző a megyei könyvtárak viszonyainak ismeretében, a helyismereti feltárás megjavítása végett javasolja olyan, minden megyében használható helyis-

mereti tárgyszójegyzék *központi* összeállítását, amelynek segítségével az intézmények továbbfejleszthetnék tárgyszókatalógusaikat. Megállapítja azt is, hogy azokban a könyvtárakban a leggondozottabbak a szakkatalógusok, amelyekben ezeket maguk az osztályozással foglalkozó munkatársak szerkesztik.

A **Tudományos és Műszaki Tájékoztatás** késve megjelent áprilisi száma (1985/4.) olyan összefoglalást közöl a negyvenedik évforduló alkalmából, amelyre bizonyára még gyakran fognak hivatkozni a felszabadulás utáni könyvtárügyi fejlődést vizsgáló–kutató szakemberek: *Futala Tibor*nak *Kompendium könyvtár- és tájékoztatásügyünk negyven évéből* című áttekintése sokkal érdekesebb és fontosabb, *jó* olvasmány, mint kissé riasztó címe alapján gondolnánk. Fő törekvése a társadalmi-gazdasági, illetve a könyvtárügyi (szakirodalmi tájékoztatásügyi) fejlődési folyamatok összefüggéseinek felismerése és érzékeltetése – erre jó példa, hogy mindjárt írásának elején kapcsolatba hozza a vidéki városi könyvtárügy felvirágzását a regionális fejlesztéssel, az értelmiség „decentralizálódásával", a másik oldalon viszont az iskolai könyvtárügy tartós fejletlenségét az oktatás korszerűtlen szemléletével és gyakorlatával magyarázza –, majd az elmúlt négy évtized történetének elemzése során azon az úton közeledik a jelenhez, amelyen mérföldkövekként az országos könyvtárügyi konferenciák, illetve a velük feltétlenül kapcsolatba hozható könyvtárügyi alapjogszabályok állnak. Ezek szándékainak és a törekvések megvalósulásának összevetése a kellő történeti távlat hiányában is segítheti az elmúlt eseménydús négy évtized fő fejlődési vonalának felismerését, amelyről összegezésként megállapítja a szerző, hogy korántsem volt egyenes, hanem időnként törések, visszaesések mutatkoztak rajta, végeredményben azonban ezek a törések-visszaesések évről évre és évtizedről évtizedre mind nagyobb magasságban, az előzőnél fejlettebb fokon következtek be. Mintha csak Futala Tibornak a fejlődés ellentmondásairól, a könyvtári–információs tevékenység hátországában jelentkező, a fejlesztést gátló igényhiányról, érdektelenségről tett megállapításait folytatná a következő cikk: ebben *Kincses István* a szabadalmi információk iránti lehetséges és valóságos igények viszonyáról egy 1983-as felmérés alapján elmondja, hogy a vállalatok, üzemek és felsőoktatási intézetek nagy része nem él a szabadalmakról való tájékozódás lehetőségével, jelentőségét nem ismeri fel, sőt egy részük még a szabadalmi információ fogalmát is összekeveri a saját találmányok szabadalmaztatásával. – A TMT-ben megjelent közlemények között még egy van, amely az első cikkhez kapcsolódik, ez a könyvtár- és információügy belső gyengeségeinek oldalán mutat rá az ellentmondásos fejlődés egyik lehetséges szakmai okára: a vitarovatban *Vértesi Péterné* a Szombathelyi Megyei Könyvtár könyvtárközi kölcsönzési tapasztalatait ismertetve a szolgálat olyan működési zavaraira hoz fel példákat, amelyeknek végleges kiküszöbölése vagy legalábbis gyökeres javítása nélkül továbbra is igen-igen gyenge marad a szakma hitelképessége, tovább mélyül a szakadék fennhangon meghirdetett szolgáltatási szándékai és valóságos teljesítményei között.

A **Könyvtári Híradó,** a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár dolgozóinak tájékoztatója májusi (1985/5.) számában ismerteti a felszabadulás 40. évfordulójára rendezett központi kiállítást, beszámol a Fehérhajó utcai zenei gyűjteményben az elmúlt évadban rendezett hangversenyekről és bemutatja a központi könyvtár kéziratos könyvjegyzékeit. A *Ritkaságaink* sorozatban a könyvtár kéziratainak számbavétele során fellelt négy könyvjegyzék közül két XVIII. század végi és egy, a múlt század közepén keletkezett könyvtárkatalógusra hívja fel a figyelmet *Klinda Mária*. A legrégebbi lajstrom a hatezer tételt leíró Gánóczy-katalógus, az egykori pozsonyi és nagyváradi kanonok, *Gánóczy Antal* három ősnyomtatványt és több mint ötven XVI. századbeli kiadványt leíró jegyzéke, amely valószínűleg 1784-ben keletkezett. (A tulajdonos, aki élete végén a budai papnevelő intézet igazgatója volt, 1790-ben Pozsonyban halt meg.) Az 1790-es években készült másik könyvjegyzék jóval szerényebb könyvállományt vesz számba, *Noszlopy A.* 83 tételes könyvtáráét. A harmadik katalógus *Hinka József* 1849-ben összeállított könyvlajstroma, amely azonban az 1860-as években megjelent könyvekről is számot ad. A mintegy kétezer művet leíró jegyzék összeállítójáról, e magánkönyvtár tulajdonosának személyéről semmit sem tud a szakirodalom, noha gyűjteményében két ősnyomtatvány is volt.

A **Baranyai Könyvtáros** idei első száma

(1985/1.) Vörösmarty szavaival – „múltat tiszteld a jelenben, s tartsd a jövőnek!" – és szellemében ünnepli a felszabadulási évfordulót: először közli a megyei könyvtár igazgatójának a baranyai könyvtárhálózatok tevékenységéről és a területi ellátásban testet öltő együttműködéséről szóló beszámolóját (ez előterjesztésként a megyei tanács márc. 18-i ülésére készült), majd rövid összefoglalások, emlékezések formájában tekinti át a különféle hálózatok (megyei, városi), ellátandó területek, illetve csoportok (bányamunkásság) és intézmények (Komarov Gimnázium) könyvtártörténetét. A visszapillantás érdekes módja az egykorú sajtóközlemények felidézése: a Dunántúli Napló 1949–1951-es és a megyei könyvtári híradó 1958 utáni számaiból vett szemelvények közlése hitelesen idézi fel a körülményeket és érzékelteti a társadalmi hátteret, amelyek között, illetve amelyekben a megye mai könyvtárügye megszületett és felcseperedett. E derűs-borús emlékezések talán nemcsak a még élő szemtanúkat fakasztják mosolyra, hanem az elért mai helyzetet, a múlthoz képest hasonlíthatatlanul nagyobb „szakmai komfortot" magától értetődő természetességgel birtokló utódok tiszteletét is kivívja az „ősök" romlatlan hite és pionír mindentvállalása... Az egészen friss jelent a megyei könyvtár tájékoztató munkájáról és a *Kell a jó könyv* olvasómozgalom 1983–85-ös tapasztalatairól szóló elemzések képviselik – szerencsére a kellő kritikai szemlélettel. A hagyományfeltáró rovat Kosztolányival foglalkozik két cikkben is: közülük az egyik Kosztolányi és Pécs kapcsolatát tárgyalja.

E rövid szemle után térjünk vissza egy pillanatra a baranyai könyvtárügy helyzetét taglaló előterjesztésre, annak néhány fontos tételére, illetve megállapítására. Az elemzés külön és több helyen is foglalkozik például a néhány éve újjászervezett és azóta sikeresen tevékenykedő Baranyai Könyvtárközi Bizottsággal, amely országosan egyedülálló szervezeti formában: *a megyei tanács művelődési osztályának szakbizottságaként működik*. Fontos és jellemző megállapítása a helyzetelemzésnek az is, hogy a működési feltételek elégtelensége az utóbbi időkben fokozatosan az intézményi központosítás és az állomány összpontosulása irányába hatott a tanácsi könyvtárakban: 1977 és 1983 között a városokban levő könyvállomány 104 százalékkal, a községekben levő viszont csak 11 százalékkal nőtt, a megyében állománygyarapításra fordított összeg 84 százalékos emelkedése mellett. Még jellemzőbbek az elmúlt öt év adatai: 1980 óta a városok könyvállománya 74 százalékos költségnövekedés mellett 35 százalékkal nőtt, a községek ráfordításainak 14 százalékos növekedése viszont csupán arra volt elegendő, hogy az állományok csökkenését 4 százalékon „minimalizálja". A tartalmas elemzés arra is felhívja a figyelmet, hogy a gazdag állományú és sokszínű könyvtárügy Baranyában nem mutathat fel ennek megfelelő könyvtárhasználati mutatókat. Az ok: a rendszer szétaprózottsága és a rossz működési feltételek.

A **Könyvtári Jegyzések** 1985/1-es jelzésű száma a Békés megyei híradó korábbi erényeit csillogtatja: a helyhez kötődő – helyismereti, illetve helyi tapasztalatokat közreadó – írások túlsúlya és a megjelenés rendszeressége, frissesége. A mezőkovácsházi *Balogh György*nek például elhisszük, hogy a kiállítások özönében a könyvtár a legjobban azzal vétetheti észre magát, hogy az ország nagy ünnepein vagy bizonyos kampányok idején a helyi – helyi vonatkozású – dokumentumok bemutatásával kelti fel a lakosság természetes érdeklődését környezete és annak múltja iránt. Ehhez persze előfeltétel a sokévi munkával kialakított, jó gyűjtemény is. A mezőkovácsházi – volt járási, ma nagyközségi – könyvtár ennek alapján rendezhetett a mezőgazdasági könyvhónap alkalmából kiállítást a településnek és környékének jeles mezőgazdasági tudósairól, gazdálkodási úttörőiről szóló dokumentumokból, a költészet napjának alkalmából a községről és környékéről szóló versekből, a tanácsköztársasági évforduló kapcsán pedig 1918/1919 helyi történetéről, eseményeiről tanúskodó munkákból. Tapasztalatokat közvetít, helyi módszereket kínál általánosabb felhasználásra a mezőberényi könyvtár és az iskolák együttműködéséről szóló írás, illetve a vésztői könyvtár tájékoztatási naplójában szereplő kérdéseket-feleleteket összefoglaló és értékelő cikk. (Közülük az elsőnek megpróbálunk nagyobb nyilvánosságot teremteni a *Könyvtáros* hasábjain.) Jó téma, egyben a nagyobb haszon elszalasztásának példája is az a rövid összegezés, illetve statisztika, amely a *Békés Megyei Népújság*ban 1984 folyamán megjelent 85 közleményt veszi számba településenként. Cikkek, tudósítások, hírek a megye 34 településére vonatkozóan

láttak napvilágot a lapban, s az olvasó a néhány mondatos summázat, valamint a számok mellett szívesen vette volna, ha olyan fontos kérdésekre is választ kap, mint például: indokolt volt-e a kimaradt községek említetlenül hagyása a lapban; tükrözi-e a sajtó az elmúlt év könyvtári eseményeit; milyen örömök – sikerek – érték a könyvtárakat 1984-ben, és milyen gondok nyomasztották őket; elfogadható-e a tárgyalt kérdések, témák egymáshoz viszonyított aránya; egyenletesen oszlott-e meg az újságírók figyelme a különféle hálózatok között stb. Mivel az érdekeltek – újságírók, fenntartók – nagyobb része minden bizonnyal elolvassa a rá vonatkozó megjegyzéseket, talán újból és alaposabban is elemezhetné a híradó, illetve a szerző a megyei napilap tavalyi könyvtári érdeklődésének tényeit.

A Könyvtári Jegyzések e száma is nagy figyelmet fordít a hagyományok ápolására, irodalmi-irodalomtörténeti kérdésekre. Békésre gondolva azonban a megyén kívüli könyvtárosnak elsősorban az ottani, országosan kiemelkedő könyvtárépítési-könyvtárkorszerűsítési teljesítmények jutnak az eszébe: mivel tudja, hogy avatás előtt áll a megyei könyvtár, folyik a gyulai városi könyvtár és más, kisebb-nagyobb intézmények építése, illetve átépítése, szívesen olvasna a munka közben szerzett tapasztalatokról is – mint ahogy annak idején a szegedi Somogyi Könyvtár építésének fontos részleteiről értesülhetett az intézmény alkalmi röplapjai segítségével. A Könyvtári Jegyzéseket nagyobb távlatból szemlélve, minden bizonnyal éppen az ilyen értesülések, tanulságok, a jó és rossz tapasztalatok közlésének hiányát fogja szóvá tenni az eljövendő korok könyvtárosa, krónikása.

A Csongrád Megyei Könyvtáros 1984. évi 3–4., összevont számában megjelent írások nagy része beszámoló – ez a szegedi Somogyi Könyvtár, illetve Csongrád megye tavalyi két jeles eseményével: a százéves könyvtár új épületbe költözésével és a Magyar Könyvtárosok Egyesületének Szegeden rendezett, 16. vándorgyűlésével függ össze. A beszámolók közül érdekessége miatt elsőként a könyvtáralapító, *Somogyi Károly* tiszteletére az új épületben kialakított emlékkönyvtár bemutatását, *Csúri Károlyné* írását kell említeni, amely arról szól, hogy a régi könyvtárépületből a galériás állványrendszert – Juhász Gyula nagybátyja, Juhász György asztalosmester munkáját – átvitték a Dóm téri új épületbe az egykori könyvtár hangulatának átmentése végett. Az emlékkönyvtár nemcsak az alapítványi gyűjtemény legjelesebb darabjait – Somogyi Károly adományának válogatott anyagát – tartalmazza, hanem a könyvtár ősnyomtatványait, 16. századi nyomdatermékeit, Régi Magyar Könyvtár-i köteteit és *Dugonics András* könyvtárának maradványait is, összesen körülbelül 20 ezer kötetet. *Hajdú Géza* a könyvtárosegyesületi vándorgyűlés előkészítésének és lebonyolításának történetét és tanulságait foglalja össze, s a szervezés tennivalóit igen alaposan, részletekbe menően ismerteti. Bár ezek a tapasztalatok egy monstre rendezvényre vonatkoznak – 1200 résztvevőt fogadtak és láttak vendégül a szegediek! –, a kisebb összejövetelek, tanácskozások szervezői is tanulhatnak a lebonyolítás módszereiből és a helyi könyvtárak közötti összefogás szegedi példáiból.

A Csongrád Megyei Könyvtáros egyik közleménye arról ad hírt, hogy az ismert olvasáskutató, *Szentirmai László* irányításával megalakult a Könyvtárosegyesület megyei szervezetének olvasáskutatási munkacsoportja. Ennek tervei között szerepel a Somogyi Könyvtárban és a Szentesi Városi Könyvtárban végzendő vizsgálódás a pedagógusok könyvtárlátogatási és olvasási szokásairól; a hódmezővásárhelyi városi könyvtárban tervezett felmérés a 14–18 éves korosztály könyvválasztási szokásairól; továbbá a József Attila Tudományegyetem Központi Könyvtárának olvasáskutatási műhelye által készítendő összegezés az egyetemi hallgatók könyvtárlátogatási és olvasási szokásairól, párhuzamos könyvtárhasználatáról.

A híradó közli *Kőszegfalvi Ferenc* összeállítását, a *Csongrád Megyei Könyvtáros tíz éve 1973–1982* c. repertóriumot, amely folytatása a híradó 1969–1972-es, első cikkbibliográfiájának, *Kardos Józsefné* munkájának. Végül egy *pótlás* zárja a tartalmas számot: *Magyar Istvánné*nak az előző híradóból kimaradt két statisztikai táblázata a – feltehetőleg tanácsi – könyvtárosok létszám- és bérhelyzetének 1976 és 1983 közötti alakulásáról. Az adatok szerint ez idő alatt a főhivatású könyvtárosok száma 142-ről 200-ra nőtt, havi átlagkeresetük (átlagbérük?) pedig 2201 Ft-ról 3711 Ft-ra. Az átlagértékek mögött a következő bérezési különbségek húzódnak meg: a városok átlaga 3825 Ft, a községeké 3285 Ft, Szegedé 3887, a megyéé Szeged nélkül 3555 Ft.

Széchenyi István Könyv-, Katalógus- és Árjegyzékbolt

MÁR MOST FELHÍVJUK FIGYELMÜKET,

hogy ez év októberében megjelenik *A társadalomtudományok magyar klasszikusai* című sorozat *két újabb* kötete

Széchenyi István: Hunnia (Heckenast Gusztáv 1858-as kiadása alapján) kb. 150 Ft.
Széchenyi István: A' kelet népe (Heckenast Gusztáv 1862-es kiadása alapján) kb. 150 Ft.

A Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó által kiadott két új – és az 1984-ben megjelent *Széchenyi István: Hitel* (93 Ft), *Világ* (124 Ft), *Stádium* (79 Ft) – kötet segítséget nyújthat mindazoknak, akik érdeklődnek Széchenyi István munkássága iránt, vagy szakanyagot keresnek tudományos munkájukhoz, egyetemi, főiskolai tanulmányaikhoz.

A kötetek megrendelhetők vagy megvásárolhatók a Széchenyi István Könyv-, Katalógus- és Árjegyzékboltban.

Könyvesboltunkban egyedi, másutt nem forgalmazott vállalati katalógusok, árjegyzékek, gyártmányismertetők mellett megtalálják a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó régebben megjelent szakkönyveit (korlátozott példányszámban, a teljesség igénye nélkül) és szépirodalmi, művészeti, ismeretterjesztő könyvek sajátos választékát is.

Budapest V., Szt. István tér 4.
Telefon: 174-133

Széchenyi István Könyv-, Katalógus- és Árjegyzékbolt

Könyvtári kiadványok

Fejezetek Budapest múltjából címmel új sorozatot indított a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, hogy különgyűjteményének, a *Budapest Gyűjtemény*nek nagyon értékes várostörténeti dokumentumait, a 17–19. századból származó latin, német és más nyelvű forráskiadványait különféle formában, hasonmás kiadásokban, betűhív átírásokban közreadja, mégpedig a megjelenési formától (kézirat, plakát, térkép, metszet, fénykép) függetlenül. A sorozat első kiadványaként **Bél Mátyás** 1737-ben Bécsben nyomtatott híres munkájának, a *Notitia Hungariae novae historico geographica... (Az újkori Magyarország történelmi-földrajzi ismertetése...)* című, négy részből álló műnek 3. kötetét, pontosabban a kötet Pest város történetével foglalkozó fejezetét, a **Pest város leírását** jelentette meg a könyvtár. A Bél Mátyás születésének és Buda visszafoglalásának háromszázadik évfordulójára (az utóbbi 1986-ban lesz) ezer példányban kiadott kötet kétnyelvű: az egyik oldalon, sárga alapszínű papíron az eredeti latin szövegű oldalak hasonmása látható, a szemben levőn pedig a magyar fordítás, *dr. Szálka Irma* munkája olvasható. Az értékes és érdekes kötetet *Csomor Tibor* szerkesztette, a bevezetőt a sorozatszerkesztő, *Berza László* írta. (1985. 161 l. 150 Ft)

Munkásmozgalmi életrajzok Pest megyéből címmel 285 helyi kötődésű személy rövid, lexikoncikk terjedelmű és jellegű életrajzi vázlatait közli a Pest Megyei Művelődési Központ és Könyvtár kétezer példányban nyomtatott kiadványa, amely a felszabadulási évforduló alkalmából jelent meg. A 30 szerző által írt, *Kende János* és *Szerényi Imre* által szerkesztett összeállítás a munka megkezdéséig, 1979. január 1-ig elhunyt munkásmozgalmi, illetve a munkáshatalomért mártírhalált halt személyek adatait közli nevük betűrendjében. A kötet végén, 14 oldalon fényképek és különféle dokumentumok reprodukcióit találja az olvasó, a szerkesztői bevezetőben említett rövidítésjegyzéket, bibliográfiát és földrajzi mutatót azonban hiába keresi. Helyettük a kiadványt névmutató zárja: ez a személyeken kívül a földrajzi helyekre is utal az oldalszámok feltüntetésével. (Szentendre 1985. 113.l. 14 sztl. lev.)

Bibliofil kiadványainak grafikai sorozatában Feledy Gyuláról adott ki 56 rajzot tartalmazó albumot a Békéscsabai Megyei Könyvtár. A Miskolcon élő, Kossuth-díjas grafikust az életrajzi adatok után közölt egyoldalas méltatás mutatja be a 250 számozott példányban megjelent kiadványban. (1985. Sztl.) – Szintén bibliofil igényű a *Fejér megyei irodalmi füzetek* sorozatban az ünnepi könyvhétre megjelentetett versesfüzet, amely **Bokros János** 47 költeményét tartalmazza **Imádság örömért** címmel. A sárkeresztúri születésű költőt az ugyanonnan származó *Bella István* mutatja be a fülszövegen közölt levél formájában. Az 500 példányban kiadott füzetet *Francsics József* rajzai illusztrálják. (1985. 78 l. 22 Ft)

Magyar szociológiatörténeti füzetek címmel a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár sorozatot indított, amelynek első füzete **Szende Pál (1879–1934)** polgári radikális politikus, közgazdasági író, 1918. nov. 25. és 1919. márc. 21. közötti pénzügyminiszter, majd bécsi emigráns életrajzát és munkásságának bibliográfiáját tartalmazza. Az 500 példányban sokszorosított munkát *Gyurgyák János* állította össze, és ő írta a kiadvány terjedelmének több mint egyharmadát alkotó részletes élet- és pályarajzot is. Az 1030 tételes bibliográfiában 830 tétel jutott Szende Pál könyveinek, tanulmányainak, cikkeinek és recenzióinak évek szerinti, ezeken belül időrendi felsorolására; a 830–841. sz. tételek posztumusz és második kiadásban megjelent műveit veszik számba; Szende Pál munkáinak recenzióit és a személyéről szóló írások adatait a 842–1011. sz. tételek regisztrálják (ugyancsak időrendben); az utolsó 19 tétel pedig a pótlásoké. A kiadványt német nyelvű összefoglalás zárja, mutatók nem készültek a bibliográfiához. (1985. 168 l. 46 Ft)

Borsod-Abaúj-Zemplén megye és Miskolc szakszervezeti könyvtárainak története 1955–1965 címmel *Magyar András* visszaemlékezéseit adta közre 400 példányban a Szakszervezetek Borsod Megyei Tanácsának Köz-

ponti Könyvtára a felszabadulási évfordulónak és a Miskolci SZMT Központi Könyvtár fennállásának negyedszázados jubileuma tiszteletére a *Borsod-Abaúj-Zemplén megye és Miskolc munkáskönyvtárainak története* elnevezésű sorozat 9. füzeteként. (A kiadvány borítóján a munka címe eltér a belső címlapon közölttől, ott ugyanis *A szakszervezeti könyvtárak története Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 1955–1965* cím olvasható.) A szerző, *Magyar András,* aki a közelmúltig, megbetegedéséig az SZMT Központi Könyvtár igazgatója volt, a hetvenes években több, forrás értékű kiadványt publikált az 1945 előtti borsodi és miskolci munkáskönyvtárak, -olvasókörök, szakszervezeti könyvtárak történetéről. A megye szakszervezeti könyvtárhálózatának első évtizedét tárgyaló mostani munkája vázlatossága ellenére szintén fontos könyvtártörténeti dokumentum: szervezeti, állományépítési, képzési és tartalmi kérdésekkel egyaránt foglalkozik, áttekintésének első részében főként a történeti fejlődés tényeire, második részében pedig a személyesebb tárgyalásmódra, megfigyeléseire és vélemény-nyilvánításaira helyezvén a hangsúlyt. A füzet végén, 16 oldalon dokumentumok (fényképek, iratok, plakát) reprodukciói kaptak helyet. (1985. 23 l., 8 sztl. t.)

A Veszprém megyei könyvtári Minerva *(Hasznos adatok a megye könyvtárairól)* valóban fontos információkat közöl a megye valamennyi, könyvtárnak nevezhető intézményéről. A Könyvtárosegyesület megyei szervezete és az Eötvös Károly Megyei Könyvtár által 800 példányban megjelentetett kiadvány 456 könyvtár létéről, helyzetéről és legfontosabb működési adatairól nyújt tájékoztatást, olyanokról, mint például az intézmény neve, címe, telefonszáma, igazgatójának, vezetőjének neve, a gyűjtemény profilja, szolgáltatásai, nyitvatartási ideje, munkatársainak száma, helyiségeinek alapterülete, olvasótermi befogadóképessége, technikai felszerelései, fiókkönyvtárainak adatai. A szerkesztő, *Balogh Ferencné* a könyvtárakat az 1965-ben megjelent Minervához hasonlóan (de – sajnos – a felszabadulás előtti, „klasszikus" minervakiadások területi beosztásával ellentétben) hálózatok szerint csoportosította (tanácsi, szakszervezeti, iskolai, műszaki, orvosi-egészségügyi, akadémiai intézeti, közgyűjteményi, egyházi és műemlék-könyvtárak, egyéb könyvtárak), s adataikat az

1984. jan. 1-i állapot szerint rögzítette. A nagy hálózati kategóriákon belül a hálózat belső felépítése, könyvtártípusai, majd a települések betűrendje, végül az intézmények nevének betűrendje szerint tagolódik az adattár. A kötet használatát helységnév- és külön intézménynév-mutató könnyíti meg a tételszámokra való hivatkozással. Mivel az olvasót nem a könyvtárak hálózati hovatartozása érdekli, hanem sokkal inkább az adott település olvasási, szakirodalom-használati lehetőségeire kíváncsi, talán nem ártana e gondosan összeállított könyvtári kataszter újabb kiadásában fő rendezési elvként visszatérni a települések szerinti intézményi csoportosításra, a hálózatok belső tagolódásának, összetartozásának érzékeltetését pedig a mutatóra bízni. (1984. [1985.] 114 l.)

Levelek id. Szilágyi Ferenchez (1794–1826) címmel 23 levél szövegét teszi közzé *Izsépy Edit* az Egyetemi Könyvtár *Bibliotheca Universitatis Budapestiensis. Fontes et Studia* nevű sorozatának 2. füzetében. A levélegyüttes az Egyetemi Könyvtár egykori igazgatójának, Szilágyi Sándornak hagyatékából került a könyvtár kézirattárába, a címzett az idősebb Szilágyi Ferenc (1762–1828), a kolozsvári református kollégium filológia-professzora, a főiskola igazgatója és könyvtárőre, az első, aki erdélyi főiskolán magyar nyelven tanította a történelmet. A 400 sokszorosított példányban közzétett levelezés jelentőségét az adja meg, hogy a korszak hiányzó folyóiratait abban az időben a professzorok és a csekély számú értelmiségi réteg tagjainak levélváltásai pótolták. Bár ez esetben az írások feladói nem ismert személyek, soraikból mégis felidéződik a kor hangulata, kiviláglanak a „mögöttes" politika törekvései, s értékes művelődéstörténeti és gazdasági adalékokhoz, információkhoz juthat általuk a jelen érdeklődő olvasója, valamint a kutató is. A kiadványhoz jó előszó, lexikonszerű névmutató, idegenszó-jegyzék és német nyelvű összefoglalás készült. (1985. 71 l.)

Javaslatok a tanár- és tanítóképző főiskolák, óvónőképző intézetek könyvtárainak fejlesztésére címmel az Országos Könyvtárügyi Tanács elnöksége által megvitatott előterjesztés – *Tóth Gyula* munkája – megjelent abban a sorozatban, amelyben az Országos Széchényi Könyvtár, Könyvtártudományi és Módszertani Központ közzéteszi a tanács dokumentumait. A sokszorosítással készült füzet példányszáma 250. (1985. 16 l.)

Miskolcz' múltja, jelenje tekintettel jövőjére címmel a Miskolci Városi Könyvtár és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár közösen megjelentette *Kun Miklós* 1842-ben kiadott munkájának reprintjét abban a sorozatban, amely a város muzeális könyvgyűjteményének legértékesebb darabjait kívánja hozzáférhetővé tenni az érdeklődők számára. *A Lévay József Könyvtár kincsei* elnevezésű sorozat 1. sz. kiadványához *Veres László* írt alapos előszót a szerzőről, Kun Miklósról és koráról. A város 1841 és 1845 közötti főbírájának munkája Miskolc várostörténeti monográfiái közül időben a második, jelentőségében azonban az első, mert magyar nyelven jelent meg, és oly időtálló fejlődési szakaszokat állapított meg a város történetére vonatkozóan, hogy korszakbeosztása az 1930-as évek végéig hatott a miskolci helytörténetírók szemléletére. ([1985.] X, 50 l. 25 Ft)

Latinovits Zoltán Hangarchívum címmel annak a gyűjteménynek állományáról adott ki katalógust a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, amely az FSZEK és a Magyar Színházművészeti Szövetség keretében működő Latinovits Zoltán Baráti Kör között 1984 szeptemberében kötött megállapodás alapján alakult ki az FSZEK VII. kerületi főkönyvtárának hangtárában. Az állandóan gyarapodó archívum anyagáról a hangtár évenként egy-egy füzet kiadását tervezi. Az első katalógus összeállítója, *Kelemen Tamás* a kiadvány első részében a műsorokat tárja fel, külön véve a hangfelvételeket és a videofelvételeket, az 1–79., illetve a 80–81. sz. tételekben, majd a szerzői mutató következik, végül – mintegy függelékként – a Latinovitsról szóló művek, előadások felsorolása zárja az ezer példányban sokszorosított kiadványt. ([1985.] 83 l. 15 Ft)

A Magyar Szocialista Munkáspárt XIII. kongresszusa 1985 címmel ajánló bibliográfiát adott ki 500, sokszorosított példányban a salgótarjáni Balassi Bálint Megyei Könyvtár. A szerény terjedelmű, 41 leírást tartalmazó jegyzék első része az előkészületekkel, második része a kongresszus lefolyásával foglalkozik – főként a Népszabadság és a központi pártsajtó, illetve a megyei lap cikkei alapján –, annotációkat azonban nem tartalmaznak a *Gecse Zsuzsanna* által összeállított bibliográfia leírásai. (1985. 8 l.)

A **Címjegyzék a központi, körzeti és önálló szakszervezeti könyvtárakról 1985** c. összeállítás minden eddiginél részletesebb címlistája a különböző típusú szakszervezeti könyvtáraknak. Az Országos Széchényi Könyvtár, Könyvtártudományi és Módszertani Központ által kiadott füzet a fővárosi szakmai központi könyvtárak – ezek hiányában a szakmai központok –, a megyei SZMT központi könyvtárak és mindezen központi intézmények hálózatainak legfontosabb egységeiről (körzeti könyvtárak, főhivatású könyvtárosok által működtetett önálló szakszervezeti könyvtárak) közli a címadatokat, valamint ezeken kívül a könyvtárvezető nevét és a könyvtár telefonszámát is. (Kár, hogy a könyvtárak neve előtt hiányzik a határozott névelő.) Mivel a hálózatokon belül az intézmények nevük betűrendjében következnek egymás után, a jegyzék tartalomjegyzéke a budapesti és a vidéki könyvtárhálózatok és egységeik betűrendes mutatójának is tekinthető, amely külön-külön sorolja fel a fővárosban, illetve a vidéken működő intézményeket. (1985. 61 l.)

A **Kiskunhalasi Városi Könyvtár kiadványai: Mai magyar írók** című sorozatban két újabb válogató bibliográfia jelent meg abból az alkalomból, hogy az ünnepi könyvhéten íróvendégeket fogadott a könyvtár. A **Mándy Iván írói munkássága** másodízben jelent meg, a sorozat 5. füzetének bővített kiadásaként; a **Gyurkovics Tibor költő, prózaíró, drámaíró munkássága** pedig a sorozat 36. darabjaként készült el. Mindkét, 200–200 példányban sokszorosított jegyzék azonos felépítésű: az életrajzi adatok rövid közlése után előbb az önálló munkákat, majd az alkotók folyóirat-publikációit sorolja fel, végül a róluk szóló legfontosabb írásokat veszi számba. Az összeállítás *Balasi Anna* és *Komáromi Szilárd* közös munkája (a Mándy-bibliográfia első kiadásának szerkesztője *Fekete Dezső* volt). (1985. 4, illetve 2 sztl. lev.)

Az Erdészeti és Faipari Egyetem Központi Könyvtárának szolgáltatásai című kalauz a soproni könyvtár legfontosabb és

legújabb cím-, állomány- és szolgáltatási adatait sorolja fel röviden, öt nyomtatott oldalon.

A **Dunakanyari Kurír,** a Duna-kanyar művelődési intézményeinek, egyleteinek és baráti köreinek tájékoztatója különkiadásban jelent meg az 1985. évi ünnepi könyvhét alkalmából. A Pest Megyei Művelődési Központ és Könyvtár által kibocsátott, *C. Tóth Jánosné* által szerkesztett kiadvány könyvtári és irodalmi vonatkozású közleményeket tartalmaz összesen hat oldalon.

A **Tájékoztató Szolgálat** címmel a tatabányai József Attila Megyei Könyvtár által megjelentetett sorozat júniusi kiadványa **A fiatal értelmiség helyzetéről** összeállított ajánló bibliográfia. A röplap jellegű, részben annotált jegyzék *ifj. Horváth Géza* szaktájékoztató munkája, amely egy statisztikai kiadványra, két gyűjteményes kötetre és 25 újság-, illetve folyóiratcikkre hívja fel az olvasók figyelmét.

Július 1-ig a szerkesztőségbe érkezett periodikus kiadványok; munkatervek, -beszámolók, statisztikai adattárak: *Debreceni Hívogató. Nyári előzetes. 1985. június* (Debreceni Városi Könyvtár); *ECSSID Bulletin. Vol. 7. Nr. 1–2. (22–23.) 1985.* (Library of the Hungarian Academy of Sciences – European Coordination Centre for Research and Documentation in Social Sciences [Bécs]); *Eseménynaptár. Módszertani útmutató, bibliográfia és kiállítási segédanyag a negyedév fontosabb évfordulóihoz. 1985/3. sz.* (Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár); *Gazdaságpolitikai Tájékoztató. 1985/4. sz., április* (Balassi Bálint Megyei Könyvtár, Salgótarján); *Irodalomkutatások. Az általános és a szakkönyvtárakban elvégzett irodalomkutatások jegyzéke. 1985. június* (Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár, Szombathely); *Könyvtári kiadványok a Hajdú-Bihar Megyei Könyvtárba beérkezett kötelespéldányok alapján. 1985. I. negyedév. (Hajdú-Bihar Megyei Könyvtár, Debrecen); Könyvtári Tájékoztató. 1985/6. sz., június.* Melléklete: *Könyvtári gyermekrendezvények. Nyári szünidő.* (Nagyközségi Könyvtár, Edelény); *Könyvtári Tájékoztató. 1985/6. sz.* (ÉTI, ÉTINFORM [Építéstudományi Intézet]); *Külföldi Közgazdasági Irodalmi Szemle.* „A"-sorozat. *Referátumok. 1985/1. sz.*, „B"-sorozat. *Bibliográfiák. 1985/1. sz.* (A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Központi Könyvtára) [A kiadvány előző címe: *Tájékoztató a külföldi közgazdasági irodalomról*]; *Magyar folyóiratok jegyzéke. 1985.* (Központi

Statisztikai Hivatal, Könyvtár és Dokumentációs Szolgálat); *A Magyar Könyvtári Szakirodalom Bibliográfiája. 1984/3. sz. M 31 934 – M 32 355.* (Országos Széchényi Könyvtár, Könyvtártudományi és Módszertani Központ); *Műfordítás-bibliográfia. Magyar nyelvű folyóiratokban és napilapokban megjelent szépirodalmi művek analitikus kartonjai. 1984/2. sz.* (Állami Gorkij Könyvtár); *A műszaki könyv- és dokumentumtár állománygyarapodási jegyzéke. 1984/4. sz.* (Anyagmozgatási és Csomagolási Intézet); *OMIKK Híradó. 1985/5. sz.* (Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár); *Szakirodalmi Gyorstájékoztató. 1985/4. sz.* (Testnevelési Főiskola, Könyvtár); *A Szakszervezeti Szemle analitikus feltárása. 1984.* (A Szakszervezetek Vas Megyei Tanácsának Központi Könyvtára, Szombathely); *Szociológiai Információ. A magyar nyelvű és magyar vonatkozású szakirodalom válogatott bibliográfiája. 1983/3. sz., IV. negyedév* (FSZEK); *Tájékoztató a külföldi közgazdasági irodalomról.* „A"-sorozat. *Referátumok. Mutató 1984.* (Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem, Központi Könyvtár) [A kiadvány 1985-től kezdve *Külföldi Közgazdasági Irodalmi Szemle* címmel jelenik meg. A jövőben l. ott.]; *Tájékoztató jegyzék vezetők számára. 1985/4. sz., ápr.* (Hajdú-Bihar Megyei Könyvtár, Debrecen); *Tájékoztató külföldi szociológiai folyóiratokról. 1985/2., 1985/3. sz.* (FSZEK); *Tudományos filmek és videofelvételek. 1985/1. sz., tavasz.* (OMIKK); *Újabb külföldi szerzemények. 1985/3–4. sz., március–április, 1985/5–6. sz., május–június* (FSZEK); *Új kutatási és műszaki fejlesztési jelentések az Országos Műszaki Könyvtárban. Kumulált indexek. 1984.* (OMIKK); *Új külföldi könyvek a debreceni könyvtárakban. 1985/1. sz.* (A Kossuth Lajos Tudományegyetem Könyvtára, Debrecen); *Új szakkönyvek az Országos Műszaki Könyvtárban. 1985/2. sz.* Melléklete: *Egyetemi és főiskolai jegyzetek. 1985/2. sz.* (OMIKK); *Új szerzemények tájékoztatója. 1984/1985. 5. sz.* ([A] SZOT Központi Iskola Könyvtára); *Vas megye irodalma. 1984. jan. 1.–márc. 31.* Kny. a *Vasi Szemle* 1985/1. számából. (A Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár [Szombathely] bibliográfiai füzetei 81.); *Világszerte. Az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum információs szolgálata. 1985/6. sz.* (OPKM). – *Jelentés 1984.* (FSZEK); *Munkaterv az 1985. évre* (FSZEK); *A Pest megyei könyvtárak 1984. évi főbb statisztikai mutatói* (Pest Megyei Könyvtár); *A Körmendi Városi Könyvtár és a tanácsi közművelődési könyvtári hálózat eredményei számokban. 1984.*

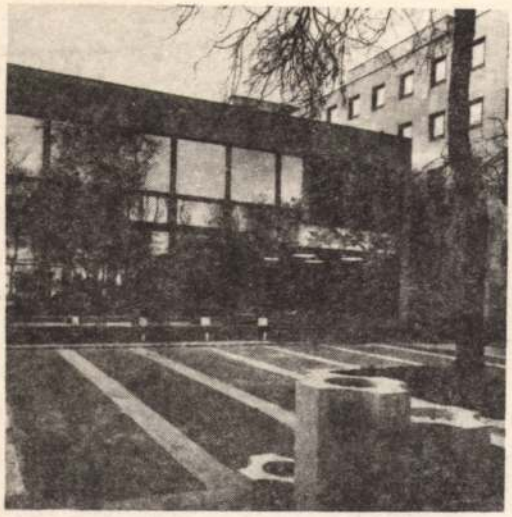

Képek
az MSZMP Politikai Főiskola
1983. július 18-án felavatott,
4300 négyzetméter alapterületű
könyvtáráról

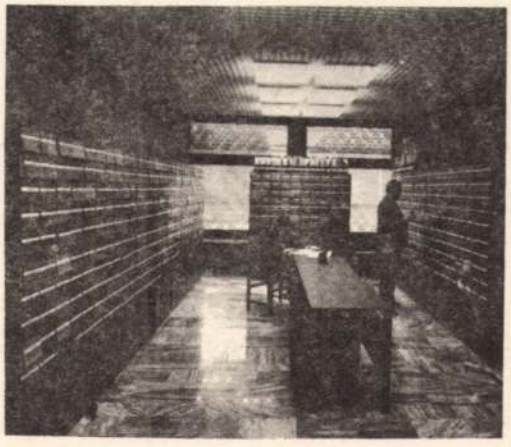

Ára: 13,— Ft
HU ISSN 0450-7886

Bánsági András

x 3 Opus: 170 A Bánsági

Kedves Bp. 84 I. 10.

Dr. Barla Szabó Lavitó
művészettörténén!

Többhónapos betegségem miatt
ezúton – kissé megkésve –

Kívánok eredményekben és
sikerekben gazdag, békés,
boldog Új-Esztendőt, hozzá
jó egészséget!

Tisztelettel
és szívélyes üdvözlettel,

Bánszegi Andor

FAKK-BHV
10
ÉVES
A
FERENCVÁROSI ALKOTÓ
KÉPZŐMŰVÉSZEK
KÖZÖSSÉGE
1975-85

x3

op. 208

BÁNSÁGI ANDRÁS küldetése.

Vonzó példa emelkedése, hiszen édesapja nyomdász volt, Ő grafikus. A mesterség művészetté lépett előre. A tehetség és a munka, ambició és szorgalom révén. Értékei igy nemcsak ténylegesek, hanem megérdemeltek.

A rajt Szini Zoltán és a Fővárosi "IPARRAJZISKOLA" révén biztos alapot és inditékot adott a kibontakozáshoz, igy Bánsági András teljesitménye egyenletes. A grafika mindenese. Jó értelemben az. Grafikus, festő, nyomdász és szobrász egy személyben, - jártas nemcsak az olaj, tempera, akvarell, pasztell, rézkarc, fametszet, linómetszet technikában, hanem kitünő exlibrisek készitője és jeles restaurátor.

Érdeklődési köre tág. Képein, metszetsorozataiban bemutatja a magyar táj és történelem állomásait,- a Hortobágyot, a Balatont, a nógrádi tájat és Budapestet, tárogatozó kuruc harcost és mohácsi busójárást. Több ezer lapja bejárja a kontinens határait is,- a multat és jelent, igy értelmezi Goethe, Schiller, Liszt Ferenc alakját,- mindent, ami emberi érték és méltó a megörökitésre. Igy válik grafikája a művészet fontos szolgálatává, lexikális adatsorrá. Korrekten fogalmazza képi ábráit, melyek közérthetőek, igy ösztönöznek elmélyülésre.

Művelődési grafika ez, minden fontos nyomot felfedez, ábrázol,- igy menti meg a feledéstől. Feladatát azért tudja maradéktalanul megvalósitani, mert termékeny, rajzilag mindig tettre kész, minden apróságot fontosnak itél, és nem tür semmilyen pongyolaságot a kifejezésben.

Megbizhatóak és egyenletesek értékei, s mivel népszerüsiti a kulturához kötött képi világot, annak értelmezését, kiséretét, - népszerü is. Joggal mondhatná bárki: Bánsági András a mai magyar képzőművészet értékes, kiváló művésze.

Alapozó érték, mindent képre alakit, melyet a kortársak nagyvonaluságból elhagytak.

Életmüve ezért tett és eredmény, nélkülözhetetlen küldetés!

Dr. Losonci Miklós
művészettörténész,
főiskolai docens

TERMÉSZETBARÁT TALÁLKOZÓ
KISKUNMAJSA 1984

EMLÉKLAP

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus

részére, aki a Kiskunmajsai Természetbarát Klub

által rendezett TERMÉSZETBARÁT TALÁLKOZÓN részt vett.

Kiskunmajsa, 1984. augusztus 20.

Termelőszövetkezeti SE 197 Kiskunmajsa

Dr. Vedres Ferencné
Természetbarát Klub vezetője

Nagy Csaba
Nagyközségi Tanács elnöke

BUDAPESTI HÚSIPARI HÍRLAP

BFAKK FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE

Számvetés az „alkotóknál"

A Ferencvárosi Alkotó Képzőművész Közösség december 19-én, hétfőn délután tartotta évzáró ünnepségét a sertésvágóhídi KISZ-klubban. A műsoros program keretében az alkotók felajánlott alkotásait, olajfestményeket, akvarelleket sorsoltak ki a részvevők között. Az ünnepségen az alkotókon kívül jelen volt *dr. Szabadkai Gyuláné*, a IX. kerületi Hazafias Népfront művelődési bizottságának elnöke, *Fazzi Hugó* festőművész és *Bánsági András* grafikusművész is.

Az 1983. éves munkáról szóló beszámolójában *Varga Gyula*, a közösség vezetője ismertette az elért eredményeket, és vázolta az 1984. évre szóló feladatokat is. Itt vehette át több alkotó a jó munkájáért járó pénz-, illetve könyvjutalmakat. *Bánsági András* és *Kovács József* a „kerület eredményes társadalmi munkáért" kitüntetést *dr. Szabadkai Gyulánétól* vették át.

Az éves beszámolót hozzászólások egészítették ki: dr. Szabadkai Gyuláné beszélt többek közt a közösségi munkáról, annak szükségességéről napjainkban, az emberiességről, az alkotó munkáról, az esztétikai nevelésről, valamint arról, hogy a jövőben szoros együttműködéssel, a kerületi kulturális intézmények támogatásával tovább kell lépni az alkotó közösségek mozgalmának kiszélesítéséért, a Központi Bizottság kulturális határozatának végrehajtásáért. Elmondta: örömmel tapasztalta a közösségi életet, az alkotói munkát, amely a Budapesti Húsipari Vállalat alkotó közösségében megvalósult.

Elhangzottak hasznos javaslatok is, így például *Nagy Jánosé:* a *közösség zsűrizett alkotásaiból árusítással egybekötött kiállítást rendezni, és az így befolyt összeget a Nemzeti Színház építésének javára felajánlani. A javaslatot a közösség tagjai elfogadták.*

Végül *Jován Mariann* saját verseit, zenéjét, indiai dalokat adott elő, s ezzel a hangulatos műsorral fejeződött be az alkotók évzárója.

— p —

FAKK = BFAKK
FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE BUDAPEST
1097 GUBACSI-ÚT 6

HAZAFIAS NÉPFRONT

Igazolvány

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikusművész
az „Érdemes Társadalmi Munkás"
kitüntető jelvény viselésére jogosult.

1983 december 12.

P. H.

elnök

titkár

Alapító tag

Kisgrafikabarátok Köre
Művészklub.

M. 025.

BÁNSÁGI ANDOR grafikus
Bp.IX.Sobieski J.u.4o. a
Kisgrafikabarátok Körének
1959.aug.5-től tagja.

A KBK klubnapjain a
Művészklubba léphet.

Bp,1959.szept.1o.

KBK elnök Klubigazgató

Alapító tag 1959

IGAZOLVÁNY

BÁNSÁGI ANDOR

RÉSZÉRE,
AKI A KISGRAFIKA BARÁTOK KÖRÉNEK TAGJA
S AKI MINDEN HÓ ELSŐ SZERDÁJÁN, A KBK KLUBNAPJAIN
A FÉSZEK MŰVÉSZ KLUBBA VALÓ BELÉPÉSRE JOGOSULT

BUDAPEST, 1966 AUG 30

KBK TITKÁR KLUB IGAZGATÓ

Kivonat a K I S G R A F I K A 81/2-3
száma 64. oldaláról

BÁNSÁGI ANDRÁS grafikus, körünk egyik alapító tagja munkásságának 50 éves évfordulóját barátai és művésztársai körében 1980. november 18–28 között kis kiállítás keretében tartotta. Megkésve bár, de őszinte szeretettel kívánunk jó egészséget és töretlen alkotókedvet.

Neue Zeitung

28. Jahrgang, Nr. 39 Preis: 1,40 Ft Budapest, 29. September 1984

WOCHENBLATT DES DEMOKRATISCHEN VERBANDES DER UNGARNDEUTSCHEN

Zum achten Mal:

Auf nach Ödenburg!

Gestaltung: Andreas Bánsági

Ödenburg — der Name der Stadt — ren wurden bei diesem Festival

Leselager '84

„Ich habe mich sehr gefreut, daß ich dieses Jahr wieder ins Leselager kommen durfte. Wir haben in Moor elf wunderschöne Tage erlebt. Das wird mir Kraft geben, das ganze Jahr hindurch zu lernen. Ich werde auch die deutsche Sprache üben, weil ich im Lager gesehen habe, daß es sehr nützlich ist, wenn man noch eine Sprache beherrscht.

Wenn ich schlafen gehe, mache ich die Augen zu und träume. Ich träume von den Erlebnissen, die ich gehabt habe... Am liebsten würde ich das ganze Jahr im Leselager sein.“ Unter anderem das stand in der „Lese-Zeitung” des ungarndeutschen Leselagers in Moor. Die Zeitung ist das zweite derartige Blatt, das in einem Leselager aus den Berichten der Kinder angefertigt wurde („Unsere Zeitung“ hieß das „Organ des ungarndeutschen Leselagers der Tolnau“ 1983.) Die Blätter zeugen von der vielfältigen Tätigkeit der Kinder während dieser Zeit, von nützlichen Programmen, die auf „bekömmliche Weise“ wesentliche Kenntnisse über unsere Nationalität — über Literatur, Kulturschätze, Geschichte, Volkskunde — vermitteln. Oft sind junge Reporter am Werk: Auf unserem Foto unten sind die Mitglieder der Reportergruppe in Baar zu sehen, die aus den Komitaten Baranya, Békés und Komárom gekommen sind und zu denen sich auch Kinder aus der Deutschen Demokratischen Republik gesellten. Es kann nur begrüßt werden, wenn die partnerschaftlichen Beziehungen zwi-

Veszprém Megyei Múzeumi Igazgatóság
8201 VESZPRÉM Lenin liget 5. • Telefon: 80-12-153 • Postafiók: 32 • OTP: 863-426054

Veszprém 198 4. szept. 11.
Ügyintéző: dr. László P.
Ügyiratszám: 1496-8
Hiv. szám:
Tárgy:

Bánsági András
grafikus művész

Budapest

Sobieski J. u. 40.
1096

Tisztelt Művész Ur!

Nagyon köszönöm kedves levelét, s valóban megtisztelő számunkra, hogy a Kisgrafikai Biennálé után is kapcsolatunk élő maradt, s nyomon követhetjük munkásságát.
Külön köszönjük a Weimari XX. Nemzetközi Exlibris Kongresszusra kiadott mappáját, amit számunkra megküldött, azt képzőművészeti gyüjteményünkben leltárba vettük.
Egyuttal megragadom az alkalmat, hogy jelezzem, hogy 1985. évben ismét megrendezzük a Kisgrafikai Biennálét, immár a VIII.-at, Tihanyban, ahol szives részvételére számitunk.

Felhivásunkat Önnek is még időben postázzuk. Munkájához további sikereket kivánva

Tisztelettel:

/Dr. Törőcsik Zoltán/
megyei muzeumigazgató

BÁNSÁGI ANDRÁS

grafikai munkássága

Dr. Losonci Miklós
művészettörténész

1984

B Á N S Á G I A N D R Á S
GRAFIKAI MUNKÁSSÁGA

Nem véletlenül hangoztatta Tóth Árpád: "Irók kicsinyje, nagyja rajta csak", mert érezte, tudta, hogy minden müvészi ágazatra, minden rangu, értékü alkotásra szüksége van a társadalomnak. Ez nem kompromisszum az értékrendet tekintve, hanem az emberi közösség egyetemességének érdeke és szolgálata. Nem egy magaslat létezik és számtalan az ösvény, mely csucshoz vezet vagy csak egy pihenőhöz a szerpentin állomásain. A kisgrafika a vizuális köznyelv napjainkban eléggé elhanyagolt és eléggé fel nem ismert müfaja és közege egyben, - az általános közérzet egyik emelője, fokmérője egyben az önmegvalósulás egyik lehetősége, a fejlődés egyik árnyalata, atomja. Ahol az épitészet, a nagy irodalom, a freskó nem tud bekopogni, ott terem a kisgrafika és esztétikai egységeivel jószolgálatot tesz az embernek, egy négyzetméter és egy pillanat környezetvédelmét biztositja képpel, tiszta forrásból lenőlt uj energiával. Igaz, sejt a társadalomban, a képzőművészetben, de nélkülözhetetlen, mert szintén embernemesitő, rejtett szolgálat, névtelen, de tényleges.

BÁNSÁGI ANDRÁS ebbe a szellemi rajzcsapatba tartozik, a kisgrafika az otthona, árhelye, startja, távlata. Ötven éve az, a müfaj hüséges katonája, mindenes szolgálattevője, hiszen 1934-ben végezte el az oklevél tanusága szerint kiváló szorgalommal és előmenetellel a budapesti IPARRAJZISKOLA sokszorositóipari, grafikai mesterképző szakosztályát és kiváló teljesitményéért az egész tantestület dicséretét érdemelte ki. Ezt a magasszintü szakmai felkészültséget a munka legjobb változatáért küzdő, alkotásszintig eljuttatott magatartást hiven mindvégig megőrizte. A szakma igy lett kivételes pillanatokban művészetté, munkája alkotássá,-örök jelenné. Téglát téglára helyezett, igy épült teljessé, véglegessé életmüvének grafikus-épitménye, sok-sokezer lapja, metszete typo-

grafikája, üdvözlő kártyája, ex librise, könyvterve, miniaturája, nyomdai tevékenysége, olajfestménye. Egy ujság se csak vezércikkekből áll, hanem apró napi hirekből, sokszor az olvasó ezt olvassa először; a legtöbb.

Bánsági András sok társával egyetemben a magyar képzőművészet kisgrafika osztagának vizuális hirügyeletese, - őrszolgálatát rendben, folyamatosan, hiányok nélkül, megbizhatóan végezte, végzi, - fontos küldetést vállalva, teljesitve a müfaj névtelen monografusaként.

1914-ben született Temesváron a Prokker nyomdászcsaládban. Első inspirációit Szini Zoltán festőművésztől kapta, aki négy esztendeig ingyenes különrajz-oktatásban részesitette tehetsége elismeréseként. Az Iparrajziskola kitüntetéses elvégzése után apja nyomdájában dolgozott, de nem mulasztotta el önmüvelését és továbbképzését fejleszteni Vesztróczy Manó és több főiskolai tanár segitségével. Nagyon helyesen a szakmai müveletek kifogástalan elsajátitását tüzte ki célul, igy lett, lehetett három mesterlevél megszerzése után először a Bánsági nyomda és könyvkiadó tervező, sokszorositó grafikusa, a felszabadulás előtt az Attila Nyomda Rt. müszaki vezetője. 1945 után országos hirü alkalmazó reklámgrafikus lett. - közel száz vállalatnak tervezte belés külföldi prospektusait, katalógusait és két évtizedig a Közgazdasági és Jogi valamint Minerva könyvkiadó Vállalat grafikusmüvésze volt.

A müfaj fáradhatatlan mindeneseként alapitó tagja a Kisgrafika Barátok Körének, szinedzőként több szines kiadvány repróit tervezte, elismert retusőr és piktografus, a Képzőművészeti Alap retusmüterének egyik alapitó és törzstagja, innen ment nyugdijba 1974-ben.

Bánsági András most 7o éves, de töretlen, fiatal lendülettel dolgozik, számtalan kitüntető és elismerő oklevél birtokosa, kétszer nyerte el Milánóban a Grand-Diplomát. Mindez önmagáért beszél, az is

hogy müvei számtalan hazai és külföldi kiállitáson szerepelt, önálló tárlata nyilt az MSZK-ban, Budapesten és Pécsett. Mintegy több-tizezer rajza, alkalmazó grafikája, jele igazitotta széppé, nemesebbé a könyvkiadványok, prospektusok, katalógusok, oklevelek formátumát, s ez a szépészeti igazitás, a könyvek és egyébb kiadványok belső környezetének csöndes korrekciója,- életmüve, ars poeticája. Ahogy önvallomásában irja: "A klasszikus müvészet emlőin nőttem fel és mindig az élet megszépitésére törekedtem, de az egyre feljebb ivelő pályámat a II. világháboru félbeszakitotta. .... Egyszerü, szerény alkotó ember vagyok és ezért az egyszerü alkotásokat tartom nagyszerünek, szeretem a hétköznapok munkás kis örömeit, mert ezek szépitik meg az egész életünket". Meggyőző erejü, tiszta szavak, egy tartalmas élet hitvallása.

A képzőmüvészet segédmunkása, szakmunkása, alkotó müvésze egy személyben,- erről tanuskodnak jelei, könyvtervei, metszetei, festményei. Még egyszer hangsulyozom; a vizuális müfaj vonzó mindenese. Ha kell rajzol vagy zsüritag, előadást tart ifjusági klubbokban, cimlapokat tervez, az évek során számtalan vállalat, üzem, nyomda, miniszterium, intézmény foglalkoztatta. Munkásságának 50. évfordulóján Stettner Béla pompás ex librisszel köszöntötte, melyre Pánsági András a következőkben válaszolt: "Minden kin, gyötrelem, szenvedés gyöngyöt terem. Ilyen igazgyöngyök Stettner Béla kisgrafikái". Ez a pontos, őszinte, igazságot tartalmazó jellemzés önvallomás is.

1983-ban adta ki mappáját 50 alkotó esztendő törekvéseit, termésének rajzi idézetét. E negyven lapból álló metszetgyüjteményben,- kis könyvtárlat ez a javából,- érzékelhetjük sokoldalu figyelmességét, állandó és egyenletes rajzi erőnlétét nemcsak az üdvözlő kártyákban és ex librisekben, hanem a portrékban is.

Rajzzal emlékezik nemcsak édesanyjára, hanem Nagy Balogh Jánosra, a kitünő Ybl-dijas Flach Jónos belsőépitészre, első mesterére Szini Zoltánra, továbbá a

könyvnyomtatás feltalálójára, Gutenbergre, Petőfi Sándorra, Kós Károlyra. Pompás grafikai leleménnyel örökiti meg lapjain Tabánt, a Bükk hegység erdőit, a mohácsi busójárást, a siklósi várat, falusi udvart, Halászbástyát, balatoni széllovast, tárogatozó kurucot,- hazai tájat, európai feltalálót, történelmünk állomásait.

Tág érdeklődését kulturált és szakmailag hiánytalanul felkészült lapokon kamatoztatja, a társadalom és képzelete megrendeléseit magas szinvonalon kivitelezi,- megbizható rajzi becsületességgel.

Tempója is páratlan. Nemcsak elmélyült, gyors is.- időszerü, hogy grafikánk e nagyszerü anonymusát megnevezzük tiszta hirként országnak, nagyvilágnak, holnapnak: Bánsági András.

Losonci Miklós
művészettörténész
Szentendre

BÁNSÁGI ANDRÁS
GRAFIKAI MUNKÁI

ÁLLAMI BARANYA MEGYEI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT PÉCS

BARANYAI ÉPÍTŐK

A BARANYA MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XVII. ÉVFOLYAM, 5. SZÁM ÁRA: 1,50 1983. MÁJUS

BÉV FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE

A Ferencvárosi Alkotók Képzőművész Közösség egyik alkotója Bánsági András festőművész kiállítása nyílt meg május 3-án a Baranya megyei Építő Vállalat Kultúrközpontjának könyvtártermében Pécsett. A tárlat május 31-ig tart nyitva.

★

Az utóbbi hónapban két kiállítónk tárlata is öregbítette a közösség jó hírnevét. Batiszfalvi Gabriella az Országos Széchenyi Könyvtárban állított ki egy hónapos időtartamban. A sikert bizonyítja, hogy a könyvtár további kiállítások rendezésére kérte fel a közösséget. Másik kiállító Pongrácz Zoltán a Pataki István Művelődési Házban szintén egyhónapos időtartamban állította ki műveit, amelyet nagyon sokan néztek meg, elismeréssel nyilatkozva a látottakról.

A kiállítás első látogatói

Bánsági András grafikai kiállítása a BÉV Könyvtárban

Több országos és nemzetközi kiállításon vett részt, kiállításokat rendezett, Milánóban két alkalommal elnyerte a „Grand-Diplomát".

A felszabadulás után reklámgrafikái bel- és külföldön egyaránt közismertek lettek, a Terv- és Közgazdasági, — Minerva Könyvkiadó Vállalatnak két évtizeden át szerződéses grafikusa, több nagy kiállítás társalkotója volt. Több önálló kiállítása volt külföldön is és színedzőként a Tretyakov és Ermitázs múzeumok festményeinek reprózását végezte.

A Magyar Népköztársaság, Népköztársasági Alap 1959-ben megalakult amerikai konstruktív retusműtermének egyik alapító tagja volt 1974-ig, nyugdíjba meneteléig.

— dí —

Dunántúli Napló

1983. augusztus 2., kedd

Dunántúli Napló

1983. augusztus 2., kedd

— Kiállítás. A Ságvári Endre Művelődési Házban július 30-án, szombattól 17 órakor Bánsági András budapesti grafikusművész fa- és linóleummetszeteiből, kőrajzaiból rendez kiállítást. Ez alkalommal régi budapesti utcarészletek, alkalmi grafikák és ex librisek láthatók. A kiállítás augusztus 14-ig naponta 8 órától 20 óráig tekinthető meg Pécs, Hajnóczy József u. 41. sz. alatt, Uránváros, autóbusz-végállomásnál.

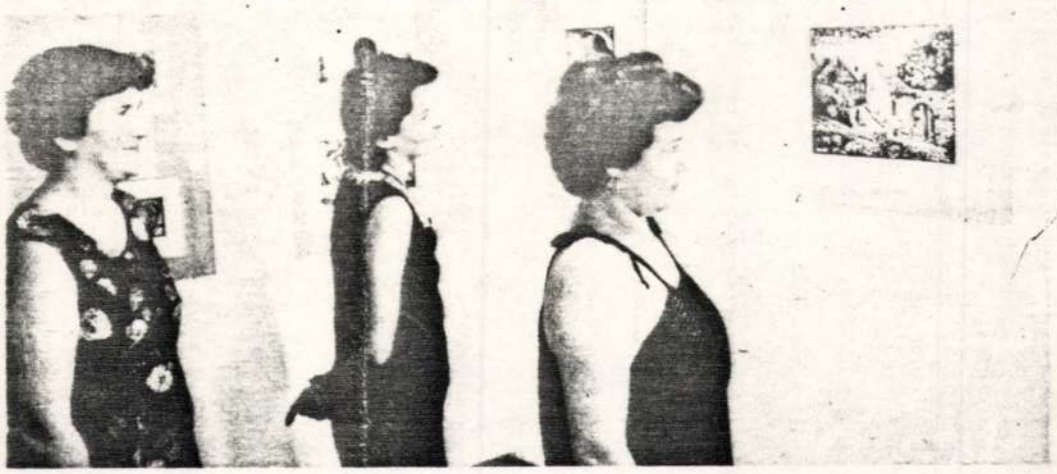

Tizenhárom tablón mutatja be grafikáit Bánsági András a Ságvári Galériában. A budapesti grafikusművész kiállításán metszeteket, ex libriseket és utazási emlékeit idéző litografiákat láthat az érdeklődő. A tárlat augusztus 14-ig tekinthető meg.

Fotó: Proksza László

BÉV.
KÖNYVTÁR
PÉCS

SZÁNTÓ KOVÁCS JÁNOS-U. 1.

1983. MÁJUS 3.-31-IG

METSZETEK,EX LIBRISEK, LITHOGRAFIÁK A BÉV KÖNYVTÁRÁBAN.

JEGYZETEK BÁNSÁGI ANDRÁS GRAFIKUSMŰVÉSZRŐL

Zóka László iró Pécs 1983

A több évezredes multra visszatekintő emberi tevékenységnek gyarapodásával az önkifejezés számos variánsa, produktuma jött létre. A humanizált emberi tartalmakkl átjárt és megnemesitett értékek gondolatok alkotásai között lényeges fejezetet képeznek a vizuális kifejező módozatok és formációk. Nemcsak a képzőművészet nagy alkotásaira gondolhatunk, hanem mellette sokféle tipusu és kivitelezésü munkalehetőség alakult ki. Ebben a rangos együttesben lényeges fejezetet alkotnak a kisgrafikai müfajok, amelyeket egyben a legdemokratikusabb megnyilatkozási lehetőségnek tartanak sokan..... Könnyen és gyorsan sokszorositathatóak, nagy számban és hamar eljuttathatók az érdeklődők szélesedő táborában, könnyen asszimilálhatók, hiszen tartalmaik mondanivalójuk közérthetőek.

Az esztétikai értékek hordozása mellett praktikus szerepet is betölthetnek, például a gyakorlati életben bélyegként funkcionálhatnak. Tematikailag szinte mindent magába fogadhat: minden látvány élmény, indulat, gondolat, a világ számos megnyilvánulása, lényegi vagy felszini kifejeződése értelmezési tartományaiba kerülhet. Mindezeket az alkotó szubjektuma szerint - átalakitva, felerősitve és megujitva - bocsátja megint utjukra..... Tartalmilag természetesen nemcsak pusztán átalakitja, hanem dusitja, nemesiti, finomabb árnyalatokkal részletekkel, egyedi vonásokkal ruházza fel...

A müfaj természeténél fogva igen előnyös, széles körben alkalmazható, pozitiv vonásai ellenére mégsem eléggé elterjedt és nem eléggé ismert ma sem! Sajnos az érdeklődők tábora még mindig alacsony

szinten áll, s nem növekszik kellő mértékben az értők, a rajongók száma. Vajon miért? A válaszhoz elemezzük, elemeznünk kell a müfaj természetét!

x

A grafika már régesrégen polgárjogot nyert, elterjedt, sokfelé és sokféleképpen használják, alkalmazzák. Az emlitett bélyegfunkció mellett cimke,reklám és egyéb célokat és feladatokat is ellát, sőt rendeltetését jól betölti. Nemcsak nevelő hatásu, az árucikk értékét, forgalmazási lehetőségeit jelentősen növeli. Tartalma, mondandója könnyen érthető! Hiszen maga a rajz, az ábrázolás önmagáért beszél, nemcsak felhivja a figyelmet, hanem aktivizáló hatásu szer és formakompoziciójával cselekvésre késztet! A felsorolt és más, még nem emlitett előnyős v vonásai ellenére sem terjedt el az objektivitás biztositotta lehetőségek között. Miért? A kimeritő válaszhoz alapos elemzések szükségesek, ám egyértelmüen bizonyitja e tény, hogy sorsdöntően fontos e m müfaj propagandája, bemutatása a nagyközönségnek, fontos az egyes akciók, kiállitások elemző ismertetése.

x

A rézkarc készitése, a rézmetszés ősi mesterség. A szakértői vélemény szerint ebből ágazódott le a többi grafikai müfaj, amely mintegy 17 ágazatra bomlik. Igen széles területü, mert természeténél fogva mindazt tartalmazhatja, ami látható! A grafika fejlődése a technika előrehaladásával együtt, azzal párhuzamosan haladt és tart napjainkban is.

Alkotójának, gyakorlójának az átlagosnál nagyobb mértékben és intenzitással nyitottnak kell lennie a világ jelenségeire! A müvész lényegéből adódó nyitottság , vegyes és igen széles, változatos témaválasztást önmagától szükségessé teszi! A grafikusnak nem kell külön modellt ülni. Tulajdonképpen az egész világ /tárgy, személy, élmény, terep, eszköz, fotó, stb./ annak minden jelensége, tárgya téma lehet

és azzá is válik. Mindezeket a megfelelő technikával csupán át kell tenni, tusban, vonalban, fekete fehérben kell gondolkodni. A grafika viszont nem lehet fényképszerü, mindezt fel ekll bontania, sajátos rajzos kifejező nyelvre transzformálni. A grafikus gyakorta hosszabb időn át konkrét megrendelésre dolgozik, hiszen a vizuális ábrázolásokra szinte mindenütt szükség van. A gazdasági élet számos területe komoly igényt tart erre az ábrázolási formára. Pld. a bányászati tevékenység mellett a különböző árucikkek készitői és más ágazatok.

x

A grafikai müfaj maga nem nélkülözheti, sőt igényli a népszerüsitést, a figyelemfelkeltést! Egyes vállalatok gazdasági feladataik teljesitése mellett tekintélyes kulturális tevékenységet folytatnak, s ennek koszorujában a vizuális népszerüsitést is elvégzik. Pécsi viszonylatban a Baranya megyei Épitőipari Vállalat müvelődési házat müködtet, lapot ad ki, könyvtárat tart fenn, s itt munkatársai rendszeresen kamarakiállitásokat rendeznek.

A tárlatoknak helyet adó könyvtárat remek arányérzékkel a nagylétszámu munkásszállás középpontjába telepitették. E megoldással az egyik legaktivabb közönségréteg életvitelének eleven szövetébe, élet- és mozgásterébe ágyazták bele a müvelődési objektumot.

A vállalat 1975 óta Debitzky István ny.középiskolai igazgató, közmüvelődési szaktanácsadó kezdeményezésére rendez kamarakiállitásokat. A kezdési időponttól fogva ő a legfőbb kezdeményezője és megvalósitója az ilyen irányu akciónak.

Az elmult esztendőkben a rendezvényeket változatos, sokszinü témaválasztás, a bemutatott alkotók, személyek gondos megválasztása jellemezte. Vidéken és Budapesten élő müvészek munkáiból festményeket, fotókat, ipar- és müvészeti alkotásokat, grafikákat helyeznek ki a tablókra.

Ez év első félévének tárlatai közül a legsikeresebbnek - a reagálások, a látogatottság, a bejegyzések és egyébb adalékok alapján - BÁNSÁGI ANDRÁS, budapesti grafikusmüvész kiállitása minősithető. A valóban gazdag és változatos, sok-sok ezer darabra tehető életmü e sulypontozott válogatása hitelesen villantja föl az alkotói gazdagságot, a müvész érdeklődésének és ábrázolásának széles akció rádiuszát.

Bánsági bár önmagát szerényen maesztrónak vallja magát és nem müvésznek/!/, szuverén világot, egyéni ábrázolási formákat és módozatokat teremtett a kisgrafikai müfaj ábrázolási lehetőségeiben, tradiciókkal átszőtt komplikált világában.

x

Az életmü, a kiállitás ismertetésekor elkerülhetetlenül meg kell ismerkednünk a müvész életutjával!

BÁNSÁGI ANDRÁS grafikus Temesvárott 1914-ben született, nyomdászcsalád sarjaként. Ez a tény lényegesen befolyásolta, mintegy eleve meghatározta pályafutását. Az első világháboru végén egész családja Budapestre költözött. A középiskolai tanulmányait már itt végezte, s első mestere Szini Zoltán festőmüvész, rajztanár, aki mint tehetséges tanitvá ványt több éven át különrajzon dijmentesen tanitotta.

A nagymultu székesfővárosi "IPARRAJZISKOLA" grafikai fakultását szinjelesen, kitüntetéssel végezte el. Diplomamunkáját is itt készitette 1930-1934-ben.

Ez időtől fogva tanulmányait már elszánt akarattal folytatta a napi munka mellett bel- és külföldön. Időközben több /három/ mesterlevelet szerzett a grafikai ágazatokban.

Több éven át a Bánsági "Grafika"-nyomda és könyvkiadó Vállalat tervezője, grafikusa, sokszorositó tipografusa.

Grafikai munkássága egyre eredményesebb, egyre

feljebb ivelő: munkásságát több országos pályázati eredmény, a világkiállitás magyar pavilonja, a mezőgazdasági muzeum, több kiállitás és Milánóban a Grand-diploma kétszeri elnyerése jelezte.

Életrajza a kétségtelen eredmények, pozitivumok ellenére, regényes forfdulatokban bővelkedik. A kor maga a második világháboru időszaka, annak előkészitése és végzetes lefolyása. A korszak feszültségei, mozgásai, ellentmondásai, és egyéb romantikus epizódjai az ő életét sem hagyták érintetlenül: Sokszor kapott katonai behivót, hosszabb rövidebb időt töltött a hadsereg kötelékében, ahonnan végső elkeseredésében dezertált /megszökött/ bujdosott, ahol baloldali, ellenállási tevékenységet fejtett ki, fegyverrel is.

A felszabadulás után - bár most sem szakadt el eredeti és igaz mesterségétől - több évre más irányu megbizatásokat kapott.- A demokratikus átalakulások aktiv harcosa, különböző szintü és jellegü beosztásokban. A törvénytelenségek elindulásával, a Rajk-per miatt politikai megbizatásairól lemondva csakhamar az ország egyik legjobban foglalkoztatott alkalmazó és reklámgrafikát készitő müvésze. Életkörülményei rendeződnek, előnyös körülmények között dolgozhat. Több irányban és müfajban foglalkoztatják. Több kiadó Vállalat, igen sok nagyvállalat bel-és külföldi prospektusait tervezi. Két évtizeden át a Közgazdasági-jogi Könyvkiadó Vállalat szerződéses grafikusa. Nagyobb megrendelői voltak pld.EVIG,CM-KER,Agrótröszt, Vörös Csillag Traktorgyár, M.Kábel-Müvek, M.Szabványhivatal, Csomagolástechnika, Földmüvelési Miniszterium, Belker.Miniszterium, Bábolnai Á.G. Bányagépgyártási Tröszt stb. és más gazdasági érdekeltségü vállalatok. Ő tervezte a megalakuló TSZ-ek alakuló és mükédési okleveleiket. A grafikai müfaj biztositotta lehetőséggel, emblémákat,piktogrammokat, katalógusokat, könyveket, és egyéb grafikákat készite

Mindezek mellett fiatalabb pályatársai képzésében és oktatásában alaposan kivette részét, hiszen rendszeresen előadó tanár a különböző akadémiákon.

Magas képzettsége, kiforrott gyakorta és sok irányu elfoglalságai mellett még tovább képezte magát. Az ötvenes évek elején a Magyar Népköztársaság Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége művészeti bonctan tanfolyamot szervezett, amelyen Bánsági hallgatóként részt vett.

Időközben az igényes és nem alkalmi jellegü munkáiból kiállitások készültek. Több alkalommal nagykiállitások társalkotója. Két izben a F.T.I. kiállitásain dolgozott, amelyeket a Szovjetunióban is bemutattak. Grafikusként dolgozott az Őszi vásárban a BNV-n. Önálló tárlatai voltak az NSZK-ban és belföldön grafikus munkásságának ötvenedik jubileuma alkalmából.

Az aktiv és sokoldalu müvészi munka mellett és egyéb feladatok teljesitésén kivül a művészetszervezésből is kivette részét: Képzőművészeti szakkörök egyesületek alapitója, vezetőségi tagja. Dolgozott a Tratyakov és Ermitázs képtárak festményeinek reprózásán mint szinedző.

Az 1959-ben megalakult Magyar Népköztársaság Képzőművészeti Alap, a erikai konstruktiv retusmütermének egyik alapitója és törzstagja.

Összefoglalólag elmondhatjuk, hazánk egyik legjobban foglalkoztatott grafikusa, pitografusa, retusőre. A nyomtatásban megjelent grafikai munkái több tizezerre tehetőek... Könyvei, amelyekben részben, vagy egészben bedolgozott grafikákkal, egész kis könyvtárat alkotnak. Több grafikai munkáját már most muzeumban őriznek. A szinek világában is megtalálta helyét.

Eddig mintegy ötven alkalommal rendezett kiállitást.

A Magyar Kisgrafika Barátok Körének egyik alapitótagja 1959-óta s e müfajban is fáradhatatlan szor-

galommal végzi művészi és társadalmi tevékenységét. Megjelent 1983-ban, egy 40 lapból álló metszetgyüjteménye, amely bizonyitja Bánsági András kimagasló szakmai grafikai és jeles művészi képességeit.

Számtalan kitüntető és elismerő oklevél birtokosa.

x

A vizuális műfajok, kifejezési formák előtt nagy jövő áll. Általában igaz, hogy a vizuális uton szerzett információké, informálódásé a jövő. Tehát a műfaj és művelői előtt nagy és egyre jobban kitáguló horizont van. E műformák alkotói, s köztük Bánsági András munkái mindjobban gyarapodó közönségra számithatnak. Munkái a fokozatosan növekedő érdeklődők táborát, gondolatait, érzéseit hivatottak kifejezni, tolmácsolni a még meg sem fogalmazott, a még ki nem mondott, ám a zsigerekben élő és keringő szenvedélyeket. Konkrét és határozott formát, kifejezésbeli alakot adva az emberi mélyörvényléseknek.

A Bánsági grafikák fejlődő, grarapodó tendenciát mutatnak.

A szerző életrajzi állomásain végighaladva határozottan kitapintható a fejlődés, a lendület, az előrehaladás. Munkáinak ismerői valamennyien ezt az energikust ivelődést kivánjuk tovább lenditeni a végtelen felé!

☆
ÉRTÉKES
MŰVÉSZI
☆
=
FESTMÉNYEK
GRAFIKÁK

★

TÁJKÉPEK
ÉLETKÉPEK
CSENDÉLETEK

★

OLAJ
TEMPERA
AKVARELL
PASZTELL

★

EX LIBRIS
MINIATURÁK
RESTAURÁLÁS

★

Állandó kiállitás keretében megtekinthetők
Megvásárolhatók
Megrendelhetők

Bánsági András

GRAFIKUS

Budapest, IX., Sobieski János u. 40.
Telefon: 339-791.

EX LIBRIS
BANSAGOPANDHAS

XX. Internationaler Exlibris-Kongress in Weimar

Der Internationale Exlibris-Kongreß mit Weltausstellung wird zweijährlich veranstaltet. Nach London war nun im August Weimar (DDR) Gastgeber. In der ungarischen Delegation befand sich auch Graphiker Andreas *Bánsági*, Mitglied der Sektion für Bildende Künstler des deutschen Verbandes. Auf der Weltausstellung repräsentierten insgesamt 32 Linolstiche seine 50jährige künstlerische Tätigkeit.

„Aus 22 Ländern kamen Gäste zum Kongreß", erzählt Andreas Bánsági, „auf der Weltausstellung in der Weimarer Kunsthalle waren mehrere Tausend Werke der etwa 400 Künstler ausgestellt worden. Es bleibt für mich ein unvergeßliches Erlebnis, was ich auf dieser Ausstellung alles an künstlerischer Schönheit und technischer Vollständigkeit sehen konnte."

Andreas Bánsági war mit einer direkt für diesen Anlaß gefertigten deutschsprachigen Mappe nach Weimar gefahren.

„Zu meiner Freude wurde meine Mappe mit großem Interesse aufgenommen. Die Sammler und Graphiker haben nach altem Brauch untereinander viele Werke getauscht. Großen Zuspruch hatte von meinen Werken z. B. das Schiller-Exlibris. Auch wir haben einen Gruß, wie die Kumpel ihr ‚Glück auf!': unser

Schiller-Exlibris von Andreas Bánsági

heißt ‚Guten Tausch!' Im Erich-Wendt-Klub, wo diese Tauschaktionen abgewickelt wurden, herrschte immer Hochbetrieb: Japaner tauschten mit Italienern, Polen mit Belgiern, Ungarn mit Holländern, Bulgaren mit Österreichern usw."

Die Stadt Weimar bot mit ihren zahlreichen Sehenswürdigkeiten — Goethe-Haus, Schiller-Haus, Franz-Liszt-Gedenkhaus usw. — für die freien Stunden reiche Programme. Außerdem suchten die Kongreßteilnehmer Eisenach auf, weilten auf der Wartburg, besuchten das Bach-Haus und auf dem Heimweg das Schloß Molsdorf.

„Wir wohnten herrlichen Konzerten bei", setzt Andreas Bánsági fort, „ich traf alte Bekannte und schloß neue Bekanntschaften. Der XX. Internationale Exlibris-Kongreß diente im wahren Sinne des Wortes der Freundschaft der Völker auf der ganzen Welt, wie es auch am letzten Tag, am Abschlußabend von mehreren Teilnehmern betont wurde. Wir verabschiedeten uns voneinander mit ‚Auf Wiedersehen 1986 in Holland!'" schloß Andreas Bánsági.

— yer —

Neue Zeitung

Wochenblatt des Demokratischen Verbandes der Ungarndeutschen

Erscheint jeden Samstag.

Chefredakteur:
Peter Leipold.
Stellvertretender Chefredakteur:
Attila Toronyi.

Redaktion:
Budapest VI., Nagymező u. 49.
Telefon: 326-334.
Anschrift der Redaktion:
Budapest, Postfach 224 H—1391.

Verantwortlich für die Herausgabe:
Norbert Siklósi, Lapkiadó Vállalat,
Budapest VII., Lenin krt. 9/11.

Vertrieb: Ungarische Post. Bestellbar bei allen Zeitungsausträgern und auf allen Postämtern. Für Institutionen in Budapest durch Überweisung auf das Konto KHI 215-96162. Abonnentenpreis: Halbjährlich 36 Ft, jährlich 72 Ft. Für unverlangt eingesandte Manuskripte übernehmen wir keine Verantwortung.

HU ISSN 0415—3049

Direktbestellungen im Ausland über Außenhandelsunternehmen „Kultúra",
H—1389 Budapest, Postfach 149.
Bankkonto: Magyar Nemzeti Bank,
H—1850 Budapest, Kontonr.: 024—7/Kultúra.
Jahresabonnement: 48,50 DM.

Deutsche Demokratische Republik:
Bestellungsannahme bei allen Postämtern.

Bundesrepublik Deutschland:
Kubon und Sagner
Hess-Straße 39/41
D—8 München 34

Brücken Verlag GmbH
Ackerstraße 3
D—4 Düsseldorf

Harry Münchberg, Hahnerkleer Straße 34,
3394 Langelsheim 2.

W. E. Saarbach GmbH
Froschausgasse 7.
D—5 Köln

Österreich:
Globus, Vertrieb ausländischer Zeitschriften
Höchstädtplatz 3.
A—1206 Wien

Libro-Disco, Ungarische Bücher und Schallplatten aus Wien Domgasse 8.
A—1011 Wien

Index: 25/646. 7814 Druckerei Révai
Budapest, Vadász utca 16, 1054
F. v.: Horváth Józsefné dr.

NATIONALE FORSCHUNGS- UND GEDENKSTÄTTEN
DER KLASSISCHEN DEUTSCHEN LITERATUR IN WEIMAR
GOETHE-NATIONALMUSEUM

NFG, DDR-5300 Weimar, Burgplatz 4 (Schloß), Postschließfach 12 und 309

Herrn
Andreas Bánsági
Sobieski u. 40

H-1096 Budapest

VR Ungarn

Ihre Zeichen	Ihre Nachricht vom	Fernsprechangabe	Unsere Zeichen	Datum
			Dr. Ha/Bs	19.12.1984

Betr.:

Sehr geehrter Herr Bánsági,

herzlichen Dank für die uns übersandten Exlibris zum XX. Kongreß der FISAE 1984 in Weimar! Wir haben uns über Ihre Stiftung sehr gefreut und die schönen und interessanten Grafiken von Ihrer Hand in den Bestand unserer Grafik-Sammlung aufgenommen. Weil das historische Schillerhaus auch unserem Museum untersteht, kamen so zwei Serien Ihrer Arbeiten in unseren Besitz. Natürlich haben wir uns darüber doppelt gefreut.
Außer den Memorialstätten zu Goethe und Schiller gehören auch noch die Museen zu Herder und Wieland zum Bereich des Goethe-Nationalmuseums, sowie das Liszthaus mit seiner Ausstattung. Sicher haben Sie diese letzte Weimarer Wohnstätte des großen ungarischen Musikers bei Ihrem Aufenthalt im vergangenen Herbst auch aufgesucht.
Mit den besten Wünschen für Sie zum Neuen Jahr

und freundlichen Grüßen

Handrick

Dr. Willy Handrick
stellv. Museumsdirektor

Fernruf 2945
Telex 618975 nfg dd
Telegramm-Adresse
Klassikerstätten Weimar
Bankkonto 4181-24-130352
EDV-Kurzform NFG Weimar

v 19 16 RnG 27 179 84 209

Szeretettel meghívjuk Önt

1984. december 3-án, hétfőn 16 órára

„Schiller életműve és hatása"

kiállításunk megnyitására.

A kiállítást megnyitja:

DR. HELMUT BRANDT,
a Jenai Friedrich Schiller Egyetem professzora

A kiállítás helye:

NDK Kulturális és Tájékoztatási Központ
Budapest V., Deák tér 3.

Meghívó

December '84

FRIEDRICH SCHILLER
Megemlékezés a német költő születésének 225 évfordulójáról

3. hétfő	9.00	Sajtótájékoztató
	10.00	**Tudományos konferencia** „Schiller életműve és hatása, különös tekintettel műveinek magyarországi fogadtatására"
	16.00	**„Schiller életműve és hatása"** A kiállítást megnyitja: Prof. Dr. Helmut Brandt (F. Schiller Egyetem Jéna)
4. kedd	10.00	**A tudományos konferencia** A kétnapos tanácskozás

Előadók:
Prof. Dr. Siegfried Streller, Humboldt-Egyetem Berlin
Prof. Dr. Wolfgang Stellmacher, Humboldt Egyetem Berlin
Prof. Dr. Helmut Brandt, Schiller Egyetem Jéna
Dr. Némedi Lajos professzor KLTE Debrecen
Dr. Tarnói László docens, ELTE Budapest
Dr. Fried István docens, JATE Szeged
Dr. György Eszter, Magyar Színházi Intézet
Szinetár Miklós rendező, Vígszínház

A Weimari XX. Internationaler Exlibris /FISAE/ Kongressus és Világkiállitást Schiller születésének 225. évfordulója tiszteletére tartották meg 1984 VIII.24-29 között.
Meghivást kaptam, amelyre nemcsak személyesen vettem részt, hanem 22 nemzet 400 müvészének 2747 alkotásai között 32 ex-libris-kisgrafikámat állitották ki.

Ez alkalomból megjelent a Weimari német nyelvü mappám 18 exlibrissal, amely osztatlan sikert aratott.

x

Igen megtisztelve éreztem magam, midőn 84 december 3 - 4-re, az NDK Centrumban megrendezett Schiller kiállitás megnyitójára meghivtak és a 4.-i fogadáson is résztvehettem. A vigszinházbeli Schiller: Don Carlos előadására tiszteletjegyet kaptam. Valamint az NDK budapesti Nagykövetségére is.

Köszönet érte!

Ha betegen is de elmentem!

LISZT FERENC MÚZEUM

Sopron, Május 1. tér 1.
9400, Pf. 68.
Telefon: 11-463 főépület
11-327 régészet

Bánsági András
grafikusművész
Budapest 1096
Sobieski u.4o.

Tisztelt Művész Úr !

Szives küldeményét megkaptuk, köszönjük hogy muzeumunkra is gondolt, mint amelyik Liszt emlékeket, érmeket és művészi ábrázolásokat is gyüjt.

Gratulálok az albumhoz és az exlibris világkongresszuson elért sikeréhez.

Sopron, 1985 január 3.

Szivélyes üdvözlettel

Dr. Domonkos Ottó
/Dr. Domonkos Ottó/
muzeumigazgató

SZs 83.0267

LISZT FERENC TÁRSASÁG 1893
LISZT SOCIÉTÉ, BUDAPEST • LISZT GESELLSCHAFT, BUDAPEST
LISZT SOCIETY, BUDAPEST • ОБЩЕСТВО ИМ. ФЕРЕНЦА ЛИСТА, БУДАПЕШТ

1061 BUDAPEST, LISZT FERENC TÉR 8. TELEFON · 414-785, 224-827

Budapest, 1985. január 10.

BÁNSÁGI András úrnak
Budapest
Sobieski u. 40.
1o96

Igen tisztelt Bánsági Ur!

Ex libris gyüjteményét, amely dátum nélkül érkezett hozzánk, köszönettel megkaptuk és azt az Ön kérésének megfelelően visszaigazoljuk, és könyvtárunkba kívánságának megfelelően az utókor részére megőrzésre elhelyeztük. /Leltári száma: K-275/

Tisztelettel:

Forrai Miklós
főtitkár

EVANGÉLIKUS ORSZÁGOS MÚZEUM
1052 Budapest, Deák tér 4.
Tel.: 174-173

45/1985.

BÁNSÁGI ANDRÁS grafikus
BUDAPEST IX.
Sobieski János u. 4o.

Köszönettel vettük a Muzeum részére küldött Weimari mappáját, valamint az öt Luther-exlibrist, amivel gyüjteményünket gazdagitotta.

Alkotó munkásságában további sikereket kivánunk

üdvözlettel:

Bp.1985. febr. 21.

Dr.Fabiny Tibor
muzeumigazgató

EVANGÉLIKUS ORSZÁGOS MÚZEUM
Budapest, Deák tér 4.
1052

BÁNSÁGI ANDRÁS grafikus
Budapest IX.
Sobieski János u.
1o96.

816554 FN

Bánsági András
grafikus
Budapest, IX.
Sobieski J. u. 4o.
1 o 9 6.

Tisztelt Bánsági Ur!

Küldeményét - a Budapesti Történeti Muzeum Bartók Béla Emlékháza gyüjteménye számára - hálás köszönettel átvettük. Nagy örömünkre szolgál, hogy alkotásainak birtokosai lettünk.

Gratulálunk a Kongresszuson való szerepléséhez, és további eredményes alkotómunkát kivánunk.

Budapest, 1985. február 15.

Tisztelettel:

Paálné, Nyujtó Zsuzsa
a Bartók Emlékház vezetője

BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM
BUDAVÁRI PALOTA „E" ÉPÜLET
BUDAPEST, I., SZENT GYÖRGY TÉR 2.
POSTACÍM: BUDAPEST
POSTAFIÓK 4.
1250

Bartók Emlékház

BUDAPEST 1985 II 26 714

Bánsági András
grafikus

Budapest, IX.
Sobieski J. u. 4o.

1096.

Iparművészeti Múzeum — 1872 — Musée Hongrois des Arts Décoratifs

Köszönő Oklevél

Bánsági András 1o96 Budapest IX. Sobieski u. 4o.

Az Iparművészeti Múzeum Főigazgatósága hálás köszönetét fejezi ki azért az ajándékért, amellyel az Iparművészeti Múzeum

ex libris

gyűjteményét gazdagítani szíves volt.

Az ajándék tárgya:

Bánsági András grafikus jubileumi emlékmappája Weimar IV. mappa 5o év a grafika a müvészet szolgálatában Bánsági András

Budapest, 19 84. október 8.

Mikó Pál

főigazgató

1000 db — 75.94540 Közl. Ny.

Köszönő Oklevél

Bánsági András Budapest IX. Sobieski János u. 4o 1o96

Az Iparművészeti Múzeum Főigazgatósága hálás köszönetét fejezi ki azért az ajándékért, amellyel az Iparművészeti Múzeum

ex libris

gyűjteményét gazdagítani szíves volt.

Az ajándék tárgya:

Bánsági András grafikái 1983.

Bánsági András grafikus III. jubileumi emlékmappája + II.

Budapest, 1984. október 18.

Nikelszky Pál

főigazgató

1000 db — 75.94340 Közl. Ny.

NR. 215 – DIENSTAG, 11. SEPTEMBER 1984

Der Morgen
ZENTRALORGAN DER LIBERAL-DEMOKRATISCHEN PARTEI DEUTSCHLANDS

Berlin
Dienstag
11. September 1984
Nr. 215
40. Jahrgang

Glückliche Sammler

Anmerkungen nach dem XX. Exlibris-Kongreß in Weimar

Goethes Wort, daß Sammler glückliche Menschen seien, galt jüngst in Weimar für fast 300 Leute aus 19 Ländern, die am Abend seines 235. Geburtstages ihren XX. FISAE-Kongreß abschlossen. Als Angehörige der Internationalen Vereinigung Nationaler Exlibris-Gesellschaften gilt ihre Sammelleidenschaft dem Exlibris, einer kleinen Grafik, die auf die Innenseite eines Buchdeckels geklebt wird, um anzuzeigen, wem dieses Buch gehört. „Ex libris" heißt ja „aus den Büchern".

Das älteste deutsche Blatt dieser Art wurde von Albrecht Dürer für seinen Freund und Förderer Willibald Pirckheimer gestaltet. Auf ihn beruft sich die Pirckheimer-Gesellschaft im Kulturbund der DDR, eine Gesellschaft für Buchkunst und Bibliophilie, die auch Heimstatt der Grafik- und Exlibris-Sammler und als solche Mitglied der FISAE (Federation internationale des societes d'amateurs d'exlibris) ist.

Das Exlibris entwickelte sich im Zusammenhang mit der Erfindung der Buchdruckerkunst und den humanistischen Bestrebungen des Bürgertums der Renaissance, in deren Folge erstmals außerhalb der Klöster größere Privatbibliotheken entstanden. Hatten die Bischöfe und Adelshäuser zumeist ihre Wappen auf die Bucheignerzeichen drucken lassen, so wollten die gebildeten Bürger ihre geistigen Interessen, ihren Beruf oder ihre speziellen Neigungen, oft in allegorischer Form, dargestellt sehen. Noch heute zeichnet sich ein echtes Exlibris dadurch aus, daß der Künstler es direkt für den Besteller anfertigt, also dem Blatt nicht nur seine eigene künstlerische Handschrift mitgibt, sondern neben dem Namen auch eine bildhafte Charakterisierung des Buchbesitzers. In der Buchmarke ist diese auf ein typisches Zeichen reduziert.

In den sozialistischen Ländern sind neben die privaten Auftraggeber zunehmend öffentliche Institutionen, Bibliotheken der Betriebe, Schulen oder Organisationen getreten, wie auch die Sammler mit ihren Schätzen durch Ausstellungen, Vorträge und gedruckte Publikationen das kulturelle Leben bereichern. So

Rudolf Rieß, BRD, humorvolles Privat-Exlibris

Andras Bansagi, Ungarn, Widmungsblatt für den FISAE-Kongreß

berichteten die sowjetischen Vertreter der Allunionsgesellschaft für Bücherfreunde (welche sich jetzt um die Mitgliedschaft in der FISAE bewirbt), daß ihre Organisation zu bedeutenden Jubiläen Wettbewerbe ausschreibt und Aufträge vergibt, um damit neu gestaltete Bibliotheken zu kennzeichnen. Die Delegation vom Kreis der Ungarischen Kleingrafikfreunde, die zahlenmäßig stärkste Ländervertretung, informierte über eine gegenwärtig laufende Ausstellung in ihrer Heimat und übergab, wie andere Nationalgesellschaften auch, den Kongreßteilnehmern eine Mappe mit Exlibris.

Öffentlichkeitsarbeit über ein so eng begrenztes Sammelgebiet geht meist von privaten Initiativen aus. So geben die Dänen nicht nur eine vorbildliche Fachzeitschrift mit internationalen Beiträgen heraus, sie bemühen sich gegenwärtig, 4 private Sammlungen in einem Kunstmuseum in Friedrichshavn würdig unterzubringen. Die Deutsche Exlibris-Gesellschaft der BRD, eine der ältesten der Welt, gibt ein Jahrbuch heraus und bietet eine Wanderausstellung an, die nach Ländern, Künstlern oder Motiven variiert werden kann. So gab es in Weimar einen regen Erfahrungs- und natürlich Exlibrisaustausch.

Als Ausrichter des Kongresses hatte der Kulturbund einen Wettbewerb zum 225. Geburtstag Schillers ausgeschrieben, an dem sich Künstler aus 13 Ländern beteiligten. Ihre Exponate wie auch die seit dem letzten Kongreß in Oxford 1982 neu entstandenen Exlibris aus allen Mitgliedsländern (als 24. Land wurde jetzt Bulgarien aufgenommen) sind noch bis Ende September in der bisher umfassendsten Ausstellung der DDR in Weimar zu sehen. Auf Schloß Burgk an der Saale wurde eine ständige museale Exlibris-Sammlung eingerichtet, die vierteljährlich wechselnde Expositionen mit Katalogen bringt.

Mit diesen Aktivitäten werden in unserem lesefreudigen Land dieser reizvollen Kleingrafik sicherlich neue Freunde gewonnen.

Ute Wermer

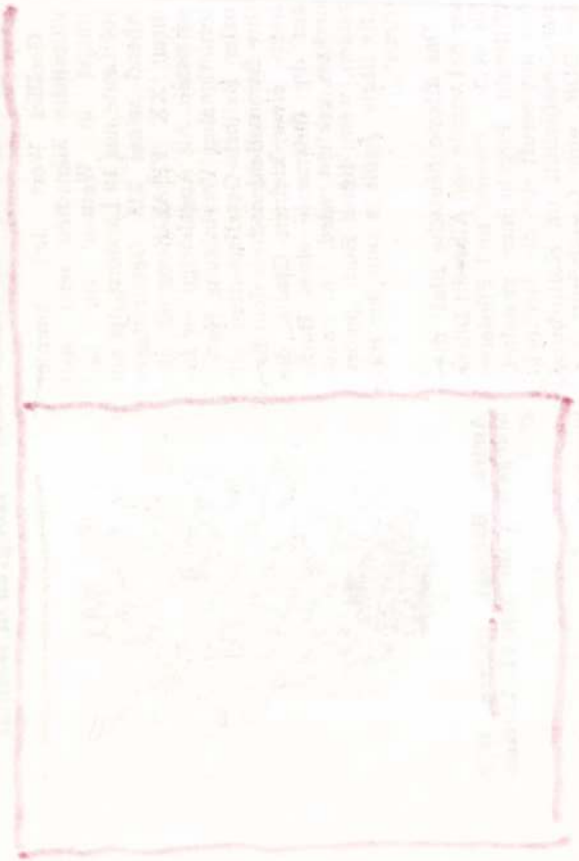

WIRKSTOFF

Organ der Leitung d
Betrieb des VEB Ph

im VEB Berlin-Chemie,
Dresden

23

1. Dezember-Ausgabe 1984
27. Jahrgang/10 Pf

der DDR anläßlich des
restages der DDR erhielt
llig zu Recht, auch wenn
er Meinung nach nichts
gewöhnliches ist, was
stet. Eben das ist typisch
ie Genossin Erika Neu-

Gudrun Schäfer
Red.mitglied

age im

l der Ballettgastspiele
e ich das Gastspiel aus
nit seiner hochinteressan-
terpretation des Bolero
heben.
östlichen Flair brachte
astspiel der Peking-Oper
r VR China. Die stark be-
örpersprache gepaart mit
rischer Musik und zauber-
Kostümen faszinierten die
ier. Als Opernfan begei-
mich die Aufführungen
roatischen Nationalthea-
wobei „Norma" solchen
ichen Glanz vermittelte,
lle meine Erwartungen
f. Im Schauspiel gelang
eine Karte für das „An-
bjekt" der Schweriner zu
rn. Dieses war mit seinen
echs Stunden Spieldauer
Bergewöhnliches Theater-
s. Das gesamte Ensemble
vier Stücke, denen eine
liche Konzeption zu
e lag und bot mit seinem
Engagement eine Manife-
für den Frieden.
n inzwischen auch der
ralltag wieder eingekehrt
den diese Festtage mit ih-
ranstaltungen noch lange
ingen und setzen Maß-
ür die Berliner Bühnen.

H. Wünsch

Anatoli I. Kalaschnikow, Moskau
Exlibris für die „Allunionsgesellschaft der Bücherfreunde"

Ein seltenes Hobby:

Ausstellung von Exlibris in unserer Gewerkschaftsbibliothek

Kennen Sie Exlibris?

András Bánsági, Budapest
Widmungsblatt für den XX. Internationalen Exlibris-Kongreß in Weimar

„Ex libris" ist lateinisch und heißt „aus den Büchern"; mit diesen beiden Worten und dem Namen des Bucheigentümers werden seit dem 15. Jahrhundert kleine grafische Blätter versehen, die als kulturvolles Bucheignerzeichen auf die Innenseite des vorderen Buchdeckels geklebt werden. Freilich gab es schon vordem verschiedene Eigentumsvermerke in berühmten Bibliotheken, angefangen bei den gesiegelten Anhängern an den Schriftrollen des Altertums und Mittelalters bis zu den kunstvollen handgemalten Wappen der Adelshäuser oder Bistümer. Bücher waren damals handgearbeitet und deshalb sehr wertvoll. Mit der Erfindung der Buchdruckerkunst durch Gutenberg um 1445 wurde es auch den wohlhabenden Bürgerfamilien möglich, sich eine Hausbibliothek anzuschaffen. Die Bücher sollten gekennzeichnet und zugleich geschmückt werden, und so gaben reiche Bildungsbürger an bekannte Künstler den Auftrag zum Entwurf und Druck eines grafisch gut gestalteten Exlibris. Eines der ersten bekannten Blätter dieser Kleinkunst in Deutschland ist das Exlibris, das Albrecht Dürer für seinen Freund und Förderer Willibald Pirckheimer entwarf.

Auf diesen tatkräftigen Humanisten und vielseitigen Wissenschaftler beruft sich die „Pirckheimer-Gesellschaft im Kulturbund der DDR", in der die Bibliophilen und Grafiksammler organisiert sind. Sie ist Mitglied der FISAE, einer internationalen Organisation der Exlibris-Sammler, welche im August dieses Jahres in Weimar ihren 20. Kongreß abhielt. Dort trafen sich 300 Sammler und Fachleute aus 19 Ländern. In einer Ausstellung in unserer Gewerkschaftsbücherei, die anläßlich des Tages des Chemiearbeiters eröffnet wurde, zeigen wir Beispiele der Exlibris-Kunst der Gegenwart aus 12 Ländern. Sie kann bis Mitte Dezember zu den üblichen Ausleihzeiten besichtigt werden.

Wer mehr über diesen Bereich der bildenden Kunst wissen möchte, kann das in ein bereitliegendes Besucherheft eintragen.

Ute Wermer

Friedrich Schiller zum Gedächtnis

Es gibt ein unmittelbareres und volleres Wirken eines großen Geistes als das durch seine Werke. Diese zeigen nur einen Teil seines Wesens. In der lebendigen Erscheinung strömt es rein und vollständig über. Auf eine Art, die sich einzeln nicht nachweisen, nicht erforschen läßt, welcher selbst der Gedanke nicht zu folgen vermag, wird es aufgenommen von den Zeitgenossen und auf die folgenden Geschlechter vererbt. Dies stille und gleichsam magische Wirken großer geistiger Naturen ist es vorzüglich, was den immer wachsenden Gedanken von Geschlecht zu Geschlecht, von Volk zu Volk immer mächtiger und ausgebreiteter emporsprießen läßt.

Wilhelm von Humboldt über Schiller

In diesen Tagen gedenken wir des großen deutschen Dichters Friedrich Schiller; sein Geburtstag jährt sich zum 225. Male. Wer über Jahrhunderte hinweg im Gedächtnis der Menschen bleibt, muß Großes, Bleibendes für sie geleistet haben.

Schillers Größe besteht in seiner Leistung als Dichter, Dramatiker und Historiker. Die Literaturgeschichtsschreibung durchdringt seit seinem frühen Tode (1805) sein Werk, das in der kurzen Lebensspanne von sechsundvierzig Jahren an Umfang und Bedeutung unvergleich gewachsen war. Das Schillerbild unterlag in der Vergangenheit manchen Verzerrungen und Fehldeutungen; in den vergangenen drei Jahrzehnten arbeitete die Schillerforschung an einem wissenschaftlich begründeten Schillerbild. Es hier ausbreiten zu wollen, wäre vermessen; dem Gedenken liegen vielmehr Erlebnisse mit der Dichtung Schillers zugrunde. Die individuelle Begegnung verändert richtigerweise vorgegebene Meinungen und Ausdeutungen; sie sind zwar anregend, doch ihre eigentliche Produktivität liegt in der eigenen Aufnahme und Verarbeitung, denn nicht selten sind fremde Lesearten einengend. Das Selbsterlebnis der Dichtung ist Antrieb zur schöpferischen Auseinandersetzung. Schillers dramatische Gestalten haben ihre besondere Anziehungskraft bis heute nicht verloren; noch immer schlagen sie Zuschauer und Leser in ihren Bann. Schon seine „*Räuber*" trugen den Geist der sich abzeichnenden notwendigen gesellschaftlichen Veränderungen in sich, wenn sie auch noch keine Antwort gaben auf die drängenden Zeitfragen. Doch mit jedem weiteren Werk suchte er ihre Lösungen und dachte dabei seiner Zeit auch richtungsweisend gesellschaftskritisch voraus. Erinnert sei an „*Die Verschwörung des Fiesko von Genua*", an „*Kabale und Liebe*", „*Don Carlos*", an „*Die Jungfrau von Orleans*", „*Wilhelm Tell*" und den „*Demetrius*". Ihre historische Ferne entfremdet sie uns nicht, im Gegenteil, mit ihren individuellen Schicksalen und ihren „großen Gegenständen" sind sie uns nahe in ihrer weit über die Zeit der Entstehung hinausgreifenden Wirkung.

Stärkstes Miterleben fesselt mich seit der Erstbegegnung an „*Wallenstein*". Sooft ich mich ihm zuwende, ist etwas Rätselhaftes in dieser Gestalt, das nicht zu entschlüsseln ist. Bereits im Prolog zu diesem großen Werk ist angedeutet:

Auf diesem finstern Zeitgrund malet sich
Ein Unternehmen kühnen Übermuts
Und ein verwegener Charakter ab.
Ihr kennt ihn — den Schöpfer kühner Heere,
Des Lagers Abgott und der Länder Geißel,
Die Stütze und der Schrecken seines Kaisers,
Des Glückes abenteuerlichen Sohn,
Der, von der Zeiten Gunst emporgetragen,
Der Ehre höchste Staffeln rasch erstieg
Und, ungesättigt immer weiter strebend,
Der unbezähmten Ehrsucht Opfer fiel.
Von der Parteien Gunst und Haß verwirrt
Schwankt sein Charakterbild in der Geschichte; ...

Wie für Schiller der Widerspruch zwischen Größe und Grenze dieser historischen Persönlichkeit Anreiz bot, sich über Jahre hinweg mit ihr auseinanderzusetzen und neue Auffassungen zu einem nationalen Thema zu erarbeiten, die eine völlig neue Qualität in seinem dramatischen Schaffen darstellen, so ist für uns der tragische Untergang des Helden zutiefst erschütternd. Obzwar Schiller sagt „*Denn seine Macht ist's, die sein Herz verführt, ...*", liegt auch für ihn, den Historiker, nicht alles im Licht: „*So fiel Wallenstein, nicht weil er Rebell war, sondern er rebellierte, weil er fiel... ein Unglück für den Toten, daß ihn dieser Feind überlebte und seine Geschichte schrieb.*"

Graphik von Andreas Bánsági

Der tiefe Einblick in die entscheidenden Probleme, die Wallenstein bewegten, ist damit nicht in Frage gestellt, vor allem nicht das objektive gesellschaftliche Streben nach Frieden:

Dieser Krieg verschlingt uns alle
Östreich will keinen Frieden;
darum eben,
weil ich den Frieden suche, muß ich fallen...

Schillers Hinwendung zur Geschichte ist unübersehbar, davon zeugen seine Dramen und seine Studien „*Geschichte des Abfalls der Niederlande*", „*Geschichte des Dreißigjährigen Krieges*" und seine Jenaer Antrittsvorlesung „*Was heißt und zu welchem Ende studiert man Universalgeschichte?*"; seine — auch für uns wesentliche — Erkenntnis aus dem Studium der Geschichte soll zu verantwortungsbewußtem Handeln in der eigenen Zeit veranlassen, nicht die Asche, sondern das Feuer ist weiterzutragen, Taten rufen. Auch seine Balladen, im poetischen Wettstreit entstanden, tragen meistens historische Gewänder, erinnert sei an „*Der Handschuh*", „*Die Bürgschaft*", „*Der Taucher*", „*Die Kraniche des Ibykus*", „*Der Gang nach dem Eisenhammer*", verbessert werden soll aber das sittliche Handeln der Menschen. Es in die Zeitläufe der französischen bürgerlichen Revolution und die Notwendigkeit der Jakobiner-Diktatur einzuordnen, blieb ihm versagt.

In seinem unablässigen humanistischen Wollen, die Kluft zwischen Ideal und Leben zu überwinden, war und ist er den Zeitgenossen wie den späteren Generationen Vorbild.

Dr. H. Rudolf

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

BUDAPESTI

HÚSIPARI HÍRLAP

A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XIX. ÉVFOLYAM, 19. SZÁM ÁRA: 70 FILLÉR 1984. SZEPTEMBER 17.

Feladatok, gondok, tervek

II. számú gyár gyártás

Helyzetkép

Debreczeni József gyártási üzemvezetővel a II. számú gyár üzemirodájában beszélgettünk, amikor is terveik teljesítéséről, gondjaikról és a hátralevő feladatokról kérdeztük.

— *Milyen termelési eredményeket ért el a gyártás az elmúlt időszakban?*

— A tervhez képest az első félévet 77,4 százalékra teljesítettük. A bruttó fedezetünk ez időszakban közel tervszinten teljesült, 99,3 százalékra. Ugyanekkor tervmutatóink növekedő ütemet mutatnak, így például júniusban 80,3, júliusban 83,7 százalék termelési eredményt tudtunk felmutatni. Az elmúlt hónapokban a bruttó eredményünk is 130 százalék fölött volt, tehát jelentősen behoztuk az első hónapok lemaradásait. A vállalat vezetése feladatul tűzte ki részünkre, hogy csökkentsük a csontos hús bedolgozást. Helyette a raktáron levő sovó húsokat dolgozzuk fel és úgy szervezzük a gyártást, — ügyelve a technológiai fegyelem betartására — hogy féleségeket, amiből 186 tonnát gyártottunk az elmúlt időszakban.

— *Árbevételi tervük teljesítésével hogyan állnak?*

— Sajnos, itt több millió forint lemaradásunk van, ezért év végéig minden erőt arra koncentrálunk, hogy ezt csökkentsük, vagy megszüntessük.

— *Mi a helyzet a termékek értékesítésével?*

— El kell mondani, hogy bővült a saját vevőkör, megkezdődött az üzletek bevonása. A kezdeti heti 300 kg helyett jelenleg körülbelül havi 12 tonna áru kerül így eladásra. A Húsnagykerrel megkötött keretszerződésben foglaltakat nem tudtuk teljesíteni, mert az első félévben nem teljesítették kötelezettségeiket, ugyanekkor most mi nem tudunk eleget tenni felemelt elvárásaiknak, kapacitáshiány miatt.

— *Hogyan állnak a minőséggel?*

— Jelentős javulás tapasztalható, hiszen az 1983-ban jelentkezett 13,8 százalékos hiányzik. Ez érződik terveink teljesítésében is. Vállalatunk már régóta és rendszeresen ad fel hirdetéseket különböző lapokban. Ennek érezzük hatását, de sajnos nem szakemberek jelentkeznek. Jelenleg közel tíz dolgozó áll felvétel alatt. Bármikor fel tudnának venni legalább negyven embert, természetesen úgy, hogy jelentős részük szakmunkás lenne.

— *Mi jellemző bérgazdálkodásukra?*

— A feszültségek enyhítésére igyekeztünk a töltőben és csontozóban mutatkozó bérproblémákat enyhíteni, és messzemenően differenciáltunk. A régiek, és a kvalifikált szakemberek természetesen több bért kaptak. A demokratizmust igyekeztünk teljes mértékben betartani, a bizalmiak mindenhol hallatták szavukat.

— *Tájékozódásom szerint önöknél is sok a túlóra!*

— Nem vitás, felemelt feladatainknak csak a rendszeres túlóráztatásokkal, a szabadszombati munkavégzésekvezésében. A munkaközösségek elterjedésével nagyon sok túlórát tudnánk megtakarítani.

— *A szocialista brigádok hogyan járulnak hozzá a felemelt feladatok teljesítéséhez?*

— A feldolgozó üzem területén 14 brigád működik. Az idén nyolcan adták be jelentkezésüket a Vállalat Kiváló Brigádja címre. Ez azt is mutatja, hogy megértették a feladatokat, melyeket vállalásaik is tükröznek. A kongresszusi és felszabadulási munkaversenyre folyamatosan érkeznek be a jelentkezések.

— *A gépesítés további fokozása mennyiben segítené munkájukat?*

— Nagyon várjuk, hogy a hozzánk érkező Vemag töltőgép minél előbb beüzemelésre kerüljön. Többek között a minőség javulását várjuk tőle, ugyanekkor, ha tartozékai is beszerelésre kerülnek, a kapacitás növelésére is számítunk.

— *Miként látja a negyedik negyedév feladatait?*

Siker Weimarban

A XX. nemzetközi ex libris világkongresszus világkiállítását rendezték meg Weimarban augusztus 23-tól. E rangos eseményen a Felencvárost Alkotó Közösség tagja, *Bánsági András* grafikusművész harminc kisgrafikával szerepelt sikeresen.

Ez alkalomból az alkotó közösség kiadványaként mappa jelent meg, mely így külföldön is elismerést hozott a közösségnek.

Ezért az adminisztratív tévedésünkért – mindazoktól akiket illet – ezúton is szíves elnézést kér

az MRSZ Titkársága

GRAFIKUS TAGTÁRSAINK KIÁLLÍTÁSA

Weimarban 1984. augusztus 23–29. között rendezték meg a XX. Internationaler Exlibris Kisgrafikai Kongresszust és Világkiállítást. Meghívást kapott **Bánsági András** grafikusművész tagtársunk. Ebből az alkalomból jelent meg a művész negyedik kisgrafikai mappája, tizennyolc magyar és német nyelvű exlibris-szel. Kiadója a Ferencvárosi Alkotó Képzőművészek Közössége, melynek Bánsági András vezetőségi tagja. Az exlibris gyűjtemény előszavát dr. Losonci Miklós művészettörténész írta.

*

Megyei hírek

CSONGRÁD MEGYE

Az idei Szegedi Ünnepi Hetek idején Csongrád megyei szervezetünk megrendezte hagyományos kirakatversenyét. Ennek pályaműveit július 12-én értékelték a Szeged megyei Városi Tanács helyiségében, a kereskedelmi osztályon. A zsüri elnöke **Merena Sándor,** az MRSZ Dekoratőr Szakosztályának titkára volt.

A versenybe Budapest, Csongrád, Tolna, Szolnok megye kirakatrendezői neveztek be, összesen 17 kirakattal.

A zsüri a versenykirakatok értékelését és helyezéseit az alábbiakban állapította meg:

Ruházati szakmában

I. díj (4000,– Ft) — Belvárosi Divatház
Kuczora Mária
Dusnoki Lászlóné
KOMPLETT RUHÁZATI V.

II. díj (3000,– Ft) — „RICHARDS"
Kovács Tünde
KOMPLETT RUHÁZATI V.

III. díj (A zsüri nem adta ki)

Bánsági
Weimari
5 sed.

MAGYAR REKLÁMSZÖVETSÉG

TÁJÉKOZTATÓ

1984/8
AUGUSZTUS

SZOMBAT, 1984. FEBRUÁR 11. ■ 112. ÉVFOLYAM, 35. SZÁM ■ ÁRA 1,80 FORINT

NÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK KÖZPONTI LAPJA

BÁNSÁGI ANDRÁS

GRAFIKUSMŰVÉSZ

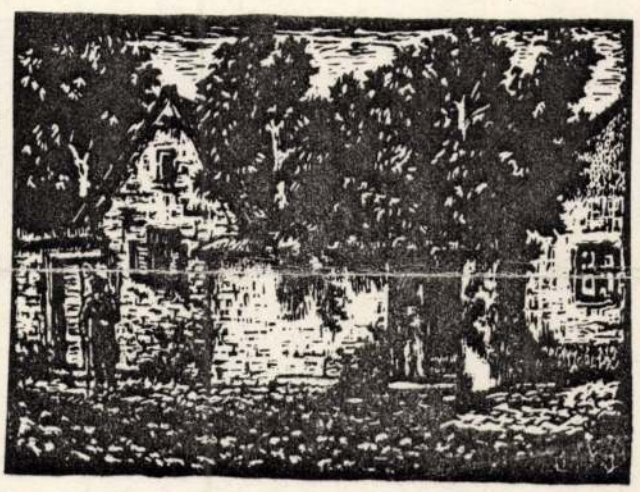

Bánsági András **RÉGI TABÁN**

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus
1096. BUDAPEST IX., SOBIESKI JÁNOS U. 4
Telefon: 339-791

VÁLLALATOK, INTÉZMÉNYEK, AKIK GRAFIKAI,-TERVEZŐI MUNKÁVAL FOGLALKOZTATTAK - akiknek dolgoztam - 1945- óta, alfabetikus sorrendben, a teljesség igénye nélkül. Az aláhuzottak a folyamatos nagy rendelőim voltak.

Akadémia K.K.V.
AGROTRÖSZT
Asztfaltutépitő V.
Államrendőrség
Autóközlekedés c.lap
Alsótekeresi Faiskola
Autóker
BÁBOLNAI ÁLLAMI GAZDASÁG
BELKERESKEDELMI MINISZTERIUM
Balatonlellei Lapkiadó V.üzülője
BÁNYAGÉPGYÁRTÁSI TRÖSZT
BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR
Budapesti könzervgyár
Budavox
Borsód-Heves m.Élemiszer Tagyker V.
Csomagolástechnika c.lap
Cipőbolt
Csongrád megyei Mezőgazdasági Gépjav.V.
Danuvia
Danuvia szerszámgyár
ÉDOSz
EVIG
Épitésgazdasági és Szerv.Intézet
Egyesült Dunamenti Mezőgazdasági Tsz.
Egyesült izzó
ÉPÜLETSZERELVÉNYEK
Egszi
Extra áruház
Egyesült Vegyimüvek
Erdőkémia
Egyesült villamos és Gépgyár
Egyesült Vegyimüvek
EMIC
F.T.I.
Földmüvelésügyi Miniszterium
Földmüvesszövetkezet
Finomruházati Ktsz
GANZ-MÁVAG
Gépipari Tud. Egyesület
Ganz vagon és gépgyár
Ganz árammérő
Gondolat könyvkiadó
Glóbus konzervgyár
Herendi Porcellángyár
Hermofort
Hungarófilm
HIKI
Hazai Fésüsfonó és Szövőgyár
Hiradástechnikai V.
Hirdető V.
Hiradástechnikai Kutató Int.
Ipari Müszergyár
IBUSz
Ipari szerelvény és gépgyár
Józsefvárosi Husipari Vál.
Józsefvárosi Közért

KÖZGAZDASÁGI és JOGI K.K.V.
MAGYAR KÁBELMÜVEK
Klement Gottwald gyár
KISz-IX.ker.
Képzőmüvészeti Alap
Kartészeti Kutató Intézet
Kisipari Szövetkezetek
Kohó és Gépipari Anyagellátó és ért.V.
KEFÉM Keményfémipari V.
Központi Döntőbiráskodás
Közuti Gépellátó V.
Kogellátó V. /faipari/
Lőrinci Szalag és selyemszövő és Cspke.V.
LABOR Müszeripari Müvek
Láng Diesel Gépgyár
Mezőgazdasági Ügyvitelszervezési Iroda
MÉM miniszterium
Magyar Selyemipari V.
MOKÉP
MAGYAR HIRDETŐ
Müszaki könyvkiadó
MINERVA K.K.V.
Magyar Grafika
Müvelődésügyi Min.
MIGÉRT
Magyar Villamosmüvek
Magyarországi Németek Dem. Szövetsége
Magyar Posztógyár
Magyar Adócsőgyár
Magyar Szabvány Hivatal
Magyar Bányagépgyártó Vál.
NYOMELL Nyomtatványellátó V.
Nyomdász Szakszervezet
Nyuszi
Orion gyár
OMKER Orvosi Müszerker. Váll.
Őszi Mezőgazdasági Vásár és kiállitás
OTSB
Országos Müszaki Fejl. Biz.
OKISZ
Pilishegyi Áll. Gazdaság
Révai Nyomda
Rozmaring Tsz
Remix
Sasad MGTSz
Szikrai Állami Gazdaság
Szerelvényipari Váll.
SZTK
Szabványositás c. folyóirat
Szövosz
Tervhivatal
Transzvill
Tungsram
Tervgazdasági K.K.V.
Texgraf
Ujpesti Áruház
Uj Csehszlovákia c lap

RÉVAI-NYOMDA

Nyomtatványellátó Vállalat

BUDAPEST V., SZT ISTVÁN TÉR 4. SZ.

Utigépjavitó Váll.
Ügyész kiskönyvtár
Villamosberend. és Készülékek Gyára
Transzvill
VBK Közlemények
VÖRÖS CSILLAG TRAKTORGYÁR
Villért
Versenyáruház
Világitástechnikai Váll.
VBKM
Viszék Szöv.
Vecsési Hiradástechnika

és még sok vállalatnak egy-egy alkalmi munkával bedolgoztam. Természetesen nem szerepel a kimutatásban a konstruktiv amerikai szines és fekete retusmunkák sem valamint a müszaki rajzok és csak tipografizálások sem.

Ugyancsak nem szerepelnek a magánszemélyeknek készitett grafikák, kisgrafikák, ex librisek, akvarellek, pasztellképek és olajfestmények sem.

Továbbá nem szerepelnek a bel és külföldre megrendelt és eladott olajfestmények /mintegy 300 drb./ rézrefestett miniaturák. grafikák, akvarellek, linó és fametszetek. A nyugati képkereskedőnek szállitott és kiállitásokon elkelt festmények sem, és a magánszemélyek álltal megvásárolt képek.

Természetesen nem került a kimutatásba a sokezer szinedzői munkám sem és a szinrebontások sem.

XIII. NEMZETKÖZI EX LIBRIS KONGRESSZUS
BUDAPEST

BÁNSÁGI ANDRÁS
GRAFIKUSMŰVÉSZ

☆ ÉRTÉKES MŰVÉSZI = FESTMÉNYEK GRAFIKÁK ☆

★

TÁJKÉPEK
ÉLETKÉPEK
CSENDÉLETEK

★

OLAJ
TEMPERA
AKVARELL
PASZTELL

★

EX LIBRIS
MINIATURÁK
RESTAURÁLÁS

★

Állandó kiállitás keretében megtekinthetők
Megvásárolhatók
Megrendelhetők

Bánsági András
GRAFIKUS
Budapest, IX., Sobieski János u. 40.
Telefon: 339-791.

Flach Antal

MISKOLC, III. BENEDEK U. 3. I 2.

Kitüntetett népművelő

— Szocialista kultúráért kitüntetéssel jutalmazta a művelődésügyi miniszter a népművelésben végzett kiemelkedő munkásságáért Flach Antalt, a városi tanács művelődésügyi osztályának művészeti főelőadóját, — szólította az elnöki asztalhoz Fekete László vb. elnök a kitüntetett népművelési dolgozót. Flach Antal a fogadás résztvevőinek nagy tapsa közben vette át a kitüntetést. És ahol azóta szóba került kitüntetése, mindenütt osztatlan helyesléssel találkozott.

A huszonhét éves fiatalember valójában zenész, de munkássága közel négy és fél esztendeje már elválaszthatatlan a város népművelési életének irányításától. Annak egyik legszorgalmasabb munkálója. Ütő-tanszakon végzett a Bartók Béla Zeneművészeti Szakiskolán. Hivatásos muzsikusnak készült és az is lett. A szakiskola elvégzése után a Miskolci Nemzeti Színház operazenekarának lett tagja és ott működött 1954-től az opera megszűnéséig, 1957 végéig. Azóta a Miskolci Liszt Ferenc Filharmonikus Zenekar tagja és 1958 januárjától a városi tanács művelődésügyi osztályának dolgozója. Zenekari munkásságán kívül az utóbb említett tevékenységében, művészeti főelőadói munkakörében végzett az elmúlt években különösen figyelemre méltót, kiemelkedőt, olyan munkát, amit kormányzatunk a Szocialista kultúráért kitüntetéssel honorált. Munkaterülete igen széleskörű. A működvelő művészeti együttesek műsorpolitikájának irányítása, tevékenységük művészeti ellenőrzése, tanácsokkal ellátása, a város területén működő hivatásos művészeti intézmények munkájának egybehangolása, a városi, központi ünnepségek szervezése, a szórakozóhelyek ellenőrzése éppúgy hozzátartozik, mint a táncos rendezvények engedélyezése, ezernyi adminisztratív teendő — a csak egyet-kettőt említettünk valójában szerteágazó feladatköréből. A zenészből az évek gyakorlatában — no meg a továbbképzés eredményeként — szinte univerzális népművelési szakember lett és hogy munkáját igen jól látja el, azt bizonyítja a XI. Pedagógusnapon kapott kitüntetése. Nem könnyű pedig ez a feladat és hogy mennyire nem könnyű, annak illusztrálására hadd említsük meg, hogy Flach Antalnak sokszor kellett és olykor még ma is kell vitáznia egyes működvelő csoportok vezetőivel a helyes művelődési irányelvek jobb, hatékonyabb érvényesítéséért, a giccs, az igénytelenség, a könnyű siker-vadászat háttérbe szorításáért.

Természetes, talán, hogy munkásságában — a hivatalban és a hivatalon kívüli, nagyrészt társadalmi keretek között végzettben egyaránt — kiemelkedő helyet foglal el a zeneművészet ápolása, a zene közkincsé tétele. Minden zenei rendezvényen ott van, rendszeresen tart zenei ismeretterjesztő előadásokat, szerkeszti a zenei ismeretterjesztést szolgáló műsorfüzeteket, újabban rajongója a szép tipográfiai munkának: több tucat igen ízléses, kiállítású műsorfüzet, meghívó dicséri ez irányú munkáját. Csak példaként említsük meg az V. Országos Ifjúsági Kamarazene Fesztivál, az irodalmi színpadok tájbemutatója, vagy a most megrendezett Működvelő kórusok hangversenye műsorfüzetének művészi tervezését, jó szerkesztését.

Munkájáról, terveiről beszélgetünk. Nehéz azokat elválasztani a város kulturális életétől, a város népművelési életének fejlesztésétől. A zenei élet fejlesztéséről, a zenei nevelésről, és elsősorban a zenét elvező közönség neveléséről, az opera újjászervezésének szükségességéről beszélünk, meg arról, hogy Miskolcon is szervezni kellene valami országos érdeklődésre szá mot tartó kulturális rendezvényt, vagy rendezvény-sorozatot, ami az ország második városát kulturális vonatkozásban is országszerte, vagy éppen az országhatárokon túl, ismertté tenné.

Van egy egyéni vágya is. Apró, jelentéktelennek látszó kívánság: szeretne mind több estét otthon tölteni a tv képernyője előtt feleségével és két kisfiával.

(bsz)

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus
1096. BUDAPEST IX., SOBIESKI JÁNOS U. 40
Telefon: 339-791

In memoriam Johann Flach

Innenarchtitekt und Ybl-Preisträger Johann *Flach* wurde 1902 in Waschkut/Vaskút geboren. Nach Beendigung seines Studiums auf der Hochschule für Kunstgewerbe begann er mit großem Elan zu arbeiten. Er nahm unter anderem am Wiederaufbau des Hotels Gellért und des Lustspieltheaters (Vígszínház) in Budapest sowie an der großangelegten Arbeit in der Budaer Burg teil. Während dieser Arbeiten ereilte ihn 1965 plötzlich der Tod.

Graphiker Andreas *Bánsági*, Mitglied der Sektion der ungarndeutschen bildenden Künstler, fertigte in Erinnerung an Johann Flach diesen Linolschnitt. Johann Flach wäre am 8. November 80 Jahre alt geworden.

F L A C H J Á N O S
belsőépitész

1902 - 1965 Fegyvernek

Az Iparművészeti Főiskola elvégzése után üstökösként tünt fel a magyar iparművészet és a belsőépitészet egén.

Nevéhez füződik az oly népszerü "Lingel"-butor tervezése.

A felszabadulás után a VIGSZINHÁZ és a Gellért szálló ujjáépitésének terveit készitette.

Korai halála a Vár ujjáépitése közben érte.

Kiemelkedő munkásságáért YBL -dijat kapott. Alkotó emlékét a Vigszinházban elhelyezett márványtábla is őrzi.

A mellékelt linómetszetemmel sógorom emlékének állitok emléket, aki nem csak kiváló művész volt, hanem mint ember, példaképül szolgálhat mindannyiunknak.

Több kiállitáson, néhány ujságban és a II. grafikai mappámban is szerepelt.

Emlékezzünk reá!

Grafikus
Tervező iparművész
Okl. litografus m.
Tipografus.
Cinkografus
Műszaki retusőr

BÁNSÁGI ANDRÁS

TELEFON: 339-791. 1096. BUDAPEST, SOBIESKI J. U. 40

A XX. Internationaler /FISAE/ Exlibris Kongresszust és Világkiállitást 1984 Augusztus 23 - 29 között rendezték meg Weimarban Friedrich Schiller születésének 225. évfordulója emlékére.

A kongresszusra és exlibris kiállitásra meghivást kapott BÁNSÁGI ANDRÁS grafikusmüvész, mint a magyar KBK. egyik alapitótagja /1959/.

A kiállitásra a FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMÜVÉSZEK KÖZÖSSÉGE /FAKK-BHV/ - amelynek Bánsági András egyik müvészeti vezetőségi tagja - kiadta német-magyar nyelven IV. Jubileumi Weimari emlékmapáját 18 kisgrafikával. Dr. Losonci Miklós müvészettörténész, főiskolai docens előszavával, valamint Kmety Ferenc grafikusmüvész Bánsági Andrásról irt kortársi életrajzával.

A világkiállitásra 22 nemzet 4oo müvészének többezer válogatott exlibrisét, kisgrafikáját állitották ki. Köztük Bánsági András 32 alkotását, valamint kiadott Weimari mappáját, amely osztatlan sikert aratott. Számos Kül és belföldi elismerésben részesitették. Mappáját elhelyezték SCHILLER, GOETHE, LISZT FERENC, LUTHER és több muzeumban, valamint az egyik legnagyobb gyüjteménnyel rendelkező német állami exlibris SCHLOSS/BURGK muzeumban, a DEUTSCHE STAATSBIBLIOTEK BERLIN, a DEUTSCHE BUCHEREU LEIPZIG-ben is. Metszetei a nemzetközi gyüjtők körében is nagy népszerüségnek örvendeznek. A mappa 1 példányát tisztelettel megküldöm:

Magyar Tud. Akadémia Művészeti Kut. Csop. Lexikongyüjteménye

a hazai müvészeti intézmény, muzeum, könyvtár, kulturház stb. gyüjteménye részére.

Sajnos előfordult, hogy a küldemény - nem ajánlottan feladva - postán elkallódott. Ezért tisztelettel kérem a küldemény megérkeztét visszaigazolni, lehetőleg leltári szám közlésével. Amennyiben megtörtént kérem tárgytalannak tekinteni

Tisztelettel

Bánsági András
grafikus

1o96 Budapest, IX, Sobieski-u.4o tel:339-791

NÉPSZAVA

NÉPSZAVA 1985. FEBRUÁR 16., SZOMBAT

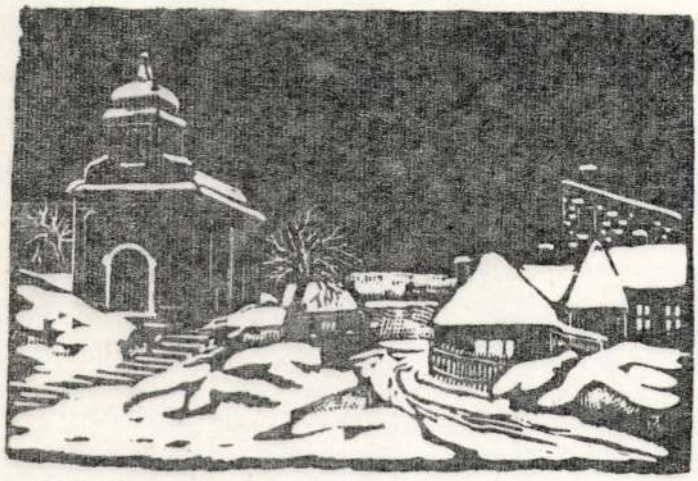

Bánsági András HAVAS TÁJ

Kilencven éve született Dési Huber István

Ünnepi ülés

A képzőművészek, iparművészek és művészeti dolgozók szakszervezetének elnöksége a Magyar Képzőművészek Szabad Szervezete megalakulásának 40. évfordulója alkalmából január 29-én a Fészek Klubban tartotta ünnepi ülését.

★

Az ünnepség díszvendége volt *Dési Huber Istvánné*, aki a szervezet alapító tagja és a Szabad Művészet című lap szerkesztője volt negyven évvel ezelőtt.

Az ünnepségre meghívót kapott a szintén alapító tag *Bánsági András* festőművész, a Ferencvárosi Alkotó Képzőművész Közösség tagja is.

Az ünnepi alkalomra kiváló magyar művészek *Asszonyi Tamás, Kis Nagy András, Kiss István, Kutas László, Ligeti Erika, Somogyi József, Szabó Iván* és *Vigh Tamás* készítettek emlékplaketteket.

Bánsági András a 40. évforduló alkalmából az Asszonyi Tamás által alkotott emlékplakettet vette itt át.

Az évfordulóról *Simó Tibor*, a Művészeti Szakszervezetek Szövetségének főtitkára meleg szavakkal emlékezett meg, majd fellépett *Szabó Gyula* kiváló művész, a Thália Színház tagja, és *Fazekas Beatrix* az 1984. évi országos zeneiskolai gordonkaverseny győztese.

Az ünnepi ülésről aznap este a televízió is képes beszámolót adott.

Bánsági András grafikusművész Dési Huber emlékére parafrázist készített lapunk részére

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP

A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XX. ÉVFOLYAM. 4. SZÁM | ÁRA: 90 FILLÉR | 1985. FEBRUÁR 18.

Kilencven éve született Dési Huber István

1895-ben született, s negyvenkilenc évesen, 1944-ben ragadta el a halál, melyet vádoló versben ír meg Radnóti Miklós. Ortutay barátja, József Attila életében eszmetársa, halálában példája és portrétémája, Illyés is az, Török Erzsi, Barcsay és Ferenczi Béni az életrajzának fontos részei, s Kmetty János segít akkor is az özvegyének, amikor el kell temetni a budakeszi tüdőszanatóriumból.

A kor haladó, szocialista alkotó szellemei összetartoztak, barátként, együtt gondolkodóként.

Nagyegyedi-dési órásmester fia, tizenegy éves korában maga mögött tudja az enyedi kollégiumot. Nehéz körülmények között élt, előbb alkalmi munkából, majd ezüstművesként, de még munkásként sem tarthatta el a festőintellektusát, mert a harctéren szerzett tébécé már 1932-ben kiveszi kezéből az ezüstműves kalapácsot, megfosztván attól a nagy lehetőségtől is, hogy fizikai dolgozóra és szellemi alkotóra hasíthassa szét nyomorgó önmagát.

Dési Hubernek a folyamatos mozgalmi-elméleti-festő munkáját szanatóriumi szükségtartózkodások, tüdőplasztikai műtétek, betegség kényszerítette lakhelyváltozások megmegakasztották, nem beszélve kommunista konspirációról, csendőrségi letartóztatásról és bírósági fenyegetésről.

De Dési Huber István a festő, először túlkoros amatőrből művész, aztán avatott szakmabeliből merész kísérletező, aztán az izmusok iskoláját keservesen-lelkiismeretesen végigjártból szintetizáló mester lett.

Tagja volt a Szocialista Képzőművészek Csoportjának. Negyedik rend című linómetszet-sorozata 1927-ből származik, a festészethez csak 1928-ban jutott el.

Bánsági András grafikusművész Dési Huber emlékére parafrázist készített lapunk részére

Művészi munkája mellett osztályálláspontról igyekezett kialakítani művészetszemléletét. A Népszava 1941. karácsonyi számában jelent meg Dési Huber Istvánnak a Tanulmány a negyedik rend művészetéről című, terjedelemre, fajsúlyra, történelmi fontosságra egyaránt nagy írása. Az írása kiváltotta vita 1942 februárjáig folyt a lap hasábjain. Sokan félreértették, ő azonban érzékeny keménységgel védte a szocialaista kvalitást, s oly meghajszoltan is szigorú makacssággal ismételte a kérdéseit a jövő nevében.

Munkáséletet ábrázoló képei: a Guberáló, a Déli pihenő, forradalmi feszültséggel teli alkotások.

Kilencven éve született. Posztumusz Kossuth-díjjal tüntették ki.

★

Emléktáblájánál tisztelegtek a IX. kerület közéleti személyiségei, vállalatainak küldöttei a születésnapon.

—p—

DÉSI HUBER ISTVÁNNÉ

DÉSI HUBER ISTVÁN

Bánsági Andor grafikusművészek
további szerelébe ajánlom férjem munkásságát

1979 november 3.

Dési Huber Istvánné

BÁNSÁGI ANDRÁS

GRAFIKUSMŰVÉSZ

MŰTEREMLÁTOGATÁSA

1979. NOVEMBER 26

KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAP KIADÓVÁLLALATA
BUDAPEST, 1964

Jelen dedikált könyvet özv. Dési Hubernétől kaptam a műteremlátogatásom meghivása alkalmából - férje és a "MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZEK SZABAD SZERVEZETE" megalakulása emlékére.

A műteremlátogatásom tulajdonképpen egy életmű bemutatása volt, amelyen képviseltette magát:

A IX. ker MSzMP, IX.ker. KISZ, IX.Tanács Művelődési osztálya, IX.ker. H N F. Művészek és Baráti Köre, IX. ker. FAKK. Ferencvárosi Alkotó Képzőművészek Közössége, IX.ker. BHV. Önképző Képzőművész köre, művészkollegák, tagok és barátok.

WOCHENBLATT DES DEMOKRATISCHEN VERBANDES DER UNGARNDEUTSCHEN

29. Jahrgang, Nr. 8 Preis: 1,80 Ft Budapest, 23. Feber 1985

4. old.

Neue Zeitung 8/1985

Vor 90 Jahren geboren

Maler und Theoretiker István Dési Huber

(1895 Nagyenyed — 1944 Dunakeszi)

Er war elf Jahre alt, als die Uhrmacherei seines Vaters in Konkurs gegangen ist. Ab dieser Zeit sorgte er für sich selber: Er war Hilfsarbeiter, Tagelöhner, Kellnerlehrling, Hafenarbeiter, verdiente also mit schwerer physischer Arbeit sein tägliches Brot. Erst 1918, nach vier Jahren Militärdienst im Ersten Weltkrieg, als er Goldschmiedelehrling wurde, begann er zu zeichnen. Zuerst machte er Entwürfe und Zeichnungen zu seiner Arbeit, später zeichnete er seine ersten, charakteristischen Figuren, und von da an beschäftigte er sich sowohl in der Praxis als auch theoretisch mit der Kunst. Der Kubismus und der Konstruktivismus hatten eine augenfällige Wirkung auf ihn, diese Strömungen der europäischen Kunst sowie Cézanne waren für ihn fortschrittlich. Zwischen 1923 und 1927 arbeitete er in Italien und bereiste natürlich nebenbei alle Städte und Museen; erst 1928, nach dieser Reise vertauschte er zum ersten Mal den Zeichenstift mit dem Pinsel.

Paraphrase zum Gedenken an István Dési Huber von Andreas Bánsági

Seine Arbeiter- und Bauernfiguren, seine Damm- und Eisenarbeiter gehören zu seiner unerschöpflichen Themenwelt. Inzwischen veröffentlichte er Publikationen über die Macht der realistischen Kunst, über das vor der Gesellschaft stehende Ziel: den Sozialismus, über die Pflicht der Künstler bei dieser Arbeit. Er verurteilte die „l'art pour l'art" (Kunst für die Kunst), denn seiner Meinung nach sollen Künstler die Sorgen und Taten der ganzen Gesellschaft tragen und herausfordern. Seine Lungenkrankheit, die er sich noch im Krieg geholt hatte, zwang ihn 1932 sein Goldschmiedehandwerk an den Nagel zu hängen. Nun war er nur noch als freischaffender Künstler tätig. Immer mehr Zeit verbrachte er jedoch in Sanatorien; er starb 1944 in Dunakeszi.

Während dieser verhältnismäßig kurzen Zeit, die ihm zum künstlerischen Schaffen zur Verfügung stand, wurde István Dési Huber eine der größten Gestalten der ungarischen Kunst und der Bahnbrecher der marxistischen Kunsttheoretik. Nach der Befreiung erhielt er unter den ersten posthum den Kossuth-Preis. Er wäre heuer 90 Jahre alt.

- yer -

Nikolaus Márnai

Bárbány

1773.
J. R. I.

PROKKER ANDRÁS

A SZÉKESFŐVÁROSI IPARRAJZISKOLA
sokszorosítóipari – grafikai – mesterképző
szakosztály – IV. éves NÖVENDÉKE
AZ 1933/34 TANÉVBEN
TANUSITOTT KIVÁLÓ SZORGALMÁVAL
ÉS ELŐMENETELÉVEL
A TANTESTÜLET
DICSÉRETÉT
ÉRDEMELTE KI.

BUDAPEST, 1934 junius 28.-án.

OSZTÁLYVEZŐNÖK FŐIGAZGATÓ

Ungarn

Bánsági, András
1096 Budapest IX., Sobieski János U. 40
26 Exlibris +6 Ausstellung = 32

Bordas, Ferenc
1 Exlibris

Ferry, Antal
1 Exlibris

Imre, Lajos
1 Exlibris

Kamper, L.
1 Exlibris

Kass, Janos
1 Exlibris

Kohegyi, Gyvla
1 Exlibris

Lacza, Marta
1 Exlibris

László, Anna
6720 Szeged, Klauzál tér 7.1. em. 1.sz.
1 Exlibris

Moskal, Tibor
1 Exlibris

Müller, Arpad
3 Exlibris

Nagy László, Lázár
2702 Cegléd, Pf. 1
31 Exlibris

Novak, Lajos
1 Exlibris

Stettner, Béla
1 Exlibris

Takacs, Dezsö
1 Exlibris

Varkonyi, Karoly
1 Exlibris

Ven, Zoltan
1 Exlibris
Über: Kisgrafika Barátok Klubja 7633 Pécs, Hajnóczy J. u. 41.

United States of America

Hnizdovsky, Jacques
5270 Postroad, Riverdale, N.Y. 10471
9 Exlibris

Hui-Ming, Wang
P.O.Box 212, Montague, Massachusetts 01351
10 Exlibris

Bánsági A

Das zeitgenössische Exlibris
1982–1984,
eingereicht zur internationalen Ausstellung
anläßlich des XX. Kongresses der FISAE 1984
in Weimar,
Deutsche Demokratische Republik

•

Veranstaltet von der Pirckheimer-Gesellschaft
im Kulturbund der DDR

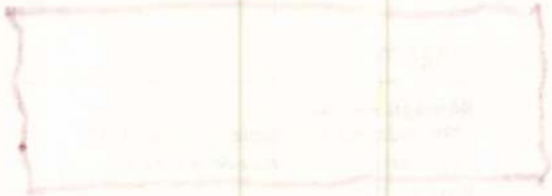

84—589 KNYV Tb.

30 ÉVES

oroszlány

Meghívó

EINLADUNG

Das Kulturhaus in Oroszlány und
der Demokratische Verband der
Ungarndeutschen laden Sie
am 6. Mai 1984 um 14.30 Uhr
herzlich ein zur Eröffnung der
Ausstellung

Ungarndeutsche Bildende Kunst

Eröffnung: Géza Hambuch
Generalsekretär des
Demokratischen Verbandes
der Ungarndeutschen

Ausstellende Künstler:

Andreas Bánsági
Johann Mandulás
Josef Winkler

Ort der Ausstellung: Oroszlány Kulturhaus

Az oroszlányi Városi Művelődési Központ
és a Magyarországi Németek Demokratikus Szövetsége
meghívja Önt 1984. május 6-án, 14.30 órakor a

Magyarországi Német Képzőművészet

c. kiállítás megnyitására

A megnyitót tartja: Hambuch Géza,
a Magyarországi Németek
Demokratikus Szövetségének főtitkára

Kiállító művészek:
Bánsági András
Mandulás János
Winkler József

Kiállítás helye:
Oroszlány, Városi Művelődési Központ

A kiállítás megtekinthető:
május 18-ig, naponta: 10—12 és 14—18 óráig

OROSZLÁNYI MŰSOR

április

OROSZLÁNYI MÚSOR

Oroszlányi Városi Művelődési Központ

Nyitva tartás:

HÉTFŐ	7.30—21 óra
KEDD	7.30—21 óra
SZERDA	7.30—20 óra
CSÜTÖRTÖK	7.30—21 óra
PÉNTEK	7.30—21 óra
SZOMBAT	de. 7.30—12 óra du. 14.00—21 óra
VASÁRNAP	de. 10.00—12 óra du. 14.00—21 óra

Városi Művelődési Központ Oroszlány

Színházi programok

Április 2., 18 órakor **Felnőtt zenei bérletben**

Oroszlányi Állami Zeneiskola
Bányász Ifjúsági Fúvószenekara

Vezényel: Kondor Ferenc.

Műsor: Kalandozások fúvósokkal a barokk zenétől a XX. század zenéjéig.

Április 5., 19 órakor „A" bérletben

Józsefvárosi Színház

Eisemann Mihály, Szilágyi László:

ÉN ÉS A KISÖCSÉM

— zenés vígjáték —

Egy vidám, zenés társasutazás története

Április 6., 11 és 14 órakor

ÁLLAMI BÁBSZÍNHÁZ

Kópé mesék.

Április 19., 19 órakor

Felnőtt zenei bérletben
Tatabányán, a Sportcsarnokban

Budapesti MÁV Szimfonikusok
Budapesti Kórus

Vezényel: Margittay Sándor

Közreműködnek:
a Magyar Állami Operaház énekművészei

Műsor:
Máté passió.

TIT-előadások:

VÁROSI MŰVELŐDÉSI KÖZPONTBAN

MŰZEUMBARÁT KÖR
Április 16., 17 óra
A lovagalakos kályha
Előadó: Kerti Károly

KERTBARÁTKÖR

Április 24., 18 óra
Kártevők elleni védekezés a kiskertekben
Előadó: Kovács Pál kertészmérnök

GYERMEKEK RÉSZÉRE

„ÜGYES KEZEK" klubja

április 14., 9.30 óra

Húsvétra készülünk

április 28., 9.30, óra

Díszítsük szobánkat virággal!
Vezeti: Zsombolyai Mária.

Kiállítások

VÁROSI MŰVELŐDÉSI KÖZPONTBAN

március 19—április 7-ig

30 ÉVES OROSZLÁNY VÁROS
FOTÓDOKUMENTÁCIÓS KIÁLLÍTÁS

március 30—április 13-ig

AZ ESZTERGOMI TANÍTÓKÉPZŐ
FŐISKOLA KÉPZŐMŰVÉSZ
TANÁRAINAK KIÁLLÍTÁSA

április 10—24-ig

PÁLYAVÁLASZTÁSI KIÁLLÍTÁS

április 18 —május 2-ig

LÓRÁNT JÁNOS FESTŐMŰVÉSZ
KIÁLLITÁSA A MŰCSARNOKKAL
KÖZÖS RENDEZÉSÉBEN

VÁROSI TANÁCSON

április 2—7-ig

A GENERÁL KERESKEDELMI
VÁLLALAT TERMÉKBEMUTATÓJA

II. RÁKÓCZI FERENC KLUBKÖNYVTÁRBAN

április 3—18-ig

A SZOCIALISTA VÁROSOKAT
BEMUTATÓ FOTÓKIÁLLÍTÁS

Az Oroszlányi Városi Művelődési Központban működő szakkörök és klubok

Amatőrfilmszakkör: hétfő 17 órától 20 óráig
Vezető: Erdélyi Ferenc

Csillagász szakkör: minden második kedd 17 óra

Kertbarátkör: minden hónap utolsó kedd 18 óra

Vezető: dr. Horváth Péter

Bélyegszakkör: hétfő 18 óra

Vezető: Oláh János mb.
Animációs szakkör: péntek 16 óra

Vezető: Vámos Sándor

Néptánccsoport: kedd, péntek 17 óra
Vezető: Ocskai Simon

Eszperantó klub: csütörtök 17 óra
Vezető: Slezák József

Múzeumbarátkör: minden hónap harmadik hétfőjén 17 órakor

Vezető: Temesi Józsefné

Képzőművész szakkör: csütörtök 17 óra
Vezető: Zámbó Kornél

Természetbarát kör: kéthetente csütörtökön
Vezető: Sütő Éva
17 óra

Honismereti szakkör: minden hónap utolsó szombatján 9 órakor
Vezető: Földi Józsefné

Magyar—finn baráti kör: havonta egy alkalommal

„Gólyafészek" kismamaklub: minden hónap utolsó szerdáján 17 órakor
Vezető: Nagyné Csabai Anna

Kis geológus szakkör: péntek 17 óra
Vezető: Horváth Zsolt

TANFOLYAMAINAK:

Aerobic:

szerda 18 óra, szombat 15 óra, Kamaraterem

Tandíj: első hónap 300 Ft, minden további hónapra 200 Ft.

Szabás-varrás tanfolyam: 6 hetes turnus, 450 Ft.

Jelentkezés a 111-es szobában.

Új szolgáltatásunk!

Az Oroszlányi Városi Művelődési Központ lehetőséget nyújt írógép és varrógép kölcsönzésére.

Bérleti díjak:

	Naponta	Hetente	Havonta
Írógép	20	70	220
Varrógép	20	70	210

Az oroszlányi Városi Könyvtár

1984. április havi programja

A felnőttkönyvtár nyitva tartása:

Kölcsönző és olvasóterem:

Hétfő	Szünnap
Kedd	8—18-ig
Szerda	8—16-ig
Csütörtök	8—18-ig
Péntek	8—18-ig
Szombat	8—12-ig, 14—18-ig

A könyvtár kiállításai a tárlókban:

Április 1—6-ig
Forradalmi Ifjúsági Napok

Április 7—19-ig
Költészet napja

Április 20—30-ig
Major Ottó, Kahána Mózes

Április 1—15-ig
Erdődy János, Gogol

Április 16—30-ig
Mesterházi Lajos

Április 1—8-ig
Nagy magyar utazók — Kőrösi Csoma Sándor

Április 9—15-ig
Anyanyelvi hét

Április 16—30-ig
Ember a világűrben

Április 1—30-ig
Hincz Gyula

Április 1—30-ig
XIX. századi nemzeti zeneszerzők

A felnőttrészleg rendezvényei az olvasóteremben:

Április 9-én, 17.30 ó.
Költészet napja
Irodalmi est

Április 25-én, 17.30 ó.
Zenebarát klub

A gyermekkönyvtár nyitva tartása:

	Szünnap:	
Hétfő		
Kedd	9.30—12-ig	13—16.30-ig
Szerda	9.30—12-ig	13—16.30-ig
Csütörtök	9.30—12-ig	13—16.30-ig
Péntek	9.30—12-ig	13—16.30-ig
Szombat	9.30—12-ig	

Kiállítások a gyermekkönyvtárban:

Április 1—6-ig
Felszabadulásunk ünnepe

Április 7—30-ig
Költészet napja

Április 1—30-ig
Képzőművészek a gyermekirodalomban:
Kass János, Würtz Ádám

A gyermekkönyvtár rendezvényei:

1. Megemlékezés hazánk felszabadulásáról — helytörténet
2. Költészet napja — József A. élete és költészete; vers, zene
3. Népek meséi: A hegyi szellem — európai mesék Hogyan győzte le a jaguárt a teknős? — afrikai, amerikai, ázsiai, távol-keleti mesék.
4. Népszokások: Húsvét

Könyvtári tanórák a tanmenethez kapcsolódva.

A fiókkönyvtár nyitva tartása:

II. Rákóczi Ferenc Klubkönyvtár:
kedd, péntek: 18—21 óráig

Az oroszlányi Ady Filmszínház április havi műsora

5—8.

Forróvérű kísértet
Kezdés: 3/4 5 és 3/ 7 órakor

9—11.

Halál a felszálló ágban
Kezdés: 3/4 5 órakor

9—11.

14 éven aluliaknak nem ajánlott
A karatéző Cobra
Kezdés 3/4 7 órakor

12—15.

Kincs, ami nincs,
Kezdés: 3/4 5 és 3/4 7 órakor

16—18.

Boszorkányszombat
Kezdés: 3/4 5 órakor

16—18.

Csak 16 éven felülieknek!
Nimfa a lápvilágban
Kezdés: 3/4 7 órakor

19—22.

14 éven aluliaknak nem ajánlott!
Bizonyítási eljárás
Kezdés: 3/4 5 és 3/4 7 órakor

23 és 25

Csak 16 éven felülieknek!
A karatézó Cobra visszatér
Kezdés: 3/4 5 órakor

23 és 25.

14 éven aluliaknak nem ajánlott!
Családi összeesküvés
3/4 7 órakor

24.

14 éven aluliaknak nem ajánlott!
Az óriás
Kezdés: 3/4 5 és 3/4 7 órakor

26—29.

Elveszett egy kékszemű
Kezdés: 3/4 5 órakor

26—29.

14 éven aluliaknak nem ajánlott!
Konvoj
Kezdés: 3/4 7 órakor

30—máj. 2.

14 éven aluliaknak nem ajánlott!
Gyertek el a névnapomra
Kezdés: 3/4 5 és 3/4 7 órakor

Fv.: Tunyogi József
84—437 KNYV Tb.

84-4404 KmNyV., K.

V. KOMÁROM MEGYEI NEMZETISÉGI NAPOK

május 6-13.

Meghívó

Pozvánka

Einladung

A rendező szervek tisztelettel és szeretettel meghívják

Önt és hozzátartozóit

az

V. Komárom megyei Nemzetiségi Napok

megnyitására 1984. május 6-án, Oroszlányba.

Program:

május 6. Oroszlány, Városi Művelődési Központ

15.00 órakor: Nemzetiségi együttesek zenés, táncos, jelmezes felvonulása

16.00 órakor: Nemzetiségi Napok megnyitása

Megnyitót mond: Dr. HAVAS MIKLÓS
a Hazafias Népfront Komárom megyei Bizottsága titkára

Résztvevőket köszönti: HAMBUCH GÉZA
a Magyarországi Németek Demokratikus Szövetsége főtitkára

JAKAB RÓBERTNÉ
a Magyarországi Szlovákok Demokratikus Szövetségének titkára

16.30 óra Nemzetiségi együttesek gálaműsora

V.

KOMÁROM MEGYEI NEMZETISÉGI NAPOK

Meghívó
Pozvánká
Einladung

A Hazafias Népfront Komárom megyei Bizottsága
A Komárom megyei Tanács V. B. Művelődésügyi Osztálya
Az oroszlányi Városi Tanács V. B. Művelődésügyi Osztálya
A csolnoki községi Tanács
A MESZÖV
A József Attila megyei Könyvtár
Az oroszlányi Városi Művelődési Központ és a
Komárom megyei Művelődési Központ

szeretettel meghívják Önt és hozzátartozóit az 1984. évi

V. KOMÁROM MEGYEI NEMZETISÉGI NAPOK

és a

MEGYEI BÉKE BARÁTSÁG HÓNAP

rendezvényeire

Az V. KOMÁROM MEGYEI NEMZETISÉGI NAPOK és a
MEGYEI BÉKE BARÁTSÁG HÓNAP
ünnepélyes megnyitása
OROSZLÁNY, 1984. május 6.

Program:

15.00 óra: Nemzetiségi együttesek zenés, táncos felvonulása

16.00 óra: MEGNYITÓ

Megnyitót mond: **Dr. Havas Miklós,** a Hazafias Népfront Komárom megyei Bizottsága titkára

A résztvevőket köszönti:

HAMBUCH GÉZA, a Magyarországi Németek Demokratikus Szövetsége főtitkára,

JAKAB RÓBERTNÉ, a Magyarországi Szlovákok Demokratikus Szövetsége főtitkára

16.30 óra: NEMZETISÉGI EGYÜTTESEK GÁLAMŰSORA

(Jó idő esetén a művelődési központ mögötti szabadtéri színpadon, rossz idő esetén a művelődési központban)

A NEMZETISÉGI NAPOK PROGRAMJAI

TANÁCSKOZÁSOK

Május 9. 9.00 óra: Tata, Komárom megyei Művelődési Központ

A nemzetiségi oktatás és közművelődés helyzete és a további feladatok

Előadó: STARK FERENC, a Művelődési Minisztérium Nemzetiségi Önálló Osztályának vezetője

Május 10. 14.00 óra: Tatabánya, Komárom megyei Tanács nagyterme

Fórum a Magyar Népköztársaság nemzetiségi politikájáról

Előadó: FODOR PÉTER, az MSZMP KB munkatársa

Május 11. 14.00 óra: Tata, Nemzetiségi Múzeum

Megyei Nemzetiségi Bizottság ülése

Téma: A Nemzetiségi Múzeum tevékenységek, honismereti táborok nemzetiségi gyűjtőmunkája

Esztergom és vonzáskörzete

Leányvár: Óvodai bemutató foglalkozások
május 6—13 között

Máriahalom: május 8. Nyílt órák az általános iskolában
Rajzverseny
május 13. Nemzetiségi műsor a klubkönyvtárban
május 6—13. Nemzetiségi kiállítás

Tát: május 10. Nyílt nap az óvodában
május 10. 16.30 óra: Zenés felvonulás
17.00 óra: Nemzetiségi műsor a Pártházban

Dorog és vonzáskörzete

Csolnok: Író-olvasó találkozó Georg Wittmann nemzetiségi íróval
Nyílt órák az általános iskolában
Május 13-án: 15.00 órakor térzene
16.00 órakor: V. Komárom megyei Nemzetiségi Napok zárása, amatőr együttesek műsora, nemzetiségi bál.

Kesztölc

május 10. Nyílt nemzetiségi nap

május 11. Művelődési Ház: Szlovák nyelvű irodalmi összeállítás, néptáncegyüttes műsora

május 7. Művelődési Ház, 18.00 óra:
Író-olvasó találkozó Bárkányi Zoltánnal

május 6—13. Nemzetiségi kiállítás a falumúzeumban

május 6—13. Piliscsévi amatőr nemzetiségi csoportok szereplése

Sárisáp

Nyílt órák az óvodában és az általános iskolában
Iskolások szlovák műsora az Öregek napközi otthonában

Piliscsév

május 9.: Nyílt nap az általános iskolában

május 10.: Nyílt nap az óvodában, nemzetiségi rajzverseny és kiállítás a művelődési házban

május 11.: Nemzetiségi könyv és lemezbemutató a könyvtárban

május 12.: Nemzetiségi est a művelődési házban
Író-olvasó találkozó Fuhl Imrével

Oroszlány és vonzáskörzete

Kecskéd

május 7. Nemzetiségi kiállítás

május 8. Nyílt nap az általános iskolában

május 9. Német nyelvi szakkör látogatása a tarjáni tájházban

május 10. Nyílt német nyelvi szakkör délután

május 11. Író-olvasó találkozó, filmvetítés,
19.00 órakor: Amatőr együttesek műsora a művelődési házban

Oroszlány

május 6. Városi Művelődési Központ

16.00 óra: V. Komárom megyei Nemzetiségi Napok megnyitása
Nemzetiségi együttesek gála műsora

május 5—18. Magyarországi német festők kiállítása a művelődési központban

május 6—13. Könyv- és hanglemezkiállítás, árusítás a művelődési központban

május 7. 19.00 óra: Író-olvasó találkozó Fuhl Imrével a II. Rákóczi Ferenc klubkönyvtárban

Tata és vonzáskörzete

Baj

május 5. Nemzetiségi kiállítás a pártklubban

május 8. 14.00 óra: Nyílt honismereti szakköri foglalkozás az általános iskolában

május 9. Nemzetiségi bemutató az óvodában

Tardosbánya

május 7. Helyi népviseletek kiállítása
Szlovák gyermekfilmek vetítése az óvodában

május 8. 10.00 óra: Nyílt nap az óvodában

15.00 óra: Nemzetiségi könyvek kiállítása a könyvtárban

május 9. 17.00 óra: Író-olvasó találkozó Medvegy Andrással

18.00 óra: Daloljunk szlovákul — daltanulás az énekkarral

május 10. Nyílt nap az általános iskolában

május 11. Szlovák filmek vetítése a művelődési házban 14.00 órakor

Vértestolna

május 6—13. Tanulók látogatása a Német Nemzetiségi Múzeumban Tatán

május 11. Nyílt nap az általános iskolában

Tata

május 8. 17.00 óra: Mecseknádasdi Német Nemzetiségi együttes előadása a művelődési központban

Tatabánya és vonzáskörzete

Tarján

május 7. Nyílt szakköri foglalkozás az iskolában

május 8. Német szakkör műsora az Öregek napközi otthonában

május 9. Német nyelvű bábelőadás az óvodában

május 10. Író-olvasó találkozó Mikonya Józseffel

május 11. Művelődési ház, nyugdíjas klubjában nemzetiségi népszokások felelevenítése

Vértessomló

május 6—13. Nyílt napok az iskolában, bemutató foglalkozások

Szavalóverseny

Nemzetiségi kiállítás

Vértesszőlős

május 9. 10.00 óra: Nyílt óra az iskolában

május 10. Nyílt nap az óvodában,
helyi népszokások bemutatása az Öregek napközi otthonában

Tatabánya

Felsőgallai általános iskolában nyílt órák, honismereti kiállítás

Nyergesújfalu

május 7. Mecseknádasdi Német Nemzetiségi együttes előadása

Nyílt tanítási napok az általános iskolában

Német nyelvű műsor az Öregek napközi otthonában

JEGYZET

Felelős kiadó: Szirtes László
84-4403 Komárom megyei Nyomda Vállalat, Komárom
Felelős vezető: Tunyogi József igazgató

FAKK = BAV

FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK
KÖZÖSSÉGE BUDAPEST
1097 GUBACSI-ÚT 6

TISZTELETTEL MEGHIVJUK

a Ferencvárosi Alkotóközösség

kiállitásának megnyitójára

Időpontja: 1983. október 10. /hétfő/ 15.óra

Megnyitja: Takács Tamás az Ipar és Képzőművészeti Szakiskola tanára

A kiállitás helye:

Országos Müszaki Információs Központ és Könyvtár

K l u b t e r e m

/Budapest VIII., Muzeum u. 17./

A kiállitás nyitva 1983 Október 1o-től Október 28-ig. Naponta 1o órától 16-ig.

A Kiállitáson BÁNSÁGI ANDRÁS grafikusmüvész, a közösség egyik vez. tagja bemutatja a bakonyi Farkasgyepüi Alkotótáborban készitett 3 akvaralljét.

1. Farkasgyepü, Csurgó kut /Csáth Annamária festőmüvészt munkaközben
2. Farkasgyepü, Pisztrángos tó
3. Farkasgyepü, Bauer János festő /Martyn Ferenc tanitványt/ munkaközben

NÉMET NEMZETISÉGI MŰVÉSZEK TÁRLATA

MÓRI NAPOK '84

Német nemzetiségi művészek tárlata

a móri Lamberg kastélyban

1984. október 5 - október 28-ig

Nyitva: hétfő kivételével naponta

lo-18 óráig

BATISZFAVY GABRIELLA

Szombathelyen született és nevelkedett.
Gyermekkora óta fest.
Felnőtt korában kezdett komolyabb képzőmuvészeti tanulmányaiba. A Dési Huber iskolában, Baán Sándor, Koffán Károly és Gráber Margit tanitványaként.
Később Móricz Sándor és Novothny Róbert festőművészek irányitásával tanult tovább.
Első önálló kiállitása Pesterzsébeten a Csiliben volt. Részt vett a Műcsarnok rendezte Első Magyar Nők tárlatán.
Több önálló és számtalan közös kiállításon mutatta be munkáit 1978. óta vidéken és a fővárosban.
Budapesten él. Tagja a Fővárosi Művelődési Ház Képzőművészeti Klubjának.

Hináros a Berettyó

BAUER JÁNOS

1924-ben született a Baranya megyi Hosszúhetényen. 195o óta foglalkozik képzőművészettel. Tanító mesterei: Bálint Gyula, Haraszti Pál és Martyn Ferenc, Pécsen élő festőművészek. 196o óta több, közös és egyéni kiállításon szerepeltek munkái: Pécsett, Budapesten, Sopronban.
Jelenleg Abaligeten él.
Tagja az MNDSZ Képzőművészeti Szekciójának.

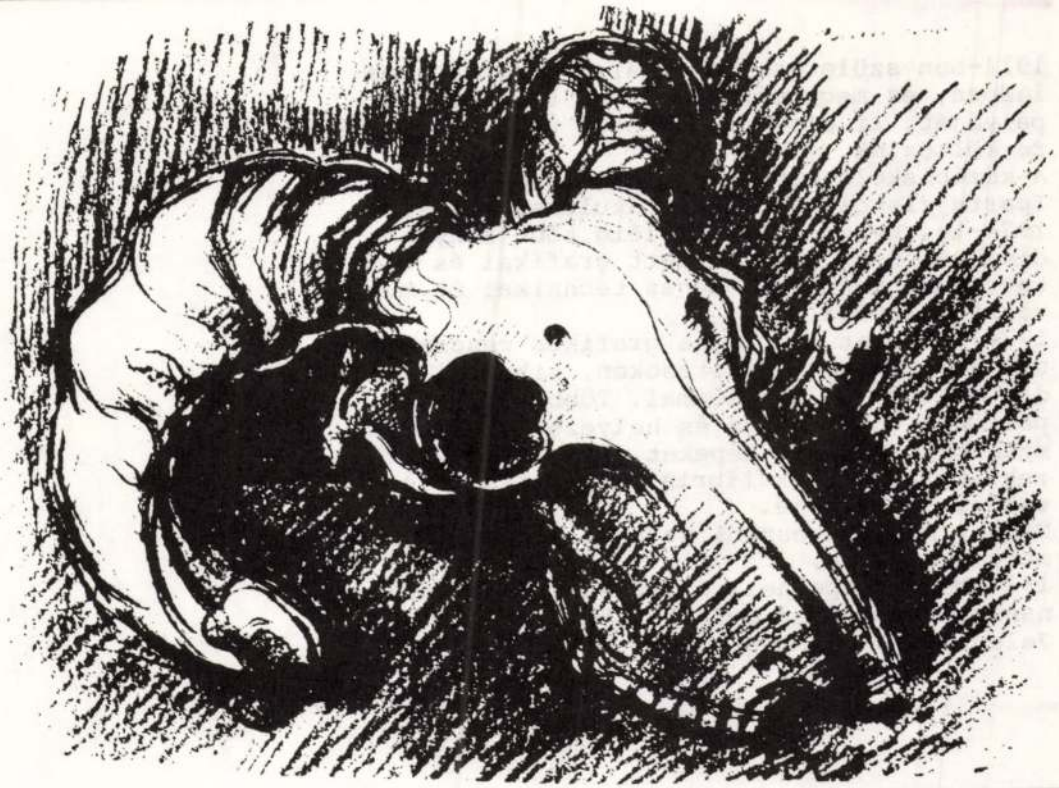

Koskoponya

BÁNSÁGI ANDRÁS

1914-ben született Temesváron, nyomdászcsaládban, ez meghatározta egész további életpályáját. Az első világháború után Budapestre költöztek.
A középiskola elvégzése után 193o-34-ig az Iparrajziskola grafikai fakultását végezte.
1974-ig, nyugdíjbameneteléig több könyvkiadónak és nyomdának végzett grafikai és fotográfusi munkákat, magas technikai és művészi színvonalon.
1974 óta mint nyugdíjas grafikus rendszeresen részt vesz kiállításokon, sikerrel, eddig mintegy 6o alkalommal. Több országos pályázat, díjazottja és helyezettje.Nemcsak szobrokat mintáz, képeket fest, több ezer reklámgrafika, ex libris, illusztráció és embléma tervezője.
Néhány képzőművészeti szakkör alapító és vezetőségi tagja.
1984-ben ünnepelheti a "Bánsági Nyomdászdinasztia" 13o éves évfordulóját.
Jelenleg is Budapesten él.

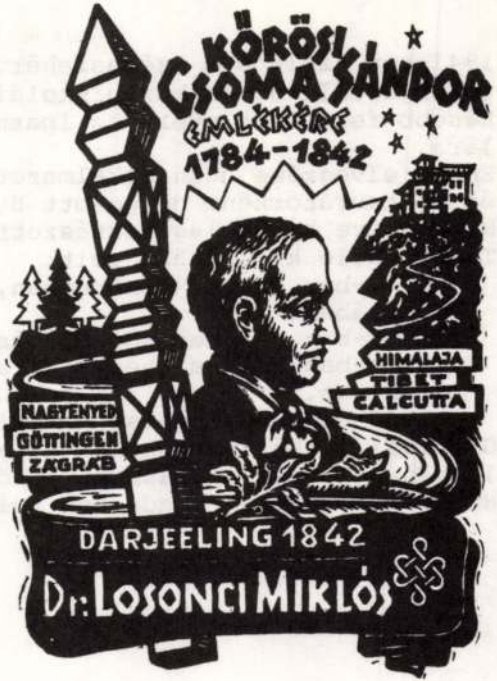
KÖRÖSI
CSOMA SÁNDOR
EMLÉKÉRE
1784-1842
HIMALAJA
TIBET
CALCUTTA
NAGYENYED
GÖTTINGEN
ZAGRÁB
DARJEELING 1842
Dr: LOSONCI MIKLÓS

Ex libris

CSATH ANNAMÁRIA

1941-ben született Székesfehérváron. Itt végezte el általános és középiskoláit.
Később felvételt nyert az Iparművészeti Főiskolára.
Ennek elvégzése után alkalmazott grafikusként és restaurátorként dolgozott Budapesten.
Néhány éve kizárólag festészettel foglalkozik.
Több önálló kiállítása volt:

1977-ben az NDK Centrumban, és a Csili Galériában.
1978-ban a I.ker. Művelődési Házban
1980-ban Székesfehérváron a Megyei Műv,Központban.
1983-ban a Gyöngyösi Galériában.

Grafikai munkái többek között az Élet és Irodalomban a Magyar Hirlapban, a Könyvvilágban, a Hungarian Foreign Trade-ben jelentek meg.

Présház

GOTTSCHNICK MÁRTON

1935-ben született Gyulán,szlovák és német származású szülők gyermekeként.
A Békéscsabai Szlovák-Magyar nemzetiségi Gimnáziumban érettségizett, itt Mokos József festőművész tanára szeretette meg vele a festést, rajzolást.
1969-ben a Komárom megyei Tátra költözött, itt tagja lett a Tokodi Üveggyár képzőművészeti körének. Azóta vett részt közös kiállításokon.
198o óta Győrben él. Tagja a MVG Paál László képzőművészeti körének, melyet Barabás László festőművész vezet.
1982-ben Hajóson majd '83-ban Farkasgyepün volt alkotótáborban.
1981 óta tagja az MNDSZ Képzőművészeti Szekciójának.

Szarvasi Arborétum

KOCH AURÉL

1926-ban született Vácott.
Érettségi és a szakiskola elvégzése után Gadány Jenő főiskolai tanárnál festészetet, Németh Antal rendezőnél szinpadtechnikát tanul.
1954 óta foglalkozik illusztrációk készítésével. Több német nyelvű könyvben jelentek meg rajzai.
1969-ben áttelepült NDK-ba, ahol 1972-ben tagja lett az NDK Képzőművész Szövetségnek.
1973 óta diszlettervező a Magyar Televíziónál. E munkájáért több Nivódijat kapott.
Az MNDSZ Képzőművészeti Szekciójának elnöke.

Szász-Svájc repülő út

KREIVICH GYULA

1943-ban született Budapesten.
1972-től tagja az esztergomi Művelődési Ház képzőművész szakkörének, melynek vezetője: Novák Lajos festőművész.
1982 óta rendszeresen vesz részt amatőr tárlatokon, mutatkozik be egyéni kiállításokon.
1984. januárjában a szegedi Téli tárlaton Nivódijjal jutalmazták alkotásáért.
Tagja az MNDSZ Képzőművészeti Szekciójának.

Ásatás '48

MANDULÁS JÁNOS

1916-ban született Véménden.
Pécsett járt polgári iskolába, majd 1937-ben tanitóképzőt is ott végezte el.
Az 5o-es évek elején tagja lett a Martyn Ferenc és Gebauer Ernő festőművészek által vezetett pécsi képzőművészeti szakkörnek.
1955-ben tajztanári képesitést szerzett a Pécsi Pedagógiai Főiskolán.
196o-as évek közepétől vesz részt közös kiállitásokon, főleg tollrajzaival.
Az MNDSZ Képzőművészeti Szekciójának alapitó tagja.

Mohácsszigeti fűzfák

NYERGESI ISTVÁN

19oo-ban született Nyergesújfalun, azóta is ott él. Gyermekkorában Kernstok Károly festőművész volt szomszédjuk. Több képéhez állt modellt, s közben maga is megszerette a festést és rajzolgatást.
Tizennégy éves korától, megszakítás nélkül negyvenhat évig dolgozott az Eternit-gyárban.
196o-ban nyujdíjazása alkalmából a gyárban rendeztek szép kiállítást szobraiból, festményeiből.
1975-ben Budapesten,
198o-ban Esztergomban és
Kecskeméten a Magyar Naiv Művészek Múzeumában rendeztek önálló kiállítást Nyergesi István munkáiból.

M.Klári farkasgyepüi német népviseletben

VÁRALJAI IMRE

1959 óta végzi amatőr képzőművészeti tevékenységét. Alapitó tagja az óbudai hajógyár képzőművészeti körének. E képzőkör vezetője Luzsica Lajos festőművész.
Meghatározó és erős hatású Pór Bertalannal és Ék Sándorral való megismerkedése.
196o-tól láthatók Váraljai Imre munkái közös kiállításon, Budapesten és vidéken.
2o éve a Magyar Televizió Diszletgyártó Üzemének dolgozója.
1983-ban a Marcibányi téri Úttörőházban volt önálló kiállítása, melyet Dr. Pogány Ö.Gábor a Nemzeti Galéria nyugalmazott főigazgatója nyitott meg.

Utcarészlet

Lakner Kristóf soproni polgármester

F.k.: Dankovics Margit igazgató

Készült: Fejér megyei Tanács
Központi Kórház Nyomdájában

379/84-3oo

Balassa

A MÓRI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
tisztelettel meghivja
1984. október 5-én 17 órára
a móri Lamberg kastélyba

NÉMET NEMZETISÉGI MŰVÉSZEK

tárlatának megnyitójára

A kiállitást megnyitja:

Hambuch Géza
az MNDSZ főtitkára

MÓRI NAPOK '84

OKTÓBER 5-6-7.

A Móri Napok '84 Rendezőbizottsága

szeretettel meghívja Önt és családját a

MÓRI NAPOK

1984. október 5—6—7.

rendezvényeire.

Településünk szép hagyománya, hogy ősszel — a szüret idején — közös ünnepre készül lakosságunk: a Móri Napokra.

Rendezvényeink bemutatják gazdasági és kulturális életünk változásait, eredményeit, tükrözik közös értékeinket és hagyományainkat.

Mint új város köszöntjük a visszatérő és az új vendégeket: kívánjuk, hogy e három nap szürettel és bortermeléssel kapcsolatos programjai, szakmai tanácskozásai, a nemzetiségi folklór bemutatók minden résztvevő számára hasznos ismereteket és kellemes élményeket nyújtsanak.

Das Organisationskomitee der Moorer Tage '84
laden Sie und Ihre Familie
zu den Veranstaltungen der

MOORER TAGE

am 5—6—7-ten Oktober 1984 recht herzlich ein.

Eine schöne Tradition unserer Siedlung ist, dass im Herbst — zur Weinlesezeit — unsere Einwohner auf ein gemeinsames Fest sich vorbereiten: auf die Moorer Tage.

Unsere Veranstaltungen zeigen die Veränderungen, Erfolge unseres wirtschaftlichen und kulturellen Lebens, widerspiegeln unsere gemeinsame Werte und Traditionen.

Als neue Stadt begrüssen wir die zurückkehrenden und neuen Gäste: wir wünschen, dass die mit dem Weinbau und mit der Weinlese zusammenhängende Programme, die Fachberatungen, die nationalitäten Folklorvorführungen für jeden Teilnehmer wertvolle Kenntnisse und angenehme Erlebnisse bieten werden.

OKTÓBER 5.

8.30 órakor
A MÓRI NAPOK '84 és a mezőgazdasági üzemek termékkiállításának megnyitása
Megnyitót mond: Káldi Béla tanácselnök
Helye: Radnóti Ált. Iskola tornaterme

9.00 órakor
Sebészorvosok tudományos ülése
Helye: Városi Kórház

9.30: órakor
Borászati szakmai tanácskozás
Helye: Állami Gazdaság

14.00 órakor
Műszaki szakemberek tanácskozása
Témája: A közúti járműgyártás fejlesztése
Helye: Lamberg kastély

17.00 órakor
Nemzetiségi képzőművészek tárlata
Megnyitja:
Hambuch Géza, az MNDSZ főtitkára
Helye: Lamberg kastély

OKTÓBER 6.

9.00 órakor
„Aranyhordó" sakkverseny
Helye: November 7. ltp. Ált. Iskola

9.00 órakor
Kispályás labdarúgótorna
Helye: Ifjúsági park

9.00 órakor
A móri borvidék kistermelőinek borversenye
Helye: Állami Gazdaság

13.00 órakor
A Skála—Coop és a Vértes Áruház műsoros divatbemutatója
Helye: Ifjúsági park

15.00 órakor
Nemzetiségi együttesek műsora:
Etyeki Úttörőzenekar
Etyeki Férfikar
Soroksári Fúvószenekar
Soroksári Nemzetiségi Táncegyüttes
Helye: Ifjúsági park

17.30 órakor
A Tatai Helyőrségi Zenekar hangversenye
Helye: Ifjúsági park

19.00 órakor
Német táncház
Helye: Hősök téri Művelődési Ház

OKTÓBER 7.

6.30 órakor
Zenés ébresztő

10.00 órakor
Népi- és iparművészeti kirakodóvásár
Helye: Ifjúsági park

10.00 órakor
Nemzetiségi együttesek és zenekarok műsora:
Móri Ifjúsági Fúvószenekar
Pilisvörösvári Táncegyüttes
Soproni Táncegyüttes
Oroszlányi Ifjúsági Fúvószenekar
Helye: Ifjúsági park

13.30 órakor
Az oroszlányi Bányász Fúvószenekar és a Csepeli Fúvószenekar szabadtéri hangversenye
Helye: Ifjúsági park

15.00 órakor
Szüreti felvonulás

16.00 órakor

GÁLAMŰSOR

Csepel Táncegyüttes
Fáklya Nemzetiségi Táncegyüttes
Fejér megyei Népi Együttes
Helye: Ifjúsági park

19.00 órakor

Szüreti bál
Helye: Hősök téri Művelődési Ház
Belépő: 40,— Ft

Hasznos tudnivalók:

Alkalmi bélyegző a postahivatalban

Orvosi ügyelet a Rendelőintézetben

A szüreti felvonulás útvonala:
Velinszky út—Lenin tér—Gesztenyesor

Autóbusz bemutató (200-as típuscsalád legújabb termékei) az Ifjúsági parkban

Borsátrak, lacikonyhák az Ifjúsági parkban
Bazársor a Táncsics utcában

Rossz idő esetén a műsorok a Művelődési Központban (Hősök tere) lesznek megtartva

Zalai Nyomda 84 3689

KÉPZŐMŰVÉSZEK, IPARMŰVÉSZEK
ÉS MŰVÉSZETI DOLGOZÓK
SZAKSZERVEZETE
BUDAPEST VI., GORKIJ FASOR 38.
Postafiók: 7—8.
1406

Díjelőleges!

Ep. '85 I 21

Emlékülés 1985 Január 29/2 óra
FÉSZEK művészklub.

Az ünnepi ülésen a FÉSZEK-ben – mint meghívott átvehettem Asszonyi Tamás szép bronz emlékplakettjét
A TV 19³⁰-as esti Híradóban bemutatta az ünnepséget, miközben a képernyőn magamat is felfedeztem.

Budapest
Sobieskij 7. u. 40. II.

1096

Az emlékalbumot kis rajzommal signáltam. aláírtam.

Emlékülés

Képzőművészek Szabad Szervezete

A *Magyar Képzőművészek Szabad Szervezete* megalakulásának 40. évfordulója alkalmából ünnepséget rendezett kedden Budapesten a Képzőművészek, Iparművészek és Művészeti Dolgozók Szakszervezete. *Az ünnepségen visszatekintettek az elmúlt négy évtizedre, tisztelettel adóztak a szervezet alapítói, az 1919-es hagyományok folytatói és megújítói emlékének.*

A Képzőművészeti Főiskolán a négy évtizeddel ezelőtti eseményt megörökítő *emléktáblát helyeztek el.* Az ünnepségen *Orosz Sándor*, a szakszervezet titkára köszöntötte a művészeket, illetve a szabad szervezet egykori munkásait, tisztségviselőit. Az emléktáblát *Somogyi József*, a főiskola rektora vette át, majd *Dési Huber Istvánné*, a szervezet első titkára emlékezett a megalakulás napjaira, heteire.

A Fészek Művészklubban a Képzőművészek, Iparművészek és Művészeti Dolgozók Szakszervezetének elnöksége ünnepi ülést tartott. *Simó Tibor*, a Művészeti Szakszervezetek Szövetségének főtitkára mondott beszédet, *hangsúlyozta, hogy a képzőművészek szervezete a felszabadulást követő első hónapokban elősegítette azt is, hogy a képzőművészek munkához láthassanak.*

(MTI)

Népszava cikke '85 I. 30 6. oldal

MEGHIVÓ

A Fészek Művészklub és a Kisgrafika Barátok Köre szeretettel várja Önt
a KBK megalakulásának 25. éves jubileuma alkalmából a
MAGYAR EXLIBRIS-GRAFIKUSOK ALKOTÁSAIBÓL
rendezett kamarakiállításra a Fészek Művészklub II. emeleti körtermébe.

Megtekinthető: 1984. április 25-től május 6-ig,
naponta 14-től 20 óráig. Szombat, vasárnap zárva.

* * *

A KBK jubileumi találkozójának tartama alatt, 1984. április 30-án,
hétfőn a Klub gobelin-termében
megtekinthető a magyar kisgrafika-gyűjtők lapjaiból rendezett kiállítás.

RÉSZVÉTELI JEGY

BÁNSÁGI ANDRÁS

168.

x 3 op 179 Bánsági

PINCEFALU

CABERNET-FOGADÓ

1982. VIII. 29 – IX. 10

P 1

opus: 119

Balassa

Az Schatzkäbarban
beivezett emblémd

P 1 omes 131 Bánszegi

Az sehatátáborban

kezjetes Ex Libris

dr. Wild Krisgesről

Bánsági András linója
Hajós, Pincefalu, Orbán szobor

Megjelent az egyik
Ujságban

26. Jahrgang Nr. 45 Preis: 1,40 Ft Budapest, 6. November 1982

In memoriam Johann Flach

Innenarchtitekt und Ybl-Preisträger Johann *Flach* wurde 1902 in Waschkut/Vaskút geboren. Nach Beendigung seines Studiums auf der Hochschule für Kunstgewerbe begann er mit großem Elan zu arbeiten. Er nahm unter anderem am Wiederaufbau des Hotels Gellért und des Lustspieltheaters (Vígszínház) in Budapest sowie an der großangelegten Arbeit in der Budaer Burg teil. Während dieser Arbeiten ereilte ihn 1965 plötzlich der Tod.

Graphiker Andreas *Bánsági*, Mitglied der Sektion der ungarndeutschen bildenden Künstler, fertigte in Erinnerung an Johann Flach diesen Linolschnitt. Johann Flach wäre am 8. November 80 Jahre alt geworden.

Nikolaus Márnai

Ti Spotjahrsnewel

Wie mit Milich sein sie peteckt,
Ti Pääm, ti Häiser un tes Feld.
Es scheint, tr Tag wert net erweckt,
In Wolke lepscht, ti sein tei Welt.

Alles war im Lewe mol krien,
So war a tei Lewe selmols,
Peim Spotjahrsnewel, legscht tich hin,
Oft kipt's ka Erwache nochmols.

Was heint krien is, wert Morje falle,
So fallscht halt tu a onmol runer.
Twa Naturkesetz kilt far alle,
Net alles pliet peim nächschti
Summer.

Wie ti Plätter falle mer nieder,
Kar wie kut un schee es far uns war,
Tann singe schun andri ti Lieder,
Far teni is es a wunderbar.

Toch ti Sunne vertreipt ten Newel,
Neies Leichte, Lache kummt uf uns,
Mer kspiert, tes war a schlimmer
Frewel,
Ter verschwindet, wie a
Spotjahrstunst.

Almasch, Oktober 1982

Der Vorsitzende des Präsidialrates Ungarns, Pál Losonczi, hielt sich auf Einladung des Emirs von Kuwait, Scheich Jaber al-Ahmed al Jaber al Sabah, zu einem offiziellen Freundschaftsbesuch in diesem Nahoststaat auf. Pál L...

Stuhlweißenburg/Székesfehérvár an, und einmal in der Woche erhalten wir frisch geschlachtetes Geflügel, ebenfalls aus Stuhlweißenburg. Unsere Kunden wissen schon Bescheid, auch wir machen sie darauf aufmerksam, und dann kaufen die Frauen für die ganze Familie ein: Würstchen und Aufschnitt sind sehr gefragt, aber wir verkaufen zum

von internationalen Konsortien für Ungarn organisierten Transaktionen. Die Beziehungen zwischen beiden Ländern haben sich in den vergangenen 16 Jahren vielseitig entwickelt. Kuwait wurde zweimal von

ich meinen kleinen Kunden, den Kindern, auch Überraschungen vorbereiten. Ich gehe öfters bestimmten Waren und Artikeln persönlich nach, um in unserem Laden in Boglar im Kleinen anbieten zu können, was in den Städten selbstverständlich ist."

Text und Foto: Eva Mayer

Restaurant „Három Kakashoz"

Sonderwünsche sind nicht fehl am Pl

Das neueste Restaurant von Dunakeszi öffnete zwar erst vor zwei Monaten sein Tor, erfreut sich aber schon starken Gästezuspruchs.

„Das wichtigste für eine gastronomische Einrichtung ist, daß man die Wünsche der Gäste erfüllen kann, um einen Stammkreis gewinnen zu können", meint der junge Wirt Tibor *Fleischinger*. Wie er sagte, ist dies eine zusammengesetzte Aufgabe, deren wichtigste Bestandteile geschmackvolle Einrichtung, gutes, preiswertes Essen und höfliche Bedienung sind."

Die Aufgaben wurden für ihn und seine Kollegen durch den Zufall etwas erleichtert. Bereits bei der Billigung des Gewerbescheins wurde vom Stadtrat ein Vertrag angeboten: auch die Rolle der Betriebsküche zu übernehmen. Da sich die Gaststätte in der Nähe des Stadtrates und des Ambulatoriums befindet, können die Angestellten der beiden Einrichtungen ohne großen Zeitverlust ihr warmes Mittagessen hier einnehmen. Die ersten Gäste waren also die Mittagsgäste. Das Lob für das Mittagessen [14,30 Forint] war die beste Reklame der Gaststätte. Nicht wenige von den Mittagsgästen besuchen das Restaurant auch am Wochenende oder abends mit Freunden und Bekannten.

Das Bedienungspersonal (10 Personen) hat alle Hände voll zu tun. In der Küche mit einer Kapazität für 250 Personen, wird sogar in zwei Schichten gearbeitet. Der Wirt geht mit gutem Beispiel voran. „Auf die Uhr darf man nicht schauen", sagt er. „Denn bislang haben wir in das

27. Jahrgang, Nr. 1 Preis: 1,40 Ft Budapest, 1. Januar 1983

DAS JAHR 1982 IN BILDERN

Zwischen dem 29. August und 9. September 1982 fand im Kellerdorf von Hajosch/Hajós, Komitat Bács-Kiskun, das erste Künstlerlager der Sektion Ungarndeutscher Bildender Künstler statt. Es nahmen daran Graphiker, Maler, Holzschnitzer und Goldschmiede teil. Ihre in Hajosch geschaffenen Werke waren auf einer Kollektivausstellung im Dezember 1982 im Bildungszentrum von Hajosch zu sehen. Auf unseren Bildern: Aurel Koch und Erwin Kaunitz beim Nachmittagsgespräch; die Zeichnung von Andreas Bánsági zeigt uns Hajoscher Keller.

der Sache des Fortschritts spielte. Auch das Ableben Leonid Breshnews in der ersten Novemberhälfte und sodann die Wahl Juri Andropows zum Generalsekretär des ZK der KPdSU lenkten die Aufmerksamkeit auf die Sowjetunion. Beim

ten betonten wiederholt, die Notwendigkeit umfassender Rüstungsmaßnahmen. Auf den Brüsseler Beratungen von Spitzenvertretern der NATO-Länder Ende November und Anfang Dezember stimmten die westlichen Bündnispartner dem Plan

in Freundesland

che lohnt es sich

Studenten verbringt Eva Kétyi ihr Stu- in Berlin. Über das Studium sprach mit Berlin.

leicht, aber für uns war es wegen der Sprache schwieriger.

Die Hauptstadt der DDR bietet sicher zahlreiche kulturelle Möglichkeiten. Wie könnt ihr diese ausnützen?

Wir gehen viel ins Kino, jetzt im Dezember haben wir wieder Theaterkarten. Hier in Berlin befindet sich auch das Haus der Ungarischen Kultur, dort werden meistens ungarische Filme gezeigt oder treten Schauspieler auf. Wir fahren auch oft im Lande herum. Wir haben eine kleine ungarische Tanzgruppe. Wir waren mit ihr schon in Leipzig, Greifswald, Dresden, Rostock.

Und welche Möglichkeiten bestehen nach dem Studium, einen Arbeitsplatz zu bekommen?

Das Studium dauert vier oder viereinhalb Jahre. Erst im letzten Semester wird entschieden, wo und

was wir arbeiten werden. Das Stipendium bekommen wir von verschiedenen Ministerien, ich bekomme es vom Finanzministerium. Wir erhalten dann zwei-drei Angebote und können wählen. Es sieht so aus, daß ich in Budapest arbeiten werde. Und wie später weiter, das weiß ich noch nicht.

Lohnt es sich, hier in der DDR Ökonomie zu studieren?

Ja, ich kann sagen, es lohnt sich. Es ist nicht einfach, aber wegen der Sprache, mein ich, lohnt es sich.

Hallo Studio – H

„Schönen guten Abend, liebe Hörer. Heute meldet sich das letzte Monatskarussell. Sie können uns wie immer unter der Telefonnummer 10-424 oder 10-666 erreichen..." Programmleiter Lorenz Kerner fordert seine Zuhörer zum „Mitspielen" auf, d. h. ermutert sie, recht fleißig von diesem Programm der deutschsprachigen Regionalsendung des Studios Fünfkirchen Gebrauch zu machen.

Die Sendung „Hallo Studio — Hallo Hörer!", die in dieser Form fast ein Jahr läuft, hatte natürlich Vorgänger. Der Anfang war eigentlich monatlich einmal eine Art Wunschkonzert, gefragt war hier fast ausschließlich ernste Musik. Dann wurden die Hörer aufgefordert, den „ehrenwertesten Gesprächspartner", über den sie gern etwas erfahren wollten, vorzuschlagen. Der unmittelbare Kontakt mit den Hörern war also da, und so nahm die Sendung dann ihren gegenwärtigen Charakter an. Eine davon erlebten wir im Studio selbst.

Doch da ist schon der erste Anruf, die inzwischen erklungene Musik

26. Jahrgang Nr. 49 Preis: 1,40 Ft Budapest, 4. Dezember 1982

Noch Pläne für weitere 50 Jahre

Im Atelier des 68jährigen Graphikers Andreas Bánsági in der Budapester Sobieski Straße herrscht die normale Unordnung: Man sieht, hier wird ständig gearbeitet. Unvollendete Zeichnungen und Ölgemälde sowie Graphiken warten darauf, vom Künstler den endgültigen „Schliff" zu bekommen.

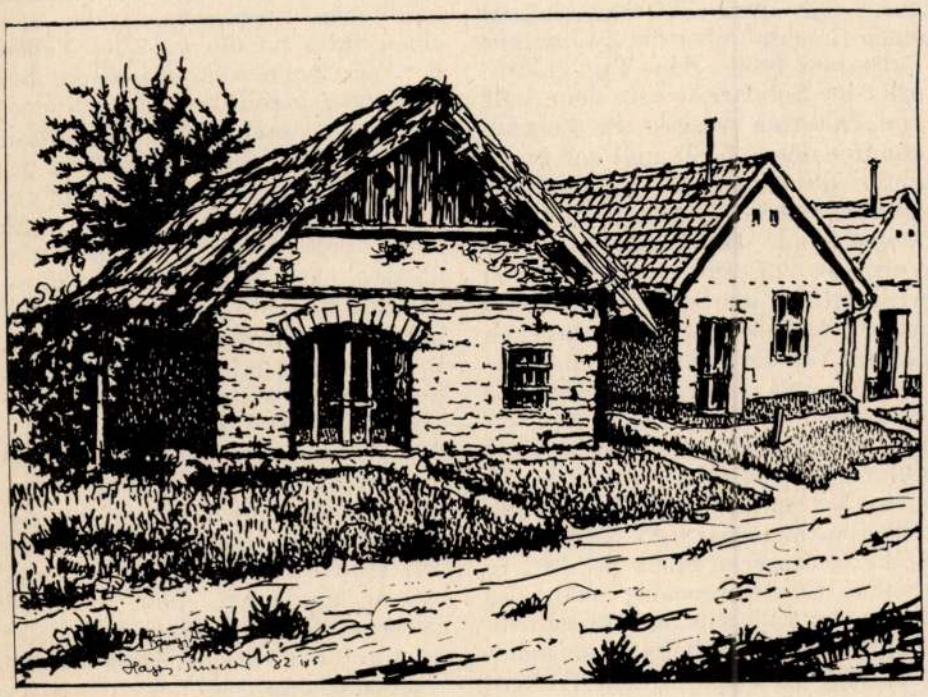

Kellerreihe in Hajosch, 1982

„So war das in meinem bisherigen Leben immer, ich hatte zu viele Bestellungen, Pläne, Vorhaben, und das nimmt kein Ende. Ich habe beschlossen, jetzt alles nachzuholen, nur das zu machen, was ich wirklich gern tue: Kleingraphiken, Linol- und Holzstiche und auch mal Ölgemälde. Denn ich male gerne Landschaftsbilder, Stilleben und Porträts. Doch meine große Liebe gehört den Kleingraphiken. Auf der Fünfkirchner Kleingraphischen Biennale erhielt ich gerade heuer den Sonderpreis." (Unseren Artikel lesen Sie auf Seite 4.)

Noch Pläne für weitere 50 Jahre

Andreas Bánsági ist seit 50 Jahren als Graphiker und bildender Künstler tätig. Aus diesem Anlaß wurde in Budapest eine selbständige Ausstellung mit mehr als 130 seiner Werke eingerichtet. Es ist unmöglich aufzuzählen, was der Meister alles in diesen vergangenen 50 Jahren machte. Doch einiges bestimmte sein Leben: Da er aus einer Druckerfamilie stammt und jahrelang unter Leitung seines Vaters arbeitete, erlernte er 17 verschiedene Berufe des Druckereiwesens.

Hajoscher Tänzer, 1982

„Mein Vater hat mir immer gesagt: ‚Du kannst mal Künstler werden, einen ordentlichen Beruf sollst du aber haben, der unter Umständen deinen Lebensunterhalt sichert.' Vater war ein erfahrener Mensch, bereiste als Drucker ganz Europa und Amerika. Und natürlich hatte er recht."

Andreas Bánsági war angewandter Graphiker, Reklamegraphiker, Retuscheur, Tipograph, Dekorateur und ist heute noch Mitglied des Ungarischen Werbeverbandes. Als 1959 die Retuscheurwerkstatt des Künstlerfonds der Ungarischen Volksrepublik ins Leben gerufen

Andreas Bánsági beim Gespräch

wurde, war Andreas Bánsági Gründungsmitglied. Hier arbeitete er bis 1974, als er in den Ruhestand ging.

„Ich arbeitete für Verlage, Ministerien und Großunternehmen, illustrierte Fachbücher, entwarf zahlreiche Buchumschläge, Prospekte, ja Urkunden und Gedenkblätter. Ich übernahm alle Bestellungen, arbeitete gern. Mein erster Meister war Maler Zoltán *Szini*, als ich zwischen 1930 und 1934 die Schule für Technisches Zeichnen (Iparrajziskola) absolvierte. An den Wochenenden suchten wir uns mit meinen Freunden ruhige, schöne Fleckchen der Hauptstadt, so gingen wir oft nach Tabán, worüber ich zahlreiche Zeichnungen und Skizzen gemacht habe. Auch diese möchte ich jetzt beenden, die Holdvilág-Straße und andere schöne existieren ja nicht mehr."

Als die Sektion der Ungarndeutschen Bildenden Künstler gegründet wurde, meldete sich Andreas Bánsági zur Aufnahme: Die Familie stammt aus Temesvar und zog nach dem ersten Weltkrieg nach Budapest." Er und seine vier Geschwister wuchsen in deutschsprachigem Milieu auf. Vom 14. Juli bis zum. 14. August 1982 nahm er schon zusammen mit Johann *Mandulás*, Andreas *Schulmann* und Adam *Baranyai* in Rétság an einer Ausstellung teil. Im September war er in Hajosch im ersten ungarndeutschen Künstlerlager.

„Ich habe mich in Hajosch ausgezeichnet gefühlt, es gab zahlreiche Themen für den Graphiker, die ich auch genutzt habe. Ich möchte die ungarndeutsche Kultur, den Motivschatz so gut wie möglich kennenlernen, dazu bot das Kellerdorf in Hajosch eine gute Gelegenheit. Ich ging des öfteren in die Gemeinde

Tabán, 1934

rein, nahm auch an einer schwäbischen Hochzeit teil, wo ich ebenfalls Skizzen machte. Die fertigen Bilder werden im Dezember in Hajosch und im Januar 1983 im DDR-Kulturzentrum ausgestellt."

Andreas Bánsági arbeitet mit jugendlichem Elan, hat Pläne „für weitere 50 Jahre"; die ständige künstlerische Neugier, die Fähigkeit, alles Neue impressionistisch bearbeiten zu können, halten seine Tatkraft frisch. Wir wünschen ihm weiterhin Gesundheit und viel Schaffenskraft zur Verwirklichung seiner Pläne!

— yer —
Foto: Vali Fürjes

hielt sich am vergangenen Wochenende zu einem kurzen offiziellen Besuch in Budapest auf und führte Unterredungen mit Spitzenpoliti-

Donau und am Rhein gleichermaßen für wichtig, die Beziehungen zwischen beiden Ländern entwickeln

Länder als problemfrei und unterstrich: Die wirtschaftlichen Beziehungen wie auch der Fremdenverkehr und der kulturelle Austausch

West sei — so unterstrich er — von politischer Bedeutung, deswegen stelle sich Bonn dem Wirtschafts-

Solidarität mit dem Volk von Palästina

Sicherheitsratsbeschluss seit 35 Jal

Dieser Tage war es nun 35 Jahre her, daß der UNO-Sicherheisrat einen Beschluß über die Zweiteilung Palästinas faßte. Zum Tag Palästinas, der Solidarität mit dem Volk von Palästina sandten das Zentralkomitee der KPdSU und das Präsidium des Obersten Sowjets der UdSSR eine Grußadresse an Yasser *Arafat* und das ganze arabische Volk von Palästina. Im Telegramm wird betont, die Sowjetunion führe nach wie vor einen opferbereiten Kampf für die Schaffung eines gerechten und dauerhaften Friedens im Nahen Osten, einen Kampf dafür, daß das palästinensische Volk unter Führung seines einzig legitimen Vertreters, der PLO, sein Selbstbestimmungsrecht durchsetzt und einen eigenen Staat gründet. In diesem Geiste gedachte man des Tages von Palästina auch in anderen sozialistischen Ländern, unter anderem auch in Ungarn. Der Weltgewerkschaftsbund sicherte im Namen von Millionen Werktätigen der Welt dem Volk von Palästina in seinem Kampf Solidarität zu.

Das palästinensische Volk ist in der Tat auf die Kraft der internationalen Solidarität angewiesen. Der Beschluß des Weltsicherheitsrates vom 29. November 1947 — in dessen Sinne das damals von den Briten besetzte Palästina in einen palästinensischen arabischen Staat und einen Staat für die aus allen Teilen der Welt zugewanderte jüdische Bevölkerung geteilt werden sollte — wurde nie durchgeführt. Die arabischen Länder, die dem 1947 ausgerufenen Staat Israel den Kampf ansagten, betrachteten es als ungerecht, daß die europäischen und überseeischen Mächte die am europäischen Judentum begangenen Verbrechen auf Kosten des arabischen Bodens wiedergutzumachen suchten. Der Krieg endete damals damit, daß das für den arabischen Staat Palästina vorgesehene Gebiet zum Teil durch Israel, zum Teil durch Ägypten und Jordanien besetzt wurde. Seitdem trat Israel meistens als Angreifer auf. Im Ergebnis der israelischen Aggression steht nun das ganze arabische Gebiet von Palästina unter israelischer Besetzung.

Israel richtet sich unter Berufung auf seine historischen Rechte auf den besetzten arabischen Territorien ein. Die jüngste mit schrecklichen Zerstörungen verbundene Aggression im Libanon mahnte die Welt abermals: Die israelische Regierung strebt die Sicherung von Machtpositionen an und ist nicht bereit, sich auf ihre amerikanischen Förderer stützend, die UNO-Resolutionen zu

dem Ururgroßvater Kar
mayer, der einst Bürgern
Pest war, wurde eine Spe
Putenbrust in Walnuß
a la...

Diese Speise soll ab Ja
sten Jahres auch auf der
des Hauses stehen, mit sechs anderen neuen Gerichten wie Hasenfleisch und Chili...

in der Umgebung, aber auch außerhalb der Landesgrenzen einen guten Namen hat.

Nach dem oder vor dem guten Essen von Tante Nánesi empfiehlt sich ein kleiner Spaziergang in der schönen Umgebung

„Wir haben zwischen Weihnachten und Neujahr geschlossen, danach wird unsere Speisekarte erneuert. Abwechslung muß sein, denn die Stammgäste essen sich sonst satt", sagt Friedrich Schädler, der auch selber bedient. Der heutige Geschäftsleiter hatte als junger Mann ganz andere Absichten. Er wollte auf hohe See, begann aber vorerst,

Der Chef sucht momentan einen Harmonika-Spieler, der die Stimmung des Hauses gebührend ergänzen würde. Nur, er müßte jung und zuverlässig sein... und natürlich gut spielen können. Wer weiß, vielleicht speisen wir das nächste Mal schon bei guter Schrammelmusik bei Tante Nánesi...

— ka —
Foto: L. Papp

und Presse, und es mangelte auch nicht an Schaulustigen, Neugierigen und Unternehmungsgeistern. Die Sensation des 16. November war perfekt. Pünktlich um 7.30 Uhr setzte sich mit aller ihr gebührenden Zeremonie die „große, alte Dame", die 100jährige Dampflok Nr. 3042 von Wöhlert, auf dem Bahnhof von Fünfkirchen in Bewegung, um in stil- und zeitgemäßen Eisenbahnwagen ihre 300 Fahrgäste langsam, aber sicher noch einmal einen Teil der vor 100 Jahren eingeweihten Eisenbahnstrecke Fünfkirchen—Budapest genießen zu lassen. Mit einer Stundengeschwindigkeit von 40 km/h ging die Fahrt — völlig reibungslos — zunächst bis Dombóvár und dauerte ganze zwei Stunden und zehn Minuten. Der heute 73jährige Ernő *Daczó*, der länger als drei Jahrzehnte lang treu seinen Dienst auf dieser Lok versah, saß auch an diesem denkwürdigen Tage „am Steuer". Das Personal des Nostalgiezuges bediente die 300 „modernen" Touristen selbstverständlich in einer an einstige Zeiten erinnernden Atmosphäre.

Die Organisation dieser Nostalgiefahrt hatte das Fremdenverkehrsbüro Mecsek-Tourist übernommen. Die Fahrt von Dombóvár bis Budapest und zurück nach Fünfkirchen legten die Teilnehmer dann in modernen Eisenbahnwagen, mit moderner Lok und in modernen Zeiten zurück. Für ihre 380 Forint Teilnahmegebühr erhielten sie außer der Nostalgie noch ein Mittag- und Abendessen, ein kleines Geschenk als Andenken und besuchten das Budapester Verkehrsmuseum.

Doch kehren wir noch einmal zum Jahre 1882, zur Zeit des großen industriellen Aufschwunges, zurück! Die Eisenbahn war zwar in dieser Zeit nicht mehr neu, doch war die Fertigstellung jeder Eisenbahnstrecke, das Auftauchen der Dampflok sowie die Reise mit der Eisen-

A borítón szereplő grafika: Csuta György „Kerámikus" című rajza

Képzőművészeti Alkotótábor Hajós '81-82

Csuta György: Ellenfény (gvas)

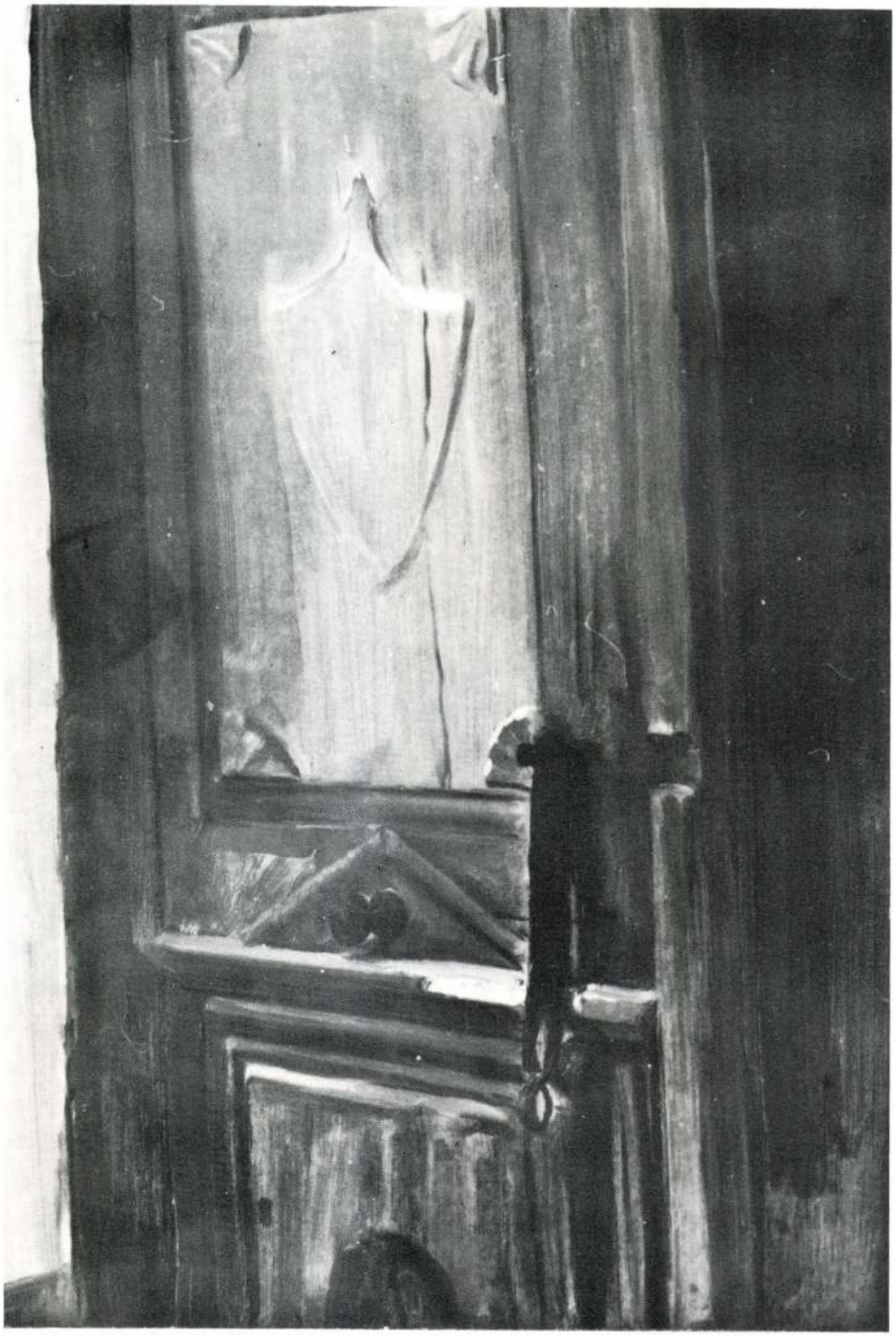

Dulity Tibor: Pinceajtó (olaj)

Gubányi Imréné: Szüret (olaj)

Józsa István: Udvar (vegyes)

Kiss István: Pincék (linómetszet)

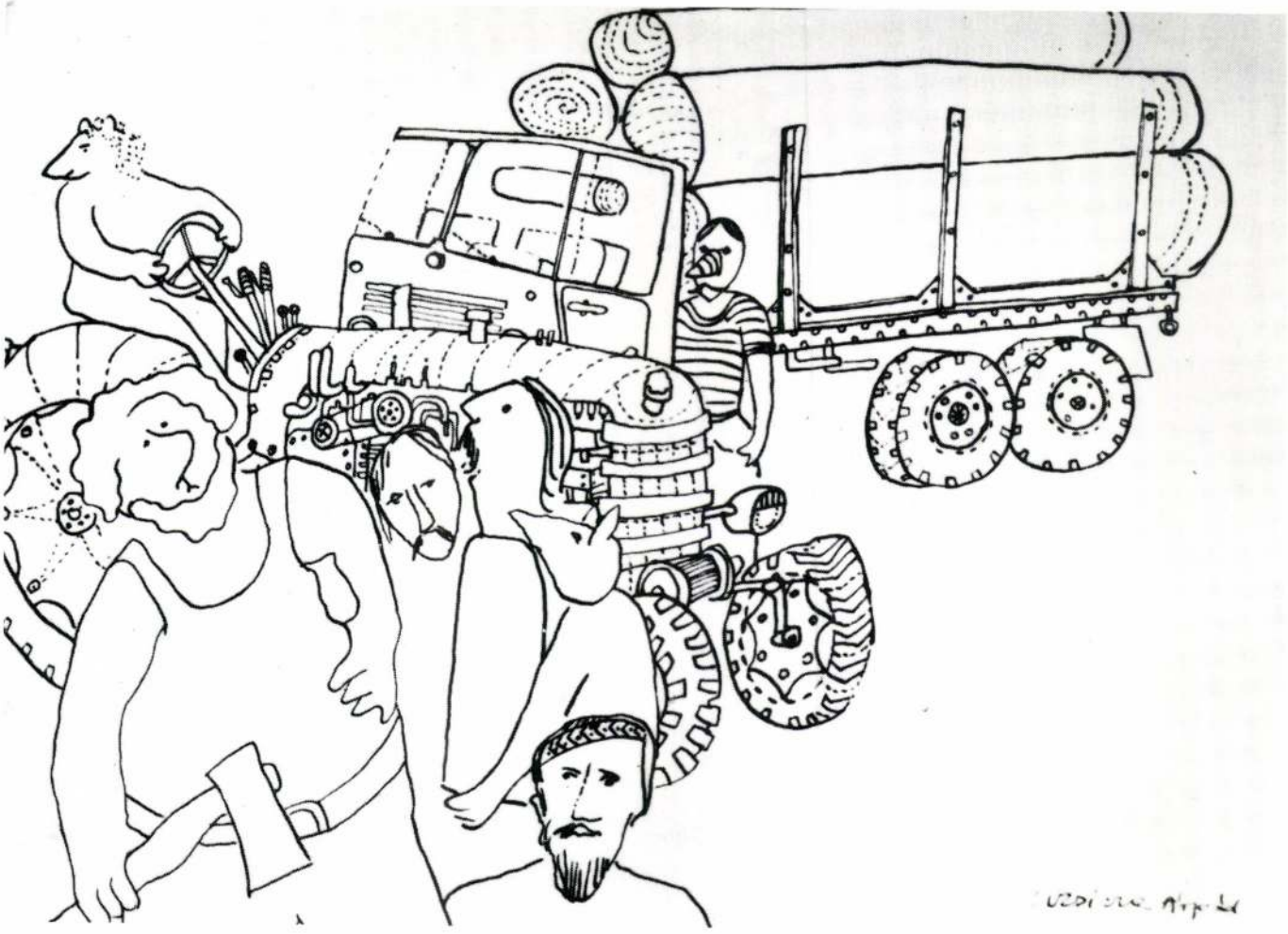

Luzsicza Árpád: Tábor (tus)

Szalontai György: Dunapart (olaj)

Velekey József: Kakasok (tus)

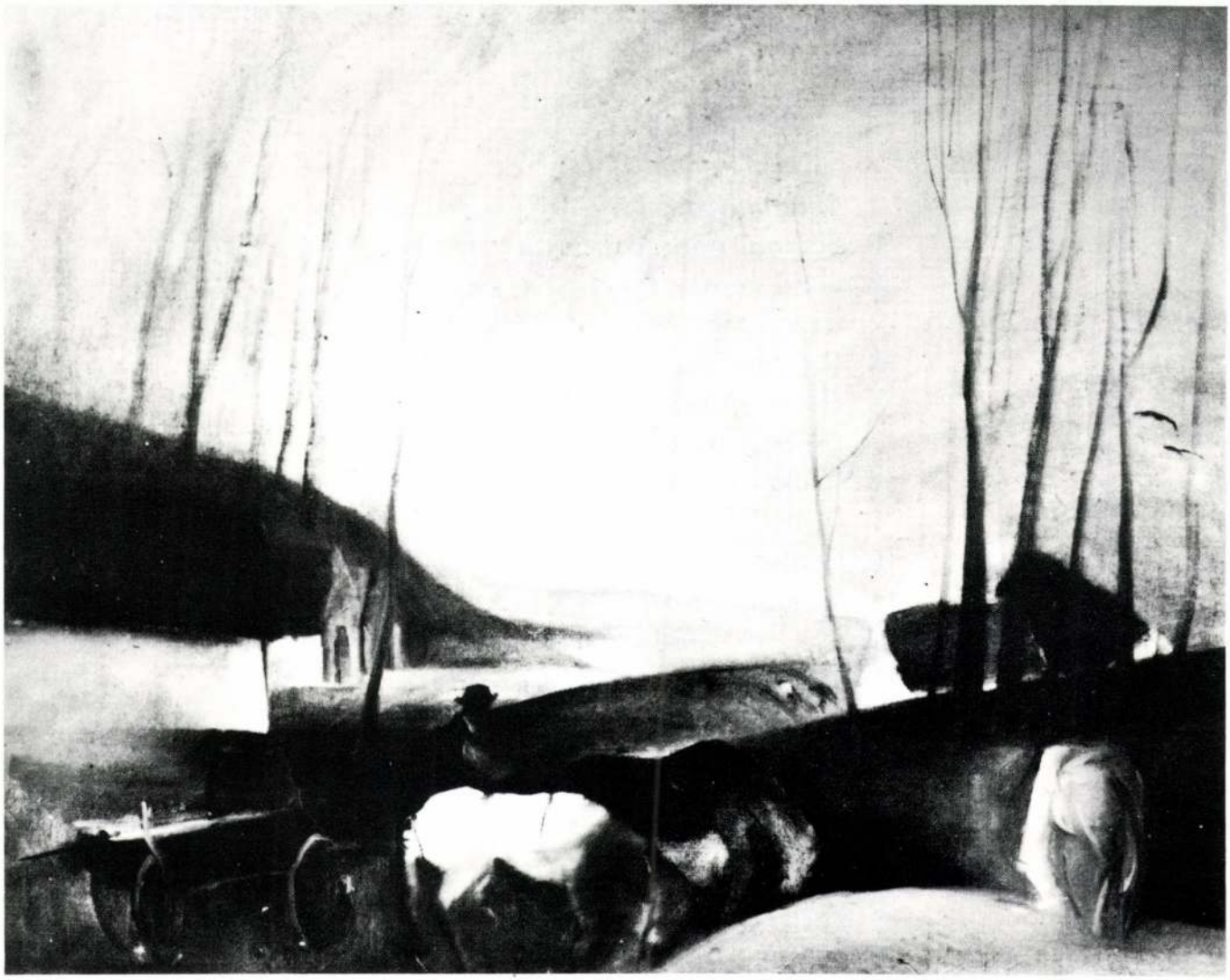

Vincellér Imre: Pihenő (olaj)

Kiállítanak:

1. Baráth József festő - Kiskunhalas
2. Bánsági András grafikus - Budapest
3. Bodri Ferenc festő - Kecskemét
4. Czár János fafaragó - Miske
5. Csákvári Nagy Lajos szobrász - Etyek
6. Csáth Annamária festő - Budapest
7. Cseri Antal fafaragó - Tiszakécske
8. Csuta György festő - Békés
9. Dulity Tibor festő - Kecskemét
10. Gottschik Márton festő - Győr
11. Görgényi Tamás festő - Békés
12. Gubányi Imréné festő - Homokmégy
13. Günter Hahn - Magdeburg
14. Horváth Attila szobrász - Tass
15. Józsa István festő - Hódmezővásárhely
15. Kaunitz Ervin grafikus - Budapest
17. Kiss Ernő festő - Hajós
18. Kiss István festő - Kalocsa
19. Koch Aurél festő - Budapest
20. Koromné Tóth Katalin festő - Szeged
21. Kovács László festő - Baja
22. Krebs Gyuláné kerámikus - Soltvadkert
23. Luzsicza Árpád grafikus - Budapest
24. ifj. Maász Imre kerámikus - Baja
25. Mandulás János grafikus - Budapest Mohacs
26. Misch Ádám festő - Budapest

27. Nagy Bertalan szobrász - Etyek
28. Nagy Kristóf szobrász - Kecskemét
29. Németh Anna kerámikus - Bácstopolya, Jugoszlávia
30. Paizs Éva festő - Kiskunhalas
31. Arnold Pemman - Berlin, NDK
32. Rendes Béláné festő - Baja
33. Szalontay György festő - Baja
34. Szlotta András grafikus - Orosháza
35. Szirmayné Bayer Erzsébet festő - Kaposvár
36. Tamaskó Vince fafaragó - Dusnok
37. Vass Csaba szobrász - Hajós
38. Vecsey Csaba festő - Budapest
39. Velekey József grafikus - Baja
40. Vincellér Imre festő - Kalocsa
41. Vizur László fafaragó - Komárom
42. Weintrager Adolf festő - Baja
43. Weintrager Éva festő - Baja

A pirossal jelzettek a Cabernet fogadóban állnak ki.

A Képzőművészeti Alkotótábor támogatói:

Hosszúhegyi Állami Gazdaság

Gemenci Állami Erdő és Vadgazdaság Baja

Bács-Kiskun megyei Tanács VB. Kecskemét

Járási Hivatal Kalocsa

Járási Hivatal Baja

Nagyközségi Tanács Hajós

SZÍNES FOTÓ: Bíró József

A KATALÓGUST TERVEZTE: Csuta György

FELELŐS KIADÓ: Alföldi Albert igazgató

Készült Békésen, a Költségvetési Üzem nyomdájában

K-270/82.-500

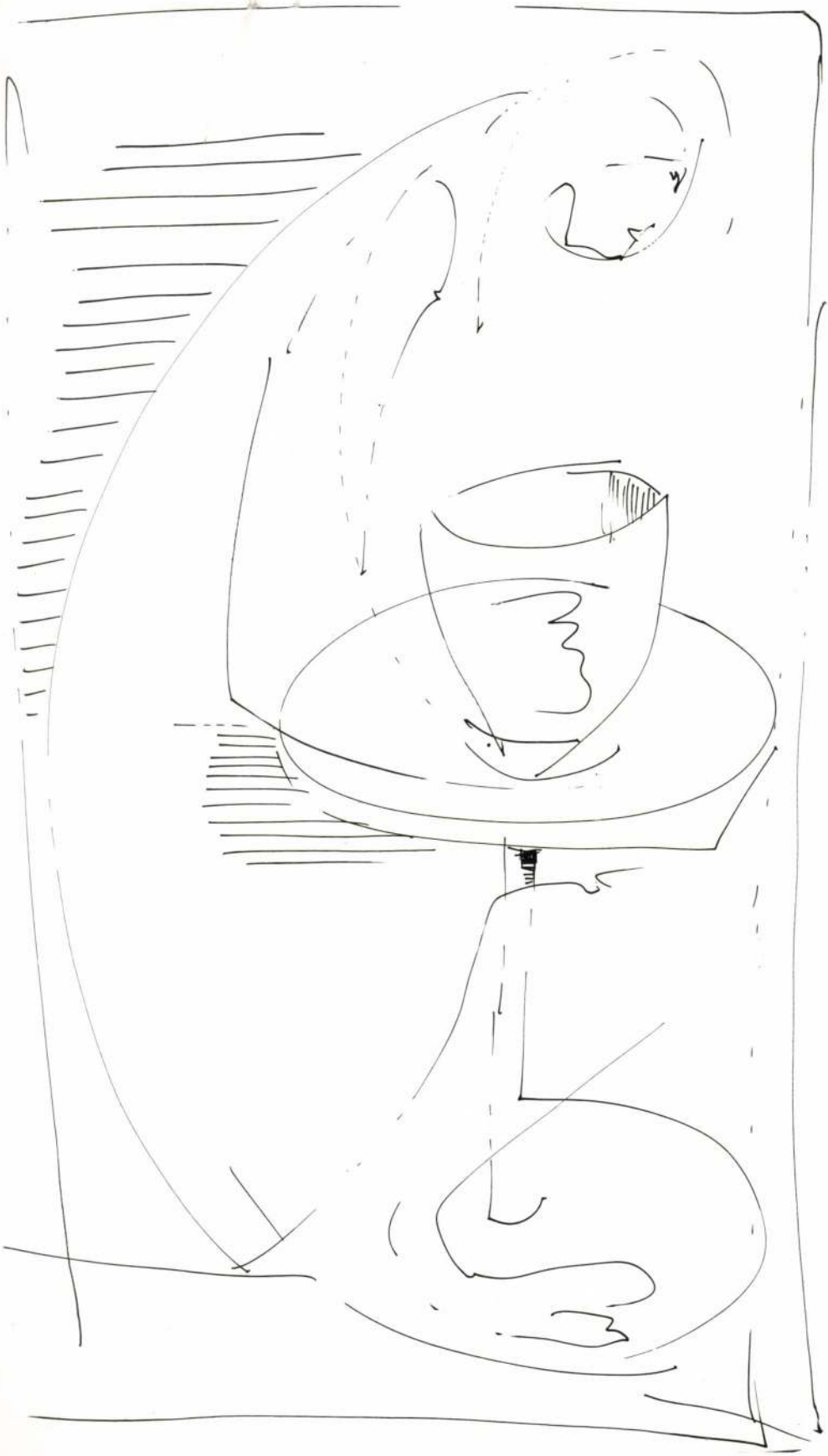

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus
1096. BUDAPEST IX., SOBIESKI JÁNOS U. 40
Telefon: 339-791

Bp. 83. I. lo.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MÜVÉSZETTÖRTÉNETI KUTATÓCSOPORT LEXIKONGYÜJTEMÉNY
VEZETŐJÉNEK DR; BARLA SZABÓ LÁSZLÓ MÜVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

B U D A P E S T

Hivatkozva a 82. VIII. lo.-én kelt 462/1982 dr. Marosi Ernő igazgatóhelyettes levelére: Amelyben munkásságomra vonatkozó dokumentációs anyagaimat - a jövőben - közvetlenül a Lexikongyüjtemény vezetőjének küldjem meg.

A Hajósi Alkotótábor, Pincefalu- CABERNET FOGADÓ-ba 82.VIII.29 - IX. lo. az alábbi alkotómüvészek kaptak meghivást illetve beutalást:

Gottschick Márton amatőr festő
Kreiwich Gyula amatőr festő
Szirmayné Bayer Erzsébet, festőmüvész, rajztanár egy.docens, Alap tag
Vénusz Ervin ötvösmüvész
Mandulás János rajztanár, főiskolai
Koch Aurél M.Televizió diszlettervezője Alap tag és NDK.Müv. Szöv. tag.
Misch Ádám iparmüvész Alap tag.
Kaunitz Ervin M. Televizió diszlettervező Alap tag
Csáth Annamária festő Alap tag.
Vizur László fafaragó amatőr.
Bánsági András grafikusmüvész
Arnold Pemmann NDK képzőmüvész.Delegált müvészcsere alapján

Délben érkeztem meg gépkocsimmal a Cabernet fogadóba. Kellemes meglepetés várt ránk. A Pécsi TV és rádió stábja. Felvétel, riportok, eligazitás, majd a Hajósi Kulturcentrum igazgatója Alföldi Bertalan ismertette a helyiség történetét. Legnagyobb meglepetésemre Gräf Vilmos a Pécsi rád. riportere velem készitett egy életrajzi riportot német nyelven. Hiába tiltakoztam, hogy én már csak kicsit tudok németül. Csak bátoritott s végül csak kikeredett valami belőle, amit a Pécsi Rádió később leadott. Elszállásolásunk a Cabernet I.oszt. nagyon szép és exkluziv fogadóban volt. Mindenki szabadon alkothatott. A Pincefalu a Községtől kb. 3 km-re van. Kb 1,2oo pincével. Ilyet még nem láttam. De ott nem lakik senki, csak a Cabernet-fogadóban. Nagy az Idegenforgalma. A Lakósság barátságos és vendégszerető. Ez viszont korlátozta némileg munkánkat, mert alig, hogy elkezdtünk dolgozni, máris berángattak egy-egy pincébe borkostolóra. Mondhatom ennyi jó bort talán életemben nem ittam. Ennek ellenére kb. 27 alkotásom elkészült. Volt népi táncbemutató, kolbászos kenyérlángossal és jó borral /skitceltem is javában/ Aztán hármunkat meghivtak egy 5oo fős lakodalomba. Több napig tartott s ugy kellett megszöknünk. Dr. Wild Frigyes egyetemi tanár iró és ny.orsz.gyülési képviselőt kétszer is lerajzoltam és Ex Libriszt készitettem részére. Ugyancsak Szirmayné olajban is megfestette.

Alkotásainkból egy rögtönzött kis kiállitást készitettünk amelyből 1-1 alkotást a pestről lejött és a helyi vezetőség vállasztott ki a leendő kiállitás részére. Ez az összevont 81-82 évi anyag a mellékelt katalógusban is szerepel. Sajnos a tervezett Bp-i NDK centrumban megtartandó kiállitás helyszüke miatt elmaradt. A Hajósi alkotótábor munkáját a TV, a Rádió a N.Zeitung és más több lap is bő terjedelemben hozta. Rengeteg szép és még feldolgozandó élménnyel tá voztunk. Köszönet érte.

Bánsági András

Mellékelt: Katalógus

Képzőművészeti Alkotótábor

HAJÓS 1981-82

MEGHÍVÓ

A hajósi Képzőművészeti Alkotótábort
támogató

Hosszúhegyi Állami Gazdaság

Gemenci Állami Erdő és Vadgazdaság Baja

Bács-Kiskun megyei Tanács VB. Kecskemét

Járási Hivatal Kalocsa

Járási Hivatal Baja

Nagyközségi Tanács Hajós

nevében szeretettel meghívjuk a

IV-V. Hajósi Képzőművészeti
Alkotótábor

KIÁLLÍTÁSÁRA

melyet 1982. december 13-án hétfőn este 6 órakor
MISKOLCI JÁNOS
az MSZMP Kalocsai Járási Bizottságának
első titkára nyit meg

Megtekinthető december 13-tól 23-ig

Kiállítanak:

1. Baráth József festő - Kiskunhalas
2. Bánsági András grafikus - Budapest
3. Bodri Ferenc festő - Kecskemét
4. Czár János fafaragó - Miske
5. Csákvári Nagy Lajos szobrász - Etyek
6. Csáth Annamária festő - Budapest
7. Cseri Antal fafaragó - Tiszakécske
8. Csuta György festő - Békés
9. Dulity Tibor festő - Kecskemét
10. Gottschik Márton festő - Győr
11. Görgényi Tamás festő - Békés
12. Gubányi Imréné festő - Homokmégy
13. Günter Hahn - Magdeburg
14. Horváth Attila szobrász - Tass
15. Józsa István festő - Hódmezővásárhely
15. Kaunitz Ervin grafikus - Budapest
17. Kiss Ernő festő - Hajós
18. Kiss István festő - Kalocsa
19. Koch Aurél festő - Budapest
20. Koromné Tóth Katalin festő - Szeged
21. Kovács László festő - Baja
22. Krebs Gyuláné kerámikus - Soltvadkert
23. Luzsicza Árpád grafikus - Budapest
24. ifj. Maász Imre kerámikus - Baja
25. Mandulás János grafikus - Budapest
26. Misch Ádám festő - Budapest
27. Nagy Bertalan szobrász - Etyek
28. Nagy Kritóf szobrász - Kecskemét
29. Németh Anna kerámikus - Bácstopolya, Jugoszlávia
30. Paizs Éva festő - Kiskunhalas
31. Arnold Pemman - Berlin, NDK
32. Rendes Béláné festő - Baja
33. Szalontay György festő - Baja
34. Szlotta András grafikus - Orosháza
35. Szirmayné Bayer Erzsébet festő - Kaposvár
36. Tamaskó Vince fafaragó - Dusnok
37. Vass Csaba szobrász - Hajós
38. Vecsey Csaba festő - Budapest
39. Velekey József grafikus - Baja
40. Vincellér Imre festő - Kalocsa
41. Vizur László fafaragó - Komárom
42. Weintrager Adolf festő - Baja
43. Weintrager Éva festő - Baja

St. sz. 87425

Budapesti Husipari Vállalat
Ferencvárosi Alkotók
Képzőművész Közössége
Bp. IX. Gubacsi ut 6.

FAKK
FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK
KÖZÖSSÉGE BUDAPEST
1097 GUBACSI-ÚT 6

1985. évi programm tervezet.

Állandó programmok.

Minden hétem csütörtöki napokon 1682o óráig mütermi foglalkozás, modell utáni rajzolás, festés, szobrászat, agyagmintázás, kisgrafikák készitése, linómetszés.

Kérjük alkotóinkat, hogy belépési igazolványukat érvényesitsék 1985. évre.

1985. junius 1 től szeptember 1 ig nyári szünet. Szabad programm.

Szeptember 9.én /hétfőn/ 16 órai kezdettel Bánsági András grafikus müvész diavetitéses előadást tart munkásságáról, müvészetéről.

Szeptember 21. én és 22. én kirándulás Szigetszentmártonba, a BHV. Halásztanyájára. Alkotási lehetőség. Önköltséges élelem ellátás, minimális szállásköltség. Találkozás a pesterzsébeti HÉV állomásnál 8 órakor. Jelentkezés levélben, vagy személyesen szeptember hó 1.-ig a Közösség vezetőjénél.

Kérjük alkotóinkat, hogy festő és egyéb felszereléseket hozzák magukkal.

Október 1o.-én a mühely foglalkozás elmarad. A BHV KISZ bizottság rendezésében müvészeti vetélkedőt tartunk a KISZ Clubban 16 órától. Értékes nyeremények lesznek kiosztva a résztvevők között. Várjuk alkotóink közremüködését.

Október hó 21.-i nyitással kiállitást rendezünk az IKARUSZ kulturházában. 2-3 fő részére.

November 18, 19 és 2o.-án a Ferencvárosi Alkotó Képzőművész Közösség képaukciót rendez a vállalaton belül a Vállalat ebédlőjében 11-14-ig óra között. A befolyt összeget a Képzőművész Közösség fejlesztésére forditjuk. Kérjük alkotóinkat, hogy az aukcióra magas szinvonalu alkotásaikat, bocsássák a Közösség részére. /: 2-3 db./

Begyüjtési határidő : november 14./: Az alkotások 3 havi részletre is megvásárolhatók:/.

December 16.-án évzáró ünnepség 16 órakor a BHV KISZ clubban.

Eredményekben gazdag, boldog Uj Évet kivánunk.

Budapest, 1985. április 17.

A Közösség vezetősége.

FAKK=BHV

FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK
KÖZÖSSÉGE BUDAPEST
1097 GUBACSI-ÚT 6

KIÁLLITÁSA

A FERENCVÁROSI PINCETÁRLATBAN

'85 III.28 – IV. 14

Bp. IX. Mester-u. 5

A kiállitás megnyitóján fellép:

JOVAN MARIANNA FILOMÉNA

a IX.ker. Tanács VB. dolgozója

JÓZSEF ATTILA: A HETEDIK c. versét

szavalja

K I Á L L I T Ó A L K O T Ó M Ü V É S Z E K :

Batiszfalvy Gabriella
Bánsági András
ifj.Bánsági Andor
Abbaházi Ferenc
Dóra István
Faragó Antal
Hegyi István
Holka Jánosné
Jován Marianna
Kaubek Péter
Kovács József
Kelemen Imre
Lajos Ferenc
Olaszi Erzsébet
Pongrácz Zoltán
Segesdi Zoltán
Sztanyáné Nagy Annamária
Tóthné Heinz Györgyi
Varga Gyula
Veres Gyula Zoltán
Végváryné Fekete Teréz

FECIT

ANDRÁS BÁNSÁGI
1096 BUDAPEST
Sobieski u. 40.
Tel.: 339–791
HUNGARY

NAGY LÁSZLÓ
SZÜLETÉSÉNEK
60. ÉVFORDULÓJÁRA

Bp. 1097 GUBACSI ÚT 6

A megnyitón három alkotás kerül kisorsolásra

IX. ker. Tanács VB. Művelődési Intézmények Igazgatósága
tisztelettel meghívja Önt és kedves családját

„HAZÁNK FELSZABADULÁSÁNAK 40. ÉVFORDULÓJA"

tiszteletére rendezendő

„FERENCVÁROSI KÉPEK"

című kiállításának megnyitójára

1985. március 28-án 17 órára.

Megnyitó beszédet mond: TAKÁCS ISTVÁNNÉ
IX. Tanács VB. elnöke.

A kiállítás helye: FERENCVÁROSI PINCETÁRLAT
Budapest, IX. Mester u. 5.

Nyitva: március 28 — április 14-ig, naponta 13—18 óráig
Hétfőn szünnap

Megközelíthető a 4, 6, 24-es villamosokkal

FECIT

ANDRÁS BÁNSÁGI
1096 BUDAPEST
Sobieski u. 40.
Tel.: 339—791
HUNGARY

NAGY LÁSZLÓ
SZÜLETÉSÉNEK
60.
ÉVFORDULÓJÁRA

BUDAPESTI MŰVÉSZETBARÁTOK
EGYESÜLETE
H–Budapest, Landler J. u. 42. – 1078
Távb.: 226–926
OTP csszla: 509–2003
Postacím: Bpest, Pf.: 60.–1388

PÓTLÁS AZ ELŐZŐ MŰSORNAPTÁRHOZ

640/ Szept. 3. – *Róth Miksa* emlékest, diavetítéssel.
641/ Okt. 8. *Szalma Ferenc* operaénekes, érdemes művész dalestje.
642–653/ Szept. 18, 25. – okt. 2, 9. – nov. 6, 13. – dec. 4, 11. – 1985. jan. 9, 16. – febr. 5, 12. – A máriaremetei (Pesthidegkút) Petőfi S. Műv. Házban művészetbarátok találkozói.

1985. MÁRCIUS–ÁPRILISI MŰSORNAPTÁR

Minden szerdán este félhattól a VII. Nefelejcs u. 65. sz. alatti pinceklubban

654/ Márc. 5. kedd du. félhatkor a Petőfi S. Műv. Házban. Máriaremete (Pesthidegkút, Dimitrov u. 80.) Művészetbarátok találkozója.
655/ Márc. 6. du. félhatkor. *Fekete István* emlékest. – Vezeti az író özvegye. – Könyvbemutató és dedikálás. – Képzőművészeti bemutató.
656/ Márc. 12. kedd du. félhattól művészetbarátok műsoros találkozója a Petőfi S. Műv. Házban. (L. 654.)
657/ Márc. 13. szerda du. félhattól. – Emlékezés 1948-ra. A pápai kollégium a szabadságharcban. – *Tarczy Lajos* a valóságban és Illyés Gyula drámájában. Ea. *dr Szíj Rezső.* -Korabeli dokumentumok *Szombathelyi Sándor* gyűjteményéből. – Közreműködik *Gerely György.*
658/ Márc. 20. szerda du. félhattól. *Dr Nagy Emil–dr Nagy Emilné:* Hogyan lettünk gyűjtők? – Képbemutatóval.
659/ Márc. 27. szerda du. félhattól. *Balla Péter* emlékest – a népzenei osztály rendezésében. – Közreműködik *Havas Gábor* és *Kálmán Lajos* – Népdalbemutató, népművészeti kiállítás.

Április

660/ Ápr. 2. kedd du. félhatkor. A Petőfi S. Műv. Házban művészetbarátok találkozója. (L. 654.)

661/ Ápr. 3. szerda du. félhatkor. *Vízy Ottó* (Műcsarnok): Ami a kiállítások mögött van. – *Létay Klára* előadóművész: *Sütő András gyermekkori tükör cserepei – Kalotaszegi párnavégek – Sajtószemle.*

662/ Ápr. 9. kedd du. félhatkor művészetbarátok találkozója a Petőfi S. Műv. Házban. (L. 654.)

663/ Ápr. 10. szerda du. félhatkor. – Magyar emlékek Isztambulban. *Körtvélyessy Magda* festőművész diavetítéses előadása. – *Bánsági András* grafikái. *Dr Péter Ernő* könyvszemléje.

1985 IV. 7

VASÁRNAPI Hírek
POLITIKAI HETILAP
7 oldal

Főszerkesztő: DR. LŐKÖS ZOLTÁN
Szerkesztőség: Budapest VIII., Gyulai Pál utca 14.
Levélcímünk: Budapest 8. Pf. 14. – 1979 Telefon: 137-660.
Szombati szerkesztőség: Budapest VIII., Somogyi Béla utca 6.
Telefon: 336-130, 343-100.
Kiadja: a Hírlapkiadó Vállalat,
Budapest, Blaha Lujza tér 3. – 1085
Felelős kiadó: TILL IMRE vezérigazgató
85–1610. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: CSONDES ZOLTÁN vezérigazgató
Terjeszti: a Magyar Posta.
Előfizethető – hétfői kézbesítésre – bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlapirodában (Budapest V., József nádor tér 1.) személyesen vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215–95162 pénzforgalmi jelzőszámra
Előfizetési díj: egy hóra 12 Ft, negyedévre 36 Ft, egy évre 144 Ft.
Index: 25373
HU ISSN 0237 0638

● *A BUDAPESTI Művészetbarátok Egyesületének április 10-én délután 1/2 6-kor kezdődő találkozóján a VII., Nefelejcs utca 65. szám alatti Pinceklubban Bánsági András grafikáit mutatják be és Körtvélyessy Magda festőművész tart előadást Isztambul magyar emlékei címmel.*

Bánsági Andrásnak,

Pestre.

Kedves Kollega!

Megkaptam becses küldeményét, jubileumi emlékmappáját, a mellékelt dokumentumokat. Ezúton köszönöm meg szíves figyelmét, az értékes és tanulságos anyagot. Imponálóan gazdag munkássága számottevő helyet foglal el a magyar művelődés történetében, félévszázados tevékenységének a felmérése egyúttal korunk sokrétű művészeti törekvéseinek áttekintésére is alkalmat ad.

További eredményes alkotómunkájához erőt, egészséget, sok sikert kívánok.

Híve

Pogány Ö. Gábor

Kelt Budán, 1985 március elsején.

F.: Pogány Ö. Gábor dr.
Budapest
Júlia u. 1.
1026

Bánsági András grafikus

Budapest
Sobieski János u. 40.

1096

3 Kisgrafikai kiállításom – BERLINBEN

Abs. Ute Werner, Lichtenberger Str. 9
DDR 1020 Berlin

NDK

Ausstellungsbeteiligungen in Berlin

Andras Bánsági

13.11.–1.12.1984 Gewerkschaftsbibliothek des VEB-Berlin-Chemie Berlin-Adlershof (180 Besucher)

4.2.–5.3.1985 Klubhaus „Peter Kast" Berlin-Adlershof (ca. 500 Besucher)

5.3.–30.3.1985 Klub der Werktätigen „Bruno Apitz" Berlin-Mitte (ca. 250 Besucher)

Ungarn / Hungary

Zeit sparen SB
Stammbestellungs-Postanstalt benutzen!

Herrn Erh. 85 IV.16 3 Exlibrisch

Andreas Bánsági

1096 Budapest

Sobieski u. 40

x 3 opus 98 Balnágy

Az 1981 XII. 2-án

Mikulás est a

Fénykben;

Eigrafikája

x 3 opus 138 Bánsági

A K.B.K. Nagymányos Mikulás-
estjére kézitett kisgrafikáns
1982. XII. 1-én Fének Mevészkáz-
ban (Limmelszat)

E kisgrafika különböző zinnü
papírra és zinben lett sokszo-
rosítva az eredeti dúcról is
minden résztvevő, valamint a
Vidéki tervezetek titkárai is
megkapták.
Kisorsoltak még nagyméretü
grafikáimat is 30-Ft-os tombo-
lajegyekkel a KBK-javára
nagy sikerük volt!

x 3

opus: 142

A. Bánsági

x 3 opus: 142 D Bánsági

P 1 opus 180 Bánsági

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus
1096. BUDAPEST IX., SOBIESKI JÁNOS U. 40
Telefon: 339-791

Bp.83.IV.24.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MŰVÉSZETTÖRTÉNETI KUTATÓCSOPORT
LEXIKONGYŰJTEMÉNY VEZETŐJÉNEK DR; BARLA SZABÓ LÁSZLÓ MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

N U D A P E S T

Hivatkozva a 82 VIII.1o-én kelt 462/1982 számu Dr.Marosi Ernő ig.h. levelére:

A megjelent második kisgrafikai mappámat tisztelettel megküldöm. Sajnos az első korlátozott kispéldányszámuból nem maradt példánypm, de megpróbálom - utólag - rekonstruálni és vagy 5o példányban kinyomni.

Jövőre, 1984-ben az NDK-ban Weimarban lesz megtartva a világ kisgrafikusok és Ex Libris /Congres International/ találkozója és kiállitása, amelyre a KBK-val én is beneveztem és résztvennék munkáimmal, valamint személyesen is. Erre az alkalomra szeretném ha megjelenne a III. k. mappám is. Tavaly Londonban volt a XVIII. Congressus. Két évenként rendezik meg. /FISAE-UNESCO/

Sziv. üdvözlettel

Bánsági András
grafikus

1 drb. mappa mellékelve

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus

Temesvárott 1914 Január lo.-én, nyomdászcsaládban született. Ez egyben meghatározta egész további életpályáját is. Családja az első világháboru végén Budapestre költözött.

Középiskolai tanulmányait is itt végezte. Első mestere SZINI ZOLTÁN festőművész, rajztanár volt, aki- mint tehetséget- 4 éven át különrajzon ingyen tanitotta.

A középiskola elvégzése után- az akkor oly nagymultu Székesfővárosi " IPARRAJZISKOLA" GRAFIKAI fakultását végezte el 193o-34-ben szinjelesen és kitüntetéssel. Diploma munkáját is itt készitette el.

A már korábban is apja nyomdájában megszerzett szakmai-grafikai és mesterségbeli tudása mellett, még ujabb 4 éven át az esti alakrajzi és művészeti órákat látogatta Vesztróczy Manó és más neves főiskolai tanároknál továbbképeztetve magát.

Tanulmányait most már dolgozva-alkotva folytatta a grafikai művészetek minden ágában bel és külföldön. Közben a sokszorositó grafikában 3 mesterlevelet is megszerzett. Éveken át volt a "Bánsági-grafika" nyomda és könyvkiadó vállalat tervező, sokszorositó grafikus-tipográfusa.

Eredményes grafikai munkásságát, valamint az egyre feljebb ivelő pályáját több országos pályázat, világkiállitás magyar pavillonja, mezőgazdasági muzeum, néhány kiállitás és Milánóban "GRAND-DIPLOMA" kétszeri elnyerése is jelezte.

Később- a háboru alatt- mint hivatásos és képesitett grafikus az "ATTILA NYOMDA RT" műszaki vezetője lett.

A gyakori behivások, valamint a 2. világháboru főiskolai és további tanulmányait megszakitotta.

A felszabadulás után, csakhamar az ország egyik legjobban foglalkoztatott alkalmazó és reklámgrafikát készitő művésze. Több könyvkiadó vállalat, és igen sok, /közel loo/ nagyvállalatnak tervezte bel és külföldi szines export prospektusait, katalógusait, könyveit és grafikáit. A TERV és KÖZGAZDASÁGI,-MINERVA Könyvkiadó Vállalatnak jó 2o éven át volt szerződéses grafikusa. A volt RAK "AKADÉMIA" kinevezett topografus előadó tanára.

Ennek ellenére még mindig továbbképezte magát. Igy 1952-ben a MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG KÉPZŐMŰVÉSZEK ÉS IPARMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE által vezetett "BERON-KOREIN" MŰVÉSZETI BONCTAN-ANATÓMIAI tanfolyamot is elvégezte.

Közben több nagy kiállitás társalkotója. Két alkalommal a F.T.I. kiállitásai, amelyeket a Szovjetunióban is bemutattak. Mint grafikus dolgozott az őszi lakberendezési és őszi vásárban, a BNV-n stb. Önálló kiállitása volt az NSzK-ban és grafikai munkásságának 5o.-éves jubileuma alkalmából.

Több képzőművészeti szakkör, egyesület alapitó és vezetőségi tagja RAK. KBK. FAKK-BHV Magyar Reklámszövetség stb.

Mint szinedző, végezte a TRETYAKOV és ERMITÁZS festményeinek reprózását.

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAP 1959-ben megalakult, amerikai konstruktiv retusműtermének egyik alapitó és törzstagja 1974 nyugdijbamenetelélig.

A Művészeti dolgozók /MÜdosz/ és jelenleg az Önálló Képző és Iparművészek Szakszervezet tagja 1945-óta. Egyben az ország egyik legjobb konstruktiv retusőre és piktografusa.

A nyomtatásban megjelent munkái sok tizezerre tehető. Könyvei kisebb könyvtárravalót tesznek ki. Néhány grafikai munkáját muzeumaink is őrzik.

Mint korábban a szinek világában- a festészetben- is megtalálta helyét. Mint nyugdijas grafikus 1974-óta rendszeresen vesz részt kiállitásokon. Eddig mintegy 5o alkalommal és sikerrel.

Számtalan kitüntető és elismerő oklevél birtokosa.

Kmety Ferenc
grafikusművész

FAKK = BHV
FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK
KÖZÖSSÉGE BUDAPEST
1097 GUBACSI-ÚT 6

Bánsági András
grafikái
II.

FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK
KÖZÖSSÉGE KIADVÁNYA
1983

TARTALOMJEGYZÉK

1. BUÉK 1983 Bánsági András op.141 Pl
2. BUÉK Kovács József hulló évek op.135 Pl
3. Bézy Alexandra Az én könyvem op.118 Pl
4. Bézy Attila Exl. op.1o5 X3
5. Vizur László Exl. op.16o x3
6. Rekviem Bánsági Ádámné op.116 Pl
7. KBK ajándéka Exl. op.138 X3
8. Walter Droop Exl. op.66 Pl
9. Pallay Emy könyve Exl. op.1o9 Pl
1o. Dr. Wild Frigyes Exl. op.131 Pl
11. Bánsági Györgyi Exl. L-Pl. op.62
12. Pro Libertate X3-Pl op.49
13. Tárogatozó kuruc-vitéz X3-Pl op.15o
14. Nagy Balogh János X3-Pl. op. 63
15. Balatoni fürdöző nő X3-Pl op.157
16. Balatoni széllovas X3-Pl op.159
17. Kós Károly X3-Pl op.64
18. Édesanyánk Mikus Katalin X3-Pl op.46
19. Tabán: Kőmüves-utcai lépcső X3-Pl op.158
2o. Tabán: Holdvilág-utca X3-Pl op.152
21. Vizparti Árus X3 op.26
22. Szini Zoltán, első mesterem X3-Pl op.15
23. Petőfi vándoruton X-1 op.24
24. Flach János in memoriam X3 op.1o4
25. Flach Antal in memoriam X3 op.1oo
26. Bükki erdőmélye X3-Pl op.151
27. Halászbástya Xl op.24
28. Mezőgazdasági muzeum C3-Pl op.13
29. Falusi udvar X3-Pl op.28
3o. Magyar tájház X3-Pl op.25
31. Siklós eleste 1543 X3-Pl op.155
32. Ifj. Bánságiék Andorkája születése X3 op.99
33. Ifj. Bánságiék kislányuk születése X3 op.142
34. Kellemes husvéti ünnepeket kiván B.A. X3 op.72
35. Anyák napjára L op.65
36. B.K. 5o év Gutenberg szolgálatában Pl op.1o2
37. Alkotótábor Hajós Pl op.132
38. 5o év a grafikai müvészetekben Pl op.95
39. Busójárás Mohács X3 op.124
4o. Mohácsra emlékezve X3 op.126

KÉSZÜLT 300 SZÁMOZOTT PÉLDÁNYBAN, RÉSZBEN AZ EREDETI DÚCOKRÓL NYOMVA. Fk: VARGA GY.

№ 65

☆ ÉRTÉKES MŰVÉSZI ☆ = FESTMÉNYEK GRAFIKÁK

★

TÁJKÉPEK
ÉLETKÉPEK
CSENDÉLETEK

★

OLAJ
TEMPERA
AKVARELL
PASZTELL

★

EX LIBRIS
MINIATURÁK
RESTAURÁLÁS

★

Állandó kiállitás keretében megtekinthetők
Megvásárolhatók
Megrendelhetők

Bánsági András

GRAFIKUS

Budapest, IX., Sobieski János u. 40.
Telefon: 339-791.

P 1 op. 141 Barlaczy

P. 1 op. 135 A. Bánsági

„Hulla ünk"

X3-P1 op 118 A. Bánsági

x 3 op. 105 A. Bánszky

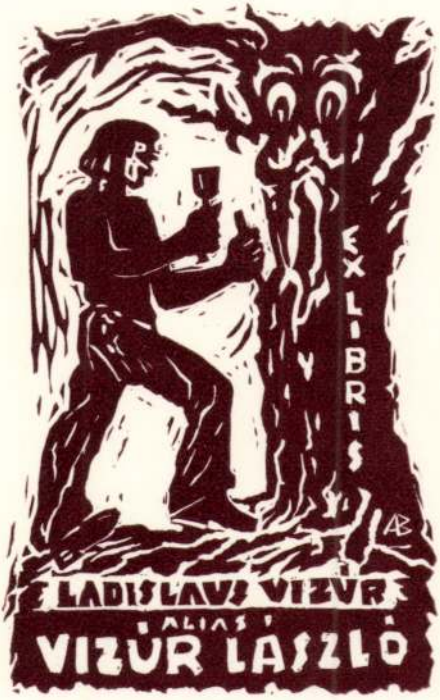

x 3 Nr. 160 A. Bánáti

P 1 Hp. 116 A. Balassa

Fáriek Mihalás ezt

x 3 rp. 138 A. Dánsági

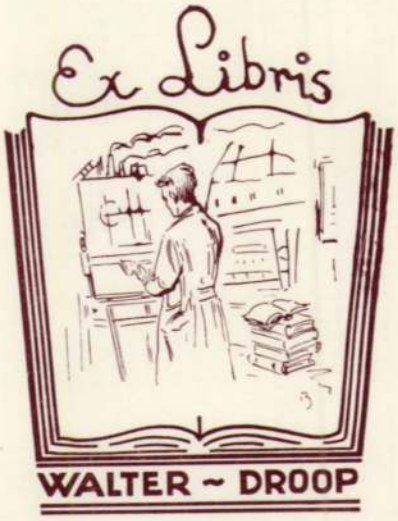

P1 op. 66 Bańkowski

P 1 op. 139 Bánóczy

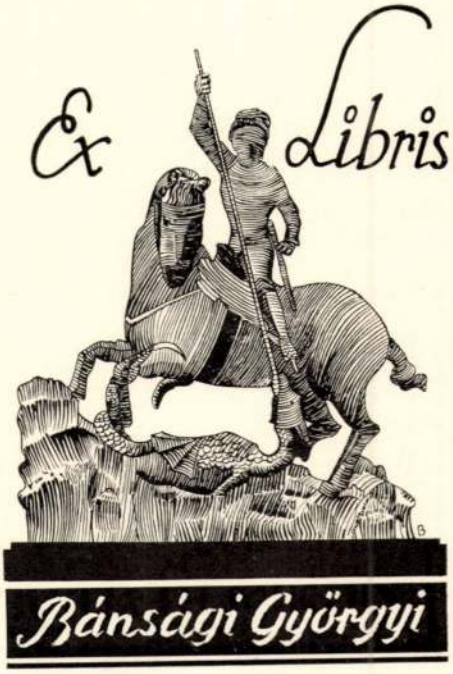

L - P 1 op. 62 Balwierz

PRO LIBERTATE
B.A.

x 3 op. 150 Bánxági

x 3 op. 63 Bánáry

x 3 op. 157 Bánsági

x 3 Op. 159 Baisaj

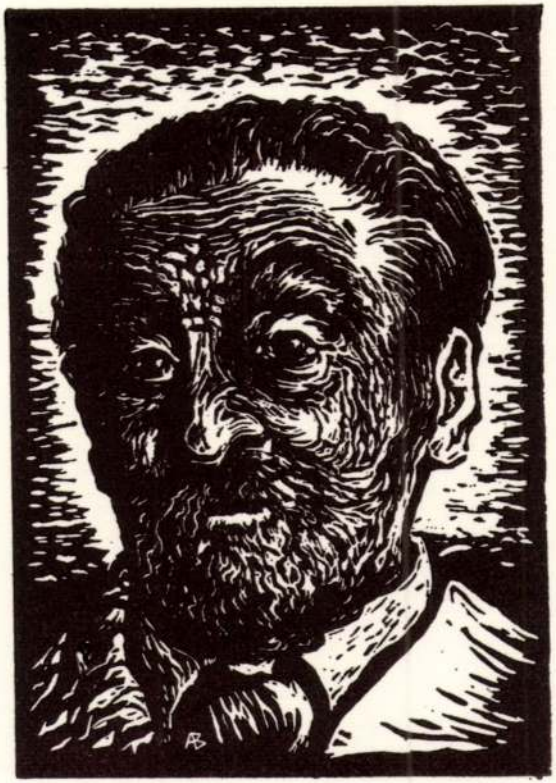

X 3 Op. 64 A. Blanco

x 3 op Y6 Bánicz

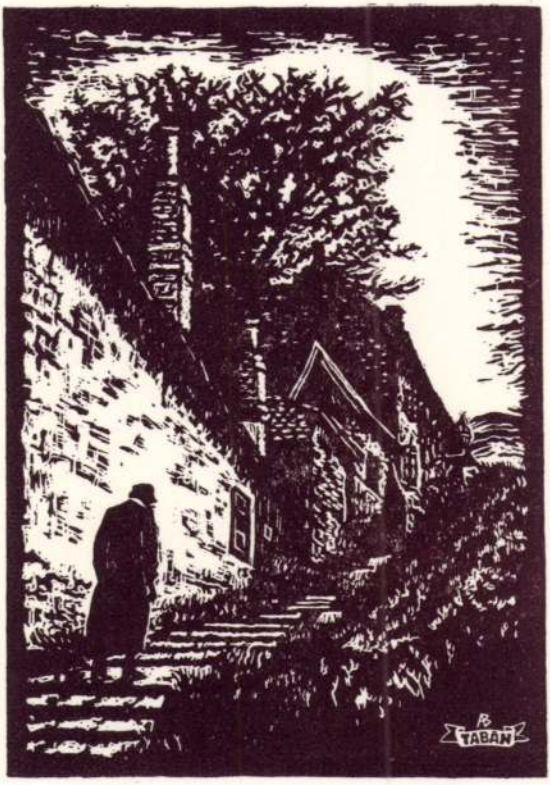
B
TABAN

X 3 op. 152 Baiwagi

x 3 Hp. 26 Bauiaji

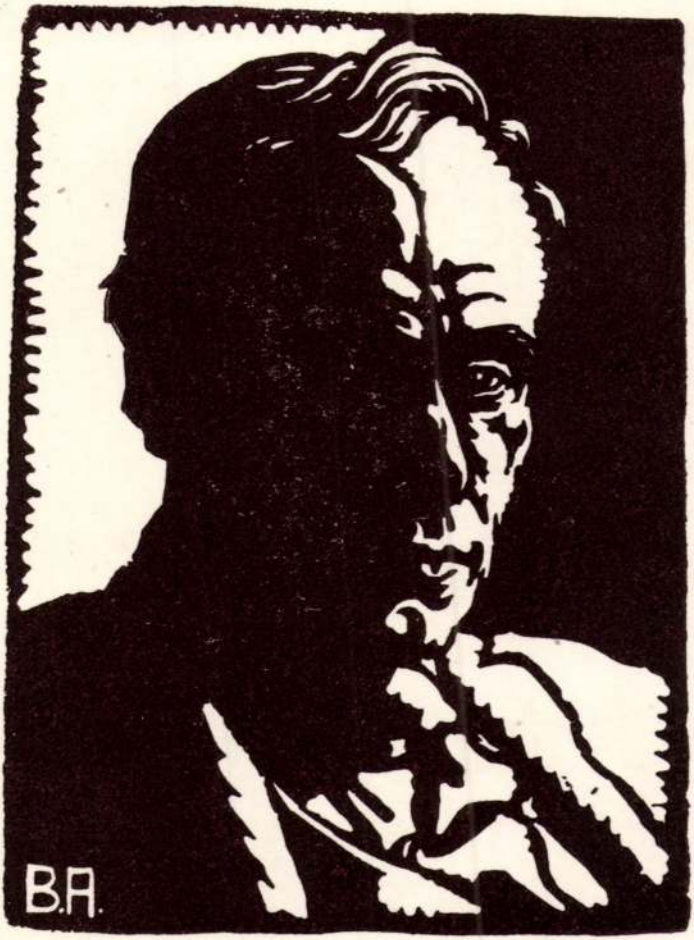

X 3 op. 15 Bakusáj

x 1 opus 23 Bánsági

x 3 Kp. 107 Bánszky

IN MEMORIAM
1907
1981
FB
FLACH ANTAL
x 3
op. 100

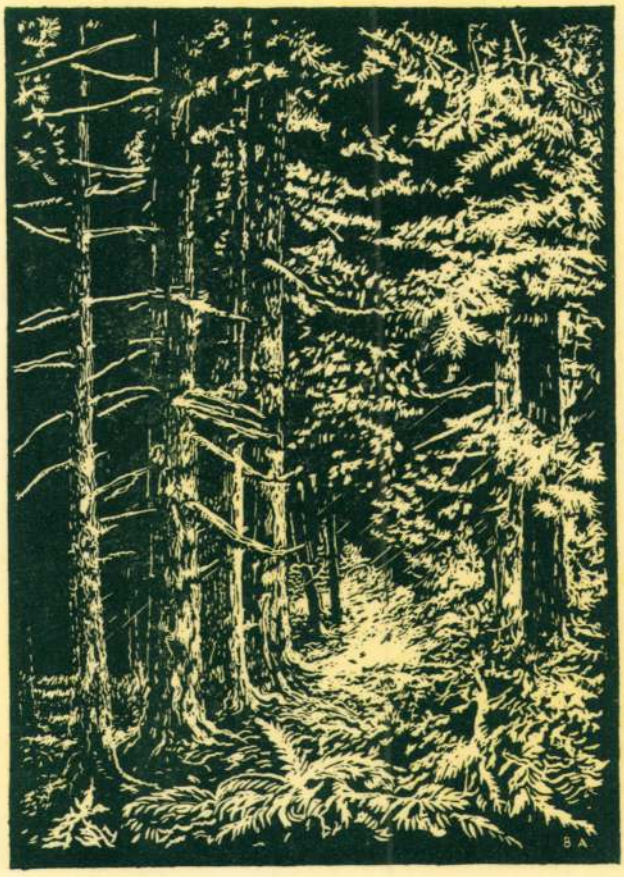

X 3 op. 151. Bánsági

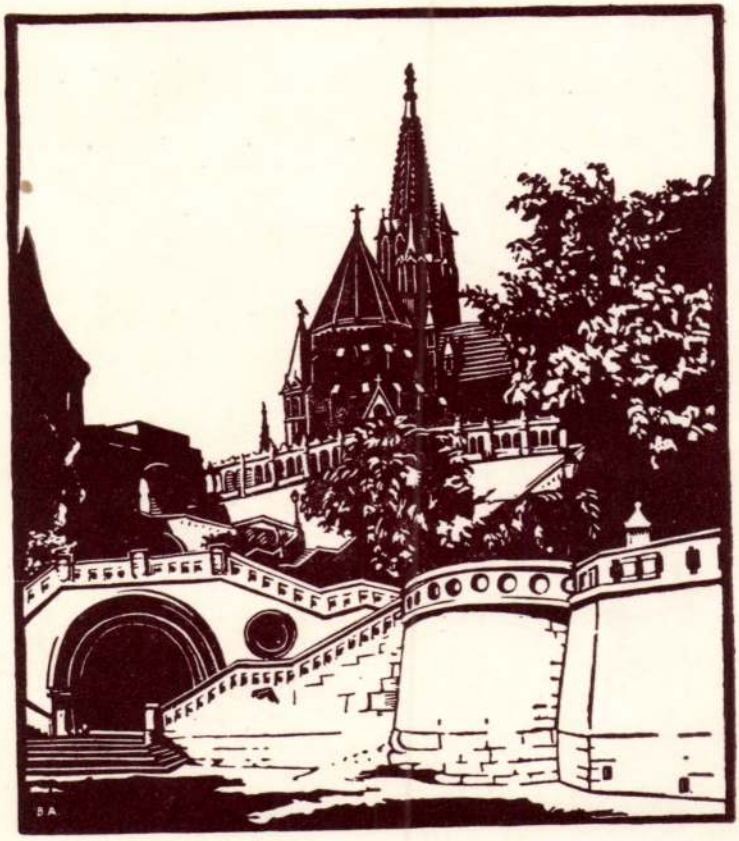

x 1 op. 24 Baisch

C-3-P1 OP. 100 Balsági

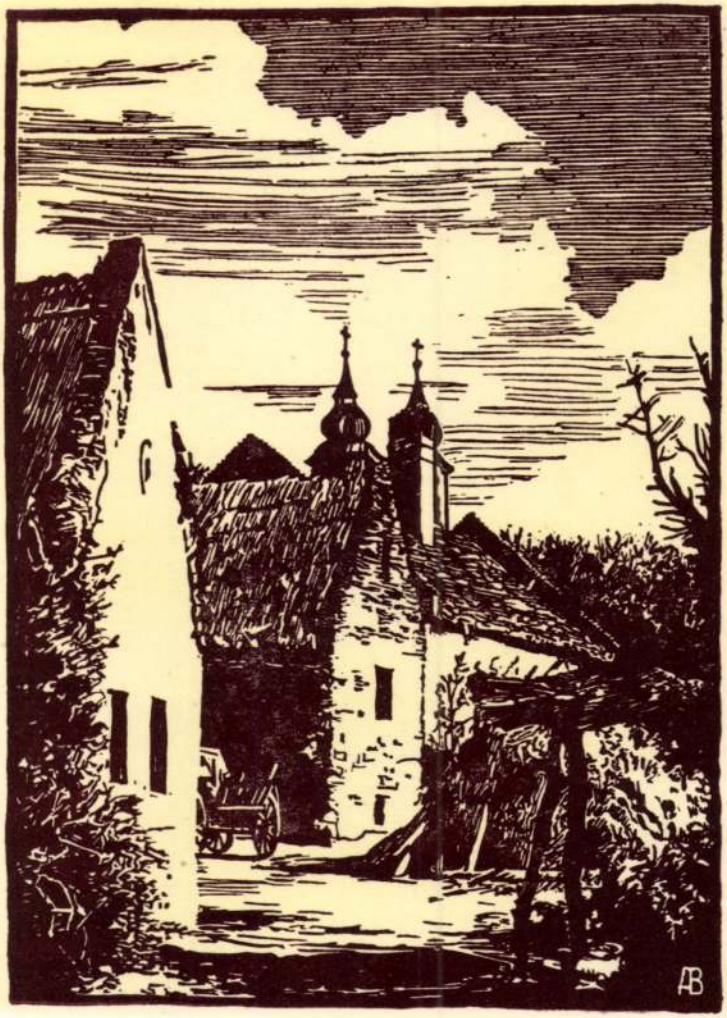

x 3 Op. 28 A. Bánóczy

X 3- op 25 Bánsági

: x 3 OD. 155 A. Bánóczy

x 3 op 99 A. Bánsági

X 3 op. 142 Bansági

x3 op. 72 Bánsági

BA
Anyák napján
a hála és szeretet virágát
fogadd el tőlem édes jó
Anyám.

BÁNSÁGI KÁROLY
ÉV
GUTENBERG
SZOLGÁLATÁBAN
1931
1981

PINCEFALU
CABERNET-FOGADÓ
1982. VIII. 29 – IX. 10

P 1 opus 132 Balassa

P 1 Mp. 95 A. Bánsági

x 3 op. 124 A Bánicz

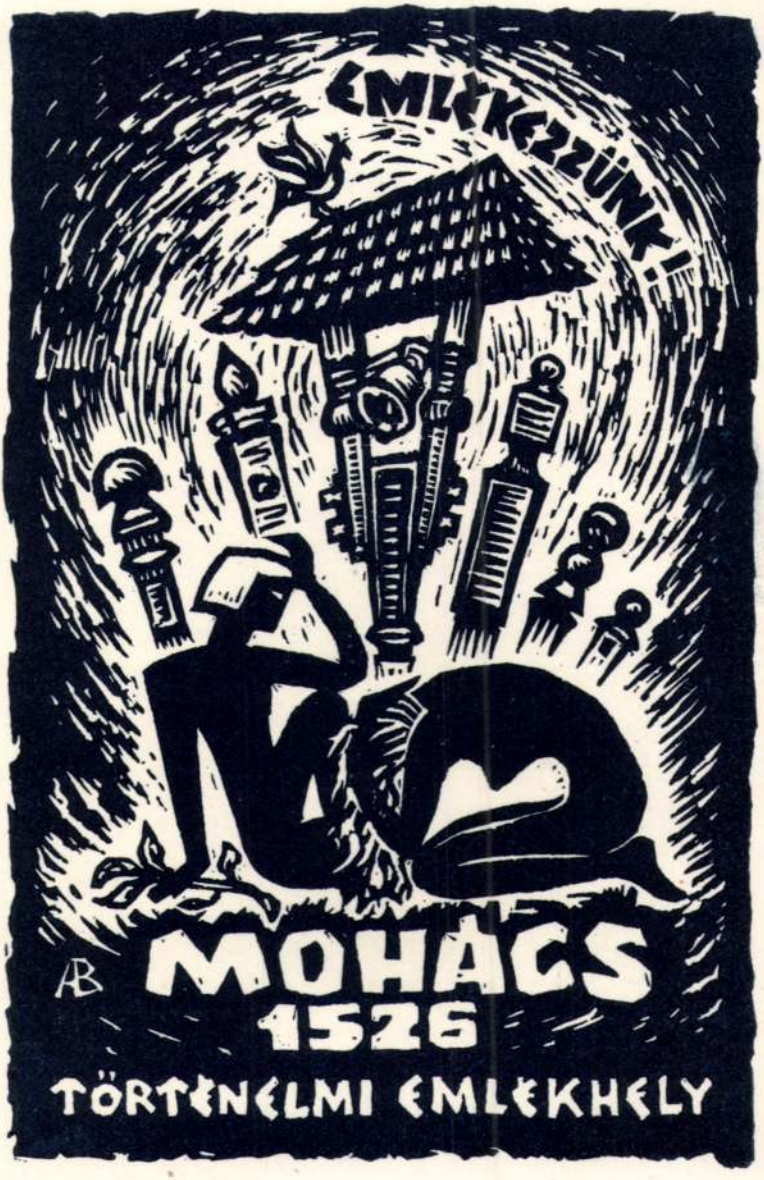

K 3. Hp. 126 A. Bánszegi

AB
BARON
TAYLOR
FON
DA
TION
EX
LIB
RIS

Meghívtak a Fondation Baron Taylor
200 éve világpályázatra és kiállításra
Párisba

Eredeti metszet
Original Schnitt

x 3 opus: 741

BÁNBÁGI ANDRÁS
1096 BUDAPEST
Sobieski u. 40.

A mózi szkitótáborban
Nyűlt Szűret-sorozatból.

Eredeti metszet
Original Schnitt X 5 omus: 747

FECIT
Bánsági András

Exlibris
Dr. Inge
Nechwatal

x3 Nr. 748

MAGYAR
HÚSVÉTI ÜNNEPEKET

„Erdélyért"

megjelent levelezőlap-ként is

Eredeti metszet
Original Schnitt X 3 xpus: 740

FECIT
Bánsági András

EX LIBRIS
SALONE DEL LIBRO
TORINO
1989

Eredeti metszet
Original Schnitt

„Boccaccio"
X3 opus: 738

FECIT
Bánsági András

Meghívtak a Torinói
Salone del Libro nemzetközi
Exlibris és Kisgrafikai
Kiállítás és Pályázatra

TORINO
1989
SALONE
DEL
LIBRO

Eredeti metszet
Original Schnitt X 3

Opus: 737

FECIT
Bánszági András

EXLIBRIS ZOĚVE
1959
1989

Eredeti metszet
Original Schnitt x3 opus: 745

FECIT
Bánsági Andrá

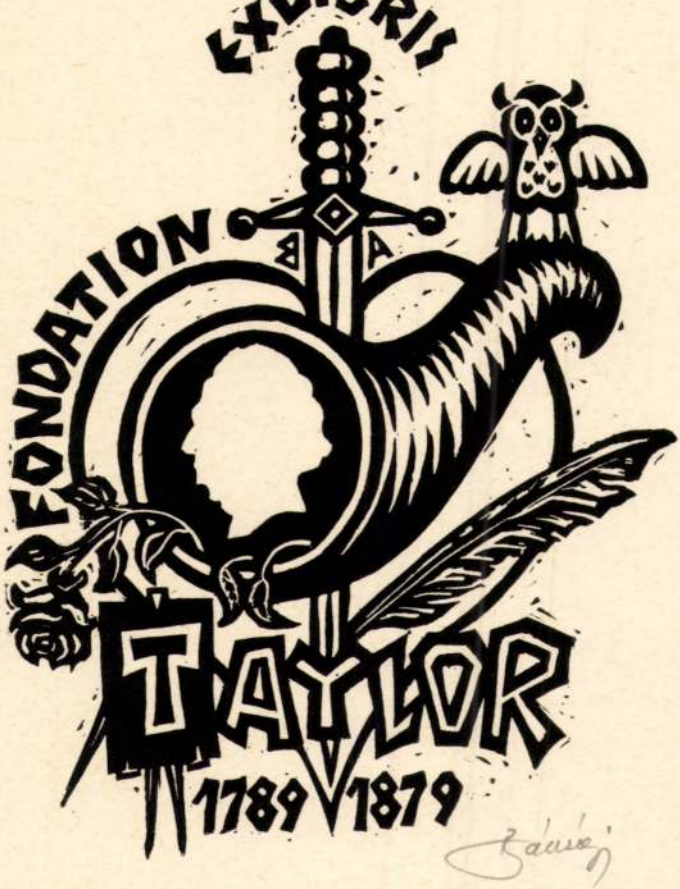
EX LIBRIS
FONDATION
TAYLOR
1789 1879

Eredeti metszet
Original Schnitt

FECIT
Bánsági András

X3 opus: 742

EX LIBRIS
FONDATION
BARON
TAYLOR

Handabzug vom
Original Schnitt

x 3

opus : 744

FECIT
Bánsági András

86. 61094 Petőfi Nyomda, Kecskemét — Felelős kiadó: Dr. Vedres Ferencné elnök

Szeretettel köszöntjük

Japán napok

alkalmából

Természetbarát Sportegyesület
Vezetősége

Kiskunmajsa

MEGHÍVÓ

A természetbarátok VII. rendezvénysorozatára

Kiskunmajsa, 1986. május 15—20.

'86 III. 8

A Kiskunmajsai Természetbarát Sportegyesület és a városi jogú nagyközségi tanács vb művelődési osztálya, Hazafias Népfront városi jogú nagyközségi bizottsága

szeretettel meghívják Önt, kedves családját és barátait az 1986. május 15-től 20-ig tartó

„JAPÁN NAPOK A BÉKE JEGYÉBEN" című rendezvénysorozatra

Rendezvényünk védnökei:

— **dr. Romány Pál**, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Bács-Kiskun megyei pártbizottság első titkára.

— **dr. Gajdócsi István**, az Elnöki Tanács tagja, a Bács-Kiskun Megyei Tanács elnöke

Rendezvények: — az Ifjú Gárda Művelődési Központ termeiben
— Kiskunmajsai Helytörténeti Múzeumban

KIÁLTÁS

Zelk Zoltán

A béke
nem gyávák odvas menedéke,
de a szabadság televénye,
amit felszánt munkánk ekéje,
váljék termővé ezer évre!
Ezért írjuk most földre, égre,
hegyekre, tengerek vizére,
a mindenség mennyezetére.
Zuhogjon hát lángolva, égve
sugárzó négy betűdnek fénye

BÉKE!

A „Béke" jegyében köszöntjük Önt a VII. Természetbarát találkozón. Rendezvényünket az előző évek találkozóihoz hasonlóan nemzetközi jelleggel tartjuk. Ez évben a II. világháborúban sokat szenvedett népének művészetével találkozhat a kedves látogató.

Japán napok kiállításai

Kiskunmajsa

Mitsui Sen szobrászművész márvány és bronz szobrainak kiállítása
Origami — papírhajtogató művészetének bemutatója.
Bakallár József festőművész japán tárgyú festményeinek és dokumentációs anyagának kiállítása.

Bánsági András grafikus japán grafikáinak bemutatója.

„BONSAI" egyesület „BONSAI" bemutatója.

Kereszty Kornél „Ikebana" bemutatója.

Szórakaténusz Múzeum: Japán játékok bemutatója.

Megyei Moziüzem: Japán filmek plakátjainak bemutatója.

Megyei könyvtár: Japán tárgyú könyvgyűjteményeiből bemutató

Kiállítások:

Kiskunmajsa Ifjú Gárda Művelődési Központ termeiben,
valamint a
Kiskunmajsai Helytörténeti Gyűjtemény termeiben

Belépődíj: Felnőtteknek: 5,— Ft
14 éves korig: 3,— Ft

Japán napok

Kiskunmajsa

Programok

Május 15. csütörtök

15 órától térzene a Művelődési Központ előtt, közreműködik:
Munkásőrség Kiskunfélegyházi zenekara

16.30-kor a VII. Természetbarát Napok megnyitása
Megnyitja: **dr. Molnár Béla,** a Hazafias Népfront
Országos Tanácsának titkára

Kiállítások megnyitója:

A művészek munkásságát ismerteti:
dr. Losonczi Miklós művészettörténész

Közreműködik: Bodor Tibor színművész „Föld fiai" c. előadásával
és Tegzes Miklós előadó

17 órakor: „Bonsay" és „Ikebana" filmvetítés és előadás
közreműködik: Sóspataki Ferenc
Kalocsa Endre
Kereszty Kornél

18 órakor: „Háborúban nőttem fel" japán film díszbemutatója.
Belépődíj egységesen 30,— Ft.

20 órától: az „Akác" vendéglőben keleti ételek kínálata.

Asztalfoglalás bejelentési sorrendben biztosított.

Szakács: a nemzetközi gasztronómia nemes hazai képviselője,
Facsar Sándor mesterszakács, aki 16 országban képviselte a
magyar konyhaművészetet.

Japán napok

Kiskunmajsa

Május 16., péntek

10 órakor: Aladdin és a csodalámpa (Japán film)

gyermekeknek belépő: 7,— Ft

Kiállítások megtekintése mindennap 9 órától 20 óráig.

15 órakor: Ismeretterjesztő előadás filmvetítés
Körutazás Japánban címmel . . .

16 órakor: Képzőművészet Japánban

Előadás és filmvetítés

Előadó: Bakallár József festőművész

19 órakor: Narajama balladája című mozi előadás

Belépődíj az előadásokra:

felnőtteknek: 20,— Ft

ifjúságnak: 10,— Ft

20 órakor: az „Akác" vendéglőben Keleti ételek kínálata és közben műsorszolgáltatás. Fellépnek neves művészek és táncdalénekesek.

Az eredeti kínai evőeszközökkel terített asztal mellett legyen vendégünk (az evőeszközöket emlékül az Ön rendelkezésére ajánlja a rendezőség.)

Japán napok

Kiskunmajsa

Május 17 szombat

10 órakor: Origami — papírhajtogatás művészetének bemutatója

Bemutatja: Mitsui Sen Origami művész

15 órakor: „Bonsai és ikebana" filmelőadás és bemutató

Közreműködik: Kalocsa Endre, Sóspataki Ferenc, Kereszty Kornél

16 órakor: Karate művészete (japán film)

17 órakor: Karate bemutató

Belépő felnőtteknek: 20,— Ft

gyerekeknek: 10,— Ft

18 órakor: Egyszarvú. Japán rajzfilm

Belépő: 10,— Ft

Művelődési Ház előtt 20 órától U t c a b á l

22 órakor: T o m b o l a

A rendezvénysorozat ideje alatt a helyi ÁFÉSZ kelet áruit mutatja be helyszíni vásárlási lehetőséggel a Műv. Központ előterében.

Japán napok

Kiskunmajsa

Május 18 vasárnap

10 órakor: Origami = papírhajtogatás művészetének bemutatója

Bemutatja: Mitsui Sen Origami művész

16 órakor: Ismeretterjesztő előadás, film

Egy japán család élete

Ikebana bemutató (Kereszty Kornél)

17 órakor: Környezetvédelem Japánban és
„Bonsay" bemutató előadás (Sóspataki Ferenc
Kalocsai Endre)

18 órakor: Földrengés Tokióban c. film vetítése

Felemelt helyárral 30,— Ft

Ismeretterjesztő előadásokra: 10,— Ft

gyermekeknek: 7,— Ft

20 órától: Keleti ételek kínálata
A Magyar Szakácsok és Cukrászok Szövetsége által rendezett vacsoraesthez jó étvágyat és jó szórakozást kíván: Unger Károly elnök

*

17—18-ra virradóra „B É K E 8 6" túra a tájvédelmi területre, jelentkezés 17-én 17 óráig a Műv. Központ előtt, kiindulás 20 órakor.

Japán napok

Kiskunmajsa

Május 19 hétfő

10 órakor: Csizmás kandúr (japán film)

Belépődíj: gyermekeknek: 7,— Ft

16 órakor: a felfrissülés Japán módja ismeretterjesztő e. a.

Csizmás kandúr (gyermekeknek)

17 órakor: a legfejlettebb technológia

Előadásokra belépő: 10,— és 7,— Ft.

19 órakor: Super Express japán krimi filmelőadás

felemelt helyárral átl. 30,— Ft.

Ezúton mondunk köszönetet az évek óta támogató vállalatoknak, intézményeknek, társadalmi szerveknek és a rendezvénysorozaton megjelent kedves látogatóknak.

Természetbarát Sportegyesület
vezetősége

Japán napok

Kiskunmajsa

Május 20 kedd

10 órakor: Alap és középfokú oktatás Japánban, ismeretterjesztő előadás.

17 órakor: Himnusz a békéről — HELIKON irodalmi és zenei együttes műsora.

Fellépnek: Létay Klára
Békeffy Sarolta
Végi László
Galánthay Szabolcs

A japán rendezvénysorozat zárása.

19 órakor: Szerelmem, Hirosima c. filmelőadás.

Belépődíj: egységesen: 20,— Ft.

*

Keleti ételek kínálata csak *15—16 és 18-án* az „Akác" vendéglőben.

*

A Kiskunmajsai Helytörténeti Múzeumban az állandó kiállítás mellett fotókiállítás nyílik 15-én 15 óra 30 perckor.

Minden érdeklődőt szeretettel vár a gyűjtemény vezetősége.

GONDOLATOK

Saigyö Hoshi

Miként ha füstölög a Fuzsijáma,
a füstje szétrepül a lenge, kába,
szelekbe, s eltűnik a kék égen,
a gondolatjaimnak bús imája,
úgy tör ki és úgy vész is el hiába,
a messzeségbe mállva, névtelen.

HÓ

Ki no Tsurayuki

Halkan havaz
S hajunk legyezi a tavasz.
Mi e csoda? Mi ez a hó?
Nem föntről, az égből való.
Ez a tavasz szagos hava.
Virágzik a cseresznyefa.

Jajszó

Nikó Horiguchi

Bús és sötét szememben
örökre könny ragyog,
mivel sovány vagyok,
mivel japán vagyok,
mivel ember vagyok.

A „bonsay" növénykultúra ismertetése

Ez a növénykultúra a századforduló környékén került Japánból Európába, ahol ezer éves múltra tekinthet vissza.
A bonsai a legkülönbözőbb hangulatokat idéző formájával, méretekkel, színével szemet gyönyörködtető egyéni, élő műalkotás.

Nincsen két egyforma darab közöttük. Mindegyik az ember személyes alkotómunkájának az eredménye: az ember közvetlen kapcsolata a növénnyel. Az alkotó ember fantáziájának megfelelően alakítja a növényt, míg a növény biológiai adottságaival hozzásegíti az embert a bonsai jellegű élő művészi alkotás kialakításához, formálásához.

A bonsai növény alakításának a célja: kisméretű tálban, de maximálisan jól gondozott körülmények között kisméretű fák nevelése, alakítása saját elképzelésünknek, ízlésünknek megfelelő formára.

Ezek a növények idős korukra is csak igen kis mértékben növekednek, így különleges díszévé válnak a lakásnak, erkélynek, udvarnak, az ember közvetlen környezetének.
Hazánkban ezt a növénykultúrát néhány évtizede kezdték megismerni és növelni.

Sóspataki Ferenc

A virágrendezés művészete

A virágokat mindenki szereti, mert nemcsak a rózsa, a liliom vagy az árvácska szép, hanem szemünknek, szívünknek éppoly kedves a virágzó almafa vagy a nyári rét látványa. Szeretjük a virágot és szívesen díszítjük vele szobánkat, kuckónkat is. De a virág nemcsak díszítőelem, hanem arra is alkalmas, hogy gondolatainkat, érzéseinket kifejezze — ehhez azonban meg kell tanulnunk bánni vele, fel kell ismernünk „egyéniségét". Kereszti Kornél kiállításával, bemutatójával ebben lesz segítségünkre.

1942-ben született Balatonújhelyen. Végzettségét tekintve kertészmérnök, de oklevelet szerzett az Iparművészeti Főiskola Továbbképző Intézetben is. 1970-től 18 kiállítása volt Kollázsokból, „lebegő képekből", szobrokból — BIO ART stílusban. A BIO ART a természet elemeinek testközelbe emelését, s az alkotóművészet eszközgazdagítását jelenti.

Kereszty Kornél

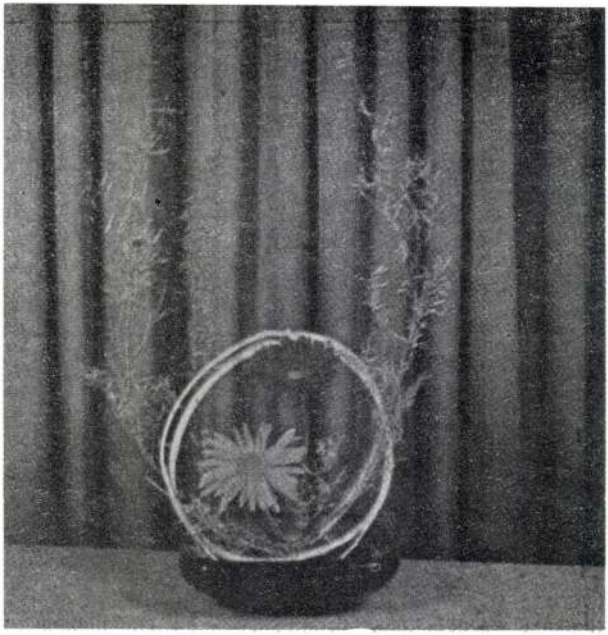

F. k.: Dr. Vedres Ferencné műv. felügy. SE. elnök
86. 61755 Petőfi Nyomda, Kecskemét

A KIÁLLÍTÁS VÉDNÖKEI:

Dr. Romány Pál
a Bács-Kiskun megyei MSZMP elsőtitkára

Dr. Gajdócsi István
a Bács-Kiskun megyei Tanács VB elnöke

A kiállítást szervezte:

Dr. Vedres Ferencné
a Kiskunmajsa Tanács VB Művelődési Felügyelője

MITSUI SEN szobrászművész
és Bakallár József festőművész kiállítása
mellékleteként kiadja
a Kiskunmajsai Jonathán MGTSZ elnöke
Dr. Vedres Ferenc

FER Nyomda

BÁNSÁGI ANDRÁS

JAPAN GRAFIKÁI

Bánsági András egész élete, feszült, tartalmas ismerkedés a világgal, az élet új eseményeivel, a valóság minden rétegének szorgalmas grafikai megörökítésével. Most érdeklődése a japán kultúra irányában lendítette rajzi képzeletét, s képekkel hívta elő emlékeiből mindazt, amit a Távol–Keleti szigetországról tudott. Természetesen ehhez a rögzült irodalmi, vizuális élményanyaghoz új felismerések is társulnak, –kimonóban öltözött japán hölgy, a teaház megismétlődő szertartása hajló nővel, héttérképekkel, melyek felhőket, madarakat és a ki nem iktatható tájfőszereplőt,– a Fuzsijámát idézik. Különleges hangsúlyt kap a japán öltözék,– a szélesen hullámzó drapéria a szépségbe öltözött asszonyokon napernyővel, legyezővel. Megjelenik az elmaradhatatlan cseresznyevirágzás,– fűrtökkel és mosolygó japán lánnyal, – együtt a tavaszt szimbolizálják. Nem lenne teljes a kép, ha elmaradnának a japán gyerekek, a holnap feszülése bennük, –arcuk sugallja az örömöt ugyanúgy, mint a kőlámpások, melyek a japán kert idézetei, a japán kertté, mely művészettel fokozza a természetét. Mint mindig, ezúttal is lelkiismeretes megközelítéssel álmodta képpé azt a világot, mely most Bánsági András érdekli: Japánt, a japán életet, – jelenben kapaszkodó múltját, jövőbe lendülő jelenét, melyet emberi arcok és jelenetek összegeznek.

Losonci Miklós

A TORI ÉS KŐLÁMPÁJOK MIYAJIMÁBAN JAPÁN NŐLEGYEL

Mitsui

三井泉個展

japán szobrászművész

A KIÁLLÍTÁS VÉDNÖKEI:

Dr. Romány Pál
a Bács-Kiskun megyei MSZMP elsőtitkára

Dr. Gajdócsi István
a Bács-Kiskun megyei Tanács VB elnöke

A kiállítást szervezte:

Dr. Vedres Ferencné
a Kiskunmajsa Tanács VB Művelődési Felügyelője

Nagy belső csönd termi az egyetemes lét jellé sűrített eszmélését benne, mintegy annak nem is igényével, de eredményével, hogy az ember az élet gyarapítására hivatott, – teremtője is annak, nemcsak elfogadója. Ez a hivatása mindenkinek, – ezt a felismerést rögzíti Mitsui Sen minden tájak bölcsességét összegező szoborjeleiben. Igen: Jel, – minden alkotása, fába, márványba, bronzba álmodott elmélyülés, hevülése életérzésünket, magatartásunkat, általános és egyéni sorsunkat, élményeinket sűríti olyan plasztikai létjelekké, – melyekben a világ önmagával azonos. Melengetőek, megszólítóak, nyugtatóak, távlatnyitók e definitiv formák, – mindannyiunk önarcképét tartalmazzák, – akik vagyunk és leszünk. Világrészek emberi jelenének szoborképlete ez, olyan felfogható üzenet, melyben a közlés a maga szemérmes rejtőzésével válik tisztává, érthetővé. Nem követel, nem kér Mitsui Sen művészete senkitől semmit, – artisztikuma olyan erkölcs, – hogy észrevétlenül megváltozunk. A látvány látomásos érintésétől. E szobrok mély tisztelettel és alázattal áttörik a külső tárgyi valóság búrkát, a mélységig, lehetőségeink horizontjáig hatolnak. Művészete a Földcsillag egységes emberiségének szózata, – minden műve olyan kapú, ahol egymáshoz érkezhetünk, olyan emlék és kapcsolat, mely hiánytalanul tartalmazza a növényi és állati, emberi létre osztódó Mindenség törvényeit. A madárból is a végtelen idő arca tekint ránk, s a mozdulatlanság is, ha gyönyörködés, gondolkodás: repülés, – Mitsui Sen értelmezésében az egész világ szárnyalás. Előre és magasra. Magányunkban, szenvedésünkben is az. Remény és Győzelem. Mindent érint, közelít, véglegesít a jellé érlelt forma, – fejlődést, kapcsolatokat, a hangyalétezés emblémáját, – nappalt és éjszakát, – barátságot, szerelmet. Szobrai költemények, – a formába öntött eszmék tiszta poézist sugároznak. Mitsui Sen jelenét, még inkább jövőjét, hiszen művészete megküzdött mélység és távlat, – erős irány a végtelen idő hullámzásába lépő önmagunkhoz.

Losonci Miklós

Mitsui Sen 1939-ben született Tokióban. Miután elvégezte a Képzőművészeti Főiskolát, tanulmányait Itáliában folytatta, – több önálló kiállítása nyílt Tokióban, Firenzében. Magyar felesége Vadász Éva építőművész, három gyermekük van, – Maro, Sumire és Sakura. Budapesten él, alkot, – Veresegyházán avatták fel Kapcsolat című emlékművét. Bemutatkozott szobraival 1977-ben Budapesten, a Magyar Építőművészek Szövetségében és 1978-ban Mosonmagyaróváron is.

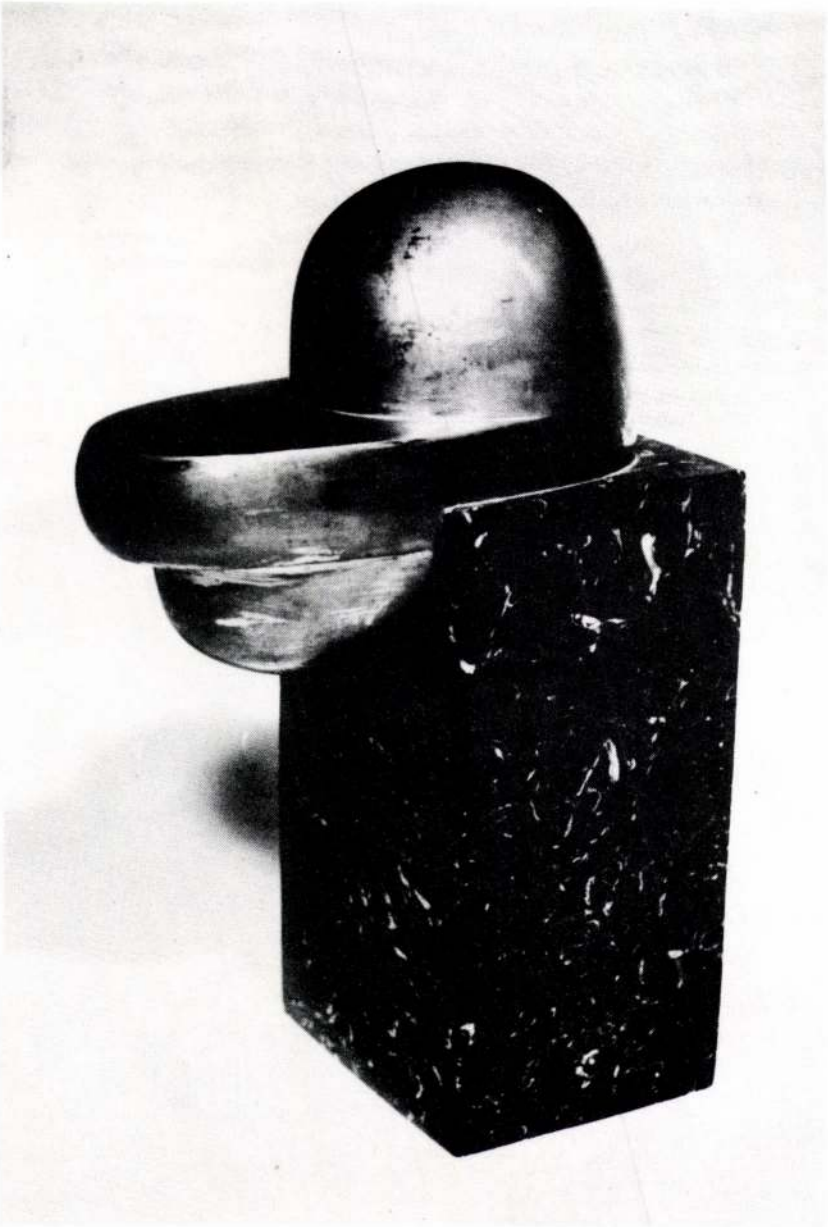

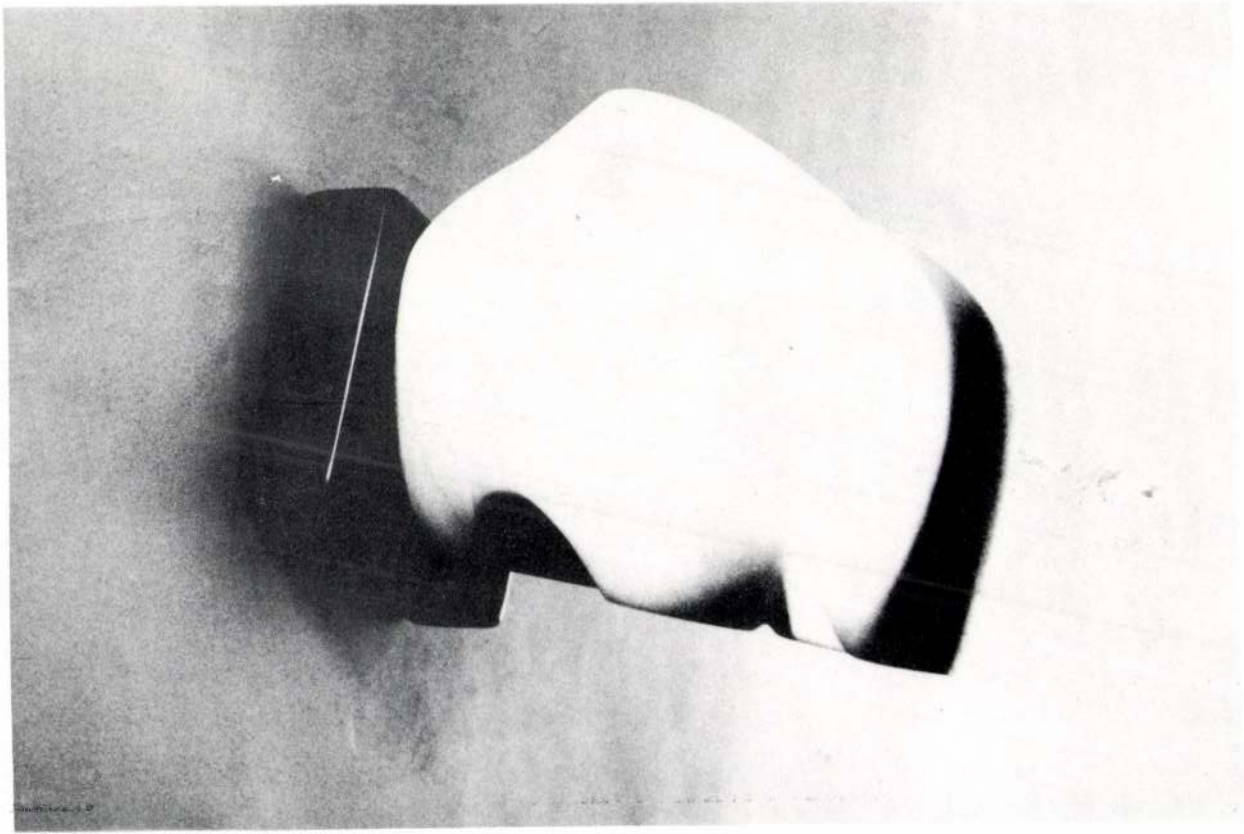

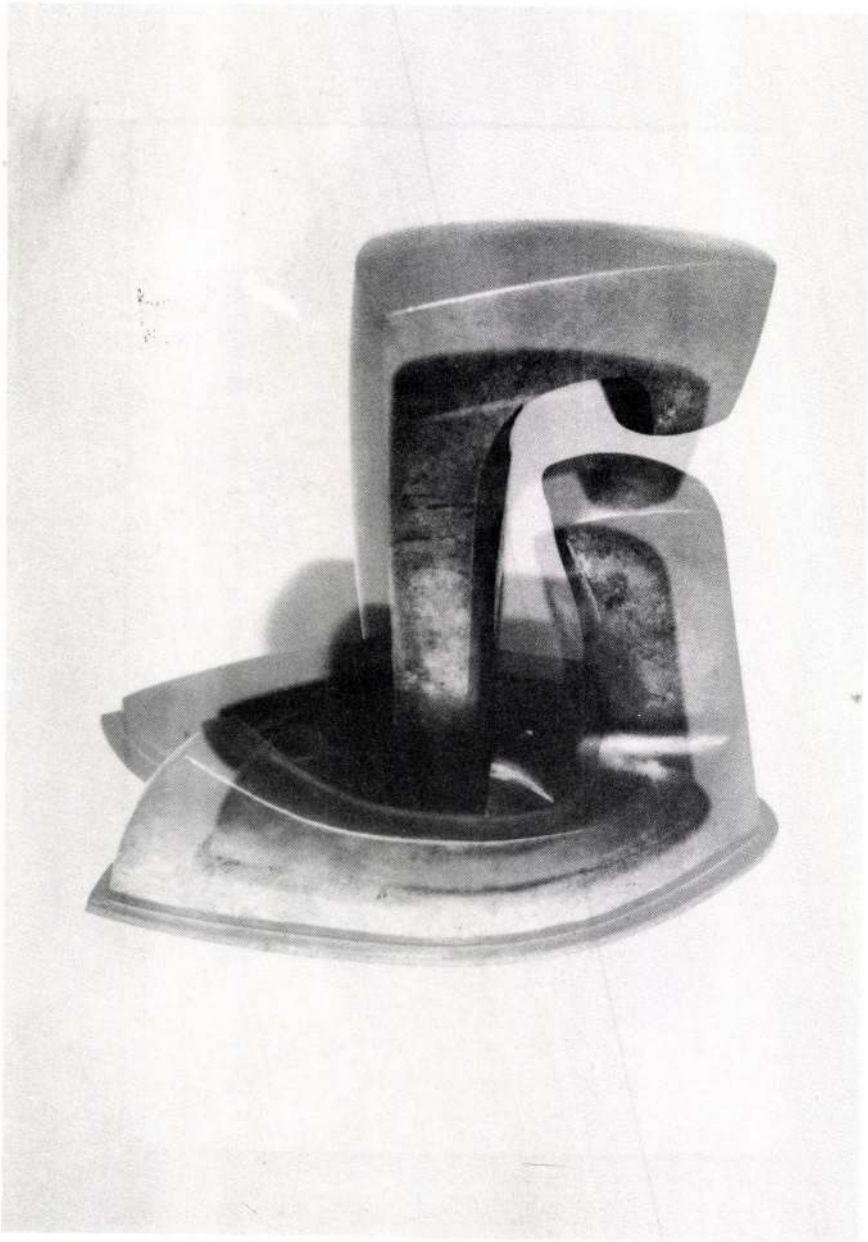

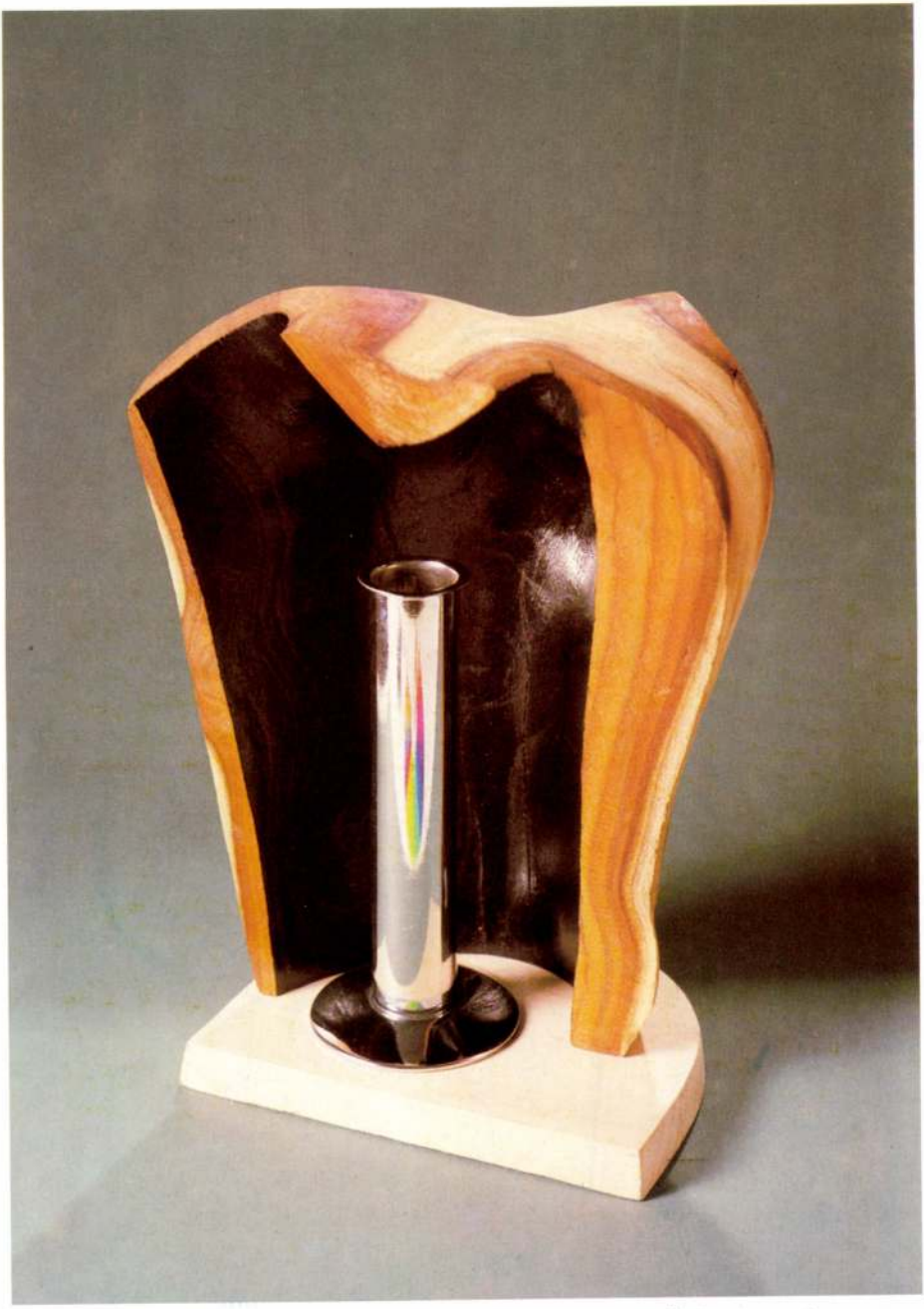

MITSUI SEN „MAGON BELÜL" (fa fém) 30 cm

MITSUI SEN „KAPU" (bronz) 30 cm

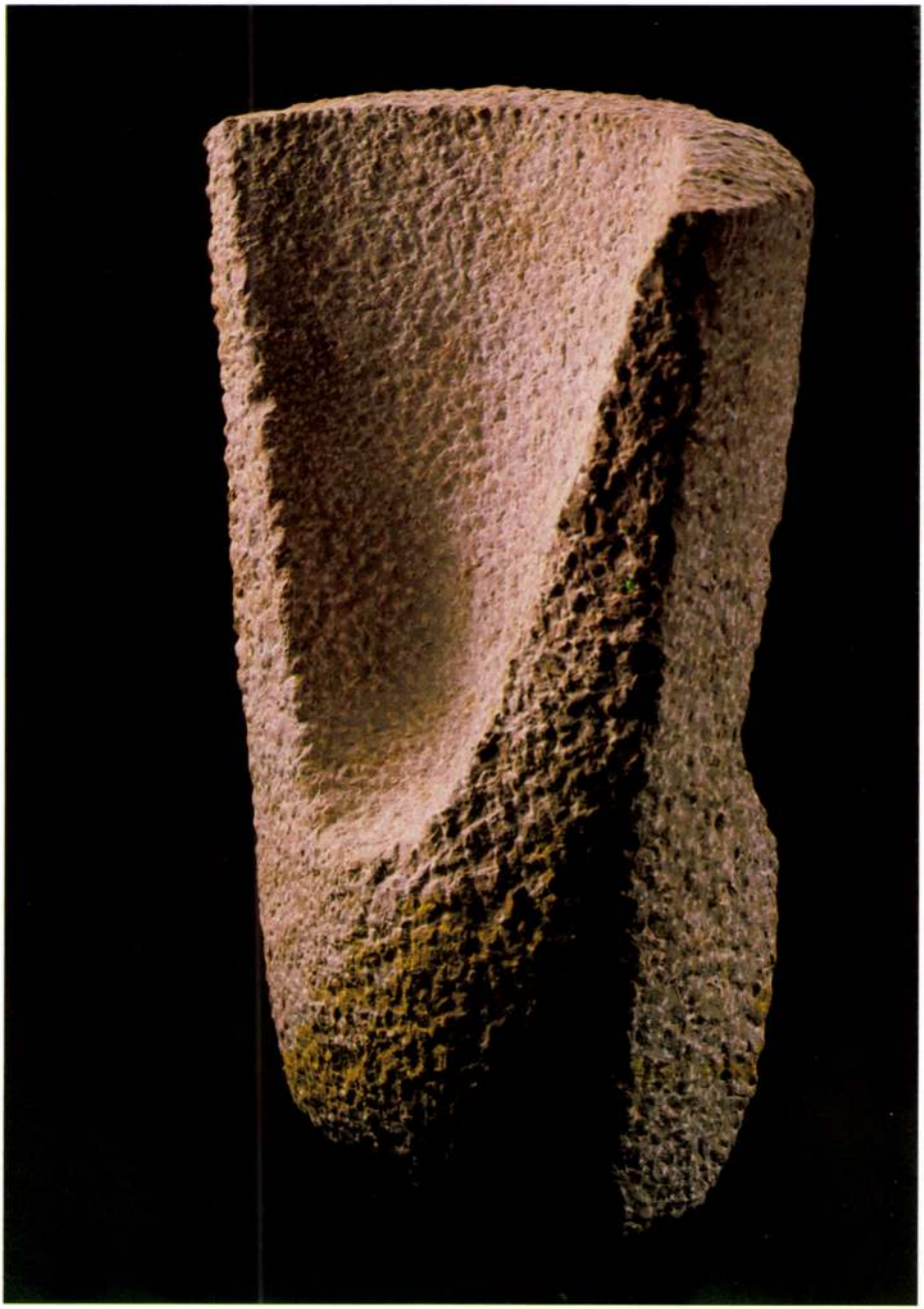

MITSUI SEN „TORZÓ" (mészkő) 40 cm

MITSUI

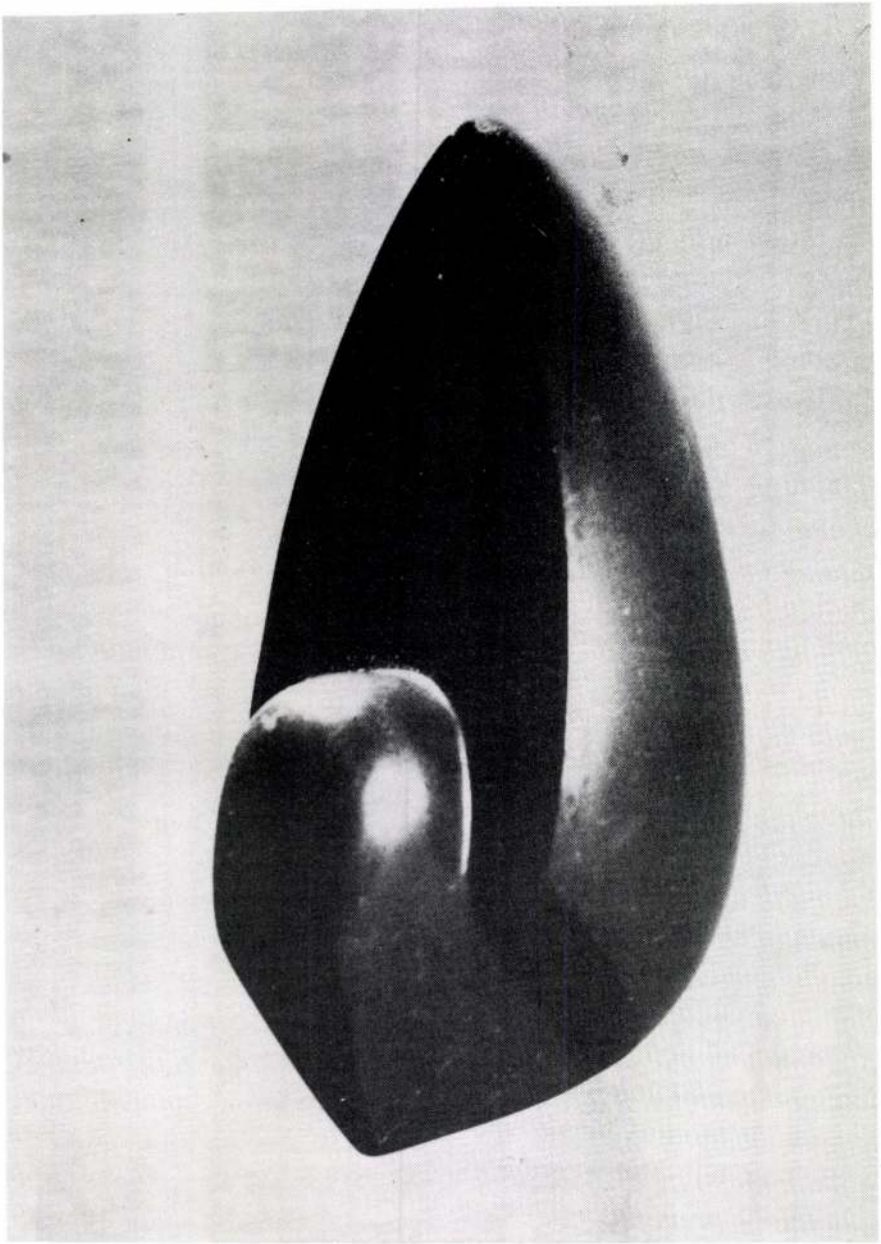

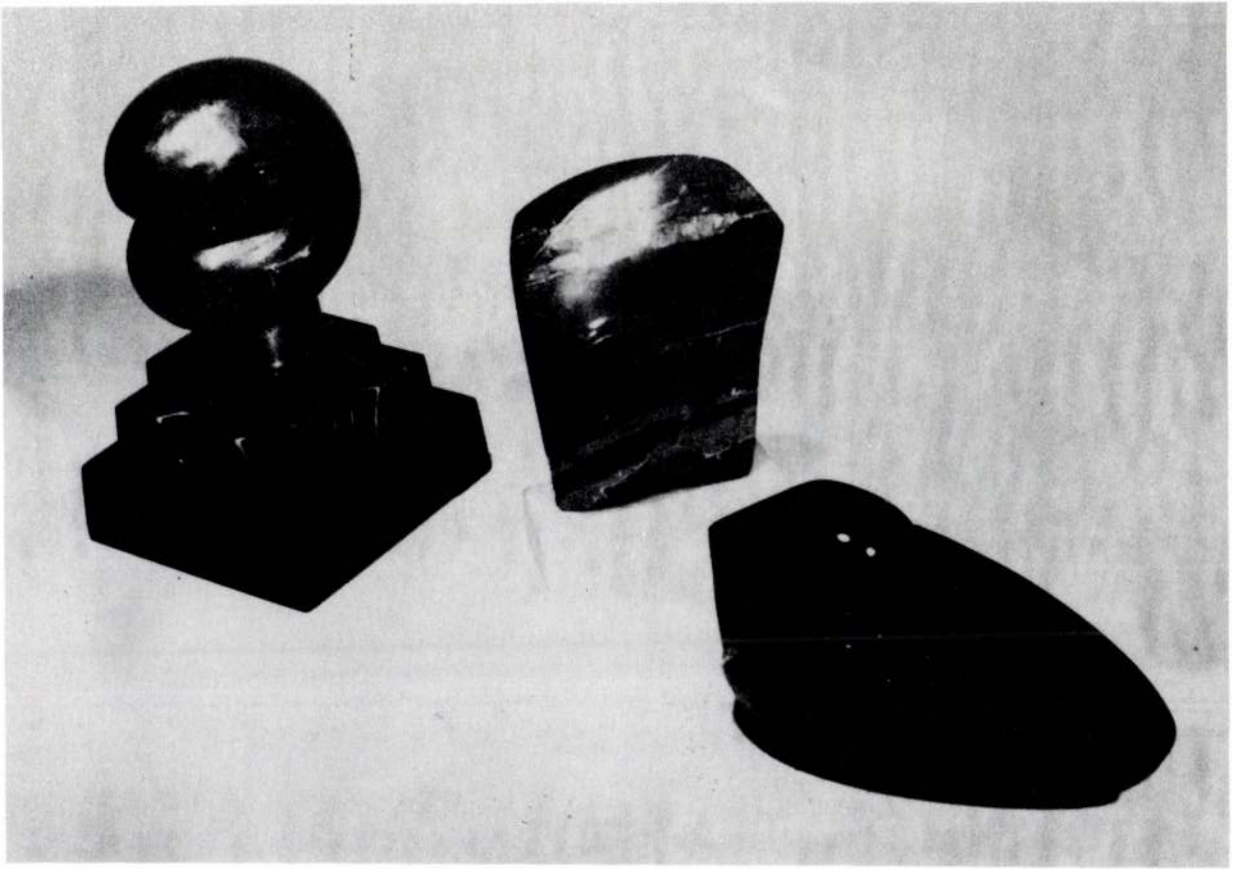

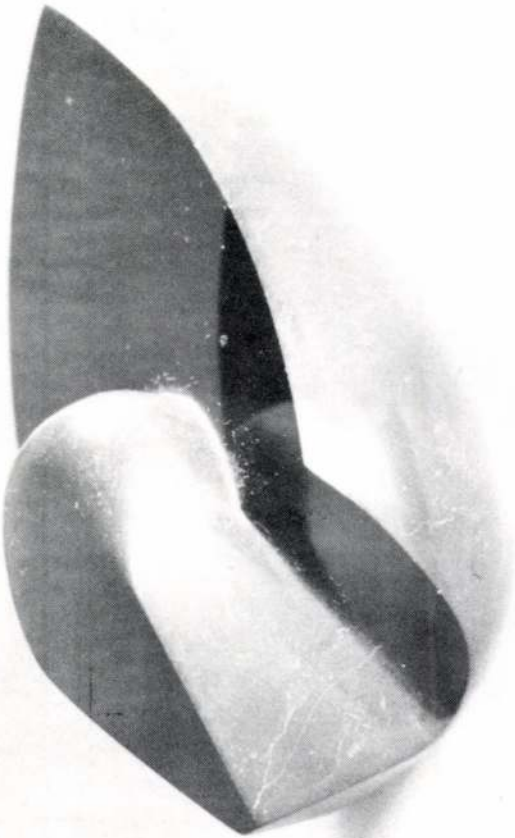

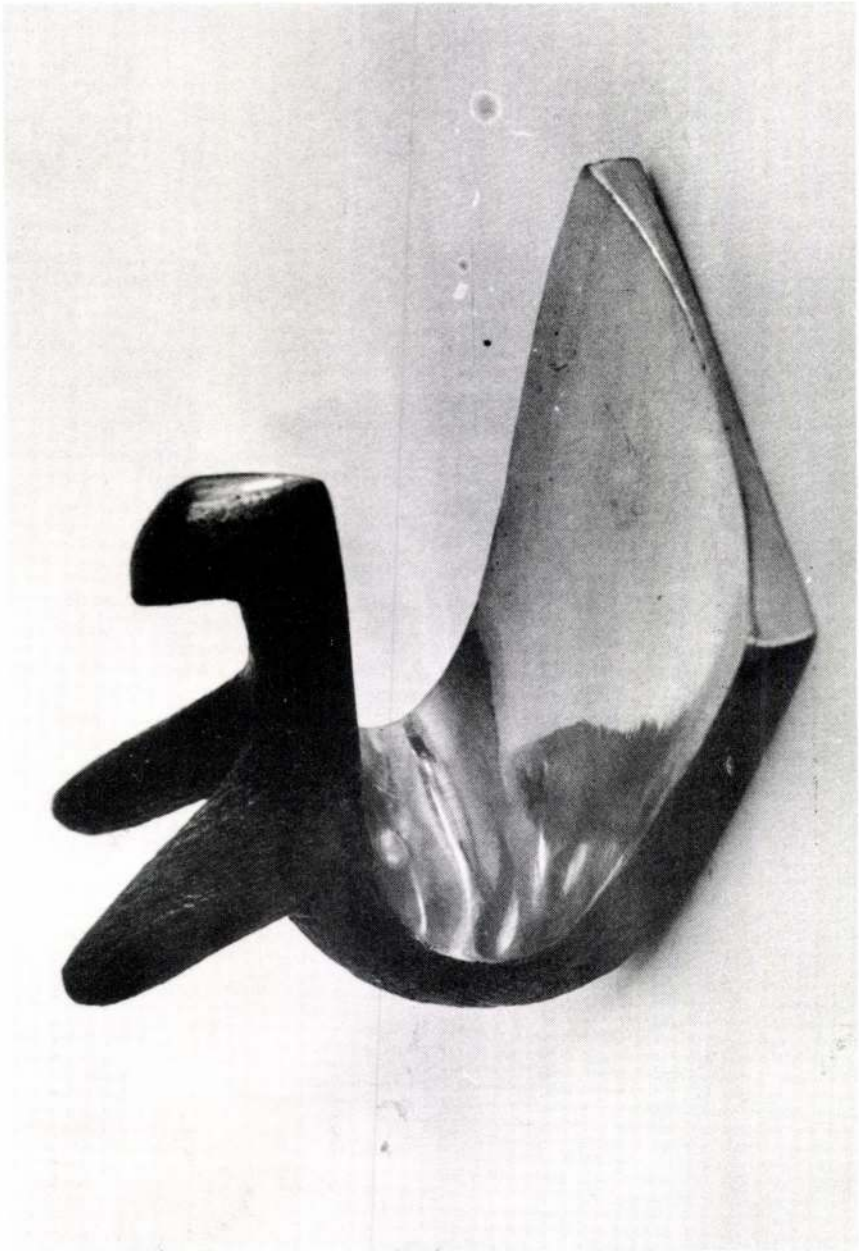

Выставка Мицуи Сен Лошонци Продолжается С 15-ого до 20-ого мая 1986-ого года

Мицуи Сен родился в 1939 году, в Токио. После окончания Академии Художеств он продолжил унебу в Италии. Неоднократно выставлялся в Токио, флоренции. У него венгерская жена, архитектор Ева Вадас, они имеют троих детей: Маро, Шумире и Шакура. Он живет и работает в Будапеште. Его памятник Связь был открыт в Верешедьхазе. Скулптуры художника были в Будапеште в 1977 году, в Союзе Венгерских Архитекторов, а в 1978 году в Мошонмадьяроваре.

Die Ausstellung von Mitsui Sen von 15.bis 20.Mai in Kiskunmajsa

Mitsiu Sen is 1939 in Tokyo geboren. Nach seinen Studien an der Hochschule für die Bildende Kunst, studierte er in Italien weiter. Er hatte mehrere Ausstellungen in Tokyo und Firenze.
Seine Frau Éva Vadász ist eine Ungarin, eine Architektin. Sie haben 3 Kinder — Maro, Sumire, Sakura —. Er lebt und arbeitet in Budapest.
Sein Denkmal Die Verbindung ist in Veresegyháza eingeweiht worden. 1977 stellte er seine Skulpturen im Verband der Ungarisches und 1978 auch in Mosonmagyaróvár aus.

The exhibition of Mitsui Sen from 15th— to 20th Mai in Kiskunmajsa

Mitsui Sen was born 1939 in Tokyo. After his studies in the Academy of Fine Arts, he learned in Italy. He had a lot of independent exhibitions in Tokyo and in Firenze. His fiwe is the Hungarian architekt Éva Vadász and they have 3 children — Maro, Sumire and Sakura.
He lives and creates in Budapest. His monument Connection is in Veresegyháza.
1977 he presented his statues in the Association of the Hungarian Architekts and 1978 in Mosonmagyaróvár too.

MITSUI SEN szobrászművész
és Bakallár József festőművész kiállítása
mellékleteként kiadja
a Kiskunmajsai Jonathán MGTSZ elnöke
Dr. Vedres Ferenc

Fotókat készítette:
B. Nagy Erzsébet és Hegedűs Csaba

FER Nyomda

Bakallár

Bakallár József festőművész képei

A KIÁLLÍTÁS VÉDNÖKEI:

Dr. Romány Pál
a Bács-Kiskun megyei MSZMP elsőtitkára

Dr. Gajdócsi István
a Bács-Kiskun megyei Tanács VB elnöke

A kiállítást szervezte:

Dr. Vedres Ferencné
a Kiskunmajsa Tanács VB Művelődési Felügyelője

Két képforrása, két nagy élménye, melyben számára rendre megszületik a titok, a szines létezés, a Kis–Duna szigeteivel, liliomokkal, buzogányokkal, vadkacsákat rejtő nádasaival, komppal, az estek vöröslő Nap–ékszerével, és a Csendes óceán érzékeny valórü csodálata. Művészetében ez a kettős himnusz kiegyenlítődik a festői egyenletek közös formarendjében, de úgy is, hogy képzeletében az óceán ihletétől bővül, nagyobbodik a Dunatáj rejtett madárfészkeinek neszezésével. Szinünneppé képes gyorsulni, szívütemének vezénylésére, és Kelet–Ázsia hatalmas méretei festményein bensőséges képsorrá szelidülnek. Csöndes, tiszta varázslat ez, –Bakkalár József szemléletét az európai humanizmus cselekvő energiája és a japán szellemiség madarakra, fészkekre, nádszálakra, személytelen felhőkre kiterjesztett együttérzése határozza meg, így az ablaka peremére szálló veréb derengő áramlás, a fiókaetető egy bíbor üzenet, s a darucsapattal, estvörös párákkal is felszálló táj egyszerre liturgia és dráma, – költészet. Ecsettel tud imádkozni. Tájat fest, bárkasziulettet, Hokkaidói emlékeket, cserhátszentiváni kobalt hajnalt, – bennük a szíve rezdül, gondolatunk szárnyal, hiszen valamennyiünket beavat a lét nagy és felejthetetlen szépségigazságaiba. Már egy nádszálnál kezdődik a csodálkozás és az ámulat az Esthajnalcsillag szikrázásánál sem fejeződik be, – úton vagyunk a Mindenség vándoraiként, – ezt sugallja Bakallár művészete és e festői felfedezéseiből nem rekeszti ki az öreg bárkát, kosárhalászokat, kagylókat, tengerpati sziklákat sem.

Megszólítanak művei: látod a gólyát, szittyóba gázoló léptei után, magányos elhullásában dráma lüktet. Bokallár művészete bekopogtat a füvek ajtaján és színekkel kérdezi, – miért nem lehet az ember madár, –belülről akarja és tudja láttatni minden világok magánvalóját Bíbor Nap, és madáranya hordozza hősies küldetését, sorsát a színek halkított robbanásaihoz. Ez a feszültség mégis nyugalom, művészettel épített létharmónia, annak érzékeltetése, hogy a Mindenség egyetlen hatalmas összefüggés, és csak az az igazi jövő, mely egyszerre nyílik fűnek, embernek, madárnak.

Losonci Miklós

Bakkalán József 1940-ben született Budapesten. 1963-ban kapott diplomát a Magyar Képzőművészeti Főiskolán. Mesterei Fónyi Géza és Barcsay Jenő voltak. Tagja a Művészeti Alapnak és a Képzőművészek Szövetségének.

1986-ig mintegy 50 önálló és 200 kollektív kiállításon mutatkozott be. Mannheim, Padova után több ízben sikeresen szerepelt Tokyóban. Több pályázaton nyert díjat hazájában is, külföldön is. Derkovits–ösztöndíjas volt, az Akvarell Biennálé nagydíjával értékelték, öt monumentális mozaikfeladatot oldott meg. Művei hazai és külföldi múzeumokban és magángyűjteményekben találhatók.

MITSUI SEN szobrászművész
és Bakallár József festőművész kiállítása
mellékleteként kiadja
a Kiskunmajsai Jonathán MGTSZ elnöke
Dr. Vedres Ferenc

Fotókat készítette:
B. Nagy Erzsébet és Hegedűs Csaba

FEKETE KERÍTÉS,

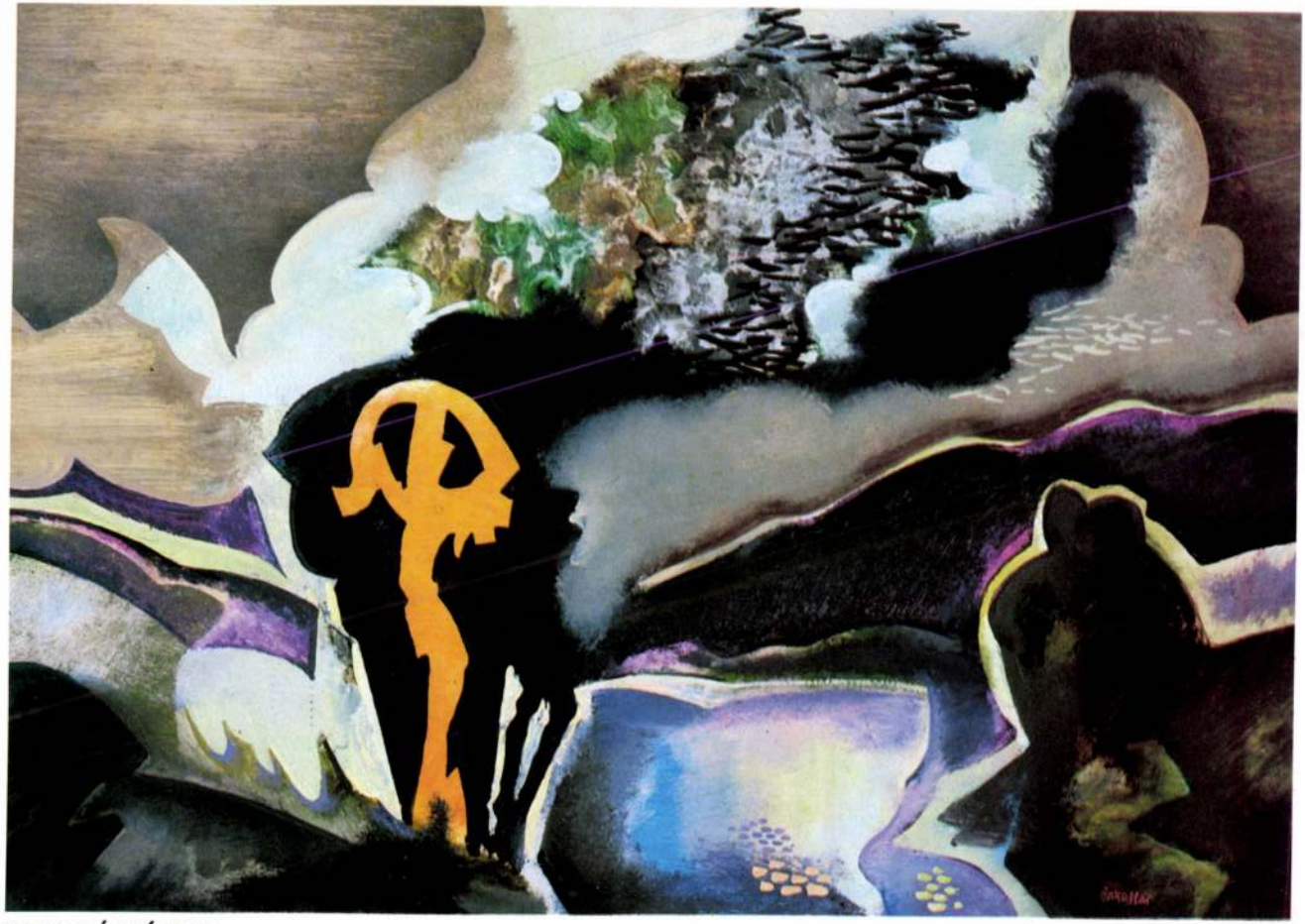

BAKALLÁR JÓZSEF „EMLÉK" 50 x 70 cm

BAKALLÁR JÓZSEF „GÓLYAHALÁL" 60 x 80 cm

BAKALLÁR JÓZSEF

„REPKEDŐK" 50 x 70 cm

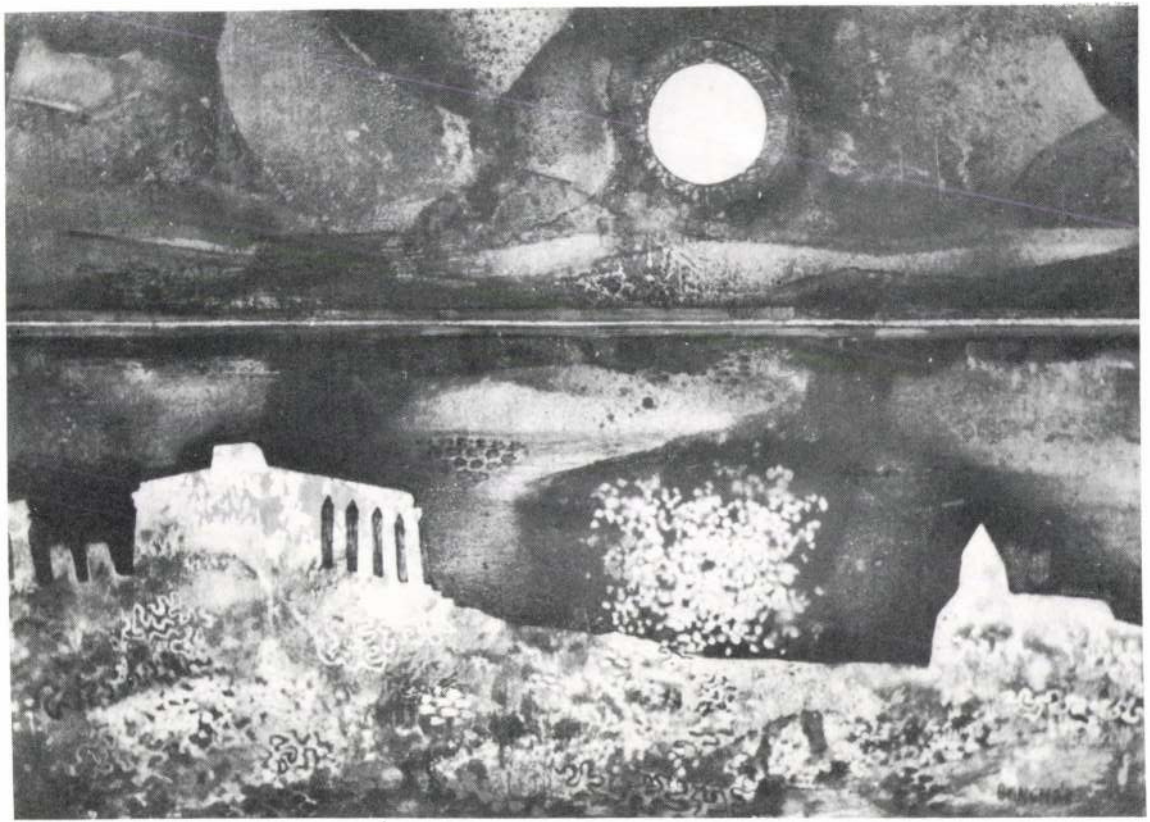

TENGERCSILLOGÁS

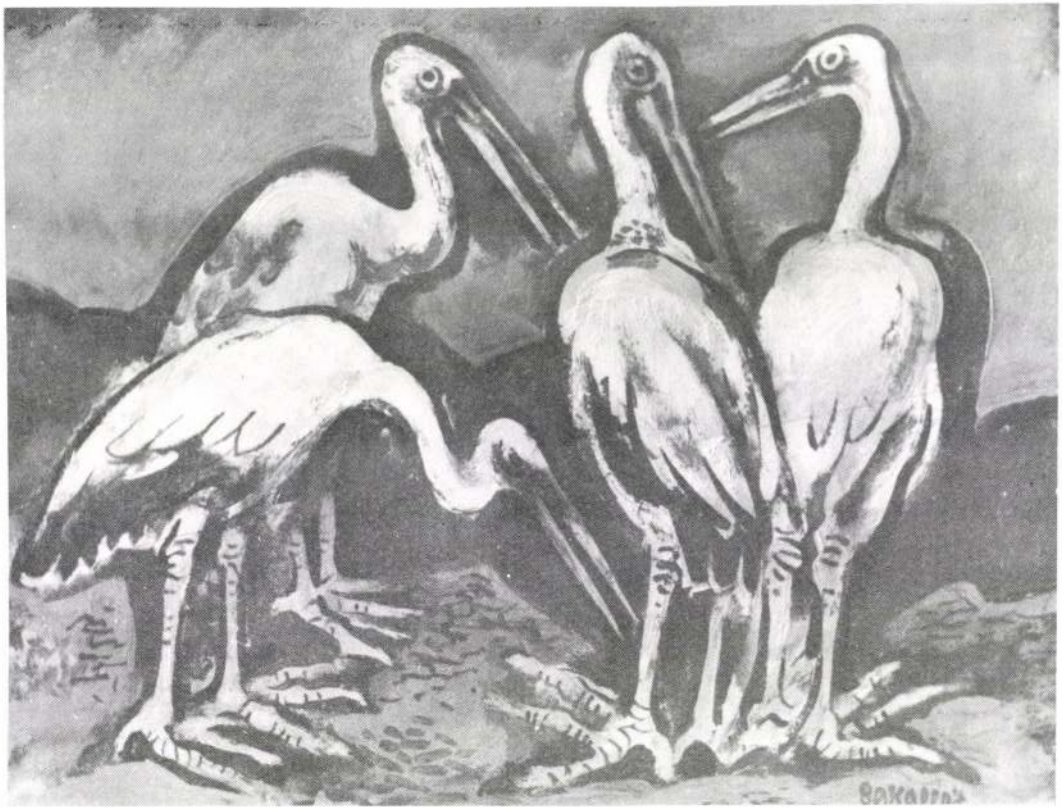

ÖREG GÓLYÁK,

REPKEDŐK

KÓCVEREBEK,

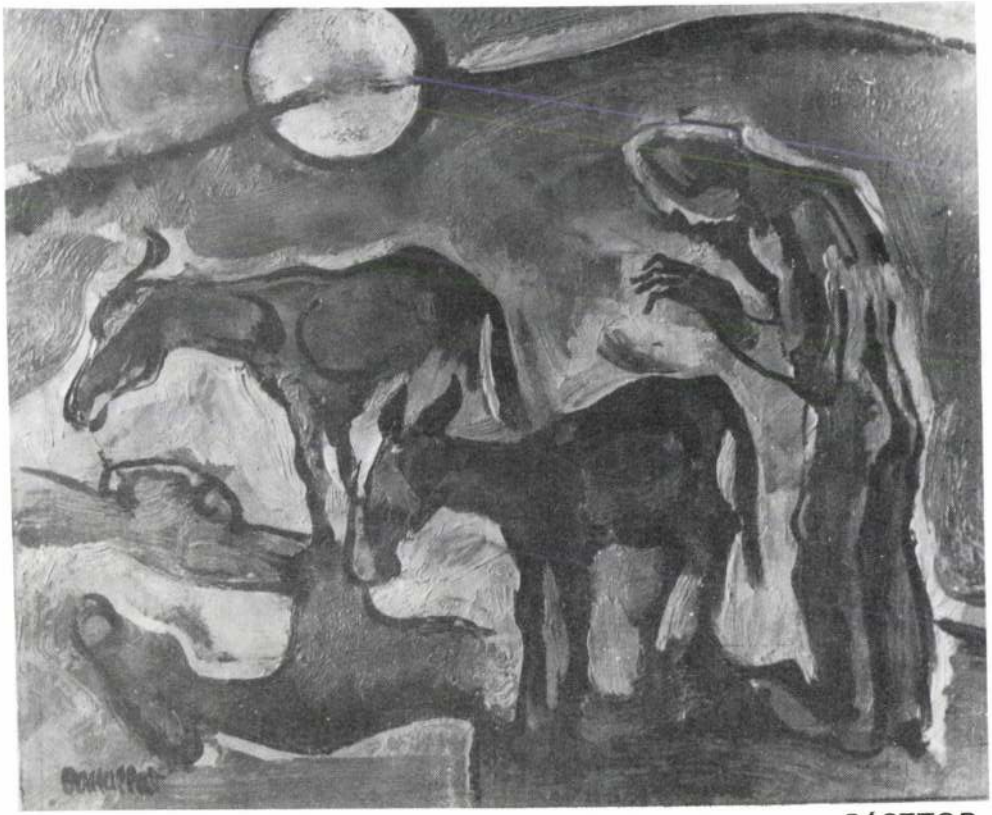

PASZTOR,

SZÉRŰ

MUNKÁSEMBER

EMLÉK

GÓLYAHALÁL

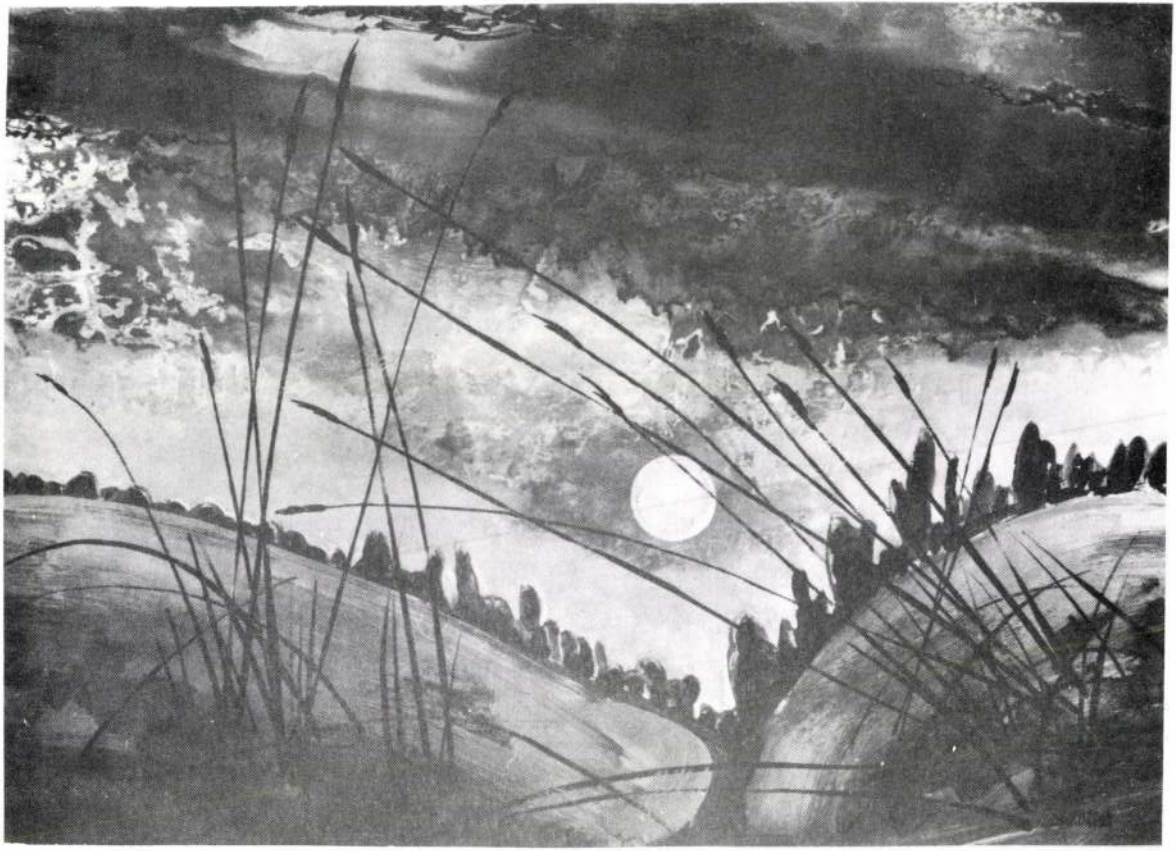

SZELES VÖLGY

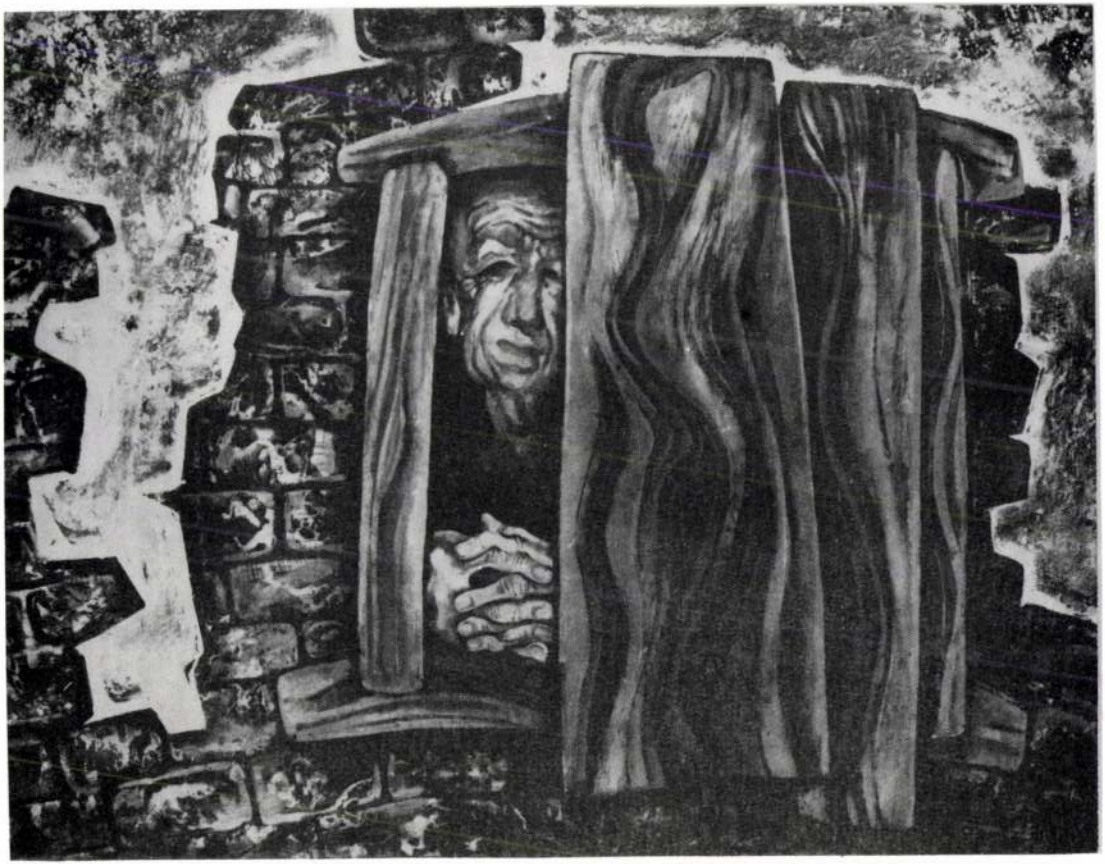

PÉLDÁUL TÓTH MENYHÉRT

Выставка Йожефа Бакаллара продолжается С 15-ого до 20-ого Мая 1986-ого года

Йожеф Бакаллар родился в 1940-ом году в Будапеште. Он получил диплом в Венгерском Институте Изобразительных Искусств. Он учился у художников Геза фони и Ене Барчаи. Он член художественного фонда и союза художников. До 1986-ого года у него было 50 самостоятельных выставок и он представлялся на 200 коллективных выставках. После выставок в городах Маннхейм и Падова он много раз принимал участие на выставках в Токио. Он часто брал призы на конкурсах и на родине и за рубежом. Он был лауреатом премии Дерковича.
На выставке акварелистов, которую устраивают каждые два года, его тоже оценили призом. Он сделал пять монументальных мозаик. Его произведения находятся в отечественных и зарубежных музеях и в частных коллекцях.

Die Austellung von József Ballakár von 15.- bis 20. Mai in Kiskunmajsa

József Ballakár ist 1940 in Budapest geboren. 1963 bekam er sein Diplom an der Hochschule für die Bildende Kunst. Seine Lehrmeister waren Géza Fónyi und Jenő Barcsai. Er ist Mitglied beim Verband der Bildenden Künstler. Er stellte sich bis 1986 an 50 selbstandigen– und 200 kollektiven Ausstellungen vor.
Nach Mannheim und Padova stellte er mehrmals in Tokyo aus. Er gewann mehrere Preise in seinem Heimatland und auch in Ausland.
Früher war er ein Derkovits–Stipendiat und bekam den Hauptpreis des Aquarell–Biennales, bis jetzt machte er 5 grosse Mosaikbilder.
Seine Werke befinden sich in auslandischen Museen und Privarsammlungen.

The exhibition of József Ballakár from 15th–to 20th Mai in Kiskunmajsa

József Ballakár was born 1940 in Budapest. He took his degree 1963 in the Academy of Fine Arts. His masters were Géza Fónyi und Jenő Barcsai. He is member of the Artistic Foundation and of the Artassociation.
He had to his year 50 independent– and 200 collective exhibitions. After Mannheim und Padova he several times exhibited in Tokyo. He won prizes in his country and abroad to.
He was an Derkovits–scholar. He got the grand prize of the aquarelle biennale and he made monumental mosaics.
His works are in foreign museums and private collections.

FER Nyomda

A KIÁLLÍTÁS VÉDNÖKEI:

Dr. Romány Pál
a Bács-Kiskun megyei MSZMP elsőtitkára

Dr. Gajdócsi István
a Bács-Kiskun megyei Tanács VB elnöke

A kiállítást szervezte:

Dr. Vedres Ferencné
a Kiskunmajsa Tanács VB Művelődési Felügyelője

MITSUI SEN szobrászművész
és Bakallár József festőművész kiállítása
mellékleteként kiadja
a Kiskunmajsai Jonathán MGTSZ elnöke
Dr. Vedres Ferenc

Fotókat készítette:
B. Nagy Erzsébet és Hegedűs Csaba

FER Nyomda

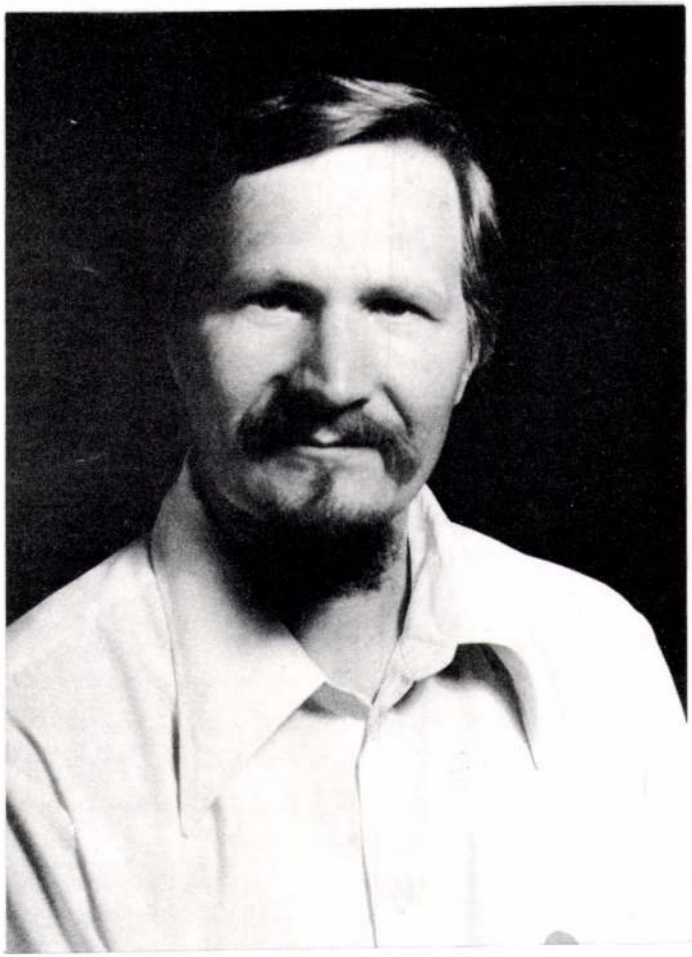

Kereszty Kornél

Kereszty Kornél eszméinek virágforrásai

Művészetének pillérei a növények, a virágok. Művészetének és életérzésének, az ikebana volt az első nagy élménye, melyet az egyetemes virágrendezés követett, festészet virágokkal, — mely immár világszemléletét is meghatározza, az évszakok kincseiből gyűjtött, rendezett színes szeretet.

Kereszty Kornél 1942-ben született Balatonújhelyen, kertészmérnök és festőművész, aki az agráregyetem után oklevelet szerzett az Iparművészeti Főiskola Továbbképző Intézetében. 1970-től mindmáig tizennyolc önálló kiállítása nyílt Budapesten és az ország többi városában ikebana japán virágkompozíciókból, kollázsokból, táblaképekből. Ez a BIO ART új értelmezése, mely merőben neológ törekvéseket tartalmaz, hiszen ez virágfestészet, virágplasztika térben és a felületen, merőben szinekre redukálódva és teret alkotva elsősorban világnézet, világjobbító erkölcsi törekvés és csak másodsorban esztétikum. Az akvarellek és tusrajzok, továbbá a gyökérformátumok a lelkület expresszív vonásait tartalmazzák, — belső hidakat építenek ember és ember között. Kereszty Kornél virágszerkezeteinek asszimetriája különös rend, — az egyenlőtlenségek egyensúlya színben, formában, — végeredményben szinekkel létrehozott harmónia. Lényegében mindenre emlékeztetnek, — a lét lehetőségeire és önmagunkra, amik vagyunk, amivé lehetünk. A virág nem ábrázolat Kereszty Kornél művészetében, — hanem az emberiség találkozása, színes híd, színes üzenet, a holnap első tiszta, erős téglája.

Losonci Miklós

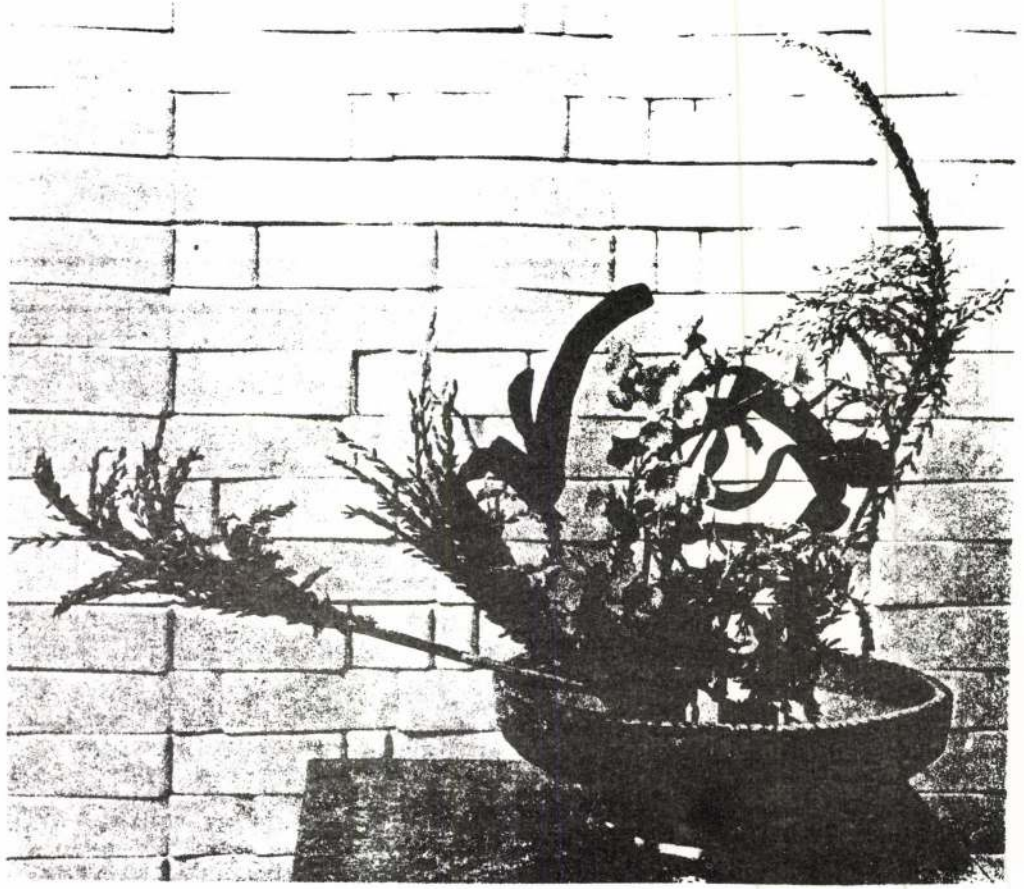

Kukorica címerét, krisztustövis hüvelyét és rózsaszín begóniát rendeztem vajszínű kerámiafal elé

A KIÁLLÍTÁS VÉDNÖKEI:

Dr. Romány Pál
a Bács-Kiskun megyei MSZMP elsőtitkára

Dr. Gajdócsi István
a Bács-Kiskun megyei Tanács VB elnöke

A kiállítást szervezte:

Dr. Vedres Ferencné
a Kiskunmajsa Tanács VB Művelődési Felügyelője

MITSUI SEN szobrászművész
és Bakallár József festőművész kiállítása
mellékleteként kiadja
a Kiskunmajsai Jonathán MGTSZ elnöke
Dr. Vedres Ferenc

Fotókat készítette:

B. Nagy Erzsébet és Hegedűs Csaba

FER Nyomda

A bonsai növénykultúra ismertetése

Ez a növénykultúra a századforduló környékén került Japánból Európába, ahol ezer éves múltra tekinthet vissza.

A bonsai a legkülönbözőbb hangulatokat idéző formájával, méretekkel, színével szemet gyönyörködtető egyéni, élő műalkotás. Nincsen két egyforma darab közöttük. Mindegyik az ember személyes alkotómunkájának az eredménye: az ember közvetlen kapcsolata a növénnyel. Az alkotó ember fantáziájának megfelelően alakítja a növényt, míg a növény biológiai adottságaival hozzásegíti az embert a bonsai jellegű élő művészi alkotás kialakításához, formálásához.

A bonsai növény alakításának a célja:
kisméretű tálban, de maximálisan jól gondozott körülmények között kisméretű fák nevelése, alakítása saját elképzelésünknek, ízlésünknek megfelelő formára.

Ezek a növények idős korukra is csak igen kis mértékben növekednek, így különleges díszévé válnak a lakásnak, erkélynek, udvarnak, az ember közvetlen környezetének.

Hazánkban ezt a növénykultúrát néhány évtizede kezdték megismerni és művelni.

Sóspataki Ferenc
Kalocsai Endre

SZÖVETKEZET

PNY KKM

Akác Étterem

TÁVOLKELETI NAPOK

ÉTLAP AJÁNLATA

LEVES	
Niigatai pulykaleves (japán)	25,70
ELŐÉTEL	
Tea, tojás, zöldséggel (kínai)	46,30
Hal, édes és savanyú mártással (kínai)	67.80
FŐÉTEL	
Indonéz húsosmetélt	78,30
Keleti disznósült (kínai)	53,–
Pekingi kacsa (kínai)	79,10
DESSZERT	
Mandulás Tofu	50,50

KONYHAFŐNÖK AJÁNLATA

CSÜTÖRTÖK	
Kínai töltött palacsinta	45,50
PÉNTEK	
Ananászos csirkefalatok	95,70
VASÁRNAP	
Jávai omlett	42,–

Jó étvágyat kívánnak a Mesterszakácsok!

Teaházban

Bajor Giri Pillangó kisasszony Ládor fürtménye után 1939,
Bánáthy Andor

Japán szépsége

Cseresznye virágzás

Rawlson '86

XVII. szd.
Bánsági '86

Japán hölgy

Japán Kisfin Rámány '86

Japán kislány

Baisi '86

'86

'86

A TORI ÉS KŐLÁMPÁJOK MIYAJIMÁBAN JAPÁN NŐLEGYEL

A KIÁLLÍTÁS VÉDNÖKEI:

Dr. Romány Pál
a Bács-Kiskun megyei MSZMP elsőtitkára

Dr. Gajdócsi István
a Bács-Kiskun megyei Tanács VB elnöke

A kiállítást szervezte:

Dr. Vedres Ferencné
a Kiskunmajsa Tanács VB Művelődési Felügyelője

MITSUI SEN szobrászművész
és Bakallár József festőművész kiállítása
mellékleteként kiadja
a Kiskunmajsai Jonathán MGTSZ elnöke
Dr. Vedres Ferenc

FER Nyomda

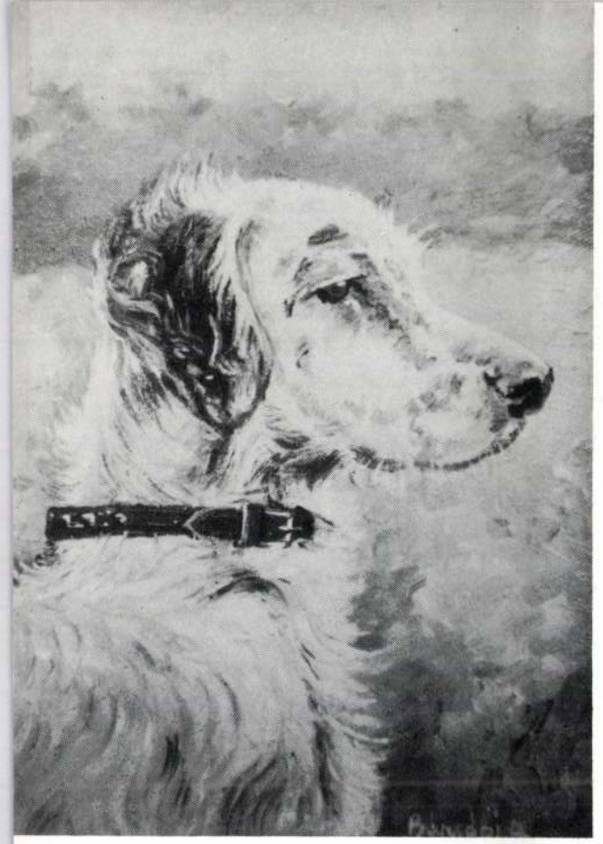

A barátunk

Virágzó fák

Felelős kiadó: Jonathán Mgtsz elnöke
Dr. Vedres Ferenc
Készült a Mogürt rotaüzemében
Felelős vezető: Csábi Gyula
84/452

BÁNSÁGI ANDRÁS

András Bánsági ist der anerkannteste Gestalt der ungarischen Graphik. Er ist im Jahre 1914 in Temesvár geboren, und er hat im Jahre 1934 Diplom in Budapester Gewerbe–Zeichenschule bekommen. Zweimal wurden seine künstlerischen Tätigkeit mit internationaler Anerkannung in Milano anerkannt. Seine Graphike wurden im In– und Ausland ausgestellt, so in der BRD. Er ist nicht nur ein vielseiter Graphiker, sondern auch ein berühmter Maler, der sein künstlerischen Erschaffung von einer auserordentlichen Vielseitigkeit zeugt. Sehr bedeutend sind auch seine Porträts und seine Landschaftsbilder.

Hortobágyi puszták fia

András Bánsági is an important figure of today s Hungarian graphic art, he was born in Temesvár in 1914 and got his diploma in 1934 in the Budapest School of Industrial Graphics. Due to his works of art he has got international awards two times in Milano. His works were presented in many Hungarian towns and abroad, too.
He had an individual exposition in the Federal Republic of Germany. Ha makes with an equal ambition not only all sort of graphics but he is a good painter, too. Who has eternized the nice places, important events, great personalities of Hungarian landscape nad history on the bsis of a united mental and picture system.

Bánsági András a mai magyar kisgrafika ezermestere, a Bánsági–dinasztia képzőművésszé emelkedett képviselője, hiszen ősei nyomdászok. 1914-ben született Temesváron, első mestere Szini Zoltán festőművész volt, 1934-ben kapta meg kitüntetéses diplomáját a budapesti Iparrajziskolában. Jellemző felkészültségére, szinvonalának magas egyenletességére, hogy Milánóban kétszer kapta meg a Grand diplomát. A képzőművészet mindenese. Nemcsak szobrokat mintázott, képeket festett, többezer reklámgrafika, ex libris, illusztráció, embléma tervezője, kivitelezője. Műveit bemutatták az ország számtalan városában és önálló kiállítása nyilt az NSZK-ban. Idén, 1984-ben részt vesz a Weimari Ex libris nemzetközi seregszemlén külön mappával. Mestere műfajának, hiánytalan tudással műveli a kisgrafika minden ágazatát, – nincsenek problémái, csak megoldásai. Sokezer lapja a magyar táj és történelem képi enciklopédiája, vizuális szótára. Egy–egy ábrája, rajza, emblémája e több időből, térből szerveződő valóság megannyi grafikai térképjele. A felhalmozódott tudati, természeti, társadalmi, történelmi környezet csak részben válik képzőművészeti kategóriává. Bánsági András hivatása éppen abban áll, hogy a nem láttamozott látványkincset tárja föl, emlékeket, eszméket, sűllyedő értékeket egy–egy rajzi jellel, gesztussal, vonaltöredékkel. Szellemi őrhelyén ezt a szolgálatot végzi fáradhatatlanul immár öt évtized termő folyamatával. Ezeket az észrevétlen öblöket szállja meg grafikáival, melyek várakoznak megörökítésre időből, térből. Fontosak ezek a törmelékek, töredékek, hiszen életünk egyetemessége csak ezen nyomokból deríthető fel,– gondolat, eszme, jövő a kép ösvényén. Diderot és D' Alambert a francia enciklopédia szerzői voltak, műfajuk az irodalom, – Bánsági András a képes magyar nagyszótár egyik szerzője, aki a rajz közmegegyezéses jeleivel végzi munkáját a valóság fontos öbleinek, fészkeinek, állomásainak feltárásában. Maeterlinck könyve jelzi, hogy a hangyák szorgalma eredményezi fennmaradásukat. Bánsági András mérhetetlen szorgalma, odaadása tehetségének része, –rejtett és alapos téglahordás, vakolás ahhoz az épülethez, mely a holnap. Ő ezzel a fárdhatatlansággal testesíti küldetését, éri el eredményeit, vállal fontos szolgálatot a magyar művelődéstörténetben. Precízen, pontosan, ábráinak, lapjainak egymásra épülő összeadandóival pergeti a rajz rokkáján csöndes látomásait. A képzőművészet, a magyar grafika közkatonája Ő, aki metszeteit főtiszti fontossággal és szinvovallal

végzi mintegy igazolva Petőfi Sándor nagy költői kinyilatkoztatását:

„Tiszteljétek a közkatonákat.
Nagyobbak ők, mint a hadvezérek."

Ez a mély és igazságos tisztelet övezi Bánsági András grafikai életművét, mely érték és szolgálat.

Losonci Miklós

Lányom

Андраш Баншаги является важным образом венгерской графики. Он родился в 1914 году в городе Тэмесоара и получил диплом в 1934 году в Будапеште на курсах чертежников. Как признание равномерности в его рабоиах, он уже два раза был награжден на международных выставках в Милано. Его гроизведения были выставлены во многих венгерских городаж и за границей тоже. У него собственная выставка в ФРТ. Он отли но действует не только в области всех жанров графики, он и выдающийся живописец, который изображает красивые венгерские пейзали и важные события и представителей венгерской истории.

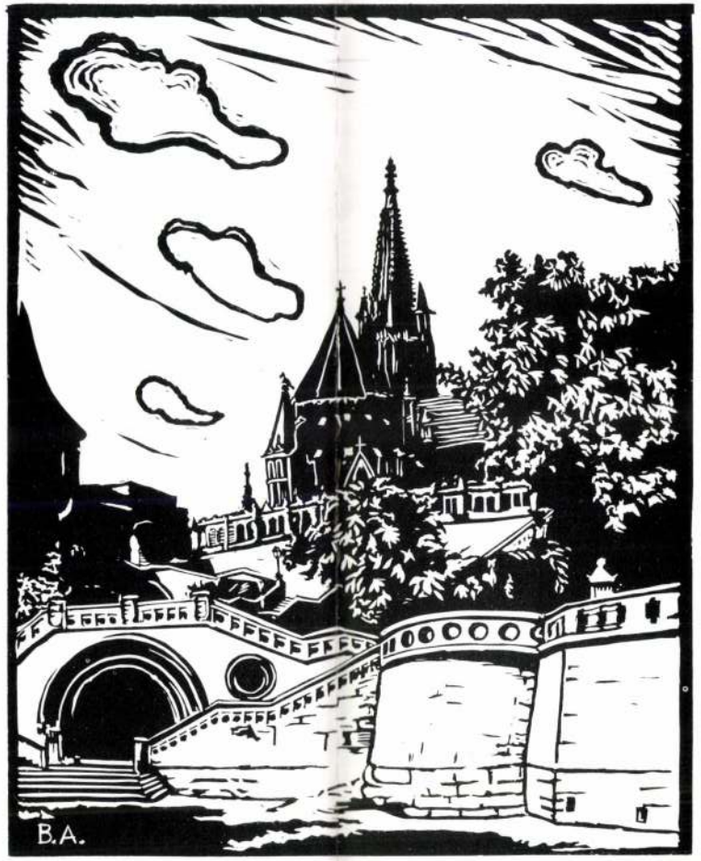

Halászbástya

Miskolci Műsor 1987 február

KIÁLLÍTÁSOK

MG MISKOLCI GALÉRIA

Déryné utca 5. Telefon: 88-296

1987. február 6-tól március 1-ig

Czinke Ferenc

kiállítása

Czinke Ferenc festő, grafikus, Munkácsy- és SZOT-díjas érdemes művész.

A Képzőművészeti Főiskolán Szőnyi István tanítványaként végzett, jelenleg Salgótarjánban él. Művészetében két törekvést figyelhetünk meg. A természeti jelenségeket emberi figurákkal humanizálja: érett asszonyokkal és keményszabású férfiakkal. A másik viszont elvonatkoztató tendencia: az alakokat természeti motívumokból, elsősorban növényi formákból építi fel. Alighanem az élő világ közös múltját tedezi fel a jelennek. Ezért is vonzódik a romantikához és Bartók barbár-népi hőseihez. A fa- és a linómetszés kiváló művelője.

Az utóbbi években nagyméretű egyedi színes grafikákat készít, amiben igen fontos helyet kap a Balaton és szívesen nyúl a letűnt történelem alakjai, szituációi felé.

A művész életműkiállítását 1986-ban Budapesten a Műcsarnokban, 1987. januárjában Salgótarjánban a Nógrádi Sándor Múzeumban láthatta a közönség.

*

Megnyitó:

1987. február 6-án 16 órakor

A kiállítás hétfő kivételével naponta 10–18 óráig tekinthető meg.

G MINI GALÉRIA

Kossuth utca 11. Telefon: 16-252

1987. február 9–március 7.

Bánsági András

grafikusművész kiállítása

Bánsági András Temesvárott született 1914-ben nyomdász családból, mely meghatározta egész életét. Tanulmányait az Iparművészeti Főiskolán végezte. Nevét inkább a könyvkiadók és nagyobb vállalatok ismerik, mint a művészetbarátok, hiszen elsősorban, mint lithografus, tipografus, nyomdász, sokszorosító grafikus, és könyvművész dolgozott. Számos könyvet, folyóiratot illusztrált, valamint bel- és külföldre készült prospektusok ezreinek tervezése fűződik nevéhez. A több száz nyomtatásban is megjelent grafikái közül elsősorban az ex librisek terén jeleskedett. A munkásságát méltató sajtóból sok hazai és külföldi kiállításáról kaphatunk tájékoztatót. Ma is akivan dolgozik, mint a Ferencvárosi Alkotó Képzőművészek Közösségének vezetőségi tagja.

A tárlatot 1987. február 9-én, hétfőn 17 órakor dr. Losonci Miklós művészettörténész ajánlja az érdeklődők figyelmébe.

Megtekinthető 1987. március 7-ig naponta 10–18 óráig, szombaton 10–14 óráig, vasárnap zárva.

SZAKMUNKÁS GALÉRIA

Ifjúság utca 16–20. Telefon: 60-411

1987. február 11-től március 8-ig

miskolci rajztanárok kiállítása

A kiállítás megtekinthető naponta 10–18 óráig.

VASAS GALÉRIA (AMATŐRFÓRUM)

Marx Károly u. 36. Telefon: 52-220, 52-330

1987. február 28-ig

Buruzs Csaba

Szegeden élő és alkotó amatőr képzőművész festményei, grafikái láthatók

Megtekinthető naponta 10–19 óráig. Vasárnap zárva.

FOTÓGALÉRIA

Győri kapu 27. Telefon: 87-377

1987. február 6–28.

Kerekes Gábor

fényképeinek kiállítása

Megnyitó:

1987. február 6-án 18 órakor

Horváth Lajos: Akt

KÉPCSARNOK SZŐNYI ISTVÁN TEREM

Széchenyi út 21. Telefon: 16-299

1987. február 26–március 11.

Horváth Lajos

festőművész kiállítása

„Azóta, hogy a manierizmus nagy vívmányaként a művészi alkotómunka, s maga a művész a valóság hű leképezésének reneszánsz érvényű szigorától megszabadult, s a valóság öntörvényű újraalkotására kapott szabad kezet, a képzőművészetnek beláthatatlan útjai nyíltak meg. A valósághűség fogalma kitárult és új értelmeket nyert.

Horváth Lajos is újra alkotta a maga valóságát, s azt olyan atmoszférateremtő erővel, a dráma feszültségek iránti érzékkel tette, hogy ez a világ követelően saját légkörébe vonja a nézőt. Ez a hatás a kiállításon fokozottan érződik, hiszen az egyes művek többszörös interferenciákban kapcsolódnak egymáshoz, felerősítik egymást, s ez elsősorban nem a válogatás érdeme. Ez a művész szemléletében, képeinek gondolati és stílusbeli egységében gyökerezik. Horváth Lajos, aki az 1970-es években festői eszközeinek teljes birtokában jelentkezett, itt bemutatott képeit az 1983–86 közötti időszakban festette. Azon túl, hogy vonzódik sorozatok alkotásához, amelyek mintegy ciklusba foglalva bontanak ki problémákat, az egész munkásságára jellemző, hogy azokat a kérdéseket, amelyek foglalkoztatják, sokrétűségükben, többoldalú megközelítésben igyekszik megragadni, megfogalmazni. Így együtt szemlélve a képeket egy olyan festői világ beavatottjaivá válunk, amely a huszadik századi ember problémáiból, szorongásaiból, kétségeiből, s értékeink féltéséből épül fel." (László Péter előszavából)

A kiállítás 1987. február 26-án, csütörtökön 17 órakor nyílik.

Megtekinthető a Képcsarnok nyitva tartása idején. Vasárnap és hétfőn zárva.

BÁNSÁGI ANDRÁS

Temesvárott született 1914-ben nyomdász családban, mely meghatározta egész életét. Tanulmányait az Iparművészeti Főiskolán végezte. Nevét inkább a könyvkiadók és nagyobb vállalatok ismerik, mint a művészetbarátok, hiszen elsősorban, mint lithografus, tipografus, nyomdász, sokszorosító grafikus és könyvművész dolgozott. Számos könyvet, folyóiratot illusztrált, valamint bel- és külföldre készülő prospektusok tervezése fűződik nevéhez. A több százra tehető és nyomtatásban is megjelent grafikái közül is elsősorban az ex libris-ek terén jeleskedett. A munkásságát méltató sajtóból sok hazai és külföldi kiállításáról kapunk tájékoztatót. Ma is aktívan dolgozik, mint a Ferencvárosi Alkotó Képzőművészek Közösségének vezetőségi tagja.

A kiállítás megtekinthető 1987. február 9-től március 7-ig, naponta 10—18 óráig, szombaton 10—14 óráig, vasárnap zárva.

MÜPI

Miskolc

MINI GALÉRIA
MISKOLC

Bánsági András becsülettel járja végig a pályát. Az első szakaszban maradéktalanul felkészült nemcsak a rajz törvényeit illetően, hanem az egyes nyomdatechnikai eljárásokban, a festői technikákban. Mély lelkiismeretességtől áthatva. Azért, hogy ne érje semmi meglepetés, ha a továbbiakban feladatot kap a társadalomtól vagy belső inspirációk alapján. Tény, hogy számtalan feladatot kapott a közösségtől és önmagától, s ez számára egyet jelent, a líra és a kollektív igény. Egyet jelent emellett a megbízás jellegének komolyan vétele, a személyiség adott hullámhossza és a kidolgozás. Igy Bánsági András grafikáiban mindig naprakész, friss és alapos, minden műfajt birtokol az ex libristől a plakátig, nagy méretű, képigényű linómetszetig. Ötletei a képzelet raktárában várakoznak, hogy az ihlet pillanatában rendelkezésére állhassanak. Igy és ezért a dokumentum és a művészet, az enciklopédikus teljesség és a poézis szerencsésen találkozik Bánsági András munkásságában. Arányos elosztással, mely karaktere egyben. Nincs olyan fontos évforduló, melyre ne lenne azonnal mély indítékból, figyelmességből, tapintatból indítványozott —, képi reagálása. Igy Bánsági András a grafikát nem önragyogásnak ítéli, hanem szolgálatnak látja, használja. Ebben a humánus alkalmazásban hiánypótlást végez a kép — jelöl eddig feltáratlan tájakat, világot, portrékat —, teljessé közelíti az emberi históriát, azt a szellemi történést, ami hazánkban és Európában végbement új tetteket kezdeményezve.

Hozzájárulva az új élet, a lét megújuló fejezetéhez. Bánsági András gyakorolt ars poeticája nemcsak művészet, hanem korrajz is a vizualitás keretein belül. Különös tény, de igaz, nincsenek apályai —, életműve folyamatos rajzi áradás. Nyom a jelenből, tégla a holnaphoz. Szüntelen jószándék, kivételes teherbírás, rendszeres grafikai vállalkozás, Tinódi Lantos Sebestyénhez mérhető krónika korunk valóságából. Színnel, szerkezettel, a vonalak értelmes mondataival: Művészet. (Losonci Miklós)

KATALÓGUS

1. Prof. Lothár exlibris
2. Schiller, Heidemaria exlibris
3. Körösi Cs. Sándor Losonci M. exlibris
4. Stettner B. emlékére Bánsági KBK. exlibris
5. Martin Luther B. Horváth Vilma exlibris
6. Bánsági Károly Gutenberg szolg. exlibris
7. Pax–Béke XX. exlibris Kong. Weimar
8. Liszt F. Máriássy M.-né exlibris
9. Losonci M. BUÉK 1987.
10. KBK 25 éve
11. KBK ajándéka exlibris Télapó
12. Legszebb ünnepi ajándék a KBK exlibris 84.
13. Télapó kedvenc ajándéka 85–86 exlibris
14. Alkotótábor Farkasgyepü 83.
15. Horgászok
16. Halvonulás
17. Halászok
18. Egry József in memoriam
19. Egry József emlékére
20. Egry József aranypart
21. A Nagyságos Fejedelem grafika
22. Tárogatózó kuruc vitéz Krasznahorka alatt grafika
23. Lovas kuruc vitéz grafika
24. Magyar tájház grafika
25. Tabán: Aranykacsa út grafika
26. Tabán: Holdvilág út grafika
27. Vízparti árus grafika
28. Halászbástya grafika
29. Magyar parasztudvar grafika
30. Erdőmélye a Bükkben grafika
31. Plauen NDK Johann-templom grafika

TABAN

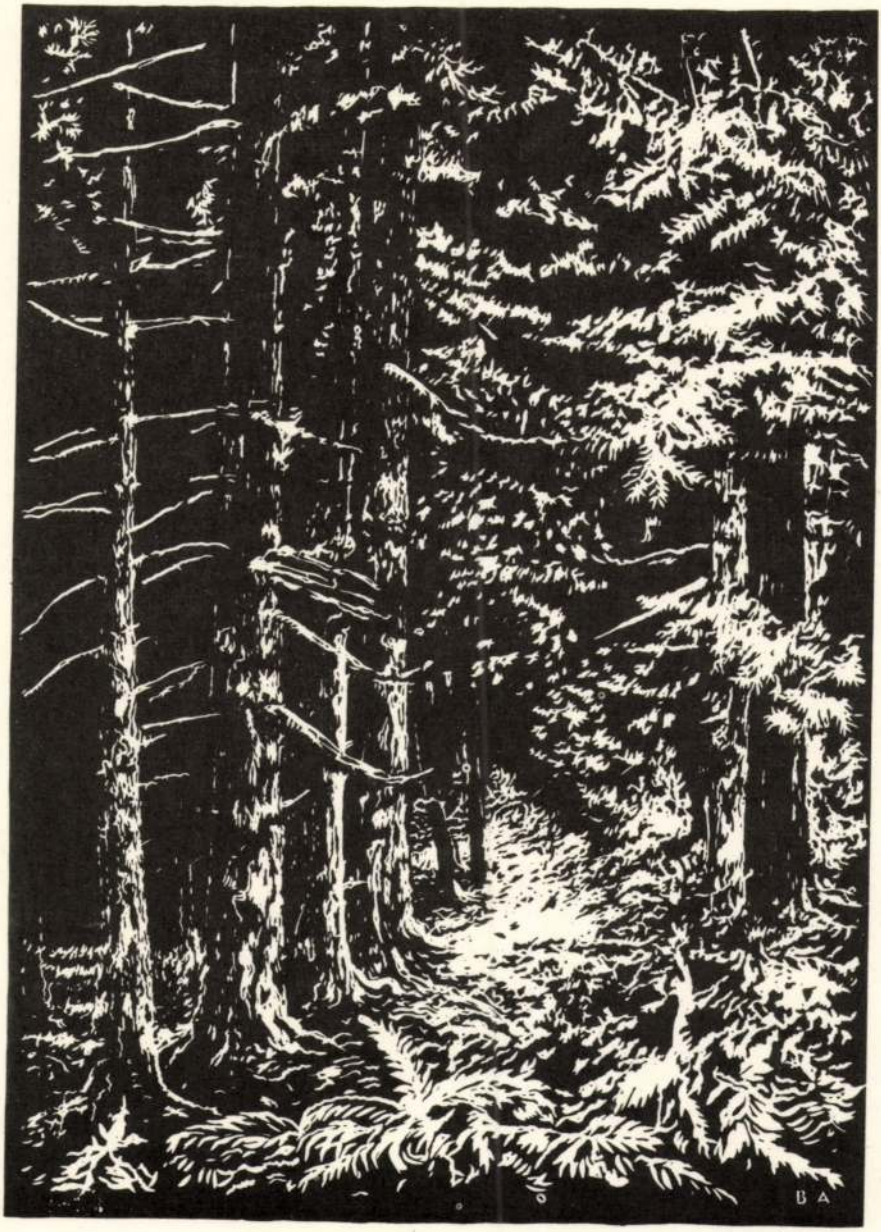
BA

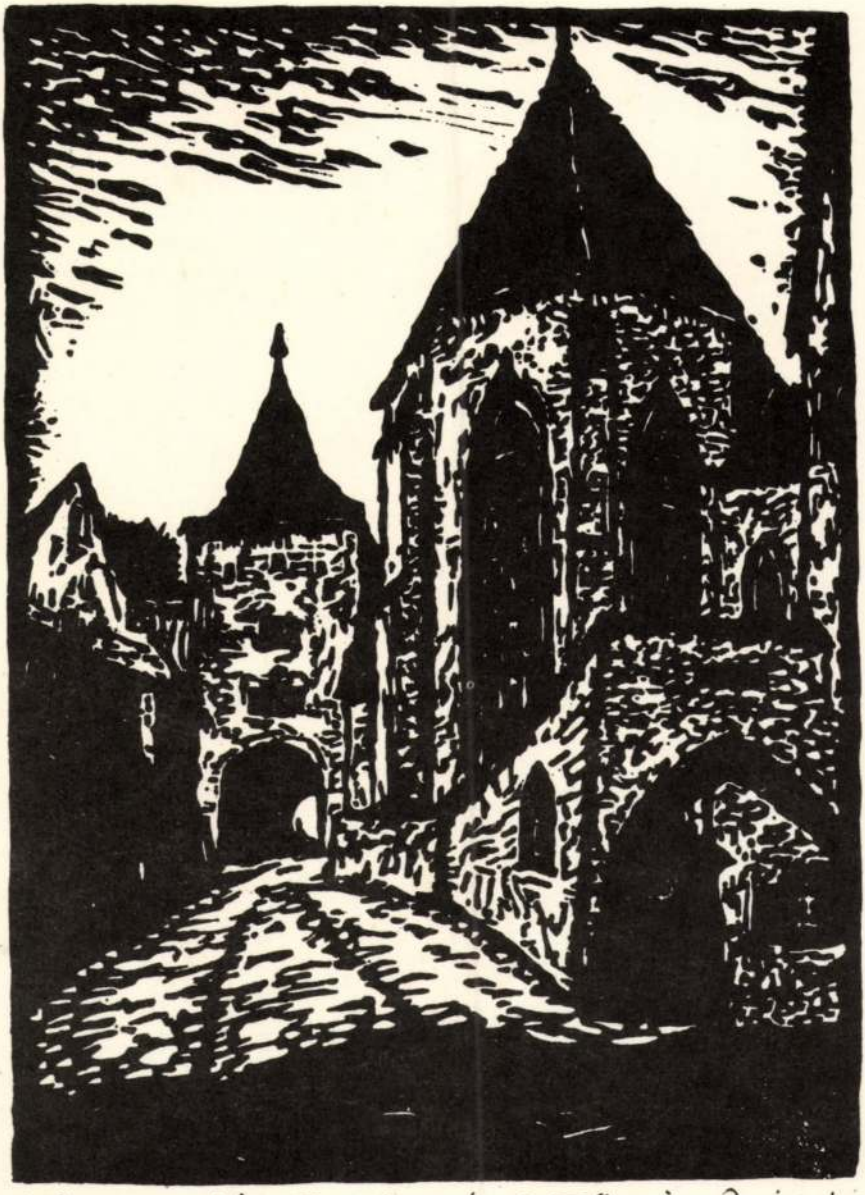

X 3 „Német-utcarészlet" Bánságy

X 3 Magyar garda udvara

13 „Vieparti árus"

5A

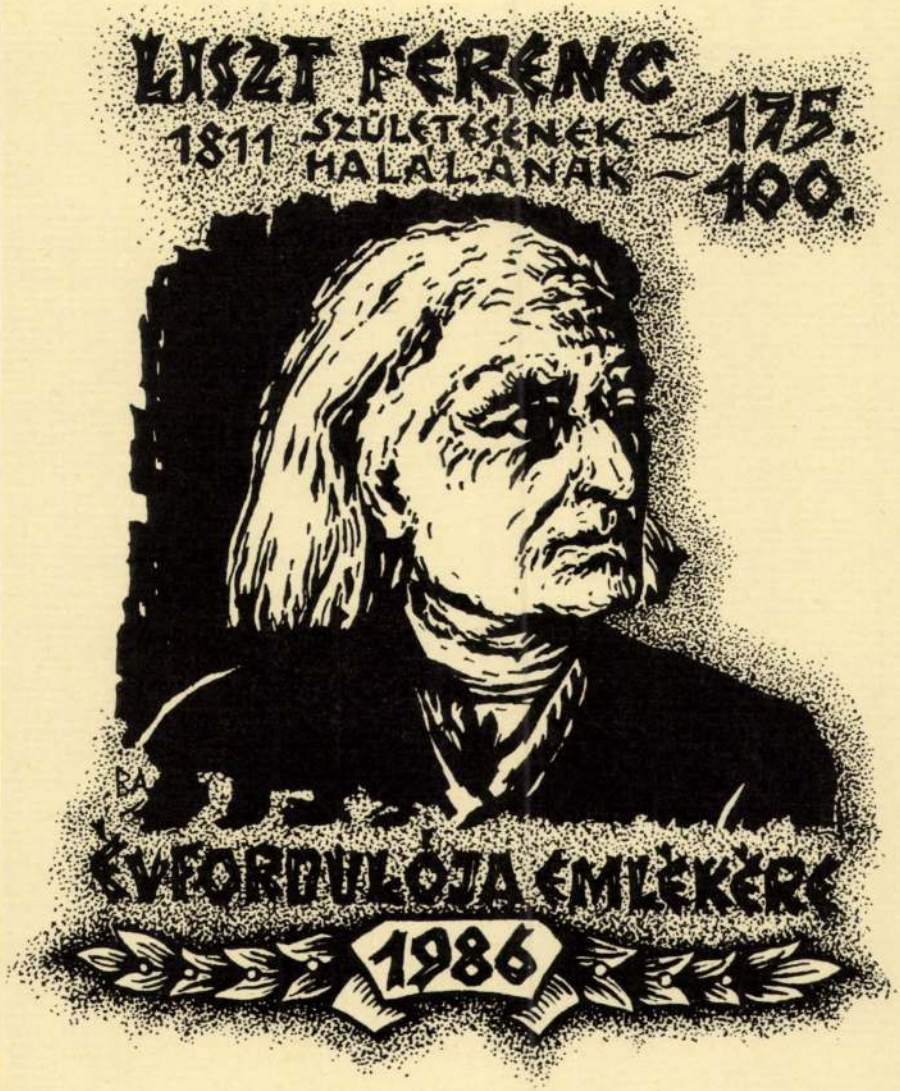
LISZT FERENC
1811 SZÜLETÉSÉNEK — 175.
HALÁLÁNAK — 100.
ÉVFORDULÓJA EMLÉKÉRE
1986

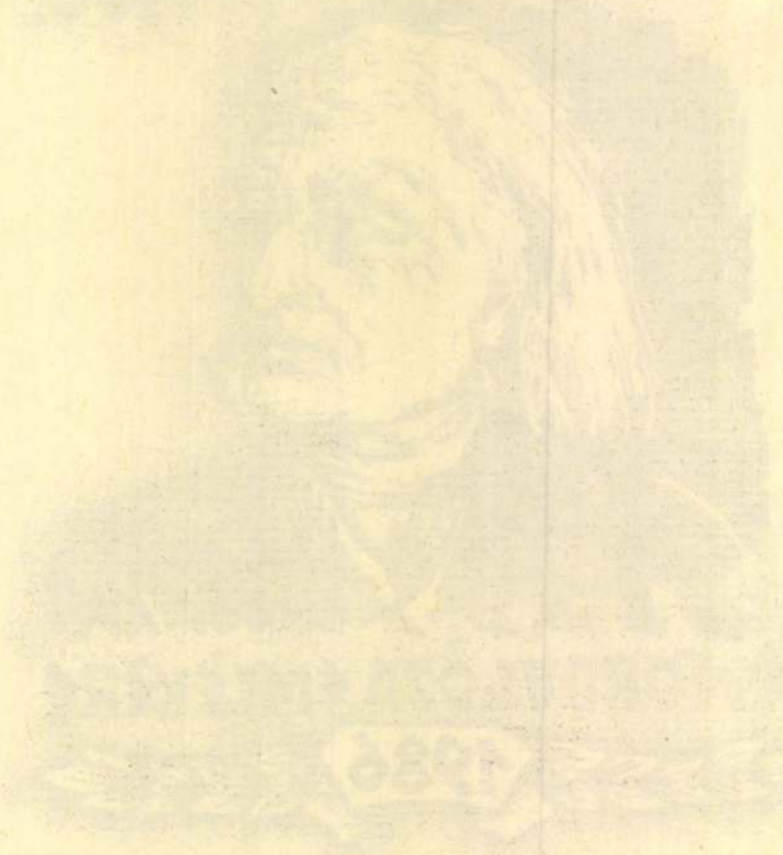

BÁNSÁGI ANDRÁS
KÜLDETÉSE

Vonzó példa emelkedése, hiszen édesapja nyomdász volt, Ő grafikus. A mesterség művészetté lépett előre. A tehetség és a munka, ambíció és szorgalom révén. Értékei így nemcsak ténylegesek, hanem megérdemeltek. A rajt Színi Zoltán és a Budapesti Iparrajziskola grafikai fakultása révén biztos alapot és indítékot adott a kibontakozáshoz, így BÁNSÁGI ANDRÁS teljesítménye egyenletes. A grafika mindenese. Jó értelemben az. Grafikus, festő, szobrász, nyomdász egy személyben, — jártas nemcsak az olaj, tempera, akvarell, pasztell, rézkarc, fametszet, linómetszet technikában, hanem jeles restaurátor és kitűnő exlibrisek készítője.

Érdeklődési köre tág. Képein, metszetsorozataiban bemutatja a magyar tájat és történelem állomásait, — a Hortobágyot, a Balatont, a nógrádi tájat és Budapestet, tárogatozó kuruc-harcost és mohácsi busójárást. Több ezer lapja bejárja a kontinens határait is. Liszt Ferenc alakját, — így értelmezi Goethe, Schiller és Bartókot, - mindent, ami emberi érték és méltó a megörökítésre. A múltat és jelent. Igy válik grafikája a művészet fontos segédszolgálatává, lexikális adatsorrá. Korrekten fogalmazza képi ábráit, melyek közérthetőek, így ösztönöznek elmélyülésre.

Művelődéstörténeti grafika ez, minden fontos nyomot felfedez, ábrázol, — így menti meg a feledéstől. Feladatát azért tudja maradéktalanul megvalósítani, mert termékeny, rajzilag mindig tettre kész, minden apróságot megfigyel, fontosnak ítél és nem tűr semmilyen pongyolaságot a kifejezésben.

Megbízhatóak és egyenletesek értékei, s mivel népszerűsíti a kultúrához kötött képi világot, annak értelmezését, kíséretét, — népszerű is. Joggal mondhatná bárki: BÁNSÁGI ANDRÁS a mai magyar képzőművészet értékes és kiváló művésze. Alapozó érték, mindent képre alakít, melyet a kortársak nagyvonalúságból elhagytak.

ÉLETMŰVE EZÉRT TETT ÉS EREDMÉNY, NÉLKÜLÖZHETETLEN KÜLDETÉS!

Dr. Losonci Miklós
művészettörténész
főiskolai docens

PH
Körbélyegző

Az ünnepi ülést a TV este a híradóban ismertette, bemutatta, a képernyőn magamat is felfedeztem. Az emlékalbumot kis rajzzal signáltam

A
Képzőművészek, Iparművészek
és
Művészeti Dolgozók
Szakszervezetének
Elnöksége
a
MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZEK
SZABAD SZERVEZETE
megalakulásának
40.
évfordulója
alkalmából
ÜNNEPI ÜLÉST TART
amelyre
tisztelettel meghívjuk

*

1985. január 29. / 2 óra
FÉSZEK
Bp. VII. Kertész u. 36.

Az
ünnepi ülés
meghívottainak
az
elnökség
emlékérmet
ad át

*

Az
érmek
alkotói:
ASSZONYI TAMÁS
KIS NAGY ANDRÁS
KISS ISTVÁN
KUTAS LÁSZLÓ
LIGETI ERIKA
SOMOGYI JÓZSEF
SZABÓ IVÁN
VÍGH TAMÁS

Az
évfordulóról
megemlékezik
SIMÓ TIBOR
a
Művészeti
Szakszervezetek
Szövetségének
főtitkára

Közreműködnek:
SZABÓ GYULA
Kiváló művész
a
Thália Színház
tagja,
FAZEKAS BEATRIX
az
1984. évi
Országos Zeneiskolai
Gordonkaverseny
győztese

Bainsághi Vince, Bainsághi Péter, Bainsághi Tibor,
ifj. Bainsághi Tibor „Nemrédékt" c. Ziállítása
Bp. XXI. Ker. Mův. Korp. 1985. febr. 22.
márc. 20. [8] p. ill. Bp. XXI. Ker. Mův. Hai, 1985

ok a művészetben a századfordulón" c.
sát mutatja be a magyar kultúra
feltevéséből indul ki, hogy a budapesti
vómó részt zsidó nagypolgári családok
latvany,Wellisch és Schiffer/
k és mecénásaik azon voltak, hogy az
ti stílust / Magyaros stílus/.

an a szociális alapítványokkal foglalkozik.
esten a századfordulón " átfogó, gazdag
yből kiderül, hogy - hasonlóképpen mint

Bársági András

Losonci Miklós: Bársági András. =
Könyvtáros, 35, 1985, 8. 492. ill

STETTNER BÉLA
MUNKÁCSY-DÍJAS
GRAFIKUSMŰVÉSZ
EMLÉKÉRE
1928-1984
K K B
BÁNSÁGI ANDRÁS
AB

x 3

Opp. 205

ÉS BOLDOG ÚJÉVET KIVÁN
1985
ÁLDOTT KARÁCSONYT
GLÜCKLICHES NEUJAHR
Dr. LOSONCI MIKLÓS
ZENTENDRE

Gyj. 206 x3

MTA MŰVÉSZETTÖRTÉNETI KUTATÓ CS.
Iktatás kelte: 1989. VI. 23.
Iktatószám: 489/1989 Előirat:
Ügyintéző: Rátha Volt Ide i.: 1 dosszié db

Budapest, 1989 VI. 21.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MÜVÉSZETTÖRTÉNETI KUTATÓCSOPORT

Hetényi Ágnes müvészettörténész

Budapest, I.
Uri u. 62
125o Bpest, I. Pf. 27

A magyar müvészek lexikongyüjteménye és feldolgozására megküldöm az alábbi ujabb grafikai anyagomat.

A nemzetközi exlibris és kisgrafikai életben elért sikereim alapján, az I.E.C. /Internationaler Exlibris Congress/ és F.I.S.A.E. /Federation Internationale des Societe d' Exlibris/ megbizottja felkeresett és bekért több munkát tőlem /kb 13o db-t./

A fentiek következtében tavaly bekértek néhány meglévő metszetem ducait, amit póstán kiküldtem. Jóleső meglepetésemre a napokban megkaptam egy csomagban a Frankfurt am Main-ban megjelenő Deutsche Exlibris Gesellschaft DEG 1989 évi évkönyvét, tiszteletpéldányát és több - a rólam megjelent - különlenyomatokat. Dr. Nechwatal Norbert a DEG Elnöke tollából.

Tekintve, hogy az évkönyv minden évben megjelenik és eljut a világ összese Exlibris és kisgrafikai szervezeteihez, valamint muzeumokba és könyvtárakba, igy igen megtisztelve érzem magam / A könyv ára: 8o.- DM./

Mellékelve: 1 db. DEG különnyomat
15 " utóbbi időben megjelent exl. és kisgrafikai metszet

Tisztelettel és üdvözlettel

Bánsági András
grafikusmüvész
Grand Diplomás
Budapest, 1o96 Sobieski u. 4o.
Te.: 339 - 791

CITTÀ
DI
PESCARA
EXLIBRIS
-D'AN-
NUNZIO
19 - 88

FECIT
Bánsági András

x3

opus: 714

Eredeti metszet
Original Schnitt

Emlékezzünk!

RÁTH PÉTER

1812 – 1873

TABÁN Szent Háromság gyógyszertár tulajdonos

Az országos és Pest-Budai gyógyszer-egyesület alapítója és több éven át elnöke.

Semmelwes Ignác sógora

felesége Semmelweis Júlia

Ny. 729

A Tabáni kör megbízásából
adjuttam — mint minden érben —
Tabán szülőtteinek emlékére

EX LIBRIS
SALONE
DEL
LIBRO
TORINO
1989

Eredeti metszet
Original Schnitt

x3

MM: 739

FECIT
Bánszki András

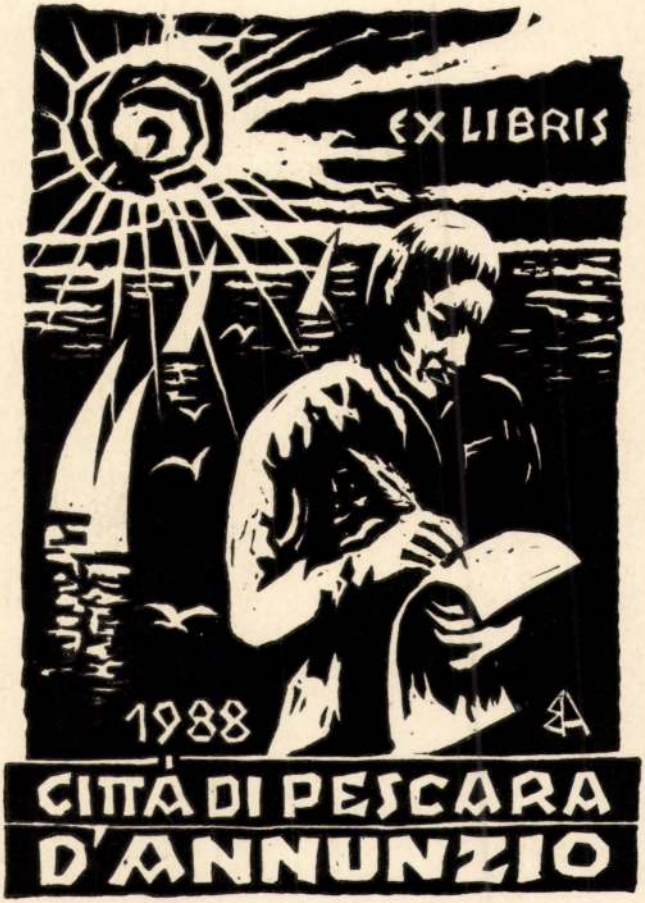
EX LIBRIS
1988
CITTÀ DI PESCARA
D'ANNUNZIO

Eredeti metszet
Original Schnitt x 3

opus: 715

FECIT
Bánsági András

EX:ARMORIS
TÓTHPÁL
ISTVÁN
1914-1989
IN MEMORIAM

TÓTHPÁL ISTVÁN
1914 - 1989
ismert mügyüjtő.

Erdély szép városában Brassóban született, mely meghatározta további életét. A vérzivataros időkben áttelepült Budapestre. Kötődését Erdélyhez, annak népéhez, nyelvéhez és müvészetéhez haláláig megőrizte. Hagyományőrző, gyüjtő szeretete, a mult tisztelete szenvedéllyé vált. Mint gyakran mondotta volt: "Aki a multját nem becsüli, jövőjét veszejti"!

Szoros szálak füzték szülőföldjéhez, ahová - hacsak tehette - gyakorta hazalátogatott igaz jó barátaihoz.

A mügyüjtést nagy hozzáértéssel és gonddal végezte. Legértékesebb része a fegyvergyüjteménye volt, de az exlibris gyüjtésben is jeleskedett, amely mintaszerüvé vált s mintegy 4000 példányra tehető.

Tagja volt a Müvészbarátok Egyesületének és a Kisgrafika Barátok Körének /KBK/

Humanista életét, mély magyarságtudatát a népek egyetértéséért áldozta fel.

Emlékezzünk reá!

Megjelent a Népszava 1989 III. 4. számában grafika is cikkben.

Eredeti metszet
Original Schnitt x 3 ohus: 736

BÁNSÁGI ANDRÁS
1096 BUDAPEST
Sobieski u. 40.

MAGYAR
JÁTÉKSZÍN
EXLIBRIS
MUHARAY ELEMÉR
1901 EMLÉKÉRE 1960
MESE, SZÍNPADI ÉS DRÁMAI
JÁTÉKOK

Mukaray Elemér Brüsszelben élő
Lánya megrendelésére kérjítettem
Edesapja emlékére

Eredeti metszet
Original Schnitt

X 3

rmus: 746

FECIT
Bánsági András

RÉTHY ISTVÁN
KBK. TITKÁR
1909 I. 13
1988 IX 28
IN MEMORIAM
FISAE

opus: 728

x 3

RÉTHY ISTVÁN

1909- 1988

Kunhegyesen született, állomásfőnök családban. Ott élte gyermekéveit. Szülei a zenében találtak egymásra és ez a zenéhez való kötődés életük végéig elkisérte őket és áthatotta a kis Istvánkát is.

Elemi iskoláit Kunhegyesen, középiskoláit már Szegeden végezte, majd Debrecenbe került, ahol kereskedelmi érettségi után jogot tanult és az ügyvédi kamaránál dolgozott.

Gyüjtögető életmódját már kiskorában - hangyaszorgalommal - elkezdte. /gyufacimke, bélyeggyüjtés stb./

Debrecenben a sors összehozta Menyhárt József grafikusművésszel. Az első exlibrist Ő készitette el, amit aztán sok-sok fametszettel gazdagitott. Ettől kezdve már sorozatban adta ki Menyhárt Józsefnek metszeteit, mappáit, s igy ez a barátság haláláig tartott.

Debrecen második otthona lett, ahol a művészet iránti tiszteletét és erős vonzódását kiélhette.

Debrecenben elsőnek alakitott művész és műgyüjtő kört Jó szervezőnek bizonyult, amit csak a háboru szakitott meg és Ausztriába sodorta.

A háboru után Budapesten kezdte ujra nehéz életét és gyüjtőszenvedélyét. Többed magával megalakitotta a KBK-t a Kisgrafika Baráti Körét, amelynek hosszu éveken át vezetője volt, és a második szvinfarktus után örökös tiszteletbeli tagja maradt haláláig.

Mint műgyüjtőt szinta az egész világon ismerték. Igényesen válogatott lapjaiból álló gyüjteményét megcsodálták. Amig egészsége engedte minden nemzetközi kongresszuson jelen volt. Krakkó, Páris, Csehszlovákia, NSZK. NDK. Jugoszlávia. A Nemzetközi Exlibris Kongresszus F.I.S.A.E. titkárává választotta. A francia képzőművészek ugyancsak tiszteletbeli taggá választották.

Értékes munkásságát számtalan diszoklevéllel, kitüntető elismeréssel jutalmazták.

Nagy gyüjteménye, szépen rendezve várja felnövő unokáját, hogy őrizze és hagyományosan folytassa, gyarapitsa és emlékezzen a nagy elődökre.

Mi műgyüjtők, művészek, mi is ezt tesszük és áldott jó emlékét, munkásságát szivünkben örökre megőrizzük.

Nyugalom és megjelenés [illegible]

FAKK=BUV
FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE BUDAPEST 1097 GUBACSI-ÚT 6

Stsz: 00333.

M E G H I V Ó

Szeretettel meghivjuk Önt és kedves családját

1982.V.1o-től - junius 15.-ig

a T u r k e v e i K é p z ő m ü v é s z k ö r

k i á l l i t á s á r a

C i m : BUDAPESTI HUSIPARI VÁLLALAT
IX.ker. Gubacsi ut 6.

az Alkotó Közösség Minigalériája

M e g n y i t ó : 1982.V.1o-én 16 órától.

A kiállitást megnyitja: R e m s e y I v á n
festőművész.

Megtekinthető: szombat és vasárnap kivételével
d.e: 1o-16 óráig.

Alkotóközösség Vezetősége

Városi Müvelődési Ház
Túrkeve, Táncsics M. ut 8.

FAKK
FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE BUDAPEST 1097 GUBACSI-ÚT 6

M E G H I V Ó

1982. március 28-án vasárnap du. 4 órára a Müvelődési Házba a *Május Közepéig tart nyitva.*

BUDAPESTI HUSIPARI VÁLLALAT
FERENCVÁROSI ALKOTÓK
KÉPZŐMÜVÉSZ KÖZÖSSÉGE

K I Á L L I T Á S Á N A K

megnyitására, megtekintésére.

A kiállitást megnyitja: FEHÉRVÁRI BÉLA
muzeumigazgató

Kiállitó festők névsora:

BATISZFALVY GABRIELLA
BÁNSÁGI ANDRÁS — *36 db. kisgrafika*
MENDLIK LAJOS
LIGETI VIKTOR
FRITZ ISTVÁN
HORVÁTH GÉZA
ORSOVAI VALÉRIA
PONGRÁCZ ZOLTÁN
KOVÁCS JÓZSEF
VARGA GYULA
VÉGVÁRI LÁSZLÓNÉ

Megjelenésére számitunk!

ÉSZREVÉTEL TIPOGRAFUS SZEMMEL A KATALÓGUSHOZ !

Régi magyar közmondás, hogy "Ajándék lónak ne nézd a fogát". Mégis nem lehet szó nélkül hagyni, hogy a katalógus kivitele - nyomdász szemmel - "Szakbarbár munka" !

A fényképfelvételek /reprók/ laikus, hozzá nem értők munkája. Életlenek. A tonusos felvételek még csak-csak, a fekete-fehér grafikák, amelyeknek egyébként legkönnyebb a nyomdai kivitele a legrosszabbak. Linómetszetek lévén nem kontrasztosak. A montirozó a képeket, metszeteket indokolatlanul és értelmetlenül helyenként felül, alul és oldalt megnyirbálta, igy azok megcsonkitva értelmetlenné, olvashatatlanná és müélvezet helyet élvezhetetlenné váltak. A szövegekben is sok a hiba és nem is azok a felvételek kerültek bele amelyeket leadtak.

Hiba, hogy nem biztositották a betekintést a korrektura lehetőségét. Az ilyen esetek a nyugati jogállamokban igen komoly birósági eljárásokat és kártéritéseket vonnak maguk után.

A Cimoldal montirozása is szembántóan elcsuszott, ferde.

A képek arányos beméreteződése sem megfelelő.

Kivánatos lett volna a képek alá magyarázó szöveget is nyomni. Pld. "A Nagyságos Fejedelem" Linómetszet. stb.

Felajánlottam, hogy az elkészitendő katalógust tipografizálva - nyomdakész állapotban - megtervezem. Sajnos nem éltek vele. Ez egyébként tipikis példája annak, hogy hogyan nem szabad kiadni egy katalógust.

Mindezektől eltekintve köszönjük az Ikarusz Művelődési Központ Vezetőinek támogatását kiállításunk bemutatkozásának biztositásában és a szocialista művészet ápolásáért.

Bánsági András

x 3

meghivó

a

FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE

IKARUS
82.06.22-07.6
GALÉRIA

kiállítására megnyitja: JAKÁCS JAMÁS
tanár

MEGNYITÓ: 1982 JUNIUS 22-én 15 órakor

FAKK = BHV

FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK
KÖZÖSSÉGE BUDAPEST
1097 GUBACSI-ÚT 6

IKARUS MÜV. KÖZPONT
MÁTYÁSFÖLD
MARGIT U. 2.

ÖRS VEZÉR TÉRRÖL
HÉV-44-ES BUSZ

É L E T R A J Z

Batiszfalvy Gabriella festőművész

Szombathelyi születésü vagyok. Ott is érettségiztem. Csendes visszavonultan játszadozó gyermek voltam, s ha megkérdeztek mi akarok lenni, azt feleltem: rajztanár.
Gyermekkorom óta akvarelleztem. Most is elsősorban az akvarell a szerelmem, bár olaj, lavirozott tus és kavicsmozaikok készítésével egyaránt foglalkozom.
Korán magamra maradtam és komolyabb képzőművészeti tanulmányokkal 29 éves koromban kezdtem csak foglalkozni a Dési Huber iskolában mint dolgozó ember a munkaidő után. Baán Sándor, Kofán Károly, Gráber Margit tanítványaként ismerkedtem a rajzzal, festészettel, linómetszéssel, anyagtannal. Később Móricz Sándor, Novotny Zoltán festőművészek irányításával tanultam tovább. Szakmai továbbképzésemhez hozzájárultak állandó utazásaim is. Igy ismerkedve a különböző emberekkel és a természet szépségével hazánk sok-sok szép tájain az országjáró turistákkal. Majd külföldi világgal ismerkedtem amennyire időm és energiám engedte. Igy hosszabb időt töltöttem két ízben Bulgáriában, Szovjetúnióban, Lengyelországban, Csehszlovákiában, majd jártam Ausztriában, Olaszországban, a jugoszláv tengerparton, Kelet Németországban és mindenütt mindig festettem.
Állandó programmom a múzeumok, képtárak látogatása, további képzőművészeti ismeretek szerzése a Szőnyi István Szabadakadémia előadóestjein. Tagja vagyok az FMH képzőművészeti klubjának. Néhány esztendő óta dolgozom a FAKK, vagyis a Ferencvárosi Alkotók Képzőművész Közösségében.
Önálló kiállításom először Pesterzsébeten volt a Csiliben, majd ezzel az anyaggal a Ganz-Mávag müszaki klubjában. Részt vettem a Mücsarnok rendezte Első Magyar Nők tárlatán, majd a VIII. ker. alkotók kiállításán. Kiállítást rendeztem a bulgáriai alkotásokból a budapesti Bolgár Kultúrházban.
Majd 1978-ban a Ganz-Mávag Müvelődési Házban mutattam be alkotásaimat, olaj és akvarell festményeket egyaránt. Ugyanitt önálló kiállítást rendeztem 1980-ban, továbbá 1981-ben Turkevén, az István Kórház, Merényi Kórház Kultúrtermében, a BHV Minigalériájában.
A FAKK-gel együttesen számtalan közös kiállításon vettem részt itt Budapesten, majd Győrben, Szarvason, Pécsett, Szolnokon, Vácon, Turkevén, Pápán, a BHV Minigalériájában. Részt vettem a Fővr. Müvelődési Ház 1981 decemberi Vizuális Hónapján, majd a klubtagok 1982. januári bemutatkozásán számos alkotással.

M E G H I V Ó .

A mátyásföldi IKARUS Gyár Müvelődési Házba
szeretettel meghivja Önt és Kedves Családját

1982. junius hó 22.-én

a BHV FERENCVÁROSI ALKOTÓK KÉPZŐMÜVÉSZ KÖZÖSSÉGÉNEK

K I Á L L I T Á S Á R A.

Megnyitó 1982. junius hó 22.-én 15 órakor.

A kiállitást megnyitja Takács Tamás a Képző és Iparmüvészeti Szakközépiskola tanára.

Cim: Mátyásföld Bp.XVI. Margit u.2.

Megtekinthető szombat, vasárnap kivételével 1o-2o óráig.

RENDEZŐSÉG.

Kiállitó müvészek:

Batiszfalvy Gabriella festőmüvész
Bánsági András grafikusmüvész
Fritz István naiv festő
Hegyi István festőmüvész
Kovács József "
Ligeti Viktor "
Orsovai Valéria "
Segesdi Zoltán "
Sztanyáné Nagy Annamária grafikusmüvész
Varga Gyula festőmüvész
Veres Gyula Zoltán festőmüvész
Végvári Lászlóné "
Villányi Kálmán "

É L E T R A J Z

Bánsági András grafikusmüvész

Temesvárott 1914 január lo-én - nyomdászcsaládban - született. Családja az első világháború után Budapestre költözött. Középiskolai tanulmányait is itt végezte. Első mestere Szini Zoltán festőmüvész, rajztanár volt.
A középiskola elvégzése után - az akkor olya nagymultú és hírü Székesfővárosi "Iparrajziskola" Müipari Szakiskola grafikai-sokszorosító és mesterképző fakultását végezte el 193o-34-ben. Diploma-munkáját is itt készítette.
A már korábban megszerzett szakmai grafikai és mesterségbeli tudása mellett még újabb 4 éven át az esti alakrajzi és müvészeti órákat látogatta neves főiskolai tanároknál továbbképeztetve magát.
Tanulmányait most már dolgozva-alkotva folytatta a grafikai müvészetek minden ágában bel- és külföldön. Közben a sokszorosító grafikában 3 mesterlevelet szerzett.
Eredményes munkásságát, valamint az egyre feljebb ívelő pályáját több országos pályázat, világkiállítás, Mezőgazdasági Múzeum, 2 milánói "Grand Diploma" és néhány kiállítás jelezte.
A felszabadulás után csakhamar az ország egyik legjobban foglalkoztatott alkalmazott és reklámgrafikát készítő müvésze. Több könyvkiadó és igen sok nagyvállalatnak tervezte bel- és külföldi szines export prospektusait, katalógusait és könyveit. A Terv- és Közgazdasági Kiadóvállalatnak több mint 2o éven át volt szerződéses grafikusa. A Rendőr Akadémia kinevezett topografis előadó tanára. Közben több nagy kiállítás társalkotója. Az Őszi Vásár, a BNV. Az F.T.I. kiállításainak stb. majd 1-1 önálló kiállítás belföldön és az NSZK-ban. Több képzőmüvészeti szakkör és Egyesület alapító és vezetőségi tagja.
Végezte a Tretyakov és Ermitázs festményeinek reprózását mint szinedző.
A Magyar Népköztársaság Müvészeti Alapja 1959-ben megalakult amerikai Retusmütermének alapító tagja nyugdíjbameneteléig. Az önálló Képző- és Iparmüvészek Szakszervezetének /Müdosz/ 1945 óta tagja.
A nyomtatásban is megjelent munkái több tizezer. Könyvei kisebb könyvtárra való. Néhány grafikai munkáját múzeumaink is őrzik.
Mint korábban, a szinek világában - a festészetben is - megtalálta helyét.

Kmety F.

Tabán: Kőmüves lépcső Lino

Tabán: Holdvilág-utca Lino

A Nagyságos Fejedelem linó

Tárogatozó kuruc vitéz

ÉLETRAJZ

Kovács József festőművész

1912-ben születtem Püspökladányban. Már elemista koromban nagyon szerettem rajzolgatni. A tanitóim többször mondták az Édesanyámnak, tanittasson festőművésznek, de ő hallani sem akart róla. Mondván, hogy ő uri koldust nem nevel, hogy életemben éhezzem, nyomorogjak és majd holtom után fedezzenek fel, hogy nagy művész voltam. Nem, ő ehhez nem járult hozzá, igy lettem cipész. Nagyapám, nagybátyáim is cipészek voltak. Legyek tehát én is az és én is meg fogok élni. Csalódott szegény, mert alig felszabadultam, következett a nagy gazdasági válság és 1939-ig többet voltam munka nélkül, mint dolgoztam. 1954-ben bekerültem Erzsébeten a Hazai Fésüsfonó által alapitott Munkácsi Mihály Képzőművészeti Szakkörbe, melynek három évig voltam tagja. Majd 196o-ban a Dési Huber Képzőművészeti Szakkör tagja lettem. Ezután beiratkoztam a Képző- és Iparmüvészeti Középiskola esti grafikai tagozatára és két év alatt alkalmazott grafikát végeztem el. 1953-tól mint dekorációs dolgoztam és dolgozom most is mint nyugdijas. 1976-ban csatlakoztam Varga Gyula barátom által létrehozott Képzőművészeti Szakkörhöz, amely később átalakult a Ferencvárosi Alkotók Képzőművész Közösségévé. 1979 december hónapban önálló kiállitásom volt a fenti közösség keretén belül a Budapesti Husipari Vállalat mini-galériájában. 1976-tól kb. 2o-25 kiállitáson szerepeltem ugy Budapesten, mint vidéken. Alkotásaim mind zsürizettek, melyek kiállitásra kerültek és majdan kerülnek.
Nagyon szeretem a természetet, ezen belül is a régi falurészleteket. Képeim ezért legnagyobb részt ilyen témájuak.

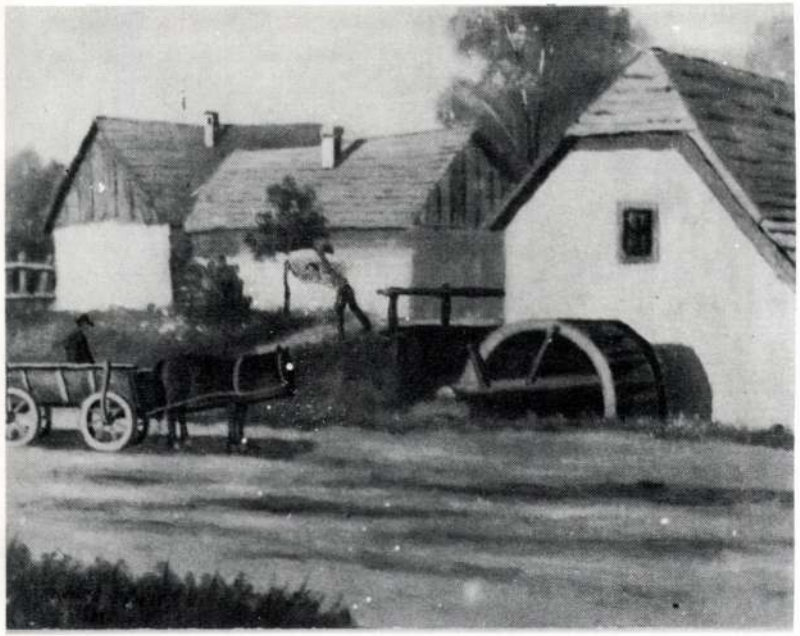

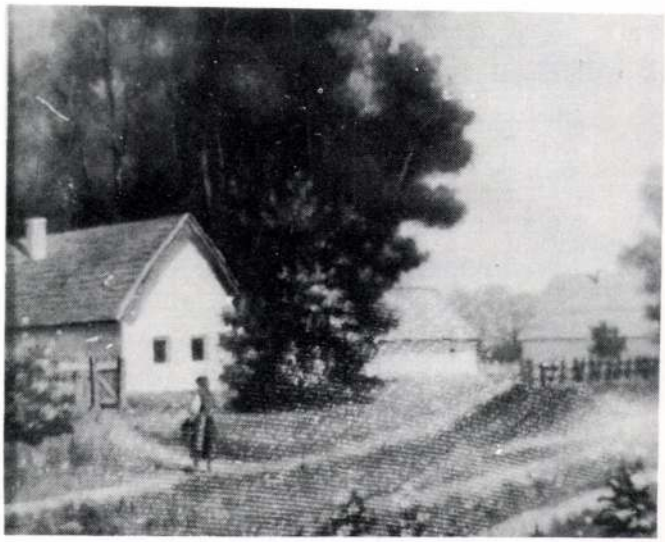

É L E T R A J Z

Ligeti Viktor festőművész

A jugoszláviai Bezdánban született 1912-ben. Gyógyszerészi és bölcsészkari egyetemet végzett. A gyógyszerész-tudományok magistere, a gyógyszertechnológia szakgyógyszerésze. Több helyen, főleg Budapesten dolgozott mint gyógyszertárvezető és gyógyszergyártó laboratóriumvezető. Egészségügyi szakiskolában több évtizedig tanárként is működött: kémiát, biológiát és gyógynövénytant adott elő.

Gyermekkora óta rajzol és fest, intenzivebben azonban csak 1975 óta mint autodidakta festő. Képein a valóságot festi anélkül, hogy a természetet szolgai módon utánozná, de nem is moderneskedik. Szereti a tiszta szineket. Főleg tájképeket és virágcsendéleteket fest, néha aktokat is.

Eddig kb. 3o kiállításon vett részt. Képei elkerültek Jugoszláviába, a Német Szövetségi Köztársaságba, az Egyesült Államokba, sőt Kanadába is.

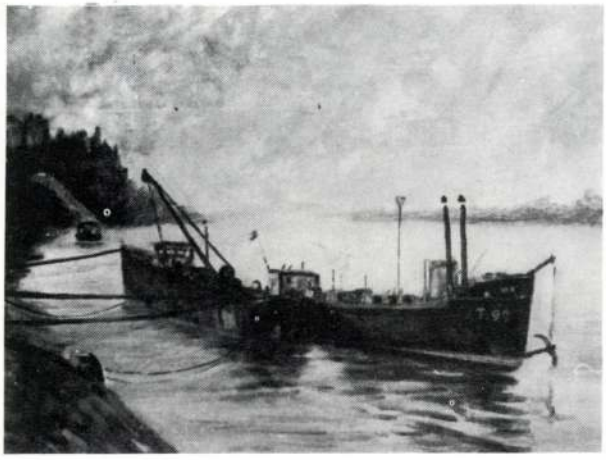

É L E T R A J Z

Orsovai Valéria festőművész

1943 október 18-án születtem Pilisvörösváron. Az általános iskolát szülőfalumban végeztem, s középiskolai tanulmányaimat munka mellett esti iskolán folytattam.
Már gyermekkoromban megtanitott Édesanyám a "szép" fogékonyságára, nagyon szerettem a szép tájat a sok-sok hegyet "virágmezőket", ami szülőfalum sajátja.
Álmodozó lény vagyok és az én világomban mindig boldog. Örömömet igyekszem másoknak is átadni, ezért szineim vidámak, képeim témája mindig belső indittatásból fakad "szinezett valóság". Kedvenc témám a virág. Kedvenc technikám a pasztel.
Nem részesültem abban a szerencsében, hogy a Főiskolára jelentkezzem, egyrészt azért mert több mint harminc éves voltam, amikor elkezdtem festeni /akkor teremtettünk önálló otthont, amiben a "palacba zárt" vágyaim kitörhettek/, másrészt családi és anyagi helyzetem ezt nem engedték meg.
Miután elkezdtem festeni alig egy évvel később már zsürizett képpel szerepelhettem az FMH-ban /azóta körtársaimmal együtt rendszeresen kiállitok/
Ez nagy lendületet adott, beiratkoztam a Ferenczi István Képzőművészeti Körbe, Molnár József fm. vezetése alatt tanultam modell után rajzolni.
Résztvettem a Szőnyi István zebegényi Szabadiskolán 1976-ban, festő szakon /Bakalár József fm. vezetése alatt/
Önálló kiállitásom 198o-ben volt a Müszaki Egyetem "E" galériájában
Sokat festünk természet után Remsey Iván festőművésszel, aki készségesen segit eligazodni a művészet utvesztőin.
Jelenleg a BHV körön kivül a kisgrafikai Barátok Körének, a Budapesti Mügyüjtők és Mübarátok Egyesületének, valamint a "Móricz Zsigmond" Képzőmüvészeti és Irók Baráti Körének vagyok lelkes tagja.
"A müvészet az érzések megnyilatkozása, márpedig az érzések olyan nyelven beszélnek, amelyet mindenki megérthet."

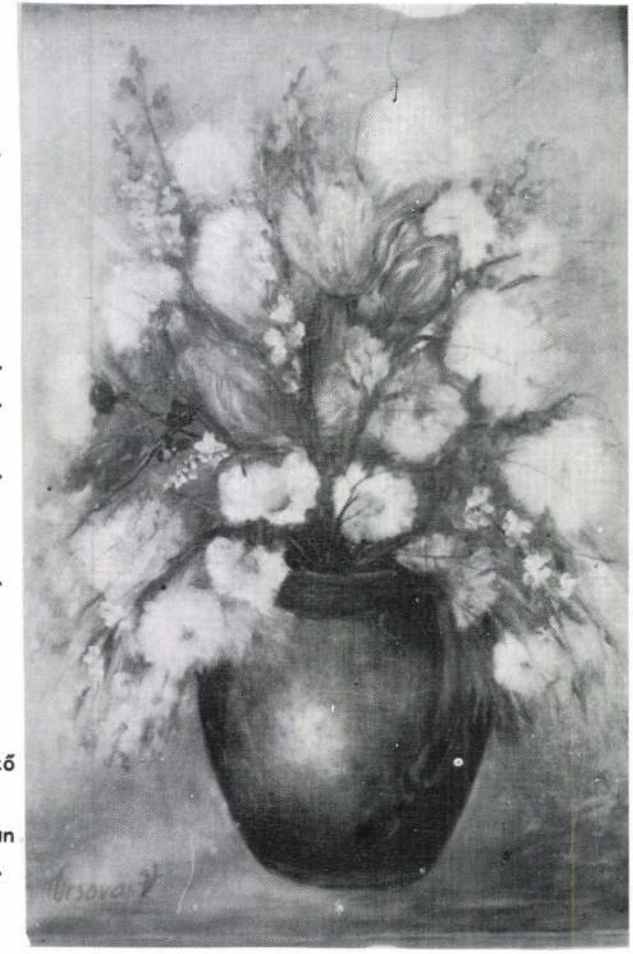

É L E T R A J Z

Pongrácz Zoltán festőművész

Szombathelyen születtem 1944-ben, édesapám asztalos mester volt, édesanyám a sárvári Postahivatalban dolgozott. Sárváron laktam 1974-ig, akkor megnősültem, s azóta Budapesten lakom. 1972-ben rokkantositottak. Négy éves koromban kezdtem el rajzolni, 6 éves koromban kezdtek el tanittatni egy szobrászmüvész rajztanárnál, aki jelenleg a zsenyei müvésztelep vezetője. 14 éve járok a Népmüvelési Intézet által inditott müvésztelepekre dolgozni. Mohácson 3 évig, Gyulán 12 évig és Tokajban 3 évig dolgoztam.
Képzőmüvészeti Körökben szakköri tag 3o éve vagyok. Nősülésem előtt a "Vasi Műhely" ifju képzőmvüvészeinek, majd a "Kónya Kör" tagja voltam.
Jelenleg a Fővárosi Mügyüjtők és Mübarátok Egyesületének, a Fővárosi Müvelődési Ház amatőr képzőmüvészek klubjának, a IX. ker. KISZ Bizottság "Fakk" BHV, Önképző Képzőmüvész közösségnek is tagja vagyok.
Önálló kiállitásom először 1972-ben Sárváron volt, 1973-ban Gyulán, Horváth László rákoshegyi kollegámmal volt a Várban. Szakmai bemutatóm 1974-ben volt a vasmegyei Dr. Münich Ferenc Müvelődési Központban.
1972-ben a Vasmegyei Tavaszi Tárlaton 5 alkalommal szerepeltem hivatásos müvészekkel. A Nyugdijas Amatőr Képzőmüvészek Országos Tárlatán I. dijat nyertem. 1973-ban Megyei Tavaszi Tárlat, Sárvári Jubileumi Képzőmüvészeti Kiállitás, Tokaj-i majd a gyulai müvésztelepi kiállitáson vettem részt. 1974-ben szombathelyi, hegyfalusi, tokaji, gyulai tárlatokon vettem részt. Az utóbbin I. dijat nyertem. 1975-ben Csepelen a Főv. Tanács VB. müvelődési pályázatán vettem részt. Egy képem az Orsz.Szekszárdi kiállitásra került, s itt emléklapot kaptam.
Minden évben résztveszek kiállitásokon, ahol mindig valamilyen dijjal, vagy oklevéllel minősitik munkáimat.

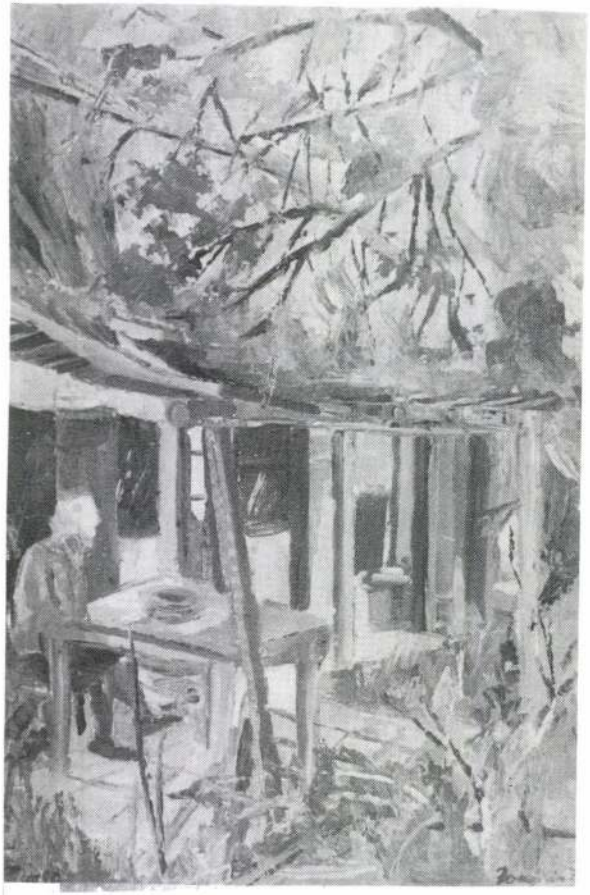

1980

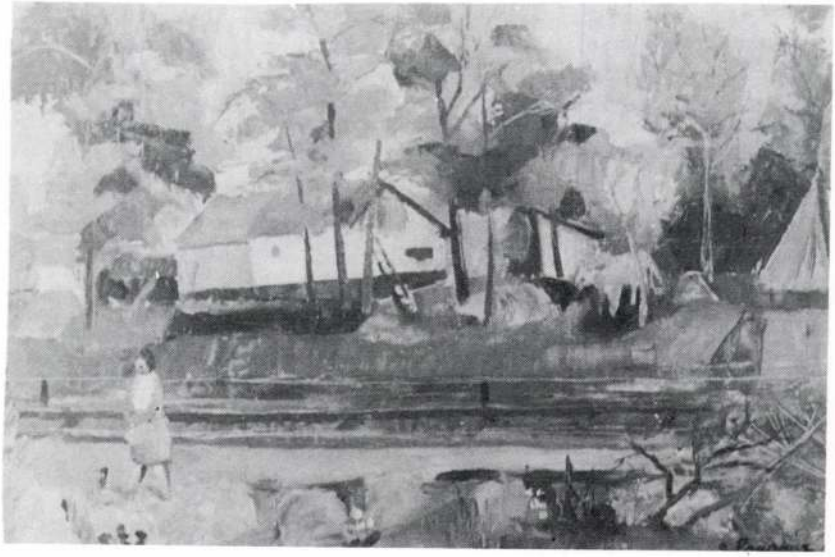

É L E T R A J Z

Varga Gyula festőművész

Foglalkozásom: grafikus. 1975-ben az Ipar és Képzőművészeti Szakiskolán alkalmazott grafikát tanultam. 1971 óta a Délpesti Épitők Szakkörének tagja, szakkörvezető helyettese, rendszeresen korrigáltam. Első önálló kiállitásom az Épitők Művelődési Házában 1972-ben volt. Majd alkotásaimmal számos közös kiállitásom vettem részt.
A rajzolás, a festészet mellett kora ifjuságomtól foglalkozom az irodalommal, prózai és versirással. Művészi hitvallásomban az irodalmat, festészetet sohasem tudom elválasztani egymástól.
1975-ben Képző- és Rajzszakkört alakitok a Budapesti Husipari Vállalatnál a KISZ Bizottság megbizásából. Kiállitásokat rendezek az alkotó tagok munkáiból. Rendszeresen tanulmányúton veszek részt NDK-ban, Csehszlovákiában, Olaszországban, igy ujabb és ujabb alkotásokból rendszeresen bemutató kiállitásokon szerepelek. 1978-ban a BHV közössége egyesült a Ferencvárosi Alkotók Képzőművész Közösségével, s igy e közösség művészeti vezetője vagyok.
Rendszeresen tájékoztatom a dolgozókat a Husipari Hirlapban munkásságunk eredményeiről, a szerkesztő bizottság tagjaként. 1979-ben már negyvenen felüli közösségi tag irányitója, szervezőjeként rendszeresen kiállitást rendezek. Igy Győrött, Szarvason a Tessedik Sámuel muzeumban, Pápán, Szolnokon, Pécsett, Turkevén és a BHV Mini galériájában.
A Fővm. Müv.Ház képzőművészeti klubjának, a IX. ker. Hazafias Népfront Művészek és Baráti Körének tagja vagyok. 1979-ben a kerület "Érdemes Társadalmi Munkás" kitüntetésben részesültem.
Alkotásaink kiállitását a Népmüvelési Intézet zsürizése mellett rendezem. Tagja vagyok a Magyar Reklámszövetségnek és a Kisgrafikai Klubnak.

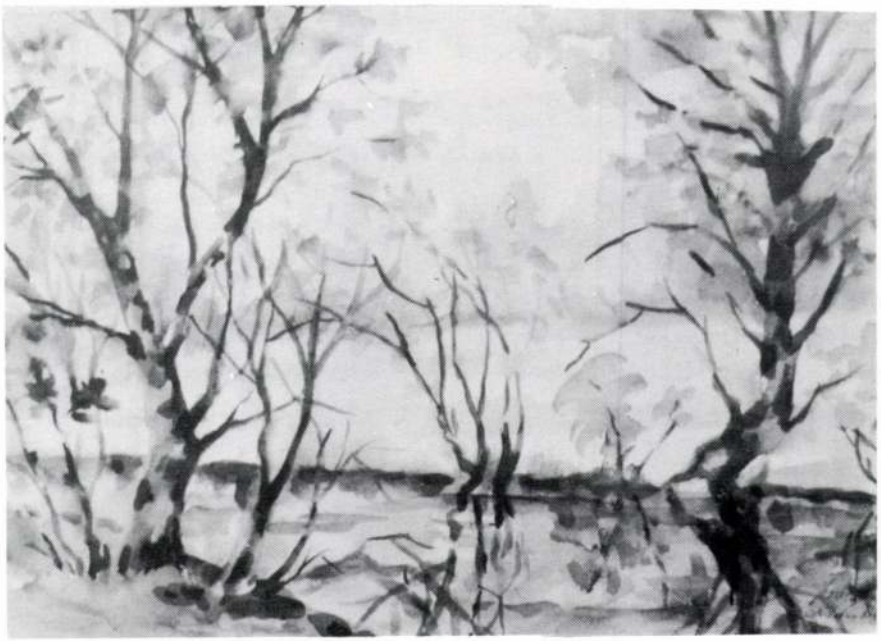

É L E T R A J Z

Veres Gyula Zoltán festőművész

A Békés megyei Szeghalom községben születtem 19o4-ben. Elemi iskoláim egy részét itt, másik felét Budapesten végeztem el. Szükös családi körülményeim nem tették lehetővé számomra a továbbtanulást. Gyári munkásként, cimfestőként is dolgoztam, s végül is füszeres segédlevelet szereztem, majd az Ált. Fogy. Szövetkezetnél dolgoztam 1923-32-ig.

1929-ben megnősültem, 1932-ben elbocsátottak, s ezt az időt használtam fel arra, hogy a saját örömömre készitett rajzokból, festményekből önálló kiállitást rendezzek, majd ezt további kiállitások követték, 1942-ben a Szabadság-téri Ref. Egyh. Tanácstermében volt IV. önálló kiállitásom, ami igen szép erkölcsi és anyagi sikerrel járt, majd 1946-ban a VI. ker. M.Cs.O.Sz-szel összegfogva létrehozták az V. kiállitásomat, amelyet a dorogi bánya-szerencsétlenek javára rendezték.

1954-58-ig a Nomdai Ipari Dolg. K.M. esti tanfolyamot látogatom. Itt előbb Hetey László, majd később Xantusz Gyula festőművész irányitja.

1956-tól folyamatosan számos kiállitáson vettem részt, 1981-től tagja vagyok a Ferencvárosi Alkotó K.M. közösségnek, ahol rendszeresen részt veszek az alkotó társakkal a kiállitásokon. Alapitó tagja vagyok az Óbudai Kulturális Társaságnak, valamint az Ujpesti N.János K.M. Körnek is. E kör 1981 szeptemberi emlék-kiállitásán "Szövőnő" c. szénrajzomra II. dijat kaptam.

É L E T R A J Z

Végvári Lászlóné szül.: Fekete Teréz festőművész

1921-ben születtem, gyermekkorom óta rajzolgatok, mégis apám órásnak, anyám varrónőnek akart adni. Én mindig festő szerettem volna lenni. Egy tanárnő mégis felbiztatta szüleimet, hogyha már főiskolába nem adnak, irassanak be az Iparrajz Iskolába, ott szakmát tanulok. A polgári iskola elvégzése után fel is vettek az Iparrajz Iskolába általános szakra. Év végére a második félévet is elvégeztem, s igy a következő évben már a grafikai szakosztályba kerültem. Négy évet jártam nappali iskolába. Mestervizsgám után szüleim elhelyeztek a Honvéd Térképészeti Intézetbe rajzolónak.

Négy évig térképrajzoló voltam, azután jött a háboru. Fiam született, 5 évig nem dolgoztam, utána kellett a kereset, elmentem litográfusnak az Offset Nyomdába. Magyarország első női litografusa lettem, 26 évig ott dolgoztam. Férjem halála után öt év mulva megismertem Varga Gyulát, aki bevett a BHV Képzőművész tagjai sorába, Dr. Galvitz Ferenc pedig a FMH amatőr képzőművészek klubjának tagjai sorába vett fel. Igy általuk több kiállitáson szerepeltem. Remélem a sors még juttat számomra pár évet, hogy a sok haszontalan év után végre kibontakoztathassam festői elképzeléseimet. Soha családomat nem érdekelte müvészi törekvésem, abban nem segitettek, inkább gáncsoltak.

É L E T R A J Z

Villányi Kálmán festőművész

Gyermekkorom óta vonzódtam a képzőművészethez. Ugy annyira, hogy szinte egyetlen festett kép előtt sem tudtam elmenni rezdülés nélkül.

Majd harmincéves koromban magam is megprobálkoztam festegetni, autódidakta módon képeztem magam, a nagy festőkről irt könyvek és utasitások alapján.

Első izben 1977-ben tagja voltam a "ferencvárosi műhely" 77 elnevezésü elméleti alapon oktató körnek, amelynek művészeti vezetője Buna Konsantin festőművész volt. E körön belül első izben 1978-ban volt csoportos kiállitásom, majd a fenti kör megszünése után, az ugynevezett "FAKK" ferencvárosi Alkotók Képzőművész Közösségének tagja vagyok, amelyet a Budapesti Husipari Vállalat patronál.
E közösségen belül Budapesten és vidéken a vállalatoknál volt csoportos kiállitásom.

Kedvenc témám a táj, a régi paraszti tanyák, virágcsendéletek.

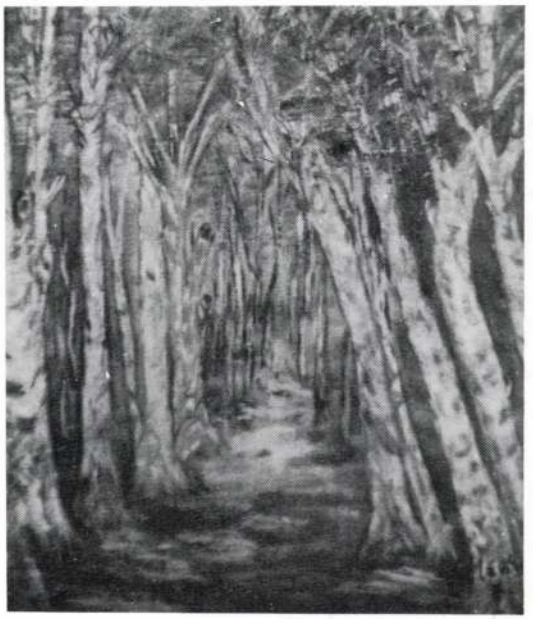

É L E T R A J Z

siklódi Hegyi István festőművész

Marosvásárhelyen /1917/ született, ötéves korában családjával Budapestre települt. A művészetekkel való kapcsolata igen korai kezdetü, mivel a családjában, mind anyai, mind apai ágon kiváló művészek voltak és a művészetek ismerete, azok pártolása természetes volt. A képzőművészekkel való szorosabb barátsága is már gyermekkorával kezdődött. Budapesten a Százados uti művésztelep melletti lakótelepen lakott, és többek között édesapja legjobb barátjának Siklódi Lőrinc szobrászmüvész műtermében is otthonos volt.

Később Csöméry István és Gál János festőművészek, gimnáziumi tanárai, majd barátai a művészetekhez, a festészethez való vonzalmát felfedezve, kiemelten is foglalkoztak vele és elmélyültebb továbbtanulásra ösztönözték. Ezt azonban egyéb tanulmányai és a háborus évek meghiusitották.

Szerette a természetet, festette a fákat, a felhőket, a nyugalmas tájakat, a paraszthazakat. Ebből az időszakból azonban csak egyetlen képe, a 13-as számmal jelzett jászalsószentgyörgyi maradt meg.

Ezután 3o éves lelkiismeretes müszaki munka következett.Ez idő alatt egyetlen képet sem festett, de a művészekkel, a művészettel mindvégig szoros kapcsolatban maradt.

Sokat jelentett számára Szombath Béla festőművész barátsága, aki - amikor 5o éves korában ujra festeni kezdett - hasznos, önzetlen tanácsaival és kritikáival segitette.

Felesége és különösen fia ösztönzésére kereste fel a Népmüvelési Intézet munkatársait és kérte fel eddigi képei birálatára. Ez inditotta el az 1982 május 17-én a Fővárosi Tanács Dolgozóinak Klubjában - első gyüjteményes kiállitásának megrendezését.

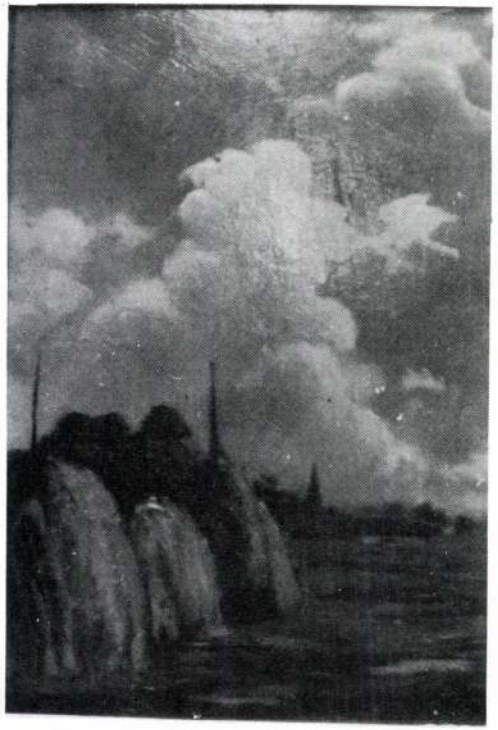

Fk: MOLNÁR BÉLA igazgató

Készült: az IKARUS Rotában

ANDREAS BÁNSÁGI
1096 Budapest
Sobieski u. 40.
Tel.: 339-791
HUNGARY

Szt. oo326

Budapesti Husipari Vállalat
Ferencvárosi Alkotók
Képzőművész Közössége
Bp.IX. Gubacsi ut 6.

FAKK = BHV
FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE BUDAPEST 1097 GUBACSI-ÚT 6

FAKK
FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK
KÖZÖSSÉGE BUDAPEST
1097 GUBACSI-ÚT 6

P r o g r á m .

1982. március-április hóra.

Márc.4-én. 16-2o-ig alkotó mühely,model után rajzolás, festés, szobrászat, agyagmintázás. Model . . . . . .

Márc.11.-én 16-2o-ig alkotó mühely model utáni rajzolás, festés, szobrászat, agyagmintázás. Model . . . . . .

Márc.18.-án /csütörtökön/ 16-2o-ig alkotó mühely, model utáni rajzolás, festés, szobrászat, agyagmintázás. Model . . . . . .

Márc.11.-én. Márc.11-3o-ig D.Horváth Géza képz.kiállitása a Minigalériában,Gubacsi ut 6.sz. Megnyitó 1982.márc.11-én 16 h-koró A kiállitást megnyitja: Varga Gyula müv.vez.

Márc. 25-én /csütörtökön/ 16-2o-ig alkotó mühely model utáni rajzolás, festés, szobrászat, agyagmintázás. Model . . . . . .

Márc. 28-ápr.25-ig bezárólag a BHV.Ferencvárosi Alkotók Képzőmüv. Közösség kiállitása a Turkevei Müvelődési Házban. Megnyitó márc.28.-án 16 h-kor. A kiállitást megnyitja Fehérvári Béla a muzeum igazgatója, festőművész.

Ápr. 1-én /csütörtökön/ 16-2o h-ig alkotó mühely, model utáni rajzolás, festés, szpbrászat, agyagmintázás. Model . . . . . .

Ápr. 8.-án /csütörtökön/ 16-2o h-ig alkotó mühely, model utáni rajzolás, festés, szobrászat, agyagmintázás. Model . . . . . .

Ápr.15-én 17 órától a BHV Munkásszállásán a társalgó teremben a Ferencvárosi Alkotó Közösség programja. Az alkotók müveinek bemutatása, diavetités, előadás a vizuális müvészetről. Programvezető Varga Gyula müv.vez. Cim: IX.Mester u. 76 sz. A résztvevők között 2-3 alkotást sorsolunk ki.

Ápr. hónapban / kb. 15-25.-e között/ a Ferencvárosi Alkotó Képzőmüvész Közösségének kiállitása a mátyásföldi IKARUSZ Vállalat kulturházában. Időpontját később közöljük. A kiállitás megnyitásáról külön meghivó készül, melyet külön postázunk.

Szt: 00326

Budapesti Husipari Vállalat
Ferencvárosi Alkotók
Képzőművész Közössége
Bp.IX.Gubacsi ut 6.

Ujabb alkotásokat mindenkor átvesszük kiállitások rendezése végett, közösségi programokra, szombat, vasárnap kivételével de. 10-16 h-ig a közösség mühelyében

Ápr. 21.-én /szerdán/ 17 h-tól a Ferencvárosi Alkotó Közösség programja.Cim:IX.Gubacsi ut 6. /KISZ Klub/
Napirend:
1. A május-junius havi program megbeszélése.
2. Előadás sorozat, diavetités spanyolországi élmények c. Előadó: Fazzi Hugó festőművész.
3. Nyári kirándulások. Az 1982. Müvésztelep megbeszélése.

Ápr. 29-én /csütörtökön/ 16-20 h-ig alkotó mühely foglalkozás, model utáni rajzolás, festés, szobrászat, agyagmintázás.
Model . . . . . .

Programjainkra szeretettel várunk mindenkit!

Sztanyáné Nagy Annnamária
közösség vezetője

Varga Gyula
müvészeti vezető

FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK
KÖZÖSSÉGE BUDAPEST
1097 GUBACSI-ÚT 6

Szt 00327

Budapesti Husipari Vállalat.
Ferencvárosi Alkotók
Képzőművész Közössége.
Bp.IX. Gubacsi ut 6.

P r o g r a m .

1982. május-junius hó.

Máj. 6.-án 16-2o-ig alkotó mühely model utáni rajzolás, festés, szobrászat, agyagmintázás.

Máj.1o-től jun.15-ig a Turkevei Képzőművész Kör kiállitása. A Budapesti Husipari Vállalat Képzőművész Közösség mini galériájában. Cim: IX.ker.Gubacsi ut 6. A megnyitó 1982 május 1o-én 16 h-kor lesz. A kiállitást megnyitja Remsey Iván festőművész. A megnyitó után a Kevi Kör részére a KISZ Clubban fogadást rendezünk.

Máj.13-án 16-2o-ig alkotó mühely, model után rajzolás, festés szobrászat, agyagmintázás.

Máj.17-től a Ferencvárosi Alkotó Közösség kiállitása az IKARUSZ Gyár Kulturtermében. Meghivók külön készülnek. Kérjük alkotóinkat, hogy részvétel céljából válogatott alkotásokat zsürizésre /:4-5 db:/ legkésőbb máj.6-ig sziveskedjenek a mühelybe behozni.

Máj.2o.-án 16-2o h-ig mühely model utáni rajzolás, festés, szobrászat, agyagmintázás.

Máj.27-én 17 h-tól a mühelyben képzőművészeti film vetitése. /: Mozgó,hangos film:/

Máj.29.-én szombaton az alkotó közösség programja, irány Szentendre. Muzeum látogatás, városnézés és helyszini alkotásra felkészülni. Találkozó reggel 7 h-kor a szentendrei HÉV. Batthány téri végállomás I.számu járat elött./:Jegyet közösen váltunk:/.

Jun.3.-án 16-2o h-ig mühely model utáni rajzolás, festés, szobrászat, agyagmintázás.
JUNIUS 10.én

Jun. 15-én A Turkevei kiállitás zárása, alkotásainak visszaszállitása.

Jun.17.-től 3o-ig Hegyi István naturalista festő kiállitása a Közösség mini galériájában. Megnyitó jun. 17-én 16 h-kor. Megnyitja Varga Gyula müvészeti vezető. A megnyitó után mühely model utáni rajzolás, festés, szobrászat, agyagmintázás 17 h-tól 2o h-ig.

./.

Jun.23.-án 17 h-tól a Ferencvárosi Alkotó Közösség programja.Cim: IX.ker.Gubacsi ut 6. sz. KISZ Club.
Napirendi pontok;
1. Az I.félvéi munka kiértékelése.
/: Oklevelek, jutalmazás:/
2. A tokaji és mártéji müvész telepek részvételének megbeszélése.
3. A II.félév programjainak megbeszélése. Kérjük alkotóinkat, hogy javaslataikkal járuljanak hozzá az elkövetkezendő félév sikeréhez. Kérjük legjobb alkotásaikból hozzanak magukkal bemutatásra.
Várjuk pártoló tagjaink részvételét.

Jun 26-án az Alkotó Közösség programja Gödölőre. Városnézés, muzeumlátogatás, vázlat készités. Találkozás a 2-es METRÓ végállomásnél, a Fehér uti SUGÁR Áruház előtt.7 óra3o perckor.

Programjainkra mindenkit szeretettel várunk.

Befejezésül közöljük, hogy juliusl-től szeptember l-ig nyári szünet van a műhelyben, azonban julius és augusztus hónapokban kirándulásokat tartalmazó programot készitünk.

A nyári szünetben jó egészséget, pihenést és a szabadban való alkotó tevékenységet kiván a vezetőség.

Sztanyáné Nagy Annamária
közösség vezetője

Varga Gyula
müvészeti vezető

BÁNSÁGI ANDRÁS
1096 BUDAPEST
Sobieski u. 40.

M. Tudományos Akadémia
Művészeti Kutatócsoport

Budapest, I.,
Úri-u. 69

1014

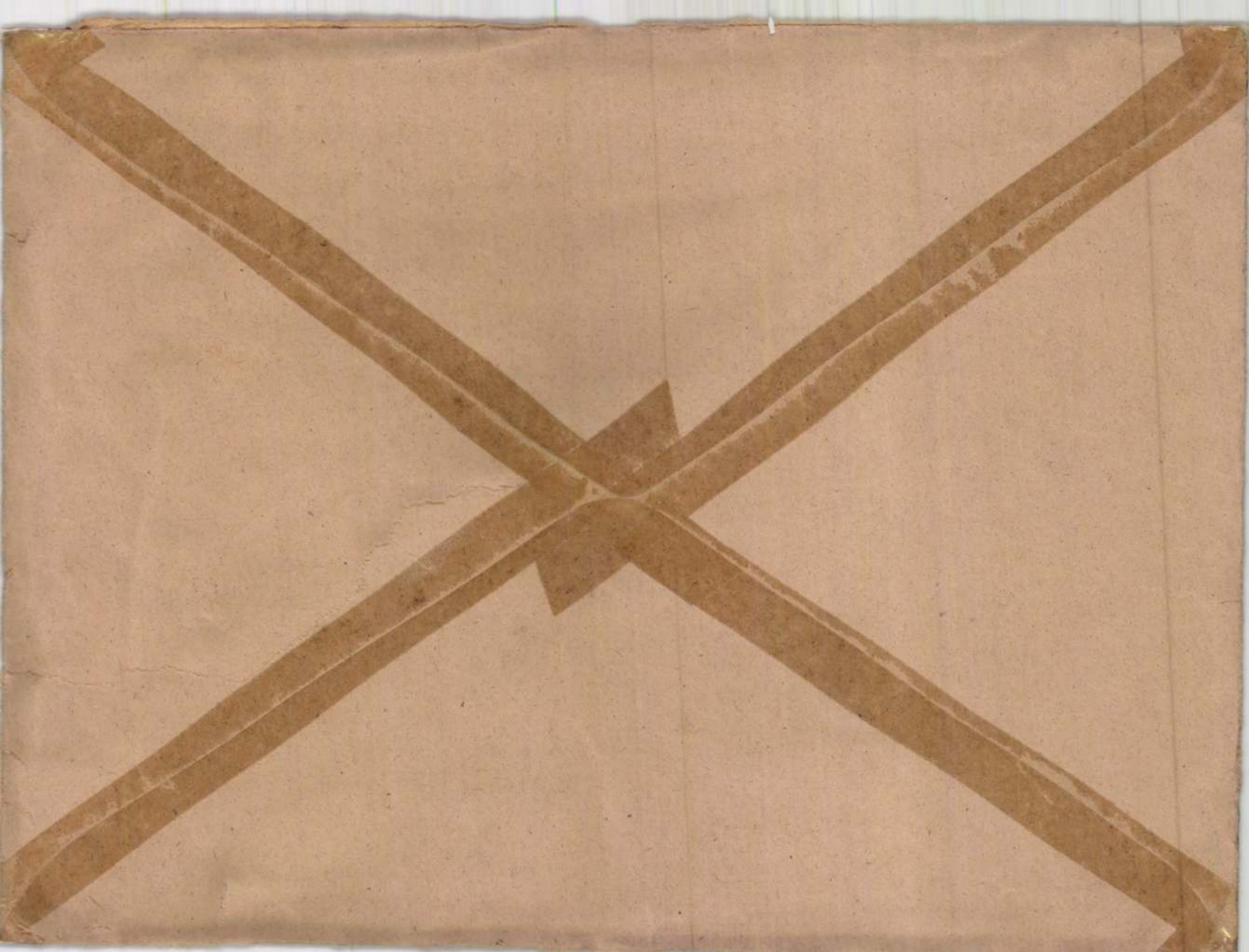

Magyar Tudományos Akadémia Müvészettörténeti Kutatócsoport
Heténvi Ágnes müvészettörnész

Budapest,I.,
Uri-u. 62
125o Budapest,I. Pf. 27

A nehezebben hozzáférhető müvészeti eseményekről néhány ujabb dokumentációs anyagot tisztelettel mellékelek.

Bpest, 1988 okt. 2o

Üdvözlettel

Bánsági András

MNDSZ
KÜNSTLERKOLONIE
VII.
BÖRZSÖNY
IRTÁSPUSZTA
1988 VIII. 26.-IX. 4.

X 3 Handabzug vom Original Schnitt

opus: 722

BÁNSÁGI ANDRÁS
1096 BUDAPEST
Sobieski u. 40.

BÚÉK!
'88
BÁNSÁGI ANDRÁS

Eredeti metszet
Original Schnitt

xG op. 487

EXLIBRIS
DR. NORBERT
NECHWATAL

Dr. Nechwatal Norbert a Deutsche Exlibris Gesellschaft. Presidentje

Eredeti metszet
Original Schnitt x 6 opus 719

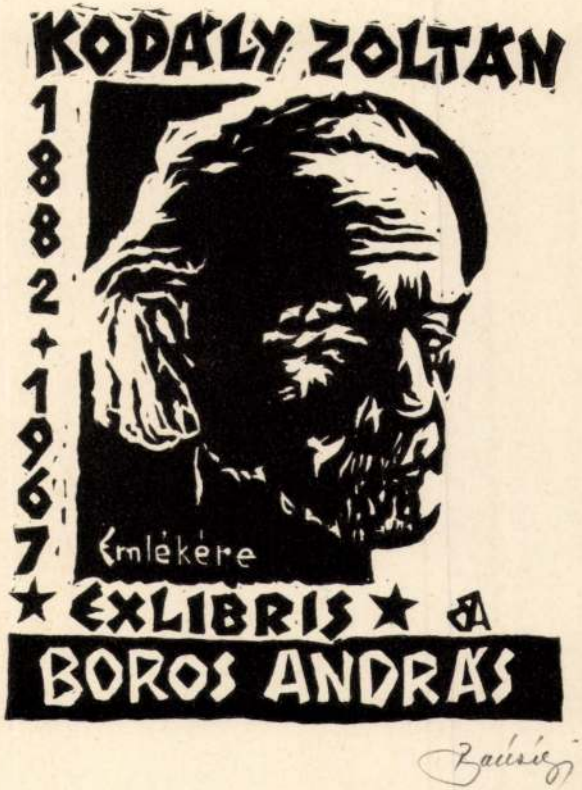
KODÁLY ZOLTÁN
1882 † 1967
Emlékére
★ EXLIBRIS ★
BOROS ANDRÁS

Eredeti metszet
Original Schnitt

Op. 706

FECIT X3
Pánsági András

Exlibris
UTE
WERMUTH

Eredeti metszet
Original Schnitt

op. 726

FECIT 726
Bánsági András

Exlibris
JUHÁSZ ANDRÁS

Eredeti metszet
Original Schnitt

op. 705

FECIT ×3
Bánsági András

Klubunk titkára, Kovács József

Nagykanizsán született 1915-ben, Pécsre 1928-ban költözött. Könyvkötőként a Taizs Nyomdában dolgozott, itt ismerkedett meg az ex librisekkel. Ekkor kötelezte el magát a gyűjtés mellett, amit a felszabadulás után is folytatott.

A Pécsi Kisgrafika Barátok Köre alapitótagja, nagy szerepe volt a kör munkájának hatékonyságában, a művészekkel való jó kapcsolatában. Az 1970-es években lett előbb titkárhelyettes, majd 1979-óta titkár. Szervezőkészségét két országos találkozó, számtalan helyi esemény, kiállitás megszervezése bizonyitja. Döntő szerepet vállalt abban, hogy klubbá alakultunk, tevékenységünket ismerik és becsülik szerte az országban és külföldön is. Tevékenyen résztvesz az országos szervezet munkájában, országos és külföldi találkozókon, tart gyümölcsöző kapcsolatot a művészek és gyüjtők sokaságával. További jó egészséget, tevékeny alkotómunkát kivánunk néki, s azt, hogy még sokáig fejtse ki áldozatos tevékenységét - mindnyájunk hasznára!

Klubunk III.negyedéves munkaterve

Augusztus 26. Beszámoló az eddig végzett munkáról, Csere, Tennivalók megbeszélése

Szeptember 30. Az 1988-1989-es kiállitási program megbeszélése, csere

---

Szerkesztő: Dr.Vargha Dezső
Kiadja: MÉV Ságvári Endre Műv.Ház Kisgrafikai Barátok Klubja
Felelős kiadó:Kovács József titkár

Kalligráfia

Kisgrafika Barátok Klubja
Ságvári Művelődési Ház
7633 Pécs Hajnóczy u.41

I.évfolyam, 3.szám Megjelenik
1988.julius negyedévenként

A 13.Országos Kisgrafikai Találkozó
Szeged, 1988. junius 18-19.

A nagy érdeklődéssel várt találkozó mintegy száz résztvevővel, mintaszerű rendezés mellett zajlott le a Tiszaparti városban. A rendezvények központja a MTESZ Székháza /Szeged,Kigyó u.4./ volt. Baranyát Kovács József titkár vezetésével a következők képviselték: Kovács Józsefné, Bánsági András, dr.Sellei Józsefné, Szomolányi András, Szomolányi Andrásné, dr.Tardos Mária, dr.Tóth Rózsa, Tavaszy Noémi, dr.Vargha Dezső. Művész tagjaink közül a kiállitáson Bánsági András négy, Takács Dezső három, dr.Tóth Rózsa és Varga Antal két-két munkával szerepelt. A 43 kiállitó művész közül hatan részesültek dijazásban.

A rendezvényt dr.Meller Józsefné, a városi tanács elnökhelyettese nyitotta meg, ezt követően dr.Hajnóczy Gábor művészettörténész tartott előadást Szeged épitészettörténetéről. Dr.Krier Rudolf a szegedi csoport vezetője köszöntötte a találkozó résztvevőit. Az Országos Kisgrafikai Kiállitást König Róbert főiskolai adjunktus nyitotta meg, me

sor került a dijak átadására. A rendezők a találkozó résztvevőit állófogadáson látták vendégül. Ekkor kapta meg dr.Tardos Mária a Pécsi KBK 25 éves tagságáért járó emlékplakettet. A nagy érdeklődéssel várt cserére, a gyüjtőtársak találkozójára délután került sor. A kitünő vacsora a Hági Etteremben folyt le.

Kopasz Márta grafikusművész metszete

A második napon délelőtt a találkozó résztvevői megtekintették a Kass János Galériát és a Varga Mátyás Kiállitóházat. Majd ismét cserelehetőségre volt idő, közben a vendéglátók bőséges utravalóval látták el a résztvevőket. Az országos találkozó zárására a déli órákban került sor, majd városnézés következett a hazautazás előtt.

A találkozót értékelve megállapithatjuk, hogy a rendezők kifogástalan munkát végeztek, dr.Krier Rudolf beszámolója méltó volt a rendezvényhez, tartalmas és sokrétü volt a program. Külön köszönjük a minden igényt kielégitő vendéglátást. Nem hallgathatjuk el azonban azt sem - és erről nem a rendezők tehetnek -, hogy a nagy érdeklődéssel, évek óta várt vezetőségi ülésre nem került sor. Reméljük, hogy a következő budapesti találkozón - amely egyben a fővárosi kör 30 éves jubileumi ünnepsége is lesz - megtartják.

Post ánkból

- Kedves, meleghangu levelet kaptunk Zóka László Pécsi tagtársunktól, amelyben üdvözli lapunk megjelenését: „Nagy örömmel vettem, hogy ez a nagymultu klub végre hirt adhat müködéséről, a nyomtatott szó erejével juttathatja el tevékenységének hirét a müvészeknek, a gyüjtőknek és minden érdeklődőnek szerte az országban."
- A szegedi találkozó alkalmat adott arra, hogy a nem Pécsett lakó tagjaink szivélyes üdvözletét átvegyük és tolmácsoljuk tagságunknak.

Bemutatjuk Bánsági András grafikust

Temesvárott született 1914-ben, 1934-ben diplomázott a fővárosi iparrajziskolában, majd tipográfus, nyomdász, müvész, festő és sokszorositó grafikus lett egyszemélyben. Több önálló és csoportos kiállitása volt itthon, az NSZK-ban és a Szovjetunióban. A Magyar Kisgrafika Barátok Köre egyik alapitó tagja, számos kitüntetés, elismerés birtokosa. Az egyik legjobb hazai retusőr, piktográfus, a hazai kisgrafika egyik jeles képviselője. Ötven éves müvészi jubileumára, 1984-re készült kisgrafikával köszöntjük.

NÉPSZABADSÁG 1988. július 22., péntek

Bánsági András kiállítása

Sokan keresték fel ezekben a napokban a budafoki Jókai Mór Művelődési Központban a magyar nyomdászat, könyvművészet, kisgrafika és festészet szolgálatában fél évszázadot eltöltött Bánsági András grafikusművész kiállítását, amelyet a művelődési központ a Magyar Nemzeti Galériával közösen rendezett. (Képünkön egy kiállított rajz: Verőcemarosi Dunapart.)

BUDAPESTI ÉS PEST MEGYEI GABONAFORGALMI ÉS MALOMIPARI VÁLLALAT

IGAZGATÓ

Budapest, 1988. július 5.

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus művész

B U D A P E S T

Kedves Barátom!

Szíves tudomására hozom, hogy nyugdíjazásom miatt a Budapesti és Pest megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalatnál az igazgatói megbizatásom a közeljövőben 1988. szeptember 30-val megszűnik.

Ebből az alkalomból szeretném megköszönni az együttműködést, melyet a vállalatnál folyó kultúrális munkánkhoz nyújtott. Igazán kellemes emlékeimként örzöm mind azt, amit közösen elértünk.

Utódom Dr. Csonka Tibor gépészmérnök lesz, aki ezt megelőzőleg a Pest megyei Tanács elnökhelyetteseként dolgozott.

Kérem, hogy a vállalattal az eddig kialakult jó személyes kapcsolat maradjon meg, vegyen részt a vállalat kultúrális megmozdulásaiban.

Még egyszer köszönve a vállalat iránt mutatott jó indulatát, személyes művészi munkájához további sikereket és jó egészséget kívánok.

Üdvözlettel:

Boros András

Sz. Ny. Gyál – 87-141

Nemzetközi exlibris kiállítás
Berlinben

E X L I B R I S - A U S S T E L L U N G

vom 3.Juni bis 3.September 1988 im

Jugendklub Marzahn-West , Schwarzwurzelstr. 1 Berlin 1143
Tel. 332 8068

(zu erreichen über S-Bahnhof Ahrensfelde und Bus 41)

Öffnungszeiten im Juli : Montag und Dienstag 14 - 21 Uhr
Freitag 18 - 24 Uhr
Sonnabend 16 - 22 Uhr
(am 3./8./9./10./14. ab 18 Uhr) Sonntag 15 - 18 Uhr

im August: Montag,Donnerstag,Freitag 14 - 21 Uhr
Sonnabend 18 - 24 Uhr
(am 6./7./17./19./21. ab 18 Uhr) Sonntag 15 - 18 Uhr

Schautafeln zur Geschichte des Exlibris und der Exlibris-Gesellschaften; alte Bibliothekszeichen und Super-Exlibris; Anregungen für Volkskünstler; moderne Exlibris aus der DDR, der BRD, der Sowjetunion, der Niederlande, Österreichs, Polens, Ungarns, der ČSSR und Skandinaviens; einzelne Exlibris-Künstler; Schrift - Exlibris. Alle aus der Sammlung Ute Wermer, Mitglied der Pirckheimer-Gesellschaft im Kulturbund der DDR.

KBK
IN MEMORIAM
EX LIBRIS
GALAMBOS FERENC
BIBLIOGRÁFUS
1910 – 1988

X G Opus: 727

Eredeti metszet
Original Schnitt

példány: 72

FECIT
Bánsági András

G A L A M B O S F E R E N C
bibliográfus

Született Rimaszombat, 1910 VIII.10. Középiskoláit Székesfehérvárott a Ciszterciták-nál, ahol érettségizett, majd egyetemet végzett.

Humanista egyéniségénél fogva mindig vonzódott az irodalom, a művészet s azon belül különösen a grafika felé. Széleslátókörü, nagy olvasottságu és kitünő szervezőképességgel rendelkezett. Művészeti és szakszerü irásaival, cikkeivel csakhamar magára vonta a müvelt közönség figyelmét. Sok hires művészről, grafikusról irt életrajzi irásai napilapokban, az Élet és Tudományban, a Könyvtáros c. folyóiratokban stb. jelentek meg.

A két világháboru befejeztével a Szent György Céh, a MEGE és Ajtósi Dürer Céh megszünése után ujjáalakult a Kisgrafika Baráti Köre, amelynek egyik lelkes alapitótagja Galambos Ferenc volt./1959 Pilvax/ Az erőteljesen megindult művészeti élet, az exlibrisek készitése, gyüjtése, csakhamar a Kisgrafikai Értesitő szerkesztőjévé tette.

Galambos Ferenc nemcsak a hazai, hanem a nemzetközi /FISAE/ körökben is nagy tekintélynek örvendett. Nagy mügyüjtő, hatalmas könyvtára, gazdag exlibris és kisgrafika gyujteménnyel rendelkezett.

Művészeti kiadványgyüjteménye, bibliógráfus munkássága hatalmas életmüvé duzzadt.

Vele olyan alkotó élet fejeződött be, amely nem volt hiábavaló, mert szivének minden dobbanásával a művészetnek az irodalomnak a kisgrafikának, exlibriseknek, azok gyüjtésének és a közjónak élt és a művészeti irodalmat szolgálta.

Valamennyien barátai, akik ismerték és szerették, nagy szeretettel megőrizzük áldott munkásságát, emlékét amely szivünkben örökké élni fog, mert csak az hal meg, kire nem emlékeznek!

MEGHÍVÓ

A Budapesti és Pest megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat közművelődési szerepet végez azzal, hogy évente, Augusztus 20-án, Szent István király, az Alkotmány és az Új Kenyér ünnepén képzőművészeti kiállítást rendez, mely a dolgozók körében örömet és élményt jelent. Az különösképpen, hogy az elmúlt időszakban Fegyó Béla, Gy. Vad Erzsébet, Bánsági András, Szőllőssy H. Eta és Dilinkó Gábor festőművészek képeket adományoztak a vállalatnak. Önzetlenségükre önzetlenség a válasz, most az Ő alkotásaikat, új festményeiket mutatjuk be a vállalat kultúrtermében.

Gy. Vad Erzsébet megszakítatlan folyamattal festi élményeit a túrkevei és budaőrsi tájról, kiválasztja új képnek azokat a meghitt szögleteket és órákat, melyek megragadták. Egészséges bőség jellemzi szemléletét és megoldásait, a festői folyamat sértetlen az ihlettől a kidolgozásig. Nagybörzsönyi vízimalma életművének fontos alkotása, nemkülönben nagykúnsági székei, virágok áradata hever rajtuk.

Fegyó Béla külön ciklust festett a ferencvárosi malomról és Rákkevéről, melynek összes rétegét festészetté avatta. A táj panorámikus szépségét és bensőségét is. Nem zárkózik el életünk problémáinak láttatásától sem, megfontoltak csendéletei is. Rajzi tehetségét dúsítja elmélyültsége a barna tónusokban, minden vizuális kincset összegyűjt önmaga és környezete örömére, hiszen Ő tud és szeret festeni, az élete ez.

Bánsági András fáradhatatlan, egész intézmény a maga grafikai és festői tevékenységében. Több mint ezer metszete, sokszáz képe, mellyel itthon és külföldön szerepelt, – az élet enciklopédiáját rögzíti. Ügyel arra, hogy a valóság természeti, történelmi és társadalmi rétegeit azonos figyelemmel érintse, mely soha nem puszta leírás, hanem együttérzés. Az általa teremtett esztétikum jobbítja és boldogítja is a világot.

Szőllőssy H. Eta az akvarell kimagasló hazai képviselője. Bravúros technikai készségét végtelen szolidaritás övezi, melyet kiterjeszt emberre és tájra. Ötleteiben kifogyhatatlan, megidézi Európa városait és a Duna halászait, a Tisza-partot, Vásárhely környéki tanyákat, és az évszakok virágözönléseit, melyek új színeket, boldogító tónusokat jelenetenek. Értékei egyenletesek, őrzik frissességüket.

Dilinkó Gábor külön mitológia. Lépcsőház – műtermében hőségbe és fagyban dolgozik nem szűnő megszállottsággal. Híre van munkásságának és minősége. Egyedi világot tár fel képsorozata, időzik gyermekkori élményeinél, a faluszélek szegénységet és tisztaságot árasztó hangulatánál, – a „Szélső házak" erkölcsi szépségének pazar pompáját ábrázolja. Derűs életszemlélete mindenben megtalálja és kifejezi a színes öröm újjongását.

Csoportkiállításuk érzékelteti, hogy művészet és társadalom, festő és közönség találkozása, kézfogása együttműködése nélkülözhetetlen e két közeg egymást erősíti, hozzájárul a nép, a nemzet szellemi életszínvonalához.

Losonci Miklós

Meghívjuk Önt és kedves családját

Gy. VAD ERZSÉBET
FEGYÓ BÉLA
BÁNSÁGI ANDRÁS
SZŐLLŐSY H. ETA ÉS
DILINKÓ GÁBOR

festőművészek közös kiállítására.

Megnyitó:
1988. augusztus 17-én 14 órakor

a Budapesti és Pest megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat Kulturtermében
Budapest, IX., Vaskapu u. 41.

A kiállítást megnyitja.
Dr.CSONKA TIBOR a Vállalat igazgatója

Tárlatvezetést tart:
Dr. LOSONCI MIKLÓS
művészettörténész

A tárlat megtekinthető: munkanapokon 10 órától 16 óráig
1988. szeptember 10-ig.

KATALÓGUS

1. BAKACSI LAJOS

Orpheus és Euridike	X 3
Szegedi grafika 1908-1988 (Giday K. könyve)	S
P.F. 1988 (Bakacsi Lajos)	X 1
Melankólia	X 1
Pasztorale	X 1
Pihenő	X 1
Flóra	X 1
Alkony	X 1

2. BAGARUS ZOLTÁN

Ex libris (Szabó Zoltánné)	C
Dr. Lenkey István könyve	C
Ex libris Kundermann család	C
Ex libris Dr. Szabó Zoltán	C
Ex libris Kundermann Jenő	C

3. BÁNSÁGI ANDRÁS

Ex libris (Juhász András)	X 3
Ex libris Ute Wermer	X 3
Ex libris Dr.Vedres Ferenc	X 3
Hincz Gy.festőművész emlékére	X 3

4. BUDAY GYÖRGY

Ex libris Némedi Béla	X 1
Ex libris Némedi Gyula	X 1
Ex libris Németh Sándor könyve	X 1

5. CSIBY MIHÁLY

Szeged a napfény városa	X 3
Ex libris (Dr. Krier R.-Somogyi K.)	X 3
Ex libris Dr.Sziráky I.	X 3
Szegedi Piarista Gimnázium	X 3

KISGRAFIKA BARÁTOK KÖRE SZEGED

13. Országos Kisgrafikai Találkozó

Szeged, 1988. június 18–19.

Szegedi KBK

KISGRAFIKA BARÁTOK KÖRE SZEGED

Tisztelt Müvész Ur !

Az 1987.októberben kelt levelünkre hivatkozva emlékeztetjük, hogy a Szegeden rendezendő Országos Kisgrafikai Találkozó alkalmából rendezendő kiállitásra 5-8 lapját várjuk.

Beküldési határidő: 1988.ápr.15-e.

A pályázatra még nem dijazott lapok küldhetők,amelyek technikája: lino,fa-,fémmetszet,rézkarc,litográfia és szerigráfia.

Legnagyobb méret 12 x 12 cm,tematikai kötöttség nélkül.

Kérjük mellékelni az alkotó nevét,pontos cimét,az alkalmazott technikát,az alkotás évét.Ezen adatok a katalógus összeállitásához szükségesek.

A szegedi intézmények támogatása lehetővé teszi,hogy a zsüri által legjobbnak itélt munkák beküldői alkotói dijban részesüljenek.

Szeretettel meghivjuk az országos találkozóra,amely 1988. június 18-19-én kerül megrendezésre a MTESZ székházban. /Szeged,Kigyó u.4.sz./

Üdvözlettel:

Dr.Krier Rudolf
titkár

A kiállitásra szánt munkákat

SZILÁGYI MAGDOLNA
S Z E G E D
Pf.284. 6701

cimre kérjük.

BA.

1 Bérés Ferenc ekl. Szergorfia 1987
2 Dr. Losanci Miklós Lina X3 Iris 1987
3

Felelős kiadó: dr. Krier Rudolf a Szegedi KBK Titkára
Szegedi Nyomda 88-1992

13.

Országos Kisgrafikai Találkozó

Szeged, 1988. június 18–19.

Tisztelettel meghívjuk a

Kisgrafikai Baráti Kör országos találkozójára

a MTESZ Székházába (Szeged, Kígyó u. 4.)

KBK
Szegedi Csoport

PROGRAM

Június 18.

9 órától	A vendégek fogadása
10 óra	Vezetőségi ülés Dr. Hajnóczy Gábor művészettörténész előadása Szeged építészetéről
10.30 óra	Ünnepi közgyűlés Az elnökség tagjai: Dr. Müller Józsefné tanácselnökhelyettes Dr. Vida Klára KBK titkár Fery Antal KBK elnök Kőnig Róbert KBK művészeti vezető Dr. Krier Rudolf KBK Szegedi Csop. titkár Vinczéné Török Ilona MTESZ titkár

ÁRUHÁZA

KECSKEMÉT Kurucz krt. 8.
SZEGED, Szatymazi út 2.

A HÉT
HAT NAPJÁN GAZDAG
ÁRUVÁLASZTÉKKAL
VÁRJA KEDVES
VÁSÁRLÓIT AZ ALFÖLDI
TÜZÉP VÁLLALAT
FÉSZEK ÁRUHÁZA,
KECSKEMÉTEN ÉS
SZEGEDEN

CSONGRÁD MEGYEI
TANÁCSI TERVEZŐ VÁLLALAT
SZEGED, ARANY JÁNOS U. 7.
Levélcím: 6701 Szeged Pf: 34

TERVEZÉS
MŰSZAKI ELLENŐRZÉS
BERUHÁZÁS
FŐVÁLLALKOZÁS

A 25 éves gyakorlat, közel 200 fős létszám

GARANCIA a műszaki tervezés minden területén

Városrendezés	Parképítés
Magasépítés	Lakó- és Középület tervezés
Mélyépítés	Műszaki fejlesztés
Közműépítés	Beruházások előkészítése és lebonyolítása

Szaktervezői egységeink:

Építészet	Közműépítés
Szerkezetépítés	Kerttervezés
Belsőépítészet	Vízépítés
Épületgépészet	Organizáció
Elektromos tervezés	Árelemzés

Vállaljuk saját tervezésű beruházások, felújítások teljeskörű elkészítését, építésének lebonyolítását, műszaki ellenőrzését.

Területrendezési és városfejlesztési tevékenységünk jó alapot ad a többszintes, illetve telepszerű lakásépítés és intézményellátás magasszínvonalú tervezéséhez.

Műszaki fejlesztés:

födémemelési technológia, kényszeráramú szennyvízelvezetés, ipari szennyvizek tisztításának tervei, új építési technológiák kidolgozása.

11.30 óra Országos Kisgrafikai Kiállítás megnyitása
Díjak átadása
A kiállítást megnyitja: Kőnig Róbert
a Képzőművészeti Főiskola adjunktusa

12 óra Állófogadás

13—18 óra Csere

19 óra Vacsora a Hági Étteremben

Június 19.

8.30 óra közös tárlatlátogatás: Kass Galéria
Varga Mátyás Kiállítóház

délelőtt a MTESZ Székházban cserelehetőség

13 óra Az országos találkozó zárása

Köszönetünket fejezzük ki azoknak az intézményeknek, vállalatoknak, amelyek a találkozó létrejöttében segítettek.

Városi Tanács
Megyei Tanács
Móra Ferenc Múzeum
József Attila Tudományegyetem
Idegenforgalmi Hivatal
Szegedi Nyomda
Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsa
Szegedi Szalámigyár és Húskombinát
Alföldi Tüzép
Állami Biztosító
Csongrád Megyei Tanácsi Tervező Vállalat
Déltex Kereskedelmi Vállalat
Országos Takarékpénztár
Paprikafeldolgozó Vállalat
Taurus Gumigyár
Tisza Füszért
Tisza Volán

KISKERESKEDELMI VÁLLALATOK
KÖZÜLETEK
MAGÁNSZEMÉLYEK

FIGYELMÉBE!

Lerakataink

Szegeden (Fonógyári u. 8.)
Békéscsabán (Orosházi út 103.)
Baján (Rákóczi u. 1—3.)

méteráruk — lakástextíliák — konfekciók — bőr- és szőrmeáruk széles választékát kínálják

Kiskereskedelmi boltegységeink

Divatsarok üzletház (Szeged, Lenin krt. 40.)
4. sz. Üzletház (Hódmezővásárhely, Lenin u. 1.)
MODELL DIVATHÁZ (Békéscsaba, Szabadság tér 12.)

Egész évben állnak kedves vásárlóink rendelkezésére!

Új betétforma az OTP-nél

nyugdíjelőtakarékossági betét

Ez a betétforma azoknak előnyös, akik már ma gondolnak arra, hogy megteremtsék nyugdíjas éveik biztos anyagi feltételeit.

Nyugdíjelőtakarékossági betétjére az érvényben lévő legmagasabb kamatos kamatot térítjük.

Részletes felvilágosításért keresse fel fiókjainkat!

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR
Csongrád megyei Igazgatósága

op. 383

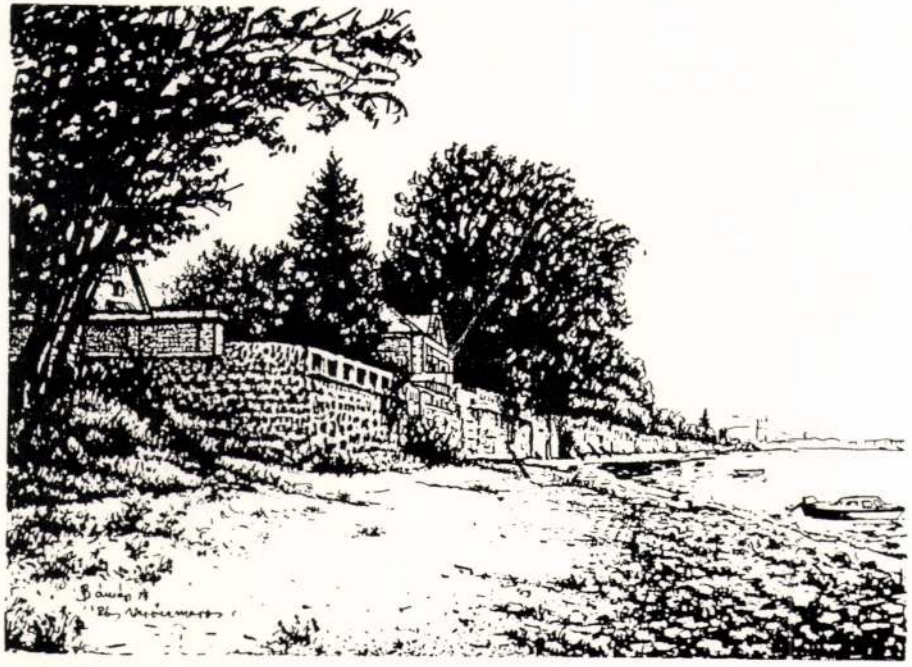

op. 341

JÓKAI

MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

BUDAÖRS, Szabadság u. 26.

MEGHÍVÓ

Megközelíthető:
A Móricz Zsigmond körtérről
a piros és fekete 40-es busszal

JÓKAI GALÉRIA

KIÁLLÍTÁSÁRA

JG

A budaörsi „Jókai Mór" Művelődési Központ
a Magyar Nemzeti Galériával közösen
rendezi meg

BÁNSÁGI ANDRÁS

GRAFIKUSMŰVÉSZ

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikusművész
KIÁLLITÁSÁT

melyre szeretettel meghívjuk Önt és kedves családját

Megnyitó:
1988. július 4-én 17,00 órakor

Megnyitja:
Dr. Losonci Miklós
művészettörténész

A kiállítást rendezte:
Turcsány Zsuzsa
a Magyar Nemzeti Galéria művészettörténésze

Nyitva:
két hétig, reggel 9,00től 18,00 óráig

BÁNSÁGI ANDRÁS

Becsülettel járta végig a művészi pályát.
Az első szakaszban maradéktalanul fekészült nemcsak a rajz törvényeit illetően, hanem az egyes nyomdatechnikai eljárásokban, a festői technikában. Mély lelkiismeretességtől áthatva, azért, hogy ne érje semmi meglepetés, ha a továbbiakban feladatot kap a társadalomtól, vagy belső inspirációk alapján.
Tény, hogy számtalan feladatot kapott a közösségtől és önmagától, s ez számára egyet jelent, — a líra és a kollektív igény.
Egyet jelent emellett a megbízás jellegének komolyan vétele, a személyiség adott hullámhossza és a kidolgozás. Igy Bánsági András grafikáiban mindig naprakész, friss és alapos, minden műfajt birtokol az exlibristől a plakátig, nagyméretű képigényű linómetszetekig. Ötletei a képzelet raktárában várakoznak, hogy az ihlet pillanatában rendelkezésre állhassanak. Igy és ezért a dokumentum és a művészet, az enciklopédikus teljesség és a poézis szerencsésen találkozik Bánsági András munkásságában. Arányos elosztással, mely karaktere egyben. Nincs olyan fontos évforduló, amelyre ne lenne azonnal, — mély indítékból, figyelmességből, tapintatból indítványozott, — képi reagálása.
Igy Bánsági András a grafikát nem önragyogásnak ítéli, hanem szolgálatnak látja, használja. Ebben a humánus alkalmazásban hiánypótlást végez a kép, — jelöl eddig feltáratlan tájakat, világot, portrékat, — teljessé közelíti az emberi históriát, azt a szellemi történést, ami hazánkban és Európában végbement, új tetteket kezdeményezve. Hozzájárulva az új élet, a lét megújuló fejezetéhez.
BÁNSÁGI ANDRÁS gyakorolt ars poetica; nemcsak művészet, hanem korrajz is a vizualitás keretein belül.
Különös tény, de igaz, hogy nincsenek apályai, — életműve folyamatos rajzi áradás. Nyom a jelenből, tégla a holnaphoz. Szüntelen jószándék, kivételes teherbírás, rendszeres grafikai vállalkozás, Tinódi Lantos Sebestyénhez mérhető krónika korunk valóságából. Színnel, szerkezettel, a vonalak értelmes mondataival: MUVÉSZET!

Dr. Losonci Miklós
művészettörténész

MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

BUDAÖRS, Szabadság u. 26.

szeretettel meghivja Önt és kedves családját

B Á N S Á G I A N D R Á S

grafikusmüvész

kiállitására.

Megnyitja:

dr. POGÁNY Ö GÁBOR müvészettörténész a Magyar Nemzeti Galéria nyugalmazott főigazgatója

1988 VII. 4.-én 17 órakor a JÓKAI Galériában, Budaörs, Szabadság-u 26

Megtekinthető: Julius 4.-től 18-ig

A Külföldi bentalásán levő
dr. Losonci Miklós helyett
a kiállítást megnyitja:
dr. Pogány Ö. Gábor
művészettörténész

IRODALOM - MŰVÉSZET

ÖTVEN ÉV KÉPNAPLÓJA

BÁNSÁGI ANDRÁS, a kisgrafika egyik jeles képviselője, 1914-ben született Temesvárott. Szini Zoltánnál tanult, Ő pallérozta képességeit.

Kitűntetéssel szerezte meg diplomáját 1934-ben a Székesfővárosi "Iparrajziskolában". Tipográfus, nyomdász, művész, festő és sokszorosító grafikus, könyvművész lett egyszemélyben.
Milánóban munkásságát kétszer is Grande Diplomával ismerték el. Hosszú ideig volt a Tervgazdasági, a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Vállalat szerződéses grafikusa. Az egyik legjobb hazai retusőr és piktográfus. Mintegy 100 hazai és külföldi tárlaton vett részt. Több önálló és csoportos kiállítása nyílt itthon és az NSZK-ban. Műveit bemutatták a Szovjetunióban is. Több díjat és oklevelet kapott. A Magyar Kisgrafika Barátok Körének egyik alapító tagja, 1959-től fejti ki fáradhatatlan szorgalommal ezzel kapcsolatos művészi és társadalmi tevékenységét.

Nem régen adták ki a fővárosban újabb mappáját, mely jelzi a kisgrafika sokrétű lehetőségeit, ezen belül Bánsági András fáradhatatlan figyelmét, alaposságát, kimagasló szakmai és jeles művészi képességeit. Ez a mappa napló, vizuális keresztmetszet történelmünkről, hazai tájainkról, korunkról, életünkről. Megoldásai változatosak, szellemesek és rajzilag, nyomdatechnikailag kifogástalanok.

Nagy odaadással örökíti meg a változó, átalakuló tabáni részleteket, a vízparti ársut, a bükki erdőt, a falusi udvart, a balatoni széllovast. Emlékezetes rajzon idézi Siklós várának elestét 1543-ból, Gutenberg emlékét, a mohácsi emlékhelyet és a busójárást.
A témától függően hol ünnepélyes, hol játékos a megoldás, de formai értelemben mindig egyenletes, magas színvonalon.

Ötven esztendőt töltött el Bánsági András a magyar nyomdászat, könyvművészet, kisgrafika és festészet szolgálatában.
Eredményei, értékei serkentik új művekre, további grafikai és festői távlatok elérésére.

.-.-.-.-.-.-.-.-.

Megjelent a Dunántúli Napló Irodalom-Művészet c. rovatában; grafikákkal illusztrálva, az 1984. február 4. szombati számában.

B Á N S Á G I ANDRÁS

ahhoz az alkotótípushoz tartozik, aki jól megtanulta a szakmát. Ez úgyszólván az igényes - elsősorban önmagával szemben igényes - élet nélkülözhetetlen része.

1914-ben született Temesváron, nyomdászcsalád gyermekeként. Ez a tény önmagában elegendő inspiráció lehetne az alkotó személyiség kibontakozására, hiszen gyermekszemmel láthatta a kreativitás gyosan születő produktumait. Nem véletlen tehát, hogy 1930-ban a Budapesti Iparrajziskola grafikai szakára iratkozik be. Diplomával a zsebében több évig a "Grafika" Nyomda és Kiadóvállalat tipográfusa, majd később az "Attila Nyomda RT" műszaki vezetője.

Mint alkalmazott grafikus, több országos pályázaton vett részt és kapott díjat, valamint kétszer nyerte el a milánói "Grand Diploma"-t.

A felszabadulás után könyvkiadó vállalatoknak, de ipari, kereskedelmi nagyvállalatoknak is dolgozott, könyveket, prospektusokat, katalógusokat tervezett.

1974 óta nyugdíjas, de munkáit folytatja. Tagja több képzőművészeti körnek és a Magyar Reklámszövetségnek. Festészettel is foglalkozik.

Festményei egy-egy kellemes nyaralás, kirándulás idilli emlékét idézik. Érezni mögöttük a több évtizedes begyakorlottságot, a rutint és azt a szeretetet, amellyel készültek.

René Berger írja egy könyvében: "szükséges-e, hogy megértsünk egy festményt? Mintha nem volna elég nézni, vagy éppen érezni! Viszont más dolog nézni, vagy éppen érezni, s megint más értékelni, vagyis ismerni és tudatosan szeretni valamit. Nos, ha a festészet napjainkban eddig nem tapasztalt érdeklődést vált ki, az is bizonyos, hogy a közönség még soha ennyire sürgősen nem fogalmazta meg a megértés szükségességét."

Bánsági igazán erős oldala a grafika, azon belül is a linómetszés. Egyik legsikerültebb metszete talán a nagy polihisztor, Kós Károly portréja. E linómetszetekben összegezheti a nyomdászelődök örökségét mindazzal, amelyet gazdag életútja alatt megtanult a világtól.

Sárközi Zoltán
művészeti író

MŰTÁRGYJEGYZÉK

A megnyitón három alkotás kerül kisorsolásra

"Mint hatalmas életmüvel rendelkező grafikus és mint a kisgrafika müvelésének vezéregyénisége a társadalom szolgálatában, egyetemes értékek megteremtésében olyan jelentőset teljesitettél, hogy ahhoz hozzátannivalója senkinek sem lehet.
Imponálóan gazdag munkásságod számottevő helyet foglal el a magyar müvelődés történetében, félévszázados tevékenységednek a felmérése egyuttal korunk sokrétü müvészeti törekvéseinek áttekintésére is alkalmat ad"

Dr. Pogány Ö. Gábor
müvészettörténész
a Magyar Nemzeti Galéria nyugalmazott
főigazgatója

F E S T M É N Y E K

1	Hajósi pinceépitők	7ox9o	olaj vászon
2	Vizhordó nő tanyán	6ox7o	olaj vászon
3	Farkasgyepü határa	5ox7o	olaj farost
4	Lányom a balatonban	5ox7o	olaj farost
5	Balatoni fények	5ox7o	olaj farost
6	Vihar a Balatonon 47x57	3ox4o	olaj farost
7	Pisztrángostó Bakonyban	5ox6o	olaj farost
8	Festő a Psztrángos tónál	3ox4o	acryl
9	Festő a Csurgókutnál	3ox4o	acryl
1o	Festő a Bakonyban	3ox4o	acryl
11	Csurgókut Bakonyban	23x33	akvarell
12	Lesőkunyhó a Bakonyban	23x33	akvarell
13	Tisztás a bakonyi erdőben	23x33	akvarell
14	Cseketópart Tatán	35x5o	akvarell
15	Pisztrángostó a Bakonyban	23x33	akvarell
16	Kilátás a Balatonra Földváron	3ox4o	akvarell
17	Erdei tisztás a Bakonyban	23x33	akvarell
18	Három fa a Bakonyban	23x33	akvarell
19	Bucsu a Balatontól	3ox4o	akvarell
2o	Ősz a Balatonon	3ox4o	akvarell
21	Hajósi Dunacsatorna	3ox4o	akvarell
22	Napimádók	35x5o	akvarell

G R A F I K Á K

1	József Attila depresszió	3ox4o	vegyes t.
2	Tabán Holdvilád utca	31x43	linó
3	Tabán Aranykacsa utca	21x3o	linó
4	Tabán Kerszt utca	23x32	linóvázl.
5	Tabán Virágzó fák	17x24	lotografia
6	Orbánszobor Hajóson	19x25	linóvázl.
7	Landler Jenő	18x24	linóvázl.
8	Hajósi emlék	21x25	linóvázl.
9	Nagy Balogh János festőmüvész	17x22	linó
1o	Nyisztor György	21x28	linó
11	Tabán Kömüves lépcső	21x3o	linó
12	Magyar parasztudvar	21x3o	linó
13	Erdőmélye	25x35	linó
14	Folyóparti árus	21x3o	linó
15	Halászbástya	24x31	linó
16	Csokonai szobra Debrecenben	18x24	tusrajz
17	Mezőgazdasági muzeum	18x28	tusrajz
18	Liszt Ferenc emlékére	17x2o	tusrajz
19	Liszt Ferenc szerelmi álmok	19x23	tusrajz
2o	Kós Károly	26x35	tusrajz
21	A Nagyságos Fejedelem	23x29	linó
22	Tárogatozó kuruc vitéz	23x29	linó
23	Lovas kuruc Krasznahorka alatt	22x26	linó
24	Lovas kuruc "Pro Libertate"	22x31	linó
25	János vitéz üvegfestmény-terv	2ox32	vegyes t.

KODÁLY ZOLTÁN
1882+1967
Emlékére
★ EXLIBRIS ★
BOROS ANDRÁS

Eredeti metszet
Original Schnitt

Op. 706

FECIT X 3
Bánsági András

Op. 719

Deutsche Exlibris Gesellschaft

Dr. Norbert Nachtrab

Präsident

Eredeti metszet
Original Schnitt × 6

FECIT
Bánsági András

Ob. 719

Exlibris
JUHÁSZ ANDRÁS

Eredeti metszet
Original Schnitt

Op. 705

FECIT X 3
Bánsági András

„Nagy tanítómesterünk Gutenberg szellemében 50 év alatt szentül hittem és éltem a betűk birodalmában - mint az emberi gondolatok kifejezőjében - . . . s talán nem is hiába!"

Bánsági

BÁNSÁGI ANDRÁS

Neve nem cseng idegenül a magyar nyomdász és grafikai életben, és ha a neve nem is, művei, elsősorban könyv- és reklámgrafikái révén mindenüvé eljutottak.

Bánsági András azonban nemcsak könyv- és reklámgrafikus. Festményei, képgrafikái és ex librisei a képzőművészet berkeibe is jó belépőjegyül szolgáltak és ha mindehhez hozzávesszük azt is, hogy szobrászattal is megpróbálkozott, hogy résztvett több képzőművészeti szakkör alapításában és hogy mint a tipográfia pedagógusa is tevékenykedett, olyan ember arcképe rajzolódik ki előttünk, akinek a XX. században is a renaissance "uomo universale"-ja a példaképe.

Az első világháború kitörése éveiben, 1914 január 10-én született Temesvárott nyomdász családból. (A Bánsági nyomdászdinasztia egyébként 1984-ben ünnepelte meg nyomdászságának 130. évfordulóját.)

Az első világháború éveiben a család Budapestre költözött és a fiatal Bánsági itt végezte középiskolai tanulmányait. Már ekkor komolyan foglalkoztatta a rajz: első mestere Szini Zoltán festőművész a tehetséges fiút négy évig ingyen tanította.

A Székesfehérvári fővárosi Iparrajziskola grafikai szakát 1930-1934 között végezte el színjelesen, kitüntetéssel, közben három mesterlevelet is szerzett (köztük a litográfiát). Ugyancsak 4 év esti alakrajzi tanfolyamot végzett Vesztróczy Manó és más főiskolai tanároknál.

Magasfokú jártasságot mutatott fel a tipográfia és a sokszorosító ú.n. alkalmazó grafika területén (rézkarc, fa és linoleummetszetben, litográfiában, stb.), annak minden ágában; ezirányú képzettségét ex libris művészetében is kamatoztatta.

A felszabadulás előtt évekig dolgozott mint tervező és sokszorosító grafikus a "Grafika nyomda és Könyvkiadó Vállalat"-nál, majd az "ATTILA NYOMDA RT" műszaki vezetője lett. Nevét ekkor már külföldön is ismerték és munkáiért Milánóban kétszer kapott Nagydiplomát (Grand Diplom).

A második világháború után hosszú évekig a Terv-, Közgazdasági- és Jogi Könyvkiadó Vállalat szerződéses grafikusaként működött.

1974 óta nyugdíjban van, de változatlan frisseséggel dolgozik tovább napjainkban is.

Bánsági András tevékenységének túlnyomó részét könyv és reklámgrafikai munkássága teszi ki. Prospektusok, árjegyzékek, katalógusok, emblémák stb. tömege fűződik nevéhez és azoknak a könyveknek, folyóratoknak stb. a száma, amelyeknek tipográfiai megformálása, vagy illusztrációi szakmai hozzáértését dicsérik, többtízezerre tehető. Megrendelői között minisztériumok (Belker.Min., FM., KGM, Művelődési Minisztérium, s a legnagyobb mezőgazdasági Bábolnai ÁG. AGROTRÖSZT, ipari (EVIG, Gamma, Ganz Mávag, stb.) és Kereskedelmi (MIGÉRT, OMKER) stb. vállalatok és intézmények, intézetek (Csomagolástechnikai Intézet, Magyar Szabványügyi Hivatal, Hiradástechnikai Kutatóintézet stb.) szerepeltek. Ezirányú tevékenységét talán jól érzékelteti, hogy a 2 kötetes "VASÉRT" árjegyzékben cca. 3.000 rajzot és térelválasztó grafikát készített. A M.Villamosművek tájékoztatója c. munkája pedig többször is megjelent 5-6 milliós példányban ábrákkal illusztrálva. Katalagósuainak, prospektusainak nagyrésze idegen nyelveken is megjelent és így külföldön is ismertté tették a nevét.
Reklám művészeti tevékenységéhez kapcsolhatjuk kiállítási installációs munkáit (BNV Nemzetközi Vásár, Mezőgazdasági, F.T.I. kiállítás, stb.).

Amíg a reklámgrafika, a katalógusok világa megkötötte a kezét és nem tette lehetővé, hogy a naturalizmus, illetve a realizmus határait átlépje, szabad grafikáiban már felszabadultan jelentkeztek egyéb stílustörekvései is. A klasszikus realizmusnak nem fordít hátat sosem, de alapvetően romantikus alkata mind témaválasztásában, mind technikai megoldásaiban jelentkezik és erős érzelmi töltést ad alkotásainak. A formák fellazulnak, el- illetve egymásba mosódnak, a foltok ellentéte (fekete-fehér, sötét-világos) felesel ugyan egymással, de sosem perlekedik, s a vonalvezetés határozottsága vagy bizonytalansága nem véletlen, hanem tudatos művészi magatartás, kiszámítottság vezeti vonalaninak keménységét vagy lágyságát, feszességét vagy kócosságát is, ahogy a belső és külső hangulat, vagy látványszülte érzelmi dagály és apály kívánja.

Legközelebb a városkép s a földközeli dolgozók, munkások, parasztok, halászok világa áll hozzá. Az ötven éve eltűnt Tabán utcáit megörökítő vedutái feledhetetlenek.

Az ex libris művész Bánsági András kitaposott utakat követ, pedig az Alma Petz részére készített, s néhány más könyvjegye is arra utal, hogy ötletekért nem kellett a szomszédba mennie: az Egry József emléklap stílusazonosulása pedig arra enged következtetni, hogy több is, más is telnék Tőle.

Ex librisein legtöbbször nagy írók, muzsikusok portréit szerepelteti (Goethe, Schiller, Liszt, Bartók, Luther, stb.). Családi grafikáiban - e kedvelt másik ágában - szinte állandó téma a békevágy és a családhoz, a nemzethez való kötődés.
Az eddig megjelent hét albuma közül az 1948-as weimari XX. Nemzetközi Ex libris Kongresszus és világkiállításra készült, bel- és külföldön egyaránt osztatlan elismerést aratott.

Művészi munkásságáról, grafikai működése 50 éves jubileumán 1980-ban a budapesti kiállítása adott átfogó képet. E kiállítás katalógusánál előszavában dr. Losonci Miklós művészettörténész, főiskolai docens "a képzőművészet közkatonájának" nevezi.

BÁNSÁGI ANDRÁS több ennél. Olyan alkotó, kit az alkalmazott grafikai művészetekben, a nyomda és a sokszorosítóipar fiataljai elé példaképül lehet állítani.

Galambos Ferenc
bibliotékus

к 3

Eredeti metszet
Original Schnitt

Op. 710

FECIT x 3
Bánsági András

A kiállított művek alkotói:

Balogh András
Bánsági András
Bihari Fodor József
Beresz Alice
Borbereki Kovács Zoltán
Buza Barna
Csipes Antal
Dobos Sándor
Erdélyi Ilona
Gasser J.
Grantner Jenő
Göböly József
Határ János
Jakab Károly
Kaszner Margit
Kelemen Kristóf
Kiricsi Ernő
Kiss Teréz
Kránitz Margit
Kórus József
Körtvélyessy Magda
Kurucz D. István
László Elemér
Meiszter Károly
Murai Jenő
Osváth Miklós
Sólyom Zoltán
Szabó László
Tavaszy Miklós
Toman Gyula
Udvary Pál
Várkonyi Károly
Xantus Gyula

OTP Házinyomda – F. v. Hajós Lajos

OTP '88

Gomola György:

TEKINTET A MAGASBÓL

A fák csöndjében élő kis világ:
Madár és mókus ágról-ágra vág
Utat magának; nekik a fenyő
Rengeteg és a magas-lesen:
A felső ágon messzerebbenő
Szemükkel engem látnak kicsinyen,
Apró és csak poroszkáló lénynek
Látnak engem ők: Kicsik odafenn –
Nevetnek és a magas-lesen
Ugranak az opálszínű fényben
S én csak nézem őket, idelenn:
Kutató szemmel elkísérem.

Az OTP Közművelődési Klubja
és a Budapesti Művészetbarátok Egyesülete
szeretettel meghívja Önt és barátait

NAGY MÁRTONÉK
GYŰJTEMÉNYÉNEK

kiállítására

1988. június 9-én, csütörtökön 17.30 órára

(Bp. V., Zrínyi u. 9.)

A kiállítást megnyitja: Gomola György költő

A kiállítást rendezte, meghívót tervezte,
illusztrálta: Kaszner Margit festőművész

A kiállítás megtekinthető június 9-től 24-ig
hétköznap 12-től 16 óráig

Tizenkét gyüjtemény-látógatás és hat kiállitás után
a Budapesti Műbarátok Egyesületénck tagjaként az
OTP Közművelődési Klubjában/Bp.V.Zrinyi u 9,/
Nagy Mártonék gyüjteményéből 1988 VI.9-én
nyitott kiállitáson bemutatott művek alkotói:

Balogh András
Bánsági András
Beresz Alice
Bihari Fodor József
Borbereki Kovács Zoltán
Búza Barna
Csipes Antal
Dobos Sándor
Erdélyi Ilona
Gasser J.
Grantner Jenő
Göböly József
Határ János
Jakab Károly
Kaszner Margit
Kelemen Kristóf
Kiricsi Ernő
Kiss Teréz
Kránitz Margit
Kórusz József
Körtvélyessy Magda
Kurucz D István
László Elemér
Meiszter Kálmán
Muray Jenő
Osváth Miklós
Sólyom Zoltán
Szabó László
Tavasz Miklós
Toman Gyula
Udvary Pál
Várkonyi Károly
Xantus Gyula

-..-

Boritó grafika:Kraszner Margit festőművész
Grafika: Torró Vilmos.

GOMOLA GYÖRGY: NYÁRI DAL

Zsendül a búza,
Ezüstbe fordul a zöldje,
A Nap is húzza,
Kalásza hajlik a földre.
Harmatos hajnal
Ölel magához csöndet, meleget-
A nyári dallal születnek meg
Az őszi kenyerek.
Zsendül a búza
A délidőre forró föld felett.

/Nagy Mártonéknak,szeretettel/

Dr.GOMOLA GYÖRGY: NAGY MÁRTONÉK GYÜJTEMÉNYÉRŐL

A művészet szeretete és megbecsülése oly sok előbb magán, azután közgyüjtemény alapja lett:nemzeti kincs.
Ilyen kincses szenvedélyü emberek Nagy Mártonék. Nagy Márton 1924 november 12-én,felesége, Köves Júlia 1928 október 1 napján született Berettyószentmártonban-ma Berettyóújfalu. Már gyerekkorban kezdődött szenvedélyük volt a gyüjtés. Előbb régiségeket, azután képeket gyüjtöttek.1949-ben közel negyven éve jöttek Budapestre. A vendéglátó szakmában dolgoztak és az immár ötvenéves műgyüjteményt alapozták,növelték hallatlan szorgalom és értő müizléssel. Lakásuk lett a gyüjtemény otthona és nem múzeumi hüvös,hanem a műtárgyakkal együttélő otthon berendezése főként Júlia asszony műve. A földtől sem szakadtak el, nyaranta kertben élnek,hiszen a művészet nagy minta-kertje a természet,melyben úgy élhetnénk,mint Isten tenyerén.
A gyüjtemény nemcsak magáncélú,hiszen Nagy Mártonék Berettyóújfalu számára is gyüjtenek,a szülőföld és népe iránti gyermeki szeretettel. S gyüjteményük látógatható, így tanulsággá, bizonysággá és közüggyé válik. A serlegek az iparművészet,a kocsögök,szilkék,tányérok a népi iparművészet /egyes darabokban a népművészet/remekei. Szinte valamennyi műfaj látható a képzőművészet múzsáinak kertjéből. Már klasszikus és ami fontos túlnyomóan kortárs-művészeti alkotások:akvarellek,olajképek,metszetek, grafikák,szobrok,kisplasztikák,plakettek,érmek,de klasszikus bútor faragmányok és régi paraszti,vagy polgári háztartások konyhaedényei teszik teljessé a gyüjteményt. Eredményében már századunk életmód és izlés rendjének korhü és művészeti értékü jól rendezett gyüjteménye a Nagy Mártonéké. Egy kardot tartó orozslán hármas halmon, a négy folyó pajzsára támaszkodik:a Dancsházy Nagy Család címere 1441 előttről. Biharnagybajom hajdú kapitánya. Dancsházy Nagy-András,Báthory Gábor fejedelem kapitánya a Biharszentmártonban lévő református templom és paplak épitője volt az egykori családalapító. A gyüjtemény az ő harcos szellemében is fogant és és igy a régmúlt és a ma művészeti értékü hídja Nagy Mártonék kitünő gyüjteménye.

Budapest.1988 július 6.

Kiállitásom emlékére

Ez uton köszönöm és mondok köszönetet midazoknak, akik e szép kis kamarakiállitásom /immár loo felett bel és külhonban/ bemutatását lehetővé tették és megtiszteltek kiállitásom megtekintésével.

Igy elsősorban a Budaőrsi Városi Tanács Művelődési Osztály Vezetőjének dr. Lizák Tibornénak, továbbá

a Jókai Művelődési Központ és Galériája vezetőjének Kósa Pál igazgatónak a művészetben tevékeny, önzetlen munkásságát, valamint Horváth Beáta kulturfelelősnek lelkes művészetpártoló munkáját.

Külön, és kiemelt elismerés illeti meg dr. Pogány Ö.Gábor művészettörténész professzort, aki a művészettudományok kandidátusa, a Művészeti Lexikon munkatársa, a Művészet és a Művészettörténeti Értesitő v főszerkesztője, számos könyv, album irója, szerkesztője és megalkotója. A magyar Nemzeti Galéria immár nyugalmazott főigazgatója, aki mint nyugdijas is fáradhatatlanul végzi misszióját a magyar és egyetemes művészet érdekében.

Köszönet mindazoknak, akik megszállottan, művészi alázattal szolgálnak igaz ügyet az emberiség jobbá és az élet szebbététele érdekében.

Budaőrs, 1988 julius 4.-én

Bánsági András
grafikus - maestro

Bauer A.

MEGHÍVÓ

A természetbarátok VII. rendezvénysorozatára

Kiskunmajsa, 1986. május 15—20.

'86 III. 8

A Kiskunmajsai Természetbarát Sportegyesület és a városi jogú nagyközségi tanács vb művelődési osztálya, Hazafias Népfront városi jogú nagyközségi bizottsága

szeretettel meghívják Önt, kedves családját és barátait az 1986. május 15-től 20-ig tartó

„JAPÁN NAPOK A BÉKE JEGYÉBEN" című rendezvénysorozatra

Rendezvényünk védnökei:

— **dr. Romány Pál,** az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Bács-Kiskun megyei pártbizottság első titkára.

— **dr. Gajdócsi István,** az Elnöki Tanács tagja, a Bács-Kiskun Megyei Tanács elnöke

Rendezvények: — az Ifjú Gárda Művelődési Központ termeiben
— Kiskunmajsai Helytörténeti Múzeumban

KIÁLTÁS

Zelk Zoltán

A béke
nem gyávák odvas menedéke,
de a szabadság televénye,
amit felszánt munkánk ekéje,
váljék termővé ezer évre!
Ezért írjuk most földre, égre,
hegyekre, tengerek vizére,
a mindenség mennyezetére.
Zuhogjon hát lángolva, égve
sugárzó négy betűdnek fénye

BÉKE!

A „Béke" jegyében köszöntjük Önt a VII. Természetbarát találkozón. Rendezvényünket az előző évek találkozóihoz hasonlóan nemzetközi jelleggel tartjuk. Ez évben a II. világháborúban sokat szenvedett népének művészetével találkozhat a kedves látogató.

Japán napok kiállításai

Kiskunmajsa

Mitsui Sen szobrászművész márvány és bronz szobrainak kiállítása
Origami — papírhajtogató művészetének bemutatója.
Bakallár József festőművész japán tárgyú festményeinek és dokumentációs anyagának kiállítása.

Bánsági András grafikus japán grafikáinak bemutatója.

„BONSAI" egyesület „BONSAI" bemutatója.

Kereszty Kornél „Ikebana" bemutatója.

Szórakaténusz Múzeum: Japán játékok bemutatója.

Megyei Moziüzem: Japán filmek plakátjainak bemutatója.

Megyei könyvtár: Japán tárgyú könyvgyűjteményeiből bemutató

Kiállítások:

Kiskunmajsa Ifjú Gárda Művelődési Központ termeiben,
valamint a
Kiskunmajsai Helytörténeti Gyűjtemény termeiben

Belépődíj: Felnőtteknek: 5,— Ft
14 éves korig: 3,— Ft

Japán napok

Kiskunmajsa

Programok

Május 15. csütörtök

15 órától térzene a Művelődési Központ előtt, közreműködik:
Munkásőrség Kiskunfélegyházi zenekara

16.30-kor a VII. Természetbarát Napok megnyitása
Megnyitja: **dr. Molnár Béla,** a Hazafias Népfront
Országos Tanácsának titkára

Kiállítások megnyitója:

A művészek munkásságát ismerteti:
dr. Losonczi Miklós művészettörténész

Közreműködik: Bodor Tibor színművész „Föld fiai" c. előadásával
és Tegzes Miklós előadó

17 órakor: „Bonsay" és „Ikebana" filmvetítés és előadás
közreműködik: Sóspataki Ferenc
Kalocsa Endre
Kereszty Kornél

18 órakor: „Háborúban nőttem fel" japán film díszbemutatója.
Belépődíj egységesen 30,— Ft.

20 órától: az „Akác" vendéglőben keleti ételek kínálata.

Asztalfoglalás bejelentési sorrendben biztosított.

Szakács: a nemzetközi gasztronómia nemes hazai képviselője,
Facsar Sándor mesterszakács, aki 16 országban képviselte a
magyar konyhaművészetet.

Japán napok

Kiskunmajsa

Május 16., péntek

10 órakor: Aladdin és a csodalámpa (Japán film)

gyermekeknek belépő: 7,— Ft

Kiállítások megtekintése mindennap 9 órától 20 óráig.

15 órakor: Ismeretterjesztő előadás filmvetítés
Körutazás Japánban címmel . . .

16 órakor: Képzőművészet Japánban

Előadás és filmvetítés

Előadó: Bakallár József festőművész

19 órakor: Narajama balladája című mozi előadás

Belépődíj az előadásokra:

felnőtteknek: 20,— Ft

ifjúságnak: 10,— Ft

20 órakor: az „Akác" vendéglőben Keleti ételek kínálata és közben műsorszolgáltatás. Fellépnek neves művészek és táncdalénekesek.

Az eredeti kínai evőeszközökkel terített asztal mellett legyen vendégünk (az evőeszközöket emlékül az Ön rendelkezésére ajánlja a rendezőség.)

Japán napok

Kiskunmajsa

Május 17 szombat

10 órakor: Origami — papírhajtogatás művészetének bemutatója

Bemutatja: Mitsui Sen Origami művész

15 órakor: „Bonsai és ikebana" filmelőadás és bemutató

Közreműködik: Kalocsa Endre, Sóspataki Ferenc, Kereszty Kornél

16 órakor: Karate művészete (japán film)

17 órakor: Karate bemutató

Belépő felnőtteknek: 20,— Ft

gyerekeknek: 10,— Ft

18 órakor: Egyszarvú. Japán rajzfilm

Belépő: 10,— Ft

Művelődési Ház előtt 20 órától U t c a b á l

22 órakor: T o m b o l a

A rendezvénysorozat ideje alatt a helyi ÁFÉSZ kelet áruit mutatja be helyszíni vásárlási lehetőséggel a Műv. Központ előterében.

Japán napok

Kiskunmajsa

Május 18 vasárnap

10 órakor: Origami = papírhajtogatás művészetének bemutatója

Bemutatja: Mitsui Sen Origami művész

16 órakor: Ismeretterjesztő előadás, film

Egy japán család élete

Ikebana bemutató (Kereszty Kornél)

17 órakor: Környezetvédelem Japánban és
„Bonsay" bemutató előadás (Sóspataki Ferenc
Kalocsai Endre)

18 órakor: Földrengés Tokióban c. film vetítése

Felemelt helyárral 30,— Ft

Ismeretterjesztő előadásokra: 10,— Ft

gyermekeknek: 7,— Ft

20 órától: Keleti ételek kínálata
A Magyar Szakácsok és Cukrászok Szövetsége által rendezett vacsoraesthez jó étvágyat és jó szórakozást kíván: Unger Károly elnök

*

17—18-ra virradóra „B É K E 8 6" túra a tájvédelmi területre, jelentkezés 17-én 17 óráig a Műv. Központ előtt, kiindulás 20 órakor.

Japán napok

Kiskunmajsa

Május 19 hétfő

10 órakor: Csizmás kandúr (japán film)

Belépődíj: gyermekeknek: 7,— Ft

16 órakor: a felfrissülés Japán módja ismeretterjesztő e. a.

Csizmás kandúr (gyermekeknek)

17 órakor: a legfejlettebb technológia

Előadásokra belépő: 10,— és 7,— Ft.

19 órakor: Super Express japán krimi filmelőadás

felemelt helyárral átl. 30,— Ft.

Ezúton mondunk köszönetet az évek óta támogató vállalatoknak, intézményeknek, társadalmi szerveknek és a rendezvénysorozaton megjelent kedves látogatóknak.

Természetbarát Sportegyesület
vezetősége

Japán napok

Kiskunmajsa

Május 20 kedd

10 órakor: Alap és középfokú oktatás Japánban, ismeretterjesztő előadás.

17 órakor: Himnusz a békéről — HELIKON irodalmi és zenei együttes műsora.

Fellépnek: Létay Klára
Békeffy Sarolta
Végi László
Galánthay Szabolcs

A japán rendezvénysorozat zárása.

19 órakor: Szerelmem, Hirosima c. filmelőadás.

Belépődíj: egységesen: 20,— Ft.

*

Keleti ételek kínálata csak *15—16 és 18-án* az „Akác" vendéglőben.

*

A Kiskunmajsai Helytörténeti Múzeumban az állandó kiállítás mellett fotókiállítás nyílik 15-én 15 óra 30 perckor.

Minden érdeklődőt szeretettel vár a gyűjtemény vezetősége.

GONDOLATOK

Saigyö Hoshi

Miként ha füstölög a Fuzsijáma,
a füstje szétrepül a lenge, kába,
szelekbe, s eltűnik a kék égen,
a gondolatjaimnak bús imája,
úgy tör ki és úgy vész is el hiába,
a messzeségbe mállva, névtelen.

HÓ

Ki no Tsurayuki

Halkan havaz
S hajunk legyezi a tavasz.
Mi e csoda? Mi ez a hó?
Nem föntről, az égből való.
Ez a tavasz szagos hava.
Virágzik a cseresznyefa.

Jajszó

Nikó Horiguchi

Bús és sötét szememben
örökre könny ragyog,
mivel sovány vagyok,
mivel japán vagyok,
mivel ember vagyok.

A „bonsay" növénykultúra ismertetése

Ez a növénykultúra a századforduló környékén került Japánból Európába, ahol ezer éves múltra tekinthet vissza.
A bonsai a legkülönbözőbb hangulatokat idéző formájával, méretekkel, színével szemet gyönyörködtető egyéni, élő műalkotás.

Nincsen két egyforma darab közöttük. Mindegyik az ember személyes alkotómunkájának az eredménye: az ember közvetlen kapcsolata a növénnyel. Az alkotó ember fantáziájának megfelelően alakítja a növényt, míg a növény biológiai adottságaival hozzásegíti az embert a bonsai jellegű élő művészi alkotás kialakításához, formálásához.

A bonsai növény alakításának a célja: kisméretű tálban, de maximálisan jól gondozott körülmények között kisméretű fák nevelése, alakítása saját elképzelésünknek, ízlésünknek megfelelő formára.

Ezek a növények idős korukra is csak igen kis mértékben növekednek, így különleges díszévé válnak a lakásnak, erkélynek, udvarnak, az ember közvetlen környezetének.
Hazánkban ezt a növénykultúrát néhány évtizede kezdték megismerni és növelni.

Sóspataki Ferenc

A virágrendezés művészete

A virágokat mindenki szereti, mert nemcsak a rózsa, a liliom vagy az árvácska szép, hanem szemünknek, szívünknek éppoly kedves a virágzó almafa vagy a nyári rét látványa. Szeretjük a virágot és szívesen díszítjük vele szobánkat, kuckónkat is. De a virág nemcsak díszítőelem, hanem arra is alkalmas, hogy gondolatainkat, érzéseinket kifejezze — ehhez azonban meg kell tanulnunk bánni vele, fel kell ismernünk „egyéniségét". Kereszti Kornél kiállításával, bemutatójával ebben lesz segítségünkre.

1942-ben született Balatonújhelyen. Végzettségét tekintve kertészmérnök, de oklevelet szerzett az Iparművészeti Főiskola Továbbképző Intézetben is. 1970-től 18 kiállítása volt Kollázsokból, „lebegő képekből", szobrokból — BIO ART stílusban. A BIO ART a természet elemeinek testközelbe emelését, s az alkotóművészet eszközgazdagítását jelenti.

Kereszty Kornél

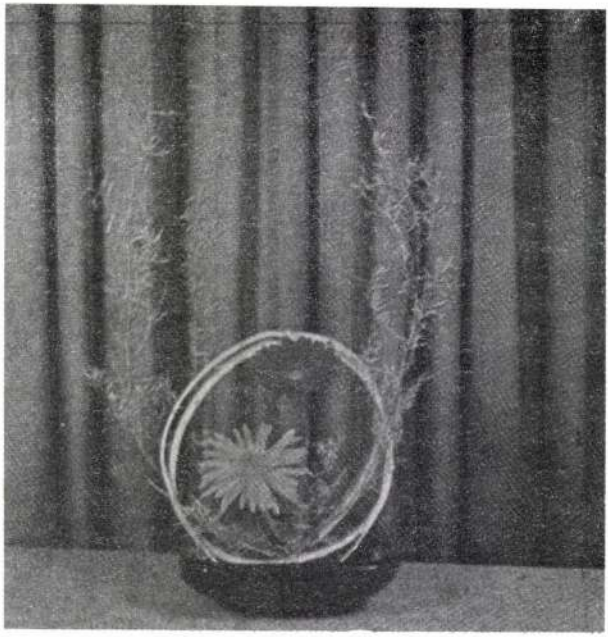

F. k.: Dr. Vedres Ferencné műv. felügy. SE. elnök
86. 61755 Petőfi Nyomda, Kecskemét

A Jászberényi Városi Könyvtár
Kisgrafikai kiadványa

BÁNSÁGI ANDRÁS
metszetei:

1. Liszt
2. Liszt
3. Liszt
4. Liszt
5. Bartók
6. Wágner

BÁNSÁGI ANDRÁS

grafikus

kiállítása

A halhatatlan zeneköltő,

LISZT FERENC

születésének 175. és halálának 100. évfordulója emlékére

1986. június 2—június 9.

VÁROSI KÖNYVTÁR
MUNKÁS ÉS IFJÚSÁGI HÁZ
MN HELYŐRSÉG MŰVELŐDÉSI OTTHON

LISZT FERENC a zene óriása volt muzikalitásban, emberségében. Értéke acélosodott az időben, — átívelt századokat. — Hídja az elkövetkező milleniumnak.

Volt? Ma még inkább az, — ünnepe az emberiségnek, friss zongoraviharzású karácsonya, hegedűkkel felröppenő diadalmas húsvétja.

Meg nem szakítható ünnep születése 175. és életbúcsújának 100. esztendejében.

Liszt Ferenc az emberi létezés egyik magaslata, történetesen úgy, hogy dallamban, ritmusban kering körülöttünk, bennünk, hozzánk közelít, elér, megváltoztat.

Vörösmarty versben köszöntötte. Munkácsy festményen, Varga Imre szoborban, s ezáltal is erjedt bennünk Liszt halhatatlan szelleme.

Bánsági András a maga grafikai kalászgyűjtögetésével mind összeszedi, ami a nyári tarlón maradt aratás után Liszt Ferenc hatalmas terméséből. Viharokat támasztó arcát, megnyugvással telített tekintetét, energiákkal rohamozó profilját, zenét robbantó fiatalságát, a napkorongkerek női mellekhez lendülő részegségű „Szerelmi álmok"-at választja a kimeríthetetlen forrásból, — melyet Liszt Ferenc zenévé születő és testesülő magas fennsíkjának nevezhetünk. Mindezt azzal a csöndes szolgálattal végzi, hogy e csúcsokat Máriássy Mihályné emlékének, Kmety Ferenc és Gombás Flach Karolina ex librisének nevezi — a XX. Nemzetközi Weimari Ex libris Kongresszus emblémájának. Nevezi rajzzal úgy, hogy átsüt azokon a halhatatlan zeneköltő iránt érzett mély megrendülés és tisztelet, a vállalkozási kedv szilárdsága és a vonalvezetés állandósított mértéke.

Dr. Losonczi Miklós
művészettörténész
főiskolai docens

A Budapesti és Pest megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat

tisztelettel meghívja Önt

a

KENYÉR A KÉPZŐMŰVÉSZETBEN

c. kiállításra

augusztus 18-án 15 órára vállalatunk Vaskapu utcai kultúrtermébe
Bevezető szavakat mond: **BOROS ANDRÁS** igazgató
Megnyitja: **Nagy Sándorné** MSZMP Pestmegyei Bizottság Titkára
Tárlatvezetést tart: **Dr. Losonci Miklós** művészettörténész

A kiállítás szeptember 15-ig tekinthető meg munkanapokon 10 és 18 óra között

LISZT FERENC
EMLÉKÉRE
1811
1886
MÁRIÁSSY MIHÁLYNÉ

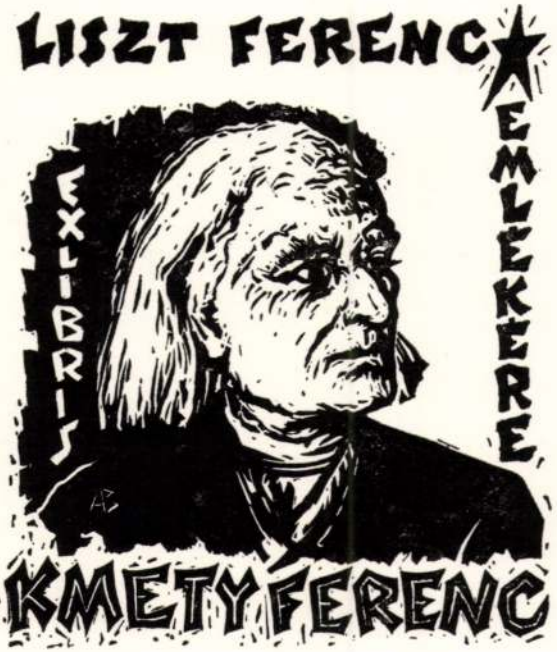
LISZT FERENC
EMLÉKÉRE
EXLIBRIS
KMETY FERENC

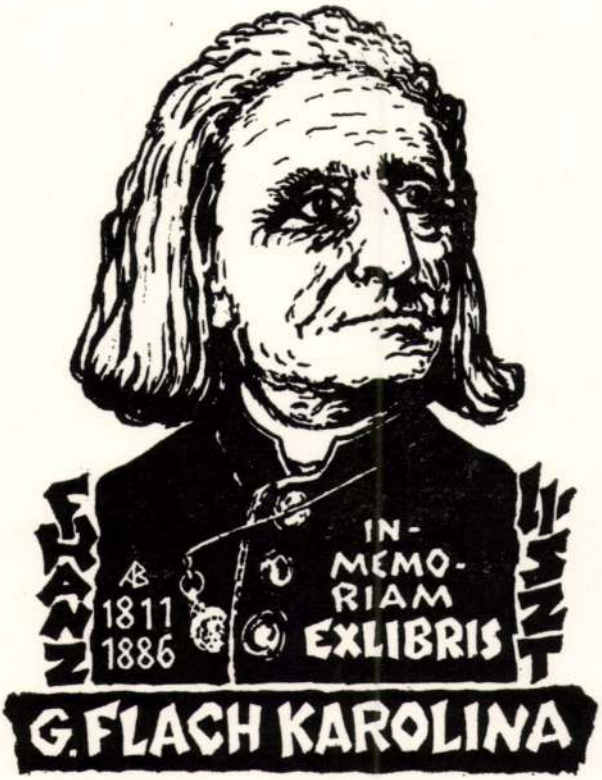
FRANZ LISZT
IN-
MEMO-
RIAM
EXLIBRIS
1811
1886
G. FLACH KAROLINA

FRANZ LISZT
1811 — 1886
XX. INTERNATIONALER
EXLIBRIS
KONGRESS
WEIMAR
1984

BARTÓK BÉLA
EMLÉKÉRE
EXLIBRIS
GOMBÁS FERENC

WAGNER RICHARD
IN MEMORIAM
EX LIB RIS
1813 1883
D. PETERDY-ZSÓFI
BADEN/WIEN

Szerelmi álmok

Liszt F.
Szeretni álmok
Bánáy '88

BÁNSÁGI ANDRÁS
KÜLDETÉSE

Vonzó példa emelkedése, hiszen édesapja nyomdász volt, Ő grafikus. A mesterség művészetté lépett előre. A tehetség és a munka, ambíció és szorgalom révén. Értékei így nemcsak ténylegesek, hanem megérdemeltek. A rajt Színi Zoltán és a Budapesti Iparrajziskola grafikai fakultása révén biztos alapot és indítékot adott a kibontakozáshoz, így BÁNSÁGI ANDRÁS teljesítménye egyenletes. A grafika mindenese. Jó értelemben az. Grafikus, festő, szobrász, nyomdász egy személyben, — jártas nemcsak az olaj, tempera, akvarell, pasztell, rézkarc, fametszet, linómetszet technikában, hanem jeles restaurátor és kitűnő exlibrisek készítője.

Érdeklődési köre tág. Képein, metszetsorozataiban bemutatja a magyar tájat és történelem állomásait, — a Hortobágyot, a Balatont, a nógrádi tájat és Budapestet, tárogatozó kuruc-harcost és mohácsi busójárást. Több ezer lapja bejárja a kontinens határait is. Liszt Ferenc alakját, — így értelmezi Goethe, Schiller és Bartókot, - mindent, ami emberi érték és méltó a megörökítésre. A múltat és jelent. Igy válik grafikája a művészet fontos segédszolgálatává, lexikális adatsorrá. Korrekten fogalmazza képi ábráit, melyek közérthetőek, így ösztönöznek elmélyülésre.

Művelődéstörténeti grafika ez, minden fontos nyomot felfedez, ábrázol, — így menti meg a feledéstől. Feladatát azért tudja maradéktalanul megvalósítani, mert termékeny, rajzilag mindig tettre kész, minden apróságot megfigyel, fontosnak ítél és nem tűr semmilyen pongyolaságot a kifejezésben.

Megbízhatóak és egyenletesek értékei, s mivel népszerűsíti a kultúrához kötött képi világot, annak értelmezését, kíséretét, — népszerű is. Joggal mondhatná bárki: BÁNSÁGI ANDRÁS a mai magyar képzőművészet értékes és kiváló művésze. Alapozó érték, mindent képre alakít, melyet a kortársak nagyvonalúságból elhagytak.

ÉLETMŰVE EZÉRT TETT ÉS EREDMÉNY, NÉLKÜLÖZHETETLEN KÜLDETÉS!

Dr. Losonci Miklós
művészettörténész
főiskolai docens

MOTYWY MUZYCZNE I TEATRALNE

W EKSLIBRISIE

wystawa ze zbiorów
Romualda M. Łuczyńskiego

luty · kwiecień 1986 r.

Tematyka znaków książkowych prezentowanych na obecnej wystawie należy do popularnych. Poczynając od XVI wieku, powstało wiele ekslibrisów, zarówno w Polsce jak i za granicą, w których motywem wiodącym jest muzyka. Znaki, w których przeważają motywy teatralne, baletowe etc. należą już do rzadszych i te tematy znacznie później zaczęły być wykorzystywane jako motywy znaków własnościowych.

Najstarszym polskim ekslibrisem muzycznym jest XVIII-wieczny znak, należący do ks. Aleksandra Lubomirskiego, wykonany przez M. Wachsmutha, rytownika niemieckiego.

Wśród znanych muzyków i ludzi teatru, którzy posiadali swoje ekslibrisy byli m.in. Franciszek Lessel, kompozytor, pianista, pedagog; Maria Agata Szymanowska, pianistka, kompozytorka; Helena Morzejewska, aktorka; Marcelina Sembrich-Kochańska, śpiewaczka; Ignacy Paderewski, pianista i polityk; Leopold Stokowski, dyrygent.

Również wielu współcześnie działających ludzi teatru, muzyki, baletu posiada swoje znaki, wykonane przez grafików, czy to na zamówienie, czy to z przyjaźni. Są wśród nich m.in. Stefan Stuligrosz, Halina Czerny-Stefańska, Robert Satanowski, Klara Kmitto, Kazimierz Wiłkomirski i wielu innych.

Na koniec polecam bliższe zapoznanie się z artykułem znanego i cenionego kolekcjonera ekslibrisów Edwarda Chwalewika (1873-1956) pt. „Polskie exlibrisy muzyczne", ogłoszonym w nr. 6 „Silva Rerum" w r. 1939. Opisuje w nim historię polskiego, muzycznego znaku książkowego, podaje jego definicję i wykaz znanych sobie ekslibrisów.

Romuald M. Łuczyński

Katalógusból Kimásolva
Łuczyna

ORGANIZATORZY
PAŃSTWOWA OPERA WE WROCŁAWIU
WROCŁAWSKIE TOWARZYSTWO
MIŁOŚNIKÓW OPERY
KŁODZKI OŚRODEK KULTURY

KŁODZKI OŚRODEK KULTURY — **kwiecień—maj 1986**
OPERA WROCŁAWSKA — **czerwiec—lipiec 1986**

EKSLIBRISY ZAGRANICZNE

ALBESSART MARIE-LOUISE — B

129.	Ex libris Franco Palmirani	X5	102 : 67	
130.	Ex libris Germaine Meyer-Noirel Germaine de Stael-Necker Weimar 1810	P1	101 : 83	1984
131.	Ex libris Pepita Pallé	P1	86 : 57	op.216

BACKER DENIJS DE — B

132.	Ex libris Jef Arras Erato	X3	138 : 88	1983
133.	Ex libris Jef Arras Melpomene	X3	136 : 88	
134.	Ex libris Jef Arras Polyhymnia	X3	137 : 89	
135.	Ex libris Jef Arras Terpsichore	X3	135 : 95	1983
136.	Ex libris Jef Arras Thaleia	X3	131 : 91	
137.	Ex libris Cora de Backer	X2 + X3/2	119 : 58	
138.	Ex libris Denijs de Backer Luc Philips	X2 + X3/4	130 : 92	

BÁNSÁGI ANDREAS — H

139.	Ex libris G. Flach Karolina in memoriam Franz Liszt 1811/1886	X6	100 : 78	
140.	Ex libris Gombás Ferenc Bartok Bela emlékere	X3	100 : 69	
141.	XX. Internationaler Exlibris Kongress Weimar 1984 Franz Liszt 1811—1886	X3	103 : 62	op.199
142.	Ex libris Vera Kalman Emmerich Kálmán 1882—1953/1882—1982 100 Siofok in memoriam	P7	99 : 74	op.201
143.	Ex libris Kmety Ferenc Liszt Ferenc emlékére	X3	87 : 42	
144.	Ex libris Mandulás János	X3	110 : 71	
145.	Máriássy Mihályné Liszt Ferenc emlékére 1811/1886	X3	85 : 63	
146.	Ex libris d. Peterdy Zsófi Baden Wien Wagner Richard in memoriam 1813 – 1883	X3	105 : 68	op.211

BESEDIN OLEG VLADIMIROVIC — SU

147.	Ex libris Vitalija Bengera g. Irkutsk	X2/3	110 : 76	1984

CINYBULK VOJTECH — CS

148.	Ex libris František Alex	X3	69 : 62	
149.	Ex libris Thor Skullerud	L/2	112 : 75	
150.	Ex libris Inge Rodel	L/2	113 : 71	

CRAMER CAREL M.W. — NL

151.	Ex libris P.C. Cramer	X2	85 : 40	1981
152.	Ex libris P.G. Pieper	X2	62 : 54	1982

DAMME FRANK IVO VAN — B

153.	Ex libris Jef Arras	X2	65 : 98	op.243

11.15 Felszólalások, észrevételek /pár percben/ Tavaszy Noémi

11.30 Küldött értekezlet bejelentések, javaslatok, egyéb.
VARGHA DEZSŐ előadása exlibrisek és grafikák a mű-
emlékeken. S z ü n e t - Exlibrisek cseréje, társal-
gás, grafikai vásár.

13.20 K ö z ö s e b é d - Kőszöntők Olympia étteremben

15.00 Ebéd után megnézzük volt elnökünk MARTYN FERENC
festőművész kiállítását. Tárlatvezetést és rövid
ismertetőt tart HARS ÉVA művészettörténész. Átadjuk
a Jubileumi Emlékérmet és Emléklapot, melyet a múzeumban
fognak megőrizni.

16.30 Megtekintjük a legújabban feltárt Ókeresztény mauzo-
leumot.

Utána szabadidő, kívánságnak megfelelően a vendégeink
rendelkezésére állva tovább kiállítások, múzeumok és
városunk bemutatására.

Takács Dezső

M Ű S O R

9.-- órakor Fogadás a Művelődési Ház előcsarnokában /büfé/

10.-- órakor Jubileumi kiállítást megnyitja SOLTRA ELEMÉR
festőművész a KBK művészeti vezetője

10.20 25 éves Jubileumi ünnepséget megnyitja CSORBA TIVADAR
Pécs M. Városi Tanács Művelődési Osztályának vezetője

10.30 Beszámolót mond KOVÁCS JÓZSEF KBK titkára, majd ezt
követően SOLTRA ELEMÉR művészeti vezetővel átadják a
Jubileumi Emlékérmet és a vele járó Emléklapot. Az
utóbbit a megjelent vendégek is megkapják.

Soltra Elemer

Vince Győző

Dr Hoós Elvira

Simon Béla

Fk: Kovács József KBK titkár

K.ny: Fv: Kert László

Erediti példány

MÉV. Ságvári Endre Művelődési Ház

KISGRAFIKAI BARÁTOK KLUBJA
7633 Pécs, Hajnóczy József út 41.

K B K
KISGRAFIKA BARÁTOK KLUBJA
PÉCS

1962-1987

MEGHÍVÓ

25. éves Jubileumi ünnepségre,
melyet 1987. augusztus 15-én
tartunk meg és szeretettel várjuk.

Gebauer Ernő /1882-1962/

Martyn Ferenc /1898-1986/

Nikelszky Géza /1877-1966/

Havas László

Korda Béla /1889-1972/

Bizse János /1920-1981/

Szatyor Győző

Varga Antal

Lantos Ferenc

Dr Tóth Rózsa

Dr Lehmann Antal

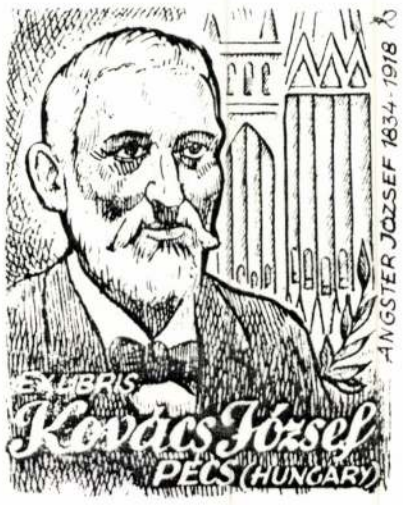

K. Kolman Jenő

VI. ALKOTÓ-
TÁBOR
MNDSZ
MÓR
ARA-PENSIÓ
1987 IX.12.-20.

Eredeti metszet
Original Schnitt

FECIT X 3
Bánsági András

B Á N S Á G I A N D R Á S

A Budapesti KBK egyik alapitótagja, aki Pécsi Klubbunknak több alkalommal készitett grafikákat:

Igy többek között Pécs városi cimerével diszitett KBK Klubbunk állandó emblémáját.

1983-ban Mikulás-esti metszetet.

A IX. Országos KBK Pécsi Klubjának évfordulóján és találkozóján, valamint pályázati kiállitásán Bánsági András Pécs város különdiját nyerte el, és megtervezte A szocialista brigádok emléklapját, valamint a katalógus boritóját.

1983 májusában a BÉV Kulturház könyvtárában önálló grafikai kiállitása volt.

Ugyancsak 1983-ban a Ságvári Kulturházban nyilt önálló kiállitása fa és linómetszeteiből valamint litografiáiból.

A MÉV. Ságvári Endre Müvelődési Ház Kisgrafikai Barátok Klubja 25. éves Jubileumi ünnepségre 1987 augusztus 15.-re elkészitette MARTYN FERENC Kossuth dijas festőmüvész jelen emléklapot linómetszetben aki a Pécsi KBK Klub egyik alapitó-tagja és tiszteletbeli elnöke volt haláláig.

BÁNSÁGI ANDRÁS hazánkban is elismert grafikusmüvész kiről számtalan irodalmi és elismerés jelent meg. Résztvett az ünnepségeken és elnyerte a 25 éves Pécsi Kisgrafika Barátok Köre bronz-plakettjét /Soltra E. munkája/ valamint a részvételi emléklapot.

BÁNSÁGI ANDRÁS

ahhoz az alkotótípushoz tartozik, aki jól megtanulta a szakmát. Ez úgyszólván az igényes – elsősorban önmagával szemben igényes – élet nélkülözhetetlen része.

1914-ben született Temesváron, nyomdászcsalád gyermekeként. Ez a tény önmagában elegendő inspiráció lehetne az alkotó személyiség kibontakozására, hiszen gyermekszemmel láthatta a kreativitás gyorsan születő produktumait. Nem véletlen tehát, hogy 1930-ban a Budapesti Iparrajziskola grafikai szakára iratkozik be. Diplomával a zsebében több évig a „Grafika" Nyomda és Kiadóvállalat tipográfusa, majd később az „Attila Nyomda RT" műszaki vezetője.

Mint alkalmazott grafikus, több országos pályázaton vett részt és kapott díjat, valamint kétszer nyerte el a milánói „Grand Diploma"-t.

A felszabadulás után könyvkiadó vállalatoknak, de ipari, kereskedelmi nagyvállalatoknak is dolgozott; könyveket, prospektusokat, katalógusokat tervezett.

1974 óta nyugdíjas, de munkáit folytatja. Tagja több képzőművészeti körnek és a Magyar Reklámszövetségnek. Festészettel is foglalkozik.

Festményei egy-egy kellemes nyaralás, kirándulás idilli emlékét idézik. Érezni mögöttük a több évtizedes begyakorlottságot, a rutint és azt a szeretetet, amellyel készültek.

René Berger írja egy könyvében: „szükséges-e, hogy megértsünk egy festményt? Mintha nem volna elég nézni, vagy éppen érezni! Viszont más dolog nézni, vagy éppen érezni, s megint más értékelni, vagyis ismerni és tudatosan szeretni valamit. Nos, ha a festészet napjainkban eddig nem tapasztalt érdeklődést vált ki, az is bizonyos, hogy a közönség még soha ennyire sürgősen nem fogalmazta meg a megértés szükségességét."

Bánsági igazán erős oldala a grafika, azon belül is a linómetszés. Egyik legsikerültebb metszete talán a nagy polihisztor, Kós Károly portréja.

E linómetszetekben összegezheti a nyomdászelődök örökségét mindazzal, amelyet gazdag életútja alatt megtanult a világtól.

Lőrinczi Zoltán

MARTYN
FERENC
KOSSUTH DÍJAS FESTŐMŰVÉSZ
1899-EMLÉKÉRE-1986

Eredeti metszet
Original Schnitt

FECIT X 6
Bánsági András

Eredetiről lehúzva

EMLÉKLAP

BÁNSÁGI ANDRÁS

RÉSZÉRE

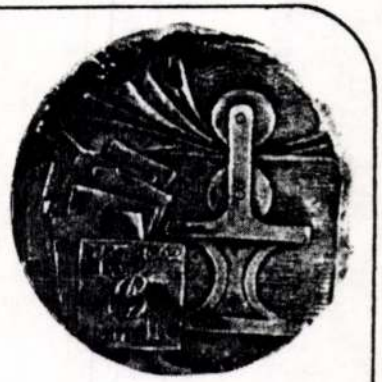

A PÉCSI KISGRAFIKA BARÁTOK KLUBJA

25

éves

jubileumi ünnepségén 1987. augusztus 15-én résztvett.

Jattra Elemér

KBK. MŰVÉSZETI VEZETŐ

Ságvári Endre Művelődési Ház
KISGRAFIKA BARÁTOK KLUBJA
PH
7633 Pécs, Hajnóczy j. u. 41.
Tel.: 12-478 Titkár 20-497

Komáss József

KBK. TITKÁR

Közművelődési Nyomda

Magyar Színkör

TITKÁRSÁG, SZERVEZÉSI OSZTÁLY, JEGYPÉNZTÁR • Bp. XIII., Visegrádi u. 9.
• 1399 Bp. Pf. 629. • Telefon: 322-383 •

Kedves Bánsági András!

A JURTA SZINHÁZ megnyitása alkalmából szervezett kiállitás a vártnál nagyobb sikert hozott. Jól szolgálta az Egyesület népszerüsitését, a szinház megnyitásának propagálását.

Az Ön alkotását a zsüri a kiállitásra kerülö alkotások közé sorolta, igy a tárlat személyes népszerüsitését is szolgálta.

Ezuton részvételét tisztelettel megköszönjük és további eredményes alkotó éveket kivánunk!

Budapest, 1987. junius 10.

Romhányi László
a Magyar Szinkör elnöke

Geröly Tibor
a Budapesti Müvészetbarátok Egyesületének
főtitkára

BUDAPESTI MŰVÉSZETBARÁTOK EGYESÜLETE 1973.

Nyomdacoop 1985—135

Még a múlt év őszén tettük föl egyik összejövetelünkön a Magyar Színkör elnökének a kérdést:

Megépül-é a JURTA SZINHÁZ?
A sok nehézség és gond felsorolása hallatán tagjaink közül többen - az együttérzésen túl - alkotásaik felajánlásával támogatták az építkezést. Ezekből a művekből nyílt az /ajtó-ablak nélküli/ épülő JURTÁ-ban tárlat 1986. november 26-án. Az akkor bemutatott mintegy 50 alkotáshoz azóta is újabbakat ajándékoztak tagtársaink.
Ezeket a Színkör folyamatosan értékesíti.

A mostani tárlat anyagát a zsűri 109 alkotásból válogatta. Több, kiállításra érdemes munka - helyhiány miatt - nem kerülhetett bemutatásra.
Ezzel a kiállítással tisztelgünk az építőknek, a szervezőknek, a színház első látogatóinak, a művészet iránt éredeklődőknek.

Geröly Tibor
főtitkár

A JURTA SZINHÁZ javára adományoztak

Körtvélyessy Magda
László Elemér
Meister Kálmán
Rózsahegyi György
Sólyom Zoltán
Szabóné Bacsó Mária
Szegedi Dobó Illés
Szelecsky József
Zajácz András
Xantusz Gyula

SZINHÁZI VILÁG című kiállítás
a Jurta Galériába
1987. április 10-től május 3-ig

Nyitva naponta 10-23 óráig

Allé Terézz
Bánsági András
Bolla János
Budai Tibor
Dobos Sándor
Erdélyi Ilona
Haiár János
Hajdú János
B Hajdú László
Kelemen Pál

Kiállító művészek és alkotásaik

Alle Teréz
Az én színházam - olaj, 71x53 cm
Bánsági András
G. Mahler - lino, 18x14 cm
Benedek Ottilia
Háztetők - monotipia, 40x30 cm
Budai Tibor
Értelemet adni az életnek - tus, 53x30 cm
Tapasztalatok és tárgyak gyűjtése - tus, 53x30 cm
Társakat, barátokat keresve - tus, 53x30 cm
B. Hajdú László
Ráckevei Dunapart - akvarall, 30x40 cm

Ferdinánd Judit
Kelléktár - lino, 60x40 cm
Fóth Ernő
Pár töredék - olaj, 70x90 cm
Hercsuth Ferenc
Alkony híddal - olaj, 50x70 cm
Hézső Ferenc
Téli szánkózás - olaj, 35x50 cm
Jakab Károly
Simándi József - olaj, 60x44 cm
Radnai György - olaj, 60.5x44 cm
Katona Áron Sándor
Ragtime III - tűzzománc, 50x37

Kelemen Kristóf
Varga Mátyás - bronz, 38 cm
Radnai György - bronz, 35 cm
Bilicsi Tivadar - bronz, 39 cm
Klimaj György
Koncerten - olaj, 100x78 cm
Táncest - olaj, 90x100 cm
Körtvélyessy Magda
Virágkosár - olaj, 40x54 cm
Marton László
Liszt Ferenc - bronzterv, 50 cm
Rózsahegyi György
Gobbi Hilda - olaj, 60x50 cm

Szeleczky József
Versailles - ceruza, 32x45 cm
Sziky Károly
Szent Johanna
Segítsd a királyt!
vegyes technika, 80x60 cm
Tóth Ilona
Tátra /díszletterv/ olaj, 39x50 cm
Urbán Anna Mária
Erő hatalom - olaj, 80x60 cm

A Budapesti Művészetbarátok Egyesülete megbízásából
a kiállítást rendezte
KRATOCHWILL MIMI

FAKK=
FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK
KÖZÖSSÉGE BUDAPEST
1097 GÜBACSI-ÚT 6

MEGHÍVÓ

A kiállítók:

Batizfalvy Gabriella
Bánsági András
Dér Endre
s. Hegyi István
Kovács József
Pongrácz Zoltán
Dr. Szeleczky József
Varga Gyula

felajánlanak 10 képet, illetve azok eladásából származó összeget a hazai rákkuttás céljára.

A kiállítás megtekinthető: 1987. március 25-től április 7-ig.
naponta 15–20 óra között
Budapest, VII., Dohány u. 22.

A BHV FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE

szeretettel

MEGHÍVJA

Önt és kedves hozzátartozóit

a METRO Klubban rendezett

KÉPKIÁLLÍTÁSRA

A kiállítást 1987. március 25-én 17 órakor

bevezeti:
FAZZI HUGÓ
festőművész

megnyitja:
Dr. POGÁNY Ö. GÁBOR
művészettörténész, a Magyar Nemzeti Galéria
nyugdíjas főigazgatója

Op. 303

Ex Lt Bris
"Az élő népdal"
Bánsági
Béres János
Bánsági

Duitsland

B.R.D.

Arndt, Helmut	Am Fallersleber Tore 5	3300 Braunschweig
Bauer-Klimbacher, Maria	Karl Hertelstrasze 73	8500 Nürnberg 50
Dost, Jürgen	Langenbergstrasze 12	7290 Freudenstadt 5
Gehring, Karl Hans	Feldbergstrasze 3	7530 Pforzheim
Huffert, Hermann	Darmstädterstrasze 74	6450 Hanau Steinheim
Kuchenbauer, Otto	Benno Benedicterstrasze 55	8850 Donauwörth
Kuhlmann, Bernhard	Am Grünen Kamp 46	2870 Delmenhorst
Lange, Helga	Wienkeweg 20	4938 Schwalenberg
Ott, Herbert	Schalkauerstrasze 64	8633 Rödental/Oeslau
Preuss, Heinrich	Postfach 1266	2818 Rethem
Riess, Rudolf	Handwerkerhof	8500 Nürnberg 1
Schroth, Oskar Roland	Schloszberg 5	8672 Selb
13 Sos, Sigmund	Matth. Hahnstr. 12	7470 Albstadt 1 Ebingen

D.D.R.

Bewersdörff, Ullrich	August Bebelstrasze 10	402 Halle
Morgenstern, Ute	Karl Zyllastrasze 36	2520 Rostock 22
4 Olschewski, Detlev	Marchlewskistrasze 39	1034 Berlin
Zierold, Erhard	Paul Engelhardtstrasze 9	9533 Wilkau-Hasslau

Engeland (GB)

Benenson, Leslie Charlotte	'Roselands' 138 Barnhorn Road	Little Common, Bexhill on Sea, East Succex, TN39 4QG
2 Riley, Derek	Lyndale, Chapel Road	Necton Swaffham, Norfolk PE 37 8 JA

Bolivia

1 Morin Robles, H. David	Calle Chaco 1180	La Paz

Finland (SF)

2 Honkanen, Helmiriitta	Vehaksentie 16	02300 Espoo 30
Kinos, Mirjam	Lehtoranta 5	90500 Oulo

Hongarije (H)

Antal, Fery	Fehervari ut 7	1117 Budapest XI
Bakacsi, Lajos	Retek u. 5/A.X. 37	6723 Szeged
10 Bansagi, Andras	Sobieski u. 40	1096 Budapest
Csaba, Nagy	Academy of fine arts, Wipkoztarsasag 71	1062 Budapest
Csaba, Pasztor	Academy of fine arts, Wipkoztarsasag 71	1062 Budapest
König, Robert	Baross utca 21.V/2	1088 Budapest
Laszlo Klauzal, Anna	Tér 7 1 em 1	6720 Szeged
Nagy, Laszlo Lazar		2702 Cegled P F 1
Szabo, Laszlo	Dosza GY u. 14	4027 Debrecen
Varkonyi, Karoly	Blahane u. 4	4024 Debrecen

LANDESHAUPTSTADT
WIESBADEN

Der Magistrat

Landeshauptstadt Wiesbaden, , Postfach 3920, 6200 Wiesbaden 1

Kulturamt

Verwaltungsgebäude:
Sonnenberger Strasse 14
Zimmer Nr.
3oo
Sachbearbeiter:
Herr Budau
Fernruf Durchwahl:
06121 - 31 3432

Den Wettbewerbs-Teilnehmern
am Internationalen Exlibris-
Wettbewerb 1987 der Landes-
hauptstadt Wiesbaden

Datum und Zeichen Ihres Schreibens

Unser Zeichen 41o1 bu-ur

Datum April 1987

Internationaler Exlibris-Wettbewerb 1987 der Landeshauptstadt Wiesbaden

Sehr geehrte Damen und Herren,

Sie haben sich mit einer oder mehreren Arbeiten am Internationalen Exlibris-Wettbewerb 1987 der Landeshauptstadt Wiesbaden beteiligt. Wir erlauben uns, Ihnen einen Katalog mit einer Auswahl von Abbildungen über die eingereichten Wettbewerbsarbeiten zu überreichen.

Am Wettbewerb beteiligte Künstler und Eigner sind nach Ländern und dem Alphabet geordnet mit ihrer Anschrift ausgewiesen.

Wir würden uns freuen, wenn durch diese Veröffentlichung Ihrer Adresse Sie möglicherweise von Exlibris-Sammlern mit Aufträgen zur Anfertigung von Exlibris-Drucken beauftragt würden.

Mehrausfertigungen des Kataloges sind - solange unser Vorrat reicht - unter obiger Adresse zum Preise von 1o,-- DM zuzüglich Versandkosten zu erhalten.

Die Sieger des Wettbewerbes sind aus dem Katalog zu ersehen. Ihnen gilt unser besonderer Glückwunsch.

Nach den Wettbewerbsbedingungen gehen die eingereichten Arbeiten in das Eigentum der Landeshauptstadt Wiesbaden und der Deutschen Exlibris-Gesellschaft über.

Eine Ausstellung aller eingereichten Arbeiten wird vom 24.o4.1987 bis 1o.o5.1987 in der Villa Clementine, Frankfurter Strasse 1, 62oo Wiesbaden, bei freiem Eintritt zu sehen sein.

/2

Postscheckkonto:
Stadtkasse Wiesbaden Nr. 2680-606 Ffm.

Sammelnummer und Auskunft (0 61 21) 3 11
Bitte beachten Sie die Durchwahlmöglichkeit!!

Fernschreiber: 4186939 Kur-d

Die Öffnungszeiten sind donnerstags und freitags von 15.oo Uhr bis 18.oo Uhr sowie samstags und sonntags von 1o.oo Uhr bis 13.oo Uhr und von 15.oo Uhr bis 18.oo Uhr.

Die Ausstellung wird am Freitag, dem 24.o4.1987 um 2o.oo Uhr in der Villa Clementine eröffnet. Die Preisverleihung ist am Freitag, dem o1.o5.1987, 17.oo Uhr, ebenfalls in der Villa Clementine, vorgesehen.

Zu beiden Terminen möchten wir Sie herzlich einladen. Wir sind uns jedoch klar darüber, daß sehr viele Wettbewerbsteilnehmer wegen der weiten Anreise nicht nach Wiesbaden werden kommen können.

Informieren möchten wir Sie noch darüber, daß die Deutsche Exlibris-Gesellschaft e.V. ihre Jahrestagung in der Zeit vom o1. bis o3.o5.1987 in Wiesbaden im Hotel Oranien durchführt.

Abschließend möchten wir Ihnen für Ihre Teilnahme am Exlibris-Wettbewerb herzlichen Dank sagen. Das Ergebnis des Wettbewerbes überraschte sowohl von der Anzahl der Beteiligung als auch mit der ausgezeichneten Qualität der eingereichten Arbeiten. Wir möchten Ihnen für Ihre weitere künstlerische Tätigkeit bzw. bei Ihrem Hobby der Sammlung von Exlibris-Drucken viel Erfolg wünschen.

Mit freundlichen Grüssen
Im Auftrag

Gerster
Magistratsdirektor

Anlage

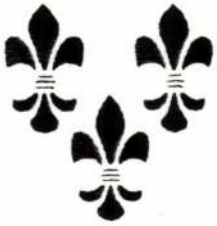

Katalog zum Internationalen Exlibris-Wettbewerb der Landeshauptstadt Wiesbaden 1987

Ausstellung Villa Clementine 24. 4.– 10. 5. 1987

Verlag Claus Wittal · Wiesbaden

Inhaltsverzeichnis

Vorworte 5
Wettbewerbsbedingungen Wettbewerb „A" 9
Preisträger Wettbewerb „A" 11
Bildteil mit Abbildungen der ausgezeichneten Exlibris 28

Adressen der teilnehmenden Künstler
- Belgien (15 Teilnehmer) 13
- Bulgarien (2) 13
- Bundesrepublik Deutschland (57) 14
- China (28) 20
- Dänemark (2) 22
- Deutsche Demokratische Republik (14) 22
- England (1) 23
- Finnland (1) 23
- Frankreich (12) 24
- Israel (1) 25
- Italien (17) 26
- Japan (5) 27
- Jugoslawien (4) 46
- Kanada (1) 46
- Luxemburg (1) 46
- Niederlande (6) 47
- Österreich (5) 48
- Polen (33) 48
- Rumänien (20) 51
- Schweiz (2) 52
- Spanien (1) 53
- Tschechoslowakei (67) 53
- UdSSR (25) 60
- Ungarn (13) 62
- USA (1) 62

Eigner-Wettbewerb „B" 63
Alphabetisches Künstlerverzeichnis 67

Jiri Polacek
CSSR (273), Radierung C4

UNGARN

AGOTA, VIRAG
318 Irinyi Jozsef u. 9-11
Budapest XI. 1111

BANSAGI, ANDREAS
319 IX., Sobieski u. 40
Budapest
geb. 1914

BARANYAI, FERENC
320 Semmelweis u. 8.
8400 Ajka
geb. 1945

KÖNIG, ROBERT
321 Baross Utca 21.V./2.
1088 Budapest
geb. 1951

LASZLO, ANNA
322 Klauzal ter. 7.I. emelet
1. ajto
6720 Szeged
geb. 1946

LAZAR, NAGY LASZLO
323 Pf. 1
2702 Cegled
geb. 1935

MISZLAI, SANDOR
324 Sagvari 51-53 X64
1203 Budapest
geb. 1959

SOLYOM, SANDOR
325 Vasarter 14
8360 Keszthely
geb. 1943

SZABADI, ZOLTAN
326 Kassai ter 19.XV.1.
1142 Budapest
geb. 1960

SZEKY, PIROSKA
327 Fehervari ut. 207.1.14
1116 Budapest
geb. 1932

TOTH, DR. ROZSA
328 Tarjan Szele U. 6 A
6723 Szeged
geb. 1942

TOTH, ISTVAN TIBOR
329 Tarian Szele U. 6 A
6723 Szeged
geb. 1962

VARKONYI, KAROLY
330 Blahane U. 4
4024 Debrecen

USA

PETRY, PROF. BELA
331 331 Sandspur Road
Maitland Fla. 32751

Alphabetisches Künstlerverzeichnis

Abb. = Abbildung auf Seite
B = Wettbewerb „B" Nr.

Afanasjev, Valerij V. 293
Agota, Virag 318
Andrusko, Karoly 153, Abb. 46
Angelo, Sampietro 133
Arndt, Helmut 18, B 1, B 3, B 8, Abb. 19
Aubrecht, Karel 226
Ayme, Eric Robert 120, Abb. 24
Bach, Detlef 19
Bach, Katrin 20
Baeyens, Martin R. 1, Abb. 40
Bansagi, Andreas 319
Baranov, A.V. 294, Abb. 69
Baranyai, Ferenc 320
Bardocz, Lajos 203
Bautz, Timo 21
Beerten, Maria 2
Behrens, Gertie 22
Benca, Igor 227
Benes, Karel 228, Abb. 37
Benkel, Utz 23
Benoit, Jocelyne 157
Besedin, Oleg W. 295
Bialkowski, Jan 170
Bialoszewski, Tomasz D. 171
Bietz, Klaus 24
Blumkin, E.L. 296
Bojan, Klancar 154
Bojanowska, Elzbieta 172
Borovsky, Borivoj 229
Bosenko, Gregori 297, Abb. 61
Braspennincx, Willy 3
Brojboiv, Gabriel 204, Abb. 45
Broz, Robert 230
Budynkiewicz, Tadeusz W. 173
Büntnix, Jos. 4
Bugan, Zdenek 231
Busch, Harald 25
Busch, Wilhelm M. 26, B 15
Capova, Hana 232, Abb. 43
Cerny, Josef 233
Cieslak, Wojciech 174
Conrad, Hans 27
Coppieters, Jan P. 5
Costa, Teresa 225, Abb. 52
Cotugno, Teodoro 134
Cramer, Carel M.W. 159
Dabrowski, Mieczysław 175
Damerau, Dietmar 28
Denes, Molnar 205, Abb. 28
Dobriceanu, Elena C. 206
Dolezel, Martin 234, Abb. 57
Dolezel, Vladimir 235, Abb. 53
Dornescu, Eugen 207
Drazek, Jaroslaw 176, Abb. 49
Drinek, Martina 121
Druzycki, Jerzy 177, B 26
Dudek, Josef 236, Abb. 42
Dürr, Angelika 29
Dumitru, Christian 30
Dusik, Dr. Josef 237
Dvorakova, Milena 238
Entler, Milan 239
Failoni, Alda 135
Farago, Bela 31
Feichtinger, Leopold 165, Abb. 48
Felix, Karol 240
Feng Ying 74
Finke, Thomas 32
Fuksa, Zdenek 241
Gao Hua 75
Gauda, Alfred 178
Gehring, Karl Hans 33
Ghinea, Magda Paun 208
Giatti, Remo 136
Götz, Matthias 34
Goovaerts, Lea 6

DEMOKRATISCHER VERBAND
DER UNGARNDEUTSCHEN
MAGYARORSZÁGI NÉMETEK
DEMOKRATIKUS SZÖVETSÉGE

Budapest VI., Nagymező u. 49/I.
Postanschrift/Postacím: 1396 Budapest, Pf. 485.
Telefon: 126-259; 116-423

Ikt.sz.: 57o-I/3
Ügyintéző: Priegl Brigitta

Bánsági András
BUDAPEST
Sobieski u. 4o.
1o96

Kedves András!

A Képzőművészeti Szekció vezetőségi tagjává választásodhoz gratulálok. Kívánom, hogy együttműködésed a szekció elnökével és szövetségünk Titkárságával gyümölcsöző legyen.

Baráti üdvözlettel:

Hambuch Géza
főtitkár

Budapest, 1987. május 14.

78 5591 – FNYV 1

HALÁSZAT

XXX. évfolyam 6. szám 1984. november—december

Szerkesztőség: 1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11.
Kiadóhivatal: 1959 Budapest VIII., Blaha Lujza tér 3. Telefon: 343-100

BÁNSÁGI ANDRÁS METSZETEI A HALAKRÓL ÉS A HALÁSZATRÓL

Bánsági András grafikusművész 1914-ben született Temesvárott. Családja, a Prokker-dinasztia híres nyomdászfamília volt, így Bánsági András édesapja kispesti grafikus-nyomdász műhelyében becsülettel megtanulta a nyomdász- és grafikusmesterség minden törvényét, titkát. Első mestere Szini Zoltán festőművész volt Budapesten; mesterlevelet szerzett tervezésből, sokszorosításból, tipográfiából. Diplomáját az Iparrajziskolában színjelesen szerezte meg 1934-ben, utána Vesztróczy Manó professzornál képezte magát. Több évtized óta a magyar reklámgrafika egyik kimagasló alkotója. Minden műfajban jártas, számtalan egyéni és kollektív kiállításon vett részt, több díjat nyert, kétszer kapta meg Milánóban a Nagy Diplomát.

Életének, művészetének halászélményeire így emlékezik: „Gyermekkoromban elég sokat böklásztam a fonyódi halászkikötőben, a balatoni halászflottila bázisán, ahol tágranyílt szemmel figyeltem ezt az ősi foglalkozást: a kifutást, a halak osztályozását, a háló teregetését és szárítását. Anyám gyakran kivitt oda, amikor befutott zsákmányával a flottila. Ilyenkor kosárral mentünk, az osztályozáskor mindig kaptunk halat. Babérlevélnek hívták a keszeget, nemes halaknak számított a fogas és a süllő, ezeket külön kosarakba rakták." Egyik metszetén pontos mozdulattal örökíti meg az egykori „Fonyódi halászok" erőfeszítéseit, ahogyan húzzák a hálót, s vele a halat bárkájukra. A távolban látszik a Badacsony is, s csigaalakú felhők; öt férfi, öt halász küzd a halért. Másik lapján a „Halvonulás" látható. Három szinten úsznak a halak egymás felett — rajzolatuk esztétikusan stilizált —, s a felszín is látszik erős hullámokkal, sirályokkal, a lebukó nappal. A „Horgászok" ketten vannak: meredten figyelik a vizet, botjuk és a zsinór ívben hajlik a víz fölé. Kalap, sapka van rajtuk, köröttük sás, nád, s a felsejlő hullámok halalakúak — immár nemcsak a víz fodrozódását érzékeltetik, hanem a horgászok halvágyát is.

A halételek szeretete okán meséli Bánsági András Bajcsy-Zsilinszky Endréről: „A harmincas évek elején, mint az Iparrajziskola növendéke, kaptam egy szép feladatot Papp Endrétől a kispesti Gödör vendéglő szálkanélküli halászléjének rajzi propagálására. Tízezer példányban készítettem (a MÁV minden vasúti kocsijában ott díszelgett). Apám igen jó barátságban volt nemcsak a Papp családdal, hanem Bajcsy-Zsilinszky Endrével is, aki többször kijárt hozzánk. Egy alkalommal hárman mentünk ki a Gödörbe, egy jó szálkanélküli halászléra. Papp Endre száz pengőt ígért, ha egy szálkát is találunk a halászlében, de sem apám, sem Bajcsy-Zsilinszky Endre, de én sem találtam egyet sem."

Losonci Miklós

Halvonulás

Fenyódi halászok

Horgászok

Eredeti példány

BUDAPESTI ÉS PEST MEGYEI GABONAFORGALMI ÉS MALOMIPARI VÁLLALAT

GAMV

IGAZGATÓ

Budapest, 1987. július 24.

Ügyintéző: Juhász N. András
Telefon : 135-280/155 mell.

B Á N S Á G I ANDRÁS
grafikusművész

B U D A P E S T

Tisztelt Művész Úr!

Mindenek előtt szeretném megköszönni vállalatunk vezetése és dolgozói nevében, hogy művével hozzájárult a

" KENYÉR A KÉPZŐMŰVÉSZETBEN "

című kiállításunk magas erkölcsi sikeréhez. Külön örömünkre szolgál, hogy az anyagot, közöttük az Ön alkotását is bemutatták többször és több helyen is Budapesten, továbbá Budaörsön, Budakeszin, Cegléden és más helyeken, - nagy sikerrel.
A tárlattal több alkalommal foglalkozott a sajtó, a rádió és a Magyar Televízió is.
Most, hogy véget ért e nagyszabású tárlatsorozat, szeretném megköszönni szíves részvételét a kiállítás sikerében.

Nagyrabecsülésünket és köszönetünket fejezzük ki a vállalatnak adományozott képekért, mellyel hozzájárult vállalati központunk esztétikusabbá tételéhez.

A közadakozással kapcsolatos szerződést elkészítjük.

Egyben tisztelettel meghívom az 1988. évi üzemi tárlatunkra és kérem, hogy óhaja szerinti képével vegyen részt kiállításunkon.

Tisztelt Művész Úr!

Szeretnénk kapcsolatunkat folyamatossá tenni.
Hagyományaink szellemében az idén augusztus 20-án Szöllősy H. Eta festőművész anyagát mutatjuk be önálló tárlaton, Ő is részt vett 1986-ban a "Kenyér a Képzőművészetben" c. kollektív kiállításon.

Végül ezúton értesítem, hogy alkotását 1987. szeptember 1-e és 25-e között vállalatunknál átveheti, vagy kívánságára - az Ön által megadott időpontban - címére visszaszállítjuk.

Jó egészséget, további sok sikert kívánok alkotó munkájához, részvételét megköszönve a további együttműködés reményében

köszönti Önt:

Boros András

Sz. Ny. Gyál – 87-141

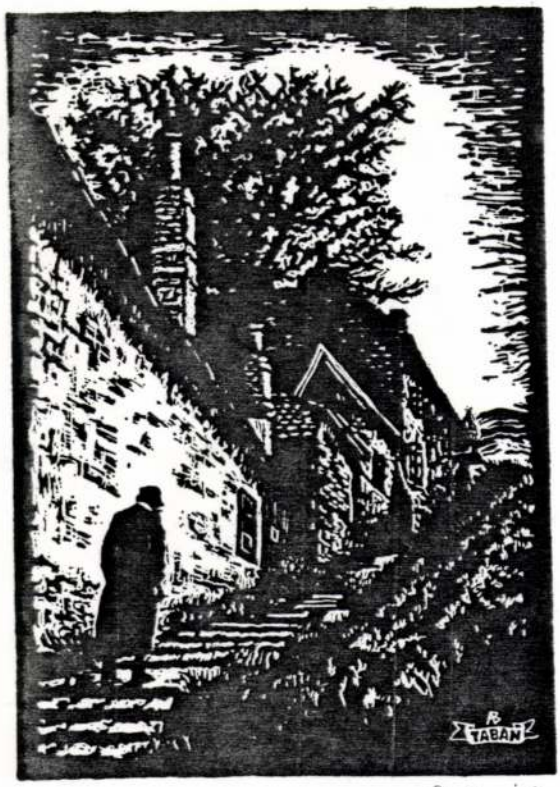

BÁNSÁGI ANDRÁS
GRAND DIPLOMÁS
GRAFIKUSMŰVÉSZ

Nosztalgiával gondolok vissza a felejthetetlen romantikus Tabánra, ifjuságom szép emlékeire.

A 2o-as évek végére, de különösen a 3o-as évek elejére, mikor bontása már megkezdődött. Magam az "Iparrajziskola" grafikus növendéke voltam és Szatmáry István tanár ur vezetésével, szombat délelöttönként ide jártunk rajzolni, festeni, gyakorlásképpen. Majd később az Iparmüvészeti főiskolával Haranghy Jenő vezetésével az akkor már haldokló Tabánba az utolsó csákányvágások és romok megörökitésére.

Egyesek szerint a Tabán, Budapest szégyene, patkányfészek volt. Nem osztottam a véleményüket. Nekem ifjuságom legszebb romantikus emléke, szépsége. Lehetett volna - Bécs mintájára - Grinzing, Práter, Hietzing vagy ragyogó "Heuriger, sok kis kocsmákkal, mint ahogy Tabán volt hajdanában. De Tabánt értelmetlenül lebontották, de emléke mindannyiunk szivében örökké élni fog ! EMLÉKEZZÜNK REÁ !

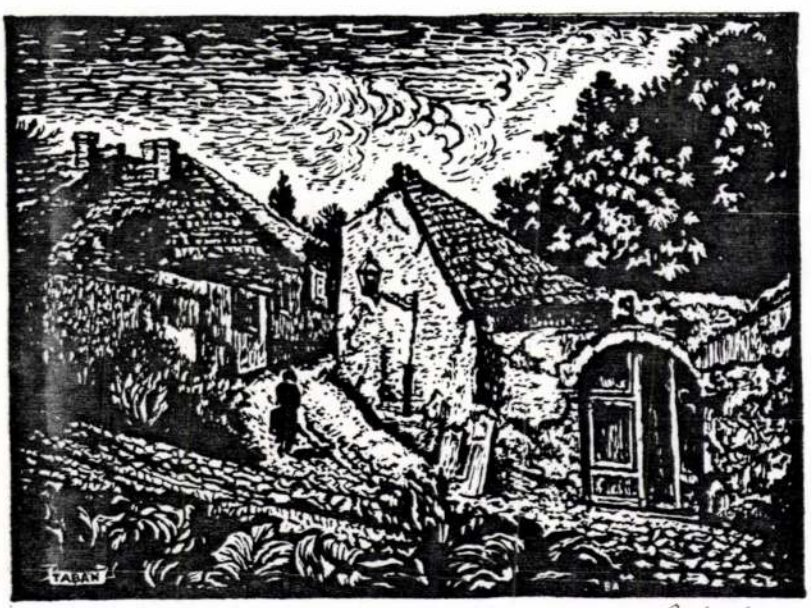

ZSILINSZKY
BAJCSY ☆ ENDRE
EMLÉKEZETÉRE
1886
1944
BÁNSÁGI ANDRÁS

FECIT
Bánsági András

P R O M E M O R I A

Több mint félévszázados művészi pályafutásom alatt még nem fordult elő, hogy kizárjanak egy pályázatról, egy nyilvános orsz. kiállitásról. azonvaló résztvételből, mint ahogy ez a VIII. Balatoni Kisgrafikai Biennalén történt Tihanyban.

Pedig erre a pályázatra és kiállitásra a VI. a VII. kiállitáson valamint a WEIMARI XX. Világkiállitáson és más nemzetközi kiállitásokon való sikeres szereplésem után hivatalosan irásban és személyesen is meghivtak.

Megfosztották a részvételtől - anélkül, hogy megnézték volna alkotásaikat a budapesti FERY ANTAL, a debreceni VÁRKONYI KÁROLY, a ceglédi Nagy LÁSZLÓ LÁZÁR, a pécsi VARGA ANTAL és a budapesti BÁNSÁGI ANDRÁS grafikusművészeket, minden indokolás nélkül. Nevezettek a ma élő kortárs művészek élgárdájába tartoznak és nemcsak hazánkban, hanem világszerte is elismert grafikusok és e müfajnak kiváló művelői.

Sajnos hazánkban a művészet nem szabad. A hatalom megrontja az embereket, igy az egyes zsüritagokat is, akik monopol helyzetben vannak. Némely zsüritag mint a légy rászáll művedre és bepiszkitja azt.

Ez az eljárás nemcsak antidemokratikus, hanem egyenes megcsufolása volt nagy költönk emlékének, akinek nevében /Nagy László/ ezt a kiállitást és pályázatot meghirdették és megrendezték.

Meddig még-e szörnyü magyar átok, mely először elismer, felemel, majd megtapos, megaláz, meggyaláz, majd halálod után ismét elismer, felmagasztal.

De amit az irigyek, a kiskirályok, a hatalmonlévők nem tudnak elérni agyonhallgatással, mellőzéssel és egyéb csinytevésekkel, azt helyettük szép csendben elvégzi a rák és az infarktus. Lehet, hogy ezt is akarják?

Ezekkel a speciális magyar művészeti anomáliákkal ideje lenne már végre foglalkoznia a "NÉPI ELLENŐRZÉSI BIZOTTSÁGUNKNAK " is !

Bánsági András

Utóirat:

Talán nem véletlen az sem, hogy a IX.Balatoni Kisgrafikai Biennáléra szóló meghivást is csak a lejárat elötti pár nappal kaptam kézhez, igy természetesen készülni sem tudtam reá. Ebből logikusan következik, hogy ezen kétévenként megrendezésre kerülő Biennálékon többé nem veszek részt.

M. TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MÜVÉSZETTÖRTÉNETI KUTATÓCSOPORT
Hetényi Ágnes müvészettörténész

Budapest,I.
Uri-u.62
1250 Budapest,I. Ff.27

Az utóbbi időben keletkezett müvészeti eseményekről néhány db-t tisztelettel megküldök dokumentációs elhelyezésre.
Bp.1987 Augusztus 30

Üdvözlettel
Bánsági A.

MUNKA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK KÖZPONTI FOLYÓIRATA XXXVII. ÉVFOLYAM 4. SZÁM

87/4

Világnézet — kultúra — életmód

honban volt ugyan egy felnőttvezető is, az igazgató — *a Táncsicsban például a jó emlékű Hollósi Miklós* —, a tényleges irányítás azonban az otthontanács kezében volt. A szobák közösségei szövetkezetnek nevezték magukat, vezetőjüket titkosan választották. Ily módon azután a tisztaságtól, a rendtől az élelmezésig, a tanulástól a kulturális tevékenységig, a mozgalmi munkáig az otthon lakói mindent — közvetve vagy közvetlenül — *maguk szerveztek*. Meghatározták, ki mikor kap ruhát, vigyáztak a kezdetben szerény élelem igazságos elosztására, névre szólóan megállapodtak abban, hogy ki milyen könyvet olvas el, milyen feladatokért felelős. Éjszakákba nyúló vitákon döntöttek az új tagok felvételéről, számon tartották a botlásokat, számon kérték a renitenskedőket, és népbírósági tárgyalást hívtak össze, ha valaki súlyosan vétett az írott vagy a közösség íratlan törvényei ellen. Nem egy tanoncotthonban határidőt szabtak, hogy ki meddig köteles befejezni tanulmányait. Ha az imént e mozgalom legnagyobb erényei között a demokratikus önkormányzatot említettem, akkor most szeretném kiemelni egy másik vonását. *Az otthontanács, a népbíróság soha nem munkával, hanem a munka megvonásával büntetett.* Méghozzá úgy, hogy Makarenkót nem ismerte; vagy saját létével párhuzamosan ismerte meg.

Szavaiból ítélve igencsak pontosan érezhette funkciójából adódó feladatait, akárcsak *Koós Béla*, a szervezet titkára, *Magyar Miklós*, *Csapó András* meg a többi ifivezető.

— Székháznak az Ullman báró Bajza utcai palotáját kaptuk meg, zászlókkal vonultunk az „elfoglalására". Az épületet már kirámolták, szék, asztal se volt; a fürdőszobák viszont ott vártak minket. Ezeknek a tanoncoknak a többsége még életében nem látott ilyen fürdőszobát, s most kettő is feltárult előttük. Egy fekete és egy fehér. Nem hittek a szemüknek, nem hitték, hogy ilyen létezik. Azonnal kipróbálták. Nem volt az hivatal, nyüzsgéstől volt hangos az épület, jöttek-mentek a gyerekek. Tanfolyamokat rendeztünk, szemináriumokat, vitákat, kulturális versenyeket, s másnap folytattuk ugyanezt az otthonokban.

Később a tanoncotthonokat — és az önkormányzatot — államosították, a TIOSZ is feloszlott.

— Két év múlva a rádióhoz kerültem — mondja Sándor György. — Akkor nem volt még más öltözékem, az egyenruhában mentem be az új munkahelyemre. Megdöbbentek, ki lehet ez a *csodabogár* ...

Deregán Gábor

Bánsági András

Nyomdászból lett művész.

1914-ben született Temesvárott. Elvégezte az Iparművészeti Iskolát, Milánóban „Grande Diplomát" kapott. Ő a magyar kisgrafika mindenese, kiváló retusőr, reklámgrafikus, festőművész. Évtizedekig cselekvően tevékenykedett a nyomdászszakszervezet munkájában.

Grafikai sorozatokban, metszetciklusokban idézi a hazai tájat, s örökíti meg a kiemelkedő történelmi eseményeket, személyiségeket. Alkotói világa hatalmas enciklopédia, ezért is tartják őt korunk egyik krónikásának, századunk Tinódi Lantos Sebestyénjének, akinek szó, írás helyett a vonal és a szín beszédes csöndje a kifejező eszköze.

Losonci Miklós

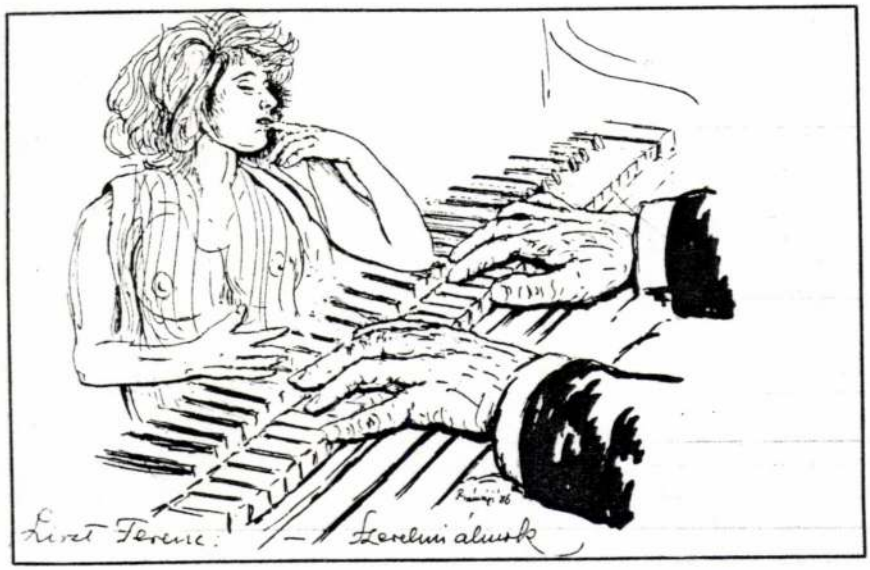

BÁNSÁGI ANDRÁS KÜLDETÉSE

Vonzó példa emelkedése, hiszen édesapja nyomdász volt, Ő grafikus. A mesterség művészetté lépett előre. A tehetség és a munka, ambició és szorgalom révén. Értékei igy nemcsak ténylegesek, hanem megérdemeltek.

A rajt Szini Zoltán és a Budapesti IPARRAJZISKOLA RÉVÉN BIZTOS ALAPOT ÉS INDITÉKOT ADOTT a kibontakozáshoz, igy Bánsági András teljesitménye egyenletes. A grafika mindenese. Jó értelemben az. Grafikus, festő, nyomdász és szobrász egy személyben, - jártas nemcsak az olaj, tempera, akvarell, pasztell, rézkarc, fametszet, linómetszet technikában, hanem kitünő exlibrisek készitője és jeles restaurátor.

Érdeklődési köre tág. Képein, metszetsorozataiban bemutatja a magyar táj és történelem állomásait,- a Hortobágyot, a Balatont, a nógrádi tájat és Budapestet, tárogatózó kuruc harcost és mohácsi busójárást. Több ezer lapja bejárja a kontinens határait is.- a multat és jelent, igy értelmezi Goethe, Schiller, Liszt Ferenc alakját,- mindent, ami emberi érték és méltó a megörökitésre. Igy válik grafikája a müvészet fontos szolgálatává, lexikális adatsorrá. Korrekten fogalmazza képi ábráit, melyek közérthetőek, igy ösztönöznek elmélyülésre. Müvelődési grafika ez, minden fontos nyomot felfedez, ábrázol,- igy menti meg a feledéstől. Feladatát azért tudja maradéktalanul megvalósitani, mert termékeny, rajzilag mindig tettre kész, minden apróságot fontosnak itél, és nem tür semilyen pongyolaságot a kifejezésben.

Megbizhatóak és egyenletesek értékei, s mivel népszerüsiti a kulturához kötött képi világot, annak értelmezését, kiséretét,- népszerü is. Joggal mondhatná bárki: Bánsági András a mai magyar képzőmüvészet közkatonája.

Alapozó érték, mindent képre alakit, melyet a kortársak nagyvonulaságból elhagytak.

Életmüve ezért tett és eredmény, nélkülözhetetlen küldetés!

Dr. Losonci Miklós
müvészettörténész
főiskolai docens

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus
III.

JUBILEUMI EMLÉKMAPPÁJA

A KBK megalakulásának — mint egyik alapitotagja — 25. évfordulójára

JELEN MAPPÁBAN OLYAN EXLIBRIS ÉS ALKALMI GRAFIKÁK VANNAK, AMELYEK AZ I -ÉS II. MAPPÁBAN NEM SZEREPELNEK.

TARTALOMJEGYZÉK

1	KBK Mikulás est 1982		x 3
2	KBK Mikulás 1983		x 3
3	KBK Mikulás 1984		x 3
4	BUÉK Kovács József	exl.	x 3
5	Dr.Losonci Miklós	exl.	x 3
6	95 Lehel öregfiuk találkozójára		x 3
7	Kislányunk Andrea nevet kapta		x 3
8	Mandulás János	exl.	x 3
9	Farkasgyepü Alkotótábor		x 3
1o	Losonciék életfája		x 3
11	Lovas kuruc		x 3
12	Balatoni halvonulás		x 3
13	Horgászok		x 3
14	Balatoni halászok		x 3
15	Cica		x 1
16	Egry József emlékére		x 3
17	Egry József in memoriam		x 3
18	Egry József Aranykapu		x 3
19	Mohácsra emlékezve		x 3
2o	Vitorlázók Tihany alatt		x 3

Készült 5o példányban, az eredeti dúcokról nyomva

No. 23

BÁNSÁGI ANDRÁS

grafikus

Temesvárott 1914 Január lo.-én született nyomdászcsaládban és ez meghatározta egész további életpályáját is. Családja az első világháboru után Budapestre költözött. Középiskolai tanulmányait is itt végezte. Első mestere Szini Zoltán festőművész, rajztanár volt, aki mint tehetséget 4 éven át különrajzon ingyen tanitotta.

A középiskola elvégzése után - az akkor oly nagymultu Székesfővárosi "IPARRAJZ-ISKOLA" GRAFIKAI fakultását végezte el 193o-34-ben szinjelesen és kitüntetéssel. Diploma munkáját is itt készitette el.

A már korábban is apja családi nyomdájában megszerzett szakmai-grafikai és mesterségbeli tudása mellett, még ujabb 4 éven át az esti alakrajzi órákat és tanfolyamokat látogatta Vesztróczy Manó és más neves főiskolai tanárokkal továbbképeztetve magát.

Tanulmányait most már dolgozva-alkotva folytatta a grafikai müvészetek majd minden ágában bel és külföldön. Közben a sokszorositó grafikában 3 mesterlevelet is megszerzett.

Éveken át volt a "GRAFIKA NYOMDA" és könyvkiadó vállalat tervező sokszorositó grafikus tipografusa. Később már mint jónevü, hivatásos és képesitett grafikus az "ATTILA NYOMDA RT" müszaki vezetője.

Eredményes grafikai munkásságát, valamint az egyre feljebb ivelő művészi pályáját több országos pályázat, világkiállitás magyar pavillonja, mezőgazdasági muzeum, néhány kiállitás és Milánóban a "GRAND DIPLOMA" kétszeri elnyerése is jelezte.

A gyakori behivások, valamint a 2. világháboru, majd az illegalitás a mintegy 15 évi művészeti és főiskolai tanulmányait is megszakitotta.

A felszabadulás után csakhamar az ország egyik legjobban foglalkoztatott alkalmazó és reklámgrafikát készitő művésze. Több könyvkiadó vállalat és igen sok/közel 100/ nagyvállalatnak tervezte bel és külföldi - főleg szines - export prospektusait, katalógusait, könyveit és grafikáit. A TERV-és KÖZGAZDASÁGI-JOGI Könyvkiadó vállalatnak 2o éven át volt szerződéses grafikusa. Közben a volt RAK. "AKADÉMIA" kinevezett topografus előadó tanára.

Ennek ellenére még mindig továbbképeztette magát. Igy többek között 1952-ben a Magyar Népköztársaság Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége által vezetett "BERON-KOREIN MÜVÉSZETI ANATOMIAI-BONCTAN" tanfolyamot is elvégezte.

Közben több nagy kiállitás társalkotója. Két alkalommal a F.T.I. kiállitásai, amelyeket a Szovjetunióban is bemutattak. Dolgozott a Budapesti Nemzetközi Vásáron, az Őszi Vásárokon is mint grafikus stb.

Mint szinedző, végezte a TRETYAKOV és ERMITÁZS festményeinek reprózását is.

Önálló kiállitása volt az NSZK-ban és Budapesten, grafikai munkásságának 5o. éves jubileuma alkalmából, valamint Pécsett két alkalommal.

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG KÉPZŐMÜVÉSZETI ALAP 1959-ben megalakult, amerikai konstruktiveretusmütermének egyik alapitó és törzsgárda tagja 1974-ig, nyugdijbameneteléig. Egyben az ország egyik legjobb konstruktiv retusőre és piktografusa.

BÁNSÁGI ANDRÁS sikereit elsősorban az alkalmazó u.n. funkcionális-sokszorositó grafikában érte el, mert mindig igényes technikai és magas művészi munkát produkált. Sokoldalu és igen gazdag alkotói életmü áll mögötte, de jelenleg is töretlenül alkot. A nyomtatásban megjelent grafikai munkái sok tizezerre tehetők. Megjelent könyvei, melyekben grafikai munkát végzett kisebb könyvtárravalót tesznek ki. Néhány grafikai munkáját muzeumaink is őrzik.

Mint korábban a szinek világában, a festészetben is megtalálta méltó helyét. Mint nyugdijas grafikus 1974-óta rendszeresen résztvesz kiállitásokon, sikerrel, eddig mintegy 6o alkalommal. Több országos pályázat dijazott és helyezettje. Számtalan kitüntető és elismerő oklevél birtokosa. Érdemes társadalmi munkás, Sztahanovista kiváló dolgozó és a szakma kiváló dolgozója. Számos társadalmi és közéleti szervezet tagja. A Szabadságharcos Szövetség egyik alapitótagja.

Néhány képzőművészeti szakkör alapitó és vezetőségi tagja is: RAK.BRE. MTSZ. FAKK-BHV. Magyar Reklámszövetség. DVU. és a KBK egyik alapitótagja 1959-óta stb.

Megjelent 1983-ban egy 4o lapból álló metszetgyüjteménye, amely bizonyitja kimagasló, szakmai, grafikai és jeles művészi képességeit.

Az idén 1984-ben tartja a "BÁNSÁGI NYOMDÁSZDINASZTIA" 13o éves évfordulóját, amelynek egyik képviselője Bánsági András grafikusművész.

Kortárs
Kmety Ferenc sk.
grafikusművész

A
KBK
AJÁN-
DÉKA
Ex
libris
PB

KBK
AJAN-
DEKH
'83
EX
LIBRIS

LEGSZEBB
ÜNNEPI
AJÁNDÉK
A
KBK
1984
EX LIBRIS

BUĆK
PF
1983
AB
KOVÁCS JÓSSEF

EX * LIBRIS
MŰVÉSZET TÖRTÉNET
DR.
LOSONCI MIKLÓS

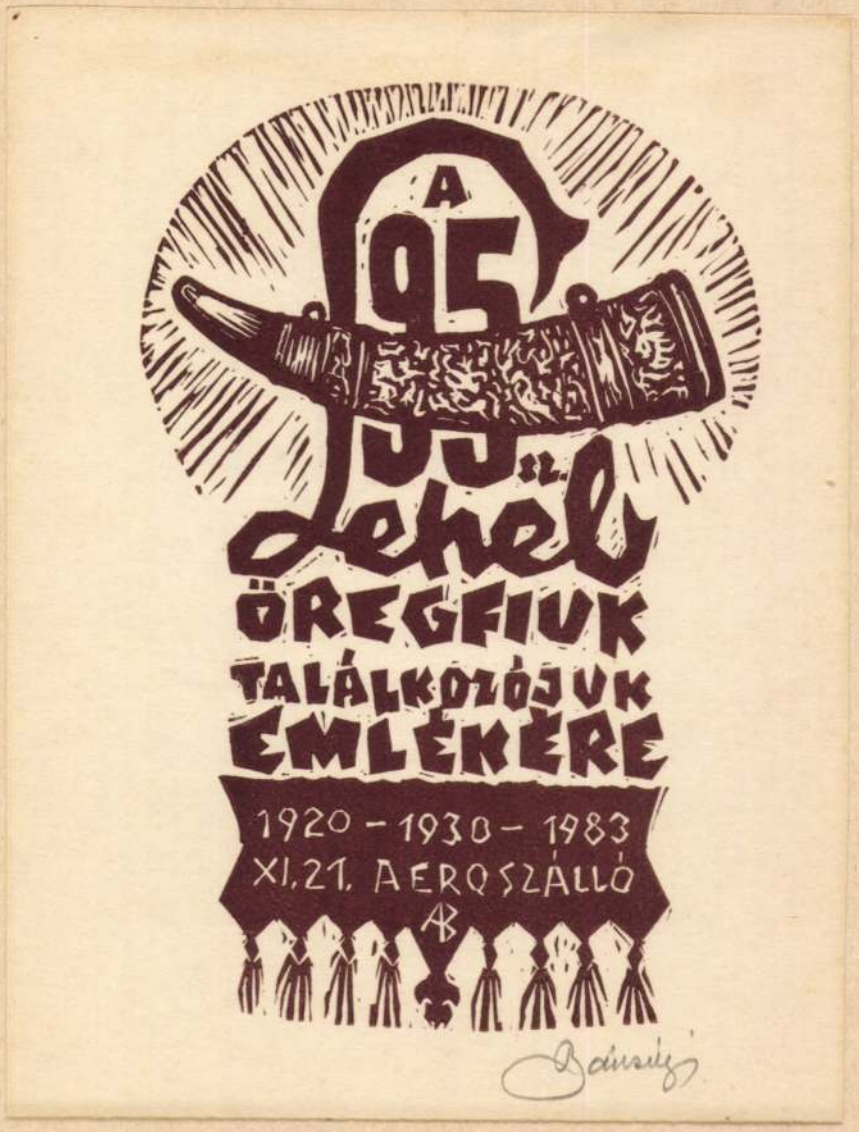
A
95
sz.
Lehel
ÖREGFIUK
TALÁLKOZÓJUK
EMLÉKÉRE
1920 - 1930 - 1983
XI. 21. AEROSZÁLLÓ
AB

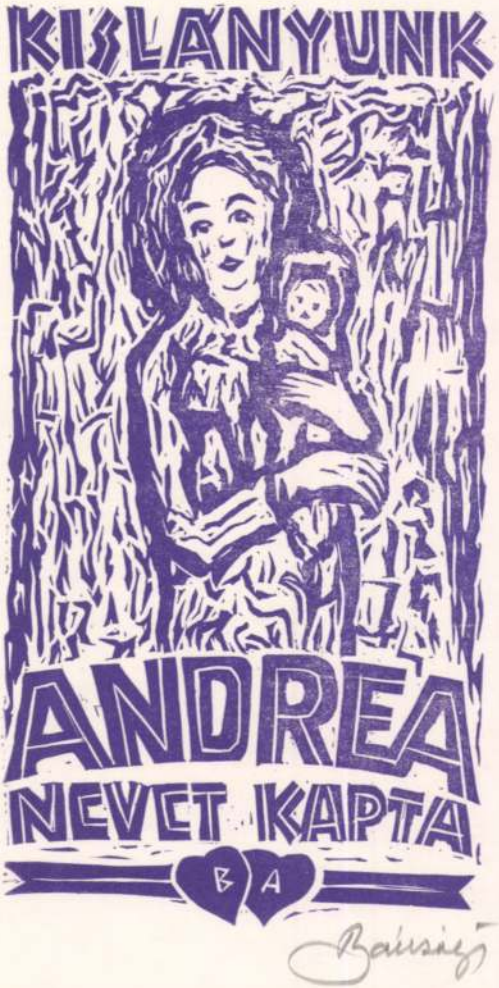
KISLÁNYUNK
ANDREA
NEVET KAPTA
B A

EX • LIBRIS
MANDULÁS JÁNOS

ALKOTÓTÁBOR
FARKASGYEPŰ
VIII 1 - 1983 - VIII 12
BOROSZLÁN
FOGADÓ

BÁLINT
FATIME
LAJOS
LOSONCIEK
ÉLETFÁJA

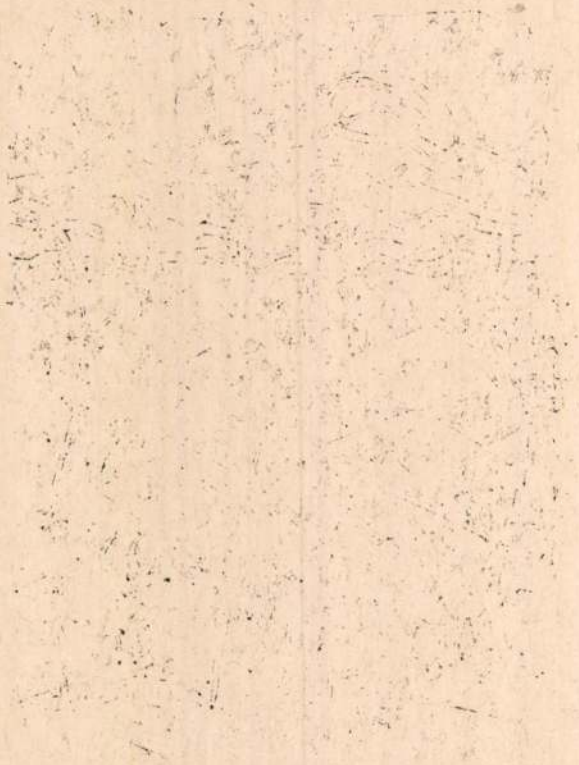

EMLÉKÉRE 1883-1983

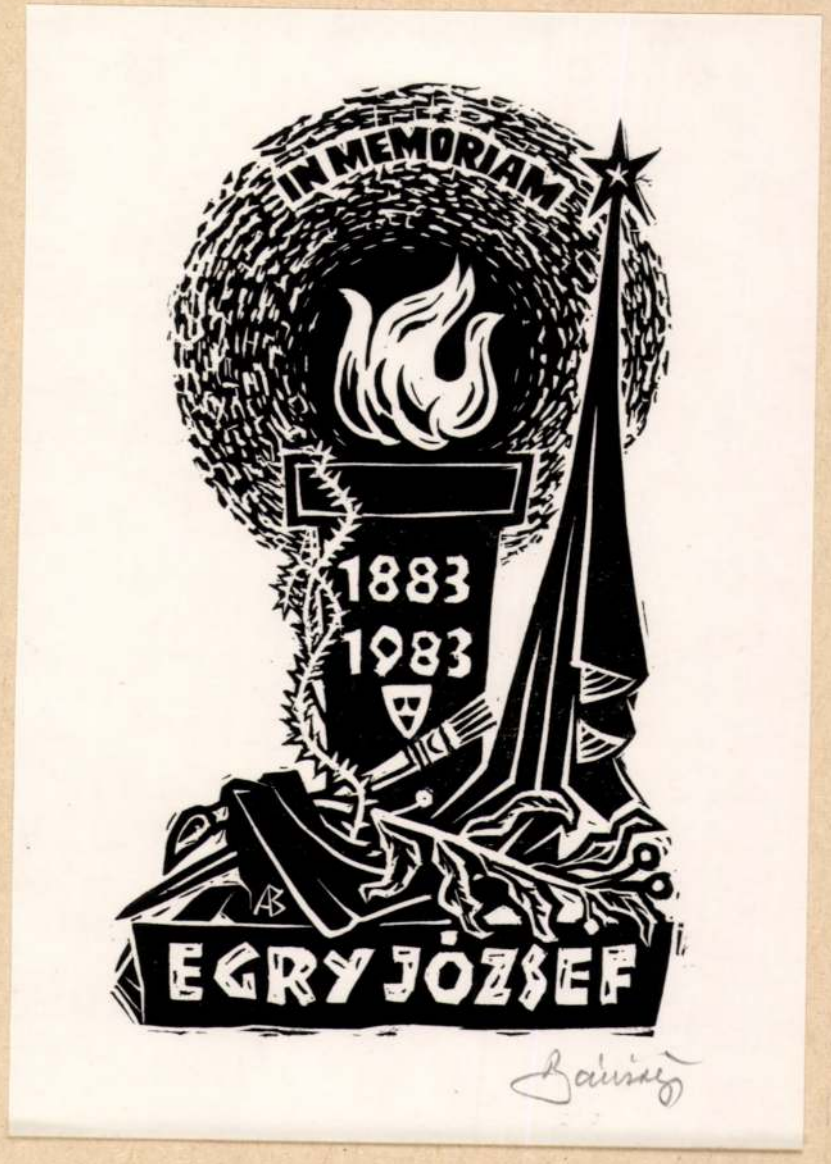
IN MEMORIAM
1883
1983
EGRY JÓZSEF

IN MEMORIAM
1883 - 100 - 1983

MO
HÁCS
15
26
EMLÉKEZZÜNK!

BÁNSÁGI ANDRÁS

JAPÁN GRAFIKÁI

Bánsági András egész élete, feszült, tartalmas ismerkedés a világgal, az élet új eseményeivel, a valóság minden rétegének szorgalmas grafikai megörökítésével. Most érdeklődése a japán kultúra irányában lendítette rajzi képzeletét, s képekkel hívta elő emlékeiből mindazt, amit a Távol–Keleti szigetországról tudott. Természetesen ehhez a rögzült irodalmi, vizuális élményanyaghoz új felismerések is társulnak, –kimonóban öltözött japán hölgy, a teaház megismétlődő szertartása hajló nővel, héttérképekkel, melyek felhőket, madarakat és a ki nem iktatható tájfőszereplőt,– a Fuzsijámát idézik. Különleges hangsúlyt kap a japán öltözék,– a szélesen hullámzó drapéria a szépségbe öltözött asszonyokon napernyővel, legyezővel. Megjelenik az elmaradhatatlan cseresznyevirágzás,– fűrtökkel és mosolygó japán lánnyal, – együtt a tavaszt szimbolizálják. Nem lenne teljes a kép, ha elmaradnának a japán gyerekek, a holnap feszülése bennük, –arcuk sugallja az örömöt ugyanúgy, mint a kőlámpások, melyek a japán kert idézetei, a japán kertté, mely művészettel fokozza a természetét. Mint mindig, ezúttal is lelkiismeretes megközelítéssel álmodta képpé azt a világot, mely most Bánsági András érdekli: Japánt, a japán életet, – jelenben kapaszkodó múltját, jövőbe lendülő jelenét, melyet emberi arcok és jelenetek összegeznek.

Losonci Miklós

Mitsui

三井泉個展

japán szobrászművész

Kiskunmajsa, 1986. május 15—20.

Bakallár

Bakallár József festőművész képei

BÁNSÁGI ANDRÁS

GRAND DIPLOMÁS grafikusművész

JAPÁN GRAFIKÁI

„JAPÁN NAPOK A BÉKE JEGYÉBEN"
című rendezvénysorozatra

A KIÁLLÍTÁS VÉDNÖKEI:

Dr. Romány Pál
a Bács Kiskun megyei MSZMP elsőtitkára

Dr. Gajdócsi István
a Bács Kiskun megyei Tanács VB elnöke

A kiállítást szervezte:

Dr. Vedres Ferencné
a Kiskunmajsa Tanács VB Művelődési Felügyelője

Bajor Giri Pillangó Kisanyany Ládor fiatmenye után 1939,
Bánsági Andor

A KIÁLLÍTÁS VÉDNÖKEI:

Dr. Romány Pál
a Bács-Kiskun megyei MSZMP elsőtitkára

Dr. Gajdócsi István
a Bács-Kiskun megyei Tanács VB elnöke

A kiállítást szervezte:

Dr. Vedres Ferencné
a Kiskunmajsa Tanács VB Művelődési Felügyelője

MITSUI SEN szobrászművész
és Bakallár József festőművész kiállítása
mellékleteként kiadja
a Kiskunmajsai Jonathán MGTSZ elnöke
Dr. Vedres Ferenc

FER Nyomda

BÁNSÁGI ANDRÁS

JAPAN GRAFIKÁI

Bánsági András egész élete, feszült, tartalmas ismerkedés a világgal, az élet új eseményeivel, a valóság minden rétegének szorgalmas grafikai megörökítésével. Most érdeklődése a japán kultúra irányában lendítette rajzi képzeletét, s képekkel hívta elő emlékeiből mindazt, amit a Távol–Keleti szigetországról tudott. Természetesen ehhez a rögzült irodalmi, vizuális élményanyaghoz új felismerések is társulnak, –kimonóban öltözött japán hölgy, a teaház megismétlődő szertartása hajló nővel, héttérképekkel, melyek felhőket, madarakat és a ki nem iktatható tájfőszereplőt,– a Fuzsijámát idézik. Különleges hangsúlyt kap a japán öltözék,– a szélesen hullámzó drapéria a szépségbe öltözött asszonyokon napernyővel, legyezővel. Megjelenik az elmaradhatatlan cseresznyevirágzás,– fűrtökkel és mosolygó japán lánnyal, – együtt a tavaszt szimbolizálják. Nem lenne teljes a kép, ha elmaradnának a japán gyerekek, a holnap feszülése bennük, –arcuk sugallja az örömöt ugyanúgy, mint a kőlámpások, melyek a japán kert idézetei, a japán kertté, mely művészettel fokozza a természetét. Mint mindig, ezúttal is lelkiismeretes megközelítéssel álmodta képpé azt a világot, mely most Bánsági András érdekli: Japánt, a japán életet, – jelenben kapaszkodó múltját, jövőbe lendülő jelenét, melyet emberi arcok és jelenetek összegeznek.

Losonci Miklós

A TORI ÉS KŐLÁMPÁJOK MIYAJIMÁBAN JAPÁN NŐLEGYEL

JÁSZSÁGI MŰSOR '86

JŰNIUS

Kivonat a teljes műsorfüzetből

36.-37.-oldal

Az ismeretterjesztő eszköztár új grafikái

Vass János: Háry János

Kádár György: Virágok
Orchidea
Növényzet
Téli csokor
Rózsák
Szobanövény

Bánsági András: Tárogatózó kurucvitéz
[redacted]
Lovas kuruc
„A nagyságos Fejedelem"
Pro libertate
Nagy Balogh János
Koós Károly
Lenin
Siklós — 1543
PARASZTUDVAR
Falusi utcarészlet
Tornácos ház
„Halászbástya"

A fenti grafikák kölcsönözhetőek az eszköztár nyitvatartási idejében:

hétfő: 8—15 óráig

kedd
csütörtök 14—19 óráig
péntek

JÁSZSÁGI MŰSOR '86

JÚNIUS

Kivonat a képes
műsorfüzetből
36.– 37.-oldal

Bánszegi András

Az ismeretterjesztő eszköztár új grafikái

Vass János: Háry János

Kádár György: Virágok
Orchidea
Növényzet
Téli csokor
Rózsák
Szobanövény

Bánsági András: Tárogatózó kurucvitéz
[redacted]
Lovas kuruc
„A nagyságos Fejedelem"
Pro libertate
Nagy Balogh János
Koós Károly
Lenin
Siklós — 1543
PARASZTUDVAR
Falusi utcarészlet
Tornácos ház
„Halászbástya"

A fenti grafikák kölcsönözhetőek az eszköztár nyitvatartási idejében:

hétfő: 8—15 óráig

kedd
csütörtök 14—19 óráig
péntek

A Városi Könyvtár, a Munkás- és Ifjúsági Ház, valamint a Helyőrségi Művelődési Otthon közös

Ünnepi könyvheti

rendezvénye

1986. június 2-án 16 órakor

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikusművész
kiállításának megnyitója
a Helyőrségi Művelődési Otthonban.

A kiállítást megnyitja:

Dr. Losonci Miklós művészettörténész.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

A Városi Könyvtár, a Munkás- és Ifjúsági Ház, valamint a Helyőrségi Művelődési Otthon közös

Ünnepi könyvheti

rendezvénye

1986. június 2-án 16 órakor

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikusművész
kiállításának megnyitója
a Helyőrségi Művelődési Otthonban.

A kiállítást megnyitja:
Dr. Losonci Miklós művészettörténész.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Japán színész

Cseresznye virágzás

Teaházban

MEGHÍVÓ

A természetbarátok VII. rendezvénysorozatára

Kiskunmajsa, 1986. május 15—20.

'86 III. 8

A Kiskunmajsai Természetbarát Sportegyesület és a városi jogú nagyközségi tanács vb művelődési osztálya, Hazafias Népfront városi jogú nagyközségi bizottsága

szeretettel meghívják Önt, kedves családját és barátait az 1986. május 15-től 20-ig tartó

„JAPÁN NAPOK A BÉKE JEGYÉBEN" című rendezvénysorozatra

Rendezvényünk védnökei:

— **dr. Romány Pál,** az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Bács-Kiskun megyei pártbizottság első titkára.

— **dr. Gajdócsi István,** az Elnöki Tanács tagja, a Bács-Kiskun Megyei Tanács elnöke

Rendezvények: — az Ifjú Gárda Művelődési Központ termeiben
— Kiskunmajsai Helytörténeti Múzeumban

KIÁLTÁS

Zelk Zoltán

A béke
nem gyávák odvas menedéke,
de a szabadság televénye,
amit felszánt munkánk ekéje,
váljék termővé ezer évre!
Ezért írjuk most földre, égre,
hegyekre, tengerek vizére,
a mindenség mennyezetére.
Zuhogjon hát lángolva, égve
sugárzó négy betűdnek fénye

BÉKE!

A „Béke" jegyében köszöntjük Önt a VII. Természetbarát találkozón. Rendezvényünket az előző évek találkozóihoz hasonlóan nemzetközi jelleggel tartjuk. Ez évben a II. világháborúban sokat szenvedett népének művészetével találkozhat a kedves látogató.

Japán napok kiállításai

Kiskunmajsa

Mitsui Sen szobrászművész márvány és bronz szobrainak kiállítása
Origami — papírhajtogató művészetének bemutatója.
Bakallár József festőművész japán tárgyú festményeinek és dokumentációs anyagának kiállítása.

Bánsági András grafikus japán grafikáinak bemutatója.

„BONSAI" egyesület „BONSAI" bemutatója.

Kereszty Kornél „Ikebana" bemutatója.

Szórakaténusz Múzeum: Japán játékok bemutatója.

Megyei Moziüzem: Japán filmek plakátjainak bemutatója.

Megyei könyvtár: Japán tárgyú könyvgyűjteményeiből bemutató

Kiállítások:

Kiskunmajsa Ifjú Gárda Művelődési Központ termeiben,
valamint a
Kiskunmajsai Helytörténeti Gyűjtemény termeiben

Belépődíj: Felnőtteknek: 5,— Ft
14 éves korig: 3,— Ft

Japán napok

Kiskunmajsa

Programok

Május 15. csütörtök

15 órától térzene a Művelődési Központ előtt, közreműködik:
Munkásőrség Kiskunfélegyházi zenekara

16.30-kor a VII. Természetbarát Napok megnyitása
Megnyitja: **dr. Molnár Béla,** a Hazafias Népfront
Országos Tanácsának titkára

Kiállítások megnyitója:

A művészek munkásságát ismerteti:
dr. Losonczi Miklós művészettörténész

Közreműködik: Bodor Tibor színművész „Föld fiai" c. előadásával
és Tegzes Miklós előadó

17 órakor: „Bonsay" és „Ikebana" filmvetítés és előadás
közreműködik: Sóspataki Ferenc
Kalocsa Endre
Kereszty Kornél

18 órakor: „Háborúban nőttem fel" japán film díszbemutatója.
Belépődíj egységesen 30,— Ft.

20 órától: az „Akác" vendéglőben keleti ételek kínálata.

Asztalfoglalás bejelentési sorrendben biztosított.

Szakács: a nemzetközi gasztronómia nemes hazai képviselője,
Facsar Sándor mesterszakács, aki 16 országban képviselte a
magyar konyhaművészetet.

Japán napok

Kiskunmajsa

Május 16., péntek

10 órakor: Aladdin és a csodalámpa (Japán film)

gyermekeknek belépő: 7,— Ft

Kiállítások megtekintése mindennap 9 órától 20 óráig.

15 órakor: Ismeretterjesztő előadás filmvetítés
Körutazás Japánban címmel . . .

16 órakor: Képzőművészet Japánban

Előadás és filmvetítés

Előadó: Bakallár József festőművész

19 órakor: Narajama balladája című mozi előadás

Belépődíj az előadásokra:

felnőtteknek: 20,— Ft

ifjúságnak: 10,— Ft

20 órakor: az „Akác" vendéglőben Keleti ételek kínálata és közben műsorszolgáltatás. Fellépnek neves művészek és táncdalénekesek.

Az eredeti kínai evőeszközökkel terített asztal mellett legyen vendégünk (az evőeszközöket emlékül az Ön rendelkezésére ajánlja a rendezőség.)

Japán napok

Kiskunmajsa

Május 17 szombat

10 órakor: Origami — papírhajtogatás művészetének bemutatója

Bemutatja: Mitsui Sen Origami művész

15 órakor: „Bonsai és ikebana" filmelőadás és bemutató

Közreműködik: Kalocsa Endre, Sóspataki Ferenc, Kereszty Kornél

16 órakor: Karate művészete (japán film)

17 órakor: Karate bemutató

Belépő felnőtteknek: 20,— Ft

gyerekeknek: 10,— Ft

18 órakor: Egyszarvú. Japán rajzfilm

Belépő: 10,— Ft

Művelődési Ház előtt 20 órától U t c a b á l

22 órakor: T o m b o l a

A rendezvénysorozat ideje alatt a helyi ÁFÉSZ kelet áruit mutatja be helyszíni vásárlási lehetőséggel a Műv. Központ előterében.

Japán napok

Kiskunmajsa

Május 18 vasárnap

10 órakor: Origami = papírhajtogatás művészetének bemutatója

Bemutatja: Mitsui Sen Origami művész

16 órakor: Ismeretterjesztő előadás, film

Egy japán család élete

Ikebana bemutató (Kereszty Kornél)

17 órakor: Környezetvédelem Japánban és
„Bonsay" bemutató előadás (Sóspataki Ferenc
Kalocsai Endre)

18 órakor: Földrengés Tokióban c. film vetítése

Felemelt helyárral 30,— Ft

Ismeretterjesztő előadásokra: 10,— Ft

gyermekeknek: 7,— Ft

20 órától: Keleti ételek kínálata
A Magyar Szakácsok és Cukrászok Szövetsége által rendezett vacsoraesthez jó étvágyat és jó szórakozást kíván: Unger Károly elnök

*

17—18-ra virradóra „B É K E 8 6" túra a tájvédelmi területre, jelentkezés 17-én 17 óráig a Műv. Központ előtt, kiindulás 20 órakor.

Japán napok

Kiskunmajsa

Május 19 hétfő

10 órakor: Csizmás kandúr (japán film)

Belépődíj: gyermekeknek: 7,— Ft

16 órakor: a felfrissülés Japán módja ismeretterjesztő e. a.

Csizmás kandúr (gyermekeknek)

17 órakor: a legfejlettebb technológia

Előadásokra belépő: 10,— és 7,— Ft.

19 órakor: Super Express japán krimi filmelőadás

felemelt helyárral átl. 30,— Ft.

Ezúton mondunk köszönetet az évek óta támogató vállalatoknak, intézményeknek, társadalmi szerveknek és a rendezvénysorozaton megjelent kedves látogatóknak.

Természetbarát Sportegyesület
vezetősége

Japán napok

Kiskunmajsa

Május 20 kedd

10 órakor: Alap és középfokú oktatás Japánban, ismeretterjesztő előadás.

17 órakor: Himnusz a békéről — HELIKON irodalmi és zenei együttes műsora.

Fellépnek: Létay Klára
Békeffy Sarolta
Végi László
Galánthay Szabolcs

A japán rendezvénysorozat zárása.

19 órakor: Szerelmem, Hirosima c. filmelőadás.

Belépődíj: egységesen: 20,— Ft.

*

Keleti ételek kínálata csak *15—16 és 18-án* az „Akác" vendéglőben.

*

A Kiskunmajsai Helytörténeti Múzeumban az állandó kiállítás mellett fotókiállítás nyílik 15-én 15 óra 30 perckor.

Minden érdeklődőt szeretettel vár a gyűjtemény vezetősége.

GONDOLATOK

Saigyö Hoshi

Miként ha füstölög a Fuzsijáma,
a füstje szétrepül a lenge, kába,
szelekbe, s eltűnik a kék égen,
a gondolatjaimnak bús imája,
úgy tör ki és úgy vész is el hiába,
a messzeségbe mállva, névtelen.

HÓ

Ki no Tsurayuki

Halkan havaz
S hajunk legyezi a tavasz.
Mi e csoda? Mi ez a hó?
Nem föntről, az égből való.
Ez a tavasz szagos hava.
Virágzik a cseresznyefa.

Jajszó

Nikó Horiguchi

Bús és sötét szememben
örökre könny ragyog,
mivel sovány vagyok,
mivel japán vagyok,
mivel ember vagyok.

A „bonsay" növénykultúra ismertetése

Ez a növénykultúra a századforduló környékén került Japánból Európába, ahol ezer éves múltra tekinthet vissza.
A bonsai a legkülönbözőbb hangulatokat idéző formájával, méretekkel, színével szemet gyönyörködtető egyéni, élő műalkotás.

Nincsen két egyforma darab közöttük. Mindegyik az ember személyes alkotómunkájának az eredménye: az ember közvetlen kapcsolata a növénnyel. Az alkotó ember fantáziájának megfelelően alakítja a növényt, míg a növény biológiai adottságaival hozzásegíti az embert a bonsai jellegű élő művészi alkotás kialakításához, formálásához.

A bonsai növény alakításának a célja: kisméretű tálban, de maximálisan jól gondozott körülmények között kisméretű fák nevelése, alakítása saját elképzelésünknek, ízlésünknek megfelelő formára.

Ezek a növények idős korukra is csak igen kis mértékben növekednek, így különleges díszévé válnak a lakásnak, erkélynek, udvarnak, az ember közvetlen környezetének.
Hazánkban ezt a növénykultúrát néhány évtizede kezdték megismerni és növelni.

Sóspataki Ferenc

A virágrendezés művészete

A virágokat mindenki szereti, mert nemcsak a rózsa, a liliom vagy az árvácska szép, hanem szemünknek, szívünknek éppoly kedves a virágzó almafa vagy a nyári rét látványa. Szeretjük a virágot és szívesen díszítjük vele szobánkat, kuckónkat is. De a virág nemcsak díszítőelem, hanem arra is alkalmas, hogy gondolatainkat, érzéseinket kifejezze — ehhez azonban meg kell tanulnunk bánni vele, fel kell ismernünk „egyéniségét". Kereszti Kornél kiállításával, bemutatójával ebben lesz segítségünkre.

1942-ben született Balatonújhelyen. Végzettségét tekintve kertészmérnök, de oklevelet szerzett az Iparművészeti Főiskola Továbbképző Intézetben is. 1970-től 18 kiállítása volt Kollázsokból, „lebegő képekből", szobrokból — BIO ART stílusban. A BIO ART a természet elemeinek testközelbe emelését, s az alkotóművészet eszközgazdagítását jelenti.

Kereszty Kornél

F. k.: Dr. Vedres Ferencné műv. felügy. SE. elnök
86. 61755 Petőfi Nyomda, Kecskemét

A KIÁLLÍTÁS VÉDNÖKEI:

Dr. Romány Pál
a Bács-Kiskun megyei MSZMP elsőtitkára

Dr. Gajdócsi István
a Bács-Kiskun megyei Tanács VB elnöke

A kiállítást szervezte:

Dr. Vedres Ferencné
a Kiskunmajsa Tanács VB Művelődési Felügyelője

MITSUI SEN szobrászművész
és Bakallár József festőművész kiállítása
mellékleteként kiadja
a Kiskunmajsai Jonathán MGTSZ elnöke
Dr. Vedres Ferenc

Fotókat készítette:

B. Nagy Erzsébet és Hegedűs Csaba

FER Nyomda

A bonsai növénykultúra ismertetése

Ez a növénykultúra a századforduló környékén került Japánból Európába, ahol ezer éves múltra tekinthet vissza.

A bonsai a legkülönbözőbb hangulatokat idéző formájával, méretekkel, színével szemet gyönyörködtető egyéni, élő műalkotás. Nincsen két egyforma darab közöttük. Mindegyik az ember személyes alkotómunkájának az eredménye: az ember közvetlen kapcsolata a növénnyel. Az alkotó ember fantáziájának megfelelően alakítja a növényt, míg a növény biológiai adottságaival hozzásegíti az embert a bonsai jellegű élő művészi alkotás kialakításához, formálásához.

A bonsai növény alakításának a célja:
kisméretű tálban, de maximálisan jól gondozott körülmények között kisméretű fák nevelése, alakítása saját elképzelésünknek, ízlésünknek megfelelő formára.

Ezek a növények idős korukra is csak igen kis mértékben növekednek, így különleges díszévé válnak a lakásnak, erkélynek, udvarnak, az ember közvetlen környezetének.

Hazánkban ezt a növénykultúrát néhány évtizede kezdték megismerni és művelni.

Sóspataki Ferenc
Kalocsai Endre

A KIÁLLÍTÁS VÉDNÖKEI:

Dr. Romány Pál
a Bács-Kiskun megyei MSZMP elsőtitkára

Dr. Gajdócsi István
a Bács-Kiskun megyei Tanács VB elnöke

A kiállítást szervezte:

Dr. Vedres Ferencné
a Kiskunmajsa Tanács VB Művelődési Felügyelője

MITSUI SEN szobrászművész
és Bakallár József festőművész kiállítása
mellékleteként kiadja
a Kiskunmajsai Jonathán MGTSZ elnöke
Dr. Vedres Ferenc

FER Nyomda

BÁNSÁGI ANDRÁS

JAPÁN GRAFIKÁI

Bánsági András egész élete, feszült, tartalmas ismerkedés a világgal, az élet új eseményeivel, a valóság minden rétegének szorgalmas grafikai megörökítésével. Most érdeklődése a japán kultúra irányában lendítette rajzi képzeletét, s képekkel hívta elő emlékeiből mindazt, amit a Távol–Keleti szigetországról tudott. Természetesen ehhez a rögzült irodalmi, vizuális élményanyaghoz új felismerések is társulnak, –kimonóban öltözött japán hölgy, a teaház megismétlődő szertartása hajló nővel, héttérképekkel, melyek felhőket, madarakat és a ki nem iktatható tájfőszereplőt,– a Fuzsijámát idézik. Különleges hangsúlyt kap a japán öltözék,– a szélesen hullámzó drapéria a szépségbe öltözött asszonyokon napernyővel, legyezővel. Megjelenik az elmaradhatatlan cseresznyevirágzás,– fűrtökkel és mosolygó japán lánnyal, – együtt a tavaszt szimbolizálják. Nem lenne teljes a kép, ha elmaradnának a japán gyerekek, a holnap feszülése bennük, –arcuk sugallja az örömöt ugyanúgy, mint a kőlámpások, melyek a japán kert idézetei, a japán kertté, mely művészettel fokozza a természetét. Mint mindig, ezúttal is lelkiismeretes megközelítéssel álmodta képpé azt a világot, mely most Bánsági Andrást érdekli: Japánt, a japán életet, – jelenben kapaszkodó múltját, jövőbe lendülő jelenét, melyet emberi arcok és jelenetek összegeznek.

Losonci Miklós

A TORI ÉS KŐLÁMPÁJOK MIYAJIMÁBAN JAPÁN HÖLGGYEL

STICHTING EXLIBRISCONGRES 1986

TER VOORBEREIDING VAN HET XXIe INTERNATIONALE EXLIBRISCONGRES UTRECHT O.A.V. DE FISAE

PRESIDENT: PROF. DR. PHILIP VAN PRAAG
SECRETARIS/PENNINGMEESTER: W. K. DE BRUIJN, RA

Herr Andreas Bansagi
Sobieski U.40
H.1096 Budapest IX

Sehr geehrter Herr Bansagi,

Hiermit bestätige ich Ihnen den Empfanf Ihrer Exlibrissendung für die Kongressexposition. Auch im Nahme des staatlichen Museum danke ich Ihnen dafür ganz herzlich. Ich hoffe das Sie selber auch anwesend sein können. Bitte senden Sie dazu Ihr Anmeldungsformüler ein.

Mit herzlichen Grüssen

W.K.de Bruijn

Sekretar.

A Weimari 1984-es XX. Exlibris Kongresszuscn való sikeres szereplésem után az idén 1986-ban /2 évenként megrendezésre kerülő/ XXI. Nemzetközi Exlibris Kongresszust és kisgrafikai Világkiállitást a Hollandiai Utrecht városában rendezték meg. A kiállitásra meghivót kaptam, amelyre nemcsak kiállitási anyaggal, hanem személyes részvételre jelentkeztem. Igy 89 kisgrafikát, exlibrist küldtem el, azzal a megjegyzéssel, hogy a kiállitás után /tradicióknak megfelelően/ a holland Reichssamlung /Muzeum/ Mermannó Westreenianum tulajdonába mennek át, gyüjteményük gyarapitására. Az ajándékot meleghangu levélben megköszönték.

Sajnos, hogy a közbejött nagyarányu munkatorlódásom miatt kiutazni nem tudtam.
Vigaszom, hogy a kiállitáson 26 nemzet 214 müvésze munkáit állitották ki köztük a lo magyar között igen nagy számban az én munkáimat is sikerrel.

A Kongresszus döntése alapján : VISZONTLÁTÁSRA ! 1988-ban DÁNIÁBAN !

INZENDERS VOOR INTERNATIONALE EXPOSITIE

Hongarije (H)

Antal, Fery	Fehervari ut 7	1117 Budapest XI
Bakacsi, Lajos	Retek u. 5/A.X. 37	6723 Szeged
Bansagi, Andras	Sobieski u. 40	1096 Budapest
Csaba, Nagy	Academy of fine arts, Wipkoztarsasag 71	1062 Budapest
Csaba, Pasztor	Academy of fine arts, Wipkoztarsasag 71	1062 Budapest
König, Robert	Baross utca 21.V/2	1088 Budapest
Laszlo Klauzal, Anna	Tér 7 1 em 1	6720 Szeged
Nagy, Laszlo Lazar		2702 Cegled P F 1
Szabo, Laszlo	Dosza GY u. 14	4027 Debrecen
Varkonyi, Karoly	Blahane u. 4	4024 Debrecen

SECRETARIAAT: LEMNOSDREEF 2 3562 JK UTRECHT NEDERLAND TEL. 030-615974 POSTGIRO 4829536

BÁNSÁGI ANDRÁS

grafikusművész

tusrajzai

"Kenyér a képzőművészetben"

A Budapesti és Pest megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat

tisztelettel meghívja Önt

a

KENYÉR A KÉPZŐMŰVÉSZETBEN

c. kiállításra

augusztus 18-án 15 órára vállalatunk Vaskapu utcai kultúrtermébe
Bevezető szavakat mond: **BOROS ANDRÁS** igazgató
Megnyitja: **Nagy Sándorné** MSZMP Pestmegyei Bizottság Titkára
Tárlatvezetést tart: **Dr. Losonci Miklós** művészettörténész

A kiállítás szeptember 15-ig tekinthető meg munkanapokon 10 és 18 óra között

TARTALOMMUTATÓ

1 Beéret a buzakalász
2 Aratás régen
3 A kenyér szaggatása
4 A péknél
5 Kenyérszeletelés
6 Reggeli vajaskenyér
7 Izlik
8 Készül a tizórai
9 Jó ! De kifogja felvágni /kisunokám/
1o Reggelihez együtt a kis család
11 A falánk
12 A mindennapi kenyerünkért
13 Igy még jobb
14 Jó étvágyat
15 A kenyér ünnepe, Augusztus 2o

A Budapesti és Pest megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat

tisztelettel meghívja Önt

a

KENYÉR A KÉPZŐMŰVÉSZETBEN

c. kiállításra

augusztus 18-án 15 órára vállalatunk Vaskapu utcai kultúrtermébe
Bevezető szavakat mond: **BOROS ANDRÁS** igazgató
Megnyitja: **Nagy Sándorné** MSZMP Pestmegyei Bizottság Titkára
Tárlatvezetést tart: **Dr. Losonci Miklós** művészettörténész

A kiállítás szeptember 15-ig tekinthető meg munkanapokon 10 és 18 óra között

Szabadság MGTSZ Nyomda, Gyál – 86-345

KENYÉR
A KÉPZŐMŰVÉSZETBEN

Az Ács Károly Művelődési Központ

szeretettel meghívja

a

Kenyér a képzőművészetben

című kiállítás megnyitójára

Megnyitja:

dr. Losonci Miklós művészettörténész

Megnyitó:

1986. október 17. 16 óra

Helye:

Ráckeve Városi jogú
Nagyközségi Közös Tanács,
Tanácsterem

Nyitva:

1986. október 17-től 24-ig
hétköznap 8-tól 16 óráig

A „KENYÉR A MŰVÉSZETBEN" című kiállításra beküldött művek címjegyzéke

1.	ANTAL KÁROLY	Leány kévével			bronz
2.	BAKONYI MIHÁLY	Búzakalászok a domboldalom	67 X 77	1986.	olaj
3.	BÁNSÁGI ANDRÁS	Házi kenyér	50 X 60	1986.	olaj
4.	BÁNSÁGI ANDRÁS	Kenyér a művészetben	24 X 30	1986.	grafika
5.	BÁNSÁGI ANDRÁS	Sipőcz konyha	70 X 100	1952.	olaj (farost)
6.	BODNÁR EDE	Emlék	12 X 12	1986.	tusrajz
7.	BODNÁR EDE	Bün	18 X 13	1986.	vegyestechn.
8.	BODNÁR EDE	Öreg malom	12 X 12	1986.	tusrajz
9.	BREZNAY JÓZSEF	Búzakenyér	80 X 100	1986.	olaj
10.	BREZNAY ANDRÁS	Konyhasarok	70 X 50	1986.	olaj
11.	DILINKÓ GÁBOR	Aratás	70 X 50	1986.	tempera
12.	FEGYÓ BÉLA	Élet	45 X 50	1986.	olaj
13.	FEGYÓ BÉLA	Múló idő	40 X 60	1986.	olaj
14.	FEGYÓ BÉLA	Arspoetica	50 X 70	1986.	olaj
15.	FEGYÓ BÉLA	Az utolsó hajómalom	50 X 70	1986.	olaj
16.	FEGYÓ BÉLA	A mag ágya	60 X 80	1986.	olaj
17.	FEGYÓ BÉLA	Mindennapi kenyerünk	120 X 100	1986.	olaj
18.	GÁNÓCZY MÁRIA	Falusi KÖZÉRT	80 X 100	1986.	olaj
19.	HORVÁTH LÁSZLÓ	Apokaliptikus csendélet			olaj
20.	JUHÁSZ ERIKA	Uzsonna	65 X 46,2	1986.	akvarell
21.	KEREKES ANNA	A kenyér	30 X 40	1986.	olaj
22.	KEREKES ANNA	Túristvándi vízimalom	40 X 50	1984.	grafika
23.	KOSZTA ROZÁLIA	Csendélet kenyérrel	50 X 70	1986.	olaj
24.	LÓRÁNT JÁNOS	Asszony kenyérrel	80 X 100	1984.	olaj
25.	MEISZTER KÁLMÁN	A mindennapi	60 X 80	1986.	olaj (vászon)
26.	NÁDASDY JÁNOS	Tavasz	46 X 29		olaj (vászon)
27.	NAGY SÁNDOR	Dagasztó asszony		1986.	márvány
28.	PAPP ALBERT	Mező	70 X 90		tempera (vászon)
29.	PATAY LÁSZLÓ	Kenyérszegő	50 X 38	1984.	tempera
30.	REZI HORVÁTH ISTVÁN	Kenyércsendélet I.	62 X 52	1986.	olaj
31.	RUDOLF ÉVA	Kazalrakók	50 X 70	1984.	olaj (farost)
32.	SOMOGYI GYÖRGY	Augusztus			olaj (vászon)
33.	SZÁNTHÓ IMRE	Kalászok	50 X 70	1986.	tempera
34.	SZŐLLŐSI H. ETA	Csendélet	49 X 34	1986.	akvarell
35.	TAKÁCS ZOLTÁN	Életút	80 X 60	1986.	olaj
36.	TIMÁK ISTVÁN	Cím nélkül	33 X 14	1986.	kisplasztika
37.	TIMÁR JÓZSEF	Aratás	90 X 60	1986.	olaj
38.	Gy. VAD ERZSÉBET	Első falat kenyér	80 X 60	1986.	olaj
39.	Gy. VAD ERZSÉBET	Őseim darálója	50 X 70	1986.	olaj
40.	Gy. VAD ERZSÉBET	Nagybörzsönyi vízimalom	70 X 50	1986.	olaj
41.	Gy. VAD ERZSÉBET	Új kenyér	80 X 60	1984.	olaj
42.	VÁRKONYI JÁNOS	Honvágy	50 X 70	1986.	olaj
43.	WERBÁNSZKY ERNŐ	Új kenyér	75 X 95	1986.	üveg, fém
44.	ZSIGNÁR ISTVÁN	Nagyanyám asztala	26 X 39	1975.	olaj
45.	XANTUS GYULA	Az új kenyér ünnepe	60 X 80		olaj
46.	VECSÉSI SÁNDOR	Otthon	90 X 100		olaj
47.	BAZSONYI ARANY	Gondolatok a kenyérről			(grafika) I–II

A CÍMLAPON: XANTUS GYULA: AZ ÚJ KENYÉR ÜNNEPE

BÁNSÁGI ANDRÁS
VALLOMÁSA A KENYÉRRŐL

Másutt a kenyér gond, hiánya tragédia, nálunk természetes, hogy mindenki asztalára kerül. Jó termés, közepes termés, a magyar embernek jut kenyér, miközben a világ számtalan részében szükös a falat.

Bánsági András felmérte ezt a tényt és grafikai lapokkal idézi fáradhatatlanul ezt is. Fáradhatatlan a társadalmi szolgálatban s ezuttal rajzokkal ébreszti honfitársainkat a kenyér tiszteletére, mely népünk munkájának a gyümölcse: "ÉLET!" Lapjai alázattal telitettek. Megvilágitja a kenyér poézisét mindennapjainkban. Olyan részleteket is érzékeltet, melyekről nagy céljai teljesitése közben a grafika megfeledkezett. Ő e kis kenyér-ügyekről igazolja milyen óriások.

Azt, hogy nálunk Augusztus 2o,-a egyszerre Szent István államalapitó királyunk és alkotmányunk, az uj kenyér ünnepe, rögzitik rajzai. Azt is, hogy megérett a buzakalász, azt is, hogyan arattak régen. A folyamatot ábrázolja, honnan indultunk, meddig jutottunk, - szegénységtől a bőségig. -

Dokumentalista pontossággal fedi fel a pékség bensőségét, a kenyér "szaggatását", melyhez néprajzi emlékek is társulnak. A kenyérszeletelés ősi ünnepét, a gyerekek reggeli vajaskenyerét, életünk nyugtató környezetét, mely kenyér, - kenyér ! Vonalvezetése aprólékosan korrekt, - a tárgyi pontosságot lirai elemek is kisérik, - unokája merengő tekintete, mely mintegy érzékelteti, hogy a kenyér a család, a mindennapi élet alapszükséglete, távlata, összekötő hidja, a reggelek biztonsága, az esték áhitata.

BÁNSÁGI ANDRÁS rajzaival tisztességgel villantja fel e feledett vagy nem tudatos értékeket, fontos kincsünket a

" MINDENNAPI KENYERÜNKET!"

Dr.Losonci Miklós
művészettörténész
főiskolai docens

'86 Gánsági A.
"Beérett a burokrlány"

"Szálló a múltban!"

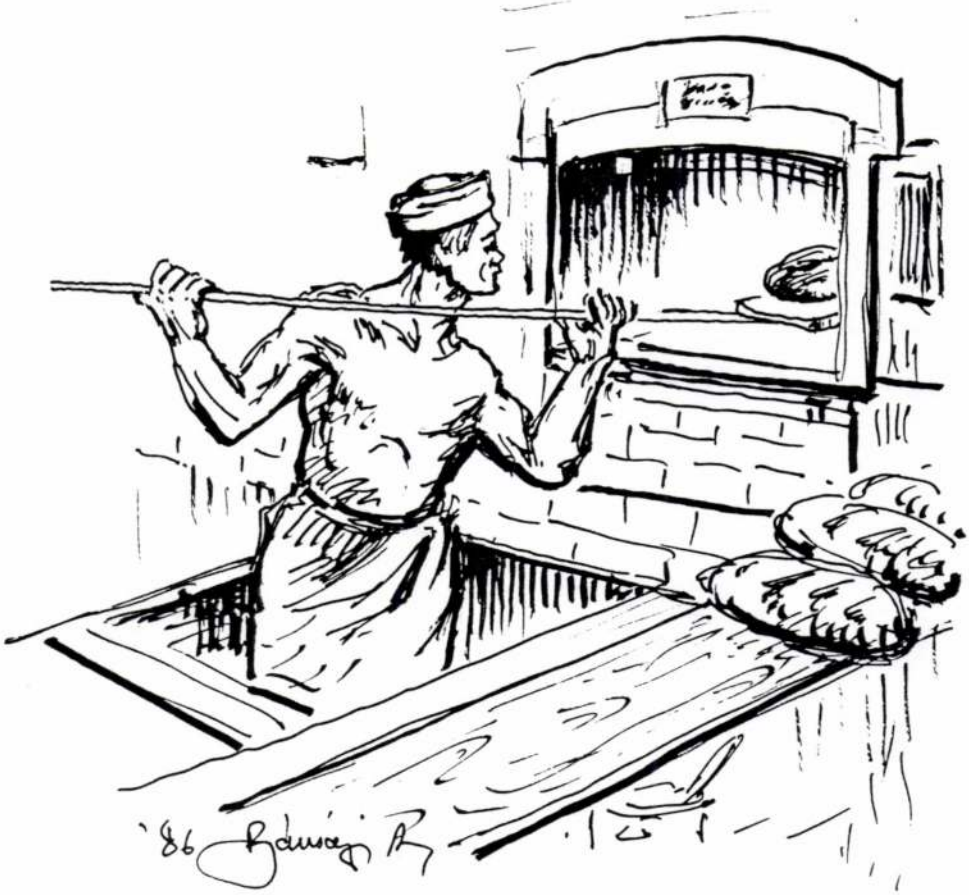

"A pierna"

Zámány '86

Bausaugi '86

Bárdi '86

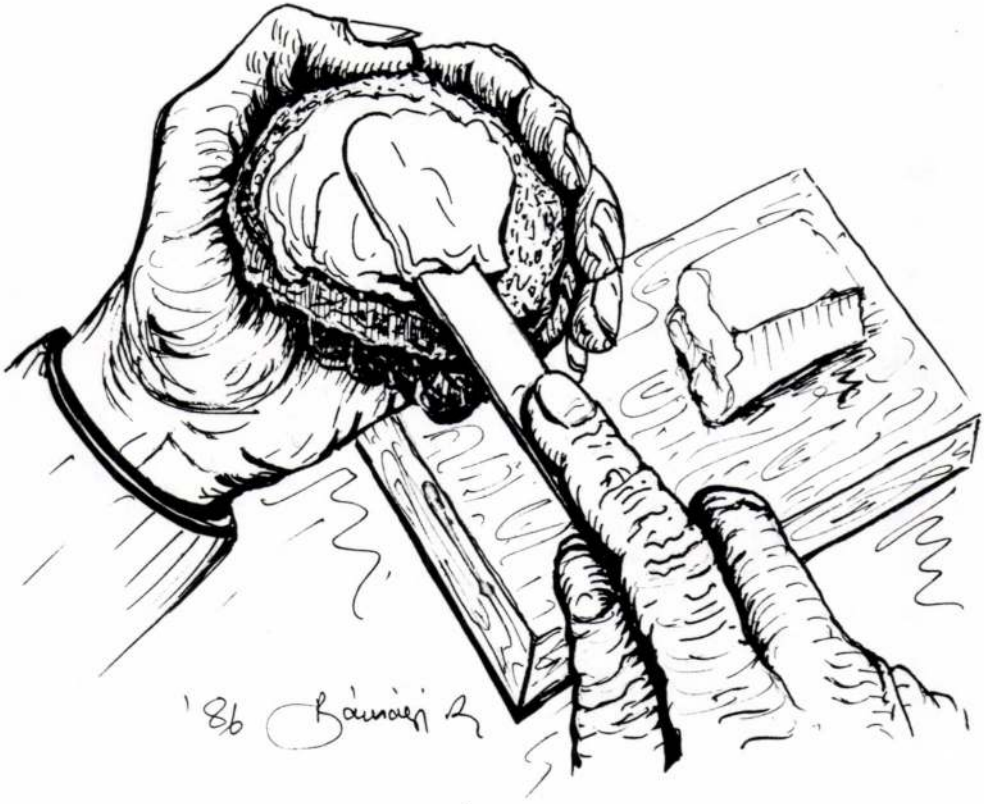

"Egy más föld"

Kenyér a képzőművészetben

"Augusztus 20. A kenyér ünnepe"

BÁNSÁGI ANDRÁS
KÜLDETÉSE

Vonzó példa emelkedése, hiszen édesapja nyomdász volt, Ő grafikus. A mesterség művészetté lépett előre. A tehetség és a munka, ambíció és szorgalom révén. Értékei így nemcsak ténylegesek, hanem megérdemeltek. A rajt Színi Zoltán és a Budapesti Iparrajziskola grafikai fakultása révén biztos alapot és indítékot adott a kibontakozáshoz, így BÁNSÁGI ANDRÁS teljesítménye egyenletes. A grafika mindenese. Jó értelemben az. Grafikus, festő, szobrász, nyomdász egy személyben, — jártas nemcsak az olaj, tempera, akvarell, pasztell, rézkarc, fametszet, linómetszet technikában, hanem jeles restaurátor és kitűnő exlibrisek készítője.

Érdeklődési köre tág. Képein, metszetsorozataiban bemutatja a magyar tájat és történelem állomásait, — a Hortobágyot, a Balatont, a nógrádi tájat és Budapestet, tárogatozó kuruc-harcost és mohácsi busójárást. Több ezer lapja bejárja a kontinens határait is. Liszt Ferenc alakját, — így értelmezi Goethe, Schiller és Bartókot, - mindent, ami emberi érték és méltó a megörökítésre. A múltat és jelent. Igy válik grafikája a művészet fontos segédszolgálatává, lexikális adatsorrá. Korrekten fogalmazza képi ábráit, melyek közérthetőek, így ösztönöznek elmélyülésre.

Művelődéstörténeti grafika ez, minden fontos nyomot felfedez, ábrázol, — így menti meg a feledéstől. Feladatát azért tudja maradéktalanul megvalósítani, mert termékeny, rajzilag mindig tettre kész, minden apróságot megfigyel, fontosnak ítél és nem tűr semmilyen pongyolaságot a kifejezésben.

Megbízhatóak és egyenletesek értékei, s mivel népszerűsíti a kultúrához kötött képi világot, annak értelmezését, kíséretét, — népszerű is. Joggal mondhatná bárki: BÁNSÁGI ANDRÁS a mai magyar képzőművészet értékes és kiváló művésze. Alapozó érték, mindent képre alakít, melyet a kortársak nagyvonalúságból elhagytak.

ÉLETMŰVE EZÉRT TETT ÉS EREDMÉNY, NÉLKÜLÖZHETETLEN KÜLDETÉS!

Dr. Losonci Miklós
művészettörténész
főiskolai docens

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus
1096. BUDAPEST IX., SOBIESKI JÁNOS U. 40
Telefon: 339-791

Bpest.,84.II.2o.

Dr. Barla Szabó László
művészettörténész urnak

B U D A P E S T,I.,
Uri-u. 62

Munkásságomra vonatkozó ujabb anyagot tisztelettel megküldöm a Művészeti Kutató csoport Lexikon részlegének dokumentációs elhelyezésre.

Tisztelettel

Bánsági

Budapest, 84. II. 20.

Dr. Maria Szabó László

Művészettörténész úrnak

HUNGARIST.I.
Uri-u. 62

Munkáscégemre vonatkozó ujabb anyagot tiszteletteI megküldöm a Művészeti Kutató csoport Lexikon részlegének dokumentációs alkalyzására.

Tisztelettel

Bánáti

BÁNSÁGI ANDRÁS

grafikai munkássága

Dr. Losonci Miklós
művészettörténész

1984

B Á N S Á G I A N D R Á S
GRAFIKAI MUNKÁSSÁGA

Nem véletlenül hangoztatta Tóth Árpád: "Irók kicsinyje, nagyja rajta csak", mert érezte, tudta, hogy minden müvészi ágazatra, minden rangu, értékü alkotásra szüksége van a társadalomnak. Ez nem kompromisszum az értékrendet tekintve, hanem az emberi közösség egyetemességének érdeke és szolgálata. Nem egy magaslat létezik és számtalan az ösvény, mely csucshoz vezet vagy csak egy pihenőhöz a szerpentin állomásain. A kisgrafika a vizuális köznyelv napjainkban eléggé elhanyagolt és eléggé fel nem ismert müfaja és közege egyben, - az általános közérzet egyik emelője, fokmérője egyben az önmegvalósulás egyik lehetősége, a fejlődés egyik árnyalata, atomja. Ahol az épitészet, a nagy irodalom, a freskó nem tud bekopogni, ott terem a kisgrafika és esztétikai egységeivel jószolgálatot tesz az embernek, egy négyzetméter és egy pillanat környezetvédelmét biztositja képpel, tiszta forrásból lendült uj energiával. Igaz, sejt a társadalomban, a képzőművészetben, de nélkülözhetetlen, mert szintén emberemesitő, rejtett szolgálat, névtelen, de tényleges.

BÁNSÁGI ANDRÁS ebbe a szellemi rajzcsapatba tartozik, a kisgrafika az otthona, őrhelye, startja, távlata. Ötven éve az, a müfaj hüséges katonája, mindenes szolgálattevője, hiszen 1934-ben végezte el az oklevél tanusága szerint kiváló szorgalommal és előmenetellel a budapesti IPARRAJZISKOLA sokszorositóipari, grafikai mesterképző szakosztályát és kiváló teljesitményéért az egész tantestület dicséretét érdemelte ki. Ezt a magasszintü szakmai felkészültséget a munka legjobb változatáért küzdő, alkotásszintig eljuttatott magatartást hiven mindvégig megőrizte. A szakma igy lett kivételes pillanatokban művészetté, munkája alkotássá,-örök jelenné. Téglát téglára helyezett, igy épült teljessé, véglegessé életművének grafikus-épitménye, sok-sokezer lapja, metszete typo-

grafikája, üdvözlő kártyája, ex librise, könyvterve, miniaturája, nyomdai tevékenysége, olajfestménye. Egy ujság se csak vezércikkekből áll, hanem apró napi hirekből, sokszor az olvasó ezt olvassa először; a legtöbb.

Bánsági András sok társával egyetemben a magyar képzőművészet kisgrafika osztagának vizuális hirügyeletese, - őrszolgálatát rendben, folyamatosan, hiányok nélkül, megbizhatóan végezte, végzi, - fontos küldetést vállalva, teljesitve a müfaj névtelen monografusaként.

1914-ben született Temesváron a Prokker nyomdászcsaládban. Első inspirációit Szini Zoltán festőművésztől kapta, aki négy esztendeig ingyenes különrajz-oktatásban részesitette tehetsége elismeréseként. Az Iparrajziskola kitüntetéses elvégzése után apja nyomdájában dolgozott, de nem mulasztotta el önmüvelését és továbbképzését fejleszteni Vesztróczy Hanó és több főiskolai tanár segitségével. Nagyon helyesen a szakmai müveletek kifogástalan elsajátitását tüzte ki célul, igy lett, lehetett három mesterlevél megszerzése után először a Bánsági nyomda és könyvkiadó tervező, sokszorositó grafikusa, a felszabadulás előtt az Attila Nyomda Rt. müszaki vezetője. 1945 után országos hirü alkalmazó reklámgrafikus lett. - közel száz vállalatnak tervezte belés külföldi prospektusait, katalógusait és két évtizedig a Közgazdasági és Jogi valamint Minerva könyvkiadó Vállalat grafikusmüvésze volt.

A müfaj fáradhatatlan mindeneseként alapitó tagja a Kisgrafika Barátok Körének, szinedzőként több szines kiadvány repróit tervezte, elismert retusőr és piktografus, a Képzőművészeti Alap retusmüterének egyik alapitó és törzstagja, innen ment nyugdijba 1974-ben.

Bánsági András most 7o éves, de töretlen, fiatal lendülettel dolgozik, számtalan kitüntető és elismerő oklevél birtokosa, kétszer nyerte el Milánóban a Grand-Diplomát. Mindez önmagáért beszél, az is

hogy müvei számtalan hazai és külföldi kiállitáson szerepelt, önálló tárlata nyilt az NSZK-ban, Budapesten és Pécsett. Mintegy több-tizezer rajza, alkalmazó grafikája, jele igazitotta széppé, nemesebbé a könyvkiadványok, prospektusok, katalógusok, oklevelek formátumát, s ez a szépészeti igazitás, a könyvek és egyébb kiadványok belső környezetének csönges körrekciója,- életmüve, ars poeticája. Ahogy önvallomásában irja: "AKlasszikus müvészet emlőin nöttem fel és mindig az élet megszépitésére törekedtem, de az egyre feljebb iveló pályámat a II. világháboru félbeszakitotta. .... Egyszerü, szerény alkotó ember vagyok és ezért az egyszerü alkotásokat tartom nagyszerünek, szeretem a hétköznapok munkás kis örömeit, mert ezek szépitik meg az egész életünket". Meggyőző erejü, tiszta szavak, egy tartalmas élet hitvallása.

A képzőmüvészet segédmunkása, szakmunkása, alkotó müvésze egy személyben,- erről tanuskodnak jelei, könyvtervei, metszetei, festményei. Még egyszer hangsulyozom; a vizuális müfaj vonzó mindenese. Ha kél rajzol vagy zsüritag, előadást tart ifjuságí klubbokban, címlapokat tervez, az évek során számtalan vállalat, üzem, nyomda, miniszterium, intézmény foglalkoztatta. Munkásságának 5o. évfordulóján Stettner Béla pompás ex librisszel köszöntötte, melyre Pánsági András a következőkben válaszolt: "Minden kin, gyötrelem, szenvedés gyöngyöt terem. Ilyen igazgyöngyök Stettner Béla kisgrafikái". Ez a pontos, őszinte, igazságot tartalmazó jellemzés önvallomás is.

1983-ban adta ki mappáját 5o alkotó esztendő törekvéseit, termésének rajzi idézetét. E negyven lapból álló metszetgyüjteményben,- kis könyvtárlat ez a javából,- érzékelhetjük sokoldalu figyelmességét, állandó és egyenletes rajzi erőnlétét nemcsak az üdvözlő kártyákban és ex librisekben, hanem a portrékban is.

Rajzzal emlékezik nemcsak édesanyjára, hanem Nagy Balogh Jánosra, a kitünő Ybl-dijas Flach Jónos belsőépitészre, első mesterére Szini Zoltánra, továbbá a

könyvnyomtatás feltalálójára, Gutenbergre, Petőfi Sándorra, Kós Károlyra. Pompás grafikai leleménnyel örökiti meg lapjain Tabánt, a Bükk hegység erdőit, a mohácsi busójárást, a siklósi várat, falusi udvart, Halászbástyát, balatoni széllovast, tárogatozó kurucot,- hazai tájat, európai feltalálót, történelmünk állomásait.

Tág érdeklődését kulturált és szakmailag hiánytalanul felkészült lapokon kamatoztatja, a társadalom és képzelete megrendeléseit magas szinvonalon kivitelezi,- megbizható rajzi becsületességgel.

Tempója is páratlan. Nemcsak elmélyült, gyors is,- időszerü, hogy grafikánk e nagyszerü anonymusát megnevezzük tiszta hirként országnak, nagyvilágnak, holnapnak: Bánsági András.

Losonci Miklós
művészettörténész
Szentendre

BÁNSÁGI ANDRÁS
GRAFIKAI MUNKÁI

MEGJELENT KÖNYVEK

FOLYÓIRATOK, KATALÓGUSOK,
PROSPEKTUSOK ÉS EGYÉB
FŐBB KIADVÁNYOK, AMELYEKBEN
TELJES EGÉSZÉBEN, VAGY
RÉSZBEN

GRAFIKAI MUNKÁKKAL BEDOLGOZTAM

Bársági András
grafikus

50 ÉV
A GRAFIKA A MŰVÉSZET SZOLGÁLATÁBAN
1930 BÁNSÁGI ANDRÁS 1980

BÁNSÁGI ANDRÁS

GRAFIKUSMŰVÉSZ

214 Vörös Csillag Traktorgyár: DUTRA "D DÖMPER" szines prospektus. Közg.KV. Franklin ny. 4 oldal

215 Vörös Csillag Traktorgyár: Dutra "ÖNRAKODÓ DÖMPER szines rajzos prospektus Közgs.KV. Franklin ny. 4 "

216 VÖRÖS CSILLAG TRAKTORGYÁR: DUTRA G.116 szines képes prosp. Közg.KV. Békési ny.

217 VÖRÖS CSILLAG TRAKTORGYÁR: "FORGÓRAKODÓ B" szines,képes,rajzos, grafikás prospektus Közg.KV. Franklin ny. 8 "

218 Vörös Csillag Traktorgyár: "D -B" typ. összkerékhajtásu diesel traktor szines rajzos grafikás uj kiadásu-több nyelven is- prospektus Közg.KV. Franklin ny. 8 "

219 Vörös Csillag Traktorgyár: "VF -28 Öszkerékhajtásu univerzális traktor, szines, grafikás, képes prospektus Közg.KV. Franklin ny. 8 "

220 Vörös Csillag Traktorgyár: D 4 K-B traktor németnyelvü kezelési utasitás

221 Vörös Csillag Traktorgyár: "D DÖMPER" szines grafikás prospektus Közg.KV. Franklin ny. 4 "

MINDENFÉLE
MŰVÉSZI GRAFIKÁK TERVEZÉSE
ILLUSZTRÁCIÓK
FESTMÉNYEK
MŰSZAKI REPRO
SZÍNBONTÁS
DIPOGRAFIZÁLÁS

BÁNSÁGI ANDOR
GRAFIKUS
BUDAPEST, IX., SOBIESKI JÁNOS-UTCA 40
TELEFON: 339-791

AZ ADATOK A MEGLÉVŐ TÁMPÉLDÁNYOK, ILLETVE A KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAP ÁLTAL KIFIZETETT OKMÁNYOK ALAPJÁN LETT ÖSSZEÁLLITVA !

MEGJELENT KÖNYVEK,

FOLYÓIRATOK KATALÓGUSOK, PROSPEKTUSOK ÉS
EGYÉB KIADVÁNYOK AMELYLEKBE
TELJES EGÉSZÉBEN VAGY RÉSZBEN GRAFIKAI MUNKÁKKAL
BEDOLGOZTAM /1946 - 1974 között, a teljesség igénye nélkül/

1.	Agrótrőszt:	GÉPKATALÓGUSA I.k. 1964. Közgazdsági K.V. Franklin ny.	484	oldal
2.	Agrótrőszt:	Gépkatalógusa II.k.1964 -"- -"- -"-	47o	"
3.	Agrótrőszt:	Gépkatalógusa I.k. 1968 II-kiadás -"- -"-	64o	"
4.	-"-	-"- II.k.1968 II.kiadás -"- -"-	756	"
5	Agrótrőszt:	Az Agrótrőszt a mezőgazdaságért /kalendárium/ Közg.Kv.	52	"
6.	Agrótrőszt:	Zöldségeseink növényvédelme, szines. Közg.KV.4oo.ooo Pld Békés vm nyomda	72	"
7	Agrótrőszt:	Gyümölcsöseink szivó kártevői. Közg.KV.Dunaujvárosi ny. 4oo.ooo példány, szines	2o	"
8	Agrótrőszt:	Gyümölcspermetező 1966	8o	"
9	Agrótrőszt:	Kéntartalmu permetező és porozószerek Közg.K.V. Békés ny. 18o.ooo példány szines.	8	"
1o	Agrótrőszt:	Elektromos pásztor		
11	Agrótrőszt:	Nedvesitőszerek, növényvédőszerek II. segédanyagai,szines	4	"
12	Agrótrőszt:	VE.5o összkerékhajtásu univerzális Diesel traktor,szines képes prospektus. Közg.KV. Franklin ny.	8	"
13	Agrótrőszt:	Gyümölcspermetező BAKAR automat M-54 szines	8	"
14	Agrótrőszt:	DUTRA univerzális diesel traktor Typ.UE-28 Közg.szines	8	"
15	Agrótrőszt:	ESZA-1 D typ. Villamos juhnyiró szines prospektus		
16	Agrótrőszt:	Foszformütrágya prospektus		
17	Alsótekeresi	Á.G. Faiskolai árjegyzék Közg.KV. Állami ny.	48	"
18	AKKU Nagyfeszültségü	ólomakkumulátorok lo-14 Közg.KV. Franklin ny.	8o	"
19	AKKU és Szárazelemgyár:	Akkumulátorok, lugos akuk és kéilámpák. Közg. K.V. Franklin ny.	2o	"
2o	Akadémia K.V.	Balassa: A magyar kukorica c. könyv, /vaskos/		
21	Akadémia KV.	Biró Lajos emlékkönyv		
22	Autóker:	Görgős fogyasztásmérő próbapad képes, szines Közg.KV.	4o	"
23	Autóközlekedés:	Az Autóközlekedési vállalatok verseny hiradója Közg.		
24	Bábolnai Á.G.:	Katalógus az 1969 évi versenycsikókról /3 nyelvü/ Zrinyi ny. /lókatalógus/ 1968-69	264	"
25	Bábolnai Á.G.:	Volblut Jährlingsaktion 1968 Zrinyi ny.	154	"
26	Bábolnai Á.G.:	Angol telivértenyésztés Bábolnán szines képes prosp. Nyomell. Zrinyi ny.	4o	"
27	Bábolnai Á.G.:	S TETRA B hushibrid Nyomell F.M.ny.V.	8	"
28	Bábolnai Á.G.:	Tetra tanyésztés /tojás export/ szines prosp. Nyomell Zrinyi ny.	4	"
29	Bábolnai Á.G.:	"A sertéshustenyésztés Bábolnán /bábolnai rendszer/ szines prosp. Nyomell. Zrinyi ny.		
3o	Bábolnai Á.G.:	A Bábolnai rendszerü kooperációs szervezet baromfikeltetés és szaktanácsadás, szines prosp. Nomell Zrinyi ny.	4	"
31	Bábolnai Á.G.:	Bábolnai Arab Lótenyésztés, szines prosp. Nyomell Zriny	4	
32	Bábolnai Á.G.:	"TETRA" L szines prosp. Nyomell Zrinyi ny.	4	"
33	Bábolnai Á.G.:	"TETRA LS" szines prospektus Nyomell Zrinyi ny.		
34	Bábolnai Á.G.:	"Abábolnai rendszerü keltetés c. szines prosp.		
35	Bábolnai Á.G.:	"Sertéshus 4 szinu prosp.		
36	Bábolnai Á.G.:	"Sertéstenyésztés bábolnán c szines prospektus		
37	Bábolnai Á.G.:	"A Bábolnai Keltetés szines prospt.		
38	Badacsonyi Állami G.:	Faiskolai árjegyzék 1969 Közg.KV. Békés ny.	56	"
39	Belker.Miniszterium:	Vegyi és Háztartási cikkek ker. képes árjegyzéke	192	"
4o	Belker.Min:	A tüzelés helyes módszerei 1959 Közg.KV. Franklin ny.	36	"

41	Belker.Miniszt.	Csomagoljuk jobban, szebben az élelmiszerárukat 1960 Közg.KV. Franklin ny.	80	oldal
42	Belker.Miniszt.	Utmutató a helyes gázfelhasználáshoz Közg.K.V. Franklin ny. 1959	36	"
43	Belker.Miniszt.	A tüzelés helyes módszerei 1959 Közg.KV.Frankl.	36	"
44	Belker Miniszt.	Elektromos energia takarékos felhasználása a belkereskedelemben 3.sz. 1959 Közg.KV. Franklin ny.	32	"
45	Belker.Miniszt.	Kirakatboltvilágitás 1959 Közg.KV.Franklin	86	"
46	Belker.Miniszt.	Min. Hideg és Melegkalóriás gépek kezelése és karbantartása Közg.KV. Franklin ny.	44	"
47	Belker.Miniszt.	Üveg és porcellánáruk képes árjegyzéke Nyomell 1955 Atheneum ny.	108	"
48	Belker.Miniszt.	Villamossági Tömegcikkek kereskedelmi klpes árjegyzéke Közg.KV. Franklin ny. 1958	320	"
49	Belker.Miniszt.	Kisezüst,nagyezüst,alpakka áruk, divatékszer vegyes ajándéktárgyak és óra,-ékszer képes kereskedelmi árjegyzéke	80	"
50	Belker.Miniszt.	Vasáruk kereskedelmi képes árjegyzéke I.k.		
		-"- -"- -"- -"- II.k.	412	"
51	Belker.Miniszt.	-"- -"- -"- -"- II.k.	412	"
52	Belker.Miniszt.	Vasáruk kereskedelmi képes nagy árjegyzéke I.k.		
		-" -" -"- " -"- II.1		
53		bővitett kiadás, teljes rajzos, cca.5,000 ábrával Közg.KV. Állami ny.	830	"
54	Belker.Miniszt.	Motorkerékpár, varrágép és alkatrészeinek nagy képes árjegyzéke 1961 Közg.KV. Egyetem ny. II.kiad.	788	"
55	Belker.Miniszt.	Belker.Min. Motorkerékpár, kerékpár,varrógép és alkatrészeinek ker. képes árjegyzéke I.kiadás 1955 Nyomell Állami ny.	162	"
56	Belker.Miniszt.	Papir,irodaszer, iskolaszer kereskedelmi képes árjegyzéke Nyomell 1955 Állami ny,	132	"
57.	Belker.Miniszt.	Villamossági cikkek képes kereskedelmi árjegyzéke Nyomell, Atheneum ny. vaskos kötet		
58	Csongrádi Gépjavitó Váll.	Kétoldalra billenő m. pótkocsi Közg.KV. Franklin ny.	32	"
59	Csomagolástechnika:	A Csomagolástechnikai Intézet képes folyoirata 1960 IX.-X. havi száma	158	"
60	CSMGV:	PBK typ. oldalra billenő pótkocsi szines képes prospektusa		
61	Danuvia:	A süllyesztékes kovácsolás szerszámai 1964	80	"
62		Döntőbiráskodás 1961 Közg.KV. Révai ny.	128	"
63	Danuvia	Müanyag katalógus 1965		
64	Dutra	VE-50 összkerékhajtásu diesel traktor képes szines prospektus Franklin ny. m.német,francia,angol stb.	8	"
65	Dutra	Összkerékhajtásu diesel képes szines magyar nyelvü prospektus Franklin ny.	4	"
66	Dutra	Összekerékhajtásu UE - 28 diesel traktor szines rajzos prospektus Franklin ny.	4	"
67	Egyesült Izzó:	Rádiócső prospektus		
68	Egyesült Izzó:	Rádiócső prospektus francia-német nyelvü		
69	Egyesült Villamos Gépgyár:	Technische beschreibung 1968	20	"
70	ÉM	Budapesti szerelő Váll. Mamut szerelvények Közg. KV. Franklin ny. szines prospektus 15 grafikával	72	"
71	Szerelvényértékesitő Váll.	Épületszerelvények 1966 müszaki gyártmányismertetője 3.száma vaskos kötet		
72	Épitésgazdasági	és Szervezési Intézet: Gyorsjelentés grafikai rendjének kialakitásához. füzet grafikákkal		
73	Egyesült izzó:	Kisadócső katalógus		
74	Egyesült Izzó:	Rádiócső prospektus, magyar, angol nyelven		
75	EVIG	Asynckrone Freqwenzformer 1968	36	"
76	Evig	Közlemények 1 sz Franklin ny. szines	80	"

77 EVIG	BARKÁCSKÉSZLET szines képes prospektus Közg.KV.	8	oldal
78 EVIG	Repulziós motorok, 5 nyelvü szines képes prosp. Közg.KV. Békés ny.		
79 EVIG	Egyenáramu gépek, 5 nyelvü szines prospektus Közg.KV. Franklin ny.	8	-"-
8o EVIG	Átszellözött kivitelü nagyfeszültségü szinkron motorok, szines prospektusa Közg.KV. Franklin.		
81 EVIG	EVIG Pólusátkapcsolók, szines képes prospektus	8	"
82 EVIG	Lámpatestek c. szines prospektus		
83 EVIG	Görgős fogyasztásmérő szines képes prospektus		
84 EVIG	Darukapcsoló, szines képes, ábrás prospektus Közgazdsági KV; Franklin ny.	8	"
85 EVIG	Vásári prospektus	6	"
86 EVIG	Fordulatszámmérő Közg.KV. Franklin ny.		
87 EVIG	Háromféle kezelési utasitás prosp.		
88 EVIG	RZ 45o typ. teljesen zárt hullámlemezes kötlsü motor:Közg:KV.:Franklin ny.		
89 EVIG	Fénycsöves lámpatest, tranzisztoros előtesttel 5 nyelvü szines képes prospektus	8	"
9o EVIG	Teljesen zárt háromfázisu Darumotor csuszórészes forgórésszel Közg.KV. Franklin	4	"
91 EVIG	Szén és fémkefék, szines, rajzos prospektus		
92 EVIG	Az Egyesült Villamosgépgyár Motorválasztéka az 1965 évi BNV kiállitásra, szines képes prosp. Közg.KV.Franklin ny.		
93 EVIG	Transzelektró: EG 1 typ. fordulatszámmérő Generátor, 5 nyelvü, szines képes prosp.		
94 EVIG	Transelektró: Robbanásbiztos kapcsolók, 5 nyelvü, szines, képes prospektus		
95 EVIG	55o V-os U-typusu öntöttvas elosztók, szines, képes prospektus Közg.KV. Franklin ny.	8	"
96 EVIG	Transzelektró: TRI 6o/24 typ Tranzisztoros inverterek. 5 nyelvü szines képes prosp. Frankl.		
97 EVIG	Transzelektró: SHX Kefenélküli feszültségtartó generátorok 5 nyelvü szines képes prospektusa		
98 EVIG	Transzelektró: ER-16 Terheléskapcsolók szines, képes 5 nyelvü prospektusa Közg.KV. Franklin		
99 EVIG	Transzelektró: Teljesen zárt háromfázisu DARUMOTÓR 5 nyelvü,szines,képes prospektus	8	"
1oo EVIG	Transzelektró: Elektróhidraulikus féklazitók ER-24 4 nyelvü, szines képes prospekt. Közg.KV. Franklin ny.		
1o1 EVIG	Transzelektró: Görgőmotorok, 5 nyelvü, szines képes prospektus. Közg.KV. Franklin ny.		
1o2 EVIG	Transzelektró: Darufüggő kapcsoló, 5 nyelvü képes, szines prospektus Közg.KV. Franklin ny.		
1o3 EVIG	Transzelektró: USZÓKAPCSOLÓ, 5 nyelvü képes, szines prospektus Közg.KV. Franklin ny.		
1o4 EVIG	Transzelektró: EHSM typ. Egyenáramu hajtások, 5 nyelvü, képes szines prosp. Közg.KV.Franklin	8	"
1o5 EVIG	ASZINKRON MOTOROK, 5 nyelvü, szines képes prosp. Közg.KV. Franklin ny.		
1o6 EVIG	Transzelektró: AUTÓKÜRT /Autóalarm/ szines 5 nyelvü képes prospektus Volswagen-nek		
1o7 EVIG	Transzelektró: THI 66o/24 tiy. Tranzisztoros inverter prospektusa, 4 nyelvü szines,képes		
1o8 EVIG	EVIG KÖZLEMÉNYEK 1.sz. Franklin ny. szines	8o	"
1o9 EVIG	Evig "KÖZLEMÉNYEK" 2.sz. Franklin, szines	76	"
11o	FESTÉKSZÓRÓ KOMPRESSZOROK Közg.KV. könyv		
111 Fölm.Min.	Élelmiszer és Fagazdaság 25 éve c.könyv Nyomell	75	"
112 Földm.Min.	"A Mezőgazdasági Termelő Szövetkezetek 1964 évi zárszámadása. Egyes főbb adatainak grafikus ábrázolása 1965 Nyomell Zrinyi ny. szines térképes A/3 album	12	"

113	Földm.Min.	"AMEZŐGAZDASÁGI TERMELŐ SZÖVETKEZETEK 1965 évi zárszámadása. Egyes főbb adatainak grafikai ábrázolása, megyénként,-járásonként. A/3 /Földmüvelésügyi Miniszterium pü.fő.szt. Nyomell, Zrinyi ny. szines térképes album.	16	oldal
114	Könnyüip.Miniszterium	Gyapjuipari Igazgatósága: "GYAPJUIPAR" 1.kötet 1963		
115		"GYAPJUIPAR"II.kötet 1963 szines grafikákkal Közg.KV. Állami ny.+ Franklin ny.	936	-"-
116	GANZ-MÁVAG:	BULETIN 38.száma	64	"
117	GANZ-MÁVAG:	BULETIN 4o.száma Franklin ny. 1968	64	"
118	GANZ-MÁVAG:	KÖZLEMÉNYEK 37. száma		
119	GAZNZ-Mávag	Fütésvizsgálati müszer prospektus		
12o	GANZ-MÁVAG:	GANZ KAPCSOLÓK ÉS KÉSZÜLÉKEK		
121	Gamma	Optikai Müvek: KINGA P-8 keskenyfilmes gépkatalógis szines prospektus		
122	Gödöllöi Gépgyár:	"GÖDÖLLŐ 116" nagyméretü dömper Közg.KV. Franklin ny. szines prospektus		
123	Hungária:	LIFT KATALÓGUS szines,ábrás	5o	"
124		HORGOLÓ NŐK KÖNYVE Minerva KV.		
125	HFSZ	Hazai Fésüsfonó: Terlyster szines grafikai prospektus Terv ny.		
126		HERENDI PORCELÁN: China Manufactory szines prospektus Franklin ny.	6	"
127	Hungaró	"ISZONY" c film prospektusa		
128	HIKI	KATALÓGUS 6. kötet		
129	HIRADÁSTECHNIKAI	KUTATÓ INTÉZET MÜANYAGOK VIZSGÁLATA Közg.KV.	25o	"
13o	Hiradástechnikai	Ipari Kutató Intézet: MÜANYAGOK, KERÁMIA ANYAGOK ÉS GYÁRTMÁNYOK. Közg.KV.	48o	"
131	Hiradástechnikai	Kutató Intézet: FESTÉKEK, LAKKOK A HIRADÁSTECHNIKA ÉS VILLAMOSIPARBAN Közg.KV.	136	"
132	Hiradástechnikai	Ipari Kutató Intézet Müszaki és Tudomá-		
133	-"-	nyos Osztálya: "KLIMATIZÁCIÓ" I.kötet vastag "KLIMATIZÁCIÓ"II.kötet szines elválasztó grafikákkal,kötésterv stb.	9oo	"
134		"KLIMATÁZÁCIÓ" III.kötet a védelem irányelvei		
135	Ipari Müszergyár:	IKLAD prospektus		
136	Közuti Gépellátó Vállalat:	"GYÁRTMÁNYJEGYZÉK" Közg.KV. Békés vm.ny.	6o	"
137	Keményfémipari Vállalat:	GYÉMÁNTSZEMCSÉS KÖSZÖRÜ KORONGOK. Közg.KV. Egyetem nyomda szines prosp.	24	"
138	Klement Gottwald	V GY. OLAJTRANSZFORMÁTOROK 2-18 Közg.KV Pécsi Szikra ny.	16	"
139	Klement Gottwald	V Gy. EGYFÁZISU GENERÁTOROK 1-73 Közg. KV. Franklin ny.	8	"
14o	Klement Gottwald	V Gy.: KÖZLEMÉNYEK 2.sz.		
141	Klement Gottwald	V Gy.: FD- F H - FV C prospektus		
142	Kisipari Szövetkezetek:	Statisztikai évkönyve 1949-1964 vaskos kötet		
143	Minerva Kv	"KÖTÖTT DIVAT"		
144	Minerva KV	"Csillagok - teritők"		
145	KÖZGAZDASÁGI ÉS JOGI KK.V.	"JOGI SZAKKÖNYVEK: a./ Államjog b./ Büntetőjog c./ Polgári jog		
146	Dr.Bognárné	Kutcián Ida régész: Honfoglaláskori tiszamenti ásatások /magyar és angol nyelvü kiadás Akadémia KV.		
147	Kohó és Gépipari	Anyagellátó és Értékesitő Vállalat: FESTÉKSZÓRÓK - LÉGKOMPRESSZOROK /kogellátó Közg.KV. Franklin ny.		

148	Közg.KV.	JÁRMŰ VIZSGÁLÓ MŰVEK	
149	Közg.KV.	HEREOFORT c katalógus	
15o	Közg.KV.	Elektrónikus elemek VII.kötete	
151	Közg.VK.	Festékszóró prospektus	
152	Közg.KV.	Technische mitteilungen lo.száma	
153	Közg.KV.	Szivattyu katalógus	
154	Közg.KV.	"HEGA"-R heggesztő prospektus szines	
155	Közg.KV.	"HIDEGEN HAJLITOTT ACÉLOK" /idomacélok/ 1964 Orsz.Müszaki és Fejlesztési Bizottság kiadása Franklin ny. 3ooo pld.	2oo oldal
156	Közg.KV.	VILLERT áruértékesitő katalógus	
157	Láng Gégy.:	LÁNG - DIESEL HAJÓGYÁRI SZINES KÉPES KATALÓGUS	26 -"-
158	M.Kábelmüvek	"GYÁRTMÁNYISMERTETŐ Bp-Szeged 1964 vaskos k.	
159	M.Kábelmüvek	"KÁBELGYÁRTÁSUNK 75 éve 1891-1966 c.könyv	232 "
16o	M.Kábelmüvek	"KÁBELIPARI KÖZLEMÉNYEK" 1968 szines	72 "
161	M.Kábelmüvek	"KÁBELIPARI KÖZLEMÉNYEK 1971 szines Közg.KV. Franklin ny.	76 "
162	M.Kábelmüvek	"KÁBEL ZSEBKÖNYV" I.k.	
163	M. Bányagépgyártási Trőszt:	"MAGYAR BÁNYAGÉPEK KATALÓGUSA" I.kötet Közg.KV. Franklin nyomda bányász grafikákkal vastag kötet.	
164	-"-	II.kötet " " bányász grafikákkal	
165	MIM	"LABOR MŰSZERIPARI MŰVEK GYÁRTMÁNYISMERTETŐJE" I.kötet vaskos	
166	MIGÉRT	"PNEUMATIKUS AUTOMATIKA ELEMEK KATALÓGUSA"1964 Közg.KV. Franklin ny.	216 "
167	MIGÉRT	"Elektrónikus elemek XII.kötet	
168	MIGÉRT	"Elektrónikus elemek V. kötet	
169	MIGÉRT	"Analóg automatika elemek	
17o	M.Kábelmüvek	Kábellapok szines prosp.	
171	Manievics:	"A munkabér és formái a Szovjetunióban Ter. - gazdasági KV. 1952	
172	Müv.Mint.	"RAJZTANITÁS" Vizuális nevelés a Müv. Min. módszertani folyóirata /cimoldal/	
173	Müv.Mint.	"FELSŐOKTATÁSI SZEMLE" 196o Egyetem ny.	74 "
174	Metrimpex	Kül.ker.Váll. "Gyomorvarrógép prospektus	
175	M.Szabv.Hiv.	"Öntészeti Szabványgyüjtemény	
176	M.Szabv.Hiv.	"Gázipari szabványok"	
177	M.Szabv.Hiv.	"Épületgépészeti szabványgyüjtemény"	
178	M.Szabv.Hiv.	"Szabványok a Mezőgazdaságban /Növénytermelés/ 1./ a BUZA Terv.gazds.KKV.	
179	M.Szabv.Hiv.	"Villamos vezetékek, szigetelők, szerelési anyagok és elektronika szabványainak gyüjteménye 1967 Közg.KV.	
18o	M.Szabv.Hiv.	"Acélszabványok gyüjteménye"/átdolgozott/ 1967 4.kiadás Közg.KV. vaskos kötet	
181	M.Villamos Müvek:	TÁJÉKOZTATÓ aháztartási villamos készülékek balesetmentes használatához, képes prospektus. Nyomell-Állami ny. 4 millió példányban	12 "
182	M.Villamos Müvek:	"TÁJÉKOZTATÓ" a háztartási villamos készülékek érintésvédelméről és balesetmentes használatáról 2.sz füzet rajzos grafikákkal. Egyetem nyomda mélynyomása 4.5 millió példányban Nyom.	16 "
183	Orsz.Müszaki	Fejlesztési Bizottság: HIDEGEN HAJLITOTT IDOMACÉLOK Közgazd.KV. Franklin ny. 3ooo pld	2oo "
184	OMKER	LABORATORIUMI ÜVEGÁRUK KATALÓGUSA Közg.KV. 1965 Glóbus ny. Grafikák és rajzos ábrák sokasága	16o "

185 OMKER "GYÓGYÁSZATI SEGÉDESZKÖZÖK ÉS RÖNTGEN FELSZERELÉSEK" Közg.KV. Glóbus ny. 1966 grafikák és sok rajzos ábrával — loo oldal

186 OMKER "FOGÁSZATI KÉZIMŰSZEREK FOGTECHNIKAI CIKKEK ÉS FOGÁSZATI ANYAGOK KATALÓGUSA"1966 Közg.KV. Glóbus ny. grafikák, sok ábrával — 168 "

187 OMKER "ORVOSI BUTOROK ÉS BERENDEZÉSEK KATALÓGUSA" Közg.KV. Glóbus ny. grafikákkal és sok rajzos ábrával 1966 — loo "

188 OMKER "ORVOSI KÉZI MŰSZEREK, TŰK ÉS TARTOZÉKOK KATALÓGUSA" Közg.KV. Glóbus ny. 1966 összesen cca 3ooo rajz és számtalan térelválasztó grafika — 272 "

189 OMKER "TIZ ÉVES AZ ORVOSI MŰSZERKERESKEDELEM" c.könyv

19o OPERAHÁZUNK 75 éve c.könyv

191 ORION EMGI STABILIZÁTOR RELÉ prospektus — 16 "

192 ORION CSŐKATALÓGUS prospektus

193 ORION TUNGSRAM KATALÓGUS

194 SZERELVÉNYIPAR: VEGYES SZERELVÉNYEK MŰSZAKI ISMERTETŐJE 1965 Közg.KV. vaskos kötet 5.sz.

195 SZERELVÉNYIPAR: VIZSZERELVÉNYEK 1966 vaskos kötet

196 SZERELVÉNYÉRTÉKESITŐ VÁLLALAT: 2. Ipari szerelvények müszaki ismertetője 1966 vaskos kötet.

197 SZERELVÉNYÉRTÉKESITŐ VÁLLALAT: Képes katalógusa I.kötet

198 SZERELVÉNYÉRTÉKESITŐ VÁLLALAT: Képes katalógusa II.kötet

199 SZABVÁNYHIV:TEJSAV VIZSGÁLATA C.könyv — 5o "

2oo Szentkuti László: Iparvállalatok utókalkulációs irányelvei Tervgazdasági KV. Terv ny. 1952

2o1 Szikrai Állami Gazdaság: Faiskolai árjegyzék

2o2 Uj Csehszlovákia c folyóirat 1957 IV. évf. 7.sz. Julius illusztrációk Révai ny. — 24 "

2o3 Világitástechnikai Vállalat: Gyártmánykatalógusa 1963 — 16o "

2o4 VBKM-Transzvill: Gépkönyv — 36 "

2o5 VBK KÖZLEMÉNYEK 1.sz.Közg.KV. Franklin ny. szines — 12o "

2o6 BKB KÖZLEMÉNYEK 2.sz.Közg.KV. Franklin ny. szines — 136 "

2o7 VBK Villamos készülékek a háztartásban

2o8 VILLÉRT: Gyártmánykatalógus 1962 képes vaskos könyv

2o9 VK: Villamosgép és Kábelgyár -KÖZLEMÉNYEK 2.sz. szines Franklin ny. — 72 "

21o VK: Villamosgép és Kábelgyár -KÖZLEMÉNYEK 1.sz. szines Franklin ny. — 74 "

211 Villamos Berendezés és Készülék Müvek 6.sz. Transzvill Gyára: GÉPKÖNYV EIB MEGSZAKITÓKHOZ.

212 Vörös Csillag Traktorgyár: DUTRA D 4 K-B összkerékhajtásu diesel traktor, szines,képes rajzos prospektus Megjelent: magyar,német,angol,francia,spanyol nyelven is. Közg.KV. Franklin ny. — 8 "

213 Vörös Csillag Traktorgyár: Önrakodó Dömper Dutra. szines képes,rajzos prospektus Közg.KV. Bács m.nyomda — 4 "

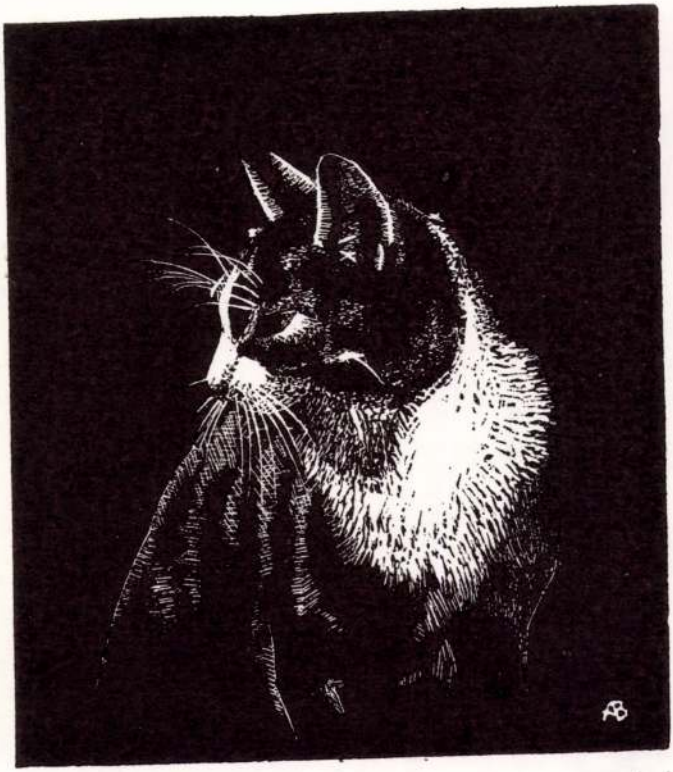

x 1 op. 156 Bárány

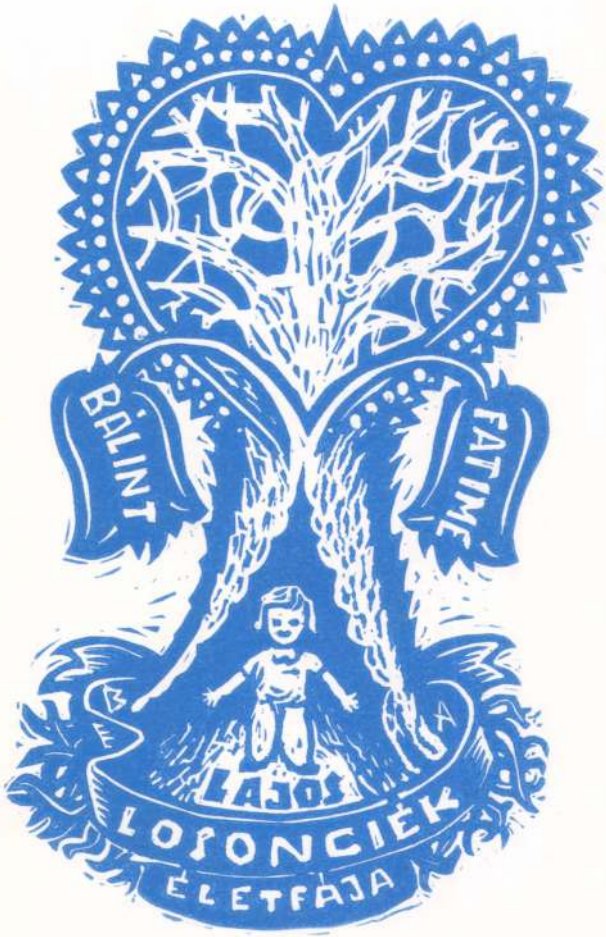

x 3 op. 174 Bánsági

x 3 osz. 173

Ötven év képnaplója

Bánsági András, a kisgrafika egyik jeles képviselője 1914-ben született Temesvárott. Szini Zoltánnál tanult, ő pallérozta képességeit. Kitüntetéssel szerezte meg diplomáját 1934-ben a budapesti Iparrajziskolában. Tipográfus, nyomdász, művész, festő és sokszorosító grafikus, könyvművész lett egy személyben. Milánóban munkásságát kétszer is Grande Diplomával ismerték el. Hosszú ideig volt a Minerva Könyvkiadó Vállalat szerződéses grafikusa. Az egyik legjobb hazai retusőr és piktográfus. Mintegy ötven hazai és külföldi tárlaton vett részt, önálló kiállítása nyílt itthon és az NSZK-ban, műveit bemutatták a Szovjetunióban is. Több díjat és oklevelet kapott, a Magyar Kisgrafika Barátok Körének egyik alapítótagja, 1959-től fejti ki fáradhatatlan szorgalommal ezzel kapcsolatos művészi és társadalmi tevékenységét.

Nem régen adták ki a fővárosban újabb mappáját, mely jelzi a kisgrafika sokrétű lehetőségeit, ezen belül Bánsági András fáradhatatlan figyelmét, alaposságát, kimagasló szakmai és jeles művészi képességeit. Ez a mappa napló, vizuális keresztmetszet történelmünkről, hazai tájainkról, korunkról, életünkről. Megoldásai változatosak, szellemesek és rajzilag, nyomdatechnikailag kifogástalanok.

Nagy odaadással örökíti meg a változó, átalakuló tabáni részleteket, a vízparti árust, a bükki erdőt, a falusi udvart, a balatoni szállovast. Emlékezetes rajzon idézi Siklós várának elestét 1543-ból, Gutenberg emlékét, a mohácsi emlékhelyet és a busójárást. A témától függően hol ünnepélyes, hol játékos a megoldás, de formai értelemben mindig egyenletes, magas színvonalon.

Ötven esztendőt töltött el Bánsági András a magyar nyomdászat, könyvművészet, kisgrafika és festészet szolgálatában. Eredményei, értékei serkentik új művekre, további grafikai és festői távlatok elérésére.

Kós Károly

Mohács, 1526

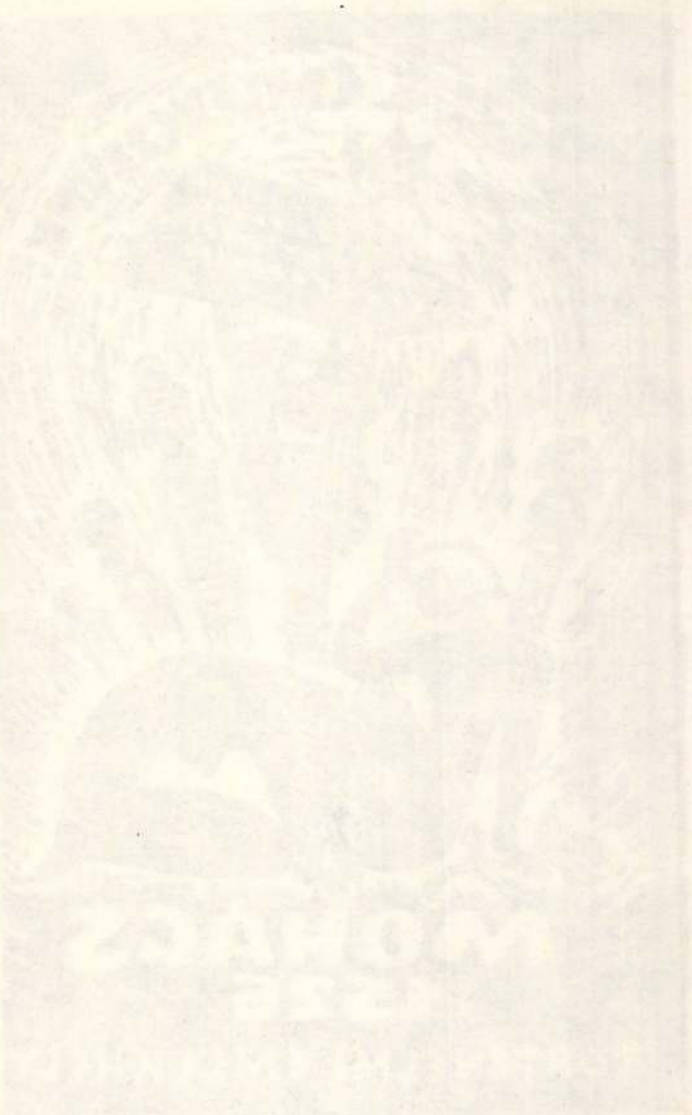

SZOMBAT, 1984. FEBRUÁR 11. ■ 112. ÉVFOLYAM, 35. SZÁM ■ ÁRA 1,80 FORINT

NÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK KÖZPONTI LAPJA

BÁNSÁGI ANDRÁS

GRAFIKUSMŰVÉSZ

Bánsági András **RÉGI TABÁN**

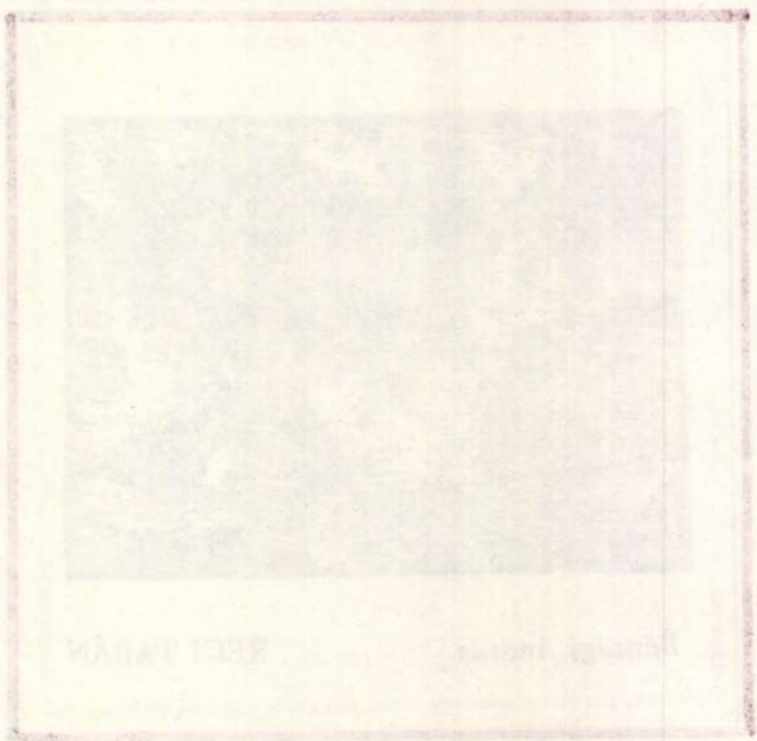

SOMOGYI NÉPLAP

XL. évfolyam, 35. szám 1984. február 11., szombat

A kisgrafika hazai műhelyei

Ötven év képnaplója

Nagy Balogh János

A kisgrafika a legdemokratikusabb képzőművészeti műfaj: mindenki birtokba veheti a képes üdvözleteket, az ex libriseket, a vizuális híradásokat, és egyre többen birtokba is veszik a pécsi, szegedi, debreceni, ceglédi kisgrafikai körök jóvoltából, egyre több a gyűjtő, bővül a nemzetközi kapcsolat is. Szerencsére igen sokan, és magas szinten művelik ezt a műfajt, a képírás és képbeszélgetés eme formáját.

Bánsági András, a kisgrafika egyik jeles képviselője 1914-ben született Temesvárott. Szini Zoltánnál tanult, ő pallérozta képességeit. Kitüntetéssel szerezte meg diplomáját 1934-ben a budapesti Iparrajziskolában. Tipográfus, nyomdász, művész, festő és sokszorosító grafikus, könyvművész lett egy személyben. Milánóban munkásságát kétszer is Grande Diplomával ismerték el. Hosszú ideig volt a Minerva Könyvkiadó Vállalat szerződéses grafikusa. Az egyik legjobb hazai retusőr és piktográfus. Mintegy ötven hazai és külföldi tárlaton vett részt, önálló kiállítása nyílt itthon és az NSZK-ban, műveit bemutatták a Szovjetunióban is. Több díjat és oklevelet kapott, a Magyar Kisgrafika Barátok Körének egyik alapítótagja, 1959-től fejti ki fáradhatatlan szorgalommal ezzel kapcsolatos művészi tevékenységét.

Nemrégen adták ki a fővárosban újabb mappáját, mely jelzi a kisgrafika sokrétűségeit, ezen belül Bánsági András fáradhatatlan figyelmét, alaposságát, kimagasló szakmai és jeles művészi képességeit. Ez a mappa napló, vizuális keresztmetszet történelmünkről, hazai tájainkról, korunkról, életünkről. Megoldásai változatosak, szellemesek és rajzilag, nyomdatechnikailag kifogástalanok.

Mohács 1526

Nagy odaadással örökíti meg a változó, átalakuló tabáni részleteket, a vízparti árust, a bükki erdőt, a falusi udvart, a balatoni széllovast. Emlékezetes rajzon idézi Siklós várának elestét 1543-ból. Gutenberg emlékét, a mohácsi emlékhelyet és a busójárást. A témától függően hol ünnepélyes, hol játékos a megoldás, de formai értelemben mindig egyenletes, magas színvonalon.

Opusz 150

Ötven esztendőt töltött el Bánsági András a magyar nyomdászat, könyvművészet, kisgrafika és festészet szolgálatában. Eredményei, értékei serkentik új művekre, további grafikai és festői távlatok elérésére.

L. M.

Falusi József két verse

Számvetés

Taigetoszon csípős a szél,
könnyeket csal ki szememből.
Fölöttem a végtelen ég,
csak félénk kis felhőfalkák
lopakodnak a távolban.
Előttem mély a szakadék.
— Csupán néhány kéz ujjal
préselik egymást ökölbe,
s egy-két ember arcára fagy
a belső, hanglalan sírás.
Csípős a szél a hegyteton...

Törvény

Hiába mondod a télnek:

7. oldal

A kisgrafika hazai műhelyei

BÁNSÁGI ANDRÁS KÉPNAPLÓJA

A kisgrafika a legdemokratikusabb képzőművészeti műfaj, mindenki birtokba veheti a képes üdvözleteket, ex libriseket, vizuális hiradásokat, - és egyre többen birtokba is veszik a pécsi, szegedi, debreceni, ceglédi kisgrafikai körök jóvoltából, egyre több a gyüjtő, bővül a nemzetközi kapcsolat is. Szerencsére igen sokan és magas szinten művelik ezt a komoly értéket és még nagyobb távlatot magában rejlő műfajt, az országos képirás és képbeszélgetés, képtársalgás egyik uj, növekvő formáját.

BÁNSÁGI ANDRÁS e fontos művészi ágazat jeles képviselője. 1914-ben született Temesvárott. Nyomdász volt, kisgrafikus lett. Ismeri a technika minden árnyalatát és ujdonságát, igy válhatott képzőművészetünk egyik mindenesévé, aki széles skálán dolgozik, alkot.

Szini Zoltán pallérozta képességeit, kitüntetéssel szerezte meg diplomáját 1934-ben a budapesti IPARRAJZISKOLÁBAN.

Typográfus, nyomdász, művész lett egy személyben, festő és sokszorosító grafikus, könyvművész. Milónóban munkásságát kétszer is Grande Diplomával ismerték el. Hosszu ideig volt a Terv- majd Közgazdasági Jogi és Minerva Könyvkiadó Vállalatok szerződéses grafikusa, - az egyik legjobb hazai retusőr és piktográfus. Mintegy ötven hazai és külföldi tárlaton vett részt, önálló kiállitása nyilt itthón és az NSZK-ban, műveit bemutatták a szovjetunióban is. Több dijat és oklevelet kapott, a MAGYAR KISGRAFIKA Barátok Körének egyik alapitótagja, 1959-től fejti ki fáradhatatlan szorgalommal ezzel kapcsolatos művészi és társadalmi tevékenységét.

Nemrégen adták ki a fővárosban ujabb mappáját, mely jelzi a kisgrafika sokrétü lehetőségeit, ezen belül Bánsági András fáradhatatlan figyelmét, alaposságát, kimagasló szakmai és jeles művészi képességeit. Ez a mappa napló, vizuális kersztmetszet történelemről, hazai tájakról, korunkról, életünkről és kedves epizódokról.

E nagyven lapból álló metszetgyüjtemény tartalmaz ujévi üdvözletet, ex libris-t, finom akt-képet, rekviemet az elhunyt Mikus Katalin emlékére. Kiderül, hogy Bánsági András magas szinvonalu egyenletességgel tervezi lapjait egészségesen bő fantáziával, rajzi erőnléttel. Megörökiti a Kolozsvári testvérek Szent György lovasszobrát és dr. Wild Frigyest, remekbe szabott portrét készitett II.Rákóczi Ferencről, kuruc vitézről, Nagy Balogh János festőművészről, Szini Zoltánról, első mesteréről, Kós Károlyról és Petőfiről. Megoldásai változatosak, szellemesek és rajzilag, nyomdatechnikailag kifogástalanok, hozzájárulást jelentenek történelmünk hiánytalanná váló arcképcsarnokához.

Nagy odaadással örökiti meg a változó, átalakuló tabáni részleteket, vizparti árust, bükki erdőt, falusi udvart, balatoni széllovast és a Halászbástyát. Emlékezetes rajzon idézi Siklós várának elestét 1543-ból, Gutenberg emlékét, a mohácsi emlékhelyet és a busójárást. A témától, hol ünnepélyes, hol játékos a megoldás, de formai értelemben mindig egyenletes, - magas szinvonalon. Ötven esztendőt töltött el Bánsági András a magyar nyomdászat, könyvművészet, kisgrafika és festészet szolgálatában. Eredményei, értékei serkentik uj művekre, további grafikai és festői távlatok elérésére.

Dr. Losonci Miklós
művészettörténész

BÁNSÁGI ANDRÁS GRAFIKUS KIÁLLÍTÁSAI

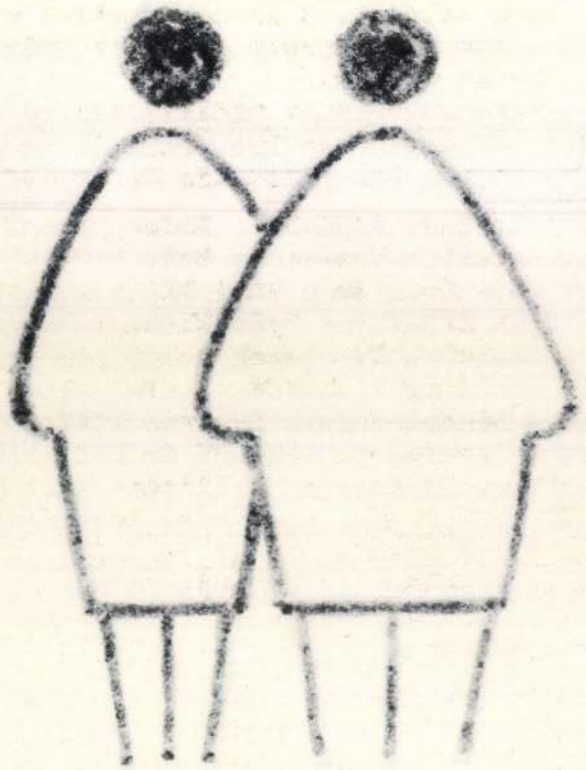

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus
1096. BUDAPEST IX., SOBIESKI JÁNOS U. 40
Telefon: 339-791

KIÁLLITÁSAIM NYILVÁNTATÁSA

1978 - 1982 között
önálló és csoportos

Miután a M. Képzőművészeti Alap-tól 1974-ben nyugdijba mentem, olajfestményeket festettem Nyugatra. Kb. mintegy 300 drb.-t. 1979 Január 1-től ujra aktivizáltam magam és hazai kiállitásokon vettem részt. /Hazánkban azonban a Nyugattól eltérően igen nehéz a képek eladása, mivel ez állami mónopolium/ Igy 1982-ben ujra az NSzk-ban kötöttem szerződést rézrefestett /olaj/ miniaturákra 1 évre egy képkereskedővel kizárólagos joggal egész európára, amelyet azonban a szemem gyengülése miatt abbahagytam./

1978	Darmstadt	NSzk. önálló kiállitás /olajf./ A nyitáskor a fele elkelt.	
1979	I -II.	Hazafias Népfront IX.ker. Székháza /tempera,akvarell/	Csoportos
1979	III.	IX.ker. Uttörő-ház /kisgrafika,akrill/ oklevél	Csop.
1979	IX.	Centenáriumi klub /Lenin portré sajtóbemutajója/ elismerő okl.	
1979	IX.	FAKK-BHV és IX.ker.KISz. Nemzetközi Gyermekév. Vándorkiáll.	csop.
1979	X X.	FAKK-BHV. Okt.forradalom 61.évfordulójára	csop.
1979	XI.	Nagy Balogh János 50 éves évford.pályázat és kiállitás 1929-1979 amelynek tagja is voltam és szem.ismerősöm és szomszédok voltunk. 3 linómetszettel vettem részt.Nagy Balogh János, Kós Károly és Szini Zoltán mindhárman Kispest nagyjai voltak.	csop.
1979	XI.	Müteremlátogatás, házi kiállitásommal egybekötve	csop.
1979	XII.	FAKK-BHV évzáró ünnepélye /oklevél és pénzjut/	csop.
1979	XII.	Főv.Müvelődési Ház /Vizuális Müvészeti Hónap/ emléklap	csop.
1980	II.	Vándorkiállitás FAKK-BHV. Ihász Dániel szakközépisk.	csop.
1980	II.	Vándorkiállitás Vas-edény bolt KISz klubban	csop.
1980	II.	Felszab 35. évf. és a Párt XII.kong. FAKK-BHV kiáll.	csop.
1980	III.	Forradalmi Ifj.Napok Győr KISz-klub-ban BHV-FAKK /okl./	csop.
1980	III.	M.Kom.Ifj.Szöv. Fin napok keretében Lakóterv klub-h.	csop.
1980	III.	Vándorkiállitás FAKK-BHV, Postaközpont kulturterem	Csop.
1980	IV.	Tessedik Sámuel Muzeum Szarvas FAKK-BHV kiállitása	csop.
1980	X.	Gyermekrajzverseny FAKK-BHV és KISZ-klub /zsüritag/	csop.
1980	X.	FAKK-BHV gyüjteményes kiállitása Mini Galéria	csop.
1980	XI.	BÁNSÁGI ANDRÁS grafikusmüvész önálló kiállitása, müvészeti alkotó munkásságának 50. jubileumára, életmü kiállitás. többezer látogatója volt.	önálló
1980	XII.	FAKK-BHV. évzáró ünnepsége /emléklap, pénzjutalom/ kitüntető oklevél.	csop.
1981	III	Müvészeti Vetélkedő FAKK-BHV KISZ klub zsüri elnök: Bánsági András grafikusmüvész	
1981	III.	Centenáriumi Ifjusági Klub Bánsági András előadása Burghardt Rezső festőm. főiskolai tanár munkásságát /tanitványa is voltam/	csop.
1981	III.	Pápa - Kisz-klub FAKK-BHV közös kiállitása	csop.
1981	I .	Tavaszi Képzőművészeti Kiállitás H.Népfr. Pesterzsébeti helyiségében /olajf./ FAKK-BHV /	csop.
1981	IV.	Anyák napja tiszteletére és virág a müvészetben a FAKK-BHV közös kiállitása a "TAURUS" gumigyár kulturt. /nagy siker volt/	csop.
1981	V.	Önálló kiállitás NSZK olajf. akvarell, grafikák	önálló
1981	VI.	SZOLNOK FAKK-BHV közös kiállitása	csop.
1981	VII.	VI. BALATONI KISGRAFIKAI BIENNÁLÉ, Tihany-muzeum Orsz.	csop.
1981	IX.	PÉCS H.V. Kisz klub FAKK-BHV képzőművészeti kiállitása	csop.
1981	XI.	ŐSZI TÁRLAT FAKK-BHV mini galéria	csop.
1982	I.	Angyalföldi József Attila Müvelődési Ház FAKK-BHV.	csop.
1982	II.	10 hivatásos alkotómüvész közös kiállitása a Mini galériában. A FAKK-BHV vez. és pártoló müvészei	cspp.

1982	II.	VÁNDORKIÁLLITÁS az Aszódi-uti munkásszálláson bemutató az alkotások születéséről, modell után festés,rajzolás	csop.
1982	III.	A TURKEVEI MÜVELŐDÉSI HÁZ-ban FAKK-BHV képzőmüvész Közösség Alkotó müvészeinek közös kiállitása	csop.
1982	VI.	IKARUS Müvelődési központban a FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMÜVÉSZEK KÖZÖSSÉGÉNEK kiállitása /katalógus/	csop.
1982	VII.	A IX. ORSZÁGOS ÉS NEMZETKÖZI KISGRAFIKAI KIÁLLITÁS ÉS:TALÁLKOZÓ VALAMINT ORSZÁGOS PÁLYÁZAT és a Pécsi kisgrafikusok 2o éves fenállásának jubileuma PÉCS. /Pécs város különdiját kaptam/	CSOP;
1982	VII.	Nemzetiségek KÉPZŐMÜVÉSZETI TÁRLATA Rétság Asztalos János Müvelődési központban / 5 müvész közös kiállitása/ Sajtó TV. katalógus.	csop.
1982	VIII.	A Hajósi Cabernet fogadóban 13 alkotómüvész külön beutaltak kiállitása /TV.Rádió, interju,sajtó/	csop.
1982	XII.	A Hajósi Alkotótáborban beutaltak /2 évi/ közös nagy kiállitása a Hajósi Müvelődési Központban. /katalógus/	csop.

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus
1096. BUDAPEST IX., SOBIESKI JÁNOS U. 40
Telefon: 339-791

Bpest., 84 I.19

KEDVES DR. BARLA SZABÓ LÁSZLÓ
művészettörténész urnak

Budapest, I.,
Uri-u.62

Mellékelten ismét küldök egy kis csomag dokumentációs anyagot - ami időközben keletkezett - talán nem érdektelen a művészettörténészek és lexikon szerkesztők részére. Ugy gondolom ezek is nehezen hozzáférhető anyagok.

Nagyrészt személyemre vonatkoznak. Most, hogy Szeptember végén beteglettem és most már lábbadozom, hozzájutok az iráshoz is. Összeállitom Megjelent könyveim jegyzékét, amelyekbe egészben vagy részben grafikákkal bedolgoztam.

tisztelettel

Bánsági a.

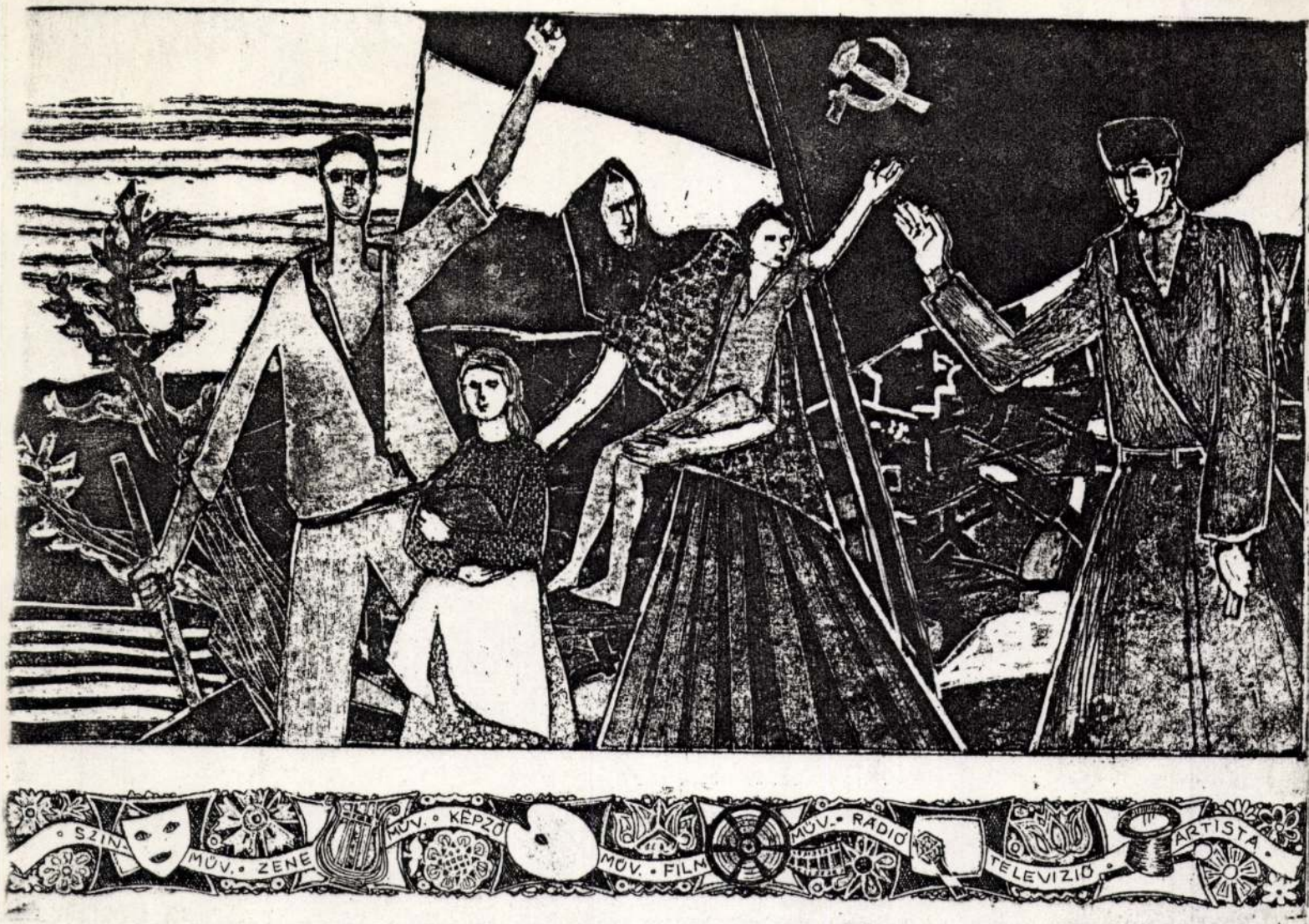

BÁNSÁGI ANDOR

ELVTÁRSNAK

25 ÉVES SZAKSZERVEZETI TAGSÁGÁÉRT

A MŰVÉSZETI SZAKSZERVEZETEK

SZÖVETSÉGÉNEK ELNÖKSÉGE

BUDAPEST, 1970. ÁPRILIS

MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAPJA

ILLETÉK
10
FORINT
1957

2/1961 szám

MŰSZAKI (AMERIKAI) RETUSÓRI
KÉPESÍTŐ BIZONYÍTVÁNY

A Magyar Népköztársaság Képzőművészeti Alapja tanúsítja, hogy

BÁNSÁGI ANDRÁS

aki 1914 évben január hó 10 napján
Temesvár városban - községben (Temes megye
Románia ország) született, az 1/1960. (VII. 22.) Mű. M. - M. M. számú rendeletben és az annak végrehajtása tárgyában kiadott 108/1961. (M. K. 3) M. M. számú utasításban előírt, a műszaki (amerikai) retusőri munkakör ellátásához szükséges szakmai felkészültséggel rendelkezik.

Ez a bizonyítvány műszaki (amerikai) retusőri munkakör betöltésére jogosít. Munkaviszonyon kívüli működési engedélyül nem szolgál.

Budapest, 1961. év junius hó 30. napján.

81.1508 BmNyV Gyoma

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus
1096. BUDAPEST IX., SOBIESKI JÁNOS U. 4
Telefon: 339-791

VÁLLALATOK, INTÉZMÉNYEK, AKIK GRAFIKAI,-TERVEZŐI MUNKÁKKAL FOGLALKOZTATTAK - akiknek dolgoztam - 1945- óta, alfabetikus sorrendben, a teljesség igénye nélkül. Az aláhuzottak a folyamatos nagy rendelőim voltak.

Akadémia K.K.V.
AGROTRÖSZT
Asztfaltutépitő V.
Államrendőrség
Autóközlekedés c.lap
Alsótekeresi Faiskola
Autóker
BÁBOLNAI ÁLLAMI GAZDASÁG
BELKERESKEDELMI MINISZTÉRIUM
Balatonlellei Lapkiadó V.üdülője
BÁNYAGÉPGYÁRTÁSI TRÖSZT
BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR
Budapesti könzervgyár
Budavox
Borsód-Heves m.Élemiszer Nagyker V.
Csomagolástechnika c.lap
Cipőbolt
Csongrád megyei Mezőgazdasági Gépjav.V.
Danuvia
Danuvia szerszámgyár
ÉDOSz
EVIG
Epitésgazdasági és Szerv.Intézet
Egyesült Dunamenti Mezőgazdasági Tsz.
Egyesült izzó
ÉPÜLETSZERELVÉNYEK
Egszi
Extra áruház
Egyesült Vegyimüvek
Erdőkémia
Egyesült villamos és Gépgyár
Egyesült Vegyimüvek
EMIC
F.T.I.
Földmüvelésügyi Miniszterium
Földmüvesszövetkezet
Finomruházati Ktsz
GANZ-MÁVAG
Gépipari Tud. Egyesület
Ganz vagon és gépgyár
Ganz áramméró
Gondolat könyvkiadó
Glóbus konzervgyár
Herendi Porcellángyár
Hermofort
Hungarófilm
HIKI
Hazai Fésüsfonó és Szövőgyár
Hiradástechnikai V.
Hirdető V.
Hiradástechnikai Kutató Int.
Ipari Müszergyár
IBUSz
Ipari szerelvény és gépgyár
Józsefvárosi Husipari Vál.
Józsefvárosi Közért

KÖZGAZDASÁGI és JOGI K.K.V.
MAGYAR KÁBELMÜVEK
Klement Gottwald gyár
KISz-IX.ker.
Képzőmüvészeti Alap
Kartészeti Kutató Intézet
Kisipari Szövetkezetek
Kohó és Gépipari Anyagellátó és ért.V.
KEFÉM Keményfémipari V.
Központi Döntőbiráskodás
Közuti Gépellátó V.
Kogellátó V. /faipari/
Lőrinci Szalag és selyemszövő és Cspke.V.
LABOR Müszeripari Müvek
Láng Diesel Gépgyár
Mezőgazdasági Ügyvitelszervezési Iroda
MÉM miniszterium
Magyar Selyemipari V.
MOKEP
MAGYAR HIRDETŐ
Müszaki könyvkiadó
MINERVA K.K.V.
Magyar Grafika
Müvelődésügyi Min.
MIGÉRT
Magyar Villamosmüvek
Magyarországi Németek Dem. Szövetsége
Magyar Posztógyár
Magyar Adócsőgyár
Magyar Szabvány Hivatal
Magyar Bányagépgyártó Vál.
NYOMELL Nyomtatványellátó V.
Nyomdász Szakszervezet
Nyuszi
Orion gyár
OMKER Orvosi Müszerker. Váll.
Oszi Mezőgazdasági Vásár és kiállitás
OTSB
Országos Müszaki Fejl. Biz.
OKISZ
Pilishegyi Áll. Gazdaság
Révai Nyomda
Rozmaring Tsz
Remix
Sasad MGTSz
Szikrai Állami Gazdaság
Szerelvényipari Váll.
SZTK
Szabványositás c. folyóirat
Szövosz
Tervhivatal
Transzvill
Tungsram
Tervgazdasági K.K.V.
Texgraf
Ujpesti Áruház
Uj Csehszlovákia c lap

RÉVAI-NYOMDA

Nyomtatványellátó Vállalat
BUDAPEST V., SZT ISTVÁN TÉR 4. SZ.

Utigépjavitó Váll.
Ügyész kiskönyvtár
Villamosberend. és Készülékek Gyára
Transzvill
VBK Közlemények
VÖRÖS CSILLAG TRAKTORGYÁR
Villért
Versenyáruház
Világitástechnikai Váll.
VBKM
Viszék Szöv.
Vecsési Hiradástechnika

és még sok vállalatnak egy-egy alkalmi munkával bedolgoztam. Természetesen nem szerepel a kimutatásban a konstruktiv amerikai szines és fekete retusmunkák sem valamint a müszaki rajzok és csak tipografizálások sem.

Ugyancsak nem szerepelnek a magánszemélyeknek készitett grafikák, kisgrafikák, ex librisek, akvarellek, pasztellképek és olajfestmények sem.

Továbbá nem szerepelnek a bel és külföldre megrendelt és eladott olajfestmények /mintegy 300 drb./ rézrefestett miniaturák. grafikák, akvarellek, linó és fametszetek. A nyugati képkereskedőnek szállitott és kiállitásokon elkelt festmények sem, és a magánszemélyek álltal megvásárolt képek.

Természetesen nem került a kimutatásba a sokezer szinedzői munkám sem és a szinrebontások sem.

XIII. NEMZETKÖZI EX LIBRIS KONGRESSZUS
BUDAPEST

☆ ÉRTÉKES MŰVÉSZI = FESTMÉNYEK GRAFIKÁK ☆

★

TÁJKÉPEK
ÉLETKÉPEK
CSENDÉLETEK

★

OLAJ
TEMPERA
AKVARELL
PASZTELL

★

EX LIBRIS
MINIATURÁK
RESTAURÁLÁS

★

BÁNSÁGI ANDRÁS
GRAFIKUSMŰVÉSZ

Állandó kiállitás keretében megtekinthetők
Megvásárolhatók
Megrendelhetők

Bánsági András
GRAFIKUS
Budapest, IX., Sobieski János u. 40.
Telefon: 339-791.

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus
1096. BUDAPEST IX., SOBIESKI JÁNOS U. 40
Telefon: 339-791

KIÁLLITÁSAIM NYILVÁNTATÁSA

1978 - 1982 között
önálló és csoportos

Miután a M. Képzőművészeti Alap-tól 1974-ben nyugdijba mentem, olajfestményeket festettem Nyugatra. Kb. mintegy 300 drb.-t. 1979 Január 1-től ujra aktivizáltam magam és hazai kiállitásokon vettem részt. /Hazánkban azonban a Nyugattól eltérően,igen nehéz a képek eladása, mivel ez állami monopolium/ Igy 1982-ben ujra az NSzk-ban kötöttem szerződést rézrefestett /olaj/ miniaturákra 1 évre egy képkereskedővel kizárólagos joggal egész európára, amelyet azonban a szemem gyengülése miatt abbahagytam 1 év után/

1978	Darmstadt	NSzk. önálló kiállitás /olajf./ A nyitáskor a fele elkelt.	
1979	I -II.	Hazafias Népfront IX.ker. Székháza /tempera,akvarell/	Csoportos
1979	III.	IX.ker. Uttörő-ház /kisgrafika,akrill/ oklevél	Csop.
1979	IX.	Centenáriumi klub /Lenin portré sajtóbemutajója/ elismerő okl.	
1979	IX.	FAKK-BHV és IX.ker.KISz. Nemzetközi Gyermekév. Vándorkiáll.	csop.
1979	X.	FAKK-BHV. Okt.forradalom 61.évfordulójára Mini Galéria	csop.
1979	XI.	Nagy Balogh János 50 éves évford.pályázat és kiállitás 1929-1979 amelynek tagja is voltam és szem.ismerősöm és szomszédok voltunk. 3 linómetszettel vettem részt.Nagy Balogh János, Kós Károly és Szini Zoltán mindhárman Kispest nagyjai voltak. Ifju Gárda Müvelődési Ház	csop.
1979	XI.	Müteremlátogatás, házi kiállitásommal egybekötve Bp.	csop.
1979	XII.	FAKK-BHV évzáró ünnepélye /oklevél és pénzjut/ Bp.	csop.
1979	XII.	Főv.Müvelődési Ház /Vizuális Müvészeti Hónap/ emléklap	csop.
1980	II.	Vándorkiállitás FAKK-BHV. Ihász Dániel szakközépisk.	csop.
1980	II.	Vándorkiállitás Vas-edény bolt KISz klubban Bp.	csop.
1980	II.	Felszab 35. évf. és a Párt XII.kong. FAKK-BHV kiáll.	csop.
1980	III.	Forradalmi Ifj.Napok Győr KISz-klub-ban BHV-FAKK /okl./	csop.
1980	III.	M.Kom.Ifj.Szöv. Fin napok keretében Lakóterv klub-h.	csop.
1980	III.	Vándorkiállitás FAKK-BHV, Postaközpont kulturterem Bp.	Csop.
1980	IV.	Tessedik Sámuel Muzeum Szarvas FAKK-BHV kiállitása	csop.
1980	X.	Gyermekrajzverseny FAKK=BHV és KISZ-klub /zsüritag/	csop.
1980	X.	FAKK-BHV gyüjteményes kiállitása Mini Galéria Bp.	csop.
1980	XI.	BÁNSÁGI ANDRÁS grafikusmüvész önálló kiállitása, müvészeti alkotó munkásságának 50. jubileumára, életmü kiállitás. többezer látogatója volt.	önálló
1980	XII.	FAKK-BHV. évzáró ünnepsége /emléklap, pénzjutalom/ kitüntető oklevél. Kisz klub	csop.
1981	III	Müvészeti Vetélkedő FAKK-BHV KISZ klub zsüri elnök: Bánsági András grafikusmüvész	
1981	III.	Centenáriumi Ifjusági Klub Bánsági András előadása Bp. Burghardt Rezső festőm. főiskolai tanár munkásságát /tanitványa is voltam/méltatja	csop.
1981	III.	Pápa - Kisz-klub FAKK-BHV közös kiállitása	csop.
1981	IV.	Tavaszi Képzőművészeti Kiállitás H.Népfr. Pesterzsébeti helyiségében /olajf./ FAKK-BHV /	csop.
1981	IV.	Anyák napja tiszteletére és virág a müvészetben a FAKK-BHV közös kiállitása a "TAURUS" gumigyár kulturt. /nagy siker volt/	csop.
1981	V.	Önálló kiállitás NSZK olajf. akvarell, grafikák	önálló
1981	VI.	SZOLNOK FAKK-BHV közös kiállitása	csop.
1981	VII.	VI. BALATONI KISGRAFIKAI BIENNÁLÉ, Tihany-muzeum Orsz.	csop.
1981	IX.	PÉCS H.V. Kisz klub FAKK-BHV képzőművészeti kiállitása	csop.
1981	XI.	ŐSZI TÁRLAT FAKK-BHV mini galéria	csop.
1982	I.	Angyalföldi József Attila Müvelődési Ház FAKK-BHV.	csop.
1982	II.	10 hivatásos alkotómüvész közös kiállitása a Mini galériában. A FAKK-BHV vez. és pártoló müvészei	csop.

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus
1096. BUDAPEST IX., SOBIESKI JÁNOS U. 40
Telefon: 339-791

1982	II.	VÁNDORKIÁLLITÁS az Aszódi-uti munkásszálláson bemutató az alkotások születéséről, modell után festés, rajzolás	csop.
1982	III.	A TURKEVEI MŰVELŐDÉSI HÁZ-ban FAKK-BHV képzőművész Közösség Alkotó művészeinek közös kiállitása	csop.
1982	VI.	IKARUS Művelődési központban a FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGÉNEK kiállitása /katalógus/	csop.
1982	VII.	A IX. ORSZÁGOS ÉS NEMZETKÖZI KISGRAFIKAI KIÁLLITÁS ÉS TALÁLKOZÓ VALAMINT ORSZÁGOS PÁLYÁZAT és a Pécsi kisgrafikusok 2o éves fenállásának jubileuma PÉCS. /Pécs város különdiját kaptam/	CSOP.
1982	VII.	Nemzetiségek KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRLATA Rétság Asztalos János Művelődési központban / 5 művész közös kiállitása/ Sajtó TV. katalógus.	csop.
1982	VIII.	A Hajósi Cabernet fogadóban 13 alkotómüvész külön beutaltak kiállitása /TV.Rádió, interju, sajtó/	csop.
1982	XII.	A Hajósi Alkotótáborban beutaltak /2 évi/ közös nagy kiállitása a Hajósi Művelődési Központban. /katalógus/	csop.

x 3 opus 170 A. Bánsági

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus
1096. BUDAPEST IX., SOBIESKI JÁNOS U. 40
Telefon: 339-791

ÖNÁLLÓ ÉS CSOPORTOS KIÁLLITÁSOKON VALÓ RÉSZVÉTELEIM AZ ELMULT 3 ÉVBEN visszamenőleg 1983 - 1981

1983 -ban	Bpest.	Megjelent a II. kisgrafikai mappám 4o kisgrafikával.
1983 X.1o-XI.3	-"-	FAK-BHV. Ferencvárosi Alkotó Képzőművészek Közössége kiállitása. OMIK közp. Muzeum-u. 17. Könyvtárában.
1983 IX.-24-XI.3	Cegléd	"Ceglédi Ősz 83. VI. Orsz. Kisgrafikai találkozó és Kiállitás, pályázattal. /katalógus/
1983 VII.26-VIII.28	Pécs	Szőlő és Bor az ex-libriseken /grafikai/ kiállitás
1983 VIII12-X.3.	Tihany	VII. Balatoni Kisgrafikai Biennálé /Orsz.kiállitás/ a Tihanyi muzeumban. /Irásbeli elismerés,Szövetség és Alap/
1983 VIII.1-14	Farkasgyepü	Bakonyi Nemzetközi Alkotótábor /Boroszlán fogadó/ és az ottkészült alkotásokból kiállitás.
1983 VIII.1-IX.7	Pécs	Önálló grafikai kiállitásom, Ságvári Endre Müvelődési Ház
1983 V.3- V.31	Pécs	Önálló grafikai kiállitásom, BÉV; Könyvtár
1983 II.17-IV.17	Bpest	A volt Kispesti nyomdák története. Helytörténeti kiállitás a Nagy Balogh János Müvelődési Házban. Egyben a Bánsági nyomdász dinasztia 129 évfordulójának megemlékezése.
1982 XII.13-23	Hajós	A hajósi alkotótáborban résztvettek kiállitása a Hajósi Müvelődési Központban /katalógus/
1982 VIII.29-IX.1o	Hajós	A Hajósi Cabernet-fogadóban 13 alkotómüvész külön kiállitása./TV. Rádió, riportok, interjuk, sajtó/
1982 VII.14-VIII.14	Rétság	Nemzetiségek Képzőművészei Tárlata. Nógrád-Rétság. Pataki Müvelődési Központ./Sajtó, TV. Katalógus/
1982 VII.3-3o	Pécs	IX.Országos és Nemzetközi Kisgrafikai és Ex-libris pályázat, kiállitás és találkozó + A pécsi KBK 2o éves jubileumi ünnepsége. Pécs város különdiját kaptam./Sajtó,Rád.TV/
1982 VI.22-VII.6.	Bpest	A Ferencvárosi Alkotó Képzőművészek Közössége Kiállitása /FAKK-BHV/az "Ikarus galériában" /katalógus/
1982 XI.4.	Bpest	Látogatás Bánsági András grafikusmüvész mütermében /sajtó, stáb, interju. megjelent a NZ.82 XII.49 sz./életrajz/
1982 III.28-V.1o	Turkeve	FAKK-BHV Kiállitása a Turkevei Finta muzeumban /KEVI-kör/ 36 grafikával vettem részt /sajtócikk/
1982 V.4.	Bpest	FAKK-BHV bemutatója munkásszálláson 3o fővel. Vizuális előadás, rajzolás-festés, munkásábrázolás a helyszinen.
1982 II.15-től	Bpest	A "FAKK-BHV" Vándorkiállitása a IX.ker Aszódi-uti Vasutas Munkásszálláson. /sajtó/
1982 II.2-16	Bpest	A FAKK-BHV. Közösségének 1o hivatásos alkotómüvészének közös kiállitása a"Mini Galériában."
1982 I.6.-3o	Bpest	FAKK-BHV kiállitása az Angyalföldi József Attila Müvelődési Központban.
1981 XI.17-28	Bpest	"ŐSZI TÁRLAT" a FAKK-BHV tagjainak közös kiállitása a Mini galériában.
1981 IX.22-29	Pécs	FAKK-BHV közös kiállitása a Pécsi KISz-Klubban
1981 VII.25-X.3.	Tihany	VI. Országos Kisgrafikai Biennálé Tihanyi muzeum /katalógus/
1981 VI.16-29	Szolnok	FAKK-BHV közös kiállitása Szolnokon
1981 IV.28.-V.8.	Bpest	Virág a müvészetben c. kiállitásunk Anyák napja tiszteletére a TAURUS Kultúrházban IX.ker. FAKK-BHV /nagy siker volt/
1981 IV.6.-14	Bpest	Tavaszi Képzőművészeti Kiállitás a Hazafias Népfront Pesterzsébeti Bizottsága székházában.
1981 III.23-IV.2.	Bpest	FAKK-BHV alkotóinak bemutatkozó kiállitása a KISz-Klubban
1981 III.26	Bpest	"Művészeti vetélkedő a BHV kisz-klubban. Zsüri elnök: Bánsági András grafikusmüvész.
1981 III.25	Bpest	KISz.IX.ker. Centenáriumi Ifjusági Klub és FAKK-BHV. Meghivott művészek találkozója. Ea.Bánsági András: Burghardt Rezső festőművészete /tanitványa voltam, élménybeszámoló, diavetitės, munkáink elbirálása, alkotások sorsolása stb./

Eddig mintegy 5o kiállitásom,volt bel és külföldön, önálló és csoportos. Erkölcsi és anyagi sikerek, számtalan oklevél, kitüntetés, TV.,Rád., interju,sajtó, cikkek és megrendelt és megvásárolt alkotások kül és belföldön.

Bpest,1983 XII. 25

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus
1096. BUDAPEST IX., SOBIESKI JÁNOS U. 40
Telefon: 339-791

FELHASZNÁLT IRODALOM
BÁNSÁGI ANDRÁS grafikusművészről

/A teljesség igénye nélkül, időrendben visszafelé 1983 -1923./

1	Magyar Reklámszövetség "TÁJÉKOZTATÓ"-lapja	1983/11 hó	8.oldal
2	Magyar Reklámszövetség "TÁJÉKOZTATÓ"-lapja	83/4	1o. -"-
3	Ceglédi Ősz 83. VI. Országos Kisgrafikai kiállitás és pályázat katalógusa	83 IX.	23. -"-
4	Zóka László ujságiró: Bánsági András grafikusművészről: metszetek, ex librisek, lithografiák a BÓV könyvtárban Pécs.	83 IX.	
5	VII. Balatoni Kisgrafikai Biennálé,Tihany	83	7o. -"-
6	Neue Zeitung 1.sz.	83	1. -"-
7	Neue Zeitung 34.sz.	83	8. -"-
8	Dunántuli Napló	83 VIII.2	
1o	Baranyai Épitők lapja	83 V.sz	
11	Neue Zeitung	83 I.sz	5. -"-
12	Magyar Reklámszövetség "TÁJÉKOZTATÓ"-lapja	82 8-9 sz	1 -"-
13	Magyar Reklámszövetség "TÁJÉKOZTATÓ"-lapja	82 2-3 sz	17 -"-
14	Ferencvárosi Alkotó Képzőművészek Közössége /FAKK-BHV/ Ikarus galéria katalógusa /Takács Tamás képzőm.tanár/	82	4-5 -"-
15	"NÓGRÁD"cimü napilap	82 VII,14	3 -"-
16	Neue Zeitung	82 31.sz.	
17	Neue Zeitung /életmü/	82 49.sz.	1-4 -"-
18	Neue Zeitung	82 45.sz.	4 -"-
19	"KISGRAFIKA" Kisgrafikusok Köre értesitője	82 2-3.sz.	12,13,64 old.
2o	SZOCIALISTA MŰVÉSZETÉRT" c. lap	82 5.sz.	
21	"KISGRAFIKA"	81 2-3.sz.	11,64,77 old.
22	"SZOCIALISTA MŰVÉSZETÉRT" c lap	82 1.sz.	
23	MAGYAR REKLÁMSZÖVETSÉG	81 11-12.sz.	7,24 old.
24	VI. Balatoni Kisgrafikai Biennálé, Tihagy /katalógus/ Weiner Piroska, tudományos kutató,Iparm.muzeum	81	
25	"FERENCVÁROS"-cimü lap	81	3,12. oldal
26	"FAKK-BHV" FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE, A Budapesti Husipari Vállalat - "HUSIPARI HIRLAP" MINIGALÉRIA rovatának számtalan cikkében szerepelek 1979-1983-ban jelenleg is folyamatosan	79 1.sz.	
27	"TYPOGRAPHIA" /A torony ismét világit/	1956	sz.
28	"TYPOGRAPHIA"	1943	sz.
29	"A BÁNSÁGI NYOMDA KATALÓGUSA /Előszó és ars poetika/	1938.	évi kiadás
3o	"FÜGGETLENSÉG" c napilap /Orsz.TESz plakátpályázat nyertesei/	1934. VLL.	5 sz.
31	"Pesti Hirlap" /ANemzeti Munkahét plakátpályázatának eredménye/	1934.	
32	"KISPEST - SZENTLŐRICC c.lap /oklevél az oceánrepülökn.	1931. VIII.22.	sz.
33	"KISPEST - SZENTLŐRINC c.lap	1923	sz.?

1923 -tól 1983-ig Számtalan: Iskolai értesitő, bizonyitvány, oklevél, meghivó, Katalógus, kiállitás, plakát, jutalom, pénzjutalom, tiszteletdij, emléklap, képesités, mesterlevél, alkotói,-dicsérő,-elismerő oklevél. Jubileumi oklevél, Diplomamunka, két Grand Diploma Milánó, Külföldi tanulmányutak, külföldi kiállitások,Sztahanovista, kiváló grafikus dolgozó, a szakma kiváló dolgozója, pályázati dijak, számos jelvény, kitüntetés. alapitó és müvészeti törzsgárda-tag.A művészetben végzett kiemelkedő tevékenységéért, valamint a közösségben és társadalmi munkásságáért "Érdemes" kitüntetettje és érdemérem tulajdonosa.

Budapest, 1983 XII. 12

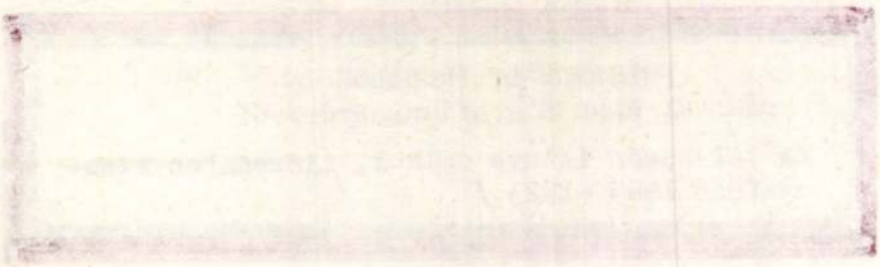

XIII.n.e.l.k. '70

hongrie ★ Budapest

XIII. congrès international de l'exlibris
XIII. nemzetközi exlibris kongresszus

Kisgrafika Barátok Köre 1959
BUDAPEST-FESZEK

BÁNSÁGI ANDOR

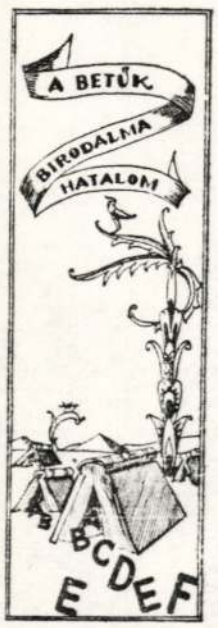

KÖNYVTÁRA

Liste der Künstler.	List of Artists.	Liste des artistes.
Keine Tauschliste!!	No echange list!!	Pas une liste d'échange

1. Bánsági Andor, Bp. IX. Sobieski u. 40.
2. Berentés Márton, Bp. XII. Hollóssy S. u. 33.
3. Beron Gyula, Bp. XIII. Sallay Imre u. 8.
4. Dr. Bordás Ferenc, Bp. III. Árpád fejedelem u. 30.
5. Csanády András, Bp. XII. Városmajor u. 28/c
6. Csisztu Mihály, Bp. V., Kossuth Lajos u. 1. IV. 8.
7. Diskay Lenke, Bp. II. Józsefhegyi ut 11.
8. Drahos István, Szentes, Sima F. u. 37.
9. Fery Antal, Bp. XI. Fehérvári u. 7. IV. 1.
10. Fülé Mihály, Bp. XI. Fehérló u. 6/a
11. Gacs Gábor, Bp. XIV. Deés u. 16.
12. Gaál Vilmos, Bp. XII. Eötvös u. 17.
13. Gácsi Mihály, Szolnok, Művésztelep
14. Gerstenbrein Ferenc, Bp. II. Mártirok utja 15/17. III.6.
15. Gerzson Pál, Bp. VI. Aradi utca 59. III. 1.
16. Gulyás Dénes, Bp. VII. Dohány u. 90. III. 14.
17. Gross Arnold, Bp. Lenin krt. 80. III. 16.
18. Háy Károly László, Bp. XI. Kelenhegyi ut 12/14.
19. Kavetzky Zoltán, Bp. II. Muraközi u. 8/b
20. Kertes-Kollmann Jenő, Bonyhád, Béla u. 5.
21. Kékesi László, Bp. Mártirok utja 32/33
22. Kmety Ferenc, Bp. XIV. Zugló u. 51. I. 7.
23. Kolosváry Bálint, Bp. XII. Németvölgyi ut 8.
24. Kopasz Márta, Szeged, Pusztaszeri u. 10.
25. Kovács Béla, Bp. VIII. Köztársaság tér 16.
26. Kós Lajos, Bp. VI. Szófia u. 24.
27. Krajcsirovics Henrik, Tatabánya, IV. Ibolya u. 3/2
28. Lázár Pál, Szekszárd, Széchenyi u. 1.
29. Lágrády Sándor, Bp. I. Táncsics M. u. 13.
30. Litkei József, Bp. IX. Üllői ut 31.
31. cs. Máté Lajos, Bp. II. Frankel L. u. 24. II.5.
32. Menyhárt József, Debrecen, Április 4. u. 15.
33. Móré Mihály, Debrecen, Vadliba u. 10.
34. Nagy Arisztid, Bp. VII. Üllői ut
35. Nagy Árpád Dániel, Bp. IX. Hőgyes E. u. 13. III. 17.
36. Nagy Zoltán, Bp. VII. Thököly u. 8.
37. Cs. Pataj Mihály, Szarvas, I. Vasut u. 3.
38. Silberhorn Tibor, Bp. XII. Zugligeti u.51/53.
39. Stettner Béla, Bp. VI. Szív u. 34. IV. 1.
40. Szilvássy Nándor, Bp. I. Ostrom u. 8/a
41. Szücs János, Bp. VI. Aradi u. 59. III. 9.
42. Török János, Bp. XIV. Thököly u. 91. I.9.
43. Varga Gyula, Bp. VIII. Kálvária u. 21/a
44. Várkonyi Károly, Debrecen, Blahánné u. 4. II.6.
45. Varga Mátyás, Bp. XII. Hollóssy S. u. 16.
46. Varga Nándor Lajos, Bp. VI. Népköztársaság utja 84.III.
47. Vertel József, Bp. Káplár u. 29.

A KBK alkotó-művészei

1959 -től

A mappa címoldala

SÁGVÁRI ENDRE MŰVELŐDÉSI HÁZ
KISGRAFIKA BARÁTOK KLUBJA
7633 Pécs, Hajnóczy J. u. 41.
Tel.: 12-478 Titkár: 20-497

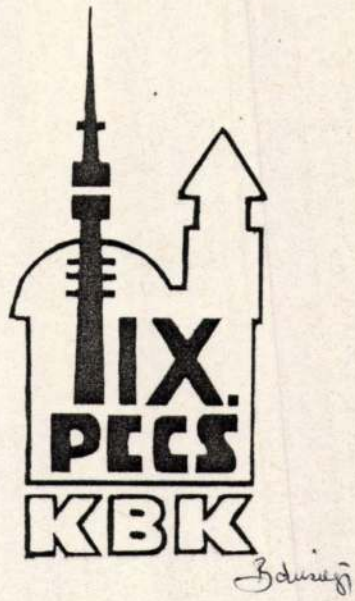

ORSZÁGOS TALÁLKOZÓ

Pécs, 1982. július 3 - 4.

A IX. Országos Kisgrafikai Találkozó, pályázat és Kiállitás tiszteletére az emlék-lapot, valamint az ez alkalomra kibocsátott mappa fedőlapját BÁNSÁGI ANDRÁS grafikusmüvész a KBK egyik alapitótagja, az Önálló Képző és Iparmüvészek, A FAAK-BIV. a Magyar Reklámszövetség tagja készitette. A pályázaton Pécs különdijjával tüntették ki. A kiállitásról a a sajtó, a Televizió, a helyi és országos napilapok is beszámoltak.

Ságvári Endre Müvelődési Ház
KISGRAFIKA BARÁTOK KLUBJA
7633 PÉCS, Hajnóczy József u. 41.
Telefon: 06-72/12-478
Titkár: 06-72/20-497

Pécs,1983.október 10.

BÁNSÁGI ANDRÁS urnak
grafikusmüvész
Budapest

A Ságvári Endre Müvelődési Ház Kisgrafika Barátok Klub vezetősége és tagjaink nevében mondunk köszönetet Önnek abból az alkalomból,hogy volt-szives elkészitteni azt a grafikát ami"Pécs város cimerét"ábrázolja.

Viszonzásul az emblémát 1984.évi naptár,Ujévi köszöntő,és klubnapjaink naptárát ismerteti.

További eredményes müvészi szinvonalu grafikák készitéséhez kivánunk erőt és jó egézséget.Baráti üdvözlettel:

Szemolányi András sk
Kerda Béláné sk.
társadalmi vezetők

Ságvári Endre Müvelődési Ház
KISGRAFIKA BARÁTOK KLUBJA
7633 Pécs, Hajnóczy J. u. 41.
Tel.: 12-478 Titkár 20-497

Kovács József
KBK.titkár

FP.

Képző és Iparművészeti Gimnázium Budapest, IX. Kér. Pál-u. 1.
ILLETÉK 10 FORINT 1957

KÉPZŐ-ÉS IPARMÜVÉSZETI GIMNÁZIUM
BUDAPEST, IX. KER. TÖRÖK PÁL-U. 4.
TELEFON: 389-136, 187-758, 181-769
M.N.B. 85.314.03-70 171010-70.SZ.

TÁRGY:

HIV.SZ.

MELLÉKL:

Véleményezés

B Á N S Á G I /Proker/ A N D R Á S /Temesvár,1914 Január 1o. Anyja: Mikus Katalin, lakik: Budapest,IX. Sobieski János-u.4o.sz./ kérésére adott véleményezésünkben közöljük, hogy nevezett anyakönyveink tanusága szerint az 193o - 34 tanévekben az "IPARRAJZISKOLA" egésznapos sokszorosító grafika négy évfolyamát elvégezte.

Végbizonyitványát 1933 Julius hó 15.-napján S/41/1933 sz.alatt kiadtuk. Tovább végezte az IPARRAJZISKOLA MÜIPARI SZAKISKOLA ÉS MESTERKÉPZŐ tagozat SOKSZOROSITÓ - GRAFIKA szakának IV. évfolyamát jeles eredménnyel. Az elméleti, szóbeli, irásbeli, valamint gyakorlati mestervizsga és diplomamunkájáról a bizonyitványt, 1934 Junius 25.-én 7/1933-34 sz. alatt kiadtuk.

Nevezett a fenti IV évfolyammal párhuzamosan - a nappali tagozaton felül - az esti rajzi tanfolyamokat is látogatta. Igy Vesztróczy Manó és több más főiskolai tanárok alakrajzi óráit. /Évkönyvek 193o-34/

Tanulmányi képesitésének jellegmegállapitásával kapcsolatban idézzük a rendelkezésünkre álló adatok birtokában az alábbiakat:

A "KÉPZŐ ÉS IPARMÜVÉSZETI GIMNÁZIUM" az 1778-ban Mária Terézia által alapitott "SCOLA GRAPHIDIS" alapján épülve, majd mint "FŐ RAJZTANODA", 1886-tól pedig "IPARRAJZISKOLA" változó cimmel 1931-ben szakiskolává alakult, a kereskedelmi miniszter 153.5oo/1931. és a 153.2oo/1931 eln.sz. rendeletei alapján. Ezt a szervezetet a VKM 49o3/1936 eln.sz. és az 55.118/1936.V.2.ü.o.sz. alatt kiadott rendeleteivel módositotta ipari képesités jogát és módozatát. Az Iparügyi Miniszter 21.628/1937 IPM.sz.rendeletével végleg szabályozta. Ez utóbbi rendeletek értelmében a szakiskola szakosztályai III. évfolyamának sikeres elvégzése és sikeres szakvizsga letétele segédlevéllel egyenlő végbizonyitvány elnyerésére, egy évig tartó gyakorlat igazolása után Mestervizsgára való bocsátásra. A IV. osztály elvégzése és sikeres záróvizsga /elméleti,irásbeli, szóbeli, gyakorlati, valamint diplomamunka elvégzése/ letétele után pedig az illető müiparágban "MESTERLEVÉL" elnyerésére és ezzel egyidejüleg - külső szakbavágó gyakorlat igazolása nélkül - jelen esetben - grafikusként vagy önálló iparüzésre és a Mester cim használatára jogosit.

A nyert végbizonyitvány alapján végzett növendékeink a VKM 16.78o/1938 III.sz. leirata értelmében tanulmányaikat a Képzőmüvészeti Főiskolán mint rendes müvésznövendékek, folytathatták, illetve az Országos Rajztanárvizsgáló Bizottság előtt iparostanonciskolai,"RAJZTANITÓI" vizsgára jelentkezhettek. Az iskola egyben a Képzőmüvészeti Főiskola gyakorló iskolája is.

Az Iparrajziskola IV. évfolyamának sikeres elvégzése után és a záróvizsga alapján szerzett végbizonyitványt a Honvédelmi Miniszter a honvédelemről szóló 1939 II.tc. 36. paragrafusa /2/ bekezdés alapján szerzett bizonyitványokkal egyenértékünek ismerte el. /karpaszomány, tiszti iskolára bocsátás/.

Az iskola fentvázolt jellegét az iparmüvészeti oktatás szervezését elrendelő 1o.o2o/1946. M.E.korm. rendelet folyamányaként kiadott 94.68o/1946.VII.sz. polgármesteri és a 133.569/1946 VII.VKM. rendeletek változtatták meg és nyerte el az Iparrajziskola a "SZÉPMÜVÉSZETI LICEUM" formáját

Az általános gimnáziumok szervezéséről szóló 1951. évi 14.sz. törvényerejü rendelet 1. fejezet /2/ pontja alapján az iskolát szakirányu gimnáziummá, azaz "KÉPZŐ-ÉS IPARMÜVÉSZETI GIMNÁZIUM"-má szervezte át.

Továbbiakban 1o/1959.M.K.5./ M.M.sz. együttes utasitás az alsófoku és középfoku oktatási intézményekben foglalkoztatott dolgozók munkabérének megállapitásáról szóló 6. paragrafus 4. pontja értelmében az "5o3 kulcsszámu" munkakörbe kell besorolni azt a pedagógust, akit szaktanitónak kell tekinteni, vagyis a h./ pont szerint, akinek felsőipariskolai, a Képző és Iparmüvészeti tagozatán vagy elődeiben Iparrajziskola szerzett végbizonyitványa van, illetve rajztanitói stb. és e képesitésének megfelelő tantárgyat tanit.

A fenti idézett rendeletrészletek világosan leszögezik, hogy a felsőipariskolákban és a mi iskolánk szakosztályaiban szerzett végzettség /végbizonyitvány/ azonos jellegü /Iparmüvészeti 4 évf.,Technológia, stb./

Amennyiben a technikusi besorolási lehetőséget a felsőipariskolai végzettség biztositja, ugy az elbirálás a mi iskolánkban végzettekre is érvényes kell, hogy legyen.

Budapest, 1965. május 14.

KÉPZŐ- ÉS IPARMÜVÉSZETI GIMNÁZIUM

/Percz Jenő József/
müvészeti igazgató helyettes

BARANYA MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT PÉCS

BARANYA ÉPÍTŐ

A BARANYA MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPA

XVII. ÉVFOLYAM, 5. SZÁM — ÁRA: 1,50 — 1983. MÁJUS

HÍREK

1983. augusztus 2 KEDD

Szeretettel köszöntjük névnapjuk alkalmából LEHEL nevű kedves olvasóinkat

A Nap kél 5.22 — nyugszik 20.18 órakor.
A Hold kél 0.09 — nyugszik 13.55 órakor.

BÉV FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE

A Ferencvárosi Alkotók Képzőművész Közösség egyik alkotója Bánsági András festőművész kiállítása nyílt meg május 3-án a Baranya megyei Építő Vállalat Kultúrközpontjának könyvtártermében Pécsett. A tárlat május 31-ig tart nyitva.

★

Az utóbbi hónapban két kiállítónk tárlata is öregbítette a közösség jó hírnevét. Batiszfalvi Gabriella az Országos Széchenyi Könyvtárban állított ki egy hónapos időtartamban. A sikert bizonyítja, hogy a könyvtár további kiállítások rendezésére kérte fel a közösséget. Másik kiállító Pongrácz Zoltán a Patakli István Művelődési Házban szintén egyhónapos időtartamban állította ki műveit, amelyet nagyon sokan néztek meg, elismeréssel nyilatkozva a látottakról.

A kiállítás első látogatói

Bánsági András grafikai kiállítása a BÉV Könyvtárban

Több országos és nemzetközi kiállításon vett részt, kiállításokat rendezett, Milánóban két alkalommal elnyerte a „Grand-Diplomát".

A felszabadulás után reklámgrafikái bel- és külföldön egyaránt közismertek lettek, a Terv- és Közgazdasági, — Minerva Könyvkiadó Vállalatnak két évtizeden át szerződéses grafikusa, több nagy kiállítás társalkotója volt. Több önálló kiállítása volt külföldön is és színedzőként a Tretyakov és Ermitázs múzeumok festményeinek reprózását végezte.

A Magyar Népköztársaság, Népköztársasági Alap 1959-ben megalakult amerikai konstruktív retusműtermének egyik alapító tagja volt 1974-ig, nyugdíjba meneteléig. — di —

Dunántúli Napló

1983. augusztus 2., kedd

Dunántúli Napló

— Kiállítás. A Ságvári Endre Művelődési Házban július 30-án, szombattól 17 órakor Bánsági András budapesti grafikusművész fa- és linóleummetszeteiből, kőrajzaiból rendez kiállítást. Ez alkalommal régi budapesti utcarészletek, alkalmi grafikák és ex librisek láthatók. A kiállítás augusztus 14-ig naponta 8 órától 20 óráig tekinthető meg Pécs, Hajnóczy József u. 41. sz. alatt, Uránváros, autóbusz-végállomásnál.

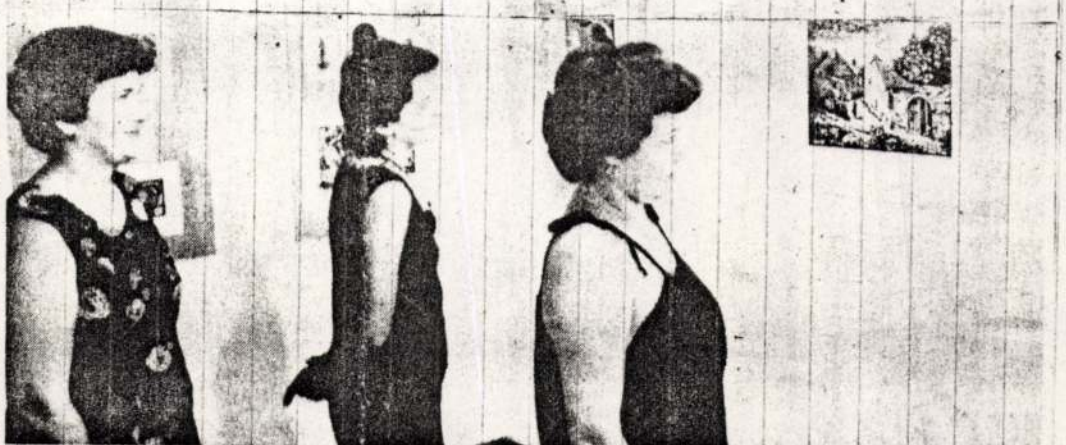

Tizenhárom tablón mutatja be grafikáit Bánsági András a Ságvári Galériában. A budapesti grafikusművész kiállításán metszeteket, ex libriseket és utazási emlékeit idéző litografiákat láthat az érdeklődő. A tárlat augusztus 14-ig tekinthető meg.

Fotó: Proksza László

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

BUDAPESTI

HÚSIPARI HÍRLAP

A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XVII. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM ÁRA: 1,40 FORINT 1982. JANUÁR 12.

Programokból

JANUÁR 6—30-IG

A ferencvárosi alkotó közösség kiállítása az angyalföldi József Attila Művelődési Központ kultúrházában. Megnyitó: 1982. január 6-án 18 órakor. A kiállítást Varga Gyula művészeti vezető nyitja meg. Cím: Budapest XIII., József Attila tér 4. Megközelíthető 4-es autóbusszal.

FEBRUÁR 2—16-IG

A közösség pártoló művészeinek képzőművészeti kiállítása, a ferencvárosi MINI galériában (Budapest IX., Gubacsi út 6.). Részt vevő kiállítók: Remsey Iván festő-bábművész, Fazzi Hugó ipar- és képzőművész, főiskolai tanár, Rózsa György festőművész, Murai Róbert festőművész, Halasi Horváth István festőművész, Kmetty Ferenc grafikusművész, Mendlin Lajos festőművész, Bánsági András grafikusművész.

FAKK = BHV

FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE BUDAPEST 1097 GUBACSI-ÚT 6

FEBRUÁR 16—26-IG

Fricz István naiv festő kiállítása a ferencvárosi MINI galériában (Budapest IX., Gubacsi út 6.). Megnyitó 1982. február 16-án 16 órakor.

FEBRUÁR 18.

A Budapesti Húsipari Vállalat KISZ-klubjában 17 órakor (Budapest IX., Gubacsi út 6.) kiállítással egybekötött bemutatót tart Batiszfalvy Gabriella „Vizuális élmények" sorozatáról. „Alkotók — KISZ-fiatalok" — akvarelljeiről kötetlen beszélgetést tart Varga Gyula.

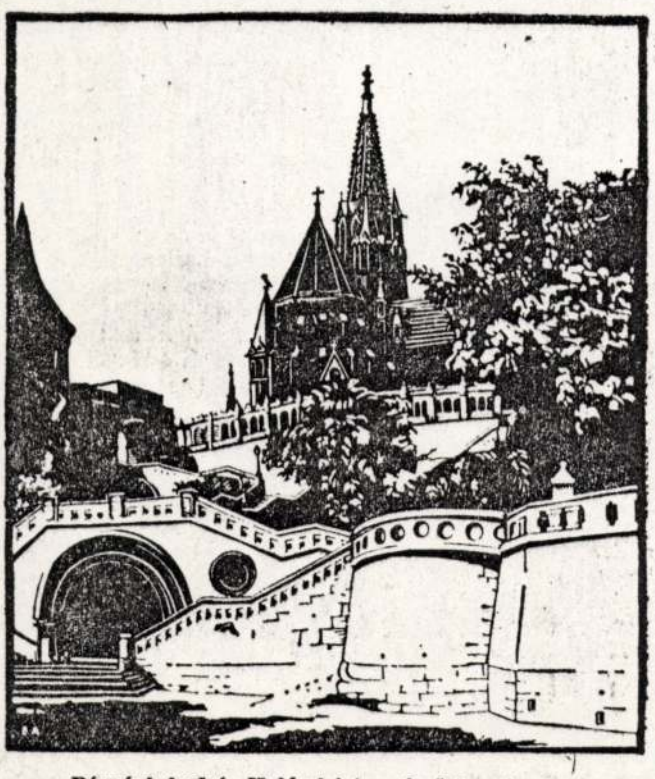

Bánsági András Halászbástya című fametszete

BHV FAKK FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE

1982 XVII. évf. 4. sz. Február 22

Festőművészek alkotásai a Mini galériában

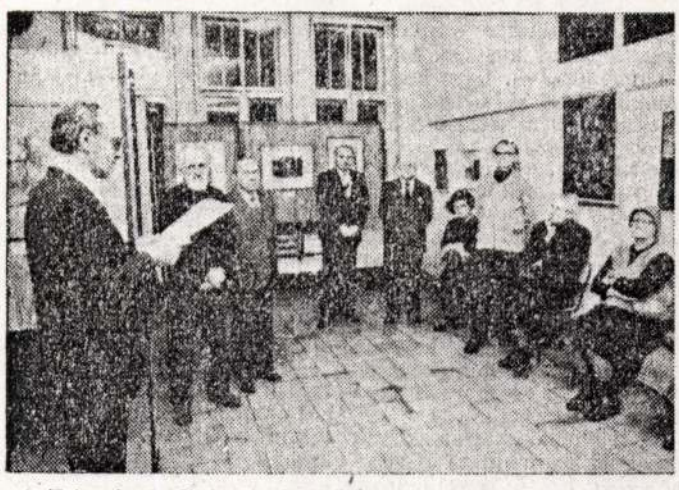

Február 2-től ismét ízelítőt kaphattunk a BHV-nál működő Ferencvárosi Alkotók Képzőművész Közösségének munkáiból. Formabontó kiállítás ez, hiszen most nem az alkotók, hanem az ő munkájukat már évek óta figyelemmel kísérő, ismert, pártoló művészek festményeit, grafikáit tekinthették meg az érdeklődők. Az ez alkalomra nyomdailag sokszorosított meghívó megtette hatását. A megnyitón részt vett többek közt *Szabó Imre*, a IX. kerületi Tanács művelődési osztályának vezetője, valamint számos festő- és grafikusművész.

A megnyitó után a ferencvárosi alkotók művészeti vezetője emléklapokat adott át a kiállító művészeknek. *Remsey Iván* festő- és bábművész — aki részt vett az 1981. évi bábművészeti fesztiválon, a bábjaival európai szinten is elismerést váltott ki — a magyar bábművészetről tartott rövid előadást.

A Mini galériában (I. számú gyári ebédlő) *Fazzi Hugó, Halasi Horváth István, Muray Róbert, Remsey Iván, Takács Tamás, Mendlik Lajos* festőművészek és *Bánsági András* grafikusművész alkotásait láthatták vállalatunk dolgozói.

A pártoló művészek közül többen nagy utat tettek meg ez idelg, alkotásaikat önálló és közös kiállításokon látta már a nagyközönség.

A kiállítási anyag is bizonyítja, hogy az alkotók művészi pályájukon a l'art pour l'art szellemében dolgoznak. Nem vagyunk hivatottak arra, hogy műértőkként elemezzük a kiállított képeket, mégis elmondhatjuk, hogy a művészek szép színekkel, a részletformákra is nagy gondot fordítva tárják a néző elé a természet gazdag és változatos világát. Az alkotások kifejező ereje, mondanivalója lírai gondolatokkal és érzelmekkel telve, hűen tükrözi a valóságot.

Egy-két festményt és grafikát szívesen tudnánk magunkénak az itt kiállítottak közül.

Úgy gondoljuk, minden idelátogatónak szép élmény marad ez a kiállítás, reméljük, hogy egyre többször látunk itt, a galériában hasonlóan szép, érdekes alkotásokat.

—gyé—

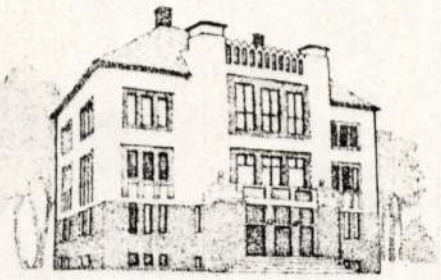

Veszprém Megyei Múzeumi Igazgatóság

8201 VESZPRÉM Lenin liget 5. • Telefon: 80-12-153 • Postafiók: 32 • OTP: 863-426054

Veszprém 198
Ügyintéző: dr. László
Ügyiratszám: P.
Hiv. szám:
Tárgy:

Tisztelt Művész Úr /Művésznő/!

A VII. Balatoni Kisgrafikai Biennáléra beküldött munkáit sértetlenül megkaptuk.

Szeretnénk köszönetünket kifejezni, hogy részvételével segíti a Biennálé sikerét. Meg vagyunk róla győződve, hogy a Tihanyi Múzeumban kétévenként megrendezésre kerülő kiállítás megőrzi sőt növeli eddig elért művészi szinvonalát, rangját - s mind a kiállított művek, mind Tihany exponált helyzete révén valóban országos jelentőségű művészeti eseménnyé válik.

A beküldött művek bírálata 1983. május 16-án a Veszprémi Bakonyi Múzeumban megtörtént.

Örömmel értesítjük, hogy a zsűri a mellékelt listában felsorolt műveit a kiállításra elfogadta, s azok művészeti-esztétikai szinvonalat kiemelkedően jónak minősítette.

Ezúton tisztelettel meghívjuk a kiállítás 1983. augusztus 12-én sorrakerülő megnyitójára, melyre pontos időponttal külön meghívót is küldünk.

Rendezőbizottságunk azt tervezi, hogy a résztvevő művészekről a kiállításon bizonyos információkat is közöl. Ezért azzal a kéréssel fordulunk Önhöz, hogy röviden, maximum egy oldalnyi terjedelemben fogalmazzon önmagáról néhány gondolatot. /életrajzi adatait, munkásságának fontosabb állomásait, művészeti elgondolásait, hitvallását stb./
Semmiképpen sem szabályos életrajzra gondolunk, s teljesen Önre bízzuk, hogy mi az amit fontosnak, szükségesnek tart. Kérjük, hogy ezt kézírással, aláírásával ellátva küldje meg nekünk. Terviink, hogy ezeket a rövid kis írásokat kézírásos formában, fotómásolatban helyezzük el a kiállításban megfelelő helyen. Segítségét előre is köszönjük.

Veszprém, 1983. május 30.

/Dr. Törőcsik Zoltán/
megyei múzeumigazgató

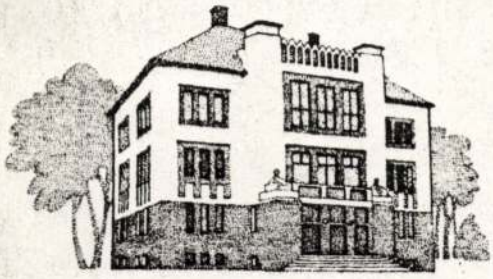

Veszprém Megyei Múzeumi Igazgatóság
8201 VESZPRÉM Lenin liget 5. • Telefon: 80-12-153 • Postafiók: 32 • OTP: 863-426054

Veszprém 198 3.szept.28
Ügyintéző: Dr.László P
Ügyiratszám:
Hiv. szám:
Tárgy:

Bánsági András
Budapest IX.
Sobieski János u. 4o.
1096.

Tisztelt Művész Úr!

Ismételten szeretnénk kifejezni köszönetünket, hogy részvételével hozzájárult a VII.Balatoni Kisgrafikai Biennálé sikeréhez.
Valóban úgy érezzük, hogy a kiallitás Tihanyban sikert aratott, s ez elsősorban a beküldött müvek magas szinvonalának köszönhető.
A rendező szervek azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a Biennálé anyagát együtt tartva, azt a következő évben külföldön is bemutatnák. Ez természetesen csupán csak elképzelés, de szeretnénk előre kikérni ehhez az Ön hozzájárulását. Kérjük, hogy közölje velünk, hogy amennyiben ez a terv megvalósul, hozzájárul-e müveinek ugyane kiállitás keretében külföldön történő bemutatásához.
Igazgatóságunk nevében szeretnénk külön köszönetünket kifejezni a gyüjteményünk számára megküldött albumért.
Egyúttal mellékelten megküldjük a tihanyi VII.Balatoni Kisgrafikai Biennálé katalógusát.
Azzal a tisztelettelteljes kéréssel zárjuk sorainkat, hogy a két év múlva megrendezésre kerülő Biennálén ismét szerepeljen müveivel.

Tisztelettel:

/Dr.Törőcsik Zoltán/
megyei muzeumigazgató

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

BUDAPESTI

HÚSIPARI HÍRLAP

A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XVI. ÉVFOLYAM, 5. SZÁM — Ára: 70 fillér — 1981. MÁRCIUS 10.

FAKK = BHV

FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE BUDAPEST 1097 GUBACSI-ÚT 6

A Ferencvárosi Alkotók Képzőművész Közössége évzáró beszámoló ülést tartott december 29-én délután. Varga Gyula műhelyvezető beszámolt az 1981-es évben végzett munkáról (melyről egész évben tudósított lapunk), valamint az 1982-es évben tervezett feladatokról esett szó. Ezek közül csupán egyet emelek most ki: ebben az évben nemcsak a sertésvágóhídon állítják ki alkotásaikat, hanem vállalatunk minden gyárában terveznek ilyen kiállításokat.

Az alkotók találkozása vidám hangulatban zajlott. Azoknak az alkotóknak, akik év közben sokat tettek a közösségért, Varga Gyula jutalmakat adott át. A KISZ-klubban megrendezett összejövetelt a művészek által felajánlott képek, grafikák sorsolása zárta. A társaság gitárszó mellett maradt még, énekeltek, beszélgettek.

Mindenki jól érezte magát ezen az estén.

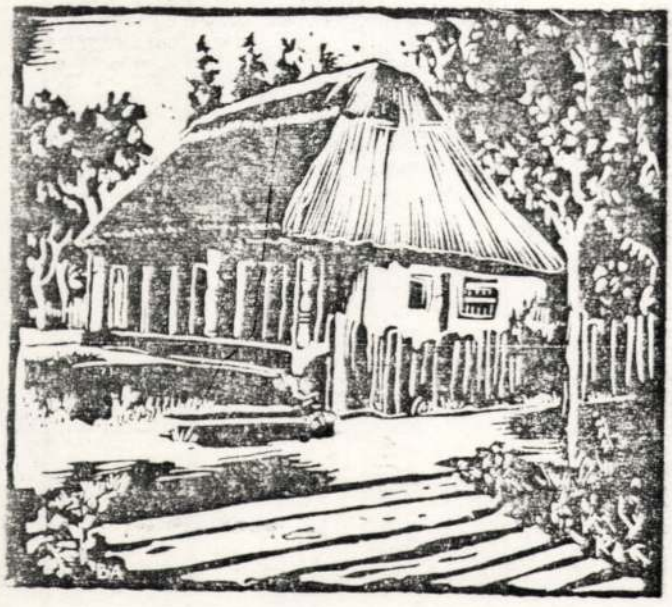

Bánsági András metszete

Szeretettel köszöntünk minden nődolgozót

Nőnapi ünnepségek, kitüntetések

meghívó

FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE

kiállítására megnyitja: JAKÁCS JAMÁS tanár

IKARUS 82.06.22-076 GALÉRIA

FAKK = BHV

FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE BUDAPEST 1097 GUBACSI-ÚT 6

IKARUS MŰV. KÖZPONT MÁTYÁSFÖLD MARGIT U. 2.

ÖRS VEZÉR TÉRRŐL HÉV-44-ES BUSZ

FAKK

FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK
KÖZÖSSÉGE BUDAPEST
1097 GUBACSI-ÚT 6

TISZTELETTEL MEGHIVJUK

a Ferencvárosi Alkotóközösség

kiállitásának megnyitójára

Időpontja: 1983. október 10. /hétfő/ 15.óra

Megnyitja: Takács Tamás az Ipar és Képzőművészeti Szakiskola tanára

A kiállitás helye:

Országos Müszaki Információs Központ és Könyvtár

K l u b t e r e m

/Budapest VIII., Muzeum u. 17./

A kiállitáson BÁNSÁGI ANDRÁS grafikusművész, a közösség vez. tagja bemutatja a Bakonyi Farkasgyepüi Alkotótáborban készitett 3 akvarelljét

Boroszlán-fogadó 83 VIII.1 - 14

1/ - Farkasgyepü, csurgó kút /Csáth Anna Mária festőm. munkaközben/
2/ - Farkasgyepü, Pisztrángos-tó/Marton Gottschlik festőm. munkaközben/
3/ - Farkasgyepü, Bauer János festőm./martyn Ferenc tanitvány munkaközben/

Metszetek,ex librisek,litográfiák a BÉV könyvtárában

JEGYZETEK BÁNSÁGI ANDRÁS,GRAFIKUSMÜVÉSZRŐL

ZÓKA LÁSZLÓ író Pécs

1983

A több évzeredes multra visszatekintő emberi tevékenységek gyarapodásával az önkifejezés számos variánsa,produktuma jött létre. A humanizált,emberi tartalmakkal átjárt és megnemesitett értékek,gondolatok alkotásai között lényeges fejezetet képeznek a vizuális kifejező módszatok és formációk. Nemcsak a képzőmüvészet nagy alkotásaira gondolhatunk,hanem mellette sokféle tipusu és kivitelezésü munkalehetőség alakult ki. Ebben a rangos együttesben lényeges fejezetet alkotnak a kisgrafi ai müfajok,amelyeket egyben a legdemokratikusabb megnyilatkozási lehetőségnak tartanak sokak... Könnyen és gyorsan sokszorosithatóak,nagy számban és hamar eljuttathatók az érdeklődők szélesedő táborába,könnyen asszimilálhatóak,hiszen tartalmaik,mondandóik közérthetőek...

Az esztétikai értékek hordozása mellett praktikus szerepet is betölthetnek,például a gyakorlati életben bélyegként funkcionálhatnak.

Tematikailag szinte mindent magába fogadhat: minden látvány, élmény, indulat, gondolat,a világ számos megnyilvánulása,lényegi vagy felszini kifejeződése értelmezési tartományaiba kerülhet. Mindezeket az alkotó szubjektuma szerint - átalakitva,felerősitve és megujitva - bocsátja megint utjukra... Tartalmilag természetesen nemcsak pusztán átalakitja,hanem dusitja,nemesiti,finomabb árnyalatokkal, részletekkel,egyedi vonásokkal ruházza fel...

A müfaj természeténél fogva igen előnyös,széles körben alkalmalható,pozitiv vonásai ellenére mégsem eléggé elterjedt és nem eléggé ismert ma sem! Sajnos az érdeklődők tábora még mindig alacsony szinten áll, s nem növekszik kellő mértékben az értők,a rajongók száma. Vajon mért? A válaszhoz elemeznünk kell a müfaj természetét!

2.

A grafika már régesrégen polgárjogot nyert,elterjedt,sokfelé és sokféleképpen használják,alkalmazzák. Az emlitett bélyegfunkció mellett cimke,egyéb reklám célokat és feladatokat is ellát, sőt rendeltetését jól betölti... Nemcsak nevelő hatásu,az árucikk értékét,forgalmazási lehetőségeit jelentősen megnöveli. Tartalma, mondandója könnyen érthető! Hiszen maga a rajz,az ábrázolás önmagáért beszél,nemcsak felhivja a figyelmet,hanem aktivizáló hatásu,szín- és formakompoziciójával cselekvésre késztet! A felsorolt és más, még nem emlitett előnyös vonásai ellenére sem terjedt el az objektivitás biztositotta lehetőségek között. Miért? A kimeritő válaszhoz alapos elemzések szükségesek,ám egyértelmüen bizonyitja e tény,hogy sorsdöntően fontos e müfaj propagandája,bemutatása a nagyközönségnek, fontos az egyes akciók,kiállitások elemző ismertetése.

+

A rézkarc készitése,a rézmetszés ősi mesterség. A szakértői vélemény szerint eb ől ágazodott le a többi grafikai müfaj,amely mintegy 17 ágazatra bomlik. Igen széles területü,mert természetének fogva mindazt tartalmazhatja,ami látható! A grafika fejlődése a technika előrehaladásával együtt,azzal párhuzamosan haladt és tart napjainkban is!...

Alkotójának,gyakorlójának az átlagosnál nagyobb mértékben és intenzitással nyitottnak kell lennie a világ jelenségeire! A müvén lényegéből adódó nyitottság,vegyes és igen széles,változatos témaválasztást önmagától szükségessé teszi! A grafikusnak nem kell külön modellt ülni. Tulajdonképpen az egész világ / tárgy,személy, élmény, terep,eszköz,fotó,stb. / annak minden jelensége,tárgya téma lehet, és azzá is válik. Mindezeket a megfelelő technikával csupán át kell tenni,tusban,vonalban,fekete fehérben kell gondolkodni. A grafika viszont nem lehet fényképszerü,mindezt fel kell bontania,sajátos rajzos kifejező nyelvre transzformálni. A grafikus gyakorta hosszabb időn át konkrét megrendelére dolgozik,hiszen a vizuális ábrázolásokra szinte mindenütt szükség van. A gazdasági élet számos területe komoly igényt tart erre az ábrázolási formációra: például a bányászati tevékenység mellett a különböző árucikkek készitői és más ágazatok...

3.

+

A [illegible] maga sem mélabölöszati,sőt igényli a nyugodt alkotást,a fiatal elemfolmelkedést! Egyes vállalatok gazdasági feladataik teljesitése mellett tekintélyes kulturális tevékenységet folytatnak, s ennek keretében a vizuális nevelést is elvégzik. Pécsi vizsgálatban a Baranya megyei Épitőipari Vállalat művelődési házat működtet,lemezt ad ki,könyvtárat tart fenn,s itt munkatársai rendszeresen kapcsolatot tartanak [illegible] szakkörökkel.

A [illegible] helyet adó könyvtárat remek arányérzékkel a nagylétszámu munkáslakás központjába telepitették. E megoldással az egyik legaktivabb közösségréteg életvitelének eleven szövetébe, élet- és mozgásterébe ágyazták bele a művelődési objektumot...

A vállalat 1975 óta Debitzky István,ny.középiskolai igazgató képzőművészeti szaktanácsadó kezdeményezésére rendez kamarakiállitásokat. A kezdeti időponttól fogva ő a legfőbb kezdeményezője és megvalósitója az ilyen irányu akcióknak!

Az elmult esztendőkben a rendezvényeket változatos,sokszinű tájékoztatás,a bemutatott alkotók,személyek gondos megválasztása jellemezte. Vidéken és Budapesten élő művészek munkáiból festményeket,fotókat, ipar- és képzőművészeti alkotásokat,grafikákat helyeztek ki a táblákra.

Az év első félévének tárlatai közül a legnagyobb eresőnek - a megyénkben,a látogatottság,a bejegyzések és egyéb adalékok alapján - Bánsági András,budapesti grafikusművész kiállitása minősithető. A valóban gazdag és változatos,sok-sok ezer darabra tehető életmű e sulyponttá tett válogatása hitelesen villantja föl az alkotói gazdagságot,a művész érdeklődésének és ábrázolásának széles akció rádiuszát...

Bánsági bár önmagát szerényen maesztrónak valja,s nem művésznek /!/,sajátos világot,egyéni ábrázolási formákat és módozatokat terentett a kisgrafikai műfaj ábrázolási lehetőségeiben,tradiciókkal átszőtt komplikált világában.

+

Az életmű,a kiállitás ismertetésekor elkerülhetetlenül meg kell ismerkednünk a művész életutjával!

Bánsági András grafikus Temesvárott 1914-ben született, gyógyászcsalád sarjaként. Az a tény lényegesen befolyásolta,mintegy eleve meghatározta pályafutását... Az első világháboru végén egész családja

Budapestre költözött. A középiskolai tanulányait már itt végezte, s első mestere Szini Zoltán, festőművész, rajztanár, aki mint tehetséges tanitványt több éven át különrajzon tanitotta.

1930-34-ben szinjelesen a nagymultu székesfővárosi "iparrajziskola grafikai fakultását" végezte el kitüntetéssel. Diplomamunkáját is itt készitette.

Ez időtől fogva tanulmányiat már elszánt akarattal folytatta a napi munka mellett bel- és külföldön. Időközben több / pontosan három / mesterlevelet szerzett a grafikai ágazatokban.

Több éven át a Bánsági grafika nyomda és könyvkiadó vállalat tervezője, sokszorosító tipográfusa.

Grafikai munkássága egyre eredményesebb, egyre feljebb ivelő: munkásságát több országos pályázati eredmény, a világkiállitás magyar pavilonja, a mezőgazdasági muzeum, több kiállitás és Milánóban a Grand-diploma kétszeri elnyerése jelezte.

Életrajza a kétségtelen eredmények, pozitivumok ellenére regényes fordulatokban bővelkedik. A kor maga a második világháboru időszaka, annak előkészitése, lefolyása... A korszak feszültségei mozgásai, egyéb romantikus epizódjai az ő életét sem hagyták érintetlenül! Többször kapott katonai behivót, hosszabb rövidebb időt töltött a hadsereg kötelékében...

A felszabadulás után - bár most sem szakadt el eredeti és igaz mesterségétől - több évre más irányu megbizatásokat kapott. A demokratikus átalakulások aktiv harcosa, különböző szintü és jellegü beosztásokban. A törvénytelenségek elindulásával, a Rajk per alatt politikai megbizatásáiról lemondva csakhamar az ország egyik legjobban foglalkoztatott alkalmazó és reklámgarfikát készitő művésze. Életkörülményei rendeződnek, előnyös körülmények között dolgozhat. Több irányban foglalkoztatják, több kiadó vállalat, igen sok nagyvállalat bel-és külföldi prospektusait tervezi/ például a Kábelmüvek, az Agrotröszt, bányászati vállalatok, vasérccel foglalkozó vállalatok, az OMKER, a Vörös Csillag Traktorgyár, a csomagolástechnika, s mellett más gazdasági érdekeltségek/. A grafikai müfaj biztositotta lehetőségekkel emblémákat, piktogrammokat, prospektusokat, katalógusokat, könyveket, grafikákat készit. A Minerva Könyvkiadó Vállalatnál több mint husz éven át szerződéses grafikusként dolgozott. Mindezek mellett fiatalabb pályatársai képzésében és oktatásában alaposan kivette részét, hiszen rendszeresen előadó tanár a különböző akadémiákon.

Magas képzettsége, kiforrott gyakorta és sok irányu elfoglaltságai mellett még továbbképezte magát. Az ötvenes évek elején a Magyar Népköztársaság Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége művészeti anatómiai tanfolyamot szervezett, amelyen Bánsági hallgatóként részt vett.

Időközben az igényes és nem alkalmi jellegü munkáiból kiállitások készültek. Több alkalommal nagykiállitások társalkotója. Két izben a F.T.I. kiállitásain helyet kap, amelyeket a Szovjetunióban is bemutattak. Grafikusként dolgozott az őszi lakberendezési és őszi vásárban, a BNV-én. Önálló tárlatai voltak az MSZK-ban, és grafikus munkásságának ötvenedik jubileumán.

Az aktiv művészi munka mellett és egyéb feladatok teljesitésén kivül a művészetszervezésből is kivette részét: képzőművészeti szakkörök, egyesületek alapitója, vezetőségi tagja...

Dolgozott külföldi képtárban, szinedzőként a Tretyakov Képtár és az Ermitázs festményeit reprozta.

1959-ben megalakult a Magyar Népköztársaság Képzőművészeti Alap, ennek Konstruktiv retusmüterme egyik alapitója és törzstagja.

Összefoglalólag elmondhatjuk hazánk egyik legjobban foglalkoztatott retusőre és pikkografusa. A nyomtatásban megjelent munkái többtizezerre tehetők... Könyvei egész könyvtárat alkotnak... Több grafikai munkáját már most muzeumban őrizik! Eddig mintegy ötven alkalommal rendezett kiállitást.

+

A vizuális müfajok, kifejezési formák előtt nagy jövő áll. Általában igaz, hogy a vizuális uton szerzett információké, informálódásé a jövő... Tehát a müfaj és müvelői előtt nagy és egyre jobban kitáguló horizont van. E müformák alkotói, s köztük Bánsági András munkái mind jobban gyarapodó közönségre számithatnak. Munkái a fokozatosan növekedő érdeklődők táborát, gondolatait, érzéseit hivatottak kifejezni, tolmácsolni a még meg nem fogalmazott, a még ki nem mondott, ám a zsigerekben élő és keringő szenvedélyeket. Konkrét és határozott formát, kifejezésbeli alakot adva az emberi mélyürvénylésnek...

A Bánsági grafikák fejlődő, gyarapodó tendenciát mutatnak. A szerző életrajzi állomásain végighaladva határozottan kitapintható a fejlődés, a lendület, az előrehaladás... Munkáinak ismerői valamennyien ezt az energikust ivelődést kivánjuk tovább lenditeni a végtelen felé!..

26. Jahrgang/Nr. 31 Preis: 1,40 Ft Budapest, 31. Juli 1982

Ausstellung von fünf ungarndeutschen Künstlern

Farben und Formen

Im Rahmen der XVI. Nationalitätentage des Komitates Nógrád sind bereits zahlreiche Veranstaltungen durchgeführt worden (Komitatsschau der Nationalitätenpioniere, Leser-Schriftsteller-Treffen, Amateur-Gruppen-Schau usw.), den Höhepunkt aber wird am 1. August — wie in jedem Jahr — das Nationalitätentreffen in Bánk darstellen.

Unlängst wurde ein weiterer Punkt des reichhaltigen Programms verwirklicht: In Rétság öffnete am 14. Juli eine Ausstellung mit den Werken fünf ungarndeutscher bildender Künstler ihre Tore. Sie alle sind Mitglieder der unlängst gegründeten Sektion des Deutschen Verbandes, die sich hiermit zum dritten Mal gemeldet hat.

Die Gäste und die drei anwesenden Künstler wurden von Friedrich *Wild*, Ehrenamtlicher Vorsitzender des Deutschen Verbandes, begrüßt. Er sagte unter anderem, daß er einmal zufällig Zeuge war, wie zwei bedeutende Persönlichkeiten der ungarischen Kultur sich beim Betrachten eines Nationalitätenensembles zuflüsterten: „Wie arm doch die Welt wäre, wenn es nur eine Kultur, nur eine Sprache gäbe..."

Indem die fünf ungarndeutschen Künstler, Adam *Baranyai*, Johann *Mandulás*, Alexander *Schulmann*, Andreas *Bánsági* und Stephan *Németh*, ihre Werke zur Schau stellten, gaben sie einen Einblick in die Arbeit der ungarndeutschen Künstler, und gleichzeitig bereichern sie damit die ungarische Kultur. Man müßte sich langsam — sagte Friedrich Wild — auch darüber Gedanken machen, daß diese Werke ein ständiges Heim brauchen würden, wo man sie unterbringen und sammeln könnte. Denn die Holzarbeiten von Schulmann, Németh und Baranyai, die Gemälde und Zeichnungen von Bánsági und Mandulás sind es wert, aufgehoben zu werden.

(Dies dürften auch unsere Fotos in dieser Nummer bezeugen. Wem aber die Bilder nicht genügen, der kann die Werke der fünf ungarndeutschen Künstler persönlich kennenlernen: Bis zum 14. August stehen sie im Kulturhaus von Rétság zur Schau.)

— ka —

A NOGRÁD c. napilap '82 Julius 14 száma méltatta a kiállítást

NÓGRÁD

Nemzetiségi Képzőművészek tárlata Rétságon c. cikke

Szocialista Művészetért c. lap. 1982 XXV évf. 8-9 száma

Andreas Bánsági: Stilleben

A kiállítást, A M. Televízió '82 VII. 29.-én mutatta be a 19.30 h 20 h-ig a híradóban

Bilder aus der Ausstellung in Rétság

Ezt a festményemet mutatta be a TV. és megvették

A kiállításról 2 nyelvű katalogus is készült címoldalon önarcképemmel.

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus
1096. BUDAPEST IX., SOBIESKI JÁNOS U. 40
Telefon: 339-791

A FAKK BHV hírei

A Ferencvárosi Alkotó Képzőművész Közösség kiállítására a marhavágóhídon került sor szeptember 15-én. A megnyitóra és a képekre a gyár dolgozói nagy számban voltak kíváncsiak. Ezért a közeljövőben több olyan kiállítás rendezését tervezi a FAKK, ahol egy-egy alkotó egyéni kiállításon is bemutatkozik majd.

★

A ferencvárosi ifjúsági napok rendezvénysorozatának keretében szeptember 25-én és 26-án 17 közösségi tag segítségével gyermekrajzversenyt rendeztek. A helyszíni zsürizés után a legjobb gyermekrajzokért a kis festőjelöltek ajándékokat kaptak.

★

Nagy érdeklődés kísérte a FIN rendezvénysorozatán belül történő portrérajzolást. Végvári Lászlóné, az alkotó közösség tagja tíz gyermekportrét készített el rövid idő alatt, általános elismerés közepette. Az elkészült arcmásokat a gyermekek ajándékba kapták alkotójától.

BFAKKV FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE ★

Bizottság zsürizte a Ferencvárosi Alkotó Közösség tagjainak munkáit november 24-én, az országos vizuális művészeti hónap rendezvényeinek alkalmából. Mintegy tíz fő jelentkezett a pályázatra. A szigorú zsüri hat alkotó 8 munkáját fogadta el. Ezeket december 2-től láthatja a közönség a Szakszervezetek Fővárosi Művelődési Házában más alkotásokkal együtt. Ez a részvételi eredmény is növeli az alkotó közösség fejlődését, önbizalmat ad a további alkotó munkához.

★

Novemberben a túrkevei „Kevi Kör"-rel cseretárlatot rendeztünk. A kör két tagja Sarkadi Imre festő és Bodnár Lajos fafaragó alkotásaiból az I. számú gyár „Mini galériájában"; a FAKK három tagja pedig Túrkevén, az AFIT tröszt kultúrtermében, Hegyi István, Ligeti Viktor és Veres Gy. Zoltán képeiből.

November 17-én, a képzőművészet iránt érdeklődők társaságában Hegyi István Túrkevére utazott. A szíves vendéglátók kalauzolásával megismerkedtek a város művészeti életével, nevezetességeivel, majd megtekintették a harminc alkotásból álló kiállítást. Az ízlésesen elrendezett festmények a dolgozók körében elismerést és sikert arattak. A nagy létszámú, sok fiatalból álló közönségen érződött, hogy nem idegen tőlük a képzőművészet, a festményeket élvezettel és érdeklődéssel szemlélték. Ez annak köszönhető, hogy a művészek a helyszínen „teremnek", s hogy a Kevi Kör, a művészeti élet tranyitását is jól látja el szűkebb pátriájában.

v. gy.

BFAKKV FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE ★

Pécsen rendezték meg a IX. országos kisgrafikai találkozót, ahol kiállítás nyílt az Országos Kisgrafikai Pályázat anyagából. Ezen a pályázaton vett részt Bánsági András, a FAKK-BHV Képzőművészkör grafikusművész tagja, aki Pécs város különdíjat kapta.

Böde Ferenc fafaragó kiállítását láthatják az érdeklődők a sertésvágóhídi ebédlő „mini galériájában" október 29-ig. A kiállítást október 18-án Varga Gyula művészeti vezető nyitotta meg.

A Tököli Művelődési Házban október 11-én Fazzi Hugó festőművész nyitotta meg Batiszfalvy Gabriella és Pongrácz Zoltán kiállítását. A művelődési ház igazgatósága úgy tervezi, hogy hasonló kiállításokat a jövőben is rendeznek majd a FAKK-BHV Képzőművészkör alkotóinak munkáiból.

Az általános iskola nyolcadik osztályosai rajzórált a kiállításon tartják meg, ahol elemezhetik a látottakat.

Képzőművészet

A BHV Ferencvárosi Alkotó Képzőművész Közösség május 29-én Szentendrére látogatott. A szemerkélő eső a borult ég sem riasztotta vissza az alkotókat a város nevezetességeinek megtekintésétől. A szűk sikátorok, romantikus lépcsők, háztetők, nem utolsósorban az állandó kiállítások, a kibővített Kovács Margit Múzeum volt a cél. Ezenkívül számos tárlatot, többek között a Czóbel és a Barcsay Múzeumot is megtekintették.

★

Június 22-én nyílik a BHV Ferencvárosi Alkotó Képzőművész Közösség kiállítása a mátyásföldi Ikarus Művelődési Házban, ahol mintegy 12 alkotó zsürizett alkotásai képezik a tárlat anyagát. A kiállítást Takács Tamás az Ipar- és Képzőművészeti Szakközépiskola tanára nyitja meg 15 órakor.

Megtekinthető szombat, vasárnap kivételével 10—20 óráig. Megközelíthető az Örs vezér térről HÉV-vel, vagy 44-es piros jelzésű autóbusszal.

★

FAKK= BHV FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE BUDAPEST 1097 GUBACSI-ÚT 6

Szeptember 22-től október 9-ig a Pécsi Húsipari Vállalatnál kiállítást rendez a képzőművész közösség, melyet Fazzi Hugó festőművész nyit meg.

★

A FAKK—BHV tagja Bánsági András grafikusművész, a VI. Balaton Kisgrafikai Biennálén vett részt a tihanyi múzeumban. Az országos rangú kiállítás július 25. és szeptember 13. között tartott nyitva.

★

A közösség másik tagja, Sztanyáné Nagy Annamária grafikus alkotásait az angyalföldi József Attila Művelődési Központban láthatják az érdeklődők szeptember 15. és szeptember 30. között, délelőtt 10—18 óráig. **V. GY.**

A BHV Alkotó Közösség Mini galériájában (Sertésvágóhíd, ebédlő) június 17-én Varga Gyula művészeti vezető nyitja meg Siklódi Hegyi István festő kiállítását, mely június 30-ig tekinthető meg, 10—16 óráig, szombat és vasárnap kivételével. A megnyitó június 17-én 16 órakor kezdődik.

FAKK–BHV kiállítások

A BHV ebédlőjének (sertésvágóhíd) kiállító helyiségében még megtekinthető április 24-ig Batiszfalvy Gabriella kiállítása.

●

Anyák napja tiszteletére rendez kiállítást a FAKK—BHV a TAURUS Camping Árugyár kultúrtermében az alkotó közösség virágok című válogatott alkotásaiból, április 28. és május 8. között. A megnyitó április 28-án 14 órakor lesz. A kiállítás megközelíthető: a Boráros térről. Megtekinthető hétköznap 10-től 16 óráig. Mindenkit szeretettel vár a közösség.

Katalógus készül a legjobb alkotások reprodukcióival illusztrálva. Ez a kiállítás szeptemberben lesz a Mini galériában, majd több kerületi üzemben, kultúrházban is. A katalógusból 500 darab készül, melyet az alkotók kiállítások alkalmával osztanak szét a látogatók között a művek népszerűsítése érdekében.

★

BFAKKV FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE ★

A Ferencvárosi Alkotók Képzőművész Közösség egyik alkotója Bánsági András festőművész kiállítása nyílt meg május 3-án a Baranya megyei Építő Vállalat Kultúrközpontjának könyvtártermében Pécsett. A tárlat május 31-ig tart nyitva.

★

Az utóbbi hónapban két kiállítónk tárlata is öregbítette a közösség jó hírnevét. Batiszfalvi Gabriella az Országos Széchenyi Könyvtárban állított ki egy hónapos időtartamban. A sikert bizonyítja, hogy a könyvtár további kiállítások rendezésére kérte fel a közösséget. Másik kiállító Pongrácz Zoltán a Pataki István Művelődési Házban szintén egyhónapos időtartamban állította ki műveit, amelyet nagyon sokan néztek meg, elismeréssel nyilatkozva a látottakról.

FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE

A ferencvárosi Alkotó Képzőművész Közösség december 20-án tartotta évzáróját a sertésvágóhídi KISZ-klubban.

Napirenden a vezetőség beszámolója az 1982. évi közösségi munkáról, az 1983-as év programtervezetének megbeszélése, valamint jutalmak és oklevelek átadása szerepelt.

Együtt a Ferencvárosi Alkotó Képzőművész Közösség hagyományos évzáró ünnepségén (képünkön) a sertésvágóhídi KISZ-klubban

Képzőművészeti hírek

FAKK = BHV
FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE BUDAPEST 1097 GUBACSI-ÚT 6

A Ferencvárosi Alkotó Képzőművész Közösség műhelykiállítást rendezett a sertésvágóhídi Mini Galériában szeptember 12-e és 24-e között. Nagyon nagy jelentőségű ez a kiállítás a kör életében, mert képet ad az alkotók művészi fejlődéséről, technikai tudásáról, azok alakulásáról az évek folyamán. Az alkotók két alkalommal vázlatokat készítettek modell után, majd egy akvarell következett. A két utolsó alkalommal pedig olajban örökítették meg a látottakat. Hat alkotó olajfestményeit, grafikáit, akvarelljeit — összesen 35 darabot — láthattak az érdeklődők a műhelytárlaton.

Fazzi Hugó festőművész is megtekintette a kiállítást, melyről elmondta, hogy az alkotók komoly előrehaladást mutatnak az évek során, úgy felkészültségük mint a különböző technikák alkalmazása terén.

A vendégkönyv tanúsága szerint sokan tekintettek meg a tárlatot vállalatunk dolgozói közül.

A Ferencvárosi Alkotó Képzőművész Közösség várja mindazok jelentkezését, akik a közösség műtermében a *modell szerepét vállalják*. Korhatár nélkül, férfiak, nők és gyermekek jelentkezését egyaránt szívesen veszik, hetenként egy alkalommal, csütörtökön, 16 órától 17.30-ig a közösség műhelyében (PV-pince, a faháznál). Egy modellnek 5 alkalommal (öt héten keresztül, csütörtökönként) kell jelen lennie ahhoz, hogy az alkotások elkészülhessenek. A közösség részéről felajánlott ajándék egy darab — róla készült — alkotás, melyet saját maga választhat ki az összes elkészült munka közül.

Őszi tárlat

A FAKK-BHV képzőművész közösség őszi tárlata november 17-én nyílt meg az I. számú gyár ebédlőjében, ahol 17 alkotó munkáit állították ki. A kiállítást Varga Gyula, a közösség műhelyvezetője nyitotta meg. Jelen voltak Fazzi Hugó és Mendlik Lajos festőművészek, Fricz István alkotó, akit az Auróra szocialista brigád patronál a rokkantak nemzetközi éve alkalmából. A brigád segítségével vehetett részt ezen a megnyitón is.

Elsősorban a KISZ-fiatalok részére ajánlják a közösség tagjai a kiállítások megtekintését, hogy kedvet kapjanak a képzőművészethez, és belépve a közösségbe az önkifejezésnek ezt az eszközét is birtokukba vegyék.

Bánsági András: Magyar parasztudvar

2

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus
1096. BUDAPEST IX., SOBIESKI JÁNOS U. 40
Telefon: 339-791

A mellékelt kisgrafikát, linómetszetet Ex-libris-t, STETTNER BÉLA kétszeres Munkácsy és SZOT-dijas grafikusművész kollegám és barátom mint a KBK művészeti vezetője, nékem az 50 éves grafikai és művészeti munkásságom jubileumára, - mint a KBK-nak egyik volt alapitó és jelenleg is tagjának - készitette /1959 Pilvax/

Stettner Béla barátomat, akit kiváló linómetszőnek, grafikusművésznek tertok. Végtelenül sajnálom, hogy gégerák operációja után elvesztette hangját. A sors csapása. Nagyon együttérzek vele. Egyik nagy kiállitásán /Pataki Művelődési Ház/ emlékkönyvébe az alábbiakat jegyeztem be:

Minden kin, gyötrelem, szenvedés gyöngyöt terem.
Kinek előbb, kinek utóbb, de gyöngyöt terem.
Kagyló kiizzadja a maga igazgyöngyét.
Ilyen igazgyöngyök Stettner Béla kisgrafikái,
Amelyek a magyar és nemzetközi művészet
értékes igazgyöngyei.
Ezért becsüljük őt és alkotásait.

Bánsági

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus
1096. BUDAPEST IX., SOBIESKI JÁNOS U. 40
Telefon: 339-791

In memoriam Johann Flach

Innenarchtitekt und Ybl-Preisträger Johann *Flach* wurde 1902 in Waschkut/Vaskút geboren. Nach Beendigung seines Studiums auf der Hochschule für Kunstgewerbe begann er mit großem Elan zu arbeiten. Er nahm unter anderem am Wiederaufbau des Hotels Gellért und des Lustspieltheaters (Vígszínház) in Budapest sowie an der großangelegten Arbeit in der Budaer Burg teil. Während dieser Arbeiten ereilte ihn 1965 plötzlich der Tod.

Graphiker Andreas *Bánsági*, Mitglied der Sektion der ungarndeutschen bildenden Künstler, fertigte in Erinnerung an Johann Flach diesen Linolschnitt. Johann Flach wäre am 8. November 80 Jahre alt geworden.

F L A C H J Á N O S
belsőépitész

1902 - 1965 Fegyvernek

Az Iparmüvészeti Főiskola elvégzése után üstökösként tünt fel a magyar iparmüvészet és a belsőépitészet egén.

Nevéhez füződik az oly népszerü "Lingel"-bútor tervezése.

A felszabadulás után a VIGSZINHÁZ és a Gellért szálló ujjáépitésének terveit készitette.

Korai halála a Vár ujjáépitése közben érte.

Kiemelkedő munkásságáért YBL -dijat kapott. Alkotó emlékét a Vigszinházban elhelyezett márványtábla is őrzi.

A mellékelt linómetszetemmel sógorom emlékének állitok emléket, aki nem csak kiváló müvész volt, hanem mint ember, példaképül szolgálhat mindannyiunknak.

Több kiállitáson, néhány ujságban és a II. grafikai mappámban is szerepelt.

Emlékezzünk reá!

Grafikus
Tervező iparművész
OKI litográfus m.
Tipográfus
Cinkográfus
Műszaki retusőr

BÁNSÁGI ANDRÁS
TELEFON: 339-791. 1096. BUDAPEST, SOBIESKI J. U. 40

FAKK-BHV
FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK
KÖZÖSSÉGE BUDAPEST
1097 GUBACSI-ÚT 6

FAKK-BHV 1984
Bánáji

Stsz: o5221.

Budapesti Husipari Vállalat
Ferencvárosi Alkotók
Képzőmüvész Közössége
Bp. 145o. IX., Gubacsi ut 6.

1984. évi
program tervezete

Állandó programok:

Minden héten csütörtöki napokon 16-2o óráig mütermi foglalkozás, modell utáni rajzolás, festés, szobrászat, agyagmintázás, kisgrafikák készitése, linómetszés.

Kérjük alkotóinkat, hogy belépő igazolványaikat érvényesitsék az 1984.-es évre.

Az első modell utáni rajzolás, festés 1984. január 12-én 16-2o óráig. Ugyanezen a napon az alkotó közösség vezetősége részére megbeszélést tartunk, kiállitások, feladatok megbeszélése, kérjük a pontos megjelenését.

1984. február 2-án csütörtökön a Müvelődési Intézet munkatársai zsürizi az alkotó közösség alkotásait.
Kérjük alkotóinkat, hogy legkésőbb február 1.-ig 3-4 alkotást behozni sziveskedjenek a közösség műhelyébe.

Február 6-án hétfőn 15 órakor
Dóra István kiállitása az alkotó közösség Minigalériáján.
A kiállitást megnyitja Takács Tamás, az Ipar- és Képzőmüvészeti Szakiskola tanára.
A kiállitás megtekinthető: 1984.február 6-17-ig. naponta 1o - 16 óráig, szombat és vasárnap kivételével.

Február 27-én. 16 órától
KISZ-klubban képzőmüvészeti vita est, diavetitéssel egybekötve, alkotó közösség program sorozata, alkotások elbirálása, meghivott vendégünk: Muray Róbert festőmüvész.
Kérjük alkotóinkat, hogy ujabb alkotásaikból, grafikákból behozni sziveskedjenek.

./.

Március 5-én, hétfőn 15. órától
Nagy János kiállítása az alkotó közösség Minigalériáján.
A kiállítást megnyitja: Fazzi Hugó festőművész.
A kiállítás megtekinthető: 1984.március 5-17.-ig.

Március 12-23.-ig.
Bánsági András grafikus művész kiállítása, az Ikarusz Művelődési Házban, Mátyásföld Margit u. 2.sz.
A kiállítást megnyitja: Remsey Iván festőművész. ?

Április 9-2o.-ig.
Az alkotó képzőművész közösségo és pártoló tagjaink válogatott alkotásaiból kiállitás rendezóse a Minigalórián.
Megnyitó: 1984.április 9-én 15 órakor.
A kiállitást megnyitja: Varga Gyula
Kérjük alkotóinkat, pártoló tagjainkat április 5-ig 1-2 alkotást behozni szivoskodjenek.

Május 7-18.-ig.
Lajos Ferenc grafikusművész kiállitása az alkotóközösség Minigalériáján.
A kiállitás megnyitása: 1984.május 7-én 15 órakor.
A kiállitást megnyitja:

Megtekinthető naponta 1o-16 óráig, szombat és vasárnap kivótelével.

Május 28- junius 8.-ig.
Mendlik Lajos festőművész akvarelljei képzőművészeti kiállitása, az alkotó közösség Minigalériáján.
Megnyitó: 1984. május 28-án 15 órakor.
A kiállitást megnyitja:

Megtekinthető minden nap 1o-16 óráig, szombat és vasárnap kivótelével.

Junius 1o-én 16 órától.
a sertésvágóhidi KISz-klubban művészek és alkotók baráti találkozója. Meglepetések. Meghivott vendégek müsora, vers, zene, ujabb képzőművészeti alkotások bemutatója, büfé, fehór-asztalnál, italok.
Felajánlott alkotások, grafikák sorsolása, tombola.

Jó szórakozást kiván az Alkotó közösség vezetősége.

Junius 16, 17-én szombaton és vasárnap két napos kirándulás a Mátrába távolsági busszal. Szállás és vacsora a Mátra szállóban. Jelentkezni lehet május 3.-ig az Alkotó közösségnél.
Program: szombaton délután kirándulás,rajzolás, akvarell festéssel egybekötve.
Vasárnap buszkirándulás Mátraházára. Indulás vissza 16 órakor. A költségeket később közöljük.

./.

Julius 2-13.-ig
Ligoti Viktor és Sogosdi Zoltán képzőművészeti kiállitása a Minigalériám.
A kiállitást megnyitja: Varga Gyula művészeti vezető 1984.julius 2-án 15 órakor.

Julius 19-én 16 órakor
Diavetitésos előadás a SVH-i KISz-klubban, spanyolországi utazások. Előadó: Fazzi Hugó festőművész.

Augusztus hó: Nyári szünet

Mindon alkotónak és pártoló tagjainknak jó pihenést kivánunk.

A szünetben

Augusztus 4-én szombaton "Irány Szentendre" Alkotóink részére kirándulást szervezünk, önellátással.
Találkozás 8 órakor a Batthyány téri HÉV pénztára előtt..
Program: állandó kiállitások megtekintése. Kovács Margit Muzeum látogatása, rajzolás, akvarell festés.

Szeptember 1o-21-ig a Forenc városi Alkotó Közösség őszi tárlata, a Minigalériám.
Megnyitó: 1984.szeptember 1o-én 15 órakor.
A kiállitást megnyitja: Varga Gyula müv.vezető.
Kérjük alkotóinkat 2-3 alkotást behozni szivesked jenek IX.15.-ig.

Szeptember 24-én 17 órakor műteremlátogatás Halasi Horváth István festőművésznél, akvarell és pasztel festőnél.
Jelentkezni lehet az alkotó közösség vezetőségénél.
Külön értesitést küldünk a találkozás idejéről, helyéről.

Október 1-12.-ig.

Batiszfalvy Gabriella képzőművészeti kiállitása a közösség Minigalériáján.
Megnyitó: 1984.október 1-én 15 órakor.
A kiállitást megnyitja: Takács Tamás az Ipari- és Képző-művész Szakiskola tanára.

Október 21-31.-ig.
Pongrácz Zoltán és Fritz István képzőművészeti kiállitása a Minigalériáján.
Megnyitó: 1984.október 21-én 15 órakor.
A kiállitást megnyitja: Fazzi Hugó festőművész.

./.

November 12-23-ig

Nolka Jánosné népművészeti, Sranzné Orsovai Valória kiállitása a Minigalórián.
Megnyitó: 1984.november 12-én 15 órakor.
Megnyitja: Varga Gyula művészeti vezető.

1984. december 17-én a

Ferencvárosi alkotó közösség évzárója a KISz-klubban.
N a p i r e n d :

Beszámoló az éves feladatokról, teljesitéséről, 1985. év kiállitásairól, jutalmazás, müsor.

A Ferencvárosi alkotó közösség az esetleges program változások jogát fenntartja. Kérjük alkotóinkat a kitüzött feladatok végrehajtásában, sikeres elvégzésében.

B u d a p e s t , 1984.január 2.

Alkotó Közösség
vezetősége.

A Magyar Népköztársaság Művészeti Alapja
a Magyar Képzőművészek Szövetsége
a Veszprém Megyei Tanács VB. Művelődésügyi Osztálya
és a Megyei Múzeumi Igazgatóság

X 3 opus 146 A. Bánsági

1983. augusztus 12 és október 2 között
a Tihanyi Múzeumban rendezi meg a

VII. BALATONI KISGRAFIKAI BIENNÁLÉT

Kedves Barátunk !

A VII. BALATONI KISGRAFIKAI BIENNÁLÉT Egry József születésének 100. évfordulója jegyében rendezzük meg. Az évfordulohoz kapcsolodva palyazatot hirdetünk olyan grafikák alkotására, amelyek Egry József emlékét és művészetét magas szinvonalon jelenitik meg.

Kiállításunkra az utobbi két évben sokszorosítással készült 15 kisgrafikai lap küldhető, 20x20 cm-es maximális méretben.

Kérjük, hogy alkotásait paszpartu nélkül **1983. április 30-ig** szíveskedjék eljuttatni Veszprémbe, a Bakonyi Muzeum (8201. Veszprem, Lenin liget 5.) címére.

A rendező szervek nívó díjait, illetőleg az Egry pályázat díját a kiállítás megnyitása alkalmával, 1983. augusztus 12-én adjuk át.

Veszprém, 1983. január

a RENDEZŐBIZOTTSÁG

41./83. 150 pl. MOZIROTA. VESZPRÉM

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG MŰVÉSZETI ALAPJA
A MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE
A VESZPRÉM MEGYEI TANÁCS VB. MŰVELŐDÉSÜGYI OSZTÁLYA
A VESZPRÉM MEGYEI MÚZEUMI IGAZGATÓSÁG

tisztelettel meghívja Önt a
VII.
BALATONI
KISGRAFIKAI
BIENNÁLÉ

megnyitójára

A kiállítást megnyitja
SUPKA MAGDOLNA
művészettörténész

1983. augusztus 12-én
de. 11 órakor
a TIHANYI MÚZEUMBAN

Bánsági András
grafikái

A VII. Balatoni Kisgrafikai Biennálét a magyar rádió Kossuth adója IX. 5.-én 12·30-kor szépen és elismerően méltatta.

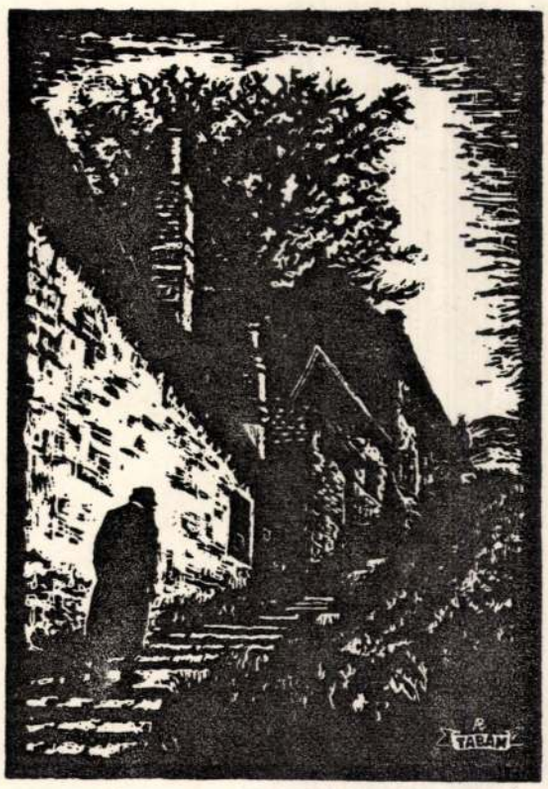

x3 Kőművesutcai ajtó Bánsági

VII.
BALATONI
KISGRAFIKAI
BIENNÁLÉ

TIHANY 1983.

A Biennálé rendezői:

MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
MŰVÉSZETI ALAPJA
MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZEK
SZÖVETSÉGE
VESZPRÉM MEGYEI TANÁCS
MŰVELŐDÉSÜGYI O.
VESZPRÉM MEGYEI
MÚZEUMI IGAZGATÓSÁG

AUGUSZTUS 12 - OKTÓBER 2, TIHANYI MÚZEUM

x 3 Jeldrálág-utca Bánsági

VII.
BALATONI
KISGRAFIKAI
BIENNÁLÉ

TIHANY 1983.

BÁNSÁGI ANDRÁS

Siklós eleste 1543.
linóleummetszet, 9x10 cm

Erdőmélye
linóleummetszet, 11,1x8 cm

Tabán, Kőművesutcai lépcső
linóleummetszet, 10x7,1 cm

Tabán, Holdvilág-utca
linóleummetszet, 7,5x10,5 cm

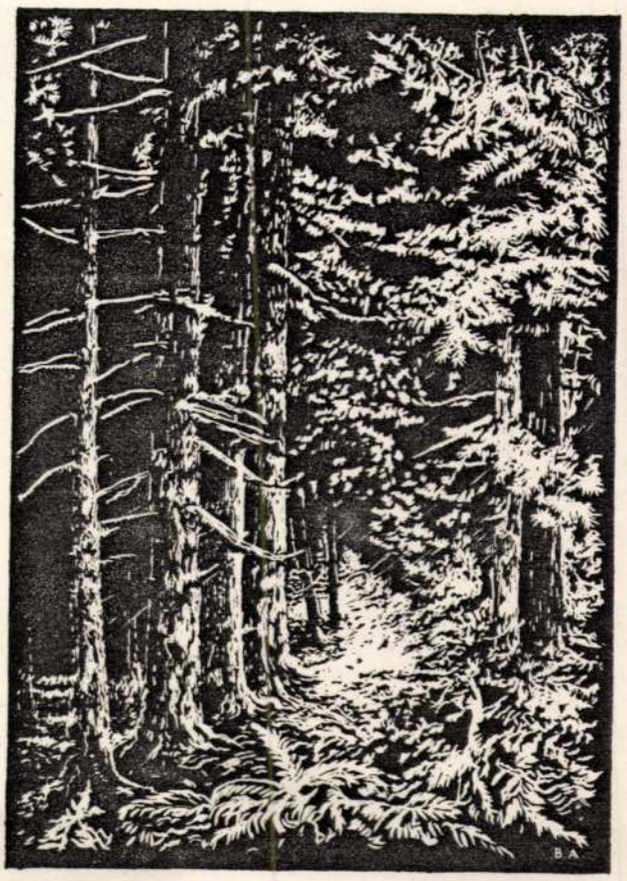

A kiállítást rendezte: Ézsiás István
Szemethy Imre
A katalógus anyagát összeállította:
Dr. László Péter
Szerkesztette,
a nyomdai munkát gondozta:
Angyal Mihály
Fotókat készítette: Szertel Sándor
Tipográfia: Ézsiás István
Angyal Mihály
272/83 1000 pl. Mozirota, Veszprém
Fk.: Dr. Törőcsik Zoltán

x 3 opus 167 B. Bánsági

"Aranykapu"

A VII. BALATONI KISGRAFIKAI BIENNÁLÉ, TIHANY 1983. A zsüri irásbeli véleménye:

Bánsági András grafikusnak

T I S Z T E L T M Ü V É S Z U R !

..... Örömmel értesitjük, hogy a fenti zsüri, a mellékelt listában felsorolt müveit a kiállitásra elfogadta, s "AZOK MŰVÉSZETI - ESZTÉTIKAI SZINVONALÁT KIEMELKEDŐEN JÓNAK MINŐSITETTE".

Aláirás: Magyar Képzőművészek Szövetsége
Magyar Népköztársaság Képzőművészeti Alapja.

U.I. Művészeti hitvallásomat bekérték és azt a kiállitáson kitették.

Veszprém, 1983 Május 30

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus
1096. BUDAPEST IX., SOBIESKI JÁNOS U. 40
Telefon: 339-791

Vallomás önmagamról.

„Az emberi megnyilvánulás
Legszebb példája az alkotás
Bekommunk minél többet, -szebbet,
Így hagy az élet új értelmet,
És így lesz életünk jobb és szebb!"

Gyermekkori álmom volt, festőművész akartam lenni. Nem lettem!
Az első sikerek 9 éves koromban értek. Rajzpályázatokon jeles, könyvjutalmam.
Ettől kezdve tudatosan a képzőművészeti pályára készültem. Apám ellenezte. Mondván: „ebből nyomorúság, mehetsz te főiskolára is, de a szakmát azt még bele tanulnod"
Belenyugvásom egy nyomdában-műhely dinasztiába (Tenner 1914.10)
és az meghatározta egész további életpályámat. Kitanultam a sokszorosító grafikai szakma valamennyi ágát, bel és külföldön és 3 mesterlevelet is szereztem.
A közgimnáziumban első mesterem, Szini Zoltán festőművész, rajztanár volt, aki — mint lehetőséget — 4 éven át különórákon ingyen tanított. Majd ezt, az „Iparrajziskola" 4 éves grafikai - sokszorosító szakosztályának, elvégzése követte. Diplomámat! Majd újabb 4 év Vesztróny Elemér és más főiskolai tanároknál esti alakozás. Így lettem kőnyomó művelője és művésze a grafikának.
A klasszikus művészet emlőin nőttem fel és mindig az élet megszépítését törekedtem, de az egyre felfelé ívelő pályámat egy értelmetlen és borzalmas háború félbeszakította. Hogy életben maradtam, a véletlen vagy a sors mert játéka csupán. Optimista vagyok, hiszek az emberség jobbik énjében.
A felszabadulás után dolgozni tanultam és tanulva tanítottam. (Berni Korein művészeti iskolában. RAK. akadémia stb.) Így csakhamar az ország egyik legjobban foglalkoztatott, sokoldalú alkalmazói grafikát készítő művésze lettem. Megjelent grafikáim sok-sok tízezrese terjedő. Egyszerű, tiszta alkotó emberek vagyok, és ezért az egyszerű alkotásokhoz tartom magamat közelebbinek. Munkáimban mindig a klasszikus vonal-dolt, a fekete-fehér domináns, hanem a színek világában is megtaláltam önmagamat.
Nem tudom elfogadni az értelmetlen és nem szép dolgokat, alkotásokat, mert ám ...

Szeretem a szépet
Ezért élek-alkotok.
Szeretem az életet!
Ezért élni akarok.
Szeretem kétkezemmel
Munkám kis örömeit
Mert ezek szépítik meg
Az egész életemet!

és ezért boldognak tudom magam.

Bpest, 83 Junius 26.

Bánsági András
grafikus

BUDAPESTI HÚSIPARI HÍRLAP

BHV FAKK FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE ★

Számvetés az „alkotóknál"

A Ferencvárosi Alkotó Képzőművész Közösség december 19-én, hétfőn délután tartotta évzáró ünnepségét a sertésvágóhídi KISZ-klubban. A műsoros program keretében az alkotók felajánlott alkotásait, olajfestményeket, akvarelleket sorsoltak ki a részvevők között. Az ünnepségen az alkotókon kívül jelen volt *dr. Szabadkai Gyuláné*, a IX. kerületi Hazafias Népfront művelődési bizottságának elnöke, *Fazzi Hugó* festőművész és *Bánsági András* grafikusművész is.

Az 1983. éves munkáról szóló beszámolójában *Varga Gyula*, a közösség vezetője ismertette az elért eredményeket, és vázolta az 1984. évre szóló feladatokat is. Itt vehette át több alkotó a jó munkájáért járó pénz-, illetve könyvjutalmakat. *Bánsági András* és *Kovács József* a „kerület eredményes társadalmi munkáért" kitüntetést *dr. Szabadkai Gyulánétól* vették át.

Az éves beszámolót hozzászólások egészítették ki: dr. Szabadkai Gyuláné beszélt többek közt a közösségi munkáról, annak szükségességéről napjainkban, az emberiességről, az alkotó munkáról, az esztétikai nevelésről, valamint arról, hogy a jövőben szoros együttműködéssel, a kerületi kulturális intézmények támogatásával tovább kell lépni az alkotó közösségek mozgalmának kiszélesítéséért, a Központi Bizottság kulturális határozatának végrehajtásáért. Elmondta: örömmel tapasztalta a közösségi életet, az alkotói munkát, amely a Budapesti Húsipari Vállalat alkotó közösségében megvalósult.

Elhangzottak hasznos javaslatok is, így például *Nagy Jánosé: a közösség zsürizett alkotásaiból árusítással egybekötött kiállítást rendezni, és az így befolyt összeget a Nemzeti Színház építésének javára felajánlani. A javaslatot a közösség tagjai elfogadták.*

Végül *Jován Mariann* saját verseit, zenéjét, indiai dalokat adott elő, s ezzel a hangulatos műsorral fejeződött be az alkotók évzárója.

— p —

FAKK BHV
FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE BUDAPEST
1097 GUBACSI-ÚT 6

HAZAFIAS NÉPFRONT

Igazolvány

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikusművész
az „Érdemes Társadalmi Munkás"
kitüntető jelvény viselésére jogosult.

1983 december 12.

P. H.

elnök titkár

Műtermemben

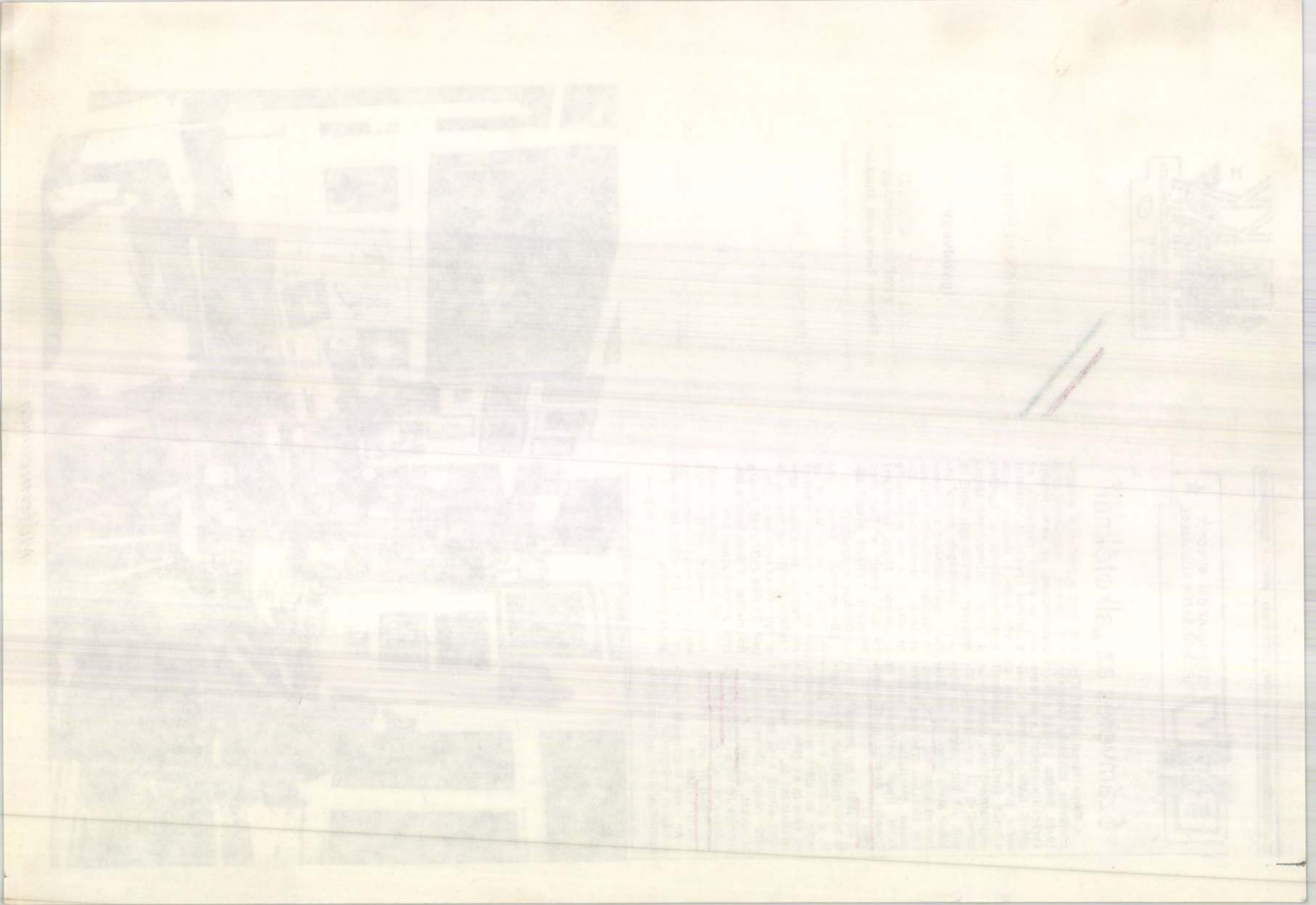

BUDAPEST IX.
1096 SOBIESKI U. 40.
TEL.: 339-791

Kedves

Dr. Barla Szabó László

Művészettörténén!

A VII. Balatoni Kisgrafikai Biennálé anyagának reám vonatkozó részét a katálóczop. Lexikon gyűjteménye részére tisztelettel megküldöm

Szt. üdv.

Bp. '83 x. 10

Rácsegi András

„Arany Kapu"

X 3 op. 164 A. Bainsagi

ANDREAS BÁNSÁG
1096 Budapest
Sobieski u. 40.
Tel.: 339-791
HUNGARY

x 3 op 165 A. Balwágyi

ANDREAS BÁNSÁGI
1096 Budapest
Sobieski u. 40.
Tel.: 339-791
HUNGARY

x 3 op 163 A. Bánsági

ANDREAS BÁNSÁGI
1096 Budapest
Sobieski u. 40.
Tel.: 339-791
HUNGARY

Bánsági

VII.
BALATONI
KISGRAFIKAI
BIENNÁLÉ

TIHANY
1983

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG MŰVÉSZETI ALAPJA
A MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE
A VESZPRÉM MEGYEI TANÁCS VB. MŰVELŐDÉSÜGYI OSZTÁLYA
A VESZPRÉM MEGYEI MÚZEUMI IGAZGATÓSÁG

tisztelettel meghívja Önt a
VII.
BALATONI
KISGRAFIKAI
BIENNÁLÉ

megnyitójára

A kiállítást megnyitja
SUPKA MAGDOLNA
művészettörténész

1983. augusztus 12-én
de. 11 órakor
a TIHANYI MÚZEUMBAN

„Siklós alaska"

x 3 opus 128 A. Bánszegi

ANDREAS BÁNSÁGI
1096 Budapest
Sobieski u. 40.
Tel.: 339-791
HUNGARY

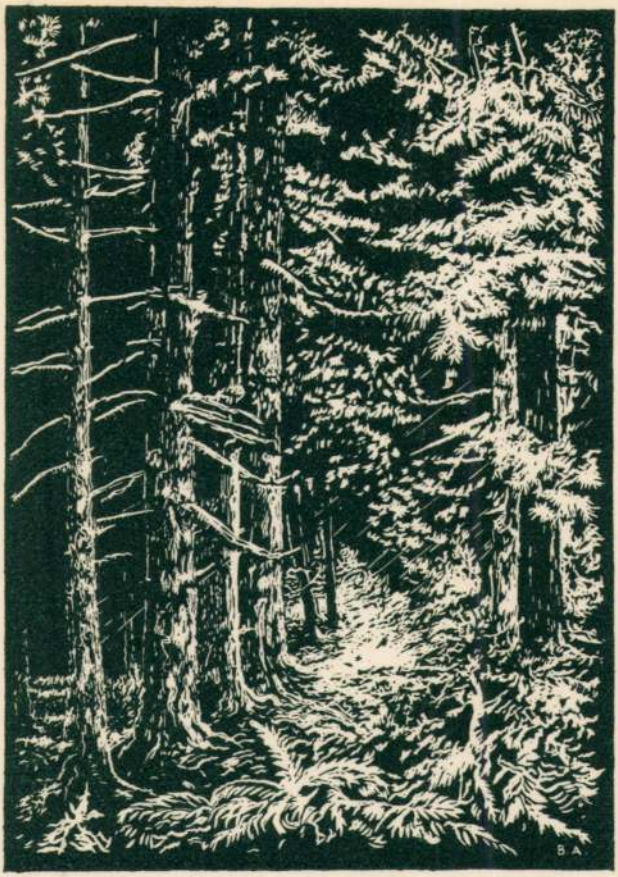

Erdőmélyi

x 3 op. 151 Bálinczi A

ANDREAS BÁNSÁGI
1096 Budapest
Sobieski u. 40.
Tel.: 339-791
HUNGARY

„Körülöves lépcső"

x 3 Op. 158 A. Bánsági

ANDREAS Bá[illegible]
1096 Budapest
Sobieski u. 40.
Tel.: 339-791
HUNGARY

„Holdvilág-u"

X 3 op. 152 Bauhaus

ANDREAS BÁNSÁGI
1096 Budapest
Sobieski u. 40.
Tel.: 339-791
HUNGARY

2

Bánsági

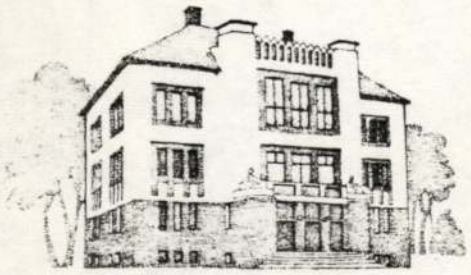

Veszprém 198
Ügyintéző: dr. László
Ügyiratszám: P.
Hiv. szám:
Tárgy:

Veszprém Megyei Múzeumi Igazgatóság
8201 VESZPRÉM Lenin liget 5. • Telefon: 80-12-153 • Postafiók: 32 • OTP: 863-426054

Tisztelt Művész Úr /Művésznő/!

A VII. Balatoni Kisgrafikai Biennáléra beküldött munkáit sértetlenül megkaptuk.

Szeretnénk köszönetünket kifejezni, hogy részvételével segíti a Biennálé sikerét. Meg vagyunk róla győződve, hogy a Tihanyi Múzeumban kétévenként megrendezésre kerülő kiállítás megőrzi sőt növeli eddig elért művészi szinvonalát, rangját - s mind a kiállított művek, mind Tihany exponált helyzete révén valóban országos jelentőségű művészeti eseménnyé válik.

A beküldött művek bírálata 1983. május 16-án a Veszprémi Bakonyi Múzeumban megtörtént.

Örömmel értesítjük, hogy a zsűri a mellékelt listában felsorolt műveit a kiállításra elfogadta, s azok művészeti-esztétikai szinvonalát kiemelkedően jónak minősítette.

Ezúton tisztelettel meghívjuk a kiállítás 1983. augusztus 12-én sorrakerülő megnyitójára, melyre pontos időponttal külön meghívót is küldünk.

Rendezőbizottságunk azt tervezi, hogy a résztvevő művészekről a kiállításon bizonyos információkat is közöl. Ezért azzal a kéréssel fordulunk Önhöz, hogy röviden, maximum egy oldalnyi terjedelemben fogalmazzon önmagáról néhány gondolatot. /életrajzi adatait, munkásságának fontosabb állomásait, művészeti elgondolásait, hitvallását stb./
Semmiképpen sem szabályos életrajzra gondolunk, s teljesen Önre bízzuk, hogy mi az amit fontosnak, szükségesnek tart. Kérjük, hogy ezt kézírással, aláírásával ellátva küldje meg nekünk. Tervünk, hogy ezeket a rövid kis írásokat kézírásos formában, fotómásolatban helyezzük el a kiállításban megfelelő helyen. Segítségét előre is köszönjük.

Veszprém, 1983. május 30.

/Dr. Törőcsik Zoltán/
megyei múzeumigazgató

Bársony

Vallomás önmagamról!

„Az emberi megnyilvánulás
Legszebb példája az alkotás.
Alkossunk minél töbet, -szebbet,
Így kap az élet új értelmet,
És így lesz életünk jobb és szebb!"

Gyermekkori álmom volt, festőművész akartam lenni. Nem lettem!
Az első sikerek 8 éves koromban értek. Rajzolás - képzőművészeti pályára készültem. Apám ellenezte. Mondván: „ebből nyomorúság, mehetsz te főiskolára is, de a szakmát azt még hol tanulod"
Belenyugvásom egy nyomdában - munkás diplomáját (Temesvár 1914. I. 10) és ez meghatározta egész további életpályámat. Kitanultam a szakszervezeti grafikai szakma valamennyi ágát, hol és külföldön és 3 mesterlevelet is szereztem.
A középiskolában első mesterem Szini Zoltán festőművész, rajztanár volt, aki - mint lehetséget - 4 éven át különórákon ingyen tanított. Majd ezt, az „Iparrajziskola" 4 éves grafikai - szakszervezeti szakoktatóságomig, elvégzése követte. Diplomámat! Majd újabb 4 éves Vesztróczy Ilona és más főiskolai tanároknál esti alakoztam. Így lettem kiváltásos művelője és művésze a grafikának.
A klasszikus művészet emlőin nőttem fel és mindig az élet megnemesítését tűztem, de az egyre felfelé ívelő pályámat egy értelmetlen és borzalmas háború félbeszakította. Ilyen életben maradtam a véletlen vagy a sors mint játéka empán. Optimista vagyok, hiszek az emberiség jobbik énjében.
A felszabadulás után dolgozni tanultam és tanítottam. (Bern-Koreis művészeti iskolák. RAK. akadémia stb.) Így csakhamar az ország egyik legjobban foglalkoztatott, sokoldalú alkalmazói grafikát készítő művésze lettem. Megjelent grafikáim sok-sok tízezrese lehető. Egyszerű, verőfényes alkotó emberek vagyok, és ezért az egyszerű alkotásokat tartom megismerésnek. Munkáimban mindig a klasszikus vonal - folt, a fekete - fehér dominál, hanem a színek világában is megtaláltam önmagamat.
Nem tudom elfogadni az értelmetlen és nem szép dolgokat, alkotásokat, mert én ...

és ezért boldognak tudom magam.

Szeretem a szépet
Ezért élek - alkotok.
Szeretem az életet!
Ezért élni akarok.
Szeretem kétkezemmel
Munkám kis örömeit.
Mert ezek szépítik meg
Az egész életünket!

Budapest, 83 június 26.

Bársony László
grafikus

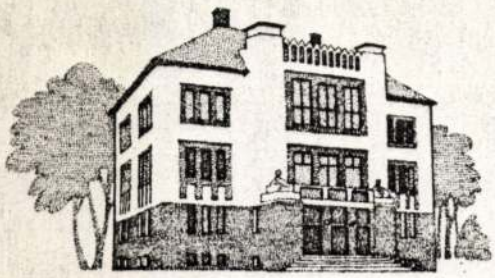

Bánsági

Veszprém 198 3.szept.28
Ügyintéző: Dr.László P
Ügyiratszám:
Hiv. szám:
Tárgy:

Veszprém Megyei Múzeumi Igazgatóság
8201 VESZPRÉM Lenin liget 5. • Telefon: 80-12-153 • Postafiók: 32 • OTP:863-426054

Bánsági András
Budapest IX.
Sobieski János u. 40.
1096.

Tisztelt Művész Ur!

Ismételten szeretnénk kifejezni köszönetünket, hogy részvételével hozzájárult a VII.Balatoni Kisgrafikai Biennálé sikeréhez. Valóban úgy érezzük, hogy a kiállitás Tihanyban sikert aratott, s ez elsősorban a beküldött müvek magas szinvonalának köszönhető.
A rendező szervek azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a Biennálé anyagát együtt tartva, azt a következő évben külföldön is bemutatnák. Ez természetesen csupán csak elképzelés, de szeretnénk előre kikérni ehhez az Ön hozzájárulását. Kérjük, hogy közölje velünk, hogy amennyiben ez a terv megvalósul, hozzájárul-e müveinek ugyane kiállitás keretében külföldön történő bemutatásához.
Igazgatóságunk nevében szeretnénk külön köszönetünket kifejezni a gyüjteményünk számára megküldött albumért.
Egyúttal mellékelten megküldjük a tihanyi VII.Balatoni Kisgrafikai Biennálé katalógusát.
Azzal a tiszteletteljes kéréssel zárjuk sorainkat, hogy a két év múlva megrendezésre kerülő Biennálén ismét szerepeljen müveivel.

Tisztelettel:

/Dr.Törőcsik Zoltán/
megyei muzeumigazgató

LOSONCI MIKLÓS

KENYÉR A KÉPZŐMŰVÉSZETBEN

Losonci Miklós

KENYÉR A KÉPZŐMŰVÉSZETBEN

1986

Borítón: Vecsési Sándor Otthon c. festménye

AJÁNLÓ

Régen is, ma még inkább a kenyér; élet és jövő, jövő és béke. Népünk vívmánya, társadalompolitikai tényező, hogy biztosított a mindennapi kenyerünk. Mondhatja bárki, azért biztosított, mert kedvezőek az éghajlati és talajviszonyok. Kétségtelenül azok, de az értelem, mezőgazdaságunk tudományos felkészültsége, közgazdasági, műszaki feltételeink, a földművelőink szorgalma, hozzáértése, amelyek döntő tényezők abban, hogy megszűnt a létbizonytalanság nálunk, miközben egész földrészek szenvednek az éhségtől.

Amikor a kenyérről beszélünk, akkor a holnapot is mondjuk, s a mi vállalatunk azért is kezdeményezte a kiállítást és fogadta örömmel e tanulmányt és nyújt segítséget a nemes szándék megvalósulásához, hogy ráirányítsa a figyelmet az évezredek óta olyan sok verejtékkel, korunkban a tudomány és a gyakorlat összefogásával született kenyér, az emberi munka megbecsülésére, hozzájáruljon az emberi harmóniához még akkor is, ha csupán csepp a tengerben.

Losonci Miklós tanulmánya összegezi azt a kapcsolatrendszert, amely a kenyér és képzőművészet között mindig is létezett az egyiptomi kultúrától a XX. századig. Mindez a szerző nagy ténybeli ismeretére utal. Sort kerített arra, hogy elemezze a magyar képzőművészet kenyér tematikáját a vetéstől az aratásig, az őrléstől a kenyérsütésig. Kitér a mű zenei és irodalmi mozzanatokra, és érzékelteti a társadalom erőfeszítéseit az élet tartalmas fenntartásáért, minőségéért, fejlesztéséért.

Reméljük, hogy e kiadvánnyal, a kiállítással a magunk lehetőségeivel ahhoz is hozzájárulunk, hogy a valóságos kenyér mellett a kultúra szellemi „kenyere" mindannyiunk „asztalára" kerüljön, humánus elemekkel építve, formálva a társadalom tudatát.

E gondolatokkal ajánlom e tanulmányt az olvasó szíves figyelmébe, bízva abban, hogy érdeklődésére számíthatunk.

Boros András

a Budapesti és Pest megyei Gabonaforgalmi
és Malomipari Vállalat
igazgatója

BEVEZETŐ

Békénk, a társadalmi haladás, nyugalom, harmónia függ attól, hogy „fiat panis", — legyen kenyér mindenütt a világon. Századunk drámája, hogy ma is vannak éhező milliók Indiában és a Száhel övezetben, s ebben az interkontinentális döbbenetben megnyugtató sziget, hogy népünk „mindennapi kenyere" tízmilliós asztalunkra kerülhet. Tegnap fekete kenyér, ma már kalács is. József Attila szavait kölcsönözve, — a Föld „szerkesztett harmóniája" akkor valósulhat meg, — ha a világ kenyere búzában, rozsban, kölesben, húsban, tejben nyugodt megélhetést biztosít a sokmilliárd létszámúra duzzadt emberiségnek. Az értelemnek erre kötelező összpontosítania, hogy szűnjön meg az éhezés botránya, s az értelem, a jószándék, az összefogás nemzeti törekvésekkel és a FAO keretein belül biztosíthatja ezt a kibontakozást, mely nem egyszerűen az emberi humánum gyakorlata, hanem sorsunk. Megmaradásunk vagy pusztulásunk, új mennyboltunk vagy poklunk.

A VILÁG KENYERE

Jócsik Lajos írt könyvet e problémáról, s a statisztikai adatok pontossága jelöli az irányt, ebben immár a magyar nép küldetését is, hogy hála a napfénynek, talajnak és Berzsenyi Dániel költői sorát idézve, a „mezei szorgalomnak", — jelenünkhöz hasonlóan holnapjainkban még nagyobb kenyeret kell tennünk a Föld emberiség-asztalára. Petőfi írja „Az apostol"-ban:

„Aludj, kicsiny fiú, aludj,
S álmodj aszott kezedbe kenyeret,
S álmod királyi lesz!"

A nagy költő pontosan ítélt, — a kenyér királyi álom. Jó érzés arra gondolni, hogy népünknek már nem szükséges kenyérről álmodnia, asztalára teheti, asztaláról veheti. Nem volt mindig így honi tájainkon sem, hiszen dr. Sós József írja le az 1945 előtti orosházi szegények étrendjét, mely kenyérhez zöldpaprikát, hagymát, sárgarépát társított, — húst csak a legritkább esetben. Kenyér már akkor is akadt gyéren, de a tyúk még nem főtt meg a zsellérek vasárnapjának lábasában. Mindez múlt. Itthon az, nem a nagyvilágban.
„Az apostol" másik gondolata így hangzik:

„Várj holnapig, kedves kicsiny fiam,
Várj holnapig, holnap kapsz kenyeret,
Kakastejjel sütött fehér cipót.
Inkább ma száraz barna kenyeret,
Mint holnap lágy fehér cipót, apám,".

A világ nem várhat tovább. Barna kenyeret kell tennünk sürgősen az indiaiak, szomáliak, kenyaiak, bantuk földasztalára, ha nem akarjuk, hogy háborútól égjen Afrika, Ázsia. Nálunk más a feladat. Annyi maradt, hogy a terméshozamok fejlődésével szórjunk minél több kenyeret a kontinensekre, itthon pedig egyre nagyobb gondot fordítsunk az egészséges étkezésre, az élelmezéstudományi kutatásokra. Itt évtizedek alatt évezredes gyorsulású események történtek, — minőségi változások. A századfordulón kakastollas csendőrök felügyelete mellett rabszolgaként várt munkára a mezítlábas „aratóbanda", — Hincz Gyula megrázó rajza idézi e felháborító múltat, mikor nem volt ember az ember, sem sorsában, sem méltóságában, csak várt a községházák folyosóin, hogy fillérekért vigyék a legnehezebb robotba. Kiss Lajos írta „A szegény ember élete"-ben a harmincas évek közállapotját: „Ahol sokan vannak, sok kenyér kell . . . Nincs ez se, az se, az ínség, a nyomorúság vicsorítja fogát mindenfelöl." Kis idő telik el, és 1964-ben az MSZMP KB kibővített ülése meghozta azt a határozatát, hogy „A növénytermesztésben az a legfontosabb feladat, hogy az ország kenyérgabona szükségletét teljesen hazai termésből elégítsük ki." Hol vagyunk ettől? Ma már exportálhatunk, hozzájárulhatunk kenyérrel a világ boldogításához. Mi és Európa, az USA, Kanada, — mert Afrikában a sivatag, az őserdő, az emberi elmaradottság alig termel, termeszt élelmet, alig vet búzát, rozsot az időjárás és társadalmi viszontagságok miatt.

TÖRTÉNELMI ÁTTEKINTÉS

Halljuk az egyiptomi sóhajt i.e. 1500-ból: „A férgek elpusztították a gabonatermelés felét, a másik részét a víziló ette meg. A mezőn elszaporodtak az egerek, sáskajárás volt, sokat felfalt a marha, még többet felcsipegettek a madarak. Jaj a parasztnak!" Ez a kiáltó sóhaj ötezer év interkontinentális jajszava. Az i.e. XII. századból keltezett Harris papírusz arról tudósít, hogy a Nílus menti parasztok adója 30995 mérő gabona. Íme az egyiptomi sors, — kenyeret érlelni: másnak, papnak, Ámon papjának és a fáraónak. Az időszámítás előtt a harmadik évezredben hangzott fel először Kínában az első irodalmi emlék, a „Szántó-vetők dala":

„Napfelkeltekor kelünk fel,
Fekszünk napnyugtakor
Kutakat ásunk és iszunk,
Földet művelünk és eszünk,
Velünk szemben mi a császár hatalma".

Devecseri Gábor fordításában ma is halljuk Homéroszt három évezred távolából is:

„Mert ha a szél polyvát hordoz szent búzamezőkön
szóráskor . . .".

Igen, szent a búzamező mindenütt a világon. Tegnap, ma és holnap is. Varga Sinai Gizella, a Teheránban élő magyar festőművész írta le, hogy napjainkban a perzsa újév őrzött liturgiája az asztalra tett zöld búzacsíra, s az esküvőkön tizenötféle lepénykenyeret esznek, miközben a tükör előtti „oltáron" hatalmas kenyér szimbolizálja a jövendő házasság termékenységét. A perzsa újév, mely tizenhárom napig tart, — fő szertartása az, amikor a családfő az anya által kezébe adott kenyérrel háromszor járja körül a házat, hogy meglegyen a következő esztendőben is a család kenyere. Itt tiszteletből soha nem vágják késsel a kenyeret, törik, s ha az utcán penészes kenyérdarabkát találnak, felveszik és megcsókolják. Nálunk a kenyérszegés szintén főhajtás a kenyér csodája előtt, — mely Ady szavaival az „Élet".

Ha a kenyér világtörténetét követjük, kiderül, — hogy Lüsziasz feljegyzése szerint — az i.e. IV. században Attikában a gabonakereskedők a háború haszonélvezői, s ezen időszakban írta híres aratódalát Theokritosz:

„Kévekötők, gyűjtsétek a markot: senki ne mondja,
hogyha felénk jár: gyenge legények, a bér kidobott pénz!"

Marokszedést még apáink, anyáink végeztek, s hogy ne legyen a „bér kidobott pénz", — részért arattak az Alföldön. A kenyér a liturgia része több vallásban. Mózes könyvében olvashatjuk, hogy a Jahvének felajánlott lepényt, kalácsot, kenyeret az áldozati oltáron elégették. Az evangéliumok csodás kenyérszaporításról szólnak, Mózes második könyve égből hullott mannáról beszél, s Krisztus mondja a bibliában: „Én vagyok az élet kenyere". Így az utolsó vacsora kenyérmotívuma lesz az eucharisztia és az úrvacsora, melynek színe a zöld a remény és a megújulás érzékeltetésére.

Egész Európa középkora a tized és a kilenced jegyében telt el, — jobbágyok fizettek kenyérrel, hússal, borral az egyháznak és a földesúrnak. Kérlelhetetlenül szólt a törvény, — így II. Ulászló 1492-es dekrétuma: „Az összes, bármi néven nevezendő, nagyobb és kisebb királyi és királynői községekben levő minden szántóvető és szőlőbirtokos királyi jobbágyunktól minden gabonatermésük és boruk kilencedrészét be fogjuk szedetni és a királyasszony is be fogja szedetni". A törökök is hajthatatlanul beszedték az adót, — az esztergomi szandzsák 100 kejl búzát rótt ki minden házra. Nehéz volt régen az aratás, kemény munkának számított, Bél Mátyás ezért jelzi, hogy „Az aratás"

az egész Pest megyében elhúzódik," részint a munkáskéz hiánya miatt, de nem ritkán az időjárás viszontagságai következtében is. „Cselédeknek, napszámosoknak köböl búzában, rozsban mérték a fizetést a Sopron megyei nemesek 1724-től. Búzáshajók szelték a Dunát, ugyanitt vízimalmok őrölték a termést. Tény, hogy a világ kenyere ma sem biztosított mindenütt, s az is tény, hogy népünk; munkával, küzdelemmel régebben nehezebben, ma sokkal könnyebben termeli meg immár a nehéz fizikai munka egyre hatékonyabb kirekesztésével kenyerét, – mely társadalmunk „szerkesztett harmóniája", olyan megnyugvás, melyet az összefogás és az értelem eredményez, – a szorgalom, a tudomány. Históriánk a kenyér történelme egyben, innen, hogy kezdettől máig költészetünk, muzsikánk és képzőművészetünk művekkel kíséri a nép egyetemes erőfeszítését „mindennapi kenyerünkért".

A kenyér a magyar művészetben és a külföldi képzőművészetben

Ez a festői, zenei, irodalmi értelmezés évezredek óta folyamatosan tart és olykor remekműveket is eredményez valahány világtájon. Számtalan népszokás is kialakult, több helységnév őrzi a kenyér örök problematikáját. Kunszentmiklóson találták meg 1744-ben a kún Miatyánkot, mely a keresztény fohászt kicsit átalakította:

„Különösen jó kenyerünket
ajándékoz nekünk máma!"

A fekete kenyér a katona prófunt volt évszázadokig, Erdélyben a kukoricalisztet használták kenyérnek, másutt a búzát zabbal, rozzsal, árpával vegyítették, Ázsiában a rizs vált alaptáplálékká. Indiában a táró gyökér, Izlandban zuzmó pótolta a kenyeret, Mózes törvényei kovásztalan kenyeret írtak elő, pászkát, melyet ma is több helyen fogyasztanak. Rómában használták először i.e. 170 körül a sütőkemencét, hamarosan elterjedt az egész földrészen. Függetlenül attól, hogy a svédek csak a XVI. századtól sütnek kenyeret. Ahány nép, annyi lehetőség, annyi szokás. Néró idejében jelszó lett az antik Rómában: „Panem et circenses", – kenyeret és ünnepi játékokat. Ha a hatalom ezt biztosítani tudta, megszűntek a forrongások, ha nem, zendülések támadtak a társadalomban.

Mennyi elnevezés követi egymást, – kenyéradó, kenyérbélvirág, kenyérbogár, kenyérfa, kenyérzsák, kenyérleves, kenyérkő, kenyérszegés, Kenyérmező, – természetet, történelmet, népszokásokat jelölve, – mindegyik egész világot. Kínai feljegyzés szerint ötezer évvel ezelőtt holdanként 75 kg vetőmagot vetettek, hogy arathassanak is. Hazánkban számtalan helynév érzékel-

teti a kenyér évezredes valóságát, helynevek és utcanevek, – Budakalász, Búza utca, Búza tér, Kalász utca, Kenyér utca, Kenyeres utca, Kenyérmező utca, Rozs utca Budapesten, az ország városaiban, falvaiban. A világon nagyon sokfajta nemesített búzát termesztenek éghajlattól, talajadottságoktól, szokásoktól függően, – Búzásbocsárd Fejér megyei község, – szintén a kenyér népi tartalmát érzékelteti.

Már a bronzkorban vetettek kenyérgabonát, – ma a világ rozs vetésterülete meghaladja a 40 millió hektárt. Az országos termésátlag többszöröse lett a múlt eredményeinek, – így a tudomány is hozzájárult hazánkban a nép és a világ kenyeréhez. Készül fekete kenyér is, mely sok B vitamint tartalmaz, levegőkenyér cukorbetegeknek, emésztési zavarokban küzdőknek Graham kenyér van. Hosszú út vezetett attól a pillanattól, hogy évezredekkel ezelőtt Babilóniában és Egyiptomban vetettek kenyérgabonát addig, hogy napjainkban közel 200 millió a búza évi vetésterülete a világon. Ismerünk őszi és tavaszi búzát, igen nagy szerepe van az átlag emelkedésében a búzanemesítésnek, – a Székács-búzának, a bánkúti búzának, a magyar búzanemesítésnek, melyért igen sokat tett a XIX. században Mokry Sámuel.

Hazánkban már a kelták, germánok, szlávok is vetettek gabonát, – az elmúlt századokban a Nyírségben búzával keverten vetettek rozsot, ez az elegybúza, őrlés, sütés utáni produktuma a rozsbúza kenyér. Sok változatot ismerünk, – a Kárpátok vidékén az árpából, Nyírségben rozsból, Alföldön búzából, Somogyban rozsból és kukoricából sütött kenyeret, melyet házi kemencében és a péknél sütöttek megfelelő kelesztés után, köménymaggal is szórva a tésztát. Cipó, kenyérlepény, kalács, kenyér készült, – híres a kiskunmajsai lángos, a ceglédi burgonyás kenyér, a szegedi rozscipó és a sajtos kenyér.

Rendkívül gazdag a népi hiedelmek, népszokások hagyománya. Hazánk több helyén pénteken és nagypénteken soha nem sütöttek kenyeret, tilos volt a keddi sütés is, Luca és Borbála napján szintén. Férfi és a menses napjaiban nő szintén kizáró okot jelentett a kenyérsütésben, több helyen a szerelmi gyakorlatot is tiltották sütés előtt. Dagasztás után „cuppogtatták" a kenyértésztát, lyukat nyomtak bele ujjal, – „Isten áldásának" nevezték, – szigorúan tiltották a kenyérhéj és a száraz kenyér eldobását, megszegés előtt keresztet vetettek rá a késsel, ha leesett, – felvették, letörölték és megették, – egy falat sem mehetett veszendőbe. Népszokás volt az is, hogy új házba kenyeret és sót vittek, – kenyér alatt vezették a mennyasszonyt a lakodalomba. Ő osztotta a kenyeret a lakodalmi vendégeknek a termékenység szimbólumaként. Szokás volt karácsonyi asztalra kenyeret helyezni, és azt napokig érintetlenül hagyni. Sorjáznak a népszokások a múltban, a jelenben is, igaz fogyatkozva. Szegé-

nyeknek kenyeret osztottak, ez nagyjából megszűnt, – maga a szegénység, Halottaknak vittek, visznek kenyeret Abonyban, – ugyanott az asztalon hosszú ideig megterítettek az eltávozottnak. Hiedelem volt, hogy ha sütés közben megreped a kenyér, valaki meghal a szűkebb környezetből. Árulták a vásárokon a kenyereskosarakat, volt kenyérjegy is a második világháborúban, sütöttek molnárpogácsát, dübbencset, – tud népszokásunk a kenyér és a búza panaszáról. Honos volt hazánkban a búzaszentelés Szent Márk napján, április 25-én. Ennek előzménye a római ambarvalia könyörgő körmenet a Via Flaminián. Nagy Konstantin rendeletére a pogány népszokás keresztény liturgiává vált, hazánkban különösen kiemelkedő szerepe volt, s csak azért szorult háttérbe napjainkban, mert a vallási szertartásokat részint átvette a tudomány. A népi gyógyászatban is szerepe volt a Márk napi koszorúnak, – Győr környékén 1758 körül azok testrészeire tették, akiknek tagjai összezsugorodtak. Orvoslás, kuruzslás, hiedelem; így találkozik a magyar nép kenyérrel kapcsolatos hagyományaiban. Ez is múlt, az is, hogy búzakoszorút tettek a templomi zászlókra, Heves és Nógrád megyében kalászt tűztek a férfiak kalapjukhoz. Ebben a térségben a búzaszentelő körmenetnek különösen nagy szerepe volt. Ilyenkor gabonából, kalászból, rongyból, fából bábut faragtak, ezt az uradalmi aratók készítették és átadták az uraságnak. Megőrizték karácsonyig, akkor adták az aprójószágnak farsang idején. Ez volt a kiszejárás, kiszehajtás. Kiemelkedő festmény Bernáth Aurél „Arató ünnepe", melyen a lány a köré font koszorúval maga a Nyár, a Kenyér, a beteljesedés, a bőség, színekkel kifejezett öröm és megnyugvás. Egy dráma feloldása, – ismét lesz kenyér, raktárba, hombárba kerülhet a fény és a föld, az emberi munka és értelem közös gyümölcse.

Népdalainkban is sok dallam öröklődött korunkra „Arass babám arass", „Árpa, cipó zablepény". „Az árva kenyér", „Barna leány pogácsája", „Kipattant a búza szeme" dallá formált szövegekkel. Bizonyos vetélkedő is cseng:

„A búzamezőben háromféle virág,
a legelső a szép búzavirág."

Csak ezt követi a szőlő és a szegfű.

Régi ének „A malomnak nincsen köve,
mégis lisztet jár"

kezdetű népdal, viszonylag újabb a következő:

„Sárgul már a Búza,
érik a kalásza,
engem gyaláz a
szeretőm anyja,
engem gyaláz,
engem tesz a szóba,
ha a fia szeret,
nem tehetek róla."

Szerelem és kenyér társul egymáshoz, — Élet és érzelem.
Az aratás fő eszköze volt a kasza, lett a kombájn. Visszatérve a kaszához, ezt a lexikon nyélre erősített vágóeszköznek nevezi, mellyel füvet és gabonát lehet vágni, aratni. A kasza az egykori parasztember legszemélyesebb tárgya volt. Aki kaszálni tudott, — mindent tudott a mezei munkából. Szinte művészetszámba ment, ahogy egy-egy gazda kaszálási tudományát átörökítette, híre ment e legnehezebb munkának. Az volt fizikailag és technológiailag egyaránt. Ez faluhelyen a felnőttéválás egyik próbája volt. Ime a népdal:

„Vagyok olyan legény, mint te,
vágok olyan rendet, mint te."

Ez volt a mezei művészet és virtus lényege, tartalma, köre. Külön módja volt annak, ahogy a kaszás fűvel törölte meg az acélt fenés előtt. Nem csoda, hogy 1484-ben már kaszát, híres kaszákat készítettek a debreceni kovácsok, híres volt 1640 körül a kolozsvári kovácscéh kaszatípusa is, ugyanígy a váradi, kecskeméti kaszák, melyekhez üllők, kalapácsok, kaszaverő székek, kaszakövek dukáltak. Ez utóbbit paticskőnek is nevezték. Kiemelkedő szerepe van a kaszának népünk művészetében. Mikszáth Kálmán „Kaszát vásárló paraszt"-ja tükrözi azt az összpontosított órát, mellyel a földet művelő ember felelősséggel alapozza meg munkáját, jövőjét. Ady „kaszás társainak" nevezi a szántóvetőket és ennek nyomán Derkovits Gyula is Dózsa sorozatában a kaszának a fegyver erejét biztosítja. Ilyen Ady—Derkovits hangütés nyomán szervezi meg Somogyi József Dózsa alakját ceglédi emlékművében, ahol a kaszák szinte a diadalív méltóságával teremtik meg a kenyérteremtő ember külső, belső környezetét, szinte a római Titus diadalív szellemi örökőseként. Emlékezetes festmény Szőnyi István „Kaszafenő"-je, — aki a munka drámai küzdelméhez csatolja a mezei környezet színes harmóniáját. A magyar képzőművészet három, immár klasszikus értékű kaszakalapálót ismer.

Az elsőt Vedres Márk mintázta. Bronzból. Minősége, anyaga révén időtlen e kisplasztika. Időtlen azért, mert a Dunatáj és az elmúlt ezer esztendő alapmozdulata és érzelme rögzült e tömbben. A figyelem, az összpontosítás, az odaadás. Nagyvonalú pontosság tömörül a szobor formáiba, emberi magatartás, maga az Alföld, — klasszikus tisztasággal, mértékkel és véglegességgel. A figura minden porcikája részt vesz a művelet intenzitásában. Több ez munkánál, munkamegfigyelésnél, — a szobor az emberi szertartás hiánytalanságát örökíti meg. Eszmét a forma tökélyével. Szandai Sándor „Kaszakalapáló"-ja ezen a nyomvonalon halad egyéni értékrenddel. Azonos — hasonló az ülőmozdulat mélysége, — a kasza és az ember egybefonódása, de Szandai Sándor Vedres Márk drámáját nyugalomra mérsékli. A kiáltó formák elcsöndesülnek az Ő interpretálásában, de ez az élet igazságának dialektikus ellenpontját jelenti, más előjelekkel ugyanazt az emberi erőt és helytállást, ugyanazzal az esztétikai energiával, — a mű magaslatán. Szurcsik János „Kaszakalapáló"-ja:

festmény. A nagy terpeszben nem egy ember látszik, hanem az Alföld minden parasztja, aki az elmúlt századokban kaszálás előtt fente az acélt, hogy minden fűszálat, kalászt lenyisszanthasson állatnak, embernek, holnapnak. Ez a kaszás erőteljes fiatal, zenitjén áll, csak úgy özönlenek köré a színek, küldetését igazolva, mely maga az Élet. Igen az, mint ahogy e kaszakalapáló férfi maga a parasztság, egy történelmi osztály hordozója a maga teljességében, nemcsak képviselője. Egyén is, típus is, – a kép festői elemzés és összegezés. Kurucz D. István képein a kaszások már a táj epikai elemévé szelidülnek, olykor kombájnok társaságában is, – a sárga mező merő elégia, mint ahogy a magyar valóság is az, azzá közeledik, mintegy ellenpontjaként Révész Imre „Panem" c. festményének, mely a tömeg néma haragjával, a háttérben felvillanó kaszákkal a forradalom közeledtét jelezte a századfordulón.

A kenyér mindig, mindenütt az élet lényege, központja, heroizmusa. Rimbaud „A meghökkentek" c. költeményében érzékelteti a pékműhely előtt álló éhes gyerekek feszült várakozását, melyet József Attila és Kosztolányi Dezső magyarított, szociális szorongást és igazságtalanságot is jelezve bennük. Asszuánban ma is az a szokás, liturgia, hogy az utcára néző nyitott pékségben emberek sokasága várja a frissen sült lepényt, melyet szemük láttára vesznek ki a forró kemencéből. A világ sok részén a kenyér megszerzése a döntő mozzanat, másutt már a hús vagy az autó és a lakás, de mindenütt a béke és az emberi harmónia. A kenyérharc ilyen értelemben válik általánossá és egyedivé. A kenyér az emberiség alaptáplálkozásának kritériuma volt és marad, legyen az II. világháború utáni buci, Párizsban kapható Jeanne D'Arc kenyér, londoni rozscipó. Bármilyen dagasztóteknőben készült, emberi kézzel vagy géppel, meghatározza a világ érzelmi, közérzeti állapotát. Minden nép sikerrel vagy kudarcok közepette, de küzd a kenyeréért, s az fejlődésünket igazolja, hogy hazánk a világ kenyértermelő országainak élvonalában halad mind a termésátlagot, mind a búza sikértartalmát és az egy főre jutó kenyérgabona exportját tekintve. Hol vagyunk attól az időtől, amikor faluhelyen a felnőttek így szóltak az éhes gyerekhez: „A kenyér alszik". Ma nem alszik többé, mindenki számára korlátlanul átvehető, Magyarországnak nincsenek kenyérgondjai, a probléma a lakásgondra tevődött át. Ma inkább az a gond, hogy nincs a kenyérnek elég becsülete, – a hajdan szentnek tartott kenyér a kukákban is megtalálható, miközben Japánban műkenyér termelésével foglalkoznak.

A kenyér megteremtésének egyik alapmozdulata a magvetés. Ma már ez is géppel történik, régebben a magvető alakjához csatlakozott, – személyes műveletként, mintegy szakrális tevékenységként. A sok hazai és külföldi képzőművészeti feldolgozás közül kiemelkedik Van Gogh magvetője, akinek a Szentendrén alkotó Pirk János a szellemi rokona. Mindketten, – múltban, jelenben –, holland és magyar környezetben a magvetés áhítatát ragadták meg

a rajzi mozdulat tökéletességével, Pirk napjainkban úgy, hogy immár csak emlékeire, élményeire hagyatkozva örökíti meg a lelkületében élő magvetőt, aki a mezőkről eltűnt, hiszen vetőgépek személytelensége alapozza mindennapi kenyerünk távlatait, – az ember lírai hőfoka helyett mérnöki tárgyilagosság. Hasonló kapcsolat szemrevételezhető Constantin Meunier és Medgyessy Ferenc magvetőket ábrázoló szobrai között. Eltér a tér és idő, – a belga és a magyar térség, a századforduló és a későbbi időpont, a két szobrász karaktere, – de a lényeg ugyanaz, mindkettő ünnepli a szoborba lendített „Magvető"-ben az életet, az emberi géniuszt, a munkát. Meunier valamivel tárgyilagosabb, s a lépés is dinamikusabb egyúttal, míg Medgyessy művében maga az Élet testesül a magot szóró férfi diadalmas nyugalmú alakjában. Itt a feszültséget, a heroizmust a visszafogottság méltósága jelenti, érzékelteti.

Nyugodtan mondhatjuk, hogy a kenyér alapétel, összekötő étel, híd a hús, gyümölcs között, – a kenyér nélkülözhetetlen. A marhafelsál nélkülözhető, a kenyér nem. A forró kenyér esemény, ünnep, – ezért írja Weöres Sándor a „gezemice lángos" nagy hírét, melynél hatalmasabb nem létezik a világon. Kairóban a kopt templomban friss cipóval kedveskednek a vendégnek, s József Attila érezte meg a kenyér csöndjét az „Éhség" című versében: „Nem beszélnek, esznek." Való igaz, – a munkás, a paraszt, az egyszerű ember nem beszél evés közben, mert életének eseménye, ünnepe az. Hasonlóképpen festette meg Fényes Adolf is napszámosait. Fő szólásaink között találjuk: „Megette a kenyere javát", – „Nehezen keresi kenyerét". Véletlenül sem hangoztatja a szállóige a húst. Kenyeret mond. Az élet alapját.

A magyar gabona világhírű, termésátlagaink számottevőek, Európa élvonalához tartozunk. 1984-ben rekordtermést értünk el, 15,7 millió tonna gabonát takarítottunk be. A cél, hogy 1990-ben 18 millió tonna kenyérgabona teremjen az országban. Nem lehetetlen kívánalom ez. Teljesíthető, világközérdek. Hiszen az egyetemes humanizmus szempontjából igaz Arany János „Családi kör"-ének költői megállapítása: „Jobb ízű a falat, ha mindnyájan esznek". Ezen napjainkban az emberiség többmilliárdos családi körét érthetjük csak, minden embert a kenyér asztalához ültethetjük. Szolidaritással, értelemmel. Mély szimbólum rejtőzik abban is, hogy Alkotmányunk Ünnepe, Szent István király államalapítónk ünnepe egyúttal az Új Kenyér ünnepe is. Joggal mondta Romány Pál, hogy ahol szegénység van a világon, ott egyetlen probléma a kenyér. Ahol ez megvan biztonsággal, mint hazánkban, ott azonnal sok probléma születik. Ez azonban már nem a kenyér gondja, hanem az anyagi és kulturális jólét konfliktusokat is termő távlata.

Rendkívül gazdag a kenyér képzőművészeti feldolgozása, ábrázolása és értelmezése a világ képírásában, szobrászatában. Már az egyiptomi falfestményeken megjelenik a kenyér, de ez a motívum fokozódik az ókorban és a keresztény Európában. A szent család bibliai téma, s bár nem tartalmaz

kenyérmotívumot a szövegben, a képi feldolgozásban már előfordul. Így az 1510-ben keletkezett és Kölnben látható Jan Mostaert festményén a figurák előtt terített asztal, s rajta több lepény és szegett kenyér nagyon tisztázott rajzi rendben. A középkor és a kora-reneszánsz festői témája Madonna a gyermek Jézussal. A gyermek kezében olykor virág, máskor gyümölcs látható, – Memling 1480-ban festett képén kenyeret fog. Mindketten, Mária, Jézus is, ugyanazt a cipót. Az alkotás a lisszaboni Múzeumba került.

Az újtestamentum drámai jelenete „Az utolsó vacsora". Sokan dolgozták fel, remekművek is születtek e századokig tartó sorozatban. A XI. század első felében készült Capuaban az a freskó, mely a S. Angelo in Formis ékessége. Itt minden apostol előtt egy kis kerek cipó hever, mintegy szimbolizálva a szakrális eseményt. XII. századi alkotás a zillisi templom festménye, ahol János asztalra hajtott fejjel pihen. Ő Jézus kedves tanítványa. A húsvéti terítéken stilizált halak és kenyérdarabok sorakoznak kések környezetében. Velencében, a San Marco bazilikában klasszikus formarendű mozaikon zárt rendben ülnek egymás mellett az apostolok, s a tálakon húsvéti bárány, Jézus kezében egy darab kenyér, a többi, kilenc darab a terítőn várja, hogy fogyasszák. Giotto követője volt Taddeo Gaddi Firenzében, aki az „Utolsó vacsora" c. festményén oldja a bizánci merevséget. Urbinóban, a Palazzo Ducale-ban őrzik Justus van Gent 1474-ben festett alkotását, itt az eucharisztiává vált kenyeret osztja Jézus tanítványainak. Ostyát nyújt, kenyér a háttérben várakozik az átváltozás lehetőségével, két darab. A figurák körkörösen helyezkednek el, angyalok lebegnek a háttérben, Domenico Ghirlandaio a quattrocento egyik nagy alakja, aki szintén megfestette az „Utolsó vacsora"-t. A firenzei San Marco ékessége. Háttérben fák, madarak, s az apostolok előtt Jézus ül, közöttük összekötő híd a kenyér. Mindenki előtt kenyér van, szegetten, szegetlenül. Kenyér, pontosabban kerek cipó, a reneszánsz fő kenyérformája. Cosimo Rosselli festményén, melyet Rómában a sixtusi kápolnában helyeztek el, minden jelen van, az egész bibliai társaság, a boros edények és a mediterránum elévülhetetlen sok macskája, csak a kenyér hiányzik. Helyettük három macska éli dorombolva macskaéletét, – a vacsorát kenyérrel még nem tálalták fel. A társaság erre vár. Mögöttük táblaképek Jézus történetével. Milánó büszkesége Leonardo da Vinci remekműve, az „Utolsó vacsora". Ez a festmény olyan mérték, melyet minőségben csak megközelíteni lehet. A színhely: a refektórium és egy hosszú asztal, ahol a Mester középen ül, körülveszik vitatkozó, beszélgető tanítványai. Rakott az asztal, – tálakkal kis kerek cipókkal. Ime itt is a kenyér, átváltozásra készen, a kenyér, mely szent háromszor is, hiszen élet, szent a fogalom nem vallási értelmében. Andrea del Sarto művén középen Jézus ül a húsvéti báránnyal, a fenti erkélyen két

kívülálló beszélget, és az asztalon kenyérdarabkák is láthatók. Tiziano Escoriálban őrzött képén az alakok mozgalmasságával párhuzamosan a kenyér nyugalma is ellenpontozottan tartalmazza a feszültséget. Tintoretto olyan mértékben mozgatja a szereplőket mellékcsoportok idézésével is, hogy a jelenlévő kenyér nem látszik, eltakarják a drapériák. Jelen van, — a kenyérélet láthatatlanul. Rubensnél ezzel ellentétben: főszereplő. Krisztus veszi kezébe a nagy darab kerek cipókenyeret, Kernstok Károly körkörös csoportjában már elfogyasztották, életük része a kenyér és a szomorúság, a dráma előérzete, hiszen Valakinek közülük meg kell halnia.

Köztudott, hogy a reneszánsz és barokk festészet a biblia képes feldolgozását is elvégezte vallásos, még inkább általános emberi tartalommal. Így több kép Krisztust, mint vendéget mutatja be, utalva a németalföldi és itáliai népszokásokra is. Dirk Bouts a XV. században különböző időegységeket egyeztet „Krisztus Simon házában" című alkotásán. A belső tér reneszánsz környezetet mutat be, még egy szerzetes is térdel, mely a búcsúzó középkor követe, az oszlopok, és az ablakon betüremkedő táj szintén európai tér, nem a Genezáreti tó vidéke. A figurákat is a kor viseleteibe öltözteti a festő, az asztalon heverő gömbalakú kenyérdarabok szintén az adott időt és teret mutatják be, ugyanúgy mint a XII. századi ismeretlen miniaturista és a római San Cosma névvel nem jelölt szerzője, — ahol a kenyér szintén helyet foglal bizánci és a trecento visszafogottabb fogalmazásában. Az emausi vendéglátás bensőségesebb már az evangélium szövegében is, így ezen koreográfia alapján mélyíti el a témát lelkülete minősége szerint Marco Marziale és Rembrandt is azzal az egyezéssel, hogy a kenyér mindkét mű movítuma a két eltérő tehetségből adódó különbség ellenére is. A kánai mennyegző eleve duhajabb örvénylés, különösen Paolo Veronese festményén, amelyet a drezdai képtárban őriznek, a Zwingerben. Túl vannak az evésen, most isznak. Kenyér után bor járja, erről tanúskodik egyrészt a jóllakott emberek, állatok nyugalma, másrészt az ivó férfiak és a serlegbe bort töltő háziak nagy gesztussal körített szívessége. A környezet hamisítatlan reneszánsz palota, Veronese saját környezete, ezúttal sem utazott képzelete Jeruzsálembe. Az emausi téma egészen másképpen jelentkezik Rubensnél és Vermeer van Delft képén. Rubens barokk izgalma itt sem csöndesedik, a heves mozdulatokban egyetlen nyugalmas pont a kenyeret tartó, fogó Jézus keze. Vermeernél minden nyugodt és méltóságteljes, a három mellékszereplő, az Emausba érkezett Mester is, korsó, pohár és a két kenyér. Az egyikre a hallgatag Jézus keze települ. Ez a kép beszéde.

A világi témákban Chardin utolérhetetlen. „Hazatérő asszony"-ának, melyet a XVIII. században festett és a párizsi Louvre ékessége, — jellemző belső tája a szoba, minden nő otthonteremtő melegsége, sokezeréves állandója

rögzül benne. Nemcsak az adott francia népi barokk milieu, hanem az asszony kedves szorgalmának örök kategóriája. A butéliák, a rakott kosarak és a sublótra helyezett hatalmas kenyér a helyiség renddé munkált harmóniájában. Ez nemcsak a tér békéje, hanem azoké, akik hamarosan ideérnek a mindenkori asszony kenyérillatú varázsához.

Karl Hofer századunk művésze, 1922-ben festette „A tengerész hazatérése" c. képét, ahol felesége átkarolja, s Ő kenyeret szel, pohárban, üvegben bor van, vörös bor. Élet, melyet a Szerelem tett asztalára. A szőke nő, aki hűséggel hazavárta. Idillikusabb Jan Van Scorel a kasseli képtárban található 1540-es színtere, ahol a jómódú polgár szülők körében három vidám gyerek fickándozik. Gyümölcs, eleség van elegendő az asztalon, bővében vannak az éltető kenyérnek. Érdekes képzettársítás figyelhető meg a bécsi Akadémián őrzött XVI. századi festményen, mely „Társaság"-ot ábrázol a szabadban, és a velencei iskolához tartozó ismeretlen szerző műve. Itt nők fürdenek mezteleníl, lenge öltözetben, heggyel, vízzel, híddal, fákkal, felhőkkel övezett gyönyörű tájban, gyerek alszik a fűben, szerelmespár beszélget, egy másik nő és férfi is az asztal mellé telepszik állva, ülve, -ruhában. A fehér terítéken alig meghatározható étkek, csupán egy gömbölyű cipó pontos idézete a központi motívum.

Ismert remekmű id. Pieter Breughel „A nyár" című festménye 1565-ből, mely a new yorki Metropolitan Museum büszkesége. Monumentális táj a háttér, festői epika vízzel, dombokkal, felhőkkel, s ahogy fákkal, templomtoronnyal közelít a markot szedő lányokhoz, a búzát kaszáló férfiakhoz, a kévekötő asszonyokhoz, az evő mintegy kilences csoporthoz, a sárga, nyári, kalászos előtérhez, — úgy váli líraivá a vizuális történés, mely maga a nyár, az aratás, a kenyér, az élet. Van aki iszik, van aki eszik, van aki dolgozik és serénykedik a mezőn, van aki a fa tövében alszik, — de mindenki a kenyér históriájához tartozik, még a szálló madarak is. Remeklés id. Pieter Breughel „Ostyasütő asszony"-a is a maga groteszk alakjával, ülésben is megőrzött széles terpeszével. Ez a vaskosság az élet bősége, a hétköznapok munkaáhítata és ereje, több évezredes európai valóság. Az is, hogy az ostyák a tálban gömbölyülnek és egy vízzel telített tálból baromfi lába kandikál ki mereven. Készülődik az ebéd, a vacsora, az élet egyik naponta ismétlődő szertartása. Ez az alkotás Bécsben, a Kunsthistorisches Múzeumban gyönyörködteti és gondolkodtatja el nemzetközi közönségét. Motivált mű Louis La Nain „Parasztok" c. alkotása is, ahol a mezítláb ülő, papucsban ivó, csöndben álló parasztok között a központ az alacsony asztalon, fehér terítőn nyugvó gyújtópont, — a kenyér. Szőnyi István kaszása, Koszta József mezei jelenetei

is a föld kenyértermő energiáját sugározzák a táj és az emberi forma egyöntetűségében.

Az étkezés, már római mozaikokon is megörökítődött, az i.u. IV. században, ahol sok kenyérdarab látható a két asztalkán és hat figura. A fáraó lakomáját, sok kenyérrel, melyek izokefáliás rendben sorakoznak ismeretlen miniator ábrázolta i.e. 500 körül és a bécsi Nationalbibliothék tulajdona. Későbbi, XIII. századi mozaik az „Ábrahám és a három angyal" c. kompozíció, itt szintén kenyér a főeledel. A „Szegfűs Mester" alkotása Salome tánca, továbbá ismert mesterműi id. Pieter Breughel „Parasztlakodalom" című műve, a sok finom falat között ott is, itt is kenyér alapozza az étkezés ősi örömét. Ellenpontozott képjegyek örvendeztetik a szemet Zurbaran látványán, mely Szent Hugót jeleníti egy karthauzi kolostorban. Itt nagy kenyérdarabok roskasztják az asztalt, előtte fehér kámzsás szerzetesek ülnek lakoma közben. Tiepolo „Cleopatra lakomáján" alig látszik a kenyér, hasonlóképpen Pierre Bonnard „Reggeli"-jén. Mindkét asztalon rejtőzik, akár Tiziano és C. van Harlem „Bacchanália"-ján. Nicolas Lancret „Menyegzői ebéd"-je, mely 1720-ban keletkezett és az angersi múzeumban látható, rejtett asztal, roskadásig telített, de a háttérben, — így kenyértartozéka merő színfolt, nem több annál. Aba-Novák Vilmos „Parasztbál"-ja is annyira a táncra összpontosít, hogy a kenyér csak imitt-amott érzékelhető a sok üveg, tányér, torony, jegenyenyár és forgolódó, evő, ivó asszonynép és férfi között. A forgatag elnyeli a kenyér csöndjének jelenlétét. Bizarr ellentét érződik egy katalán festő „Salome tánca"-n, ahol Keresztelő Szent János tálcára tett feje mellett kenyér csöndesül, — halál, gyilkosság mellett az élet. Id. Breughel „Parasztbúcsú"-ja is tartalmaz kenyérrel rakott asztalt a duhaj jókedv özönlésében.

Az őrlés helye a malom. Különösen a vízimalmok ötvöztek magukban reális és romantikus elemeket a látványban és valóságukban. A XVII. század végén festette vízimalmát Meindert Hobbema. Fák bélelik a házikót, mely a metamorfózis helye, a gabonát lisztté őrli. E békességet felhők is párnázzák, hordók és a víz, a mesterséges vízesés zubogása, a hordók és a malomkerék, hengeres és körkörös formák, melyek képileg érlelik a természet és a humánus értelem kenyeret eredményező lendületét a magvetéstől a kenyérszegésig. Nálunk Magyarországon az egyik legszebb, műemléki vízimalom a túristvándi. Gy. Vad Erzsébet az önarckép erejével festette meg, Lakatos József is szinte az emberi izmokat és helytállást, a történelmi megkapaszkodást az ácsolatokban. Mennyi, mennyi fáradozás jár együtt a kenyérrel, mely küzdelem és harmónia. Cséplést festett oly sok festőnk, Kurucz D. István, Szurcsik János, zsákolókat Iványi Grünwald Béla, aratást Bernáth Aurél, Szőnyi István. A pék

odaadását gobelinen örökítette meg Ferenczy Noémi. Míg a szem lisztté és kenyérré válik: hosszú az út.

A csendélet is annyi virág, gyümölcs mellett olykor tartalmaz közléseket a kenyérről. Ebben a sorozatban különös alkotás Pieter Aertsen „A bő konyha" c. alkotása, mely a kopenhágai múzeum mesterműve. Mindent a felületre zsúfolt a festő, hogy Arany János szavait kölcsönözve „nézni is tereh". Férfi, asszony, gyerek nézi a sonkát, megannyi zöldséget, szőlőt, gyümölcsöt, káposztát. Fő az étel és egy asztalkán várakozik a kenyér is. Paul Cézanne egyik legszebb csendéletét őrzi a budapesti Szépművészeti Múzeum, melyen poharak, csészék, almák sorakoznak, s ha nem is kenyér, de teasütemény. Példás arányban, emberséget is sugározva, rendet, harmóniát.

1910-ben festette Fényes Adolf „Uzsonnaasztal"-át. Csendéletfestészetünk remeklése ez a kép, ahol a mákoskalács oly ingerlően gusztusos, mint Krúdy Gyula pörkölt- és sör leírásai, olyan gusztusos, hogy az ember, a néző kedvet kap rá. Ráadásul ropogós kifli a háttere, – életfenntartó öröm, – étel, kenyér, pontosabban annak elágazása, melléktermék, továbbteremtett változata, idők során kialakult, variált európai lelemény. Bonnard csendéletei az étkezés szertartásának jegyében áhítattal idézik a terített asztalt, melyen kávé, gyümölcs társaságában jelen van a kenyér zsömlére, cipóra hangszerelt, finomított változata is, melyet Matisse is átvesz, csak nála a kenyérgömböcskék már stilizáltan szerepelnek, mintegy feloldódva a színek önfeledt sugárzásában. Donatello a reneszánsz kimagasló szobrásza. Egyik ismert domborműve a sienai S. Giovanni kúton látható, és Heródes lakomáját ábrázolja. A tálkán itt is kenyérdarabkák hevernek, mintegy nyugalmas ellenpontjai a figurák heves mozdulatainak.

A budapesti Szépművészeti Múzeum különös intézmény. Arányaiban az, hiszen a művészettörténelem minden jelentős korszaka képviselteti magát egy-két kiemelkedő alkotással. Innen, hogy a hatalmas római, párizsi, londoni, madridi, new yorki, leningrádi múzeumokból ide vissza lehet térni a kincstalálás izgalmával. Ha nem is tartozik a legnagyobb európai múzeumok sorába, – az egyik legintenzívebb gyűjtemény, mivel nincs hordalékanyaga. Az Esterházyak, Pálffy grófok, Pyrker érsek, Nemes Marcell, Majovszky Pál és Petrovics Elek a mesterművekre összpontosított. Az emberi élet és a kultúra teljességét idéző műcsoportjaiban korokra osztott változatossággal számtalan olyan művet találunk itt, mely a kenyér apotheozisát tartalmazza, teremtésének szakaszait, állomásait. Biblikus keretben, csendéletre álmodva, aratást, magvetést idézve. Jan van Hemessen 1500-tól 1575-ig élt, – Budapesten az „Izsák megáldja Jákobot" c. festménye élteti a németalföldi mester művészetét. Egész kavalkád gyűrűzik a felületen, nő kutyával, asztalon sültek és

egy tálon megszegett cipókenyér. Érdekes a témája Claes Cornelisz Moeyaert alkotásának is, ahol „József serlegét megtalálják Benjámin zsákjában". E festői jeleneten búzás zsákokat cipelnek megtermett férfiak, másutt, így Villem Claesz csendéletén két serleg között szegetlen kenyér válik a kép gyújtópontjává. A XV. század utolsó harmadában alkotott a „Berni Mester a Szegfűvel" nevet viselő festő, aki Salome táncát három figurával, három megszegett kenyércipóval ellenpontozta. A Szépművészeti Múzeum másik „Salome táncát" Sano di Pietro festette, ahol szintén kenyér várakozik az asztalon, — duhaj mozgásban mozdulatlanság. Nyugtató elem a kenyér Tintoretto „Krisztus Emausben" c. képén is, az András oltár Mestere című, 1450-ben keletkezett alkotásán nemkülönben, ahol „Az utolsó vacsora" nyugalmas szigete az asztalon heverő több kenyérdarab.

Esteban Bartalomé Murillo, a spanyol festészet nagy alakja Sevillában született 1618-ban és 1682-ig alkotott ugyanebben a városban a barokk festészet egyik reprezentánsaként. Fővárosunkban több képe közül figyelmet kelt „A kis Jézus kenyeret oszt a zarándokoknak" c. alkotása, ahol a sok cipóval rakott kenyerestálkát angyal tartja, s miközben Mária figyeli, — gyermeke egyet kivesz és átadja a három férfinak.

A Szépművészeti Múzeum ismert remekműve, — Velasquez „Étkező parasztok" c. alkotása. Csupa mozgalom e társaság, a mindenkori paraszti élet tisztázásra váró munkamegbeszélése zajlik az ezer esztendőt és a kontinentális térséget átfogó színes jelenetben, ahol a félig telt borospohár spanyol tájat villant fel és a sárgásbarna cipókenyér a békét, a nyugalmat, a méltóságot.

Francis Wheatley a XVIII. század kevésbé ismert szerzője, de „A boldog család"-ja érdekes mű. Annál inkább is az, mivel a család kutyával, madárral is kiegészül, s ott várakozik az elmaradhatatlan korsó, torta és hatalmas barna tömb: kenyér.

A művészettörténelem különös, hármas párhuzama Käthe Kollwitz grafikája, Derkovits festménye, Muhina szobra. Közös címük: Kenyér. Käthe Kollwitz az éhséget nevezi meg benne, azt, hogy az anyába kapaszkodó gyermek kenyeret kér, de a társadalom megfeledkezik arról, hogy adni tudjon. Rajzos vádirat ez, dühbe fokozódó elkeseredés. Derkovits művén a kenyérért küzdő vérét hullatja az utca kövén, mert lázad az igazságért. Muhina szobra jelképpé vált, az új társadalom szimbólumává, mely kenyeret akar és tud adni százmilliónak, a világnak.

Természetesen más párhuzamok is adódnak. Az egyik az aratás. Nemcsak Breughel remekműve, hanem Venecianov Moszkvában őrzött festménye e téma értékmérője, napjainkban Kurucz D. István sorozata, ahol a régi aratás kaszásai is láthatók, kombájnok nemkülönben.

Ritka térség Gödöllő, ahol az Agrártudományi Egyetem előtt Kiss István nagyméretű „Kalász"-a invitálja az embert a belső térbe, szobor és gondolat, az az eszme, hogy legnagyobb küldetésunk a nép napi kenyerének megszervezése közös munkával ezen a földön. Bent a monumentális méretű Amerigo Tot mű várja az érkezőt, — „A mag apoteózisa" bronzfal. Mintegy összegezi Van Gogh, Millet, Meunier, Medgyessy magvetőit, — a világ összes aratóját és a mag titkát, törvényét, ahogy erdővé, életté lombosul bennünk, — erkölcsi, intellektuális kategóriává e magra integrált alapegység. A vegetáció, mely gondolat és érzelem lesz, lehet, humánum és boldogság. Ime a kenyér, a mag körforgalma, amit Amerigo Tot a katarzis szintjén megidézett és szoborfallá véglegesített, eszmét a bronz időtálló anyagában. Lakner László „Búzászsák"-ja is festői tett, annak regisztrálása, hogy a mezők és az emberi fáradtság, küzdelem bőséggé gyarapodik.

A kenyér költészetünk állandója is, telítődnek illatával népdalaink, s nemcsak képzőművészetünk témája.

„Zab szemesedjen,
Búza bokrosodjon" —

mondták, énekelték századok óta. Azt is, hogy

„A szép menyecskéknek utcán az ülésük,
A kis gyermekeknek porban heverésük.
Öreg asszonyoknak porhanyó pogácsát
Öreg embereknek: Csutora borocskát."

Népünk képzelete meglelte a gabona között színesedő virágot és elsőként helyezte el tudatában.
Így szól a „Szent Iván napja"-ra szóló ének:

„Elsőféle virág a búza szip virág".

Felejthetetlen a „Júlia szép leány" nyitánya:

„Júlia szép leány egykoron kimene,
Búzavirág szedni, a búzamezőbe,
Búzavirág szedni, koszorúba kötni,
Koszorúba kötni, magát ott múlatni".

A búzavirágszedés lányok szép szokása lett és maradt, a búzakoszorú fonása is, erről tanúskodik Bernáth Aurél szép portréja és a Monor környéki népszokás, ahol többen ma is kalászokból fonnak plasztikus hatású búzakoszorút. Az egyik legszebb a monori Pártbizottság aulájában tekinthető meg, — immár a jelen múltat őrző emléke.
„Nagy Bihal Albertné" balladisztikus történetében is megjelenik a régi élet fő motívuma, fő története:

„Szegény koldusasszony mind azt fujdogálja,
Hogy egy kis kenyeret, egy kis pohár vizet!
Hogy egy kis kenyeret, egy kis pohár vizet!

Az ismétlés kenyér és víz fontosságát hangsúlyozza. Tényleg ez életünk központi problémája, — élet vagy halál kérdése. Népdalainkban „Búsan búgó bús gerlicék" repülnek, „Messze földre, zöld búzába" s a vendéget „Mandulás kaláccsal" „Hamupogácsával" kínálják.

Az egyszerű falatok csodájával, ezért szól a népdal ismételten arról, hogy

„Meg kell a búzának érni", —
mindannyiunkért.

A szerelem is, annak minden reménye és fájdalma, — megtelik a kenyér költészetével:

„Hogyha vissza nem jő
Búzapiroslásra,
Akkor, tudom, nem jő
Többet soha vissza."

Kenyérrel üzen a szerető:

„Akkor jussak én eszedbe,
Mikor kenyér a kezedbe".

Azaz mindig.

A kenyér valamiképpen az otthon, az anya melegségét is jelenti népdalainkban. Az egyik legszebb ezt tanúsítja:

„Édesanyám, gyújts gyertyára,
Hozzád jövök vacsorára,
Forralj nekem édes tejet,
Forralj nekem édes tejet,
Morzsálj bele lágy kenyeret."

Ha „sótlan a kenyér", az a magányt jelenti, s a legnagyobb baj, ha

„Két szegény legény
Vándorolni készül,
De nincsen kenyere."

S mi a szomorúság?
Népdal adja a választ:

„Hát a szegény pásztor
Hogyne szomorkodna,
Kicsinke a kenyér,
Kevés a szalonna."

A kenyér költészetünk életmeghatározója, vele fejezi ki Moldovai Mihály deák a XVI. században a közszegénység általános állapotát:

„El-bejövék Kolozsvárra,
Találék szép mag búzára,
Akarám vinni Patára,
Tehát igen fenn az ára."

Megindítóan szép a kurucvers is:

„Harcoltam én a hazáért,
A haza szabadságáért.
Most bujdosás a kenyerem,
Sós a könnytől, mikor eszem."

A szabadság elvesztése szegénységgel párosul, erről szól a „Porció-ének":

„Én is azelőtt szép cipót ettem,
Más szántóföldjén kalászt nem szedtem,
Most zabpogácsát, kölest kell ennem,
a Porcióért búzát fizetnem."

Amade László a XVIII. század költője fontos verset írt „A szép fényes katonának arany, gyöngy életé"-ről, mely merő keserűség volt akkortájt. Hogynem, itt a kenyér is szóba kerül, mint minden nép és nemzet fő gondja, törekvése. Nálunk ez megszűnt, – a világon probléma maradt. Idézem:

„Minden nemzet óhajt, sóhajt
A fajában kapni,
Vajas kalács-pogácsával
Tarsolyát megrakni.
Szép élet!
Víg élet!
Soha jobb nem lehet!"

Soha jobb, vidámabb, ha egy nép megszerezheti kenyerét.

Hatalmas ív a kenyér népünk költészetében. Szent Gellért legendájában a XI. században egy magyar asszony kézi malmot hajt, ekkor szól Gellért püspök csodálkozva Waltherhez: „Walther, hallod a magyarok symphoniáját? " Hallotta, hallottuk, halljuk ezer esztendeje, – a kenyér illatmuzsikáját, békét, megnyugvást eredményező harmóniáját. Medgyessy Ferenc 1942-ben műfordította plasztikává költészetünk e kenyér-nyitányát haraszti kőből, mely stílusosan a Gellért-hegyre került, s a maga epikus líraiságával sorra felidézi Gellért, Walther, figyelő, zenélő magyarok alakját, – középen a hajló nő, történelmünk erős és diadalmas jelképe, őrli a gabonát a kézi malomkeréken, – hogy kenyér legyen mindannyiunknak. Szenvedett a mi népünk eleget, – de soha nem érezte az éhség gyötrelmét. Olyannyira nem, hogy Verseghy Ferenc „tejáruló menyecskéje" kenyérhajjal és „rossz korpával" eteti

„gyönyörű malacait" – jut a gabonából embernek, állatnak 1806-ban is. Fazekas Mihály is ezért köszönti „A korán jött esőt", hogy ne dicsérje az, „aki búzát vett nyereségre" . . .

. . . Mert a gabonának árát
Megtöröd, s amit beszedett, nyakán vész.
Add uram, hogy rádohosodjon, s nép
Rá ne szoruljon".

Egy falás kenyere mindig volt népünknek, – mert a „Himnusz" tanúságtétele szerint:

„Értünk Kúnság mezein
Ért kalászt lengettél".

Lengedezett a kalász, lengedezik a kalász, – ezért írhatta Móra Ferenc 1927-ben regényét „Ének a búzamezőkről" címen, ezért sürgette röpiratában Móricz Zsigmond 1919-ben „A földtörvény kis káté"-ját. Mennyi változata szóródott szét a kenyérnek költészetünkben, képzőművészetünkben! Kisfaludy Károly sóhaja:

„Vedd sarlódat, édes kincsem,
Aratni jert most énvelem,"

– kenyérrel együtt, de sok szerelem született kinn a pusztán, aratáskor. És ahogy Vörösmarty idézte a „Puszta csárda"-t:

„Ki hoz nekem bort eleget,
Piros lánytól hókenyeret? "

Mindig volt, aki hozott.
Még akkor is, ha Erdélyi János szerint:

„Szegény kenyér, nincs benne só,
Húson leves, csak néha jó,
Járja mindennap számára,
Csillagot néz vacsorára".

Még akkor is, ha Tóth Lőrinc „fűrészpor-kenyeret" említ, még akkor is, ha Fényes Adolf szegényember képeivel párhuzamosan, e festményeket jó hatvan évvel megelőzve 1840-ben Szentiváni Mihály napszámosának egyetlen vagyona a kenyér:

„Nincsen marhám, sem cselédem,
Rozskenyér az eledelem,
Napsütött víz az italom,
Kopasz föld a derekalom,
S a szállásom zöld halom".

Petőfi a hazát „Arany kalásszal ékes rónaság"-ként szólítja meg, Bence édesanyja csomagolta sült húst, fehér cipót, kulacs bort visz „Toldi"-nak, s a

„Vásárban" veszteglő „abroncsos alföldi szekér" „pirosló új búzamagot" visz a városba, hoz a városba. Reviczky Gyula is külön verset szentel „A kenyér"-nek, Ábrányi Emil a „Zsákhordó" alakját, s megdöbbentő Ady látomása „A grófi szérűn" égő életről, az „asztag-városban" morduló lángról, s a koldusseregről, akik

„Érzik titkon, hogy az övék
E bús élet s a kalász".

Övék lett, – a miénk.
Babits Mihály is kenyérrel gyógyítja „Húsvét előtt" 1916-ban a háborúba szédült Európát:

„adjon Isten bort, búzát,
bort a feledésre!".

Kosztolányi „Boldog, szomorú dal"-a is azért telített nosztalgikus nyugalommal, mert

„Van már kenyerem, borom is van,
van gyermekem és feleségem".

Kosztolányi valóságos és lelki kenyérről szól, ahogy később Juhász Gyula és József Attila. A szegedi költő Annájának szőke a haja és:

„ . . . szőkék a mezők,
Ha dús kalásszal jő a sárguló nyár,
S e szőkeségben újra érzem őt".

József Attila szintén a szerelem és a kenyér egységében látja drámává ziláló-dott, növekedett világát, a világot:

„Úgy kellesz, mint a parasztnak a föld,
a csendes eső és a tiszta nap.
Úgy kellesz, mint a növénynek a zöld,
hogy levelei kiviruljanak.
Úgy kellesz, mint a dolgos tömegeknek,
kik daccal s tehetetlenül remegnek,
mert kínjukból jövőnk nem született meg,
munka, szabadság, kenyér s jószavak".

Mégis megszületett, – válaszolja korunk a költőnek. Megszületett munkával, küzdelemmel, barátsággal, szerelemmel, de megszületett. Az a harmónia közeledik, melyet szintén Ő varázsolt költeménnyé:

„Csendes, kévébe kötött reggel,
zsömle-zizegésű világ,
porhanyó falucska, mondd el
a lágy kenyér dalát".

Ő is elmondta, Tóth Árpád is, aki „Fénylő búzaföldek között" járt és 1924-ben egy Ó-Tátrafüredi nap „kiformálta" szívéből „A béke rozskenyerét".

Kassák Lajos költészetében „Az anya megszegi a kenyeret" filozófiai mélységgel, hiszen hever „valamennyiünk előtt egy karéj kenyér, egy darab az átváltozott földből". Igen, a föld, fény, nyár és az emberi munka változik át szent metamorfózissal kenyérré, — élhetünk tovább. Aratókat figyel elalvás előtt Kassák, s feljegyzi a „Friss kenyér illata"-t; azt a kenyeret, melyet Szabó Lőrinc is versbe álmodott:

„— Aztán egyszerre magamat
láttam, e roppant áradat
gyilkosát, Isten gyilkosát,
aki kaszával belevág

az örök csodába, töri, üti
a szent anyagot, aki test, aki vér —
S letettelek darab kenyér,
s fölvettelek, elnéztelek,
magamban éreztem az életet, —
aztán lassan úgy ettelek tovább,
mint a hívő az úrvacsorát".

Vallásos érzés nélkül, mégis áhítattal, megdöbbenve idézte ezt az úrvacsora nélküli úrvacsorás kenyeret, minden falás kenyért azzal a lelkülettel, azzal a mélységgel, azzal a megértő szolidaritással, ahogy Csók István festette meg az „Úrvacsorát".

A történelmi korforduló nagy pillanatát érezteti meg Illyés Gyula „Megy az eke" c. verse, 1945-öt, s mindazt, ami utána következett, folyamatos jelen időnket, kenyeret, ekét, történelmet:

„Fogy az ugar, nő a szántás
telve-terjed.
Magyarország, így írják a
történelmed".

A kenyér egyik végső fázisa a pékség, melyet Rimbaud a világirodalom szintjén örökített meg „A meghökkentek"-ben és Benjámin László, aki így ír:

„Lőrincen sok volt a nagy ember,
de a legkülönb volt a pék,
Pulai bácsi — ő sütötte
a lőrinciek kenyerét".

Berda József is verset írt a péklegényekről, Gulyás Pál „Alvó pékinasok között" figyelte „a fehér liszt fehér árnyát", – Hajnal Anna a „Kenyérsütés"-ben is képes ábrázolni nemcsak a sütés technológiáját, hanem a hozzácsatlakozó emberi melegséget.

A Magyar Nemzeti Galéria állandó gyűjteménye századokat összefoglaló intenzitással rögzíti képzőművészetünk kenyérelemzéseit. Az adattár eszme is, nemcsak elmúlt idők és a jelen regisztrálása művekkel. A szepeshelyi oltáron Szent Zsófia kenyeret tart kezében, az 1506-ból datált kisszebeni oltár Keresztelő Szent János részleténél az egyik nő tálon húst és kenyeret visz, a Túrócbéla jelzésű képen, ahol Mózes a sziklából vizet fakaszt, – mannaeső hull, de a túrócbélai oltáron „Az utolsó vacsora" is látható, négy darab jelképes és valóságos kenyérrel. A történelmi festészetünkben is szerepel, – Orlai Petrich Soma „Zách Felicián" tablóján tálban helyezkedik el a szegett kenyér, – mellékepizódként, – Vágó Pál „Magyarok Kijev előtt" c. alkotásán kenyeret és sót visznek a vezérnek békevágyuk jeléül. Szinyei Merse Pál „Majális"-án is rejtőzik a kenyér és Székely Bertalan egyik fiúportréja is kenyeret majszol. Rendkívül gazdag a Magyar Nemzeti Galéria századfordulós vallomása a kenyérről. 1900-ban festette Horti Pál „Falusi pár" c. képét, ahol a kaszás férfi mellett kenyérkosaras nő indul hazafelé. Undi Mariska „Kalotaszegi aratás"-t komponált a Népszálló számára 1911-ben, Ferenczy Béni 1910-es érme gereblyés lányt mintázott. Ismert éremplakett Beck Ö. Fülöp „Aratás"-a, mely a század nyitó évében született, és igen fontos alkotás Deák-Ébner Lajos „Hazatérő aratók" festménye, ahol 14 figura széles jókedve idézi az aratás hangulatát. Nagy Balogh János csendéletein is megjelenik olykor a kenyér és a két világháború közötti magyar képzőművészet főműve Derkovits Gyula több kenyértematikájú alkotása, továbbá Medgyessy Ferenc „Magvető"-je. Dési Huber István „Déli pihenő"-jén is látszik egy darab kenyér, – Csók István „Keresztapa reggeli"-jén kalács a domináns elem. Elgondolkoztató, hogy Kálmán Kata 1931-es „Éhség" fotója a kenyeret majszoló gyerekkel Derkovits kenyérképeinek társa, előzménye, folytatása ugyanúgy, mint Escher Károly 1935-ben készült „Pihenő aratók" c. fotója évtizedekkel megelőzi Szurcsik János „Pihenő"-jét, szunyokáló asszonyokat a nagy kazlak tövében. Egyébként Szurcsik János egész kenyér sorozatot festett, kaszakalapálót, aratókat, kenyérvivőket kerékpáron, – végigkísérte a kenyér születésének állomásait. Ohmann Béla szobrászművész domborművet szerkesztett az egykori Hangya Szövetkezet székházára, két figura búzászsákot cipel. Kernstok Károly 1915-ös „Utolsó vacsora"-ja a biblikus keretet szétfeszíti, a drámai együttes alig érzékelhető kenyérdarabkával bővítve jeleníti a nyomorrá silányuló szegénységet, mely itt még a Horthy rendszerben sem érte el megközelítőleg sem az afrikai éhezők 1980-as éveinek tragédiáját. Ennek az

éhségnek itt magyar földön maradt dühe, indulata, ezt ábrázolja Derkovits Gyula 1514-ről készített fametszet sorozata, mely a 30-as évek jelenét is bemutatta, a munkanélküliség riasztó kilátástalanságát. Derkovits máskülönben legalább tíz képén fest kenyérmotívumot, egyszer forradalmas hévvel, máskor, így a „Szőlőevő"-ben is elégikusabb tónusban, pedig az idő 1929, – igaz a gazdasági világválság éppen csak elkezdődött. Schubert Ernő kenyeret társít halas csendéletéhez 1930-ben, és már egy új világot jelent be Pátzay Pál 1940-es „Kenyérszegő"-je, asszony a hatalmas kenyérrel, mely több egy embernél és kenyérnél, maga az Élet és a Jövendő.

A Budapesti Történeti Múzeumban is találhatók olyan alkotások, ahol a kenyér problematikája és költészete képben érzékelhető. A Mettercia oltár Berzenkéről került ide, – 1500-ból, ahol Szent Anna harmadmagával látható, az egyik kazetta alakja kezében három kenyeret tart. Itt, e múzeumban i.e. I. századból megmaradt gabonatároló edények is sorakoznak annak igazolásául, hogy milyen fontos volt hajdanán is az élelmiszer, így a gabona őrzése, tárolása.

A Munkásmozgalmi Múzeumban is sok értékes művelődéstörténeti emlék fogadja a látogatót, többek között egy favázas eke a XIX. század elejéről, tovább rajzos feljegyzések kubikusokról és kenyereskofákról a századfordulóról, mintegy jelezve, hogy akkor a fő táplálkozást a kenyér jelentette. Húsra már nem tellett.

1919 május elsejére Faragó Géza és Székely Andor közös munkával nagyszabású muráliát tervezett, készített, mely a Parlament díszítése volt akkor „Dicsőség a munkának" címen. Marokszedő, magvető is látható itt, egy fiú is, aki hatalmas kenyeret tart a kezében. Főszerephez jut a kenyér az 1945-ös esztendők plakátjain. Ilyen jelmondatok olvashatók a kép kiegészítéseiként: „Kaptál földet, adj kenyeret". A változatban az MKP plakátja így mozgósít „Föld! Kenyér! Szabadság!", egy másik variáció a Kisgazda Párté: „Bort, búzát, békességet!". Egy másik MKP plakát szövege: „Enyém a föld, magamén aratok!". Ugyanitt helyezték el Hincz Gyula nagyméretű pannóját 1969-ben, ahol a történelmi múltra visszaemlékező festő a tömegrajzásba kiáltóan helyezte el a kor Munkát! Kenyeret! felkiáltását.

Megosztott a világ kenyérproblémája. Nálunk azonnal zaj támad a boltban, ha nem friss, hanem hajnali sütésből érkezett a kenyér, Etiópiában csak legyen. Móricz Zsigmond novelláiban sok a szalonnát kenyérrel evő paraszt, mert az volt az élet. Töltésen, árokparton, déli ebédszünetben ezt ettek. Elbeszéléseinkből ez a motívum eltűnt, mert napjaink magyar kenyérproblémája nem a kenyér. Hogy van kenyerünk, az természetes. Olyannyira

az, hogy a legutóbb megjelent „Szép versek 1985" kötetben a címeket illetően egyszer fordul elő a kenyér, de Nemes Nagy Ágnes akkor is Babitsra emlékezik. Nem probléma, nem problémánk. Másutt még fergetegesen az. Éppen ezért csoportábrázolása a Gödöllői Agráregyetemen, – Kiss István „Kalász"-a – és Amerigo Tot „Mag apotheózisa" a megtett történelmi eredményt jelzi, a kenyér megbecsülését. Így, amikor Hincz Gyula 1985. augusztus 20-ra kenyeret rajzolt egy asszony alakjával, az már az ünnepet ábrázolta, csak az ünnepet, nem az éhséget, mint hajdanán ugyanezzel a motívummal Käthe Kollwitz. Van, ahol változott a kenyeres idő, másutt maradt. Nálunk a kukákban mindig találhatunk kenyérdarabokat, – Biafrában ez elképzelhetetlen. Pátzay Pál még nagyon következetesen mintázott ásó embert, kenyérgabonát, kenyérszegőt, kévés asszonyt, – mert a két világháború között ez még az élet meghatározó eleme volt, napjainkban már vívmány. Olyannyira az, hogy Fóth Ernő kenyér-sorozata immár heroikus emlék csupán, festői visszapillantás, nem megismétlődő napi élmény. Ezt tükrözik az utcanevek is. Budapesten és vidéki városainkban, ahol a Kenyér, Kenyeres, Kalács, Kenyérmező, Búzakalász, Búzavirág, Malomkő, Kaszás utcák, Búza tér, Rozs és Árpa utcaelnevezések rekvizitumnak, helytörténeti védettségben élnek, az új névadások más jellegűek. Régen rengeteg szólás, szállóige, közmondás tartalmazott részleteket a kenyér históriájából. Ma ez eltűnt, mert a kenyér, – mely oly könnyedén kerül asztalunkra, nem életünk kritériuma, nem ettől függ szegénységünk, gazdagságunk. Régen, Dési Huber Istvánnál egy kenyér a csendélet főszereplője volt, ma a festészet sokkal inkább furcsa, különös tárgyakra összpontosít, mert a kenyér „nem érdekes". Szurcsik János még egész ciklust szentelt képein a kenyérnek, ma a festők önszántukból már másra emlékeznek, s csak a pályázatok csiholják képzeletükből a kenyér emlékét és valóságát. Derkovits és Vera Muhina művészetében a kenyér fő diszcíplina, mert az élet drámai eleme volt. Megszűnt, mert a társadalmi valóságban problémája elégiává szelídült. Alekszej Tolsztoj még regényt írt a „Kenyér"-ről, ma ezen a tájon eltűnt a költészetből, más jellegű ügyek feszítik a képzeletet. Tornyai Jánosnak még élménye volt a szitáló lány, az ünnepi kalács, a „mindennapi kenyerünkért" fohászkodó asszony alakja, a ma festőit nem izgatja többé a cséplés, a zsákolók Tóth Menyhért festményein rögzülő küzdelme. Más lett a világ. Bossányi Ernő csendéletén még középpontba került a kenyér, ma a hegedű vagy régészeti tárgy és az örök virág válik motívummá.

Bujdosó Ernő szép gobelinja a „Magvető emlékét" idézi, mert az ősi kenyérharc emlékké szelídült a hétköznapok valóságában és a mű felületén a

nyár sárga ragyogása tündöklik. Németh József gobelinra álmodott aratói, Ferenczy Noémi magvetője és Vajda Mária alföldje egyaránt más-más indíttatással idézi a kalászt. Kocsis László csendéletén a kenyér merő esztétikum. Csak az. Kép. Kép és nem élet, mint a szilágysági népszokás, ahol még az elmúlt évtizedekben is „a mestergerendához akasztva függött az aratástól aratásig tartott díszes búzakorona". Dunabogdányban „Steinbrot"-nak nevezik az egyik dombhegyet, — utalva nemcsak a magaslat kenyérformájára, hanem arra, hogy itt a kőbánya volt a kenyér. Eltűntek a műemléki malmok is jobbára, így és ezért oly becses a „Nagybörzsönyi vízimalom", melyet múzeummá fejlesztettek, részben működik is, látogatható. E fontos ipari műemlékünket Gy. Vad Erzsébet is megörökítette szép festményén. Minapában lett Tóth István ceglédi fotós Érdemes Művész. Azért is többek között, mert a föld népét, a kalászok bőségével hullámzó „Termőföld"-et világra szóló érvénnyel idézte. Kiemelkedő érték Somogyi Árpád szobra, a „Kenyeret tartó nő", aki szinte az offertorium szertartásával emeli a magasba, mintha gyermek lenne. Élet, életünk. Stílusos, hogy e mű Abonyba került, hiszen itt ma is népszokás a friss halottnak megteríteni és kenyeret vinni számára, Óegyiptomi szokás az Alföldön, — a temetőben.

Minden történelmi és társadalmi változás ellenére más megközelítéssel bár, de a kenyér képzőművészeti feldolgozása állandó maradt, s ezzel a témával kapcsolatos szobrok, festmények, grafikák, új alkotások, rajzok, gobelinok, érmek szerepeltek az elmúlt negyven esztendő országos tárlatain, a Műcsarnokban, a vásárhelyi őszi tárlatokon, debreceni, szegedi kiállításokon.

Küldetésénél fogva a Mezőgazdasági Múzeum Budapesten évtizedek óta pályázatokkal sürgeti az ilyen jellegű képzőművészeti művek születését, ötévente rendezi meg a „Mezőgazdaság a képzőművészetben" című kiállításait. Egyrészt festőművészeknek, szobrászoknak, iparművészeknek, másrészt közép- és általános iskolásoknak. Már az 1970-es bemutatót, melyre ezer műtárgy érkezett, — Pogány Ö. Gábor a katalógus előszavában „változatosnak, gazdagnak" — ítélte. Az is volt tematikában, formai eszközökben egyaránt. Ekkor láthatta a közönség először Németh József kaszásait, boronálását, Koszta Rozália parasztjait, Hikádi Erzsébet nyarát, Váci András betakarítását, Nagy Sándor tanyasi asszonyát, Gömbös László Nyár c. kisplasztikáját, Korda Béla szénásszekerét, Aszódi Weil Erzsébet aratását, gépi begyűjtését, Swierkiewicz Róbert magvetőjét, Xantus Gyula kalásszal érzékeltetett bőségét, — Barczi Pál „Eke mellett" és Sáros András Miklós „Az új kenyér, fekete föld" című rézkarcait, megannyi hevült, megfontolt ábrázolást a kenyérről és a föld népéről, évszakokról. Nagy eseményt jelentett az 1980-as

kiállítás, ahol Járitz Józsa cséplés-sorozata számított meglepetésnek, továbbá Gerő András szérűskertje, Bóka Dezső hordása, Pirk János kaszakalapálója, Csontos László kenyérvivője, Tóth Julianna szántása és Szabó Tamás éremsorozata a termésről. Ezen a tárlaton mutatta be Vizy Julianna „Kaiászok" c. művét és Szurcsik János gobelinjét, mely a „Szántás, vetés, aratás" tematikáját összegezte a rá annyira jellemző elmélyültséggel.

Tavaly, 1985-ben újra retrospektív tárlaton vallottak képzőművészeink a mezőgazdaságról. Szántás, megművelt föld, betakarítás, érett búza, zsendülő búza szerepel Hajósy Monika, Luzsicza Lajos, Máger Ágnes és Wágner János festményein. Mintegy a téma vallomásos felderítését, továbbá lehetőségeit jelzik Balanyi Károly rajzi gondolatai a betakarításról. Kéri Imre „A kenyér misztériuma" c. mezzotinta sorozata, Luzsicza Árpád „Cséplőgépek hóban" c. tollrajza. A plasztikában előtérbe kerül ekkor a halászat, vadászat, de Pálffy Katalin „Gabona", Miró Eszter „Bort, búzát, békét", Varga Géza „Szántás" érme igazolja, hogy a kenyér képzőművészetünk állandósult kategóriája, örök téma. Erről tanúskodik Kubinyi Anna textilbe álmodott „Búza" látomása, Bukrán Edit kerámiában megörökített „Egy négyzetméter föld"-je, Szöllősi Mária „Szántóföld"-je.

Szintén évtizedek óta nagy érdeklődés közepette mutatja be évenként a Mezőgazdasági Múzeum „Hazánk mezőgazdasága diákszemmel" c. kiállítását, melyre sokezer kép és plasztika érkezett be eddig. Ezek az alkotások élményszinten dolgozták fel a kenyér problematikáját is, sok dolgozat készült pályázati felhívás alapján gabonatárolási módokról a régi időkben, igen sok értékes helytörténeti adat tárulkozott fel agrártörténeti emlékekről, szokásokról, a szántással, vetéssel kapcsolatos termelési eljárásokról, helyi sajátosságokról. Kétségtelen, — van változás a szemléletben, a fogalmazásban, a képzőművészeti feldolgozások minőségében, csak magában a tematikában érzékeljük a változtathatatlanságot, hiszen a kenyér örök kategória, — ESZME és ÉLET, az ÉLETÜNK.

Ilyen hazai és külföldi előzmények után vonzó az 1986-os seregszemle, melyet képzőművészeink küldtek be a Budapesti és Pest megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat pályázatára. Nyugodt keresztmetszetben, mégis lírai hévvel mutatja be a kenyér szerepét társadalmunkban, azt, hogy honnan hová jutottunk. A nincstelenségből olyan állapotig, hogy a magyar családok milliói nem ismerik a kenyérproblémát. Hol van a Sipőcz konyha egykori megalázó nyomora a rendőrszurony hátterével, mely az 1930-as évek valósága volt, s melyet oly precízen örökített meg egykori fotó alapján Bánsági András?

Hova jutottunk? Olyan megnyugtató bőségig, hogy már nem is tiszteljük a kenyeret, melyet Horváth László jelez „Apokaliptikus csendélet"-én tépett, marcangolt kenyérszeletekkel, borosüvegek halmazában és Bodnár Ede tusrajza a kukába dobott kenyérrel, melyet népünk és Ady Életnek nevezett. Az volt, az ma is; a kenyér. Históriáját festőink becsülettel járják körül, — e tárlat erre is tanulság, ezt példázza Máténé Szabó Mária, Breznay András, Meiszter Kálmán, Juhász Erika, Kerekes Anna, Zsignar István érzékeny rajzi feljegyzése a „mindennapiról".

A művek egyik csoportja a kenyérigérő zöld táblákat, a mezőt jeleníti, — zalai központozással Papp Albert, Csepel-szigeti részlettel Nádasdy János. Rábától a Kőrösig, Szabolcstól Tolnáig feldereng a magyar táj színzamata is a képeken, — oldott-feszült összegezésben. Olyannyira, hogy Somogyi György látomásán a kenyér maga a teljes tájkörnyezet, — dombot, fákat is pótol, helyettesít, — monumentális a maga kizárólagosságában. Ő így nevezi meg a tájméretűvé nőtt kenyeret „Augusztusa"-ban. Az alkotások mezőnye nemcsak tájegységekre, hanem évszakokra is osztódik. Bakonyi Mihály kenyérérlelő májusi dombokat láttamoz, Szánthó Imre kék—sárga ellentétekben villanó kalászokat, Rudolf Éva szimmetrikus elrendezésben kazalrakókat és az aratás ősi forgatagát idézi Dilinkó Gábor. Eltérő szemlélet, más fogalmazás, különböző értékrend, de ugyanaz a megrendültség, áhítat, őszinteség.

Feldereng a kenyér és az ember teljes története. Breznay József „Búzakenyér" -e a tömbben maradt, félbevágott és szeletekre osztott kenyeret értelmezi köcsögben maradt búzakalászokkal, nemzetiszín szalaggal, mely a nép-nemzeti erőt és karaktert is meghatározza. Máskülönben a magyar trikolor Gy. Vad Erzsébet „Nagykúnsági kenyér"-ének is központi tartozéka. Szöllőssy H. Eta akvarelle motívumsorakozó, — sonka, alma, sör, kés és kenyér látható az 1986-os keltezésű alkotáson. Különben a jelen idő, az idei esztendő szinte valamennyi kép, szobor keletkezési ideje, mely szintén meghatározó mozzanat. Koszta Rozália a barna és zöld tónusok ellenpontozásában a kenyeret és a harmóniát ábrázolja, a kezdődő bőséget és a nyugalmat, békét, méltóságot. Ez a tartozéka Bánsági András augusztusi tűzijátékkal hangszerelt kenyerének is.

A kenyér több fő élelmezési cikknél, — meghitt varázs, összetett emberi sorsunk hordozója. Hétköznap is. Hétfő, kedd, szerda. Így határozza meg a „KÖZÉRT" világát festőileg vásárlókkal, fizetőkkel Gánóczy Mária. Munka is, a munka nemessége és áhítata rögzül Nagy Sándor egyiptomi tömörségű „Dagasztó" asszonyában, aki ebben a szobrában Medgyessy Ferenc tömörítő erejét, fenséges egyszerűségét, tiszta, érett pompáját fejleszti tovább és ezen a magaslaton szárnyal Antal Károly, Rajki László plasztikája is.

Veres Péter hangoztatta több alkalommal is: „A népet nem lehet leváltani". Ez a megdönthetetlen magabiztosság uralkodik Werbánszky Ernő barna ragyogásban tündöklő üvegfestmény domborításán, ez az „Új kenyér" a nép ősi szorgalmát is értelmezi. Sorsidéző jel is a kenyér. Lóránt János festményén együtt a profilban elhelyezkedő nővel válik keresztalakúvá a motívum függőleges, vízszintes elrendezésében. Kemény küzdelmet jelöl ez a lilásbarna festői hangulatú képi közmondás. Megindító Takács Zoltán „Életút"-ja. Azzal is, hogy a rozskenyér színét átruházza a férfi alakjára, akinek nyugodt bajusza az Alföld méltóságát is meghatározza, – a nép történelmi valóságát, a megtett utat.

Idáig jutottunk. Minden magyar család asztalára odakerülhet a friss kenyér. Komoly vívmány ez a szürkének ható tény. Néha dráma és nosztalgia, – Várkonyi Jánosnál „Honvágy". Végtére is többmillió honfitársunk külföldön él és nem első hazájában. Így e festői táskába kerül a nemzetiszín szalag, a kenyér és a vágyakozás a Tisza, Duna partjára. Minden belefér e kinyílt táskába: kenyér és keserűség.

A tárlat külön értéke két sorozat, – Gy. Vad Erzsébet és Fegyó Béla ciklusa a kenyérről. Gy. Vad Erzsébet évekkel ezelőtt már önálló kiállításon bemutatkozott itt, s akkor láthattuk először érett egészségtől duzzadó „Nagykúnsági kenyér"-ét, a nagybörzsönyi vízimalmot és a kalászos kompozíciót. Új műve legfrissebb élményéből született, lányát, unokáját örökíti meg visszafogott megrendültséggel az „Első falat kenyér" c. alkotásán. Fegyó Béla tárgyilagosabb szemlélettel és rajzi koncentrációval idézi barna tónusokra korlátozva a „Férfi kenyérrel" c. festményét és szürke hangszereléssel villantja fel a barázdatörő traktort, mely ágyat vet a magnak, hogy kenyér, hogy élet lehessen. Szép figyelmesség jeleként a „Malombelső"-t a kiállítás-rendező vállalatnak adományozta. Patay László „Kenyérszegő"-je kiemelkedő rajzi erővel láttatja a munka áhítatát és az emberi sorsot.

Amikor a kenyér és az élet fogalma a magyar nép szóhasználatában hosszú idő óta sok helyen és több alkalommal egyet jelentett, jelent, – e tárlaton is sajátosság. Xantus Gyula az „Új kenyér" c. művén a megsütött búzaliszt és az asszony azonos színkategória, – végérvényes idő, – kenyér és ember együtt. Bazsonyi Arany rajzain maga a vallásnélküli eucharisztia, – szent anyag. Mindenképpen „Ünnep" Vecsési Sándor kenyérlátomása. Nyár is, ifjúság, emlék, meghitt szoba, – az otthon és a család békéje, amiért egyáltalán élni érdemes. Vecsési ezt ragadja meg összegezett formákkal, életünk központi fontosságú tartozékát a kenyeret és annak emberi környezetét, meghosszabbítását.

BEFEJEZÉS

Évezredek jelentették az ember és a kenyér történelmének párhuzamát, melyet a külföldi és a magyar képzőművészet egyaránt folyamatos gonddal kísért és értelmezett mesterművek egész sorával, a kenyér históriáját és a népsorsot, közállapotokat is összegezve. Az is izgalmas párhuzam, hogy nemcsak a kenyérgabona termelésben járunk az élen, értük el termésátlagainkkal a világszínvonalat, hanem annak képi ábrázolásában is. A közösségi eszme találkozik munkában, alkotásban, közboldogságban, célokban, — ÉLET és MŰVÉSZET a mi népi, nemzeti nagy családunk és a világ kenyeréért, — mely a béke, a bőség, a harmónia, a jövő alapja. Tette, iránya, távlata, — út előre.

A „KENYÉR A MŰVÉSZETBEN" című kiállításra beküldött művek címjegyzéke

1.	ANTAL KÁROLY	Leány kévével			bronz
2.	BAKONYI MIHÁLY	Búzakalászok a domboldalom	67 X 77	1986.	olaj
3.	BÁNSÁGI ANDRÁS	Házi kenyér	50 X 60	1986.	olaj
4.	BÁNSÁGI ANDRÁS	Kenyér a művészetben	24 X 30	1986.	grafika
5.	BÁNSÁGI ANDRÁS	Sipőcz konyha	70 X 100	1952.	olaj (farost)
6.	BODNÁR EDE	Emlék	12 X 12	1986.	tusrajz
7.	BODNÁR EDE	Bün	18 X 13	1986.	vegyestechn.
8.	BODNÁR EDE	Öreg malom	12 X 12	1986.	tusrajz
9.	BREZNAY JÓZSEF	Búzakenyér	80 X 100	1986.	olaj
10.	BREZNAY ANDRÁS	Konyhasarok	70 X 50	1986.	olaj
11.	DILINKÓ GÁBOR	Aratás	70 X 50	1986.	tempera
12.	FEGYÓ BÉLA	Élet	45 X 50	1986.	olaj
13.	FEGYÓ BÉLA	Múló idő	40 X 60	1986.	olaj
14.	FEGYÓ BÉLA	Arspoetica	50 X 70	1986.	olaj
15.	FEGYÓ BÉLA	Az utolsó hajómalom	50 X 70	1986.	olaj
16.	FEGYÓ BÉLA	A mag ágya	60 X 80	1986.	olaj
17.	FEGYÓ BÉLA	Mindennapi kenyerünk	120 X 100	1986.	olaj
18.	GÁNÓCZY MÁRIA	Falusi KÖZÉRT	80 X 100	1986.	olaj
19.	HORVÁTH LÁSZLÓ	Apokaliptikus csendélet			olaj
20.	JUHÁSZ ERIKA	Uzsonna	65 X 46,2	1986.	akvarell
21.	KEREKES ANNA	A kenyér	30 X 40	1986.	olaj
22.	KEREKES ANNA	Túristvándi vízimalom	40 X 50	1984.	grafika
23.	KOSZTA ROZÁLIA	Csendélet kenyérrel	50 X 70	1986.	olaj
24.	LÓRÁNT JÁNOS	Asszony kenyérrel	80 X 100	1984.	olaj
25.	MEISZTER KÁLMÁN	A mindennapi	60 X 80	1986.	olaj (vászon)
26.	NÁDASDY JÁNOS	Tavasz	46 X 29		olaj (vászon)
27.	NAGY SÁNDOR	Dagasztó asszony		1986.	márvány
28.	PAPP ALBERT	Mező	70 X 90		tempera (vászon)
29.	PATAY LÁSZLÓ	Kenyérszegő	50 X 38	1984.	tempera
30.	REZI HORVÁTH ISTVÁN	Kenyércsendélet I.	62 X 52	1986.	olaj
31.	RUDOLF ÉVA	Kazalrakók	50 X 70	1984.	olaj (farost)
32.	SOMOGYI GYÖRGY	Augusztus			olaj (vászon)
33.	SZÁNTHÓ IMRE	Kalászok	50 X 70	1986.	tempera
34.	SZŐLLŐSI H. ETA	Csendélet	49 X 34	1986.	akvarell
35.	TAKÁCS ZOLTÁN	Életút	80 X 60	1986.	olaj
36.	TIMÁK ISTVÁN	Cím nélkül	33 X 14	1986.	kisplasztika
37.	TIMÁR JÓZSEF	Aratás	90 X 60	1986.	olaj
38.	Gy. VAD ERZSÉBET	Első falat kenyér	80 X 60	1986.	olaj
39.	Gy. VAD ERZSÉBET	Őseim darálója	50 X 70	1986.	olaj
40.	Gy. VAD ERZSÉBET	Nagybörzsönyi vízimalom	70 X 50	1986.	olaj
41.	Gy. VAD ERZSÉBET	Új kenyér	80 X 60	1984.	olaj
42.	VÁRKONYI JÁNOS	Honvágy	50 X 70	1986.	olaj
43.	WERBÁNSZKY ERNŐ	Új kenyér	75 X 95	1986.	üveg, fém
44.	ZSIGNÁR ISTVÁN	Nagyanyám asztala	26 X 39	1975.	olaj
45.	XANTUS GYULA	Az új kenyér ünnepe	60 X 80		olaj
46.	VECSÉSI SÁNDOR	Otthon	90 X 100		olaj
47.	BAZSONYI ARANY	Gondolatok a kenyérről			(grafika) I—II.

SUMMARY

This book outlines and analyzes the history of bread from the view-point of the fine arts. This is a peculiar summary since, after raising the problem and presenting the current shortages of bread in the world, the author undertakes to outline the relations of bread and the fine arts, bread and music, bread and literature, in his study, with Hungarian interpunctuation but also watching the European horizon. He focuses not on totality but on the process. He concentrates on how European art analyzes the fate-forming factors of bread with the special devices of sculpture, graphics, painting, music and literature.

It is natural that this examination and art historical analysis mainly searches for the works related to bread of the Hungarian fine arts, and it presents the results of form and content only from among the works of high artistic level.

It is also obvious that parallelly to the presentation of the historical background, our age is given a greater space in the book through the comparison and analysis of pictures and sculptures. Chronology is cleared, thus, by the proper shades of the artistic approach and composition of ancient, medieval and modern artistic representations, the author also refers to the historical development while measuring the values of the works of art.

As an epilogue, the last part of the book examines the painting and sculptural material of the exhibition entitled "Bread in the Fine Arts" held in Budapest in 1985. The author also encloses the list of titles of these works.

ZUSAMMENFASSUNG

Dieses Buch sammelt und analysiert die Geschichte des Brotes aus dem Standpunkt der bildenden Kunst. Das ist eine eigenartige Zusammenfassung, da nach Aufwerfen des Problems und Ankündigung der heutigen Brotsorge der Welt es bestrebt sich nach Unternehmung des Verfassers daran, in seinem Essay die Beziehung des Brotes und der bildenden Kunst, die Beziehung des Brotes und der Musik bzw. die des Brotes und der Literatur mit der ungarischen allgemeinen Denkungsart kennenlernen zu lassen, jedoch den europäischen in Betracht nehmend. Es konzentriert nicht auf die Vollständigkeit, sondern auf den Prozess und auf das Wesentliche, auf jene Aufmerksamkeit, wie die europäische Kunst die schicksalformenden Faktoren des Brotes zusammen mit den speziellen Koeffizienten der Skulptur, der Graphik, der Malerei, der Musik und der Literatur analysiert.

Das ist ja natürlich, dass diese Untersuchung und kunsthistorische Charakterisierung hauptsächtlich die mit Brot zusammenhängenden Werke der ungarischen bildenden Kunst aufsucht, ferner versinnlicht die inhaltlichen und formalen Ergebnisse, jedoch nur in Reihen der ein hohes künstlerisches Niveau vertretenden Darstellungen.

Das ist ebenfalls evident, dass paralell mit der Vorlegung des geschichtlichen Bogens ergibt sich ein weiteres Feld für unsere Epoche durch Vergleichung und Analysierung der Bilder und Skulpturen. Die Zeitfolge ist geklärt, demzufolge verweisen die Anschauung und Abfassung der altertümlichen, mittelalterlichen und neuzeitlichen Abbildungen mit ihren entsprechenden Anflügen auch aug die geschichtliche Entwicklung im Laufe der Wertordnungmessung der Werke.

Als ein Epilog prüft der Schlussteil des Buches auch das bildhauerische, malerische Material der Budapester Ausstellung "Brot in der bildenden Kunst" vom 1986, welchem auch das Verzeichnis der Werke beigeschlossen sind.

КРАТКОЕ СОДЕРЖАНИЕ

Настоящая книга представляет собой литературный обзор истории хлеба с точки зрения художественного исскуства. Литературные исследования в областях: хлеб и художество, хлеб и музыка, хлеб и литература - автор приводит на примере Венгрии, принимая во внимание и европейское влияние. Он концентрирует своё внимание не на законченность темы, а на её значение и процесс развития, анализирует влияние скульптуры, графики, живописи, музыки и литературы, как решающих факторов истории хлеба.

Вполне естественно, что это исследование и художественно-историческая характеристика, главным образом, результат обзора венгерского художества, связанного с происхождением хлеба, которые дают почувствовать количественные и качественные результаты, достигнутые благодаря высокого уровня художественных произведений.

Естественно и то, что приводя эволюционную кривую, автор параллельно с этим сравнивает и характеризует картины и скульптуры, характерные для нашей эпохи. Кроме этого в книге разработана хронология; например, древние и средневековые и современные взгляды и понятия со свойственными для каждой эпохи оттенками, влияниями на историю развития, даётся и непосредственная характеристика отдельных произведений исскуств.

Большое значение имеет заключительная глава книги, представляющая собой обзор произведений художества и скульптуры, выставленных в 1986 г. на будапештской выставке "Хлеб и художественное творчество", перечень которых даётся в приложении к книге.

Xantus Gyula: Az új kenyér ünnepe

Gy. Vad Erzsébet: Nagybörzsönyi vízimalom

Lóránt János: Asszony kenyérrel

Fegyó Béla: Ráckevei vízimalom

Várkonyi János: Honvágy

Gy. Vad Erzsébet: Az első falat kenyér

Rajki László: Kenyérünnep

Papp Albert: Mező

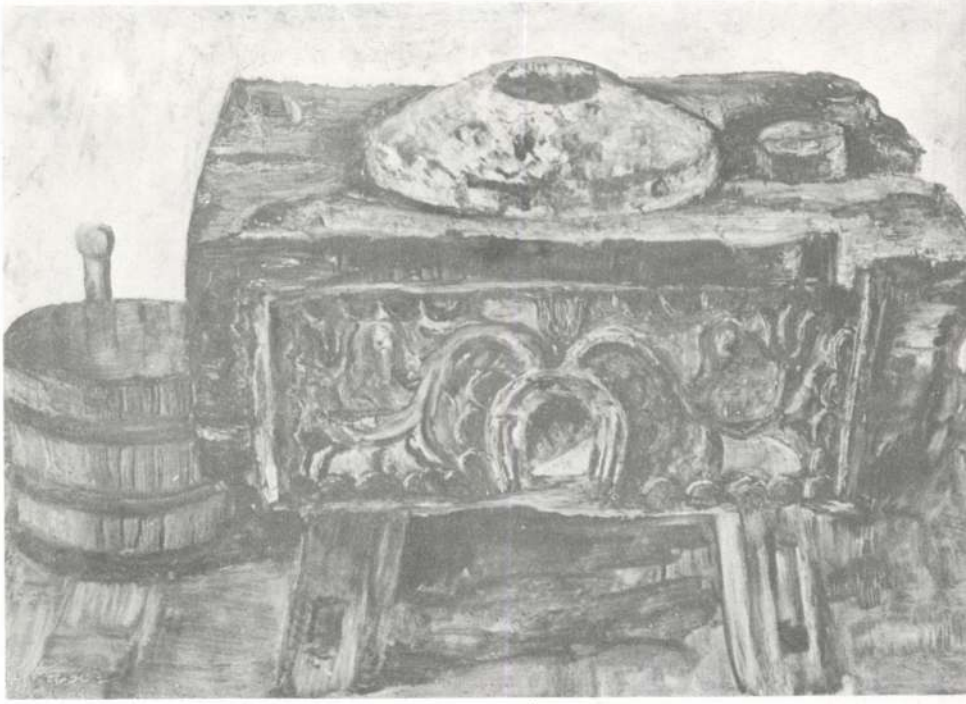

Gy. Vad Erzsébet: Őseim darálója

Horváth László: Apokaliptikus csendélet

Horváth István: Kenyér

Fegyó Béla: Férfi kenyérrel

Zsignár István: Nagyanyám asztala

Juhász Erika: Uzsonna

Takács Zoltán: Életút

Bazsonyi Arany: Mindennapi kenyerünk

Rudolf Éva: Kazalrakók

ŐSZI BNV '82
ŐSZI
BUDAPESTI
NEMZETKÖZI
VÁSÁR,
FOGYASZTÁSI
CIKKEK
SZAKVÁSÁRA
1982. szept. 17—26.

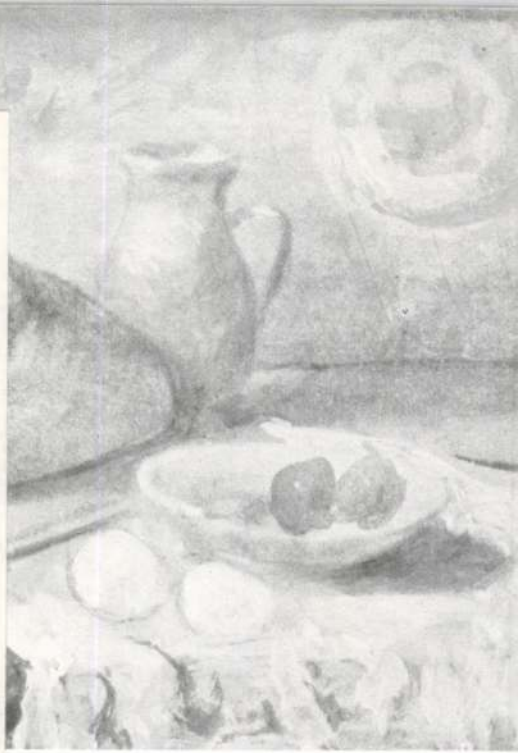

ndrás: Házi kenyér

Timár József: Aratás

HUNGEXPO

HUNGEXPO-Budapest 82/4135

Bakonyi Mihály: Búzakalászok a hegyoldalon

Bodnár Ede: Emlék

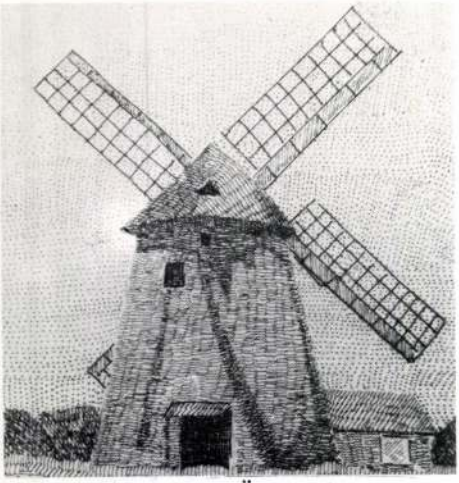

Bodnár Ede: Öreg malom

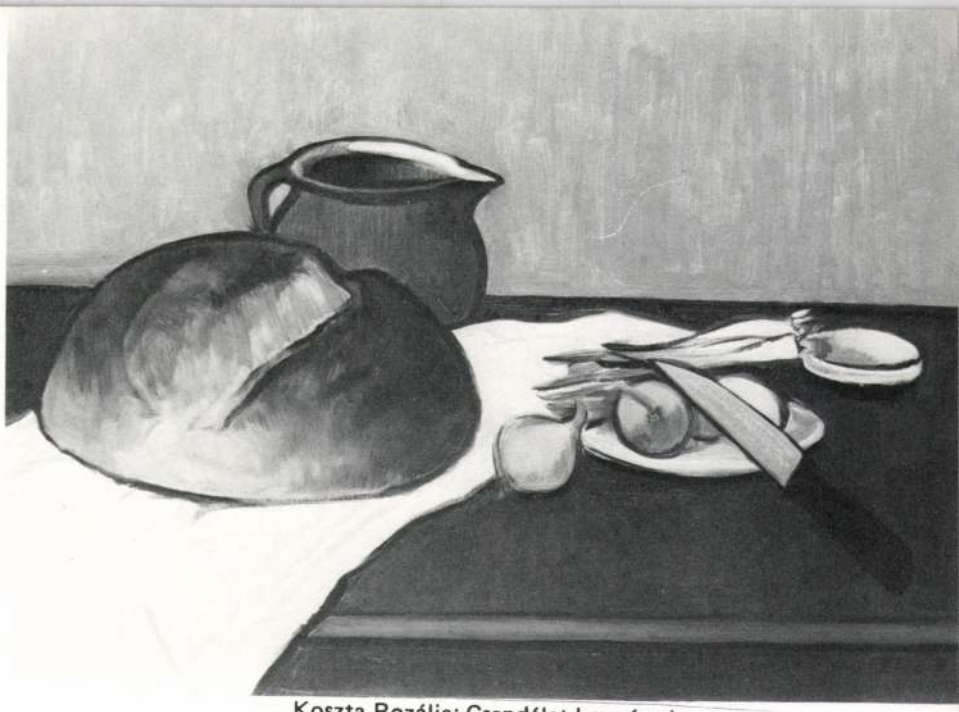

Koszta Rozália: Csendélet kenyérrel

Szöllősy H. Eta: „Mindennapi kenyerünket"

Felelős kiadó: Boros András
Terjedelem: 2,2 A/5 ív
ISBN: 963–500–8 KF: 47913
Megjelent 1986. augusztus 18-án a
MEC – KO
gondozásában. 3000 Pld.-ban
(86/026)

55,–

VII.
BALATONI
KISGRAFIKAI
BIENNÁLÉ

TIHANY 1983.

AUGUSZTUS 12 - OKTÓBER 2, TIHANYI MÚZEUM

A Biennálé rendezői:

MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
MŰVÉSZETI ALAPJA
MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZEK
SZÖVETSÉGE
VESZPRÉM MEGYEI TANÁCS
MŰVELŐDÉSÜGYI O.
VESZPRÉM MEGYEI
MÚZEUMI IGAZGATÓSÁG

VII.
BALATONI
KISGRAFIKAI
BIENNÁLÉ

TIHANY 1983.

A Balatoni Kisgrafikai Biennálék színhelyéül az utóbbi években a tihanyi múzeumot javasolta Veszprém megye Tanácsa, s az elgondolás ebben a műemlék és természeti környezetben ideálisnak bizonyult. Itt érezhetően megelevenedik a képgrafika e méretre kisebb — ám éppen ezért tartalmában és előadásmódjában lényegretörő — testvérágazata, erényei olymódon érvényesülnek, mint a zeneműveké, ha akusztikailag kedvező feltételek között szólalhatnak meg. A Balaton szintje fölé magasló épület viszonylag kis termeibe a látogatót eleve a künti panoráma igézete kíséri, a falakra a hatalmas víztükör párán átszűrt reflexei vetődnek, — s mindez a tágasság képzetével párosulva szinte lebegővé teszi és kiemeli a papírra készült művek anyagának és eszközeinek finom művi megjelenését, árnyaltságát.

Különösen talál ez a fekvés, s a hely sugallása a tisztelgő emlékezéshez Egry Józsefre, ezidén, születésének századik évfordulóján. Ez az akalom rendkívül képzeletindító, mégis erőpróbát jelent grafikusművészeink számára, mivel e mester életműve piktúránknak egyszeri jelensége, s képeinek modelljei — úgy tűnik — a stílusához pártoltak, hogy soha többé másnak, úgy mint néki, ne szolgálhassanak. A fák, a dombok, vitorlák, pallók és öblök rajzolatát átvetítette látómásainak költészetébe, a világtér síkjaira, s az emberi érzület mindent átfogó arányaiba... Inkább e táj hangulata az, amiből az utódnemzedékek maguk elé idézhetik egykori szemlélődésnek ihlető közegét.

A grafikának ehhez megvannak a festészettől eltérő, sajátlagos eszközei, — zömben a fekete-fehérek párbeszédére építve, a formák expresszivitásával, s a rajz, a vonal érzékenységével kell közelítenie Egry ecsetjárásának könnyedségéhez és színeinek éteri harmóniáihoz. Ezt, — a műfaj természeténél fogva — úgy éri el leginkább, hogy az ő műveinek formai jegyei helyett inkább azok szellemét, a látvány mögötti gondolat mélységét tolmácsolja, hogy abból a művészi egyéniség varázsát hívhassa elő.

Egry világának hullámhosszára a legkülönfélébb művészegyéniségek hangolódtak rá, s nehányan lapjaik egy részét cím szerint is néki dedikálták. Közülük emeljük ki ehelyütt Bognár Zoltán, Klossy Irén, Rátkay György, Somlai Vilma és Stettner Béla műveit, amelyek éppen az egyéni stílus hangsúlyozott karakterével szokatlan oldaláról világítják meg Egry József művészetét.

Több jeles grafika szerepel e kiállításon, mely ha címében nem is utal a mesterre, felfogásában valamikép mégis rokonságot tart véle. Arra az alkotótípusra gondolunk az ilyen műveknél, aki művészi áhitattal fordul a természetben fellelhető formák felé, mintha keletkezésük törvényeit is kutatná, holtnak vélt kövületekben is az egykori elevenség nyomait keresné. Érdekes, hogy a rovarok, vízilények, növények alakzatának e szinte leheletszerű, természettudományi feltárásában majdmindig fellelhető valamiféle lírai gyengédség, rejtett nosztalgikus vonás, vagy éppen filozófikus gondolati elem, — ennek legifjabb művelői közül Olajos György, Butak András és Gaál József válik ki. Elmélyültségük rokonszenves és hiteles, feltehető, hogy ez az ifjú grafika a korszellem érzékeny közvetítőjeként jó nyomon indult egy új stílus megteremtése felé.

Ennek a nemzedéknek ugyanis közvetlen, útkészítő elődeik is vannak, közülük kiállításunk szereplőjeként Szemethy Imrét, mint kezdeményezőt kell kiemelnünk. Ő fiatalon máris követőkre talált: mítikus tartalmú jelkép-motívumok láncolatából építi fel egy modern, archaizáló képírás alapjait. Figuráinak groteszk pantomimja historiai távlatokba, ősi gesztusokhoz nyúlik vissza, ezeknek tartalmát nem magyarázni, hanem sejtetni kívánja.

Hasonló indíttatásu, de képi metaforáit az előbbinél kevésbé tárgyiasan fogalmazza Püspöky István, talán mert érzi, hogy elrévülésre hajló kedélyalkatát, és az ahhoz fűződő zenei asszociációit a formák víziószerű áttünései hívebben tolmácsolják.

A kisgrafika intimitása amúgyis kedvez a kedély és a vérmérséklet mindenfajta hajtásának, egyéniségek rajzásának lehetünk tanui, így korántsem igényével, inkább csak hangvételük és témáik nyomán jellemezzük néhányukat.

Banga Ferenc párbajstílusban adja elő tréfába rejtett filozófikus szatíráit, humora a drámai-groteszk kifejezés mélyvizeiben búvárkodik; Kőnig Róbert markánsan rajzolt emlékképeit mintha szolíd nasztalgiák kísérnék „Balatoni utazásnak" titulált lapjain; Láng Rudolf az ódonság bájába öltözteti romantikus etüdjeit. Vannak, akiknek képzeletét az irodalmi művek témája, írók, költők stílusa gyújtja fel, — Keresztes Dóra lengbensőbb hangjára talált a népmesékben, ízessége nőttön nő a Parasztdekameron figurái nyomán, Badacsonyi Sándor elbeszélő vénája most Gullivert idézi, Wieszt József finom művű vonalszövése Babits felé fordul, Kenyeres János színfolt-játékkal tesz érdekes kísérletet H. G. Wells dinamikus szellemének érzékeltetésére.

Az ex libris műfaját avatott mesterek, az ágazat specialistái mellett képgrafikusaink jelesei is képviselik, ráízleltek a könyvcímerek sajátos stílusának zamataira, s mi úgy reméljük, hogy ezek az apró képek a szellemi tulajdon védjegyei gyanánt az olvasóknak és látogatóinknak új és eszméltető kulturális-esztétikai élményforrásul szolgálnak.

SUPKA MAGDOLNA

OLAJOS GYÖRGY: Eceteshal (maradékok)
(Egry József emlékére)

BOGNÁR ZOLTÁN: Etűd I-IV

BOGNÁR ZOLTÁN: Egry I-IV.

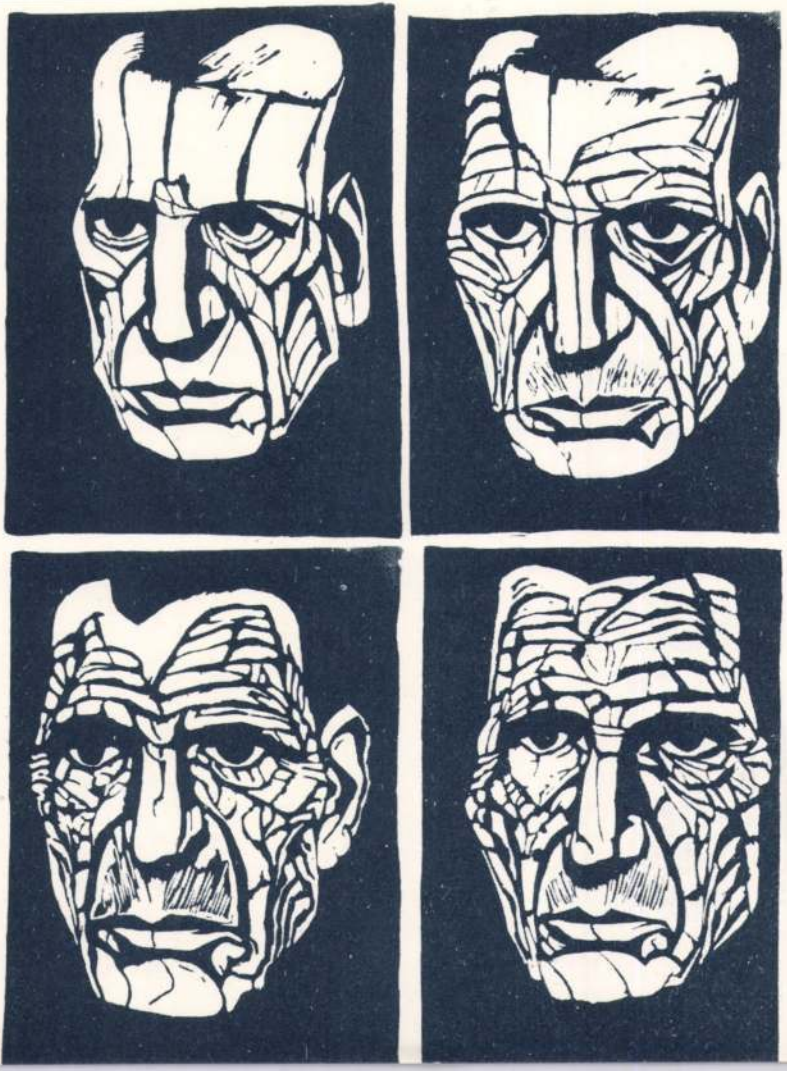

SOMLAI VILMA: Badacsony

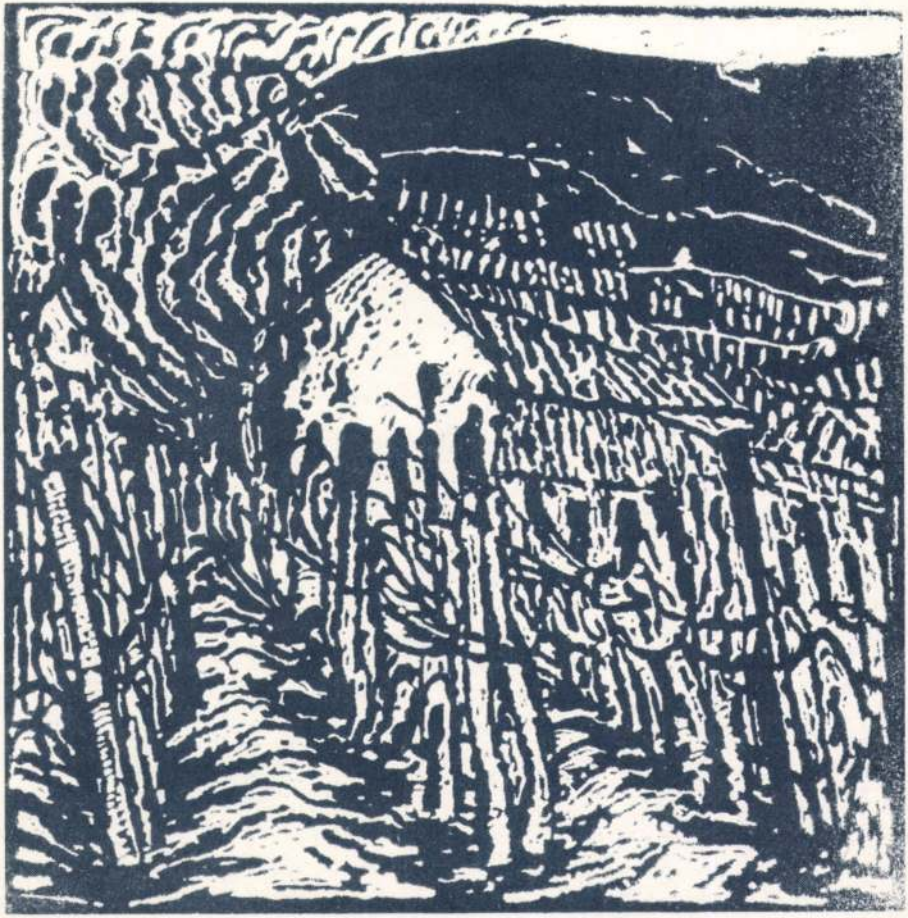

KERESZTES DÓRA: Magyar népmese illusztráció
IV.

TASSY BÉLA: Meri Ogai: Elbeszélések

BADACSONYI SÁNDOR: Arcnélküli ember

SZEMETHY IMRE: Vihar

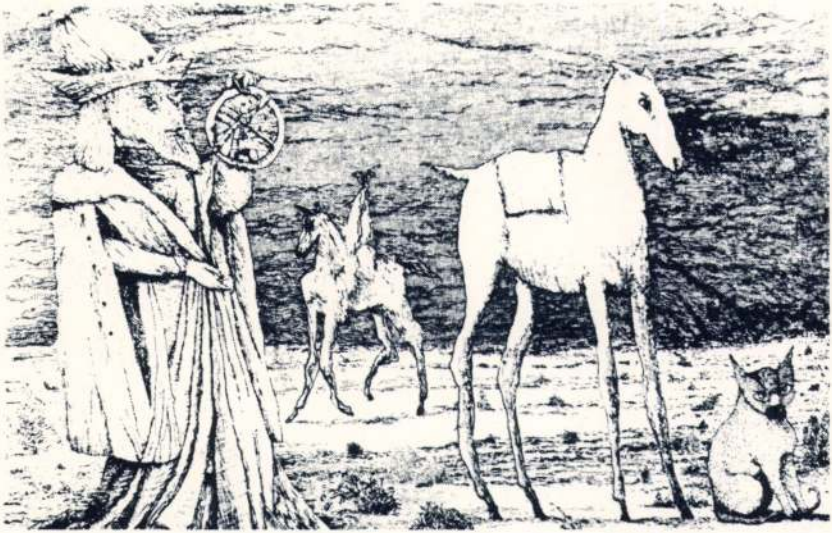

GÁBRIEL JÓZSEF: Szabálytalan triptichon III.

LÁNG RUDOLF: Őszi szél

HAJAGOS IMRE: Éjszaka
(Kondor Béla emlékére)

STETTNER BÉLA: Egry emléklap III.

VÉN ZOLTÁN: SCI—FI

VÉN ZOLTÁN: SCI—FI

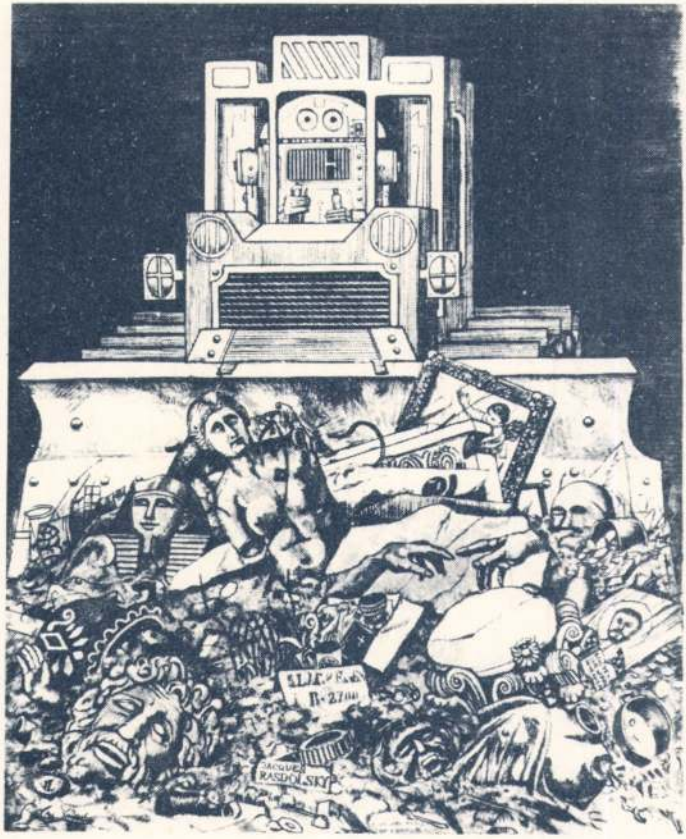

BANGA FERENC: A kiélezők és kiegyenlítők XII.

RÁTKAI GYÖRGY: Egry József emlékére V.

WIESZT JOZSEF : Part II.

WIESZT JÓZSEF: Part II.

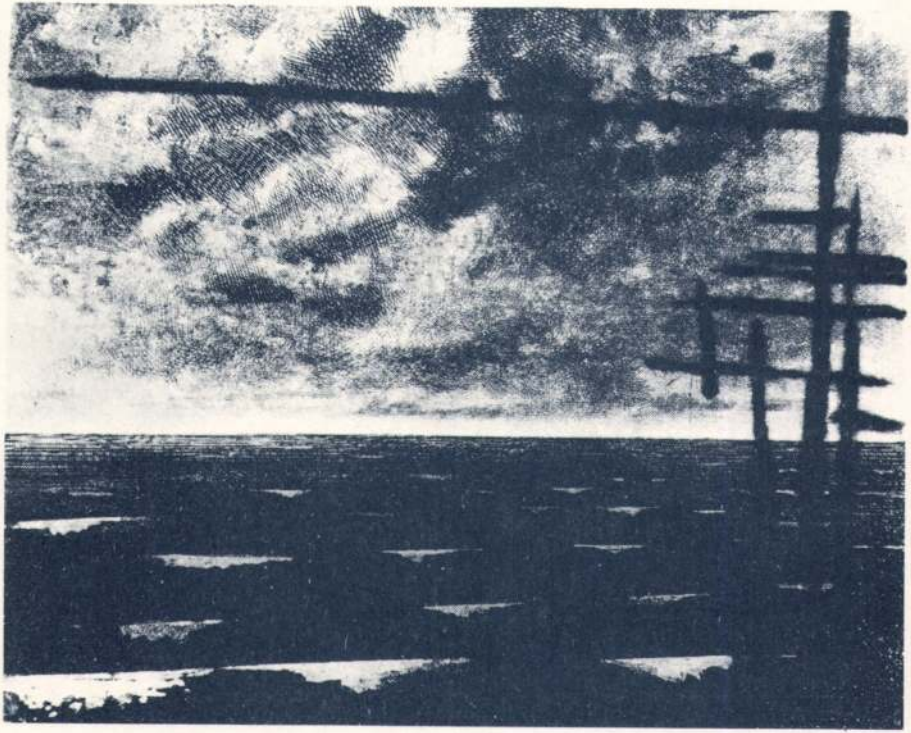

ARTNER MARGIT

Tavasz
rézkarc, 19,5x15,5 cm

Nyár
rézkarc, 19,5x15,5 cm

Ősz
rézkarc, 19,5x15 cm

Tél
rézkarc, 19,5x15,5 cm

Anno Anna
rézkarc, 5,4x5,4 cm

Villon illusztráció I—II.
rézkarc, 9,8x9,8 cm

BADACSONYI SÁNDOR

Gulliver (II.)
rézkarc, rézmetszet, 15,4x12,3 cm

Angyali üdvözlet (In memorian Jan Muller)
rézkarc, 18,5x12 cm

Arcnélküli ember
rézkarc, 17,8x17,4 cm

Zászlótartók
rézkarc, 18,6x16,6 cm

A hódító
rézkarc, 13,2x11,8 cm

BANGA FERENC

A kiélezők és a kiegyenlítők I.—XII.
ofszetlitográfia, 12,6x8,5 cm

BÁNSÁGI ANDRÁS

Siklós eleste 1543.
linóleummetszet, 9x10 cm

Erdőmélye
linóleummetszet, 11,1x8 cm

Tabán, Kőművesutcai lépcső
linóleummetszet, 10x7,1 cm

Tabán, Holdvilág-utca
linóleummetszet, 7,5x10,5 cm

BÓDI ÁGNES

Homorulat
rézkarc, 13,5x13,5 cm

Nekrológ
rézkarc, 10,5x8,5 cm

Tükröződések
rézkarc, 10,7x16,7 cm

Sárkány
rézkarc, 2,4x12,9 cm

Madárijesztő
rézkarc, 14,4x14,4 cm

BOGNÁR ZOLTÁN

A természet csodái I.
linóleummetszet, 19,3x17 cm

A természet csodái II.
linóleummetszet, 19x19,8 cm

A természet csodái III.
linóleummetszet, 16x20 cm

Egry sorozat I.
linóleummetszet, 20x15 cm

Egry sorozat II.
linóleummetszet, 19x14,8 cm

Egry sorozat III.
linóleummetszet, 19,9x14,5 cm

Egry sorozat IV.
linóleummetszet, 20x13,4 cm

Kodály
linóleummetszet, 21x15 cm

BUTAK ANDRÁS

Növény-gondolat I—VI.
szitanyomat, 12x18 cm

CZINKE FERENC

Száraz szél
rézkarc, 6,8x14,2 cm

FERY ANTAL

Egry József emlékezete
fa- és műanyagmetszet, 14,8x19,7 cm

„Meseló"
rézkarc, 14,7x12 cm

„Meseló"
rézkarc, 14,7x12 cm

FÜLÖP ILONA

EX LIBRIS Szabó Előd Zala
magas nyomat, 6,7x9,5 cm

Rajz írattömbre
ofszet litográfia, 13,5x13,5 cm

Karácsonyi üdvözlet II.
ofszet litográfia, 11x14,5 cm

Karácsonyi üdvözlet III.
ofszet litográfia, 11x14,5 cm

Illusztráció I.
ofszet litográfia, 13,5x16 cm

Illusztráció II.
ofszet litográfia, 15x16 cm

Illusztráció III.
ofszet litográfia, 15,5x18,7 cm

GAÁL JÓZSEF

Atmoszféra
magasnyomású rézkarc, 18x17 cm

Búvárharang
magasnyomású rézkarc, 14x14,2 cm

Vízizene
magasnyomású rézkarc, 14,1x14,1 cm

Búvárharang II.
magasnyomású rézkarc, 17,6x16,4 cm

Erőművész
rézkarc, 14x11 cm

Vásári kikiáltó
rézkarc, 14x11 cm

Artista
rézkarc, 22,1x14,2 cm

GÁBRIEL JÓZSEF

A torony
rézkarc, aquatinta, 12,5x12,3 cm

Epizód
rézkarc, aquatinta, 14x15,5 cm

Pöfeteg
rézkarc, aquatinta, 12x18,2 cm

Szabálytalan triptichon I-II.
rézkarc, aquatinta, 16,9x19,1 cm

Szabálytalan triptichon III.
rézkarc, aquatinta, 16,8x10,8 cm

GUBIS MIHÁLY

In memoria E. J. I-XII.
szerigráfia, 20x20 cm

HAJAGOS IMRE

A gondolat magja
rézkarc, 10x9,6 cm

Éjszaka (Kondor Béla emlékére)
rézkarc, 18,5x12,7 cm

Stáció 1982.
rézkarc, 17,5x11,8 cm

Király és királynő
rézkarc, 14,7x19,4 cm

KÁDÁR KATALIN

Halas csendélet
rézkarc, 12x17,5 cm

KAMPER LAJOS

A víz
rézkarc, (próba) 18,1x17,8 cm

Emlék E. J. II.
rézkarc, (próba) 18,1x17,8 cm

KENYERES JÁNOS

H. G. Wells N 1—3, 5—8.
litográfia, kézzel utánaszínezve, 20x15 cm

KERESZTES DÓRA

Fürdőzők I—IV.
linóleummetszet, 7x8 cm

Újabb paraszt dekameron I—VI.
linóleummetszet, 8x14 cm

Magyar népmese illusztráció I—V.
színezett linóleummetszet, 13x18 cm

KISS ILONA

Szükségszerűség
próbanyomat II. 6,7x6,5; 6,7x8 és 6,7x6,5 cm

KLOSSY IRÉN

Egry emlékére II.
fametszet, 14,5x9,8 cm

Egry emlékére III.
fametszet, 16x20,5 cm

Egry emlékére V.
fametszet, 10,8x11,5 cm

Egry emlékére VI.
fametszet, 13,3x17 cm

Itáliai útiélmény II—III.
fametszet, 17x25 cm

Fák fényben
fametszet, 25x15,5 cm

Fények
fametszet, 13.5x17.5 cm

KOPASZ MÁRTA

EX LIBRIS Szepesváry Rácz Mária (PUBL: ALBUM)
linóleummetszet, 9,5x6,5 cm

EX LIBRIS B: I; Ágoston (PUBL: ALBUM)
linóleummetszet, 9,8x7,7 cm

EX LIBRIS Dr. Krier Rudolfné (PUBL: ALBUM)
Dorogi Márton emlékére (Ex libris Siposné Dorogi Ágnes)
linóleummetszet, 13x9,5 cm

Dr. Dobozy Attila (publ, Kisgrafika)
linóleummetszet, 12x4x9,4 cm

KŐHEGYI GYULA

EX LIBRIS Cságoly Klára
foltmaratás, 10.4x11 cm

KŐNIG RÓBERT

Fülöpi pákász
fametszet, 9x4,5 cm

Kővágóörsi gazda
fametszet, 7,2x6,5 cm

Régi udvar
fametszet, 7,1x5 cm

EX LIBRIS
fametszet, 7,2x6,2 cm

Clova 1983.
fametszet, 4,4x4 cm

Parti sziklák
fametszet, 3,1x4,8 cm

Tisztelet Kisfaludynak
linóleummetszet, 6,8x6,8 cm

Paraszthaz
linóleummetszet, 4,8x6,5 cm

A tihanyi főbíró
fametszet, 10,5x6,3 cm

Külvárosi Táj I—II.
linóleummetszet, 7,1x10,5 cm

Külvárosi Táj III.
fametszet, 14,3x10,2 cm

LÁNG RUDOLF

Kopók
rézmaratás, 13,5x20 cm

Őszi szél
hidegtű, 18,2x11 cm

A műkedvelő
rézkarc, 11x14,5 cm

Gólyák
rézmaratás, 12,5x15 cm

Cherubin
rézmaratás, 9,2x11,8 cm

Találkozás
hidegtű, 8,5x11,2 cm

LÁSZLÓ ANNA

In memorian Siskay
cinkkarc, 8,3x6,3 cm

In memorian Bakonyi Tibor
cinkkarc, 9,2x7,5 cm

Bódog Újévet Kívánunk Pf. 1983. —
Dr. Virágh Zoltánék
cinkkarc, 10,7x8 cm

Michelangelo — David — Ex LIBRIS Dr. Boros E.
cinkkarc, 8,3x9,3 cm

EX LIBRIS Hegedűs Ibolya
cinkkarc, 7,3x8,8 cm

Lucas Cranach 1472-1553 — EX LIBRIS Herbert Schwarz
cinkkarc, 6,5x7,3 cm

Karl Heinrich Waggerl — EX LIBRIS Alma Petz
cinkkarc, 6,5x5,8 cm

EX LIBRIS Lucas Cranach — 1472-1553-1983.
cinkkarc, 6,8 cm

EX LIBRIS Lucas Cranach — 1472-1553-1983.
cinkkarc, 8x6,8 cm

EX LIBRIS Lucas Cranach — 1472-1553-1983.
cinkkarc, 8,5x6,8 cm

LENCSÉS IDA

Metamorfózis I-III.
aquatinta, rézkarc, 20x15 cm

LONOVICS LÁSZLÓ

Beszorítva I—IV.
szitanyomat, 20x20 cm

MESKÓ ANNA — PÓKA GYÖRGY

EX LIBRIS Fábián Tibor
linóleummetszet, 6,8x5,4 cm

Juhász György kubikus költő könyve
linóleummetszet, 5,8x10,2 cm

EX LIBRIS Osváth István és családja
linóleummetszet, 8,2x6,8 cm

EX LIBRIS Csoma Antal
linóleummetszet, 5,8x8,2 cm

EX LIBRIS Judit
linóleummetszet, 7,7x8,5 cm

NAGY LÁSZLÓ LÁZÁR

Jozef de Belder (Tihany)
rézkarc, 10,7x7,2 cm

Zsolnay Múzeum Pécs
rézkarc, 11,3x5,4 cm

EX LIBRIS Zsolnay Pécs
rézkarc, 7x9,8 cm

EX LIBRIS Hegedűs Ibolya
fametszet, 5,1x10,1 cm

EX LIBRIS Dr. Losonci Miklós
fametszet, 8,4x3,7 cm

EX LIBRIS Palásthy Lajos
fametszet, 10x5 cm

EX LIBRIS Dr. Kornidesz Mihály
fametszet, 10,5x5,8 cm

EX LIBRIS Dr. Boros Edit
fametszet, 10x5 cm

EX LIBRIS Korda Béláné
fametszet, 9,2x4,2 cm

PF. 1983. Nagy László Lázár és családja BUÉK
fametszet, 7,8x5,5 cm

PF. 83. BUÉK Petrovics Erzsike és Sándor
fametszet, 8,4x5,7 cm

NYÁRI ALFRÉD

Szodoma
rézkarc, átm.: 10,7 cm

OLAJOS GYÖRGY

Szőlőtőkék II.
rézkarc, 19x19 cm

Halbőr
rézkarc, 20x20 cm

Halkonzerv (maradékok)
rézkarc, 16,9x16,6 cm

Kövület (kagyló)
rézkarc, 17,1x13,7 cm

Eceteshal (maradékok)
rézkarc, 11,2x14,7 cm

Halgerinc
rézkarc, 12,4x20,7 cm

Mikrokozmosz
rézkarc, átm.: 7,3 cm

Napraforgó
rézkarc, 19,5x19,2 cm

Kígyómúmia
rézkarc, 21,4x14 cm

Kismacskamúmia gombolyaggal
rézkarc, 7,4x27 cm

Medicinák
rézkarc, 10,4x17 cm

Medicinák I.
rézkarc, 7,7x23,8 cm

Gyökerek
rézkarc, 23,5x14,6 cm

Mikrokozmosz II.
rézkarc, 14,5x19,3 cm

Zöld meggy
rézkarc, 17x18,8 cm

PALÁSTI ERZSÉBET

Barnabás
fametszet, átm.: 9,8 cm

Mozgásban
fametszet, 7,8x7,8 cm

Rekviem I-II.
fametszet, 7,8x7,8 cm

Összefonódva
fametszet, 7,8x7,8 cm

Virágárus
fametszet, 7,8x7,8 cm

Tanulmány
rézkarc, 12,4x9 cm

Harangzúgás
linóleummetszet, 15,9x20 cm

PAPP GYÖRGY

Játék
linóleummetszet, 9x7 cm

Bújdosó
linóleummetszet, 15x17 cm

Hajnal
linóleummetszet, 14,5x11 cm

Kentaurék
linóleummetszet, 14x14 cm

Járom
linóleummetszet, 13x17,5 cm

Áldomás
linóleummetszet, 14x17 cm

Harcos lap
rézkarc, 14,8x17,7 cm

Madárlesen
rézkarc, 10,2x9,4 cm

Supka emléklap
rézkarc, 7,7x7,7 cm

RÁTKAI GYÖRGY

Egry József emlékére I.
rézkarc, 14x11 cm

Egry József emlékére II.
rézkarc, 13x10 cm

Egry József emlékére III.
rézkarc, 14x10,7 cm

Egry József emlékére V.
szerigráfia, 16x14,8 cm

RÉNYI KRISZTINA

Vízöntő
rézkarc, 14,9x14,9 cm

Átforduló toll
litográfia, 18,5x20 cm

RÉVÉSZ NAPSUGÁR

Madárijesztő
ofszet litográfia, próbanyomat, 20x12,5 cm

Madarak
ofszet litográfia, 16,6x11,5 cm

SOMLAI VILMA

Badacsony
linóleummetszet, 19,3x20 cm

Fasor Szigligeten
linóleummetszet, 20x20 cm

Felröppenő vadkacsák
linóleummetszet, 19x19,5 cm

Utolsó présház (Akali)
linóleummetszet, 19,7x20,1 cm

Őszibarackos tavasszal — (Szigliget)
linóleummetszet, 20x20 cm

A Rókarántó — (Szigliget)
linóleummetszet, 20x20 cm

Présház napfényben (Tavasz Akaliban)
linóleummetszet, 20x20 cm

SOÓS TAMÁS

Fehelhőke I.
dombornyomás, aquatinta, 17x11,8 cm

Fehelhőke II.
dombornyomás, aquatinta, 17x11,8 cm

Fehelhőke
dombornyomás, aquatinta, 17x11,8 cm

Kocka tócsával
dombornyomás, aquatinta, 11,7x17,7 cm

Kocka fehér felhővel
dombornyomás, aquatinta, 17,7x11,7 cm

Meditatív maszk
dombornyomás, aquatinta, 17,5x16,8 cm

STETTNER BÉLA

Lenkey Zoltán emlékére
színes monotípia — 21,5x17,5 cm

Ember a parton
színes monotípia — 19x20 cm

Egry emléklap I-III.
színes monotípia — 19,5x11 cm

Anya
színes rézkarc — 9,3x8,8 cm

Aktok
színes rézkarc — 9,3x8,8 cm

Boszorkányok I-III.
szitanyomat — 17,5x12,5 cm

SZEMETHY IMRE

Vihar
rézkarc, 9,7x15 cm

Merlin
rézkarc, 12,6x19,7 cm

Dörmögő
rézkarc, 15x9,7 cm

TASSY BÉLA

Jorge Amado: Flor asszony két férje
rézkarc, 3 db 25x14 cm

Meri Ógai: Elbeszélések
rézkarc, 18x11 cm

VÁRKONYI KÁROLY

EX LIBRIS Petrovics Sándorné
linóleummetszet, 8,9x6 cm

EJ LIBRIS Pinochio
linóleummetszet, 5,8x10,1 cm

EX LIBRIS Dr. Ormós Emese
linóleummetszet, 8,7x6,5 cm

EX LIBRIS Alma Petz (Winter)
linóleummetszet, 9,9x7,2 cm

EX LIBRIS Alma Petz (Frühling)
linóleummetszet, 10x7,1 cm

VÉN ZOLTÁN

Homage a Cranach
rézkarc, 11,2x7,5 cm

Madách: Az ember tragédiája
rézmetszet aquatinta, 14,5x10 cm

SCI—FI
rézkarc, 12,5x10 cm

Mozart: Egy kis éji zene
rézkarc, 14,8x7,7 cm

Pittmann Károly emlékére
rézkarc, 13,2x12 cm

WIESZT JÓZSEF

Babits illusztráció — ősz és tavasz között
rézkarc, 15x10 cm

Babits illusztráció — Lírikus epilógja
rézkarc, 15x10 cm

Babits illusztráció — Húsvét előtt
rézkarc, 15x10 cm

Három fa
rézkarc, átm.: 8,5 cm

Part II.
rézkarc, 14x17 cm

A kiállítást rendezte: Ézsiás István
Szemethy Imre
A katalógus anyagát összeállította:
Dr. László Péter
Szerkesztette,
a nyomdai munkát gondozta:
Angyal Mihály
Fotókat készítette: Szertel Sándor
Tipográfia: Ézsiás István
Angyal Mihály
272/83 1000 pl. Mozirota, Veszprém
Fk.: Dr. Törőcsik Zoltán

MEGHÍVÓ

A CEGLÉDI VÁROSI TANÁCS V. B. MŰVELŐDÉSÜGYI OSZTÁLYA ÉS A KOSSUTH MŰVELŐDÉSI KÖZPONT KISGRAFIKA BARÁTOK KÖRE, HEÖ. MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

SZERETETTEL MEGHÍVJA

A „**CEGLÉDI ŐSZ 83**" KERETÉN BELÜL MEGRENDEZÉSRE KERÜLŐ

VI. Országos Kisgrafikai kiállítás

MEGNYITÓJÁRA

1983. SZEPTEMBER 25-ÉN DÉLELŐTT 11 ÓRAKOR

a Heö. Művelődési Központ emeleti nagytermében

Megnyitót mond: DR. LOSONCI MIKLÓS művészettörténész

A kiállítás megtekinthető: szeptember 25-től október 5-ig!

83 1143 Cny. 300

2

X. ORSZÁGOS KISGRAFIKAI TALÁLKOZÓ

1983. szeptember 24-25.

Helyőrségi Müvelődési Központ
Cegléd, Kossuth F.u. 1.

P R O G R A M O K :

Szeptember 24. /szombat/ 8 óra: fogadás, eligazitás, információ, esetleges befizetések. Tombolára felajánlott tárgyak leadása.

8 órától folyamatosan: Az emeleti klubszobákban grafikai lapok cseréje.

10 óra /ugyanitt/ Ünnepi megnyitó
Nagy László Lázár CKBK-titkár

11 óra, a Városi Tanács aulájában:
az INTURIST, az AEROFLOT és IBUSZ közös kiállitása, valamint szovjet ex libris bemutató megtekintése

13 órakor Ebéd a Kossuth Étteremben.
Utána a "Fa és környezet" c. kiállitás megtekintése a Kossuth Múzeumban.

15,30 órától Grafikai lapok cseréje az emeleti klubszobákban

20 órakor Ünnepi Vacsora a KossuthÉtteremben.
T o m b o l a .

Szeptember 25. /vasárnap/ 8 órától Az emeleti klubszobákban grafikai lapok cseréje

11 órakor Az emeleti nagyteremben a VI. Országos Kisgrafikai Kiállitás megnyitása, dijak átadása

13 óra Ünnepélyes zárás, hazautazás tetszés szerint.

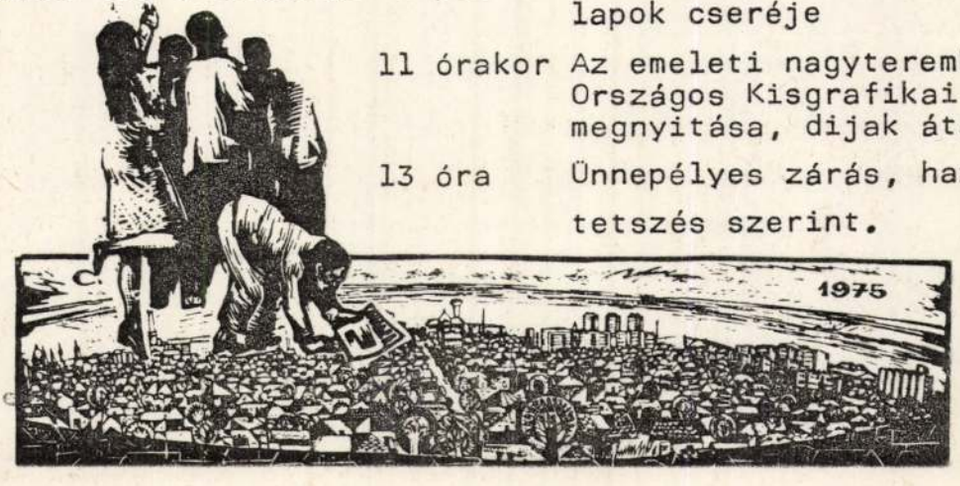

A Ceglédi Ősz '83 RENDEZVÉNYEI:

SZEPTEMBER

21. 17,30 óra	**Magyarország—Svédország asztalitenisz mérkőzés** a városi Sportcsarnokban.
23. 19 óra	Ceglédi Ősz ünnepélyes megnyitója a **Magyar Állami Népi Együttes** közreműködésével a városi Tornacsarnokban.
23. 10 óra	**Ceglédi Baráti Kör 2. közgyűlése** a Városi Tanács dísztermében.
23. 11,30 óra	**Az IBUSZ INTURIST bemutatkozik** című kiállítás megnyitója a Városi Tanács aulájában.
23. 14 óra	**IV. Fa és környezet kiállítás** megnyitója a Kossuth Múzeumban.
23. 19 óra	**IV. Zenész találkozó** a Kossuth étteremben.
23—X. 2-ig	**A Pannónia Filmstúdió bemutatója** a Szabadság Filmszínházban.
23.	**Hidegkonyhai bemutató** a Kristály eszpresszóban.
24. 16,30 óra 19 óra	**Az Erkel Ferenc Zeneiskola volt növendékeinek hangversenye** a zeneiskola hangversenytermében.
24. 20 óra	**Tiroli est** a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskola Ínyenc Klubjának közreműködésével a Kossuth étteremben.
24—25.	**X. Országos Kisgrafikai Találkozó** a Helyőrségi Művelődési Központban.
25. 11 óra	**VI. Országos Kisgrafikai Kiállítás** megnyitója a Helyőrségi Művelődési Központban.
25. 11 óra	**Ki mit gyűjt kiállítás** megnyitója a Kossuth Művelődési Központban.
26. 18 óra	**A madárhangok világa** címmel Csőke Péter előadása a zeneiskola hangversenytermében.
27. 10 óra	**A közoktatás és közművelődés kapcsolata** címmel közművelődési szakemberek tanácskozása a Kossuth Művelődési Központban.
27. 14 óra	**Az ötödik életévtizedben lévő férfiak morbiditás és mortalitás veszélyeztetettségéről** címmel tudományos előadás a Városi Kórház tanácstermében.
28. 15 óra	**Ceglédi Ősz szónokverseny** középiskolások részére a gimnázium dísztermében.
28. 18 óra	**„Ezt, itt, most" Lukács Sándor** színművész zenés irodalmi estje a Kossuth étteremben.

29. 13 óra	**Meggyes László festőművész** kiállításának megnyitója a Városi Kórház tanácstermében.
29.	**Cukrászati és hidegkonyhai vásár** az Alföldi étteremben.
30— X. 2.	Háromnapos **árubemutató és vásár** a Szabadság téren.
30. 10 óra	**Az iskolavezetés modellje** címmel pedagógusok tanácskozása a Városi Pártbizottság nagytermében.
30. 13 óra	**Sárközy Erzsébet festő kiállításának** megnyitója a Városi Pártbizottság aulájában.
30. 16 óra	**A Nagykőrösi Konzervgyár fúvószenekarának** előadása a Szabadság téren.
30. 17 óra	A Kossuth Művelődési Központ citerazenekarának műsora a Szabadság téren.
30.	Megemlékezés **Paulovits Károlyról** a Széchenyi úti temetőben.
30.	**Cukrászati bemutató és vásár** a Kossuth étteremben.

OKTÓBER

1. 7 óra	**Ceglédi Ősz futó és tömegsportnap** a CVSE sporttelepen.
1. 9,30 óra	Kossuth Művelődési Központ **néptánc csoportjának** műsora a Szabadság téren.
1. 10 óra	Turai néptánccsoport műsora a Szabadság téren.
1. 11 óra	A nagykőrösi Arany János Művelődési Központ **asszonykórusának és citerazenekarának** műsora a Szabadság téren.
1. 15 óra	A sződligeti KISZ iskola **Country együttesének** műsora a Szabadság téren.
1. 16 óra	Ceglédi Erkel Ferenc Állami Zeneiskola **ifjúsági fúvószenekarának** műsora a Szabadság téren.
1. 18 óra	**Jazz zongoristák fesztiválja** a zeneiskola hangversenytermében.
1. 19,30 óra	**Őszi-téli divatbemutató** a városi Tornacsarnokban.
2. 9 óra	A Kossuth Művelődési Központ **citerazenekarának** műsora a Szabadság téren.
2. 10 óra	**Jurisich Miklós, a kőszegi oroszlán** címmel történelmi bábelőadás a Szabadság téren.
2. 11 óra	**Ceglédberceli fúvószenekar** műsora a Szabadság téren.
2. délelőtt	**Háziasszonyok főzőversenye** a Kossuth étteremben.
2. 19 óra	**Lázadók** címmel a **Rockszínház** előadása a városi Tornacsarnokban.
4. 14 óra	**Az állami személyzeti munka időszerű kédései** címmel előadás MTESZ technika házában.

83 1178 Cny. 10000

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus

Temesvárott 1914 Január 1o.-én, nyomdászcsaládban született. Ez egyben meghatározta egész további életpályáját is. Családja az első világháboru végén Budapestre költözött.

Középiskolai tanulmányait is itt végezte. Első mestere SZINI ZOLTÁN festőművész, rajztanár volt, aki- mint tehetséget- 4 éven át különrajzon ingyen tanitotta.

A középiskola elvégzése után- az akkor oly nagymultu Székesfővárosi " IPARRAJZISKOLA" GRAFIKAI fakultását végezte el 193o-34-ben szinjelesen és kitüntetéssel. Diploma munkáját is itt készitette el.

A már korábban is apja nyomdájában megszerzett szakmai-grafikai és mesterségbeli tudása mellett, még ujabb 4 éven át az esti alakrajzi és művészeti órákat látogatta Vesztróczy Manó és más neves főiskolai tanároknál továbbképeztetve magát.

Tanulmányait most már dolgozva-alkotva folytatta a grafikai művészetek minden ágában bel és külföldön. Közben a sokszorositó grafikában 3 mesterlevelet is megszerzett. Éveken át volt a "Bánsági-grafika" nyomda és könyvkiadó vállalat tervező, sokszorositó grafikus-tipográfusa.

Eredményes grafikai munkásságát, valamint az egyre feljebb ivelő pályáját több országos pályázat, világkiállitás magyar pavillonja, mezőgazdasági muzeum, néhány kiállitás és Milánóban "GRAND-DIPLOMA" kétszeri elnyerése is jelezte.

Később- a háboru alatt- mint hivatásos és képesitett grafikus az "ATTILA NYOMDA RT" müszaki vezetője lett.

A gyakori behivások, valamint a 2. világháboru főiskolai és további tanulmányait megszakitotta.

A felszabadulás után, csakhamar az ország egyik legjobban foglalkoztatott alkalmazó és reklámgrafikát készitő művésze. Több könyvkiadó vállalat,és igen sok./közel loo/ nagyvállalatnak tervezte bel és külföldi szines export prospektusait, katalógusait, könyveit és grafikáit. A TERV és KÖZGAZDASÁGI,-MINERVA Könyvkiadó Vállalatnak jó 2o éven át volt szerződéses grafikusa. A volt RAK "AKADÉMIA" kinevezett topografus előadó tanára.

Ennek ellenére még mindig továbbképezte magát. Igy 1952-ben a MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG KÉPZŐMŰVÉSZEK ÉS IPARMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE által vezetett "BERON-KOREIN" MŰVÉSZETI BONCTAN-ANATÓMIAI tanfolyamot is elvégezte.

Közben több nagy kiállitás társalkotója. Két alkalommal a F.T.I. kiállitásai, amelyeket a Szovjetunióban is bemutattak. Mint grafikus dolgozott az Őszi lakberendezési és őszi vásárban, a BNV-n stb. Önálló kiállitása volt az NSzK-ban és grafikai munkásságának 5o.-éves jubileuma alkalmából.

Több képzőművészeti szakkör, egyesület alapitó és vezetőségi tagja RAK. KBK. FAKK-BHV Magyar Reklámszövetség stb.

Mint szinedző, végezte a TRETYAKOV és ERMITÁZS festményeinek reprózását.

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAP 1959-ben megalakult, amerikai konstruktiv retusmütermének egyik alapitó és törzstagja 1974 nyugdijbameneteléig.

A Művészeti dolgozók /Müdosz/ és jelenleg az Önálló Képző és Iparművészek Szakszervezet tagja 1945-óta. Egyben az ország egyik legjobb konstruktiv retusőre és piktografusa.

A nyomtatásban megjelent munkái sok tizezerre tehető. Könyvei kisebb könyvtárravalót tesznek ki. Néhány grafikai munkáját muzeumaink is őrzik.

Mint korábban a szinek világában- a festészetben- is megtalálta helyét.Mint nyugdijas grafikus 1974-óta rendszeresen vesz részt kiállitásokon. Eddig mintegy 5o alkalommal és sikerrel.

Számtalan kitüntető és elismerő oklevél birtokosa.

Kmety Ferenc
grafikusművész

x 1 Jácint A Bánsági

„Édesanyám"

x 3 op. 76 Bánsági

„Aranykapu"

x 3 op. 164 A. Bauiczej

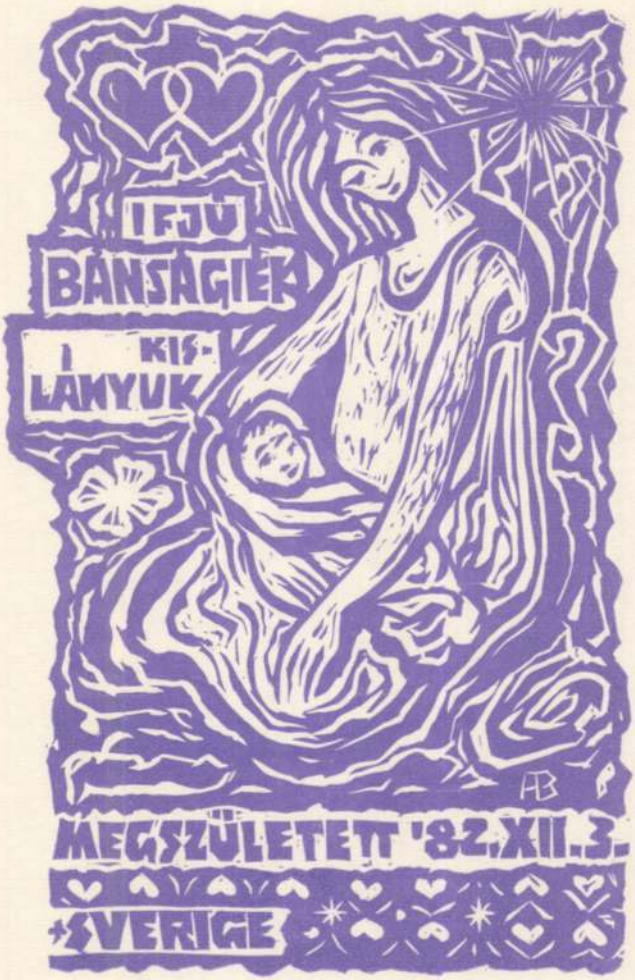

x 3 Op. 142 A Bánsági

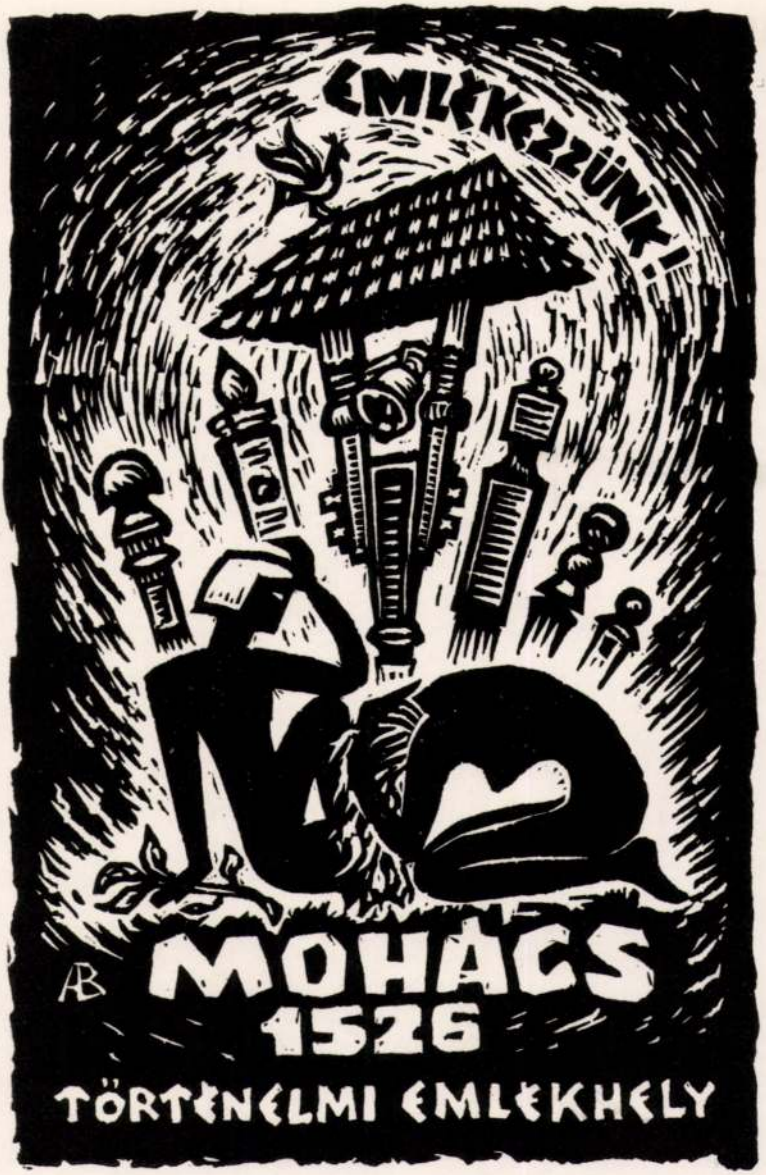

x 3 op. 126 A. Bányai

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus
1096. BUDAPEST IX., SOBIESKI JÁNOS U. 40
Telefon: 339-791

Bp.83.X.8.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MŰVÉSZETTÖRTÉNETI KUTATÓCSOPORT LEXIKON-GYŰJTEMÉNY Dr. Barla Szabó László Művészettörténész

Budapest I.
Úri-u.62 sz.

Hivatkozva a 82 VIII.1o.kelt 462/1982 számra Dr. Marosi Ernő ig.h levelére:

A Ceglédi Ősz 83 alkalmával megrendezésre került X. Országos Kisgrafikai Találkozó és kulturális rendezvénysorozat és annak keretén belül meghirdetett pályázat éa VI. Országos Kisgrafikai kiállitás katalógusát és az ezzel kapcsolatos nyomtatványokat dokumentáció céljára

tisztelettel megküldöm !

Bánsági András

10 db. melléklettel

'83

Bánóczy A

Ceglédi Ősz '83

VI. Országos Kisgrafikai KIÁLLÍTÁS

1983. CEGLÉD

Hatodik

Országos

KISGRAFIKAI

KIÁLLÍTÁS

Ceglédi Ősz '83

HEÖ. MÜVELÖDÉSI KÖZPONT

CEGLÉD

1983. szeptember 25. — október 5.

A VI. ORSZÁGOS KISGRAFIKAI KIÁLLÍTÁS
RENDEZŐ ÉS DÍJADOMÁNYOZÓ SZERVEI:

CEGLÉD VÁROSI TANÁCS V. B. MŰVELŐDÉSÜGYI OSZTÁLYA.
KOSSUTH MŰVELŐDÉSI KÖZPONT.
KISGRAFIKAI BARÁTOK KÖRE

A kiállítást rendezte és a katalógust szerkesztette:

NAGY LÁSZLÓ LÁZÁR

Technikai jelölések:

— C2 rézmetszet
— C3 rézkarc
— C5 foltmaratás
— X1 lapdúc fametszet
— X2 száldúc fametszet
— X3 linómetszet
(2'3 4) stb. színű nyomat

Méretek milliméterben: magasság × alap

A kép,- világnyelv. Minden ember felfoghatja személyes és közösségi üzenetként,-társaloghat egymással az öt világrész egyetemes otthonában élő nagy család, az emberiség. Így szűnik, így csökken magánya, így erősödhet e több milliárdos tábor barátsága,- a kisgrafika közreműködésével nem szakadnak, hanem erősödnek az mebereket, népeket, nemzeteket összekötő szálak. Még valami nagyon lényeges. Az, hogy a kisgrafika mindenki, milliók és milliók személyes birtoka, vagy azzá lehet. Eredményünk, hogy a magyar kisgrafika vállalta ezt a világszolgálatot évtizedekkel ezelőtt, s tartja is a kezdeti intenzitást. Hiányérzetünk a cél,- hogy fokozzuk a tempót. Nemcsak abban a tekintetben, hogy a magyar képírók nagyobb számban érezze át a kisgrafika oly fontos és még közel sem felfedezett küldetését, hanem úgy is, hogy a művek sokszorozása révén ezrek helyett milliókhoz jusson el a magyar kisgrafikai lap, hiszen a kép sűrítésében összefoglalja a természet, a társadalom, a történelem, a gondolkozás fontos magaslatait és eljuttatja a gyönyörködés és az eszmélés szintjén az emberekhez. Az egész világot, a kultúrát. Még nem ismertük fel teljesen a kisgrafika óriási és csak részben gyakorolt közművelődési szerepét. Az önművelés, a köznevelés, a nemzeti kutúra uj fundamentuma lehetne megfelelő leleménnyel és a szervezés erősítésével. Népünk igénye, kulturális mohósága adott, ezer grafikusunk is feladatra vár, csak valahol, most, valakiknek, inditani kell tiszta képzelet, megújult képi gondolkodás alapján a közös alkotást. Íme a program: ezer magyar rajzművész milliós közönségének szerkessze meg folyamatos állandósággal az újuló világ bő forrásai alapján felismeréseit, s ha így végzi küldetését,- az az emeberi világ bővítését is jelenti a rajzírás eszközeivel. Mindaz öröm és teljesitmény, hogy Cegléd városa rendre vállalja az országos kisgrafikai kiállítások rendezését, összegyűjti a termést és honorálja lehetőségei szerint, mindazonáltal a Művészeti Alap és a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetségének támogatásával növelni lehetne, kellene a távlatokat. Minden adott,- a sugárzó és fogadó energia is, csak a társadalmi felismerés szükséges ahhoz, hogy hiánytalánná váljon a horizont.

A kérdés az, hogy mit tesz ezért az idei seregszemle? Először is adott a törzsgárda. Két évvel ezelőtt is, jelenleg szintén új metszeteit küldte el az ország minden részéből huszonhárom alkotó. Nem kevés a létszám, lehetne több is, de állandó,- s ez lényeges mozzanat. Másrészt biztosított a minőség, kialakult a magyar kisgrafika képi anyanyelve. Természetesen ez a nyelvezet bővíthető és bővítendő új hajtásokkal, de létezik. Létezik nemzetközi rangon, internacionális fontossággal, szemé-

lyes, népi, nemzeti, egyetemes eszméket hordozva, elemezve, közvetítve. Az idén főszerephez jutott a virág, a növényi szépség, a flóra dús békéje, számtalan árnyalata, kimeríthetetlen formagazdagsága. A virág csöndje, halk esztétikuma külső belső környezetünk, emberségünk egyik tanítója, ezt a tényt, ezt a felhasználandó energiát ismerteti fel velünk a ceglédi tárlat. Azt, hogy a virág személytelen barátunk, megnyugvást kelt, oldja az árvaságot,-szelidebbé nevel. Észrevétlenül, tapintatosan. Ez a tematika természetesen nem kizárólagosság, most is az eszmények tág határát érzékelhetjük Stettner Béla, Nagy László Lázár, M. Kiss József, Tavaszy Noémi, Fery Antal, Kőnig Róbert, Kékesi László, Csúrgói Máté Lajos révén. Más emberek más stílusok, de ugyanazon ügy fáradhatatlan szellem', rajzi ügyeletesei. Új hajtás, termő árnyalat Várkonyi Károly, Király Lás.·ló, Szánthó Imre, Kiss Terézia munkássága. Hiányoznak Kopasz Márta, Kőhegyi Gyula, és mások metszetei, s holnapra marad a tovább nem halasztható feladat. Az, hogy Cegléd városa maradjon a kisgrafika országos méretű gondozója egyre inkább nemzetközi méretek között a biennálé rangján.

Losonci Miklós

Díjazottak:

Stettner Béla

*

Kékesi László

König Róbert

Nagy László Lázár

*

CSÚRGÓI MÁTÉ LAJOS

FERY ANTAL

KÉKESI LÁSZLÓ

KIRÁLY LÁSZLÓ

MOSKÁL TIBOR

NAGY LÁSZLÓ LÁZÁR

STETTNER BÉLA

EX LIBRIS

ALMA PETZ

VÁRKONYI KÁROLY

KATALÓGUS

KIS GRAFIKA, EX LIBRIS

BAKACSI LAJOS

Pf. 1983. Bakacsi L.
X3 2 100x70

Nőnapi köszöntésül
X3 92x92

A szegedi Klauzál Gábor Reálgimnázium 1933-ban végzett tanulóinak 50 éves találkozójára 1983.
X3 100x83

Boldizsár Istvánnak gyógyulást kíván B. L.
X3 95x90

Köszöntjük a pedagógusnapon
X3 100x90

BANSÁGI ANDOR

Édesanyám
X3 85x70

Nárcisz
X1 170x80

In memorian Egry József 1883—100—1983
X3 140x85

Ifjú Bánságiék-kislányuk megszületett '82. XII. 3.
X3 125x80

Emlékezzünk! Mohács, 1526. történelmi emlékhely
X3 150x100

CSURGÓI MÁTÉ LAJOS

Pipacsok
C3 (színes) 150x100

Rózsák I.
C3 (színes) 150x100

Rózsák II.
C3 (színes) 150x100

Áldás és Békesség
C3 80x180

Sellő
C3 130x80

DANIEL VIKTOR

Andrea-Tátrayék-György örömmel jelentik, hogy megszületett Barbara (Esztergom)
C3/C5 90x58

Ex libris Réthy Júlia
C3 110x57

Vitárius Mihály Ex libris
C3/C5 110x58

Ex libris Erzsók (nov. 19.)
C3 80x45
Boldog Újévet kíván Dorogi Márton
C3 75x78

FERY ANTAL

Klinga Margit-ex libris
X2 63x62
Ex libris Döbrösy Csaba
X2 95x60
Ex libris Dr. Láng Péter Zsolt
X2/2 98x60
Ex libris Boros Edit
X2/2 92x60
Rózsák (dísztávirat)
X2/2 130x85
Rózsa (dísztávirat)
X2/2 110x86

GULICSKA LŐRINC

Ex libris Gulicskáné Varga Ilona
X3 125x65
Ex libris Gulicskáné Varga Ilona
X3 110x70
Szeretettel a nemzetközi nőnap alkalmából
X3 125x70

KÉKESI LÁSZLÓ

Icu könyvek
X3 72x65
In Memoriam Fekete István 1900—1970 Boros Edit könyve
X3 110x85
Ex libris Petrovics Sándorné,
X3 85x65
Carpediem, ex libris Dr. Molitorisz Pál
X3 112x58

KISS TERÉZIA

Ibolya bütykös üvegkancsóban
C3 150x110
Ex libris-20 éves házassági évfordulóra dr. Gombosék
C3 85x120
Nő a varrásával
C3 150x195

KIRÁLY LÁSZLÓ

Ex libris Póta Anikó
C3 C5 93x70
Ex libris Nagy Lászlóné Piroska
X2 80x35
Ex libris Határ Ilona
X2 67x90

Pf. '83 Família Király
X2 120x75
Ex libris Király László
X2 62x50
Ex libris Király László
X3 150x110
Országos KBK találkozó Cegléd, 1983.
X2 102x70

KÖNIG RÓBERT

Virágének
X3 146x125
Méh virágokkal
X3 70x60
Virág I.
X1 86x66
Virág II. (Flower)
X1 102x60
Kővirágok között
X3 205x195

LÁSZLÓ ANNA

Ex libris Tóth Zoltán
C3 102x75
A Happy New Year 1981-Dr. Katrin Demény Szeged
C3 93x83
Ex botanicis Alma Petz
C3 107x60
In memoriam Diskay
C3 83x63
Virágok
C3 138x98

MESKO ANNA — PÓKA GYÖRGY

Kerekes Magda ex libris
X6 75x55
Ex libris Klári
X6 52x58
Ex libris Fazekas Lószló
X6 90x46
Gombos Lajos Könyve
X6 75x49
Ex libris Hajnal
X6 55x47

M. KISS JÓZSEF

Ex libris Vértes Miklós
X3 98x62
Ex libris Dr. Vida Klára
X3 98x68
Szászné Mara Könyve (F. J. Haydn)
X3 128x98
Dr. Boros Edit könyve (Csehov)
X3 145x98

Dutkay Dénes könyve (Németh László)
X3 120x79

Exlibris Turóczy Rozália
X3 130x75

Ex libris Gaál Judit
X3 136x75

MOSKÁL TIBOR

Novacsek Dagmar-ex libris
X2 2 79x66

Dr. Tardos Mária-ex libris
X2 75x55

Erzsók könyve
X2 76x66

Elekes Vencel-ex libris
X2 73x63

In memoriam Szabó Lőrinc-ex libris
X2 3 110x35

Dr. Olasz Éva-ex libris (Domina fac ut videam)
C3 75x68

Virágok (Dáliák)
C3 (színes) 170x140

NAGY LASZLÓ LÁZÁR

Ex libris Tóth Imréné
X2 95x48

Ex libris Határ Ilona
X2 92x51

Ex libris Hegedűs Ibolya
X2 90x63

Pécs-IX. Treffen der Kleingrafiker von Ungarn 3-4. jul. 1982.-Ex libris Alma Petz
X2 92x52

IX. Országos KBK Találkozó ex libris Nagy Piroska
X2 70x60

Ex libris Szilágyi Magdolna
X2 (Op. 408) 85x68

Ex libris Szilágyi Magdolna
X2 (Op. 412) 76x57

Ex libris Szilágyi Magdolna
X2 (Op. 409) 85x70

Ex libris Határ Ilona
X2,2 108x48

Emléklap Losonci Miklóstól
X2 85x56

STETTNER BÉLA

Boldog újévet kíván Dr. Várhidy Ferenc '82
X3/2 90x37

Ex libris Leveszy Erzsébet
X3 82x53
Ex libris Dr. Tari Ernő
X3 68x55
Erzsébet könyve
X3/3 74x50
MCMLXXVI Vivat vicepraeses! — Dr. Illyés Sándor László 70. születésnapjára a KBK — Budapest 1976. III. 3.
X3/2 100x47
Ex libris Gyulai László
X3/2 70x88
Jászberényi kiállításom emlékére 1982.
X3/2 100x44
Ex libris Turóczy Rozália
X3 94x46
Ex libris Petrovics Sándor
X3/2 70x60
Emberpár
X3/2 122x58

SZÁNTHÓ IMRE

Őszi csokor
X3 170x170
Ünnep
X3 130x80

VÁRKONYI KÁROLY

Ex libris Kardos József
X2 100x65
Ex libris Dr. Lehmann Antal
X2 122x65
Ez libris Dr. Lehmann Antal
X2 122x65
Ex libris Bujdosó Mária
X2 92x48
Ex libris-Ajka, városi könyvtár
X2 88x52
Lenkey István és Semsey Klára Könyve
X2 58x38
Ex libris Alma Petz
X2 100x70
Domokos Zsigmond
X2 65x85
Sok szeretettel Sólyomné Edit
X2 93x65
Debreceni diákéveim emlékére — 50 — ex libris B. G. Lippoczy
X2 98x60
Ex libris Alma Petz (Herbst Lave Fall.)
X2 102x74

VENCZEL ANGYALKA

Bogáncs
C3 195x66

TAVASZY NOÉMI

Ex libris Losonci Miklós
X3/2 95x55
Ex libris Tompos Margit
X3/2 103x60
Ex libris Elekes Vencel
X3 85x94
Ex libris Városi gyermekkönyvtár
Tapolca (Sol lucet omnibus)
X3/2 108x74
Buék 1980-Molnár Mátyások
X3 175x80
Buék Margit
X3 175x80

SÓLYOM SÁNDOR

Ex libris Boda Sándor
X3 100x60
Andreáé
X3 95x30
Ex libris Dr. Szíj Rezső
X3 110x52

TÓTH RÓZSA

Ex libris N. Piroska
X3/2 103x45
Ex libris Dr. Horváth Mária
X3/2 102x45
X3/2 102x45
Ex libris Erika Dániel
X3/2 102x45
Vedres Eszter könyveiből
Ex libris Gábor Dénes
X3 118x73

TROJAN MARIAN JOZSEF

Ex libris Trojan Tünde
X6 90x60
Ex libris Caroline Pietjouw
X6 90x60
Ex libris Trojan Márta
X6 70x39
Ex libris Puha Judit
X6 80x40
Ex libris Trojan Márti
X6 90x70
Ex libris Nagy Rozália
X6 90x70

83. 1120 Pest megyei Nyomda ceglédi telepe — 500

Felelős kiadó: Szabó Alfréd

Műtermemben, munkakörben.

Bp. 1984 Január

Bánságy András

BÁNSÁGI ANDRÁS
grafikus
1096. BUDAPEST IX., SOBIESKI JÁNOS U. 40
Telefon: 339-791

Bpest, 84. VIII. 2o.

DR. BARLA SZABÓ LÁSZLÓ
művészettörténész

Budapest
Uri-u. 62

Meghivtak a XX. Internationaler Exlibris /FISAE/ Kongresszusra és világkiállitásra, amelyen személyesen is résztveszek Weimarban.

A beküldési határidő 1984 Április 15 volt. Igy beküldtem 57 exlibrist ill. kisgrafikámat, amelyből 32-t a világkiállitásra elfogadtak és visszaigazoltak.

Miután ez évben nékem több jubileumi esemény érint, A 7o éves évfordulóm, a Bánsági nyomdászdinasztia 13o. éve, amelynek egyik tagja Bánsági András grafikusmüvész, továbbá a KBK 25. éves fennállásának jubileuma, amelynek ugyancsak egyik alapitótagja vagyok. Ezen alkalmakból megjelentették immár IV. exlibris és kisgrafikai mappámat német-magyar nyelven. Az egész világkiállitást és kongresszust Schiller születésének 225. évfordulója tiszteletére rendezik meg.
Ugyancsak most van Kiskunmajsán nagyszabásu közös kiállitásunk 5-nek a nagy rendezvénysorozatban beillesztve, amelyet a TV. Aug.15.-én a 22.45 órai hiradóban és szépen méltatott és bemutatott.

Az 5 hónapos betegségemből felgyógyulva, ismét töretlenül alkotok és sok rendezvényen, kiállitásokon vettem részt, amit idő hiányában még nem tudtam megküldeni, de Weimarból való visszatértemkor ezeket is pótlólag megküldöm.

Mellékelve: 3 drb. kiadvány

Tisztelettel:
Bánsági

BÁNSÁGI ANDRÁS

MOHÁCS
15
26
EMLÉKEZZÜNK!

IN MEMORIAM
1883
1983
EGRY JÓZSEF

Bánsági András a mai magyar kisgrafika ezermestere, a Bánsági–dinasztia képzőművésszé emelkedett képviselője, hiszen ősei nyomdászok. 1914-ben született Temesváron, első mestere Szini Zoltán festőművész volt, 1934-ben kapta meg kitüntetéses diplomáját a budapesti Iparrajziskolában. Jellemző felkészültségére, szinvonalának magas egyenletességére, hogy Milánóban kétszer kapta meg a Grand diplomát. A képzőművészet mindenese. Nemcsak szobrokat mintázott, képeket festett, többezer reklámgrafika, ex libris, illusztráció, embléma tervezője, kivitelezője. Műveit bemutatták az ország számtalan városában és önálló kiállítása nyilt az NSZK-ban. Idén, 1984-ben részt vesz a Weimari Ex libris nemzetközi seregszemlén külön mappával. Mestere műfajának, hiánytalan tudással műveli a kisgrafika minden ágazatát, – nincsenek problémái, csak megoldásai. Sokezer lapja a magyar táj és történelem képi enciklopédiája, vizuális szótára. Egy–egy ábrája, rajza, emblémája e több időből, térből szerveződő valóság megannyi grafikai térképjele. A felhalmozódott tudati, természeti, társadalmi, történelmi környezet csak részben válik képzőművészeti kategóriává. Bánsági András hivatása éppen abban áll, hogy a nem láttamozott látványkincset tárja föl, emlékeket, eszméket, süllyedő értékeket egy–egy rajzi jellel, gesztussal, vonaltöredékkel. Szellemi őrhelyén ezt a szolgálatot végzi fáradhatatlanul immár öt évtized termő folyamatával. Ezeket az észrevétlen öblöket szállja meg grafikáival, melyek várakoznak megörökítésre időből, térből. Fontosak ezek a törmelékek, töredékek, hiszen életünk egyetemessége csak ezen nyomokból deríthető fel,– gondolat, eszme, jövő a kép ösvényén. Diderot és D' Alambert a francia enciklopédia szerzői voltak, műfajuk az irodalom, – Bánsági András a képes magyar nagyszótár egyik szerzője, aki a rajz közmegegyezéses jeleivel végzi munkáját a valóság fontos öbleinek, fészkeinek, állomásainak feltárásában. Maeterlinck könyve jelzi, hogy a hangyák szorgalma eredményezi fennmaradásukat. Bánsági András mérhetetlen szorgalma, odaadása tehetségének része, –rejtett és alapos téglahordás, vakolás ahhoz az épülethez, mely a holnap. Ő ezzel a fárdhatatlansággal testesíti küldetését, éri el eredményeit, vállal fontos szolgálatot a magyar művelődéstörténetben. Precízen, pontosan, ábráinak, lapjainak egymásra épülő összeadandóival pergeti a rajz rokkáján csöndes látomásait. A képzőművészet, a magyar grafika közkatonája Ő, aki metszeteit főtiszti fontossággal és szinvovallal

végzi mintegy igazolva Petőfi Sándor nagy költői kinyilatkoztatását:

„Tiszteljétek a közkatonákat.
Nagyobbak ők, mint a hadvezérek."

Ez a mély és igazságos tisztelet övezi Bánsági András grafikai életművét, mely érték és szolgálat.

Losonci Miklós

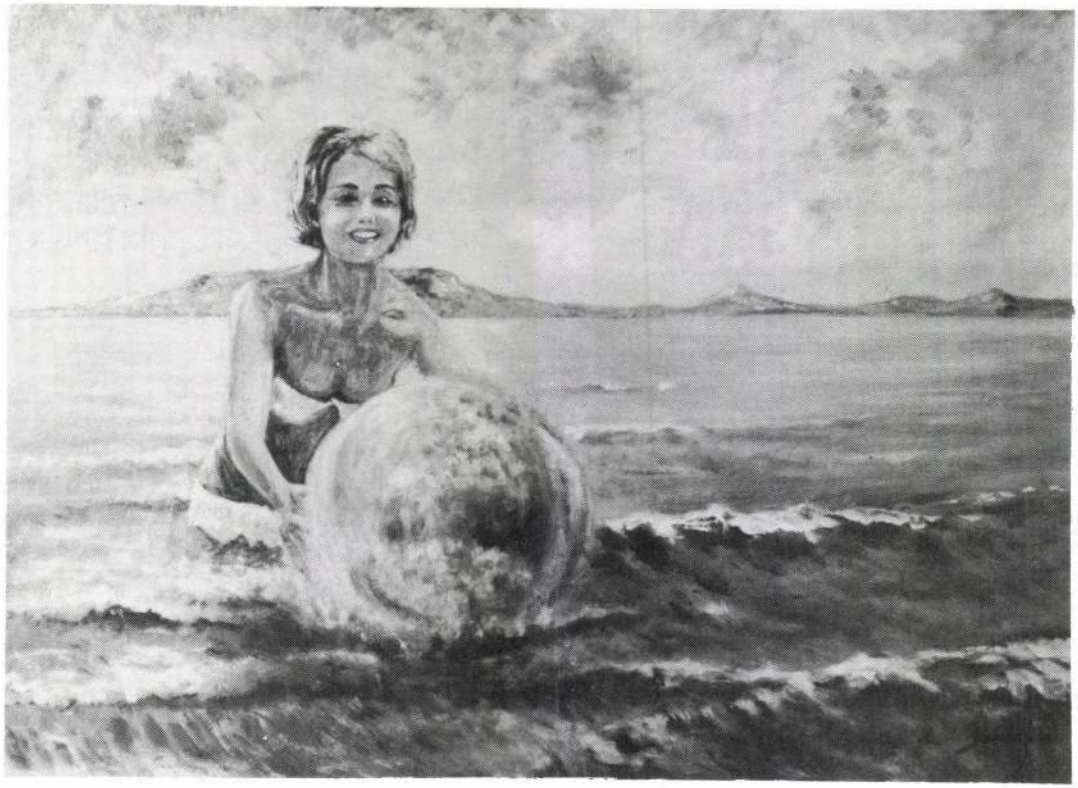

Lányom

Андраш Баншаги является важным образом венгерской графики. Он родился в 1914 году в городе Тэмесоара и получил диплом в 1934 году в Будапеште на курсах чертежников. Как признание равномерности в его рабоиах, он уже два раза был награжден на международных выставках в Милано. Его гроизведения были выставлены во многих венгерских городаж и за границей тоже. У него собственная выставка в ФРТ. Он отли но действует не только в области всех жанров графики, он и выдающийся живописец, который изображает красивые венгерские пейзали и важные события и представителей венгерской истории.

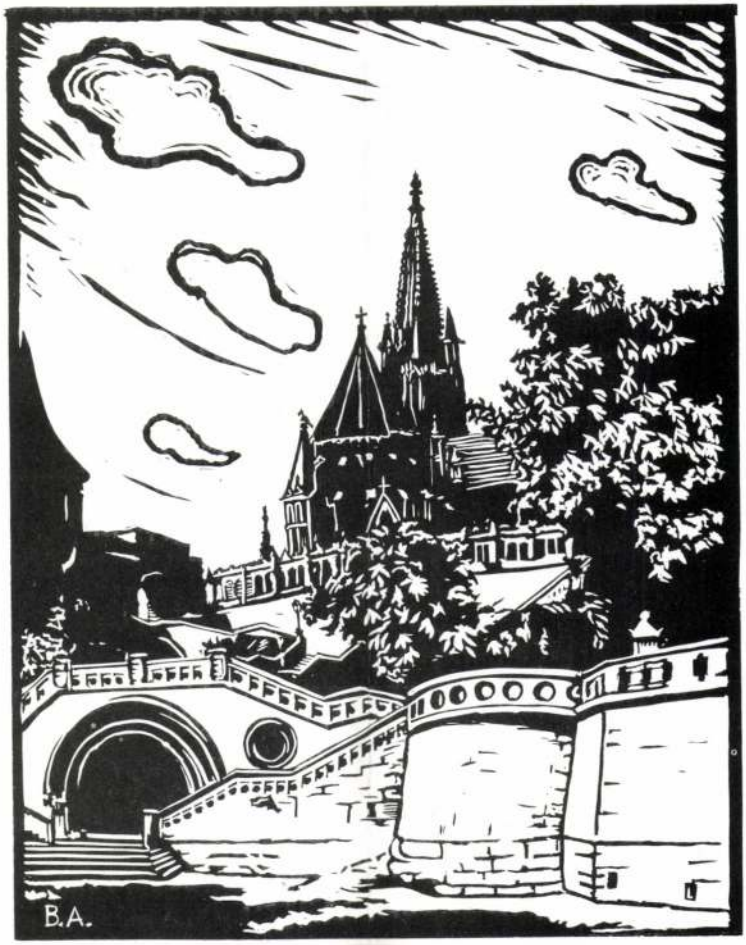

Halászbástya

András Bánsági is an important figure of today s Hungarian graphic art, he was born in Temesvár in 1914 and got his diploma in 1934 in the Budapest School of Industrial Graphics. Due to his works of art he has got international awards two times in Milano. His works were presented in many Hungarian towns and abroad, too.
He had an individual exposition in the Federal Republic of Germany. Ha makes with an equal ambition not only all sort of graphics but he is a good painter, too. Who has eternized the nice places, important events, great personalities of Hungarian landscape nad history on the bsis of a united mental and picture system.

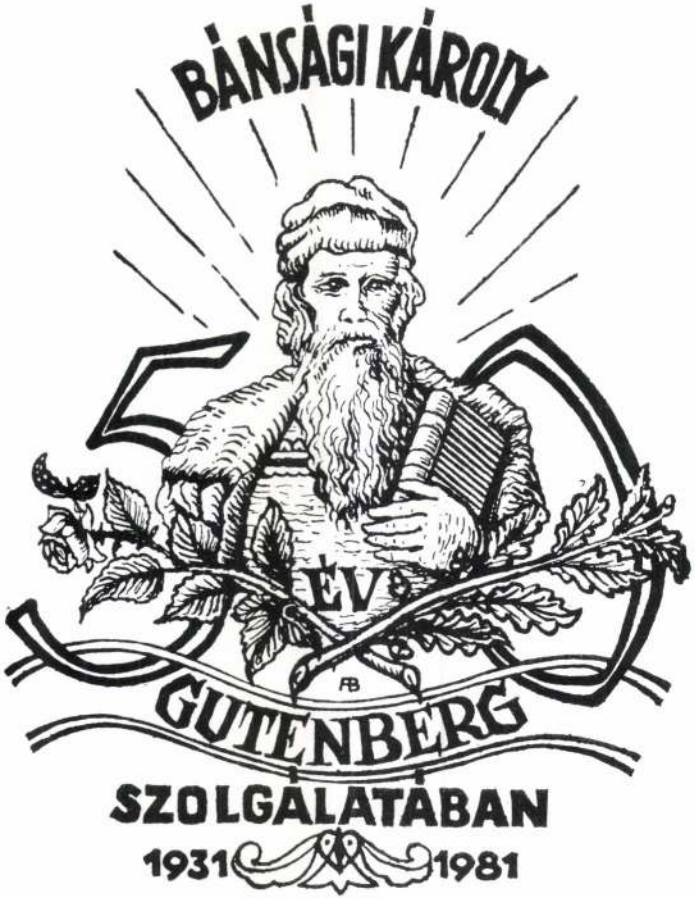

András Bánsági ist der anerkannteste Gestalt der ungarischen Graphik. Er ist im Jahre 1914 in Temesvár geboren, und er hat im Jahre 1934 Diplom in Budapester Gewerbe–Zeichenschule bekommen. Zweimal wurden seine künstlerischen Tätigkeit mit internationaler Anerkannung in Milano anerkannt. Seine Graphike wurden im In– und Ausland ausgestellt, so in der BRD. Er ist nicht nur ein vielseiter Graphiker, sondern auch ein berühmter Maler, der sein künstlerischen Erschaffung von einer auserordentlichen Vielseitigkeit zeugt. Sehr bedeutend sind auch seine Porträts und seine Landschaftsbilder.

Hortobágyi puszták fia

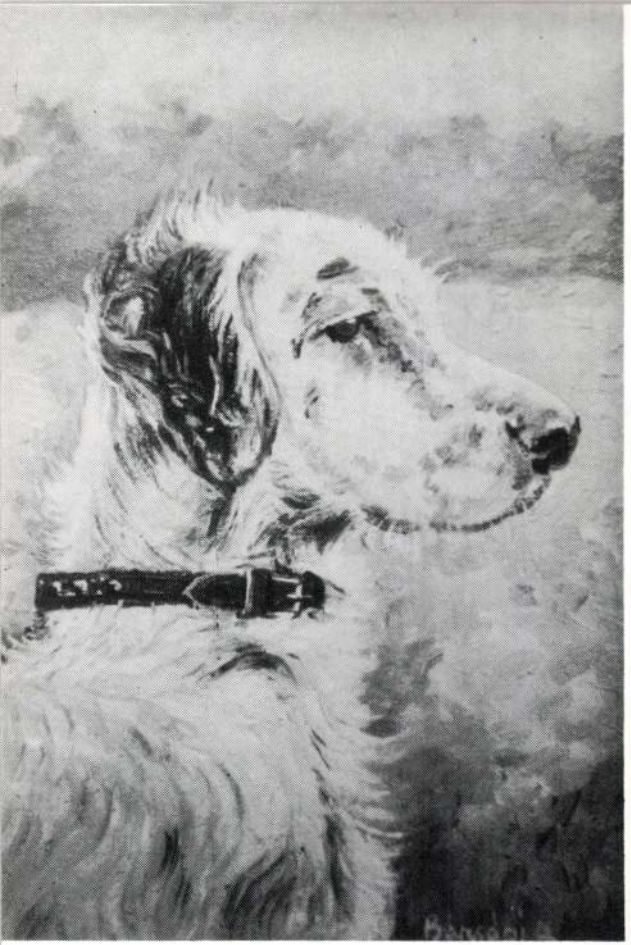

A barátunk

Virágzó fák

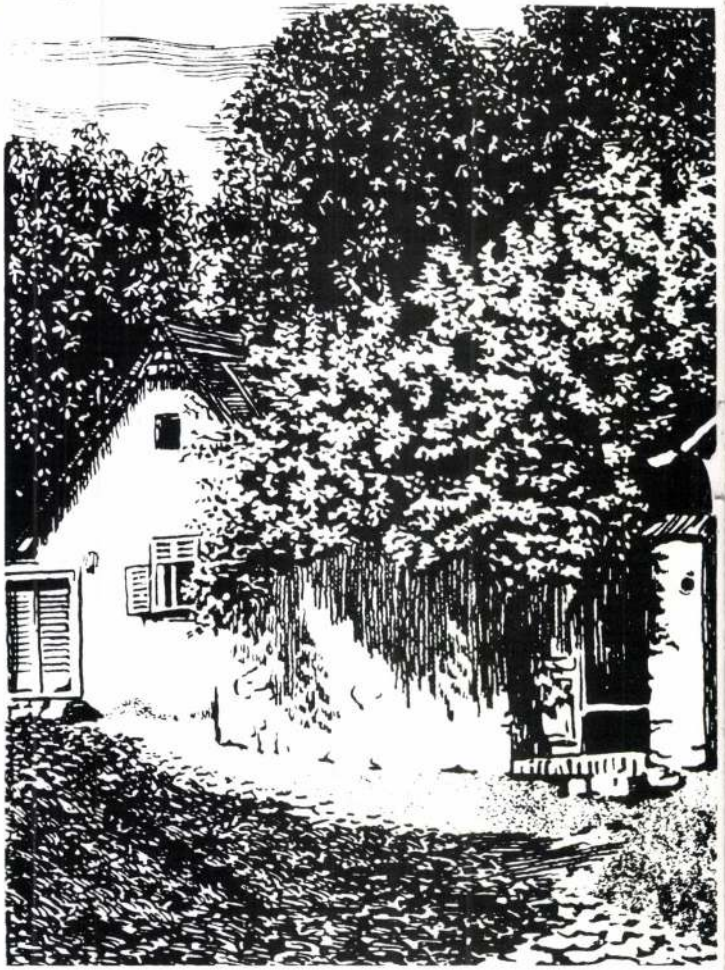

Felelős kiadó: Jonathán Mgtsz elnöke
Dr. Vedres Ferenc
Készült a Mogürt rotaüzemében
Felelős vezető: Csábi Gyula
84/452

Hivogat a holdi síp,
dalol a fény,
csillag evez a nád hegyén,
fa levelén –

(Weöres Sándor)

MEGHÍVÓ

A nagyszabású eseménysorozatot a TV 1984. VIII. 15-én 22 45 Híradóban szépen méltatta és bemutatta

HAZAI TÁJAK, NÉPEK BARÁTSÁGA

című kiállításokra, rendezvényekre, gasztronómiai napokra, sport vetélkedőkre

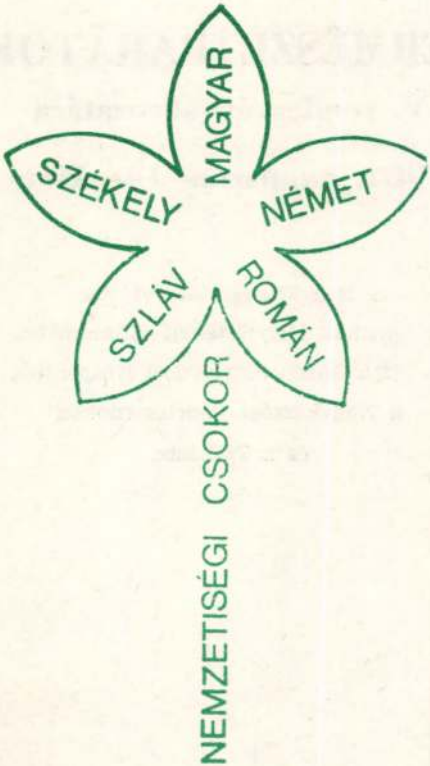

Szeretettel meghívjuk Önt, családját, barátait
hazánk felszabadulásának 40. évfordulója,
az Alkotmány és az Új-kenyér ünnepek alkalmából
a

TERMÉSZETBARÁTOK

V. rendezvénysorozatára

1984. augusztus 14—19-ig

a Nagyközségi könyvtárba,
a Jonathán Helytörténeti Múzeumába,
az „Ifjú Gárda Művelődési Központba,
a Nagyközségi Sportcsarnokba
és a Tájházba

KIÁLLÍTÁSOK

Nagyközségi Könyvtár

1. Hazai Szőlő és gyümölcstermesztés „EX LIBRIS" kiállítás
2. Könyvkiállítás, könyvvásár
3. Virág kompozíciók

Jonathán Helytörténeti Múzeum

1. Állandó helytörténeti kiállítás
2. Konecsni György munkásságáról bemutató
3. Járitz Józsa festőművésznő alkotásai
4. Gaál Miklós néprajzi és pipa gyűjteményének kiállítása

Művelődési Központ

BÉKÉS MEGYE ÉLŐ NÉPMŰVÉSZETE

1. Békés megye régi műemlékei (fotó)
2. Népi bútorok és textilek
3. Szőttesek, himzések, fafaragások
4. Körösfő és Gyimes között:

   Sági István fotóművész kiállítása
5. Román és Székely népművészet
6. Virágvásár
7. **Fehér Pálné** népi cukrász bemutatója
8. Előnyomott mintadarabok és fonalminták árusítása

Sportcsarnok

1. **Jancsek Antal** festőművész
2. **Koch Piroska** festőművésznő
3. **Jancsek Adrienn** festőművész

   Hazai és külföldi tájfestmények, csendélet és portré kiállításai
4. **Járitz Józsa** portré festményei
5. **Bánsági András** grafikai tárlata
6. **Domokos Béla** szobrászművész alkotásainak bemutatója

+ festményei akvarellek

22 festmény 12 nagy grafika mel-lett.

Jonathán MGTSZ Tájház

1. Tájház eredeti berendezése
2. **Dr. Bulyovszky Gyula** és családja által adományozott festett bútorok (1858—1881-ből)
3. **Járitz Józsa** festményei
4. Régi használati eszközök **Fodor Ferenc** gyűjtése

A Tájházban augusztus 14—19-ig du. 15 órától a kemencében lángossütés, melyhez mindenkinek jó étvágyat kívánunk

Kiállítások nyitva: augusztus 14—26-ig reggel 8.30-tól 19-ig

Az összes kiállítások megtekintésére a belépődíj: **10,—Ft**

Kiállító szervek és kiállítók

Természetbarát Klub Kiskunmajsa

Békés megye amatőr népművészeti szakkörei

Munkácsy Mihály Múzeum	Békéscsaba
Művelődési Központ	Békéscsaba
Mezőgazdasági Múzeum	Budapest
Vörös Október MGTSZ	Kiskunhalas
Jonathán MGTSZ	Kiskunmajsa
Bánsági András grafikus	Budapest
Domokos Béla szobrászművész	Budapest
Jancsek Adrienn festőművész	Budapest
Jancsek Antal festőművész	Budapest
Járitz Józsa festőművész	Budapest
Koch Piroska festőművész	Budapest
Ságí István fotóművész	Budapest
Hollóné Süli Irén virágkötő mester	Kiskunmajsa
Váradi Pálné kertész	Kiskunmajsa
Fehér Pálné népi cukrász	Kiskunmajsa

Megnyitók, programok

Augusztus 14-én, kedden du. 15.30-tól

TÉRZENE

Fellép a Kiskunhalasi MÁV zenekar

16.30 órakor **a Jonathán Helytörténeti Múzeumában**

GAÁL MIKLÓS néprajz és pipagyűjteményének megnyitója

Megnyitja: BODOR GÉZA néprajzos

17.20 órakor **a Művelődési Központban**

BÉKÉS MEGYE ÉLŐ NÉPMŰVÉSZETE
című kiállítás megnyitója

Megnyitja: DR. HOFFMANN TAMÁS
a Néprajzi Múzeum főigazgatója

KÖRÖSFŐ és GYIMES között
kiállítás

Megnyitja: HALÁSZ PÉTER
a „Honismeret" főszerkesztője

18.20 órakor a **Sportcsarnokban**

HAZAI TÁJAK, NÉPEK BARÁTSÁGA

című képzőművészeti kiállítás megnyitója

Megnyitja: DR. LOSONCI MIKLÓS művészettörténész

20 órakor filmbemutató NEMZETISÉGIEK ÉLETÉBŐL

és egy ROMÁN film

A megnyitókon közreműködik:

KÓKA ROZÁLIA és a MENTA együttes

Gasztronómiai napok megnyitója

20.30 órakor a **Kanizsa Sörözőben**

ROMÁN ételeket kínál

KURUCZ ANTAL aranyérmes mesterszakács,
az olimpiák szakácsa

Az ételek megrendelése előjegyzés alapján történik
a söröző vezetőjénél

Augusztus 15, szerdán de. 10 órakor
köszöntjük a 30 éve alakult Népkönyvtárat
és a 20 éve jelenlegi helyén megnyílt

NAGYKÖZSÉGI KÖNYVTÁRAT

Szőlő és bor az exlibriseken Dr. Lipóczy Norbert gyűjteménye

EX LIBRIS kiállítás megnyitója

Megnyitja: DR. SZABÓ LÓRÁND
a Mezőgazdasági Múzeum főigazgatója

Ünnepi beszédet mond: ZVARA PÁL
a Magyar Könyvtárosok Egyesülete
Bács-Kiskun megyei Szervezetének elnöke

Közreműködik: **Kóka Rozália** a népművészet mestere
és a **„MENTA"** együttes

Szerdán 16 órakor meseműsor a Művelődési Központnál

Román és Székely népmesék

„Kicsi Kígyó Királyfi" címmel

KÓKA ROZÁLIA és a „MENTHA" együttes közreműködésével

Belépődíj: **5,— Ft**

19.30 órakor a Színházteremben

az **ÉRDI BUKOVINAI SZÉKELY NÉPDALKÖR**

ünnepi műsora

Belépődíj: **10,— Ft**

20.30 órakor a Kanizsa Sörözőben

SZÉKELY ételkülönlegességek

Mesterszakács: LEHŐCZ JÁNOS aranyérmes

16, csütörtök du. 17 órakor

a bodoglári **„Búzavirág"** együtteseinek bemutatója

18.30 órakor **Csólyospálos citerazenekara** mutatkozik be

a Szökőkút színpadon

20 órakor a moziban országos első bemutató

„DALIÁS IDŐK" címmel

a híradó helyett BÉKÉSI KISTÜKÖR

és KÖRÖS VIDÉKE kisfilmek bemutatója

Műsor után 21.30-tól „ANKÉT" a film rendezőivel

Kanizsában MAGYAR ételkülönlegességek kínálata

Mesterszakács: MÉSZÁROS JÓZSEF aranyérmes

17, péntek du. 19.30 órakor

a TÓTKOMLÓSI Néptáncegyüttes vendégjátéka

a színházteremben (Művelődési Központ)

Műsor: Szlovák táncok, Polka, Cifer, Leánytánc,
Tótkomlósi lakodalmas, Cigánytánc,
Pusztafalusi csárdás

Az együttes vezetője: TEJSI MIHÁLY

Koreográfus: Istvánné Racskó Anna

Belépődíj: **20,— Ft**

Gyermekeknek: **6,— Ft**

A Kanizsa sörözőben SZLOVÁK ételeket kínál

VIRÁG MIKLÓSNÉ kiváló szakács

18, szombat délelőtt

Szovjet katonai zenekar műsora

du. 17.30 órakor az **NDK Lommatzi és a Kiskunmajsai tanulók zenekarának hangversenye**

a Szökőkút színpadon

Zenekarvezető: FIRKÓ JÁNOS

A moziban este 8 órakor híradó helyett

a SZARVASI ARBORÉTUM kerül bemutatásra

Kanizsában OROSZ konyhaművészet

Mesterszakácsok: MÉSZÁROS JÓZSEF

és LEHŐCZ JÁNOS aranyérmes szakácsok

19, vasárnap délután 16 órakor

ZENEKAROK műsora a Szökőkút színpadon

17 órakor a **rendezvénysorozatok zárása**

a Művelődési Központ előtt

Záróbeszédet mond: DR. SZABÓ ATTILA
a Megyei Tanács Művelődési Osztály Vezetője

17.20 órakor **árverés, tombola**

19.30 órakor a Színházteremben

„BALASSY TÁNCEGYÜTTES" fellépése

Aranykoszorús, Kiváló Együttes Békéscsabáról

Műsoron:

Békés megye MAGYAR és NEMZETISÉGI táncai

Művészeti vezető: BORN MIKLÓS koreográfus

Zenekarvezető: TÓTH ISTVÁN

Belépődíj: 20,— Ft

Gyermekeknek 6,— Ft

21 órától **TÁNCHÁZ** diszkó a Művelődési Központ előtt

A Kanizsában OLASZ ételkülönlegességek kínálata

Mesterszakács: KURUCZ ANTAL aranyérmes
az olimpiák szakácsa

Előjegyzés a Kanizsa Söröző vezetőjénél

„Indulj Göncöl, csengős rúddal,
szérűmön ó-év, kertemen új nyár
sok kicsi vendégem megüli a csoda-fát,
tükröm sugarából fakad a kéklő hajnali zápor,
átbilleg a tornyaimon
át meg át, meg át

(Weöres Sándor)

Augusztus 18—19-i külön programok

Augusztus 19, vasárnap délelőtt 10 órakor

TERMÁLFÜRDŐ megnyitója

Műsort ad az NDK Lommatzi és a Kiskunmajsai tanulók zenekara

A TERMÁLFÜRDŐ egy felnőtt medencével indítja üzemelését a lakosság szolgálatára A nap folyamán autóbuszok közlekednek a belterület és a fürdő között. Étel és ital szolgáltatás biztosított a községben és a fürdő területén.

Mindenkit tisztelettel vár

a Jonathán MGTSZ vezetősége

„Bandukolni, harangolni, lovagolni
a homokkal, a kövekkel,
jön az éjszaka vándorolni, jön a reggel
nap—hold—csillag kóborolni

(Weöres Sándor)

BÁCS-KISKUN MEGYEI TERMÉSZET-JÁRÓ TALÁLKOZÓ PROGRAMJA

17, péntek estig beérkezés a táborba

20 órakor étkezés, elszállásolás
Táborhely: SPORTPÁLYA KISKUNMAJSA

18, szombat délelőtt 10 órakor **MEGNYITÓ**
Megnyitja: LÉVAI PÉTER a Megyei Természetbarát Szövetség elnöke

11 órától ismerkedés a várossal

13 órakor **ebéd**

14 órától túra BODOGLÁR ősgalagonyás természetvédelmi területére

20 órától **vacsora** a Jonathán MGTSZ pihenőparkjában. A vacsorát főzőverseny keretében a benezett csapatok készítik.

21 órakor **eredményhirdetés**

23 órakor **takarodó**

A rendezvényen közreműködnek a Csólyospálosi és Bodoglári citerazenekarok.

19, vasárnap 7 órakor **zenés ébresztő**

8 órakor **reggeli** önellátással

9 órakor **futóverseny a fürdőig**

10 órakor **részvétel a megnyitón,** fürdés, szabadtéri **játékok**

15 órakor az érkezéskor kiosztott **szellemi totó eredményhirdetése**

16 órakor **táborzárás, táborbontás**

17 órakor **részvétel a rendezvénysorozat záróünnepségén**

A táborozási helyet 19-én éjjelre is biztosítjuk.

Étkezési lehetőség a tábornál és a község területén biztosított.

A rendezvénysorozat ideje alatt 14—19-ig

Népművészetivásár

a Művelődési Központ és Sportcsarnok közötti sétaúton (Kálvária u.)

A kirakodók naponként váltakoznak.

virágvásár

a Könyvtárban, Művelődési Központban és a Sportcsarnokban

A gasztronómiai napok étel kínálatai

14-én ROMÁN

A menü	B menü
Barna leves	Barna leves
Dragomiroff	Bihari töltött felsál
Román uborkasaláta	Román uborkasaláta
Túrós derelye	Diós pite

15-én SZÉKELY

Gyergyói leves	Gyergyói leves
Hargitai különlegesség	Kolozsvári töltött dagadó
Zöldborsó saláta	Zöldborsó saláta
Csíki töltött metélt	Vargabéles

16-án MAGYAR

A menű	B menű
Alföldi kaszásleves	Bojtár leves
Csolnai töltött paprikás	Dunántúli vadas sertés
Paraszt saláta	Paraszt saláta
Szegedi palacsinta	Aranygaluska vaníliás mártással

17-én SZLÁV

Birka leves	Birka leves
Szárma szerb módra	Pleskavica
Szerb saláta	Szerb saláta
Juhtúrós táska szlovén módra	Rántott őszibarack borhabbal

18-án OROSZ

A menü	B menü
Örmény sonkaleves	Örmény sonkaleves
Szoljanka	Bélszín Sztrogonoff módra
Savanyú káposzta	Sav. káposzta saláta
Dara orosz módra	Szambuk

19-én OLASZ

Minesztra leves	Minesztra leves
Polpetti olaszosan	Milánói makaróni
Paradicsomos paprika saláta	Paradicsomos paprika saláta
Töltött alma	Dinnye saláta

Az ételeket készítik:

KURUCZ ANTAL aranyérmes mesterszakács az olimpiák szakácsa
LEHŐCZ JÁNOS aranyérmes mesterszakács
MÉSZÁROS JÓZSEF aranyérmes mesterszakács
VIRÁGH MIKLÓSNÉ kiváló szakács

Az ételek előrendeléssel biztosítottak

a Kanizsa Sörözőben

Minden kedves vendégnek jó étvágyat és jó szórakozást kíván a rendezőség

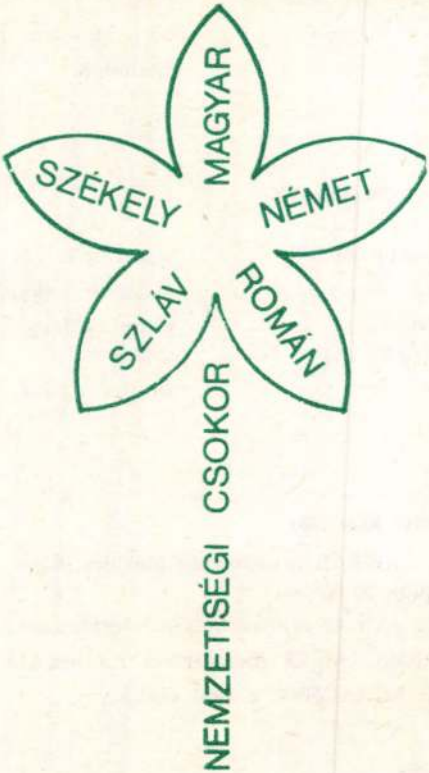

Az

ÁFÉSZ ajánlatai a rendezvénysorozatra

KIÁLLÍTÁS

Bútor kiállítás 14-étől a TORNATEREMBEN

a Halasi úton

(helyszíni árusítás, előrendelés)

Könyvesboltban: **Mezőgazdasági szakkönyv újdonságok**

szépirodalom

Áruházakban, szaküzletekben

NDK—Lengyel—Bolgár—Román—Jugoszláv

népek áruiból

Fehérneműk,— kötöttáruk,— bőrdíszművek,—

ajándékáruk,— konzervek,— háztartási cikkek

bemutatója és árusítása!

Az „**Akác**" és „**Rózsa**" vendéglőkben bőséges melegétel választék, a nagyobb csoportokat külön ellátásra fogadják.

A rendezvények területére BÜFÉ árukat, hűsítő italokat biztosít az ÁFÉSZ vezetőség!

A kiállító közreműködő és segítő szerveknek ezúton mondunk köszönetet az aktív közreműködésért.

A közönségnek, a látogatóknak az érdeklődésükért és az anyagi támogatásokért.

Minden kedves vendégnek jó szórakozást, hasznos időtöltést kíván

a Természetbarát Klub, Ifjú Gárda Művelődési Központ, Nagyközségi Könyvtár, Sport Egyesület, TIT Szervezet, Hazafias Népfront, Tanács Művelődési Sport Osztálya.

A kiállítások megtekinthetők naponta 8.30—19 óráig
Múzeum nyitva: 9—19 óráig
Tájház nyitva: 14—19 óráig

A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!

Berendezők: Seres Sándor festőművész, tanár
és a kiállítók munkatársai

„Fogod mesélni, erre volt,
fogom mesélni így esett:
(Áprily Lajos)

KISKUNMAJSA 1984.

Összeállította, szervezte: Dr. Vedres Ferencné

Fk.: Dr. Vedres Ferencné művelődési felügyelő
84 0787 PNy Kkm — 5 000 db

TERMÉSZETBARÁT TALÁLKOZÓ
KISKUNMAJSA 1983

Fogod mesélni, erre volt,
fogom mesélni, így esett;

(Áprily Lajos)

DIE MISSION VON ANDRÁS BÁNSÁGI

Sein Vater war Drucker, er ist Graphiker. Das Handwerk ist zur Kunst geworden: durch Begabung und Arbeit. durch Ambition und Fleiss. Seine Werte sind so nich nur echt, sondern auch verdient. Der Start gab durch Zoltán Szini und die Budapester Schule für Kunstgewerbezeichnen /IPAR-RAJZISKOLA/ eine sichere Basis und Motiv zur Entfaltung. So ist die Leistung András Bánságis eine ausgeglichene. Er ist durch und durch Graphiker. Und zwar im guten Sinne: Graphiker, Maler, Drucker, Bildhauer in einer Person, bewandert nicht nur in Öl- Tempere-. Aquarell-, Pastell-Kupferstich-, Holzschnitt- und Linolschnittechnik, sondren er ist auch ein vorzüglicher Restaurator und ausgezeichneter Exlibrist.

Er ist vielseitig interessiert: stellt auf Bildern und Stichen die ungarische Landschaft und Stationen der ungarischen Geschichte, die Hortobágy, den Balaton, die Nógráder Gegend und Budapest, den flötenspielenden Kurutzen und das Buschogehen in Mohács dar. Tausende seiner Blätter durchwandern den Kontinent - die Vergangenheit und Gegenwart. So verdeutlicht er die Gestalten Goethes, Schillers, Franz Liszts, alles, was menschlichen Wert hat und der Verewigung würdig ist. So wird seine Graphik zu einem tigen wichtigen Dienst an der Kunst. Korrekt definiert er seine bildnerische Darstellung, die allgemeinverständlich ist und dazu anregt, sich darin zu vertiefen.

Es ist eine bildungshistorische Graphik, die alle wichtigen Spuren entdeckt und so vor dem Vergessen rettet. Seiner Aufgabe kann er deshalb restlos nachkommen, weil er produktiv und zeichnerisch stets zu Taten bereit ist, weil er jede Kleinigkeit für wichtig hält und im Ausdruck keine Nachlässigkeit duldet.

Seine Werte sind zuverlässig und ausgeglichen, und da er die mit der Kunst zusammenhängende bildliche Welt, deren Definition popularisiert - ist auch er populär. Mit Recht könnte behauptet werden: András Bánsági ist einfa cher Soldat der heutigen bildenden Kunst Ungarns.

Er gehört zu den Fundamentalwerten, indem er alles, was seine Zeitgenossen grosszügig vernachlässigten, aufs Bild bringt. Sein Lebenswerk ist deshalb Tat und Ergebnis, unentbehrliche Mission.

Dr. Miklós Losonci
Kunsthistoriker
Hochschuldozent

FAKK=
FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK
KÖZÖSSÉGE BUDAPEST
1097 GUBACSI-ÚT 6

XX.
★ EXLIBRIS ★
INTERNATIONALER KONGRESS 24.-28.8.'84.

Friedrich Schiller
1759 - 1805
225
WEIMAR

Bánsági András

grafikus
IV.

JUBILEUMI EMLÉKMAPPÁJA

A XX. NEMZETKÖZI (FISAE) EXLIBRIS VILÁGKONGRESSZUS
ÉS KIÁLLITÁS TISZTELETÉRE

András Bánsági

Graphiker und Maler

H 1096 Budapest, IX. Sobieski u.40 Tel.: 339-791

Zum XX. Internationalen FISAE Exlibris-Kongress Weimar 1984 - anlässlich des 225. Geburtstages von Friedrich Schiller, des 25. Jahrestages der Gründung des Kreises der Ungarischen Kleingraphikfreunde / K.B.K./ /er ist eines der Gründungsmitglieder / sowie zum 13o. Jahrestag des Bestehens der Druckerdynastie Bánsági-herausgegebene Gedenkmappe.

Inhaltsverzeichnis:

1	Prof. Dr. Lothar Lang XX.Int.Exl.Kongr.	exl. x	3
2	Friedrich Schiller XX.Int.Exl.Kongr.	p	7
3	Uwe Kittmann Schiller in memoriam	exl. x	3-P 7
4	Zóka László Goethe	exl. x	3
5	Heidemarie Englert Schiller	exl. x	3
6	Máriássy Mihályné Liszt Ferenc emlékére	exl. x	3
7	Dr. Losonczi Miklós zum Gedenken an Kőrösi Csoma Sándor	exl. x	3-P 7
8	G.Flach Karolina zum Gedenken an F. Liszt	exl. x	3
9	B.Horváth Vilma Luther Márton	exl. x	3
1o	Kmety Ferenc Liszt Ferenc emlékére	exl. x	3
11	Gombás Ferenc Bartók Béla in memoriam	exl. x	3
12	Franz Liszt XX.Int.Exl.Kongr. Weimar	exl. x	3
13	Irene Illner Augsburg	exl. x	3
14	Alma- Willi Petz Linz	exl. x	3
15	Vera Kálmán Emmerich Kálmán in memoriam	exl. P	7
16	Bánsági Károly 5o Jahre im Dienste Gutenbergs	P	7
17	Bánsági András 5o Jahre Schaffen in der bildenden Kunst.	P	7
18	Frieden für die Welt XX.Int.Exl.Kongr. Weimar	P	7

FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE KIADVÁNYA

Fk: VARGA GY.

FAKK-BHV: Gemeinschaft für bildende Künstler von Ferencváros/ Budapest

Hergestellt in loo numerierten Exemplaren, zum Teil von Original-Druckstock gedruckt

NO ~~90~~

ANDRÁS BÁNSÁGI

Graphiker und Maler

Er wurde am lo. Januar 1914 in Temesvár als Sohn einer Druckerfamilie geboren, was bestimmend für seinen ganzen Lebensweg war. Nach dem ersten Weltkrieg zogen seine Eltern nach Budapest.

Das Gymnasium absolvierte András Bánsági hier. Sein erster Meister war der Maler und Zeichenlehrer Zoltán Szini, der das Talent des jungen Bánsági erkannte und ihm vier Jahre lang unentgeltlich Sonderzeichenunterricht erteilte.

Nach dem Abitur besuchte András Bánsági die graphische Fakultät der traditionsreichen Iparrajz-Iskola /Kunstgewerbezeichen-Schule/ in der Hauptstadt, die er 1934 mit vorzüglich und einer Auszeichnung beendete. Seine Diplomarbeit schrieb er ebenfalls hier.

In der Druckerei seines Vaters hatte er sich bereits früher Fachwissen und auch graphische Kenntnisse angeeignet; um sein Können zu vervollkommnen und um sich weiterzubilden, besuchte er vier Jahre lang abends die Stunden für figuratives Zeichnen bei Manó Vesztróczy und bildete sich bei zahlreichen anderen bekannten Hochschuldozenten weiter.

Dann setzte er im In- und Ausland das Studium fast jeden Zweiges der graphischen Künste fort und war auch selbst schöpferisch tätig. So erwarb er drei Meisterbriefe der Vervielfältigungs-Graphik.

Jahrelang war er als Planer, Vervielfältigungs-Graphiker und Tipograph in der Druckerei und dem Buchverlag "Grafika" tätig. Später bekleidete er als Berufsgraphiker den Posten des technischen Leiters in der "Attila"-AG-Druckerei.

Sein erfolgreiches graphisches Schaffen sowie seine künstlerische Laufbahn demonstrierten mehrere Landespreisausschreiben, das Mitwirken am ungarischen Pavillon der Weltausstellung und im Landwirtschaftsmuseum, einige Ausstellungen, ausserdem gewann er in Mailand zweimal das "Grand Diploma".

Häufige Einberufungen zum Militär, der zweite Weltkrieg und die Illegalität bedeuteten eine Unterbrechung seiner fünfzehnjährigen Kunst- und Universitätsstudien.

Kurz nach der Befreiung wurde er einer der meistbeschäftigten Gebrauchs- und Werbegraphiker des Landes. Für mehrere Verlage und annähernd loo Unternehmen und Betriebe entwarf er hauptsächlich farbige Prospekte, Kataloge, Bücher und Graphiken. Bei den Verlagen "Plan- und Wirtschaftswissenschaft - Recht" /Terv- és Közgazdasági-Jogi" und "Minerva" war er 2o Jahre lang vertraglich angestellter Graphiker. Währenddessen hielt er an der RAK "AKADEMIE" als Topographielehrer Vorträge.

Zwischendurch bildete er sich ständig weiter, unter anderem besuchte er 1952 den vom Verband Bildender Künstler und Kunstgewerbler der Volksrepublik Ungarn geleiteten sog. "Beron-Korein-Kunstanatomie"-Lehrgang.

Er ist Mitgestalter mehrerer grosser Ausstellungen, u.a. zweimal der FTI-Ausstellungen, die auch in der Sowjetunion gezeigt wurden. Als Graphiker war er auch für die Budapester Internationale Messe und die Herbstmessen tätig.

Als Farbätzer war er an der Reproduktion der Gemälde der Tretjakow-Galerie und der Eremitage beteiligt.

Selbständige Ausstellungen hatte er in der Bundesrepublik Deutschland anlässlich seines 5ojährigen Jubiläums als Graphiker und zwei in Budapest und Pécs.

Er ist eines der Gründungsmitglieder des 1959 ins Leben gerufenen Retusche-Ateliers des Fond der Bildenden Künste Ungarns und gehörte bis 1974, als er in Rente ging, zu dessen Stammgarde. András Bánsági ist einer der besten konstruktiven Retuscheure und Piktographen des Landes.

Der überwiegende Teil des Schaffens von András Bánsági entfällt auf das Gebiet der sog. Angewandten funktionellen Vervielfältigungs-Graphik. In dieser Gattung hat er seine grössten Erfolge erzielt, da er stets technisch anspruchsvolle und hohe künstlerische Arbeiten produzierte. Er weiss ein vielseitiges und reiches schöpferisches Lebenswerk hinter sich, doch auch als Rentner ist er akiv tätig. Seine in Druck erschienenen graphischen Werke gehen in die Zehntausende.

Mit Büchern in seiner graphischen Gestaltung könnte eine kleinere Bibliothek gefüllt werden. Einige seiner Graphiken sind auch in Museen zu besichtigen.

Auch in der Malkunst nimmt er einen würdigen Platz ein. Als Graphiker i.R. hat er seit 1974 an 6o Ausstellungen erfolgreich teilgenommen. Er ist Preisträger und Gewinner mehrerer Landeswettbewerbe und im Besitz zahlreicher Auszeichnungen und Belobigungsurkunden. András Bánsági ist Mitglied vieler gesellschaftlicher und sonstiger Organisationen und Träger der Auszeichnung "Verdienter freiwilliger Arbeiter", Stachanowist, "Hervorragender Werktätiger" und "Hervorragender Werktätiger des Faches".

Er ist Gründungs-, Leitungs- und ordentliches Mitglied einiger Fachzirkel für bildende Kunst sowie des BRE, RAK, MTSZ, FAKK-BHV /Gemeinschaft bildender Künstler von Ferencváros/Budapest/, des Ungarischen Werbeverbandes, DVU /Demokratischer Verband der Ungarndeutschen/ und KBK. Ausserdem gehört er zu den Gründungsmitgliedern des Bundes der Freiheitskämpfer.

1983 erschien seine aus 4o Blättern bestehende Sammlung von Kleingraphiken und Stichen, die einen beredten Beweis seiner herausragenden fachlichen, graphischen und künstlerischen Fähigkeiten darstellt.

In diesem Jahr wird der 13o. Jahrestag des Bestehens der Druckerdynastie Bánsági begangen, dessen einer Vertreter der Graphiker und Maler András Bánsági ist.

Ferenc Kmety
Graphiker

BÁNSÁGI ANDRÁS

grafikus

Temesvárott 1914 Január lo.-én született nyomdászcsaládban és ez meghatározta egész további életpályáját is. Családja az első világháboru után Budapestre költözött. Középiskolai tanulmányait is itt végezte. Első mestere Szini Zoltán festőművész, rajztanár volt, aki mint tehetséget 4 éven át különrajzon ingyen tanitotta.

A középiskola elvégzése után - az akkor oly nagymultu Székesfővárosi "IPARRAJZ-ISKOLA" GRAFIKAI fakultását végezte el 193o-34-ben szinjelesen és kitüntetéssel. Diploma munkáját is itt készitette el.

A már korábban is apja családi nyomdájában megszerzett szakmai-grafikai és mesterségbeli tudása mellett, még ujabb 4 éven át az esti alakrajzi órákat és tanfolyamokat látogatta Vesztróczy Manó és más neves főiskolai tanárokkal továbbképeztetve magát.

Tanulmányait most már dolgozva-alkotva folytatta a grafikai művészetek majd minden ágában bel és külföldön. Közben a sokszorositó grafikában 3 mesterlevelet is megszerzett.

Éveken át volt a "GRAFIKA NYOMDA" és könyvkiadó vállalat tervező sokszorositó grafikus tipografusa. Később már mint jónevü, hivatásos és képesitett grafikus az "ATTILA NYOMDA RT" müszaki vezetője.

Eredményes grafikai munkásságát, valamint az egyre feljebb ivelő művészi pályáját több országos pályázat, világkiállitás magyar pavillonja, mezőgazdasági muzeum, néhány kiállitás és Milánóban a "GRAND DIPLOMA" kétszeri elnyerése is jelezte.

A gyakori behivások, valamint a 2. világháboru, majd az illegalitás a mintegy 15 évi művészeti és főiskolai tanulmányait is megszakitotta.

A felszabadulás után csakhamar az ország egyik legjobban foglalkoztatott alkalmazó és reklámgrafikát készitő művésze. Több könyvkiadó vállalat és igen sok/közel 100/ nagyvállalatnak tervezte bel és külföldi - főleg szines - export prospektusait, katalógusait, könyveit és grafikáit. A TERV-és KÖZGAZDASÁGI-JOGI Könyvkiadó vállalatnak 2o éven át volt szerződéses grafikusa. Közben a volt RAK. "AKADÉMIA" kinevezett topografus előadó tanára.

Ennek ellenére még mindig továbbképeztette magát. Igy többek között 1952-ben a Magyar Népköztársaság Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége által vezetett "BERON-KOREIN MÜVÉSZETI ANATOMIAI-BONCTAN" tanfolyamot is elvégezte.

Közben több nagy kiállitás társalkotója. Két alkalommal a F.T.I. kiállitásai, amelyeket a Szovjetunióban is bemutattak. Dolgozott a Budapesti Nemzetközi Vásáron, az Őszi Vásárokon is mint grafikus stb.

Mint szinedző, végezte a TRETYAKOV és ERMITÁZS festményeinek reprőzását is.

Önálló kiállitása volt az NSZK-ban és Budapesten, grafikai munkásságának 5o. éves jubileuma alkalmából, valamint Pécsett két alkalommal.

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG KÉPZŐMÜVÉSZETI ALAP 1959-ben megalakult, amerikai konstruktiveretusmütermének egyik alapitó és törzsgárda tagja 1974-ig, nyugdijbameneteléig. Egyben az ország egyik legjobb konstruktiv retusőre és piktografusa.

BÁNSÁGI ANDRÁS sikereit elsősorban az alkalmazó u.n. funkcionális-sokszorositó grafikában érte el, mert mindig igényes technikai és magas művészi munkát produkált. Sokoldalu és igen gazdag alkotói életmü áll mögötte, de jelenleg is töretlenül alkot. A nyomtatásban megjelent grafikai munkái sok tizezerre tehetők. Megjelent könyvei, melyekben grafikai munkát végzett kisebb könyvtárravalót tesznek ki. Néhány grafikai munkáját muzeumaink is őrzik.

Mint korábban a szinek világában, a festészetben is megtalálta méltó helyét. Mint nyugdijas grafikus 1974-óta rendszeresen résztvesz kiállitásokon, sikerrel, eddig mintegy 6o alkalommal. Több országos pályázat dijazott és helyezettje. Számtalan kitüntető és elismerő oklevél birtokosa. Érdemes társadalmi munkás, Sztahanovista kiváló dolgozó és a szakma kiváló dolgozója. Számos társadalmi és közéleti szervezet tagja. A Szabadságharcos Szövetség egyik alapitótagja.

Néhány képzőművészeti szakkör alapitó és vezetőségi tagja is: RAK.BRE. MTSZ. FAKK-BHV. Magyar Reklámszövetség. DVÜ. és a KBK egyik alapitőtagja 1959-óta stb.

Megjelent 1983-ban egy 4o lapból álló metszetgyüjteménye, amely bizonyitja kimagasló, szakmai, grafikai és jeles művészi képességeit.

Az idén 1984-ben tartja a "BÁNSÁGI NYOMDÁSZDINASZTIA" 13o éves évfordulóját, amelynek egyik képviselője Bánsági András grafikusmüvész.

Kortárs
Kmety Ferenc sk.
grafikusmüvész

EXLIBRIS
XX.
INTER-
NATIONA-
LER
EXLIBRIS
CONGRESS
WEIMAR
1984
Prof.Dr. LOTHAR LANG

XX.
★ EXLIBRIS ★
INTERNATIONALER KONGRESS 24.-28.8.84.
Friedrich Schiller
1759 - 1805
225
WEIMAR

FRIEDRICH SCHILLER 1759-1805
IN MEMORIAM
Exlibris
Uwe Kittmann

GOETHE
EXLIBRIS
AB
ZÖKA LÁSZLÓ

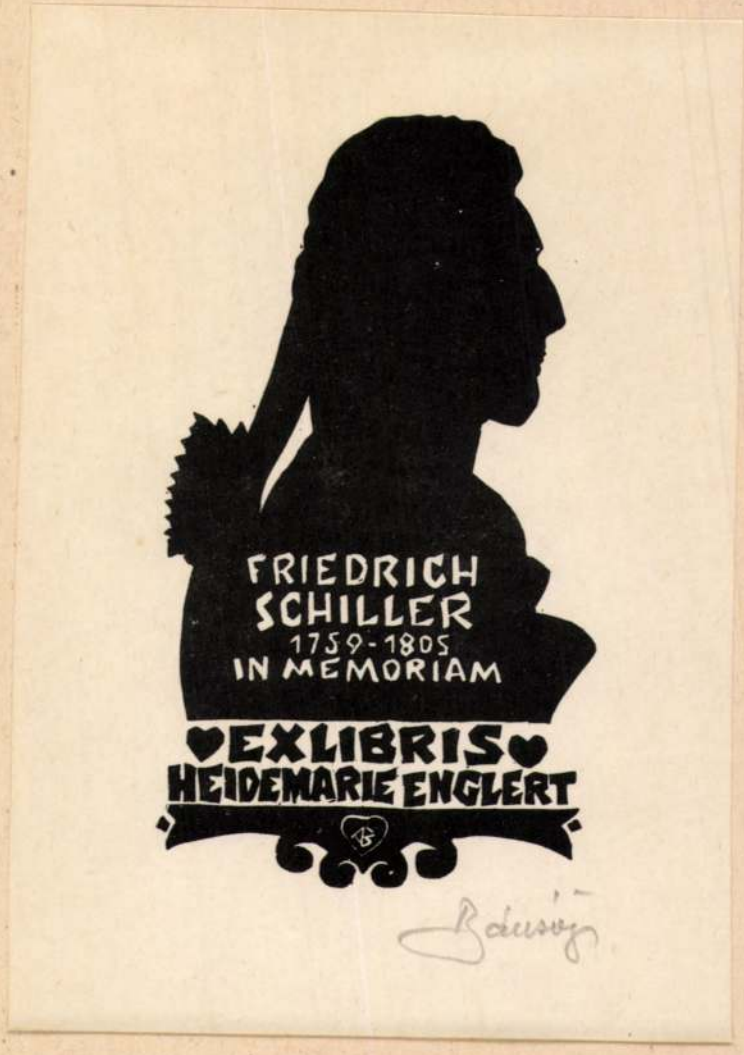
FRIEDRICH
SCHILLER
1759-1805
IN MEMORIAM
EXLIBRIS
HEIDEMARIE ENGLERT

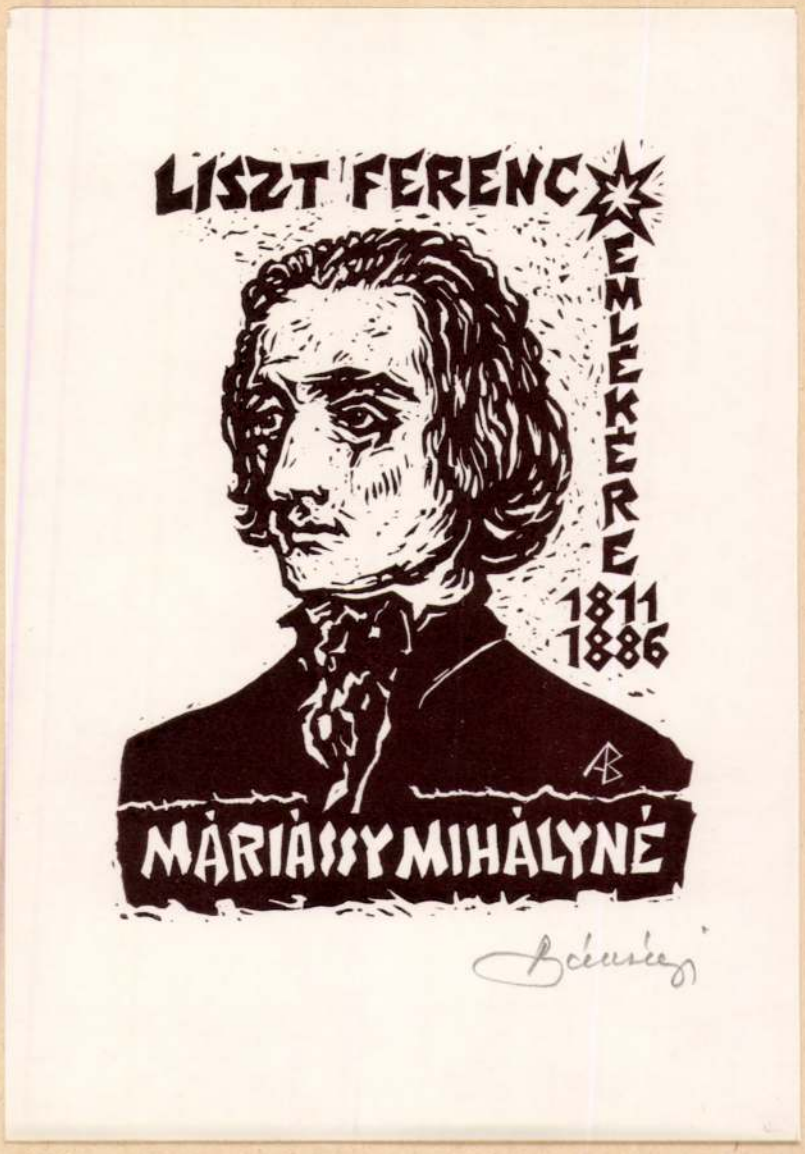
LISZT FERENC
EMLÉKÉRE
1811
1886
MÁRIÁSSY MIHÁLYNÉ

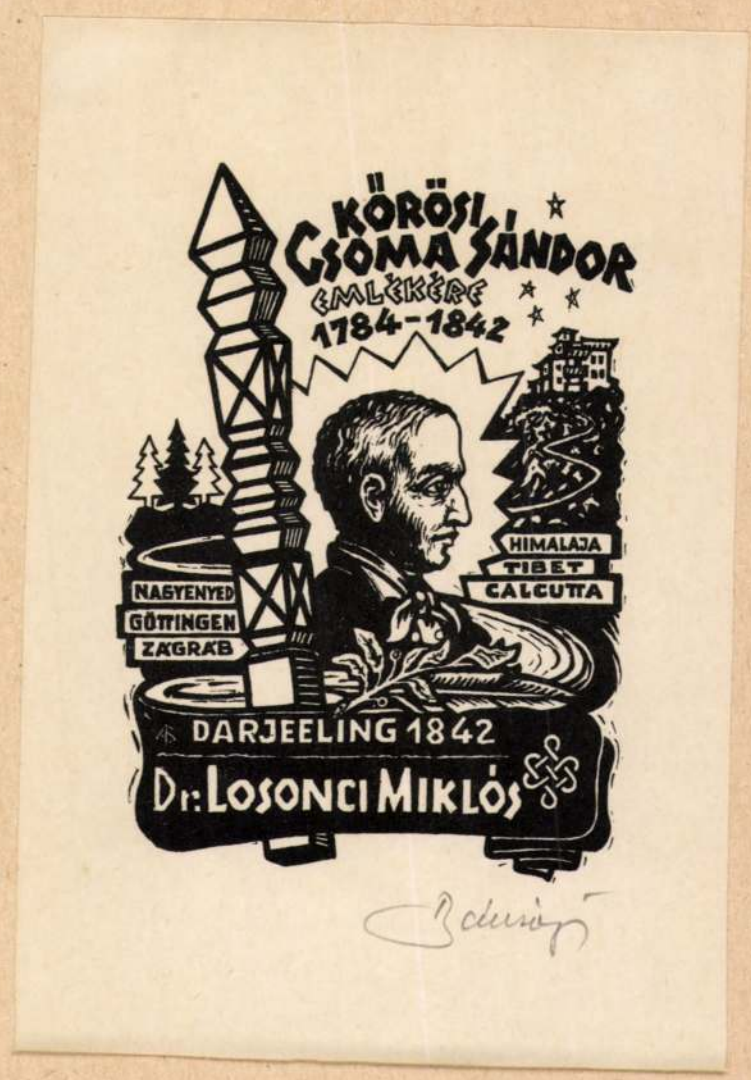
KŐRÖSI
CSOMA SÁNDOR
EMLÉKÉRE
1784-1842
NAGYENYED
GÖTTINGEN
ZÁGRÁB
HIMALAJA
TIBET
CALCUTTA
DARJEELING 1842
Dr: LOSONCI MIKLÓS

LISZT FERENC
1811
1886
IN-
MEMO-
RIAM
EXLIBRIS
G. FLACH KAROLINA

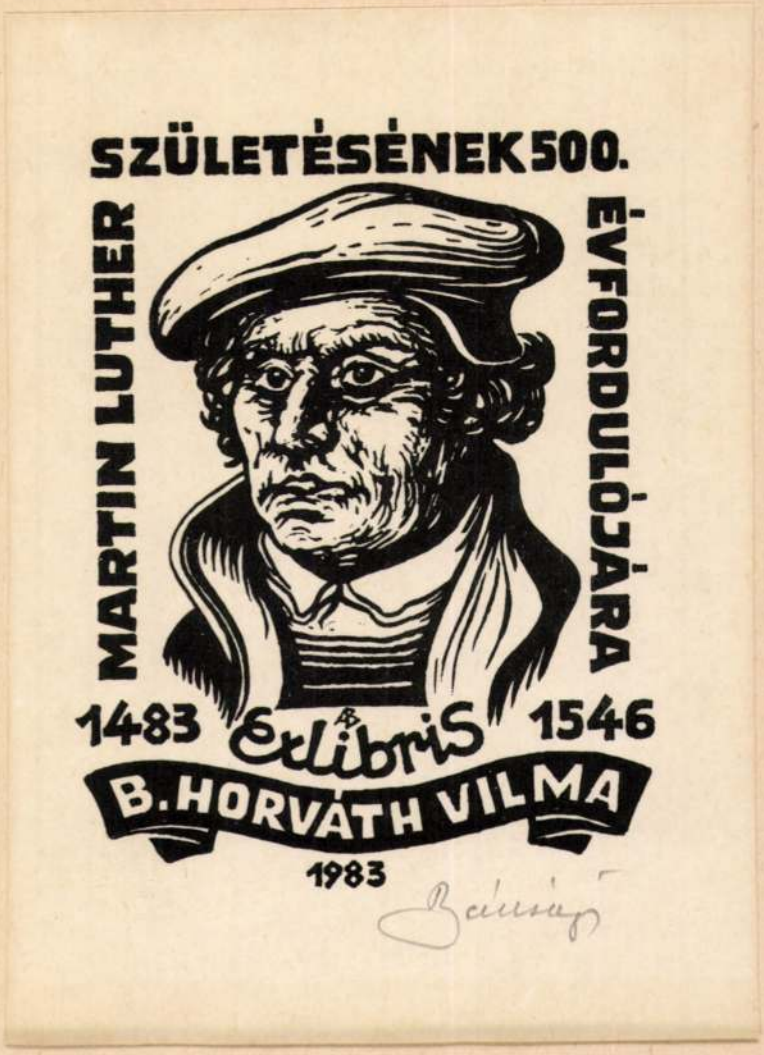
SZÜLETÉSÉNEK 500.
MARTIN LUTHER
ÉVFORDULÓJÁRA
1483
Exlibris
1546
B. HORVÁTH VILMA
1983

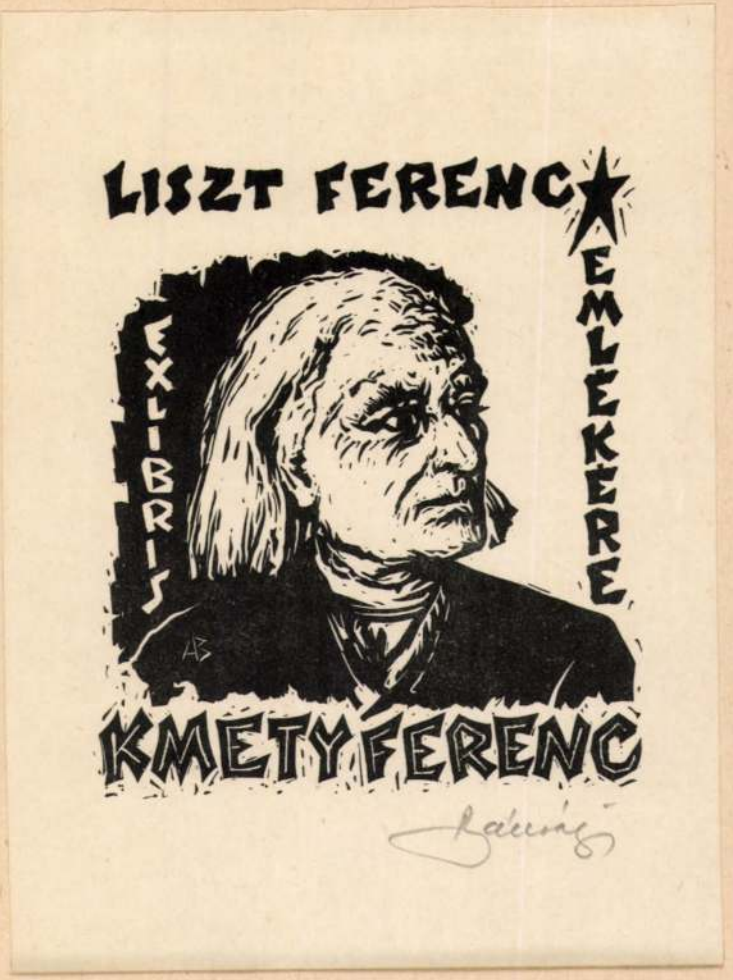
LISZT FERENC
EMLÉKÉRE
EXLIBRIS
KMETY FERENC

BARTÓK BÉLA
EMLÉKÉRE
EXLIBRIS
GOMBÁS FERENC

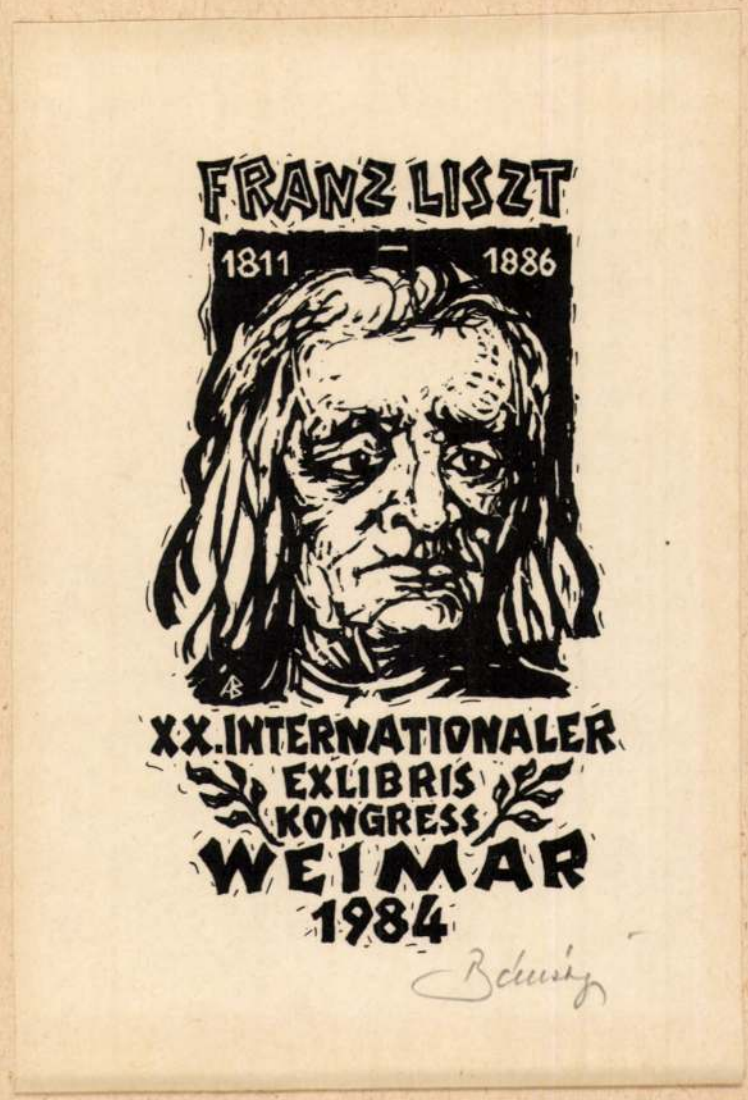
FRANZ LISZT
1811 — 1886
XX. INTERNATIONALER
EXLIBRIS
KONGRESS
WEIMAR
1984

EXLIBRIS
AUGSBURG
IRENE ILLNER

PETZ
LINZ
ALMA
WILLI
EXLIBRIS

Exlibris
VERA KÁLMÁN
EMMERICH
KÁLMÁN
1882-1953
BUDAPEST
WIEN
1882 – 1982
100
SIOFOK
IN MEMORIAM

"Im Geiste unseres grossen Lehrmeisters Gutenberg glaubte ich in den 5o Jahren fest an das Reich der Buchstaben - als dem Vermittler menschlicher Gedanken - und lebte in ihm... vielleicht nicht ganz vergebens!"

Bánsági

BUDAPEST IX.
1096 SOBIESKI U. 40.
TEL.: 339-791

KISZ-küldöttértekezlet a marhavágóhidon

Az ez évi marhavágóhídi KISZ-küldöttértekezletre február 24-én a kistanácsteremben került sor. *Benkő Katalin* köszöntötte a résztvevőket, a párt-, a szakszervezet-, és a gyári vezetés küldötteit. Az esemény a KISZ X. kongresszusa előkészítésének jegyében zajlott. Számot adtak öt év munkájáról, arról, hogy mit teljesítettek a vállalt feladatokból, hogyan állnak az újak elé. Napirenden a vezetőség beszámolója szerepelt, ezt a kongresszusi levél vitája és az új vezetőség megválasztása követte.

Pál János (leköszönő titkár) a vezetőség beszámolójában hangsúlyozta, hogy az elmúlt évi vállalati eredményekhez hozzájárultak a fiatalok is, a szakmai versenyeken — marhacsontozás"— is jól szerepeltek. Azonban felhívta a figyelmet arra, hogy „fiataljaink és gazdasági vezetőink egy része nincs tisztában azzal, hogy a KISZ érdekvédelmi szerv is. A fiatalok nem tudják, hogy a KISZ-titkárnak kötelessége eljárni az érdekükben, ha valami méltánytalanság érte őket. Sokkal egyszerűbb megoldásnak tűnik az, hogy sírva fakadunk, avagy megsértődve durcáskodunk. Azonban a jobb megoldás: ha szervezeti kereteket kihasználva érdemben választ kértünk problémáinkra".

A titkár elmondta, hogy sajnos volt arra példa, hogy a KISZ-t kellett megvédeni a KISZ-vezetőtől, a kétszer megbotlott *Rácz Andrásról* beszélt, aki lejáratta a szervezetet.

„Több évi stagnálás és visszaesés után örömmel közölhetem, hogy a szervezetségünk valamelyest emelkedett, tagságunk létszáma viszonylagosan nőtt, túl nagy örömre azért nincs ok, mert elég messze vagyunk az ideálistól. Ezután javaslatot tett — amit később határozati rangra emeltek — arra, hogy egyéni válalással mellé minden küldött vállalja egy KISZ-en kívüli fiatal KISZ-taggá nevelését."

„A jövőben elsősorban nem a taggyűlések számát kellene növelni, hanem inkább a minőséget. Legyen ott mondanivaló. Ha a téma olyan, kérjék a pártvezetőség segítségét."

„A KISZ-bizottságon a rezortok nem váltak el kellőképpen, a feladatokat az végezte, aki éppen ráért. De jellemző volt a kollektív munka és az akcióegység."

Pál János egyenként értékelte az alapszervezeteket, beszélt a mozgalmakban végzett közös munkákról, a vetélkedőkön való részvételről, a tanulmányi- és sporthelyzetről, a KISZ-klubról *(az utóbbi témáról külön riportban számolunk be).*

Ezután a pártkapcsolatról szólt. „Elméletileg nyernünk kellett volna azzal, hogy megalakult a gyári pártvezetőség. De a gyakorlati eredmények a kapcsolatunkban még várnak magukra. Kiemelkedően jó munkát az ifjúsági felelős, *Kasza Mihály* végzett. Gondjaink, amelyekben a pártvezetőségnek határoznia, illetve állást foglalnia kellett volna, ritkán találtak megértő fülekre."

Természetesen lapunk hasábjainak szűkössége miatt nem idézhetünk minden felszólalót.

Kasza Mihály a gyári pártvezetőség nevében beszélt. Elmondta, hogy a gyári KISZ-vezetőség sokat lépett előre a szervezettség tekintetében. Ez különösen a jelenlegi fluktuációs helyzetben kiemelkedő. Ennek ellenére többet várnak a KISZ-szervezettől az elkövetkezendő időszakban: a létszámhoz viszonyítottan legalább hússzázalékos emelkedést. Felhívta a KISZ-esek figyelmét arra, hogy az elkövetkezendő időben ne minősítsék a gyári pártvezetőség munkáját. Tudnillik az értékelés a pártbizottság feladata. Ígéretet tett arra, hogy a következő időszakban sűrűbbek lesznek a közös rendezvények, hogy ezáltal is emelkedjen a párt és a KISZ közös tevékenységének színvonala. Felszólalásának végén harcos kiállást kért a megválasztandó KISZ-titkártól. „Az ifjúság nélkül dönteni a mai időszakban nem lehet" — mondta.

Tóth Éva a KISZ-bizottság nevében szólalt fel. Önkritikusan beszélt a politikai képzés hiányosságairól. „Igenis jól dolgoztatok — mondta, beleértve az alapszervezetek munkáját is."

Kasza Mihály hozzászólására utalva: „Nem kell megsértődni azért, mert el mertük mondani, hogy a kapcsolatot nem találtuk megfelelőnek. Azt hiszem, ez nem egy rossz dolog. Ezt nem úgy kell felfogni, hogy mi most bántani akarunk. Érezzük, hogy mi a jó, mi nem jó. Én is párttag vagyok, meg kell szívlelnem azt, ha kritika jön a párt felé. Igenis van nagyon sok mondanivalónk. Egyetlen mondatot emelnék ki abból, amit Kasza Misi elmondott: ne minősítsük mi a párt irányító tevékenységét, kérje a segítséget a KISZ-szervezet. Igenis — már felhívták figyelmünket erre —, nem kérni és igényelni kell a segítséget, mert ez a pártnak kötelessége. A változást akkor fogjuk majd észlelni, amikor a KISZ-esek fogják tudni azt, hogy milyen feladataik vannak konkrétan a párt feladatainak megvalósításában. Ebben nagy szerep vár a kettős tagsággal rendelkezőkre."

Fekete István kemény önbírálattal beszélt az érdekvédelemről. Elmondta, hogy a KISZ-taggyűlésen komolyan felvetődött, és vitát kavart: *érdemes-e KISZ-tagnak lenni?* „Elvtársak, itt komoly problémák vannak!" Jelezte, hogy nagyon kevesen dolgoznak a mozgalomban, a KISZ-tagok átlag életkora nagyon magas. A KISZ-en kívüliek nem akarnak belépni. „Hatványolcban még várni kellett, örültünk, hoy beléphettünk."

Dravecz Gábor gyári pártvezetőség titkára dicsérte a KISZ gazdasági munkáját — elsősorban a kommunista műszakok kapcsán: „Köszönet a KISZ-fiataloknak, hogy a tavalyi eredményeket olyan szinten teljesítették, amit a felső vezetőink is elismertek. Ehhez a KISZ-esek is kivülem hozzájárultak, mind saját munkájukkal, mind szervező és lelkesítő tevékenységükkel." Ezután kitért a sporttevékenységre.

Lak Zsuzsanna többek között a KISZ tekintélyéről beszélt: „a KISZ nem gyereksszervezet. Amikor egy alapszervezet úgy ítéli meg, hogy az a fiatal érett már arra, hogy párttag legyen, akkor igenis vegyék figyelembe. Ez a pártnak is, a KISZ-nek is használna. Jobbá tenné a kapcsolatot."

Miklós Attila néhány anyagi kérdésre hívta fel a figyelmet: „A KISZ-nek a többi szervezethez képest nagyon kevés jutalmazási lehetősége van. Amikor én idekerültem, megütötte a fülemet, hogy mennyit fordítanak a KISZ-re. Volt egy összeg. Utána következett ezen a listán az elnálózások kapcsán kiadott összeg. Ez a kettő egyenlő volt."

Ennyit az idézetekből. Megpróbáltuk a leginkább érdeklődésre számot tartó témákat nyomon követni. Egészében a küldöttértekezletről (és a következő napirendi pontként sorra került Kongresszusi Levélvitáról, amelyre egy későbbi lapszámunkban visszatérünk) elmondhatjuk, hogy rendkívül vontatott volt. Egyszerűen érthetetlen a fiatalok teljes passzivitása, a bürokratikus, fáraszító hangnem. *Benkő Katalin és Tóth Éva* is felhívta a megjelentek figyelmét arra, hogy szégyelljék magukat a küldöttgyűlésen műsort adó üttőrök előtt. Mint már idéztük, *Fekete István* azt mondta: *„Elvtársak, itt komoly problémák vannak!"* Egészében, pontosan ugyanez érződött az egész küldöttgyűlésen. Érdemes lenne egyszer tisztességesen, komolyan, mélyrehatóan elemezni ezeket a gondokat.

A küldöttértekezlet megválasztotta az új vezetőséget. A titkár Budai Sarolta lett, vezetőségi tagok: Kovács Ilona szervező titkár, Pál János agit.-prop. titkár, Lőrincz Gábor ifjúmunkás-titkár, Suscsák János sportos. A vezetőség három alapszervezeti titkára: Halász Mihály, Helik Lászlóné és Iván József lett.

Andrasew

Marhavágóhídi KISZ-klub

Hol a kígyó vége?

A marhavágóhídi KISZ-klub problémája hol itt, hol ott merül föl időtlen idők óta. Kísértetlies jelenség, évek óta képtelenségnek tűnik: megnyitni a fiatalok előtt. Jelen pillanatban maga a klub is meglehetősen kísértetlies. A fő problémát az okozza, hogy a vállalati műszaki könyvtár oda van elhelyezve, ezért képtelenség ellenőrizhető módon zárva tartani a fiatalok részére fenntartott termeket. Járjuk egy kicsit körül ezt a témát.

Homor Gábor, a vállalati műszaki könyvtár könyvtárosa elmondta nekünk, hogy negyedik éve minden hétfőn fél lkietnél fél egyig várja az olvasókat. Egyébként ő gépészmérnök, az üzemfenntartáson dolgozik, a könyvtárosi munkát mellékállásban csinálja.

— Milyen problémákat okoz neked az, hogy a könyvtár itt, és így van elhelyezve?

— Ez már egy elég régi ügy. Nyáron meleg van itt, télen hideg. A könyvek nem férnek el, csak ömlesztve. Nem lehet sorba rakni őket. Poros a hely: egy hét alatt millimeterekben számolható a könyvekre rakódó réteg. Takarítás nincs.

— Mégis, mit lehetne itt csinálni?

— Azt már hallottam, hogy valószínűleg a szakszervezet veszi át a műszaki könyvtárat. Lehet, hogy a marhavágóhídi könyvtárba lesz átköltöztetve az egész. Akkor én leadom ezt a munkát, mert azt szeretnék az emberek, ha egy héten többször is nyitva lenne...

— Hány könyv van most itt?

— Háromezerötszáz körül. De ennek csak egyharmada van itt, a többi az olvasóknál.

— Mit gondolsz, mikorra lehet ezt a helyzetet megszüntetni?

— Én már nem gondolok semmire, mert nekem két évvel ezelőtt is azt mondták, hogy egészen biztosan egy hét múlva költözünk.

— A probléma másik oldala az, hogy ez itt tulajdonképpen KISZ-klub. Lenne. De a könyvek miatt nem működhet.

— Én sem örültem, amikor ide leköltöztettek, mert egészen jó, normális, világos, meleg helyem volt a munkaügy mellett. De abból iroda lett. Azt mondták, hogy ez ideiglenes lesz. Azóta már több helyen próbálkoztak. Légópincében, másik pincében... De ugye, ahol vizes a fal...

— De hát itt is vizes a fal!

— Itt is. Azért kellett lambériázni az egészet, hogy legalább ne látszódjon.

A marhavágóhídi porta épülete alatt vagyunk. *Pál János* KISZ-titkárral járjuk végig a holt klub termeit. Az ajtót bárbár módon fölfeszítették, mert nyilván elveszett a kulcs, és valakinek be kellett jutni (az ugyancsak a klubból nyíló) hőközpontba. A falat a minap verték le, vállmagasságnál tovább lambériázták: így nem potyog a vakolat. Nagyon szép munkát végeztek. A stúdió: egészen picike szoba. Azelőtt a komoly értékeket ide zárták a KISZ-esek. Persze, egy-egy rendezvény alkalmával nemcsak hőfehér báránykák látogatták a klubot: „minek az a fej azon a lemezjátszón, jó lesz az nekem is", gyakorlatilag egy-másfél év alatt szépen tönkrement egy csomó berendezés. Szétdobták a dolgokat. Két éve bezárták a klubot. Akkor biztos helyre szállították a maradékot.

Takaros kis büfé: pillanatnyilag tönkretéve, hiszen felvonulási területnek használták a lambériázók.

Pál János elmondta, hogy minduntalan felmerül az a kérdés, hogy miért nem mehet ez így tovább, műszaki könyvtárostól együtt?

— Mert ellenőrizhetetlen. Ha már a hőközpontot nem lehet máshonnan megközelíteni... Elég baj az is. Régen volt példa arra, hogy ha az elektroakusztikai berendezések kezelője egy pillanatra kiment, már elloptak a lemezeket. A fiatalok. Maguktól. A készletet kétszer is fel kellett újítani. Sajnos régen „texasi" jelenetek is előfordultak. A műszaki könyvtár miatt nem tudjuk lezárni, akkor annak teljesen felmérhetetlen következményei lesznek.

Ez a klub (úgy szemre) több százezer forintba került — nem számítva a társadalmi munkát. Az utóbbi úgynevezett „erkölcsi" értéket is képvisel. És ha az ilyen értéket „potyán rohadnak", ez különösen visszatetsző, főleg azoknak a tisztességes fiataloknak, akik nem kímélték az erejüket, meg az idejüket.

Mecseki Istvánné gyári szbtitkárt is megkérdeztük.

— Van itt a könyvtárhelyiségében mód arra, hogy elhelyezzék a műszaki könyvtárt?

— Igen, csak státusza lenne szükség. Mert a mostani könyvtáros — *Erzsike* — az itteni (szb) adminisztrációt is végzi, így csak munkaidejének másik felében könyvtáros. Ha átvenné a műszaki könyvtárt, az is a teljes munkaidejét kitöltené.

Tehát, a szakszervezet képviselőjének szavai után: mostmár valóban csak egy fél státusz kérdése az egész? Ennyit nem tudunk megoldani? Két év alatt? A riporterben fölmerül az a kérdés is, hogy vajon a jelenlegi rendszerben hogyan számolnak el — például a kilépők — a műszaki könyvekkel? Vajon mekkora lehet a hiány? Egy dolog azonban biztos: erről a hiányról — ha van — akkor alighathet a jelenlegi műszaki könyvtáros.

Pál János: — A téma már a gyári pártvezetőség ülésén is szerepelt. A gyári négyszög is tárgyalt a KISZ-klubról. A párt-vb ülésén az ifjúságpolitikai helyzet kapcsán vetődött fel a kérdés. Volt már a vállalati négyszög témája is. Az úgy tehát minden szinten felvetődött. De a megoldás — legalábbis mindaddig, amíg valóban meg nem nyílik a klub — ott tart, ahol két évvel ezelőtt. Csak az akadályok újak. Pedig januárban az egyik összevont párttaggyűlésen a KISZ-vezetőség nevében határozati javaslat is született. Illetve nem született, pedig az talán megoldotta volna a kérdést. Tudniillik vitára és szavazásra nem került sor.

Másnap a gyári KISZ-küldöttértekezleten is kiemelt kérdés volt a KISZ-klub helyzete. *Pál János* beszámolójában felvetődött gondolatokra *Kasza Mihály* ifjúsági felelős válaszolt a gyári pártvezetőség nevében:

— A gyári pártvezetőség az elmúlt időszakban hozott egy határozatot, amelyben kivizsgáljuk a klub helyzetét. Ez határozat, tehát végre is fogjuk hajtani. Nemcsak kivizsgáljuk, de érdemben is előrelépünk. Az elkövetkezendő KISZ-vezetőségét erről a kérdésről tájékoztatni fogjuk. Arra is válaszolnék, hogy miért nem foglalkozott az összevont párttaggyűlés helyi szinten erre a kérdésre. Elmondhatom, hogy utasítás volt a vállalati pártbizottság részéről, hogy ezzel a kérdéssel ne foglalkozzunk, mert a vállalati négyszög foglalkozik vele. Ezért is nem hoztunk határozatot. De ennek ellenére, hogy nem történtek események, ezért határozta a pártvezetőség azt, amit határozott.

Fekete István (Lékai János alapszervezet):

— A KISZ-klub. Hát az egy kriminális. Az fantasztikus. Én még ilyet nem hallottam, hogy a klubtéma úgy húzódjon, mint a rétes. A IX. alapszervezet elvállalta, hogy biztosítja a klub működéséhez a műszaki feltételeket. Ezt mi biztosítjuk is. A könyvtár kiköltözésével semmi sincs... Hallottam én fél füllel mindenfélét, de, hogy tulajdonképpen valami történne... Mindig csak a mese, hogy kérem ez lesz, hogy kérem az lesz... De semmiféle intézkedést nem látunk.

Dravecz Gábor, (gyári pártvezetőség titkára):

— Főleg a KISZ-klub témájában marasztal el minket a fiatalság — és joggal. Ha védekezni akarok, akkor azt is elmondhatom, hogy rajtunk kívülálló okok is közrejátszottak abban, hogy ez a kérdés még mindig húzódik. De az, hogy idáig húzódott, a mi laza odafigyelésünk érdeme nye. Biztos, hogy mi határozottabban, keményebben kiálltunk volna a fiatalok igényeiért, akkor ma ez a téma is a helyére lenne téve.

Dravecz Gábor rendkívül szimpatikus önkritikája után kell-e még feltenni kérdéseket?

Andrasew Iván

Termékünk nyomában

Merre jár a turista?

Egynapos kirándulásra általában nem pakolunk túl sok élelmet. Különösen akkor nem, ha városnéző túrára megyünk, és az üzletek is nyitva vannak.

Szolnok főútjának egyik üzletében bátortalanul tettem fel a kérdést a pult mellett szorgoskodó eladónak, hogy kaphatnék-e olyan húsipari termékeket, amely Budapestről érkezik. A válaszban adott felsorolás hallatán kérdésemet Dudás Mihálynak, az üzlet vezetőjének is feltettem.

— Van-e valamilyen kapcsolata az áruházunk a budapesti kereskedelmi egységekkel?

— Üzletünk a Budapesti Csemege Kereskedelmi Vállalat 121. számú szolnoki áruháza. Már ez is szoros kapcsolatot jelent Budapesttel. Nagyságrendjét hadd érzékeltessem az éves forgalmunkkal, mely évente százmillió forint.

— Kapnak-e húsárut Budapestről?

— A pesti elosztóközpontunkon keresztül többféle készítményt kapunk, melyek túlnyomó része tartósított áruféleség. Hozzá kell tennem, hogy ezek részben vidéki vállalatoktól kerülnek felszállításra.

— Melyek ezek a tartósított áruk?

— Szalámiféleségek, csemege, turista, téliszalámi.

— Milyen címkével érkezik a téliszalámi?

— Általában Pick, alkalmanként Herz márkájú.

— Hogyan vannak megelégedve a Herz márkával?

— A minőséggel meg vagyunk elégedve, csak sajnos, nagyon keveset kapunk. Addig tart a szállítmány, amíg megérkezik. A szerdai szállítmányból már csütörtökön délre nem marad. Nagyon keresett cikk. Most, a tavaszt várva, a kirándulószezon kezdetén, még jobban megnövekszik a kereslet. Mivel tartósított élelmiszer, ezt vásárolja bizalommal a vevő.

— Egyéb húsáru is érkezik Budapestről?

— Több olyan készítmény érkezik, melyben feldolgozott állapotban találhatunk budapesti húsipari termékeket. Ilyenek a hidegkonyhai készítmények, a sült kolbász, sült malac, sült oldalas. Hadd ne soroljam tovább, elég sok van.

Az interjút követően ismét visszamentünk a pultok elé. Ha Herz szalámit nem is láttunk, de ismerve az újpesti gyárunknak a Csemege Kereskedelmi Vállalattal kötött szerződéseit, bizton reménlhettük, hogy termékeinket megtaláljuk a pultokon.

Kép és szöveg: Koppány Csaba

Szalámigyár tmk V.

Takarékosság

Sorozatunk előző részében *Tassi Pál* szalámigyári energetikussal a „gőzkérdés"-t boncolgattuk. Arra a megállapításra jutottunk, hogy a jelenlegi siralmas technikai feltételek mellet is lehet takarékoskodni. Az energetikus januári feljegyzésére („takarékossági csomagtervére") az illetékesek igen sürgősen reagáltak. A javaslat számos pontja — mint azt már riportunk előző része is bizonyította — megvalósulóban van, vagy máris megvalósult. Most járjuk egy kicsit körül a vízfelhasználás és az elektromos fogyasztás kérdéseit.

— A városi vízfelhasználásunkkal kapcsolatos, hogy az első megyedévben valószínűleg megoldódik a hűtőgépházi vízvisszahűtő üzembehelyezése. Ugyanis a hűtőgép kompresszor gépeit eddig városi vízzel hűtöttük vissza. És nem el a csatornába a víz. Most a fölmelegedett vizet visszahűtjük, és újra keringetjük.

Meg kell oldani azt, hogy a tömlővégek automatikusan záródjanak el.

— Úgy mint a benzinkutaknál?

— Igen, amikor a locsolást befejezi a dolgozó, leteszi a tömlőt. Amíg kicserél egy locsit vagy egy húsos ládát, addig se folyjon a forró víz. Így lényegében a dolgozó felelőtlensége is kiküszöbölhető.

— A lelkiismeretes dolgozónak viszont az idejével takarékoskodik.

— A városi vízvonal új főgyvezetékének kiépítése, valamint a régi vezetékek megszüntetése is indokolt. Éppen úgy, mint a gőznél, rengeteg vezeték van a gyár területén; nem tudjuk, melyik „él" honnan melyik nem. Ha például van valahol egy csőtörés, összevissza zárjuk körülötte az elképzelhető tolózárakat, meg szelepeket, végül az egész gyár „betápját" ki kell zárni ahhoz, hogy a hibát el tudjuk hárítani. Ilyenkor vagy áll a termelés, vagy folyik a víz. A falban és a földben levő vízhálózat már föltérképezhetetlen. A régi, holt vezetékek a műszeres keresést is megzavarják. Tehát új gerincet, új leágazásokat, szakaszokat kell kiépíteni. Az idők folyamán rekonstrukció nem volt, mindig csak a kritikus szakaszokat cserélgették, vagy a rosszak mellé odatették egy másikat.

A gyár a Soroksári illetve a Gubacsi út felől kapja a vizet. Mindkét vízóra után javaslom egy-egy visszacsapó szelep beépítését, hogy nyomáskülönbség hatására az egyik vonal ne dolgozhassson át a másikra. A Vízművek nem veszi tudomásul, ha a mi vízóránk visszapörög. Mert ha a Soroksári úton nagyobb a hálózati nyomás, akkor átdolgozik a Gubacsira, így pörög vissza az óra. Tehát mondjuk nem százat mutat, hanem csak hetvenet. Ezt a Vízművek nem veszi figyelembe. Szükségmegoldásként már egy éve kizártuk a Gubacsi úti betápot. Tehát a gyár csak egy oldalról kapja a vizet. Vízhiány esetén azonban ki kell nyitni a másikat is. A visszacsapó szelepek már meg vannak rendelve.

A víz visszahűtő beépítése nagyon sürgős lenne ahhoz, hogy a városi vízfelhasználásunk kontingensen belül maradjon. Jelenleg ezt — főleg nyáron — tíz-tizenöt százalékkal lépjük túl. Ez is több százezer forintot tehet ki.

— Hogy állunk a villamosenergiával?

— A villanymotorok kihasználtsági fokát ellenőrizni kell, hogy az 80—100 százalék között legyen egész nap. A villamos csúcsidei fogyasztás túllépésének megelőzése érdekében folyamatosan mérő, ellenőrző műszert kell a gépházba szerelni. Ugyanis a gépház a legnagyobb fogyasztó a gyár területén. Így láthatja majd a gépész csúcsidőben, hogy a fogyasztásmérő óra állása vészesen közeleg a maximumhoz. Nem indul rá egy nagy géppel. Tudni kell azt, hogy elég ha egy hónapban egyetlen egyszer lökjük ki az órát és máris százezer forint nagyságrendű pénzbírságot fizetünk. Ha egyszer „maxi-mérő kifekszik", akkor kint is marad, nem áll vissza. Egész hónapra fizetjük a bírságot.

— Ebben az energia csomagterv ben ezután számos javaslat következik: indokolatlanul üzemelő elektromos fogyasztók (ventillátorok, hűtőgép kompresszorok) lekapcsolása, üzemen kívül helyezése a gyári vezetők segítségével. Persze fölmerül a kérdés, hogy ezt nem lehet-e automatizálni?

— Lehetne, ha a műszerek mellé lennének karbantartók. Maga a műszer nem old meg mindent. Most nagyon fontos az, hogy a dolgozóknak legyen érdeke az energiatakarékosság. Milliós értékekről is szó lehet itt. Ha valaki jól gazdálkodik adjunk, ha rosszul, büntessük szigorúan.

— A kettőt össze is lehetne hozni. A büntetésből lehetne finanszírozni a jutalmazást.

— Ha ezt mindenki szívügynek tekintené, nem lépnénk túl, ha szűk is a konténgens. Már csak a géppark bővítésével kérhetnénk plusz energiát. Csak kis lépésekkel juthatunk előre. És megfelelő létszám is kellene: az energia karbantartó csoport a területtel nem arányos. Magasan kvalifikált szakemberekre lenne szükség úgy a tmk, mint a hűtőgépház részére. A jelenlegi helyzetben nem biztosított a hideg és meleg energia, valamint az elektromos berendezések karbantartása. Ez magával hozza a váratlan üzemzavarokat, esetenként a termeléskiesést.

Andrasew

Fegyelmezettebben, szervezettebben, korszerűbben I.

Az elmúlt két év hasonló időszakában folytattunk beszélgetést Sátori József üzemfenntartási főosztályvezetővel, akkor megkérdeztük, mik a tervei az elkövetkező évekre. A választ rövid tömörséggel fogalmazta meg: „Törekvés a szebbre, jobbra, gazdaságosabban." Ismét megkérdeztük:

— Ebből mi vált valóra 1980-ban?

— A két évre megfogalmazott törekvések ma is helytállóak, az ott elmondottak a jelenre is érvényesek. A szemlélettformálás terén a higiénés igényesség a kivitelezői végrehajtásban jelentősen javult, ma már jobban ismerik, tudják műszaki ellenőreink, mi az elvárás velük szemben — mi a végrehajtandó követelmény a kivitelezések során. Ez ugyan még nem minden egységnél beidegződött felfogás, egyöntetűen magától értetődő cselekvés, de a vezetői magatartás a következetes számonkérés még jobb eredményhez kell, hogy vezessen.

A gazdaságosság vonalán a pénzügyi fegyelmet megszilárdítottuk, az idegen kivitelezési feladatokat egy irányítás alá vontuk, a gyáraikkal történő munkamegosztást jobbá, eredményesebbé tettük. Talán enyhült bevezetőül.

— Milyen az üzemfenntartás tevékenysége a vállalati mérleg alapján?

— A vállalat a mérleg készítésével lezárta az 1980. évi gazdasági évet, ezen belül az üzemfenntartási tevékenységről is számot adott. Az 1980. évi fenntartási munkákra fordított költségek számszerű adataiban nem értük el a tervezett összeget. Ennek ellenére a kiemelt fontosságú leállásos karbantartásokat, a programoknak megfelelően végrehajtottuk.. Kivétel az ezres sertésvágó és a marhavágó vonal, melyeket a jelentős exportfeladatok teljesítése miatt termelésből kivonni nem tudtunk, de fokozott fegyelmű karbantartásokkal, javítással, túlóra-felhasználással, a termelés biztonságát e téren is megteremtettük.

A 270 millió forintos üzemfenntartási tervet 89 százalékra teljesítettük, ezen belül a saját kivitelezésben elvégzett munkák költségfelhasználása 119,8 százalékban realizálódott, gazdaságosabb és hatékonyabb munkavégzés mellett az idegen kivitelezési munkák terhére művelték. Az idegen kivitelezési költségfelhasználás teljesítése 74,8 százalékos volt a tervezetthez képest. Ennek egyik oka a technológiai hűtőház munkáinak állása, együttes bonyolítása (beruházás-fenntartás), amely egyrészt felülltervezettnek bizonyult, másrészt a beruházási rész pénzügyi fedezetével párhuzamosan lehetett csak felhasználni a fenntartási költséget. Ugyancsak — részben — felülltervezettnek bizonyultak a gépkocsijavítási, -felújítási költségek, mert az 1979. évi 139 százalékos ráfordítás a tervezett 1980. évi költségfelhasználást nem igényelte, emellett a gépkocsijavítási kapacitáshiány is fennállt.

A lemaradások magukkal hozták, hogy a higiénés feladatok elvégzése sem a tervezett szerint alakult, mert a 114,6 millió forintos tervvel szemben 99,3 millió forint volt a teljesítés. A higiénés elmaradások főbb okai: a két vágóvonal nem állt le, a technológiai hűtőház nem ütemterv szerint készült.

Számadatokkal illusztrálnám a gyáranként százalékos pénzügyi teljesítést:

Ez az I. számú gyárban 67,5 százalék, a II. számú gyárban 104,8, a III. számú gyárban 131, a IV. számú gyárban 99,7, az V. számú gyárban 178,1, a szállítás területén (beleszámítva a gépkocsijavítást is) 58,3 százalék volt.

Mivel a technológiai hűtőházi a húsfeldolgozó építésénél, valamint a gépkocsijavításnál már félévkor látszott, hogy jelentős a lemaradás, mind az üzemfenntartási munkákat, amelyek nem voltak tervezve, előrehozhatók, és éljünk a tervtúlteljesítés lehetőségeivel, melyre az ÁHT is felhívta a vállalat figyelmét. Amint a százalékos pénzügyi teljesítésből kitűnik, a II. a III. és az V. számú gyárak éltek a lehetőséggel, növelték a hézag és csúszásmentes padozati felületeket (Kispest állatszállás, vágósarnok, marhavágóhíd vágási körlet, húsfeldolgozó előtér). Folytatjuk az álmennyezetek kiépítését, a világítási és fűtési hálózatok felújítását rozsdamentes nyílászárók beépítését. További szervezési intézkedéseket tettünk, az építési üzemet is jelentősebben bevontuk a fenntartási munkák végzésébe, például higiénés, exporthigiénés és leállás alatti végzett többletfeladatok ellátására.

A gépek-, berendezések belső szállítóeszközök javítását, felújítását egyes egységeknél az anyag- és alkatrészellátás kedvezőbb beszerzése, felhasználása és a hatékonyabb munka eredményezte.

Az éves fenntartási tervlemaradás helyzetét ismertettük az előzőekben, más külső körülmények, illetve hibás kivitelezői munkákkal való helyettesítés sikertelenségének oka viszont összetett.

A külső munkákat illetően a korai, esős, havas, hideg rendkívüli időjárás következtében az út, térburkolat, tetőjavítások, felújítások nem voltak folytathatók, a megkezdett munkák kényszerű leállítása következtében be a kivitelezők részéről. Ugyancsak a rendkívüli korai téli időjárás — a hófúvás, jeges utak — okozta a felfokozott ellátási feladatok következtében a betervezett kivitelezői munkák közül például a hűtő üzemrészek, folyosók, feldolgozók belső munkáit nem tudtuk megkezdeni, helyenként folytatni, illetve befejezni. Ezen felül egyes tejek, mgtsz-ek a IV. negyedévben a népgazdaságilag fontosabb betakarítási munkákkal foglalkoztatták az építő és egyéb ágazati dolgozóikat. Ez jelentős mértékű volt.

A megállapításokhoz azt is tudni kell, hogy a fenntartási tevékenységhez több, mint 150 kivitelezővel létesített szerződéses kapcsolaton keresztül a gyárakkal együtt bonyolítjuk a karbantartó, javító, felújító, korszerűsítő munkákat, figyelembevéve építési szakirpari, technológiai területeket is.

— Felvetődik a kérdés, nem sok az elmaradás, a tervezett felhasználási lehetőséghez képest?

— Jelentős ahhoz, hogy az 1981. évi feszültségek feloldására kerülhessenek, mert igen komoly nagyságrendű feladatok várnak megoldásra. Nem mentség és magyarázkodásként soroltuk fel az okokat, de az elmondottak hozzátartoznak a teljes képhez, hogy mi minden befolyásolja a tervek végrehajtását. A jelenlegi felkészültséggel a szakszerűséget figyelembevéve, bebizonyosodott, még ennyit sem szabadott volna helyenként vállalni, nem vagyunk többre képesek az idegen kivitelezés terén.

(Folytatjuk.)

—p—b—v—

Mérlegpróba

Kétféle vállalati mérleg van, a képünkön levőt súlypróbának vetik alá. Vajon kiállják-e a mérlegek a próbát?

Vetélkedtek az ifjú húsosok

(Folytatás az 1. oldalról)

Ezt követően az ünnepség elnöke felkérte *dr. Bartha András*t, a szervező bizottság titkárát, hogy ismertesse a verseny végeredményét, valamint *dr. Kiss Ferencet*, a MÉM Élelmiszeripari főosztályvezetőjét, valamint *Gyenesi Istvánt*, a KISZ KB osztályvezetőjét, hogy adják át a díjakat.

Marhacsontozó kategóriában első helyezést ért el *Iván József*, a marhavágóhídi csontozó dolgozója, aki az oklevélen, pénzjutalmon kívül külföldi szakmai tanulmányúton vehet részt. Ebben a kategóriában *Kertész József*, szintén a csontozó dolgozója 17. lett, ezért oklevélben és bőremelésben részesült. *Iván József* felkészítője *Debreczeni József* külföldi szakmai tanulmányúton vehet részt.

A sertésfelvágó kategóriában *Vida Péter* versenyen kívül indult, de így is 7. helyezést ért el, ezért részt vesz a külföldi szakmai tanulmányúton. *Kondor Sándor*, az 1. számú gyár bontőüzemének dolgozója 4—5. helyen végzett, így az oklevélen kívül részt vesz a tanulmányúton.

A vetélkedőn a legnagyobb sikert *Bálint József*, az I. számú gyár bontőüzemének dolgozója aratta, aki kiemelkedő pontszámmal, első helyezést ért el, ezért az aranyérmen, a pénzjutalmon túl részt vesz a külföldi szakmai tanulmányúton. Ezen túlmenően elnyerte a legjobb gyakorlati és a legjobb politikai versenyző címeket, amelyekért külön jutalomban részesült. A sertésfelvágó kategóriában résztvevők felkészítője *Kállai Árpád* volt, ezért tagja a tanulmányútra utazó csoportnak.

A marhacsontozó és felvágó kategóriában az első helyezett versenyzőt küldő vállalat, tehát a BHV elnyerte a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi miniszter vándordíját, amelyet *Kárpáti Tamás* igazgatóhelyettes vett át.

Bágyi János

Iván József marhacsontozásban lett első

Dobogóra kerültek: (balról jobbra) sertésfelvágásban III. Dedike József, (ZALAHÚS); II. Sallai Dénes (PENOMACH); I. Bálint József (BHV); marhacsontozó kategóriában: I. Iván József (BHV); II. Illyés Zoltán (Hajdú. m. ÁHV); III. Rovács Sándor (Komáromi ÁG)

A MÉM vándordíját Kárpáti Tamás igazgatóhelyettes vette át

Új tisztségviselők a KISZ-ben

Januárban zajlottak le a KISZ-szervezeteknél az értekelő vezetőségválasztó taggyűlések. Az újonnan megválasztott alapszervezeti KISZ-titkárok a következők: az I/A (Április 4. alapszervezet) Stöcki Ferenc; I/B. (József Attila) Mátics Mihály; II. (Georg Dimitrov) Siroki László; III. (Komócsin Zoltán) Hegedűs István; IV. (Braun Éva) Nyárádi Gergely; V. (Váci Mihály) központ, Bánki Istvánné; VI. (Angela Davis) Helik Lászlóné; VII. (Szuhe Bator) Halász Mihály; VIII. (Allende) Iván József; IX. (Lékay János) Fekete István; X. (Károlyi Mihály) Szabó Mária; XI. (Mészáros Gábor) Csikos László; XII. (Che Guevara) Ragályi Lajosné; X/B. (Éliás András), Varga Gyula.

1 nap

Szorgos munka, meghitt közösség

Többször hírt adtunk a szalámigyárban összekovácsolódott gárdáról. A brigádélet nevezetesebb eseményeit általában közösen szokták megünnepelni, mint ahogy ezt tették *Vesszős Lajos* nyugdíjba vonulásának alkalmából is, február 19-én. A szépen feldíszített asztal mellett nemcsak a brigád tagjaival találkozhattunk. Azok is eljöttek, akik a hosszú szolgálat alatt szoros munkakapcsolatot alakítottak ki Lajos bácsival. A köszöntők után a brigád értékes ajándékokkal lepte meg a búcsúzót.

A magunk részéről is jó egészséget, hosszú, nyugdíjas éveket kívánunk *Vesszős Lajosnak*.

Akikre büszkék vagyunk

Aránylag rövid időn belül három olyan tényleges katonai szolgálatát teljesítő munkatársunkról is hírt kaptunk, akik a Magyar Néphadseregben a politikai és katonai követelményeket teljesítették, parancsnokaik, katonatársaik megbízható, a feladatokat maradéktalanul végrehajtó elvtársaknak ismerték meg őket.

Várkonyi Lajos elvtárs a szocialista versenymozgalomban elérte az „Egység élenjáró katonája" kitüntető címet.

Piros Béla elvtárs elérte a „Magyar Néphadsereg kiváló katonája" megtiszteltő címet.

Lévai István elvtárs, az V. számú gyár kispesti vágóhídjáról vonult be. Elérte a „Magyar Néphadsereg kiváló katonája" címet. Ez a hír a gyárrészleg dolgozóinak nevében írt kedves sorokkal együtt érkezett. „Kedves munkatársunk örömet szerzett vállalatunk szűkebb kollektívájának. Gratulálunk neki. Leszerelése után szeretettel várjuk! BHV. V. számú gyár kispesti gyárrészleg dolgozói."

A kitüntetekre büszkék vagyunk, és gratulálunk!

Magyar hústermékek a világpiacon

Cséfcsforgalmat bonyolít le a TERIMPEX külkereskedelmi vállalat. Októberben mintegy 90 ezer tonna húst és húsipari terméket kell eljuttatnia külföldi partnereinek a megkötött szerződések értelmében. Erről, valamint az idei tervek várható teljesítéséről és a jövő évi prognózisról tájékoztatta az MTI munkatársait Vörös Imre, a TERIMPEX vezérigazgatója.

— Hogy mit várunk a következő évtől? Az idei szint tartását, esetleg szerény emelését. Szinte biztos, hogy jövőre az ideihez hasonló, ugrásszerű növekedésre nem számíthatunk. Ennek több oka van. Az egyik: ha szerény mértékben is, de bővült a világ hústermelése, ami a készletek növekedéséhez vezetett. A másik: drágul a hústermelés, mivel emelkedik a takarmányok ára, egyre többe kerül az energia, az élelmiszerárak viszont ezzel nem tartanak lépést. Az okok közé tartozik az is, hogy idehaza 1981-ben nem várhatunk a jelenleginél lényegesen nagyobb exportárualapot. Mindez meghatározza jövő évi tennivalóinkat: a megfelelő terméket elfogadható áron, a legmegfelelőbb pillanatban kínáljuk eladásra. Ez viszont megkövetteli mezőgazdasági és élelmiszeripari partnereink nagyobb rugalmasságát a változó igények gyors kielégítésében. (VG)

Pályázati felhívás

A Hazafias Népfront Budapesti Bizottsága, a Szakszervezetek Budapesti Tanácsa, a KISZ Budapesti Bizottsága, a Budapest főváros Tanácsa V. B. a Fővárosi Művelődési Ház Brigádunk története címmel pályázatot hirdet.

A pályázaton részt vehetnek a fővárosi vállalatok, intézmények, szövetkezetek brigádjai. A pályázat lehetőleg tartalmazza a következőket:

A brigád története megalakulásától napjainkig. Krónikaszerűen, a brigád összetételének változásai, személyi cserélődés, közösségi megmozdulások, patronálások, üzemi és lakóhelyi közéletben való részvételük, stb.

A brigád gazdasági, politikai helye, szerepe a munkahely egészében, például az üzemi demokrácia gyakorlásában, újítómozgalomban, munkaversenyben való részvétele, stb.

A munkahely technikai felszereltsége hogyan változott a közelmúltban és a változó feltételek milyen új követelményeket támasztottak a brigádközösséggel szemben.

A brigád tagjai egyéni életútjának alakulása, s abban a brigád, mint közösség szerepe, például tanulás, továbbképzés, előléptetés, egymás segítése, stb.

A pályaművek feltétlenül emeljék ki azokat az eseményeket, melyeket a brigád tagjai meghatározónak, fontosnak tartanak brigádjuk történetében, közösséggé válásuk folyamatában, eddigi eredményeikben, s esetleges kudarcaikban. Rendkívül lényegesnek tartjuk, hogy gazdasági és politikai történetük mellett sok színes részletet ismertessenek mindennapjaikról.

A pályázatok beérkezésének határideje: *1981. szeptember 15.*

A pályadíjak: I. helyezett: 7000 Ft; II.: 5000 Ft; III.: 4000 Ft; IV.: 3500 Ft; V.: 3000 Ft; VI.: 2500 t; VII.: 2000 Ft; VIII.: 1500 Ft; IX.: 1000 Ft; X. helyezett: 1000 Ft; és valamennyi értékelhető pályamű könyvjutalomban részesül.

Eredményhirdetés: 1981. novemberében a Fővárosi Művelődési Házban.

A pályaműveket a következő címre kérjük beküldeni: Fővárosi Művelődési Ház. Budapest, XI., Fehérvári út 47. 1119.

A borítékra kérjük ráírni: a brigád nevét, a munkahely pontos címét és a pályázat címét.

Ahogy az orvos látja

Postinor

Ha jól emlékszem, úgy két szerrel és — félek — szegénnyel ezelőtt valamilyen kis cikkben azt írtam, hogy azt szó miatt, de hát ne legyünk mondják rólunk, nem tudunk olyan igényesek. Nem?

szeretkezni. Megigértem akkor, hogy erre még visszatérünk. Ez a „visszatérés" elmaradt valamiért. Valahogyan úgy gondoltam, hogy sorozatos kérdésekkel „kicikczem" ezt a vádat, valahogy úgy, hogy: kik nem tudnak szeretkezni? A nők? A férjiak? A fiatalok? Az öregek? Mikor nem tudnak szeretkezni? Délelőtt? Délután? Éjszaka? Hol nem tudnak szeretkezni? Otthon? Idegenben? Netán a munkahelyen?! Most azonban elbizonytalanodtam. Az az érzésem, hogy tényleg van rajtam kívül is ebben az országban egy valaki, legalább, aki bizony lehet, hogy nem tud szeretkezni. Ez pedig az, aki a mostanában forgalomba került gyógyszert, a POSTINOR-t elnevezte „esemény utáni tabletának".

Ez az ember nekem gyanús. Mert aki a többiyult lázas éjszakákat, csodálatos beteljesüléseket, szent remegéseket, eszméletlen összecsapódásokat, vérforraló egymásnakeséseket egyszerűen eseménynek nevezi, az tényleg lehet, hogy nem tud szeretkezni. Ennél még az a néhány egyszerű közismert szavacska is jobb és szebb, melyet mindannyian ismerünk és „jegyzünk", ha a szinpadon, vagy a tv-ben elhangzik a szereplők szájából, esetleg nyomtatásban olvasunk valahol. Néhutkor ugyan megijárja az ember egy kicsit. Jómagam amikor a szalámikefélő asszonyok nehéz munkájával kapcsolatban járok valamilyen illetéknél, és az ember óhatatlanul rövidít, és csak magyarázom, magyarázom, hogy a kefélő nők helyzetén így meg úgy jó lenne javítani, de hogyan, meg mint, és akkor veszem észre, hogy pukkadozik mindenki a szobában, aki hallgatja.

Persze azt hiszem „kanyec filma" — ahogy a német mondja — félek, hogy ez a kifejezés amilyen rossz, olyan ragadós lesz, úgy, hogy jobban tesszük, ha megszokjuk. Kezdhetünk szombaton, vagy szabad szombat előtti péntéken kellemes eseményeket kívánni egymásnak a hét végére. A fiúk nyugtatgathatják a lányokat, hogy nyugodtan feljöhetnek lemezeket hallgatni, mert nem lesz semmiféle esemény; a lányok persze visszakérdezhetik, hogy akkor meg minek menjek fel? Lehet eseményekben gazdag, boldog új évet kívánni, és így tovább.

Szóval... gazdagabbak lettünk egy valóban okos gyógyszerrel, a Postinorral, ami nyebbek egy nagyon butuska is. Az az érzésem, hogy tényleg van rajtam kívül is ebben az országban egy valaki, legalább, aki bizony lehet, hogy nem tud szeretkezni. Ez pedig az, aki a mostanában forgalomba került gyógyszert, a POSTINOR-t elnevezte „esemény utáni tabletának".

Ez az ember nekem gyanús. Mert aki a többiyult lázas éjszakákat, csodálatos beteljesüléseket, szent remegéseket, eszméletlen összecsapódásokat, vérforraló egymásnakeséseket egyszerűen eseménynek nevezi, az tényleg lehet, hogy nem tud szeretkezni. Ennél még az a néhány egyszerű közismert szavacska is jobb és szebb, melyet mindannyian ismerünk és „jegyzünk", ha a szinpadon, vagy a tv-ben elhangzik a szereplők szájából, esetleg nyomtatásban olvasunk valahol. Néhutkor ugyan megijárja az ember egy kicsit. Jómagam amikor a szalámikefélő asszonyok nehéz munkájával kapcsolatban járok valamilyen illetéknél, és az ember óhatatlanul rövidít, és csak magyarázom, magyarázom, hogy a kefélő nők helyzetén így meg úgy jó lenne javítani, de hogyan, meg mint, és akkor veszem észre, hogy pukkadozik mindenki a szobában, aki hallgatja.

Persze azt hiszem „kanyec filma" — ahogy a német mondja — félek, hogy ez a kifejezés amilyen rossz, olyan ragadós lesz, úgy, hogy jobban tesszük, ha megszokjuk. Kezdhetünk szombaton, vagy szabad szombat előtti péntéken kellemes eseményeket kívánni egymásnak a hét végére. A fiúk nyugtatgathatják a lányokat, hogy nyugodtan feljöhetnek lemezeket hallgatni, mert nem lesz semmiféle esemény; a lányok persze visszakérdezhetik, hogy akkor meg minek menjek fel? Lehet eseményekben gazdag, boldog új évet kívánni, és így tovább.

Szóval... gazdagabbak lettünk egy valóban okos gyógy-

Mezőgazdasági óriás komplexumok

Szibéria mezőgazdasága előtt az a feladat áll, hogy önerőből biztosítsa ennek a hatalmas kiterjedésű és gyorsan fejlődő területnek az alapvető élelmiszer-ellátását.

Kelet-Szibériában a kaszinojári terület déli részén a hatalmas ipari gócpontok (ilyen például a Kanszk—Acsinszk-i fűtőenergetikai komplexum, amely a jövőben évi 350—400 millió tonna szenet termel), kialakításával párhuzamosan a mezőgazdasági termelést is gyorsított ütemben fejlesztik. A tizedik ötéves tervben (1976—1980) egy sor olyan magasfokúan gépesített állattenyésztő komplexum épült, amelynek mindegyike évente több mint 100 000 sertést termel. Ezenkívül létrehoztak 13 baromfihúsüzemi termelő üzemet és 40 növendék-szarvasmarha tenyésztő speciális állomást.

Az előrejelzések alapján, 1990-re a terület fűtőenergetikai ágazatainak kiszolgálásához közel 200 ezer dolgozó szükséges. A munkaerő elsősorban a mezőgazdasági lakosság fogja biztosítani. Ebben a helyzetben a mezőgazdaság számára csak egy megoldás marad — a speciális óriásgazdaság kialakítása.

Nyugat-Szibéria területe igen gazdag lehetőségekkel rendelkezik a hús- és tejtermelő állattenyésztés számára. A gazdaságokban több mint 6 millió szarvasmarha, 2 millió sertés és 4,5 millió juh található.

Szibériában az „Omszki bekon" elnevezésű gazdaság a legnagyobb, csak az elmúlt évben ez a speciális gazdaságokból álló társulás 13 ezer tonna sertéshúst adott az államnak, az ötéves terv 4 éve alatt pedig 48 ezer tonnát.

A Bajkál-Amur vasútvonal körzetében 18 hús- és tejtermelő ipari vállalat építését tervezik. Az itt kialakítandó speciális szovhozok, állattenyésztő komplexumok és melegházak évente 6 millió rubel megtakarítást tesznek lehetővé a szállítási költségek csökkentése eredményeként.

Szibériában napjainkban komoly kutatások folynak a zord éghajlatú területnek leginkább megfelelő szarvasmarhafajta kialakítására. A termelékenység és a tenyésztési tulajdonságok alapján például az itt kitenyésztett herefordi fajta világszínvonalat képvisel, hiszen napi 1400 gramm súlygyarapodásra is képes.

A Tudományos Akadémia Szibériai Osztályán olyan technológiát dolgoztak ki, amely lehetővé teszi az állattakarmány fehérjetartalmának jelentős növelését. Az ipari bázisra épülő hatalmas állattenyésztő komplexumok létrehozása óhatod részére csökkenti a termékegység előállítására fordított munka mennyiségét. Szibériában, ahol kevés a munkaerő, ez a tény igen nagy jelentőséggel bír. Ma a sertéstenyésztő komplexumok gépesítettségi szintje meghaladja a 90 százalékot. A tudósok véleménye alapján néhány év múlva az állattenyésztő komplexumokban a fizikai munka teljes mértékben gépesítetté válik.

Alekszej Kalasnyikov akadémikus — a szibériai állattenyésztés szakértője — úgy véli, hogy 1985-re Szibéria lakosai hústermelésának az összetétele az alábbiak szerint alakul: 45 százalék marhahús, 32 százalék sertéshús. 13 százalék szárnyasbaromfi. 7 százalék bárányhús. (BUDAPRESS—APN)

Könyv-ajánlatunk

Vajda Péter:

Rangerektől rendőrökig

(Katonapolitika fiataloknak)

Lakott helyektől távol eső kiképzőbázisokról ritkán írnak a világ lapjai, létezésükről csak akkor értesül az olvasó, ha a világ valamely pontján az Egyesült Államokban speciálisan kiképzett katonákat vetnek be, mint például Kubában, Zairében és Nicaraguában.

Ezek a katonák rendkívüli körülmények között gyakorlanak. Megtanulják a kíméletlen — ha másként nem megy —, brutális közbelépés fortélyait, a gyilkolás és pusztítás ezernyi fogását. Fizikai erőnlétük vetekszik a nehézatlétákéval, a összességében az erőszak professzionista mestereinek tekinthetjük őket. Speciális kiképzésük ezért kiterjed az eltűnésük ugrásra, az ellenség hátában történő tevékenységre, a dzsungelharc fogásaira stb. Mesteri módon kezelnek mindenfajta fegyvert, s ha kell, képesek szükségrobbanóanyagot előállítani. Ezekről a „szuperkatonákról" szól az ismert újságíró lebilincselően izgalmas könyve, melyet a katonapolitika iránt érdeklődő — elsősorban fiatal — olvasók számára ajánlunk.

Eric Lambert

Dicsőségre ítélve — A zöld árnyak szigete

A Dicsőségre ítélve talán még kegyetlenebb regény. Az észak-afrikai harcok során egy ausztráliai zászlóalj rendkívül fontos megtévesztő manőverre kap parancsot. A zászlóalj két katonája — a regény két főhőse — Christy és Doc pedig azt a feladatot kapja, hogy Kairó nácl ügynököktől hemzsegő lokálјában szivárogtassák ki az álhírt nagy offenzíva indul a németek ellen. A két katona lélegzetelállítóan izgalmas kalandok közepette becsülettel teljesíti az életveszélyes feladatot.

Lambert regényeit több nyelvre fordították le, és nagy sikerű filmeket készítettek belőlük.

Máj Bertalan:

Az idegen asszony

A volt bűnügyi nyomozótiszt — több sikeres Zrínyi-kiadvány szerzője — ez újabb visszaemlékezésében négy igaz történetet ír meg.

Valahol — a budai hegyekben

Ez a történet az új, demokratikus rendőrség hőskorában, a felszabadulást követő időben játszódik. A rendőrség vetkőztetők, gyilkosok, banditák után kutatva a budai hegyekben — egy romház pincéjében — gyerekcsapatra bukkannak. Ezek a fiúk, a társadalomból önhibájukon kívül kirekesztve, bandákba verődtek, csavargótak, loptak, de legínkább éheztek és fagyoskodtak. Mi lett a sorsuk, hogyan segítette őket a demokratikus rendőrség, hogy a társadalom hasznos tagjaivá váljanak? A szerző napjainkig kíséri a fiúk életútját.

BUDAPESTI HÚSIPARI HÍRLAP
A Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő: Bágyi János
Szerkesztőség: Budapest, Gubacsi út 6. 1097 Telefon: 136—968
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Budapest
Blaha Lujza tér 3. 1559
Felelős kiadó: Till Imre
81—972. Szikra Lapnyomda, Budapest.
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató

Beszélgetés a vallásról

Kipke Tamás újságíróval, az *Új Ember* munkatársával a vallás kérdéseiről beszélget — a *politikai vitakör* keretén belül — március 18-án 15.30-kor a sertésvágóhídi kis kultúrteremben *Andrasew Iván*. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP

A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XVI. ÉVFOLYAM, 5. SZÁM Ára: 70 fillér 1981. MÁRCIUS 10.

BHV-sikerek — Két első díj

Vetélkedtek az ifjú húsosok

Szombathely, február 26—27—28: ifjú húsipari szakmunkások országos szakmai-politikai vetélkedője

A megnyitó elnöksége. Beszédet mondott dr. Vágó József

Több éves hagyományra tekint vissza, hogy a MÉM, a KISZ KB védnöksége mellett az ÁHT szervezésében sor kerül fiatal húsipari szakmunkásaink vetélkedőjére. A cél közismert: a húsipari szakma népszerűsítése, annak megismertetése és a szakképzett munkaerő-utánpótlás gondjainak enyhítése. Az országos rendezvénynek Szombathely, a Vas megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat adott otthont.

A 26-án, délután megtartott ünnepélyes megnyitón a versenyzőkön és kísérőiken túl, jelen voltak az országos verseny elnökségének tagjai, a bíráló bizottságok képviselői, valamint a megye párt-, társadalmi- és gazdasági vezetésének képviselői. *Dr. Vágó József*, a Húsprogram KISZ-védnökség Országos Operatív Bizottsága elnökének megnyitó beszéde után *Bejczy Imre*, a Vas megyei ÁHV igazgatója köszöntötte a megjelenteket a házigazdák nevében, majd technikai kérdések ismertetésére került sor. Ezután izgalmas pillanatok következtek, a versenyzők tesztlapokat töltöttek ki, majd sorszámokat húztak. Már az elején kitűnt, hogy szervezők és házigazdák egyaránt hivatásuk magasságán állnak, messzemenően törekedve a verseny tisztaságára.

Vállalatunkat *Bálint József, Kondor Sándor, Vida Péter* sertésvágóhídi bontóüzemi dolgozók (sertésfeldolgozó kategóriában), valamint *Iván József, Kertész József* marhavágóhídi csontozó üzemi dolgozók az I. számú gyár bontóüzemében, de jelenleg katonai szolgálatát szakította meg a versenyt kedveznek. Miközben késő fente, elmondta, úgy látja, a bontásra váró felsértések között nagyságrendi és minőségi eltérés van, sajnos pont az ő hátrányára. Arról is beszélt, szeretne bent lenni az első tíz között. *Bálint József* eddig vállalati, budapesti versenyeket nyert, de volt már országos versenyen dobogós helyezett is.

Bálint József — kiemelkedő teljesítmény — aranyérem

A szakmai verseny egyik zsűritagja *Béres Ferenc* volt, az ÁHT képviseletében. Miközben árgus szemmel figyelte a sertésfeldolgozó verseny résztvevőinek kézmozdulatait, benyomásai iránt érdeklődtem.

— Ügyes kezű szakmunkások vannak jelen ezen a versenyen, akik normaidőn belül igen jó minőségű munkát végeznek. Természetesen mint minden versenyen, itt is vannak jobbak, közepesek és gyengébbek. Összbenyomásom az, jó lenne, ha a húsipari szakmában ilyen felkészültségű dolgozók lennének. A marhacsontozási versenyről az a véleményem: a versenykiírás és a feltételek olyan szigorúak voltak, hogy nehéz kiugró teljesítményű résztvevőt találni. De azért sok kiváló volt, ami majd a pontozásból is kiderül.

Ugyanezen a napon délelőtt a kísérők és felkészítők, termékbemutatón vehettek részt. A kóstolóval egybekötött eseményen *Varga Árpádtól*, a vállalat termelési és műszaki igazgatóhelyettesétől kértünk információt a termékszerkezetre vonatkozóan. Elmondta, hogy termékskálájuk 77-féle készárut tartalmaz, amelyből rendszeresen 55-féle gyártanak. A hagyományos termékeken túl, rendelkeznek egy úgynevezett vasi termékcsaláddal, amelynek kilenc tagja van. A gyártmánybővítés eredményeként több termékük már megjelent a piacon. Érdemes megemlíteni, többek között a vasi paprikás kolbászt, a vasi paprikás száraz kolbászt, a vasi sonkást, a zöldborsós felvágottat, a vasi nyelv mozaikot, a vasi szalonnást, melynek ára 30 forint és dús fehérjetartalmú, valamint a fogyókúrázóknak ajánlott, diabetikus jellegű sajtos parizert és sajtos mortadellát. Elmondta a továbbiakban, hogy a vállalat két éve teljes körűvé vált technológiai területen, ezért a következő feladat, hogy megteremtse a húsbontás magasabb feldolgozottsági fokát. Ez azért is jelentős, mert várhatóan a következő öt évben a tőtés piacon a nemes húsrészek terén igény jelentkezik. Erre a vállalat felkészült és a helyi edőtasáes is mennyan arra, hogy egy húsbontó, ötvenvagonos húshűtő és csomagoló épüljön fel a vállalatnál. Itt 70—100 szakmunkással 100 —150 marhát, 200—400 sertést lehetne felbontani. Reális alapja van annak, hogy mindezt három-négy éven belül megvalósítsák.

A délutáni órákban *dr. Szilágyi Sándor*, az ÁHT vezérigazgatója, valamint az ÁHT képviselői megtárgyalták a gyárat, *Bejczy Imre* igazgató kíséretében. Az ezt követő beszélgetésen a vendégek elismerően nyilatkoztak a látottakról.

A verseny harmadik napján a megyei művelődési házban került sor az ünnepélyes eredményhirdetésre és díjkiosztásra. Az ünnepség elnökségében helyet foglaltak a MÉM, az ÁHT, az ÉDOSZ, a KISZ KB, valamint a megye párt-, társadalmi- és gazdasági vezetésének képviselői. A záróeseményen *dr. Szilágyi Sándor* méltatta a vetélkedő jelentőségét. Miután köszöntötte a résztvevőket, arról beszélt, hogy ezen a versenyen mindenki nyert: a versenyzők, mert alkalmat kaptak szakmai felkészültségük továbbfejlesztésére, tapasztalatcserére, és arra, hogy egy nagy család kisebb része megismerje egymást, barátságot kössön. Nyertek a felkészítők is — mondta a továbbiakban —, mert szintén tapasztalatokat szerezhettek és bebizonyíthatták tudásukat. De a legnagyobb nyertes ebben a versenyben a magyar húsipar, mert nemcsak egy szakmai gárdával lett gazdagabb, hanem ez a verseny megjelenésével a szakma tekintélyének elmélyítését is elősegítette.

Dr. Szilágyi Sándor vezérigazgató nagy figyelemmel kísérte a fiatalok vetélkedését

A továbbiakban arról szólt, hogy ez az ipar az elmúlt tíz esztendőben kivívta rangját és hatalmas fejlődésen ment keresztül. Az elmúlt évben jól „Tudott dolog, hogy technikát, műszaki fejlesztést importálni, devizáért vásárolni lehet, de emberi akaratot, emberi fegyelmet azt nem lehet, azt nekünk kell megvalósítani." A továbbiakban a soron következő feladatokról beszélt; s elmondta, nagy fejlődési lehetőségek vannak ebben az iparágban, amelyekkel élni kell a VI. ötéves terv célkitűzéseinek megvalósítása során. A feladatok megoldását elősegítik ha szervezetségünkben, munkavégzésünkben, fegyelmünkben előbbre jutunk, tehát az emberi tényezők javításában. Ezeknek csak úgy tudunk eleget tenni, ha hétköznapi munkánkban is helytállunk és magas színvonalon dolgozunk. A húsipar dolgozónak — mondotta a továbbiakban az ÁHT vezérigazgatója — fel kell zárkózni a magas szakmai és higiéniai követelményekhez, és ehhez ez a verseny nagy lépéssel járult hozzá. Ezt követően a mostlezajlott versenyt értékelte. A verseny elősegíti, hogy termelési feladataink teljesítését nagymértékben szolgálja. Fontos, hogy ez a verseny kisugározzon, ezért a nyertesek jelentős díjakat kapnak.

Az ünnepség résztvevői nagy tapssal fogadták *dr. Szilágyi Sándor* vezérigazgató bejelentését, amely szerint a díjakon túl, minden versenyző március 1-től 2 forintos béremelésben részesül. Végezetül a vezérigazgató köszönetét fejezte ki a szervezésért, a lebonyolításért, és elismerését a versenyzőknek, felkészítőknek és a vállalatoknak.

(Folytatás a 3. oldalon)

Szeretettel köszöntünk minden nődolgozót

Nőnapi ünnepségek, kitüntetések

A szakszervezeti bizottság február 24-i titkári értekezletén meghatározta a nemzetközi nőnappal kapcsolatos feladatokat. Eszerint az ünnepségekre március 4-én, 5-én és 6-án került sor vállalatunk gyáraiban. A lányokat és asszonyokat a területek igazgatói vagy főmérnökei köszöntötték. A szakszervezet üzemi szinten vendégelte meg a nődolgozókat és a hagyományoknak megfelelően virágot is kaptak.

Az ünnepségeken kiadásra kerültek a női szocialista brigádok kitüntetései és a kiváló dolgozó kitüntetések.

A 43 női szocialista brigád (481 fő) összesen több mint 246 ezer forintot kapott.

A nemzetközi nőnap alkalmából a gyárak és a központ gazdasági és társadalmi vezetésének előterjesztése alapján — a termelési tanácskozások jóváhagyásával — kiemelkedő gazdasági és társadalmi tevékenységük elismerésére a következők kaptak Kiváló Dolgozó kitüntetést: I. számú gyár: *Babinszki Pálné, Polonyi Istvánné, Tóth Lászlóné, Varga Mihályné.* III. számú gyár: *Zsigrai Istvánné.* IV. számú gyár: *Gacs Gáborné.* V. számú gyár: *Kurka Lajosné, Molnár Gyuláné.* Központ: *Doborján Károlyné.*

Brigádvezetők értekezlete

A vállalati szocialista brigádvezetők tanácskozására március 5-én került sor a marhavágóhídon. A napirenden a Vállalat Kiváló Brigádja címre előterjesztett közösségek elfogadása szerepelt. A szocialista munkaverseny-mozgalom szervezésében kiemelkedő tevékenységükért a tanácskozáson a következők kaptak kitüntetéseket: kiváló dolgozó lett *Kállai Árpád, Tusor Józsefné, Schukkert Imre, Csik Jánosné, Bartha Sándorné* és *Matus Istvánné.* Igazgatói dicséretben részesült: *Fekete István* és *Czeczon Imre.* Pénzjutalmat kapott *Stockbauer Éva.* A kitüntetések mellé összesen 18 ezer forint pénzjutalmat osztottak ki.

Lehet-e olcsóbb a szalámi?

Közismerten a magas árfekvésű termékek kategóriájába tartozik a téli, csemege és a paprikás szalámi. Mindhárom termék a belföldi, de a külföldi piacokon is igen keresett cikk az év bármely időszakában. A szalámigyártás önköltsége — sok egyéb tényezőből — az elmúlt időben nem a legkedvezőbben alakult. Ennek egyik oka, hogy a lecsökkent csontozói létszám miatt 1980. évi elejétől kezdődően a felhasznált hús mintegy 40-45 százalékát társvállalatoktól vásároltuk. A vállalat és a gyárvezetés a kedvezőtlen munkaerő ellátottság ellenére célul tűzte ki, hogy a szalámigyártás az 1981. évi termelési és értékesítési tervét teljesíti, illetve túlteljesíti úgy, hogy csökkenteni kell a vásárolt sertés és marhahús mennyiségét és fokozni kell a saját kicsontozású húsok volumenét.

A szalámigyár gazdasági vezetése konstruktív előterjesztést tett a közgazdasági főosztály felé annak érdekében, hogy saját dolgozóink — a napi törvényes munkaidőn túl — csontozói munkavégzésre jelentkezzenek. A közgazdasági főosztály a szalámigyár előterjesztését elfogadta.

Felhívjuk a vállalat valamennyi dolgozóját, hogy minél többen keressék fel a szalámigyár igazgatóját a mellékfoglalkozású munkaviszony létesítése végett. A munkavégzéshez szükséges felszereléseket a gyárvezetés a helyszínen biztosítja. Jó kereseti lehetőség van, amely az előírt normakövetelmény 100 százalékos teljesítése esetén 19.50—25.00 forintig terjedő órabért biztosít. A 100 százalékot meghaladó túlteljesítés esetén a kereset egyenes arányban növekszik.

Az elvégzendő munkák a következők: negyedelt marhacsontozás, sertéscsontozás, lebőrözött ipari szalonna feldolgozás, csonttisztítás. Fizikai dolgozók esetében a havonta ledolgozható munkaidő melléktfoglalkozásban 96 óra, nem fizikai dolgozók esetében havi 64 óra.

Visi Géza
munkaügyi osztályvezető

Véradás

Február 24-én térítésmentes véradás volt a szalámigyárban. Ezen a napon 106 véradó közel 40 liter vért adott. Az előzőekben közölt számadatok azért számítanak óriásinak, mert a szalámigyár dolgozóinak több mint egyharmada véradó volt.

ÉDOSZ-tanácskozás

Az ÉDOSZ iparági bizalmi testülete március 4-én tanácskozott a vállalati nyereségérdekeltséggel kapcsolatos kérdésekről. Mivel lapzártánk nem teszi lehetővé a döntések ismertetését, erre a kérdésre a következő lapszámunkban térünk vissza.

Küldöttértekezlet

(Folytatás az 1. oldalról)

kővé válik, mint az 1957-es, vagy a 74-es évek." — mondta *Tóth Éva*.

A beszámoló utáni első felszólaló *Lak Zsuzsa* volt. Röviden kiegészítette a hallottakat: „A KISZ-bizottságnak jelentést kellett készíteni a IX. kerületi KISZ-bizottság részére az 1981. évi értékelő- és vezetőségválasztó, illetve tervező taggyűlésekről. Az első és második taggyűlések január 15-től február 28-ig kerültek lebonyolításra. A sorból csak a' szalámigyár lóg ki a második taggyűlés újrázása miatt. Az alapszervezeti titkárokat megfelelően előkészítettük és talán ennek is köszönhető, hogy a legtöbb alapszervezetnél zökkenőmentesen, az előírt napirendi pontoknak megfelelően zajlottak le a taggyűlések. Az, hogy ezeken

„Ha szándékunk közös, akkor megtaláljuk a közös utat, a sajátos és közös teendőket"

milyen aktivitással vettek részt a fiatalok, attól függött mennyire közösség az alapszervezet, mennyi és milyen közös emlékeik vannak. Példa a Mészáros Gábor alapszervezet, ahol a szétnőzés igen sok problémát jelent. Ugyanígy problémaként jelentkezik ez a területileg szétszabdalt alapszervezeteknél... vegyük például a Károlyi Mihály alapszervezetet, ahol is nyolc épületben vannak KISZ-tagjaink, ami eleve kizárttá teszi a napi kapcsolattartást. Pezsgőbbek, élénkebbek voltak azok a taggyűlések, ahol a fiatalok egy munkahelyen dolgoznak, ahol közösek a munkahelyi és mozgalmi problémák, közös a gazdasági vezető, akit közösen lehet szidni, vagy kisebb statisztikai valószínűséggel — dicsérni.

A beszámolók hűen tükrözték az alapszervezetek munkáját, illetve semmittevését. A beszámolók körülbelül 40 százalékát a gazdasági munka területén elért eredmények tették ki, ami önmagában helyes, de tartalmában tévútra vezetett. Olyan eredményeket is tartalmazott, amelyet nem mint KISZ-tagok, hanem mint munkájukért fizetést kapó dolgozók értek el. Természetesen külön kategóriában kell foglalkoznunk a KISZ-es kezdeményezésként végrehajtott munkákkal...

A politikai képzés rendkívül elhanyagolt területe úgy a KISZ-munkánknak, mint (így) a beszámolóknak is.

Egyéni értékelés. Többnyire a kipipálásos módszert alkalmaztuk, és ezzel éppen az egyéni értékelés lényegét csaptuk agyon. A célunk nem a „teljesítve" illetve a „nem teljesítve" rublikák statisztikai adatlap-szerű kitöltése, hanem az egyén képességének, lehetőségének figyelembe vételével a végzett munka alapján történő minősítés.

Az új vezetőségekre jellemző a nagy cserélődés és a viszonylag „magas" életkor: 26—27 év. Alapszervi szinten a cserélődés egyik oka a felsőbb KISZ-szervek káderutánpótlása, a másik a fluktuáció. Feladatunknak kell tekintenünk a sokkal alaposabb kádermunkát, ugyanis az évenkénti választás nem szabad hogy évenkénti cserét jelentsen.

Erre a mozgalmi évre a KISZ-bizottság nem adott konkrét feladatot az alapszervezeteknek. Ez a megnövekedett állandóság az előző éveknél nagyobb feladatok elé állította a vezetőségeket. Ennek ellenére a legtöbb akcióprogram hagyományos módszerekkel — magyarul: az előző évi akcióprogram szinte szószerinti lemásolásával készült. A megnövekedett önállósággal csak néhány alapszervezet tudott valamenyire élni."

Lak Zsuzsa ezután az úttörőkapcsolatok néhány vetületéről beszélt: „Felmérést végeztünk a hetedik, nyolcadik osztályosok körében. Feltettük nekik a következő kérdéseket: *mit jelent a KISZ, és hogy akarsz-e KISZ-tag lenni?* Az első kérdésre a többség jól válaszolt, de voltak elégedvad feleletek is — például: Kommunista Ifjúsági Szövetkezet vagy Ifjúsági Párt. Arra, hogy akarsz-e KISZ-tag lenni, a megkérdezettek 32 a fiatalok. Sem akkor, sem később nem kaptak választ a gazdasági és társadalmi vezetőtől. Ilyenkor hangzik el az a reagálás, hogy *nem érdemes*... Ha azonnal nem lehetséges, legalább a közeljövőben válaszoljanak a megkérdezettek a felmerült gondokra.

A polképzésben való hiányos részvétel egy — szerencsére pozitív oka — hogy nagyon sokan járnak különböző iskolákra. Van olyan KISZ-alapszervezet, amelyben a továbbtanulók aránya 90 százalékos.

Utoljára említeném, de nem utolsósorban az érdeklenséget. Ez általános dolog, nem csak a politikai vitaköröknek tapasztalható. Jó lenne tisztázni, hogy mitől adódik ez a jelenség. Úgy veszem észre, mintha a KISZ két részre osztódnék. Az egyik oldal aktívan részvesz a tevékenységben, a másik rész azonban passzív. És ez az utóbbi a többség — sajnos."

Budai Sarolta arról beszélt, hogy a szervezettség nagyon rossz. Ezt ő többek között a „kaparj kurta" szemlélet hátásának tulajdonítja. „Mért van az, hogy ha valakivel a KISZ-ről beszélek, akkor: „na hagyj engem békén!" A fiatalok az iskola után bekerülnek a munkahelyekre, ahol ismételten csak a hajtást, az egyéni érdekek előtérbe helyezését látják. Ezek a környezeti hatások nagymértékben meghatározóan hatnak az ifjúság közösségi érzelmeinek kialakulására.

A beszámoló határozati javaslatként ajánlja, hogy minden alapszervezet legalább egy főt iskolázzon be a nyolc általános elvégzésére. Ez megdöbbentő. Hogy 1981-ben a fiatalokat arra keljen agitálni, hogy legalább a nyolc általános iskolát végezzék el! Én úgy érzem, hogy a beiskolázás nem a mi feladatunk. Az valóban feladat, hogy az iskolába járókat segítsük. Az iskolába járatás elsősorban a szülő kötelessége. Megjegyzem: a szellem meggyilkolása ugyanolyan bűn, mint a fizikai gyilkosság és a büntetésének is hasonlónak kellene lenni. A személyzeti osztály feladata a beiskolázás. A miénk az agitálás és a segítség."

A marhavágóhídi küldöttgyűlésről *Budai Sarolta* a következőt mondta: „A fiatalok nem mondják el a problémájukat, nem beszélnek gondjaikról. Vagy azért nem, mert nem érzik a problémák mögötti megoldást, vagy azért, mert nincs véleményük, meggyőződésük."

(Tekintettel arra, hogy a kerületi küldöttgyűlés és a közelgő KISZ-kongresszus előtt az eddigieknél is fontosabbnak tartjuk az ifjúság véleményének a lehetőségekhez mért hű tolmácsolását, a küldöttértekezletről szóló részletes tudósítást következő lapszámunkban folytatjuk.)

Andrasew Iván

Felszabadulási emléktúra

A Budapesti Húsipari Vállalat 20 fős csapata a KISZ-bizottság szervezésében részt vett a pilisi Vöröskőhöz induló, ezúttal mintegy 20 ezer embert megmozgató Felszabadulási Emléktúrán. Március 39-én fiataljaink 16 kilométert gyalogoltak és ezzel sokat tettek az „edzett ifjúságért" mozgalom célkitűzéseinek megvalósításáért.

KISZ-kitüntetések

Minden esztendőben hagyományosan a forradalmi ifjúsági napok idején adják a Kommunista Ifjúsági Szövetség legjobbjainak a munkájuk megbecsülését jelentő kitüntetéseket. A Budapesti Húsipari Vállalatnál március 27-én a vállalati KISZ-küldöttértekezleten *Kállai Árpád* Kiváló Ifjúsági Vezető, *Horváth Zoltán* Ifjúsági érdemérem, kitüntetést kapott. *Fenyvesi Tibor* pedig KISZ KB Dicsérő Oklevelében részesült.

Művészeti vetélkedés

A FAKK-BHV művészeti vetélkedőt rendezett a KISZ-klubban március 26-án. A zsűri elnöke Bánsági András grafikusművész, a játék vezetője Varga Gyula volt.

Öt csapat indult. Az első helyezést Kállai Árpád csapata, a második helyezést a Csók István nevét viselő csapat, a harmadik helyezést Batuska József csapata szerezte meg. Végeredményben azonban mindenki nyert, mert a vetélkedő végén értékes, reprodukciókat tartalmazó albumokat osztottak ki a csapatok között.

Az országos FIN-program csúcspontján
Kaposváron jártunk

Abban a megtiszteltetésben volt részünk, hogy lapunk is képviseltethette magát a IX. kerületi KISZ-bizottság által a FIN rendezvénysorozat csúcspontjára, a kaposvári ifjúsági nagygyűlésre indult delegációban. A vállalat ifjúsági szervezetét Tóth Éva, Fekete István és Kállai Árpád képviselte.

A Tanácsköztársaság kikiáltásának 62. évfordulója előtti szombaton kora reggel a Marx-kusovszki téren kerültünk vállalatainak KISZ-szervezetéit képviselő fiatalok gyülekeztek. A IX. kerület testvérvárosába, Kaposvárra indultak több mint harmincan *Ballabás László* kerületi KISZ-titkár vezetésével. A cél: tovább ápolni a hagyományos baráti kapcsolatot részt venni a forradalmi ifjúsági napok országos rendezvénysorozatának csúcspontján, a kaposvári ifjúsági nagygyűlésen.

Hat óra után néhány perccel vége mindenki együtt volt. A verőfényes tavaszi napsütésben álmosan, de jó kedvvel beszéltek, daloltak a KISZ-esek, miközben a panorámautóbusz az M 7-esen a Dunántúl legnagyobb megyéjének fővárosa felé suhant. Kora délelőtt el is 'érték' céljukat.

A vendéglátó a Kaposvári Mezőgép KISZ-szervezete volt. A vállalat egyik tanácskozótermében *Gadár László* KISZ-titkár köszöntötte a ferencvárosiakat. *Csúz Imre*, az I-es számú gyár igazgatója, a vállalatról szólt röviden. Elmondta, hogy a Kaposvári Mezőgép Vállalat a MEZŐGÉP Trösztkeretében, az Iparügyi Minisztérium felügyelete alatt működik, két megyében (Somogy és Tolna), nyolc telephellyel. Emelő-, talajművelő, gyümölcsbetakarító manipuláló gépeket, felrakógéppel vagy kompjúterrel működtethető raktársorokat gyártanak. Közel egymilliárd forint értékű árut állítanak elő évente — ennek csaknem a felét exportálják. Különösen az NDK-val kooperálnak magas szinten.

Táncos Lajos, a pártbizottság titkára a vállalat kommunista nevében köszöntötte a vendégeket. Ismertette a pártszervezet felépítését, beszélt a gazdasági-, a politikai-, az ideológiai feladatokról. A hallgatók megtudták, hogy a 2800 fős vállalatnál hét KISZ-alapszervezet képviseli az összlétszámból több mint 40 százalékot kitevő fiatalokat. A szervezettség igen magas: az ifjúmunkások és értelmiségiek felé KISZ-es. Munkájukat igen aktívnak nevezte a pártitkár. „Részt vesznek és élen járnak a brigádmozgalomban, a termelésben, a tanulásban. A pártbizottság a közelmúltban számoltatta be a KISZ-bizottságot. Azt állapítottuk meg, hogy a munkájuk fejlődő, aktívan dolgoznak — meg vagyunk velük elégedve. A körülmények változnak, fejlődnek. Ahogy a lehetőségek bővülnek, úgy általában a színvonal is fokozatosan emelkedik" — mondta *Táncos Lajos*.

Ballabás László megköszönte a szíves fogadtatást, majd arról beszélt, hogy az annak idején — 1973-ban — kialakított kapcsolatot ez a látogatás is szorosabbra próbálja fűzni. „Azt hiszem, nagyon sok tapasztalatot adhatunk át egymásnak. Persze erre csak akkor van lehetőség, ha a találkozókat sokkal rendszeresebbé, sűrűbbé tesszük. Természetesen ez azt jelenti, hogy az elvtársakat is várjuk a IX. kerületbe" — mondta kerületünk ifjúsági vezetője.

Ezután küldöttségünk gyáralátogatáson ismerkedett a vállalat kaposvári gyáranak munkájával. Az ebéd és egy rövid városnézés, közös sportolás (foci) után, a Kaposvártól nyole kilométerre fekvő Szenna nevezetességeivel ismerkedett a delegáció. Megtekintették az immár országos hírű, gyönyörű skanzent, majd ilő mértékkel kóstolgattuk a környnyék híres borát.

Küldöttségünk vidáman dalolva vonult az este hatkor kezdődő ifjúsági nagygyűlésre, a megyeszékhely főterére. A zászlódíszbe öltözött Kossuth tér tribünjén az ünnepség elnökségében hazánk legmagasabb szintű vezetői foglalták helyet.

Ott volt többek között *Losonczi Pál*, a Politikai Bizottság tagja, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, *Faluvégi Lajos*, a Miniszterelnöki Tanács elnökhelyettese, *Fejti György*, a KISZ KB első titkára, és számos más magas rangú vezető. A Himnusz elhangzása és *Pécsi Ildikó* ünnepi szavalata után *Sárdi Árpád*, a KISZ Somogy megyei bizottságának első titkára köszöntötte az egybegyűltek több ezer fős tömegét. „Büszke nemzeti öntudattal gondolunk arra —mondta —, hogy Somogyot, Kaposvárt nem érte felkészületlenül a Tanácsköztársaság kikiáltásának híre. Itt már 1919 februárjának utolsó napjaiban nyolc-tízezer proletár tüntetett, majd március 10-én a Somogy megyei direktórium megalakulása jelezte az új kor eljövetelének sürgető szükségszerűségét. 1919. március 21-én 800 főlegyverezett kommunista munkás várta a proletárdiktatúra kiáltásának hírét."

Ezután számos kiváló kaposvári és fővárosi művész adott elő verseket és forradalmi dalokat a nagygyűlés pódiumán. A műsorban kiemelkedő szerepet vállaltak a Kaposváron tanuló diákok is.

A forradalmi lendületű program közben *Kópf László*né, a KISZ KB titkára mondott ünnepi beszédet.

Méltatta annak a 62 évvel ezelőtti napnak a jelentőségét, amelynek emlékére összegyűltünk. Beszélt a háborútól megkínzott országról, a forradaiom előtti állapotokról.

„1918-ban azonban megforduit a nép sorsa. A visszafelé helyett előre kezdett menetelni, és néhány hónap leforgása alatt a haladás élvonalába került. 1918 végén hazánkban forradalmi helyzet alakult ki."

„1848 márciusának elindítói, 1919 világforradalom-hitű kommunistái, 1945 új világot teremtő, forradalmat végbevivő harcosai között mindig ott volt a magyar ifjúság legjava. A haladó társadalmi erők számították is arra, hogy a fiatalok óriási többsége egy lesz velük. Így van ez ma is, amikor népünk a fejlett szocialista társadalom építésén munkálkodik.

A szocializmus építésének útján magunkkal visszük forradalmaink emlékét, tanulságait. Megőrizzük népünk történelmének haladó hagyományait, de felelni tudunk saját korunk, mindennapi életünk kérdéseire is. Bizonyítja ezt az ifjúsági szövetség mindennapi munkája, és az az elkötelezettség, ahogy készülünk a KISZ X. kongresszusára" — mondta beszédének végén a KISZ Központi Bizottságának titkára.

A nagyszabású irodalmi zenés műsor dinamikusan pergett tovább. Befejezésként ezer és ezer fiatal egyként énekelte a DIVSZ-indulót.

Az estét a IX. kerületi fiatalok küldöttsége a MEZŐGÉP KISZ-klubjában töltötte. *Horváth László* (CILA), a népszerű diszkórály gondoskodott a zenéről. Éjfélig roptuk a táncot.

A klubestet megtisztelte látogatásával *Sárdi Árpád*, a KISZ Somogy megyei bizottságának első titkára, *Kelemen László* kaposvári városi bizottság titkára, *Baracskai Zoltánné* a városi KISZ-bizottság politikai munkatársa és *Nágel Margit*, a KISZ megyei bizottságának gazdasági vezetője. Látogatásuk lehetőséget adott a kötetlen hangvételű együttműködési beszélgetésekre, így például *Kelemen László* és *Ballabás László* megállapodott abban, hogy a kaposvári és a IX. kerületi — közelgő — különtöltő találkozásokon képviseltetik szervezetüket. KISZ-titkárunk kifejtette, hogy elsősorban az lenne a kívánatos, ha Kaposvár és a IX. kerület hasonló profilú vállalatainak fiataljai főznék szorosabbra a kapcsolatokat. Például a Kaposvári Húskombinátot és a Budapesti Húsipari Vállalatot említette. Jelentősen lehetne előrelépni az iskolák kapcsolattartásában is. A KISZ-bizottságokra ebben a tevékenységben elsősorban koordinációs szerep háruina — hiszen pusztán delegációk cseréjével nem sokat lehet elérni.

Fölvetődött a közös táborozás lehetősége is a vállalatok és iskolák aktivistái és alapszervezeti titkárai találkozhatnának a 180 fős balatonlellei táborban. Sokat tehetnének a tartalmasabb kapcsolatok kiépítésében. Természetesen itt még sok kérdést — többek között anyagi jellegűeket is — tisztázni kell. Mindenesetre a két magas rangú vezető egyetértett abban, hogy a személyes és alapszervezeti kapcsolatokon keresztül igen sokat lehetne tanulni — egymástól.

A kirándulás másnapja kötetlenebb programokkal telt, elsősorban a hazatérésre készülődtünk. De volt még idő egy rövid kirándulásra a Kaposvártól néhány kilométerre lévő desedai parkerdőbe.

Az egész delegáció mélységesen egyetértett *Ballabás László* szavaival, amikor a hazaindulás előtt megköszönte *Gadár László* KISZ-titkárnak és rajta keresztül minden vendéglátóknak ezt a kellemes, színvonalas hétvégi programot.

Andrasew Iván

Vendégségben Pápán

Alkotásaik már messze túl járnak a műterem falain kívül. Nemcsak Budapesten, de Szarvason a *Tessedik Sámuel Múzeumban* és *Győrött*, a *Húsipari Vállalatnál* is megtekinthették az érdeklődők a FAKK—BHV munkáit.

Ezúttal *Pápán*, a *Pápai Húskombinát* klubjába szólt a meghívás. Március 23-tól két hétig díszíti majd a falakat tíz alkotó huszonhat műve. A megnyitón népes érdeklődő közönség hallgatta *Varga Gyula* megnyitóját és *Remsey Iván* előadását. Az esemény záróakkordjaként tizenkét alkotást sorsoltak ki a megjelentek között. Egyéb feladat is akadt a művészeket kísérő alkotóknak. Előkerültek a brigádnaplók, s majdnem fordult egyet a nagymutató, amikorra az összes napló bejegyzés került.

Fontos döntések előtt...

Napjainkban, amikor az 1981. évi terv és a hatodik ötéves terv koncepciójának az ismertetése, a tervek végleges kialakítása, elfogadása van napirenden, helyes, ha a döntések előtt a vezetők tudják az üzemi, termelői kollektívák véleményét és megfordítva: a munkások akkor érzik magukénak a terveket, ha ismerik, ha részt vesznek a vállalat, a munkahely hatáskörébe tartozó döntések kidolgozásában. Céljainkmegvalósításának ugyanis egyik legfőbb záloga, hogy a dolgozók ismerjék a helyi döntéseket, magukénak valják azokat, és tudatosan részt is vállaljanak a megvalósításukban.

A vezetők tehát akkor cselekszenek helyesen, ha a döntések előtt kikérik a kollektívák véleményét egy-egy adott témában; tájékoznak, összegyűjtik a dolgozók javaslatait, a mindezek birtokában hozzák meg döntéseiket. Szükség van erre, mert a dolgozók egyre kevésbé tűrik el, hogy róluk, nélkülük döntsenek. Úgy is mondhatnánk, hogy a dolgozók felnőttek a feladatokhoz.

Miért vetjük ezt fel ilyen határozottan, holott nálunk már elég széles körű a munkahelyi demokrácia? Azért, hogy világosan lássuk: igaz, hogy hazánkban a szakszervezetek szervezeti erejükkel, belső életük demokratizmusával nagy erőt képviselnek, hogy az üzemi, munkahelyi demokrácia továbbfejlesztése érdekében nagyon sok intézkedés, konkrét döntés történt. Nőbizottságokat hoztunk létre, ifjúsági parlamentek tanácskoznak, és kibővült a szakszervezeti bizalmiak hatásköre. Ezek a keretek megvannak, de még nem mindenütt töltötték be megfelelő tartalommal. Leginkább a szakszervezeti bizalmiak testülete — a politikai szervekkel együtt — látszik alkalmasnak, hogy fejlessze, tartalommal töltse meg a munkahelyi demokrácia fórumait. Mint a szakszervezetek kongresszusán is megállapították: az üzemi demokrácia fejlesztése nem lehet öncélú feladat, hiszen az egyaránt szolgálja a dolgozók és a vállalat, az ország érdekét; a cselekedni tudó és akará embereknek közösségeit fogja egybe.

Az üzemi demokrácia akkor ér valamit, ha szigorú munkafegyelemmel párosul. Ami azt is jelenti, hogy az illetékesek mielőtt egy-egy kérdésben döntenének, vitára bocsátják azt, sőt igénylik az alkotó vitát. Kiindulva abból, hogy senki sem tévedhetetlen. Amikor azonban megtörtént a döntés, akkor nincs helye további vitának. Akkor már az alkotó munka lép előtérbe.

Azért beszélünk erről ilyen nyíltan, mert még ma is akadnak olyanok, akik nem ismerik eléggé a munkahelyi demokrácia jellegét, nem tekintik fontos tényezőnek, lebecsülik azt, vagy éppen ellenkezőleg, egyesek azt gondolják, hogy ha demokrácia van, akkor lehet lazítani a munkában, dolog nélkül élni. Ez nagyon téves és káros felfogás, mint ahogyan veszélyes az is, hogy egyes vezetők lebecsülik a dolgozó emberek demokratikus intézményeit. Mindkettőre bőven van példa, saját körünkben is. Olykor szinte szükséges rossznak tekintik egyesek a demokratikus fórumokat. Nemegyszer halljuk: „szóvegeléssel nem sokra megyünk", minek annyit magyarázni, hiszen a dolgozó feladata a vezető utasításainak végrehajtása, „mit kell egy-egy megoldandó kérdésen problémázni, hiszen mégiscsak a szakemberek tudják, hogy mit kell csinálni" — és így tovább...

Azzal sem lehet egyetérteni — ami nem kevés helyen tapasztalható —, hogy a dolgozók közömbösek ezekkel a fórumokkal szemben, meg sem jelennek ott, mondván: „Minek mennénk el, hisz' úgysem az történik, amit akarunk, vagy ha mégis, akkor sem úgy, ahogyan mi akarjuk, szeretnénk."

Az érdektelenség abból is fakadhat, hogy több helyen egyszerűen nem megfelelően készítik elő az ilyen megbeszéléseket, tanácskozásokat. Gyengék, néha nehezen érthetőek a beszámolók, sok az üres járat is, csak számhalmazokat sorolnak elhangzott, hogy érdemben megbeszélnék a tennivalókat. Magyarul: hiába szorgalmazzuk, hogy az emberek vegyenek részt a munkahely, az üzem előtt álló, döntésre érett problémák megoldásában, ha később nem kapnak érdemi választ véleményükre, javaslataikra, ha minden úgy megy tovább, ahogyan eddig megszokták.

Éppen a szakszervezetek kongresszusai, valamint az utóbbi idők felmérései bizonyítják, hogy a dolgok összefüggnek; a hatalom valóságos tényezői és a demokratikus társadalmi intézmények egymás mellett léteznek. Számításba veszik és tiszteletben tartják egymás rendeltetését, funkcióját. Szocialista viszonyaink között elvileg minden természetes, azzá kell válnia a társadalmi gyakorlatban is. A demokratizmus egyik oldalról a társadalmi élet fontos alakítója, a másik oldalról viszont őszinte, nyílt szabad munkahelyi légkört tételez fel, ahol bárki szabadon mondhatja el a véleményét, fejtheti ki képességeit, ahol a közösség képes fellépni az önző törekvésekkel, az intrikákkal és a nem kívánatos jelenségekkel szemben, ahol minden ember érzi saját szerepét és fontosságát, s ráhatása tartja, hogy minden erejével dolgozzon a meghozott döntések megvalósításán.

Márpedig ha ilyen a légkör az üzemekben, a munkahelyeken, akkor nem lehet akadálya annak, hogy véleményt kérjünk egy-egy kérdésben, vagy megbeszéljük az emberekkel a terveket, a megvalósítandó feladatokat, hogy ezáltal is megalapozzuk döntéseinket.

Előadás a retorikáról

Nagy János egyetemi docens előadását — amelyre a magyar nyelv hete rendezvénysorozaton belül került sor — nagy figyelemmel hallgatták a részvevők

Dr. Dénes Katalin az ÉGI tudományos munkatársa

A Magyar Élelmiszeripari Tudományos Egyesület BHV üzemi csoportja március 26-án tartotta meg a vezetőséget újraválasztó küldöttértekezletét. A rendezvény az Élelmiszeripari Gazdaságkutató Intézet által végzett aktuális iparszervezési felmérést ismertető előadással volt egybekötve. A vállalatunkat is érintő felmérés megállapításait tartalmas és élénk vita követte.

Ezt követően került sor a vezetőség újraválasztására. Az előkészítő és jelölőmunkát a háromtagú szervező bizottság végezte, a vállalati igazgatói értekezlet ide vonatkozó határozata alapján, amely a MÉTE üzemi csoport munkáját kívánja magasabb és hatékonyabb szintre emelni.

Az emberiség életének folyamatos megújulását évszázadokon keresztül a felnövekvő nemzedékek, az ütőrők, a tanuló ifjúság, a munkás fiatalok és az idősebb korosztályok egymást követő nemzedékei biztosítják. A nemzedékek megtisztelő és felelősségteljes munkájába a vállalatunk MHSZ-szervezete is igyekszik a maga eszközeivel bekapcsolódni és segítséget nyújtani ifjúságunk jövőt építő és hazát szeptő munkájához. Ez a megtisztelő munka szervezetünk részére 1967-ben kezdődött el az MSZMP határozata, az oktatás és művelődésügyi miniszter rendelete alapján, amely bevezette az iskolákban a honvédelmi oktatást és egyben megszabta az MHSZ feladatait is. Az elvárásoknak — amely egyben kifejezte népünk óhaját is — igyekeztünk megfelelni, az iskolákban közösen kerestük a kapcsolatot, melynek végül is az lett az eredménye, hogy 9 iskolával kötöttünk szerződést a honvédelmi oktatás megszervezésére és végrehajtására. Az iskolákkal — képzőművészeti és Móra Ferenc Egészségügyi Szakközépiskola, József Attila Gépipari Technikum, Bem Ovónőképző, Patrona Hungariae Leánygimnázium, Hámán Kató és Szamuely úti általános iskola — igen eredményes munkakapcsolat alakult ki. Szervezetünk részéről oktatókat, technikai eszközöket, esetenként gépkocsit biztosítottunk és segítettük megszervezni a honvédelmi napokat, melyeken évenként körülbelül 2300—3000 fő vett részt. Ha pedig az eltelt több mint egy évtizedet vesszük számba, azt mondhatjuk, hogy körülbelül 30 ezer fő lelkes ütőrő és középiskolai tanuló teljesítette a honvédelmi nap feladatait, a terepfutást, lövészetet, melyen számot adtak elméleti felkészültségükből is. Az ütőrők részére tartott előadások mély érzéseket keltettek az előadókban, mivel a legifjabbak és ifjabbak csillogó szemű, életvidám sérege nagy érdeklődéssel hallgatta az előadásokat a lőismeretről és honismeretről.

Középiskolásaink megtanulták a tájoló kezelését, odafigyeltek a polgárivédelmi ismeretekre, megismerkedtek határőreink, katonáink életével, a honvédelmi sporttal. Mély benyomást gyakoroltak fiataljainkra a hazánk határait őrző faitalokról szóló filmek.

A sportlövészet alkalmával sokszor vetélkedő alakult ki a leányok és a fiúk között, amely legtöbbször a leányok győzelmével végződött. Igen nagy fegyelemről tettek ezeken a foglalkozásokon tanúságot a Móra Ferenc Egészségügyi, a Képzőművészeti Szakközépiskola, a Patrona Hungariae Leánygimnázium tanulói, melyet szavalatukkal és műsoraikkal tettek színessebbé. Különleges érdeklődéssel kísérték figyelemmel a Hámán Kató Általános Iskola ütőrőinek citerásai is és sok szép szavalatot hallottunk a legifjabbaktól. Dolgoztak vállalatunknál az iskola tanulói, mint kertészek, szépítették és csinosították környezetünket.

Az elmondottakban kívántam összefoglalni az iskolákkal való kapcsolatainkat, remélem részben sikerült ezt a részünkre igen szép és megtisztelő munkát érzékeltetni, hiszen nem lehet szebb feladat annál, mint az ütőrőkkel az ifjúságunkkal, a jövő nemzedékével foglalkozni, oktatni, tudásukat gyarapítani, hazánkat, rendszerünket szerető, építeni, gyarapítani, megvédeni is tudó nemzedéket nevelni.

F. P.

MÉTE

Üzemicsoportvezetőség-újraválasztó küldöttértekezlet a Budapesti Húsipari Vállalatnál

A küldöttértekezlet jóváhagyólag elfogadta a szervező bizottság értékelő beszámolóját, és a jelölt vezetőséget egyhangúlag megválasztotta.

A BHV MÉTE üzemi csoport vezetőségének és a munkabizottságok vezetőinek a névsora:

Vezetőség; elnök: Kárpáti Tamás, termelési és kereskedelmi igazgatóhelyettes. Titkár: dr. Cserháti Tiborné meóvezető. Vezetőségi tagok: Gallatz Imréné, II. számú gyár munka- és üzemszervező Bódi András, I. számú gyár technológus, Bényi András IV. számú gyár MECS laborvezető.

A munkabizottságok vezetői: termelési-kereskedelmi munkabizottság Mányoki Sándor I. számú gyár igazgatója, műszaki fejlesztési munkabizottság Pomázi András igazgatóhelyettes, a gazdaságpolitikai munkabizottság Cserháti László gazdasági igazgatóhelyettes.

Az újraválasztott teljes körű vezetőség összetétele és munkaszervezete reményt nyújt a MÉTE vállalati csoport minden területen aktív és eredményes jövőbeni munkájához.

A MÉTE üzemi csoport tevékenységét nagy figyelem kísérte a múltban, de fokozottabban a jövőben. Mi sem bizonyítja ezt jobban, hogy a vállalat társadalmi szerveinek vezetői jelen voltak, segítve az e téren folyó munkát.

A küldöttértekezletet a vállalat igazgatója, a MÉTE Húsipari Szakosztályának elnökhelyettese vezette le. Összefoglalójában azolt a vállalati MÉTE-tagok feladatairól, a BHV teljes körű tevékenységének aktív figyelemmel kíséréséről és eredményeinek továbbjavításában a MÉTE üzemi csoport munkájának lehetőségeiről.

Kovács Ferenc
MÉTE húsipari szakosztály vezetőségi tag

A MÉTE-ülés résztvevői

Utánpótlás — KISZ, MHSZ

Üttörőink, iskolás fiatalságunk tanulással, sporttal építik a jövőt, szépítik a hazát

Eddig arról beszéltünk, hogy milyen segítséget nyújtunk mi az iskolák részére, azonban természetes a tanintézmények is próbálják ezt viszonzoni, a saját lehetőségeiknek megfelelően. Így több alkalommal vettek részt rendezvényeinken a Móra Ferenc Egészségügyi, a Képzőművészeti Szakközépiskola, a Patrona Hungariae Leánygimnázium tanulói, melyet szavalatukkal és műsoraikkal tettek színessebbé. Különleges érdeklődéssel kísérték figyelemmel a Hámán Kató Általános Iskola ütőrőinek citerásai is és sok szép szavalatot hallottunk a legifjabbaktól. Dolgoztak vállalatunknál az iskola tanulói, mint kertészek, szépítették és csinosították környezetünket.

Az elmondottakban kívántam összefoglalni az iskolákkal való kapcsolatainkat, remélem részben sikerült ezt a részünkre igen szép és megtisztelő munkát érzékeltetni, hiszen nem lehet szebb feladat annál, mint az ütőrőkkel az ifjúságunkkal, a jövő nemzedékével foglalkozni, oktatni, tudásukat gyarapítani, hazánkat, rendszerünket szerető, építeni, gyarapítani, megvédeni is tudó nemzedéket nevelni.

F. P.

RADAR-felhívás

A Braun Éva (IV.) KISZ-alapszervezet elhatározta, hogy gyári szinten újra indítja, életre kelti és irányítja a KISZ RADAR mozgalmat. A jelszó: *vedd észre, tedd szóvá, oldd meg!*

A mozgalom célja, hogy mozgósítsa a fiatalokat az állami, társadalmi ellenőrzésben való részvételre, a feltárt hiányosságok felszámolására, a végrehajtás eredményességének növelésére. Összönözze a fiatalokat a hibákkal szembeni meg nem alkuvásra, fokozza a közéleti aktivitást, a kezdeményező készséget, a felelősségérzetet.

A KISZ RADAR „tartalma" az, hogy gyűjtse össze a fiatalok észrevételeit, javaslatait, a társadalmi-, gazdasági-, anyagi- és irányítási folyamatoknak az előírtól, az összerűtől való eltéréséről. Tárja fel az eltérés okait.

A feltárt hiányosságokat és a kihasználatlan lehetőségeket közölje, jelezze a vezetés felé. Fejtsen ki agitációt a hibák megszüntetésére, a jó tapasztalatok népszerűsítésére.

Dolgozzon ki javaslatokat a hibák okainak megszüntetésére, az adott feladatok magasabb színvonalon, eredményesebben való elvégzésére. A javaslatokat, észrevételeket vigye döntésre és mozgósítsa a fiatalokat a megoldásra. A RADAR mozgalom életképessége abban rejlik, hogy a fiatalság a hajtóerő, a lendületesség és a találékonyság olyan lehetőséget, fórumot kapjon, amely által a gondok világosan, tudatosan merülnek föl, oldódhatnak meg. Nemcsak önmagunkért vagyunk felelősek, hanem környezetünkért, munkahelyünkért is!

Braun Éva KISZ-alapszervezet

★

A Bp-i Húsipari Hírlap szerkesztősége elhatározta, hogy elsőként csatlakozik a Braun Éva alapszervezet felhívásához. A sajtó adta lehetőséget kihasználásával segítséget kíván nyújtani az ifjúsági mozgalomnak. Vállaljuk, a problémák feltárását és össz-vállalati szintű tudatosítását, agitálunk a megoldás érdekében. Ha bárki, bárhol, bármit észrevesz, azt lapunk hasábjain is szóvá teheti.

A szerkesztőség

1-4 nap

Szerdahelyi Károly elvtárs
Budapesti Húsipari Vállalat
Igazgatója
Budapest

Az Ifjú Húsipari Szakunkások II. Országos döntőjében a sertésfelvágó kategóriában
Bálint József I. helyezést
Kondor János IV. helyezést
marhacsontozó kategóriába
Iván József I. helyezést
értek el.

A fiatalok kiemelkedő elméleti és gyakorlati felkészültségről tettek tanúbizonyságot.

A gondos felkészítést a trószt gazdasági vezetése, valamint a magam nevében nagyra értékelem és elismerésemet fejezem ki.

Kérem, hogy a fent nevezett fiatalok szakmai előmenetelét segíteni, továbbtanulási szándékukat támogatni szíveskedjék.

Dr. Eged József
osztályvezető

Új termék, csak külföldre

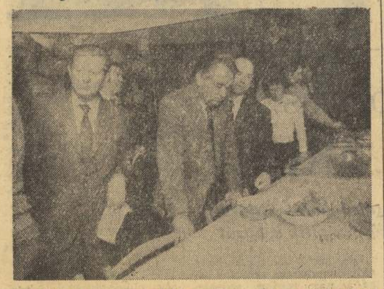

Dr. Szilágyi Sándor, az ÁHT vezérigazgatója is részt vett az eseményen

Az utolsó helyen végzett a Húsipari Vállalat termése azon az — Álatforgalmi és Húsipari Trószt ben megrendezett versenyen, melyen különböző elkészítésű virslikrukat kellett négy vidéki és a Budapesti Húsipari Vállalatnak bemutatni. A külföldi, főleg arab exportra szánt, kizárólag marhahúsból készült áru nem tetszett az ÁHT és a vidéki vállalatok szakembereiből álló zsűrinek. A gyártók körében megrendezett kóstoló nem volt öncélú. Azt kellett eldönteni, melyek azok a szabványon kívüli termékek, amelyek még nagyközönség elé bocsáthatók. Mint a véleményekből kitűnik, a szakemberek tudják, melyik az a termék, mely legjobban hasonlít a virslihez. Így nyerte el az első helyezést az a termék, mely enyhén fűszerezett, magas fehérjetartalmú volt. Gyártója a Zala megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat. A pápaiak termékte bizton pályázhatott a második helyre, mert termékük Budapesten is közismerten kedvelt áru.

Az, hogy bemutatott termékünk nem került dobogóra az alapanyag és a célirányos elkészítés miatt, majdnem természetes. Az új termék nemcsak erre a bemutatóra készült. Régen eldöntött irányelvek alapján kísérleteztük ki, a főleg exportra irányuló termékeinket, melyeknél már az alapanyagelőállítás, a marha leválasztási módja is lényeges. Újításokat segítik elő az arab és izraeli vágások rituálnak betartását. Az eddig nehéz és főleg balesetveszélyes vágási módot a marhavágóhídi ujítók vágóboxa lényegesen leegyszerűsíti.

Ha ezen a versenyen nem is kerültünk előnyös helyzetbe, reméljük, hogy az exporttervek teljesítésekor megérdemelten kapjuk az első helyezést.

(Koppány)

Kézilabda

A Kinizsi Húsos Sportkör kézilabda-szakosztálya a múlt évhez hasonlóan az idén is megrendezte a bajnokság kezdete előtt a felkészülési kupa kézilabdatornáját. A meghívott csapatok az NB II. és a Budapest Bajnokság résztvevőiből kerültek ki

A március 28—29-én a vállalati sporttelepen megrendezett verseny helyezettjei: női felnőtt csapatok közül első a Lőrinci Fonó, női ifjúságiban első Ferencváros ifi, férfi felnőttben első Kinizsi Húsos, férfi ifjúságiak közül első a Ferencváros

Versenyfelhívás, csatlakozások

A Szabolcs-Szatmár megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat *Zrínyi Miklós, Váci Mihály, Ságvári Endre* termelési szocialista brigádjai és dolgozói versenyfelhívással fordulnak a húsipari vállalatokhoz.

A XII. pártkongresszus egyik fő célkitűzése a termelés gazdaságosságának a javítása. Az 1980. évi III. törvény a VI. ötéves tervet tárgyalva előírja, hogy a gazdaságossági hatékonyságot erőteljesen növelni kell. Az Állatforgalmi és Húsipari Trószt középtávú tervkoncepciójában meghatározásra kerültek megvalósítása érdekében el kell érni: a kereten kívüli termékek értékesítésének növelését, az önköltség csökkentését, az összes húskészítményre vonatkoztatva az olvasztásra kerülő fehéráruk részarányának csökkentését, a belföldi húskészítmények minőségének javítását.

Ezeknek az elveknek munkánk alapjaivá kell válniok. Az éves tervek összeállítása, a vállalati eredményszint tervezése során már kialakult, hogy ez évben feladataink nehezebbek, bonyolultabbak lesznek. 1981-ben a felvásárlási árak és egyéb költségek változása következtében az eredményképzés még a bázis szintjén sem látszik biztosítottnak.

A népgazdaság azonban joggal elvárja tőlünk, hogy az ipar hírnevéhez méltóan többleteredményt produkáljunk. Vállalatunk termelésirányítása felmérte a helyzetet. Megállapítható, hogy a húskészítmények anyagösszetételében még vannak tartalékok.

Mint azt az ÁHT-tervkoncepció megállapítja „A használati érték szerinti húsgazdálkodás megteremtésével", valamint, — írja a BHV-központ, építési üzem *Asztalos János* szocialista brigádja.

A felhívás lényege a húskészítményeket termelő brigádok termelésének hatékony növelése. Mivel gépészeti szempontból tudunk csak segíteni, vállaljuk, hogy a termelőcsoportok tárgyi feltételeit maximálisan biztosítjuk. Amennyiben ilyen problémával valamelyik termelőcsoport megkeres, szívesen segítünk, és vállalásainknak eleget teszünk.

Mint azt a közös tanácskozáson 1981. március 3-án a 167 brigádvezető, a jelenlévő gazdasági és társadalmi vezetők egyhangúlag elfogadták a *Zrínyi Miklós, Váci Mihály, Ságvári Endre* szocialista brigádok versenyfelhívását. Vállalatunk kollektívája csatlakozik az 1981. évi belföldi termelési eredmények növelésére tett felhíváshoz. Kérjük, csatlakozásunk tudomásulvételét.

Schild Lajos
szb-titkár
Szerdahelyi Károly
igazgató
Tóth Éva
KISZ-biz. titkár

★

Csatlakozunk a Szabolcs-Szatmár megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat brigádjainak versenyfelhívásához, — írja a BHV-központ, építési üzem *Asztalos János* szocialista brigádja.

A felhívás lényege a húskészítményeket termelő brigádok termelésének hatékony növelése. Mivel gépészeti szempontból tudunk csak segíteni, vállaljuk, hogy a termelőcsoportok tárgyi feltételeit maximálisan biztosítjuk. Amennyiben ilyen problémával valamelyik termelőcsoport megkeres, szívesen segítünk, és vállalásainknak eleget teszünk.

Tóth József
brigádvezető
Varga Gyula
brigádvezető-h.
Vaskó Zoltán
gazdasági vezető

A cél elérése érdekében a brigádok szocialista szerződést kötnek egymással. Brigádjaink hatékony munkája, kezdeményezőkészsége, magas szintű szakmai ismerete, szocialista erkölcse, valamint a termelőüzemeknek a termelés vezetésével való szoros, hatékony kapcsolata legyen alapja munkánknak.

Nyíregyháza, 1981. február hó.

Zrínyi Miklós
szocialista brigád
Váci Mihály
szocialista brigád
Ságvári Endre
szocialista brigád

★

A Budapesti Húsipari Vállalat dolgozói nevében a *szocialista brigádvezetők tanácskozásán* 1981. március 3-án a 167 brigádvezető, a jelenlévő gazdasági és társadalmi vezetők egyhangúlag elfogadták a *Zrínyi Miklós, Váci Mihály, Ságvári Endre* szocialista brigádok versenyfelhívását. Vállalatunk kollektívája csatlakozik az 1981. évi belföldi termelési eredmények növelésére tett felhíváshoz. Kérjük, csatlakozásunk tudomásulvételét.

Schild Lajos
szb-titkár
Szerdahelyi Károly
igazgató
Tóth Éva
KISZ-biz. titkár

★

Csatlakozunk a Szabolcs-Szatmár megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat brigádjainak versenyfelhívásához, — írja a BHV-központ, építési üzem *Asztalos János* szocialista brigádja.

A felhívás lényege a húskészítményeket termelő brigádok termelésének hatékony növelése. Mivel gépészeti szempontból tudunk csak segíteni, vállaljuk, hogy a termelőcsoportok tárgyi feltételeit maximálisan biztosítjuk. Amennyiben ilyen problémával valamelyik termelőcsoport megkeres, szívesen segítünk, és vállalásainknak eleget teszünk.

Tóth József
brigádvezető
Varga Gyula
brigádvezető-h.
Vaskó Zoltán
gazdasági vezető

rém HÍREK

Venczel Ferenc gemenci olvasónk hiányolta lapunkból a bátor hangvételű, közéleti visszásságokkal foglalkozó írásokat. Olvasóinknak javasoltuk, fizessen elő vezető napilapunkra.

Husik Hubertné házaszony levél útján közölte velünk: öt perces szolidaritási figyelmeztető sztrájkot tartott, mert a sarki hentesnél nem kapott kacajt.

Az esetet kivizsgáltuk, valóban húshagyó kedd volt.

A nyereségjutalomra (részesedésre) való tekintettel a kifizetés időpontjáig záros határidőt kapott vállalatunktól az Állami Pénzverde nagy mennyiségű 1 és 2 Ft-os kibocsájtására valamint átutalására.

A *„Közösen mindent"* brigád vezetője az alábbi hír közzétételét kérte lapunk munkatársától: *Kiss Jánostól:*

„Emb Richárd életerős, egészséges, 800 dkg-os gyermeknek adott életet. A túláradó boldogságban az egész brigád osztozik."

Helybesítés

Lapunk munkatársa, Kiss Jánosné tévesen vette a hírt, amely szerint nem a Richárd férje szült, hanem annak házastársa. A gyermek nem nyolcszáz dkg-os, hanem csak nyolc kg-os volt. Még egy apróság, a brigád egyik tagja *Emb Richárd* nem osztozik, a túláradó boldogságban.

Külgazdasági hírünk. A japán Ta-Pé-Ta cég szerződést kötött a Magyar pénzjegynyomdával.

Az *Emberendészeti Főosztály* ezúton tudatja, hogy a sült töpörtőt éjjel-nappal őrzik, ezért annak fogyasztása életveszélyes és szigorúan tilos, ha észreveszik.

Lomb Róza, a bélüzem dolgozója panaszt tett a Szagszervezeti Bizottmánynál, melynek értelmében a parkosított területekre kiültetett rózsák állata árt a munkahelyi lég-körnek.

A Szagszervezet a rózsák kiültetését leállította.

Rozs Dániel, a készletgazdálkodási alosztály főcsoportvezetője az elmúlt napokban vette át a MÉH vállalat által kitűzött, első helyezettnek járó „vasfokozatot". A kissé rozsdás kitüntetést Smirgli János, a MÉH szidolosztályvezetője adta át.

A *vállalat hatodik ötéves tervében* komkrét programként szerepel, hogy a sertésvágóhídi zsírolvasztót átalakítják zsír-SZALONNÁ.

Prop Agátha nevű olvasónk hiányosságokat vélt felfedezni — telefonközlése szerint — vállalatunk reklámtevékenységében. Ezért az illetékesek megsegítésére az alábbi rímpárokat küldte be.

Többet ér a drága karaj
Mint egy tányér olcsó paraj

Ne táncoljon ramazurkát
Inkább egyen véres hurkát!

Amphorától csempe, mázas
BHV-tól kenőmájas!

A báckai ízes falat
Ezt egye és ne a halat!

Azt mondta az öreg csikós
Virsliben legjobb a csikos!

(Prop Agátha és a szerkesztőség nem tart igényt szerzői jogdíjra.)

(bágyi)

Hűtőházi átadás

Lapzártánk időpontjában március 31-én délelőtt 10 órakor került sor a technológiai hűtőház IV. emeletén a végleges próbaüzem befejezésére és a terület átadására.

LÖVÉSZVERSENY

A Péczeli úti lőtéren március 24-én kerületi szintű lövészversenyen vettek részt a Budapesti Húsipari Vállalat versenyzői, szám szerint tizenhatan.

Továbbtanulás

A Dolgozók Bánki Donát Szakközépiskola esti és levelező tagozatán az alábbi továbbtanulási lehetőségeket hirdeti:

4 éves szakközépiskola (megszerezhető végzettség: középfokú gépészeti szakképesítés).

Érettségizettek 2 éves kiegészítő képzése (megszerezhető végzettség: középfokú gépészeti szakképesítés).

Szakmunkások 3 éves szakközépiskolája (középiskolai végzettség szerezhető).

Részletes felvilágosítás: Budapest XIII., Váci út 107. II. 70 (szombat kivételével 14 és 17 óra között).

Meghívó

A *Ferencvárosi Alkotó Képzőművész Közösség* 1981. április 6-tól 14-ig tavaszi képzőművészeti kiállítást rendez a *Hazafias Népfront* pesterzsébeti, Helsinki u. 9. szám alatti körzeti bizottság helyiségében. A kiállítást 16 órakor *Varga Gyula*, a közösség művelyezetője nyitja meg.

Megközelíthető a Közvágóhídról HÉV-vel, vagy a Boráros térről a 23-as buszszal. Mindenkit szeretettel vár a FAKK.

A kiállítás naponta 15 órától 18 óráig, vasárnap délelőtt 10 órától 12 óráig tart nyitva.

BUDAPESTI HÚSIPARI HÍRLAP
A Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő: Bágyi János
Szerkesztőség: Budapest, Gubacsi út 6. 1097 Telefon: 136-965
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Budapest
Blaha Lujza tér 3. 1339
Felelős kiadó: Till Imre
81—1437. Szikra Lapnyomda, Budapest.
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató

Objektíven, pontosan

Számítógép és mérőszalag együttesen használatban van az objektív minősítéskor. A szervezési osztály és a minősítő csoport feladata pontosan meghatározni, mennyi értékes anyag kerül ki a vágásra küldött sertésből, mekkora összeg jár érte a termelőnek

Zsugorodó pecsenye

A világ első marhahúsimportőr-országában, az Egyesült Államokban 1965 óta tavaly volt a legalacsonyabb az egy főre jutó marhahúsfogyasztás. Az olcsóbb húsfélék kiszorították a luxuscikknek számító borjú- és marhahúst. A tőkés gazdaságok stagnálása máshol sem kedvez egyelőre a marhahús értékesítésének. (HVG)

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP

A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XVI. ÉVFOLYAM, 7. SZÁM Ára: 70 fillér 1981. ÁPRILIS 7.

Tanácskoztak a fiatalok

BHV KISZ-küldöttértekezlet

Pénteken, március 27-én a sertésvágóhídi kis kultúrteremben került sor a BHV KISZ-szervezetének 1981. évi KISZ-küldöttértekezletére. *Fekete István* bevezetője, az elnökség bemutatása, a meghívottak és a résztvevők köszöntése után *Tóth Éva* a BHV KISZ-titkára emlékezett szólásra. *(A teljesség igénye nélkül idézünk a beszámolóból) és a felszólalásokból).*

„Az 1974-es, áprilisi határozat óta, amely ifjúsági szövetségünk munkájában jelentős változást hozott, eltelt hét év. Biztosan tudjátok, hogy az embri szervezet hét évenként megújul. Szövetségünk életében is ilyen megújulást várunk a X. kongresszustól, amelyre ez év májusában kerül sor."

Tóth Éva, a BHV KISZ-titkára ismertette a beszámolót

„Két évvel ezelőtt azt mondtuk, hogy előregedett a szervezetünk. Ebben az évben viszont azt mondhatjuk, hogy megfiatalodott. Ez a változás azt is jelentette, hogy az alapszervezeti vezetőségekben nagy volt a cserélődés és ez nem ment mindig zökkenőmentesen. Sok tennivalónk van még a káderutánpótlás a tudatos és tervszerű káderképzés terén. Hiába képeztük fiataljainkat folyamatosan, évről-évre, a nagy fluktuáció KISZ-vezetőinket sem kímélte."

„Szeretnénk számot adni arról a múlt évi küldöttgyűlésünkön hozott határozatunkról, amelyben minden küldött vállalta, hogy egy-egy KISZ-en kívül fiatalt bevon a mozgalmi munkába. A küldöttgyűlésen 67 fő vett részt. Az elmúlt mozgalmi évben 47 fiatalt vettünk föl a KISZ-tagok sorába. A többi 20 fő nem talált magának fiatalt a vállalatnál?"

„Vállalatunknál jelenleg és még az elkövetkezendő években is generációváltásra kerül sor. Nekünk ez azt jelenti, hogy nem lehetnük csak csöndes szemlélői, hanem aktív cselekvő részesei kell, hogy legyünk a jövő tervezésének, megalapozásának."

„Vállalatunk gazdasági életében nehéz, de eredményes évet zártunk. Ezek az eredmények azt bizonyítják, hogy fiataljaink a nehéz körülmények között példamutatóan helytálltak, hiszen mi is tőzsájárultunk ezekhez a szép eredményekhez. A napi gazdasági tevékenységen túl sajátos munkaformáinkkal is hozzájárultunk a vállalati célkitűzések megvalósításához. Ezek közül a legfontosabb a húsprogram-védnökség, amelynek beindításáról a KISZ VIII. kongresszusa határozott.

Az 1981-es évben is gazdasági feladatainkat középpontjában a védnökségi munkát állítottuk, sajátos munkaformáinkat ennek rendeljük alá."

„A KISZ X. kongresszusa tiszteletére felhívással fordultunk a IX. kerületi KISZ-szervezeteihez, fiataljaihoz, amiben kértük, hogy az Alkotó Ifjúság pályázaton hobbi kategóriában vegyenek részt. Az alkotásokból a kerületi küldöttgyűlés idejére kiállítást rendezünk. Felhívásunkra nagyon kevés szervezet reagált. Ezzel egy időben vállalati szinten is meghirdettük a pályázatot szakmai hobbi kategóriában egyaránt. A felhívásra csak négy szakmai pályamunka érkezett be, amelyeket 8 fiatal szakemberünk készített el. Felhívásunkban kértük az ifjúsági brigádok és kollektívák csatlakozását is, eddig ez még eredménytelen maradt.

Tanulság az, hogy alapszervezeteink mozgósítására jobban oda kell figyelni, bizottságunk feladata viszont az, — mégpedig rövid időn belül — hogy megoldja az FMKT irányítását, hogy ez a rétegtanács jobb szinten végezhesse munkáját."

„Hiányosságaink között kell említeni a RADAR-mozgalmat is, amely évek óta teljesen megszűnt. Pedig a KISZ RADAR a fiatalok állami, társadalmi elenőrzésében való részvételének ifjúsági mozgalmi formája."

A küldöttértekezlet résztvevői

„*Politikusabban, aktívabban!* Az elmúlt három év beszámolóiban szerepelt hogy ezen a területen van még tennivalónk. Ez a megfogalmazás az elmúlt mozgalmi évre már enyhének bizonyul. A II. számú gyárban KISZ-vitákat nem működött. A szalámigyárban a 17 fővel induló vitakör már a harmadik alkalommal 5 főre apadt. Hasonló gondokkal küzdenek az I. számú gyár alapszervezetei is. A problémát nem lehet elintézetlnek tekinteni azzal, hogy a PKMB ebben az évben sem végezte el a feladatát. Ez csak részben igaz és az évközi ellenőrzésekre vonatkozik."

Ezután *Tóth Éva* a kulturális tevékenység eredményeit ismertette. „Feladatul tűztük ki, hogy foglalkozunk a 8 általánost el nem végzett fiatalokkal. Meggyőztük és segítjük őket az iskola elvégzésében. Javasoljuk a küldöttgyűlésnek, hogy hozzunk arra határozatot, hogy minden alapszervezet legalább egy főt beiskoláz és segíti az iskola elvégzésében. Javasoljuk az ifjúsági és szocialista brigádjainknak, hogy a hármas jelszó alapján ők is foglalkozzanak a fiatalok továbbképzésének segítésével. Gazdasági vezetésnek is fontos feladata az, ami az ifjúsági törvény igazgatói utasításában meg van fogalmazva. Mégpedig úgy, hogy tervet kell készíteni a nem megfelelő végzettségű fiatalok beiskolázására."

„1981-ben Ifjúsági Parlament megrendezésére került sor, kérjük, az igazgatói utasítás végrehajtásának helyzetét ismételten megalakult *ifjúsági bizottság* vizsgálja meg.

Szebb eredményeket számolhatunk be a „két év az érettségiért" akcióról. Az 1980/81-es tanévben 10 főt iskoláztunk be a gimnáziumba, közülük 7-en járnak és sikeresen elvégezték az első osztályt. További jó tanulást kívánunk nekik. Ebben az évben is felmérjük az igényeket, és ha lehetőség nyílik rá, akkor a vállalatnál szervezzük meg a képzést, vagyis mi leszünk ennek a bázisa. Erről a képzés formáról még azt is el kell mondani, hogy a KISZ-szervezi. Fontos, hogy alapszervezeteinkben nagyobb legyen a felelőssége a beiskolázások során, hogy csak azok részesüljenek ebben a kedvezményben, akik megérdemlik, kiemelkedő mozgalmi és gazdasági munkájuk alapján, és az első vizsgák után nem hagyják abba tanulmányaikat."

Ezután a KISZ-bizottság titkára a sportevékenységről beszélt. majd a KISZ-bizottság irányító tevékenységét értékelte. A pártszervezettel való együttműködésről a következőket mondta. „Az 1980-as évben az MSZMP XII. kongresszusa előtt zajlottak a vállalati párttaggyűlések, pártértekezletek és sor került a választásokra. Így lehetőség nyílt arra, hogy a gyári pártalapszervezetek irányítására pártvezetőségek alakuljanak. Minden pártalapszervezet vezetőségében ifjúsági felelőst kellett választani. Elmondhatom, elmondhatjuk azt, hogy munkakapcsolatunk jobb lett, hiszen az ifjúsági felelősök úgy bizottsági, mint alapszervezeti vezetőségi és néha KISZ-taggyűléseken is részt vettek. Így közvetlenebbé, mindennapibbá vált a munkakapcsolat, nemcsak kampányszerűen foglalkoznak velünk. Több segítséget kapunk, hamarabb informálódunk a határozatokról, időben és alkalmanként a pártalaszervezet segítségével mozgósíthatunk a feladatok végrehajtására. Reméljük, hogy a jövőben az ifjúsági felelősök mellett a reszortosokkal is folyamatos, napi kapcsolat fog kialakulni és ez az aktívabb munkakapcsolat nem csökken a kongresszusunk befejezésével.

A szakszervezeti választások nagy reményekkel kecsegtettek bennünket. E néhány hónap alatt ezek a remények még nem váltak valóra, e rövid idő alatt nem alakult ki megfelelő munkakapcsolat. Reméljük, a következő időszakban folyamatos kapcsolat alakul majd ki a szakszervezeti bizottsággal, nemcsak egy-egy „közös" rendezvény előtt beszéljük meg, egyeztetjük feladatainkat. A bizalmiaktól pedig a saját területükön azt várjuk, hogy munkájuk során jobban támaszkodjanak az alapszervezeti titkárok és az alapszervezetek munkájára."

Ezután az egyéb társadalmi politikai szervezetekkel kialakított kapcsolatokról beszélt."

„Szó volt a beszámoló elején arról hogy a X. kongresszus fordulópontot jelent a KISZ életében. Módosítanám ezt azzal hogy a kongresszus a fordulópont lehetőségét adja meg nekünk. Ha ezzel élni tudunk, akkor az 1981-es év is olyan mérföld-

(Folytatás a 2. oldalon)

A piros. nyakkendősök kis csapata dallal, versel köszöntötte a résztvevőket

36 éve szabad hazánk

Aki 36 éves, már úgy érezheti, felnőtt korba lépett. Itt tart már több mint három és fél évtizede megszülettett magyar népi hatalmunk is. Nem volt könnyű gyermekkora, de ma elmondható, az utóbbi évtizedekben létrejött új viszonyok határozzák meg előrehaladását, érettségét.

A néphatalom elmúlt 36 éve alatt a minőségi és mennyiségi növekedés felgyorsult és úgy átformálta életünk tartalmát és lényegét, amely nem volt jellemző múltunk egyetlen évszázadára sem.

Néphatalmunk abban a harcban született meg és győzedelmeskedett, amelyet hazánkban a munkásosztály és a vele összefogó haladó erők folytattak társadalmunk alapvető problémáinak megoldásáért. A felszabadulásunkat megelőző évtizedek során világossá vált, hogy e feudális örökségekkel megterhelt ország képtelen megoldani nemzetünk gondjait, bajait. Munkásosztályunk már 1919-ben megkísérelte, hogy a szocialista fejlődés útjára lépjen, követve a nagy szovjet példát. Ez a törekvés akkor véreséget szenvedett és a Horthy-rendszer politikája és elnyomó rendszere sem tette lehetővé az új rend megteremtését.

A felszabadulásunkat követő népi demokratikus átalakulás is csak erőteljes összecsapások során gyűrhette le a volt uraikodó osztály erejét. — Akik azonban akkor, látták a jövő erejét, amely a szocialista tulajdonviszonyok általánossá tételét a kizsákmányolás és az osztályantagonizmus felszámolását tűzte ki célul, jogosan hihettek a boldogabb jövőben.

Társadalmunk fejlődése az elmúlt 36 év alatt sem vonhatta ki magát a világban végbement folyamatokból és a nemzetközi élet küzdelmeiből. Gazdasági életünk megszilárdítása az imperializmus, a nemzetközi reakció elleni harc nem kis erőfeszítést kívánt népünktől. Ez a harc nem volt mindig egyenes vonalú, akadtak benne törések és kitérők is. Népünk azonban mindig igyekezett megállni helyét a legnehezebb pillanatokban is. A több éve kialakult gyakorlat messzemenően igazolta pártunknak azt a marxista—leninista irányvonalát, hogy a szocialista forradalom politikai győzelme után a gazdaságunkban végbemenő nagyarányú fejlődésre kell koncentrálnunk, mert csak ez teremtheti meg biztos jövőnk alapját.

A magyar nép története, elmúlt 36 éve egyértelműen bizonyította, az egész világ számára, hogy a békés jövő útja csak a szocializmus lehet. Gondunk még ma is van bőven, és azokat csak a szocialista viszonyok további erősítésével, elmélyítésével lehet megoldani.

Alapvető nézetünk, hogy a proletárinternacionalizmus alapján állunk. Összefogásunk szoros szövetségünk és egységünk a Szovjetunióval és a környező szocialista közösségekkel ma is nélkülözhetetlen záloga előrehaladásunknak, békés fejlődésünknek. Az imperializmus és a reakció nemzetközi erői soha nem békélnek meg azzal, hogy mi, a szocialista tábor lakói ezt az utat választottuk. Ellenséges erőkkel szemben csak közös összefogással léphetünk fel. Ezért kötelezzük el magunkat ezzel a szövetséggel és felszabadítónkkal, a Szovjetunióval.

Ezért gondolunk e napon — április 4-én — mindazokra, aktív életüket, verüket ontották boldogabb jövőnkért.

(bágyi)

1945. április 4. köszöntünk szabadság!

14 nap

Havas pillanatkép

A csúszós-havas úton nem könnyű tolni a sokszor beszorult kerekű állványokat

Ez nem disznóság...

Szorgos asszonykezek főtik, kötözik el vállalatunk egyik jóízű termékét, a disznósajtot

Társadalmi munkában

A sertésvágóhídi tmk KISZ-alapszervezete és a Kopernikus szocialista brigád MHSZ tagjai közös erővel felújították a gyár 25 méteres kispuska lőterét

Szocialista brigádok!

A BHV szakszervezeti könyvtára 1980-ban a következő lehetőségeket kínálja a kulturális vállalásokhoz:

Könyvszemlék, a könyvtár új szerzeményeiről tájékoztató előadások. Nemzeti ünnepeink és az ünnepi könyvhetek alkalmából rendezett kiállítások megtekintése. Vetélkedőn való részvétel:

március 15-én TOTÓ,
április 4-én a megrendezésre kerülő kiállítás anyagából vetélkedő,
általános műveltségi vetélkedő.

Könyvismertetők összeállítása az elolvasott művekből, melyek a könyvtári hirdetőtáblán jelennek meg.

Igény szerint olvasókör szervezése.

Igények és vélemények feltüntetése a könyvtári kívánságfüzetben.

Másik Mária
könyvtáros

Az alkotók nem pihentek...

A Ferencvárosi Alkotó Képzőművész Közösség és a BHV Képzőművész Szakkör tagjai az elmúlt év végén műteremlátogatást tettek *Bánsági András* festő-grafikus művész otthonában. Az esemény alkalmából — az immár két esztendeje nyugdíjba vonult művész — legújabb alkotásait, valamint régebbi alkotásainak fényképeit mutatta meg látogatóinak, barátainak.

Általános sikert aratott a Lenin portré (linómetszet), mely a IX. kerületi KISZ Bizottság dícséró oklevelét is elnyerte.

Bánsági András a Képzőművészeti Alap tagja. Az Ipari Rajziskolát Színi Zoltán növendékeként kitüntetéssel végezte, majd Veszprémy Manó főiskolai tanártól tanult alakrajzot négy éven át, most már esti tagozaton.

Ezen a műteremlátogatáson *Kmetty Ferenc* grafikusművész is jelen volt. 1935 óta dolgoztak, alkottak.

Grafikáira, festményeire a realitás és a határozottság jellemző, az impresszionizmus hatása érződik. Nagyrabecsülendők irodalmi illusztrációi is, melyeket több kötet bőrére nyomtak.

Oklevéltervek, illusztrációk, a legapróbb részletekig kidolgozott rotuskrajzok, kísérik pályáját, dicsérik munkásságát. A FAAK— BHV patronáló tagja, elősegítette és ma is segíti a közösség tagjainak fejlődését. További munkájához jó egészséget és sok sikert kívánunk.

★

A Győr-Sopron megyei Húsipari Vállalat volt a második állomása *Varga Gyula* vándorkiállításának — Quedlinburgtól Velencéig címmel, az elmúlt év végén, a vállalat KISZ-klubjában. A kiállítást Kóha Gusztáv festő-grafikus, a IX. kerületi KISZ-bizottság kulturális munkabizottság tagja nyitotta meg. A győri húsos KISZ-fiatalok és dolgozók szívesen és örömmel fogadták a kiállítást. Egy Velencében készült képet, valamint két grafikát az alkotó felajánlott kisorsolásra a jelenlevők között.

Megbeszéléseket folytattak az 1980-as évre vonatkozóan is. Ennek értelmében a FAKK —BHV közös kiállítást rendez a Győr-Sopron megyei Húsipari Vállalatnál.

★

Sok látogatója volt az elmúlt évben *Kovács József* gyűjteményes kiállításának is, amelyre a BHV I. számú gyárának ebédlőjében került sor.

A szép gyűjteményt *Takács Tamás*, a Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola tanára nyitotta meg.

Kovács József belső indíttatástól fűtve járta a művészet különböző iskoláit. Több neves mester segítségével, bár mégis autodidakta módon tanult. Amit el akar mondani a szép színek és formák, az ecset és a paletta nyelvén, az a jóság, az igazság győzelméről, a békéről szól. Tette ezt eszmei fegyverekkel, mozgalmi munkával, harcolt bátor hittel, fáradhatatlanul — mondotta megnyitó szavaiban többek között Takács Tamás.

Bár mire e sorokat írom, a kiállítás befejeződött, a többi rendezvényről is múlt időben beszélhetünk. Mégis: biztosan sok-sok embernek szeretek örömet, maradandó élményt. Úgy érzem, ha megkésve is, de a méltatás idekívánkozott.

Polyák

Erős kézben az erős emberek

A Kinizsi Húsos SC MB II-es Birkózó Szakosztályának vezető edzője Mángó Andor nyugalomba vonult. Amikor a hírt hallottam, azonnal felmerült a kérdés: hogyan tovább? Ki lesz, vagy ki van helyette? Mint említettem, a szakosztály MB II-es, nem mindegy hát, ki, milyen felkészültségű edző viszi tovább a stafétabotot, kinek a kezébe helyezték birkózóink további edzésének, az utánpótlás nevelésének gondját.

Ezekkel a kérdésekkel társolyomban ültem le szerkesztőségi szobánkban az új vezető edzővel, Csokai Jánossal.

Fiatal, mosolygós, csendes szavú, alig túl a harmincon. Rögtön a sportról, a birkózásról beszél.

— Kell a fiataloknak a rendszeres sportolás, és az ott kialakult jó közösség, az összetartozás érzése. Ha ez kialakul, egymást segítik egymásnak a gondjaik, örömeik...

— Riportom előtt tájékozódtam Csokai János előzetes sporttevékenységéről. Megtudtam, hogy többszörös ifjúsági és felnőtt magyar válogatott volt, dr. Hegedüs Csabával

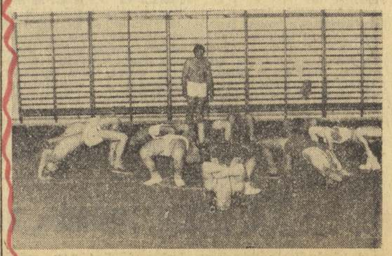

Csokai János edzést tart

egy korcsoportban vannak, tolni vágyók rendelkezésére. Azt mondhatnánk, ideális körülmények között lehet edzeni, sportolni. Reméljük, a gyár dolgozói élnek a lehetőséggel, minél nagyobb számban igénylik a sporteszközöket, felszereléseket.

— Ez a lehetőség csak azoknak kínálkozik, akik versenyszerűen akarnak sportolni, vagy olyanok is jelentkezhetnek, akik „csupán" egy kis mozgásra vágynak?

— Ez mindenkinek rendelkezésére áll. Megítélésem szerint a tömegsport és a versenysport jól megfér egymással, és összerű időbeosztással jól ki lehet használni a tornatermet.

— Vannak-e gondjai, problémái a birkózással kapcsolatban?

— Igen, megoldásokat kell keresnünk az utánpótlás biztosítására. Ezért úgy határoztunk, hogy a BSH-tól kérjük bázisiskolák kijelölését. De keressük a további lehetőségeket is. Tervbe vettük a kapcsolatfelvételt a Bercsényi Miklós Szakközépiskola és Iparitanuló Intézettel. Ott legalább 400 fiú van. Biztosan akad közöttük, akinek kedve van ehhez a sportághoz.

Úgy kezdtem a cikket, nem mindegy, hogy ki veszi át a stafétabotot. Az elmondottak megnyugtatóan bizonyítják, jó kezekbe került ismét a Kinizsi Húsos birkózóinak továbbfejlődése.

Sok sikert kívánunk munkájához Csokai Jánosnak.

P. Balogh Valéria

BUDAPESTI HÚSIPARI HÍRLAP
A Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő: Bágyi János
Szerkesztőség: Budapest, Gubacsi út 6. 1097 Telefon: 136-988
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Budapest Blaha Lujza tér 3. 1959
Felelős kiadó: Till Imre
80—297. Szikra Lapnyomda Budapest
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató

Január 1-től: SI

A kutató és termelő munka, a gyakorlati élet számos területe elképzelhetetlen mértékegységek használata nélkül. Mértékegységek megnevezésével vásárolunk az üzletekben, és ezekkel jelöljük meg mért vagy számított fizikai mennyiségeket, elméleti és gyakorlati munkákban. A fizikai mennyiség használatával mennyiségi és minőségi jelentés tartalmat közlünk, azaz mérőszámmal jelöljük, hogy a mérendő vagy megmért mennyiség hányszorosa az egységül választott mennyiségnek, a mértékegységnek.

A történelem során sokféle mértékrendszer volt használatban, ezek napjainkig fennmaradtak. A XVIII. században Franciaországban dolgozták ki a méterrendszert, amely 1876-ban terjedt el Magyarországon. A méterrendszer alapján több mértékegységrendszer alakult ki, ezek egymástól a választott alapegységben különböztek. Példaként említve az angolszász hosszúság egységei a yard 1 yd - 0,914 m; láb 1 ft - 0,3048 m; és a hüvelyk 1 inch - 25,4 mm; hasonlóképpen számunkra idegen az USA-ban használatos negister ton - 2,8317 méter, amelyet térfogat jelölésére használnak.

A mértékegységek nemcsak területenként különbözőek, hanem önmagukban sem egységesek. Jelenleg több energiaegység ismeretes, ezek átírásánál átszámítási faktorokkal kell számolni, az átszámítás bizonytalanságot, gyakran hibát is okozhat. Így például nincs közvetlen összefüggés a villamos motorral üzemeltetett kompresszor villamos motorteljesítménye, és hűtőteljesítménye között. (1 kWh - 860 kcal). Éppen ezért szükséges volt egy olyan egységrendszer kialakítása, amely megszüntet i a problémákat és egységesen alkalmazható a fizika minden szakterületén. 1960-ban az „Általános Súly- és Mértékügyi Értekezlet" jóváhagyta a „Nemzetközi Mértékegységrendszer", melynek neve a francia szó (Systeme International d' Unites) rövidítéséből származik, röviden: SI. A menniységek két alap és két kiegészítő egységből vezethetők le. Alapegységei a hosszúság (m), tömeg (kg), idő (s), áramerősség (A), termodinamikai hőmérséklet (K), anyagmennyiség (mol) és a fényerősség (Cd).

Az SI mértékrendszer nem valami egészen új, épül az eddig használt egységekre, az alapegységek használatát átfogóvá teszi. Bizonyos mértékegységeket elhagy többek között a métermázsát (q), kilopondot (kp), kalóriát (cal), lóerőt (LE), a nyomás egységei közül a technikai atmoszférát (at), valamint a higanyoszlopmilliméternek (mmHg). Az SI egységrendszer elsajátítása szükséges egyrészt, mert 1980. január 1-től hazánkban is kötelezővé válik az alkalmazása, másrészt a műszaki számításokat könnyítve elkerülhető lesz az átszámítás, ugyanakkor — mivel az SI nemzetközi szintén elfogadott — a megjelenő szakirodalomi (műszaki és tudományos) kiadványok az új alapegységeket alkalmazzák.

Pazár Gábor

Könyvajánlás

1979-ben, dr. Gasztonyi Kálmán szerkesztésében jelent meg *Az élelmiszerkémia alapjai* című kötet, a Mezőgazdasági Könyvkiadó gondozásában.

A könyv a kémiai rendszertan alapján tekinti át azokat a szerves és szervetlen vegyületeket, amelyek az élelmiszeripar szempontjából fontosak. Részletesen foglalkozik az élelmiszereket alkotó elemekkel, a vízzel, a szénhidrátok leírásával, a fehérjékkel, a természetes zsiradékokkal, enzimkémiával, adalékanyagokkal, mérgező anyagokkal. A könyvet a tisztító- és fertőtlenítőszerek leírása teszi teljessé.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP

A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 3. SZÁM — 1980. JANUÁR 29.

A tudat szégyenfoltjai

Az élelmiszeripar 1980. évi tervéből

Öt, öt és fél százalékkal növekszik a termelés

Kielégítő színvonalú ellátás — Javul a fogyasztás szerkezete, növekszik az export

Az elmúlt, az 1979-es esztendő a Gyermekek Nemzetközi Éve volt. A világpolitika jószándékú alakítói tették azzá. Nem ők tehetnek arról, hogy az egész egy kissé kampányízű lett, és nem a kampány szervezői tehetnek arról, hogy a gyermekeknek nincs különösebb érzékük a protokollhoz. És végül: valószínűleg nem az imént említettek tehetnek legfőképpen arról, hogy a „Nemzetközi Gyermékévben" halt meg a felnőttek háborúinak hátországaiban, pinceíben és hevenyészett barrikádjai mögött a II. világháború óta a legtöbb gyerek. A pontos adatok még hiányoznak, de aligha van okunk kétkedni az ENSZ képviselőinek erre vonatkozó kijelentéseiben. Hány gyereket kellett idegen országok menekülttáboraiba vinni a puszta életük védelmében? Hány gyereket tett 1979-ben örök szellemi-erkölcsi-fizikai nyomorékká a munka, a rabszolgaság süllyedt kényszer-kenyér-kereső tevékenység? Apáink és nagyapáink útmutatása az, hogy a szegénységet sohasem kell szégyellni. Mégis szégyen, az emberiség egységes és elidegeníthetetlen szégyene a nyomor, az alultápláltság, az éhség.

Érik már 1980 szégyene is, bár alig pár nap telt el az esztendőből. Nem azt a vadászönt akarom elemezni, amelyet Carter elnök és „lelkes kis csapata" zúdít most a Szovjetunióra. Afganisztán ürügyén. Nem ad újsütetű gondolatokat, ha megint elmélyülünk abban, amit az új esztendő fordulója ismét megmutatott: nem szabad kisstílű politikusok kezébe világbékét veszélyeztető hatalmat adni. Talán nevetséges is lenne, ha a Bp-i Húsipari Hírlap hasábjain dörgedelmes figyelmeztetéseket intéznénk a hatalmas Amerikai Egyesült Államok elnökéhez vagy népéhez.

De egy-két dolgot azért hadd emlegessünk — persze csak magunknak.

Az amerikai elnöknek és alelnőkének Olimpia ellenes uszító hadjárata nem csupán ostobaság, de a sokat lobogtatott emberi jogok emberiségszintű megtiprása is. Az elnök és az amerikai politika irányítói most pontosan megmutatták, mit is értenek emberi jogok alatt.

Kétezer éve, a görögök idejében még nemes törvény volt az, hogy az olimpiai játékok idején fegyverszünetet kötnek, nemcsak a háború, de a forró háborút vívó ellenfelek is. Ma veszélybe került az az alapvető jog, hogy négyévenként a világ nagy és kis országainak fiai egyszer valóban tisztességes eszközökkel összeszemérhessék erejüket. Ez nem más, mint egy kétezer éves tiszta emberi eszme: az emberi békeség jogába való beletiprás.

A világpolitika széljárásának, a hidegháború jeleinek elemzése nem lapunkra tartozik. De ha emberi békességünk alapjait próbálták földéjteni, az már igen. Bizonyosak lehetünk abban, hogy a kommunisták ellen indított új hisztériahadjárat, mint annyiszor, most is megtörik majd azon a falon, amit hat, vagy éppen három és fél évtizede építettünk és építünk. Ezt kívánhatjuk a védőknek, abban a tudatban, hogy értik a dolgukat. A támadók pedig — élükön Carter elnök úrral — olyan választási esztendőt zárjanak, amilyen szép és nemes Olimpiát nekünk és a világ népeinek szántak.

Andrasew

A kongresszusra készülve

Stockbauer Évával, a BHV munkaverseny felelősével reggel 6-kor találtkozunk, hogy a kongresszusra készülő üzemegységek, brigádok vezetőivel beszélgessünk a vállalásokról, a teljesítésekről. A sértésvágóhídon vagyunk. Miközben a vágócsarnokhoz közeledünk, Stockbauer Éva elmondja, hogy a vállalatnál 160 szocialista brigád tevékenykedik, több mint 2200 taggal. 1979-ben a brigádok éves munkaverseny vállalásokban az eredeti tervhez képest 16 millió forintos túlteljesítést irányoztak elő. Augusztusban a kongresszusi és felszabadulási munkaversenyre reagálva még 4 millióval növelték ezt.

A vágócsarnokban három szocialista brigád működik. Bögre Zsigmond az 53 fős Táncsics brigád vezetője a kongresszusi vállalásokról elmondja, hogy mindi en konkrétan értékelnék.

— Már most el lehet mondani, hogy vállalásaink értékesek és teljesíthetők voltak. Az export szempontjából különösen kiemelkedő a mellékterméknek kilhozatal javítása, így például a kuláré és a bőrkitermelés. Ezekkel azelőtt is foglalkoztunk, de tevékenységünk gyakorlatilag nem volt értékelhető, mert olyan rossz volt a minőség. Most ez a feljánlás és az emberek összeállételének változása megtozta eredményét. Persze ehhez az is hozzájárul, hogy a prémizálások következtében 4—500 forinttal többet visznek haza a jól dolgozók.

Volf Mihály a Petőfi vágóbrigád vezetője arról beszél, hogy az élőállat beszerzési árak magasak lettek, így még jobban kell gazdálkodni a meglevő anyagokkal. Ez tulajdonképpen azt jelenti, hogy még jobban oda kell figyelni, még pontosabb munkát kell végezni, hiszen a vágócsarnok az egész vágóhíd szíve, innen indul minden. Volf Mihály is megemlíti a bőr és kuláré kitermelést. Elmondja, hogy az utóbbi 25—30 százalékkal, míg az előbbi mintegy 10 százalékkal nőtt. Egyetlen egy területen maraszta lja el a 60 fős brigádot a kulturálás területén egy kicsit le vannak maradva. Igaz, a rapszodikus alapanyag beáramlás miatt rengeteget tanulnunk. Egy ilyen nagy létszámú csapatot sokkal könnyebb a munkában összehozni, mint más területen.

A hűtőház előtti vasúti rampán Józsa Vilmossal, a bontó csoportvezetőjével beszélgetünk.

— A pótfeladatlások mind teljesültek. Növeltük a darabolt húsrészek és a hasított börös félsertések mennyiségét. Az utóbbiból a vállalat a pótvállalásnál 107 százalékra emelték. A darabolt húsrészeknél 122 százalékra teljesült a vállalásunk. Még szebb is lehetett volna, ha különböző problémák nem merülnek fel. Gondolok itt a tőkehús áremelésre. Nagyon sok selejtes félsertést kellett felvágnunk — ezekből nem termelődött export húsrész. Reméljük — ha csak a világpiaci igények nem változnak — ebben az esztendőben is hasonló eredményeket fogunk elérni.

Szabó István Tibor gyártási osztályvezetővel irodájában beszélgetünk.

— Az én területemen nyolc szocialista brigád dolgozik, éppen most értékeljük a tavalyi évet, így a kongresszusi pótvállalásokat is. Ide tartozik a feldolgozó üzem, a szőr-pácoló, a bontó, az export-előkészítő üzem és a személyzeti húscsomagoló. Mi a kongresszus tiszteletére az eredetileg 105 százalékos vállalásunkat 107-re emeltük. Ezt teljesítettük is. Sőt, az export húsrészeknél 122 százalékos volt az eredmény. Az eredeti tervet nemcsak teljesíteni akarjuk, de túlteljesíteni is. Egyetlen területen, a feldolgozó üzemben állunk még 90 százaléknál. Itt objektív, külső okok játszottak közre, de bizonyos szempontból irreálisak voltak a tervek is. Nagyon fontos célunk az, hogy minél olcsóbb készítmények kerüljenek a piacra. Felajánlásunkhoz tartozott az ünnepi húsvonzam maradéktalan teljesítése is. Nem volt semmiféle fennakadás.

Az idei évre való felkészülésre igen reális tervszámok születtek. Ezek — elég komoly erőfeszítések mellett, fejlesztett tempóban — teljesíthetők. Persze konkrét számokról még nem lehet beszélni. A minőségi fejlődésen túl most a hatékony termelés is nagyon előtérbe kerül. A termelői árak változásával úgy kell kalkulálnunk, hogy az önköltséget túl ne lépjük. Minőségi vonatkozásban tavaly sem volt semmi problémánk. A hálózatból nem jött vissza áru, a kereskedelem nem élt kötbérezással.

Hajnali beszélgetéseink utolsó állomása egy műszaki terület. Fenyvesi Tiborral, a Kopernikus brigád vezetőhelyettesével beszélgetünk. 1979-ben alakultak, 11-en vannak, jóval harminc év alatti átlagéletkorral, műszerészek.

— Elég hanyagok voltunk a kongresszusi felkészülésben, nem írtuk le konkrétan a vállalásokat. Persze ez nem jelenti azt, hogy semmit sem csináltunk. Elkészítettünk egy 20 tonnás mérleget, körülbelül százezer forintot spóroltunk meg a BHV-nak. A munka olyan jól sikerült, hogy Szerdahelyi elvtárs külön levélben köszönte meg tevékenységünket.

A Budapesti Húsipari Vállalat 3 számú gyárában az emberek megértették az ország előtt álló feladatok nagyságát. Kiemelkedő eredményeket értek el az elmúlt esztendőben. Ehhez nagymértékben hozzájárult az, hogy az eredeti és a pótfeladatlásokban számotevően csökkentek a fonmális elemek.

Andrasew

Köszönőlevél

A karácsonyi és újévi ünnepi ellátás jól szervezett lebonyolításáért igazgató elvtársnak és a vállalat kollektívájának elismerésemet fejezem ki.

Kérem tolmácsolja a vállalat dolgozóinak köszönetemet és elismerésemet.

Budapest, 1980. január 8.

Elvtársi üdvözlettel
dr. Romány Pál

Felhívás az állami húsipar dolgozóihoz exportversenyre!

A Budapesti Húsipari Vállalat dolgozói, élükön 160 szocialista brigádban dolgozó 2200 fő brigádtaggal, a pártbizottság kezdeményezésére, figyelemmel az MSZMP KB 1977. X. havi és 1978. III. 15-i határozataira, valamint a XII. kongresszus irányelveire, szocialista versenyre hívják fel az állami húsipar dolgozóit, az 1980. évi vállalati tervekben foglalt exportfeladatok túlteljesítése érdekében.

A Budapesti Húsipari Vállalat dolgozói vállalják a belföldi ellátás tervben rögzített színvonalának és ütemének fenntartása mellett; az 1980. évre vonatkozó vállalati exporttervy 5 százalékkal való túlteljesítését. Ennek mértéke folyó áron körülbelül 90 000 E forintot tesz ki.

A vállalás megalapozottságát biztosítja az exportbonyolító négy gyár versenyvállalása.

Az export reláclós bontásának betartását. Különös gondot fordítanak az államközi szerződésekben foglalt szocialista kötelezettségek mennyiségi, minőségi, választéki teljesítésére, az előírt szállítási határidők betartására.

Az exporttermékek önköltségének 0,5 százalékos csökkentését.

Az exportpiacok igen szigorú minőségi feltételeinek megfelelő termékek előállítását.

Biztosítják az árbevétel — csökkenés nélküli visszárumentes bonyolítását, a magas színvonalú (mai igényekhez) rugalmasan alkalmazkodó szakmai munkát, a devizafalhoz a devizafajlagok megszerezhetőségét.

Az exporthigiéniai előírások betartását.

Az exportképesség fokozását, ezen belül exportra alkalmas új termékek, új választékok előállítását.

A központi tárolóhelyekről bonyolított export lehetőségeinek további javítását.

A vevői igényekhez való alkalmazodást szállítási időben, szállítási mód vonatkozásában egyaránt.

A szakmai külkereskedelmi vállalattal való szoros együttműködést.

Az exportot elősegítő újítások bevezetését, a szakmai tapasztalatcseréét.

A vállalat dolgozói a szakágazat egészével együtt ezen versenyfelhívás sikeres teljesítéséhez hozzá akarnak járulni az egyensúlyi helyzet javításához, saját eredményeik növeléséhez. A vállalat dolgozói kérik, hogy az export túlteljesítésére vonatkozó felhívásuk alapján a szakágazat vezetősége dolgozzassa ki az export eredményes túlteljesítésére indított országos verseny feltételeit, a verseny eredményeit értékelje és részesítse erkölcsi-anyagi elismerésben az élenjáró vállalati kollektívákat.

A vállalat vezetősége a kezdeményezést támogatja, az anyagi érdekeltséget biztosítja és gondoskodik a megfelelően hatékony szervező, ellenőrző munkáról.

A BHV párt-, szakszervezeti és KISZ-bizottsága gondoskodik az országos verseny feltételeinek tudatosításáról, a verseny állásának ismertetéséről és a helyi beszámoltatás biztosításáról.

A magyar húsipar exportját mindig a jó minőség a magas színvonalú szakmai munka és a vevői kívánságokhoz való gyors alkalmazkodás jellemezte. Ezt az örökséget adott viszonyaink között, kiemelt figyelemmel, megfeszített, eredményes munkával kell öregbítenünk.

Örömmel vesszük az állami húsiparon kívüli vállalatok csatlakozását felhívásunkhoz.

Budapest, 1980. január 14.

Straub Károly — **Szerdahelyi Károly**
pb-titkár — **igazgató**

Fülfa Albert — **Tóth Éva**
vszt-titkárh. — **KISZ-titkár**

Munkavédelmi vetélkedő

A Szakszervezetek Budapesti Tanácsa és a KISZ Budapesti -Bizottsága 1980. június 9, és 15. között ismételten megkezdi a Fővárosi Szakszervezeti Ifjúsági Napokat. (STIN).

A SZIN keretein belül *munkavédelmi vetélkedőt* hirdetünk.

A vetélkedő célja: a fiatalok biztonságtechnikai és egészségvédelmi ismereteinek felmérése és elmélyítése. A vetélkedő az alábbi témakörökben kerül lebonyolításra:

— Általános munkavédelmi ismeretek,
— Elektromosság biztonságtechnikája,
— Anyagmozgatás, és -szállítás biztonságtechnikája,
— Általános jellegű a tuspar körébe tartozó biztonságtechnika,
— Elsősegélynyújtás általános kérdései,
— Közlekedésbiztonsági kérdések.

A vetélkedőn budapesti vállalatok és intézmények 3 fős csapatai vehetnek részt. A csapatok tagjai közül legalább 2 fizikai dolgozó kell, hogy legyen és a tagok életkora nem haladhatja meg a 35 évet.

A vetélkedőre jelentkezni *1980. március 15-ig* kell írásban az alábbi címen: KISZ Budapesti Bizottság Ifjúmunkás osztály 1430. Budapest. Pf. 9.

A jelentkezésnél az alábbi adatokat kérjük megírni: a küldő vállalat neve és címe, a csapat tagjainak neve, életkora és foglalkozása.

A díjak: I. helyezett: külföldi társasutazás; II. helyezett: 1000—1000,— forint vásárlási utalvány; III. helyezett: 800—800 forintos vásárlási utalvány. A döntő minden résztvevője értékes tárgyjutalomban részesül. A jelentkezések beérkezése után írásos előseljetezőt rendezünk, melynek kérdéseit a jelentkezők 1980. március 31-ig kapják kézhez.

Minden jelentkezőnek eredményes versenyzést kívánunk.

SZIN OPERATÍV BIZOTTSÁG

Szomszédolás

A Kaposvári Húskombinátban

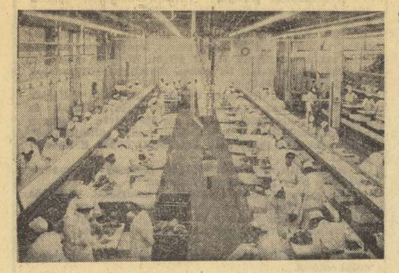

Az elmúlt esztendő — mint arról a hírközlés orgánumai is, és lapunk is beszámolt —, nagy változásokat hozott a Kaposvári Húskombinát életében. Úgy gondoltuk, mi is tiszteletünket tesszük Kaposváron, hogy beszámolhassunk az ottani húsosok életéről. Kovács Endre termelési és műszaki igazgatóhelyettessel beszélgettünk.

A vállalat 1969-ben — a BHV-hoz hasonló egyesüléssel — született. Abban az esztendőben 70 ezer sertést vágtak le, 1979-ben már 346 ezret. 1969-ben 280 vagon töltelékárut gyártottak, most 790 vagonnal. Akkor 1200-an, 1979-ben 2280-an dolgoztak a húskombinátban. A termelés egyrészt azért futott fel, mert két megyét látnak el. Öt éve már Tolnát is (töltelékáruval), mivel a Szekszárdi Húskombinát még nem épült fel. Másrészt évről évre növekszik a Balaton-part igénye, éspedig legalább 10—12 százalékkal.

Az eredetileg épült húsfeldolgozó üzem műszakonként 80 mázsás kapacitású volt, most már 4 vagont gyártanak ott naponta. Persze ehhez az eredetileg három vállalatból alakult kombinát egyikének ebédlőjéből és szociális létesítményeiből is húsfeldolgozó lett. A gépek is korszerűsödtek.

— Ilyenkor télen, amikor van szabad kapacitás, nyárra előre dolgozunk, a termékeket lefagyasztjuk — mondja Kovács Endre. — Nekünk van a húsiparban jelenleg a legnagyobb hűtőházunk — 200 tonna kapacitású, a —20 C fokos tárolóterünk. Hurkafélékből, virslifélékből és turistából fagyasztunk, hogy a nyári ellátást jobban tudjuk biztosítani. Nagyon növekszik az igény: már 1000 vagon körül van évente.

A nagy kaposvári munkák három ütemű rekonstrukcióval indultak. Az első ütemben a belföldi húsfeldolgozó üzem létesítését tervezték. De a kocsi elhagyta a szekeret, mert a második ütem — az export vágóhíd és járulékai — előbb lett kész, mint az első. A munkák 1979. december 1-én fejeződtek be, de a próbaüzem már szeptember 1-én kezdődött. Mint Kovács Endre elmondta, ez nem elsősorban a külső kivitelezőknek volt köszönhető, hanem az elég nagy létszámú saját építőbrigádnak is.

Persze Kaposváron is vannak problémák. Ott is van létszámhiány. Ez elsősorban a város növekvő iparosodásának köszönhető. Az újonnan települt üzemek ráadásul igen jól fizetnek. Nemcsak kaposvári probléma, hogy a tmk-vonalon nagy az elszívó erő. Ugyanakkor az export üzemrész magas műszaki követelményei jó szakembereket igényelnek és ez bizony gondot okoz.

— Az elmúlt év nagyon kegyetlen munkát hozott nekünk. Az egyik oldalról az exportüzem határidőre elkészült, a termelési feladatokat is teljesíteni kellett, sőt túl kellett teljesíteni. Egyrészt nőttek az igények, másrészt magasak voltak a vágási számok, főleg a második félévben. 329 ezer sertés volt a múlt évre a terv, 17 ezerrel túlteljesítettük. A húsfeldolgozó 600 vagonnyi áru elkészítését tervezte, de 110-zel többet csinált. Ennek olyan okai is vannak, hogy nekünk évre lenne szükség a betanuláshoz. Viszont kaptunk egy határidőt: április 1.

— Milyen előrelépés várható a következő időszakban műszaki téren?

— A jövő nyárra be kell fejezni az 1000 vagonos belföldi húskészítménygyártó üzemet. Megkaptuk az engedélyt marhavágóhidunk rekonstrukciójára. Pécsen ugyan van marhavágóhíd, de itt a megyében mintegy 34 ezer marha vásárolnható fel. Ezek szállítása nagyon drága. Törekedni kell arra, hogy az általunk felvásárolt szarvasmarhákat — az élő exporton kívül — magunk dolgozzuk fel.

— Melyek azok a termékek, amelyeket kiemelne, mint legsikeresebbeket?

— A kapos-sonkát említeném. Ebből 25—30 mázsát igényelnek Budapestre is. Új termékünk a hamburger. Balatoni húspogácsa néven kerül forgalomba — bár talán jobb lett volna a kaposburger elnevezés. Nyugaton ezt elsősorban marhahúsból készítik. De az exportüzembe marhahúst csak akkor lehet elvinni, ha lesz. Magyarországon egy amerikainak állítá is elfogadott marhavágóhíd. Mi ezért is szeretnénk ha marhavágóhidunkat elfogadnák. Sajnos, a sertéshúsból készült hamburgert nyugaton nem vesznek.

— Kérem, beszéljen a BHV és Kaposvár együttműködéséről.

— Tegnap voltak itt a kollégák a szalámigyárból. Mi az exportüzemből apróhúst adnánk, ők pedig az exporttervet teljesítenünk kell, hiszen olyan 400 millió forintos hiteltkaptunk, amit ha 10 év alatt bármelyik évben nem teljesítjük exporttervünket, vissza kell fizetni. Nekünk így az is érdekünk, hogy a BHV több szalámit exportáljon — benne a mi apróhúsunkkal. Ez így közvetett exportszámunkra.

Nem hagyhatom ki azt sem, hogy Szerdahelyi Károly innen került el. Ha valamit ő kér, szívesen segítünk. Ez viszont is így van. Minden húsipari vállalat között így kellene, hogy legyen, de ha az emberi kapcsolat szorosabb, akkor talán jobban bele tudjuk képzelni magunkat egymás helyébe... ha valami baj van. Ez jó dolog.

Köszönöm a beszélgetést.

Andrasew Iván

Felhívás!

A Szakszervezetek Budapesti Tanácsa és a KISZ Budapesti Bizottsága a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság Fiatalok Bizottsága közreműködésével vetélkedőt szervez

„KORSZERŰ MÓDSZEREK"

alkalmazása a hatékonyság növelése és az intenzív fejlődés érdekében címmel fiatal értelmiségek részére.

A vetélkedő célja: A VI. ötéves terv megalapozásának és végrehajtásának a támogatása, a fiatalok alkotó kezdeményezésének a megismertetése. A vetélkedő során különös figyelmet fordítunk a fiatalok felkészültségére, a gyakorlatban alkalmazott módszerekre, a társadalmi és témaszervezeti munkák során megvalósítható feladatokra.

A vetélkedő az alábbi témakörökben kerül lebonyolításra:

A hatékonyság fogalma, mérése; a hatékonyságelemzési eljárások és módszerek alkalmazása, hatékonyságnövekedést célzó feladatok és megvalósításuk.

Korszerű módszerek alkalmazása és hasznosítása a vállalatok gazdálkodásában, működésében; korszerű módszerek bevezetésének feltételei és korlátai.

Vállalati szakterületek és szaktémák elemzése, értékelése különös figyelemmel az alábbiak fejlesztésére: pénzügy, munkaügy; tervezés, ellenőrzés; szervezés, vezetés; anyagi és műszaki ellátás; beruházás, fővállalkozás; kereskedelem, szolgáltatás, egészségügy.

A vállalati és a vállalat szervezeti egységeiben folyó munka összerendítése a gazdaságosság növelése, a jövedelmezőség emelése és a termelékenység fokozása érdekében.

A termelési és a termékszerkezet korszerűsítése.

A vállalati szervezeti és működési struktúra megváltoztatása, az irányítási és a végrehajtási folyamat átszervezése a céloknak való jobb megfelelés érdekében.

Az összerű takarékosság megvalósítása és kibontakoztatása.

A fenti ajánlott témakörökben várjuk az ipari, kereskedelmi és a szolgáltatási területen dolgozó fiatalok önálló elképzeléseit és javaslatait azon cél érdekében, hogy bemutathassuk: hogyan szeithetik a fiatalok a szakmai és a közéleti tevékenységeikben a népgazdaság előtt álló kiemelt feladatok végrehajtását, a hatékonyság fokozását és az intenzív fejlődés kibontakoztatását a korszerű módszerek és eljárások alkalmazása révén.

A vetélkedő nyilvános: részt vehet rajta minden a téma iránt érdeklődő budapesti fiatal.

A vetélkedő két részből áll: 1980. március 31-ig a vetélkedőn részt venni kívánó fiatalnak be kell küldenie egy 8—10 oldalas tézisfüzetkét a példányban a meghirdetett témakörön belül. Ezen dolgozatban részszempontok és tényezőtörténjenek meg az alábbiak az általa választott témában: a jelenlegi helyzet felmérése és elemzése; korszerű alkalmazásának lehetőségei: a változtatásra, javításra, illetve az alkalmazásra vonatkozó legfontosabb szempontok, elkövetkezések; a téma állásának értékelése, a következtetések levonása.

A témaválasztókat az alábbi címre kérjük küldeni: SZBT Szervezési és Káderosztály, 1415 Budapest, Dózsa György út 84/b.

A beérkezett pályamunkák szűrésének alapján kerül meghatározásra a vetélkedőn résztvevők köre.

A vetélkedő döntője június 9—15. között lesz.

A munkásőrök ünnepei

Az 1979-es kiképzési év befejező eseménye volt az az ünnepség, amely 1980. január 12-én, pénteken délután a Közgazdaságtudományi Egyetem aulájában került megrendezésre. A IX. kerületi *Jurnovics Miklós* munkásőr zászlóalj itt tartotta meg ünnepélyes évzáró egységülését.

Az egységgyűlés vendégei között a fegyveres testületek, köztük az ideiglenesen határőrként állomásozó déli hadseregcsoport magasrangú képviselői is jelen voltak.

Oravecz Ferenc zászlóaljparancsnok terjesztette elő jelentését a zászlóalj elmúlt öt évben végzett munkájáról. A jelentésben értékelte a szocialista versenyt. A jelentésben kitért a Budapesti Húsipari Vállalat munkásőr századának ötéves munkájára is, a kerületi pártbizottság általi alapján. Az elemzésből kitűnt, hogy a kerület zászlóaljának századai közül a vizsgált időszakban a mi munkásőr századunk fejlődött a legtöbbet, ez volt a legjobb század.

Az ünnepség további részében kitüntetések átadására került sor. Kiváló Parancsnok, Kiváló Munkásőr, 20, 15 és 10 éves szolgálati érdemérem került az azt kiérdemelt tek részére átadásra. A vállalati munkásőr századból a következő elvtársak kaptak kitüntetést:

Kiváló Parancsnok kitüntetésben részesült: *Dorogi Sándor* rajparancsnok (központ); Kiváló Munkásőr jelvényt kaptak: *Kovács Lajos* munkásőr (központ), *Nyíri József* munkásőr (Újpest), *Farkas László* munkásőr (központ), *Katona József* munkásőr (szalámigyár), *Ezner Lajos* munkásőr (sertésvágóhíd).

20 éves szolgálati idejük eltelte emlékérmet kaptak:

Darnas Pál munkásőr (központ), *Szabó László* munkásőr (marhavágóhíd), *Visi Géza* szolgálatvezető (központ).

Szolgálati Érdemérem 15 éves fokozatát kapták:

Bense Rezső szakaszparancsnok-helyettes (sertésvágóhíd), *Bognár Sándor* munkásőr (marhavágóhíd), *Csoveljak Gyula* szakaszparancsnok (szalámigyár), *Digácz Ferenc rajparancsnok* (marhavágóhíd), *Huják Lajos* munkásőr (Újpest), *Iványi László* munkásőr (központ), *Mássik János* munkásőr (marhavágóhíd), *Orosz József* munkásőr (sertésvágóhíd), *Pető László* munkásőr (marhavágóhíd), *Rell Lajos* rajparancsnok (központ), *Szőcs Béla* munkásőr (központ), *Tánczos Ambrus* munkásőr (marhavágóhíd), *Turu István* munkásőr (marhavágóhíd), *Madarász Sándor munkásőr* (sertésvágóhíd).

Szolgálati Érdemérem 10 éves fokozatát kapták:

Berkli István munkásőr (sertésvágóhíd), *Dorogi Sándor* rajparancsnok (központ), *Dudás István* festővermester (sertésvágóhíd), *Katona József* munkásőr (szalámigyár), *Kiss Géza* munkásőr (marhavágóhíd), *Marsai Sándor* munkásőr (sertésvágóhíd), *Szabó Sándor* munkásőr (központ).

Ezenkívül még többen kaptak ötéves Munkásőr Emlékérmet, és zászlóaljparancsnoki oklevelet.

Az ünnepélyes egységgyűlés második részében az előkészítő munkásőrjelöltek — akik a kiképzés során eredményes előmenetelt tanúsítottak — eskütt tettek. A vállalat munkásőr századában nyolcan tettek esküt.

Az ünnepi alegységgyűlés a leszerelő munkásőrök ünnepélyes búcsúztatásával és az Internacionálé elénekelésével ért véget. A vállalat munkásőr százada január 12-én ünnepélyes századgyűlést tartott, amelyen részt vettek családtagjai is. A IX. kerületi pártbizottság részéről *Gál Lászlóné* első titkár is jelen volt. Megjelentek az Esztergom-táborí Budapest szovjet alakulat magasrangú képviselői, illetve a többszörösen kitüntetett Jászapáti Verebi Endre termelőszövetkezet vezetői, munkásőr századparancsnoka, hozzátartozóik is.

Az ünnepi századgyűlést jó hangulatú vacsora követte.

Választások a pártalapszervezetekben

Lezajlottak a BHV pártalapszervezeteinek vezetőségválasztó gyűlései. Mindenütt napirendi pontként szerepelt a XII. pártkongresszus irányelvei. Ezt követően a választásra került sor, amelynek során titkárt, vezetőséget és küldötteket választottak meg

A II-es pártalapszervezet január 19-én tartotta vezetőségválasztó párttaggyűlését. Képünkön Szőcs Béla párttitkár az irányelvekről tart vitaindító előadást

Zátrok Gábor, az energiacsoport dolgozója adja le szavazatát képünkön

Népszerű a jogsegélyszolgálat

1977-ben 259 ügy, 1978-ban 288 ügy, 1979-ben 308 ügy került a Budapesti Húsipari Vállalat szakszervezeti bizottságának jogsegélyszolgálata elé. Magából az ügyek számából is meg lehet állapítani, hogy a dolgozók — mindennapi ügyes-bajos gondjaikkal — szívesen fordulnak a szakszervezeti jogsegélyszolgálathoz.

— Hol történik az ügyfélfogadás?

— A jogsegélyszolgálat a vállalat központjában működik, de a vállalat valamennyi gyárában és üzemében kihelyezett fogadóórákat tart. A decentralizált félfogadás megfelel annak a célnak, hogy a jogsegélyszolgálat felkeresése miatt minél kevesebb legyen a dolgozók munkából való távolléte. A dolgozók munkahelyére mennek a bizottsági tagok és ez a népszerűség egyik titka.

— Kikből állnak az ügyfelek?

— A vállalat valamennyi dolgozója, nyugdíjasa, ipari tanulója igénybe veheti a szolgálatot, függetlenül attól, hogy szakszervezeti tag-e. Sőt, a jogosult dolgozó halála esetén, hozzátartozója is igénybeheti a jogi segítséget.

— Milyen ügyek fordulnak elő?

— A legtöbb ügy — minden évben — a polgári jog köréből merül fel (ingatlan, lakás, öröklési, birtoklási ügyek). Ezt követi a munkajogi ügyek száma (bér és bérpótlék ügyek; munkaviszonnyal és ebből eredő kártérítési ügyek; lakásépítés támogatása és társadalombiztosítási ügyek).

Sok a családjogi ügy is, így a gyermektartás, gyermekelhelyezés kérdésében, valamint a házasság felbontásával és a közös vagyon megosztásával kapcsolatban.

— Milyen segítséget nyújt a jogsegélyszolgálat?

— A legfontosabb feladat a jogi tájékoztatás, felvilágosítás és tanácsadó munka. Munkajogi, társadalombiztosítási és munkavédelmi ügyekben a vállalat illetékes szerveivel való egyeztetés. Államigazgatási vagy bírósági ügyekben — indokolt esetben — beadványszerkesztés.

Bírósági előtti képviselet csak kivételesen — a szakszervezeti bizottság külön engedélye alapján — adható, ha az ügy támogatása nem ellentétes a szocialista erkölcs követelményeivel, továbbá ha a dolgozó megérdemli és szüksége van rá.

— Milyen konkrét ügyek merültek fel?

— A jogsegélyszolgálat tevékenységében közreműködő bizottsági tagok (jogászok és nem jogászok) kötelesek a megbízatásuknál fogva megtudott titkot megőrizni. Ezért csak nevek említése nélkül lehet az egyes jellemző ügyekről rövid tájékoztatást adni.

Tanácsadás a dolgozók lakásépítésének támogatásáról: K. J. dolgozónk tanácsi bérlakásra vár kiutalást az illetékes kerületi tanácstól. A lakást csak a jogszabályban meghatározott 5000 forintjával — 30 000 forintig terjedő lakáshasználatbaveteli díj megfizetése esetén lehet elfoglalni. Dolgozónk előreláthatóan 20 000 forintos használatbaveteli díjra számított és ezt vállalati kölcsönből szándékozott volna fedezni. A jogsegélyszolgálat tájékoztatta, hogy a vállalati lakásépítési keretből használatbaveteli díjat kölcsönözni nem lehet, mert kölcsönt csak új — társasház vagy családiház — építkezésre lehet igénybevenni.

Kárigény érvényesítése parkoló gépkocsi megsérülése miatt: Vállalatunk dolgozói, F. G. és S. I. munkaszüneti előtt a Gubacsi út 6. szám alatti vállalati személyebjáratnál közvetlenül a fal melletti parkolóban helyezték el a személygépkocsijukat. Napközben a falrész felújítását végző dolgozók kivertek a falba épített üvegablakokat, amelyeknek lehullo üvegszilánkjai a személygépkocsikban kárt okoztak. A jogsegélyszolgálat eljárásának eredményeként az Állami Biztosító Budapesti Közúteti Igazgatósága a kárösszeget dolgozóinknak megtérítette.

Képviselet ellátása gyermekelhelyezési ügyben: S. R-né, felperes anya — Ausztriában lakó magyar állampolgár — pert indított vállalatunk dolgozója, T. S. ellen, a tulonerű Magyarországon lakó gyermekük ausztriai elhelyezésének érdekében. A XXI. kerületi Bíróság szélesköru bizonyítási eljárás után elutasította a külföldön lakó anya keresetét. Fellebbezésre a másodfokon eljáró Fővárosi Bíróság pszichológus szakértő bevonását rendelte el. A beszerzett szakértői vélemányre is tekintettel a Fővárosi Bíróság jogerős ítéletével helyben hagyta az elsőfokú ítéletet. A képviselet így sikeresen járult hozzá a gyermek érdekeinek feltétlen érvényesüléséhez és a Magyarországon lakó apánál való elhelyezéséhez.

Dr. S. Z.

XX. század, technika, húsipar...

A közelmúltban számos országos napilap, Népszava, Magyar Hírlap, Magyar Nemzet — terjedelmes írásokban elemezte a húsipari mellékter mékek feldolgozásának és így a nyereség növekedésének a lehetőségeit is. Az egyik lap „húsbavágó" témaként foglalkozott a csontszeparátor alkalmazásával, amellyel jelentős mennyiségű és jó minőségű hústöbbletheez jutnunk, hozzátéve, hogy talán szükös létszámgondjainkon — a csontozás területén is — segíteni lehetne. Tudjuk, hogy ez a munka jó szakmai felkészültséget kíván. Jól kell tudni forgatni a kést, emellett jó fizikai állóképesség szükséges ehhez a munkához. Éppen ezért a csontozást végző szakembereinknek kiemelt szintű megbecsülést érdemelnek.

A másik téma a vér, jóllehet ezt a nagy fehérje-és vastartalmú élelmezési cikket már őseink is hasznosították. De ne menjünk vissza annyira a régmúltba. Az idősebb nemzedék, főleg akik falun éltek, bizonyára emlékeznek még arra, hogy disznótorok idején a reggeli a friss sült vér volt, hagymával elkészítve.

Napjainkban azonban a technika vívmányai rendelkezésünkre állnak, a vágóhidakon és így a BHV-nál is e fontos élelmezési anyagnak csak kis százalékát hasznosítjuk. Csak egy adat: 1979-ben 113 726 darab marhát vágtunk le. Egy állatnak pedig átlagosan 14,5 liter vére van, tehát ennyit lehetne hasznosítani. Ennek a mennyiségnek azonban csak egy részét dolgozzuk be termékeinkbe, vagy értékesítettük más célra. Mi lesz a többivel? — Folyik a csatornába, és nem elhanyagolható az ebből adódó szennyvízbírság sem. De nemcsak a marhavérrel, a sertésvérrel is hasonló a helyzet.

Ezek után vizsgáljuk csak, hogyan is áll a dolog a segítségünkre sietó technikával?

Megállapíthatjuk, van megoldás, van már mellékterméket feldolgozó üzem is egyes helyeken, jóllehet, nem működik mindig sikeresen, vagyis nem hozza a ráfordított költségeket. Van magyar szabadalom, amelyre több külföldi állam is benyújtotta az igényét. Mindezek mellett vállalatunk több dolgozója, az újítók is már több alkalommal próbálkoztak a vér porításával, és egyéb megoldásokkal is. Az eredmény nem sok, a vér folyik, folydogál a gravitációs erő által kijelölt úton. Igy áll a dolog a bőrrel is, ha nem is éppen a bőrünkről van szó, de a nyereségünkről igen.

Megállapíthatjuk, van technikánk, közeledünk a XX. század fordulója felé, van technológiánk is, vannak szakembereink is, volt már pénzünk is a szükséges dolgok megvételére, ma már bizony kevesebb van, úgy látszik elmulasztottunk valamit, elszalasztottuk a lehetőségeket. Ha a felvetett témákat elemezzük és kissé mélyebbre nézünk, felmerül a kérdés, hogy mindezeknek nem éppen a XX. század technikája az oka? Nem bonyolítjuk-e túl egy kissé a dolgokat?

Miért kell — például ha csak a vér hasznosítására gondolunk — a gépek sokaságát, a technológiák legkülönbözőbb formáit latbavetni, miközben folyamatos csökken az értékes anyag felhasználási területe.

Nem lehetne-e esetleg konzerválni a vért különösebb feldolgozás nélkül, és felhasználni őseink szokásai szerint — üzletekben árusítani — értékesíteni? Nem biztos, hogy csak az lehet korszerű, amihez a technika minden vívmányát latba kell vetni. Napjainkban sokan rájöttek arra, hogy sokszor jobb volna, ha elődeink technológiáját alkalmaznánk, melynek pont az a jellemzője, hogy olcsó és egyszerű. Mi úgy véljük, hogy érdemes megfontolni.

Lehet, hogy mindez egy olyan ötlet, amelynek kivitelezése újabb gondot szül, az értékesítés ilyen megszervezésével együtt érdemes elgondolkodni. Sosem lehet tudni, talán éppen a legbizarabbnak látszó elképzelések vezetnek eredményre.

Valahogy úgy néz ki a dolog, hogy a XX. század emberre csak a legfejlettebb technikát és technológiát akarja alkalmazni, eközben megfeledkezik az egyszerűbb, szerényebb, de talán használhatóbb, eredményesebbnek látszó, elődeink által jól kipróbált dolgokról.

t— p—

Törvényhe iktatták az új amerikai húsimport-rendelkezést

Carter amerikai elnök aláírta az új húsimportörvényt. A húsipar erőteljesen támogatja ezt az új intézkedést, amely az 1964-ben bevezetett importkvótarendszert váltja fel. Az 1964-es rendelkezés bizonyos, főleg alacsony árfekvésű húsfélék importját korlátozta.

Először történik meg, hogy törvényben határozzák meg azt a minimumhatárt is, ameddig a naptári évben lesüllyedhet az import mértéke, így szavatolja a külföldi eladók érdekeit az Egyesült Államok piacán. A régi törvény előírta, hogy ha a hústermelés növekszik, több importárut jöhet az országba, míg ha a belső piacon csökken a kínálat, az importkedvezmények is csökkennek.

Carter megjegyezte: „A régi törvények akkor korlátozták legjobban az importot, amikor az amerikai fogyasztóknak a legnagyobb szükségük lett volna húsra, és akkor a legkevésbé, amikor a termelők nehéz helyzetben voltak az alacsony árak miatt. Az új törvény révén a vásárlók védettebbek húshiány esetén, és a termelők is, ha áresés következik be."

Lóimport-korlátozás az USA-ban

Az USA megszigorította a csődörök bevitelét Ausztráliából, Belgiumból, az NSZK-ból, Franciaországból, Írországból, Olaszországból, és Angliából, mert ezekben az országokban a lólállományban betegség mutatkozott, amelynek a csődör a hordozója. Az USA-ban az importlovakat ezentúl előzetes megfigyelés alatt tartják, és különleges állatorvosi kezelésnek vetik alá. (VG)

„Ésszerűen kell gazdálkodni mindenekelőtt az anyaggal, az energiával, a munkaerővel, a pénzzel és az idővel is"

Kádár János

Csoda, hogy még mindig megy

Lapunk előző számában az üzemfenntartást érintő néhány kérdésről beszélgetünk Hajnal Ákossal, az I. számú gyár mk művezetőjével. Most hallgassuk meg Kovács Károlyt, a gyár műszaki üzemének vezetőjét. Először az emberhiányról és annak okairól beszélgetünk.

— Ember nincs. A területi lakatos műhelyben azelőtt negyvenen dolgoztak, most huszonegy fő a létszám, de abból nyolc beteg. A vágócsarnokra, az olvasztóra, a feldolgozóra van három ember, abból egy segédmunkás. Komolyabb hiba esetén — például lefagyásoknál — csak gyors beavatkozásokról lehet szó, semmi másról.

— *Mit lehet itt csinálni? A szabályzók, a törvények gátolják a munkaerő növelését?*

— A kialakult rend az gátolja. Olyan alacsonyak az órabérek, hogy egyszerűen nem jön ide senki. Aki 18 forintért ide jönne, az olyan mint a fehér holló. 20-ért, 21-ért már inkább. Volt olyan, hogy igen komolynak látszó, 20—25 éves gyakorlattal rendelkező embereknek számolva a zúgolódással, megadtuk a 21—22 forintos órabért. De körülnéztek... Azóta se jöttek vissza. Például a hűtőházban átadott millióféle erős- és gyengeáramú berendezést nincs aki karbantartsa. Ennek az lesz a következménye, hogy kényszerleállásokra kerül majd sor — számottevő termeléscsökkenéssel.

— *Az új szabályzók nem segítenek a helyzeten?*

— Csekély a tájékoztatás. Azt tudom, hogy az ember saját vállalatával köthet meiléfoglalkozást. Elsősorban fizikai munkaerőkre — érthető okokból. Úgy adtak ki hírt nálunk, hogy ez elsősorban más munkaterületekre értendő. A példa az volt, hogy a feldolgozó üzem hentese átmehet munkaidő után mellékfoglalkozásban a vágóba, vagy a bontóba dolgozni. Más szabályozás nem jött ki. Viszont azt nem tudom elképzelni, hogy a feldolgozó üzem hentese odajöjjön hozzám esztergálni vagy hegeszteni. Úgysem ért hozzá. Csak az lehetséges, hogy aki a területi vagy a felújító műhelyben dolgozik hattól kettőig, az ugyanazt a munkát végzi kettőtől hatig mellékfoglalkozásban, mert úgysem fog elmenni húst tolni.

— *Van erre hajlandóság?*

— Lenne. Persze most hozzá vannak ahhoz szokva az emberek, hogy túlóráznak. Ez növelt összegeit van dotálva. A mellékfoglalkozásnál kötött az összeg. Tehát az alapvető feltétel az, hogy a túlórázást beszüntessük, lesz ami lesz. Persze akkor arra is számítani kell, hogy például nem lesz targonca. Mert azokat is túlórában javítjuk, hiszen 6—8 ember helyett 2—3 dolgozik azon a területen.

— *Mindennek persze az a következménye, hogy sok mindent drágábban és silányabban kapunk, hiszen külső kivitelezőkre bízzuk a munkákat.*

— Persze, hogy drágább.

— *Ha jól tudom, a szerződéseket nem igen tartják be. Hol vannak itt hibák?*

— Eleve az a rossz, hogy itt külső kivitelezők dolgoznak. Nem jó vért szíli, hogy magasabb az órabérük, de a teljesítményeik nem felelnek meg ennek. Azok az emberek a munkájukat tulajdonképpen nekünk végzik el — csak a pénzt kapják saját vállalatuktól —, de mi nem hathatunk rájuk közvetlenül. Voltak is és valószínűleg lesznek is lehúzások az általuk kimutatott teljesítményekből az ellenőrzésknál. Előfordul, hogy befirnak valamit, de azt nem olyan minőségben, nem olyan mennyiségben végzik el... vagy egyáltalán nincs elvégezve.

— *A határidők?*

— Van amikor nagyon gyorsan dolgoznak. De például tavaly nyáron az összes festő eltűnt, mert iskolát festettek. Egyáltalán azért vannak nekünk ilyen külső kivitelezőink, mert már hozzászoktak ahhoz, hogy itt nem kell olyan nagyon magasszintű munkát végezni. De viszont ennek fejében hajlandók arra: hogy „na most holnap itt kezdjenek". És holnap fél tízkor hajlandók levonulni, ha az mondjuk, hogy most itt termelés lesz. Például most folyik az olvasztó festése. Semmit se fog érni. A gőz és a hideg miatt csúnyán vizes csöveket festenek. Nem tudtuk átadni... Hiába volt ígéretés, hiába volt határidő módosítás, hiába volt személyesen előttünk ki a felelős a terület átadásáért, ...a terület nincs átadva.

Ugyanez vonatkozik például a targoncajavításra is. Eddig a központ végezte. Föl is vetettük, hogy nem jól... Most írtak a levelet, hogy igen, mert bármikor fölajánlották, hogy most két targonát kivisznek Soroksárra javíttatni, azt a választ kapták, hogy most nem lehet, mert kell a termelésben. Tehát a holnap az érdekes, de hogy holnapután mi lesz?

Van olyan is, hogy elment tőlünk jó szakember, mert nem tudtunk neki egy forintos emelést adni, pedig szépen és jól dolgozott. A múltkor találkoztam vele a feldolgozó rekonstrukciójánál.

— *Mennyivel kap többet az új cégtől?*

— Azt nem árulta el, de megjegyezte, hogy a szép munkámat nem tudták megfizetni, itt meg a trógermunkát nagyon jól megfizetik. Olyan ember volt, aki ha kiadott a kezéből egy munkát, azon látszott, hogy az valóban munka volt. Most meg betonvasakkal szaladgál.

— *És ez persze demoralizáló is.*

— Az.

— *Tavaly is beszélgettünk ezekről a kérdésekről egyszer. Nem igen látok fejlődést.*

— Hát eléggé reménytelen. A húsipari dolgozókat jobban elismerik. Van bérmelés, rendszeres premizálás... ez a vezetőkre is vonatkozik. Az esztergapad és a vágóvonal közt ugyanúgy megvan a különbség, mint köztem és az ottani vezetők között.

Az idén is volt 23 fillér béremelés. Abból is csak 14-et akartak először kiadni. Eleve ki se szabadna ilyennel állni. Inkább ne adjanak, mert kár a méhkast felboligatni. Utólára 1976 májusában volt komolyabb — 59 filléres — emelés. Azóta mondták többször is, hogy mostmár a műszak lesz soron. Tényleg soron is volt. 23—25 fillérekkel. Ezzel komolyan meg is lökték az embereket — kifelé.

Itt mindig csak a túlóra volt a vonzó. Mármint annak, aki erre hajlandó volt. Ennek is vannak határai. Aki rendszeresen túlóráznak, azzal mindig van valami problémánk.

— *Tavaly egyszer arról beszélgettünk, hogy nincs hőmérezres esztergapad. Akkor az volt a probléma, hogy a tengely hosszabb volt, mint az itt felelhető gépek.*

— A kutatóban kellett elvégezni a munkádat. Mert ugyan ismételten kértük, hogy szerezzenek be hőmérezres padot, de nem teljesítették. Nem mondom, nekünk van hasonló padunk, csak az ipari műemlék. Ez nem vicc, rajta van a nyilvántartási szám. A sebességváltó karok fáskelkel vannak kipecselve, mert időnként menet közben átvúltanak. Máshol meg spárgával és drótlal oldották meg a problémákat. Nem csoda: a padot 1926-ban gyártották.

— *Mennyibe kerülne egy új?*

— Nem annyiba, hogy ne tudnánk megvenni. Nemcsak arra kell, hogy büszkén elmondhassuk, hogy van hőmérezres padunk, hanem hogy egyáltalán dolgozni lehessen esztergagépen. Alapvető munkáról van szó. Egyébként van „jó" állapotban levő gép is. Másfél hónapja áll, mert nem lehet kapni fogaskereket a tönkrement helyett. A pacal-máj akció beindult, de így sem megy a dolog.

— *Nem lehetett volna egy használtat beszerezni?*

— Esztergapad öt éve kellene. Az egyik vállalat fölajánlott olcsón egy jó állapotú gépet. Nem vették meg. Aztán a másikat is fölajánlották, mert mi mindig járunk oda dolgozni, nekik viszont ment a papucsi és a máj befizetés. Tehát nagyon jó volt a kapcsolat. De itt ma a gépigény. Például targoncából az 1978-as rendelés már kétszer sürgetve lett. Nyolc darab platós vontató targoncára lenne szükség, villás is kellene legalább három darab. A tavaly gépigényt másoltam le. Kettő jött be, eddig. Nyolcat—tizet nyugodtan ki lehetne dobni. A most javításban kintlevők közül négy azzal fog visszajönni, hogy kétszázezer forintért javítanák, tehát kétszer annyiért, mint az új ára. Tehát gyakorlatilag javíthatatlanok.

— *Mi kellene még?*

— Háromezres csúcseszterga, a műszerészeknek is kellene egy kis műszerész esztenga, legkisebb a hőmérő. Ez a bánpestan egy lemezhajító van a kutatóban, meg egy csupán egyméteres lemezvágó. Tehát az ilyen munkákat külső vállalatokkal kell végeztetni. Bejönne az ára. A kutatóba meg már nem igen engednek. Tavaly még az egyszerű kézi nemezvágó olló sem engedélyezték. Minden reggel (15-ször) elmentem az anyagosztályra. A végén behoztak. (Igaz, annak idején nem náluk lett megrendelve.) Egy ép lemezvágó olló nem volt az egész gyár területén.

— *Mivel lehetne ezt a beszélgetést összefoglalni?*

— Összefoglalni?...

— *Hová vezet ez?*

— Eddig még mindig az volt, hogy megkérdeztük, ez miért nem megy, az miért nem megy. Valami mindig volt. De a vágócsarnok még sohasem állt le. Valahogy azért mindig ment. Aztán azt mondták, hogy na ugye hogy meg lehetett csinálni. Csakhogy úgy, hogy helyette más területen nem mentünisztességesen a dolog és később ott lett baj. Csoda, hogy még mindig megy.

— *Nem először hallom ezt.*

Andrasew Iván

Műszaki konferencia

(folytatás az 1. oldalról)

szójaliszt-felhasználásunk. A VII. havi felhasználás azonban csak 3,4 tonna volt, elmaradt az előző hónapokétól. (Átlagosan I. félévben havi 10 tonna volt.)

Belkereskedelem

Tőkehúskiadásunk 1981. I—VII. hónapban az alábbiak szerint alakult: teljesítményszázalék a tervhez sertéshúsnál 114,26, marhahúsnál 97,24, jesítményszázalék a keretehez sertéshúsnál 93,15, marhahúsnál 92,33. Április hónapban jelentős feladatot jelentett az ünnepi (április 4., húsvét, május 1.) ellátás megszervezése, zökkenőmentes bonyolítása, mely tevékenységünk sikeres volt.

	terv	tény
komplett	4100	1393
piszt. comb	1400	1356
vesepecsenye	40	14
dar. húsrész	—	12
Összesen	5540	2775

Komplett marhahúst a SZU relációra szeptember 30-ig szállítunk, illetve kis mennyiségű előszállítás is várható november hóban, az éves terv realizálásának a lehetősége nem áll fenn. Pisztolycomb tervünket várhatóan túlteljesítjük. Vesepecsenye export tervünk a piac igénytelensége miatt nem teljesült.

Szalonnás félsertés

terv	tény	százalék	készlet
2440	1989	81,5	360

Várhatóan szeptember hó folyamán teljesítjük éves tervünket.

Darabolt sertéshúsok

terv	tény	százalék	készlet
1000	762		124,4

Az V. szám gyár terven felüli darabolt húsrész termelését figyelembe véve export tervünket összességében túlteljesítettük.

Csontos császárhús

terv	tény	százalék	készlet
300	295	98,3	37,4

Tervünket augusztus hónapban teljesítettük, s még van lehetőség nagyobb mennyiség kiszállítására cseh relációra.

Húskészítmény-értékesítésünk alakulása:

	Teljesítés a tervhez	Teljesítés a szerződéshez
keretes	94,33	93,65
kereten kívüli:	108,02	115,61
Össz.:	97,48	96,42
vásárolt:		
mindössz.:	101,10	102,08

Exporttevékenység:

Külkereskedelmi tevékenységünk 1981. I—VII. hónapban az időarányos tervet figyelembe véve, kedvezően alakult. Az alábbiakban ismertetjük exportteljesítésünket, az éves terv függvényében:

	eltérés	százalék	készlet
—	—2707	34	110,1
—	— 44	96,6	
+	12		7,6
—	26	35,0	38,7
	—2765	50,0	156,4

Doboznoka

terv	tény	százalék
1100	627	57

A kedvezőtlen piaci árak miatt az I. féléves termelésünket csökkentettük, az év végéig előreláthatóan a terv teljesítve lesz.

Szalámi

terv	tény	százalék
1400	382	59,4

Sertészsír

terv	tény	százalék
2690	1795	66,7

Hűtő- és raktárgazdálkodás

A Dunakeszi Hűtőházban tárolt társvállalatok tulajdonát képező árufélességek értékelése I—VII. hónap időszakában 686 181 forint árbevételt jelentett vállalatunk részére. A tárgyidőszakban a vállalt 292 tonna kishatármenti értékesítésű sertésfej mennyiségei szemben 554 tonna került kiszállításra a Környei Mg Kombinát hűtőházából, mely 189,7 százalékos túlteljesítést jelent. A Környei Mg Kombináttal kötött szállítási szerződésünk az év első két hónapjában 90 százalékra teljesült, mely 20 771 bőrös feltest exportra történő átváltását eredményezte.

A kereskedelmi igények, húskészítmény forgalom növelése érdekében a II. félévre az alábbi intézkedéseket tervezzük:

Pest-Budai Vendéglátóipari Vállalat saját gépkocsis kiszállításának tapasztalatai alapján a IV. kerületi KÖZERT Vállalat közvetlen ellátása; a Budapesti Húsnagykereskedelmi Vállalat Gőr, Zala, Veszprém megyei ÁHV és a BHV — Koordinációs Társaság keretén belül a budapesti piac ellátási problémáinak megoldása, gazdaságos termékszerkezet kialakítása;

Pest-Budai V. V. hús- és húskészítménnyel való, saját gépkocsival történő nagybani ellátása; a partnervállalatok rászorítása a szerződött mennyiségek kiszállítására, pontos ütemezett szállítással, a mennyiségi és minőségi igények pontos betartásával.

A melléktermék-értékesítés gazdaságosságának fokozására a következő intézkedéseket tesszük: 1981. évben szerződést kötöttünk a dunavarsányi Petőfi Mgtsz-szel a sertésvágóhídról kitermelődő, feleslegként jelentkező meleg lawalrost teljes mennyiségének átvételére, 1 Ft/kg-os egységáron, szemben az ÁTEV felé történő értékesítés 0,10 Ft/kg-jával. Jelenleg tárgyalásokat folytatunk a Bábolnai Mg. Kombinát budapesti gyáregységével az úgynevezett kevert zsír feldolgozásáról. A kevert zsír 18,46 Ft/kg-os egységára 3,62 Ft/kg-os többlet árbevételt jelentene vállalatunk számára.

Amennyiben a IV. negyedévben beindulna a forgalmazás, a tevékenység körülbelül 1 536 000 forint többleteredményt jelentene, és megoldódna az ipari zsír értékesítésének problémája.

A beszámolót követően Cserháti László főkönyvelő és Vitál Mihály beruházási főosztályvezető tartott értékelést. A beszámolókat követően hozzászólásokra került sor, melynek során többen ismertették szakterületük eredményeit és az előttük álló feladatokról beszéltek.

★

(Kárpáti Tamás termelési és kereskedelmi igazgatóhelyettes beszámolójában szólt az előttünk álló feladatokról is, amelyre lapunk következő számában visszatérünk.)

B. J.

Mellékfoglalkozás

Takarítsunk takarékosan I.

Jó néhány hónapja elterjedt már a dolgozóink között, hogy a jövőben ahhoz, hogy valaki mellékfoglalkozást vállaljon, nem kell a szomszéd vagy éppen távoli munkahelyre menni. A Budapesti Húsipari Vállalat dolgozói a Budapesti Húsipari Vállalatnál a ledolgozott munkaidő után kaphatnak munkát és megfelelő fizetést is, az alapkeresetben felül. Az, hogy a döntés értelmes volt, aligha kétséges. Most induló sorozatunkban az addig e téren szerzett tapasztalatokról beszélgetünk vezetőkkel és „mellékfoglalkoztatottakkal".

Először a munkaügyi osztályon jártunk. *Visi Gézával*, az osztály vezetőjével beszélgettünk.

— *Milyen törvények, rendeletek, utasítások szabályozzák az ilyen típusú mellékfoglalkozást, és miért?*

— A vállalat állományába tartozó dolgozók mellékfoglalkozásban történő foglalkoztatását az 1979. évben kiadott 29-es számú törvényerejű rendelet, illetve az annak végrehajtása érdekében hozott 48/79 MT számú rendelet valamint a 22/79 MÜM szabályozza. Azért kell így — pontosan — közölni az olvasókkal a rendeletek számait, mert a más típusú mellékállást más rendeletek szabályozzák.

Ezek a rendeletek részletesen rendelkeznek a saját munkavállalókkal kötendő mellékfoglalkozás-munkaviszony megkötésének feltételeiről.

— *Miért volt erre szükség?*

— A rendeleteket azért adták ki, hogy a munkavállalók részére lehetőség nyíljon a törvényes napi munkaidő ledolgozása után saját vállalatuknál, nem az eredeti beosztásukban munkát végezni. Ugyanakkor a rendelet azt is szolgálja, hogy csökkenjenek a munkaidő után más vállalatoknál vállalt mellékfoglalkozások. Így egyrészt nem kell a dolgozóknak annyit utazni, másrészt a vállalatnál hiányzó munkaerőlétszám így részlegesen csökken.

— *A BHV-nál mikor szabályozták ezt a kérdést?*

— A fentiekket figyelembe véve a 11/1980-as számú igazgatói utasítás tette lehetővé dolgozóinknak, hogy a törvényes munkaidő ledolgozása után, eredeti munkakörüktől eltérően, mellékfoglalkozásban — nem túlórában! — munkát végezzenek.

— *Emeljünk ki néhány fontosabb részt ebből az utasításból!*

— A munkáltató, vele munkaviszonyban álló dolgozóval — munkakörébe tartozó feladatok elvégzésére —, mellékfoglalkozást nem létesíthet. A munkáltató ettől kivételesen eltérhet, ha ez a munkáltató érdekeit nem sérti. A nem fizikai dolgozók esetében bármilyen jellegű fizikai munkavégzés — ha erre szükség van — létesíthető. A mellékfoglalkozást igénylő szervezet vezetője köteles a vállalat igazgatójától a közgazdasági főosztályon keresztül írásban előzetesen engedélyt kérni. Ennek tartalmaznia kell a dolgozó munkaköréről, az elvégzendő feladatot, a munkaidőt, annak beosztását, ennek irányában a díjazásnál alapul vett munkaidőt, továbbá a személyi alapbért, illetve a konkrét munkabért. A gazdálkodó szervezeteknek az is elő lett írva, hogy a megkötött mellékfoglalkozás megszüntetéséről a vállalat központi munkaerőgazdálkodási szervezetét azonnal, írásban értesíteni kell. Az engedélyezés után az érintett dolgozóval munkaszerződést kell kötni. Fizikai munkakörben a törvényes havi munkaidő ötven százalékát, nem fizikai munkakörben való foglalkoztatás esetén a havi törvényes munkaidő egyharmadát lehet dolgozni mellékfoglalkozásban.

Szeretném külön kihangsúlyozni, hogy mellékfoglalkozásban túlmunka nem végezhető és nem számolható el!

— *Nyilvánvaló, hogy ez mindenkinek jó. Milyenek vannak a mellékmunka-vállalási lehetőségek?*

— Közismert, hogy a fizikai munkák közé tartozó takarítás az elmúlt évek során a munkát vállalók fogalomkörében megszűnt Jófirmán senki nem jelentkezik munkahely vagy iroda takarítására. Pedig e munkakörökben a magánérvényes bértételeinek igen tiszteletre méltóak.

— *Ki takarított?*

— A vállalat az üzemek és irodák takarítására külső vállalkozókat — általában téeszek melléküzemágait — vette igénybe. Ez viszont nagy költséget jelentett.

— *Mennyit voltunk kénytelenek fizetni?*

— Például a II. számú gyárunkban 1981 első félévében a bérmunkában végzett takarításért közel tizenegy millió forintot fizettünk ki.

— *Ez tényleg igen nagy összeg.*

— Rendkívül nagy. És teljesen jogos volt, hogy az ÁHT az első félévi vállalati munka értékelésekor kifejtett álláspontja, hogy ezeket a költségeket mérsékelni kell.

— *Mennyivel mérsékelhetjük?*

— Az elmúlt hetek során a legnagyobb költséget jelentő II. számú gyárban a közgazdasági főosztály és a gyárvezetés kezdeményezése alapján fel lett mérve a helyzet. Azt vizsgáltuk a dolgozók körében, hogy kik és milyen területeken volnának hajlandók mellékfoglalkozásban takarítási munkát végezni. Ennek eredményeképpen közel százfizen — túlnyomó többségében fizikai munkások — jelentkeztek. E dolgozók részére a téesznek kifizetett takarítási költségeknek csak mintegy 25 százalékát fogjuk kifizetni. Ezzel fél év alatt közel nyolcmillió forintot takarítunk meg. Hozzá kell azonban tenni, hogy a munkabértömeg, a vállalati bérszínvonal ezzel az új formával jobban igénybe lesz véve. Ezen kívül számolni kell egyéb költségtényezőkkel is. Például munkaruhával, takarítóeszközökkel, mosószerekkel.

— *De mégis jobban járunk.*

— Ennek ellenére az előbb említett megtakarítás mindenképpen pozitív eredményt hoz majd. Ha a dolgozók oldaláról nézzük, akkor ez mindenképpen fokozott lekötöttséget jelent. De nő a jövedelem is. Dolgozóinknak lehetőségük lesz arra, hogy havonta mintegy 2500-3000 forintos többletjövedelemhez jussanak, anélkül, hogy a vállalat területét el kellene hagyni.

— *Biztosítva van-e a munkák minősége és az ellenőrizhetőség?*

— Jogosan tette fel a kérdést. Azonban az első 10 nap és a II. számú gyár igazgatójával történt egyeztetés után azt tudom elmondani, hogy mindazok a dolgozók, akik szeptember elsejétől a marhavágóhídon üzem- és udvartakarítást végeznek, kiváló minőségben, mondhatnám azt, hogy az előző téesznél magasabb színvonalon dolgoznak.

— *Visszáles nem fordulhat elő?*

— Javaslatunk alapján a gyár vezetése megtette és megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy ilyesmi ne fordulhasson elő.

— *Mire gondol itt?*

— Elsősorban arra, hogy a takarítást ne a normál munkaidőben végezzék. A másik igen „balesetveszélyes" helyzet az, ha az elszámolt takarítási területek csak fiktív módon lennének elszámolva — anélkül, hogy takarítanák őket. Ez a klasszikus bércsalás fogalmát teljes egészében kimeríténé.

— *Hány embert tudna így a BHV foglalkoztatni?*

— A vállalat 1981. évi bérpolitikai irányelveiben meghirdette saját mellékállású dolgozóink létszámának növelését. 1980-ban 70-75 fő végzett így munkát. A vállalat munkaügyi és bérterveiben ez a létszám úgy lett figyelembe véve, hogy maximum 300 főig terjedhet ez a létszám. Ez lenne a BHV részére a kedvező és reális terhelés.

— *Tehát ennél magasabb nemigen lesz?*

— Ebben az évben nem akarunk magasabb létszámot. Ezt egyébként a kísérleti jelleg is indokolja. A múlt évben még nagyon óvatosan bántunk és bántak dolgozóink ezzel a lehetőséggel.

— *Tavaly előtt a rendeletek is tiltották?*

— Igen, ezt a gyakorlatot csak 1980. január elsejétől lehet alkalmazni, mivel korábban nagyon egyértelmű tiltó rendelkezések voltak e tekintetben.

— *De miért kellett másfél év a kiszélesítéshez. Igaz, már tavaly is dolgoztak így 75-en. De már a múlt év szeptemberében meakezdődhetett volna a marhavágóhídon a takarítás üzemeiből. Ez jó néhány műtőt hozott volna.*

— A munkaerő-ellátottságot illetően, évről évre változik a vállalat helyzete. 1980-ban még nem kényszerítette gazdálkodó szerveinket olyan jelentős mértékű nyomás, mint idén. Éppen ezért ezt az új lehetőséget sem a vezetők sem a dolgozók nem igényelték. Hozzá kell tennem a teljes igazság kedvéért, hogy igen sok kritika hangzott el a rendelkezés megjelenése után. Többen úgy foglaltak állást, hogy „túlóra nélkül akarnak most dolgoztatni velünk". Azonban miután a mellékfoglalkozást elkezdő dolgozóktól áramlott az információ, mind többen és többen jelentkeztek. Így találkoztak az igények és az érdekek.

El ell még azt is mondani, hogy idén a vállalat különböző rendezvényein élőszóban, egyébként pedig írásos anyagokban is több alkalommal szóvátettük, hogy gyáraink fordítsanak nagyobb gondot saját dolgozóink mellékfoglalkozási munkavégzésére. Hiszen ez mindkét fél részére kölcsönös előnyökkel jár. Bízunk abban, hogy a már „sínreállt" rendszert az elkövetkező időben dolgozóink mindjobban megkedvelik, — mondta Visi Géza. *(Folytatjuk)*

Andrasew

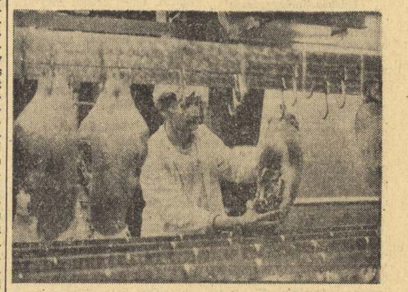

Szegre akaszják a combot az V. számú gyár kispesti üzemében. A frissen vágott állatok combja és lapockája szállítás előtt az előhűtőbe kerül

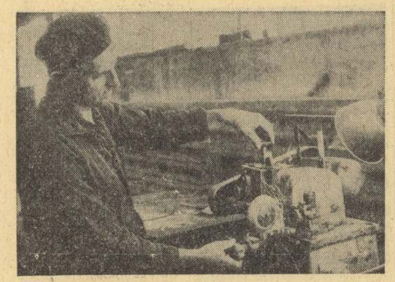

Csak a beállítás első pillanatiban repülhet a szikra mindenfelé. Utána lexibura kerül a gép elé. A gerinchasító fűrész élezését Martzis József végzi az I. számú gyár tmk-jában

Emléküket megőrizzük

A vállalati munkásőrszázad két alapító tagja a közelmúltban súlyos betegség után elhunyt. Mindketten a marhavágóhídon dolgoztak. Csenki Mihály időelemző 59 éves volt, Varga János húsipari szakmunkás pedig 57 esztendőt élt. Csenki Mihály rajparancsnok és Varga János beosztott munkásőr emlékét a munkásőrszázad örökké megőrzi.

Új szocialista brigád

A szükséges tanfolyamok elvégzését. A gazdasági vállalkozás a feladatok pontos, határidőre történő elvégzését, az új munkatársak betanítását tartalmazzák. Vállalásként a 100 százalékos szakszervezeti tagságot, az ÉDOSZ újság és egyéb szakmai lapok előfizetését, a véradásokon való részvételt, a továbbtanulni szándékozók segítését határozták meg a tagok.

Mint az azóta több alkalommal elküldött havi jelentésekből kitűnik a brigádtagok ez ideig teljesítették a vállalt feladatokat. Alaposabban megismerkedtek névadójuk életével. Szocialista szerződést kötöttek a vállalati könyvtárral, a közönségszervezővel s a Kossuth Könyvkiadó helyi megbízottjával. Ennek értelmében hamarabb hozzájutnak a könyvtár megjelenő és újonnan beszerzett könyveihez, előnyöket élvezhetnek a színházjegy vásárlásnál és a könyvkiadónál megjelenő új könyvek megvásárlásakor.

Az újonnan megalakult brigádnak kívánjuk, hogy sikeresen vegyen részt a szocialista cím elérésében vívott versenyben legyenek aktív tagjai a vállalat azon kollektívájának, akik cselekedeteikkel, jó példájukkal a szocialista módon élni és tanulni követelmény megvalósításán fáradoznak.

—cs—

Évente 8000 munkátlan nap

Ki igazol 50 milliót?

Lapunk előző számában „Munkaverseny" címmel az idei év vállalásainak számadatait elemeztem. Föltűnt nekem egy adat, illetve adatsor. „Vállaltuk, hogy az egy fizikai dolgozóra vetített igazolatlan munkanapok száma 2,1 lesz. Jó jelnek tekinthető, hogy az első félévben ez csak 0,9 volt." Hiszen ez azt jelenti, hogy a Budapesti Húsipari Vállalat felelős vezetői, a munkaverseny ügyeit intéző szakemberek, a kollektívák megbízottjai egyszerűen kényelenek évente, fejenként több mint kétnapos jógással számolni. Mivel „takarítási tartalékokat, rendeleteket és utasításokat böngésztünk *Visi Géza* munkaügyi osztályvezetővel, fölvetettem neki ezt a kérdést. Beszélgetésünkbe bekapcsolódott *Kertész Lajosné* megbízott munkaerő-gazdálkodási csoportvezető is.

— Bármilyen furcsa — mondta Visi Géza — ez a 2,1 nap már minősített szám, ami azt jelenti, hogy sokkal rosszabb is volt már a helyzet.

— *Mégis, mennyit vesztünk ezzel évente?*

— Mintegy nyolcezer munkanapot. Az igazolatlan mulasztás nagyságrendje vállalatunknál az évek során megkétszereződött, sőt megháromszorozódott. Míg 1978-ban 3-3,5 napot. Az idei 2,1 napot a bázisév számadatait figyelembe véve vállaltuk. Az első félévben ez — mindössze — 0,9 nap volt, ami kétségkívül pozitív eredménynek tekinthető.

— *Ezonban most jön az őszi-téli „szezonidőszak".*

— Igen, a kritikus hónapok ezután következnek. Ezen, feltétlenül el kell gondolkodni. A Húsipari Hírlap hasábjain keresztül is fel kell hívnunk dolgozóink figyelmét arra, hogy ne okozzanak az igazolatlan napok számának növelésével veszteséget elsősorban a vállalatnak, de ezen keresztül önmaguknak is.

Ha a vállalat dolgozóinak összetételét nézzük, több réteget fedezhetünk fel. Az összlétszámnak mintegy 55-60 százaléka budapesti lakos. Ezek az emberek legfeljebb a fővárostól távol lévő víkendházzal rendelkeznek, amit általában nyáron látogatnak, illetve tartanak karban. Egy jelentős réteg rendszeresen — naponta vagy hetenként — vidékről jár be, és az úgynevezett „ingázók", más szóval „kétlaki" dolgozók. Ők az ipari munka mellett a saját kis háztáji földjükön gazdálkodnak. Saját szükségletük kielégítésén kívül, kiskereskedelmi értékesítésre is termelnek zöldséget, gyümölcsöt és házállatokat. Vidéki dolgozóink családjai döntő többségben téeszekben, illetve állami gazdaságokban dolgoznak. Összel, a betakarítás idején számtalan esetben a hozzátartozók megsegítése, a munkaegység növelése érdekében az ipari dolgozók is besegítenek.

— *Népgazdasági oldalról nézve, van ebben pozitívum is.*

— Kétségkívül. Azonban a vállalat nem tudja az éves terveknek ezt figyelembe venni... Minden dolgozónak minden napra, minden órára megvan a maga feladta. Az ettől való elmaradás nagyon súlyos vállalati és népgazdasági veszteségeket okoz.

— *Mennyiben érintik a szankciók, a büntetések a távol maradt dolgozókat?* — Kérdeztem *Kertész Lajosnétól.*

— Nem érdekli őket. Aki már odáig eljut, hogy nem érdekli a munkahelye, nem kér engedélyt a távozásra, önkényesen otthon marad egy-két-öt napot... az ilyen embert már nem érdekli, hogy az igazolatlan mulasztások milyen szankciókat vonnak maguk után. Télen napi két-három vagással jótormán a havi fizetésüket megtevesik. Ha nem is mindig forintban, de természetben — húsban, egyebekben. A nyereségjutalom összege sem éléggé ösztönző.

Sajnos vállalatunk egyre nehezebb helyzetbe került. Nagy a fluktuáció — jönnek-mennek az emberek. Sok a cselleng, az olyan ember, aki sem szakmailag, sem emberileg nem minősíthető. Ha bekerül egy jó kollektívába egyket ijen „dolgozó" a nagy hangjával, akkor azokat is ráveszi a fegyelmezetlenségre, akik eddig nem próbáltak. Elvándorol a jó munkaerő.

Sok posztról hiányoznak a régi vágású szakmunkások?

— Meg a betanított- és segédmunkások is. Mert egy két elemit végzett ember is lehet maximálisan becsületes. De ha a tisztességes emberek tömegébe bekerül egy ilyen „ki más ha én nem", akkor csak magával visz egy-két embert.

Hiába vonják meg a természetbeni juttatást. Százhúsz forint... Józerével meg se érzik.

Most nem tudom, milyen stádiumban van az új vállalati törzsgárda-szabályzat. Ebben szerepelni fog, hogy ha a dolgozó fegyelmi hatály alatt áll, akkor arra az időre elesik a törzsgárdajelvénytől. Ez a nyereségnél figyelembe lesz véve, hiszen nem mindegy az, hogy ki hány éve dolgozik a vállalatnál.

— *Sajnos a nyereség nem túl magas.*

— És nem kötelező mindenkinek adni. Nagyon sok a kizáró ok. Többek között az is, ha valaki igazolatlanul hiányzik. De elég ahhoz, hogy ne kanjon valaki, ha egy ideig éppen hulljámvölgyben volt. Való igaz, hogy nem számoltevő ösztönző a jelenlegi nyereségjutalom.

— *Mégis mit lehetne csinálni?*

— A régi munkatörvénykönyvben volt egy rendkívül jó dolog. Ahány napot igazolatlanul hiányzott a dolgozó, annyi fizetett szabadságot vontak le tőle. Őt nap hiányzás — öt nappal kevesebb az évi rendes szabadság. Ezt megszüntették.

— *Hogy állnak a kérdéshez a gazdasági vezetők?*

— A gazdasági vezetők — akik fel vannak ruházva fegyelmi jogkörrel — nem élnek a jogukkal. Nem tudni, hogy miért. Vagy azért, mert nincs gépírónő, vagy nincs idő a fegyelmi tárgyalásra... eseleg azért, nehogy megsértődjön a dolgozó. Sokszor öt-hat napos igazolatlan mulasztás után is visszaállítjuk a „dolgozót", mert szükség van a keze munkájára. Ha csak két napra... akkor is kell.

— Véleményünk szerint a ma meglevő jogszabályok kevesek ahhoz, hogy kellően fegyelmezzék az igazolatlan hiányzókat. — *mondta Visi Géza.* — Igen fontos, hogy ennek a kérdésnek a rendezésében a politikai és társadalmi szervek, a szocialista brigádok állandóan és aktívan közreműködjenek. A gazdasági vezetőknek jóval következetesebben kell fellépniük a mulasztókkal szemben. Egyszerűen nem megengedhető, hogy egyes gazdasági vezetők ismereteln okok miatt nem lépnek fel kellő szigorral, utólagosan, jogtalanul, törvénytelenül igazolják a mulasztásokat. Ez az eljárás sérti a vállalati törzsgárda tagjainak önérzetét és semmiképpen sem használ a munkafegyelem megszilárdításának.

— *Mennyit veszítünk ezzel a nyolcezer munkanapos kieséssel?*

— A problémát konkretizáljuk néhány számadattal. A vállalat 1981. évi tervében egy dolgozóra napi 6200 forint termelési értéket tervezett. Az éves tervtételszámot figyelembe véve az 2,1 napos egy főre jutó igazolatlan mulasztás esetén a betervezett termelési értékből 50 millió forint nagyságrendű összeg fog hiányozni.

— *Tehát ennyit veszítünk a lógáson,*

— Ennyit.

— *És ez az egész közösség nyereségéből fog hiányozni. A becsületes emberek nyereségéből.*

— Természetesen ez a vállalati eredmény terhére megy. Ezért kell felhívni dolgozóink figyelmét arra, hogy minden igazolatlan mulasztás mindenki zsebére megy. Nemcsak azokéra akik mulasztanak! Nagyon sokat tehetnek a kollektívák azzal, ha azokat, akik a mulasztásból sportot űznek, közösen vonják felelősségre.

Andrasew

Gyári ifjúsági parlament

Mányoki Sándor gyárigazgató számolt be az ifjúsági törvény végrehajtásáról

A sertésvágóhíd ebédlőjében szeptember 14-én délután került sor az I. számú gyár ifjúsági parlamentjére. *Fekete István* elnök bevezetője után, ismertette a napirendi pontokat. Ennek megfelelően először *Mányoki Sándor* igazgató számolt be az ifjúsági törvény gyári végrehajtásáról. Ezután az elnök ismertette azt az igazgatói utasítástervezetet, amely 1984-ig szabályozza majd az ifjúsági törvény gyári szintű végrehajtását. Majd az egybegyűltek megismerhették a KISZ ifjúságpolitikai pénzeszközeinek felhasználására vonatkozó tervezetet. Végül vitára került sor, és megválasztották a vállalat ifjúsági parlamentjére delegálandó küldöttséget.

★

A következőkben néhány közérdeklődésre számot tartó részt emelünk ki a felszólalásokból.

Mányoki Sándor: bevezetőjében ismertette az ifjúsági parlament feladatkörét és jogait. Örömét fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy az utóbbi, 1978-as gyár megjelenéssel ellentétben — amikor is a gyár vezetői jóformán egyedül érezték magukat az ifjúsági parlamentben —, most az érdeklődők megtöltötték a termet. Kijelentette, hogy a gazdasági feladatok ismerete nélkül az ifjúság aligha alakíthat ki képet a szociálpolitikai lehetőségekről. Csak a gazdasági lehetőségek ismeretében van értelme a szociális juttatások megítélésének. „Miből, mekkora összegből gazdálkodik gyárunk vezetősége és ezen összegek előteremtéséhez milyen feladatokat kell megoldani közösségünknek?"

A gyárigazgató elmondta, hogy az elmúlt öt évben a sertésvágóhíd csaknem ötmillió sertést vágott le. A terv így különböző okok miatt 93,1 százalékra teljesült. Az éves vágási darabszám az idők során csaknem a felére csökkent. Igaz, azóta a létszámviszonyok hasonlóképpen változtak. Az, hogy az ötödik ötéves terv előirányzata nem teljesült, nemcsak a gyár dolgozóin múlott. A kül- és belgazdasági környezet befolyásolta a termelő tevékenységet. Húskészítmény-gyártásban sem teljesültek a tervek. Ezután az utóbbi évek beruházásairól és rekonstrukciójáról beszélt, majd rátért az 1981. évi feladatok értékelésére és az év hátralévő időszakának elemzésére.

„Elvtársak, ha a munkánkat komolyan vesszük, ha a feltételeket sikerül teljesíteni, akkor nem fogunk olyan csúfosan állni az év végén az eredményeinkkel, mint ez év első félévét befejezően." A gyárigazgató elmondta, hogy a tervezettnél 13 millióval nagyobb volt a veszteség. Az év végéig egyrészt be kell hozni ezt, másrészt a második félévre megszabott terveket teljesíteni kell. A melléktermékek felhasználásában vannak azok a tartalékok, amelyek még nagymértékben hasznosíthatók. Ugyanakkor a termelési kérdések mellett beszélt a minőség problémáiról is. „Amikor nekiduráljuk magunkat, akkor csodálatos eredményekre vagyunk képesek. Csak azután elanyhulunk, eltunyulunk. Pedig folyamatossá kell tenni a minőségi munkát. El kell érni az elfogadható szintet, és azt tartani kell. Ezt szolgálja a minőségi bérezés. De mintha nem lenne szükség a több pénzre. Értelemből állunk a kérdés előtt. Sokszor veszni hagyják azt a pénzt, ami a minőségért járna."

Ezután a szónok a munkafegyelemről beszélt, illetve annak összetevőiről. „Amit idáig végeztünk, az már bőségesen nem elegendő, annál jóval többet kell tennünk."

Mányoki Sándor értékelte az ifjú nemzedék helyét a vállalat munkájában, a brigádmozgalmat és a szakmai versenyeket. Szólt a nemzedékváltásról, az úgynevezett „második vonalal" kapcsolatos káderpolitikai kérdésekről, a lakáselosztásról, az iskolázottság kérdéseiről. Tanulságos, megdöbbentő volt az a megállapítása, hogy a gyár fiataljai közül 95-en nem végeztek el az általános iskolát. Ezt évente csak 6-8 fő vállalja. A múlt évben már vállalati szinten sem lehetett egy osztályt összeállítani. A kihelyezett szakmai oktatásban is nagy az érdektelenség. Tanévenként mindössze 8-12 fő vállalkozik erre.

A parlament résztvevői azt is megtudhatták, hogy 103 KISZ-tag dolgozik a gyárban még két alapszervezetben. Ez a létszám igen alacsony. Az ifjú párttagok száma 54.

Mányoki Sándor után ismét *Fekete István* emelkedett szólásho. Ismertette azt az igazgatói utasítástervezetet, amely 1984-ig szabályozza az ifjúsági törvény gyári szintű végrehajtását. Fontosságának

Érdeklődők egy csoportja

megfelelően ezt az alábbiakban csaknem teljes egészében idézzük.

„Az ifjúsági törvény által meghatározott célok csak akkor valósulhatnak meg, ha a gazdasági, politikai és társadalmi szervezetek vezetői minden szinten végrehajtják a törvényben és az intézkedési tervben foglaltakat. A gyár vezetésének biztosítania kell az ifjúság szakmai, munkahelyi és társadalmi beilleszkedését. Az ifjúság érdeke, hogy a törvény előírásai érvényesüljenek, olyan magatartást tanúsítsanak a munkahelyen és a magánéletükben, hogy megbecsülést, ellsmerést szerezzenek (...)

Az egy vállalat egy iskola mozgalom keretében a szocialista brigádokat és a KISZ-szervezeteket a vállalatok megtételének időszakában tájékoztatni kell a patronált iskolákkal megkötött szocialista szerződésekből a vállalatra háruló feladatokról, hogy ennek alapján, ehhez is kapcsolódva tehessék meg vállalásaikat. Fel kell mérni az általános iskolát el nem végzett fiatalok számát, szorgalmazni kell az oktatásban való részvételüket (...). Folyamatosan biztosítani kell a szakmunkások szakmai továbbképzését, a mesterszakmunkás-képzést (...). A gyár továbbtanulni szándékozó fiataljaival továbbtanulási szerződést kell, amennyiben az olyan irányban képezi magát, ami a vállalat profiljának megfelel.

A káderfejlesztési tervben szereplő fiatal dolgozók szakmai és politikai fejlődését folyamatosan figyelemmel kell kísérni. (...)

Biztosítani kell a pályakezdők közül a felsőfokú végzettségű fiatalok részére, hogy a szakterületükhöz kapcsolódó valamennyi munkafolyamatot megismerhessék. Egy év elteltével a gazdasági vezető kötelessége értékelni a pályakezdő fiatal végzett munkáját (...).

Túlmunka elrendelése esetén figyelembe kell venni a továbbtanuló fiatal elfoglaltságát, valamint a kisgyermekes anyák helyzetét.

A szakmai ifjúsági versenyeket minden évben meg kell szervezni és le kell bonyolítani. Az országos versenyeken résztvevőknek személyi ösztönzőt kell fizetni.

Biztosítani kell a gyárak közötti tapasztalatcsere-látogatásokat igény szerint, a fiatalok és a szocialista brigádok részvételével.

Az FMKT bevonásával a vállalt feljesztési tervelhez kapcsolódó témajavaslatokat kell kidolgozni az „Alkotó ifjúság" pályázat résztvevőinek számára (...).

Részletes ütemtervet kell készíteni minden évben a társadalmi munkalehetőségekről, annak érdekében, hogy a fiatalok teljesíthessék a vállalt társadalmi munkákat (...).

Folyamatosan tájékoztatni kell a fiatalokat a fejlesztési alap terhére adható lakásépítési és -vásárlási kölcsön feltételeiről valamint a munkáslakás-építés helyzetéről.

A kollektív szerződés évenkénti felülvizsgálata során külön meg kell vizsgálni, hogy érvényesülnek-e az ifjúsági törvényben és annak végrehajtási rendeletetben valamint az intézkedési tervekben foglaltak. Amennyiben szükséges, a KISZ-szervezet egyetértésével a kollektív szerződés kiegészítését, illetve módosítását kell kezdeményezni.

A fiatalság érdekképviselete szerve a KISZ. Az ifjúsági szervezet jogosítványaival maradéktalan megvalósítását saját területén valamennyi gazdasági vezető biztosítani köteles. Az ifjúsági parlamentet legközelebb 1984-ben kell megrendezni.

Az intézkedési tervben foglaltak megvalósításáról és az ifjúsági törvény gyári végrehajtásáról évenként vezetői értekezleten kell beszámolni. Ennek megtelelően minden vezető köteles írásos beszámolót készíteni saját területére vonatkozóan ez irányú tevékenységéről. (Aláírás: *Mányoki Sándor*).

★

(Tekintettel lapunk hasábjainak szűkösségére és arra, hogy az esemény közvetlenül lapzártánk előtt történt, a tudósítást itt megszakítjuk. Azonban az ifjúsági parlamenten felmerült kérdésekre, gondokra visszatérünk.)

A. I.

HÍR + HÍR + HÍR + HÍR + HÍR + HÍR +

FAKK=BHV
FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉG BUDAPEST 1097 GUBACSI-ÚT 6

Szeptember 22-től október 9-ig a Pécsi Húsipari Vállalatnál kiállítást rendez a képzőművész közösség, melyet Fazzi Hugó festőművész nyit meg.

★

A FAKK—BHV tagja Bánsági András grafikusművész, a VI. Balaton Kisgrafikai Biennálén vett részt a tihanyi múzeumban. Az országos rangú kiállítás július 25. és szeptember 13. között tartott nyitva.

★

A közösség másik tagja, Sztanyánné Nagy Annamária grafikus alkotásait az angyalföldi József Attila Művelődési Központban láthatják az érdeklődők szeptember 15. és szeptember 30. között, délelőtt 10—18 óráig.

V. GY.

Kolbászkilométer

Le Mans normandiai városka egyik mészárosa elkészítette a világ állítólag leghosszabb kolbászát: hossza négy kilométer és 72 méter. A rekorder kolbászt, amelyért kereken 50 sertésnek kellett pusztulnia, a helyi sportpályán állították ki, majd a városka lakosai elfogyasztották.

Követendő

Műszaki konferencia. Elhangzottak a beszámolók. Az elnök felál, hozzászólásra kéri a résztvevőket a következő szavak kíséretében: „Ne sürgessenek." Sok hozzászóló volt. Csak egy tartott 6 percig. Mindenki lényegretörően, tömören fogalmazott. Így is lehet. Követendő. Bizotiságaink figyelmébe ajánljuk...

is

Továbbképzés

Budapesti Húsipari Vállalat sorköteleseket oktató csoportja szeptember 13-án a néphadsereg egyik dunántúli alakulatánál továbbképzésen vett részt. A hattós csoport számos kérdésben mélyíthette el szakmai ismereteit.

Ártalmas...?

A spanyol fogyasztók tanácsa azt javasolja a házi-asszonyoknak, hogy ne vásároljanak marhahúst, mert az állati hedelek hormontartalma ártalmas az egészségre.

Import helyett

A csabrendeki Egyetértés Termelőszövetkezet belföldi-gező üzemet épít. A feldolgozó felesleges tesz a v

14 nap

Termékbemutató

Nagy sikerű termékbemutatót tartott vállalatunk a Batthyány téri ABC-áruházban, ahol termékeink széles skáláját vonultatiuk fel

Igényfelvétel gyesre

„A Húsipari Hírlapban megjelent »Korán vagy későn« című cikkhez kapcsolódóan az alábbiakat tartjuk szükségesnek közölni a T. szerkesztőséggel.

A kismama jelentkezik kifizetőhelyünkön a részére kiküldött értesítésünkkel, mely szerint szülési szabadsága... időtől lejár. Minden esetben megkérdezzük, hogy igénybe kívánja-e venni a gyest. Amennyiben igen, úgy ki kell töltenie egy »Kérvényt«, mely szerint a szülési szabadság lejártát követő naptól gyermekének 3 éves koráig gyermekgondozás címén fizetés nélküli szabadságot kér. A gyermekgondozási segély folyósításának egyik előfeltétele az, hogy a kismama fizetés nélküli szabadságot igényeljen. Ezenkívül ki kell töltenie a kismamának egy »nyilatkozatot« arról, hogy hány gyermeke van. A gyermekgondozási segély összege függ attól, hogy az anya előzőleg már hány gyermeket szült, illetve hány gyermek van a háztartásában.

Ezek után minden kismamával minden esetben közöljük, hogy mennyi lesz a gyermekgondozási segély összege. Közöljük, hogy kap még 290,— Ft gyeskiegészítést (ami a munkabér kiegészítés megfelelője), valamint azt hogy a gyesből saját kérésére csak a CSEB-et vonjuk le. Minden esetben tájékoztatjuk a kismamát arról, hogy körülbelül mikor fogja kézhez kapni az összeget. *Pontos dátumot nem tudunk mondani, mivel a postai kézbesítéstől is függ, hogy mikor ér a kismamához a pénz.* Továbbá minden esetben tájékoztatást adunk arról is, hogy amennyiben előbb munkába kíván állni a kismama, mint ahogy lejár a gyes, hogyan, miként kell megszakítani a gyes idejére igényelt fizetés nélküli szabadságot.

Nem felel meg a valóságnak tehát a cikknek az a része, hogy nem kapnak tájékoztatást a gyermekes anyák a gyes folyósításának időpontjáról és harmadikától csak várják, várják."

BHV társadalombiztosítási kifizetőhelye

(Örömmel adunk helyet a pontosításnak és megnyugtató mindenki számára, hogy a gyermekgondozási segélyek kifizetése rendben történik. A posta „hollójának" gyorsaságát sajnos nem tudjuk befolyásolni... A szerk.).

Akikre büszkék vagyunk

A Magyar Néphadsereg egyik alakulatától érkezett ismét értesítés arról, hogy egy dolgozónk kitüntetést kapott. *Várkonyi Lajos* sorkatonai szolgálatát tölti. A kiképzési időszak alatt a politikai és a katonai követelményeket becsülettel teljesítette. Parancsnokai, katonatársai megbízható, a feladatokat maradéktalanul végrehajtó elvtársnak ismerték meg. Bajtársai megszerették példamutató magatartásáért, A szocialista versenymozgalomban elérte az „Egység Élenjáró Katonája" kitüntető címet.

Idézet a levélből: „Mi ezúton fejezzük ki köszönetünket az üzem kollektívájának, amely ilyen, a hazánk megvédésére képes katonát adott a Magyar Népköztársaságnak. Mi hisszük, hogy dolgozójuk a leszerelés után is becsülettel helyt áll az üzem termelésében és munkájának eredményességében," tartalmazza ezt az a levél, melyet az alakulat parancsnoki párt-, és KISZ-bizottsága írt alá.

Másodszor gratulálhatunk Lévai Istvánnak, aki vállalatunktól vonult be katonai szolgálatra. A parancsnokságtól érkezett levél tudatja vállalatunkkal, hogy Lévai István második alkalommal nyerte el a Magyar Néphadsereg Kiváló Katonája kitüntető címet.

„Lévai elvtárs a „Katonai Eskühöz" híven, fáradtságot nem ismerve törekedett arra, hogy eleget tegyen dolgozó népünknek szembeni kötelességének, megértve azt, hogy a katonai szolgálat békében is a nép szolgálata. Szorgalmával és példamutatásával kivívta parancsnokai elismerését és elvtársai megbecsülését. Biztosak vagyunk abban, hogy visszatérve, a termelőmunkában is jól megállja a helyét, élharcosa lesz a szocialista munkaversenynek, munkájával, magatartásával a kollektíva megbecsült tagjává válik.

Legyenek velünk együtt büszkék munkatársukra, aki példamutatóan helytállt a haza védelmében, katonai szolgálatának teljesítésében.

Elvtársi üdvözletünket küldjük, munkájukhoz kívánunk erőt, egészséget, sok sikert". — fejeződik be a parancsnokság levele.

Vírusbetegség ellen

Olaszország is betiltotta az amerikai szarvasmarha és juh bevitelét az USA-ból, hogy elejét vegye a bluetongue nevű vírusbetegség behurcolásának. A Közös Piac már másfél éve elfogadott egy ilyen korlátozást. (VG)

Kaposváron jártunk

— *Tegye az összeget a „becsület perselybe"!* — mondta a Kaposvári Húskombinát portása, mikor a vállalati újságból kértünk.

Ez a szemlélet végigkísérte a vállalatunk ifjúsági bizottságát azon a gyárlátogatáson, melyet a húskombinát exportüzemében tettek 1981. augusztus 28-án.

A kezdeti tapasztalatok után, már alig lepődtünk meg, mikor a szokásos öltözőszekrények helyett csak fogasokat és rekeszeket találtunk az öltözőkben, ahová a ruháikat, táskáikat teszik a dolgozók.

Először is ismerkedjünk meg a húsüzemmel. Kérésünkre az exportüzem vezetője, Pozsegovics Béla elmondta, hogy tizenkét éves vállalati tevékenysége alatt igen sok változáson ment keresztül a gyár, 1968—69-ben négy vállalat összevonásából alakult a jelenlegi húskombinát. Mivel a baromfipar is bekerült az összevonásba, így tojással készült különféle húsipari termékek is szélesítették a kínálatot. Az 1973-as profilisztítás igénye a sonka-konzerv üzem létrehozását hozta magával. Az 1976-ban indított pályázati felhívásunkra 14 pályázó jelentkezett. A versenyt a dán Atlasz cég nyerte. Ezután megindultak a konkrét szerződéskötési tárgyalások, melyek alapján kiderült, hogy a cég a versenytárgyaláson vállalt paramétereket nem tudja hozni. Így megszüntek a szerződéskötési tárgyalások, és 1977 szeptemberében ismét visszahívták a versenytárgyaláson lemaradt másik két vállalkozót: ebből a versenyből a német Schweisfurt Kirchfeld került ki győztesen. A szerződéskötések olyan gyors ütemben folytak, hogy december 15-én már alá is írták a szerződést. A cég kétéves tovább alkatrészellátást és tízéves együttműködési szerződést kötött velünk. A szerződés arra is irányult, hogy esetlegesen egy harmadik placon termékeinkkel közösen jelenhetünk meg. Mindezek után 1978. március 1-én az üzemet próbaüzemelésre átadták. A háromhónapos próbaüzemnek az volt a jelentősége, hogy az összes vizsgálatot az idő alatt lehetett elvégezni. Nagyon sok gépet utójavítottak, ki is cserélték, egyik napról a másikra. 1979. december 1-én indult az üzem, rögtön két műszakban és azóta állási idő nélkül folyamatosan üzemel.

Az üzem kapacitása 120 darab egy óra alatt. Két műszakban dolgoznak, az éjszakai órákban 20 fő takarít nagynyomású gépekkel. A feldolgozási kapacitás azt jelenti, hogy évenként 3600 tonna dobozolt sonkát, 2000 tonna teljes konzervet, 5000 tonna darabolt húst tudnak exportálni.

— Az export üzemen belül összesen 910 fő dolgozik, ebből 22 a nem fizikai. Ez egy kissé furcsa arány. Az üzemet ugyanis úgy tervezték, hogy itt irodák nincsenek. A vállalat összlétszámára vonatkoztatva 2600-2700 dolgozóról beszélhetünk, ebből 400 az adminisztratív. A sertés vágóvonalunk, amikor bőrös sertést vágunk 26 fővel üzemel, ezzel a létszámmal vágjuk le a 120 darab sertést óránként.

Emellett ügyelnek arra, hogy a teljes feldolgozottság az üzemen belül megtörténjék. Ezt a célt szolgálja a Hamburger előállító gépsor, melynek terméke, Balaton húspogácsa néven kerül forgalomba. A csontozó mellett egy csomagoló üzem dolgozik, ahol fóliás és dobozos csomagolás külön történhet.

A vágócsarnoki részen a belsőség, nyelv, szív csomagolás részére külön helyiséget biztosítottak. Hűtési probléma a legkevezőtlenebb időszakban nyáron, csúcsterhelés mellett sincs.

— *Mely országokkal van szerződésük?* — kérdezzük az üzemvezetőt?

— Szerződéseinket a TERIMPEX köti, mi tőlük kapjuk meg az igényeket. Két év alatt kapcsolatba kerültünk a francia és olasz piaccal, aránylag rendszeresnek mondható a svédországi sonka, és az Egyesült Államokba küldött sonkakonzerv-szállításunk.

A külföldi országok képviselői rendszeresen különféle szemléket tartanak nálunk. Tisztességgel „kiálltunk" idáig két angol, három nyugatnémet és negyedévenként egy amerikai szemlét.

— *Miért külföldi céget biztak meg az exportüzem felépítésével?*

— Esősorban a gyors elkészítés miatt. Egy beruházást ott lehet megnyerni, ha nem öt-hat évig építkezünk, mert ez idő alatt az árak megemelkednek, az áttervezések is komoly összegeket emésztenek fel. Ez a beruházás a legtárgyilagosabbnak indult a húsiparban, a maga 84,5 millió nyugatnémet márkányi összegével és a legolcsóbb beruházás lett azért, mert nagyon hamar elkészült. Másodsorban pedig mint tudjuk, a magyar éleimiszeripari gépgyártás nem éppen a legmegfelelőbb. Elég sok problémát vetett fel az amerikai higiéniát kielégítő gépek elkészítése Magyarországon. Az egyik leglényegesebb cél az volt, hogy legyen egy olyan üzemünk, amely minden körülmények között kielégíti az export-higiéniai feltételeket.

— *Végezetül szeretnénk hallani az üzemben dolgozók szociális körülményeiről.*

— Azzal kell kezdenem, hogy dolgozni egy üzemben sem könnyű, de egy jól szervezett üzemben, ahol a norma jól karban van tartva, ahol megszervezett a munka, ott még nehezebb dolgozni. A nyugatiaktól az építkezéssel vettünk egy kevés know-how-t is. A dolgozók a saját munkaterületükön dolgozva jól, könnyen tudják végezni munkájukat, anyagkereszteződés nincs az üzemben, de ha valamelyik dolgozó nincs a helyén, az pillanatok alatt észrevehető. Különböző színű ruhákban járnak: Egyik területről a másikba átjáró dolgozó megkülönböztethető az ott dolgozóktól. Ezzel együtt megállapíthatják, hogy szociális szempontból egészen magas rangúan szervezett az üzem. Fekete-fehér öltözők vannak, a dolgozók csak az öltözőn keresztül tudnak a munkahelyükre menni. A szekrények teljesen nyitottak, így ellenőrizni lehet a higiéniai színvonalat. Tárolni nem lehet se szerves anyagot sem ételmaradékot. Az üzemen belül különböző szennyeződés fokozatú részekben külön vannak az étkezők és pihenőszobák. A pihenők mellett a szociális létesítmények, W. C.-k, mosdók, találhatók meg.

— *Hány alkalommal vehetik igénybe a dolgozók a pihenőhelyiséget egy műszak alatt?*

— Háromszor van lehetőség, tíz-tíz percre. Ebből az egyik a reggeli idővel megtoldott, ami húsz perc.

— *Mit csinek a dolgozók, ha nem hoznak magukkal élelmet?*

— A reggeli 5 forintos térítés mellett kötelező, az ebéd a délutános műszaknak műszak előtt, a délelőttösöknek műszak után lehetséges.

— *Mit tartalmaz a kötelező reggeli az 5 forintért?*

— Általában a húsipari termékekből előállítható menü, felvágottak, kenyér, kenyérszalonna, bacon szál, esetleg lönces. Egy napon a tea helyett tejet kapnak a dolgozók, vajjal és sajttal.

— *Mindezt öt forintért?*

— Valójában ez nem öt forintot ér. Ez tíz forint hatvan fillér, de a többit a vállalat téríti. Itt kell megemlíteni, hogy szájkáloróI nem beszélhetünk. A húsiparban talán furcsának hangzik, de ezt teljes mértékben fölszámolták. Mondjuk, annyira biztos ebben egy üzemvezető, hogy sem ételmaradékot sem kenyérhéjat, sem olyan jelét nem találnák, ami arra utalna, hogy a dolgozó a munkahelyén eszik. Annál is inkább, mert ez a dolgozónak négyszáz forintjába kerülne, az első esetben. A fegyelmi felelősségre vonás az első pillanattól nagyon szigorúan megindult.

Talán ennek is köszönhető az önök által tapasztalható rend és fegyelem, melyet dolgozóik megszoktak. Ez teszi lehetővé a megfelelő kiszolgáló személyzet biztosítását ehhez a modern üzemben.

A gyárlátogatással kapcsolatban összegzésként elmondhatjuk, hogy rendkívül sok érdekes és értékes tapasztalattal gazdagodtunk. A továbbiakban is célszerűnek látszana a hasonló szakmai jellegű látogatások szervezése.

Koppány Csaba

Csak néha villan fel egy-egy fehér köpenyes dolgozó a félsertések között. Szinte hihetetlen, hogy ilyen kis létszámmal is 120 darab sertés kerül le óránként a szalagról

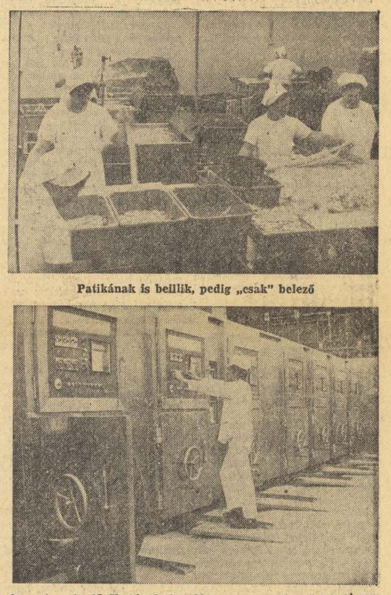

Patikának is beillik, pedig „csak" belező

Az automata főzőkazánok kezelése magas szakmai felkészültséget igényel

A munka utolsó fázisa a késztermék csomagolása. A külföldről behozott dobozokban a magyar termék külföldre kerül

BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT

Budapesti Húsipari Hírlap a Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő: Bágyi János
Szerkesztőség: Budapest, Gubacsi út 6. 1097
Telefon: 136-968
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Budapest
Blaha Lujza tér 3. 1959
Felelős kiadó: Tili Imre
81—4143. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XVI. ÉVFOLYAM, 19. SZÁM ÁRA 70 FILLÉR 1981. SZEPTEMBER 22.

I—VII. hónap munkájának értékelése

Műszaki konferencia

Szeptember 11-én a BHV I. számú gyárának kiskultúrtermében került megrendezésre a vállalat I—VII. havi eredményeinek értékelésére hivatott műszaki konferencia. Az eseményen részt vettek a vállalat gazdasági, párt- és tömegszervezeti vezetői, az elnökségben helyet foglaltak Cserháti László főkönyvelő, Debreceni Sándor ÁHT osztályvezető, Straub Károly pb-titkár, Kárpáti Tamás termelési kereskedelmi igazgatóhelyettes, Mecseki Istvánné mvh szb-titkár, valamint Budai Sarolta, a KISZ-bizottság titkára.

Kárpáti Tamás igazgatóhelyettes tájékoztatóját tartja

Vállalatunk gazdasági eredményeiről *Kárpáti Tamás* adott számot.

Sokszor elmondottuk már, hogy a gazdasági fejlődés nehezülő feltételei, a szerkezeti válság különösen hátrányosan érintik a Budapesti Húsipari Vállalatot. Ez annak a következménye, hogy jelentős nyersanyag- és munkaerőbázissal nem rendelkezünk és egyes termelő területeink műszaki színvonala erősen megkérdőjelezhető. Ennek ellenére fontosnak tartom annak hangsúlyozását, hogy VI. ötéves tervünk — minden gond és szorító kényszer ellenére — fejlődést, előrehaladást hozott elő a vállalati gazdálkodás minden területén, de főként azokon a területeken, ahol minőségi változásra van sürgős szükség. Éjáró dolgozó megkülönböztethető az ott dolgozóktól. Ezzel együtt megállapíthatják, hogy szociális szempontból egészen magas rangúan szervezett az üzem. Fekete-fehér öltözők vannak, a dolgozók csak az öltözőn keresztül tudnak a munkahelyükre menni. A szekrények teljesen nyitottak, így ellenőrizni lehet a higiéniai színvonalat. Tárolni nem lehet se szerves anyagot sem ételmaradékot. Az üzemen belül különböző szennyeződés fokozatú részekben külön vannak az étkezők és pihenőszobák. A pihenők mellett a szociális létesítmények, W. C.-k, mosdók, találhatók meg.

— *Hány alkalommal vehetik igénybe a dolgozók a pihenőhelyiséget egy műszak alatt?*

— Háromszor van lehetőség, tíz-tíz percre. Ebből az egyik a reggeli idővel megtoldott, ami húsz perc.

— *Mit csinek a dolgozók, ha nem hoznak magukkal élelmet?*

— A reggeli 5 forintos térítés mellett kötelező, az ebéd a délutános műszaknak műszak előtt, a délelőttösöknek műszak után lehetséges.

— *Mit tartalmaz a kötelező reggeli az 5 forintért?*

— Általában a húsipari termékekből előállítható menü, felvágottak, kenyér, kenyérszalonna, bacon szál, esetleg lönces. Egy napon a tea helyett tejet kapnak a dolgozók, vajjal és sajttal.

— *Mindezt öt forintért?*

— Valójában ez nem öt forintot ér. Ez tíz forint hatvan fillér, de a többit a vállalat téríti. Itt kell megemlíteni, hogy szájkáloróI nem beszélhetünk. A húsiparban talán furcsának hangzik, de ezt teljes mértékben fölszámolták. Mondjuk, annyira biztos ebben egy üzemvezető, hogy sem ételmaradékot sem kenyérhéjat, sem olyan jelét nem találnák, ami arra utalna, hogy a dolgozó a munkahelyén eszik. Annál is inkább, mert ez a dolgozónak négyszáz forintjába kerülne, az első esetben. A fegyelmi felelősségre vonás az első pillanattól nagyon szigorúan megindult.

Szalámigyártás

IV. számú gyár 1096 tonna téli és 505 tonna csemege szalámit gyártott, tervét 87,1 százalékra, illetve 82,7 százalékra teljesítette. Téliszalámi exportterv ünket 98,7 százalékra, csabai csípős kolbász exportterv ünket 97 százalékra teljesítettük. A tervezett 54 tonna express kolbász helyett csak 32 tonnát gyártottunk.

Dobozsonkagyártás

Dobozolt árukből I—VIII. hónapra 962 tonna gyártást terveztünk, amiből 33 tonna a magyaros paprikás. A tervet nem teljesítettük. Az év nagy részében kedvezőtlenül alakult az export sonka ára, ezért irányító szervezetünk előirásainak megfelelően csökkenteni kellett a sonkatermelést. Így exporttervünket 86,9 százalékra teljesítettük.

Engedjék meg, hogy ezután részletesebben elemezzem I—VIII. havi termelési tevékenységünket.

A sertésvágás főtermékkihozatala

Az élősúlyban átvett sertések főtermék-kihozatala 0,6 százalékkal jobb a normánál. Az összes főtermékben belül a hús és fehéráru aránya: I. félévben a hús 48 százalék, a fehérhús 34,2 százalék; VII. hóban hús 47,5 százalék, a fehéráru 34,8 százalék volt. A levágott sertések átlagsúlya 115 kg/db volt. 2 kg/db-bal kevesebb a tervezettnél.

Marhavágás főtermékkihozatala

A vágómarhák átlagsúlya I—VIII. hónapban 511 kg/db volt, 6 kg/db-bal kevesebb, mint a tervezett. A norma 55,1 százalék, tehát 1 százalékkal több meleghús termelődött ki.

Sertésvágás melléktermékei

Belsőség hasznosítása: Az összes belsőségen belül a szállítóra terhelt mennyiséggel együtt, teljes értékű máj 84,9 százalék, a teljes értékű tüdő 59,7 százalék volt. Bázishoz viszonyítva belsőség kitermelésünk jobb, de ennek ellenére a belsőségek hasznosításának javítása érdekében, minden gyárban még nagyobb gondot kell fordítani.

Sertésbőr

A sertésbőr átlagminősége a III. és a IV. osztály között helyezkedik el, annak ellenére, hogy a bázishoz viszonyítva az I. osztályú sertésbőr emelkedett. Sertésbőr átlagára I. félévben 22,38 Ft/kg, VII. hóban 22,72 Ft/kg volt.

Sertésbelek feldolgozása

BHV szinten a vágásból kitermelődő sertés vastagbél 93 százalékát hasznosítottuk, ez 6 százalékkal magasabb a bázisnál. A sertés culárét, csak 81 százalékban hasznosítottuk, a 95 százalékos normával szemben. A sertésgyomor-hasznosítás I—VII. hóban 88 százalék volt, a normánál 7 százalékkal kevesebb, a bázistól viszont 4 százalékkal magasabb.

Bélgarnitúra-kobzás

Bázisban a levágott sertések bélgarnitúrájának 5,7 százalékát koboztak el, ennek 55 százalékát technológiai hiba miatt. Az I—VII. hónap kobzás aránya 4,7 százalékra csökkent, de ennek 59,8 százaléka volt a technológiai hibás.

Marhavágás melléktermékei

Belsőségek hasznosítása: a marhabelsőségek 69,2 százalékát teljes értékben hasznosította II. számú gyárunk, ami 1,4 százalékkal jobb a bázisnál. A kiemelten kezelt belsőségeknél ez az arány a májnál 78,4 százalék, a bázishoz viszonyítva 2,5 százalékkal alacsonyabb, a tüdőnél 25,2 százalék, ami a bázistól 6,8 százalékkal rosszabb. Egyéb belsőségen belül a teljes értékű emelkedett.

Marhabőr-kitermelés

A bázisidőszakhoz viszonyítva a III. osztályú marhabőr-kitermelés emelkedett 5,7 százalékkal. Az I. és II. osztályú csökkent. Átlagminőség 1,8 osztály. Mivel a *Marha vastagbél:* a rendelkezésre álló marha vastagbél mennyiség 91 százalékát frissen, 5 százalékát osztályozott export minőségben értékesítettük az ÁHSZV felé.

Marha pacal: a csúckentett 5,2 kg-os ÁHT-normától 0,18 kg/db az elmaradás. Export értékesítés 6,3 százalék volt, az 0,8 százalékkal alacsonyabb a bázisnál.

Dósa Éva, az újítási hónap jelentőségét méltatta

Olvasztási tevékenységünk

Az 1981. évi gazdasági tevékenység értékelő rendszerében fontos szerepet kapott a rendelkezésre álló fehéráruk minél gazdaságosabb hasznosítása. Ezért a cél a fehéráru jó minőségben termelődjön ki gyárainkban és a feldolgozás is célirányos legyen. A zsírolvasztás a vizsgált időszakban 16,1 százalékos veszteséggel történt, ami a normánál 0,7 százalékkal alacsonyabb volt. Az összes olvasztóanyag 31,4 százalékát zárt rendszerű berendezésben olvasztottuk. Az olvasztásra vitt bőrös nyersanyag mennyisége és részaránya az összes nyersanyag százalékban a bázishoz viszonyítva nőtt. Bázisban 2389 tonna, 1,9 százalék, tényben 3061 tonna, 2,4 százalék. Az olvasztásra került egyéb, nem olvasztásra szánt anyagok aránya is nőtt a bázishoz viszonyítva. Ezen belül 205 tonnával több bőrkét olvasztottunk ki, mint a bázisban (Bázisban 200 tonna, tény 405 tonna.)

Az olvasztási termékek terveljesítése a következőképpen alakult: a saját olvasztású zsírból 8303 tonnát olvasztottunk, a tervet 97,6 százalékra teljesítettük. A kitermelési arány 72,1 százalék volt, 2,3 százalékkal jobb, mint a norma. Az iparizsírkitermelés is a normánál kedvezőbben alakult: 7,7 százalékkal magasabb volt a tényleges kihozatal az előírtnál.

Zsírkészáru gyártási tervünket 97,1 százalékra teljesítettük. 8260 tonna zsírkészárut gyártottunk, ezen belül 4029 tonna kevert kartonos lédig zsírt, (111,6 százalékos teljesítés). 1876 tonna tartályost belföldre — a terv ötszörösét — és 122 tonna tartályos zsírt exportra. I—VII. hóra tervezett export kartonos zsírt nem gyártottuk le. A csomagolt zsírgyártásunk terveljesítése a 2192 tonnás terméssel 84,9 százalék lett. Az év hátralevő részében fokoznunk kell a csomagolt zsír gyártását.

Faggyúgyártás

I—VII. hónapban II. számú gyárunk 1942 tonna nyersanyagot olvasztott, ebből 399 tonna — 20,1 százalék a vásárolt eredetű. Faggyúolvasztási tevékenységünk igen ráfizetéses, (eredmény: —118,7 százalék), ezért vizsgálnunk kell a visszavásárolt faggyú csökkentésének lehetőségét.

Adalékanyagok felhasználása:

Laval-rost bedolgozás 8,2 százalékkal emelkedett a bázishoz viszonyítva. 1981 márciusától júniusig vörösárukba is bedolgoztunk 11 tonnát.

Vérplazma-bedolgozás:

Júliusban vérplazma-bedolgozás a vágóvonal karbantartása miatt nem volt. I—VI. hónapban 126 tonna vérplazmát dolgoztunk be, ez a tervezett 158 tonnának a 80 százalékos teljesítését jelenti.

Szójaliszt-bedolgozás:

A tavalyi 6 tonnával szemben 64,7 tonnára emelkedett a

(folytatás a 2. oldalon)

Termékeink Japánban

Árubemutató az V. számú gyárban

Japán kereskedelmi szakemberek jártak vállalatunk V. számú gyárában szeptember 4-én. A négy tagú csoport annak a delegációnak volt tagja, aki már több napja ismerkedik Magyarország exportra kínált termékeivel. A hétfői nap a Hungarovin termékeinek bemutatásával kezdődött. Szerdán a Szegedi Szalámigyár és Húskombinátban jártak. Az Állatforgalmi és Húsipari Trészt kérésére megrendezett húsipari bemutatón exporttermékeinken kívül a pápai és a zalai ÁHV is kiállította felkínált áruit.

A japán piac megnyerése nem kis feladat. Higiéniai és állategészségügyi feltételeik erősen eltérnek az európai követelményektől. A sajátosan felállított követelményrendszer A. B., C. kategóriákba sorolja az exportáló országokat, s csupán érdekességként említjük, hogy Nyugat-Németország a C kategóriába tartozik, míg Salvador a kitüntető A helyen áll. Ebben a felállásban Magyarország B kategóriája több húsipari termék exportját teszi lehetővé.

Hady Antal, a TERIMPEX főosztályvezetője elmondta, hogy a küldöttség egyhetes ittartózkodása alatt nagyon sok terméket ismert meg, többek között a húsipar áruit is. Ezekkel találkozhattak Budafokon a MONIMPEX bemutatóján és az itt elkészített bemutatón is. Szerződéseink eddig csupán mintaszerű, kisebb mennyiségek exportját tette lehetővé, melyet a SUMITOMO cég rendelt. Az előbb említett kategorizálás miatt a szállítás repülővel történhet, mert az áru nem haladhat keresztül kisebb kategóriájú országokon. Ez természetesen a költségek növekedésével jár. Mindezek ellenére a látogatástól azt várjuk, hogy a cég képviselői megnézzék a felkínált mintegy 94 féle terméket s kiválasszák belőle azokat, melyeket a japán ízlés megfelelőnek tart.

—y—

Versenyfelhívás

1981. szeptember 15—október 15-ig újítási hónapot tartunk az alábbiak szerint:

1. Az elbírálási határidőt erre a hónapra 30 napra csökkentjük.

2. A vállalati eredmény növelése érdekében minden közvetlen eredményt hozó, azaz kalkulálható újítási javaslatot (például energia-, anyag-, vagy munkaerőmegtakarítást hozó; gazdaságosságot növelő; beruházási vagy üzemfenntartási költségeket csökkentő export árualapot növelő javaslatokat!), melyet hasznosításra elfogadunk az újítási díjtól függetlenül az elfogadást követően azonnal 1000 forint külön díjjal jutalmazzuk.

3. A gyári újítási előadók között versenyt hirdetünk meg. Értékelés a létszámra vetített ezen időszak alatt benyújtott majd elbírált kalkulálható újítások darabszáma alapján. (I.: 3000 Ft; II.: 2000 Ft; III.: 1000 Ft)

Kérjük dolgozóinkat, a szocialista és munkabrigádok tagjait, hogy újítási javaslataikkal járuljanak hozzá az újítási hónap sikeréhez.

Kárpáti Tamás
igazgatóhelyettes

Schild Lajos
vszb-titkár

Ünnepség

Az MHSZ, a munkásőrség, az Ifjú Gárda, a KISZ-bizottság és a szakszervezeti bizottság közös rendezésében szeptember 29-én 14.30 órakor ünnepséget rendeznek a fegyveres erők napja alkalmából, a sertésvágóhídi kiskultúrteremben.

Honvédelmi nap

A fegyveres erők napján szeptember 29-én vállalatunk MHSZ-szervezete honvédelmi napot tart a Hámán Kató úti általános iskolában. Szervezetünk régóta patronálja az iskolát, illetve annak lövész és modellező szakkörét.

Folyik a betározás a külföldi kamionokba a sertésvágóhídi rámpán. Berakás előtt még egyszer átnézik a szállítmányt a gyári és a külföldi átvevők

A munkavédelmi oktatásról

A munkavédelmi helyzet alakulásában döntő szerepe van annak, hogy a dolgozók a biztonságos munkavégzésre elméletileg és gyakorlatilag mennyire felkészültek. Mivel a kellő felkészültségnek a különböző oktatások megfelelő színvonala a feltétele, ezért rendkívül lényeges, hogy minél több gondot fordítsunk a munkavédelmi oktatásban sokszor tapasztalható érdektelenség, unalmasság felszámolására.

Közismert, hogy a munkavédelmi oktatások gyakorta csak sablonos szabályismeretesekből állnak, s céljuk csupán megtörténtük dokumentálása. Ennek egyik fő oka, hogy az oktatók közül sokan maguk sem rendelkeznek megfelelő ismeretekkel, nincs elegendő előadói gyakorlatuk.

A biztonságos munkavégzésben meghatározó az egyes dolgozók gyakorlottsága, illetve gyakorlatlansága is, ezért különös jelentősége van az új belépők baleseti oktatásának.

A húsiparban például — amelynek baleseti statisztikája a népgazdasági átlag szintjén mozog — az utóbbi időben bekövetkezett balesetek 10 százalékának a dolgozó gyakorlatlansága, szakképzettlensége az oka. Ugyancsak a húsipar jellemzője a nagyarányú munkaerő-vándorlás, jelentős része szinte átjáróház. Jönnek-mennek a dolgozók, nagyon sok az új belépő, mire hagyományaink megtanítanák, már odébb is állnak. Így nem csoda, hogy sokan kellő gyakorlat nélkül végzik munkájukat, a szükséges biztonságérzet hiányában, ezek a dolgozók nagyobb baleseti veszélynek vannak kitéve. A vándorlásra hajlamos dolgozóknak a munkahelyi fegyelem megtartása sem erősségük, hiszen a felelősségre vonás előli egy házzal odébb állnak.

Az új belépők munkavédelmi oktatását végző személyre nagy felelősség hárul, hiszen a munkába állás előtti felkészítést nem szabad félvállról kezelni. Éppen ezért kell olyan személyt kijelölni az oktatás előtanítására, aki megfelelő szakmai tudással, munkavédelmi ismeretekkel és előadói ráterméttséggel rendelkezik.

Vajon nem hiábavaló erőfeszítés-e ezen munkavállalók megfelelő színvonalú felkészítése? Sokan úgy vélik, hogy kár az ilyen helyre felkészült előadói bizalomért, mivel ebből nagyon kevés van, mert mire az érintettek elsajátítanák a szükséges ismereteket, úgyis megválnak a vállalattól.

A válasz egyértelmű: a munkavédelmi oktatás sohasem felesleges, különös felelősséggel kell kezelni az új belépők munkavédelmi felkészítését, még akkor is, ha várhatóan nem lesznek hosszú életűek a vállalatnál. Ezt nem csak azért kell így tenni, mert a dolgozó testi épségének védelme jogi és erkölcsi kötelesség, hanem azért is, mert a népgazdaság bármely területére kerülnek is ezek a dolgozók, az elsajátított munkavédelmi ismereteikre mindenkor és mindenhol szükségük lesz.

Rosta Lajos

Az ünnepi ellátásról

Mit ad a III. számú gyár

Karácsonyra egyvagonos tüstöthús-programunk van — mondta elöljáróban Schukkert Imre, a III. számú gyár termelési vezetője. Ezt már teljesítettük. Emellett természetesen a vevőkörünk igényeit — ezenfelül is — folyamatosan kielégítjük. Töltelékáruból csak a szokásos kereslet jelentkezik, ezt folyamatosan gyártjuk és szállítjuk ki ügyfeleinknek.

Szilveszterre négyvagonos virslíprogramot kell teljesítenünk. Ebből 60 mázsa jubileus, 150 mázsa emésztenő bébe töltött, 200 mázsa műbeles virslit, valamint 33 mázsa debrecenit szállítunk ki. Ünnepnapokra teljesítjük, nagy nagyon rövid az időnk, december 30-a az utolsó gyártási napunk. Nagyon meg fogunk izzadni ebben a hajrában, de elvégezzük vállalt feladatainkat.

Az árbevételi tervet teljesítjük

A termelési eredményeket, az éves terv teljesítését mindig figyelem kíséri, de ilyenkor év végén az egészről mindenki fokozottabban érdeklődik. Számot vet ilyenkor az egyes ember is. Milyen volt az év, a lassan lekászonó, mit értam el, mi maradt ki, miért. Ezt kérdeztem a III. számú gyárban én is, hogyan teljesítették a tervet, vagy inkább — mivel még nincs vége az évnek —, teljesítik-e.

A termelési vezető Schukkert Imre válaszolt kérdéseimre.

— 1980. éves tervünk 400 vagon keretes — például gépsonka, fehér pecsenye, füstölt tőt hús — és keret nélküli — szalonnafélék, hurkafélék, disznósajt, krenőáruk — húskészítmény. Úgy látom most, ha 98 százalékra teljesíteni tudjuk, az jó lesz, de az árbevételi tervünket teljesítjük.

— Mi okozza a lemaradást?

— Nem mindegy, hogyan nyerjük az alapanyagot. Van egy bizonyos meghatározott hússzükségletünk, amellyel dolgozunk. A fél falvágásoknál a tervtől eltérően lényegesen nagyobb arányú volt a lehúzott félsertések aránya, mint a bőrös félsertéseké. Ebből következett, hogy a lehúzott félsertésekből kisebb lett a főtermékkihozatal, kevesebb lett a feldolgozásra alkalmas alapanyag. Ez a helyzet sok plusz munkát eredményezett, sokkal több munkaerőt kötött le.

Ez okozza azt a bizonyos hozzávételegesen 2 százalékos lemaradást, amit most reálisnak látok.

p. b. v.

Számadás a FAKK–BHV munkájáról

Számos rendezvénysorozat színhelye volt a sertésvágóhíd ebédlőjének kiállító helyisége ebben az évben. A több mint 40 ferencvárosi alkotó és 80 pártolótag közül sokan mutatták itt be alkotásaikat. A kör tagjainak tevékenysége nemcsak abból áll, hogy alkotnak, rendezeresen kiállítanak, hanem részt vesznek különböző fővárosi szintű rendezvényeken is. A fő cél a szabadidő hasznos eltöltése, a közösségi embertípus kialakítása és az, hogy kiállításainkkal kivívjuk a gyárakba alkotásainkat, bízva azok ízlésformáló erejében. Megállapított tény, hogy a különböző színek megnyugtatóan hatnak. Ezentúl egy-egy alkotás előtt meg-állva azt vesszük észre, hogy elgondolkodtunk, miközben megpróbáltuk önállóan elemezni az alkotást. A mondanivaló keresése nemcsak kapcsolódást jelent, hanem a szépérzék formálását is.

Ha végigtekintünk a közösség egész évi munkáján, elmondhatjuk, megvalósította célkitűzéseit. Mintegy 15 kiállítást rendeztünk, közös és egyéni bemutatkozásokkal. Számos kiállítás anyagát vidéken is bemutattuk, így például a Győr–Sopron megyei Húsipari Vállalatnál, valamint Szarvason, a Tessedik Sámuel Múzeumban. Igyekeztünk több

esetben cikkekkel, rajzokkal, grafikákkal a Húsipari Hírlap hasábjain is bemutatkozni.

A „Vizuális művészeti hónap 1980" pályázatra mintegy 13 alkotó küldte be munkáit. A zsűrizett és díjat nyert alkotások a Fővárosi Művelődési Házban láthatók december végéig.

Közösségünk december 23-án tartja évzáróját, ahol a számadáson túl szó lesz az 1981. évi feladatokról is. Célkitűzésünk, hogy tovább emeljük az alkotások színvonalát, minél több tag mutathassa be egyéni munkáit, nemcsak itt a vállalatnál, hanem a került többi gyárában is. Tervezünk még diavetítéses előadásokat, művészeti vetélkedőket és ismert festőművészek bemutatását is.

Napjainkban, amikor a közművelődés ügye központi kérdés, nagy jelentősége van az amatőr mozgalmaknak. Különösen fontos, hogy az ifjúság köréből minél többen vegyenek részt az amatőr körök munkájában. A KISZ-szervezetek ehhez nagy segítséget tudnak nyújtani.

Ez a kis képzőművész közösség, amelynek a BHV adott helyet abban a tudatban él, alkot és dolgozik, hogy egymást formáló erejével tesz valamit a művelt szocialista embertípus kialakításáért.

V. Gy.

Tmk II.

Anyagok, alkatrészek

Sorozatunk előző (tmk-körutazásunk) első részében a szalámigyári műszakiak, bérhelyzetéről tolmácsoltunk vélemányeket. Egy különös újságírói tévedés áldozatai lettünk. Már nyomdában volt a lapunk, amikor hírt kaptunk arról, hogy rosszak az adataink. Nagyarányú órabéremelést hajtottak végre ezen a területen. Csak azt kívánhatjuk, hogy mindig így tévedjünk.

Természetesen nemcsak a bérekkel van (volt) baj.

Tassy Miklós művezetővel más kérdéseket is feszegettünk.

A tmk-tevékenység egyik érzékeny pontja az, hogy ők „műszak" alatt, tehát termelőgépeken nem folytathatnak javítási tevékenységet. Hirtelen meghibásodások kivételével csak a gépek leállása után dolgozhatnak. Így viszonylag sok a túlóra és a csúsztatás. Éppen ezért időnként „nagyleállásokra" van szükség gyárainkban. A szalámigyárban ez idén egy hónapot vett igénybe.

— A Krämer Grabe gépsorhoz német szerelőt is hívtunk. Alkatrészeket cseréltünk, teljesen feljavítottuk. Igyekeztünk rendbehozni a Hantmann töltőgépet is — ez lényegében a szalámigyártás szíve-lelke — *mondta a művezető.* — Sajnos igen csekély lakatolástámmal számolhatunk. De így is, ha nem is csodákat, de jó eredményeket értünk el.

Persze ezután is voltak kisebb meghibásodások, javításnivalók. A töltőgépnek például meghibásodott a vákuumszivattyúja és az olajszivattyúja. A német szerelőt vissza kellett hívnunk erre a munkára. A Gyulai Húskombinát segített ki bennünket ellátószerrel.

— *Nyilván rendeltek újat.*

— Természetesen — sürgőre. Ennek ellenére a mai napig sem kaptuk meg az alkatrészeket. Súlyosbítja helyzetünket, hogy csak szeptember 30-át kaptuk kölcsön a tvulaistól, szívességből. Ha bármelyik pillanatban — teljesen jogosan — visszakérik, akkor kész, megállunk.

— *Sőt, most már úgy illendő, hogy ők kapják meg az újat, ha megérkezik.*

— Így van. Van nekünk egy régebbi típusú gépünk is — még a marhavágóhídról kaptuk —, de arra meg nem lehet számítani, mert öreg és lassú.

Az alkatrészrendeléseknél sok a gond. Például az anyagbeszerzés felhívta a figyelmünket arra, hogy ne hozassunk be Magyarországon is kapható alkatrészeket. Külön kemelték ebből a szempontból a csapágyakat. Ezzel természetesen egyet is értünk. Csakhogy én a kutterbe csak svéd SKF csapágyat tudok beépíteni, mert a magyar csapágyat egy hét múlva cserélhetnénk újra. Mondták, hogy SKF csapágyat nálunk is be lehet szerezni, nem valutáért. Megrendeltem másfél hónapja. Most meghibásodott, de hiába, nem tudnak szerezni. Ezt egy évre előre meg kell rendelni itthon is. Akkor itt valami probléma van: kintről sincs, bentről sincs... Mit csinálják? Ha hetente javítom a gépet, az munkaidőeséssel is jár. De mennyibe fog kerülni, ha tönkremegy a csapágyház is? Akkor az egész gépet kell perselyezni... addig nem lesz termelés...

Sajnos azt is mert kell mondanom, hogy igen gyakran előfordul, hogy nem kapjuk meg időben a megrendelt anyagokat.

— *Régi, nagy problémák ezek...*

— Sajnos nem tudok újat mondani. Nagyleállásra megrendeltem például a rozsdamarót — ilyen higiéniai követelmények mellett ez létfontosságú —, júliusra kértem, de még a mai napig sem érkezett meg. Pedig a szemlérce is nagyon kellene. A kazánrostélyt a januárban kértük, most hozták.

— *Milyen a kapcsolat az anyanok felhasználói és beszerzői között?*

— A személyes kapcsolatra való tekintettel gyakran próbálnak segíteni. Nem lehetne ezt mindennek az a célja, hogy minél többet, minél jobban termeljünk, minél gazdaságosabban.

★

Természetesen nekünk ezzel a riporttal (és *Tassy Miklós* művezetőnek azzal, amit mondott), nem célunk, hogy bárkit is megbántsunk. Egy azonban bizonyosnak látszik: amióta utoljára foglalkoztunk ezzel a kérdéskörrel, azóta nem sokat változott a helyzet. Ugyanakkor a közös cél valóban az, hogy minél többet, jobban, gazdaságosabban. Másképpen a nyereségünk, az életszínvonalunk bánja.

Ha erre azt mondjuk, hogy *igen kérem, van itt még sok tennivaló,* akkor általánosságot, vagyis semmit mondtunk. A kérdés az, hogy miért ne lehetnének ezek a felhasználói, hogy valóban komolyan, célratörően megtárgyalják a problémákat. Ha ezzel nem jutunk előbbre, akkor is (talán) hozna valami kis hasznot a dolog: a mestérséget, az egymás gondjait látó, ismerő gondolkozást.

Az az érzésünk, hogy nem csupán szószaporítás lenne egy ilyen találkozó.

Andrasew
(Folytatjuk)

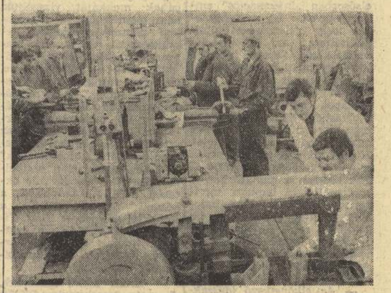

A szalámigyár tmk-műhelyéhe csak azok a gépek kerülnek, amelyeket a helyszínen már nem lehet megjavítani

Szovjet állattenyésztés

Az állami és szövetkezeti gazdaságok hústermelése 3 százalékkal, 12,9 millió tonnára csökkent az év első tíz hónapjában, a tavalyi esztendő hasonló időszakához képest — mutat rá a Szovjetunió statisztikai hivatalának most közzétett jelentése. A marhahús termelése 4 százalékkal 7,5 millió tonnára, a sertéshúsé 5 százalékkal 3 millióra, a kecskeés birkahúsé 3 százalékkal 932 ezer tonnára mérséklődött, a tojástermelés viszont 5 százalékkal nőtt. A háztáji gazdaságok növelték eladásukat az állami felvásárlószerveknek: tejből több mint 3 millió tonnát, húsból 733 ezer tonnát adtak el — számol be a moszkvai jelentés. (HVG)

Az MHSZ szervezeti változásai

Az előbbi számunkban az MHSZ-ről közölt újságcikk folytatásaként engedjék meg, hogy most szervezettségünkről, és annak változásairól beszéljünk, melyhez szorosan kapcsolódik az is, hogy milyen segítséget tudott szövetségünk nyújtani más szervezeteknek, a Magyar Néphadseregnek, a rendőrségnek, munkásőrségnek. Mindezekről elmondhatjuk, hogy jó iskolának bizonyult az MHSZ-munkában való részvétel. Szervezeti felépítésünkről pedig azt kell mondanunk, hogy az 50-es években lényegében alapszervezetekben végeztük a munkát, melyet gyári szinten az MHSZ-vezetőnk irányítói Csizmadia Lajos, Marton Sándor MHSZ-elnökök, Mozsgai János tartalékosztiszti-tagozat-vezető, Kocsis János modellezősszakkörvezető és még mások voltak. 1967 után azonban rendkívül felgyorsult az élet, jóllehet egyszerre csak 5 fő, azonban napjainkig 16 klubtitkár irányította a munkát. Külön kell szólni két klubtitkárról, akik tudták követni az élet változásait, így Kocsis János 1967. dec. 6-tól és Hermann Frigyes pedig 1968. márc. 1-től folyamatosan, ma már 13 éve irányítják egy-egy klub munkáját.

Klubjaink 1967-ben felvettek a tűzijátékosokat, a rádióamatőröket, a vitorlázórepülőket, a hőlégballonosokat, a vízisportolókat, a motorosokat, a modellezőket, a lövészeket, a honvédelmi sportlövészeket, a tájfutókat, a vadászokat, a kutyásokat, a sportlövészeket, a vívókat, a sakkozókat, a kézilabdázókat, a labdarúgókat, a kosárlabdázókat, a vízilabdázókat, a röplabdázókat, a jégkorongozókat, a műkorcsolyázókat, a síelőket, a kerékpárosokat, a gépkocsivezetőket, a motorkerékpárosokat, a távírászokat, a rádiósokat, a rádiótávíró-sportolókat, a rádiótelefonosokat, a rádiótávíró-vadászokat, a rádiótelefonos-vadászokat, a rádiótájékozódási versenyzőket, a rádiótájékozódási gyorsasági versenyzőket, a rádiótájékozódási terepversenyzőket, a rádiótájékozódási terepg

Lesz-e több a borítékban?

Beszélgetés Cserháti Lászlóval

Az év vége általában számvetéssel végződik. Ezt tesszük mi is, amikor megkérdezzük vállalatunk vezetőit, hogyan végeztük a munkánkat, mik a jövő feladatai.

Cserháti László vállalatunk főkönyvelője két és fél éves BHV-s megbízatása alatt először nyilatkozik újságunkban, ezért néhány mondatban először szeretnénk, ha beszélne saját magáról.

— Hadd kezdjem onnan, hogy a mostanában nem divatos „nagy" családban születtem. Apám hatunkat tartott el, így a nyári szünidőt általában munkával töltöttem. Minden nyáron a Budapesti Konzervgyárban vállaltam munkát, így tanulmányaimat is az élelmiszeriparral kapcsolatosan akartam folytatni. Így jutottam el a gondolathoz, hogy jelentkezzem az Élelmiszeripari Felsőfokú Technikumba. Itt az érettségi után 1964-ben kezdtem meg tanulmányaimat. Előfelvételis lévén egy évet mint segédmunkás dolgoztam a Konzervgyárban, ezután kezdhettem meg tanulmányaimat.

Tanulmányaimat teljes diplomamunkával és jó minősítésű oklevéllel fejeztem be. Diplomamunkám a műanyag burkolatú konzervipari termékek csomagoló vonalának kialakítására irányuló pályamunka volt. Azért mondom, hogy pályamunka, mert a MÉTE keretén belül indított pályázaton második díjat nyertem el. Mivel az előbb említett családi adottságok korlátozottak voltak, főiskolai tanulmányaimat a hatvani Konzervgyárral kötött munkaviszony szerződés tette lehetővé. A főiskola befejezését követő katonai szolgálat után a szerződésben foglaltak alapján a gyárban vállaltam munkát 1968 novemberében.

Hatvani megbízatásomat a tanulmányi idő letelte után is ellátham, de érteltődött bennem a gondolat, hogy a szakmányozó rendszer változásával járó állásomat budapestire cseréljem.

Ekkor találkoztam az Állattorgalmi és Húsipari Trösztnél pályáztatással, melyben revizor állás betöltését hirdették. Az állás megpályáztam, s mi után a Húsipari Trösztnél a komplex ellenőrzés feladatkása volt kialakulóban, úgy döntöttek, hogy nemcsak számszaki szakember, hanem a szakmát ismerő szaktechnikusi végzettségű töltse be az állást. Így esett a választás személyemre 1972-ben. Itt-tartózkodásom lehetővé tette a továbbtanulást is, így 1973-ban az üzemmérnöki képesítést megszereztem.

Az osztályon végzett revizori beosztás rendkívüli lehetőségeket biztosított számomra annak ellenére, hogy nehézségeket támasztó is általában nem kedvelt szakma. Az állammal való elszámolás a régmúlt időkre visszatekintve mindig is rendkívül fontos kérdés volt, ezért az ellenőrzés egyre komplexebb és magasabb szintű működtetése érdekében lehetővé tették számomra a Közgazdaságtudományi Egyetemre való jelentkezésemet 1975-ben, amely tanulmányokat az 1980-ban letett államvizsgával befejeztem. Ez főként annak köszönhető, hogy munkahelyem és feleségem olyan körülményeket biztosítottak, melyben nyugodtan tudtam tanulni.

— *Ez az első eset, hogy családját megemlítette, kérem mondjon néhány szót róluk is.*

Feleségemmel 1972-ben házasodtunk össze. Első kislányunk a rákövetkező évben megszületett, majd rá két esztendőre megszületett második leánygyermekünk, tehát most van egy nyolcéves és egy hatéves kislányunk.

— *A rövid bemutatkozás után engedje meg, hogy életpályája a Budapesti Húsipari Vállalat vonatkozásairól kérdezzem.*

Az ÁHT vezetése 1978. évben áttekintette a vállalatok káderpolitikai kérdéseit, ezen belül a BHV-t is. Mivel lehet mondani, hogy ez a vállalat Közép-Európa, de mindenképpen Magyarország legnagyobb húsipari vállalata az akkor mintegy 4500 fővel, nyolc milliárdos termelési értékével, öt gyárával úgy döntött, hogy itt a káderképzést kiemelten kezeli. Mivel a főkönyvelői munkaterületen 1980-ban változás volt várható, úgy határozott, hogy ebbe a munkakörbe megfelelő időben helyezi oda azt a személyt, aki várhatóan megfelel tisztség betöltésére. Így kerültem 1978-ban gazdasági tanácsadói kinevezéssel a BHV-hoz. A döntést befolyásolta feltételezhetően az, hogy a korábbi évtizedben több általános vizsgálaton vettem részt itt a vállalatnál, valamint a kisebb témavizsgálatokat is én bonyolítottam.

1979. február elsejétől a vállalat társadalmi, gazdasági vezetőségének előterjesztése alapján az ÁHT a vállalat főkönyvelői feladatával megbízott.

— *A két és fél éves vállalati tevékenységben teljes betekintést tett lehetővé vállalatunk életébe. Kérem, vázolja a múltbeli helyzetet.*

Az elmúlt két esztendőt nem lehet kiszakítani abból a folyamatból, mely a húsipari jellemezte a korábbi éveket. A vállalat ebben az időszakban érdekes változásokon ment át, ami a szabályozó rendszer változásából is fakadt. Tudjuk azt, hogy a korábbi árrendszer vállalatunk hatalmas fel nem osztott költségállományához fedezetet nem nyújtott, így a vállalat az előző esztendőkben veszteséges volt. 1979-ben ez a körülmény változott, a vállalat nyereségessé vált.

— *Nem a jobb munka tette lehetővé a javulást?*

Ez érdekes kérdés, mert el kell választanunk a szabályozó rendszerek adta változásokat az egyéktől. A szabályozó rendszer arra készteti bennünket, hogy mindenki a saját portáján tegyen rendet, és igyekezzen minden tartalékot feltárni, mert azt kell mondanom, hogy mindenki ismerte, hogy vannak ilyen tartalékok.

Van egy fizikai hasonlat ezzel kapcsolatban, a víz is arra folyik el, amerre kisebb az ellenállás, tehát amikor az ember könnyebben tud nyújtózkodni, mert meleg van, és nem kell a takaró hosszúságához igazodni, akkor könnyebben nyújtózkodik. Úgy érzem, ezt a „könnyebb nyújtózkodást" az tette lehetővé, hogy a dolgozóknak nem jutott el az a felismerés, hogy a költségérzékenységet fokozni kell. Ez jellemző volt vállalatunkra is, mert az elmúlt évben jutottunk el csak oda, egy korábban megkezdett folyamat keretén belül, hogy a költségérzékenység és az elemzéseknek hasznosítása az új szabályozó rendszer adta követelményekkel összefüggésben társadalmi erővé váljon vállalatunkon belül.

— *Mit jelent ez a megfogalmazás a termelésben, nap mint nap a résztvevő ember számára?*

Ez annyit jelent vélemények szerint, hogy nem becsülték meg azt a környező országokhoz mérten magasabb életszínvonalat, ami köztudott. A három éve megkezdett változáskor — még nemcsak belső indítás volt, hanem szabályozó rendszerváltozásból is fakadó — meg kellett keresnünk mindazokat a lehetőségeket, melyek a továbbfejlődést elősegítik. Ehhez nekünk arra van szükségünk, hogy minden egyes dolgozónknak olyan információkat nyújtsunk, hogy tudják az általuk elvégzett munka milyen erővel bír, mennyi forintot takar. Másik oldalon az információáramlásnak az, hogy a napi életvitelünket ismertté kell tenni a vállalat dolkozói előtt olyan módon, hogy ők maguk is bele tudjanak szólni, közre tudjanak működni nyereségünk megtermelésében. Értelt legyen előttük, hogy minden, amit tesznek miért és hogyan alakul át az eredménnyé. Ezt célozza a különböző vezetői értekezletekre meghívott munkás küldöttek részvétele is.

Gyáraink vezető kollektívái részére a jövőben a tényszámokon túlmenően rendelkezésünkre fognak állni azok a részletesebb tervszámok, melyekkel sokkal aktívabban tudnak részt venni döntéseikkel a vállalat vezetésében.

— *Jelentett-e valamilyen változást a termelékenység területén az anyagi ösztönzés bevezetése?*

Munkánkat igyekeztünk a szabályozó rendszer igényeihez igazítani. A követelményekhez való igazodásnak része az anyagi ösztönzési célkitűzés, ami 1980 augusztusától került bevezetésre.

Célja az volt, hogy segítsük elő a vállalat hatékonyságának és eredményes tevékenységének minél fokozottabb kiemelkedését. Az a dolgozó kapjon több pénzt, aki többet és jobban dolgozik, és előtérbe helyezi a vállalatnál végzett munkáját. Erre kiváló példa volt ez a rendkívüli időjárási helyzet, melyben Budapest ellátásánál igen nagy feladatok hárultak a vállalatra. Sokkal kevesebb létszámmal, mint az elmúlt években, és mégis helyt tudunk állni. Ez azt bizonyítja, hogy dolgozótársaink megértették, egységben az erő, úgy működtek közre, hogy az ellátásban nem lesz fennakadás. Megítélésem az, hogy az összegezés oda irányítottuk, ahol a kollektívák előrelépését, eredményt produkáltak, fel tudtuk használni arra, hogy erőjük az ez évre kitűzött eredményeinket.

— *Milyenek ez évi eredményeink?*

Nyereségesre terveztük vállalatunkat. Tavaly 45,9 millió forint nyereséget realizáltunk. Ez évben 108 millió forintot terveztünk, és örömmel jelenthetem kollektívánknak, hogy az első 10 hónap lezárása után 103 millió forint nyereségnél tartunk, ami megengedi azt a következtetést, hogy eredménytervünk teljesülése várható, de hozzá kell tenni — és emiatt nem teljes az öröm —, hogy az idegen fenntartási tevékenység elmaradása is okozta ezt az eredményt.

— *Kérem befejezésül szóljon néhány szót a jövőről, terveinkről.*

A Húsipar fejlesztési koncepciójában vállalatunk úgy szerepel, mint amely vállalatnak vágási tevékenysége csökkenni fog, emellett készítménygyártásunk jelentősen növekszik. Ez a következő évek tervelben is kivilágiott. Irányító szerveink jelenleg dolgoznak a jövő évi termelői árak kialakításán, így pontos adatokkal nem számolhatunk.

Az azonban megállapítható, hogy a készítménygyártási tevékenység fokozása nem jelent akkora eredménypótló tevékenységet, hogy az kiegyenlítené a vágási tevékenység kiesését.

— *Ez annyit jelent, hogy dolgozóink keresete stagnálni fog az elkövetkező években?*

Erre konkrétan válaszolni nem lehet. A Központi Bizottság üléséről december 2-án kiadott közlemény részletesen beszél arról, hogy országunkon belül milyen intézkedések szükségesek ahhoz, hogy az életszínvonal-javításunkat tovább fokozhassuk. Közvetlen irányító szervünk az ÁHT a hozzá tartozó vállalatok vezetőiből alakítja ki azokat a munkacsoportokat, melyek feladata a Tröszton belüli szabályozó rendszer kialakítása, a megtermelt nyereség szétosztása. Azt azonban mindenki tudja, hogy csak azt tudjuk a borítékba beletenni, amit megtermelünk. Ezért az előbb említett költségérzékenység és elemzések társadalmi erővé való hasznosítása nagy követelményt állítja vállalatunk minden dolgozója elé, hogy tudásuk legjavát igyekezzenek átadni, mert ezzel nemcsak önmagunknak, hanem a kollektívának is a legtöbbet nyújthatjuk. Az így kényszerítő eredmény kollektív gyümölcsként az első időszakkal azonos életszínvonalát fog biztosítani, vagyis pontos, fegyelmezett munkával, takarékossággal az elért színvonal megőrizhető.

Céljaink teljesítéséhez kívánok minden kedves dolgozótársamnak és családjának sikeres munkát, erőt, egészséget.

Koppány Csaba

Ünnepi századgyűlés

Munkásőr századunk évzáró gyűlésére november 27-én került sor a marhavágóhíd ebédlőjében. A beszámolót Kapitány Sándor századparancsnok tartotta

A III. számú gyár pártszervezetének beszámoló taggyűléséről

A III. számú gyár párttitkárával, Szabados Lászlóval beszélgetek a bizony hűvös irodában. Elmúlt tevékenységükről kérdezem.

— Hát nem is tudom, hol kezdjem. A szervezeti tevékenységgel vagy a gondjainkkal?

— *Milyen fontos esemény volt a közelmúltban? Talán először azzal* — mondom segítőkészen.

— November 24-én tartottuk meg a pártszervezet 1980. évi beszámoló taggyűlését, ahol értékeltem az egész éves munkát. Ebből a beszámolóból egész szervezeti, gazdasági munkánk elé tükröt tartottam. Ebből idéznék.

Különös jelentőséget adott a beszámoló taggyűlésnek, hogy pártunk XII. kongresszusa után vagyunk, és az ötödik ötéves tervünk utolsó évében, a VI. ötéves terv közepén. Munkánk értékelésénél fontos szempont a pártalapszervezet belső életének alakulása, a pártélet fejlődésének, a tömegszervezetek pártirányításának, a gazdaságszervező, ellenőrző munkának elemzése. Az alapszervezet politikai hangulata, légköre jónak mondható.

A leköszönő év eseményekben igen gazdag volt. Nagyon sokirányú munkát igényelt alapszervezetünktől is. Figyelemmel kísértük pártunk XII. kongresszusát, és az ott hozott határozatokat. Újraválasztottuk a pártalapszervezet vezetőségét. Ez évben történtek meg a szakszervezeti választások. A KISZ-vezetőség választása márciusban volt. Ugyancsak komoly munkát jelentett az ötödik ötéves terv utolsó évének tervteljesítése. Megkezdtük a VI. ötéves terv tervegyeztető tárgyalásait is. A sok feladat közül emeltem ki néhányat, hogy érzékeltessem, milyen sok energiát, munkát igényelt alapszervezetünktől ez az év.

Röviden az elmúlt év pártépítő tevékenységéről is beszélnék. Tervünket a társadalmi szervezetekkel egyeztetve készítettük el. Terveztünk 2 fő felvételt, melyből 1 főt KISZ-ajánlásra felvettünk. Ennek ellenére ez irányú tevékenységünknek nem tettünk eleget. Ebből a szempontból változatlanul a KISZ-szervezetre számítunk, mint a káderutánpótlásunk bázisára, valamint a szakszervezet nevelőmunkájára is.

Mivel a nők aránya gyárunkban igen jelentős, így kiemelten kell foglalkoznunk a nők párttagsá nevelésével.

A pártoktatással kapcsolatban el kell mondanom, hogy az elvárásoktól elmaradtunk. Sok esetben objektív körülmények voltak fellelhetők. Például a sok túlóra miatt a különböző oktatásokon a dolgozók nem tudtak megjelenni. Az 1980/81-es oktatási évben nagyobb figyelmet kell erre fordítani, jobb szervezésel kell biztosítani a szemináriumokon való részvételt. Különösen nagy fontosságú lesz az elkövetkező szemináriumoknak, mivel a XII. pártkongresszus határozatai feldolgozásának is fórumai lesznek.

Pártalapszervezetünk a munkatervnek megfelelően végezte munkáját, de önkritikusan el kell mondani, hogy a munkatervben rögzített időpontok nem minden esetben voltak betartva. A kibővített vezetőségi ülések két esetben objektív okok miatt elmaradtak. Taggyűléseinknél is észa hiányosság mutatkozott. Szeretném hangsúlyozni, hogy a jövőben ezeket a hiányosságokat meg kell szüntetnünk, és a munkatervünkben foglaltakat maradéktalanul és határidőre teljesítenünk kell.

Elmondhatjuk, hogy alapszervezetünk érvényre juttatta a párt politikáját és eredményeképpen a leglényegesebb politikai és gazdaságpolitikai célok érvényesültek.

Munkatervünk szerint a szakszervezeti bizottság beszámoltatása félévenként, kibővített vezetőségi ülésen történik. Emellett szükség szerint az üzeminégyszög-üléseken kölcsönösen tájékoztattuk egymást, a feladatokat közösen megbeszéltük. Ezek hatékony és eredményes módszernek bizonyultak a szakszervezeti bizottság pártirányításában. Gyárunkban öttagú szakszervezeti bizottság működik, 9 fő bizalmi és ugyanennyi bizalmihelyettessel.

Végezetül a gyár gazdasági tevékenységéről szeretnék szólni. A közel ötszázvagonos hűtőszárítmény gyártásával igen felelősségteljes munkát végzünk Budapest közellátásában. Jelenleg tervünket mintegy 98—97 százalékra teljesítettük. De kiemelt figyelmet kell fordítani a kémiai paraméterek betartására is, amely egyben a gazdaságos termelés alapfeltétele is.

A beszámolót követően határozati javaslat hangzott el — mondotta befejezésül Szabados László párttitkár.

P. B. V.

Szerkesztő bizottsági ülés

Szerkesztő bizottságunk december 2-án tartotta sajtónapi ünnepi ülését a BHV pártbizottságán

Magyar agrárexport

A magyar mezőgazdasági termelés 30 százalékát külföldön adjuk el, és minden harmadik exportdolárt ez az ágazat szolgáltat, mondották el a Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Miniszterium sajtótájékoztatóján. A mezőgazdaság teljes exportjában a vágóállatok kivitele 13,6 százalékkal, a nyershúsok 13,5, a gabonafélék 6,9, a konzervfélék 10,9, a friss zöldség és gyümölcs 7,6, a bor és pezsgő 9,4 százalékkal részesednek. Néhány adat az ágazat kulcspozíciójának jellemzésére: a kivitel 51 százaléka az idén szocialista országokba jut, a fejlett tőkés országokba irányuló magyar export 40 százaléka agrártermék. Az ágazat 1978-ban 24 milliárd forint, 1979-ben pedig 35 milliárd forint külkereskedelmi aktívumot mutatott fel. (HVG)

USDA-szemle

Sor került az év utolsó USDA-szemléjére az V. számú gyárban november 27-én. *Barkovits György* főmérnök tájékoztatása szerint a hivatalos jegyzőkönyvet még nem kapták meg, de *dr. Anderson* úr szóbeli nyilatkozata alapján a gyár a korábbiakhoz hasonlóan tanúbizonyságot tett a magas szintű higiéniai felkészültségről. A szemle során az USDA és a MÉM-ÉHESZ képviselőjének részéről kritikai észrevétel nem merült fel.

A tudomány munkása

Dr. Ebergényi Imrével, az OHKI műszaki-gazdasági tanácsadójával nyugdíjba vonulása alkalmából beszélgettünk. Sokan kérdezhetik, hogy miért, hiszen nem a BHV dolgozója. Ez igaz ugyan, de ha nem is a BHV, mindenképpen a húsipar egyik „nagy öregjét" tisztelhetjük személyében. Ezenfelül lapunk is igen sokat köszönhet neki. 1966 óta vállalt kötelességének tekintette, hogy szerkesztő bizottságunk tagjaként segítse munkánkat, ápolja a BHV és az OHKI közötti baráti „húsos" kapcsolatokat.

Debrecenben született 1920-ban. Jogot végzett. Az OHKI előtt a Földművelésügyi Minisztériumban és a Magyar

Hűtőiparban dolgozott. Különösen szakszervezeti területen számos társadalmi megbízatást vállalt: volt többek között szb-titkár, jelentős munkavédelmi tevékenységet folytatott. Számos magas kitüntetés tulajdonosa: legutóbb idén, április 4-én kapott Kiváló Munkáért miniszteri kitüntető jelvényt.

— Az, hogy 15 évig részt vettem a szerkesztő bizottság ülésein, jelzi azt, hogy nagyon fontosnak tartottam ezt a kapcsolatot az ország legnagyobb húsipari vállalata és a kutatóintézet szempontjából — *mondta beszélgetésünk kezdetén.* — És mivel ez a kapcsolat az egész húsipart szolgálja, ebből a szempontból is. A kezdeti időszakban — noha szomszédok voltunk — nem voltak olyan szorosak a kapcsolatok. De a kollegiális és szakmai kapcsolatok ezt jó irányba befolyásolták. Egészen addig, hogy itt létrejött az intézet tervezésében egy korszerű vágóvonal, amelyet számos külföldi delegáció is fölkeres. De az együttműködésünk eredménye a marhavágóhídi virslialagút is. A főző-füstölő szekrények üzembe állításával az egész iparban nagyot változott a technológia.

El kell mondanom, hogy én elsősorban „információs" emberben vagyok. Így természetesen nagy jelentőséget tulajdonítottam az információforrásoknak. Sajnos, részben időhiány miatt, a vezetők nem képesek eleget olvasni. Másfél évtized alatt a Húsipari Hírlapot mindig részletesen átolvastam. Mondhatom, hogy ezen keresztül ismertem meg tulajdonképpen a BHV életét. Hiszen kívülről az mber csak a nagyobb vonalakat látja... Sok esetben a munkámban is sok segítséget kaptam, meritettem. Mint az intézet tudományos titkára megoldást találtam a saját problémáimra is. Én az üzemi sajtót információs szempontból is nagy jelentőségűnek tartom, különösen a vezetők számára.

— *Az elkövetkező időszakban — remélhető technikai fejlődésünkhöz a húsiparban is — az információ rengetegét kell majd átböngészni. Ezt követeli az ipar fejlődésének egyre intenzívebbé váló korszaka. Mit mondhatunk erről az illetékeseknek? Hogyan nyújthatnak a cikkek többet?*

— Mi szakirodalmi tájékoztatókat készítünk a vállalatoknak, a könyvtáraknak. Ebben központi könyvtárunk anyagait ismertetjük röviden. Az információrobbanás korában élünk. Évente mintegy 1500—1600 rövid referátumot adunk ki. Ezek közül — ha a kétezres nagyágrendet is, vagy még többet. Persze mindez szakterületek — tehát végeredményben érdeklődési körök — szerint — „szakozva" van. De ez még csak az „elsődleges" információ. Ha ez felkelti valami iránt az érdeklődést, akkor jön a fordítás. Sajnos, elég lassú a mi információáramlásunk.

— *Hol van ez — legalább is a szocialista országokban — jól megszervezve?*

— A szovjet rendszer ragyogó. Mi a magyar szabadalmi hivatalról fél évvel később kapjuk meg például az amerikai szabadalmakat, mint szovjet relációból. Itt meg kell jegyeznem, hogy minden valamirevaló szakembernek kellene tudni oroszul és angolul ahhoz, hogy valamit el tudjon érni.

— *Úgy is mint munkavédelmi szakembertől, mint a tudomány munkásától, úgy is mint folyamatszervező szakembertől azt kérdezném, hogy miben léphet előre a jövőben ez az iparág? Hogyan lehet könnyített az emberek nehéz munkáján?*

— Vannak olyan munkafolyamatok, amelyeket továbbra sem tudunk majd gépesíteni. De föltétlenül sok lehetőségünk van a munka könnyítésére. Ehhez folyamatos feldolgozó-vonalak kellenek. A kérdéssel intézetünk sokat foglalkozott. A probléma nagyon nehéz. Ha szabad ezt mondanom: vágni még könnyebb. De a feldolgozásnál igen sok gondot okoz, hogy a hús nem egy homogén anyag. Az egyik állaté ilyen, a másiké olyan... Átlagolni lehet, de ez nem sokat segít. Vagy például az a kérdés, hogy a masszához hogyan adagoljuk a vizet, a zsírvagy a fűszereket, nem olyan egyszerű mechanikusan, ahogy az kívülről látszik. A hús minőségi „szórását" igen nehéz gépileg követni. Amit egy ember kézzel, szemmel kitapint és lát, azt nehéz érzékelőkkel megoldatni. Lehet, de nagyon bonyolult feladat. Sok-sok pénzbe kerül. A szűkös körülmények között azt mondják, hogy ez még ráér. Én volt igazgatómmal együtt vallom; nem az a cél, hogy a dolgozókra a lárkeresztyűn és a kötényen kívül még sisakot is adjunk. Olyan eszközöket kell kialakítanunk, amelyek lehetőleg kiküszöbölik a baleseteket. Még az eszközfejlesztés területén is sokat lehet keresni. Persze, sajnos, ezek milliókba kerülnek. Egész más dösünk eredménye a marhavágóhídi virslialagút is. Egészen más egy gépet kitalálni, mint kikísérletezni vagy gyártani.

A kutatástól gyakran azt várják, hogy azonnal, világszínvonalon adja az újdonságot. Ez egy kicsit érthető is, hiszen nem lehet teljesen szabadjára engedni a dolgokat... korlátlanul költeni a pénzt. De azért azt tudni kell, hogy ezen a területen nagy a bizonytalanság, hiszen az újat keresik. Nincsenek műszaki normák, sokszor a tapasztalati normák is hiányoznak, ösvényt kell taposni.

— *Milyen nálunk a munkaszervezés, a folyamatszervezés?*

Szervezik, de nem a munkát. Osztályokat, embereket szervéznek, de nem a munkaköri leírásokat adják meg. Nem azt mondják meg, hogy pontosan mi a dolga valakinek, hanem azt, hogy hol kell dolgozni. Persze tisztelet a kivételnek.

A kutatási, újítási eredményeknél is az a baj — országosan —, hogy a bevezetésük „hozta", akkor azt a vállalatok nehézségek nélkül bevezethetik. Ez nem igaz. Még nagyon sok munka van, amíg az nagyüzemi szinten használható eredmény lesz. Mi ezzel kapcsolatban javasoltuk, hogy azokat is érdekelté kellene tenni, akik az eredmény bevezetését végigvisik. Mondták, hogy ezt — különböző pénzügyi okok miatt — nem lehet megcsinálni. Pedig, ha így rendeződne a dolog, akkor kapkodnának a kutatási eredmények után. Lehet, hogy a kiskapuknál valaki érdemtelenül zsebre vágna egy pár ezrest, de nem alkkadnának el a millók. A technológia bevezetése vesződséges. Az emberek szeretik, ha a többletveszödséget valamivel honorálják.

★

Mint ahogy az ilyenkor szokásos és illendő, beszélgetésünk utolsó kérdésével terveit firtattuk. *Ebergényi doktor* elmondta, hogy nyugalomba vonulás csupán annyit jelent életében, hogy bizonyos kötöttségektől megszabadul. Továbbra is tanítani fog a Gépipari Tudományos Egyesületben — folyamatszervezést. Ez adta fel információs munkáját sem. De több idője marad idős édesanyjára és tizenhárom éves kislányára is. Abban a reményben búcsúztunk, hogy lapunkkal való kapcsolata sem szakad meg. Ígéretet kaptunk tőle egy cikksorozatra is.

Andrasew

A tervek szakembere

Beszélgetés Szabó Sándorral

Harminckét éve, 1948 májusától dolgozik vállalatunknál. A háború ideje alatt tanítóként dolgozott, de aztán nem tért vissza eredeti hivatásához. A konzervgyárba került — ott segédmunkásként kezdte, de hamarosan lépett a ranglétrán: a gyártásvezető mellett előkészítőként és munkavezetőként dolgozott. A gyárat 1948-ban főszámolták, így került át a húsiparba.

A marhavágóhídon kezdte elő- majd utókalulátorként. Majd „tervez" lett. 1966-ban nevezték ki a BHV terv- és üzemgazdasági osztályának élére. Több mint másfél évtizedes vezetői tapasztalatát aligha nélkülözheti most vállalatunk. Ez szerencsére találkozott egyéni elképzeléseivel is: így nyugdíjaskén továbbdolgozik nálunk.

A tervezés szempontjából vállalatunk — nagyságrendjéből adódóan — különleges helyzetben van. A terv a szocialista gazdasági felépítmény egyik alapeleme. Ez a tevékenység nemcsak felelősségteljes, de bizonyos mértékig kockázatos is. Most két tervidőszak fordúlján vagyunk — ezért is időszerű ez a téma. *Nem véletlen tehát, hogy beszélgetésünk során szakmai kérdéseket is feszegettünk.*

— *Amióta a kötelező állami tervutasításos rendszerről egy indirekt tervgazdálkodásra tért át az ország, növekedett a vállalatok felelőssége ezen a területen.*

A gazdasági felépítmény átállítása nem egy könnyű dolog, sok munkával is jár. A tervezés mindig nehéz volt. Az új gazdasági mechanizmus — 1968 — óta a számonkérés nem annyira a tervek, mint inkább az úgynevezett „bázisidőszakot" vette alapul. Ugyanakkor sokszor nem voltak teljesen világosak, egyértelműek a szempontok. Számos alapadat hiányzott — például az árak kérdésében — így nehéz volt ezekre építeni. Elkészült a terv, de az élet változtatta a számokat. Ilyenkor aztán igazolni, indokolni kellett a nagyobb eltéréseket. Volt amikor elfogadták, de az is előfordult, hogy nem.

— *Ilyenkor mi történik?*

— Ez közhatással van a nyereségrészesedésre, a vezetők prémiumára. Például komoly gondot okozott a béralap túllépése. Sajnos elő is fordult, hogy nem tudtunk nyereséget fizetni. Most jobbak a feltételek, megalapozottabb terveket készíthetünk.

— *Az előző ötéves terv számos kiszámíthatatlan külső és belgazdasági elem okozott gondot. Legalábbis ez derült ki a végelszámolásnál. Ön személy szerint nem vagyok meggyőződve arról, hogy a következő tervidőszakban ezek az elemek — mondjuk például az energiaárak — stabilizálódni fognak. Éppen ennek köszönhető, hogy az ország gazdasági és politikai vezetése most elsősorban az éves tervekre teszi a fő hangsúlyt. Egy ekkora vállalat mint a BHV, hogyan képes ilyen bizonytalan körülmények között optimálisan tervezni?*

— Igen, valóban, a különböző ingadozások eltéréseket okoznak, és ennek megfelelően bizonyos mértékig nehézségeket is. Irányítószervünk mindig megadja a megfelelő irányszámokat, amelyekre építenünk kell. Azonban a teljesítés sokszor nehéz. Sokszor nem állnak a szükséges eszközök kellő mértékben a rendelkezésünkre. Például igen komoly gondot okoz a munkaerőhelyzet. Sajnos ezen a téren küszködünk, hiszen a túlórázások végső oka a munkaerőhiány. Emiatt számos nehézségünk volt az elszámolásnál. Egyébként ezen a területen bizonyos csökkenés mutatkozik. De ehhez hozzá kell tenni, hogy csökkentek a feladatok is. Kevesebbet gyártunk.

— *Mitől szép ez a „terves" szám? Hiszen gondolom: megszerette.*

— Mindig változó, mindig új és új feladatokkal, többel vagy kevesebbel kell küszködni. Így aztán a szellemet, a gondolatokat is jobban megmozgatja. Tulajdonképpen ez egy alkotó tevékenység. Esetenként nagyon sok mindenhez kell értení. Tudni kell, hogy például mi kerül egy virslibe, milyen munkafolyamatokat kell elvégezni addig, amíg a késztermék kikerül a gyárból. Ismerni kell a belföldi és a külföldi piacokat is.

Harminckét év alatt igen sok tervet kellett készíteni mind belföldre, mind exportra. Már az első tervezésnél, 1848-ban ott voltam. Akkoriban már együtt dolgoztam *Koczka* elvtárssal. Eléggé szigorúan vették a tervteljesítést. A termelés mennyiségi oldala volt a döntő, akkor nem beszéltünk még a gazdaságosságról. Ha probléma volt, bizony reszkettek a vállalatvezetők és a tervosztályvezetők, amikor be kellett mutatni az indoklást... Azóta teljesen megváltozott a helyzet.

— *Milyen a „terves"-utánpótlás?*

— Ebből a szempontból is megváltozott sok minden. Most jobban lehet válogatni a munkahelyek között, és a begyakorolott munkaerőket jobban meg is becsülik. A húsipari tervezés is olyan, hogy a szakmát teljes mértékben ismerni kell. Hiába készül fel

valaki jól az egyetemen elméletileg, ha a gyakorlati szakmai részét nem ismeri, nem tud tervezni.

— *Tehát itt is végig kell járni az inaséveket.*

— Sokat kell lent lenni az üzemben. Mi is megismertünk mindent, a vágástól a csontozáson keresztül a feldolgozásig.

— *Úgy tudom, hogy a BHV sportéletében is szerepet vállalt.*

— Tizenkilenc évig voltam a Kinizsi—Húsos gazdasági vezetője, 1969-ig.

— *Párttag is...*

— És munkásőr, tíz éve. Elcsúszott az idő. Nem is vette észre az ember.

— *Gondolom, lesz mit csinálni nyugdíjasidőnyel...*

— Családi házunk van. Azt is nagyobb gondod fogom rendbe tenni. Eddig kevés idő jutott erre. A fiam is megnősült, most épít egy házat... Segítek neki. Már van egy kis unokám is. Most együtt lakunk mindannyian, de távaszal költözünk. Nagyon szívesen segítek nekik...

Andrasew Iván

A politizálás alapiskolái

Ha a vállalat KISZ-bizottsága *politikai munkabizottságának* munkáját vizsgáljuk, nem tekinthetünk el a jelenlegi nemzetközi helyzet feszültségétől, és a mai magyar gazdasági helyzet gondjaitól. *1980 — különleges év.* Nem kell túlságosan nagy jóstehetség ahhoz, hogy megjósoljuk: a jövendő történetírása így fog megemlékezni erről az esztendőről. Ebben az értelemben a politikai képzésről megbízott „körvezetőknek" is különleges módon kell felkészülniük az előttük álló oktatási évre. Az indulásról, a kezdeti tapasztalatokról, a tervekről kérdeztük *Kiss Tibort*, a KISZ-bizottság agitprop. titkárát és *Ifjabb Sárközy Rudolfot*, a munkabizottság vezetőjét.

— Kicsit késve indultunk, de aztán összehívtuk a PKMB ülését, amelyen meghatároztuk a feladatokat. A koncepciónkat kifejtettük. Azóta többé-kevésbé beindultak a körök. Mindenesetre a propagandistáik mindenhol megvannak — *mondta Sárközy Rudolf.*

— *Jellegük szerint milyen körök kezdenek el most dolgozni?*

— Két nagy csoportra lehet osztani a köröket: az ifjúsági vitakörökre, és az aktivistakörökre. Ezenfelül most, több éves kihagyás után indult egy Kilián-kör is. Négy ifjúsági vitakör, illetve aktivisták köre indult, 79 és 37 fős létszámmal. A Kilián-kör tagjai 11-en vannak. Javarészt az I-es és a II-es gyár dolgozói, de van ifjúsági vitakör a szalámigyárban is. Az V-ös gyár fiataljai a sertésvágóhídi oktatásban vesznek részt.

— *A kis-, illetve az újpesttiekkel ki foglalkozik?*

Ők nem hozzánk tartoznak, hanem a kerületi KISZ-bizottsághoz.

— *Mire kell leginkább most odafigyelni?*

— Ezeken az oktatásokon nem „komolykodni" kell. Az a cél, hogy bizonyos dolgokra játszva tanítsuk meg a fiatalokat. Az oktatók a segítséget — szemléltető eszközöket, egyebeket — megkapják a KISZ-bizottságtól. A kiadott tematikától is el lehet szakadni az aktuális politikai kérdések kedvéért. Sőt meghívott előadókat, külső és vállalati szakembereket is lehet, sőt lehetőleg lehet látni.

— *Ez tehát azt jelenti, hogy például az egészségügyi kérdések megvitatásakor segítségül hívhatom a vállalat üzemorvosát vagy egy medikust, a vallás kérdéseit közösen taglalhatom mondjuk az Új Ember egyik újságírójával?*

— Igen, pontosan erre gondolunk. Ugyanakkor a hallgatóságot is aktivizálni kell ilyenkor.

— *Mi okoz most gondot?*

— A gyári KISZ-vezetés és az adott gyári alapszervezetek még nem nagyon aktivizálják magukat — *mondta Kiss Tibor.* — Rajtuk nagyon sok múlik. Itt vannak gondok. Ez persze megint emberi hozzáállás kérdése.

★

A Kilián-kör tagjai olyan fiatalok, akik még KISZ-tagságuk előtt állnak, az ifjúsági vitakörben a mozgalom tagjai napi ismeretekkel fejlesztheti tovább tudásukat, az aktivisták körében a magasabb KISZ-es funkciók betöltésére készítik elő az arra alkalmasakat. Oda kell figyelni ezekre az oktatási formákra. Nemcsak tudást, napi ismereteket tanulnak itt azok, akik végül is az előttük járó generációk helyébe lépnek majd, hanem demokráciát, politizálást is. Márpedig igen nagy szükségünk van (és lesz is) kimúlelt, tiszteségesen, demokratikusan gondolkozó fejekre. Bármennyire is patetikusan hangzik: a jövőnk múlik ezen.

A. I.

Sztanyánné Nagy Annamária: Virágok

Politikai feladatok végrehajtása a BHV KISZ-szervezetének munkájáról

Tóth Éva, a KISZ-bizottság titkára nyilatkozik

A BHV pártbizottságának 1980. évi politikai programjából kapott feladatok végrehajtásának helyzetéről nyilatkozott lapunk munkatársának Tóth Éva, a KISZ-bizottság titkára. Milyen feladatokat kaptak vállalatunk politikai vezetésétől, hogyan sikerült ezeket végrehajtani?

— KISZ-bizottságunk munkáját éves akcióprogram alapján végzi. Ezt a KISZ KB, a KISZ IX. kerületi bizottsága akcióprogramja, illetve kiegészítése, valamint a BHV pártbizottságának politikai programja alapján készíti el. Az utóbbiban KISZ-bizottságunk azt a feladatot kapta, hogy dolgozzuk ki és vitassuk meg akcióprogramunkat, határozzuk meg és rendszeresen értékeljük a húsprogramból és egyéb védnökségből adódó feladatokat, a agitációs és propagandamunkával segítsük elő a fiatalok politikai és szakmai oktatásban való részvételét. Az akcióprogram szolgálja a népgazdasági és a vállalati célok megvalósítását.

Akcióprogramunk tartalmazza a helyi gazdasági feladatok megvalósítását segítő sajátos munkaformáinkat, valamint a fiatalok művelődését, szórakozását szolgáló akcióinkat.

KISZ-bizottságunk az alapszervezeteknek kiemelt feladatokat határozott meg. Az elkészült akcióprogram-tervezetet bizottsági ülésen, illetve gyári vezetőségi üléseken egyeztettük, vitattuk meg. Az előző években az akcióprogram-tervezetet eljuttattuk az alapszervezetekhez is véleményezés céljából. A tapasztalat az volt, hogy nagyon kevés vélemény érkezett, ezek is csak az alapszervezetnek meghatározott feladatok módosítási javaslatát tartalmazta. Ezért nem kértük most az alapszervezetek véleményét.

Az alapszervezetek az akcióprogramjukat a bizottság akcióprogramja alapján készítik el. A tervezés területén még jobban kell fokozni az alapszervezetek önállóságát. Ez azt jelenti, hogy az alapszervezeti munka tervezése ne a bizottság akcióprogramjának a másolását, hanem annak fő irányelveit szem előtt tartva, a terület feladatait, sajátosságát figyelembe véve, önmaguk számára meghatározott feladatokat tartalmazzon.

Népgazdaságunk az ifjúsági mozgalomtól, így KISZ-szervezetünktől is azt követeli meg, hogy mozgalmi munkánk középpontjában a gazdasági építőmunka és annak segítése álljon. A helyi gazdasági feladatok megvalósításának kell alárendelni sajátos munkaformáinkat. A népgazdasági tervek megvalósítását szolgálja ifjúsági mozgalmunk, a húsprogram felett vállalt védnökségi tevékenységgel járul hozzá.

A KISZ IX. kerületi bizottságának akcióprogram-kiegészítésében az általános feladatokon túl, a húsprogram-védnökségben való kiemelt tevékenységet határozza meg.

Ennek keretében vállaljunk egy plusz feladatot a helyi gazdasági tervek megvalósításában, a minőség javításában. Fiataljaink példamutatóan vettek és vesznek részt a vállalati exportfeladatok túlteljesítésében, valamint a főváros húsellátásának biztosításában.

A fővárosi gyermekellátásban jelentkező gondok megoldására a kerületi KISZ-bizottságtól azt a feladatot kaptuk, hogy védnökségi munkánk keretén belül vállaljunk védnökséget a gyermekellátás felett. Ennek a feladatnak nem tudunk eleget tenni, mert a Gyermekellátási Vállalat nem vállalja a terhek reális megosztását.

Helyi védnökségi tevékenységünkön belül a húsfeldolgozó rekonstrukciós munkái, a nagy értékű gépek megóvása, illetve gyors karbantartása, valamint a marhavágóhídi vágóvonal karbantartási munkái szerepelnek, melyeknek alapszervezetei és a területükön dolgozó ifjúsági és szocialista brigádok vezetésével eleget is teszünk.

A védnökségi munkát nagyban elősegítené, ha a gazdasági vezetők is ismernék és tudnák, mit jelent ez a védnökség.

Ne csak a társadalmi munkában kérjék segítségünket, hanem a tervezéstől a kivitelezésig, a termelés beindításába és üzemeltetésébe is vonják be a fiatalokat. Úgy érezzük, hogy a jelenlegi és a jövő gazdasági munkában fokozottabb segítségre lesz szükség. Gondolunk itt a vágás csökkentésére, a feldolgozás növekedésére, a munkaerő átcsoportosítására, új munkafolyamat betanítására. Itt nagyban segíthetjük a gazdasági vezetők munkáját agitációs és propagandamunkával, nem utolsósorban példamutatással.

A gazdasági feladatok megvalósítását, illetve a feladatok megismertetését segítette elő a VI. ötéves tervkoncepció ismertetése és megvitatása. Erre az éves felkészítő táborban is nagyobb figyelmet fordítottunk. Csoportos foglalkozás keretében kértünk javaslatot, véleményt.

Tapasztalat volt, hogy a vállalat egész tevékenységét tartalmazó tervekhez fiatal aktivistáink kevésbé tudtak javaslatot tenni. Javaslatunk saját munkahelyükre vonatkoztak.

Ezek a tapasztalatok arra hívják fel a figyelmet, hogy az elkövetkező években még jobban kell támaszkodni a KISZ-tagok véleményére, de ehhez megfelelő információt kell biztosítanunk számukra.

A KISZ KB, a MÉM ebben az évben is meghirdette az országos sertésfelvágási és marhacsontozási versenyt. Ennek keretében a házi és a budapesti verseny már véget ért. Mindkét területen 2—2 fő jutott tovább. Ezek a versenyek a szakmai tudáson túl a fiatal szakemberek politikai tájékozottságára is fényt derítenek. Ezt bizonyítja az is, hogy a budapesti döntőn vállalatunk egyik fiatalja kanta meg a legjobb politikai dolgozatért járó különdíjat.

A pártbizottságtól minden évben kiemelt feladatként kaptuk a szervezettségünk növelését. Vállalati küldöttértekezleten ennek érdekében határozatot hoztunk, hogy minden küldött a mozgalmi év folyamán egy-egy fiatal patronálását vállalja. Annak ellenére, hogy e feladatunk megvalósítása még nem százszázalékos, mégis tagfelvételi munkánk javulását eredményezte. Folyamatosabb lett KISZ-építési tevékenységünk, nemcsak a mozgalmi év elejére korlátozódik. Munkánk további javítása érdekében Kilián-kört szerveztünk. A következő év feladata számunkra a szervezettség növelésén túl a fluktuáció csökkentése.

Mint fiatal KISZ-vezetők tisztában vagyunk azzal, hogy milyen gondokkal, nehézségekkel jár az iskolapadból kikerülve a munkahely légkörébe, illetve a mindennapos munkába való beilleszkedés.

Ezért fontos feladatunknak tartjuk a pályakezdő fiatalok beilleszkedésének segítését. Őszintén el kell mondanunk, hogy nagyobb figyelmet fordítunk az értelmiségi, mint a szakmunkás fiatalokra. Ezt részben azzal magyarázhatjuk, hogy a szakmunkások szakmai gyakorlaton már megismerkedtek a vállalattal, az ott dolgozó emberekkel. Több gondot jelentenek az értelmiségi fiatalok. Még most sem találtunk magyarázatot az 6 viszszahúzódásukra a mozgalmi munkától. Pedig nagy szükségünk lenne a munkájukra és példamutatásukra.

Az ifjúsági mozgalmi munkáról azt tartjuk, hogy a vezetés alapiskolája. KISZ-szervezetünk igyekszik is ennek a feladatnak eleget tenni. Mozgalmi vonalon a társadalmi szervek utánpótlásáról gondoskodunk.

Nagyobb figyelmet kell fordítanunk szakmai téren is az utánpótlás növelésére. Részben ezt a célt kell hogy szolgálja az Alkotó ifjúság pályázat. Az itt kitűnt fiatalokat bátrabban kell ajánlanunk káderutánpótlásként, fokozottabban kell foglalkozni velük. Gondoskodnunk kell szakmai továbbképzésükről.

Jelentős előrelépés tapasztalható fiataljaink oktatásban való részvételében. Elmondhatjuk azt, hogy a KISZ-tagok kétharmada részt vesz állami vagy politikai oktatásban.

Kiemelkedő a részvétel a két év az érettségiért akcióban. Az elmúlt év 3 fős részvétel után jelenleg 10 fő vesz részt ebben az oktatási formában.

Az elkövetkezendő időszakban jobban kell támaszkodnunk a közép- és felsőfokú politikai oktatásban részt vett fiatalokra mint KISZ-vezetőkre.

Röviden még a kulturális és sporttevékenységünkről. Megváltoztattuk az üzemi reszortfeladatok nagy lendülettel és hozzáértéssel kezdte meg tevékenységét. Színvonalas vetélkedők, előadások színesítették kulturális életünket.

Éves felkészítő táborunkban kiemelkedőnek értékeltük az esti szabadiős programokat, melyek fiatalaink műveltségi szintjét ismerteték meg.

Továbbra is gondot jelent a klubok életének beindítása, ez részben technikai okok miatt is van. Például a marhavágóhídi ifjúsági klubból egyéves vita után nem sikerült áthelyezni a műszaki könyvtárat, annak ellenére sem, hogy többször kaptunk rá ígéretet. A másik ok személyi gondok miatt volt, nem volt megfelelő klubvezető. Reméljük, rövidesen ezek a gondok megoldódnak.

Sportmunkánkban az előző évhez viszonyítva visszaesés van. Bizottságunk reszortosa gazdasági munkájára való hivatkozással kérte felmentését. Így nem volt, aki irányítsa ezt a munkát. A gyárak öntevékenyen szervezték sportéletüket. Alkalomszerű rendezvényeink voltak. Jól sikerült a „négy évszak, négy túra" keretében a tavaszi, nyári, őszi túra szervezése. A téli túrára decemberben kerül sor. Ezeket a megmozdulásokat esv-esv gyár szervezte, bonvolította le.

Akcióprogramunk, illetve a pártbizottságtól kapott feladatok teljesítéséről röviden elmondhatjuk, hogy időarányosan teljesítettük. 1981. január 15-től kerül sor az értékelő, vezetőségválasztó, valamint tervező taggyűlésekre, küldöttgyűlésekre, valamint kézsülünk a KISZ X. kongresszusára. Ez szervezetünktől fokozottabb munkát követel.

Az I. számú gyári pártvezetőség tevékenységéről

Közismert, hogy mind a párttagság, mind a pártbizottság régi igénye teljesült, amikor 1980. januárjában a sertésvágóhídon és a marhavágóhídon megalakultak a gyári pártvezetőségek. Természetes módon mindenki nagy várakozással tekintett az új szervezeti felépítés elé, ezért most a beszámolás után arra kértük Gonda Pongrácot, az I. számú gyári pártvezetőség titkárát, beszéljen az elmúlt időszak munkájáról, a szerzett tapasztalatokról.

— Mi határozta meg ez évi munkájukat?

— Felső pártszerveink irányelvei és határozata alapján készítette el pártvezetőségünk 1980. évi politikai programját. Ez tartalmazza pártvezetőségünk és a hatáskörébe tartozó alapszervezetek, tömegszervezetek legfontosabb feladatait. Programunk elkészítésénél nem támaszkodhattunk az előző időszak tapasztalataira. Ez azonban csak a tervezés időszakában volt gond, a feladatok végrehajtását nem befolyásolta.

— Milyen irányító és ellenőrző tevékenységet fejtettek ki a gazdasági feladatok teljesítése érdekében?

— Pártvezetőségünk és alapszervezeteink gazdaságpolitikai irányító és ellenőrző munkáját a XII. pártkongresszus és pártbizottságunk határozataira épülő programok alapján végezte. Területeink alaptevékenységét figyelembe véve bontottuk le feladatainkat termelő egységekre. Ez pártcsoportmélységig, illetve egyes helyeken személyekig is megtörtént. Kiemelt feladataink között jelöltük meg a gazdasági munka színvonalasabb ellátását, a helyi tartalékok feltárását, továbbá a munka minőségének, hatékonyságának fokozását, valamint az eredményesebb gazdálkodást és az összerű takarékosságot. A bér- és létszámgazdálkodásnál a teljesítmények szerinti differenciált bérezés megvalósítását és ezek fokozottabb pártellenőrzését tűztük ki célul. A minőség javítására kitűzött célok gyakorlati megvalósítása terén nem volt minden esetben egyértelműen érezhető a párttagok egysége, példamutató cselekvése. Ez főleg az I. alapszervezet területén volt tapasztalható.

— Gazdaságpolitikai tevékenységükben milyen célokat tűztek most maguk elé?

— Továbbra is legfontosabb kérdésként és feladatként kell kezelni pártvezetőségünknek és párttagságunknak a belföldi ellátás maradéktalan teljesítését, ezen belül az ólcsóbb készítmények központilag szabályozott arányának tartását, illetve növelését, valamint a választék bővítését. Törekednünk kell exportfeladatunk maradéktalan teljesítésére. Továbbra is számon kell kérni alapszervezeteinktől a gazdasági munka pártirányítása terén kitűzött feladatok végrehajtását, nemcsak az értékelési időszakokban, hanem év közben is.

— Hogyan történik a pártalapszervezetek irányítása?

— Az irányítás titkárokon keresztül, titkári értekezletek keretében valósul meg. Kézdetben a pártbizottság rendezésében összevont titkári értekezletek formájában került ezekre sor, később önállóan csak a gyári alapszervezeti titkárok részvételével. A pártvégrehajtó-bizottság értékelése szerint a reszortfeladatok megbeszélését folyamatosabbá és rendszeresebbé kell tennünk a jövőben, és szükséges, hogy a gyári pártvezetőség javítson az alapszervezeti, testületi üléseken való helyszíni, ellenőrző, információ tevékenységen.

— Melyek voltak az egyéni beszélgetések tapasztalatai?

— Az előkészítést és a lebonyolítást megelőző, jó színvonalon végzték el pártcsoportjaink, az alapszervezeti vezetőségek irányításával. Az egyik legfontosabb tapasztalat az volt, hogy párttagságunk nagy bizalommal mondott véleményt saját maga, a párt- és gazdasági vezetés, valamint a tömegszervezetek munkájáról, gondjairól. A másik fontos tapasztalat, hogy kritikusan és önkritikusan vetették föl az egyéni pártmegbízatások kérdését. Ezen a területen sokat fejlődtek alapszervezeteink, de még mindig vannak csupán formai megbízatások, illetve olyan tagok, akiknek egyáltalán nincs pártfeladatuk.

— A választások során sok új aktíva került a vezetőségekbe. Hogyan gondoskodtak képzésükről?

— A testületünkbe újonnan bekerült aktívák munkájához nagyon jó alapot ad pártbizottságunk helyes kezdeményezése alapján indított továbbképző tanfolyam. Itt azonban meg kell jegyezni, hogy a látogatottsággal voltak gondok. Az ötéves oktatáspolitikai tervben megfogalmazott célkitűzés az oktatás hatékonyságának emelése, a tartalmasabb munka csak abban az esetben érhető el, ha a megjelenési fegyelem az oktatás különböző formáiban javulni fog.

— Milyennek mondható kapcsolatuk a pártbizottsággal?

— A beszámolási időszakban rendszeres és folyamatos napi kapcsolát alakult ki közöttünk, együttműködésünk során megkaptuk a kellő politikai segítséget, munkánk több végzése érdekében. Reszortfelelőseink kapcsolata a reszortértekezleteken, de a napi munkavégzés során is megnyilvánult. Kapcsolatunk az agitációs és propagandaterületen a legrendszeresebb, amire az oktatási és információs bizottság tervszerű ülései is jó lehetőséget adnak. Segítette közös, együttes tevékenységünket, hogy a pártbizottsági ülésekre a napirendekről függően meghívtak minket.

— Hol kell javítani munkájukon az elkövetkezőkben?

— Javítani kell elsősorban az alapszervezeteket irányító munkánkat, a reszortfelelősök kapcsolatát, a gyors információcsere érdekében. Növelni szükséges a tömegpolitikai oktatás színvonalát, pártiskoláink felkészültségét, az egyéni agitációt és erősítenünk kell tömegkapcsolatainkat. Fokozottabban érvényesülni kell a párt irányító és ellenőrző tevékenységének, valamint a tömegszervezetek munkájának.

— Köszönjük a beszélgetést.

Bágyi János

Új vonások a szakszervezeti munkában

A szakszervezeti választások óta Schild Lajos, a BHV szakszervezeti bizottságának titkára. Ezért kértük fel, nyilatkozzon az 1980-as év fontosabb eseményeiről és a következő esztendő feladatairól.

— Legjelentősebb szakszervezeti eseménysorozatunk ebben az évben a választás volt, amely májusban fejeződött be. Ennek során egy 62 tagú szakszervezeti testület, hat önálló szakszervezeti bizottság került megválasztásra. Új vonás, hogy a műhelybizottságok mint vállalati közvetítő testületek megszűntek, helyettük főbizalmi rendszer jött létre. 21 műhelybizottságunk és ugyanennyi főbizalmink van, melletük 204 bizalmi és helyettes tevékenykedik. A szakszervezeti bizottságok általában 9 és 11 tagúak, míg a vállalati szakszervezeti bizottság 15 tagú. Ezek mellett munkabizottságok működnek, mint például a szociálpolitikai, a TT, a nőés ifjúsági bizottság. Az egyik legnagyobb, amelyet a szakszervezet irányít az a jogi segélyszolgálat, amelyet évente 4—500-an vesznek igénybe. Új forma volt, hogy a szakszervezeti választásokkal párhuzamosan kellett megválasztani a munkaügyi döntőbizottságokat, amelyek minden önálló szakszervezeti bizottság mellett működnek. A jogsegélyszolgálatról elmondható, hogy jelentősen leveszi a terhet a munkaügyi döntőbizottságokról, mert sok probléma már menet közben megoldódik, megtörténik a megegyezés, a dolgozó és a vállalat között.

Fontosabb tevékenységeink közé tartozott a választások után a munkabizottságok és a szakszervezeti testületek munkájának megindítása és az ott dolgozó aktivisták felkészítése. Ez utóbbit tanfolyamok formájában oldottuk, illetve oldjuk meg. Kiemelt feladatunk volt még az ÉDOSZ kongresszusára való felkészülés, amely előtt értekeltük az elmúlt 5 év tevékenységét és a határozatok végrehajtását. Ennek során megállapítást nyert, hogy a kongresszus fő célkitűzését végrehajtottuk.

Az elmúlt időszakról elmondható, hogy a vállalat szűkös anyagi helyzete ellenére szociálpolitikai téren a színvonalat tartani tudtuk. Nem emeltük az étkezési hozzájárulást, és ugyanazokat a segélyezési alapokat biztosítani tudtuk, sőt egyes területeken százezer forintos nagyságrenddel emeltük is. Arra is ügyeltünk, hogy az ügyneveléssel közép- és felsőfokú képzésben részesülő réteg anyagi megbecsülése is növekedjen. Gondoltunk itt az anyagi ösztönzők bevezetésére is a bérfejlesztésre, amely az utóbbi évben 8,2 százalékot volt. A bérfejlesztés mozgóbér formájában jelentkezett, ami lehetővé tette a vezetők számára, hogy jobban differenciáljanak.

A szakszervezetek kongresszusa elég nagy várakozással tekintünk annak ellenére, hogy az ÉDOSZ-kongresszus meghatározta fő feladatainkat, amely közé tartozik többek közt a szociálpolitika szintjének tartása, illetve növelése. Napjaink egyik feladata a VI. ötéves terv kialakításában való részvétel. Tekintve 93—94 százalékos szervezettségünket, ez azt jelenti, hogy szinte valamennyi dolgozó véleményezi mind az 1981. évi, mind a VI. ötéves tervet. Szakszervezeti aktíváink már eddig is bizonyították, hogy a káderkiválasztás jó volt. Természetesen van még javítanivaló, különösen az érdekképviselet tekintetében.

A szakszervezeti bizottság nevében köszönjük a tisztségviselőknek azt az áldozatkész munkát, amelyet a közösségért végeznek, és ezt kérjük tőlük a továbbiakban is.

(—i—)

Vitakör

Horgosi Antal vezetésével november 21-én tartotta foglalkozását a IV. sz. Gyár ifjúsági vitakőre.

Először a soron következő foglalkozások témáit beszélték meg. A fiatalok javasolták, hogy legyen szó az üzemi demokráciáról, a munkafegyelemről, a vezetésről és az anyagi kérdésekről.

Az ezt követő — igen aktív, komoly hangvételű — fórumon elsősorban a csontozóban és a műszaki területen dolgozó fiatalok beszéltek problémáikról. Ennek hatására a gyári KISZ-vezetés úgy határozott, hogy a két területen termelési tanácskozás jellegű megbeszélések lesznek a felmerült problémák tisztázására.

MTESZ-ankét

Az MTESZ Magyar Élelmezésipari Tudományos Egyesülete december 11-én ankétot rendezett a pályakezdésről és a fiatal szakemberek segítésének módszeréről. A rendezvényen Holló János akadémikus, egyetemi tanár, az ország legnagyobb akadémiai kutatóintézet igazgatója beszélt a pályakezdésről, és adott útravalót az ifjú kollégáknak.

Kiállítás

A BHV I. számú gyárának ebédlőjében december 20-ig látható *Ligeti Viktor* kiállítása, a művész a FAKK—BHV alkotó képzőművész közösség tagja.

IRODALOM ✦ IRODALOM ✦ IRODALOM ✦ IRODALOM ✦ IRODALOM ✦ IRODALOM

Andrasew Iván:

A skorpió-elv

„Az ember nem képes saját izomzatának erejével leteríteni önmagát. De figyeld a skorpiót..."

Ezt a történetet fivéremnek, Andrasev Akosnak ajánlom.

Az utolsó tíz évben legalább egy tucat karórát vásároltam. Nem mintha bármelyik is tönkrement volna. Csak ugye tökéletesednek a dolgok. És mi az, ami vonzóbb a tökéletesnél? Igen, eleinte megjelentek a különféle számkijelzésű órák, eltűntek a mutatók. Nem a fantasztikus pontosságuk volt a vonzó, hanem a titokzatosság, az újdonság, az idő láthatóvá vált lüktetése, a hangtalan automatika.

Aztán szükségét éreztem, hogy a karomra simuló szerkezet az órán, a percen, a másodpercen, a dátumon és a hét napjain kívül a zónaidőkről is híven tájékoztasson. Igenis megnyugtató, ha az ember pontosan tudja, hány óra van Szingapúrba, Isfahanban vagy Montevideóban. Nem mintha valaha is tudtam volna valami fontosat ezekről a vidékekről.

A harmadik órámon vekker is volt. Háromszor vinnyogott, ötpercenként.

A következőbe apró kis számológépet szereltek. Gyötrelmes hegyével kellett nyomkodni az icike-picike billentyűket — vagy minek nevezem őket. A négy alapműveleten kívül tudott négyzet és köbgyököt vonni, volt memóriája...

Aztán olyan számológépes órák jelentek meg, amelyek kis mágneskártyácskák segítségével gyakorlatilag mindenféle át és ide-oda számítást el tudtak végezni. Igaz, mindeztem egy apró kis hibát: az enyém nem volt sérkes készítmányi, hogy hány hűvelyk egy verszt. Az utóbbit nem táplálták be a tervezők.

Dezső érezte, hogy eljön az idő, amikor üldözni fogják és életére törnek. Nem tudta, mikor, hogyan következik majd be, de szinte megszűnése pillanatától kezdve élt benne ez a meggyőződés. A sors kikerülhetetlen, összegezhette volna magában Dezső, de távol állt tőle minden mélyebb elmélkedés. Dezső semmiben nem különbözött társaitól: élt, akár a többiek, naponta kétszer jóllakott, viszonylag kellemes pihenéssel, heverészéssel töltötte napjait. Talán azt a fejlemenést is megkockáztathatjuk, hogy Dezső öntudatlanul élte életét.

Azt mindenesetre tapasztalnia kellett, hogy időnként emberek jöttek, csiszmás, erős emberek, ilyenkor riadalom lett úrrá rajta, eszeveszetten rohangált, a csizmás emberek többet elhajtottak közülük, azután egy időre megint csönd lett. Dezső érezte, hogy előbb-utóbb rá kerül a sor, őt fogják keresni, és hiába menekül, hiába minden igyekezete kiszabadulni üldözői karmai közül, nem fog sikerülni. Arra sem számított, hogy társai védelmére kelnek, megnróbálnak hatásos módon ellenállni a sorsukat fenyegető veszélynek. Bizülcbe sem jutott, hogy ezzel kísérletezzenek, valamilyen csoda folytán felkelést, lázadást, zendülést, forradalmat szervezzenek, lerázzák a létüket veszélyeztető önkényuralmat... nem, nem, hiszen ez egyszerűen képtelenség! Még a gondolata sem vetődhet fel. Maradt az öntudatlan védekezés, amikor újabb és újabb transzportokat állítottak össze, hogy elhajtsák őket az ismeretlen jövő felé, sami félelműkből, riadt sikolozásukból, és ami fontosabb, a világ rendjéből ítélve, semmi biztatót nem tartogatott számukra.

Mondanom sem kell, hogy a következő órámon már képtelen voltam ilyen módon kifogni. Egyszerűen mindent tudott. A mágneses kártyácskákat sem kellett már dugdosni, ha ki akartam számítani valami teljesen felesleges dolgot. Például azt, hogy Makó Jeruzsálemtől hány angströmnyire van. Az a szerkezet pontosan jelezte a bioritmusom kritikus napjait. Figyelmeztetett a fontosabb név és születésnapokra, emlékeztett bizonyos határidőkre. Sőt, horoszkópszámításhoz is fel lehetett használni.

Egy év múlva olyan órát vásároltam, amelybe rövid és középhullám rádióvevő készülék volt beépítve. Ezt a mikrohullámú rádiótelefon követte. Később odáig jutottunk, hogy az ország összes „karóráját" lehetett hívni az adóvevő hálózaton keresztül. Ez a rendszer azóta világméretűvé fejlődött. Azt hittem akkoriban, hogy a mikrotechnika képességeinek és lehetőségeinek határára ért.

Ezután jelentek meg azok a szerkezetek, amelyek alkalmasak voltak üzenetek és magánbeszélgetések rögzítésére. Sőt mindenféle zsinórdugdosás nélkül információkat adhattak és kaphattak a központi számítógéprendszer segítségével. Sikerült azt is megoldani, hogy bárki bárkivel beszélgethessen az éteren keresztül, bármilyen nyelven — persze tolmács nélkül. És akármilyen különös, a „karórák" mérete az idők folyamán alig nőtt, kezelésük is végtelenül egyszerű volt. Odáig jutottunk, hogy szóbeli parancsra dolgozott a kis pótagyunk.

Mostanában ismét csak a nagyapám zsebóráját hordom magamnál. A halála napján kaptam emlékbe, hogy megőrizzek valamit az ő korszakának halkuló ketyegéséből. Aztán csöndben múlott az egész, amikor egyszer a fürdőszoba padlójára ejtettem. Egy éve megjavíttattam. Megjegyzem, sokba került. Az órás mosolvogva kételkedett a dolog illendőségében, hogy egy rendőrtiszt efféle ócskaságokkal ejtse ámulatba az embereket. Megmagyaráztam neki a dolgot.

Akkoriban egyszer egy akasztott embert kellett megvizsgálnom. Minden jel arra mutatott, hogy öngyilkosság történt. Átvizsgáltunk mindent, semmi sem utalt bűntényre. Észrevettem, hogy a legújabb típusú karórát viselí. Vilogott. HALÁL... 1 nap, HALÁL 1 nap, HALÁL — 1 nap... ez jelent meg a kijelzőn. Hogy jobban megvizsgálhassam a szerkezetet, lecsatoltam a halottról és a magam csuklójára erősítettem.

Azonnal mutatta szívem dobbanásának számát, vizsgálta a légzésemet, a vérnyomásomat, a vércukorszintemet, a szervezetemben lévő nikotin mennyiségét, sőt arra is figyelmeztetett, hogy az esti vörösborból még kéring egy kevéske a véremben.

Ez ami a legkülönösebb: közölte, hogy ilyen életforma mellett hány év, hónap és nap van még hátra az életemből. Tizenkét évet, egy hónapot és két napot adott nekem.

Az akasztott ember kövér volt, szívbeteg, erős dohányos és alkoholista. Utánajártam: az órát kilencven nappal a halála előtt vásárolta. A szakértők megerősítették, hogy kilencvenegy napot jósolt neki ez az ördögi szerkezet. Önként ment hát elébe a halálnak.

Akkor megértettem, hogy van vonzóbb a tökéletesnél és elmentem az órásmesterhez a nagyapám örökségével.

Csak az órát és a percet mutatja. Csendes ketvegéssel szalad körbe percenként egyszer a legkisebb mutató. Minden nap fel kell húzni egy kis ezüstgombocska ide-oda csavarásával. Néha meghajlik a körmöm, amikor fölnattintom a fedelét. Hogy még egyszer je ne essen, egy kis tánccal erősítem az övemhez.

Kipke Tamás versei

Hangulat

meglátod
egyszer köbe vésem arcod
metsző élű pillantásaimmal
és a vállamra boruló
templomtoronnyal
jövök le a hegyről
térdig a bódult akác illatában
köszönök minden eltévedt hegedűnek
a csattogó szélbe kiáltok
s miként a magvető
szétszórom magam

Átváltoztatás

végy egy darab kenyeret
végy néhány tiszta
végyőszig egyszerű szót
(kréz, szó, kenyér)
és várj
míg megtörténik
míg megadatik, hogy megtörténjék
várj
remegő szívvel és gyomorral

mi az?
hát nem tudsz hinni a csodában?

Levéltöredék 1942-ből

a szikrázó hó fölött a fagy
fázó testünk szögekkel veri át
parázsra görnyedt katonák
hogy meg ne fagyjunk
emlékeinkből dobálunk a tűzbe
szemünkben megcsúfolt harci vágy:
Túlélni! Megmaradni!
— 1943 a győzelem éve lesz! —

Boldog karácsonyt...
Rövid szivárgás-regében
kutatom
hol is van Betlehem

Jován Marianna: Olvasó

Varga Gyula: Öregek

Elmer István

Szegény Dezső!

Bacsó Péternek

Dezső érezte, hogy eljön az idő, amikor üldözni fogják és életére törnek. Nem tudta, mikor, hogyan következik majd be, de szinte megszűnése pillanatától kezdve élt benne ez a meggyőződés. A sors kikerülhetetlen, összegezhette volna magában Dezső, de távol állt tőle minden mélyebb elmélkedés. Dezső semmiben nem különbözött társaitól: élt, akár a többiek, naponta kétszer jóllakott, viszonylag kellemes pihenéssel, heverészéssel töltötte napjait. Talán azt a fejlemenést is megkockáztathatjuk, hogy Dezső öntudatlanul élte életét.

Azt mindenesetre tapasztalnia kellett, hogy időnként emberek jöttek, csiszmás, erős emberek, ilyenkor riadalom lett úrrá rajta, eszeveszetten rohangált, a csizmás emberek többet elhajtottak közülük, azután egy időre megint csönd lett. Dezső érezte, hogy előbb-utóbb rá kerül a sor, őt fogják keresni, és hiába menekül, hiába minden igyekezete kiszabadulni üldözői karmai közül, nem fog sikerülni. Arra sem számított, hogy társai védelmére kelnek, megnróbálnak hatásos módon ellenállni a sorsukat fenyegető veszélynek. Bizülcbe sem jutott, hogy ezzel kísérletezzenek, valamilyen csoda folytán felkelést, lázadást, zendülést, forradalmat szervezzenek, lerázzák a létüket veszélyeztető önkényuralmat... nem, nem, hiszen ez egyszerűen képtelenség! Még a gondolata sem vetődhet fel. Maradt az öntudatlan védekezés, amikor újabb és újabb transzportokat állítottak össze, hogy elhajtsák őket az ismeretlen jövő felé, sami félelműkből, riadt sikolozásukból, és ami fontosabb, a világ rendjéből ítélve, semmi biztatót nem tartogatott számukra.

Mondanom sem kell, hogy a következő órámon már képtelen voltam ilyen módon kifogni. Egyszerűen mindent tudott. A mágneses kártyácskákat sem kellett már dugdosni, ha ki akartam számítani valami teljesen felesleges dolgot. Például azt, hogy Makó Jeruzsálemtől hány angströmnyire van. Az a szerkezet pontosan jelezte a bioritmusom kritikus napjait. Figyelmeztetett a fontosabb név és születésnapokra, emlékeztett bizonyos határidőkre. Sőt, horoszkópszámításhoz is fel lehetett használni.

Egy év múlva olyan órát vásároltam, amelybe rövid és középhullám rádióvevő készülék volt beépítve. Ezt a mikrohullámú rádiótelefon követte. Később odáig jutottunk, hogy az ország összes „karóráját" lehetett hívni az adóvevő hálózaton keresztül. Ez a rendszer azóta világméretűvé fejlődött. Azt hittem akkoriban, hogy a mikrotechnika képességeinek és lehetőségeinek határára ért.

Ezután jelentek meg azok a szerkezetek, amelyek alkalmasak voltak üzenetek és magánbeszélgetések rögzítésére. Sőt mindenféle zsinórdugdosás nélkül információkat adhattak és kaphattak a központi számítógéprendszer segítségével. Sikerült azt is megoldani, hogy bárki bárkivel beszélgethessen az éteren keresztül, bármilyen nyelven — persze tolmács nélkül. És akármilyen különös, a „karórák" mérete az idők folyamán alig nőtt, kezelésük is végtelenül egyszerű volt. Odáig jutottunk, hogy szóbeli parancsra dolgozott a kis pótagyunk.

Mostanában ismét csak a nagyapám zsebóráját hordom magamnál. A halála napján kaptam emlékbe, hogy megőrizzek valamit az ő korszakának halkuló ketyegéséből. Aztán csöndben múlott az egész, amikor egyszer a fürdőszoba padlójára ejtettem. Egy éve megjavíttattam. Megjegyzem, sokba került. Az órás mosolvogva kételkedett a dolog illendőségében, hogy egy rendőrtiszt efféle ócskaságokkal ejtse ámulatba az embereket. Megmagyarázta neki a dolgot.

Akkoriban egyszer egy akasztott embert kellett megvizsgálnom. Minden jel arra mutatott, hogy öngyilkosság történt. Átvizsgáltunk mindent, semmi sem utalt bűntényre. Észrevettem, hogy a legújabb típusú karórát viselí. Vilogott. HALÁL... 1 nap, HALÁL 1 nap, HALÁL — 1 nap... ez jelent meg a kijelzőn. Hogy jobban megvizsgálhassam a szerkezetet, lecsatoltam a halottról és a magam csuklójára erősítettem.

Azonnal mutatta szívem dobbanásának számát, vizsgálta a légzésemet, a vérnyomásomat, a vércukorszintemet, a szervezetemben lévő nikotin mennyiségét, sőt arra is figyelmeztetett, hogy az esti vörösborból még kéring egy kevéske a véremben.

Es ami a legkülönösebb: közölte, hogy ilyen életforma mellett hány év, hónap és nap van még hátra az életemből. Tizenkét évet, egy hónapot és két napot adott nekem.

Az akasztott ember kövér volt, szívbeteg, erős dohányos és alkoholista. Utánajártam: az órát kilencven nappal a halála előtt vásárolta. A szakértők megerősítették, hogy kilencvenegy napot jósolt neki ez az ördögi szerkezet. Önként ment hát elébe a halálnak.

Akkor megértettem, hogy van vonzóbb a tökéletesnél és elmentem az órásmesterhez a nagyapám örökségével.

Csak az órát és a percet mutatja. Csendes ketvegéssel szalad körbe percenként egyszer a legkisebb mutató. Minden nap fel kell húzni egy kis ezüstgombocska ide-oda csavarásával. Néha meghajlik a körmöm, amikor fölnattintom a fedelét. Hogy még egyszer je ne essen, egy kis tánccal erősítem az övemhez.

Dezső érezte, hogy előbb-utóbb rá kerül a sor, őt fogják keresni, és hiába menekül, hiába minden igyekezete kiszabadulni üldözői karmai közül, nem fog sikerülni. Arra sem számított, hogy társai védelmére kelnek, megnróbálnak hatásos módon ellenállni a sorsukat fenyegető veszélynek. Bizülcbe sem jutott, hogy ezzel kísérletezzenek, valamilyen csoda folytán felkelést, lázadást, zendülést, forradalmat szervezzenek, lerázzák a létüket veszélyeztető önkényuralmat... nem, nem, hiszen ez egyszerűen képtelenség! Még a gondolata sem vetődhet fel. Maradt az öntudatlan védekezés, amikor újabb és újabb transzportokat állítottak össze, hogy elhajtsák őket az ismeretlen jövő felé, sami félelműkből, riadt sikolozásukból, és ami fontosabb, a világ rendjéből ítélve, semmi biztatót nem tartogatott számukra.

Mondanom sem kell, hogy a következő órámon már képtelen voltam ilyen módon kifogni. Egyszerűen mindent tudott. A mágneses kártyácskákat sem kellett már dugdosni, ha ki akartam számítani valami teljesen felesleges dolgot. Például azt, hogy Makó Jeruzsálemtől hány angströmnyire van. Az a szerkezet pontosan jelezte a bioritmusom kritikus napjait. Figyelmeztetett a fontosabb név és születésnapokra, emlékeztett bizonyos határidőkre. Sőt, horoszkópszámításhoz is fel lehetett használni.

Egy év múlva olyan órát vásároltam, amelybe rövid és középhullám rádióvevő készülék volt beépítve. Ezt a mikrohullámú rádiótelefon követte. Később odáig jutottunk, hogy az ország összes „karóráját" lehetett hívni az adóvevő hálózaton keresztül. Ez a rendszer azóta világméretűvé fejlődött. Azt hittem akkoriban, hogy a mikrotechnika képességeinek és

SZILVESZTERI BOLONDSÁGOK ▦ SZILVESZTERI BOLONDSÁGOK ▦ SZILVESZTERI BOLONDSÁGOK

Ketten a zuhany alatt

— Idefigyeljen! Ha maga olyan okos, azt mondja meg: miért nem lehet kapni kőménymag-levesport?

— *Ugyan ki ezzik manapság kőménymaglevest?*

— Maga csak azt hiszi! Ez egy ősrégi eledel. Az aquincumi ásatások során a régészek...

— *Álljon meg! Nehogy bemagyarázza már nekem, hogy azt találtak. Ellenben, mondja, hol kereste?*

— Például a velünk szemben levő közértben kérdeztem, hogy milyen levesporuk van. Felsorolt vagy tíztélét, de kőménymag-levespor nem volt köztük.

— *Azért, mert egy-két ember szereti ezt a levest, még nem fog gyártani az ipar.*

— Na, na! Ne feledtse el, hogy ezelőtt, vagy harminc éve, körülbelül kilencmillió ember ezt ette.

— *Na jó, de annyi mást kaphat helyette. Azt nem nézi? Maga egy örök elégedetlen.*

— Szerintem a KGST van a dologban.

— *Mit süt ki vajon ebből...*

— Valószínű, a kőménymag-levespor gyártását átadták valamelyik tagállamnak. És most itt állunk télvíz, illetve belvíz idején...

— *Várjon csak! Nézze, ha valakinek arra támad gusztusa, főzze meg magának. De mondja, miért van az, hogy magának mindig olyan kell, amit valóban nem lehet kapni.*

— De miért kelljen nekem pont az, amit lehet kapni? Én nem hagyom magamat befolyásolni!

— *Nyugodjon meg, eljön az az idő, amikor majd lehet kapni mindent, még kőménymag-levesport is.*

— Engedje meg, hogy kacagjak.

— *No, de miért?*

— Én azt már nem élem meg. Az orvos azt mondta, még körülbelül húsz évig élek.

— *És mondja, miért van úgy oda azért a kőménymaglevesért. Annyira szereti?*

— Én? Ki nem állom!

— *Hát akkor?*

— Csak úgy eszembe jutott.

— bágyi —

Bánsági András: Magyar parasztudvar

Ketten a zuhany alatt

— És maga mióta dolgozik a vállalatnál?

— *Nyolc éve akarok elmenni innen.*

— Hát akkor miért nem megy el?

— *Nem őrültem én meg, kérem.*

— Nem egészen értem ezt most...

— *Tudja, itt annak, aki el akar menni, inkább kedveznek. Munkaerőhiány!*

— Na és a pénze megvan?

— *Ja, hogy mennyi dohányt kapok? Elég csinos kis összeget.*

— De miért kell ezt súgva mondani?

— *Kérem, itt a falnak is füle van. Ha megtudják, nincs emelés.*

— A főnök milyen ember?

— *Hol magánkívül van, hol házon kívül. Kicsit hepciás, de hát ezért fizetik. Nem?*

— És mint szakember?

— *Nem tudom, kérem. Ritkán van szakmai vitám vele. Ha van, akkor is rögtön igazat adok neki. Jobb a békesség.*

— Én itt új vagyok. Mondja, a büféből ugye lehet ennivalót hozatni?

— *Lehet, de a legtöbbje csak kenyeret hozat. Elvégre ételgyártó üzem vagyunk!*

— És nem szólnak ezért magukra?

— *Nyomtató dolgozónak a szóját nem lehet bekötni.*

— Na majd ha...

— *Különben a főnök nem szól már semmiért. Főlbuktatták.*

— Ki buktatta fel?

— *Nem úgy! Főlhelyezték valami magasabb beosztásba. Most majd jön helyette valami új főnök. Azt mondják róla jó ember, csak sokat kérdez.*

— Szóval sokat kérdez.

— *Igen. Mondja maga mióta van itt, még nem is láttam!*

— Pár napja.

— *Csak nem maga...*

— De igen.

— *Így legyen az ember itt őszinte!*

Bágyi János

Tömör humor

A vendég a nagyon szépen töltött korsót visszatolta a csaposnak.

— Főnök úr, ez a korsó repedt.

A csapos csodálkozva forgatta, semmiféle sérülési nyomot nem talált rajta.

— Nincs ennek semmi baja, bizonyára rosszul látta.

— Nézze csak meg itt fent azt a kis repedést — tolta vissza ismét a vendég az orra elé.

— Ja! — derül fel a csapos arca. — Ez csak egy jelölés. Idáig kell tölteni a korsót.

— Hát akkor töltse odáig!

★

Egy pilótát megkérdez a barátja:

— Mondd, öregem, évek óta repülsz, találkoztál már repülő csészealjjal?

— Igen, barátom.

— Nocsak! És mikor?

— Két héttel a házasságkötésem után...

★

Kovácsné mondja újságot olvasó férjének:

— Huba! En most megtettem, megfürdetem a gyerekeket, elrakom őket aludni, aztán mehetünk moziba.

A férj felnéz az újság mögül:

— Nem bánom, Lenke, de először menj el és nézd meg, hogy lehet-e jegyet kapni...

★

A fiatal hivatalnok megérkezik egyhónapos szabadságáról, és nyomban újabb szabadságot kér főnökétől. Az indok: nősülni kíván.

— Megbolondult! Egy hónapig volt távol, miért nem akkor nősült?

— Már bocsánatot kérek, csak nem fogom elrontani a szabadságomat?!

★

Egy férfi minden reggel egy forintot dob a sarkon ülő vak koldus kalapjába. Amikor egy napon váratlanul korábban ér a sarokra, azt látja, hogy a koldus újságot olvas.

— Micsoda! — dörgött a koldusra. — Hiszen maga egyáltalán nem vak!

— Nagyon kérem, uram, ne izgassa fel magát. Esküszöm önnek, nem olvastam el az újságból egyetlen sort sem. Csak a képeket nézegettem.

A lurkó egy labdával benyer egy ablaküveget. A háztulajdonos kirohan és megkérdezi: „hogy hívják az apádat?"

— Nem tudom.

— Hány éves vagy?

— Hét.

— Micsoda — dühöng a férfi —, hétéves vagy és még nem tudod, hogy hívják az apádat?

— Az anyám már több mint harminc — mondja a lurkó — és még mindig nem tudja.

★

Ha látsz egy fiatal lányt, azonnal elfelejted, hogy nős vagy — szidja a feleség a férjét.

— Tévedsz, drágám. Akkor jut eszembe!

★

— A házaspár nyaralóhelyet keres. Kocsijuk gyönyörű tájon halad át.

— Milyennek találod? — kérdezi a férj.

— Csodálatos, az ember szinte elnémul — áradozik a feleség.

— Akkor itt maradunk! — dönti el felvillanyozva a férj.

★

A nyaraló boldogan horgászik a falusi tóban. Amikor a helybeli rendőr megjelenik, aggódva kérdezi:

— Csak nem számít bűnnek, ha az ember egy pár halat kifog itt?

— Bűnnek semmiképpen, inkább csodának — válaszolja a törvény őre.

★

Az újgazdag a zeneszoba berendezésére készül. Bemegy egy hangszerboltba, hosszan szemléldik, majd megszólal:

— Azt a vörös trombitát és a fehér harmóniumot kérem!

Az eladó pillanatnyi döbbent csönd után:

— A tűzoltókészülléket megkaphatja, de a fűtőtestnek maradnia kell.

★

— Mondd, mama! — kérdezi Karcsi az Operában. — Az a bácsi miért fenyeget botjával a nénit?

— Az a karmester, és nem fenyeget senkit.

— Hát akkor miért visít a néni?

Andrasew Iván:

A kutya

Elbeszélgettem egy kutyával. Kóbor volt. Nem hajlandó többé szolgálni. Meghívtam vendégségbe. Megköszönte, de állítólag el nem fogadhatta. Mondtam, hogy akkor lakjon nálunk, mert hiszen jó a télvíz ideje. Biztosítottam, hogy a feleségem is örülni fog. Legalább lesz valaki, akivel elbeszélgethet.

Nemet csóvált a fejével meg a farkával. Kerek perec kimondta, hogy a barátság is szolgaság. Megjegyeztem, hogy de hiszen én kommunista vagyok. Azt kérdezte, hogy biztos-e ez. Szerintem igen, bár a feleségem úgy gondolja, hogy csak egy póz. Azt mondta, hogy tulajdonképpen egy, a marxizmust jól forgató, hájas, liberális kispolgár volnék, egy majdnem anarchista szalonbolsi.

Erre a kutya csak annyit mondott, hogy *na ja*. Meg, hogy neki is kellene egy ilyen feleség, mert egy esetleges kutyaforradalom irányítójának is olyan asszonyokra lesz szüksége, akik bármikor készek az eszmék szétcibálására, a pózok leleplezésére és tulajdonosaik megalázására. Ilyen póz például az, hogy egy kóbor, nyilvánvalóan anarchista-gyanús eb nem fogadja el az én kecsegtető meghívásomat.

— Azt mondod, hogy baromi hideg telünk lesz? — kérdezte.

— Azt.

— Na akkor menjünk. De téged nem szolgállak. Legföljebb védem a lakásodat a betolakodók ellen. Ha megvakulsz, átvezetlek az úton. Ha megvakarod a hasam, megnyalom a talpadat. Ez nem szolgaság, hanem üzlet. Viszont naponta egypárszor le kell vinned pisilni. Cserébe elfogadom a moslékodat.

Nem nálunk történt!

Délelőtti műszakban:

— Mondja, ott az a gyárlátogató csoport honnan jött?

— Valami szingland delegáció.

— És akik az előbb elmentek?

— Valami vongland államküldöttség.

— Vajon hány gyárlátogató csoport járhat itt egy délelőtt?

— Nem tudom, én is egy csoport tagjaként vagyok itt.

— Maga is? Én is.

★

Délutáni műszakban:

— Szóljon már a művezetőnek, figyelmeztesse azt a négy embert ott a sarokban, hogy ne ultizzanak!

— Én nem szólok neki.

— Miért?

— Nem szereti, ha ultizás közben zavarják.

★

Éjszakai műszakban:

— Hé, álljon meg! Mondja, a csoportvezető hol van?

— Hát kérem alszik.

— És a meós?

— Hát kérem az is alszik.

— Na és a dolgozók?

— Azok is alszanak.

— Hogy-hogy maga meg itt fent mászkál?

— Sajnos, én alvajáró vagyok.

B. J.

Ünnepi ételrecept-ajánlataink

Sokszor elhangzik háziasszonytársaim szájából is a kérdés: csak tudnám mit főzzek? Fokozottan áll ez az ünnepi étrendre, mivel szinte már közhely, hogy a karácsonyi tőltött káposztáktól, ránk tolt húsoktól, beigliktől sokunknak égnek áll a haja. Valami mást kellene. De kinek van ideje — pláne az ünnepek előtt — annyit keresgélni. Hát kedves asszonytársak, főzni szerető férfiak, nekem volt, azaz rászántam az időt. így leltem egy-két olyan receptre, mely nem mindennapi, de nagyon finom. Én kipróbáltam, ajánlom hát szíves figyelmükbe. Két ünnepi húsétel és egy sütemény receptje van a tarsolyomban, amelyből a Bajor káposztás csülök nagyon jól megfelel a szilveszteri korhelyleves helyett is.

A menyecskeláb erdélyi étel

Megszórt és kivert sertészeletekre csíkokba vágott füstölt tarját, reszelt sajtot és a fentiekhez ízesítő sót, borsot, majorannát (ebből keveset) teszünk. A hússzeleteket a töltelékkel összegöngyöljük, tűzdelőtűvel (ha nincs, fogpiszkálóval) összetűzzük, bepanírozzuk és forró olajban vagy zsírban pirosra sütjük. Ugyanolyan köretekkel tálalhatjuk, mint a rántott húst. Tartármártás illik hozzá. (En a tartárt úgy csinálom, hogy először is kész majonézt vásárolok, nagyon finom a tubusban kapható. Négy személy részére a bőséges adag egy friss tojást (sárgáját, fehérjét együtt) habosra felverem, ehhez teszek egy rész majonézt, két rész tejfölt, kevés citromlevet, és körülbelül egy kávéskanál borecetet. Az egésze jól összekeverem, megkóstolom, és ha szükséges, még pici ecetet teszek hozzá.)

Bajor káposztás csülök

A nyers sertéscsülköt a csont mellett bevágjuk, majd kőménymaggal, fokhagymával (2—3 gerezd fokhagyma, egy kis fej vöröshagyma, nem pirítva, csak apróra vágva), egy kávéskanál Szilas ételízesítővel puhára pároljuk. Kávéskanálnyi cukorból karamellt készítünk (megpirítjuk, mikor már sötétbarna, vízzel felöntjük), kevés kőménymagot adunk hozzá, ecettel ízesítjük, hozzátesszük a csülköket és vágott káposztát, és így pároljuk puhára. Közben hasábburgonyát készítünk (főzve). Ha a hús is, a káposzta is megpuhult, a csülökből eltávolítjuk a csontot, a húst vékony szeletekre vágjuk, és fokhagymás pecsenyelében tovább pároljuk. Tálaláskor a főt hasábburgonyát betakarjuk a hússzeletekkel, a tetejére pedig a káposztát tornyozzuk fel. Aki szereti, a pecsenyelébe kaprot is tehet, ezzel locsoljuk meg a kész ételt.

Ananászfánk

Két nyers tojást két evőkanál porcukorral, másfél deka élesztővel, 3 centiliter rummal, egy negyed liter vízzel vagy tejjel, egy csipet sóval és 25 dkg lisztte simára keverünk, és egy-két óráig állni hagyjuk. Egy félkilós ananászkonzervet levétlő lecsepegtetünk (kb. 8 karika), majd először lisztben, utána tojásban jól megforgatjuk. Bő forró olajban vagy zsírban ropogósra sütjük. A sütés után a zsíradékot okvetlenül csepegtessük le róla (vagy szitán, vagy itatóspapíron). Vaníliás porcukorral hintsük meg.

P. B. V.

BUDAPESTI HÚSIPARI HÍRLAP
A Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő: Bágyi János
Szerkesztőség: Budapest, Gubacsi út 6. 1097
Telefon: 138—988
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Budapest
Blaha Lujza tér 3. 1959
Felelős kiadó: Till imre
80—5332. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: Csönde Zoltán vezérigazgató

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 26—27. SZÁM — 1980. DECEMBER 16.

Így dolgoztunk 1980-ban – A jövő terveiről

Szerdahelyi Károly igazgató újévi nyilatkozata

Az 1980-as esztendő végéhez közeledünk, és ennek kapcsán időszerű visszatekinteni az ez évben megtett útra, számot adni a kollektívánk által elvégzettekről, és körvonalazni azokat a legfőbb feladatokat, amelyeket 1981-ben kell majd közösen elvégeznünk.

Az 1980-as esztendőnek legfőbb jellemzője az volt, hogy az eddigieknél sokkal tervszerűbben sikerült dolgoznunk, mégpedig azért, mert viszonylag reális tervet állítottunk össze 1980-ra. Külön kiemelném, hogy olyan terv készült, amelyben egyértelműen rögzítésre kerültek az irányok, határozottan körvonalazódott az 1980-as tervben bizonyos szellem, ami a központi elvárásokból, a népgazdasági tervből, törsténik ez esztendei tennivalóiból feladatunkként adódott. Ebben a vonatkozásban meg kell említeni, hogy egy árnyalattal kevesebbet, de még hatékonyabban kellett dolgoznunk. Ugyancsak ki kell emelni, hogy már a tervünk eleve rögzített bizonyos rugalmasságot, hiszen a változó világhoz kellett alkalmazkodnunk, és ezt — úgy érzem — egész kollektívánk, ha zökkenőkkel is, nem rosszul tette. A helyzet lényege véve, kiegyensúlyozott ellátást sikerült biztosítani, akárcsak natúr húsokból. De önkritikusan el kell mondanunk azt is, hogy voltak zökkenők, amelyekre mi sem figyeltünk föl kellő időben, és annit a továbbiskban megfelelő szervezéssel, kollektív összefogással, vezetői előrelátással ki lehet küszöbölni.

Szalámigyártásunk is főltehetően teljesíteni fogjuk az állami tervben rögzítetteket, amit azért tartok jelentősnek, mert az év első felében a szalámigyárban lemaradás volt, az év második felében sikerült ezt a lemaradást ledolgozni, sőt bizonyos előnyre is szert tenni.

Nem kis érdeklődéssel várom magam is, hogy e nagy múltú gyárunk kollektívája képes lesz-e tartani ezt az iramot. December hónapban sikerül-e teljesíteniük terveket. Sonkaüzemünk esetében elmondhatom, hogy talán ezen a területen kellett a legnagyobb szervezési intézkedéseket foganatosítani annak érdekében, hogy jobban tudjunk reagálni bizonyos külpiaci változásokra, hogy megfelelő árpolcíciót tudjunk elérni legnagyobb partnereinknél. Abban a tényben, hogy sonkakonzerv-gyárunk termelési-érték-tervét teljesítj, nagyon nagy erőfeszítések tükröződnek, hiszen amikor különböző okokból nem volt mód sonkagyártásra, akkor a kollektíva bátran váltott, s visszonylag gyorsan sikerült berendezkedni nemeshúsrészexportra. A következőkben is és más területeken is fel kell készülni hasonló munkaszervezési feladatokra, világgazdasági korszakváltásunkban csak így lehet megfelelően alkalmazkodni az igényekhez.

Eredménytervünket több tényező befolyásolta, pozitívan és negatívan. Negatívan befolyásolták az évközi hatósági árváltozások, például a márhabór esetében vagy a több éves ételár esetében. Összességében egy lehetőségünk volt az ilyen árhatások érvényesítésére, egy megfelelő exporttevékenység, színvonalas árumunka keretében. Ezt központilag, a tröszt keretében intézik, ennek megfelelően végleges adatok nem állnak rendelkezésre, mégis, előzetesen elmondható, hogy az exportunk volumene és minősége, s ebből eredően ármunkánk várhatóan megfelelő eredménypozíciót tud biztosítani.

Fel kell azonban hívni arra is a figyelmet, hogy egy sor termékünk esetében a gazdaságosság nem kielégítő, és alatta marad az iparági átlagnak. Ez azt jelenti, hogy marad még bőven tennivaló 1981-re. A most lezáruló esztendő megmutatta, hogy nagy múltú kollektívánk többre képes; belső tartalékaink föltárása, ha kis lépésekben is, de meginduit.

Mindenképpen szeretnénk köszönetet mondani egész kollektívánknak, vezetőinknek, dolgozóinknak egyaránt, áldozatos munkájukért, és kérni őket arra, hogy amit jól csinálunk 1980-ban, azt próbáljuk meg jól vagy még jobban 1981-ben. és amit magunk is úgy értékelünk, hogy nem volt jó, vagy pedig még mindig nem értük el az iparág átlagát sem, ott próbáljunk újítani, javítani, előreleni...

Fölvetődik a kérdés, mit várunk az 1981-es esztendőtől?

Azt, hogy helyzetünk egyáltalán nem lesz könnyebb ugyan, de reménytelennek sem minősíthető. A gazdasági szabályzók, szigorúbbak lesznek ugyan, de ha reálisan mérjük a saját magunk helyzetét, jobban bízunk önmagunkban, és elfogadjuk azt a tényt, hogy lehetőségeinket még korántsem merítettük ki teljesen, akkor van okunk a bizakodásra, és ha összefogunk, az egész kollektíva együtt, és mindenki a maga frontján egy kicsikét is jobban fog dolgozni 1981-ben, akkor a siker sem fog elmaradni.

Hosszú távú elképzeléseinknek megfelelően a termékszerkezet megváltoztatása továbbra is folytatódik, ennek keretében sertésvágási tevékenységünk előreláthatóan csökkenni fog. Ez nem jelenti azt, hogy ha a lehetőségeink közben nem változnak, mi lemondunk a plusz vágásokról, hiszen ezzel nemcsak magunknak teszünk jót egy adott időszakban, hanem az egész népgazdaság értékét menthetjük egy ilyen irányú plusz vállalással. Ezt azért emelem ki, mert várhatóan a tervszerűség javulása ellenére sem lesz teljesen egyenletes a fölvásárlási, s ezt követően a vágási lehetőség. Továbbra is várhatók csúcsok, amikor nem is annyira a technika, hanem az ember fog vizsgázni, áldozatvállalásból, akaraterőből, lelkesítő-ségből egyaránt. S ilyen időszakokban igenis szűkség van ránk, hiszen a sertésvágás csökkentése ellenére is a legnagyobb vágóhely marad vállalatunk az állami húsiparon belül.

Marhavágási tevékenységünk várhatóan szinten marad, hagyományos hentesáruból kívánatos volna mindenképpen túlszárnyalni eddigi eredményeinket.

Hagyományos exporttermékeink kibocsátása nagyjából stabilizálódott, az idei év megismétlését kell megjelölni feladatként a jövő esztendőre is. Természetesen kisebb menyiségi és strukturális változtatások e területen is elképzelhetők, sőt mi több, szükségesek is.

Mindenképpen többet kell foglalkoznunk a gazdaságosság, az eredményesség kérdésével, ez pedig elsősorban megfelelő kihozatalokkal, konstruktív anyagnormákkal, költségtakarékos tevékenységgel érhetők el. E tekintetben nem lehetünk elégedettek magunkkal, és mindenkitől az élet többet fog követelni a jövő évben.

A becsületes, átgondolt munkának a tekintélyét, megbecsülését tovább kell erősíteni, bátrabban kell differenciálni, és jobban kell támaszkodni az egyes kollektívák kezdeményezőkészségére, helyzetmegítélő képességére, embert formáló erejére. E tekintetben egyáltalán nem lehetünk önmagunkkal elégedetlek. Nagyon jól tudjuk, hogy a helyzetet legreálisabban felmérni maga a kollektíva tudja, reálisan feszített tervet szintén az egyes közösségek tudnak kialakítani saját maguk számára, szervezni nyilvánvalóan a brigádok és az egyes dolgozók tudják a legjobban saját maguk munkáját, de fegyelmezés dolgában nem vetekedhet a kollektíva feddésével, netán megvetésével egy gazdasági fegyelmi. E tekintetben mindenképpen tovább kell lépnünk 1981-ben, ezért fordítunk nagy gondot a jövő esztendő terveinek előkészítésére, társadalmasítására. Alapvető, érdemi, mély konzultációra az egyes kollektívákkal. Úgy érzem, ha céljaink megértésre találnak, minden egyes dolgozónk magáévá teszi, akkor sikerre számíthatunk az elkövetkezendő évben is.

A magam részéről erőt, egészséget, sok boldogságot kívánok minden egyes dolgozónknak, és nagyon boldog új esztendőt.

(bágyi)

Kellemes karácsonyi ünnepeket, eredményekben gazdag, boldog új esztendőt kívánnak minden dolgozónak

a vállalat párt-, gazdasági és társadalmi szervezeteinek vezetői, valamint a lap munkatársai

Felhívás

A KISZ BHV-bizottsága a KISZ X. kongresszusa tiszteletére Alkotó ifjúság pályázatot hirdet, melynek keretén belül szakmai és hobby kategóriában lehet nevezni. A gyakorlati pályamunkákból (makettek, modellek, művészeti alkotások, fotók, hímzések, festmények stb.) vállalati küldöttértekezleten kiállítást készítünk. A legjobb munkákat díjazzuk, valamint a kerületi kiállításon is részt vesznek.

A pályázaton való részvételre jelentkezni, érdeklődni a KISZ-bizottságon (sertésvágóhíd, 122. mellék) és Németh Imrénél a KISZ-bizottság ifjúmunkás titkáránál (sertésvágóhíd 226. mellék) lehet. A pályamunkák leadási határideje: *1981. március 10.*

Tóth Éva,
a BHV KISZ-bizottság titkára

Németh Imre,
a BHV KISZ-bizottság ifjúmunkás titkára

A kevesebb néha több

A kevesebb néha több — tartja a közmondás. Áll ez a gazdasági, a mozgalmi munkára, a vállalati, gyári tevékenységre egyaránt. Néha olyan nagy a „buzgalom", hogy visszájára fordul a legnemesebb szándék is, az adott dologban nem eredményt teremtünk el, hanem csak ismételjük önmagunkat. Egy-egy feladat, ügy, terv, elképzelés minden fórumot megjár, s mindig ugyanarról van szó, sok esetben ugyanazok az emberek beszélik, „vitatják" meg ügy, hogy végül unalmassá válik az egész.

Erről beszélt a minap a vállalat egyik vezetője, aki panaszkodott, hogy végigüli az üléseket, s mindig ugyanazokat az arcokat látja, s a megvitatandó téma is mindegyik fórumon lényegében ugyanaz. Előfordult, hogy egy-egy témát megtárgyalt a pártbizottság, majd a szakszervezeti bizottság, az igazgató tanács, a KISZ-szervezet, de lehetséges, hogy más fórum is.

Vajon szükség van-e erre? Egyáltalán nincs. A közös célokért persze minden gazdasági és társadalmi szervnek tennie kell, de a feladatok jó része pontosan meghatározható; jól elkülöníthető, hogy mi az egyes szervek, szervezetek dolga. A pártbizottság a párt politikájának letéteményese a gyárban, az üzemben. Természetes, hogy a legfontosabb politikai, gazdasági feladatokban foglal állást, -megszabja az irányt, amely szerint kell végeznünk a kommunistáknak a munkájukat. Kádár János parlamenti beszédében hangsúlyozta: politikai rendszerünkben a tömegszervezetek, a tömegmozgalmak nélkülönözhetetlenek. Munkájukban a párt taglalt minden szinten részt vesznek. Ezek a szervezetek önállóak, és rendeltetésüknek megfelelően működnek. A hangsúly tehát a rendeltetésszerűségen van. Vagyis azon, hogy ne egymás helyett próbáljék elvégezni a munkát, hanem meghatározott feladatuknak megfelelően dolgozzanak. A szakszervezetek például több irányú munkát végeznek: segítik a termelést, képviselik tagságuk mindennapi érdekeit, törődnek a munkások hangulatával, azzal, hogy megfelelő legyen a közérzetük, és még sok más, sajátos tennivalója akad.

Ez vonatkozik a többi tömegszervezetre, mozgalomra is. Csak akkor lehet eredményes a vállalati termelőmunka, ha mindegyik szervezet a saját feladatát látja el. Természetes, hogy az igazgató mellett, aki elsősorban a termelést tartja szem előtt, kell-lenek olyan intézmények, amelyek révén ellenőrizhető a politikai helyesség, és lehetővé válik a dolgozók elemi, napi érdekeinek védelme és képviselete.

Itt van például a VI. ötéves terv megtárgyalása, vállalati ötéves terv elfogadása. Ezt helyes minden fórumon megtárgyalni, hogy az kiegészülhessen jó javaslatokkal, természetesen mindegyik szerv levonja belőle a tanulságokat, hogy neki mit kell tennie, hogy a terv majd meg is valósuljon. Tehát nem azért kell minden fórumon megbeszélni, hogy tudomásul vegyük: ez van, hanem azért, hogy ki-ki hozzáadhassa a vállalati tervhez saját obulusát, s felkészülhessen annak végrehajtására.

Persze nem kell mindent minden szervezetben, minden fórumon megbeszélni, az ilyen módszer csak növeli a bürokráciát, amely — sajnos — az utóbbi években igencsak elburjánzott. Időnként „túlszervezzük" magunkat, sok a papírmunka. Egy-egy ülésre — legyen az párt-, szakszervezeti vagy KISZ-ülés — szinte már csak tudományos felkészültséggel lehet elmenni. Annyi papírt és statisztikai adatot kell elolvasni, hogy szédül tőle az ember feje. Az is tapasztalható, hogy egy embernek egyszerre sok a funkciója, mindenütt ott van, rengeteget értekezik, de nem jut ideje arra, hogy valamit megvalósítson a hallottakból. Erre Kádár János is utalt említett beszédében, amikor azt mondotta: „Mindig eszembe jut, hogy milyen nehéz helyzetben lehet egy fiatal magyar állampolgár, például egy leány, aki párttag, szakszervezeti tag, KISZ-tag, s talán még a néptront is aktíva. Vajon hányszor magyarázzák meg neki és sajnos ugyanazokkal a szavakkal, hogy mi a helyzet és mi a tennivaló?" A „minden fórumon megbeszélni" is a bürokráciának egyik, sajátos formája.

Ha egy-egy ügyet minden fórumon megtárgyalnak, legtöbbször elsikkad vagy csökken az egyéni felelősség, hiszen a testületi döntések valamelyest tehermentesítik a vezetőket a következmények vállalásakor.

Természetesen fontos, hogy a vezető kikérje a kollektíva véleményét, segítségét. Mindegyik szervnek vagy szervezetnek a saját módszerével támogatni kell egy-egy jó ötletet megvalósítását. Ez szükséges, sőt nélkülönözhetetlen a jó munkához. Csak éppen az értekezések számát nem árt-ana csökkenteni a cselekvő, alkotó tevékenység javára. Az „átfedések" kis körültekintéssel elkerülhetők.

Legyen bátorságunk a bürokratikus vonások lenyesegetéséhez, a lerakódások elávolításához, a beidegződött rossz szokások megszűntetéséhez. Ha minden területen mindenki a saját feladatát látja el, akkor gördülékenyebben megy a munka, könnyebb lesz a terveket teljesíteni, a célokat megvalósítani.

14 nap

Ferencváros az idősekért

Már szinte hagyomány, hogy vállalatunk KISZ bizottsága nagy szeretettel gondoskodik és alkalmanként köszönti a IX./5.-ös pártkörzetben dolgozó idősebb elvtársakat, veteránokat. Október 13-án is ilyen eseményre került sor, amikor is a pártkörzeti helyiségben azok jöttek össze, akik megkapták a Szocialista Hazáért érdemérem kitüntetést. Fiataljaink a „Ferencváros az idősekért" jelszó jegyében — amelyet a Budapesti Pártbizottság hirdetett meg — hangulatos irodalmi műsorral köszöntötték a résztvevőket. A műsort követően fehérasztal mellett beszélgettek fiataljaink az idősebbekkel.

ÉDOSZ-kiállítás

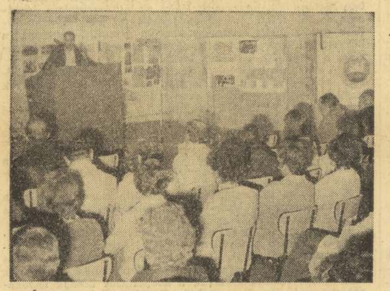

Az ÉDOSZ vándorkiállítást Schild Lajos szb-titkár nyitotta meg a II. sz. gyár ebédlőjében

TISZTASÁG HIGIÉNIA

Szorgos asszonykezek segítik sonkakonzerv-üzemünkben, hogy szép exportsikerekről számolhassunk be

Könyvismertetés

Gál István—Kiss István—Vilusz László:

A világ élelmiszeripara ma és jövőben

A könyv arra kíván választ adni, hogy milyen kilátásai vannak az élelmiszertermelés mennyiségének és minőségének megjavítására, várhatóan hogyan változnak az élelmiszeripari ágazatok, és milyen technikai fejlődésre lehet számítani az ezredfordulóig. Bevezetésül áttekinti az élelmiszer-termelés általános helyzetét és az éhezés elleni küzdelmet, összegezve a legidőszerűbb vonatkozásokat. Ezt követően ágazatról ágazatra sorra veszi az élelmiszeripart, nagy fejezetet szentelve a húsfeldolgozó iparnak. Az egyes fejezetek a technológiák és feldolgozási módszerek áttekintése után gazdag adat- és mutatóanyagot adnak a nyers- és alapanyagok termeléséről, bel- és külkereskedelméről, fogyasztásáról, előrejelzésekkel is kiegészítve.

225-ös mellék

Ezen a héten több olyan bejelentés érkezett, amelyet sajnos hosszabb ideig kell vizsgálnunk. Ezekre később visszatérünk.

A sertésvágóhídról két targoncára hívták fel figyelmünket. A BHV két éve két diesel-targoncát kapott, mindkettő nagy teljesítményű — emelővillájukkal két tonnányi terhet bírnak el. Az egyiket az anyagraktár kapta, másikat a vasúti szállítás. Az utóbbi a targoncát vagonjegelés céljára használta. Amikor nem volt a vállalat területén hűtővagon, akkor a targoncát mindenféle más munkára is használni lehetett. Így az igen sokat dolgozott a vállalati központnak is, nemcsak az I. számú gyárnak. Sőt, nehézgépeket szállítottak vele.

Ez a targonca immár egy éve használhatatlan. Sőt, alkatrészként is felhasználták — kettőből csináltak egyet. A „tulajdonosok" hiába vitték javításra, nem volt hozzá megfelelő anyag. Egyébként pillanatnyilag a másik targonca is le van szerelve, az elektromos targoncajavító műhelybe vitték (habár diesel-rendszerű). A gyárnak nincs is diesel-targoncaszerelője, nem is lenne ésszerű felvenni egy embert két jármű mellé.

Az első diesel-targonca akkor jelent meg a vállalatnál, amikor a hűtőházat építették. Ezt még ma is használják — persze felújítva. Már csak ezért is különös, hogy kétéves targoncák egy év alatt ilyen állapotba kerülhetnek. Jó lenne, gazdát találni erre a problémára. Ezelőtt néhány évvel még elképzelhetetlen lett volna ilyen magas szintű technika a vágóhídon. Ma az ilyen lehetőségek korszakában nem szabadna itt tartanunk... több százezer forintos értékről van szó. Végeredményben azért találták ki ezeket az eszközöket, hogy a nehéz fizikai munkákban helyettesítsék az emberi erőt.

★

Kedves nyugdíjas telefonálónk az iránt érdeklődött, hogyan lehetne azt megoldani, hogy a Húsipari Hírlapot a vállalat nyugdíjasai mindig megkaphassák. Úgy gondoljuk, hogy teljesen jogos az igény. Sőt, a gyesen levő kismamák és a sorkatonák is tarthatnák lapunkon keresztül a kapcsolatot a BHV-val. Természetesen ennek a kérdésnek számos összetevője van, a megoldásról az illetékesekkel már beszélgetünk!

★

Azoknak a kedves telefonálóinknak, akik hosszan tartó halkszavú beszélgetéseink során elsősorban arról számolnak be, hogy ki kivel (mikor, hol, miért, satöbbi), meg kell mondanunk, hogy nem tudunk érdemben a nagy nyilvánosság előtt foglalkozni efféle ügyekkel. A pletyka, mindenféle indulata ellenére nagyon érdekes dolog. Ugyanakkor meg kell tanulni kiszűrni az igazságot (a szavak közül). Vannak persze újságok a világon — nem nálunk —, amelyek ezekből élnek. Vannak újságírók is — persze nem nálunk — akik az ilyen „közérdekű" információk közre nem adásából húznak hasznot.

Bármennyire is érdekes és szórakoztató lenne egyesek számára (és kínos másoknak), nem közölhetjük híreinkben, hogy ki kinek kicsodája. Ez magánügy. A dolog akkor válik közüggyé, ha szervezeten belül, de nem szervezett emberi kapcsolatok már nem a közösség érdekeit képviselik, hanem a kapcsolatban álló emberekét. Az tehát nem lehet témája egy újságcikknek, hogy X az Y szeretője. Ha viszont ebből X-nek, vagy Y-nak anyagi előnye származott, vagy olyasmihez jutott hozzá, amihez másképp nem lehetséges, akkor már oda kell figyelni, (olyan tapintatosan, amilyen tapintatos volt X és Y a közösséggel szemben). Természetesen nem csupán X és Y közötti kapcsolatról beszélhetünk, hanem esetleg X-ek és Y-ok baráti érdekközösségéből eredő „előnyökről" is. Adott esetben az utóbbi állhat csupa férfiakból is.

A törvényes szervezeten kívül anyagi előnyök rendszerint a rendelkezési joggal, az információkkal, (a hatalommal) való visszaélés jellegzetességét hordozzák magukban. Tudniillik a közösen megtermelt anyagi javakat egy vagy több alkalommal egyénileg sajátítják ki azok, akik megkerülik a közösségi rend szervezett döntési rendszerét. A közösségi termelés mellett egyéni kisajátítás pedig ugyanaz, ami ellen a világ munkásosztálya immár több mint egy évszázada harcol: a tőkásmányolás.

Andrasew Iván

Alakuló ülés

A BHV KISZ Politikai Képzési Munkabizottsága október 10-én tartotta meg alakuló ülését, melyen az alapszervezeti, valamint az I. és II. számú gyári agit-prop. titkárok vettek részt. Napirenden szerepelt az 1980/81-es oktatási év politikai képzés beindítása. Vállalatunknál 4 KISZ-alkotóiskola kör, 3 ifjúsági vitakör és egy önálló Kilián-kör indult. Vezetésünkre a KISZ-tagokon kívül a pártszervezet tagjainak soráből is kértek fel aktivistákat.

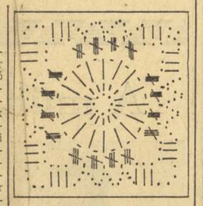

35 év...

Már harmadik éve, hogy a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium Nyisztor György emlékéremmel ismeri el a szakma legjobbjainak teljesítményét. E magas elismerést nemrégiben megkapta a Hajdú-Bihar megyei Állattorgalmi és Húsipari Vállalat igazgatója, Fülöp Ferenc.

Kitüntetéséhez utólag is gratulálunk.

Egy kiállítás képei

Október 7-én újból megtekinthettek vállalatunk dolgozói egy gyűjteményes kiállítást a sertésvágóhídi ebédlő — most már kiállítási terem — helyiségében. Az alkotók többnyire vállalatunk dolgozói voltak, akik festményeikkel szerepeltek. A FAKK—BHV Önképző Képzőművész Közösség nevében Varga Gyula, az alkotóműhely vezetője nyitotta meg a kiállítást, amely meglepően nagy számú nézőközönséget vonzott.

Köszöntőjében elmondta: figyelemre méltó az a vállalkozás, hogy az alkotók a szabad idő hasznos eltöltését jól értelmezik, ki-ki a maga területén, művészeti ágában, stílusában fejlesztí tovább tudását, egyéniségének megfelelően formálja mondanivalóját.

Köszönetet mondott mindazoknak, akik alkotásaikat adták. Az ott látható műveket a Művelődési Intézet kiküldött szakfelügyelője szúrizte és elégedett hangon nyilatkozott az alkotásokról.

Varga Gyula a továbbiakban elmondta, hogy programjukban szerepel az elmúlt hónapok hagyományainak megfelelően több önálló kiállítás megrendezése is.

A megrendezett kiállítás egyik vendége volt Fazzi Hugó, a Képzőművészeti Főiskola volt tanársegédje, akit arra kértünk, értékeljen néhány alkotást.

— Szeretném, ha értékelné Horváth Lajos Szeretet című képét.

— Tulajdonképpen itt súlybeli kívánalmak vannak. A kép egyensúlyi helyzetéből kimozdul. Patiszfalvi Gabriella akvarelljéről azt tudom mondani, hogy megfelel a technikai kívánalmaknak, friss és ugyanakkor végtelenül hangulatos.

— Menjünk talán egy másik képhez.

— Ligeti Viktor Halászbárka, illetve Segesdi Zoltán tájképe hasonló hangulatot áraszt. Ligeti Viktor képének a festőiességének keménységét próbálnám lágyabbá tenni, míg a másik mű esetében arról beszélhetünk, hogy közelebb esik a festőiességhez.

Pongrácz Zoltán tájképe, bár modern felfogású, egy igéret. Amit mondani akar, ezzel a kevéssel is kifejezte. Orsoval Valéria képéről a következő kritikát hallottuk:

— Női arcképe, pasztell finomságú arcképe minden kívánalomnak megfelel és vonzza a szemeket.

A műbírálóval együtt megálltunk Kovács József — vállalatunk volt dekoratőre — képe előtt is. Képei erősen kötődnek a természethez, naturálisnak mondhatók.

— Képei becsületes munkával vannak megfestve, erősen rajzosak.

Bánsági András grafikáit is megtekinthették a nézők. Nevével már régebben is találkoztunk, amikor a FAKK—BHV kiállításairól számoltunk be. Két képe, a Tabán és az Erdő mélye Fazzi Hugó szerint közel állnak a valósághoz. Színesen tárják a néző elé mondanivalójukat.

— Nem helyezi — kérdezem Fazzi Hugótól — Bánsági András a technikát a mondaniváló fölé?

— Nem. Mert a technikája csak egy kísérő motívum, amely kifejezési eszköze.

Az Erdő mélye című képén két színnyomásos linóleumnikat alkalmazott. A másodnyomás az sárga. Úgy érzi, ez kifejezi az erdő hangulatát?

— A fekete-fehér linónyomatok — mondja Bánsági András — valóban szépek, de én úgy érzem, hogy jobban ki tudom fejezni az erdő hangulatát egy sárga alányomattal.

E kiállítás képeiről. Valaki után szabadon ez is lehetett volna tudósításunk címe. Láttunk itt gyenge és nagyon jó képeket. Hogy csak a szebbeket lássuk, ez a kiállítók felelősségét jelenti. Amikor népművelőink, akár képi látásban is meg kell válogatni azokat az alkotásokat — jobban, mint most volt —, amelyekben megvan az az igény, hogy terjesszék a kultúrát, közelebb hozzák vállalatunk dolgozóihoz a festészetet, amely alapját képezi az esztétikai érzék kialakításának. A válogatásnál viszont vigyázni kell. Nem mindegy, hogy mit terjesztünk.

Próbáljuk a kiállítások anyagát magasabb szintre emelni, mert a képzőművészet, ezen belül a festészet és grafika missziót tölt be, amikor négyszemközti közelbe hozza a valóság keretbe foglalt mását...

A megnyitón ott voltunk. Bár a bevezetőben azt mondtam, nagyszámúan, mint minden szám, ez is relatív. Kellene, hogy többekhez eljusson a kultúra híre, amelyet vállalatunknál egy kis létszámú csoport terjeszt, abban a hiszemben, majd egyszer sokakhoz is eljutnak.

Bágyi

MEGHÍVÓ

Szeretettel meghívjuk 1980. október 23-án csütörtökön 16 órakor Pongrácz Zoltán képzőművészeti alkotóközösség tagjának diavetítéssel egybekötött kiállítására és bemutatkozására, amely a BHV. I. számú gyár KISZ-klubjában lesz. A bemutatkozás után két alkotás kisorsolásra kerül.

Szeretettel várunk minden érdeklődőt.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP

A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 22. SZÁM — 1980. OKTÓBER 21.

Tudósítás

A 75 éves ÉDOSZ 45. kongresszusáról

Ezekben napokban zajlanak le az iparági — ágazati szakszervezetek kongresszusai. Az Élelmezésügyi Dolgozók Szakszervezetének 45. kongresszusára október 11-én és 12-én a XIII. kerületi pártbizottság székházában került sor. A kongresszus elnökségében helyet foglaltak *Gáspár Sándor*, a SZOT főtitkára, *Gyenes András*, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, *dr. Csehák Judit* a SZOT titkára, *Váncsa Jenő* mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, *Trethon Ferenc* munkaügyi miniszter, *Erdei Lászlóné*, a Magyar Nők Országos Tanácsának elnöke, *Kovács Béla* az Országos Béketanács főtitkára, valamint *Florand Philippe*, az Élelmezési Dolgozók Nemzetközi Szövetségének titkára.

Szóbeli kiegészítését tartja Balogh Károlyné az ÉDOSZ főtitkára

A kongresszus írásos anyagához *Dabronaki Gyula* elnök megnyitója után *Balogh Károlyné*, a szakszervezet főtitkára főtűzött szóbeli kiegészítést. Beszámolt az előző kongresszus határozatainak végrehajtásáról és köszönetet mondott annak a több tízezer aktivistának, aki ebben részt vett. Elmondta, az elmúlt időszakban bővült a bizalmiak jogköre, gazdagabbá vált az üzemi demokrácia, működésbe lépett a jogsegélyszolgálat. Az üzemi demokráciáról megjegyezte, az nem szűkülhet csupán a fórumrendszerekre, bár azokat nem nélkülözheti.

El kell érni, hogy minden vezető éljen a demokratizmus nyújtotta előnyökkel, igényelje a dolgozók véleményét, javaslatát, a döntések előkészítésekor és aktív részvételét a végrehajtásban.

Iparágunkról elmondta, hogy annak 14 ágazatában kétszázhúszezer szervezett dolgozó van, s az utolsó választásokon több mint tízezer bizalmit, ugyanennyi helyettest és 900 főbizalmit választottak. Többségük ma már átérzi feladatának nagyságát és pótolhatatlan munkát végez az érdekképviseletben, az érdekvédelemben, a vállalati gazdálkodás és termelés segítésében.

Társadalmunkban — mondotta többek közt *Balogh Károlyné* —, a szakszervezetek jelentős szerepet vállalnak a munkáshatalom erősítésében, a gazdasági alapok bővítésében. Az élet minden területén növekedtek a követelmények és a dolgozók is igényesebbek lettek a vezetői munkával szemben. Elsősorban a folyamatos munka feltételeinek biztosítását, s a feladatok indoklását, megmagyarázását várják a gazdasági és a szakszervezeti vezetőktől. Ehhez azonban az is szükséges, hogy

a terveket bontsák le egészen a gyárlásorokig, mert csak a konkrét helyi tennivalók ismeretében lehet mozgósítani a feladatok végrehajtására.

A főtitkár végezetül az érdekvédelem fontosságát hangsúlyozta.

A számvizsgáló bizottság megbízott elnökének, *Szénás Istvánnak* beszámolója után vitára került sor. A szakszervezeti munka színvonalának javítása szinte minden felszóló beszédében igényként jelentkezett, de sokan elemezték a bérkérdések helyzetét is, kifejezésre juttatva azt, hogy azok nem mindenütt fejezik ki a termelőmunka jelentőségét.

A vitában felszólalt *dr. Csehák Judit*, a SZOT titkára is, aki a szaktanács elnöksége nevében köszöntötte a kongresszust. Beszédében többek között hangsúlyozta az iparági-ágazati választások során kitűnt, az embereket érdekli az, hogy a szakszervezet tevékenysége mennyiben azonosul a pártkongresszus célkitűzéseivel. Kijelentette:

a szakszervezeti mozgalomnak hitelre van, bízik benne a párt, a munkásosztály és az ország népe.

Végezetül a nyugdíjasok helyzetével, az oktatás fejlesztésével foglalkozott.

A kongresszus vasárnap folytatta munkáját. A 31 felszóló többsége hangsúlyozta, hogy az ÉDOSZ a VI. ötéves tervben is legyen következetes a termelői beruházások és a szociálpolitikai tervek összhangjának megteremtésében.

— Lényeges — hangsúlyozták többen —, hogy a megválasztott bizalmiakat, aktivistákat felkészítsék új tennivalóikra.

Többen beszéltek még az üzemi étkeztetés helyzetéről, a több műszakban dolgozó szülők kiskorú gyermekeinek elhelyezéséről és a szakszervezeti munka legkülönbözőbb területeiről.

Gyenes András az MSZMP KB titkára is felszólalt a vitában és átadta a Központi Bizottság, valamint Kádár János személyes üdvözletét. Beszédében többek között örömét fejezte a nemzetközi helyzetről, majd arról szólt,

az élelmiszer-termelés fokozása és a minőség javítása lehetővé teszi a világpiac kedvezőtlen hatásainak ellensúlyozását.

Felszólalása végén kifejtette, a társ-szakszervezetek széles körű együttműködése jól segíti a belföldi ellátás és az exportigények kielégítését.

Váncsa Jenő miniszter felszólalásában arról beszélt, hogy a szabályozók nemcsak ösztönöznek, hanem szorítanak is. Joggal kutatják a küldöttek a kettő összhangját, vagy annak hiányát. A miniszter részletesen szólott a kongresszuson mindvégig napirenden levő minőség kérdéseiről.

Hangsúlyozta, hogy semmilyen intézkedéssel nem lehet ellensúlyozni az üzemen belüli szervezetlenséget, tehetetlenséget. Ha termékeinket akár ithon, akár külföldön rossznak minősítik, az a minősítés lényegében az előállítóknak szól.

Az élelmiszeripar erősen exportorientált, állapította meg a miniszter. — Termelésének mintegy 25 százalékát külföldre szállítja. Erre a népgazdaságnak a jövőben is nagy szüksége lesz, ezért minden régi és új kapacitást ki kell használni. Beszéde végén kijelentette, sokat várunk az üzemi demokrácia kibontakoztatásától is, mert ez nem csupán szakszervezeti kérdés, hanem vállalati érdek is. Jólehet kettős szorítást is jelent. Nincs mód a felelősség elkenésére, de tudomásul kell venni, hogy állandó ütközést is hoz magával, ami jelenti a vezetők számonkérését, a munkások fegyelmezettségét, a jobb és szervezettebb munkát, a folyamatos anyagellátást, az új módszerek meghonosítását.

A vitát *Balogh Károlyné* főtitkár foglalta össze.

Ezt követően a kongresszus elfogadta a központi vezetőség írásos és szóbeli jelentését, határozattá emelte a következő öt évre szóló programtervezetét, jóváhagyta a számvizsgáló bizottság jelentését is, majd megválasztotta az új 89 tagú központi vezetőséget (közöttük *Prokop Pál* főbizalmit, vállalatunk dolgozóját) a 9 tagú számvizsgáló bizottságot és 41 küldöttét (közöttük *Schild Lajost*, a BHV szakszervezeti bizottságának titkárát), a szakszervezetek XIV. kongresszusára.

A központi vezetőség alakuló ülésén megválasztotta az elnökséget és a szakszervezet vezetőit. Az elnökség tagja lett: *Dabrónaki Gyula* (elnök), *Háber Sándor* (alelnök), *Orbán Józsefné* (alelnök), *Balogh Károlyné* (főtitkár), *Szilágyi László* (titkár), *Vanek Béla* (titkár), *Bertalan István*, *Dragán Maximné*, *Hugyecz István*, *Keresztesi Gábor*, *Kurlik Imréné*, *Ország Ferencné*, *Pokrovenszky Istvánné*, *Prokop Pál*, *Sabacz László*, *Stanics Tiborné*, *Szarka István*, *Varga Istvánné*, *Vidéki Imréné*.

A számvizsgáló bizottság elnöke *Nagy László* lett.

A kongresszus *Dabrónaki Gyula* zárszavával ért véget.

B. J.

A küldöttek egy csoportja, középen Prokop Pál, Mezei Istvánné, Schild Lajos és Winczheim Károly
(Fotók: Koppány)

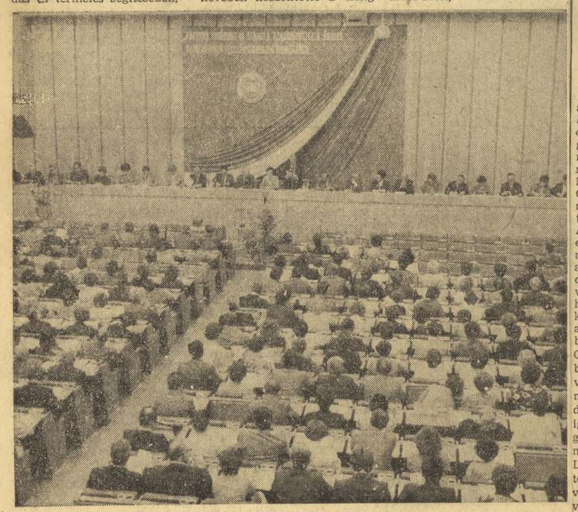

A reprezentatív, szépen feldíszített kongresszusi terem

HÍR + HÍR + HÍR + HÍR + HÍR + HÍR +

MÉTE-tanácskozás Szegeden

Az *Élelmiszeripari Főiskola*, a főiskolai MÉTE csoport és a *MÉTE húsipari szakosztály* október 16—17-én, a húsfeldolgozás aktuális kérdései címmel tudományos tanácskozást rendezett Szegeden, a Technika Házában. A tanácskozást *Gábor Miklósné dr.*, az Élelmiszeripari Főiskola főigazgatója és *Szilágyi Sándor*, az ÁHT vezérigazgatója, az ülés elnöke nyitotta meg. A tudományos tanácskozás rangját az előadók is fémjelezték, pl.: *dr. Berzsenyi Ferenc* az ÁHT vezérigazgató-helyettese, a húsipar V. ötéves tervidőszakának műszaki fejlődéséről és a VI. ötéves terv feladatairól beszélt. *Sánta Istvánné dr.* az OMFB főosztályvezetője arról beszélt, hogy milyen szerepet vállalt az OMFB a húsipar műszaki kutatásainak megoldásában. *Bálint László* vezérigazgató a Szegedi Szalámigyár és Húskombinát eredményeiről és feladatairól beszélt. Lapzártánk időpontjában tartó tudományos tanácskozáson vállalatunk dolgozói is részt vesznek, a jelentős eseményre visszatérünk.

Napirenden a VI. ötéves tervkoncepció

A BHV párt-végrehajtóbizottsága 1980. október 9-i ülésén azt vizsgálta meg, hogy a vállalat VI. ötéves tervkoncepciójában miként valósult meg az MSZMP KB 1978. március 15-i, valamint a budapesti párt-végrehajtóbizottság 1978. augusztus 9-i határozatainak helyi végrehajtására elkészített feladatterv, amelyet a BHV pártbizottsága állított össze. Hasonlóképpen figyelembe vették az 1980. július 29-i budapesti párt-végrehajtóbizottság határozataiból fakadó teendők végrehajtását is.

Straub Károly a pártbizottság titkárának megnyitó szavai után az írásos anyaghoz dr. Lakatos Tibor közgazdasági főosztályvezető, majd Szerdahelyi Károly, vállalatunk igazgatója főzött szóbeli megjegyzést. Ennek során ismertették a BHV VI. ötéves tervkoncepciójának lényeges elemeit, valamint a tröszti tárgyalások eredményeit.

Az élénk hangulatú aktív ülésen mintegy 48 kérdés, illetve vélemény hangzott el. A tervkoncepcióról többek között véleményt mondott Horváth Józsefné, a kerületi pártbizottság munkatársa is. A napirendi pont végén Staub Károly javasolta, hogy a munkabizottságok az érvényes határozatok alapján dolgozzanak ki feladattervet, a VI. ötéves tervből adódó feladatokra. Ezt tárgyalja meg a vérehajtó bizottság, majd terjesszék a pártbizottság elé. Az ülés résztvevői az írásos anyagot, a szóbeli kiegészítést és a végül elhangzott javaslatot elfogadta.

(bágyi)

Bizottsági ülés

A szalámigyár KISZ-klubjában október 14-én ülést tartott a KISZ-bizottság. A résztvevők jelentést hallgattak meg az 1978-as kerületi küldöttgyűlés óta hozott központi és helyi határozatok végrehajtásának helyzetéről. Értékeltek a 80—81. éves felkészítő tábort. Szó esett a politikai képzési év indításának tapasztalatairól is.

Munkahelyről — munkahelyre

Statisztikai osztály

Közvetlenül vagy közvetve vállalatunk minden dolgozójával kapcsolatban állnak, meg is keresem ismerik munkájukat. A központi statisztikai osztály 8 fővel — 5 statisztikussal — dolgozik. Az osztály vezetőjétől, *Szigeti Teréztől* azt kérdeztük, miért hozzák létre a nagyvállalatoknál az ilyen — laikus számára titokzatos munkát végző — osztályokat?

— Kis vállalatnál mondjuk nincs ilyen osztály. Egy-két ember végzi ezt a munkát. Az olyan — több telephelyű nagyvállalatoknál, mint a BHV — vállalati szinten valakinek össze kell fogni, koordinálni kell a vállalat adatszolgáltatását.

— *Mit értünk pontosan adatszolgáltatás alatt?*

— Ez egy tág fogalom. Például nálunk nagyon gyakran félre is értik. Ha valamire az van írva, hogy statisztika, akkor azonnal ránk gondolnak. Tudniillik, vannak olyan speciális területek, ahol a saját maguk adatszolgáltatását nekik kell teljesíteni — tehát összegyűjteni és továbbítani az adatokat — nem rajtunk keresztül. Persze az adatok döntő többségét mi rendszerezzük és adjuk tovább egyrészt a külső szerveknek, másrészt a saját, belső vezetésünk felé.

Először is a Központi Statisztikai Hivatal felé szolgáltatunk adatokat. Ez egy országos hatáskörű szervezet. Az összes vállalattól gyűjt hasonló jellegű értesüléseket. A KSH tevékenységi és jogkörét a statisztikai törvény írja elő. Kötelesek vagyunk adatokat szolgáltatni termékeinkről, a munkaerőkről, a munkaórákról, az értékesítésről. A KSH csak negyedévenként kéri az adatokat, ugyanakkor jelentésre vagyunk kötelezve minden hónapban a trösztön és a Nemzeti Bank felé.

— *Tehát az információáramlás kétcsatornás.*

— Igen, a szakmai statisztikák a trösztön felé mennek, onnan a minisztérium felé. Majd évpúgy, mint a KSH-n keresztül, a kormányzathoz jutnak.

— *Említette a belső adatszolgáltatást is.*

— Ez legalább olyan fontos, mint a külső. De mégis elsősorban a külső kell teljesítenünk — annak rovására nem mehet a belső. Tudniillik a törvény nem teljesítése retorziót von maga után. Általában amikor teljesítettük külső kötelezettségeinket, akkor kezdünk el a belső adatszolgáltatással foglalkozni. Minden hónapban egy összefoglaló értékelést kapnak a BHV magasabb szintű gazdasági vezetői, például a gyárak igazgatói. Ennek az anyagnak a döntő részét a munkaügyi adatok képezik.

— *Tehát, amikor mondjuk Szerdahelyi Károly feláll és ismerteti a hallgatói előtt az éves vagy az időarányos eredményeket, akkor az adatokat önökön keresztül kapja?*

— Nem mindet. Tőlünk függetlenül a szakmai szervezetektől, például a főkönyvelőségtől is áramlanak adatok a felső vezetés, adott esetben az igazgató felé.

Mi azon igyekszünk, hogy megpróbáljuk elkerülni a túladminisztrálást, az azonos külső és belső adatok kétszeres kigyűjtését. Mindannyian ismerjük a bürokrácia csökkentésére kiadott irányelveket, ni kellene, hogy legalább egy ötéves ciklusra vonatkozóan milyen adatokat kérnek majd. Tudniillik, ha a vállalat számítógépet vesz vagy bérel, beprogramoztatja, az nem egy olcsó mulatság. Különösen most, amikor kimondtuk, hogy takarékoskodni kell az emberrel és az eszközzel. Ha tehát beindul a számítógépes adatfeldolgozás, és ezután — úgy mint most — minden évben újabb és újabb adatokat kérnek, aminek következtében újra és újra át kell programozni a számítógépet, akkor rá fogunk fizetni.

Erre is mondok egy példát. A KSH jövedelemstatisztikát kér minden második évben, a szeptemberi állapotnak megfelelően. Eddig az volt a gyakorlat, hogy a dolgozókat be kellett sorolni a megfelelő jövedelemkategóriákba, ez rendben is van. De most már ez nem elég: az adott jövedelemkategóriákba eső összes béreket is össze kell adni. Tehát eddig csak azt kellett megmondani, hogy 3—4000 forint között hány fő keres a BHV-nál. Mondjuk száz. Most össze kell adni a béreket is.

— *Lehet, hogy legközelebb ki kell számítani, hogy hány évesek, hány gyerekük van, hogy él-e még a nagyanyjuk?*

— Eddig még minden évben hozzátettek valamit. Így nem fogjuk pénzzel győzni a gépísétést. De az ország sem.

Tulajdonképpen az a baj, hogy a túlzott adatszolgáltatás, a bürokrácia elveszi az időt a statisztikai munka igazi lényegétől. Nekünk nemcsak az adatgyűjtés és továbbítás a dolgunk, hanem az is, hogy a számok mögé nézzünk. Elemeznünk kellene, következtetéseket levonni, azért, hogy segíthessünk a vezetésnek. Erre sajnos így nincs időnk. Én annak látnám nagyobb értelmét, ha az adathalmaz csökkentésével, a gépesítés lehetőségeinek kihasználásával több idő jutna az elemzésre. Ez valóban minőségi előrelépés lenne.

— *Köszönöm a beszélgetést!*

Andrasew Iván

Október 31.
takarékossági világnap

Október utolsó napja a takarékos emberek ünnepe. 1924-ben, amikor a takarékpénztárak képviselői kongresszusra gyűltek össze Milánóban, elhatározták: október 31-ét Takarékossági Világnapá nyilvánítják. Magyarországon — a felszabadulás után — először 1964-ben emlékeztek meg erről a napról, s azóta évről évre rendszeresen visszatér a takarékosságnak ez az ünnepe, meghozzá tartalmában állandóan gazdagodva, fokozatosan túllépve az egyszerű pénztakarékossági célokon. Így hát elmondhatjuk, hogyha a Takarékossági Világnap a népgazdaság általános takarékossági programjának a megvalósítását szolgálja.

Amikor takarékosságról szólunk, akkor az ésszerű, átgondolt takarékosságra gondolunk. Olyan alaposan megfontolt beosztásra, célszerű és minden részletében tudatos szemléletre, gondolkodásmódra és gyakorlatra, amely alapjaiban határozza meg az egyének, a családok, az üzemek, a társadalom és így az ország helyzetének, létfeltételeinek alakulását. Ez a fajta takarékoskodás már eddig is mindig nélkülözhetetlen alkotóeleme volt mind a szellemi, mind pedig anyagi jólétünk formálódásának. Hazánk szocialista építésének jelenlegi szakaszában minden eddiginél markánsabban — körvonalazódnak a körültekintő gazdálkodás, a beosztó életmód mindig szükséges követelményei.

Nemcsak azért tartjuk fontosnak a takarékosságot, mert — magától értetődően — a Takarékpénztárnak a betétgyűjtés a legjelentősebb feladata. Ennél sokkal, de sokkal többről van szó. A társadalom, amelynek tagjai takarékosan élnek, ámelynek családjai beosztóan gazdálkodnak, az — és csakis az a társadalom — boldogul. Aki családjában ésszerűen él, reálisan veszi számba személyi lehetőségeit, az megbízhatóan, szorgalmasan dolgozik majd munkahelyén is, egyszerre szolgálva ezzel a saját, a családja és a nemzete érdekeit.

Magyarországon a lakosság betétállománya — az Országos Takarékpénztárnál, a postánál és a takarékszövetkezeteknél — ebben az évben is tovább emelkedett, s július 31-én elérte a 140 milliárd forintot. Ez a tény egyértelműen tanúsítja, hogy a családok túlnyomó többsége — takarékossági szokásaihoz híven — rugalmasan alakította és alakítja gazdálkodását, a változó gazdasági körülmények figyelembevételével.

Ez annál is inkább fontos, mert a Takarékpénztár betétgyűjtési munkája távolról sem valamiféle önmagáért való erőfeszítés. A lakosság bankjában összegyűlő pénz nyújt fedezetet az Országos Takarékpénztár hitelezési tevékenységéhez. 1980. július 31-én a lakossági hitelállomány megközelítette a 100 milliárd forintot. Figyelemre méltó, hogy az idén engedélyezett és folyósított hiteleken belül — a tavalyihoz képest — számottevően emelkedett a hosszú lejáratú hitelek (építés, lakásvásárlás) aránya a közép- és rövid lejáratúakhoz. viszonyítva. A családot alapító fiatalok és az ifjúsági takarékbetéttel rendelkezők közül csaknem huszonháromezren éltek a részükre rendszeresített kedvezményes áruvásárlási hitel lehetőségével, összesen több mint 600 millió forintért vásároltak különféle árukat.

Az idén, az említett időszakban — vagyis az esztendő első hét hónapjában — 29 928 olyan lakás építése fejeződött be, amelyet az Országos Takarékpénztár kölcsönnel támogatott.

A Takarékpénztárnál őrzött betétek többi részéből pedig elsősorban olyan létesítmények hitelezésére nyílik lehetőség, amelyek közvetve vagy közvetlenül a lakosság érdekeit, jobb életkörülményeit szolgálják. Magától értetődik, hogy az Országos Takarékpénztár ezeket az összegeket is bármikor visszafizetheti a betételhelyezőknek. Egyébként, mint az minden bizonnyal közismert, a takarékbetétekért maga az állam szavatol.

A takarékosság nem lehet sohasem valamiféle kampányfeladat, annak valóságos életformává kell válnia, mégpedig mind az egyének, mind pedig a társadalom életében, amint arra legutóbb a párt XII. kongresszusa is nyomatékosan felhívta a figyelmet. Napjainkban, amikor szinte hónapról hónapra élesedik a küzdelem a külföldi piacokon, amikor a nyersanyagok és a különféle energiahordozók áremelkedése már-már megszokottá válik, mindenkinek tisztában kell lennie azzal, hogy csakis a jobb, a gazdaságosabban előállított terméket lehet eladni. Annak a munkának viszont, amelyik azt a célt szolgálja, hogy ilyen árukat állítsunk elő, folyamatosnak kell lennie. A céltudatos, a fegyelmezett munka pedig közvetlenül mérhető a bérek, a jövedelem alakulásában, ami viszont az egyéni takarékosság legmegbízhatóbb alapja.

Az Országos Takarékpénztár, a folyamatos takarékosság népgazdasági jelentőségének tudatában, az idén egész október hónapban sorozatos megemlékezéseket szervez, hogy ébren tartsa és a maga eszközeivel erősítse a takarékosság eszméjét. Ebben a törekvésben élvezi a szakszervezetek, a tanácsok, a Kommunista Ifjúsági Szövetség és a Hazafias Népfront cselekvő támogatását is.

Energia- és vízgazdálkodás a BHV-nál

Pomázi András a BHV Igazgatóhelyettese októberben 9-én a Budapesti Húsipari Vállalat 1980. I—III. negyedévi energia- és vízgazdálkodási értékelését juttatta el az illetékeseknek.

Az első részben a felhasználást értékeli. Az energiahordozók felhasználása a vállalati tervhez képest 95,7 százalékos (összegszerűen 94,57 százalékos). A vízgazdálkodás ugyanilyen értékei 92 százalék körül mozognak. Mint ahogy a számok is mutatják, a gazdálkodás megfelelőnek mondható, különösen a III. negyedév felhasználása volt kiemelkedően jó.

A költségek vonatkozásában — annak ellenére, hogy július 1-én áremelkedés volt — szintén a tervezett értéken belül maradtunk. Az árváltozások hatásainak végleges értékelésére csak a jövő év elején lesz mód, de csak akkor, ha időközben további ármozgások e téren nem jelentkeznek.

A vízgazdálkodás jó, de a ténylegesen — a csatorna-, közműfejlesztéssel fedezett — felhasználható vízmennyiség a tervben szereplőnél kevesebb, így változatlanul folytatni kell a szigorú gazdálkodást.

A második részből megtudjuk, hogy az energiatakarékosság ez idáig a vállalati terv — amely 1979. XII. 15-én készült 1 százalékát reprezentálta. Ezt az 1 százalékot vállaltuk az ÁEEF, és az ÁHT felé is. Ez mennyiségben 10-szer 10^9J, értékben mintegy 1,6 millió forint. Ennek a vállalásnak az időarányos része teljesült. 1980. május 19-én az ÁHT közölte, hogy vállalatunk 1980-ban 878-szor 10^3J energiát használhat fel, azemben az általunk tervezett és bizonyíthatóan indokolt 1000-szer 10^9J-vel szemben.

Az energiafelhasználás ilyen jellegű szabályozására a Minisztertanács határozata alapján került sor. Ennek alapján került sor, a rögzített fajlagos energiafelhasználási mutató megállapítására. A húsipari ágazat részére ez a mutató 1980-ra 0,94 százalék. Ez azt jelenti, hogy egy százalék termelésváltozás esetén 0,94 százaléknyi energiamennyiségbeli változást engednek meg a pozitív, illetve negatív irányban is.

Miután a BHV 1980-ra tervezett termelése az 1979. évinek 89,6 százaléka, így a felhasználható energiát a trösztis ennek az aránynak megfelelően szabta meg. Ez az előírás az energiafelhasználási tervhez képest 12%-os csökkentést jelent.

Időarányosan 2,8 százalékkal magasabb volt az I—III. negyedévi energiafelhasználás a trösztri rögzített értéknél. Ezek szerint döntő lesz a végleges eredményre az utolsó negyedév gazdálkodása. Amennyiben nem sikerül betartani a kontingenst, úgy energiabírsággra is számíthatunk.

Spulnizás

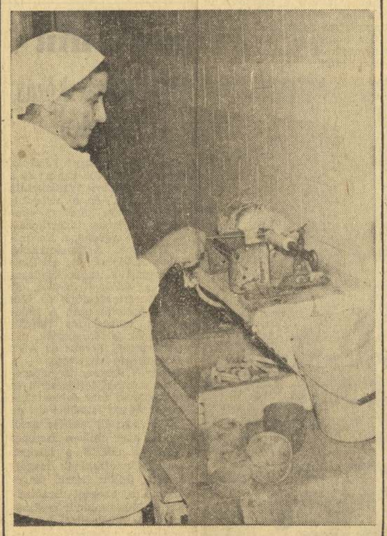

A spulnizás sokak szerint a könnyűipar feladata. Mégis nekünk ezzel is foglalkoznunk kell, mert a töltelékáru végeinek lekötéséhez szükséges, hogy esévére tekerjük fel a kötöző spárgát. Képünkön Laczkó Vilmosné látja el ezt a feladatot.

Pályázati felhívás

Az Országos Takarékpénztár a eddigi gyakorlattól eltérően 1980-ban március 1-től október 31-ig, a Takarékossági Világnap megünnepléséig takarékossági pályázatot hirdet, a sajtó, a rádió és a televízió munkatársai részére, az egyéni pénztakarékosság fontosságát, annak különböző formáit, előnyeit és a takarékpénztár erre irányuló tevékenységét folyamatosan ismertető, népszerűsítő újságírói munkára, amely azt összekapcsolja az általános takarékosság, az anyagtal, energiával, munkaidővel stb. való takarékoskodás népgazdasági jelentőségének kidomborításával.

Pályadíjak: I. díj (1 db) 5000,— Ft, II. díj: (2 db) 3000,— Ft, III. díj: (2 db) 2000,— Ft.

A pályázaton indulni lehet egy vagy több olyan újságírói alkotással (cikk, tudósítás, interjú, riport, rajz stb.), amely 1980. március 1.—október 31. között jelenik meg a sajtóban, hangzik el a rádióban, illetve közvetítésre kerül a televízióban.

A díjak odaítéléséről az Országos Takarékpénztár bíráló bizottsága dönt. A pályázati anyagokat — a megjelenés helyének és idejének feltüntetésével — 1980. november 15-ig az alábbi címre kérjük beküldeni. „Takarékossági sajtópályázat" Országos Takarékpénztár. Propaganda- és Sajtóosztály. 1876 Budapest, Münnich F. u. 16.

Eredményhirdetés: 1980 decemberében, az OTP vezérigazgatójának a Magyar Sajtó Napja alkalmából az Országos Takarékpénztár központjában tartandó fogadásán.

EXPORT

Túlteljesített tervek

Ebben az évben az ország export-orientáltsága igen jelentős mértékben nőtt. Ehhez hozzá kell tenni, hogy a kereskedelmi mérleg egyensúlyba hozásával jó eredményeket értünk el ezen a területen. Ezt az országgyűlés őszi ülésszakán úgy Kádár János, mint Lázár György nyomatékosan hangsúlyozta. Milyen eredményeket ért el a BHV az export területén? Ezt kérdeztük Fehér Sándornétól.

Fehér Sándorné 1956 óta dolgozik vállalatunknál. Először mint számlázó kezdte, aztán a szállítási csoport szállítási ügyintézője lett. 1975-től nevezték ki külkereskedelmi és vasúti szállítási csoportvezetőnek. Most a vállalati központ kereskedelmi osztályán működő külkereskedelmi csoport vezetője. 1968 óta szakszervezetben műhelybizottsági gazdasági felelős, 1980-tól a központ szakszervezeti bizottságának gazdasági felelőse.

— *Kik voltak a legjelentősebb vevőink az idén?*

— Jelentős mennyiséget szállított ki a Szovjetunió, ezenkívül sokat importált tőlünk Franciaország, Olaszország, Görögország, Vatikán, Belgium és Hollandia.

— *Új vevők is jelentkeztek?*

— Jelentős új vevőink nincsenek. De vissza tudtunk hódítani olyanokat, akik régebben nálunk vásároltak, de va-

Exportra csomagolják a téliszalámit

lamilyen okból vidéki vállalathoz fordultak. Ilyen volt például Vatikán. De növelni tudtuk a görög szállításokat is. A marhahúsexportunknál olyan szerencsés helyzetben voltunk — annyira jó a vállalat hírneve, a marhavágóhídon megmunkált húsok minősége —, hogy a vevők kifejezetten a BHV által előállított húsokhoz ragaszkodnak. Különösen nagy az eredmény a marhahúsexportunknál akkor, ha figyelembe vesszük, hogy az előállat-ellátottságunk a tervezetthez képest csak 85 százalékos.

— *Ha tehát 85 százalékos előállat-fedezet mellett 100 százalékos vagy még magasabb exportot tudunk biztosítani, az a hatékonyság növekedésének reális mutatója.*

— Igen. A hasított sertésexportunk jelentős része a Szovjetunióba irányul. Itt is nagyot léptünk előre, mert október közepéig az éves tervünket teljesítettük. Ugyanakkor itt is növekedett a hatékonyság, mert a vállalat magasabb hasított sertésexportárányt tervezett. Vagyis az előállat-ellátásunkból mi magasabb arányban vágtunk olyan sertéseket, amelyeket objektív minőségüket veszünk át. Ez az arány a vártnál alacsonyabb lett. Mi ennek ellenére az igényesebb, hasított exporttervünket túl tudjuk teljesíteni.

— *Igaz, hogy ez több munkát jelent, de az árbevételünket is növeltük.*

— A vállalat exportárbevételét tudtuk növelni. Itt az a cél, hogy az év végéig ez tovább növekedjék, és az éves exporttervben rögzített árbevételt túl tudjuk teljesíteni.

— *Ha ez sikerül, mennyiben javul a helyzetünk?*

— A hátsó több irányban jelentkezik. Egy viszonylag állandó terhelés stabil termékkibocsátást eredményez az exportvonalon. Másrészt az exporttermékek eredménye jó, tehát nyereséget hoznak a vállalatnak. Harmadrészt a vállalat külső megítélése, a vállalatról alkotott kép javul.

Még egy esetben beszámolhatok a hatékonyság növeléséről. Ez ugyan kényszerhelyzetből adódott, de úgy néz ki, hogy ha a vállalat kollektívája ebben együtt tud dolgozni és végéig, akkor sikeresen veszszük az akadályokat. Egészen pontosan arról van szó, hogy terveztünk 100 vagon húsrészexportot és 70 vagonnyi lehűzott sertéskivitelt. Az utóbbi előállítása kevésbé munkaigényes, de természetesen az árbevétel is alacsony. Mivel egy ideig nem volt a lehűzott sertésre piac, ezért — hogy a 170 vagont tudjuk teljesíteni —, több húsrészt kell exportálni.

— *Ez így jobb nekünk?*

— Az árbevétel eredményessége szempontjából jobb, de jóval nagyobb a munkaráfordítás is. Ismét csak a magasabb feldolgozottságú termékek előállításának irányába hat ez a kényszermegoldás.

Rendkívül jelentős a sertészsírexportunk. Úgy látszik, hogy október közepéig az éves tervet teljesítjük, és lesznek még plusz eladásaink is. Ezen kívül próbáltunk olyan nem tervezett termékeket is bevonni az exportba, mint például a sertés- és marhabelsőség. Erre inkább a választék kiszélesítése érdekében volt szükség. Teljesítettük, illetve túlteljesítettük tervünket dobozos sonkából, szalámiból is. Meg kell említeni, hogy nagyon örvendetes az a tény, hogy a szalámi minősége az utóbbi hónapokban jelentősen javult. Ezért is van arra mód, hogy a tervet jelentősen túlteljesíthessük.

— *Mi az oka annak, hogy — ellentétben számos korábbi esztendővel — most ilyen jó eredményekről beszélhetünk?*

— Eredményes volt a politikai, társadalmi, gazdasági szervezetek mozgósítása. Úgy látszik, hogy a vállalat minden dolgozója megértette, hogy a népgazdasági egyensúly javítását jobb minőségű exporttal érhetjük csak el. Természetesen ezt még erősíti az is hogy jók voltak a piaci lehetőségeink ebben az évben. Ugyanakkor a trösztkereskedelmi igazgatósága és a TERIMPEX maximális segítséget adott a vállalatnak az exportfeladatok teljesítéséhez és az egyéb feladatok koordinálásában. Ebből a jó kapcsolatból adódott az is, hogy számtalan esetben programon felül is tudtunk teljesíteni, ha valahol vidéken elmaradások voltak, de nálunk akadt szabad kapacitás. Talán sikerült változtatni azon a hírünkön, hogy a BHV egy „rugalmatlan vállalat". Mindig készen álltunk a segítségre.

— *Köszönöm a beszélgetést!*

Andrasew Iván

★

Az első féléves teljesítésünk alapján vállalatunk az általunk meghirdetett exportversenyben, az értékelés után, III. helyezést ért el. (A szerk.)

A magyar szakszervezetek XXIV. kongresszusának az ÉDOSZ 45. kongresszusa az alábbi javaslatok figyelembevételét ajánlja

1. Az élelmezésipar fejlődése a VI. ötéves terv időszakában is kiemelt fontosságú feladatként kezelendő.

Ezt indokolja az életszínvonalpolitika szempontjából is jelentős lakossági élelmiszerellátás megfelelő biztosítása.

A népgazdasági egyensúly javítását számottevően elősegítő gazdaságos, magas feldolgozottsági fokú, versenyképes élelmiszerexport növelése. Az államközi megegyezéseken alapuló szerződéses kötelezettségek teljesítése.

Szakszervezetünk szükségesnek tartja, hogy a tervkoncepcióban megfogalmazott növekvő feladatokhoz a feltételek: a fejlesztés, a dinamikus szintentartás biztosítva legyen. A gazdasági szabályozók kialakításánál a normativitás érvényesítésén belül az élelmezésipar különböző szakágazatainak differenciáltan jelentkező sajátosságokat a feladatokhoz mérten vegyék figyelembe.

2. Szükségesnek látjuk, hogy a bérszabályozás tegye lehetővé az élelmezésiparban dolgozók végzett munkájával, a munka nehézségi fokával, a növekvő követelményekkel arányos bér- és jövedelmek kialakulását.

3. Javasoljuk, hogy a SZOT Kongresszus fogaljon állást az elért vívmányok, különösen az életszínvonal megőrzése, illetve biztosítása mellett. Ez fontos azért, mert dolgozóinkat foglalkoztatja az árak változása és észrevételezik, hogy azok gyorsabban növekednek, mint a szabályozás adta bérfejlesztési lehetőség.

Fontos politikai kérdés, hogy az ár- és bérarányok megfelelően alakuljanak.

4. Alapvetően fontosnak tartjuk, hogy a VI. ötéves terv során a vállalatok által biztosított szociális juttatások, kedvezmények mértéke ne csökkenjen, illetve a gazdasági lehetőségekkel összhangban tovább fejlődjön.

5. A munkaverseny továbbfejlesztése során szükséges, hogy az egyes ember (brigádtag és vezető) személyes felelőssége tovább növekedjen. Ehhez biztosítani kell, hogy a végzett többlet-teljesítménnyel arányos anyagi fedezet a vállalatok rendelkezésére álljon. Ezt szükségessé teszi az, hogy az élelmezésipari vállalatoknál a részesedési alap képzési lehetőségekkel összhangban tovább fejlődjön.

6. Az újítások dijazására vonatkozó, jelenleg érvényben lévő rendelet nem ösztönöz kellően az újítások gyakorlatban történő alkalmazására. Ezért az újítómozgalom eredményesebbé tétele érdekében javasoljuk, hogy a nagy értékű újításokhoz kialakított eredmény alapján díjazott), valamint a közvetlenül nyereséget nem növelő újítások anyagi elismerését a termelési költségek terhére lehessen elszámolni.

7. A dolgozók lakásépítésének fokozottabb segítése érdekében szükségesnek tartjuk a szociálpolitikai kedvezmények családiház-építőkre történő kiterjesztését.

8. Alapvető kérdésnek tartjuk, hogy a dolgozók megfelelő minőségű, egészségvédelmet, munkabiztonságot nyújtó, méretarto és a munka jellegéhez alkalmazkodó munka- és védőruhával legyenek ellátva.

9. Az élelmezésiparban a jelentős fejlődés ellenére — a munka jellegéből adódóan — még számos helyen kedvezőtlenek a munkakörülmények.

A sütő- és malomiparban egyre általánosabbá válik a lisztpor egészségre káros hatása. Foglalkozási ártalomként történő elismerését javasoljuk.

10. Javasoljuk, hogy a kedvezményes üdültetés férőhelyeinek bővítése a jövőben — a korlátozott anyagi lehetőségek figyelembevételével — elsősorban a SZOT keretén belül vállalati, szakszervezeti és állami anyagi források koncentrált felhasználásával, a kooperációs üdülők létrehozásával valósuljon meg.

Ők is értünk dolgoznak

A tüzet élesztení kell. És ha már megfelelően pattog a fahasáb, mehet az áru alá. A jó ízt adó füstöt árasztó tüzet Kvasnyánszki Sándor éleszti.

Kitűnő túra

A *Mészáros Gábor* KISZ-alapszervezet szervezésében vállalatunk 25 fiatalja ősi túrán vett részt október 12-én vasárnap. A rossz idő sokakat visszariasztott, így főleg a szalámigyári fiatalok indultak útnak. A csikóváraljai túra a KISZ-bizottság értékelése szerint az idei legjobb hasonló rendezvény volt, ezért dicséretben részesítették az alapszervezet tagjait és a szervezőket.

A műhelyben

Ne feledkezzünk el a miszakiakról sem. Nagy gépeinkhez jelentős alkatrész-utánpótlást biztosítanak. Ezt teszi Koós Sándor esztergályos az V. számú gyárban.

Külgazdasági hírek

USA, USDA

A washingtoni mezőgazdasági minisztérium (USDA) megtiltotta a guatemalai tőkehús bevitelét, mert a megengedetinél több vegyszert tartalmaz. Néhány hónappal ezelőtt az amerikai piac ellátására jogosult öt guatemalai húsgyár közül háromból — hasonló okok miatt — már leállították az importot. Az USDA ellenőrei a közelmúltban „bizonyítékot találtak rá, hogy a két engedélyezett húsgyár szállítmányaiban olyan áru is volt, amelyet a másik három valamelyikében gyártottak."

A Guatemalából származó húst, amely a múlt évben mintegy 20 ezer tonna volt (az amerikai húsimport 1,5 százaléka) túlnyomórészt hamburger és más feldolgozott húskészítmények készítésére használják fel. (VG)

Drágul a hús Svédországban

Svédországban július 1-től kilogrammonként átlagosan 1,25 svéd koronával megemelték a marha-, a borjú- és a birkahús irányárát. A sertéshús 0,68 koronával lett drágább. Idén már január elején egyszer rendezték a húsárakat, akkor 0,7—0,97 korona volt az áremelkedés kilogrammonként. Az 1980—81-es gazdasági évben 1,11 milliárd korona — áremelkedésből származó — többletbevételt irányoztak elő a svéd mezőgazdaságban, ebből várhatóan 390,76 millió korona a húsárak drágulásából származik majd. (VG)

Száj- és körömfájás Thaiföldön

Malaysia megtiltotta a Thaiföldről származó szarvasmarhaimportot a száj- és körömfájásjárvány miatt. 1979. októberében, amikor a legutóbbi járvány kitört, 18 ezer szarvasmarhát, bivalyt és kecskét kellett levágni, s 2,3 millió dollár segélyt fizetni a tenyésztőknek. (VG)

BUDAPESTI HÚSIPARI HIRLAP
A Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja.
Felelős szerkesztő: Bágyi János
Szerkesztőség: Budapest, Gubacsi út 6. 1097
Telefon: 135—968
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Budapest
Bíaha Lujza tér 3. 1999
Felelős kiadó: Tili Imre igazgató
80—4448. Szikra Lapnyomda, Budapest.
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató

NAPI KRÓNIKA

A lottó nyerőszámai:

3, 4, 11, 53, 68

— Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke Zambia Köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte dr. Kenneth Kaunda köztársasági elnököt.

— Az MSZMP Központi Bizottságának meghívására október 19. és 23. között bolgár pártmunkásküldöttség tartózkodott hazánkban Vaszilka Volkovának, a BKP KB alosztályvezetőjének vezetésével. A küldöttség tanulmányozta az MSZMP tapasztalatait a termelő üzemekben folyó ideológiai-politikai nevelőmunkában. A delegációt fogadta Boros Sándor, a KB agitációs és propaganda osztályának helyettes vezetője.

— Michel Crépeau francia környezetvédelmi miniszter csütörtökön fogadta a Párizsban tartózkodó dr. Gonda György államtitkárt, az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal elnökét. Véleményt cseréltek a két országot kölcsönösen érdekló környezetvédelmi feladatokról és a kétoldalú kapcsolatokról.

— A határeseményeket kivizsgáló magyar—osztrák bizottság október 20—23. között Bécsben tartotta 32. ülésszakát. A küldöttségek vezetői szerződést írtak alá a határesemények kivizsgálásával kapcsolatos eljárást tartalmazó 1964. október 31-én kötött magyar—osztrák szerződés módosításáról.

— Matrózképzés kezdődött Siófokon. Az oktatáson a MAHART Balatoni Üzemigazgatósága, a Balatoni Vízügyi Kirendeltség és a SZOT Sétahajózás húsz jelöltje vesz részt, akiknek már kétéves gyakorlatuk van. A május 19 tartó tanfolyam után a résztvevők vizsgát tesznek, s hajózási szakmunkásbizonyítványt kapnak.

— Megkezdődött az őszi parkosítás Budapesten. A Fővárosi Kertészeti Vállalat dolgozói kilencezer facsemetét ültetnek el a közterületeken. A legnagyobb figyelmet a zöldben szegény lakótelepekre fordítják.

— Négymillió-hatszázezer külföldi élt az NSZK-ban, s számuk 1980 szeptemberre óta szazhetvenezerrel nőtt, a wiesbadeni statisztikai hivatal adatai szerint. A legnagyobb közösséget a törökök alkotják: masfél millióan vannak, őket 14—14 százalékkal a jugoszlávok és az olaszok követik, majd a görögök, végül a spanyolok következnek.

— 1358 emberéletet követeltek a nyári árvizek Kína legnépesebb tartományában, Szecsuánban és több mint 1,7 milliárd dolláros anyagi kárt okoztak. Erről számolt be pénteki számában a szecsuáni tartományi naplap. Az áradások 1,1 millió embert tettek hajléktalanná és 14 500-an sérültek meg.

— A Munka Érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta az Elnöki Tanács Barla Szabó Ödönné K. Nagy Magdának, az irodalomtudomány kandidátusának, az MSZMP KB Párttörténeti Intézete tudományos főmunkatársának, sok éves mozgalmi és tudományos tevékenysége elismeréséül, születésnapja és nyugdíjba vonulása alkalmából. A kitüntetést pénteken Nemes Dezső, a Párttörténeti Intézet igazgatója nyújtotta át.

— Újvidék harmadik Dunahídját, a Szabadság-hidat pénteken ünnepélyesen avatták fel. A híd szerkezeti elemeit a budapesti Ganz-MÁVAG-ban, kábeleit Svájcban gyártották. Jugoszláviában ez a hetedik híd, amelynek szerkezetét a Ganz-MÁVAG készítette el.

— Gazdasági társulás alakult pénteken nyolc szabolcs-szatmári téesz részvételével a fahulladék hasznosítására, a rakamazi Győzelem Tsz gesztorságával.

— A munkahelyek fűtésére használják fel az eddig szabadon távozó, csaknem négyszáz fokos füstgázt az Üvegipari Művek nagykanizsai üveggyárában.

— A Körösök hazánk legtisztább folyói, ám lassú vízminőség-romlás észlelhető, különösen a Gyula—Békéscsaba elővízcsatornában, a Szárazér battonyai részén és a Mezőhegyes körzeti csatornában, mondotta el a megyei környezetvédelmi bizottság pénteken Gyulán megtartott ülésén. A felszín alatti vizek hasznosításával kapcsolatban megállapították, hogy a jelentős hévízkészlet minősége a jelenleginél nagyobb arányú felhasználást tenne lehetővé.

— Teljesítette idei termelési tervét a Kemikál Építőanyagipari Vállalat barcsi építési műanyagfeldolgozó gyára. A terv szerint az idén 350 millió forint értékű — főleg épületlefolyástihoz használt — anyagokat kellett gyártaniok, az év utolsó napjáig viszont 425 millió forint értékű termék hagyja el a gyárat.

— A VÁMOSOK NAGY NAPJA VOLT CSÜTÖRTÖK, míg a kábítószercsempészek „csütörtökül" mondtak. A montreáli kikötőben a kanadai királyi csendőrség két tonna hasist kobozott el. A harminc-millió kanadai dollár értékű szakmány Libanonból származott. A pakisztáni Beludzsisztánban a vámőrség egy kamionban két és fél tonna ópiumot talált. Ugyanaznap Karachiban felgöngyölítettek egy nemzetközi kábítószercsempész bandát. Hét tagját — köztük egy svájci állampolgárt — őrizetbe vették.

— A hallássérültek, a vakok és gyengénlátók, az értelmi fogyatékosok, a mozgássérültek életét, rehabilitációját bemutató filmet készített a Hallássérültek Országos Szövetsége. A rokkantak nemzetközi éve — 1981 című, négyrészes amatőr film célja, mint pénteken a szövetség székházában tartott sajtótájékoztatón elmondták, hogy a testi és szellemi fogyatékos emberekre irányítsa a társadalom figyelmét.

— A jegyzőkönyvek aláírásával fejeződött be pénteken Debrecenben az európai szocialista országok csapágyipari együttműködési szervezete tudományos-műszaki tanácsának 14. ülésszaka a Magyar Gördülőcsapágy Művekben. A négy nap alatt megvitatták a tagországok által kidolgozott fejlesztési elképzeléseket, s meghatározták az elkövetkező időszak feladatait.

— Kétnapos szakmai tanácskozást szerveztek a magyar kábelgyártó gépekről Opatijában, a Digép, a Pestvidéki Gépgyár és a Híradástechnikai Gépgyár, valamint számos jugoszláv vállalat képviselőinek részvételével szerdán és csütörtökön. A konferencián kilenc előadás hangzott el, ismeretterjesztő filmeket vetítettek és széles körű konzultációt tartottak.

— A budapesti Közlekedési Múzeum „Energia és közlekedés" című vándorkiállítása pénteken megnyílt a moszkvai Műszaki Múzeumban. Drezda, Prága, Zágráb, Brno, Belgrád után a szovjet főváros a hatodik város, ahol a kiállítást bemutatják.

— A Szovjet Könyvbarátok Társasága hazánkban járt küldöttségének tapasztalatairól terjedelmes cikkben számol be a Knyizsnoje Obozrenyije (Könyvszemle) című hetilap legújabb száma. A küldöttség tagjai találkoztak a Művelődési Minisztérium Kiadói Főigazgatóságának vezetőjével, felkeresték a Gondolat és a Móra Kiadót, és megbeszélést folytattak a Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének képviselőivel.

— Tárlatvezetések vasárnap, délelőtt: Sülusaramiatok a XIX. századi festészetben, fél 10-kor: Művészet a középkori Magyarországon, fél 11-kor a Nemzeti Galériában. — A spanyol gyűjtemény története, 10-kor a Szépművészeti Múzeumban. — A bronzkori ember élete, bronzedényei, bronzékszerek, 11-kor a Nemzeti Múzeumban. — Szecessziós üvegművészet, 10-kor az Iparművészeti Múzeumban. — Szép magyar nyitok és a parádi Kocsimúzeum, 11-kor, a Közlekedési Múzeumban. — A középkori Buda királyi várpalotája és gótikus szobrai, 10 és du. fél 4-kor a Budapesti Történeti Múzeumban.

— Garai Gábor verseinek gyűjteményét tízezer példányban adta ki orosz nyelven a moszkvai Progressz Könyvkiadó. A kötetet Geiger Béla állította össze, a fordítások neves költők munkái. Az előszót az egyik legismertebb szovjet költő, Robert Rozsgyesztvenszkij írta.

— Játék a múzeumban: október 25-én, délután 2-től fél 6-ig várják a játszani vágyó gyerekeket a Néprajzi Múzeumban. Program: bábkészítés, bábjáték, agyagformálás, szövés, fonás, gyöngyfűzés, népdal- és néptánctanítás.

— A Benkó Dixiland közelgő koncertjét nagy érdeklődés előzi meg. Az együttes november 1-én, este nyolc órakor emlékhangversenyt ad a Zeneakadémián, Luis Amstrong tiszteletére, halálának tizedik évfordulóján.

— Egyre könnyebb repülőgépeket gyártanak üzemanyag-megtakarítás céljából, írja a Spiegel. Míg ugyanis a 70-es évek elején az üzemanyag az üzemeltetési költségek 24 százalékát tette ki, ez a 80-as évek közepén már 37 százalék lesz. Legújabban az ülések is alumíniumból készülnek, mivel ezek csak fele olyan nehezek, mint az ötvenes években kialakított üléskombinációk. Ezenkívül az új alumíniumülések előnye, hogy az utasok lábainak több hely jut.

— Deák Ferenc-emlékszobát nyitottak pénteken a Zala megyei Kehidakustányban. A Deák-kuriában berendezett helyiségben a „Haza bölcsének" bútorait helyezték el. Deák életútját, munkásságát levelezéséből, beszédeiből és egyéb műveiből készült válogatás segítségével ismerhetik meg a látogatók.

— A világ legnagyobb zsinagógájába, a Dohány utcai templomba szervezett látogatást vasárnap délelőtt 10 órától a TIT. Találkozás a Wesselényi utca és a Dohány utca sarkánál.

— A kaposvári Liszt Ferenc Zeneiskola felújítását megkezdték. Az öt és fél millió forintos korszerűsítéssel jövő decemberre végeznek a Somogyvári és a Kaposvári Építőipari Szövetkezet dolgozói.

— JAPÁN LEGNAGYOBB GENGSZTERBANDÁJÁT felszámolta a rendőrség, jelentik Tokióból. Háromszáz bandität tartóztattak le. Az akcióra két nappal a banda mindenható főnökének temetése előtt került sor. A gengszterfőnök három évtizeden át irányította az alvilágot, s 68 éves korában halt meg.

— Hátrál a sivatag Szovjet Türkméniában, a tudósok munkája nyomán. Türkménia területének csaknem nyolcvan százalékát borítja sivatag, igen kevés az erdő. A Türkmén Tudományos Akadémia Sivatagkutató Intézetében és a Közép-Ázsiai Erdőgazdasági Tudományos Kutatóintézetben kidolgozták a sivatagi homokbuckák zöld lültetvényekkel megkötésének módszerét. A tudósoknak sikerült szárazságtűrő, az ottani éghajlathoz jól alkalmazkodó fa- és bokorfajtákat kiválogatni. Ennek köszönhetően az utóbbi tíz évben a sivatag 670 ezer hektárt kényszerült átengedni a zöld ültetvényeknek.

— HALÁLOZÁS: Mély megrendüléssel tudatjuk, hogy **Günther Ferencné Fényes Magda** 80 éves korában, hosszú szenvedés után, október 18-án elhunyt. Temetése október 25-én, fél 1-kor, a Rákoskeresztúri temetőben (Kozma u. 8.). A gyászoló család, barátai, kollégái. Minden külön értesítés helyett. Részvétlátogatások mellőzését kérjük. ×

— Fájdalommal tudatjuk, hogy özv. **Gutmann Károlyné (Anci)** váratlanul meghalt. Gyászolják testvérei, rokonai és jóbarátai. Temetése folyó hó 25-én, 11 órakor, Kozma u. 8. ×

— Fájdalommal tudatom rokonokkal, barátokkal, ismerősökkel, hogy édesanyám, **Nádas Lipótné** 98 éves korában elhunyt. F. hó 11-én eltemettük. A barátiy módon kinyilvánított részvétet ezúton köszönjük. Vészi László és családja. ×

— Köszönetnyilvánítás: Ezúton köszönjük meg mindazok jóleső együttérzését, akik dr. **Márki János** halála és temetése alkalmával részvétüket nyilvánították. A család. ×

— Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik **Bártfai Ernő** nyug. iskolaigazgatót utoljó útjára elkísérték és fájdalmunkban osztoztak. A gyászoló család. ×

YEHUDI MENUHIN BUDAPESTEN

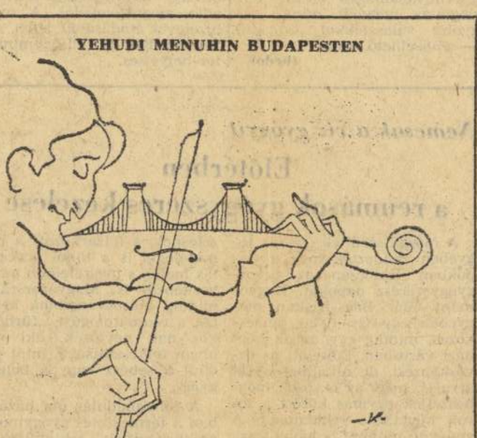

(Kaján Tibor rajza)

— A napenergia népgazdasági felhasználására öt évre szóló együttműködési tervet dolgoztak ki a KGST-tagországok szakemberei az Ashabadban pénteken befejeződött tudományos-koordinációs tanácskozáson. A résztvevők tapasztalatcserét folytattak a napenergiával működő létesítmények építéséről, s összeállították a KGST-országokban építendő létesítmények és objektumok listáját.

— A csaknem ezer kilométeres autópálya építését ünnepélyesen kezdték meg Brazíliában. Elkészülte után a kontinens egyik legnagyobb kelet—nyugat irányú kereskedelmi útőere lesz. Az autóút 1985-re készül el. Megépítése ellen számos környezetvédő csoport tiltakozott, mivel indián rezervátumokon és vadvédelmi rezervátumokon halad keresztül.

— Az eupeni Marienchor kórus nagy sikerű hangversennyel mutatkozott be pénteken az esztergomi Petőfi Művelődési Központban. A belga együttes műsorán klasszikus művek, XX. századi magyar szerzők alkotásai és belga népdalok szerepeltek.

— Ezúton mondok köszönetet mindazoknak, akik az „50 ÉVE AZ ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZETBEN" c. önálló jubileumi kiállításomon megjelenésükkel megtiszteltek. Levelekben és táviratilag jókívánságaikkal elhalmoztak és gratuláltak. Bánsági András grafikusművész. ×

— Még lehet jelentkezni! A Fővárosi Művelődési Házban egyetemi (orvosi is) felvételire előkészítő biológiai szakkörök; felsőfokozatos általános iskolásoknak csillagász és biológiai szakkörök indulnak. Érdeklődni a 451-360-as telefonszámon lehet. ×

— A Magyar Televízió megbízásából a MAFILM filmet készít az I. világháború utáni történelmi korszakról. A kor tárgyi környezeti világának ábrázolásához kérjük a kedves olvasók segítségét. Keresünk megvételre vagy kölcsönzésre 1914—19 között megjelent újságokat, folyóiratokat, politikai kiadványokat, röplapokat, plakátokat: — korabeli levelezőlapokat, fényképeket, családi fényképalbumokat, dokumentumokat. Kávéházi berendezési tárgyakat (székek, asztalok), fogasok, tükrök, újságtartó, számológépet, számlócédula, hamutartó. Századforduló körül készült falikarokat, csillárokat, zseblámpát. Sétabotot, esernyőt, napernyőt. Korabeli autót, kerékpárt. Katonai, rendőri egyenruhát, kitüntetést. Kalapokat, legyezőket, tollakat, szemüvegeket, korabeli női és férfi ruhadarabokat. Bőröndöket, kézitáskákat, hátizsákokat. Függönyöket, terítőket. — Jelentkezéseket kérjük november 19-ig a Filmgyárban a berendezőnél: Szabó Zoltán 638-327, 831-750/476. vagy Orosz Imre felmérkivitelezőnél 831-736/218 telefonon, vagy levélben MAFILM XIV., Lumumba u. 174. ×

— Karate tanfolyamokat szervez lányoknak és fiúknak 14 éves kortól a Hunvadi János SE All-Style (Össz-Stílusú) Sportkarate szakosztálya. Sportmúlttal rendelkezőknek intenzív csoportokat indítunk. Jelentkezés és felvilágosítás hétfőn és pénteken 19-18 óráig, VIII., Baross u. 10. ×

A TELEVÍZIÓ MŰSORA

1. műsor

8.08: *Műsorismertetés*
8.10 *Tévétorna*
8.15 *Iskolatévé*
8.55 *A mi képernyónk* (FF) (ism.)
9.15 *„Európa öröme"*
10.25 *Az Onedin család* XIII/3. (ism.)
11.15 *Az ember zenéje* (ism.)
12.10—12.40 *A fele sem igaz!* (FF) (ism.)
14.07 *Műsorismertetés*
14.10 *Pulzus*
15.00 *Hírek*
15.05 *MAFILM-Filmmagazin* (FF)
15.20 *Hagyományőrzők* Riportfilm IV/1.
15.50 *Slágerhirlap* VIII/8.
16.50 *A kamaszkor körül* (FF) V/1.
17.30 *HÁZ-tartás*
18.30 *Parabola*
19.10 *Tévétorna*
19.15 *Esti mese*
19.30 *Tévéhíradó*
20.00 *Vers — mindenkinek*
20.05 *Szombat esti filmkoktél*
22.35 *Tévéhíradó 3.*
22.45—0.05 *Thyl Ulenspiegel* V/3.

2. műsor

15.02 *Műsorismertetés*
15.05 *Üzenet a jövőből* XIII/8. (ism.)
15.30 *Unokáink sem fogják látni* (ism.)
15.55 *Székesfehérvári Volán—Feenstra Flyers* Jégkorong BEK-mérkőzés (FF)
18.20 *A faj fennmaradásának érdekében*
18.35 *Magyar tudósok* (FF) Szalay Sándor akadémikus
19.30 *Tévéhíradó*
20.00 *Vers — mindenkinek*
20.05 *Anouilh: Zenekar*
20.55 *Tévéhíradó 2.*
21.15 *Ritmikus sportgimnasztika VB*
22.15—23.05 *Hetérák párbeszédei*

HŰVÖS, SZELES IDŐ

Tegnap délben is körülbelül a térképen látható vonalban kígyózott az Európa fölött legmarkánsabb időjárási front. Mintegy 300—800 kilométer széles felhósávaból csaknem egész nap esett az eső. De Európa többi részén is gyakran hullott több-kevesebb csapadék. A frontól nyugatra hideg, keletre meleg a levegő. A hőmérséklet viszont az eső miatt Kelet-Európában sem túl magas.

Az 1981. október 24., 06 órára előrejelzett európai időjárási helyzet

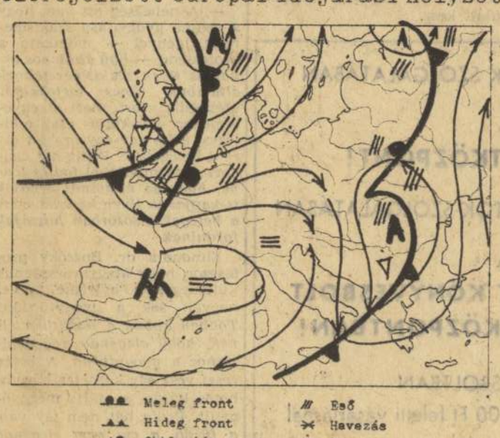

Meleg front
Hideg front
Okklúziós front
Az áramlás iránya
Az alacsony nyomás középpontja
A magas nyomás középpontja
Eső
Havazás
Zápor
Zivatar
Köd

Igazán meleg napos időt csupán a kontinens délnyugati részéből jelentettek.

Magyarország péntek hajnalra került teljesen a hideg levegő hatása alá. A zárt felhőtakaró felszakadozott ugyan, de a kevés napsütés csak 8, 15 fokig tudta felmelegíteni az alsó légréteget. Ezen belül a délkeleti országrészben volt a kevésbé hűvös pénteken is.

Ma szeles és időnként még felhős, holnap jobbára napos. de mindkét nap hűvös idő valószínű.

A várható időjárás szombat estig: Hűvös, jobbára napos, de időnként még felhős idő várható. Számottevő csapadék nem lesz. Megélénkül, gyakran megerősödik az északi szél. A hőmérséklet kora délutánra várható csúcsértéke is csak 10 fok körül valószínű.

A Duna vízállása Budapestnél 404 cm.

Európai időjárási körkép

1981. október 24.

Budapest	szeles	10
Ankara	napos	29
Athén	változó	21
Belgrád	szeles	15
Berlin	változó	8
Bécs	napos	9
Bukarest	zápors	13
Helsinki	esős	7
Kijev	borult	16
Koppenhága	felhősödés	7
Leningrád	esős	8
Lisszabon	napos	22
London	viharos	6
Madrid	napos	21
Milánó	napos	17
Minszk	derülés	10
Moszkva	változó	13
München	napos	7
Oslo	felhősödés	6
Párizs	felhősödés	11
Prága	napos	8
Roma	napos	19
Stockholm	változó	8
Szófia	felhős	20
Varsó	napos	8

Lázár György távirata Papandreuhoz

Lázár György, a Minisztertanács elnöke táviratban üdvözölte Andreasz *Papandreut* a Görög Köztársaság miniszterelnökévé történt kinevezése és az új görög kormány megalakulása alkalmából.

Obasanjo tábornok látogatása hazánkban

Olusegun *Obasanjo* tábornok, volt köztársasági elnök nigériai közéleti személyiségek és gazdasági vezetők egy csoportja élén október 20—23. között látogatást tett Magyarországon. *Marjai* József, a kormány elnökhelyettese átfogó megbeszélést folytatott Olusegun Obasanjóval és a kíséretében lévő személyiségekkel a két ország gazdasági együttműködésének mai és távlati feltételeiről, a szükséges teendőkről. A vendégek *Schulthetsz* Emil és *Veress* Péter miniszterekkel, valamint *Juhász* Ádám és *Soós* Gábor államtitkárokkal az egészségügyet és orvosi technikát, az autóbusz- és izzólámpagyártást, továbbá a mezőgazdaságot és élelmiszeripart érintő magyar—nigériai együttműködés fejlesztéséről tárgyaltak. Obasanjo tábornok és kísérete látogatást tett több mezőgazdasági és ipari vállalatnál, intézményben. A tárgyalások eredményeképpen több területen a kooperáció kialakítására, illetve az elhatározott együttműködés fejlesztési ütemének meggyorsítására megállapodások jöttek létre. *Losonczi* Pál, a népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke udvariassági látogatáson fogadta Olusegun Obasanjót.

Lambo professzor tárgyalásai

Adeoye T. *Lambo* professzor, az Egészségügyi Világszervezet főigazgatójának első helyettese *Schulthetsz* Emil egészségügyi miniszter meghívására néhány napos látogatást tett Magyarországon.

Lambo professzor megbeszéléseket folytatott az egészségügyi miniszterrel és vezető munkatársaival az Egészségügyi Világszervezet és Magyarország együttműködésének fejlesztésével összefüggő kérdésekről.

Hazaérkezett az országgyűlés küldöttsége

A magyar parlamenti küldöttség *Péter* Jánosnak, az országgyűlés alelnökének vezetésével pénteken, olaszországi látogatásának utolsó napján Rómában találkozott az olasz szenátus és képviselőház tagjaival és szívélyes eszmecserét folytatott a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről és a magyar—olasz parlamenti kapcsolatokról.

Pénteken este hazaérkezett Budapestre az országgyűlés küldöttsége.

Szervezte: a népfront

Üzlet az üzemben

Az üzletet az üzem falai közé vinni. Kedvcsinálóul a vásárláshoz, s bemutatkozási lehetőségül az új élelmiszeripari termékek számára. Ezzel a céllal a Hazafias Népfront Hajdú-Bihar megyei bizottsága nemrég ABC-napokat rendezett a Debreceni Ruhagyárban. Mint *Schuszter* Béla, a HNF megyei titkárhelyettese elmondta, amiként a megyében már több helyütt — Sárrétudvariban, Biharnagybajomban — megrendezett kiállításokkal, úgy ezzel is egyfajta szolgáltatásfejlesztést céloztak.

A hűtőpultok, a vitrinek környékén ebédszünetben vagy kétszázan is tolongtak, zömmel a kiállításnak otthont adó ruhagyár dolgozói. Néhányan csak szemlélődtek, sokan vásároltak. Keletje volt a BNV-díjas debreceni pirosmártásnak, a gyümölcspürének, s az új disznótoros készítménynek . . .

— A nálunk dolgozó nők második műszakját szeretnénk megkönnyíteni — mondta *Balogh* Mihályné, a ruhagyár pártbizottságának titkára. — Majdnem másfélezer asszony, lány dolgozik nálunk. Tetemes időt s energiát takaríthatnak meg egy-egy ilyen „helyben vásárlással".

Kerecsen Erzsébet, a Hajdú és Szaboles megyei Élelmiszer és Vegyiáru Nagykereskedelmi Vállalat igazgatója úgy véli, hogy elsődleges előnye ennek az árusítási formának az információ. S nem elsősorban az árupropaganda — hiszen akár a bébiápoló szerek, akár a Kecskeméti Konzervgyár harminctételes bébiételsora bármely nagyáruházban kapható — hanem a piackutatás, a tesztlapok révén nyert véleményezés. Minőségről, árról, versenyképességről.

— A „konzervesek" rendszeresen járnak nőket foglalkoztató üzemekbe árubemutatókat tartani — mondja *Horváth* Attila, a Debreceni Konzervgyár Kereskedelmi főosztályvezetője. — Az egész cikklistánk az ő konyhai munkájuk megkönnyítését szolgálja. A vagy tízféle levéspor és leveskocka, a még különlegességnek számító almapürék vagy a kecsöpszerű piromártás is. Szívesen adnánk olyan különlegességeket, melyek alapjában véve köznapiak, ám nagyüzemi előállításuk nem gazdaságos, s így ritkán kaphatók.

— S ha egy kisüzemmel együttműködve gyártanak?

— Akarunk is, fogunk is kisüzemekkel együttműködni. Jövőre Hajdúsámsonban és Váncsodon a helyi termelőszövetkezetekkel kis konzervüzemeket hozunk létre. A húsipar mintaboltjának vezetője *Kovács* Ferencné új termékűket, a fűszeres vért frissen sütve kínálja az érdeklődőknek.

— Előnye, hogy olcsó. Tizenhat forintért adjuk kilóját — mondja. — Magas a tápértéke, felér a sovány húséval. S könnyen elkészíthető, hagymával, borssal, majorannával ízesítve tíz perc alatt kész.

Az üzletvezető szavait *Szombathy* László, a Hajdú-Bihar megyei Húsipari Vállalat kereskedelmi főosztályvezetője egészíti ki:

— Vállalatunk mintegy ötvenöt fajta húskészítményt gyárt. Úgy véljük, hogy nem haszon nélküli kapni az alkalmon, s az ilyen lehetőség kapcsán bemutatni fogyasztóinknak a mindenkori legújabbat. Hiszen fontos feladatnak tartjuk a munkásklakta negyedek, a lakótelepek, a gyermekélelmezés és a vendéglátás igényeit minél nagyobb választékkal szolgálni — elviselhető áron.

(bedő)

Megbízólevél-átadások

Losonczi Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke pénteken fogadta dr. Antonio Casas *Salvit*, a Venezuelai Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki átadta megbízólevelét. A megbízólevél átadásánál jelen volt *Garai* Róbert külügyminiszter-helyettes.

*

Losonczi Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke pénteken fogadta Thomas *Rechnagel* rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, aki átadta megbízólevelét. A megbízólevél átadásánál jelen volt *Szarka* Károly külügyminiszter-helyettes.

Nemcsak a víz gyógyít

Előtérben a reumások gyógyszeres kezelése

A mozgássérültek évének jegyében rendezték meg a napokban Kalocsán az orvosgyógyszerész napokat. Hagyomány már Bács-Kiskun megyében egy-egy ilyen tanácskozás, mindig egy másik kórházi városban. Elősegíti az orvosképzést, de alkalmat nyújt arra is, hogy az orvosok megbeszéljék egymás között a soron következő feladatokat. A gyógyító munkát is jobbá teszi, mert a résztvevők kieserélik egymás között tapasztalatalkat, nemcsak a vizsgálati, de a gondozási és kezelési módszerek elsajátításának területén is.

A kétnapos tanácskozáson 36 előadás hangzott el. A résztvevők időt szakítottak arra is, hogy meglátogassák a kalocsai kórházat és tanulmányozzák gyógyítási módszereit. Dr. *Horváth* Mihály igazgató részletesen ismertette a megye orvosaival a kórház munkáját, a nagyobb intézményekkel való szoros kapcsolatát, és elmondta, hogy a kórházi rendelőintézet *új szakorvosi ellátással bővült: a reumatológiával.* Ehhez a kórház biztosítani tudja a szükséges fizikoterápiás ellátást is.

A reuma Magyarországon népbetegségnek számít, olyan sok mozgássérültet tartanak nyilván. Éppen ezért örvendetes, hogy egyre több kórházban vezetik be gyógyítására a szakorvosi ellátást, sőt egyes helyeken külön reumatológiai osztály is nyílik, mint legutóbb Kiskunhalason.

A kalocsai orvos-gyógyszerész napokon a reumatológia volt a tanácskozás központi témája, a reumás megbetegedések diagnosztikai, kezelési, gondozási és rehabilitációs problémáiról, valamint a gyakorló orvos feladatairól tartottak előadásokat a meghívottak.

Az előadások szünetében beszélgettünk dr. *Bozsóky* Sándor professzorral, az ORFI főorvosával, aki elmondotta, hogy a reumás megbetegedések következtében a rokkantak száma évről évre szaporodik. A megbetegedések sok munkakiesést okoznak, és ezért ezek gyógyítására a jövőben nagyobb figyelmet kell fordítani.

— A nehézség ott van, hogy a reuma gyógyítása szakismeretet igényel — mondotta a professzor. — *Egy általános orvos az ilyen szakismereteknek általában nincs birtokában.* Mégpedig azért, mert az egyetemeken az oktatás csak esetleges, néha egy-egy óra jut erre a betegségre. Pedig hát gyakorlati szempontból *fontos lenne, hogy az általános orvosok is kapjanak ilyen képzést, mert a betegek elsősorban hozzájuk fordulnak.*

Elmondta dr. Bozsóky professzor, hogy Magyarországnak különleges a helyzete, mivel nagyon sok a gyógyfürdője. *Többen abban a tévhitben élnek, hogy elegendő a gyógyvízhez a gyógyfürdő.* A beteg részt vesz egy kéthetes, háromhetes kúrán, s máris meggyógyult. Pedig hát nem így van, *a fürdő, a víz nem elegendő egymagában, szükség van a gyógyszeres kezelésre is.*

Ahol Európában nincs gyógyvíz, ott nagyobb figyelmet szentelnek a gyógyszeres kezelésnek, s felzárkózott a reumatológia is a többi szakellátás mellé, s megfelelőbb az orvosképzés is. Magyarországon mindig *másodrangúnak* kezelték a reumatológust, „fürdőorvos"-nak nevezték, aki nem olyan felkészültségű, mint például a sebész vagy a belgyógyász.

A felszabadulás óta hazánkban a természetes gyógymódok szakorvosának tekintették a reumatológust, de már ebben a megnevezésben is volt valami lenéző, s rangban semmiképpen sem lehetett egyenlő egy sebészszakorvossal.

— A reumatológia iránt ma már nagyobb a figyelem — folytatta a professzor. — Igaz, hogy manapság is főleg a gyógyvíz felé fordul a figyelem jelentősebb része, de azért az illetékesek is rájöttek, hogy a víz egymagában nem minden, *a gyógyvíz csak egyik fontos eszköze a gyógyításnak, de semmiképpen sem helyettesíti a fizikoterápiás kezelési eljárásokat. Nagyon fontos feladat reumaosztályok telepítése a vidéki kórházakba.* Az nem lehet kifogás, hogy nincs víz. Víz nélkül is szükség van a kezelésre, a reumarendelésekre. Ne a gyógyvíz legyen a legfontosabb.

Megemlítette a professzor, az is tapasztalható, hogy ahol lehetőség van gyógyvízzel való kezelésre, ott elhanyagolják a fizikoterápiás kezelést. Szerinte *képzett orvosgárára van szükség a betegség megelőzésére. És nagyszabású felvilágosító munkára.* Sokat javítana a helyzeten, ha az egyetemeinken is intenzívebben foglalkoznának a reumatológusok oktatásával.

A kalocsai orvos-gyógyszerész napokkal kapcsolatban elmondta, hogy az ilyen tanácskozások sokat segítenek abban, hogy a *közvigyelem a reumás megbetegedések felé forduljon*, s az orvosok is sok hasznos tapasztalatokat szereznek a gyógyításhoz, valamint a kezelési és gondozási problémák megoldásához.

(i. s.)

Vitasorozat a fogyasztói érdekvédelemről

A korábbi évek eredményei, tapasztalatai alapján ez év októberében társadalmi vitasorozatot rendezett a fogyasztói érdekvédelem kérdéseiről a Hazafias Népfront. A viták résztvevői — termelők, kereskedők, fogyasztók — az eredmények és a viszonylagos árubőség mellett is meglevő választékbeli és területi hiányosságokat elemezték. Szót ejtettek a vásárlói jogok hiányos ismeretéről, a kereskedelmi egységek szállítókkal szembeni kiszolgáltatottságáról. Tájékoztatást kértek — de nem minden tekintetben kaptak megnyugtató választ — a januártól a kereskedelemben is bevezetendő ötnapos munkahétről. A vitában szerzett információikat, megválaszolatlan kérdéseiket a népfrontmozgalom az illetékes rendelkezésére bocsátja.

Hajtóerő

Baráti beszélgetésre invitálták az újságírókat néhány napja a SZOT székházába. Egy hosszú asztal mellett öt szakmai szakszervezet képviselői ültek. Előttük kartonlapok, nevük és tisztségük feltüntetésével, könnyítendő az ismerkedést. Bányászok, kereskedők, közalkalmazottak, mezőgazdasági dolgozók és „vasasok", a Ganz-MÁVAG munkásai — bizalmiak, vállalati szb-titkárok és a szakmai szakszervezetek főtitkárai alkották a népes csapatot. Velük szemben — a szokásoknak megfelelően — az újságírók. Néhány perces csönd, egymás mustrálgatása, azután elhangzott a néhány bevezető mondat, amelynek lényege: beszéljünk őszintén az üzemi demokráciáról. Félórán belül a vita szenvedélyessé, néhol emelt hangúvá vált. Eltűntek az asztalok-szabta távolságok, a rangbeli különbségek. Figyeltük egymás mondanivalóját — hiszen a különböző szakmákban tevékenykedők is kíváncsiak voltak: ott vajon hogyan csinálják —, s a párbeszédnek néhány óra múltán a házigazdák voltak kénytelenek véget vetni, mert valószínűleg másoknak is szükségük volt a teremre.

Vitakészség

Mondanivaló bőségesen akadt. Arról például, hogy a munkahelyi demokrácia kialakítása az utóbbi évek *legjelentősebb társadalmi vállalkozása.* De ezt a demokráciát még csak tanuljuk. S a tanulópénzt olykor meg kell fizetni. A lehetőség ma még több, mint amit a gyakorlatban felhasználunk. Ezért kell hát *beszélni, vitatkozni* — az sem baj, ha sokat — a tényekről. El kell mondani mindenütt, hogy a jó célok kitűzése önmagában nem elég; ezeket a célokat csak akkor lehet megvalósítani, ha mindenki együtt akarja valósággá válásukat. S mert a párbeszéd önmagában is a demokrácia gyakorlása, szólni kell a kibontakozást zavaró, gátló tényekről: a *formalizmusról*, a *közönyről*, érdektelenségről, s népszerűsíteni a valahol jól bevált módszereket.

Hogyan készül általában egy szakszervezeti beszámoló? Felsorolják az elért eredményeket, a terv teljesítésének mutatóit, s ebből általában kitűnik, hogy a gazdasági vezetők és a kollektíva jól dolgoztak, de adódtak kisebb-nagyobb nehézségek, s vannak még megoldandó problémák, amelyekre a következő időszakban jobban oda kell figyelni. A tagság hallgatja az írásos jelentés felolvasását, a felénél talán már nem is tud odafigyelni, így azután az izzó, érdemi vita általában elmarad. Csak a nagyon „bennfentesek" tudnak lényegbe vágó dolgokat kérdezni, javasolni, s így a *demokratikus fórum kis körre szűkül.* Nem lehetne ezt a gyakorlatot feloldani? — kérdezték a jelenlevő bizalmiak. Bizonyára lehetne. Mint ahogyan azon is érdemes eltűnődni, amit a bizalmiak helyzetéről, tekintélyükről polemizálva vetettek fel. Nálunk — mondta a kereskedelemben dolgozó — az a gyakorlat, hogy az üzletben felolvassuk a kapott anyagót, ha van vélemény vagy javaslat, továbbítjuk a szakszervezeti bizottságnak, beszedjük a pénzt a bélyegért, javaslatot teszünk, ki menjen üdülni. De hogy a boltvezető mennyire tekinti egyenrangú partnerének a nála dolgozó bizalmit, az válasz nélkül maradt.

Nevelés

Más téma: a gazdasági vezetők véleményezése. Jó dolog, mondták egybehangzóan a jelenlevők, sokat töprengünk, mi elkészül az anyag, megtárgyaljuk, igyekszünk elvonatkoztatni az érzésektől, s csak az adott ember jó és rossz tulajdonságait nagyító alá venni. Van olyan főnök, aki megsértődik a bírálatért, akad, aki még maga is hozzá sorol néhány tényt, amit a szakszervezet „kifelejtett". De ezzel le is zárult az ügy. Hogy mi lesz ezekkel a „fölfele" továbbított véleményekkel, arra nem érkeztek jelzések. S arra vonatkozóan sem, befolyásolja-e az illető további sorsát, kinevezését vagy netán visszahívását a továbbiakban a róla alkotott munkahelyi „mérce". A vezető presztízsét védeni kell — ez természetes. De a megfelelő formában, megfelelő fórumon elhangzó észrevétel nem tekintélyromboló, ellenkezőleg: erősítheti a munkahelyi demokráciát.

A ma embere minden érdekli. Mindent szívesen csinál, aminek értelmét látja. *Ha közönyös, akkor annak oka van.* Talán kényszerből, vagy önvédelemből vált azzá, talán az idegeit kíméli szótlanságba burkolózva, kitérve bármiféle társadalmi megbízás, közös ténykedés elől. A demokrácia gyakorlására *nevelni kell* az embereket, s a nevelés legjobb eszköze: a *lehetőség.* Annak a ténynek a kinyilvánítása, hogy nyugodtan elmondhatja véleményét, meghallgatják, figyelnek rá, nem intik le és nem nevetik ki, ha csiszolatlanabbul fűzi egymáshoz a szavakat. S ha — ez mindennél fontosabb — *eredményét is látja* jelzéseinek. A Magnezitipari Műveknél — mondtak el egy példát a vasasok — harminc helyen módosították a kollektív szerződést a dolgozók észrevételei alapján. Ennél a vállalatnál már minden valószínűség szerint nemcsak tanulják a demokráciát, hanem élnek is vele. S az ilyen példákat lenne érdemes gyorsabban gyarapítani.

Állásfoglalás

E szűkebb körű eszmecsere óta nagyobb, népesebb fórumon, a Szakszervezetek Országos Tanácsának ülésén került napirendre ez a mindannyiunkat érintő téma. A tanácskozáson felszólalók valamennyien egyetértettek abban, hogy a munkahelyi demokrácia olyan *hajtóerő*, amelynek fejlesztése nagyon lényeges kérdése az egész magyar szakszervezeti mozgalomnak, egész társadalmunknak. S amit pár nappal korábban a bányász, a kereskedő, a vasmunkás, az állami gazdaságban dolgozó a vita közben néha szenvedélyesebben fölemelve hangját megfogalmazott, az országos tanácsülésen sokak egybehangzó álláspontját sűrítve javaslattá, ajánlássá, a további munkát meghatározó *állásfoglalássá* vált. *A munkahelyi demokrácia csak úgy gyarapodhat tovább, ha a gazdasági helyzet nehézségeire hivatkozva nem tekintik szükséges rossznak, zavaró momentumnak.* Az emberekben szunnyadó alkotó, jobbító szándékot életre hívni, s hasznosítani — ez a munkahelyi közösségek fontos feladata; a véleményformálás, sőt, a nézetekért következetes kiállás viszont csak demokratikus légkörben valósulhat meg.

Az üzemi demokrácia megvalósítása nemcsak a szakszervezet feladata. A növekvő gazdasági kötelezettségek teljesítése csak jobban szervezett, fegyelmezettebb munkával képzelhető el. A sokat emlegetett belső tartalékok feltárása pedig egyszerűen nem képzelhető el másként, mint úgy, hogy teret adunk az elképzeléseknek, felhasználjuk a legapróbb észerű javaslatot, s ha kell, vitatkozunk elképzeléseink helyességén.

Rácz Judit

EGY ÉVE A VÁSÁRLÓK SZOLGÁLATÁBAN
A
SUGÁR ÜZLETKÖZPONT!
EGY ÉVE A KÖNYVBARÁTOK SZOLGÁLATÁBAN
A
KAFFKA MARGIT KÖNYVESBOLT
A SUGÁR ÜZLETKÖZPONTBAN!
A KÖNYVESBOLTBAN
október 26—31. között 100 Ft feletti vásárlásnál
AJÁNDÉKKÖNYVET ADUNK!
Állami Könyvterjesztő Vállalat

A MAGYAR NEMZET
olvasószolgálatának
(1074 Budapest, Dob u. 68.)
fogadóórái:
Jogi tanácsadás:
Hétfőn 14—16
Szerdán 14—16
Pénteken 13—14.30
Építkezők tanácsadója:
Minden hó első és utolsó pénteken 16—17.30
Közérdekű bejelentések:
csütörtökön 15.30—17.30

24 nap

FAKK = BHV

FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE BUDAPEST 1097 GUBACSI-ÚT 6

A képzőművészeti szakkör eseményei

A FAKK—BHV Alkotó Képzőművész Közössége 1980. december 22-én tartotta ünnepélyes évzáró közgyűlését, melyet Varga Gyula, a közösség műhelyvezetője nyitott meg. Beszámolójában ismertette az 1980-as évben elért sikereket, szólt az 1981-es év feladatairól, kiállítások szervezéséről, a valamint arról, hogy fel kell venni és szélesíteni kell a kapcsolatot más szakkörökkel, és vállalatokkal.

Ezt követően a közösség legaktívabb tagjainak jutalmakat, a külső aktivistáknak pedig — akik egész évben segítettek a közösségnek — festményeket nyújtottak át.

Vidám beszélgetés, jóízűen elfogyasztott vacsora zárta a nagyon családias, kedves programot.

Pongrácz Zoltán kiállításának megnyitására került sor tavaly 1981. január 20-án a sevésvölgyi ebédlőjének immár hagyományossá vált kiállítóterében. A kiállítást Varga Gyula nyitotta meg. Jelen volt a Budapesti Húsipari Vállalat párt-, gazdasági és társadalmi vezetői is, valamint a közösség tagjain kívül vállalati dolgozók is. A kiállítást megtekinteni lehet.

Személyi változások

*Az ÁHT vezérigazgatója Pomázi András*t kinevezte a Budapesti Húsipari Vállalat műszaki igazgatóhelyettesévé.

A kereskedelmi osztály helyettes vezetésére dr. Kocsisné Molnár Ildikót bízták meg.

A bérügyviteli osztály helyettes vezetőjévé nevezték ki Takács Ferencnét.

A IV. számú gyár főmérnökévé Miklovicz András, az V. számú gyár adminisztratív vezetőjévé Barca András, az V. számú gyár igazgatójává dr. Beck Istvánnét, a személyzeti és oktatási, osztály vezetőjévé pedig Palásti Jánost nevezték ki.

Újítási feladatterv

Az illetékesektől hírt kaptunk arról, hogy hamarosan elkészül a vállalati újítási feladatterv. Az első évekhez hasonlóan a cél az újítási tevékenység irányítottabbá, szervezettebbé tétele, valamint az, hogy a vállalat gazdasági célkitűzései közelebbjének az újítók céljaihoz. Előreláthatólag a feladatterv a következő számunkban tesszük közzé.

MÉTE-előadás

A MÉTE Húsipari Szakosztályának rendezésében január 28-án, szerdán 13 órakor az OHKI tanácstermében (Gubacsi út 6/b) dr. Berzsenyi Ferenc, ÁHT vezérigazgató-helyettes, a Húsipari szakosztály elnöke tart előadást. A téma az ipar V. ötéves tervében meghatározott célkitűzések teljesítésének értékelése a termelés-, műszaki fejlesztés, gyártás- és gyártmányfejlesztés területén. Ezenkívül a vezérigazgató-helyettes ismerteti az 1981-es feladatokat, különös tekintettel a hatékony és takarékos gazdálkodásra, a népgazdaság érdekeit szolgáló exporttevékenység fokozására, a belföldi ellátás egyidejű teljesítésével.

Fogadalomtétel

Ifjú Gárda fogadalomtételt lesz január 27-én a Budapesti Húsipari Vállalat sertésvágóhídi kis kultúrtermében. A vállalatunk képviseletében 10 fiatal tesz fogadalmat a IX. kerületi ifjúgárdistákkal együtt.

Továbbképzés

Vállalatunk képviselői részt vettek január 24-én azon az egész napos továbbképzésen, amelyet a honvédelmi klubtitkárok számára tartottak a Budapesti Tisztiklubban. Elsősorban az 1981. évi feladatokról volt szó.

PV-zárógyakorlat

Lapzártánk időpontjában tartották a BHV. III. számú gyárának 1980-ban elmaradt polgári védelmi zárógyakorlatát. A gyakorlat eredményeire, tapasztalataira visszatérünk.

Helyreigazítás

Lapunk előző számának 2. oldalán „Harmadik hely" címmel hírt adtunk arról, hogy az Állatforgalmi és Húsipari Tröszt értékelte a vállalatunk által kezdeményezett exportverseny végeredményét. A BHV harmadik helyezést ért el. Az illetékesek felhívták a figyelmünket arra, hogy tévesen közöltük azt, miszerint a vállalat 313 800 forint éves jutalomösszeget kapott. Ez csak a második félévi eredményre vonatkozik. Az év eleji, első hat hónapban elért eredményünkért már kaptunk 319 ezer forintot. Ennek megfelelően a valóságban az éves jutalomösszeg: 632 800 forint.

A tévedésért elnézést kérünk.

Név- és profilváltozás

A BHV értesítést kapott arról, hogy a Tolna megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat profilja és neve 1981. január 1-től megváltozik:

„Vállalatunk neve: SZEKSZÁRDI HÚSIPARI VÁLLALAT
Címe: Szekszárd, Keselyűsi út 24.

A felvásárlás szervezését és az előállat forgalmazását továbbra is 5 kirendeltségünk bonyolítja le. Vállalatunk e jövőben is elsőrendű feladatának tartja a végóállat-termelésben érdekelt nagyüzemek és kistermelő gazdaságok tenyésztési kedvének szinten tartását, a végóállat-árutermelés fokozását, valamint az alapanyagok feldolgozását. Továbbra is készséggel állunk partnereink rendelkezésére. Ezúton is megköszönjük az együttműködés keretén belül kifejtett munkájukat. További tevékenységükhöz eredményekben gazdag, boldog új esztendőt kívánok a vállalat kollektívája nevében.

Szekszárdi Húsipari Vállalat igazgatója"

Munkahelyről munkahelyre

Dudás Imre a telefonközpontban

Néhány hónapja, ha a szalámigyárba telefonálok, egy férfihang jelentkezik. Egy férfihang, amelyik nem ismer lehetetlent, mindig mindenkit megtalál vagy végső esetben üzenetet közvetít. Képes percekig keresni egy-egy embert. Felkerestem. *Dudás Imre* a szalámigyári telefonközpont kezelője 30 éves. Vak. Egy gyermek apja.

— Szeptember 4-én jöttem ide, tavaly. A körülmények, azok elég jók. A kollégák, a munkatársak jó szívvel vannak irántam. Csak a vonalak nagyon gyengék. Öt vonalról lehet befelé telefonálni, háromról meg csak kifelé. Azt viszont majdnem senki sem tudja; ötven mellékállomásunk van és csak hat házi búgó hang. Mindenki avval van bajban, hogy esetleg felveszi a telefont és várni kell, mert egyszerre csak hat pár tud beszélni. Nehéz ezt megérteni. Azelőtt a Kettes Autójavítóban voltam, ahol tíz vonal volt. Nem is voltak ilyen gondok.

Közben telefonál, keres, kér: nevet, tűrelmet. Beszélgetésünk közben Dudás Imre állandóan kapcsolgatja a gyári hangosbemondó mikrofonját is: FIGYELEM! FIGYELEM!

— Ezt a mikrofont naponta legalább háromszázszor használom.

— *Ha jól tudom, ezért külön pénz jár . . .*

— Igen: mikrofonpénz. Járna. Tudnillik ennek semmi köze a telefonközponthoz. Sok embernek olyan a munkaköre, hogy állandóan változik a tartózkodási helye. Csak így lehet megtalálni. Rengeteg nincsenek a helyükön.

Amikor idejöttem, el sem tudtam volna képzelni, hogy ilyenek itt a telefonok. Minden héten kellett hívnom a hibabejelentőt. Ezerévesek a hálózatok. Mindent ki kellene cserélni. Ígéret van arra, hogy ez év nyarán új, korszerű gépet kapunk . . . Ez egy komoly cég. Tíz vonallal meg lehetne szólalni . . . De öttel?

— *Hogyan tudja megjegyezni ezt a csomó nevet meg számot? Amióta itt ülök, legalább 15-ször kapcsolt már.*

— Nézze, egy látó, meg egy vak ember, az kettő. Az egyik gyorsan leírja a nevet, meg a számot, a gyár nevét, amit vagy akit keresni kell . . . De nekem a fejemben kell tartani, ha gyorsan akarom. De még sokszor a lottószámokat is tőlem kérdezik meg.

— *Honnan jár be? Segítenek?*

— Drága bátyám, ez nem ide tartozik . . .

— *Dehogynem.*

— Ennek a gyárnak a központi irányítója az igazgató. Én tisztelem őt, mert sokakkal ellentétben még köszönni is tud. Komoly ember. De . . . rajtam keresztül lüktetnek a gyár idegei. Ha véletlenül kimegyek a W. C.-re, máris megkapom a magamét. Az emberekről nem jó beszélni. Itt a gyárban kevés az olyan, aki nem ismer engem . . . De az utcán . . . Hát nagyon sok nem ismer meg. Ha át kell mennem a túloldalra — a zebrán nagy a forgalom — rítka gyerek az, aki megfog, gyere haver, átviszlek. Persze sokan nagyon rendesek. Van úgy, hogy jó ideig ácsorgok, aztán nekem kell szólni, hogy kérem szépen, át szeretnék menni.

— *Hol tanulta ezt a szakmát?*

— A Vakok Szövetségében. Van egy kis elméleti oktatás. Oda kell figyelni a gépípusokra. A gyakorlati részt csak úgy lehet elsajátítani, ha leül valaki a gép mellé. Én már a hangból meg tudom állapítani, hogy telefonfülkéből hívnak, vidékről vagy külföldről. Mindnek más és más az előhangja. Van nekem itt egy — újleletű nevén — pontírógépem. Braille a század elején találta ki nekünk ezt az írást. Az ujjammal tapogatom ki a lejegyzett üzenetet. De a legfontosabbakat fejből tudom. Nagyon sok itt a munka. Mindenki arra hiszi, hogy itt, a telefonközpontban én sokat beszélgethetek. Pedig napokba telik, mire a körzeti orvosomat elérem. Persze egy vak ember rá van kényszerítve arra, hogy gyorsan megtanulja a számokat. Amikor én idejöttem, három nap múlva már mindent tudtam.

— *Mennyit keres?*

— 14.50 az órabérem. Pontosan olyan, mint a mikrofonpénzért, de megállapították, hogy az nekem nem jár. Ez tévedés. Minden telefonközpontban egy plusszolgáltatásként veszik figyelembe. A múlt hónapban 2800 jött össze, azelőtt 2400.

Egyetlen telefonvonalnak 133-féle hibája lehet. Ennyi érintkező van egy vonalban, elég, ha egy elromlik, és már süket a vonal.

Én meg vagyok itt elégedve. De azt tudni kell, hogy egy vak ember örökké hátrányba van szorítva. Van vak tanár meg ügyvéd, de hátrányba szorítják őket — „mert nem értenek hozzá, hiszen nem látnak". — Pedig a vak ügyvéd nem papírból dolgozik, minden a fejében van.

— *Ön kisgyerek kora óta nem lát?*

— Tizenhárom éves koromig újságot olvastam, fociztam. Egy előny is, meg hátrány is. Sok minden megváltozott azóta.

Szóval a pénz az nagyon rövid. Függetlenül attól, hogy le vagyok százalékolva, meg vakpénzt is kapok. De próbálja valaki így csinálni! Nem a munka, a kapcsolgatás a néhéz, bár délutánra nagyon elfáradok. Amikor elromlik a vonal, ahhoz kell a tudás, hogy megállapítsam, hol a hiba. Hiszen aszerint referálok a hibabejelentőnek.

— *Mit csinál munka után?*

— Vásárolni megyek. A feleségem — ő sem lát — megy a gyerekért a bölcsődébe. Ma porszívózás lesz. Holnap jön a fényképész.

— *De mit csinál a képekkel?*

— Ez bizony komoly kérdés. Elosztogatom őket, illetve egyet-kettőt bekeretezek. Föltesszük a falra. Az én életemben nem sok öröm van, az biztos. Ha valaki fáradtan megy haza, és a villanyban meglátja, hogy valahol banánt árulnak, leszáll és kész. De ha én akarok banánt a gyerekeknek . . . sehol semmi. A porszívózás is kétszer-háromszor annyi időbe telik mint másnak. A kezemmel tapogatom ki a port, centiről centire. Este játszom a gyerekkel. Aztán megmosakszom, örülök, ha meghallgathatom a rádiót, vagy a tvben a híradót.

— *Van tv-jük?*

— Hallgatjuk. Csak nagyjából tudjuk a filmet követni. Egy kriminben sikolt egy nő, nem tudom most elesett vagy megütötték. Ezért nem is szeretem a filmeket. A Jogi esetek, az más. Magnóm is van. Különben mi jól el vagyunk látva. Van újságunk is. A hangos könyvtárunkból kiközönhetők olyan hangszalagok, amelyekre neves színészek mondanak regényeket. Pontírásos könyvtár is rendelkezésünkre áll.

Azt se kell mondanom, hogy mire én a lakótelepen a buszmegállóig elvergődöm, negyed óra. Aki lát, annak három perc. Amikor a műltkor volt az a nagy hó, én háromszor eltévedtem. Délután kértem, hogy másnap hozzanak be autóval, mert én nem tudok bejönni. Senki se segített a buszt megtalálni. A hóban negyven percig kerestem. Ezt itt nem értette meg senki. Az a baj, hogy a látó emberek nem tudnak róluk semmit. Az utcán a botomat meg akarják venni! Hogy milyen szépi Persze, magam csináltam.

— *Sok mindent kell magának megcsinálnia?*

— Az ajtó szigetelésétől a zárig, a villanykapcsolóig, majdnem mindent. Nem érzem elesett embernek magam. Mindent a saját erőnkből csináltunk meg. Büszke vagyok arra, hogy senkinek nem tartozom egy fillérrel sem. Így, hogy mind a ketten vakok vagyunk, nagyon nehéz . . . De a gyerek is segít most már. Úgy visz az utcán, hogy hajjaj. Ha valami leesik, már adja is a kezembe. Egy háromévesnél ez nagy dolog.

Jó lenne, ha egyszer valaki írónál, vagy elmondaná az embereknek, hogy a vak mire képes, mit tud csinálni. Például hogyan kell a villamosnál le-, meg felszálni. Nem emelgetni kell, mert nem liszteszák az . . . Csak a fogantyúra kell tenni a kezét: tudja, hol a lépcső. Valami filmet kéne csinálni. Hánvszor megkérdezik az utcán, hogy merek elindulni. Úgyan már: hát nekem nem kell dolgozni? A levegőből éljek?

Andrasew Iván

Baleseti adatok

A BHV munkavédelmi irodája rendelkezésünkre bocsátotta az 1980. évi három napon túl gyógyuló balesetekről szóló számszaki beszámolóját. Ezerint 456 ilyen baleset történt. A kiesett táppénzes napok száma pedig 8099. A legtöbb a készíszerzsámok által okozott sérülés: 198. Figyelemre méltó, hogy ebből 116. ipari tanulót ért. Személyek eséséből 91-szer lett baj (53 ipari tanuló). A legtöbb baleset (204) az I. számú gyárban volt, ezt 98-cal a II. számú gyár követi. Meglehetősen magas az V. számú gyár baleseteinek száma (50). Örömünkre szolgált, hogy jelenthetjük: csonkulásos és halálos baleset 1980-ban nem volt vállalatunknál.

Egy kis otthoni léghör

Emberséges brigádvállalás

Az elmúlt év januárja óta a belező Kállai Éva szocialista brigádja rendszeres látogatója az I. osztályba járó hat kisgyermeknek. Karácsonyi útjuk alkalmával elkísértük őket. Cím: Münnich Ferenc Nevelőotthon, II. kerület, Cseppkő utca.

Mindent megkapnak itt az elhagyott gyermekek, ami feljődésükhöz, egészséges növekedésükhöz szükséges. A legnagyobb szeretettel veszik körül őket nevelőik, s ehhez szeretnének a brigád tagjai egy kevéset hozzátenni. Alig hogy belépünk az épben foglalkozáson levő kis iskolások közé, felborul az addig katonás rend. Azonnal fellsmerik kedves ismerőseiket, akik ez alkalommal a karácsonyi ajándékokkal megrakodva jöttek el hozzájuk.

A néhány órás együttlét alig viszonyítható a többi napok számtalan óráihoz, mégis a kis arcokról leolvasható boldogság bizonyítja, mennyire szükséges ez számunkra.

Úgy érzem, a Kállai Éva szocialista brigád vállalása nem hasonlítható egyetlen más brigádvállaláshoz sem.

K. CS.

BUDAPESTI HÚSIPARI HÍRLAP
A Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő: Bágyi János
Szerkesztőség: Budapest, Gubacsi út 6. 1097
Telefon: 136—968
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Budapest
Blaha Lujza tér 3 1959
Felelős kiadó: Tili Imre
81—284. Szikra Lapnyomda, Budapest.
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP
VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XVI. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM Ára: 70 fillér 1981. JANUÁR 27.

A pártbizottság napirendjén

A XII. pártkongresszus szellemében dolgoztak

A BHV pártbizottsága január 16-i ülésén kiemelt napirendi pontként tárgyalta az 1980. évi politikai program teljesítésének értékelését. Az ülésen részt vett Zala Lajos, az MSZMP IX. kerületi végrehajtó bizottságának tagja, valamint Horváth Józsefné, a kerületi pártbizottság munkatársa. A jelentést Straub Károly, a pártbizottság titkára terjesztette elő.

A beszámoló bevezetőjében utal arra, hogy az V. ötéves terv befejező évének legfontosabb politikai és gazdasági feladatait az MSZMP KB 1979. december 6-i irányelvei határozták meg. Pártbizottságunk az 1980. évre szóló politikai program kidolgozásakor figyelembe vette az előző év értékelését, a pártalapszervezetek munkavégzésének tapasztalatait. A vállalati pártbizottság részletesen megtárgyalta az 1980. évre szóló állami tervet, és ezzel kapcsolatban állásfoglalást adott ki. A vállalati terv minőségi értékelésével együtt feladatokat határoztak meg a szabályzók széles körű ismertetésére, a tervek mielőbbi lebontására, a teljesítés folyamatos értékelésére, az érdekeltségi rendszer javítására. Ezen belül pártbizottságunk felhívta a figyelmet a gyári önállóság további fokozására, a társadalmi bázis szélesítésének szükségességére, a tartalékok feltárására, a takarékosságra és a hatékonyság minden vonalon való növelésére.

A beszámolóban elhangzott: a pártbizottság gondoskodott arról, hogy a szocialista munkaverseny célkitűzései kellő időben kidolgozásra és kiadásra kerüljenek.

A népgazdaság egyensúlyhelyzetének javítására a pártbizottság felhívására a vállalat dolgozói országos exportversenyt kezdeményeztek, amely a mennyiségi túlteljesítésre, a gazdaságosság fokozására és a minőség javítására irányult.

A versenyhez a szakágazat vállalatainak mintegy harmincezer dolgozója csatlakozott. Mint erről lapunkban is hírt adtunk, vállalatunk az első félévi, valamint éves eredményei alapján egyaránt harmadik helyezést ért el, amely alapján jelentős jutalomösszeget kapott az ÁHT vezetésétől, akik felismerték a kezdeményezés jelentőségét.

A pártbizottság, a gyári pártvezetőségek és a pártalapszervezetek politikai tevékenységéről a beszámoló megállapítja, hogy a kongresszusi irányelvek kiadása után a vállalati, a kerületi és a budapesti pártértekezlet hatására jelentősen felgyorsult és lényegesen aktívabb lett.

A dolgozók véleményében érvényre jutott a teljes egyetértés pártunk politikájával. tetteikben pedig a politikai és a gazdasági munka többleteinek biztosításában. A fokozott 'eniakarást bizonyítja, a három alkalommal megszervezett nagysikerű kommunista műszak is.

A vállalat gazdasági tevékenységéről elmondható, hogy bár véglegesített számadatok még nincsenek, feltétlenül figyelemre méltó, hogy teljesítették termelési, árbevételi, eredmény- és exporttervünket, valamint betartottuk a bérszínvonalra és bértömegre vonatkozó előírásokat. Különösen kiemelendő a vállalati eredmény és az export jelentős túlteljesítése. A beszámoló kritikusan említi meg, hogy nem léptünk elő kielégítő módon a belföldi termékek minőségének javításában, jelentősen elmaradtunk a fenntartási keretek felhasználásában, valamint nem teljesítettük az ÁHT energiatakarékossági vonatkozó előírásait.

A beszámoló a továbbiakban megemlíti, hogy nélkülözhetetlen a vállalat gazdasági célkitűzéseinek realizálásához, hogy a párttagság egységes legyen eszmeileg, politikailag, cselekvésben egyaránt. A pártbizottságnak továbbra is figyelni kell arra, hogy az edigieknél jobban éljenek, funkcionáljanak a különböző demokratikus fórumok. Úgy kell dolgozni és élni, hogy tovább erősödjön a párton kívüli dolgozók bizalma, megbecsülése, a párttagokkal, a párt politikájának megvalósításával szemben.

Az 1980. évi politikai program teljesítésének értékelése során szó esett a politikai oktatásról, az agitációs tevékenységről. Megállapítást nyert, hogy nem mindenütt sikerült úgy az 1980/81-es oktatási év beindítása, mint az elvárható lett volna.

Az alapszervezeteknek jobban oda kell figyelni a területükön folyó tömegpolitikai munkára. Az eszmei, nevelő munka további fejlesztésre szorul. Bátoritani és támogatni kell a jó szándékú felvetéseket, amely gazdasági, társadalmi életünk hibáira mutatnak rá.

A jelentés a továbbiakban utal a XII. kongresszus határozataiból adódó egyik feladatra, amely szerint fejleszteni kell a bárt belső életét, munkastílusát, növelni kell a pártmunka mozgalmi jellegét. Ennek érdekében a IX. kerületi pártbizottsággal egyetértésben létrehozták vállalatunknál a két gyári pártvezetőséget. Ezen túlmenően pártbizottságunk a múlt év júniusában átfogóan értékelte munkamódszerének hiányosságait, és határozatban rögzítette fejlesztésének időszerű feladatait. A beszámoló önkritikusan feltárja, hogy a végrehajtás lendülete alatta maradt a kívántnak. Még ma is gondok vannak a határozatok megismertetésével, a megvalósításban érdekeltek mozgósításával, a felesleges átfedések, ismétlődések kiszűrésével.

Pártépítés tekintetében eredményes munkáról lehet beszámolni. Az utánpótlás legfőbb bázisa a nagyüzemi munkásság volt az elmúlt évben.

Straub Károly a jelentés ismertetése során szólt a beszámoló taggyűlések, illetve azt megelőző egyéni beszélgetések tapasztalatairól is. Megállapították nyert, hogy a pártmunkában többségében irányú a beszélgetések, melynek során őszinte véleményt alkothat.

Bizonyítja ezt az is, hogy a beszélgetések során felvetették többek között a gazdasági élet megoldatlan problémáit, a rossz anyagellátást. munkaszervezést, valamint azt. hogy a kérdésekre, javaslatokra nem kapnak érdemi választ, elintézést, és hogy a párt ellenőrző tevékenysége nem minden területen érvényesül. Az egyéni beszélgetések tapasztalatai, főbb megállapításai elhangzottak a beszámolóban.

A jelentés végezetül a beszámoló taggyűlések tapasztalataival foglalkozott.

Ezt követően Straub Károly, vállalatunk pártbizottságának titkára ismertette, hogy a kerületi pártbizottság január 6-i ülésén átlagon felüli teljesítményért testületi elismerésben részesítette a gazdaságpolitikai célok és feladatok színvonalas megvalósításáért vállalatunk kommunistáit és egész dolgozó kollektíváját. Az elismerést a Budapesti Húsipari Vállalat dolgozó kollektívája a nagy mértékben fejlődő éves gazdasági munkájáért, az egyensúlyi helyzet javítását szolgáló exportverseny kezdeményezéséért, tervezésért, az elért exporteredményekért. A pártbizottságot a kongresszust követő összevont tanfolyam szervezéséért illeti elismerés.

A napirendi ponton belül a résztvevők meghallgatták Szerdahelyi Károly igazgató tájékoztatását az 1980. évi vállalati gazdasági feladatok teljesítéséről, majd vitára került sor. A hozzászólók többsége saját részterületének értékelésével egészítette ki a jelentést, de nagyon sokan foglalkoztak a készletcsökkentés, a minőség, és főleg a takarékosság kérdésével. Zala Lajos elvtárs a kerületi párt-végrehajtóbizottság nevében köszöntötte az ülés résztvevőit, majd a BHV-nak a főváros lakosságának ellátásában betöltött fontos szerepéről szólt, kiemelve a hatékonyságot, a piac szabályozó szerepét, a takarékosság, minőség kérdését.

A vita során felmerült problémákra Szerdahelyi Károly igazgató és Straub Károly pb-titkár adta meg a választ. A beszámoló jelentést — kiegészítésekkel együtt — a pártbizottság tagjai egyhangúlag elfogadták. A továbbiakban Szerdahelyi Károly igazgató ismertette az 1981-es év tennivalóit, majd Straub Károly tette meg javaslatát a pártbizottság 1981. évi munkaprogramjára és az első három ülésterve. Ez utóbbi három olyan gondolatot is megfogalmazott, amely mindannyiunk számára megszívlelendő:

„Fogjunk össze a munka becsületének növeléséért, a kötelezettségek teljesítéséért, a közösségi szellem erősítéséért . . ." „Tetteinkkel bizonyítsuk közös felelősségünket gyermekeinkért, a fiatalokért . . ." „Ne hagyjuk magukra az időseket . . ."

Végezetül a pártbizottság tagjai elfogadták azt a programot, amelyet az MSZMP XII. kongresszusa, a budapesti, a kerületi, a vállalati pártértekezlet határozatainak végrehajtását célozta.

Bágyi

Kapsza Kázmérhoz, a munkavédelmi iroda helyettes vezetőjéhez olvasói kérdéssel fordultunk. A dolgozók a tömegtájékoztatási eszközök jóvoltából hallottak már valamit arról, hogy változások vannak az üzemi balesetet szenvedők táppénzjoga tekintetében Amennyiben a baleset valóban üzemi balesetnek minősül, akkor az érintettek az eddigi táppénz helyett 100 százalékot kapnak.

— A dolgozók erről a rendelkezésről részben a Rádióból, részben pedig a Népszavából értesülhettek. Azonban beszéinünk kell arról, hogy az üzemi baleset értelmezésének ténle megfogalmazás létezik. Ami az SZTK szempontjából üzemi balesetnek számít, az az 1975-ös II. számú törvényben van szabályozva. Ez végeredményben változatlan maradt Eszerint üzemi balesetnek minősül az, ami a munkával összefüg, részben pedig az, am a munkából jövet, munkába menet történik. Ezekre az esetekre vonatkozik ez a 100 százalékos táppénz.

Mi már évek óta tanítjuk hogy statisztikai és munkavédelmi szempontból az üzemi baleset részben több, részben kevesebb. Mi üzemi balesetnek vesszük azt, ami a munkahelyen történik, akár összefüggött a munkával, akár nem.

— *Tehát akkor is, ha a baleset önhibából történik?*

— Ha lényegesen önhibából — hiszen legtöbbször van egkevés önhiba is —, de játékfeketefuvar, verekedés közbe, súlyos fegyelemsértés esetén történt baleset is üzemi balesetnek. (Megjegyzem, hogy a súlyos fegyelemsértések közé tartozik az is, ha valaki a rendelkezésre bocsátott és a rendelt védőeszközöket: nem használja.) Tehát ezekre az esetekre továbbra sem fogunk 100 százalékot fizetni, hanem a rendelkezésünkre megfelelően a szokásos 65, 75 százalékot. Mindenképpen változást jelent az, hogy az SZTK-val ellentétben mi eddig nem tekintettük üzemi balesetnek a munkába menet, illetve a hazamenet közben elszenvedett baleseteket. Az új rendelkezések szerint ez mind SZTK, mind pedig kivizsgálási szempontból üzemi balesetnek számít ezután.

— *A dolgozók számára az új rendelkezés hoz-e új kötelezettséget is?*

— Eddig is az volt minden dolgozó kötelessége, hogy a legközelebbi munkavezetőjét mindenféle balesetről — bármilyen csekély is történt az — azonnal, vagy a lehető legrövidebb úton értesítse. Ennek most különösen nagy jelentősége van, nemcsak fegyelmi vonatkozásban — hiszen aki a balesetet nem jelenti, az fegyelmi vétséget követ el —, de abból a szempontból is, hogy enélkül nem lehet elbírálni az esetet. Tehát végső soron az sem kaphat 100 százalékos táppénzt, akinek egyébként járna. Aki nem jelenti a balesetet, az nemcsak fegyelmi vétséget követ el, hanem esetleg maga ellen is vét. Csak 65 vagy 75 százalékot kap, és csak hosszú utólagos kivizsgálás után kaphatja meg a különbözetet.

— *Azért volt szükség erre az új rendelkezésre, mert végső soron amúgy is megkapták az emberek a különbözetet?*

— Nálunk a húsiparban igen. De az országos átlagban nem így jellemző. A húsiparon kívül az volt a gyakorlat, hogy csak akkor foglalkoztak a dolgozó kártérítésével, ha ő kérte. Mi a tudomásunkra jutott baleseteknél automatikusan megindítottuk ezt az eljárást a dolgozó kérésétől függetlenül.

100 százalék

— *Tehát akkor az adminisztráció szempontjából jelent ez könnyebbséget nekünk?*

— Az sem csökkent lényegesen. Tudniillik a dolgozó figyelmét ugyanúgy fel kell hívnunk a kártérítés kérdésére, mint eddig. Ugyanis a kártérítés nemcsak a táppénz és a munkabér közötti különbözetre vonatkozik, hanem egyéb dologi károkra, keresetveszteségekre, egyebekre is. Ezek elbírálása a jövőben is ugyanúgy történik, mint eddig. A lényeges változás az, hogy a dolgozó — amennyiben a balesetet bejelentette — előbb kapja meg a 100 százalékos táppénzt. Ennek megfelelően föl szeretném hívni a dolgozók figyelmét arra, hogy amennyiben nem kérnek egyéb kártérítést, akkor ne is foglalkozzanak azzal, mikor kapnak kártérítést. Hiszen ezt automatikusan, a táppénz kifizetésekor a rendelkezésükre bocsátják. A teljes fizetősüknek megfelelő bért kapnak.

Mindezzel kapcsolatban a munkavédelmi iroda a vállalat illetékes szerveivel és szakértőivel közösen meghatározta azokat a szempontokat, amelyek alapján a jövőben napvilágot lát egy olyan részletes igazgatói utasítás, amely a szakemberek számára egyértelművé teszi az itt felmerült kérdéseket.

— *Köszönöm a tájékoztatást!*

Andrasew-

Magasabb követelmények

A népgazdaság fejlesztésének hatodik ötéves terve immár törvény, hiszen a parlament megtárgyalta, majd egyhangúlag jóváhagyta. Ismert az is, hogy ez a terv az eddigiekhez képest viszonylag mérsékelt, szerénvebb nemzeti jövedelmet irányoz elő. Célja az, hogy biztosítsa a gazdaság folyamatos fejlődését, megalapozza későbbi kedvezőbb növekedését és megszilárditsa a társadalmi előrehaladás gazdasági alapjait. Egyben újfajta követelményeket irányoz elő, hiszen hazánkban a mennyiségi növekedést a minőségi fejlődésnek kell felváltania. Elmúlt az az időszak, amikor a mennyiség volt az elsődleges, amikor a gazdasági fejlesztéshez az alapokat kellett lerakni, az életszínvonal emeléséhez a szükséges mennyiséget kellett biztosítani. Emlékezzünk csak: a felszabadulás után az volt a cél, hogy legyen elég kenyér, ruha, s egyéb fogyasztási cikk, s ugyanez vonatkozott az építkezésekre, az iparfejlődésre, mindenre.

A minőség javulását kívánja meg az export is, hiszen hazánk gazdasága ötven százalékban a külkereskedelmi forgalmazástól függ. Mérpedig az is ismert, hogy partnereink elsősorban minőségi követelményeket állítanak a népgazdaság termékeivel szemben. Munkaerő-tartalékaink is fogyóban vannak, illetve voltaképpen már nincs is olyan tartalék, amelyet be lehetne vonni a termelésbe. Lényegében ugyanennyi munkáskézzel, illetve bizonyos területeken csökkentett létszámmal kell több és jobb terméket előállítani. Mindebből következik, hogy gyárainknak, vállalatainknak is a minőségre, a lehetőségek jobb kihasználására kell hogy törekedjenek. Az exportban eddig is jelentős eredményeket értünk el. Bővültek piacaink, még tőkés relációban is. Ezt a tendenciát a jövőben erősítenünk kell, hogy a magunk eszközeivel hozzájárulhassunk a népgazdaság egyensúlyi helyzetének javításához. Erre van lehetőség, persze a belföldi piacon is helyt kell állni, olyan termékek szükségesek, amelyek a hazai igényeket is mind jobban kielégítik.

A hatodik ötéves terv kezdetén vagyunk. Az 1981. évi terv végrehajtása közvetlen feladat, amelynek megvalósítását ezekben a napokban kell megalapozni. Hiszen az életszínvonalat megtartani, az életkörülményeket javítani csak akkor tudjuk, ha kitűzött céljainkat maradéktalanul megvalósítjuk. Fontos, hogy szigorú követelményeket támasszunk a munka minőségével szemben.

Szocialista fejlődésünk alapvető vívmányait: a létbiztonságot, tágabb értelemben a teljes foglalkoztatottságot, a reáljövedelem szintjét, társadalmi juttatásainak mértékét csak akkor őrizhetjük meg, ha megfelelő termékeket állítunk elő, ha jobb, eredményesebb munkát végzünk. Minderre megvan a lehetőség: a vállalatok a fejlesztési célok kialakításánál elsősorban azokat a feladatokat vették figyelembe, amelyek a termékszerkezet korszerűsítését segítik elő. Igyekeznek minél több hazai nyersanyagot felhasználni, új technológiákat alkalmazni, a munkaerőmlnyeket tovább javítani, összerűen takarékosabban dolgozni.

Az alkotásra, a célszerű munkára koncentráltunk. Tudatában vagyunk annak, amit Kádár János parlamenti beszédében mondott: „Alkotás, munka nélkül nincs életszínvonal-emelkedés! De ennek a forditottja is igaz, hiszen ha jól halad az ország építése, akkor az életszínvonal is emelkedni fog. Ez lényeges része gazdaságpolitikánknak."

Igaz ez minden lehetőségünkre. Ha tervüket teljesítik, ha magasabb követelményeknek tudnak eleget tenni, akkor eredményeik — s azzel együtt életkörülményeik is — megfelelően alakulnak.

Pályázat

A KISZ Központi Bizottsága Kulturális osztálya 1979-ben indította útjára a „Művelt ifjúságért, korszerű műveltségért" jelszó jegyében meghirdetett Könyv és Ifjúság olvasómozgalmat, amely az 1980/81-es években új pályázattal bővül: A KISZ, a Művelődési Miniszterium, a Hazafias Népfront, a SZOT, az OSZK Könyvtártudományi és Módszertani Központ pályázatot hirdetett Olvasó ifjúságért címmel a könyvtárosok és KISZ-alapszervezetek számára. A pályázat hároméves, amelynek 1980 decemberétől 1983. április 15-ig tartó szakaszára benevezünk.

A pályázat célja:

A fiatalok — különösen a könyvtári szolgáltatásokat még nem igénylő munkásfiatalok olvasási és könyvhasználati kultúrájának fejlesztése, igényes olvasókká nevelése.

A KISZ-alapszervezetek és könyvtárak kapcsolatának erősítése. fiatalokból álló kisközösségek szervezése, az olvasási élmények szinvonalas feldolgozása érdekében.

Az olvasómozgalom egy-egy éves pályázati szakaszokra oszlik. Minden évben és a harmadik év végén értékelik az alapszervezetek írásos beszámolója alapján az olvasómozgalomban végzett munkát. A pályázatra benevezni a KISZ-bizottságon és a könyvtárban lehet.

„Kell a jó könyv, s megértjük szavát"

(Majakovszkij)

KISZ-bizottság
Könyvtár
Szakszervezeti bizottság

Mi lesz veled Dankó utca?

Gyerekjáték- vagy tartalékanyag-raktár?

Szerencsére csak az ajtóig kell kézben vinni a szivacskabátot. Onnan a földszinten a villástargonca továbbviszi, sajnos nem a lift felé

Nem fog sok gondot okozni a Vágóhíd utcában felépülő óvoda benépesítése. A kislányoknak már megvásárolták a játékokat

Már a füstszag is elillant a hajdan ízletes kolbászt gyártó üzemrészünk Dankó utcai házaiból. A gépeket leszerelték, s a kevés létszámú dolgozógárda, amely rendületlenül kitartott régi munkahelyén, egy újabb feltámadásban reménykedett. A régi épületek megértek a felújításra. Termelőüzemet az anyavállalattól távol nem érdemes létesíteni, a raktározás gondjának enyhítésére jól szolgálnak a megüresedett termek. Az egészséges gondolat nem sokkal a leállás, 1977-es dátuma után felvetődött, de hogy is állunk ma ezzel a részlegünkkel?

A magas épület sok szintjéből egy szinten két terem elkészült. Meg is mutatják szívesen az odátvedődnek a patyolatrendet, a tisztaságot, a Dexion—Salgó-elemes polcrendszert, csak egy hiba van. Üresek ezek a szép polcok. Pedig lenne mit rárakni. A földszinti termekben termelőmunka folyik. Ide kerülnek az új munkaruhák, itt kapják meg jelzésüket, hogy viselőjük ne hogy elfelejtse, melyik gyár dolgozója. Milyen jó lenne, a készeket felvinni az emeletre. Csakhogy a lift nem működik, kézben aligha sikerülne a csigalépcsőn feljuttatni. Még szerencse, hogy a földszinten van annyi hely, amennyi a vállalati óvoda megvásárolt berendezésének tárolásához szükséges. Így ha csomagolóanyag, tartalékalkatrész és egyéb anyagokat nem is tudunk eltenni megbízható fedél alá, azért a tálalókocsiknak, színes televíziónak, a gyermekek játékainak megfelelő helyet biztosítottunk.

Milyen jó lenne, ha a hét aktív és öt nyugdíjas dolgozónak végre megnövekedne a feladata. A lap szerkesztősége szívesen venné az érdekelt szervezetek információját e témában.

—A—

Eredmények, tervek a Mester utcában

Mint azt *Guth Sándor*, a Mester utcai telephely vezetője elmondta, az 1980-as év nem volt a legkönnyebb esztendők közé sorolható. Az állatellátásban nem mindig mutatkozott egyenletesség. Közrejátszott ebben, hogy az állattenyésztésben használt takarmány összetétele miatt az állatok hízlalása sokszor elhúzódott. Ennek ellenére maradéktalanul eleget tudtak tenni az államközi szerződés kívánalmainak. Így a Mester utcából a Szovjetunióba késedelem nélkül indultak a szállítmányok. Sertésből 88 irányvonat ment (5649 vagon, mintegy 400 ezer darab), marhából 126 irányvonat (4000 vagon, 48 ezer darab). Ezek a számok is egyértelműen bizonyítják, hogy a telepen a munka folyamatos, sőt 20 vasárnapot és 29 szabad szombatot is igénybe vettek. A számok egyébként ötéves átlagban is hasonlóak, kisebb eltérésekkel.

Sok gondot okozott 1980-ban, hogy nem mindig álltak kellő mennyiségben rendelkezésre a speciális sertésszállító vagonok. A hathetes problematikus időszakban a MÁV birkaszállításra használta ezeket a kocsikat.

A telephelyen a munkaerőhelyzet annyiban változott, hogy csökkentett mennyiségben vették igénybe a vidéki besegítést. Ezt az is mutatja, hogy az egész évben mindössze 370 napot segítettek vidékről felküldött dolgozók a telephelyen. Erre azért volt lehetőség, mert át lett szervezve a munka. Például a víz fölvezetése a rampákra megkönnyítette az itatást. Az emberek is jobban begyakorolták már a feladatokat. A telephelyen a fluktuáció oka rendszerint az, hogy időnként egyeseket kitiltanak a munkásszállásról. Sajnos két dolgozó is meghalt az elmúlt évben.

1981-ben a telep hasonló feladatokat kapott, mint az előző években. Mintegy 10 ezer vagon élő állat továbbításával lehet számolni: ebből 5 és fél ezer vagon sertés, több mint 4 ezer vagon marha. Ezenkívül a telep feladata az is, hogy a háztáji átadásoknál visszamaradt export vágólovakat innen továbbítják Olaszországba. Itt állítják össze az állategészségügyi vizsgálatok után a komplett vagonokat.

A.

Fiatalok a szőnyegen

Lesz-e utánpótlás?

Fogyatkozik ugyan az aktív felnőtt birkózóink száma a Kinizsi Húsos sportkörben, de itt az utánpótlás.

Negyven gyermek — nyolc és tizenhat év közötti — várja edzője, Pércsi József utasításait. Van, aki csak azért jár edzésre, hogy a haverokkal lehessen, de aki érdemeket szeretne szerezni, az ütőrő és a serdülő vagy éppen az ifjúsági keretben, korának megfelelően megteheti.

Az edzések, ahogy ezt edzőjük elmondta, a játékosságon alapul. Ebben a korban a tanítást csak ilyen alapokkal lehet indítani. Céljuk a sportszerű életmódra való nevelés. A jókból birkózók lesznek, a többiek megszeretik a sportot, s ez mindenképpen előnyt jelent az életben. A teremedzéseken nagyobb önállóságot kapnak a fiúk, mindenki szabadon gyakorolhatja a bemutatott fogásokat, természetesen edzőjük segédletével. Az elmúlt év eredménye: az Üttörő Olimpia első hat helyéből ötöt megszereztek. Az ez évi tervek távolabb mutatnak. Minden olvan versenyen részt kívánnak venni, ahol üttörő, serdülő vagy ifjúsági korosztályt is indítanak. S hogy a versenyésnek milyen lesz az eredménye, ez csak a fiatal sportolókon múlik. Vezető edzőjük, aki ezt a tevékenységet társadalmi munkában végzi, biztosan mindent megtesz ennek érdekében.

K. CS.

Ünnepélyes századgyűlés

Több éves hagyomány már vállalatuniknál, hogy a „Húsos" munkásőr század kedves hangulatú összejövetelt rendez munkásőreinek és mindazoknak, akik tevékenységükkel, munkájukkal hozzásegítik őket sikerek eléréséhez. 1981. január 17-én este került sor arra a baráti összejövetelre, amely „századvacsora" címmel immár hagyománnyá vált. Valóban baráti összejövetel volt, ahol nemcsak a század tagjai, hanem a családtagok is megismerhették egymást ezen a napon a sertésvágóhíd ebédlőjében. A kellemes hangulatú bevezető zene után komolyabb programra is sor került. Straub Károly, a BHV pártbizottságának titkára meleg szavakkal méltatta munkásőreink tevékenységét. Beszédében külön köszönetet fejezte ki a jelenlévő hozzátartozóknak, hiszen ők szinte nap mint nap hátteret biztosítanak ahhoz, hogy munkásőreink helyt tudjanak állni feladataik végzésekor. Méltatta az elmúlt év munkáját és külön kitért arra, hogy munkásőreink a termelésben is példamutatóan vesznek részt.

Straub Károly elvtárs ünnepi bevezetőjét mondja

Ezt követően Kapitány Sándor századparancsnok és Straub Károly végrehajtó bizottsági titkár kitüntetéseket, illetve elismeréseket adott át.

Dicsérő oklevelet és vándorzászlót kapott a század kiváló raja (III. szakasz, 2. raj). A zászlóaljparancsnok által adományozott Dicsérő oklevélben két fő részesült. Elismerő oklevelet öt fő kapott és a szocialista munkaversenyben elért példás eredményekért 11 fő munkásőr jutalomban részesült.

A munkásőrség IX. zászlóalj-parancsnoksága a január 9-én megtartott ünnepélyes egyességülésen — „a zászlóalj legjobb szakasza" vándorzászlót és oklevelet adományozta a zászlóalj 1. százada 5. szakaszának. Ugyanakkor „kiváló parancsnok" kitüntetésben részesítette Szűcs István 1. század 5. szakaszának parancsnokát.

Húsvéres szolgálata elismeréséül „szolgálati érdemérmet" kapott az 1. század állományából Kapitány Sándor, B. Tóth János, Danku Lajos, valamint 15 év szolgálat után Bárány Gyula, Marton Sándor és Dávid János. Tízéves szolgálatukért elismerésben részesültek Ferenczi Lajos, Horváth László, ifj. Lévai Ferenc, Nyiri József, Rózsa Lukács, Halmai Sándor, Fódor Kálmán, valamint Springer Antal munkásőrök. A továbbiakban kiváló parancsnok kitüntetést adományozott a kerületi zászlóalj-parancsnokság Tóthi László elvtársnak. „Munkásőr emlékjelvényt" és elismerő oklevelet kapott az 1. század állományából Farkas László, Forrai Attila, Kővári János és Baráth Attila, „Kiváló munkásőr" kitüntetést kapott 1. század állományából Varga III. János, Berkli István, Drávutz Ferenc és Gariscsák János.

A kitüntetetteknek vállalatunk egész kollektívájának nevében gratulálunk.

A kitüntetések átadása után Szerdahelyi Károly igazgató — a hagyományoknak megfelelően — az elismerést nyert szakasz kupáját „üdítővel" megtöltötte. Ezután felolvasta térfás írását, amely az elmúlt kommunista szombat eseményeit elevenítette fel, nevetésre kényszerítve a jelenlévőket.

A jelenlévők által elfogyasztott igazi „BHV disznóoros" vacsora az est egyik fénypontja volt, amelyet zene és tánc követett.

Mint ahogy bevezetőmben említettem, ez a századvacsora már hagyománnyá vált a munkásőrszázad életében. Alkalom volt arra, hogy a munkásőrök és hozzátartozók megismerjék egymást, közelebb kerülhessenek egymáshoz. A fehér asztalok mellett, az újonnan felvett munkásőrök és a réglek között friss beszélgetések szövődtek, amelyek talán több évtizedre fognak szólni. A fegyverbarátság az egyik legerősebb kötelék.

Bágyi János

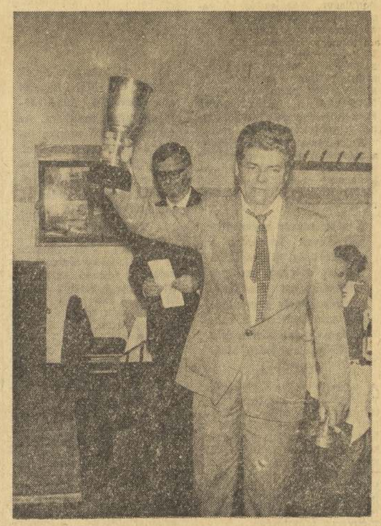

Büszkén emeli magasra a század legjobb szakaszának parancsnoka a megnyert kupát

A háromtagú zenekar igazi talpalávalót játszott ezen az estén

Szalámigyár, tmk III.

Gőz a semmibe?

Vállalati tmk-körképünknek ebben a részében a szalámigyár energia-karbantartási helyzetképét elemezzük *Lukics István* műszaki üzemvezetővel.

— Egy éve vezetem a műszakot. Nem akarok se jobbra, se balra túlozni, készen kaptam a helyzetet. Az energiahálózataink olyan kuszák, olyan bonyolultak, hogy szinte feltérképezhetetlenek.

— *Ez minek tudható be?*

— Például annak, hogy 1975 januárja óta én vagyok a negyedik ezen a poszton. Az elődeim különféle műszaki nézeteket vallottak — például a gőz terén. „Amit az egyik épített nappal, a másik lebontotta éjjel". Az egyik műszaki vezető a hőközpontba vonta össze az összes hőcserélőt, onnan látott el minden fogyasztót. A következő vezető mást gondolt: kitette a hőközpontokat, létesített hármat-négyet elszórtan. A harmadik ezt visszacsinálta. Komolvan mondom: itt ezalatt kiépült annyi gőzvezeték, hogy a jó isten nem tudja, hogy mi hova megy. De még a gyári ősök rókák sem.

— *Most szét kellene vágni ezt a gordiuszi gőzcsomót?*

— Úgy lehetne ezt elintézni, de közben termelni kell. Ezért nem lehet leállni.

— *És a nagy leállások?*

— Akkor meg nem lehet csak erre koncentrálni, hanem előtérbe kerülnek a gépjavítások, rendbe kell hozni a termelőhelyeket. Ha viszont egy rossz és összekuszált hálózatra építünk jót, akkor az ugyanúgy rossz. Tehát szakszerűen ki kell építeni a gerincvezetéket és a fogyasztói hálózatot Ezzel együtt jár, hogy több kilométer vezetéket vissza kell majd bontani.

— *Van erre pénz?*

— Beruházási keretekből ez nem nagyon megy. Radikális változáshoz félmillióra, hatszázezerre lenne szükség, ha nem többre.

— *Megtérülne ez?*

— Hogyne! Nagyon rövid idő alatt. A gőz megtakarításából.

— *Mekkora most a pazarlás?*

— A mostani fogyasztásunknak legalább 30—40 százaléka. Hol elmegy a levegőbe, hol visszalön, de nem hasznosul...

— *Mikorra készülhet el az új rendszer?*

— Most megpróbáljuk kis lépésekben megcsinálni. Tervet erről nem tudok készíttetni. Mert ha megrendelem, akkor kijön ide a tervező, elkezdi fölmérni. Utána két hónap múlva elvonul, mert ő ezt nem tudja átlátni. Azt tervezzük — ez régi módszer —, hogy az Energiagazdálkodási Intézet kijárna és naplóbejegyzéses tervezői művezetéssel egy-egy részt bejegyezne. Akkor azt megjavítjuk és így fokozatosan eljutunk a hőközpontig. Ehhez kell egy pár év.

— *Van elég ember?*

— Kevés. Az energia-karbantartás területén kompresszorszerelővel, művezetővel együtt kilenc ember dolgozik. Ők látják el a csatorna-, víz-, gáz-, gőz-, melegvíz-, hűtési rendszer, összes géplakatos, szerelő és hasonló jellegű karbantartásokat. Ebből a létszámból rendszerint öten-hatan vannak bent. De van másik példa is. Néhány évvel ezelőtt volt a gyárban műszerész csoport, nyolc fővel. Ez odáig fejlődött vissza, hogy most a hűtőgépész partiknál van egy-egy műszerész — enynyire futja az erőnkből. A műszerész csoportvezető két éve megbízásos alapon művezető, plusz pénz nélkül, ugyanis művezetője sincs az energiavonalnak. A karbantartás mellett többek között a higiéniai szemlékre is fel kell készülni.

— *Mi kellene ide? Pénz?*

— Azzal sok mindent meg lehetne oldani. Biztos, hogy a létszámot növelhetnénk. Gyulán a múltkor azt mondták nekem, hogy „apám, küldd el, aki nem dolgozik, és cseréld ki... öregem, én megfigyeltem, hogy ki nem dolgozik, kirúgtam őket, most azán jó csapatom van". Igen ám, de ha én ezt egy emberrel megcsinálom, akkor fél év, amíg helyette találok egyet. Termelni kell. Azért akik rosszul dolgoznak, azok is csak csinálnak valamit. Ha tudnék 26 forintot fizetni, lenne itt 12 ember az energiaterületen. Haltanánk velük egy fél évig, aztán megvizsgálhatnánk, hogy mi kell még. Most emelték az órabért, de konkurrálni még mindig nem tudunk. Aki innen elmegy, az biztos, hogy két-három forinttal többet kap. Belépett hozzánk egy tapasztalt tizennyolcéves, a felmondási idő után elment huszonegyért. De ki az, aki nem megy el enyniért?

Andrasew

(Folytatjuk)

Beruházásaink helyzete

Villáminterjú Pomázi Andrással

Pomázi András műszaki-gazdasági igazgatóhelyettest arra kértük, adjon rövid tájékoztatást a BHV-nál folyó nagyobb munkák állásáról.

— Talán kezdjük azzal, hogy az elmúlt évi beruházási tervünk 85 millió volt. Ezt 92 millióra teljesítettük. Ezen belül a hűtőházra ütemezett pénzt elköltöttük. A másik nagyobb beruházásban — sertésvágóhídi húsfeldolgozónál — némi lemaradásban vagyunk. A gondokat az okozta, hogy mintegy három hónappal csúszott a terület átadása.

— *Miért?*

— A termelés nem tudta átadni. Az előző kiviteliező levonult, másik kivitelezővel kellett megvalósítani. Szépen belelendültek. Bízom benne, hogy az első ütemet az első félévben át tudjuk adni. A kispesti bálüzem építése is folyamatban van. Ezt a feladatot ütem szerint teljesítettük. Szeretnénk ebben az évben az épület építését befejezni. Amerikai üzemről van szó, tehát ez nagyon fontos.

— *Mikorra várható a húsfeldolgozó átadása?*

— Ennek a munkának három üteme van. Az első átadása 1981 első félév: a, második 1982 vége. 1983 végére tervezzük, hogy a harmadik ütem is üzembe lép. Ez csak szakaszosan építhető mert közben folyamatosan kell termelni.

— *Sőt, közben növekszik a húsfeldolgozás a BHV-nál.*

— Így van. De ennél még kapacitásnövekedést nem tervezünk. A sertésvágóhídi húsüzem ugyanis nem felel meg a higiéniai előírásoknak, erért kell megfelelő szintűre felújítani.

— *És a hűtőház?*

— Folyamatosan, régen húzódó beruházás. Kár lenne most belebonyolódni abba, hogy mi mindenért húzódott eddig. Néhány problémát mégis említek. A korábbi évek magas vágási számai miatt a hűtő kapacitása nem volt elegendő. Az ütem szerint az emeleteket nem tudták átadni. A második emeleten például már elkezdték a hűtés és a magaspályák bontását — az előbbieket vissza kellett szerelni és újra üzembe helyezni az emeletet. Folytathatnám tovább, de felesleges... A komplett kiviteli tervet az év elején megkapjuk: annak ütemei szerint 1983 végére tervezzük a teljes befejezést.

Andrasew

Közgyűlés Kispesten

A BHV V. számú gyáránál kispesti gyáregységének Honvédelmi klubja január 22-én közgyűlést tartott. *Takács Sándor* elnök számolt be az éves munkáról. A legjobb aktivisták és a kiváló löeredményeket elért versenyzők jutalomban részesültek. A közgyűlést vidám hangulatú összejövetel követte.

Az egyik legszebb Európában

Ismét termel a sonka-konzerv gyár kispesti vágórészlege. Mint azt már előző lapszámunkból megtudhatták olvasóink, az év végén karbantartási munkák miatt leállt ez az üzemegységünk. Egy nappal az NSZK-szemle után elmentünk a gyárrészlegbe.

— *Mikor kezdődött, meddig tartott ez a karbantartás és milyen feladatok voltak betervezve?* — kérdezem Pataki Jenőt, a gyárrészleg energiaszolgáltatási és karbantartási művezetőjét.

— A leállás december 24-ével kezdődött és január 4-e volt a befejezés tervezetti időpontja, amit be is tartottunk. A munkákat Barkovits György főmérnök elvtárssal egy leállási ütemtervben előzőleg meghatároztuk. Ennek alapján egy részből a decemberi higiéniai szemle volt, ahol a hiányosságokat feltártuk, más részből a gépek műszaki állapotánál év közben felmerült problémák kiküszöbölésének megszervezését terveztük. Saját feladatainkon túlmenően most tettük lehetővé a MIKÓV szakembereinek a körülbelül 1000 négyzetméternyi csúszásmentes padozat elkészítését. A munkálatokról szólva először a MIKÓV munkájáról beszélnék. Ez a munka számunkra is jelentett feladatot, mivel az egész üzem területéről a vizet el kellett távolítanunk, olyan hőmérsékletet kellett teremteni, amiben a padozat teljesen felszáradt, mert ellenkező esetben a krauxin nem köt az alsó rétegbe. A padozat elkészült és most a folyamatos üzemelés után elmondhatjuk, hogy jó minőségben lett elkészítve.

Szintén a MIKÓV cég feladata volt a nyáron kivitelezett 200 négyzetméteres víztároló garanciális felülvizsgálata, mely alapján megállapítottuk, hogy a kivitelezés jó volt, javításra nincs szükség. A Rákosvölgye Mgtsz munkájáról szólva meg kell említeni az álmennyezet folyamatos felszerelését, mely most, január 14-én 95 százalékban elkészült, így a tervezett március 31-i határidőt biztosítani tudják.

— *Milyen feladatok hárultak a leállás alatt a gyári tmk dolgozóira?*

— Nyáron újítottuk fel a forrázókádunkat, ezen csak egy kisebb javítást kellett végeznünk. A kopasztógépünk több munkát igényelt, középjavítást kellett végeznünk rajta. Ugyanilyen feladatot jelentett a perzselőkemence és a fekete kaparó is. Munkánkat az is behatárolta, hogy a néhány napos leállásból három napot az egybefüggő padozat lerakására kellett fordítani, amikor egyéb munkákat ezen a területen nem végezhettünk. Villanyszerelőink az álmennyezet felrakása után teljes lámpatest-felújítást, illetve -cserét hajtottak végre, dicséretes, hogy mindezt éjjel és vasárnap végezték el, mivel a terület áramtalanítása máskor nem volt lehetséges.

— *Mekkora létszámmal dolgozott a tmk?*

— A teljes gárdát tudtuk mozgósítani, így huszonkilencen vettek részt a termelésben.

— *Említette, hogy a termeket a padozat lerakásához felmelegítették. Ezek szerint az az energia dolgozói is részt vettek ebben a munkában?*

— Az energiaszolgáltatás területén is munkát folytak, a hőmérséklet biztosításán túlmenően — ami nem volt egyszerű feladat — elvégezték az Injektomat vízlágyító beszerzését a hőközpontba. A kazánház-vízlágyító is kapott két kavicsszűrő berendezést, melyet most kötöttünk a hálózatra. Ezek a berendezések lehetővé teszik a hőcserélők vízkövesedésének csökkentését. Hűtőház vonatkozásában az ammónia hűtőfolyadék leeresztése után a szükséges szelepszerék jelentkeztek feladatot. Itt a folyamatos üzem fenntartása mellett a hidegenergia leállása miatt felszabadult munkaerők a karbantartásokban vettek részt.

— *Volt-e olyan betervezett munka, amit nem sikerült elvégezni?*

— Gyakorlatilag nem maradt ki semmi, sőt segítséget nyújtottunk a külső kivitelezésben készülő 500 kg-os Rapido mérleg kivitelezésében, hely lehetővé teszi a sertésborzsek gyorsabb kiszállítását. Építési üzemünk is kivette részét a munkából, a pihenőhelyeket csempézték ki.

— *Sikerült valamilyen tapasztalatot meríteni ebből a leállásból?*

— Talán annyit, hogy szeretnénk egyre jobban megközelíteni a tmk jellegét, vagyis tervszerű megelőző karbantartást. Ez annyit von maga után, hogy legyenek előre lejártott alkatrészeink az adott területre. Ennek függvénye az, hogy az anyagellátás megfelelő legyen.

— *Volt-e olyan anyag, ami nem érkezett meg időben?*

— Végezetül minden anyag, ami szükséges, megérkezik. Van rá eset, hogy az igazgató bozza személyesen, de ideérkezik.

— *Ezek az anyagok szocialista relációból vagy tőkés importból származnak-e?*

— Többsége Magyarországon beszerezhető. Mondok egy példát. A termekre és az eszközfertőtlenítőkbe legalább hatan helyen található különböző hőmérő. Ezek használhatósága egyik alapfeltétele a szemlének. A szemle érdekében mindenki megtette a magáét. Dolgozóinknak ez idő alatt a napi nyolc óra munka után rendszeresen négy túlóra következett, így nem sokat voltak otthon, családjuk korábban.

— *Takács Sándortól, a gyárrészleg vezetőjétől a munka értékelését kérném.*

— A leállással kapcsolatban végzett munkáról Patai elvtárs az előzőekben már beszélt. Én inkább a leállás előtti egy-három hét munkájáról szeretnék néhány szót szólni. Elismerésemet szeretném a tmk dolgozóinak kifejezni, akik felkérésünkre és nem utasításra vállalták a közvetlen termelésben való részvételt. Tudjuk mindannyian, hogy az utolsó hetek vágási feladatai nagymértékben megemelkedtek. A vágást programok a kilencszáz darabot is elérték naponta területünkön. A vágócsarnoki létszámmal képtelenek lettünk volna ezt a feladatot megoldani, ezért fordultunk segítségért a műszaki dolgozókhoz, akik műszakjukban, illetve szabad idejükben, túlórában vállalták a termelés közvetlen segítését. A vágócsarnokban nem volt ritka, hogy több méteren kereszül egy hentes, egy műszaki dolgozott húsipari munkában, balesetmentesen. Ennek is köszönhetjük, hogy éves tervünket 104,3 százalékra teljesítettük, összesen 198 214 darab sertést vágtunk le a 190 éves tervvel szemben.

Nehezítette helyzetünket — és ezért dupán jólesett a műszaki dolgozók segítsége — az a tény, hogy a Szekszárdról ideiglenesen itt dolgozó szakmunkásokat, segédmunkásokat váratlanul, egyik napról a másikra, a legnagyobb feladatok elvégzése idején elvitték. Ezért hangsúlyozom ki jelentőségét annak a segítségnek, amit kaptunk.

Az NSZK állatorvosi szemléről mint minden hasonló eseményről, jegyzőkönyv készült. Az elvégzett munkát legjobban mégis az fémjelezte, hogy az ellenőrző szervezet Európa egyik legszebb vágóhídjának minősítette a kispesti részleget.

K. CS.

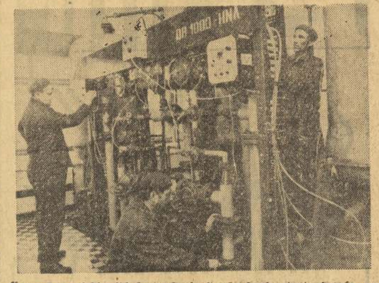

Üzemel a vízlágyító berendezés is, de karbantartani még az újat is kell. Duska József kazángépész, Balogh István kazánkezelő és Sitol Sándor kazánkezelő ezt a munkát végzi

A tmk-ban is megindult a karbantartás. Ménich Mihály hegesztő Balogh Lajos segítségével egy présgép szétszerelésében a csapágyat melegítik elő

A gépek szolgáltatják az energiát a kazánházban, de a megelőző karbantartás már elkezdődött. Faigl István csoportvezető, Hohn Zoltán csoportvezető és Bartha József csoportvezető egy mágnesszelep karbantartásához kezd

Ezen a csúszásmentes padozaton biztosabban tapad a gumicsizma. Könnyebben sikerül a combelvételt végeznie Egyfid Imrének és Doszlál Józsefnek

14 nap

Nem olcsó, de nem csúszik

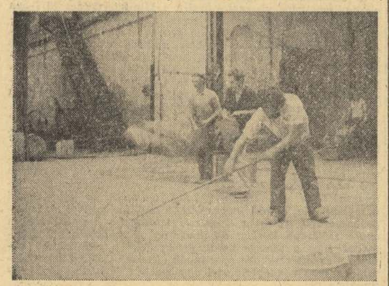

Többé nem csúszik a megvasalt csizma a marhavágóhídi gyár gyártási üzemében. Az új felület a MIKÖV dolgozóinak keze nyomán került a padozatra.

Mint azt Verebély Albertől, a munkák főműszerzőjétől megtudtuk, nyolc éve foglalkoznak ezzel a munkával. Vállalatunknál dolgoztak már kispesten, az V. számú gyárban, ahol 2500 négyzetméter felület karbantartását végzik. A jelenlegi munkájuk alkalmával 1800 négyzetméter új felületet raknak le. Anyaga Epoxi. A Tiszai Vegyi Kombinát terméke olcsóbb, mint az import anyag, de még így is 1800—2400 forintba kerül egy négyzetméter lerakása. Ehhez a munkához tizenegyen vonultak fel, köztük lengyel vendégmunkások, akik a munkafolyamatot sajátították el Magyarországon.

Vigyázó szemek figyelik a belsőséget a kispesti vágóvonalon. A Kőbányai Gyógyszergyár dolgozója a hasnyálmirigyet keresi a levágott állatok belsőségein

A művelődési bizottság felmérése

A vállalati művelődési bizottság a dolgozók igényeinek és a lehetőségek felmérése érdekében a közeljövőben egy kérdőívet juttat el az I. számú gyár szocialista brigádjainak tagjaihoz. A kérdőíves vizsgálat eredménye a bizottság munkájának segítését szolgálja. A bizottság kéri a résztvevő kollektívák és vezetők szíves körű támogatását.

RÉMAPRÓHIRDETÉSEK

Szerkesztőségünk hosszas vívódás után úgy döntött, hogy helyt ad a hirdetési rovatnak:

★

AZ ÖTNAPOS munkahét bevezetése után árukiadókat vesz fel a BHV. Bérigényes jelentkezéseket: „hétfőn lesz a szabadszombat" jeligére vár a vállalat.

★

ÖTPERCENKÉNT kakukkoló órát keres a gondnokság a központi gyár kis kultúrtermébe „hozzászólók" jeligére.

★

TELTSOVÁNY, molettkorú hölgyek ismeretségét keresem „vadházasság" jeligére. Gramafonom és szakszervezeti bélyeggyűjteményem van.

★

LÁBSZÁRRA KÖTÖZÖTT, emberi fogyasztásra alkalmatosnak minősített elkobzott hús kapható a vállalat rendészetén.

★

IPARTÖRTÉNETI SOROZATÁHOZ idősebb vállalati vezetők gyerekkori fényképét keressük: a „hentes és mészáros harsona" szerkesztősége.

★

A BHV-FAKK Alkotó Közösség aukciót rendez. Árverésre kerülnek Avar Gyula „Guggoló nő arcképe", Pipás József: „Ente, mente, naplemente" című képe, valamint Bronz Zoltán „Egy titkár lovasszobra" című kisplasztikája.

(bágyi)

KETTŐ KILOGRAMM sült papszeletet adnak egy kék színű rendészet feliratú karszalagért. Ajánlatokat bárhol várnak az svh vágócsarnokában.

Budapesti Húsipari Hírlap a Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő: Bágyi János
Szerkesztőség: Budapest, Gubacsi út 6. 1097
Telefon: 136-968
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Budapest, Blaha Lujza tér 3. 1958
Felelős kiadó: Till Imre
81—4622. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató

Jegyzet könyvekről

Tar Sándor: A 6714-es személy

A szerző ahhoz a fiatal prózaíró generációhoz tartozik, melynek munkaeszköze inkább a magnetofon mint a toll, Tar Sándor írásai is a novella és a szociográfiai mélyinterjú határmezsgyéjén helyezkednek el. A műfajkeveredés tényeinek megállapítása nem értékítélet, vannak közöttük jó és kevésbé sikerült munkák, függetlenül hovatartozásuktól. Az írások zömét az életkép kategóriába lehet sorolni: nincs folyamatos cselekmények, s az alakok inkább típusok, mint egyéntett jellemek, ezek az életképek azonban nem egyszerű eseteleírások, hanem sűrített, tömörített jelenségmegfogalmazások. Ilyen például a már folyóiratban is antológiában is olvasható, A 6714-es személy, amely egyetlen stilizált vonatutazás leírása kapcsán sorakoztatja egymás után a hírhedt „fekete vonatok" szörnyűtörténeteit. Nyilvánvalóan ilyen kocsi, ilyen emberekkel sosem gördült végig sínpályán a fővárostól a távoli faluig, de a jelenséget hitelesen értelmezi. Ugyanilyen sűrítmény a kitűnő Éjszakái műszak, amely szinte tapinthatóan, szagolhatóan, hallhatóan idézi fel egy gyári műhelycsarnok éjszakai hangulatát. Az írások akkor kapnak némileg hamis felhangot, amikor az író eltávolodik az életképtől, s egy-egy alakját egyénítve kívánja, a dokumentumtot novellára akarja fordítani. Így például kitűnő a Téli történetben és a Celofonvirágokban a gyári munka, a különböző karakterű munkások pillanatképszerű bemutatása, a fizikai munkás-ság körében elterjedt humoros sztereotípiák ismétlődő felvillantása, de a melósok galériájából kiemelt főszereplők akcióban való jellemzése magán viseli a csinálttság, a kigondoltság bélyegét. Nem véletlen, hogy ezek a főszereplővé avanzsált statisztók nem tudnak más kezdeni a drámainá kihegyezett szituációkban, mint verekedni. A kötet így is olvasmányosan, izgalmasan és árnyaltan közvetíti a gyári munka, a munkásszállók, a bejárónaposok világának min-dennapjait.

Munkavédelem

Fokozott áramütési veszély

(Folytatás.)

Az IP-védettség különböző fokozatainak egyértelmű meghatározását az MSZ 896 szabvány tartalmazza. Az MSZ 2100 szabvány a feldolgozó üzemi gépek berendezéseinek, az MSZ 9229 szabvány a törpefeszültségű transzformátorok kialakításának, az MSZ 453 szabvány pedig a villamos figyelmeztető táblák kialakításának követelményeit tartalmazza. Az üzem területén létesített villamos berendezések terveit, nyomvonaltervét a vállalatnak meg kell őrizni, az időközben történt változásokat azokon fel kell tüntetni. Az ismeretlen vagy rejtett nyomvonalú vezetékeket felkutatni és nyomvonalrajzukat el kell készíteni. A nyomvonaltervek biztosítékot nyújtanak egy esetleges mélyépítésű munka során a kábelek sérüléséből bekövetkező balesetek elkerülésére. Hasonló célt szolgál az az újabban egyre inkább elterjedő kábelvezetési mód, amely szerint a csalánkozó vezetékek a mennyezeten kiépített kábertartókról függőlegesen kapcsolódnak a gépekhez, különösen jó ez a módszer abban az esetben, ha a kábel a veszélyeztetett magasságig védőcsőbe van szerelve.

Az érintésvédelmi berendezések hatásosságát az MSZ 172. szabvány 26. fejezete szerint kell rendszeresen ellenőrizni. A villamos kéziszerszámok rendszeres ellenőrzésének módját az MVSZ-ben kell szabályozni: felszültség alatt, illetve annak közvetlen közelében végzett munkánkál legalább két szakképzett és kellően kioktatott személynek kell egyidejűleg közreműködnie, akiknek egyike a segítő (vagy kisfeszültség esetén elegendő, ha az egyik személy szakképzett, a másik, a segítő pedig kioktatott). Feszültség alatt álló berendezésen — az MSZ 1585 szabvány által meghatározott kivételektől eltekintve — javítást vagy bármilyen munkát végezni tilos. Feszültség alatt, illetve annak közelében végzett munkát úgy kell megszervezni, hogy az egyik személy (vagy esetleg harmadik személy) elláthassa az ilyen esetekben szükséges felügyeletet. Az elektromos berendezések karbantartását, javítását, felülvizsgálatát, mérését stb. végző dolgozók részére másodlagos védőeszközöket (fémszögmentes gumitalpú lábbeli, gumikesztyű), szigetelő szőnyegeket, szigetelő szerszámokat és hordozható készülékeket kell biztosítani, és azok használatát rendszeresen ellenőrizni kell. (Fedetlen testtel ilyen munkát végezni életveszélyes és tilos!)

Az áramütéses balesetek esetében a követendő módszereket (az áramütött kiszabadítása, elsősegélynyújtás, mentők értesítése stb.) az MSZ 453 szabvány függeléke tartalmazza.

Meg kell jegyeznem, hogy az elsősegélynyújtás megszervezése, az elsősegélynyújtó kijelölése, műszakonkénti beosztása és rendszeres továbbképzése a vállalat vezetőségének feladata. A vonatkozó miniszteri utasítás szerint minden karbantartót és segítőjét ki kell oktatni az áramütés szükséges elsősegély-nyújtási tennivalókra.

Rosta Lajos
munkavédelmi szaktanácsadó
(Folytatjuk.)

OTP-keresztrejtvény

A keresztrejtvény két részből áll. Az elsőből a vízszintes 1, 26, 43, 58 sorokat kell beküldeni az Országos Takarékpénztár IX. kerületi fiókjához (Budapest. Pf. 37. 1450), 1981. november 30-ig. A helyes megfejtők között 6 darab 50 forintos könyvutalványt sorsolunk ki, amelyről értesítést küldünk. A második keresztrejtvényt következő, 22. lapszámunkban közöljük, 1981. november 3-án.

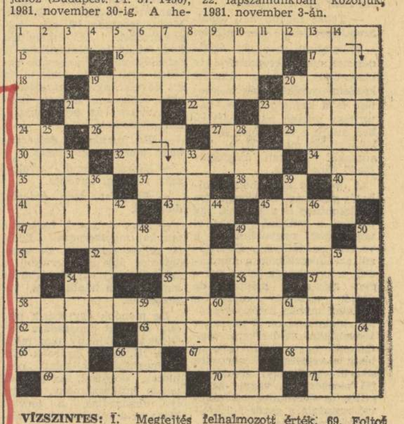

VÍZSZINTES: 1. Megfejtés 1. zárt betű I. 4. Névelő. 12. Gramm. 15. Férfi név. 16. Terület, amelyen teljesen kipusztították a növényzetet. 17. Irány. 18. Vezérigazgatói Utasítás — röv. 19. Festőeszköz. 20. Részben vívódás! 21. Idegen női név. 22. Ábécé első betűi. 23. Állapot. 24. Kicsinyítő képző. 26. Megfejtés II. Zárt betű: A. 27. Indulatszó. 29. Hangtalan Gyulán! 30. Nem fölé. 32. Tyúkja. 34. Az. 35. Margarin fajta. 37. Ital-ékezet. 38. Múlt idő jele. 40. Viszszafelé: integetés. 41. Anyós férjét. 43. Megfejtés III. 44. Idő jele. 45. ... Károly — filmrendező. 47. Valódi — németesen. 49. M. O. L. E. 50. Névelő. 51. Másik oldalra. 52. Tájékozódik. 54. Public Relation — röv. 55. Vasvári Ottó. 56. Sír. 57. Vaskos — páratlan betűi. 58. Megfejtés IV. Zárt betű: E. 62. Verdi opera. 63. Régi fegyverből 65 Beat zenész. 66. Ellenérték. 67. K. L. N. 68. Kizsákmányolásra alkalmas felhalmozott érték. 69. Foltos tesz fel. 70. Budapesti tornaklub. 71. Belső szerv.

FÜGGŐLEGES: 1. Sivatagi közlekedési társulással. 2. Sokat érő lap. 3. Kicsinyítőképző. 5. Nagy lárma. 6. Egyházi méltóságot. 7. Közlekedéstudományi Egyesület. 8. Védte. 9. Ördögé. 10. S. N. É. 11. Bányai páros betűi. 13. Tavaszi virág. 14. Savanyú kis gyümölcsöcske. 19. Lelte közepe! 20. Hangtalan Világ! 25. Kezdeményezőként létrehoz. 28. Olt — népiesen. 31. Gyermekkorú istenség. 33. Mulatóhelynek. 36. Zsiletpenzemárkára. 39. Trójai híressége. 42. Camionjelzés. 45. A fösvénység híres megtévője — kiejtve. 46. Vígságából. 48. Ismételve: nél becenév. 49. Éppen ver (két szó). 50. Régi fürmérték. 53. Bolond ...+é. 54. Spanyol ffi név. 59. A gúny is lehet ilyen. 60. Híres építészünk vezetéknevé+keresztneve kezdőbetűje. 61. Hangtalan Tudat! 64. Takar. 66. Keresztbe.

Köszönetnyilvánítás

A Semmelweis Orvostudományi Egyetem III. számú sebészeti klinikájának állami, párt- és társadalmi szervezetei köszönetüket fejezik ki azért a lelkiismeretes társadalmi munkáért, amivel az Asztalos János lakatos szocialista brigád hozzájárult súlyos mozgásképtelen betegeink kezelésének és ápolásának megkönnyítéséhez. A felújított betegtoló kocsik nagymértékben megkönnyítették a klinika dolgozóinak munkáját és jelentősen elősegítik súlyos betegeink mielőbbi felgyógyulását. Köszönettel: *dr. Marton Tibor* egyetemi tanár, a klinika igazgatója. *dr. Juhász Miklós* egyetemi adjunktus, alapszervezeti titkár.

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP
VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!
A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA
XVI. ÉVFOLYAM, 21. SZÁM ÁRA 70 FILLÉR 1981. OKTÓBER 20.

A BHV gondjai

A kibontakozás lehetőségei

Igen rövid idő telt el azóta, hogy féléves eredményeinkről beszámoltunk. Az tehát, hogy most ismét megpróbálunk tájékozódni éves tervünk teljesítésének helyzetéről, nem véletlen. Intő jelek mutatnak arra, hogy 1981 utolsó hónapjaiban jobban oda kell figyelnünk a BHV tevékenységére. Ezért kerestük fel kérdéseinkkel Cserháti László főkönyvelőt.

— Ez évi problémáink okait egy mondatban is összefoglalhatom —, mondta. — Rendkívüli módon befolyásolt minket a vágóállat nagymértékű kiesése.

— Ez fölborította a tervteljesítés rendjét?

— Igen. Teljesen. Ez tulajdonképpen minden húsipari vállalatot érint, de a nagyságrendje miatt, a BHV-t befolyásolta a legjobban. Az alapanyaghiány tehát iparági szintű.

— Kevesebb az állat?

— Igen, kevesebb a marha és a sertés. Ugyanakkor az újonnan belépő kapacitásokat is ki kell használni. Ennek következtében vállalatunknál kiesett 292 vagon marha —, ez összesen az első nyolc hónapban 630 vagon. Ez olyan hatalmas mennyiség, hogy a tervben előirányzott feladatokhoz rengeteget kellett vásárolnunk. Ehhez tudni kell, hogy ha akár társvállalatoktól, akár mezőgazdasági regionális üzemektől vásárolunk, mindig a termelői ár a kiinduló, amiben már a húseladó-szervezet saját nyeresége is szerepel. Így azután természetes, hogy ha ilyen húsokat dolgozunk fel, akkor ez eredményrontást jelent. Ha mi vágnánk az állatot, akkor miénk lenne ez a nyereség is.

— Akkor miért jó ez nekünk?

— Mert teljesíteni kell a tervet.

— Ez elég abszurd dolog. Van egy tervünk tehát, amit rajtunk kívül álló okok miatt csak úgy teljesíthetünk, ha ráfizetünk.

— Igen, ez egy nagyon nehéz kérdés. De a vállalati terv előírásai *törvényként* köteleznek minket, ezért az ellátási felelősség azt követeli, hogy egyrészt feleljünk meg a ránk váró politikai — ellátási feladatnak, másrészt az ilyen nehezen megszerzett anyagokat a legjobb hatásfokkal kell felhasználnunk.

— Ezt a helyzetet nem lehetett-semmiképpen előre látni? Valami hiba van itt. A vállalat az arra teremtett állami és népgazdasági szervektől nem kapott megfelelő információkat? Hogyan lehet így tervezni?

— A tervezési adatszolgáltatás során ezek a negatív „lehetőségek" nem voltak ennyire ismertek. Különben ezeknek megfelelően tervezünk volna. Az első félév is tele volt ilyen gondokkal, de igazán a hetedik és a nyolcadik hónap rontotta el a helyzetet. Annyira, — és ez is iparági probléma —, hogy a készletekhez is jobban hozzá kellett nyúlni mint azelőtt. A terv általában a készletnövekedésre épít, ezzel szemben, a kényszerű helyzet arra készítette a vállalatot — az ellátási és exportfeladatok miatt —, hogy a készleteinkhez is hozzányúljunk.

Az exporttervünket időarányosan elég jelentősen túl tudtuk teljesíteni. Emellett, a belföldi feladatainknak is majdnem száz százalékosan eleget tettünk. Tehát sikerült az arányokat tartani.

Ugyanakkor a belföldi ellátás érdekében sajnos elkerülhetetlenül kellett magasabb minőségi osztályú alapanyagokból alacsonyabb árfekvésű és kisebb jövedelmezőségű termékeket állítottunk elő. Így vannak nagy mennyiségben gyártott és veszteséges termékeink. Például — mivel kevesebb nálunk a vágás —, első osztályú hús kerül az olcsó felvágottba. Ez is az előbb említett alapanyaghelyzet járuléka.

— Lesz, lehet itt javulás a következő hónapokban?

— A negyedik negyedév érdekes szituációt teremt. Ezen számos szinten tárgyaltunk a közelmúltban. Hogyan teljesíthetjük a tervet? Nemcsak volumenben, hanem az eredmény szempontjából is. Arra a megállapításra jutottunk, hogy ne azt nézzük, hogy mi volt mögöttünk, hanem a tapasztalatok és a tényszerű kimutatások alapján szabjuk meg azt, hogy következő negyedévben hogyan tudunk előre lépni. Ehhez az is hozzá tartozik, hogy az év végi vágási feladatok elég jelentősek lesznek. Már tudjuk, hogy a negyedik negyedév magasan meg fogja haladni az eddigi feladatainkat. Minden „állatvágási lehetőséget" ki kell használnunk, meg kell szereznünk, mert az így kitermelődő húsra feltétlenül szükségünk lesz és akkor feltehetően kevesebbet kell vásárolnunk.

— A tröszti előrejelzések mit mutatnak?

—A csúcsmennyiségek novemberre és decemberre várhatók. Terveztünk 83-84 ezer darabot, de ez várhatóan 75-86 ezer db értés között lesz.

— És ha megint csal az előrejelzés?

— Arra, hogy ez nem következik be, a reményünk azért van meg, mert az előrejelzés most már rövidebb időszakra vonatkozik. Emellett havi kilencezer marhára számítunk, ami szintén csúcsmennyiség.

Jövőbeni feladatunk a környezetvédelmi szempontoknak és az iparági hálózatfejlesztési terveknek megfelelően arra mutatnak, hogy a vágást tevékenység egy bizonyos határig visszafejlődik. De emellett a készítménygyártás olyan mértékben növekszik, hogy mindenképpen meg tudunk felelni a budapesti ellátás 50-60 százalékos szintjének. Ezáltal megteremthetjük a vállalat jelenlegi kollektívájának megfelelő körülményeket. Ugyanakkor érdekes, de számos műszaki problémát okozó feladat a vágás vissza-, és a készítménygyártás felfejlesztése. Ez sok befektetést igényel. Módosítani kell a VI. ötéves tervünk néhány beruházásra vonatkozó részletét.

A tervet az illetékes szervezet kidolgozta, a forrás — ha bizonytalanságokkal is —, egyelőre a tröszti utasítások alapján rendelkezésre áll. Reméljük, hogy meg is fog valósulni.

— Az elmúlt ötéves tervben is megvalósultak?

— Nem teljes mértékben. Mindenestre figyelemre méltó, hogy fejlesztésre egymilliárd körüli értéket tervezett a vállalat, de csak ötszázmillió körül valósult meg. Most 650 milliót terveztünk.

— Tehát a realitásokhoz igazodtunk.

— Igen, az a realitásokra támaszkodik.

— Térjünk vissza a negyedik negyedévre!

— Már jó néhány eredményjavító akció elindult. Ilyen például a marhavágóhídon a vesepecsenye nélkül való értékesítés felülvizsgálata. A csontos húsból kitermelődik a vesepecsenyét és az részben exportértékesítésre került. A csontos hús és vesepecsenye nélküli csontos hús közötti árkülönbözet nem fedezi a vesepecsenye-kitermelésből jelentkező árbevétel, ez kitermelési hiányosságokat is takar. Ennek a kérdésnek a megoldása az év hátralévő részében hárommillió forintot hozhat a BHV-nak.

Nagyon figyelemreméltó kérdés, hogy a negyedik negyedévi exportárak úgy alakulnak, hogy felül kell vizsgálnunk a szalámi nem rubel elszámolású exportját. Az ár olyan mértékben csökkent, ha a tervezésnél alkalmazott árhoz mérjük a negyedik negyedévi exportárat, akkor 1,6 millió lesz a veszteségünk, ha teljesítjük a hátralevő tervet, ha pedig az első félévben ténylegésen elért árral állítjuk szembe, akkor 2,2 millió Ft. Ezt természetesen meg kell tárgyalni a feltétes szervvel, hiszen a terveket másképp nem lehet megváltoztatni, csak jóváhagyással.

Ennél nagyobb horderejű eredményjavító tényezőket jelentettek be a gyárak az új „pályázati rendszerbe". Ezek reményt adnak arra, hogy kedvezőbben lássuk helyzetünket.

Feltétlenül szükséges, hogy a készítménygyártásunk nehézségeit felülvizsgálja az illetékes termelésirányító szervezet úgy a központban, mint a gyárakban, mert megítélésem szerint a „volumenteljesítés" nem minden. Ha volumenben teljesítünk, de nekünk ez mind belföldön, mind az exportban veszteségeket okoz, akkor azt az optimumot kell megkeresni, hogy a feladatainknak is megfeleljünk, de ne rontsuk ezzel az önköltségünket. A készítményekben a használati értéknek megfelelő alapanyagok kerüljenek. Például nagyon érdekes probléma a víztartalom fokozása. A szabványhoz mérve alacsony víztartalommal bocsátunk ki számos termékeket. Így a termék konzisztenciája is megváltozik, a hiányzó víz pedig valamivel pótlódik. Így növekszik az önköltség. A termelésben tehát felül kell vizsgálni, hogy miért ilyen alacsony a víztartalom.

Nagyon sok pénz fekszik például készítménygyártásban, de ez az egész termelési struktúrára vonatkozik. Úgy érzem, hogy hatalmas összegeket tudunk még megtakarítani, amelynek egyik útja lehet a technológiai fegyelem megszilárdítása, a gyártmányfejlesztés.

Valóban nehéz kérdés merül fel egy konkrét helyzetben, a napi termelésben, amikor konkrét gyártási utasítást kap egy szervezet az adott termékskálára és kiderül, hogy a nyersanyag nem a szükséges összetételben van meg. Ezért kénytelen azokhoz az anyagokhoz is nyúlni, amelyeket egyébként nem használna fel az adott termékben. Itt áll elő az a helyzet, amikor ellátási feladat sokszor gazdaságtlag kedvezőtlen döntésre kényszeríti a szervezetet. Nyilvánvaló, hogy a készítménygyártás csak akkor lehet gazdaságos, ha a nyersanyagok megfelelő időben, arányban és minőségben állnak rendelkezésre. Amint csak vissza a vágási mennyiség és az anyagokat be kell szerezni, akkor ez a jelenlegi kereskedelmi, termelési és végrehajtó szervezetre külön feladatokat ró, amelyekre egyébként nincs felkészülve a vállalat.

— Vannak viták a társvállalatokkal?

— Vannak olyan alapanyagok, amelyeket ráadásul nem is az árjegyzékben rögzített termelői áron akarnak nekünk eladni, hanem — ha az eladó exportüzem — 5 százalékos exportfelárat is kérnek esetenként. A vállalat vezetése úgy döntött, hogy ezt nem adhatjuk meg, és ha kell, a tröszt elé visszük az ügyet, mert a BHV számára Budapest ellátása kötelező feladat.

Az igazság az, hogy az AHT is nehéz helyzetben van. A Magyarországon rendelkezésre álló alapanyagot úgy kell elosztania, hogy minden szervezet, minden vállalatot megfelelően kell leterhelni, hogy minden vállalat a maga környezetében a lehető leggazdaságosabban termeljen. Ez további belső szabályozási kérdéseket vet fel, mert a csökkenő vágás mellett növekvő készítménygyártás más, az eddigiektől eltérő árfeltételeket kíván.

Andrasew

Ez is a reklám egyik eszköze, Varga Gyula, a központi gyár dekorációsa reklámfeliratokat festett egy hússzállító autóra

Október: takarékossági hónap

A takarékosság gondolata, vagy inkább mondhatjuk úgy, követelménye, mindinkább előretör az egész világon. Az a gazdasági korszakváltás, amelynek mi magunk is cselekvő részesei vagyunk, az élet minden területén megkövetelt a megalapozott, körültekintő, meglévő szellemi és anyagi javainkkal való ésszerű gazdálkodást. New valamiféle rövid ideig tartó kampányfeladat ez — sokkal több ennél: az élet minden területét ezernyi látható és láthatatlan szállal átfonó vezérfonal, amelynek érvényesülnie kell a családok, a munkahelyi közösségek és az egész társadalom életében.

A világ takarékpénztárainak képviselői 1924-es milánói értekezletükön pontos helyzetjelentései képezőgyűrűt tettek tanúságot, amikor elhatározták: minden esztendő októberének utolsó munkanapját ünneppé nyilvánítják, a takarékos emberek ünnepévé. Sok minden történt azóta a világban, pusztító háborúk dúltak, gigantikus építkezések valósultak meg, de ez nem változott, a családjuk jövőjéről gondoskodni akaró emberek ünnepe kiállta az évtizedek megannyi kemény próbáját.

Magyarországon is nagy hagyományai vannak a takarékosságnak. Csaknem másfél évszázada már annak, hogy megalakult az Első Hazai Takarékpénztár, s ezt a szó szoros értelmében szinte gombamódra követték a többiek. A takarékpénztárak mindig a kisemberek, a beosztáson élők bankjai voltak, s erről a megbízható alapról nőtt fel, ebből fejlődött ki a mai erős Országos Takarékpénztár.

A takarékpénztár figyelemre méltó helyet foglal el Magyarország gazdasági életében. Tavaly év végén a betétállomány elérte a 145 milliárd forintot, s ebből mintegy 107 milliárd forint volt a lakosság által igénybe vett hitelek együttes összege. Ebben az évben is tovább növekedett a Takarékpénztárban tartott pénz mennyisége, s ez alkalmat és lehetőséget adott arra, hogy az idén is erőteljesen támogassa az OTP a lakásépítést, a lakásvásárlást, a tartós fogyasztási cikkek megvételét és a legkülönfélébb szolgáltatásokat.

Az Országos Takarékpénztár, s ez ma már mindenki előtt ismeretes, meghatározó szerepet vállalt a kormány lakásprogramjának a megvalósításában. Nemcsak a magánépítkezéseket, támogatja hitelei, hanem mint a tanácsok bankja, orbszánrészt visel az állami lakásépítkezések finanszírozásából is. Egyébként itt említjük meg, hogy pontosan ebben az esztendőben van a tizedik évfordulója annak, hogy az Országos Takarékpénztár ellátja a tanácsok bankjának feladatát is.

A takarékpénztár a maga sajátos helyzetével természetesen elsősorban a pénztakarékosságra buzdít. Eszközei: az újabb és újabb betételhelyezési formák kimunkálása, a már megszakítottak folyamatos korszerűsítése. Jelenleg az ifjúsági takarékbetét, takaréklevél és a tartósan lekötött betétek a legnépszerűbbek, de felzárkózóban van melléjük az átutalási betétszámla is, amely a mindennapi élet sok-sok apró bosszúságától óvja meg sikeresen tulajdonosait. A takarékcsekk, ez az idei újdonságunk, még csak első hónapjait éli, de terveink szerint 1982-ben már az egész országban megteremtjük kiváltásának a lehetőségét, s ahogy többen és többen megismerik, úgy épül be majd lassanként életünkbe.

Való igaz, hogy a takarékpénztár a pénztakarékossághan érdekelt elsődlegesen, de ez távolról sem jelent kizárólagosságot. A bank teljeskörűen érvényesíti és valója a takarékosság eszméjét, mint a gazdasági hatékonyság egyik fontos, talán a legfontosabb alkotóelemét. Aki takarékosan él, irányítja családjának költségvetését, annak ez a gondolkodásmód a szó szoros értelmében a vérévé válik, s ugyanolyan körültekintően fog bánni munkahelyén a rábízott gépekkel, berendezésekkel, nyersanyaggal vagy éppen a munkaidővel is, mint otthon a havi fizetésével.

Az takarékosságnak ez a szélesebb körű értelmezése az, amire minden eszközzel törekedni kell. Hazánk jelenlegi gazdasági helyzete parancsoló szükségszerűségként követeli meg a hatékonyság erősítését, s ez elképzelhetetlen takarékosság nélkül. Ez az összefüggés ma már közismert, s ezért van az, hogy a takarékossági hónap, a takarékossági világnap eszméjét magukénak vallják és hathatósan támogatják a szakszervezetek, a tanácsok, a KISZ, a Hazafias Népfront és a posta — a megyékben a MESZÖV-ök — vezetői, dolgozói és aktivistái is. A vezéreszme mindig és mindenkinél a körültekintő gazdálkodás, a beosztó, a lehetőségeinknek megfelelő életmód. S ez a takarékossági eszme kulcskérdése: nem kuporgató embereket akarunk, akik rettegnek a jövőtől, és ezért minden mai örömöt megvonnak maguktól, hanem olyan kiegyensúlyozott körülmények között élő embersokaságot, akik élvezik a rendelkezésre álló anyagi javakat, de úgy, hogy gondolnak a jövőre is, és céltudatosan, felelősen megalapozzák azt.

Az idei október is a takarékossági megemlékezések jegyében telik majd el. Az ország minden pontján rétegtalálkozókra, megbeszélésekre kerül sor, s ezek visszatérő mottója a takarékosság lesz. A takarékosság, amely egyéni és közösségi céljainkat, családi és népgazdasági terveink megvalósulásának szilárd alapja, egyik biztos záloga.

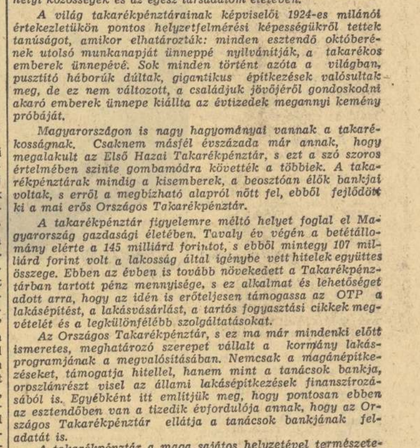

Egyik ízes termékünket kínálja az eladó, a szendvicssonkát

Az MHSZ modellezőklubjában

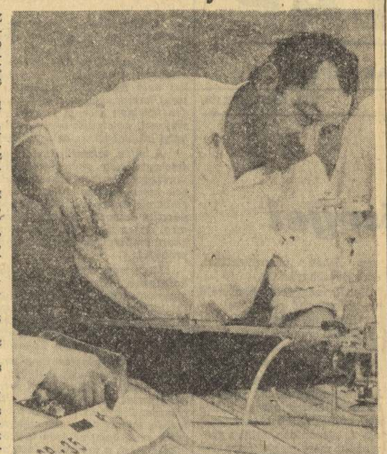

A szalámigyárban, az MHSZ modellező klubjában beszélgetek *Kocsis Jánossal*, a klub titkárával. Jelenleg nyugdíjas. De tudom, hogy az MHSZ alapító tagja. Régtől fogva ezzel is kezdem.

— *Mióta végez honvédelmi munkát?*

— Ha visszatekintek, 1951 óta, akkor még nem MHSZ, hanem MÚHOSZ volt, azaz Magyar Önkéntes Honvédelmi Szövetség.

A szövetségben alapító tag vagyok, de a vállalatnál nem, mert először a kerületi Szabadsághegyi Szövetségben, aztán a Hazai Fésűsfonóban, majd az erzsébeti Vasas Művelődési Házban dolgoztam.

— *A húsiparral mikor kötött ismeretséget, mióta dolgozik a vállalatnál?*

— 1949-ben léptem be mint dekorációs, festő-mázoló.

— *Mikor alakult meg az MHSZ modellezőklubja?*

— Amikor a többi klubok is megalakultak, 1967-ben.

— *Hogyan indultak akkor?*

— Nagyon gyéren, kis pénzzel, kis létszámmal, ebből fejlődött tovább aztán az évek során. A modellezőklubnak szép sikerei voltak már országos versenyeken is. Versenyeztünk önjáró kategóriában. Az önjáró hajó a nagy hajók kicsinyített mása, maketje. Elektromos motorral működik. Nem távirányítású, egyenes pályán kell végigmennie különböző kapukon át, így kapja a pontszámot. Egy iránytartási kategória, ezért az iránytartás szempontjából legfontosabb a hajófenék megépítése. Előre megadott rajz után kell dolgozni, amelytől a modellező nem térhet el.

— *Ezek szerint ez nagyon komoly szakmunka, Önnek az irányítást vállalta el ön.*

— Igen, de ez a szakmai tudáson kívül hobbi is. Egy ilyen hajó megépítéséhez valóban sok-sok hozzáértés kell. Mindent kell csinálni. Megtanulja az ember idővel. Most éppen ilyet nem csinálunk, mert az új, az úgynevezett rennen kategóriát gyúrják a tagok. Itt rádió-távirányítású hajókkal versenyeznek. Ezt fél óráig kell a vízen vezetni egy „M" alakú pályán, amelynek a hossza 300 méter. Versenyen 8, 10, 12 hajó is van egyszerre a pályán.

— *Hol tudják kipróbálni a hajókat milyen lehetőségeik vannak az edzésre?*

— Budapesten nagyon kevés a hely, mert a Városligeti tó kicsi, nem fér el a szabályos nemzetközi navigációs pálya. Az utóbbi időben kijárunk az Óbuda Tsz tavára, vagy Harasztin, Délegyházán a kavicsbánya tavakon tréningezünk.

— *Milyenek a versenyeredményeik?*

— Megfelelőnek tartom. A másodosztályú szintet mindig elérik a tagjaink.

— *Hányan vannak a klubban, akik aktívan modellezenek?*

— Felnőttek öten, ők készítik a rennen hajókat, aztán vannak ipari tanulóink, akik vitorláshajókat készítenek.

— *Elegendőnek tartja a jelenlegi klub létszámát?*

— Hát, ha őszinte akarok lenni, azt kell mondanom, hogy lehetne több is, de akkor több pénz is kellene.

— *Mennyi pénzből gazdálkodik a klub?*

— Ez változó. Van, amikor a vállalattól kapunk ötezer, vagy hétezer forintot évente, de ez éppen hogy elegendő. Ezek a kupaversenyek mind vidéken vannak. Ilyenkor a leutazás, szállás, étkezés kétháromszor napra mind mind pénzbe kerül. Ezt részben a klub pénzéből fedezzük, de sokszor saját kocsival megyünk le, ilyenkor összedobjuk a benzinpénzt szebbről. Ezt csak az csinálja, aki ezt igazán élvezi, aki hobbiból, saját szórakozására modellezik. Régebben még volt olyan, hogy budapesti és vidéki klubok megrendelésére készítettünk hajókat, repülőgéptörzseket, amiért pénzt kaptunk. Ez mostanában már nincs, mert a klubok most abban fordítják a pénzt. Így ebből mostmár nem tudunk pénzt csinálni magunknak.

— *Rendőrségekkel is versenyeznek?*

— Nem, most már ez kizárólag hajósklubbá szakosodott.

— *Miióta van nyugdíjban?*

— Másfél éve. Télen dolgoztam, most egyelőre szüneteltetem. Amikor nem járok be dolgozni, kizárólag a klubban foglalkozom.

Ahol ülünk, egy jól felszerelt műhely. Meg is kérdezem — *itt minden a klub tulajdona?*

— Az esztergapad például a klubé, de a tagok behozzák saját szerszámaikat, megszokott munkaeszközeiket is.

— *A rennen hajókhoz rádióirányítás szükséges. Ezeket az adó-vevő berendezéseket is a klub vásárolja tagjai részére?*

— Most a klubnak van két régi, 12 éves rádió adó-vevő berendezése. Néha kihagy az adó, vagy a vevő, ezek javíthatók, de a szervók tönkremennek. Ezek működtetik a hajó mechanikus részét.

— *Ezek drága dolgok?*

— Tavaly vett a vállalat egy harmadik ilyen berendezést, az akkor 15 ezer forint volt.

— *Ezek szerint egyszerre annyi hajó versenyezhet, amennyi rádiója van a klubnak?*

— Az a helyzet, hogy mégis öt hajó tud versenyezni, mert nekem és a fiamnak. Kocsi .Tibornak sajátjai van. A fiam is a klub tagja. Akkor vettük ezeket, amikor még olcsóbban lehetett kapni. Kéz alatt vettük és nagyon jól jártunk velük, mert nagyon jó kis készülékek.

— *Megéri ennyit költeni a saját szebből?*

— De hiszen ez a hobbink!

P. Balogh Valéria

Felhívás

Felhívjuk vállalatunk dolgozóinak figyelmét, hogy export-hústaszalonna csomagolására jelentkezzenek az I. számú gyár bontóüzemének művezetőjénél. Az exportcsomagolási munkát munkaidő után is szervezzük, amelyet nemfizikai dolgozók mellékfoglalkozású szerződés keretében végezhetnek. A munka díjazása ösztönző bérezési formában történik. (30, 16 Ft/q.)

Lehetőségek

Az Állatforgalmi és Húsipari Tröszt olyan gyártási módok kifejlesztésével bízta meg a Győr-Sopron megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalatot, amelyek meghosszabbítják a húsipari termékek szavatossági idejét. A győri vállalat e célból úgynevezett top-belek alkalmazásával kísérletezett. Ez a különleges minőségű bél kétrétegű és vízzáró.

Az idei év első felében ötféle húskészítményből mintegy 150 tonnányit gyártottak Győrött, és a vizsgálati eredmények igazolták a várakozást. A párizsi például, amely hagyományos bélbe töltve mindössze néhány napig élvezhető, topbélben 21 napig őrizte meg eredeti minőségét. Igaz, a topbél lényegesen drágább a hagyományosnál, többletköltségét azonban nem kell átvinni a húskészítmény árába. Alkalmazásával ugyanis jóval nagyobb sorozatot lehet a különben gyorsan romló termékből is gyártani, hiszen a tartósabbá vált húskészítményeket hosszabb ideig lehet raktározni is. Így aztán a gyártó vállalat hatékonyabban használhatja ki gyártó berendezéseit és a megműveledett termelékenységnek köszönhető költségcsökkenés fedezi a bél magasabb árát. A különleges bélbe töltött húskészítményt már a fogyasztók is megismerhették — egyebek között az őszi BNV-n. (HVG)

Nemzetközi húspiac

Az idei év eddig eltelt időszakában — az egyetlen baromfihús kivételével — tovább csökkent a világ hústermelése, állapította meg a brit Hús- és Élőállat Bizottság (MLC) egyik legfrissebb jelentése, majd hozzáteszi: nem valószínű, hogy ez az irányzat az év hátralevő részében megváltozna.

A legtöbb országban egyébként nő az állatállomány. Ausztráliában azonban, amely világelső a marha- és borjúhúskivitelben, elsősorban a pusztító aszály következtében, 5 százalékkal apadt az állomány. Az export emiatt és a nemrégiben kirobbant húsbotrány következtében 15 százalékkal elmaradhat a tavalyihoz képest. Az ötödik kontinens szállításainak kiesését közel sem fogja ellensúlyozni a termelés alig fél százalékos növekedése az Egyesült Államokban, s a még ennél is szerényebb emelkedés Kanadában, Argentínában, Brazíliában és Japánban.

A kisebb kínálat miatt emelkedik az élőmarha és a marhahús ára, a komolyabb drágulásnak azonban gátat vet a tartósan elhúzódó világgazdasági pangás, amely éppen a borjú-, illetve marhahúsból készült termékek forgalmazóit érinti a legérzékenyebben.

A sertéshús fő piacain szintén visszaesés tapasztalható: előrejelzések szerint a termelés az idei naptári évben 1,7 százalékkal marad el a tavalyitól. Nem csekély szerepet játszik ebben jónéhány termelő — így számos szocialista ország — gyenge takarmányellátása is. Ugyanakkor még mindig a sertéshús a legolcsóbb „vöröstermék" (így nevezik a szakértők a baromfin kívüli húsokat). A csökkenő vásárlóerő használ a sertéshús forgalmának s kedvező helyzetbe juttatja a Közös Piac nagy exportőreit. Hollandiát és Dániát. (HVG)

Életút

Legyünk őszinték, a rendészek nem tartoznak vállalatunknál a népszerű emberek közé. És mégis, Sipőcz Ferenc, az I. számú gyár rendészeti vezetője népszerű — foglalkozásával járó szigora ellenére —, szeretik a dolgozók. A korabeliek Sipinek, a fiatalabbak Sipi bácsinak szólítják. A becenév csak keveseknek adatik meg...

Így vallott életéről:

Egy Pápa környéki Kéttornyualak nevű községben születtem. Hatan voltunk testvérek, valamennyien még ma is élünk. A megélhetési nehézségek miatt 1938-ban kerültünk fel Budapestre, ahol én egy fűszereshez mentem dolgozni kifutónak, mert kellett a kenyér. Nem kis protekcióval kerültem 1941-ben a vállalat jogelődjéhez, szakmunkástanulónak. Akkor már fújtak a háború szelek, s miután édesapám a székesfővárosi áramszolgáltatónál dolgozott, voltak kapcsolatai a vágóhíddal, tehát ide kerülhettem. A segédlevelem átvétele után nem sokkal be kellett vonulnom és végigjártam kortársaim sorsát. Hároméves fogság után kerültem vissza 1948-ban a marhavágóhídra. Szerencsém volt, mert már a fogságban is nagyon sok antifasiszta előadást hallgattam és családom sorsa is azt tudatosította bennem, hogy csak egy szebb jövő jöhet, amelynek építésében részt kell vennem. Így rögtön bekapcsolódtam a DISZ-be, a szakszervezetbe, majd három évvel később pártfag lehettem. Ma már kevesen tudják, ez a munka mit jelentett, mozgósításokat, agitációt, például az akkor megalakuló tanácsi rendszer mellett. 1951-ben nősültem meg, nem sokkal utána született meg a fiam. Majd kieméltek, és szervező titkár lettem. Közben elvégeztem a háromhónapos pártiskolát.

Így ért az 1956-os eseményforradalom. Nehéz időszak volt. Közben született meg a lányom. Akkor én még a fiatalabb korosztályhoz tartoztam, de az időseb elvtársak megfogták a kezem. Ennek köszönhetem, hogy aktívan részt vettem a párt szervezésében. Közben megalakult a „pufajkások hadserege", a munkásőrség, amelyet itt együtt szerveztünk a vállalatnál, Brázda Hugó volt a parancsnokunk. A kezdeti időszakban bizony nem voltunk népszerűek, csak később értették meg az emberek, hogy szükség van ránk.

1956-tól 1964-ig párttitkár voltam, majd a BHV megalakulása, tehát az egyesülés után rendészeti osztályvezető-helyettes lettem és tagja voltam a vállalati pártbizottságnak. Most az I. számú gyar rendészeti vezetője vagyok, munkásőr és pártcsoportbizalmi.

Feleségem is itt dolgozik 1945 óta, ő is párttag. A lányom a központi gyár statisztikai osztályán dolgozik, de most gyesen van, várom a következő unokát, mert a fiam, aki tervező, már szintén megajándékozott egy unokával. Ha majd nyugdíjba kerülök, velük szeretnék foglalkozni, kipihenve a harcos évtizedek fáradalmait.

★

Sipi bácsit — e sorok írója már 15 éve így szólítja — jól ismerem, tudok örömeiről és gondjairól is. Sok mindent nem mondott el ezen a beszélgetésen, talán szerénysége miatt. Például azt, hogy őszök kapta meg a kiváló dolgozó, egyszer az élelmiszeripar kiváló dolgozója kitüntetést, „kiváló munkásőr" és megkapta a közbiztonsági érdemérem arany fokozatát is.

Ő egyike azoknak, akik közel 25 éve segítik munkájukkal és védik szabadságukat rendünket. **Bágyi—Andrasew**

Személyi változások

Elmúlt lapszámunkban személyi változásokról adtunk híradást. Sajnos, közlésünkbe részben rajtunk kívüliló okok miatt, több hiba csúszott, ezért azt kiegészítve megismételjük:

A BHV igazgatója az alábbi vezetői kinevezésekről döntött: Bölcsődinét dr. Dósa Éva IV. 1-től az iparjogvédelmi üzemi iroda vezetője, Tóth Sándor VIII. 1-től VK munkaügyi osztályvezető-helyettese, Csík János VIII. 11-től a II. számú gyár munkaügyi csv irodavezető helyettese, Mallkné Kucsera Rózsa VII. 19-től közgazdasági főosztályvezető helyettese, Vincze Péterné V. 15-től IV. számú gyár munkaügyi irodavezetője, dr. Németh Lajosné VIII. 1-től VK meo osztályvezető helyettese, Csukonyi Lászlóné VIII. 1-től pénzügyi osztály vezetője, Kertész Lajosné X. 1-től a vállalati munkaügyi osztály munkaerő-gazdálkodási csoportvezetője lett.

Pályázati felhívás

A vállalat személyzeti és oktatási osztálya a vállalati dolgozók számára nyílvános pályázatot hirdet az alábbi munkakör betöltésére.

Betöltését megpályázhatja bármely vállalati dolgozó, aki a felhívásban közölt követelményekkel rendelkezik; vagy vállalja azoknak záros határidőre történő megszerzését.

A betöltendő munkakör helye: elemző és utókalkulációs osztály. Megnevezése: utókalkulátor. A munkakör azonnal betölthető. A munkakörre *előírt képesítés:* Élelmiszeripari Főiskola, 3 éves húsipari szakmai gyakorlat, vagy Számviteli Főiskola 5 éves számviteli gyakorlat. A munkakör besorolása: C/IV. A *munkakör bértétele:* 3500—4500.— Ft. *Illetkori jelentel:* 25-től 40 éves korig. A munkakör erkölcsi bizonyítványhoz kötött. A pályázat benyújtásának határideje: 1981. október 31.

A *betölthető munkakör helye:* elemző és utókalkulációs osztály. Megnevezése: utókalkulátor. A munkakörre *előírt képesítés:* Közgazdasági Szakközépiskola, mérlegképes könyvelői, v. ki. kalkulátori szaktanfolyam, 3 év húsipari szakmai gyakorlat, vagy középiskola, 8 éves számviteli gyakorlat. A munkakör besorolása: C/II. vagy C/III. A *munkakör bértétele:* 3000—4500.— Ft. *Illetkori feltetel:* 22-től 45 éves korig. A munkakör erkölcsi bizonyítványhoz kötött. A pályázat benyújtásának határideje: 1981. október 31.

A pályázatokat a személyzeti és oktatási osztályhoz kell eljuttatni. Elbírálásáról és elfogadásáról a munkahelyi vezető dönt, a személyzeti osztály és a területileg illetékes érdekképviseleti szerv meghallgatásával, a munkáltatói jogok gyakorlására vonatkozó szabályok szerint.

Személyzeti és oktatási osztály

HÍR + HÍR + HÍR + HÍR + HÍR + HÍR +

Vmb-ülés

Lapunk megjelenésének időpontjában ül össze a vállalati művelődési bizottság *Kárpáti Tamás* és *Mecseki Istvánné* társelnökök vezetésével. Két napirendi pontot tárgyalnak meg. Először beszámolót készítenek a vállalati pártbizottság felé a bizottság az évi tevékenységéről, majd a bizottság titkára szempontokat ad a különböző szervezetek éves munkájának értékeléséhez, az éves beszámolók elkészítéséhez.

Pótfelajánlás a rokkantakért

Vállalatunk „Auróra MHSZ" komplex szocialista brigádja — tagjai a szállítási osztályon lévő gépkocsi csoportban dolgoznak — felajánlást tettek a NOSZF 64. évfordulója tiszteletére. Ennek értelmében elhatározták a kerületünkben élő rokkantakat segítik és támogatják. Máris felvették a kapcsolatot Fricz Istvánnal, aki kerületünkben dolgozott, itt is rokkant meg, de még jelenleg is a munkásőrség tisztseteltebeli tagja. Rokkantsági nyugdíjazása után festegetni kezdett, képeiből a közeljövőben a FAKK-BHV kiállítást rendez. Az „Auróra MHSZ" brigád kéri a többi brigádot, hogy hasonló módon csatlakozzanak a mozgalomhoz.

Veterán-találkozó

A vállalat pártbizottsága együttműködési szerződést kötött a kerületi IX/5-ös és IX 11-es körzeti pártalapszervezetekkel. A hagyományoknak megfelelően az alapszervezetek veteránjai október 12-én találkozót tartottak. A BHV KISZ-esei segítséget nyújtottak a délután programjának megszervezésében — többek között nívós kultúrműsorral szórakoztatták a résztvevőket.

A KISZ-bizottság ülése

Ülést tartott a BHV KISZ-bizottság október 7-én, Meghallgatták az Angela Davis alapszervezet beszámolóját, ezután pedig a Braun Éva alapszervezet számolt be munkájáról. Ezt követően megbeszélték a vállalati intézkedési tervet és javaslatot tettek az ifjúsági bizottság felé.

Furmert Amerikába?

A Pápai Húskombinát termékei a TEIMPEX útján öt világrész piacaira jutnak el. Most különösen két BNV díjas termékre, a „Farmer" és az „Egylibrás Celebrity" sonka után érdeklődnek a külföldi és hazai piacakon egyaránt. A Farmer-szalámit az amerikai piac igénye szerint készítik. Íze, zamata, esztétikus csomagolása, enyhe és kellemes füstszerezettsége és 6 hónapos eltarthatósága fokozza az érdeklődést. Az Egylibrás Celebrity sonka zamatával, ízével és modern táplálkozást elősegítő magas fehérjetartalmával nyerte meg a hazai és a külföldi piac ellsmeretét.

A pápaiak — az exportigények kielégítése mellett — mindkét „befutott" termékükből a jövőben a hazai fogyasztásra is jóval többet kívánnak küldeni. (HH)

Új lehetőségek

Beszélgetés az érdekeltségről

Interjú Kárpáti Tamással

Az utóbbi hetekben-hónapokban a gazdaságpolitika új vonásai, az új lehetőségek mindennapos beszédtémává váltak. Nagy figyelmet fordítanak erre a kérdéskörre a tömegkommunikációs eszközök szerkesztőségei is. A jelenlegi ismeretek szerint, hogyan igazodhat a BHV a gazdaságpolitika új vonásaihoz? — ezt kérdeztük Kárpáti Tamás termelési és kereskedelmi igazgató-helyettestől.

— Beszélnem kell a kérdéssel kapcsolatban, a vállalat elé tűzött távlati célokról —, mondta. — Az utóbbi évek fejlődése nyomán — a kialakult változásokhoz igazodva — új, figyelemre méltó vonások alakultak ki a gazdaságpolitikai tényezők és a hatékonyság kapcsolatában. Jelenlegi helyzetünkben fejlesztési politikánknak a következő három szempontra kell épülnie. Először is a fejlesztés illeszkedjék be a gazdaság-gazdálkodás arányaiba. Másodszor: technikai szempontból progresszív legyen. Végül, adjon megfelelő biztosítékot a gazdasági hatékonyság tekintetében.

Lehetőségeinket mérlegelve értelmetlenség volna általános, minden területre egyaránt kiterjedő expanzív fejlesztési politikát folytatni. Ennek egyébként a dolgozók érdekeire álló és folyamatosan képződő anyagi eszközök, de szellemi erőforrásaink is határt szabnak.

Jelenlegi helyzetünket véggiggondolva könnyű belátni, hogy problémáink gyökere nem annyira a növekedés lassúbb üteme, illetőleg a beruházási eszközök terjedelme, hanem sokkal inkább az, hogy meg kell növelnünk a fejlesztések hatásfokával szemben támasztott követelményeket. Igen alacsony ugyanis a meglevő kapacitások kihasználtsága —, a kapacitások egy része nem konvertálható.

— *Tehát tovább kell lépni. Szemléletváltásra van szükség.*

Vállalatunk gazdasági fejlődésének eddigi eredményei is bizonyítják, hogy a vállalati kezdeményezőképesség fejlesztése és a kezdeményezés bátorítása milyen nagy mértékben múlik a vezetésnek az alkotó erőket mozgósító, a feladatokat világosan megfogalmazó képességén.

A vezetés által befolyásolható gazdasági tevékenységre példaszerűen is utalhatok. Így például a működő termelési tényezőkkel nagyobbrészt a vezetés gazdálkodik. Ezek közül az állóeszközök, a munkaerő, a nyersanyag és az energia más-más módon, de döntő szerepet játszik a vállalati munka hatékonyságának alakulásában. E termelési tényezőkkel való sikeres gazdálkodás egyik alapkérdése az, hogy a vezetésnek mennyire sikerül valamennyi alkotóerejét mozgósítani, vagyis értelmileg és érzelmileg is magával ragadnia a gazdasági feladatok megoldása érdekében.

— *Kormányzatunk meghozott, illetve jelzett intézkedései arra utalnak, hogy az ország vezetői fel akarják szabaditani a lappangó alkotóenergiákat. Az nem kétséges, hogy a BHV-nál is jócskán akadnak felszabadítható energiák.*

— Itt több fázisról kell beszélnünk. Először is a gyárak — és az egyes üzemrészek — önállóságát kell növelnünk. Ehhez azonban nem elég kijelenteni, hogy „te mától kezdve önálló vagy". Meg kell adni a megfelelő információkat, a megfelelő anyagi-technikai eszközöket. A feladatokat is úgy kell meghatározni, hogy azok a vállalati feladatrendszerbe illeszkedjenek. A gyár vagy az üzemrész a *megoldás módjában* legyen önálló.

Ebben a kérdéskörben már az év hátralevő részében is számos nagy feladatot kell megoldanunk. Mit kell ehhez tudni?

Egészen középvezetői szintig meg kell határozni, hogy egy-egy üzemrésznek milyen bér-, anyagköltségei lehetnek. A középvezetők legyenek képesek ezekkel a költségekkel gazdálkodni, de ebben érdekeltek is legyenek.

Másrészt legyen érdekelt a kollektíva is. Tehát ha egy üzemrészben hatékonyabb bérgazdálkodás valósul meg, kevesebb túlórával dolgoznak, de elvégzik a megadott feladatot, akkor a bérmegtakarítás maradjon ott azon a területen és osszák szét.

— *Munka szerint?*

— Természetesen. Szeptemberben elindítottunk egy úgynevezett pályázati rendszert, amelynek az anyagi fedezetét éppen a *munka hatékonyasága* folytán keletkező többletjövedelem vagy bérmegtakarítás adja. Ennek az a lényege: ha valamelyik gyár, üzem vagy éppen két-három fős kollektíva olyan javaslatot tesz, amely kivitelezhető és a kivitelezésbe ők is bekapcsolódnak — és ez *többleteredményt hoz* a vállalatnak, akkor *ebből részesüljenek.*

— *Van már példa?*

— Az I. számú gyár kollektívája tett egy javaslatot, amelynek megvalósításával az exporton belül a magasabb értéken realizálható export arányát kívánják növelni. Meghatároztunk itt egy különbözőértéket. Azt mondtuk, hogy eddig is minimálisan 70 százalék volt a magasabb értéken realizálható export. Ha növelik, akkor százalékonként több ezer forintot kapnak vissza az eredményből. Ez sztoszható.

— *Ez, fejenként, dolgozónként mennyit jelenthet?*

— Kétszáztől-tvtől nyolcszáz forintig, havonta.

— *Ennyiért már érdemes dolgozni.*

— Nem dolgozni, hanem a *munkát megszervezni!* Eddig is kellett dolgozni. De most érdemes úgy megszervezni a munkát, hogy azt rövidebb idő alatt és jobb minőségben végezzék el.

De mondok egy másik példát. Jelentős elmaradása volt — részben objektív okok miatt — a III. számú gyárnak. Kazánmeghibásodás miatt nem tudtak dolgozni. Az a 30-35 vagon húskészítmény, amelyilyel elmaradtak a tervtől, hiányzik a vállalat árbevételéből. Ha ezt az elmaradást hatékonyabb munkával — tehát kevés túlórával és új piaci lehetőségek feltárásával — behozzák év végéig, akkor az így keletkező többletárbevételből 80-100 ezer forintot kapnak vissza. Ez is sztoszható.

A marhavágóhídon nagy volumenű húskészítménygyártás folyik. Itt az a probléma, hogy ha az anyagösszetétel nem kedvező, akkor növekszik a termékek önsúlytöbbsége. Ehhez azonban nem elég kijelenteni, hogy „te mától kezdve önálló vagy". Meg kell adni a megfelelő információkat, a megfelelő anyagi-technikai eszközöket. A feladatokat is úgy kell meghatározni, hogy azok a vállalati feladatrendszerbe illeszkedjenek. A gyár vagy az üzemrész a *megoldás módjában* legyen önálló.

Ebben a kérdéskörben már az év hátralevő részében is számos nagy feladatot kell megoldanunk. Mit kell ehhez tudni?

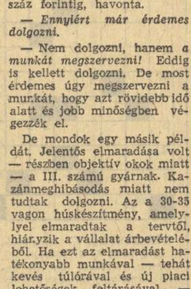

Egészen középvezetői szintig meg kell határozni, hogy egy-egy üzemrésznek milyen bér-, anyagköltségei lehetnek. A középvezetők legyenek képesek ezekkel a költségekkel gazdálkodni, de ebben érdekeltek is legyenek.

Másrészt legyen érdekelt a kollektíva is. Tehát ha egy üzemrészben hatékonyabb bérgazdálkodás valósul meg, kevesebb túlórával dolgoznak, de elvégzik a megadott feladatot, akkor a bérmegtakarítás maradjon ott azon a területen és osszák szét.

— *Munka szerint?*

— Természetesen. Szeptemberben elindítottunk egy úgynevezett pályázati rendszert, amelynek az anyagi fedezetét éppen a *munka hatékonyasága* folytán keletkező többletjövedelem vagy bérmegtakarítás adja. Ennek az a lényege: ha valamelyik gyár, üzem vagy éppen két-három fős kollektíva olyan javaslatot tesz, amely kivitelezhető és a kivitelezésbe ők is bekapcsolódnak — és ez *többleteredményt hoz* a vállalatnak, akkor *ebből részesüljenek.*

— *Van már példa?*

— Az I. számú gyár kollektívája tett egy javaslatot, amelynek megvalósításával az exporton belül a magasabb értéken realizálható export arányát kívánják növelni. Meghatároztunk itt egy különbözőértéket. Azt mondtuk, hogy eddig is minimálisan 70 százalék volt a magasabb értéken realizálható export. Ha növelik, akkor százalékonként több ezer forintot kapnak vissza az eredményből. Ez sztoszható.

— *Ez, fejenként, dolgozónként mennyit jelenthet?*

— Kétszáztől-tvtől nyolcszáz forintig, havonta.

— *Ennyiért már érdemes dolgozni.*

— Nem dolgozni, hanem a *munkát megszervezni!* Eddig is kellett dolgozni. De most érdemes úgy megszervezni a munkát, hogy azt rövidebb idő alatt és jobb minőségben végezzék el.

De mondok egy másik példát. Jelentős elmaradása volt — részben objektív okok miatt — a III. számú gyárnak. Kazánmeghibásodás miatt nem tudtak dolgozni. Az a 30-35 vagon húskészítmény, amelyilyel elmaradtak a tervtől, hiányzik a vállalat árbevételéből. Ha ezt az elmaradást hatékonyabb munkával — tehát kevés túlórával és új piaci lehetőségek feltárásával — behozzák év végéig, akkor az így keletkező többletárbevételből 80-100 ezer forintot kapnak vissza. Ez is sztoszható.

A marhavágóhídon nagy volumenű húskészítménygyártás folyik. Itt az a probléma, hogy ha az anyagösszetétel nem kedvező, akkor növekszik a termékek önsúlytöbbsége. Ehhez azonban nem elég kijelenteni, hogy „te mától kezdve önálló vagy". Meg kell adni a megfelelő információkat, a megfelelő anyagi-technikai eszközöket. A feladatokat is úgy kell meghatározni, hogy azok a vállalati feladatrendszerbe illeszkedjenek. A gyár vagy az üzemrész a *megoldás módjában* legyen önálló.

Ebben a kérdéskörben már az év hátralevő részében is számos nagy feladatot kell megoldanunk. Mit kell ehhez tudni?

— *Kit keressen meg az, akinek van ötlete?*

— Közvetlenül engem vagy a termelési osztályt, amelyik gondozza ezeket a témákat. Ha a javaslatból a vállalatnak anyagi előnye származik, akkor abból — év végéig — visszatérítünk a dolgozóknak. Az, hogy ezt mennyire tudjuk majd gyakorolni, az évi eredményeztől és sikerektől függ.

— *Ha jól látom, akkor ezután nem a globális nyereségérdekeltségen lesz a hangsúly, hanem aki többet dolgozik, az visz haza több pénzt.*

— Sőt, olyan erősen akarunk differenciálni, hogy az a kollektíva, amelyik a tervezettnél jóval nagyobb eredményt hoz, az akár kétszer-háromszor annyi prémiumhoz, mozgóbérhez, jutalomhoz juthasson, mint az, amelyik csak a tervet teljesíti. Ahol pedig a minimumot nem teljesítik, ott a tervezett szint alatt is lehet a jövedelem. Tehát nagyon széles sávon kívánunk differenciálni az év hátralevő részében. Közvetlenül hozzá akarjuk kötni az ösztönzést a plusz eredmény képzéséhez.

— *Bizonyos területeken — a kormány döntése alapján —, ennél is tovább lehet menni a magánkezdeményezés serkentésében.*

— Tehát tovább kell lépni. Szemléletváltásra van szükség.

Vállalatunk gazdasági fejlődésének eddigi eredményei is bizonyítják, hogy a vállalati kezdeményezőképesség fejlesztése és a kezdeményezés bátorítása milyen nagy mértékben múlik a vezetésnek az alkotó erőket mozgósító, a feladatokat világosan megfogalmazó képességén.

A vezetés által befolyásolható gazdasági tevékenységre példaszerűen is utalhatok. Így például a működő termelési tényezőkkel nagyobbrészt a vezetés gazdálkodik. Ezek közül az állóeszközök, a munkaerő, a nyersanyag és az energia más-más módon, de döntő szerepet játszik a vállalati munka hatékonyságának alakulásában. E termelési tényezőkkel való sikeres gazdálkodás egyik alapkérdése az, hogy a vezetésnek mennyire sikerül valamennyi alkotóerejét mozgósítani, vagyis értelmileg és érzelmileg is magával ragadnia a gazdasági feladatok megoldása érdekében.

— *Kormányzatunk meghozott, illetve jelzett intézkedései arra utalnak, hogy az ország vezetői fel akarják szabaditani a lappangó alkotóenergiákat. Az nem kétséges, hogy a BHV-nál is jócskán akadnak felszabadítható energiák.*

— Itt több fázisról kell beszélnünk. Először is a gyárak — és az egyes üzemrészek — önállóságát kell növelnünk. Ehhez azonban nem elég kijelenteni, hogy „te mától kezdve önálló vagy". Meg kell adni a megfelelő információkat, a megfelelő anyagi-technikai eszközöket. A feladatokat is úgy kell meghatározni, hogy azok a vállalati feladatrendszerbe illeszkedjenek. A gyár vagy az üzemrész a *megoldás módjában* legyen önálló.

Ebben a kérdéskörben már az év hátralevő részében is számos nagy feladatot kell megoldanunk. Mit kell ehhez tudni?

— *Kit keressen meg az, akinek van ötlete?*

— Közvetlenül engem vagy a termelési osztályt, amelyik gondozza ezeket a témákat. Ha a javaslatból a vállalatnak anyagi előnye származik, akkor abból — év végéig — visszatérítünk a dolgozóknak. Az, hogy ezt mennyire tudjuk majd gyakorolni, az évi eredményeztől és sikerektől függ.

— *Ha jól látom, akkor ezután nem a globális nyereségérdekeltségen lesz a hangsúly, hanem aki többet dolgozik, az visz haza több pénzt.*

— Sőt, olyan erősen akarunk differenciálni, hogy az a kollektíva, amelyik a tervezettnél jóval nagyobb eredményt hoz, az akár kétszer-háromszor annyi prémiumhoz, mozgóbérhez, jutalomhoz juthasson, mint az, amelyik csak a tervet teljesíti. Ahol pedig a minimumot nem teljesítik, ott a tervezett szint alatt is lehet a jövedelem. Tehát nagyon széles sávon kívánunk differenciálni az év hátralevő részében. Közvetlenül hozzá akarjuk kötni az ösztönzést a plusz eredmény képzéséhez.

— *Bizonyos területeken — a kormány döntése alapján —, ennél is tovább lehet menni a magánkezdeményezés serkentésében.*

— Mi is most barátkozunk, ismerkedünk ezzel a rendelettel. A vállalat vezetése foglalkozik azzal a gondolattal, hogy január 1-től, illetve a jövő év folyamán egyes területek munkáját így tegye eredményesebbé, a dolgozókat ezzel a módszerrel tegye még érdekeltebbé. Ma még nem tudok arról semmit mondani, hogy konkrétan milyen területet fogunk kiemelni. Hiszen csak olyanról lehet szó, ami fontos a vállalat számára és biztosan elvégzésre kerül a munka. Ezt pedig körültekintően meg kell vizsgálni.

Mindenesetre ez megint egy olyan kérdés, amelyben nagyon sokat segíthetnének a dolgozók. Jó lenne, ha körülnéznének, áttekintenék a munkaterületüket és javaslatokat tennének. Az ötletek megvizsgálására megfelelő szakértőgárdát a vállalat vetése ki fog jelölni. Az illetékes gazdasági és társadalmi fórumok a jövő év elejéig döntenek a területek kijelölésében. Az anyagi és egyéb vonatkozásokról még nem beszélhetünk, mert meg kell várni a végrehajtási utasítást.

— *Azt hiszem, hogy a lehetőségeket kihasználva az emberek nem arra törekszenek majd elsősorban, hogy meggazdagodjanak. Ezt egy kicsit féltjük most. A dolgozók inkább nagyobb munkaköri szabadságra, önálló döntési jogra és felelősségre vágynak. Mégis, milyen elképzelések jöhetnek szóba?*

— Például most részt fogunk venni a SKÁLA-EXPO kereskedelmi tevékenységében. A múlt évben a vásár területén rendezett EXPO-n, a legrosszabb napon is 40-50 ezer vásárló, jelent meg. Akkor élelmiszert még nem árusítottak. Most megjelentünk húsipari termékekkel. Éspedig: csak a BHV. Csomagolt és nagyobb kiszerelésű termékek kaphatók majd. Megpróbálunk egy-két húskészítményt is rúdban árusítani. Például el tudom képzelni, hogy a csomagolást vállalkozói rendszerben oldjuk meg. Idén esetleg darabérber., hogy begyakoroljuk. Jövőre pedig a kollektíva kap egy megbízást, átveszi az anyagot és elvégzi a munkát azért a pénzért, amiben a BHV megegyezett a SKÁLA-val. Ez részben a hatékonyabb munkára, részben a jobb anyaggazdálkodásra ösztönözne.

Én nagyon nagy fantáziát, kibontakozási lehetőséget látok ezekben az új rendeletekben. Természetesen ahhoz idő kell, hogy egy most megjelent rendelet megemésszünk, végiggondoljuk a lehetőségeket és a vállalatra gyakorolt esetleges negatív hatásokat is. Mert jelentkezni fog például a szakemberelszívás. Most tehát arra kell törekednünk, hogy a meglévő dolgozóinkat minél érdekeltté tenni az eddigieknél nagyobb mértékben az itteni munkavégzésben — mondta *Kárpáti Tamás.*

Andrasew

Feszült figyelem

Boros László fiatal szakmunkásnak keze alatt formálódik a finom császárszalonna

A munkahelyi italfogyasztás megakadályozása

Az Országos Munkavédelmi Bizottság nemrégiben állásfoglalást hozott az alkoholtól befolyásolt állapotban történő munkavégzés megakadályozása érdekében teendő intézkedésekről.

A társadalomra egyre nagyobb veszélyt jelentő túlzott alkoholfogyasztás visszaszorítására a Minisztertanács 1077-ben intézkedéseket határozott el. Az intézkedések azt a célt szolgálták, hogy meghatározhatóbb legyen a felelősség kérdése. Az állami intézkedések jobban segítsék az olyan nevelő tevékenység kibontakoztatását, amelyben világosan kirajzolódik, hogy mi az állami és társadalmi szervek, a munkahelyek, az érdekelt kulturális és nevelő intézmények, a tömegkommunikációs eszközök sajátos feladata. A meghozott intézkedéseket a társadalom is szükségesnek tartotta, és kedvezően fogadta.

*A minisztériumok, illetve az országos hatáskörű szervek intézkedéseket hoztak a munkahelyi italozások megakadályozására. Ezek előzhetik meg a szeszes italok munkahelyre történő bevitelét, az ittas dolgozó munkába állását, a szeszes ital munkahelyen történő f

14 nap

Szerdahelyi Károly elvtárs
Budapesti Húsipari Vállalat
Igazgatója
Budapest

Az Ifjú Húsipari Szakunkások II. Országos döntőjében a sertésfelvágó kategóriában
Bálint József I. helyezést
Kondor János IV. helyezést
marhacsontozó kategóriában
Iván József I. helyezést
értek el.

A fiatalok kiemelkedő elméleti és gyakorlati felkészültségről tettek tanubizonyságot.

A gondos felkészítést a tröszt gazdasági vezetése, valamint a magam nevében nagyra értékelem és elismerésemet fejezem ki.

Kérem, hogy a fent nevezett fiatalok szakmai előmenetelét segíteni, továbbtanulási szándékukat támogatni szíveskedjék.

Dr. Eged József
osztályvezető

Új termék, csak külföldre

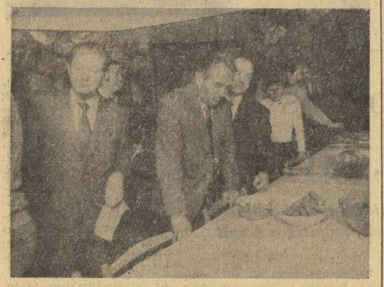

Dr. Szilágyi Sándor, az ÁHT vezérigazgatója is részt vett az eseményen

Az utolsó helyen végzett a Húsipari Vállalat terméke azon az — Álatforgalmi és Húsipari Trösztben megrendezett versenyen, melyen különböző elkészítésű virslikrátuk kellett négy vidéki és a Budapesti Húsipari Vállalatnak bemutatni. A külföldi, főleg arab exportra szánt, kizárólag marhahúsból készült áru nem tetszett az ÁHT és a vidéki vállalatok szakembereiből álló zsűrinek. A gyártók körében megrendezett kóstoló nem volt öncélú. Azt kellett eldönteni, melyek azok a szabványon kívüli termékek, amelyek még nagyközönség elé bocsáthatók. Mint a véleményekből kitűnik, a szakemberek tudják, melyik az a termék, mely legjobban hasonlít a virslihez. Így nyerte el az első helyezést az a termék, mely enyhén fűszerezett, magas fehérjetartalmú volt. Gyártója a Zala megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat. A pápaiak terméke bizton pályázható a második helyre, mert termékük Budapesten is közismerten kedvelt áru.

Az, hogy bemutatott termékünk nem került dobogóra az alapanyag és a célirányos elkészítés miatt, majdnem természetes. Az új termék nemcsak erre a bemutatóra készült. Régen eldöntött irányelvek alapján kísérletezték ki, a főleg exportra irányuló termékeinket, melyeknél már az alapanyag-előállítás, a marha levágási módja is lényeges. Újítások segítik elő az arab és izraeli vágások rítusának betartását. Az eddig nehéz és főleg balesetveszélyes vágási módot a marhavágóhídi újítók vágóboxa lényegesen leegyszerűsíti.

Ha ezen a versenyen nem is kerültünk előnyös helyzetbe, reméljük, hogy az exporttervek teljesítésekor megérdemelten kapjuk az első helyezést.

(Koppány)

Kézilabda

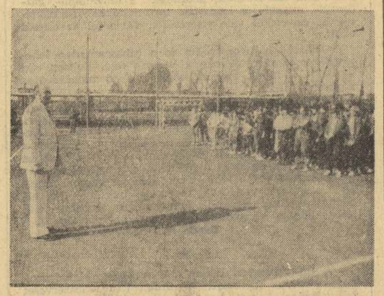

A Kinizsi Húsos Sportkör kézilabda-szakosztálya a múlt évhez hasonlóan az idén is megrendezte a bajnokság kezdete előtt a felkészülési kupa kézilabdatornáját. A meghívott csapatok az NB II. és a Budapest Bajnokság résztvevőiből kerültek ki

A március 28—29-én a vállalati sportlétesítményben megrendezett verseny helyezettjei: női felnőtt csapatok közül első a Lőrinci Fonó, női ifjúságiban első Ferencváros ifi, férfi felnőttben első Kinizsi Húsos, férfi ifjúságiak közül első a Ferencváros

Versenyfelhívás, csatlakozások

A Szabolcs-Szatmár megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat *Zrínyi Miklós, Váci Mihály, Ságvári Endre* termelési szocialista brigádjai és dolgozói versenyfelhívással fordulnak a húsipari vállalatokhoz.

A XII. pártkongresszus egyik fő célkitűzése a termelés gazdaságosságának a javítása. Az 1980. évi III. törvény a VI. ötéves tervet tárgyalva előírja, hogy a gazdaságossági hatékonyságot erőteljesen növelni kell. Az Állatforgalmi és Húsipari Tröszt középtávú tervkoncepciójában meghatározásra kerültek megvalósítása érdekében el kell érni: a kereten kívüli termékek értékesítésének növelését, az önköltség csökkentését, az összes húskészítményre vonatkoztatva az olvasztásra kerülő fehéráruk részarányának csökkentését, a belföldi húskészítmények minőségének javítását.

Ezeknek az elveknek munkánk alapjaivá kell válniok. Az éves tervek összeállítása, a vállalati eredményszint tervezése során már kialakult, hogy ez évben feladatainknak nehezebbek, bonyolultabbak lesznek. 1981-ben a felvásárlási árak és egyéb költségek változása következtében az eredményképzés még a bázis szintjén sem látszik biztosítottnak.

A népgazdaság azonban joggal elvárja tőlünk, hogy az ipar hírnevéhez méltóan több, tetszetősebb terméket produkáljunk. Vállalatunk termelésirányítása felmérte a helyzetet. Megállapítható, hogy a húskészítmények anyagösszetételében még vannak tartalékok.

Mint azt az ÁHT-tervkoncepció megállapítja „A használati érték szerinti húsgazdálkodás megteremtésével", valamint igen jó szakmai felkészültséggel, a termelés minden fázisának ellenőrzésével húsalapanyag takarítható meg, ami által az eredmény növelhető. Az 1981. évi belföldi termelési eredmények növelése érdekében — az alábbiak szerint — versenyre hívjuk a szakágazat vállalatait.

Kereten kívüli összes áru (beleértve az étkezési szalonnát is) belföldi értékesítésének bázishoz viszonyított növelése.

A belföldi értékesítésre kerülő készítmények vállalati eredményének 1300 Ft/tonnával való növelése.

Az olvasztásra kerülő fehéráru részarányának csökkentése a bázishoz viszonyítva.

A belföldi készítmények minősége a BESZ szerinti értékelésben.

A cél elérése érdekében a brigádok szocialista szerződést kötnek egymással. Brigádjaink hatékony munkája, kezdeményezőkészsége, magas szintű szakmai ismerete, szocialista erkölcse, valamint a termelőüzemeknek a termelés vezetésével való szoros, hatékony kapcsolata legyen alapja munkánknak.

Nyíregyháza, 1981. február hó,

Zrínyi Miklós
szocialista brigád
Váci Mihály
szocialista brigád
Ságvári Endre
szocialista brigád

★

A Budapesti Húsipari Vállalat dolgozói nevében *a szocialista brigádvezetők tanácskozásán* 1981. március 3-án a 167 brigádvezető, a jelenlévő gazdasági és társadalmi vezetők egyhangúlag elfogadták a *Zrínyi Miklós, Váci Mihály, Ságvári Endre* szocialista brigádok versenyfelhívását. Vállalatunk kollektívája csatlakozik az 1981. évi belföldi termelési eredmények növelésére tett felhíváshoz. Kérjük, csatlakozásunk tudomásulvételét.

Schild Lajos
szb-titkár
Szerdahelyi Károly
igazgató
Tóth Éva
KISZ-biz. titkár

★

Csatlakozunk a Szabolcs-Szatmár megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat brigádjainak versenyfelhívásához, — írja a BHV-központ, építési üzem *Asztalos János* szocialista brigádja.

A felhívás lényege a hústermelő és húskészítményeket termelő brigádok termelésének hatékony növelése. Mivel gépészeti szempontból tudunk csak segíteni, vállajuk, hogy a termelőcsoportok tárgyi feltételeit maximálisan biztosítjuk. Amennyiben ilyen problémával valamelyik termelőcsoport megkeres, szívesen segítünk, és vállalásainknak eleget teszünk.

Tóth József
brigádvezető
Varga Gyula
brigádvezető-h.
Vaskó Zoltán
gazdasági vezető

rém HÍREK

Venczel Ferenc gemenci olvasónk hiányolta lapunkból a bátor hangvételű, közéleti visszásságokkal foglalkozó írásokat. Olvasónknak javasoltuk, fizessen elő vezető napilapunkra.

Husik Hubertné háziasszony levél útján közölte velünk: őt perces szolidaritási figyelmeztető sztrájkot tartott, mert a sarki hentesnél nem kapott karajt.

Az esetet kivizsgáltuk, valóban húshagyó kedd volt.

A nyereségjutalomra (részesedésre) való tekintettel a kifizetés időpontjáig záros határidőt kapott vállalatunktól az Állami Pénzverde nagy mennyiségű 1 és 2 Ft-os kibocsájtására valamint átutalására.

A *„Közösen mindent"* brigád vezetője az alábbi hír közzétételét kérte lapunk munkatársától. *Kiss Jánostól:*

„Emb Richárd életerős, egészséges, 800 dkg-os gyermeknek adott életet. A túláradó boldogságban az egész brigád osztozik."

Helybesítés

Lapunk munkatársa, Kiss Jánosné tévesen vette a hírt, amely szerint nem a Richárd férje szült, hanem annak házastársa. A gyermek nem nyolcasz dkg-os, hanem csak nyolc kg-os volt. Még egy aprócska, a brigád egyik tagja *Emb Richárd* nem osztozik a túláradó boldogságban.

Külgazdasági hírünk. A japán Ta-Pé-Ta cég szerződést kötött a Magyar pénzjegynyomdával.

Az *Emberendészeti Főosztály* ezúton tudatja, hogy a sült töpörtőt éjjel-nappal őrzik, ezért annak fogyasztása életveszélyes és szigorúan tilos, ha észreveszik.

Lomb Róza, a bélüzem dolgozója panaszt tett a Szagszervezeti Bizottmánynál, melynek értelmében a parkosított területekre kiültetett rózsák illata árt a munkahelyi lég-körnek.

A Szagszervezet a rózsák kiültetését leállította.

Rozs Dániel, a részletgazdálkodási alosztály főcsoportvezetője az elmúlt napokban vette át a MÉH vállalat által kitűzött, első helyezettnek járó „vasfokozatot". A kissé rozsdás kitüntetést Smirgli János, a MÉH szidosztályvezetője adta át.

A vállalat hatodik ötéves tervében konkrét programként szerepel, hogy a sertésvágóhídi zsírolvasztót átalakítják zsír-SZALONNÁ.

Prop Agátha nevű olvasónk hiányosságokat vélt felfedezni — telefonközlése szerint — vállalatunk reklámtevékenységében. Ezért az illetékesek megsegítésére az alábbi rímpárokat küldte be.

Többet ér a drága karaj
Mint egy tányér olcsó paraj

Ne táncoljon ramazurkát
Inkább egyen véres hurkát!

Amphorától csempe, mázas
BHV-tól kenőmájas!

A bácskai ízes falat
Ezt egye és ne a halat!

Azt mondta az öreg csikós
Virsliben legjobb a csikos!

(Prop Agátha és a szerkesztőség nem tart igényt szerzői jogdíjra.)

(bágyi)

Hűtőházi átadás

Lapzártánk időpontjában március 31-én délelőtt 10 órakor került sor a technológiai hűtőház IV. emeletén a végleges próbaüzem befejezésére és a terület átadására.

LÖVÉSZVERSENY

A Péczeli úti lőtéren március 24-én kerületi szintű lövészversenyen vettek részt a Budapesti Húsipari Vállalat versenyzői, szám szerint tizenhatan.

Továbbtanulás

A Dolgozók Bánki Donát Szakközépiskola esti és levelező tagozatán az alábbi továbbtanulási lehetőségeket hirdeti:

4 éves szakközépiskola (megszerezhető végzettség: középfokú gépészeti szakképesítés).

Érettségizettek 2 éves kiegészítő képzése (megszerezhető végzettség: középfokú gépészeti szakképesítés).

Szakmunkások 3 éves szakközépiskolája (középiskolai végzettség szerezhető).

Részletes felvilágosítás: Budapest XIII., Váci út 107. II. 70 (szombat kivételével 14 és 17 óra között).

Meghívó

A *Ferencvárosi Alkotó Képzőművész Közösség* 1981. április 6-tól 14-ig tavaszi képzőművészeti kiállítást rendez a *Hazafias Népfront* pesterzsébeti, Helsinki u. 9. szám alatti körzeti bizottság helyiségében. A kiállítást 16 órakor *Varga Gyula*, a közösség műhelyvezetője nyitja meg.

Megközelíthető a Közvágóhídtól HÉV-vel, vagy a Boráros térről a 23-as busszal. Mindenkit szeretettel vár a FAKK.

A kiállítás naponta 15 órától 18 óráig, vasárnap délelőtt 10 órától 12 óráig tart nyitva.

BUDAPESTI HÚSIPARI HIRLAP
A Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő:
Bágyi János
Szerkesztőség:
Budapest, Gubacsi út 6. 1097
Telefon: 136-968
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Budapest
Blaha Lujza tér 3. 1939
Felelős kiadó:
Till Imre
81—1437. Szikra Lapnyomda, Budapest.
Felelős vezető:
Csőndes Zoltán vezérigazgató

Objektíven, pontosan

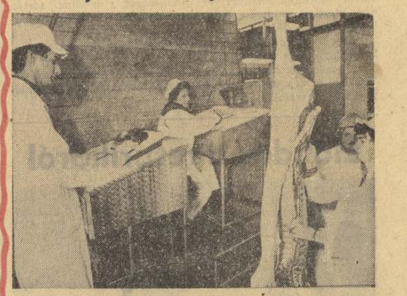

Számítógép és mérőszalag együttesen használatban van az objektív minősítéskor. A szervezési osztály és a minősítő csoport feladata pontosan meghatározni, mennyi értékes anyag kerül ki a vágásra küldött sertésből, mekkora összeg jár érte a termelőnek

Zsugorodó pecsenye

A világ első marhahúsimportőr-országában, az Egyesült Államokban 1965 óta tavaly volt a legalacsonyabb az egy főre jutó marhahúsfogyasztás. Az olcsóbb húsfélék kiszorították a luxuscikknek számító borjú- és marhahúst. A főkés gazdaságok stagnálása máshol sem kedvez egyelőre a marhahús értékesítésének. (HVG)

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP

A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XVI. ÉVFOLYAM, 7. SZÁM Ára: 70 fillér 1981. ÁPRILIS 7.

Tanácskoztak a fiatalok

BHV KISZ-küldöttértekezlet

Pénteken, március 27-én a sertésvágóhídi kis kultúrteremben került sor a BHV KISZ-szervezetének 1981. évi KISZ-küldöttértekezletére. *Fekete István* bevezetője, az elnökség bemutatása, a meghívottak és a résztvevők köszöntése után *Tóth Éva* a BHV KISZ-titkára emelkedett szólásra. *(A teljesség igénye nélkül idézünk a beszámolóból és a felszólalásokból).*

„Az 1974-es, áprilisi határozat óta, amely ifjúsági szövetségünk munkájában jelentős változást hozott, eltelt hét év. Biztosan tudjátok, hogy az embri szervezet hét évenként megújul. Szövetségünk életében is ilyen megújulást várunk a X. kongresszustól, amelyre ez év májusában kerül sor."

Tóth Éva, a BHV KISZ-titkára ismertette a beszámolót

„Két évvel ezelőtt azt mondtuk, hogy előregedett a szervezetünk. Ebben az évben viszont azt mondhatjuk, hogy megfiatalodott. Ez a változás azt is jelentette, hogy az alapszervezeti vezetőségekben nagy volt a cserélődés és ez nem ment mindig zökkenőmentesen. Sok tennivalónk van még a káderutánpótlás a tudatos és tervszerű káderképzés terén. Hiába képeztük fiataljainkat folyamatosan, évről-évre, a nagy fluktuáció KISZ-vezetőinket sem kímélte."

„Szeretnénk számot adni arról a múlt évi küldöttgyűlésünkön hozott határozatunkról, amelyben minden küldött vállalta, hogy egy-egy KISZ-en kívüli fiatalt bevon a mozgalmi munkába. A küldöttgyűlésen 67 fő vett részt. Az elmúlt mozgalmi évben 47 fiatal vettünk föl a KISZ-tagok sorába. A többi 20 fő nem talált magának fiatalt a vállalatnál?"

„Vállalatunknál jelenleg és még az elkövetkezendő években is generációváltásra kerül sor. Nekünk ez azt jelenti, hogy nem lehetnük csak csöndes szemlélői, hanem aktív cselekvő részesei kell, hogy legyünk a jövő tervezésének, megalapozásának."

„Vállalatunk gazdasági életében nehéz, de eredményes évet zártunk. Ezek az eredmények azt bizonyítják, hogy fiataljaink a nehéz körülmények között példamutatóan helytálltak, hiszen mi is hozzájárultunk ezekhez a szép eredményekhez. A napi gazdasági tevékenységen túl sajátos munkaformáinkkal is hozzájárultunk a vállalati célkitűzések megvalósításához. Ezek közül a legfontosabb a húsprogram-védnökség, amelynek beindításáról a KISZ VIII. kongresszusa határozott.

Az 1981-es évben is gazdasági feladataink középpontjában a védnökségi munkát állítottuk, sajátos munkaformáinkat ennek rendeljük alá."

„A KISZ X. kongresszusa tiszteletére felhívással fordultunk a IX. kerület KISZ-szervezeteihez, fiataljaihoz, amiben kértük, hogy az Alkotó Ifjúság pályázaton hobbi kategóriában vegyenek részt. Az alkotásokból a kerületi küldöttgyűlés idejére kiállítást rendezünk. Felhívásunkra nagyon kevés szervezet reagált. Ezzel egy időben vállalati szinten is meghirdettük a pályázatot szakmai hobbi kategóriában egyaránt. A felhívásra csak négy szakmai pályamunka érkezett be, amelyeket 8 fiatal szakemberünk készített el. Felhívásunkban kértük az ifjúsági brigádok és kollektívák csatlakozását is, eddig ez még eredménytelen maradt.

Tanulság az, hogy alapszervezeteink mozgósítására jobban oda kell figyelni, bizottságunk feladata viszont az, — mégpedig rövid időn belül — hogy megoldja az FMKT irányítást, hogy ez a rétegtanács jobb szinten végezhesse munkáját."

„Hiányosságaink között kell említeni a RADAR-mozgalmat is, amely évek óta teljesen megszűnt. Pedig a KISZ RADAR a fiatalok állami, társadalmi ellenőrzésében való részvételének ifjúsági mozgalmi formája."

A piros nyakkendősök kis csapata dallal, verssel köszöntötte a résztvevőket

„Politikusabban, aktívabban! Az elmúlt három év beszámolóban szerepelt hogy ezzel a területen van még tennivalónk. Ez a megfogalmazás az elmúlt mozgalmi évre már enyhének bizonyul. A II. számú gyárban KISZ-vitakör nem működött. A szalámigyárban a 17 fővel induló vitakör már a harmadik alkalommal 5 főre apadt. Hasonló gondokkal küzdenek az I. számú gyár alapszervezetei is. A problémát nem lehet elintézettnek tekinteni azzal, hogy a PKMB ebben az évben sem végezte el a feladatát. Ez csak részben igaz és az évközi ellenőrzésekre vonatkozik."

Ezután *Tóth Éva* a kulturális tevékenység eredményeit ismertette. „Feladatul tűztük ki, hogy foglalkozunk a 8 általánost el nem végzett fiatalokkal. Meggyőzzük és segítjük őket az iskola elvégzésében. Javasoljuk a küldöttgyűlésnek, hogy hozzunk arra határozatot, hogy minden alapszervezet legalább egy főt beiskoláz és segíti az iskola elvégzésében. Javasoljuk az ifjúsági és szocialista brigádjainknak, hogy a hármas jelszó alapján ők is foglalkozzanak a fiatalok továbbképzésének segítésével. Gazdasági vezetésnek is fontos feladata az, ami az ifjúsági törvény igazgatói utasításában meg van fogalmazva. Mégpedig úgy, hogy tervet kell készíteni a nem megfelelő végzettségű fiatalok beiskolázására."

A küldöttértekezlet résztvevői

„1981-ben Ifjúsági Parlament megrendezésére került sor, kérjük, az igazgatói utasítás végrehajtásának helyzetét ismételten megalakult *ifjúsági bizottság* vizsgálja meg.

Szebb eredményeket számolhatunk be a „két év az érettségiért" akcióról. Az 1980/81-es tanévben 10 főt iskoláztunk be a gimnáziumba, közülük 7-en járnak és sikeresen elvégezték az első osztályt. További jó tanulást kívánunk nekik. Ebben az évben is felmérjük az igényeket, és ha lehetőség nyílik rá, akkor a vállalatnál szervezzük meg a képzést, vagyis mi leszünk ennek a bázisa. Erről a képzés formáról még azt is el kell mondani, hogy a KISZ-szervezi. Fontos, hogy alapszervezeteinkben nagyobb legyen a felelőssége a beiskolázások során, hogy csak azok részesüljenek ebben a kedvezményben, akik megérdemlik, kiemelkedő mozgalmi és gazdasági munkájuk alapján, és az első vizsgák után nem hagyják abba tanulmányaikat."

Ezután a KISZ-bizottság titkára a sporttevékenységről beszélt, majd a KISZ-bizottság irányító tevékenységét értékelte. A pártszervezettel való együttműködésről a következőket mondta. „Az 1980-as évben az MSZMP XII. kongresszusa előtt zajlottak a vállalati pártcsoportos ülések, pártértekezletek és sor került a választásokra. Így lehetőség nyílt arra, hogy a gyári pártalapszervezetek irányítására pártvezetőségek alakuljanak. Minden pártalapszervezet vezetőségében ifjúsági felelőst kellett választani. Elmondhatom, elmondhatjuk azt, hogy munkakapcsolatunk jobb lett, hiszen az ifjúsági felelősök úgy bizottsági, mint alapszervezeti vezetőségi és néha KISZ-taggyűléseken is részt vettek. Így közvetlenebbé, mindennapibbá vált a munkakapcsolat, nemcsak kampányszerűen foglalkoznak velünk. Több segítséget kapunk, hamarabb informálódunk a határozatokról, időben és alkalmanként a pártalapszervezet segítségével mozgósíthatunk a feladatok végrehajtására. Reméljük, hogy a jövőben az ifjúsági felelősök mellett a reszortosokkal is folyamatos, napi kapcsolat fog kialakulni és ez az aktívabb munkakapcsolat nem csökken a kongresszusunk befejezésével.

A szakszervezeti választások nagy reményekkel kecsegtetnek bennünket. E néhány hónap alatt ezek a remények még nem váltak valóra, e rövid idő alatt nem alakult ki megfelelő munkakapcsolat. Reméljük, a következő időszakban folyamatos kapcsolat alakul majd ki a szakszervezeti bizottsággal, nemcsak egy-egy „közös" rendezvény előtt beszéljük meg, egyeztetjük feladatainkat. A bizalmiaktól pedig a saját területükön azt várjuk, hogy munkájuk során jobban támaszkodjanak az alapszervezeti titkárok és az alapszervezetek munkájára."

Ezután az egyéb társadalmi politikai szervezetekkel kialakított kapcsolatokról beszélt. „Szó volt a beszámoló elején arról hogy a X. kongresszus fordulópontot jelent a KISZ életében. Módosítanám ezt azzal hogy a kongresszus a fordulópont lehetőségét adja meg nekünk. Ha ezzel élni tudunk, akkor az 1981-es év is olyan mérföld-

(Folytatás a 2. oldalon)

36 éve szabad hazánk

Aki 36 éves, már úgy érezheti, felnőtt korba lépett. Itt tart már több mint három és fél évtizede megszületett magyar népi hatalmunk is. Nem volt könnyű gyermekkora, de ma elmondható, az utóbbi évtizedekben létrejött új viszonyok határozzák meg előrehaladását, éretlségét.

A néphatalom elmúlt 36 éve alatt a minőségi és mennyiségi növekedés felgyorsult és úgy átformálta életünk tartalmát és lényegét, amely nem volt jellemző múltunk egyetlen évszázadára sem.

Néphatalmunk abban a harcban született meg és győzedelmeskedett, amelyet hazánkban a munkásosztály és a vele összefogó haladó erők folytattak társadalmunk alapvető problémáinak megoldásáért. A felszabadulásunkat megelőző évtizedek során világossá vált, hogy a feudális örökségekkel megterhelt ország képtelen megoldani nemzetünk gondjait, bajait. Munkásosztályunk már 1919-ben megkíséreltе, hogy a szocialista fejlődés útjára lépjen, követve a nagy szovjet példát. Ez a törekvés akkor vereséget szenvedett és a Horthy-rendszer politikája és elnyomó rendszere sem tette lehetővé az új rend megteremtését.

A felszabadulásunkat követő népi demokratikus átalakulás is csak erőteljes összecsapások során gyűrhette le a volt uralkodó osztály erejét. — Akik azonban akkor, látták a jövő erejét, amely a szocialista tulajdonviszonyok általánossá tételét a kizsákmányolás és az osztályantagonizmus felszámolását tűzte ki célul, jogosan hihettek a boldogabb jövőben.

Társadalmunk fejlődése az elmúlt 36 év alatt sem vonhatta ki magát a világban végbement folyamatoknak a nemzetközi élet küzdelmeiből. Gazdasági életünk megszilárdítása az imperializmus, a nemzetközi reakció elleni harc nem kis erőfeszítést kívánt népünktől. Ez a harc nem volt mindig egyenes vonalú, akadtak benne törések és kitérők is. Népünk azonban mindig igyekezett megállni helyét a legnehezebb pillanatokban is. A több éve kialakult gyakorlat messzemenően igazolta pártunknak azt a marxista—leninista irányvonalát, hogy a szocialista forradalom politikai győzelme után a gazdaságunkban végbemenő nagyarányú fejlődésre kell koncentrálnunk, mert csak ez teremtheti meg biztos jövőnk alapját.

A magyar nép története, elmúlt 36 éve egyértelműen bizonyította, az egész világ számára, hogy a békés jövő útja csak a szocializmus lehet. Gondunk még ma is van bőven, és azokat csak a szocialista viszonyok további erősítésével, elmélyítésével lehet megoldani.

Alapvető nézetünk, hogy a proletárinternacionalizmus alapján állunk. Összefogásunk szoros szövetségünk és egységünk a Szovjetunióval és a környező szocialista közösséggel ma is nélkülözhetetlen záloga előrehaladásunknak, békés fejlődésünknek. Az imperializmus és a reakció nemzetközi erői soha nem békélnek meg azzal, hogy mi, a szocialista tábor lakói ezt az utat választottuk. Ellenséges erőkkel szemben csak közös összefogással léphetünk fel. Ezért kötelezték el magunkat ezzel a szövetséggel és felszabadítónkkal, a Szovjetunióval.

Ezért gondolunk e napon — április 4-én — mindazokra, akik életüket, vérüket ontották boldogabb jövőnkért.

(bágyi)

1945. április 4. köszöntünk szabadság!

Küldöttértekezlet

(Folytatás az 1. oldalról)

kővé válik, mint az 1957-es, vagy a 74-es évek." — mondta *Tóth Éva*.

A beszámoló utáni első felszóló *Lak Zsuzsa* volt. Röviden kiegészítette a hallottakat: „A KISZ-bizottságnak jelentést kellett készíteni a IX. kerületi KISZ-bizottság részére az 1981. évi értékelő és vezetőségválasztó, illetve tervező taggyűlésekről. Az első és második taggyűlések januártól 15-től február 28-ig kerültek lebonyolításra. A sorból csak a szalámigyár lóg ki a második taggyűlés újrázása miatt. Az alapszervezeti titkárokat megfelelően előkészítettük és talán ennek is köszönhető, hogy a legtöbb alapszervezetnél zökkenőmentesen, az előírt napirendi pontoknak megfelelően zajlottak le a taggyűlések. Az, hogy ezeken

„Ha szándékunk közös, akkor megtaláljuk a közös utat, a sajátos és közös teendőket!"

milyen aktivitással vettek részt a fiatalok, attól függött mennyire közösség az alapszervezet, mennyi és milyen közös emlékeik vannak. Példa a Mészáros Gábor alapszervezet, ahol a széthúzás igen sok problémát jelent. Ugyanígy problémaként jelentkezik ez a területileg szétszabdalt alapszervezeteknél... vegyük például a Károlyi Mihály alapszervezetet, ahol is nyolc épületben vannak KISZ-tagjaink, ami eleve kizárttá teszi a napi kapcsolattartást. Pezsgőbbek, élénkebbek voltak azok a taggyűlések, ahol a fiatalok egy munkahelyen dolgoznak, ahol közösek a munkahelyi és mozgalmi problémák, közös a gazdasági vezető, akit közösen lehet szidni, vagy kisebb statisztikai valószínűséggel — dicsérni.

A beszámolók hűen tükrözték az alapszervezetek munkáját, illetve semmitevését. A beszámolók körülbelül 40 százalékát a gazdasági munka területén elért eredmények tették ki, ami önmagában helyes, de tartalmában tévútra vezetett. Olyan eredményeket is tartalmazott, amelyet nem mint KISZ-tagok, hanem mint munkájukért fizetést kapó dolgozók értek el. Természetesen külön kategóriában kell foglalkoznunk a KISZ-es kezdeményezésként végrehajtott munkákkal...

A politikai képzés rendkívül elhanyagolt területe úgy a KISZ-munkánknak, mint (így) a beszámolóknak is.

Egyéni értékelés. Többnyire a kipipálásos módszert alkalmaztuk, és ezzel éppen az egyéni értékelés lényegét csaptuk agyon. A célunk nem a „teljesítve" illetve a „nem teljesítve" rublikák statisztikai adatlap-szerű kitöltése, hanem az egyén képességének, lehetőségének figyelembe vételével a végzett munka alapján történő minősítés.

Az új vezetőségekre jellemző a nagy cserélődés és a viszonylag „magas" életkor: 26—27 év. Alapszervi szinten a cserélődés egyik oka a felsőbb KISZ-szervek káderutánpótlása, a másik a fluktuáció. Feladatunknak kell tekintenünk a sokkal alaposabb kádermunkát, ugyanis az évenkénti választás nem szabad, hogy évenkénti cserét jelentsen.

Erre a mozgalmi évre a KISZ-bizottság nem adott konkrét feladatot az alapszervezeteknek. Ez a megnövekedett állandóság az előző éveknél nagyobb feladatok elé állította a vezetőségeket. Ennek ellenére a legtöbb akcióprogram hagyományos módszerekkel — magyarul: az előző évi akcióprogram szinte szószerinti lemásolásával készült. A megnövekedett önállósággal csak néhány alapszervezet tudott valamenyire élni."

Lak Zsuzsa ezután az úttörőkapcsolatok néhány vetületéről beszélt: „Felmérést végeztünk a hetedik, nyolcadik osztályosok körében. Feltettük nekik a következő kérdéseket: *mit jelent a KISZ, és hogy akarsz-e KISZ-tag lenni?* Az első kérdésre a többség jól válaszolt, de voltak eléggé vad feleletek is — például: Kommunista Ifjúsági Szövetkezet vagy Ifjúsági Párt. Arra, hogy akarsz-e KISZ-tag lenni, a megkérdezettek 32 százaléka igennel, 28 százaléka nemmel válaszolt. 26 százalék még nem tudja, a többiek nem is válaszoltak. Ebből a felmérésből is kiderült, hogy mekkora a felelősségünk.

Kiss Tibor a politikai képzésről beszélt: „Mi lehet az oka annak, hogy az utóbbi időben a polképzés színvonalával bajok vannak? A polképzési munkabizottság a feladatát ott ellátta, hogy megszervezte a vitaköröket, a vitakörvezetőket is kijelölte. Minden feltétel adva volt arra, hogy a körök beinduljanak. A későbbiek során a PKMB négy tagja ellenőrzéseket végzett, és kiderült, hogy a munka nem úgy megy, ahogy kellene. Az alapszervezeteknél az a két-három ember ezt a nagy feladatot nem tudja ellátni, mert ez nagyon nagy munka. Ebből az következik, hogy sokkal nagyobb súlyt kell helyezni a gyári vezetőségekre. A KISZ-alapszervezetek vezetőségei jobban kapcsolódjanak be a politikai képzési munkába.

Egyes vitakörökön problémaként jelentkezett, hogy bizonyos gazdaságpolitikai, egyéni-vagy kisebb csoportokat érdekló kérdéseket fölvetettek a fiatalok. Sem akkor, sem később nem kaptak választ a gazdasági és társadalmi vezetéstől. Ilyenkor hangzik el az a reagálás, hogy *nem érdemes...* Ha azonnal nem lehetséges, legalább a közeljövőben válaszoljanak a megkérdezettek a felmerült gondokra.

A polképzésben való hiányos részvétel egy — szerencsére pozitív oka — hogy nagyon sokan járnak különböző iskolákra. Van olyan KISZ-alapszervezet, amelyben a továbbtanulók aránya 90 százalékos.

Utoljára említeném, de nem utolsósorban az érdektelenséget. Ez általános dolog, nem csak a politikai vitaközökben tapasztalható. Jó lenne tisztázni, hogy mitől adódik ez a jelenség. Úgy veszem észre, mintha a KISZ két részre osztódnék. Az egyik oldal aktívan résztvesz a tevékenységben, a másik rész azonban passzív. És ez az utóbbi a többség — sajnos."

Budai Sarolta arról beszélt, hogy a szervezettség nagyon rossz. Ezt ő többek között a „kaparj kurta" szemlélet hatásának tulajdonítja. „Miért van az hogy ha valakivel a KISZ-ről beszélek, akkor: „na hagyj engem békén!" A fiatalok az iskola után bekerülnek a munkahelyekre, ahol ismételten csak a hajtást, az egyéni érdekek előtérbe helyezését látják. Ezek a környezeti hatások nagymértékben meghatározóan hatnak az ifjúság közösségi érzelmeinek kialakulására.

A beszámoló határozati javaslatként ajánlja, hogy minden alapszervezet legalább egy fő iskolázson be a nyolc általános elvégzésére. Ez megdöbbentő. Hogy 1981-ben a fiatalokat arra keljen agitálni, hogy legalább a nyolc általános iskolát végezzék el! Én úgy érzem, hogy a beiskolázás nem a mi feladatunk. Az valóban feladat, hogy az iskolába járókat segítsük. Az iskolába járás elsősorban a szülő kötelessége. Megjegyzem: a szellem meggyilkolásszugyanolyan bűn, mint a fizikai gyilkosság és a büntetésének is hasonlónak kellene lenni. A személyzeti osztály feladata a beiskolázás. A miénk az agitálás és a segítség."

A marhavágóhídi küldöttgyűlésről *Budai Sarolta* a következőt mondta: „A fiatalok nem mondják el a problémájukat, nem beszélnek gondjaikról. Vagy azért nem, mert nem érzik a problémák mögötti megoldást, vagy azért, mert nincs véleményük, meggyőződésük."

(Tekintettel arra, hogy a kerületi küldöttgyűlés és a közelgő KISZ-kongresszus előtt az eddigieknél is fontosabbnak tartjuk az ifjúsák véleményének a lehetőségekhez mért hű tolmácsolását, a küldöttértekezletről szóló részletes tudósítást következő lapszámunkban folytatjuk.)

Andrasew Iván

Felszabadulási emléktúra

A Budapesti Húsipari Vállalat 20 fős csapata a KISZ-bizottság szervezésében részt vett a pilisi Vöröskőhöz induló, ezúttal mintegy 20 ezer embert megmozgató Felszabadulási Emléktúrán. Március 29-én fiataljaink 16 kilométert gyalogoltak és ezzel sokat tettek az „edzett ifjúságért" mozgalom célkitűzéseinek megvalósításáért.

KISZ-kitüntetések

Minden esztendőben hagyományosan a forradalmi ifjúsági napok idején adják a Kommunista Ifjúsági Szövetség legjobbjainak a munkájuk megbecsülését jelentő kitüntetéseket. A Budapesti Húsipari Vállalatnál március 27-én a vállalati KISZ-küldöttértekezleten *Kállai Árpád* Kiváló Ifjúsági Vezető, *Horváth Zoltán* Ifjúsági érdemérem, kitüntetést kapott. *Fenyvesi Tibor* pedig KISZ KB Dicsérő Oklevelében részesült.

Művészeti vetélkedés

A FAKK-BHV művészeti vetélkedőt rendezett a KISZ-klubban március 26-án. A zsűri elnöke Bánsági András grafikusművész, a játék vezetője Varga Gyula volt.

Öt csapat indult. Az első helyezést Kállai Árpád csapata, a második helyezést a Csók István nevét viselő csapat, a harmadik helyezést Batuska József csapata szerezte meg. Végeredményben azonban mindenki nyert, mert a vetélkedő végén értékes, reprodukciókat tartalmazó albumokat osztottak ki a csapatok között.

Az országos FIN-program csúcspontján

Kaposváron jártunk

Abban a megtiszteltetésben volt részünk, hogy lapunk is képviseltethette magát a IX. kerületi KISZ-bizottság által a FIN rendezvénysorozat csúcspontjára, a kaposvári ifjúsági nagygyűlésre indult delegációban. A vállalat ifjúsági szervezetét Tóth Éva, Fekete István és Kállai Árpád képviselte.

A Tanácsköztársaság kikiáltásának 62. évfordulója előtti szombaton kora reggel a Marx-kusovszki téren kerültünk vállalatainak KISZ-szervezetei képviselő fiatalok gyülekeztek. A IX. került testvérvárosába, Kaposvárra indultak több mint harmincan *Ballabás László* kerületi KISZ-titkár vezetésével. A cél: tovább ápolni a hagyományos barátságot részt venni a forradalmi ifjúsági napok országos rendezvénysorozatának csúcspontján, a kaposvári ifjúsági nagygyűlésen.

Hat óra után néhány perccel végre mindenki együtt volt. A verőfényes tavaszi napsütésben álmosan, de jó kedvvel beszélték, daloltak a KISZ-esek, miközben a panorámautóbusz az M 7-esen a Dunántúl legnagyobb megyéjének fővárosa felé suhant. Kora délelőtt el is érték céljukat.

A vendéglátó a Kaposvári Mezőgép KISZ-szervezete volt. A vállalat egyik tanácskozóteremében *Gadár László* KISZ-titkár köszöntötte a ferencvárosiakat. *Csúz Imre*, az 1-es számú gyár igazgatója, a vállalatról szólt röviden. Elmondta, hogy a Kaposvári Mezőgép Vállalat a MEZŐGÉP Trösztnek keretében, az Iparügyi Minisztérium felügyelete alatt működik, két megyében (Somogy és Tolna), nyolc telephellyel. Emelő-, talajművelő-, gyümölcsbetakarító manipuláló gépeket, felrakógéppel vagy kompjúterrel működtethető raktársorokat gyártanak. Közel egymilliárd forint értékű árut állítanak elő évente — ennek csaknem a felét exportálják. Különösen az NDK-val kooperálnak magas szinten.

Táncos Lajos, a pártbizottság titkára a vállalat kommunista nevében köszöntötte a vendégeket. Ismertette a pártszervezet felépítését, beszélt a gazdasági-, a politikai-, az ideológiai feladatokról. A hallgatók megtudták, hogy a 2800 fős vállalatnál két KISZ-alapszervezet képviseli az összlétszámból több mint 40 százalékot kitevő fiatalokat. A szervezettség igen magas: az ifjúmunkások és értelmiségiek felé KISZ-es. Munkájukat igen aktívnak nevezte a pártitkár. „Részt veszünk és élen járnak a brigádmozgalomban, a versenyben, a tanulásban. A pártbizottság a közelmúltban számoltatta be a KISZ-bizottságot. Azt állapítottuk meg, hogy a munkájuk fejlődő, aktívan dolgoznak — meg vagyunk velük elégedve. A különbségek változnak, fejlődnek. Ahogy a lehetőségek bővülnek, úgy általában a színvonal is fokozatosan emelkedik" — mondta *Táncos Lajos*.

Ballabás László megköszönte a szíves fogadtatást, majd arról beszélt, hogy az annak idején — 1973-ban — kialakított kapcsolatot ez a látogatás is szorosabbra próbálja fűzni. „Azt hiszem, nagyon sok tapasztalatot qdhatunk át egymásnak. Persze erre csak akkor van lehetőség, ha a találkozókat sokkal rendszeresebbé, sűrűbbé tesszük. Természetesen ez azt jelenti, hogy az elvtársakat is várjuk a IX. kerületbe" — mondta kerületünk ifjúsági vezetője.

Ezután küldöttségünk gyáralátogatáson ismerkedett a vállalat kaposvári gyáranak munkájával. Az ebéd és egy rövid városnézés, közös sportolás (foci) után, a Kaposvárról nyolc kilométerre fekvő Szenna nevezetességeivel ismerkedett a delegáció. Megtekintettük az immár országos hírű, gyönyörű skanzent, majd illő mértékkel kóstolgattuk a környék híres borát.

Küldöttségünk vidáman dalolva vonult az este hatkor kezdődő ifjúsági nagygyűlésre, a megyeszékhely főterére. A zászlódíszbe öltözött Kossuth tér tribünjén az ünnepség előkészületeinek legmagasabb szintű vezetői foglaltak helyet.

Ott volt többek között *Losonczi Pál*, a Politikai Bizottság tagja, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, *Falupégi Lajos*, a Minisztertanács elnökhelyettese, *Fejti György*, a KISZ KB első titkára, és számos más magas rangú vezető. A Himnusz elhangzása és *Pécsi Ildikó* ünnepi szavalata után *Sárdi Árpád*, a KISZ Somogy megyei bizottságának első titkára köszöntötte az egybegyűltek több ezer fős tömegét. „Büszke nemzeti öntudattal gondolunk arra —mondta —, hogy Somogyot, Kaposvárt nem érte felkészültlenül a Tanácsköztársaság kikiáltásának híre. Itt már 1919 februárjának utolsó napjaiban nyolc-tízezer proletár tüntetett, majd március 10-én a Somogy megyei direktórium megalakulása jelezte az új kor eljövetelének sürgető szükségszerűségét. 1919. március 21-én 800 fölfegyverezett kommunista munkás várta a proletárdiktatúra kikiáltásának hírét."

Ezután számos kiváló kaposvári és fővárosi művész adott elő verseket és forradalmi dalokat a nagygyűlés pódiumán. A műsorban kiemelkedő szerepet vállaltak a Kaposváron tanuló diákok is.

A forradalmi lendületű program közben *Kőpf Lászlóné*, a KISZ KB titkára mondott ünnepi beszédet.

Méltatta annak a 62 évvel ezelőtti napnak a jelentőségét, amelynek emlékére összegyűltünk. Beszélt a háborútól megkímélt országról, a forradalom előtti állapotokról.

„1918-ban azonban megfordult a nép sorsa. A visszafelé helyett előre kezdett menetelni, és néhány hónap leforgása alatt a haladás élvonalába került. 1918 végén hazánkban forradalmi helyzet alakult ki."

„1848 márciusának elindítói, 1919 világforradalom-hívő kommunistái, 1945 új világot teremtő, forradalmat véghezvivő harcosai között mindig ott volt a magyar ifjúság legjava. A haladó társadalmi erők számítottak is arra, hogy a fiatalok döntő többsége egy lesz velük. Így van ez ma is, amikor népünk a fejlett szocialista társadalom építésén munkálkodik.

A szocializmus építésének útján magunkkal visszük forradalmaink emlékét, tanulságait. Megőrizzük népünk történelmének haladó hagyományait, de felelni tudunk saját korunk, mindennapi életünk kérdéseire is. Bizonyítja ezt az ifjúsági szövetség mindennapi munkája, és az az elkötelezettség, ahogy készülünk a KISZ X. kongresszusára" — mondta beszédének végén a KISZ Központi Bizottságának titkára.

A nagyszabású irodalmi zenés műsor dinamikusan pergett tovább. Befejezésként ezer és ezer fiatal egyként énekelte a DIVSZ-indulót.

Az estét a IX. kerületi fiatalok küldöttsége a MEZŐGÉP KISZ-klubjában töltötte. *Horváth László* (CILA), a népszerű diszkókirály gondoskodott a zenéről. Éjfélig roptuk a táncot.

A klubestet megtiszelte látogatásával *Sárdi Árpád*, a KISZ Somogy megyei bizottságának első titkára, *Kelemen László* kaposvári városi bizottság titkára, *Baracskai Zoltánné* a városi KISZ-bizottság politikai munkatársa és *Nagel Margit*, a KISZ megyei bizottságának gazdasági vezetője. Látogatásuk lehetőséget adott a kötetlen hangvételű együttműködési beszélgetésekre, így például *Kelemen László* és *Ballabás László* megállapodott abban, hogy a kaposvári és a IX. kerületi — közelgő — küldöttgyűléseken kölcsönösen képviseltetik szervezetüket. KISZ-titkárunk kifejtette, hogy elsősorban az lenne a kívánatos, ha Kaposvár és a IX. kerület hasonló profilú vállalatainak fiataljai főznek szorosabbra a kapcsolatokat. Például a Kaposvári Húskombinátot- és a Budapesti Húsipari Vállalatot említette. Jelentősen lehetne előrelépni az iskolák kapcsolattartásában is. A KISZ-bizottságokra ebben a tevékenységben elsősorban koordinációs szerep hárulna — hiszen pusztán delegációk cseréjével nem sokat lehet elérni.

Fölvetődött a közös táborozás lehetősége is a vállalatok és iskolák aktivistái és alapszervezeti titkárai találkozhatnának a 180 fős balatonlellei táborban. Sokat tehetnének a tartalmasabb kapcsolatok kiépítésében. Természetesen itt még sok kérdést — többek között anyagi jellegűeket is — tisztázni kell. Mindenesetre a két magas rangú vezető egyetértett abban, hogy a személyes és alapszervezeti kapcsolatokon keresztül igen sokat lehetne tanulni — egymástól.

A kirándulás másnapja kötetlenebb programokkal telt, elsősorban a hazatérésre készülődtünk. De volt még idő egy rövid kirándulásra a Kaposvártól néhány kilométerre lévő desedai parkerdőbe.

Az egész delegáció mélységesen egyetértett *Ballabás László* szavaival, amikor a hazaindulás előtt megköszönte *Gadár László* KISZ-titkárnak és rajta keresztül minden vendéglátóknak ezt a kellemes, színvonalas hétvégi programot.

Andrasew Iván

Vendégségben Pápán

Alkotásaik már messze túl járnak a műterem falain kívül. Nemcsak Budapesten, de Szarvason a *Tessedik Sámuel Múzeumban* és *Győrött*, a *Húsipari Vállalatnál* is megtekinthették az érdeklődők a FAKK—BHV munkáit.

Ezútal *Pápán*, a *Pápai Húskombinát* klubjába szólt a meghívás. Március 23-tól két hétig díszíti majd a falakat tíz alkotó huszonhat műve. A megnyitón népes érdeklődő közönség hallgatta *Varga Gyula* megnyitóját és *Remsey Iván* előadását. Az esemény záróakkordjaként tizenkét alkotást sorsoltak ki a megjelentek között. Egyéb feladat is akadt a művészeket kísérő alkotóknak. Előkerültek a brigádnaplók, s majdnem fordult egyet a nagymutató, amikorra az összes naplóba bejegyzés került.

K. CS.

Fontos döntések előtt...

Nanjainkban, amikor az 1981. évi terv és a hatodik ötéves terv koncepciójának az ismertetése, a tervek végleges kialakítása, elfogadása van napirenden, helyes, ha a döntések előtt a vezetők tudják az üzemi, termelői kollektívák véleményét és megfordítva: a munkások akkor érzik magukénak a terveket, ha ismerik, ha részt vesznek a vállalat, a munkahely hatáskörébe tartozó döntések kidolgozásában. Céljaink megvalósításának ugyanis egyik legfőbb záloga, hogy a dolgozók ismerjék a helyi döntéseket, magukénak valják azokat, és tudatosan részt is vállaljanak a megvalósításukban.

A vezetők tehát akkor cselekszenek helyesen, ha a döntések előtt kikérik a kollektívák véleményét egy-egy adott témában; tájékozódnak, összegyűjtik a dolgozók javaslatait, s mindezek birtokában hozzák meg döntéseiket. Szükség van erre, mert a dolgozók egyre kevésbé tűrik el, hogy róluk, nélkülük döntsenek. Úgy is mondhatnánk, hogy a dolgozók felnőttek a feladatokhoz.

Miért vetjük ezt fel ilyen határozottan, holott nálunk már még széles körű a munkahelyi demokrácia? Azért, hogy világosan lássuk: igaz, hogy hazánkban a szakszervezetek szervezeti erejükkel, belső életük demokratizmusával nagy erőt képviselnek, hogy az üzemi, munkahelyi demokrácia továbbfejlesztése érdekében nagyon sok intézkedés, konkrét döntés történt. Nőbizottságokat hoztunk létre, ifjúsági parlamentek tanácskoznak, és kibővült a szakszervezeti bizalmiak hatáskörre. Ezek a keretek megvannak, de még nem mindenütt töltötték be megfelelő tartalommal. Leginkább a szakszervezeti bizalmiak testülete — a politikai szervekkel együtt — látszik alkalmasnak, hogy fejlessze, tartalommal töltse meg a munkahelyi demokrácia fórumait. Mint a szakszervezetek kongresszusán is megállapították: az üzemi demokrácia fejlesztése nem lehet öncélú feladat, hiszen az egyaránt szolgálja a dolgozók és a vállalat, az ország érdekét; a cselekedni tudó és akaró emberek közösségeit fogja egybe.

Az üzemi demokrácia akkor ér valamit, ha szigorú munkafegyelemmel párosul. Ami azt is jelenti, hogy az illetékesek mielőtt egy-egy kérdésben döntenének, vitára bocsátják azt, sőt igénylik az alkotó vitát. Kiindulva abból, hogy senki sem tévedhetetlen. Amikor azonban megtörtént a döntés, akkor nincs helye további vitának. Akkor már az alkotó munka lép előtérbe.

Azért beszélünk erről ilyen nyíltan, mert még ma is akadnak olyanok, akik nem ismerik eléggé a munkahelyi demokrácia jellegét, nem tekintik fontos tényezőnek, lebecsülik azt, vagy éppen ellenkezőleg, egyesek azt gondolják; hogy ha demokrácia van, akkor lehet lazítani a munkában, dolog nélkül élni. Ez nagyon téves és káros felfogás, mint ahogyan veszélyes az is, hogy egyes vezetők lebecsülik a dolgozó emberek demokratikus intézményeit. Minékettőre böven van példa, saját körünkben is. Olykor szinte szükséges rossznak tekintik egyesek a demokratikus fórumokat. Nemegyszer halljuk: „szövegeléssel nem sokra megyünk", minek annyit magyarázni, hiszen a dolgozó feladata a vezető utasításainak végrehajtása, „mit kell egy-egy megoldandó kérdésen problémázni, hiszen mégiscsak a szakemberek tudják, hogy mit kell csinálni" — és így tovább...

Azzal sem lehet egyetérteni — ami nem kevés helyen tapasztalható —, hogy a dolgozók közömbösek ezekkel a fórumokkal szemben, meg sem jelennek ott, mondván: „Minek mennénk el, hisz' úgysem az történik, amit akarunk, vagy ha mégis, akkor sem úgy, ahogyan mi akarjuk, szeretnénk."

Az érdektelenség abból is fakadhat, hogy több helyen egyszerűen nem megfelelően készítik elő az ilyen megbeszéléseket, tanácskozásokat. Gyengék, néha nehezen érthetőek a beszámolók, sok az üres járat is, csak számhalmazokat sorolnak ahelyett, hogy érdemben megbeszélnék a tennivalókat. Magyarul: hiába szorgalmaznak, hogy az emberek vegyenek részt a munkahely, az üzem előtt álló, döntésre érett problémák megoldásában, ha később nem kapnak érdemi választ véleményükre, javaslataikra, ha minden úgy megy tovább, ahogyan eddig megszokták.

Éppen a szakszervezetek kongresszusai, valamint az utóbbi idők felmérései bizonyítják, hogy a dolgok összefüggnek: a hatalom valóságos tényezői és a demokratikus társadalmi intézmények egymás mellett léteznek. Számításba veszik és tiszteletben tartják egymás rendeltetését, funkcióját. Szocialista viszonyaink között elvileg minden természetes, azzá kell válnia a társadalmi gyakorlatban is. A demokratizmus egyik oldalról a társadalmi élet fontos alakítója, a másik oldalról viszont őszinte, nyílt szabad munkahelyi légkört tételez fel, ahol bárki szabadon mondhatja el a véleményét, fejtheti ki képességeit, ahol a közösség képes fellépni az önző törekvésekkel, az intrikákkal és a nem kívánatos jelenségekkel szemben, ahol minden ember érzi saját szerepét és fontosságát, s méltónak tartja, hogy minden erejével dolgozzon a meghozott döntések megvalósításán.

Márpedig ha ilyen a légkör az üzemekben, a munkahelyeken, akkor nem lehet akadálya annak, hogy véleményt kérjünk egy-egy kérdésben, vagy megbeszéljük az emberekkel a terveket, a megvalósítandó feladatokat, hogy ezáltal is megalapozzuk döntéseinket.

Előadás a retorikáról

Nagy János egyetemi docens előadását — amelyre a magyar nyelv hete rendezvénysorozaton belül került sor — nagy figyelemmel hallgatták a résztvevők

Dr. Dénes Katalin az ÉGI tudományos munkatársa

MÉTE

Üzemicsoportvezetőség-újraválasztó küldöttértekezlet a Budapesti Húsipari Vállalatnál

A küldöttértekezlet jóváhagyólag elfogadta a szervező bizottság értékelő beszámolóját, és a jelölt vezetőséget egyhangúlag megválasztotta.

A BHV MÉTE üzemi csoport vezetőségének és a munkabizottságok vezetőinek a névsora:

Vezetőség; elnök: Kárpáti Tamás, termelési és kereskedelmi igazgatóhelyettes. Titkár: dr. Cserháti Tiborné meóvezető. Vezetőségi tagok: Gallatz Imréné. II. számú gyár munka- és üzemszervező Bódi András, I. számú gyár technológus, Bényi András IV. számú gyár MECS laborvezető.

A munkabizottságok vezetői: termelési-kereskedelmi munkabizottságé Mányoki Sándor I. számú gyár igazgatója, műszaki fejlesztési munkabizottságé Pomázi András igazgatóhelyettes, a gazdaságpolitikai munkabizottságé Cserháti László gazdasági igazgatóhelyettes.

Az újraválasztott teljes körű vezetőség összetétele és munkaszervezete reményt nyújt a MÉTE vállalati csoport minden területen aktív és eredményes jövőbeni munkájához.

A MÉTE üzemi csoport tevékenységét nagy figyelem kísérte a múltban, de fokozottabban a jövőben. Mi sem bizonyítja ezt jobban, hogy a

A MÉTE-ülés résztvevői

vállalat társadalmi szerveinek vezetői jelen voltak, segítve az e téren folyó munkát.

A küldöttértekezletet a vállalat igazgatója, a MÉTE Húsipari Szakosztályának elnökhelyettese vezette le. Összefoglalójában szólt a vállalati MÉTE-tagok feladatairól, a BHV teljes körű tevékenységének aktív figyelemmel kíséréséről és eredményeinek továbbjavításában a MÉTE üzemi csoport munkájának lehetőségeiről.

Kovács Ferenc
MÉTE húsipari szakosztály vezetőségi tagja

Utánpótlás — KISZ, MHSZ

Úttörőink, iskolás fiatalságunk tanulással, sporttal építik a jövőt, szépítik a hazát

Az emberiség életének folyamatos megújulását évszázadokon keresztül a felnövekvő nemzedékek, az úttörők, a tanuló ifjúság, a munkás fiatalok és az idősebb korosztályok egymást követő nemzedékei biztosítják. A nemzedékek megtisztelő és felelősségteljes munkájába vállalatunk MHSZ-szervezete is igyekszik a maga eszközeivel bekapcsolódni és segítséget nyújtani ifjúságunk jövőt építő és hazát szépítő munkájához. Ez a megtisztelő munka szervezetünk részére 1967-ben kezdődött el az MSZMP határozata, az oktatás és művelődésügyi miniszter rendelete alapján, amely bevezette az iskolákban a honvédelmi oktatást és egyben megszabta az MHSZ feladatait is. Az elvárásoknak — amely egyben kifejezte népünk óhaját is — igyekeztünk megfelelni, az iskolákkal közösen kerestük a kapcsolatot, melynek végül is az lett az eredménye, hogy 9 iskolával kötöttünk szerződést a honvédelmi oktatás megszervezésére és végrehajtására. Az iskolákkal — képzőművészeti és Móra Ferenc Egészségügyi Szakközépiskola, József Attila Gépipári Technikum, Bem Óvónőképző, Patrona Hungariae Leánygimnázium, Hámán Kató és Szamuely úti általános iskola — igen eredményes munkakapcsolat alakult ki. Szervezetünk részéről oktatókat, technikai eszközöket, esetenként gépkocsit biztosítottunk és segítettük megszervezni a honvédelmi napokat, melyeken évenként körülbelül 2500—3000 fő vett részt. Ha pedig az elteit több mint egy évtizedet vesszük számba, azt mondhatjuk, hogy körülbelül 30 ezer fő lelkes úttörő és középiskolai tanuló teljesítette a honvédelmi nap feladatait, a terepfutást, lövészetet, melyen számot adtak elméleti felkészültségükből is. Az úttörők részére tartott előadások mély érzéseket keltettek az előadókban, mivel a legifjabbak és ifjabbak csilloqó szemű, élethidám serege nagy érdeklődéssel hallgatta az előadásokat a lőismeretről és honismeretről.

Középiskolásaink megtanulták a tájoló kezelését, odafigyeltek a polgárivédelmi ismeretekre, megismerkedtek határőreink, katonáink életével, a honvédelmi sporttal. Mély benyomást gyakoroltak fiataljainkra a hazánk határait őrző faitalokról szóló filmek.

A sportlövészet alkalmával sokszor vetélkedő alakult ki a leányok és a fiúk között, amely legtöbbször a leányok győzelmével végződött. Igen nagy fegyelemről tettek ezeken a foglalkozásokon tanúságot a Móra Ferenc Egészségügyi Szakközépiskola, a Patrona Hungariae Leánygimnázium leányai, a volt József Attila Gépipari Technikum hallgatói, melyben jelentős része volt az iskolák tanárainak, Pálfi Bélánénak, Progli Istvánnak. Kitettek magukért a Hámán Kató Általános Iskola kis úttörői is, mely dr. Kővágó Lászlóné igazgatónak és dr. Horváth Béláné ifjúsági nevelőnek volt köszönhető. Itt kell elmondani, hogy vállalatunk MHSZ-szervezetének a Hámán Kató általános iskolával a legjobb a kapcsolata, mely szép eredményeket is hozott. Az iskolában már több éve két szakkörünk — modellező és lövész — működik kiváló eredménnyel, melyben rendkívül kiemelkedő és elismerésre méltó érdemei vannak Mozsgai János és Kocsis János oktatóknak. A segítő munkát az iskola vezetői több alkalommal köszönték meg vállalatunk pártbizottságának, gazdasági vezetésének és az MHSZ-aktivistáinak és kérték további segítségüket. Köszönőlevelet más iskoláktól (Móra Ferenc és Képzőművészeti Szakközépiskola) is kaptunk és emlékkönyvünkben több elismerés olvasható, melyet egyes tanárok jegyeztek be.

Vállalatunk gazdasági vezetése is kiveszi a részét ebből a munkából, biztosítja a szükséges anyagiakat, évenként egy alkalommal autóbuszt is biztosít a szakkőri foglalkozások befejezésekor a Hámán Kató Általános Iskola úttörői részére a megérdemelt munka elismeréseként. Ez adott lehetőséget, hogy egyik alkalommal úttörőink Pákozdon, az emlékműnél ünnepséget rendeztek, amikor elhelyezték a hála koszorúit, ezzel is adózva a hősöknek.

A tanulók tanítói is már négy alkalommal vettek részt modellező klubunk által szervezett hajó-, repülőépítő tanfolyam elméleti és gyakorlati oktatásain, melyet igen eredményesnek minősítettek és egyben elismerésüket és köszönetüket fejezték ki pártbizottságunknak, a gazdasági vezetésnek és MHSZ-szervezetünk modellezőklubjának és aktivistáinak.

Eddig arról beszéltünk, hogy milyen segítséget nyújtunk mi az iskolák részére, azonban természetes a tanintézmények is próbálják ezt viszonozni, a saját lehetőségeiknek megfelelően. Így több alkalommal vettek részt rendezvényeinken a Móra Ferenc Egészségügyi, a Képzőművészeti Szakközépiskola, a Patrona Hungariae Leánygimnázium tanulói, melyet szavalataikkal és műsoraikkal tettek színesebbé. Külön kell megemlékeznünk a Hámán Kató Általános Iskola úttörőiről és az iskola segítőkész igazgatónőjéről, tanárairól, akik minden kéréstünket teljesítették. Igen sok rendezvényünket tették színesebbé műsoraikkal, mint például a fegyveres erők napjai megemlékezések, párt- és KISZ-választógyűlések, vetélkedők. Jártak nálunk az iskola úttörő citerásai is és sok szép szavalatot hallottunk a legifjabaktól. Dolgoztak vállalatunknál az iskola tanulói, mint kertészek, szépítették és csinosították környezetünket.

Az elmondottakban kívántam összefoglalni az iskolákkal való kapcsolatainkat, remélem részben sikerült ezt a részünkre igen szép és megtisztelő munkát érzékeltetni, hiszen nem lehet szebb feladat annál, mint az úttörőkkel az ifjúságunkkal, a jövő nemzedékével foglalkozni, oktatni, tudásukat gyarapítani, hazánkat, rendszerünket szerető, építeni, gyarapítani, megvédeni is tudó nemzedéket nevelni.

F. P.

RADAR-felhívás

A Braun Éva (IV.) KISZ-alapszervezet elhatározta, hogy gyári szinten újra indítja, életre kelti és irányítja a KISZ RADAR mozgalmat. A jelszó: *vedd észre, tedd szóvá, oldd meg!*

A mozgalom célja, hogy mozgósítsa a fiatalokat az állami, társadalmi ellenőrzésben való részvételre, a feltárt hiányosságok főszámotására, a végrehajtás eredményességének növelésére. Összpontosítsa a fiatalokat a hibákkal szembeni meg nem alkuvásra, fokozza a közéleti aktivitást, a kezdeményező készséget, a felelősségérzetet.

A KISZ RADAR „tartalma" az, hogy gyűjtse össze a fiatalok észrevételeit, javaslatait, a társadalmi-, gazdasági-, anyagi- és irányítási folyamatoknak az előírtól, az összerűtól való eltérésétől. Tárja fel az eltérés okait.

A feltárt hiányosságokat és a kihasználatlan lehetőségeket közölje, jelezze a vezetés felé. Fejtsen ki agitációt a hibák megszüntetésére, a jó tapasztalatok népszerűsítésére.

Dolgozzon ki javaslatokat a hibák okainak megszüntetésére, az adott feladatok magasabb színvonalon, eredményesebben való elvégzésére. A javaslatokat, észrevételeket vigye döntésre és mozgósítsa a fiatalokat a megoldásra. A RADAR mozgalom életképessége abban rejlik, hogy a fiatalság a hajtóerő, a lendületesség és a találékonyság olyan lehetőséget, fórumot kapjon, amely által a gondok világosan, tudatosan merülnek föl, oldódhatnak meg. Nemcsak önmagunkért vagyunk felelősek, hanem környezetünkért is!

Braun Éva KISZ-alapszervezet

★

A Bp-i Húsipari Hírlap szerkesztősége elhatározta, hogy elsőként csatlakozik a *Braun Éva* alapszervezet felhívásához. A sajtó adta lehetőségek kihasználásával segítséget kíván nyújtani az ifjúsági mozgalomnak. Válljuk, a problémák feltárását és össz-vállalati szintű tudatosítását, agitálunk a megoldás érdekében. Ha bárki, bárhol, bármit észrevesz, azt lapunk hasábjain is szóvá teheti.

A szerkesztőség

14 nap

Segítség az István-kórháznak

Majdnem lehetetlen rokkantkocsihoz jutni. — Csak nézze meg az újságok apróhirdetéseit, mondjuk a Nők Lapjában. Egy Ktsz készít csak ilyen alkalmatosságot, korlátozott számban persze, mert ráfizetéses. Ha elromlik, hónapokat kell rá várni, mire megjavítják, de ahhoz még előbb meg kell kapni. Meg kell várni, míg egy „felszabadul". Ha megkapta, alá-fratnak egy nyilatkozatot, amiben a rokonok garantálják a visszajuttatást. Gondolhatja, milyen érzés ezt aláírni egy betegnek.

Mondja ezt valaki, aki teljesítette a szerződést, visszavitte a kocsit.

Az építési üzem dolgozói elvállalták mind a hat tolókocsi generálújavítását, ami az István-kórház sebészeti osztályán biztosítja a mozgásképtelenül betegek helyváltoztatását.

A kocsik igen rossz állapotban voltak, ezért csak jelentős munkaráfordítással lehetett azokat megfelelő állapotba hozni. Az anyagbeszerzés sem volt egyszerű, hiszen ilyen anyagok nem szükségesek a napi javításkor.

Major Antikó géplakatos folytatta a motortúrát; miután egy oldalkocsis motorral összeütközött. A kocsi fehér festésén jól látható a vörös kereszt. Ő volt az első, aki kipróbálta a javításból visszahozott tolókocsit.

Kívánjuk, hogy kevés ideig használja az alkalmatosságot, gyógyuljon meg. Az építési üzemnek, akik nem először tettek tanúbizonyságot arról, hogy nemcsak közvetlen környezetükkel törődnek, de odafigyelnek a társadalmi elvárásokra is, gratulálunk.

k. cs.

Nemcsak a fiúkon múlik Új fecskendő is kellene

Megkezdték éves kiképzésüket vállalati tűzoltóink. A sertésvágóhidon működő tizenöt fős raj állandó feladata a megelőző tűzrendészeti teendők ellátása. A május 8-án megrendezésre kerülő kerületi versenyre lelkesen készülnek annak ellenére, hogy jelenlegi felszerelésük nem a legkorszerűbb, és így nem számíthatnak dobogós helyezésre.

Reméljük, hogy a beígért motoros fecskendő időben megérkezik, elősegítve a tűzoltás hatásosságát, a versenyen való eredményesebb részvételt.

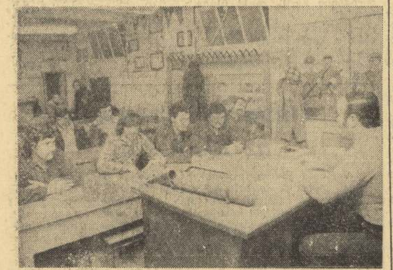

Képünkön Zátrok Gábor SVH-tűzoltóparancsnok, a kézi tűzoltó készülékek használatáról tart előadást

Amit az átutalási betétszámláról és a takarékcsekkről tudni kell

A modern városi élet sokféle kötelezettséggel jár: lakbért és fűtést, villany- és telefonszámlát kell fizetni, de sorolhatnánk még a különféle biztosítási díjakat, az újságelőfizetést, az OTP-nél felvett kölcsönök törlesztését, s ki tudja még, mi mindent. Egyedig időbe kerül. Várni kell a díjbeszedőt, sorba kell állni a postán. Mindez nemcsak sok időbe telik, hanem felesleges is, hiszen mindennek a fizetnivalónak a technikai ügyintézését rábízhatja az Országos Takarékpénztárra.

Ma már háromszázötvenezren veszik igénybe az átutalási betétszámla szolgáltatásunkat. A takarékpénztár, látva ennek a szolgáltatásnak mind népszerűbbé válását, 1981. január 1-től tovább fejlesztette az átutalási betétszámlát. Lehetővé tette, hogy a számlatulajdonosok — saját elhatározásuk alapján — munkabérüket, vagy annak általuk meghatározott részét munkáltatójukkal közvetlenül betétszámlájukra utaltathassák át. Azok, akik kiemelt vagy A-kategóriájú vállalatnál dolgoznak, ha munkahelyükön a bérszámfejtés elektronikus úton történik, minden megkötés nélkül élhetnek ezzel a lehetőséggel. Máshol viszont csak akkor van erre módjuk, ha a vállalat összes dolgozójának legalább 20 százaléka kéri ezt a szolgáltatást.

Ha nemcsak fizetési kötelezettségeinek teljesítésére akarja igénybe venni átutalási betétszámláját, akkor megbízhatja a takarékpénztárt úgynevezett lekötött számla nyitásával is, amelyen az elhelyezett összegek az egyévi elfekvési idő kitöltése esetén évi 5 százalékos kamatban részesülnek. Ily módon tartós megtakarításainak elhelyezése miatt sem kell valamelyik fiókunkat időről időre felkeresnie.

Előnyös az is, hogy az átutalási betétszámlán elhelyezett összeg — az eddigi három helyett — évi négy százalékkal kamatozik. A megbízások teljesítése után tételenként 3 forintot számít fel a takarékpénztár. A készpénzfelvételek, a hiteltörlesztésre és a más OTP-számlákra történő átutalásokra szóló megbízások teljesítése és a lekötött betétszámla teljes forgalma viszont térítésmentes.

Látható tehát, nemcsak időt takarít meg, ha átutalási betétszámlát nyit, de a befizetett pénze után járó kamatokat is élvezi. Ha mindezen előnyök mérlegelése után úgy dönt, hogy Ön is belép a számlatulajdonosok táborába, kérjük, keresse fel a lakóvagy munkahelyéhez legközelebbi OTP-fiókot, s ott átveheti a szükséges nyomtatványokat.

Az átutalási betétszámla előnyeinek érvényesülése szempontjából jelentős dátum 1981. július 1., a takarékcsekk bevezetésének napja a fővárosban. Akinek átutalási betétszámlája van, kérheti a takarékpénztárt, hogy kössön vele csekkszerződést. A csekkel az ügyfél az OTP-vel erre szerződő áruházakban, üzletekben vásárolhat, s az ország valamennyi takarékpénztári fiókjában, postahivatalában és takarékszövetkezetnél készpénzt vehet fel. A csekk — amilyen ütemben kiépül a technikai apparátus — fokozatosan elterjed az ország egész területén.

Országos Takarékpénztár

Brigádjainknak ajánljuk Csoportosan az NDK-ba

Itt az ideje, hogy megtervezzük a szabadságunkat. Persze sokan vannak, kiknek már foglalt minden napja. Nem kevesen vannak, akik a vállalati üdülő mellett döntenek, mások azokat a helyeket keresik fel hazánkban, melyek még nem szerepelnek nézsorukban.

Azoknak, kik mindezzel végeztek, nyújt választási lehetőséget a Német Demokratikus Köztársaság Reiseburo der DDR utazási irodája.

Az ajánlatok között találunk egyéni, családos és csoportos szervezéseket. Emeljük ki ezek közül most azokat az utakat, melyeket csoportoknak ajánlják:

Körutazások:

Kis csoportok részére, akik nem akarnak egy helyen nyaralni különösen rövid idő alatt sokat szeretnének látni az NDK-ból, ajánljuk a „Garantált utak"-at.

Ezek állandó városnéző körutak a külföldiek részére. A célhelyeken a Reiseburo der DDR szállást reggelit és a legismertebb látnivalóknál idegenvezetést is biztosít. Természetesen egyéni turisták, sőt autós turisták is igénybe vehetik. Igény esetén csak az útvonalak az NDK területén busszal is rendelkezésre állnak. Négy különböző túrán ismerkedhetnek meg a vendégek a nyári hónapokban az NDK legismertebb városaival.

Időtartam 4 naptól egy hétig, autóbusszal.

Ezek a következők:

1. túra Drezda—Lipcse—Berlin	1510 Ft/fő
2. túra Berlin—Rostock—Magdeburg—Lipcse—Drezda	2850 Ft/fő
3. túra Drezda—Erfurt—Lipcse—Berlin	2300 Ft/fő
4. túra Drezda—Erfurt—Drezda	1900 Ft/fő

A különböző utak az NDK egy kis részének bemutatását célozzák.

Az egyéb útvonalak iránt érdeklődőknek készségesen ad felvilágosítást az iroda magyarországi képviselete, mely nem esik messze vállalatunktól. Címe: IX., kerület, Dimitrov tér 2.

225-ös mellék

Kedves telefonálónk az iránt érdeklődött, és számos személyes beszélgetésben fölmerült, hogy miért van az, hogy a kis ügyekben hallatlanul bátran ki merjük pellengérezni a kis vétkeseket, a nagyokban pedig „kussolunk" — ezt az utóbbi kifejezést olvasónk használta. Nem tudok vele vitatkozni. Meséljenek itt az egyéni, csoport- és közösségi érdekek dialektikájáról ... Hamisan csengene. Olvasónk azt mondta: „Az újság akkor is *hazudik*, ha valamit elhallgat. Mert az újságírókat azért tartják — etetik — a melósok, hogy minden lényeges kérdésről megírják az igazságot." Ezzel sem tudok vitatkozni. Olvasónk azt is megjegyezte: „Maguk az egyik oldalon lobogtatják frázisaikat a szocialista demokráciáról, míg a másikon elfeledtik, hogy a közösség ellen vétőknek az egész közösség előtt kell felelniük bűneikért. Ispedig rangtól, kortól és egyebektől függetlenül. Ez a szocialista demokrácia alapeleme." Ezzel a vélekedéssel sem tudok vitatkozni. „Hol vannak a demokrácia — nem polgári — hanem lenini alapelvei?" Csak annyit tudok mondani: megkövetem mindazokat a becsületes embereket, akiket „kussolásmal" sértek. Én Andrasew Iván magyar, és önmagát kommunistának valló újságíró személyesen szégyenlem magam szocialista demokráciánk helyi és ösznépi fogyatékosságaiért. És reménykedem egy tiszteletre méltóbb jövőben.

★

Egyik — nyilván asszony — telefonálónk terhes. Látszik rajta. Ezt többek között abból is tudhatja, hogy amíkor végigment az egyik gyárunk udvarán, két jeles férfiú mellékszegődött, közülük az egyik az alfelére csapott, belecsípett, majd megjegyezte: hogy „Hát téged jól fölcsinálták, kisanyám!" Ezután mindketten röhögve otthagyták. Természetesen olvasónk sírva telefonált, és emberi méltóságának meggyalázásáról panaszkodott.

Úgy tűnik, hogy az emberi bunkóság útjaf és határai kiszámíthatatlanok. Jó lenne, ha a tahók, a suttyó senkiháziak legalább a terhes nőkkel szemben határt szabnának tobzódásaiknak. Persze, kicsi a valószínűsége, hogy ilyen nyomorúságos kis szemétládák olvasnak ezt a cikket. Mondjuk meg nekik, szóljunk rájuk, ha látjuk, mit csinálnak! Mert az a legnagyobb baj, hogy az imént leírtaknak voltak — hallgatag — szemtanúi.

★

Jeles, nyilván megfelelő rangú telefonálónk — névtelenül — kiabált a telefonba: „Hogy képzelik? Mi a francot akarnak maguk?" A Mi rohad a kertben? című cikkünk első részével „nem értett egyet". Ezt elsősorban azzal tudta alátámasztani, hogy „majd csinálunk mi itt nagytakarítást! Magával kezdjük, fiatalember!" Köszönöm a figyelmességet. Amennyiben szemét vagyok: el is várom, hogy kitakarítsanak. Tudniillik a szemét a szemétdombon érzi magát a legjobban.

Hogy mit akarunk? *Rendet.* Emberséges környezetet. Olyat, amelyikben jó élni. Tisztát. Megtisztított környezetet.

Andrasew Iván

Baráti est

Lapzártánk időpontjában április 16-án mongol—magyar baráti találkozót tartanak a marhavágóhidon. Ezt megelőzően a Kinizsi Húsos pályán a két nemzet fiataljainak képviselői focimeccsen mérik össze erejüket.

Miről ír a Fáklya

A lap a címoldalon közölt képpel emlékezik Vlagyimir Iljics Lenin százhuszonegyedik születésnapjára. Feliédzi Lenin és Szamuely Tibor moszkvai találkozását: foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy napjainkban milyen színészi és rendezői eszközökkel lehet hűségesen tolmácsolni a lenini gondolatokat.

A Fáklya bemutatja korunk legkiválóbb szovjet festőművészeinek Lenint ábrázoló műveit. Néhány festmény azoknak a háziaknak és utcáknak emlékét idézi föl, ahol Lenin a forradalom előtti időkben élt.

A lap több cikke foglalkozik Klaipeda litván város és Debrecen lakóinak barátságával. A riportok, amelyek bemutatják a hagyományos és a modern építészet elemeit ötvöző városfejlesztési stílust, nem csupán városismertetők, hanem a népgazdasági tervek megvalósulásának bizonyítékai is.

Az összeállítást Longinas Sepetisnek, Litvánia Kommunista Pártja Központi Bizottsága titkárának bevezető szavai nyitják meg.

A cikkek nyomán megismerkedhetünk a modern munkaműdszerekkel dolgozó építőmunkásokkal, s találkozhatunk a litván gyermekek táncegyüttesével is.

Az afganisztáni fejlemények közül közöl külpolitikai anyagot a lap. Naptárszerűen sorra veszi az eseményeket amelyeket fényképekkel is illusztrál.

A hagyományos anyagok sorában ezúttal is szerepel orosz nyelvű irodalmi olvasmány, Fáklya-foto, kereszt rejtvény és filmismertető.

FAKK—BHV kiállítások

A BHV ebédlőjének (sertésvágóhíd) kiállító helyiségében még megtekinthető április 24-ig Batiszfalvy Gabriella kiállítása.

●

Anyák napja tiszteletére rendez kiállítást a FAKK—BHV a TAURUS Camping Árugyár kultúrtermében az alkotó közösség virágok című válogatott alkotásaiból, április 28. és május 8. között. A megnyitó április 28-án 14 órakor lesz. A kiállítás megtekinthető: a Boráros térről. Megtekinthető hétköznap 10-től 16 óráig. Mindenkit szeretettel vár a közösség.

Irodalom

A költészet napja alkalmából április 16-án délután a Budai Önképző Kör színjátszó csoportja adott műsort a szalámigyárban.

BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT

BUDAPESTI HÚSIPARI HÍRLAP
A Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő: Bágyi János
Szerkesztőség: Budapest, Gubacsi út 6. 1097
Telefon: 136-968
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Budapest
Hiba: Luiza tér 3. 1959
Felelős kiadó: Till Imre
81—1673. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP
A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XVI. ÉVFOLYAM, 8. SZÁM — Ára: 70 fillér — 1981. ÁPRILIS 22.

Május ünnepére készülünk

A május elsejei felvonulásra, a munkásosztály nagy tavaszi seregszemléjére készülődnek szerte a világon. A II. Internacionálé alakuló kongresszusán Párizsban Lavigne, a francia küldött javaslatára május elsejét jelölték ki a nyolcórás munkanapért vívott harc ünnepi napjául, s egyúttal a haymarketi vérengzés utáni munkásper mártírjai emléknapjául.

Az első május elsejéről írta Engels, a Kommunista Kiáltvány akkori kiadásának bevezetőjében: „... A mai nap látványa az egész világ tőkéseinek és földesurainak megmutatja, hogy manapság a világ proletárjai valóban egyesültek."

S az első nagy harci demonstráció után kivonultak a munkások az utcára és szervezetten sikra szálltak céljaikért, jövőjükért.

Hazánkban 1890. május 1-én tartották meg először a nemzetközi proletárünnepet. A 60 000 budapesti munkás felvonulása megnyitotta sorát a magyar május elsejék történetének. Munkásosztályunk azóta is évről évre töretlen hittel és lelkesedéssel készül a május elsejék megünneplésére.

Az idősebb generáció tagjai, akik éltek az elnyomás sötét évtizedeiben is, tudják, hogy akkor az ünneplés egyet jelentett a bátor, hősi kiállással, a veszély, a börtön, az üldöztetés vállalásával, sőt, néha a halállal is. De hiába állították sorompóba a régi rend urai a brutális, a terror számtalan kíméletlen és embertelen eszközét, minden alias kísérletük meghiúsult.

Ma már elmondhatjuk, hogy a nemzetközi viszonyok döntő mértékben megváltoztak, mégpedig a nemzetközi proletariátus, a béke erői javára. Ez a letagadhatatlan tény azt bizonyítja, hogy május elseje nagy ünnepe rendíthetetlenül erősítette a nemzetközi munkásmozgalmat, szilárdította a proletárszolidaritást.

A mostani békés évfordulón gondoljunk őszinte kegyelettel azokra az egykori fegyvertársakra, ismert és névtelen hősökre, akik már nem érhették meg a szabadságot, de akiknek bátor helytállása hozzájárult, hogy szabadon, békében köszönthetjük május elsejét, a nemzetközi proletárünnepet.

Vállalatunk párt-, társadalmi és gazdasági vezetése az idén is mindent megtesz azért, hogy méltóan ünnepelhessük május elsejét. A szakszervezeti bizottság a pártszervezettel egyetértésben operatív bizottságot hozott létre, amelynek feladata a rendezvénysorozatok előkészítése, összehangolása.

Az ünnepségsorozat a május elsejei vállalati ünnepségekkel kezdődik. Ezeken kiadásra kerülnek a szocialista brigád, a Kiváló Dolgozó kitüntetések és a tömegszervezetek által adományozott elismerések. A mozgósítás érdekében az alábbiakban közöljük az ünnepségek időpontjait:

I. számú gyár, sertésvágóhíd:	IV. 28. 14.30 óra (ebédlő) Előadó: Konc László szb-titkár
I. számú gyár, marhavágóhíd:	IV. 28. 14.30 óra (ebédlő) Előadó: Mecseki Istvánné szb-titkár
III. számú gyár, Újpest:	IV. 29. 15 óra (kultúrterem) Előadó: Binzer Ferenc szb-titkár
IV. számú gyár, szalámigyár:	IV. 28. 15 óra (ebédlő) Előadó: Kovács Orbán szb-titkár
V. számú gyár, sonkaüzem:	IV. 29. 15.00 óra (ebédlő) Előadó: Friedrich László szb-titkár
Kispest:	IV. 28. 14.30 óra

A május elsejei felvonulás gyülekezőhelyét és időpontját még nem állapították meg, de várhatóan 1000-1200 fő képviseli majd a BHV-t. Az Asztalos János parkban is sor kerül a már hagyományossá váló majálisra. A kétnapos majálisra a vállalat külön sátrat épít és életünket bemutató tablókat állít ki. KISZ-eseink külön büfét nyitnak, valamint apró tréfás játékokkal, vetélkedőkkel teszik majd színesebbé dolgozóink gyermekeinek otthét.

A vállalat párt-, társadalmi és gazdasági vezetése ezúton is szeretettel meghívja a BHV dolgozóit a színesnek és vidámnak ígérkező eseménysorozatra.

(b. j.)

„Megfelelő felelősséggel"

KISZ-küldöttértekezlet (II.)

Lapunk előző számában jelent meg a BHV KISZ-küldöttértekezletről szóló tudósításunk első része. Tekintettel a március 27-i esemény és az ott elhangzottak fontosságára, folytatjuk beszámolónkat.

Szónyi András: „Mi, akik KISZ-vezetők vagyunk, nagyon kevéssé ismerjük egymást. Nem elsősorban gyáron belül, hanem a gyárakon túl. Közelebb kellene kerülnünk egymáshoz — nemcsak alap szervezeten belül. Sokkal jobban ki kellene használni a különböző fórumokat és kulturális lehetőségeket ehhez. Jobban tudnánk dolgozni is, ha egymásnak többet jelentenénk, mint egy név."

Ezután a klubmunka gondjairól beszélt: „Nem elég egy vagy több lelkes ember. Egy klub vezetése rengeteg munkával jár, amihez rengeteg idő kell. Sok szervező és tervező munka kell ahhoz, hogy jó programokat csináljunk. Ez pedig ne legyen negyed-, ötöd-, hatodrendű kérdés. Jelenleg sajnos a sertésvágóhídon ezzel gond van. Van közművelődési munkabizottságunk, népművelőnk elsősorban sportoló, és régi gond, hogy nem tud eleget foglalkozni a kérdéssel. Van klubvezetőnk, aki a napi nyolc óra mellett nem tudja ezt megfelelő energiával csinálni. Én nem tudom, hogyan lehetne ezt a klubot jobbá tenni, tovább fejleszteni, de úgy érzem, hogy feltétlenül megérné egy független klubvezető alkalmazása. Ha ez nem megoldható, meg lehetne talán próbálni egy munkaidőkedvezménnyel. Ha nem tudunk előrelépni, akkor az a veszély állhat elő, hogy a jelenleg felfelé ívelő klub visszacsúszhat abba az állapotba amilyen volt valaha."

Straub Károly: „A vállalati párt-végrehajtóbizottságunk a közelmúltban értékelte — nemcsak az elmúlt év munkáját — hanem visszatekintettünk a IX. KISZ-kongresszus óta végzett munkára is. — *mondotta a BHV pártfitkára.* — Megállapítottuk, hogy bizonyos vonatkozásokban a KISZ-munkában jelentős eredményeket értek el a mi fiataljaink. Dicsekvés nélkül mondhatom azt, hogy ezek az eredmények nagy hagyományokra épültek. És ezek a hagyományok, az elért eredmények a jövő jobb munkája biztosítékot nyújtanak. Különösen kiemelkedőnek tartjuk azt a tevékenységet, amelyet a vállalati pártbizottságunk az 1979—80-as év akcióprogramjának feladatai határozott meg, hogy a KISZ-tagság szervezettségét növelni kell. Ezen a területen eredményes volt a munka. Különösen kiemelkedőnek tartjuk fiataljaink gazdasági építőmunkában való részvételét."

A vállalati vezetés és a KISZ-esek kapcsolatáról a következőket mondotta: „Vannak bizonyos dolgok, amelyekben tudunk intézkedni — rajtunk múlnak. Más dolgok nem rajtunk múlnak. Például a beszámoló kritikaként említette és a végrehajtó bizottsági ülésünkön is elismertük, hogy a II. számú gyár KISZ-klubját műszaki könyvtárnak használtuk. Amikor mi a nyáron a KISZ-táborban lent voltunk a *Pomázi* elvtársak, akkor ott ígéretet tettünk arra, hogy megoldjuk a gondot. El kellett egy pár hónapnak telni ahhoz, hogy a vérehajtó bizottsági ülésünkön KISZ fiataljaink olyan harcossan vetették föl ezt a mulsisztásunkat... hogy másnap már intézkedés történjen. *Pomázi* elvtárs intézkedett. Tehát kell szólni, vitatkozni, ha kell bírálatot mondani a vállalat illetékes politikai és gazdasági vezetése felé."

Ígéretet tett arra, hogy a sertésvágóhídi KISZ-klub felvetett kérdéseiben is konkrét intézkedést tesznek. „Nem tudom elfogadni és a KISZ-küldöttértekezlet se fogadja el, hogy a vállalati jóléti alap terhére vásárolt műszaki berendezések évenként cseréljenek. Hisz ezek több tízezer forintos nagyságrendű értéket képviselnek."

„Miért ne lehetne azt ma is megcsinálni, hogy amikor egy fiatal belép hozzánk, akkor a KISZ-esek foglalkozzanak vele? Én a magam részéről kevésnek tartom azt, hogy a nyolc általános el nem végzetek közül alapszervenként egyet beiskolázunk. Elvtársak, hadd ne mondjak számot, mert lehet, hogy nem pontos, amit mondok, de a KISZ-korú *fiatalok nak körülbelül az egyharmada nem végezte el a nyolc általánost.* Ez körülbelüli 300 fő! Elfogadhat-e a küldöttértekezlet ilyet, hogy *alapszervenként egyet?* Ne határozzuk meg! Akit rá tudunk venni, akinek kedvet tudunk csinálni azzal úgy foglalkozzunk hogy végezze el."

A fiatalok problémáira való válaszadás kérdéséről is beszélt *Straub Károly:* „Még *Fekete István* KISZ-titkár korából kell idéznem. Akkor, szintén egy küldöttértekezleten tettem egy javaslatot. Szervezze meg a KISZ-bizottság, vagy a gyárak KISZ-vezetése a *fórumrendszert!* Ez itt el is hangzott — igényként. Hogy a gyári vállalati fiatalok kapjanak lehetőséget a vállalat felsőszintű vezetői részéről az őket érintő, vállalatot átfogó kérdésekről való informálódásra. Nem biztos, hogy a gyári vezetők ismeretében vannak azoknak az információknak, amelyek esetleg a vállalat felsőszintű vezetői. Ma ezt a javaslatot ismételten megteszem. Jöjjön létre egy ilyen fórumrendszer! Ezt megfelelő előkészítéssel bizonyára hasznosítani tudjuk."

Fenyvesi Tibor: „A politikai oktatás területén tavaly egy olyan variációval foglalkoztunk, hogy taggyűlések napirendi pontjaként meghívtunk egy-egy olyan embert, aki számunkra érdekes előadást tartott. Azt kell mondanom, hogy ezt egy bevált dolognak tekintjük. Javasolni tudnám a többi alapszervezetnek, hogy próbálják ki ezt. Nekem is tapasztalatom az, hogy ha meghirdetünk egy ilyet, hogy „politikai vitakör", akkor már a címtől mindenkinek elmegy a kedve. Javaslom még azt a megoldást, hogy kirándulásokon és hasonló — esetleg sport — rendezvényeken kössük össze a kellemest a hasznossal."

Ballabás László IX. kerületi KISZ-titkár méltatta vállalatunk KISZ-szervezetének a BHV nagyságából adódó jelentőségét. Majd a KISZ befolyásáról beszélt: „Mennyire van tekintélye az ifjúsági szövetségnek itt a fiatalok között? Hogyan és miként lehet tekintélyt szerezni? Én erre egy dolgot tudok mondani: minden területen jobb munkát kell végezni! Az értékelésünkben mi nem az alaptevékenységben, a gazdasági munkában való részvételben találjuk meg a hiányosságokat. Azt hiszem, hogy itt minden fiatal becsületesen elvégzi a napi munkáját. Nagyon sokat dolgoztok. Minden fiatal munkája benne van azokban az eredményekben amelyekről a vállalat beszámolhat időről időre. Olyan hagyományokat teremtettek — mint például a húsprogramban való részvétel —, amelyek nagyon sokat jelentenek a vállalat dolgozóinak."

(Folytatás a 2. oldalon.)

1870. április 22-én született Lenin

A béke és az alkotás ideológiája

A kommunisták célja változatlanul az, hogy a nemzetközi kapcsolatokban az erőkös és az igazság egyszerű törvényei a békére és az államok közötti együttműködésre irányuló törekvés váljék uralkodó szabállyá. Az emberiség legjobbjai fáradhatatlanul dolgoztak azon, hogy megtaláljják az utat ehhez a célhoz, s nemzedékek küzdöttek szenvedélyesen azért, hogy közelebb hozzák e célkitűzések megvalósítását. Ám csak Leninnek és a leninistáknak adatott meg, hogy alapvető fordulatot érjenek el ezen az úton, s gyakorlati alapokra helyezzék a béke ügyét.

Ő volt az egyetlen, aki teljes mélységében elemezte a háború és béke problémáját. Ő hívta fel elsőként a figyelmet arra, hogy az imperializmus a modern tudomány és technika vívmányait mindinkább a háború szolgálatába állítja, és arra a következtetésre jutott, hogy a háború bizonyos időszakban a társadalmi lét feltételeinek pusztulásához vezethet. Ő egységes feladatnak tekintette a háborús veszély elhárítását és a társadalmi viszonyok demokratikus átalakítását. Az erre képes erőket is meglátta. Közvetlenül az októberi forradalom előtt írta, hogy csakis maga a munkásosztály, ha kezébe veszi a hatalmat, folytathat békepolitikát, és nemcsak szavakban, hanem a gyakorlatban is. Végezetül pedig Lenin és a leninisták dolgoztak ki és ügyeknek megvalósítani azt a konkrét külpolitikai irányvonalat, amelynek célja: valamennyi állam békés egymás mellett élése, függetlenül attól, mely társadalmi rendszerhez tartozik.

A lényeg minden kétséget kizáróan az, hogy az egykori Orosz Birodalom romjain Lenin irányításával egy elvileg új típusú állam jött létre, amely társadalmi berendezkedésénél fogva egyszer, s mindenkorra szakított a háború és az agresszió politikájával. És az ok természetesen nemcsak az, hogy a szovjet emberek békeszeretőbbek, mint bármely más nép — bár a szovjet nép internacionalista nevelésének, a háborús propaganda betiltásának, a Szovjetunióban uralkodó általános demokratikus és humánus szellemi légkörnek feltétlenül jelentékenyhatása van ebben a vonatkozásban —, hanem mindenekelőtt az, hogy a szovjet társadalom által kitűzött feladatok — az életszínvonal, a kulturális és politikai szint emelése, a személyiség kibontakozása — nem oldhatók meg háborúval. A szovjet nép békeérdekeltségét tehát nem valamiféle másodlagos elképzelések határozzák meg, hanem magának a szovjet életmódnak a lényege.

A szovjet állam — nyomban megalakulása után — kertelés nélkül kijelentette, hogy minden országgal békében kíván élni, minden erejét a kommunista építés feladatainak megoldására mozgósítja. A Szovjetunióknak ez az álláspontja ma is. Egyidejűleg a szovjet emberek soha nem titkolták rokonszenvüket azon más népek iránt, amelyek a nemzeti és társadalmi felszabadulásukért küzdenek, és változatlanul támogatják őket ebben a harcban.

A Szovjetunióban tehát, a béke és a békés egymás mellett élés problémáját mind elméletileg, mind gyakorlatilag a szocializmus, a nemzeti felszabadulás és a demokrácia problémakörével összefüggésben vizsgálják. A társadalmi haladás és a demokrácia intézményeinek szilárdítása, a tömegek érdekeit képviselő kormányok létrejötte a nemzeti felszabadító forradalom és a független, fejlődő államok megalakulása — békés helyzetet kíván.

Ezeket a tényezőket aktivizálta az októberi forradalom győzelme Oroszországban, ami — Lenin szerint — a háború megsemmisítése felett aratott első győzelem volt. Ma láthatjuk, Lenin milyen előrelátó volt.

A Szovjetunió Kommunista Pártja változatlanul hű alapítójának és tanítómesterének eszméihez, valamint annak a lenini tételnek a szónok által történt idézése, hogy a munkásmozgalom felülkerekedik és utat tör a békéhez és a szocializmushoz.

V. Kortunov,
az APN politikai szemlerírója

Plazmaferezis

A József Attila objektív minősítő csoport tagjainak többsége jelentkezett a plazmaferezisre. Ők értették meg először ennek a mozgalomnak a rendkívüli jelentőségét, és azt, hogy bizonyos gyógyszerek csak a vér egyes alkotóelemeiből lehet előállítani. A vöröskeresztes szervezet várja a szocialista brigádok és minden embertársain segíteni akaró egészséges dolgozó jelentkezését.

Önként

Március 19-én azonnali életmentéshez A RH-pozitív vérre volt szüksége az István Kórháznak. Az orvosok vállalatunkhoz fordultak segítségért. Fél órán belül tizennégyen jelentkeztek önként a sertésvágóhídi vágócsarnok. a bontó dolgozói közül és adminisztratív állományból. A vöröskeresztes szervezet ezután köszönő a segítőkészséget és példamutató gyorsaságot.

Szorgalmas munka, aktív társadalmi élet

Szabó néni nyugdíjba megy

Szabó néni úgy tartozott a II. számú gyár fűszerraktárához, mint a kanál, mellyel az adagokat mérik. Most, nyugdíjba készül.

— *Mennyi időt töltött el a vállalatnál?*

— A marhavágóhídon huszonhét évet dolgoztam.

— *Úgy gondolom, ennyi idő még a vállalat szempontjából is történelem. Hol kezdte a munkát?*

— Először a volt enyvüzembe vettek fel. Ez az üzem később megszűnt, ezután a gombüzemben dolgoztam de aztán azt is felszámolták. Ezután kerültem a fűszerraktárba. Itt vagyok már húsz éve.

— *Talán össze sem számolható, hány tonna fűszer került a keze nyomán a termékekbe. De Szabó néni nemcsak a munkájával törődött.*

— Társadalmi munkát rendszeresen végeztem. Mikor idekerültem, rá egy évre megválasztottak pártbizalminak, aztán alapszervi nőfelelős lettem, s majdnem tizenhárom évig voltam szakszervezeti nőfelelős. Ebben a munkámban nagy segítséget kaptam Schild elvtárstól, akinek ezt utólag is megköszönöm. Sokat vállaltam, de úgy éreztem, akkor sokkal jobban igényelték a társadalmi munkát. Akkor még agitálni is jártunk a IX. kerületbe. Pedig a munkahelyen is helyt kellett állni. Négyszer voltam Kiváló Dolgozó. Egyszer kaptam SZOT-oklevelet, és 1981-ben az Élelmiszeripar Kiváló dolgozója címet, melyet a MÉM-ben adtak át. Annyit mondhatok, sokat dolgoztam úgy a munkahelyemen, mint a társadalmi munkában egyaránt, de meg is becsültek. Természetesen én is úgy álltam a munkához, hogy szorgalmasan, becsületesen dolgozzak. Hozzonhét évet úgy ledolgozni, hogy semmilyen megrovás ne érjen, sem egy késés, sem egy figyelmeztetés, azt hiszem ez nem kis dolog.

— *Mindezek mellett úgy hallottam a kollégák is szívesen dolgoztak együtt Szabó nénivel!*

— Nagyon szeretem a fiatalokat, és nagyon szerettem volna őket ránevelni arra, ahogy mi éltünk. Abban az időben nem volt egy névnap, születésnap, hogy meg ne köszöntöttük volna egymást. Ha öt-tíz forintot adtunk is össze, de megajándékoztuk a munkatársainkat. Úgy gondolom, hogy az összetartozáshoz, ahhoz, hogy az emberek szeressék egymást, az ilyen dolgok is hozzátartoznak.

— *Beszéljen a családjáról. Volt-e már családja, amikor a BHV-hoz került?*

— Hogyne. Később férjem is ide jött dolgozni, sőt a lányom és a fiam is. Az egész családom itt dolgozott. A fiam még most is itt dolgozik a műszerészeknél. Rá most is büszke vagyok, mert ő is közösségi ember, párttag, munkásőr és ez nekem nagyon fontos.

— *Most, hogy leteszi a fűszeres kanalat, mik a tervei?*

— Nehezen válok meg a helyemtől, annak ellenére, hogy a fűszer nagyon tönkretesz a szervezetet. A jövőt úgy képzelem el, hogy van egy kis telkünk, oda eljárogatunk a férjemmel. Igaz, hogy én még aktív dolgozó, de 1983 nyarán már együtt töltjük a napjainkat.

Gratulálunk Szabó Sándornénak s kívánjuk legalább olyan örömmel töltse a megérdemelt pihenést, mint amilyen boldogságot jelentett a kezdet vállalatunknál.

— pp —

(Folytatás az 1. oldalról.)

lyek a kerület más vállalatainál nem találhatók meg."

„Általában el lehet azt mondani a kerületben a politikai képzésről, hogy — így fogalmazhatnám — *válságban van.* Ez nem abból következik, hogy a fiatalokat nem érdekli a politika, hiszen ti is számos példát tudnátok mondani arról, hogy kisebb közösségekben, baráti körökben igenis élesen vetődnek fel a politikai problémák. Sokat vitatkoztok. De ifjúsági politikai vitakörökön valahogy úgy vagyunk vele, hogy már több ember előtt nem nyilvánítunk véleményt, mert esetleg valakiktől, vagy valamitől tartunk… Én ezt nem tudom. Hozzáteszem, hogy nem biztos, hogy a szervezeti formák jól szolgálták a célt. Az új polképzési határozat sem azt fogja mondani, hogy ezeket a kereteket szüntessük meg. Néhány változás persze lesz. De azt hiszem, hogy elsősorban nem ezek a szervezeti változások fognak fordulatot hozni a politikai képzésben, hanem az, ha mi nyíltan beszélünk a bennünket érdeklő kérdésekről."

„Nekünk most tényleg arra van szükségünk, hogy egy nyílt őszinte politizáló légkört alakítsunk ki. Minden véleményt hallgassunk meg, és azokkal vitatkozzunk, amelyekről úgy gondoljuk, hogy nem teljesen helyesek. Segítsünk egymásnak!" — mondta többek között *Ballabás László.*

Szerdahelyi Károly, a BHV ügazgatója a KISZ Radar mozgalomról beszélt: „Bizonyos döntés-előkészítésekbe a fiatalok bevonása megtelelő, de valahogy a visszakérdezés, az ellenőrzés szférájában kell javítanunk. Evvel összefüggésben vannak konkrét elképzeléseink, terveink is, hiszen fiatalainktól fokozottabb beleszólást követelünk. Mindig konkrétan történjék ez, és megfelelő felelősséggel! Olyan dolgot forgatok a fejemben, hogy a bérfejlesztés tapasztalatainak felmérésére fel fogom kérni az újonan megválasztott KISZ-bizottságot. Vizsgálódjanak, beszéljék meg a dolgozók ezzel kapcsolatos észrevételeit, a hangulatot. A jövőt illetően — úgyhiszem — sok hasznos dolgot szűrhetünk le ebből.

A vállalat politikai és gazdasági vezetésének az a feladata, hogy olyan belső atmoszférát teremtsen, amelyben fiataljaink érzik, hogy fontosak. Ez a dolog lényege. Ezzel kapcsolatban egyáltalán nem baj, ha a KISZ-korosztály szídja a gazdasági vezetőket. El kell mondani, hogy eléggé hozzá vagyunk edződve, nem vesszük zokon."

„Én arra kérek mindenkit, hogy a felvetésekben legyenek sokkal konkrétabbak. Hiszen nagyon sok esetben, amikor elkezdünk vizsgálódni, akkor kiderül, hogy valakitől valamit hallott… így aztán a dolog rendezése eléggé megnehezül. A konkrétságot és a felelősséget minden esetben számon kell kérni!"

„Arra mindenképpen oda kell figyelni, hogy a fölvetett kérdésekre legyen válasz. Ezt meg is fogom követelni központilag a KISZ-bizottság titkárától, illetve az illetékes vállalatunknál. Úgy hiszem, ez tényleg alapvető feltétele annak, hogy fontosnak érezzék magukat fiataljaink."

„Én nem látom annak elvi akadályát, hogy a klubok dolgát rendezzük. Kérem a jelenleginél pontosabban megfogalmazni az igényeket. Nem hiszem, hogy két másodállás vagy mellékfoglalkozás vállalatunkat földhözvágja. Az viszont tény, hogy a megvásárolt javakkal jobban kell tudni gazdálkodni."

„Minden egyes generációt azon lehet lemérni leginkább, hogy milyen utódokat nevel. Mi is szeretnénk ebből jól vizsgázni. Másrészt itt olyan örségváltás lesz hamarosan, ami méginkább a fiatalok fokozott mértékű sorompóba állítását teszi szükségessé." — Mondotta Szerdahelyi Károly.

★

A küldöttértekezlet következő napirendi pontja a kongresszusi levél megvitatása volt. (Erről sajnos helyhiány miatt most nem tudunk beszámolni.) Ezután a választásokra került sor. A Budapesti Húsipari Vállalat KISZ-bizottságának tagjai a következők lettek: *Lak Zsuzsanna, Kiss Tibor, Németh Imre, Fenyvesi Tibor, Polgár László, Szántó Irén, Budai Sarolta, Csikos László, Ragályi Lajosné, Matics Mihály, Siroki László, Fekete István.* A KISZ-bizottság titkárává ismét *Tóth Évát* választották. A kerületi küldöttértekezleten vállalatunk képviseletében *Sivos László, Szántó Irén, Tóth Éva és Lak Zsuzsa* vesz részt.

Andrasew Iván

KISZ-küldöttértekezlet (II.)

A marhavágóhíd sózójában sertéscombot pácol Simon István szakmunkás

Megérte a fáradságot

17 nyugdíjas házaspár üdült Leányfalun

Péntek délelőtt van. Ilyenkor a KISZ-klub a nyugdíjasoké. Együtt ülünk most egy asztalnál Füfa Alberttel, Kótai Istvánnal, Bálint Ferenccel, Olasz Károllyal. Téli üdülésből tértek haza. Erről beszélgetünk.

Az elbeszélést Füfa Albert kezdi, A szakszervezeti bizottság titkára, Schild elvtárs tett olyan javaslatot, a nyugdíjasbizottságnak, hogy van lehetőség arra, hogy nyugdíjasaink januárban és februárban csoportos üdültetésben részt vegyenek. Ezeket a jegyeket az ÉDOSZ szociálpolitikai osztályán vehetjük át, amennyiben a nyugdíjasbizottság erre igényt tart. Mi ezt meghirdettük a nyugdíjasaink között, akik ezt az üdülési formát igényelték. Átvettük a mintegy 30-40 darab üdülőjegyet, házaspárok részére. Az üdülni indulók a vállalati szakszervezeti bizottság részéről kedvezményt is kaptak. Vállalati autóbusz vitte-hozta őket Leányfalura, illetve az üdülés végén vissza Pestre.

— *Bálint Ferenc is Leányfalun, a SZOT Panoráma üdülőjében töltött egy hetet. Milyen volt?*

— Nagyon jó volt. Főleg, hogy busszal vittek innen. Kényelmesen utaztunk, a csomagokat nem kellett külön cipelni. Amikor megérkeztünk, reggelit kaptunk, ezután foglaltuk el a szobákat.

Kótai István folytatja. — Kényelmes, meleg volt a szoba. Főleg a fürdőszoba, ülőkáddal. Lehetett fürödni. Mi olyankor voltunk Leányfalun, amikor egész héten sütött a nap. Nagyon kellemes január végi idő volt, ami ebben az évszakban ritkaság.

— *Hogyan töltöttek az idejüket?*

— Minden napra volt valamilyen program — mondja Olasz Károly. Elmentünk kirándulni a pilisi parkerdőbe, Dobogókőre, Esztergomba, Szentendrére, ott megnéztük a gyönyörű szép kultúrházat, a falumúzeumot. Nem unatkoztunk, jól éreztük magunkat.

Az ment kirándulni, aki akart — mondja Bálint Ferenc. Ezért nem volt fáraszító a program. Mi nem mentünk kirándulni, mert én érszűkületes vagyok. Nem tudok menni nagyobb távolságot, annak meg nem sok értelmét látom, hogy üljek a buszban. Másképpen töltöttük az időt. Reggeli után csináltunk egy kis sétát, megebédeltünk, aztán pihentünk, majd megint séta. Egy hibája volt csak az üdülőnek, hogy fönt van magasan a szállás, és le kellett jönni ebédelni. Ilyen idősebb embereknek sok volt a lépcső, amit mindennap meg kellett járni. 130-at. Ha meg nem a lépcsőt választottuk, akkor nagyot kellett körbekerülni.

Olasz Károly is meg volt elégedve a programmal. — Voltunk Visegrádon is. Nagyon jó volt. Az üdülő lépcsőt járni nekem is nehezemre esett.

— *Mennyibe került az egy heti üdülés,* — kérdezem Bálint Ferenctől.

— 420 forintba, elsősoztályú üdülőben. Megérte az árát, bár nem láttam a különbséget. A harmadosztályú üdülőben két hét 440 forint, de pedig, ha két hétre számoljuk 840 forint. Amennyivel többe került, annyival nem volt jobb. Csak talán az, hogy fürdőszoba volt.

— *Ha lehetne, jövőre is elmennének?*

— Hogyne, elmennénk. Bálint Ferenc közbeszól. — Én igaz hogy azt mondtam, ha megint Leányfaluról lesz szó, nem jelentkezem. De közben ott mondták, megoldják, hogy a konyha is fent legyen az üdülőben. Nem sokáig lesz lépcsójárás az ebéd miatt. De ha máshová is lehetne így elmenni, mindannyian igénybe vennénk ezt a lehetőséget. Végeredményben szerencsés, jó kezdeményezés volt ez. A szakszervezeti bizottság javára mondjuk, jó volt, hogy ilyet szervezett, mert azelőtt ez nem volt.

Füfa Albert befejezésül elmondta, hogy jó lenne, ha két hétre szólnának ezek a nyugdíjasbeutalók, már ha jövőre is lesz ilyen lehetőség. Mert aki 7 napra megy üdülni, az abban az évben mégegyszer nem vehet igénybe szakszervezeti beutalót. Így aztán, ha változtatnának ezen a nyugdíjasnak, inkább a 14 napot választja. Fő szempontja még az időseknek, hogy melegvíz legyen a közelben, vagy gyógyfürdő. Ha a szakszervezeti bizottság ilyent tudna szervezni, ideális lenne. Persze nem igényeljük mi a főidényben, hanem így mint most, szezon végén vagy előtte.

— *Sok jelentkező volt a mostani üdülésre?*

— Sok. Sokan ki is maradtak. Bár a többség a kéthetes üdülést szerette volna, ennek ellenére elfogytak a jegyek.

Mindent összevetve, nem volt hiábavaló a szervezés, megérte a fáradságot, igényeljük jövőre is. Az idén 17 házaspár üdült, pihent kényelmesen Leányfalun. Köszönet ezért a vállalat szakszervezeti bizottságának.

Köszönöm önöknek a beszélgetést.

P. Balogh Valéria

Mi rohad a kertben? (II.)

Furcsa lény az ember. Ha a sajátjáról van szó, a személyes tulajdonáról, akkor a legkiválóbb, legagyafurtabb módszerekkel tudja megvédeni. Ápol, befed, fest, csapdát állít, kerítést emel. Ha már a másról van szó, vagy olyan tulajdonról, amelyik közös, akkor nem ilyen lelkesnyes. (Kivételt képeznek azok az esetek, amikor a másét vagy a közös tulajdont sajátjává kívánja tenni, ilyenkor talán még az ápoló, befedő, csapdát állító, valódi tulajdonosnál is leleményesebb.) A között védeni — ez valami a szocialista tudatból. Erről harsogunk mintegy 36 éve Magyarországon. Úgy tűnik azonban, hogy csekély eredménnyel. Ez szomorú.

Mint ahogy szomorú képet mutatnak gyárudvaraink is. Az már csak természetes, hogy amikor mi kérdéseket teszünk fel a felelősök kilétére vonatkozóan, akkor semmiféle választ nem kapunk. Előző képes riportunk után is ez volt a helyzet. Senki semmiféle válaszra nem méltatott minket. Úgy látszik, demokráciánk sajátos jelensége ez. Ettől függetlenül mi — az illetékesek engedelmével — folytatjuk feltáró munkánkat.

A készülő hűtőház első és második emeletének hűtőtesjei (batteriák) csaknem másfél éve állnak a sertésvágóhíd udvarán. Vagyis: immár két telet éltek meg itt. (Ha ugyan ezt életnek lehet nevezni.) Ezekért a szerkezetekért mi milliós nagyságrendű pénzt fizettünk. (Hozzávetőleges számadatunk lekerekítettnek tekintendő. Nem túlozni akarunk, csak a nagyságrendekre hívjuk fel a figyelmet.) Ezen kívül légcsatornák is pihennek ott. Két év alatt teljesen elvesztették fényüket. A hűtőtesteken jel látható: a DIGÉP szállította őket a BHV-nak. Ezek egyes szakértők szerint ebben az évben már semmi szín alatt nem kerülnek beépítésre — tehát még egy harmadik telet is itt pihennek majd át. A szabad ég alatt, mindenféle letakarás, védelem nélkül. Anélkül, hogy használtuk volna őket, fel kell újítani beépítés előtt az összes szerkezetet.

Ez történt a harmadik emelet hűtősejtjeivel is beépítés előtt. Még egyszer hangsúlyozuk: anélkül, hogy használtuk volna őket, beépítés előtt már felújításra szorultak. Azok is vagy két évet álltak a gyárudvaron. Ez a felújítás nekünk — mert ezek a dolgok mindannyiunk zsebére mennek — mintegy negyedmillió forintba kerültek. A hűtőtestek „repasszálását" az AGROKOR végezte. Szétbontották, kipucolták őket, a rozsdás csavarokat kicserélték, a burkolatot leápolták, csiszolták, a villanymotorokat kivették és elküldték bevizsgálásra. Ez utóbbi ismét csak sokba került — százezres nagyságrend — Esztergomba, a gyártó céghez szállították őket, szétbontották, megnézték a csapágyakat, mindent ellenőriztek és újból lefestették a villanymotorokat. Az esztergomi kirándulás után a motorok visszakerültek és újra beépítették őket.

Fölmerül persze a kérdés, hogy miért nem a beépítés pillanatában érkeznek ide ezek a szerkezetek? Egyszerűen azért, mert — mindenki tudja — a hűtőház rekonstrukciójának hosszú csúszások mutatkoznak. A fővállalkozónak (DIGÉP) az elvállalkozó felé meg kellett rendelni a gyártást. Befutottak a BHV-hoz a gépek. Ha valamilyen okból egy, másfél éves lemaradás mutatkozik, akkor sem lehet visszamondani a megrendelést. Mint ahogy a szabónak sem mondhatjuk, hogy elmaradt az esküvő és félig kész a ruhánk, hogy csak jövőre csinálja meg, mert akkor lesz a nász. Ezeket a gépeket, készülékeket a BHV azonnal, a leszállítás után fizette. Már rajtuk van a leltári szám.

Az még csak érthető, hogy vállalatunk területén nincs megfelelő raktárbázis. Ez adottság, nyilván csak hosszú távon segíthetünk rajta. De az nem igaz, hogy nem lehetett volna megvédeni ezeket az értékes berendezéseket. Vajon mennyibe került a ponyva? Lehet kiselejtezett kamion ponyvákat is használni. Ha erre egy kis jóakarattal és előrelátással ötven, vagy százezer forintot költöttek volna az illetékesek, akkor nem csúszott volna ki a zsebünkből még néhány százezer.

Tudjuk, hogy értelmetlen, de mégis csak megkérdezzük, hogy ki a felelős? De ha ezt sohasem tudjuk meg, akkor is elégedettek lennénk, ha végre értékükhöz méltó módon megvédve látnánk ezeket a tárgyakat. Közös érdekünk.

Andrasew Iván

Hűtőtestek vakvágányon

Modellezés mint előképző iskola

A modellezés ismereteink szerint több szakmában való jártasságot kíván, mert mire elkészül egy távirányítású kis repülő, hajó, gépkocsi, rakéta, helikopter, vonat, bizony igen szerteágazó elméleti és gyakorlati tudásra van szükség. Ennek a magas szintű gyakorlati és elméleti tudásnak a megszerzése bizony kitartó és fáradságot nem ismerő munkát kíván a modellezőtől, a legfiatalabbaktól a legidősebbekig, egyaránt. Modellezést csak fiatalon lehet elkezdeni, melynek egy kis tehetség is kell, azonban a legfontosabb az akarat, a munka szeretete. Erről az akaraterőről és munkaszeretetről tesznek tanúbizonyságot a szakma szerelmesei, azok a fiatalok, akik hetenként két-szer az iskola, vagy a munka után 6—8 órát képesek igen nagy lelkesedéssel modellezni. Itt szeretnénk megemlíteni fiatal modellezőink közül Suti Endrét, akiben szinte él a szakma szeretete, mint egy szív ütemes dobogása. Suti Endre igen rövid idő alatt alkotott, készített el egy több mint egy méter hosszú távirányításos hajómodellt, emellett még sok más alkotását is elég lenne felsorolni.

Igen szép számban kapcsolódtak be modellező klubunk munkájába a Hámán Kató általános iskola úttörői is, akik évenként megrendezett úttörő szemléken szép eredményeket értek el modelljeikkel. Ezek eredményeként vállalatunk modellező klubja évenként körülbelül 30—40 fős úttörővel szerezteti meg a modellezést, melynek segítségével felkelti a műszaki szakmák iránti érdeklődését és ezzel is segíti a fiatalok szakmaválasztását. A fiatalok oktatásában igen nagy érdemei vannak Kocsis Tibornak, Dorozel Dezsőnek és Kocsis János klubtitkárnak. Modellező klubunk azonban nemcsak a fiatalok nevelésével foglalkozik, mivel igen nagy gyakorlattal és felkészültséggel rendelkező versenyzőink évenként részt vesznek az országos, nemzetközi versenyeken is több szép sikerrel is beszámolhatnak. A versenyeken több első, második, harmadik és más értékes helyezéseket értek el klubunk tagjai. Ez évben is részt vesznek a május 1—2—3-án Kecskeméten megrendezendő, majd később Debrecenben lebonyolítandó országos versenyeken és reméljük szereplésük sikeres lesz.

Igen sikeres versenyként emlegetik klubunk tagjai a saját szervezésben Agárdon és Budapesten a Feneketlen tónál megrendezett versenyeket, melyeken az ország legjobb versenyzői vettek részt. Rendkívül sikeres volt az utóbbi ugyanis legalább 3000—3000 budapesti lakos tekintette meg a vetélkedőt, mely sok élményt jelentett részükre.

Modellező klubunk azonban a versenyeken és az úttörőoktatáson kívül más területen is kiemelkedő munkát végzett, és végez, így tavaly május 1-én és augusztus 20-án körülbelül 10—15 alkalommal kiállításokat és bemutatókat rendezett. A kiállításokon a repülő- és hajómodellek reprezentálták klubunk munkáját, mely egyben fémjelezte vállalatunk tömegszervezeteinek és gazdasági vezetésének a segítségét is. Igen sok lelkes nézője volt a távirányításal vezérelt gépkocsi-, hajó- és repülőmodelleinknek, az Asztalos János parkban és a Duna-parton, ahol több alkalommal bravúros gyorsasággal sikerlottak a modellek, de könnyedén futottak a Balaton ringó hullámain is.

Klubunk hírnevének öregbítéséhez járul hozzá a tanító „tanulók" tanfolyamainak a vezetése és a gyakorlati tapasztalatok átadása, mivel ezeken az oktatásokon a tanítók elkészítik a lepkesúlyú modelleket, hogy később átadják tudásukat a jövő nemzedékének, az úttörőknek. A budapesti iskolák tanárai 1977., 78., 79. és 1980—81-es oktatási évben vettek részt klubunk által szervezett tanfolyamokon, körülbelül 150-en, akik a nyújtott segítségért több alkalommal köszönetüket és elismerésüket fejezték ki a klubnak és a vállalatnak.

A nagy szakmai felkészültséget és hozzáértést igénylő munkáról cikkek is jelentek meg az MHSZ-életben, a Húsipari Hírlapban és más újságokban. Több alkalommal előadásokat is tartottak a modellezés témakörében nem válik dicsőségére. Éppen ezért sóp ért végig Európán a nosztalgiahullám — mentem a hagyományból amit bírt, amit még lehet. Fáradtságot, időt nem kímélve keresik a turisták a gasztrokultúra kis szigetét, rezervátumait. És Budapesten rendszerint meg is találják a kívánt ízeket. Igaz, mostanában egyre több lelemény, ügyesség, helyismeret kell hozzá.

„Az idegen Magyarországon magyarosat, Óbudán óbudait, Budán budait, Pesten pestit keres". Idézhetjük a harmincas évek vendéglátós szakembereinek sommás megállapítását. Azóta ötven év telt el, a városkép is megváltozott, a tétel igazsága azonban változatlan. Egyetlen példa: a régi országút — vagyis a mai Margit-híd budai hídfője — Bécsi úton. Óbuda határán helyreállították a nagy múltú Pejerli vendéglőt (ma *Margitkert*, II., Margit u. 25.). A Pejerli fogalom volt régen, s azzá vált az utóbbi tíz esztendő alatt — büszkélkedik Bökönyi Tibor üzletvezető, széles mozdulattal jelezve a vendégló és a halmas emeletes terasz szabta birodalmát — Teufel József 1780-ban építette házát, amely később a szőlőművelő „vinlcola" Pejerli család birtokába került. Iparosok, hivatalnokok, tollforgalmú emberek kedvelt találkozóhelyévé vált a XIX. század közepére. Köztudomású volt ugyanis, hogy Pejerli bácsinál a hazulról hozott sonkára, kolbászra vagy csirkedarabkára jófajta rizlinget vagy kadarkát fogyaszthatnak. Rövid időn belül és a vendéglős meglehetős mélé vendégeit az elemózsiahurcolástól, ház konyhát nyitott. Jeles műhely volt, de úgy érzem, utódainak sem kell szégyenkezniük. Az első — fentről — vendéglő ötvenfajta ételkülönlegességet kínál, a felső kerthelyiség pedig faszénparázson sült specialitásokat. Néhány ezek közül: füstös Baconi gyenge marhapecsenye tárkonyos gombasalátával, sertés gerinchús nyárson, kapros uborkasalátával, pirított hátszín darabok égő bográcsban, házi füstölésű sertéscsülök, vagy ha úgy tetszik, pirítóskenyér fokhagymával — és sorolhatnánk még… Célunk — a valaha Pejerli bácsi is hasonlóképpen gondolkodhatott: aki egyszer nálunk megfordult, örökké visszajárjon…

— Régi, szép vendéglős igazság — bólogat rá Müller György a közeli *Ételbár* (Mártírok útja 3.) vezetője. Azért nekünk is van mit kínálni: például bőkezeli árakat: a bableves füstölthússal 4,10, a lecsó tojással 13,50 és a legdrágább étel, a béziné rmék vörösboros, gombás, csirkemájas raguval 35,10. Persze ez nem jelenti azt, hogy „igazi" halászlét enni jómagam is ne ránduljak át olykor a konkurrenciához, a *Sipos Halászkertbe…*

A Margit-híd budai hídfőjénél a 6-os buszra, vagy a 11-es villamosra szállva percek alatt elérhetjük azt, ami a régi óbudából még megmaradt. A panelházak tengerében valóban szigetnek tűnik a Tímár utcától az Akác utcáig terjedő eredeti stílusban helyreállított terület. Krúdy Gyula a nagy magyar regényíró, Óbuda és a helyi kocsmák szerelmese itt most minden bizonnyal ellátvedne…

— Bizony, elkél a helyismeret — mondja Répássy László, a Sipos Halászkert üzletvezetője —, hiszen a közeljövőben mi is elköltözünk — igaz, csak a szomszédba. Az új Sipos a tanácsháza épületével szemben, a Korvin Ottó téren lesz. Otelválasztékunk azonban nem változik. Talán kevésbé ismert, hogy az eredeti tulajdonos, Sipos Károly 1930-ban nyitotta meg vendéglőjét és — legalábbis a magyar fővárosban mást nem is adott, csak halat és túróscsuszát. Egyébként ma is az a specialitásunk.

A Sipos halászlé valóban kitűnő, noha kissé kesernyés ízű, nagy az étel ára: 58,10. Sajnos, rendomásul kell vennünk, hogy na Magyarországon 30—50 forint alatt nincs se jó, se rossz halászlé…

Másodosztályú árakkal dolgozunk — mutatja az étlapot Jorváth Herman a *Híd, vendéglő* (Mókus u. 22.) üzletvezetője. — A halászlé itt 37 forint, s hasonló a szerb ételkülönlegességek, a Csevabcsicsa, a Pleskavica és a Raznyica érfekvése is. Ugyanakkor a Híd — azt hiszem, megőrizte század elejei hangulatát és áttentette az alapító Khéli József ízeit…

Hasonló patinával büszkélkedhet a *Hörnitző vendéglő* (Kenyeres u. 34.), amely mindössze két szobából és egy kerthelyiségből áll, de azok legalább eredetiek… Mint ahogy a vendégek is zömmel régi városlakók, akik néha összegrűlnek a füstös helyiségek valamelyikében, mintha az utolsó bástyát védenék…

Gömöri András

Az olasz hentesek sztrájkkal fenyegetőznek

Tiltakozásul a római kormány húsárbefagyasztási döntése ellen, az olasz hentesek üzleteik (20 ezer húsbolt) bezárásával fenyegetőznek. Az akció november 13-án kezdődne és mindaddig tartana, amíg a kormány vissza nem vonja határozatát.

A kormány a közelmúltban felhatalmazta a helyi közigazgatási hatóságokat, hogy — a húsárak gyors emelkedésének megállítására — fagyasszák be a húsárakat. A hentesek viszont, ragaszkodnak hozzá, hogy a húsárakat a piaci törvények, a kereslet és kínálat szabják meg. (VG)

Munkavédelem

Alkohol és munkabiztonság

Az idegrendszer egyensúlyi állapotát kedvezőtlenül befolyásoló tényezők közül a munkabiztonság vonatkozásában jelentős szerepe van az alkoholnak. Az alkohol befolyásolság alatt álló egyén idegrendszeri funkciói károsító hatás alatt állnak, különböző pszichikus működések színvonala alacsonyabbá válik. A munkabiztonság szempontjából oly lényeges cselekvés- és mozgásbiztonság éppúgy károsodik, mint az érzékelés, a figyelem, a gondolkodás és az egyéb lelki jelenségek.

Milyen módon fejti ki károsító hatását az alkohol és milyen kedvezőtlen következményeivel jár az alkohol túlzott, mértéktelen fogyasztása?

A különböző szeszes italok különböző mennyiségű alkohol tartalmaznak, így a sörök 3-10, a savanyú borok 7-12, a pezsgő 12, a nehézborok 12-18, a likőrök 30-40, a konyak, a rum, a pálinkafélék 50-60 százalékot.

A szeszes italokat, a szervezet gyorsan felszívja. A felszívódás már a száj nyálkahártyáján megkezdődik; az elfogyasztott alkohol mennyiség kisebb része a gyomorból, nagyobb része a vékonybélből szívódik fel, és így a véráramba. Az alkohol gyors feszívódását elősegíti az a sajátossága, hogy az erek falán könnyen jut keresztül. A felszívódás végén az alkoholkoncentráció a szervezet egészében, a vérben és a szövetekben egyenletes.

A szervezet feladata az, hogy az alkohol lebontva kiürítse. A szervezet — elsősorban a máj működésének segítségével — óránként átlag 7-10 *g* alkohol lebontására képes. Ha figyelembe vesszük azt, hogy 7 deciliter (700 gramm) 10 százalékos szeszt-tartalmú borban 70 gramm alkohol van, ami körülbelül 10 óra alatt ürül ki a szervezetből, akkor felismerjük azt az igen fontos összefüggést, hogy az alkohol lassú kiürítése következtében a szervezet, viszonylag kisebb mértékű szeszes ital elfogyasztása után is hosszabb ideig áll alkoholos befolyásoltság alatt. A 7 deciliter borével egyenértékű 4 korsó sör, illetve 1 deciliter tömény szesz hatása. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy az este 10 órakor megivott 6-7 deci bor, 3-4 korsó sör, vagy 1 deci tömény szesz hatására a reggel 6 órakor induló munkakezdésnél még bizonyos fokig érvényesül, bár nyilvánvaló, hogy fokozottabb mértékben fejti ki károsító hatását a közvetlenül munkakezdés előtt elfogyasztott 1-2 féldeci vagy egyéb szeszes ital.

Az MT 16. paragrafusának (3) bekezdés c. pontja a biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban való megjelenést írja elő. Ez gyakorlatban minden munkakörnél más és más, néhány alapvető követelmény azonban minden mukakörben azonos. Ilyenek például az alkoholmentes (néhány munkakörnél már a másnapos, „postalkoholos" állapot is végzetes lehet) és a megfelelően kipihent állapot.

Az alkoholos befolyásoltság mértékének megállapítására több fajta módszer áll rendelkezésre. E módszerek közül az illetékes minisztériumok rendeletei alapján általánosan elterjedt az alkoholszonda használata. Lényege az, hogy egy vegyi anyagot tartalmazó fóliába a vizsgált személynek be kell fújnia és ha a fólián levő reagens az alkohollal kerül reakcióba, elszíneződés jelentkezik. Az elszíneződés lehet különböző mértékű, ebből következtetni lehet az alkoholos befolyásoltság fokára, mértékére, pontos mennyiség meghatározása azonban a szonda vizsgálattal nem végezhető.

Az alkoholos befolyásoltság mesállapításának ma is legmegbízhatóbb módszere a vér-alkohol szintjének meghatározása. A vizsgált egyén levett vérében kimutatott alkoholmennyiség megbízható tájékoztatást ad az alkoholos befolyásoltság mértékéről. A hazai és nemzetközi szakirodalomban és gyakorlatban a véralkohol mérték és az alkoholos befolyásoltság között általában a következő összefüggések találhatók: 0,5—0,7 ezrelékig igen enyhe fokú, 0,7—1,6 ezrelékig enyhe fokú, 1,5—2,5 ezrelékig közepes fokú, 2,5 ezrelék fölött súlyos és 4 ezrelék fölött igen súlyos, esetleg halálos alkoholmérgezés következik be. A hazai bírósági gyakorlat is ezen esetekben az 1,5 alkohol, 2,5 ezrelék határokat veszi figyelembe az alkoholos befolyásoltság megítélésénél.

Rosta Lajos
munkavédelmi szaktanácsadó

Alapanyag és egy kis szív kell hozzá

Pápai termék a fővárosban

A budapesti húsüzletek, attól függően, hogy milyen kategóriába tartoznak, különböző termék választékkal kereskednek. Van üzlet, ahol néhány hústféleség található a pultokon, de egyes helyeken a BHV által gyártott, ötvennégy féle termékből választhat a vevő. Ha ehhez hozzáadjuk a Pápai Húskombinát ugyanolyan elnevezésű, de ízben különböző termékeit, akkor állíthatjuk, van miből választani a pestieknek.

Pápán járva azt kerestük, honnan adódik ugyanazon termékek különböző zamata. Mit lehet beletenni azon kívül, amit a szabvány előír?

Beszélgető partnerünk a gyár két szakembere, *Schauenwer Ferenc*, az Állami-díjas marhacsontozó brigád vezetője és *Nagy Zoltán*, a belföldi feldolgozó üzem vezetője.

— *Miben látják a töltelékáru egyforma, jó minőségének biztosítását?*

— Vállalatunk exportüzem, ezért ide a legjobb minőségű alapanyag érkezik. Terveinket úgy készítjük, hogy a belföldre szánt töltelékárukhoz is csak az általunk levágott állatokat használjuk fel. A friss húsból minőségileg jobb termék tudunk előállítani, a fagyasztottal szemben.

— *Miből adódik a Pápán és Budapesten készített áruk közti különbség?*

— Magyarországon minden húsüzem a szabványnak megfelelő minőségű terméket állít elő. Ettől nem térhetünk el mi sem. A technológiai sorrendet is ennek megfelelően állítottuk össze, melyben fontos szerep jut a gyártásközi ellenőrzésnek. Mindezek mellett természetesen minden üzemnek meg van a saját specialitása, abból adódhatnak az ízbeli különbségek, melyek részben a keverőmester munkájától is függenek.

A gyár keverőmestere Blahó László.

— Egy húsipari termék úgy készül, hogy egy edényben marhahús, a másikban sertéshús, a harmadikban pedig fűszerek vannak. Ez egy keverőgépbe kerül, majd utána betöltik.

— *Milyen beleszólása van ebbe a keverőmesternek?*

— A kidolgozásában mindenféleképpen számottevő a munkája. Már a fűszerpép elkészítése is lényeges, melyben az anyagokon kívül meghatározó a keverés időtartama is. Alaposan ki kell dolgozni az anyagot, ezt a munkát szívvel kell elvégezni. Akinek nincs szíve, meg nincs lelkiismeretes hozzáállása, az oda se álljon.

— *Mióta dolgozik a húsiparban?*

— Közel negyvenöt éve.

A gyártók szükszavúsága nem sokat segített az alaposabb megismeréshez. Tömondataikból csak néhány alapigazság szűrhető le. Az, hogy csak jó alapanyagból készíthető jó termék, vagy az, hogy a sok éves gyakorlat a szívvel végzett munka egyenletesen jó minőséget biztosít.

K. Cs.

Sajtótájékoztató

A tröszt pinceklubjában április 22-én, szerdán 9.30 órakor sajtótájékoztatót ad dr. Szilágyi Sándor, az ÁHT vezérigazgatója. Az előzetes tájékoztatás szerint a húsipar időszerű kérdéseiről, az aktuális feladatokról, a belföldi ellátásról, az exportról, az új termékekről, az újszerű mezőgazdasági kapcsolatokról beszél majd.

Találkoznak a húsosok

Az Építők Szakszervezetének székházában a Dózsa György úton április 23-án 8.30 órakor találkoznak a húsipari szocialista brigádok vezetői. Este hatkor a meghívottak fogadáson vesznek részt. Ezen a napon kitüntetéseket adnak át a kiemelkedő munkát végző szocialista brigádvezetők és a húsipari veteránok részére.

Húskiviteli vámcsalás az EGK-ban

A Közös Piacra irányuló húsbevitellel kapcsolatos vámcsalást lepleztek le brit és francia vámosok: a tisztviselők első becslései szerint egyes húsnagykereskedők legalább 1 millió font sterlinggel károsították meg a közösség adófizetőit.

A csalásra úgy derült fény, hogy bizonyos húsrakományok és a hozzájuk csatolt szállítólevelek összehasonlításakor feltűnt, hogy azok nem tartoznak össze. A húsimportra specializált nagykereskedők a szállítmányt alacsonyabb minőségűre sorolták be, hogy ily módon csökkentsék a fizetendő vámilleték és visszaéltek a ki

1+1 nap

SZÜRETI BÁL

Jó hangulat volt a KISZ-esek által rendezett szüreti bálon az I. számú gyár KISZ-klubjában

Kötözés

Spárga kerül a tarjadarabok végébe, Bánhidy Rudolfné munkája során. Kötözés után az áru füstölésre kerül

HÍR + HÍR + HÍR + HÍR +

Lövészverseny

A ÑOSZF 64. évfordulója tiszteletére az I. számú gyár Honvédelmi Klubja kispuska-, légpuska-kategóriákban lövészversenyt rendez. Az időpont november 12 és 19-én, délután három óra. A szocialista brigádok, KISZ-alapszervezetek, műhelyek, 4—4 fős csapatokkal nevezhetnek a helyszínen, a lőtéren.

Történelmi kiállítás

A NOSZF 64. évfordulója tiszteletére a történelmi esemény plakátjainak és reprodukcióinak gyűjteményéből november 2-től 8-ig kiállítás nyílik az I. számú gyár ebédlőjében.

Tiszteletbeli tag

A FAKK—BHV alkotó közösség tiszteletbeli tagjává választotta *Fricz István* rokkant naiv festőt. A közösség néhány tagja nemrégiben otthonában látogatta meg a művészt. A közeljövőben kerül sor *Fricz István* műveinek kiállítására, három alkotása pedig a közösség novemberi őszi tárlatán szerepel majd.

Budapesti Húsipari Hírlap a Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő: Bágyi János
Szerkesztőség: Budapest, Gubacsi út 6. 1097 Telefon: 136-968
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Budapest Blaha Lujza tér 3. 1959
Felelős kiadó: Till Imre
81—4863. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató

Az üzemegészségügyről

Az üzemegészségügy helyzetéről beszélünk dr. Selinkó László főorvossal, a sertésvágóhídi orvosi rendelőben.

— *Idekerülésekor hogyan állít az üzemegészségügyi munka?*

— Tíz évvel ezelőtt az egészségügyi ellátás kizárólag a betegek, sérültek ellátását, vérnyomásmérését és receptírást jelentett. Ezen ténykedések fenntartása mellett teljesen új, korszerű alapokra helyeztük az egészségügyi munkát. Az egész világon, de különösen a szocialista államokban kizárólagos első helyet foglalta el a betegségek, sérülések megelőzése. Ez döntő különbséget jelent, ugyanis egy-egy beteg ellátása helyett valamennyi dolgozó szemléletének átalakítását kellett elérni a betegségek megelőzése terén. Sokkal nagyobb energiát követel meg az egészségügyi apparátus részéről, és az eredmény sajnos csak évek múlva realizálódik. Csak egy példa, ha valakit vakbéllel megoperálnak, egy hét után a beteg gyógyult és áldja az orvost —, ugyanez megelőző szemléleti oktatás esetén egy beteggel tízszeri megbeszélés után sem lehetünk biztosak, hogy kezet mos-e étkezés előtt, W. C. után — vagy, hogy a reumatikus megbetegedések nem huzattill vagy megfázástól vannak, hanem baktériumok, bacilusok és vírusok okozta gyulladások ismétlődése taláján alakulnak ki. Ha reumával valaki komoly intézeti kezelésre, vizsgálatra kerül, minden esetben visszakérdezik gyermekkorától ismétlődő torok-, mandulagyulladásait, rossz fogait, petefészekgyulladásait, és így tovább, ezek mind kórokozók által keltett gyulladások. Ezt mindenki tudja, de fordítva nem érti, miért kérdezünk rá gerincfájdalmaknál, egyéb ízületi fájdalmaknál, hogy nincs-e „megfázva". Nincs-e torok-, vagy mandulagyulladása? Gyakran még haragsznak is, hogy a derékfájásuknál (Lumbago) a torokképletet is megnézzük. Ha ott gyulladást látunk, akkor értik, hogy az ízületi fájdalmak elleni kezelés mellett, felhívjuk a figyelmet, hogy a torokban levő gyulladás kezelése nélkül a deréktáji kezelés sem lehet eredményes.

— *Nem sértem meg, főorvos úr, ha elmondom, hogy egyesek nem is kevesen, Philogosol doktornak hívják?*

— Egyáltalán nem, hiszek abban, hogy tréfával, humorizálással vagy játékkal könnyebben tanulnak a gyermekek, márpedig sok nagyra nőtt gyermekkel van szerencsénk naponta találkozni, sajnos azonban, hogy ezek között nem egy kvalifikált szellemi dolgozó is van.

Bár én találtam volna fel a Philogosolt, bátran vállalnám, milyen erkölcsi elismerés lenne, hogy a „találmányom" az ország valamennyi patikájában kapható tíz éve. En már akkor elolvastam a gyógyszergyárunk ismertető cikkét, kipróbáltam és a mai napig szinte csodálom hatását, ha úgy használják, ahogy megbeszélem a betegekkel, és ha egyáltalán kiváltják.

A fertőzések közül legnagyobb számúak a „cseppfertőzések", tüsszentéssel-köhögéssel terjednek, a cseppeken ülő kórokozók, jutnak át egyik emberről a másikra! — logikus, hogy a szájban szinte hemzsegnek. — Így minden szájtoalett, reggeli öblítés, fogmosás, torok-, mandulagyulladásnál az ott levő kórokozókat felhígítják és köpetet eltávolítható nagy számuk, főleg a reggeli szájmosás jelentős, ugyanis az éjjeli alvás közben nagymértékben felszaporodik a nyálban, vagy az idősektől ismert sós vízes gargalizálás régi, konzervatív eljárás, de igen jó, mivel a sós víz elvonja a kórokozókból a folyadékot, így azok kiszáradnak, és elpusztulnak, még jobb volt a Glygosept, de ez nem öl vírust, viszont a Phlogosol igen. Ezek a kórokozók idézik elő a „megfázást", torok-, mandulagyulladást és nem a huzat vagy a hideg. Elég hideg van az Északi-sarkon, és ott mégsem ismerik a náthát vagy az influenzát, torokgyulladás és mandulagyulladás is ritka, mivel a hidegben a kórokozók is elpusztulnak, így nincs mitől gyulladás legyen.

Ebből az eszmefuttatásból is kiderül, hogy milyen nehéz a megelőzés, a felvilágosítást az emberek tömegei tíz éven át is alig értik, azt, hogy mitől betegszenek meg. Hajtogatják a huzatot, hűtőházat, mint betegségük okát, és csak akkor döbbennek rá az igazságra, mikor rávilágítunk arra, hogy felségük, három-négy gyerekük nincs huzatban, hűtőtérben a bölcsődékben, iskolákban, mégis olyan betegek, mint a panaszos — szóval ő fertőzte össze családját, ehhez pedig kórokozó kell, amit átad környezetében.

Még zárógondolatként meg kell említeni a magyar átokról: „kalapkúra", alkoholtal való öblögetéssel kívánnak meggyógyulni, megölni a szájban, garatban levő kórokozókat —, sajnos bizonyított, hogy az egészségügyben használt 96 fokos alkohol sem öl kórokozót, csupán a szaporodását gátolja — szokványos, 40 fok körüli pálinka csak arra „jó", hogy a nyálkahártya vérbőségét fokozva, a kórokozók vérpályába jutását gyorsítsák, és rontanak a beteg állapotán. A tízéves intenzív felvilágosító munka sem volt elégséges, hogy leszoktassuk a betegeket, hogy ne csak a fejfájást, hátfájást, lázat akarjak megszüntetni, hanem azokat az okokat, ami ezeket előidézi. Szinte valamennyi betegség fejfájással, étvágytalansággal, gyengeséggel kezdődik —, de gondolom, senki nem hiszi, hogy a hűlés okozta fejfájást ugyanazzal a gyógyszerrel lehet és kell megszüntetni, mint az alacsony, vagy magas vérnyomás kapcsán fellépett fejfájást.

— *Milyen fejlődés állapítható meg főorvos úr szerint üzemünkben az egészségügy terén?*

— A fenti gondolatsor természetes következménye, hogy a felvilágosító munkát szívósan tovább folytatjuk, világosságot nyitunk a fejekben, tízéves harc után nőgyógyászati, fogászati és fizikoterápiás szakrendelések indulnak, illetve indultak be. (Nőgyógyászat.)

A szakrendelő kialakítása nem volt könnyű procedúra. Tízéves igényeket elégítettek ki a vállalat gazdasági, párt-, szakszervezeti vezetői, amikor az Állatorvosi Hivatal megüresedett földszinti traktusát rendelkezésünkre bocsátották. A rendelők kialakítása körülbelül 6 hónappal ezelőtt kezdődött, és most valóban azt mondhatjuk, hogy szalagvágás előtti pillanatban vagyunk. Reméljük, hogy november 7-re ez megtörténik.

K. CS.

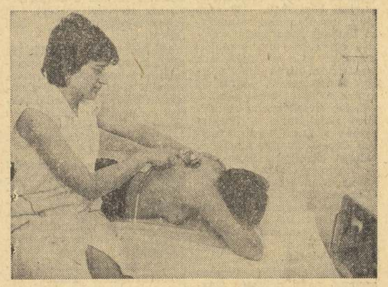

A mozgásszervi megbetegedéseket ultrahanggal kezelik

OTP-keresztrejtvény

Előző számunkban ismertettük, hogy keresztrejtvényünk két részből áll. Most a másodikat adjuk közre. A vízszintes 1., valamint a függőleges 1,9. sorokat az Országos Takarékpénztár IX. kerületi fiókjához (Budapest, IX. Pf. 37. 1450) 1981. november 30-ig kell beküldeni. A helyes megfejtők között 6 darab 50 forintos könyvutalványt sorsolunk ki a kerületi OTP fiókja.

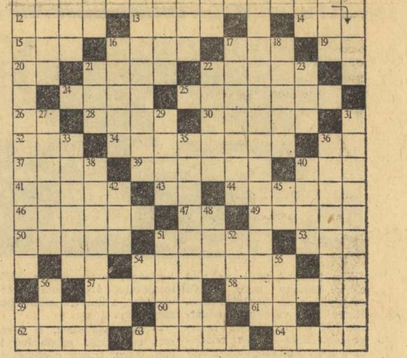

Vízszintes

1. Megfejtés I. Zárt betűk: R, S, G, O, P
12. Lent
13. Cserél
14. Járművet vezeti
15. Kérdőszó
16. Takarja
17. Mértani idom
19. Nem tegnap
20. Ezüst vegyjele
21. Alacsony ló
22. Bálvány
24. Farok
25. Pénzkölcsönzési díjra
26. 365 nap
28. Nyomásra használják
30. Edényét
32. Mázol
34. Nótázást — keverve
36. Ismételve: város
37. Út
39. „Baromfis"
40. Hajó fara
41. Felkapott ember
43. Hangtalan lét!
44. Könyomá
46. Hiteles mintapéldány
47. T. D.
49. Repülő rovar
50. Kiri
51. Távirászati jelrendszer
53. Üledék
54. Mafla
56. Római 1.
57. Sürgvártás alapja
58. Szerkezetek egymás mellett
59. Rákfajta
60. ... Poetica
61. Tank betűjel
62. ...untalan
63. Indulóhely
64. Eszes

Függőleges

1. Megfejtés II. Zárt betűk: R, K
2. Aligthogy
3. Víztároló gödör
4. Ilyen orvos is van
5. Így számolják ki a kamatot
6. Mohamedán bíró
7. Becézett Olivier
8. Egymás melletti betűk
9. Megfejtés III. Zárt betű: T.
10. Kötőszó
11. Nőstény párja
16. Tűzes
17. Barátkozók
18. Sejtet
21. Egyházi személy
22. Idős férfiak
23. Magyar Rádió Televízió
27. Elhagyja
29. Drága bútor
31. Hazánkat kifosztó hadjárat
33. Id. női név
35. Halkra
36. Összejövetel
38. ...jó reggelt!
40. Lenolszerű ruha
42. R, O, R
45. Állóvíz
48. Canada...
51. Vígad
52. Sarok
54. Min. röv.
55. Kicsi
56. Csepp részecske
59. Állatnév

IG-program

Az ifjúgárdisták ez évi foglalkozásai november 3-án kezdődnek az I. számú gyár MHSZ helyiségében. Az előadó Erdős Mihály tűzoltó főtörzsőrmester. A további foglalkozások időpontjai: november 18, december 2, december 16. A foglalkozások délután 2-kor kezdődnek.

Programok a KISZ-klubban

A I-es számú gyár KISZ-klubjában november hónapban többek között karatebemutató, filmvetítéssel egybekötött viták és táncház szerepel. A pontos időpontokról a KISZ-híradó és kiragasztott plakátok tájékoztatják az érdeklődőket.

Akire büszkék vagyunk

Szentes Vidor a szalámigyár igazgatója címére a következő levél érkezett:

„Szükségesnek látom Önöket értesíteni arról, hogy a tényleges katonai szolgálata előtt az Önök vállalatánál munkaviszonyban volt *Győrvári Sándor* festő szakmunkás, tényleges katonai szolgálata alatt példamutató, fegyelmezett magatartást tanúsított.

A néphadseregben gépkocsivezetőként teljesített szolgálatot, s a Legfelsőbb Bíróság Katonai Kollégiumához volt beosztva. Munkáját pontosan, lelkiismeretesen végezte el, a reá bízott gépkocsit kimagasló szinten tartotta karban.

Általános magatartása fegyelmezett, példamutató, erkölcspolitikai szempontból semmiféle kifogásolni való vele szemben nem merült fel. Háromszor érte el a „Kiváló Katona" címet, amiért is fokozatosan szakaszvezetővé lépett elő és mint ilyen került tartalékos állományba. Úgy érzem, fentiekét kötelességem volt a munkahely tudomására hozni, hogy nevezett munkájának további értékelésénél mindezeket figyelembe vehessék."

Dr. Mátyás Miklós
hadbíró vezérőrnagy
a Magyar Népköztársaság Legfelsőbb Bíróságának elnökhelyettese, a Katonai Kollégium elnöke

Minden igényt kielégít a modern fogorvosi rendelő

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP

A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XVI. ÉVFOLYAM, 22. SZÁM ÁRA 70 FILLÉR 1981. NOVEMBER 3.

A vállalati ifjúsági parlament

A Budapesti Húsipari Vállalat gazdasági és társadalmi vezetése október tizenhetedikére hívta össze a vállalati ifjúsági parlamentet. A szabad szombat reggelén a nagy számú magas rangú meghívott vendéggel és a gyári ifjúsági parlamentek küldötteivel telt meg az I. számú gyár kis kultúrterme. Az elnök rövid köszöntője után *Szerdahelyi Károly* emlékezett szólásra.

Mielőtt azonban az ifjúsági parlament hozzászólásait ismertetnénk, szükségesnek látjuk, hogy képet nyújtsunk két megtárgyalt dokumentumról. Szerdahelyi Károly írásos beszámolója az ifjúsági törvény vállalati végrehajtásáról és az az igazgatói utasítás, amely a törvény 1981—1984. évi végrehajtásának intézkedési tervét tartalmazza, fontos vállalati dokumentumnak tekinthető.

Az igazgató beszámolója rövid bevezetőjében leszögezi, hogy az ifjúsági törvény 1971. évi megjelenése óta vállalatunk negyedik alkalommal rendezi meg az ifjúsági parlamentet. Majd rögzíti, hogy a fiatalok súlya, szerepe a BHV életében az elmúlt időszakhoz képest napjainkig sem csökkent.

A vállalati létszám fokozatos, tendencia szerinti csökkenése mellett *a fiatalok 50 százalékos részaránya mindenképpen döntőnek minősíti a vállalati tevékenységben*, céljaink megvalósításában és ezzel összefüggésben egyre inkább az irányításban is.

Fiataljainkról elmondható, hogy döntő többségükben munkájukat komolyan veszik. Ezzel szemben azonban kritikaként elmondható, hogy időnként *a fiatalok egy részéből hiányzik az a fajta céltudatosság, amely saját sorsuk alakításához nélkülözhetetlen. Ezért olykor passzív szemlélői az eseményeknek, holott érzik vagy tudják, hogy cselekedni kell.* Ez a magatartás jelentkezett az első fokú parlamenteken is. Helyenként kevesen jelentek meg, fegyelmezetlenül elvonultak, holott a parlament a fiatalok problémáit volt hivatott megvitatni. Érdektelenség mutatkozott a vitában, nem közérdekű felvetések sora hangzott el. Gyakran a hozzászólást szinte az elnöknek kellett kierőszakolnia. *Ifjúságpolitikát úgy megvalósítani, hogy akiket érint, azok érdektelenek a téma iránt, rendkívül nehéz feladat.*

Szerdahelyi Károly tanulságos szavai után kifejezte azt a reményét, hogy a vállalati szintű küldöttek a tanácskozáshoz másképp viszonyulnak. Ebben a szellemben adott számot — az ifjúsági törvény fejezeteinek sorrendjében — az elmúlt három év történéseiről, majd pedig az 1978-ban kiadott intézkedési terv megvalósításáról.

Személyzeti és káderpolitikánk döntő feladatát képezi a fiatalok vállalathoz kötése, és belőlük a jövő törzsgárdájának kialakítása. Ennek érdekében folyamatosan biztosítanunk kellett az itt dolgozó fiatalok képzettségi szintjének emelését, hogy belőlük a megfelelő adottságokkal rendelkezőek képességeiknek megfelelő munkakörbe irányíthassuk, legjobbjaikat pedig vezetővé nevelhessük ki. E célnak alárendelten kollektív szerződésünkben is rögzítve, évek óta maximális támogatást nyújtunk a vállalat érdekében hasznosítható tanulmányokhoz. A kedvezményeken és költségtérítéseken túl tanulmányi jutalmat adunk, és folyamatosan biztosítjuk az oktatásban való részvételt is.

Erőfeszítéseink ellenére évek óta nem sikerült a holtponton elmozdulni a 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők vonatkozásában. Az érdeklődés hiánya miatt meg kellett szüntetni az általános iskola kihelyezett tagozatát is. A gazdasági vezetés támogatása, intézkedései a kérdés nem kielégítő társadalmasítása miatt kevésnek bizonyultak.

Az igazgató a dokumentumban megjegyzi, hogy véleménye szerint e kérdésben a KISZ-szervezetnek fokozottabb feladatai lennének, mert segítségük nélkül évről évre csak a stagnálást állapíthatjuk meg. A mintegy *120 főre tehető, a 8 általános iskolát el nem végzett fiatal* helyzete sürgős előbbrelépést igényel.

Ugyanakkor az elmúlt három év alatt egyetemre, főiskolára 43 fiatal, középiskolába 239, különböző tanfolyamokra 180 fő (70 százalékban fiatal dolgozó) iskoláztunk be. A továbbtanulóknak az elért eredmények függvényében 52 800 forint összegű tanulmányi jutalmat fizettünk ki. A jövő biztosítása érdekében nappali tagozatos iskolánk tanulóival tanulmányi ösztöndíjas szerződéseket is kötöttünk. Erre a célra a beszámolási időszak alatt 328 000 forintot fordítottunk. Vállalatunkhoz az utóbbi három évben közel 40 felsőfokú iskolát végzett pályakezdő szakember került, többségük zökkenőmentesen beilleszkedett.

Szerdahelyi Károly, a BHV igazgatója beszél

A vállalat 3980 fős összlétszámából 1917 fő a 35 éven aluli. Munkájuk minőségét a BHV a beszámolási időszak alatt átlagosan évi 58 vállalati kitüntetés odaítélésével ismerte el. A csoportvezetői beszélgetésről tevékenykedő 232 vezetőből 58 harmincöt éven aluli.

A BHV-nál 21 ifjúsági brigád működik, és ezenkívül 462 fiatalunk vesz részt az egyes brigádok munkájában. Ily módon a szocialista brigádmozgalomban részt vevő fiatalok összlétszáma 739 fő. A beszámolási időszakban 47 különböző szintű kitüntetési fokozatot értek el ifjúsági brigádjaink.

Szerdahelyi Károly ezután elmarasztalóan szólt az ifjúsági brigádmozgalomban jelentkező negatív tendenciáról. *Míg 1978-ban 31 ifjúsági brigád működött 451 fővel, addig három év alatt a fokozatos visszaszeés mintegy egyharmados csökkenést mutat.* Az Alkotó ifjúsági-mozgalom pályázatán 32 pályaművel vettek részt. E témában az eredmények ellenére mind mennyiségben, mind színvonalban visszaesés mutatkozik. Erre a gazdasági vezetőknek, de a KISZ-szervezetnek is jobban oda kell figyelni a jövőben. A témát nem szabad kampányszerű feladatnak tekinteni. Gyakorlatilag megszűnt a vállalatnál a szakma ifjú mestere mozgalom. A fiatalok számarányuknál jóval kisebb mértékben vesznek részt az újítómozgalomban. A beszámolási időszak alatt fiatalokkal szemben 550 esetben kellett fegyelmi, illetve kártérítési ügyben határozatot hozni.

A dokumentum szerint fiataljaink aktívan kapcsolódnak be a politikai, társadalmi tevékenységbe, 61,8 százalékuk szakszervezeti tag, 130 fő párttag, 290 KISZ-tag, és közülük 21-en tagjai a vállalati munkásőrszázadnak. A fiatalok részt vállalnak a társadalmi munkákban.

A beszámolási időszak alatt valamennyi, a vállalatunkhoz segítséget forduló fiatal — akinek esetében ezt a jogszabályok lehetővé tették — részesült lakásépítési kölcsön támogatásban. *Annak ellenére, hogy 79 főnek nyújtottunk kölcsönt, hasonló további igény felmerülése esetén ennek többszörösét is biztosítani tudtuk volna.* Az 1979—80-ban rendelkezésre álló lakások közül 17 fiatalnak biztosítottunk vásárlási lehetőséget. A VI. ötéves terv során vállalatunk részére a IX. kerületi tanács 12 munkáslakást ad. Az elosztásnál továbbra is biztosítjuk — az eddig kialakult rend szerint — a fiatalok részvételi számarányát. Vállalatunk a IX. kerületi Tanáccsal közösen 2 darab 150/80 óvoda-bölcsődei férőhelyes, komplexumot hoz létre, 1982. évi befejezéssel. Addig is folyamatosan gondoskodunk dolgozóink gyermekeinek gyermekintézményben való elhelyezéséről. Az elmúlt időszakban 174 fiatal dolgozó gyermekét helyeztük el jelentős anyagi ráfordítás mellett.

A vállalat továbbra is évi 90 ezer forint ifjúsági alapot kapcsolódnak be a politikai, társadalmi tevékenységbe, 61,8 százalékuk szakszervezeti tag, 130 fő párttag, 290 KISZ-tag, és közülük 21-en tagjai a vállalati munkásőrszázadnak. A fiatalok részt vállalnak a társadalmi munkákban.

A beszámolási időszak alatt valamennyi, a vállalatunkhoz segítséget forduló fiatal — akinek esetében ezt a jogszabályok lehetővé tették — részesült lakásépítési kölcsön támogatásban. *Annak ellenére, hogy 79 főnek nyújtottunk kölcsönt, hasonló további igény felmerülése esetén ennek többszörösét is biztosítani tudtuk volna.* Az 1979—80-ban rendelkezésre álló lakások közül 17 fiatalnak biztosítottunk vásárlási lehetőséget. A VI. ötéves terv során vállalatunk részére a IX. kerületi tanács 12 munkáslakást ad. Az elosztásnál továbbra is biztosítjuk — az eddig kialakult rend szerint — a fiatalok részvételi számarányát. Vállalatunk a IX. kerületi Tanáccsal közösen 2 darab 150/80 óvoda-bölcsődei férőhelyes, komplexumot hoz létre, 1982. évi befejezéssel. Addig is folyamatosan gondoskodunk dolgozóink gyermekeinek gyermekintézményben való elhelyezéséről. Az elmúlt időszakban 174 fiatal dolgozó gyermekét helyeztük el jelentős anyagi ráfordítás mellett.

A vállalat továbbra is évi 90 ezer forint ifjúsági alapot kapcsolódnak be a politikai, társadalmi tevékenységbe, 61,8 százalékuk szakszervezeti tag, 130 fő párttag, 290 KISZ-tag, és közülük 21-en tagjai a vállalati munkásőrszázadnak. A fiatalok részt vállalnak a társadalmi munkákban.

A beszámolási időszak alatt valamennyi, a vállalatunkhoz segítséget forduló fiatal — akinek esetében ezt a jogszabályok lehetővé tették — részesült lakásépítési kölcsön támogatásban. *Annak ellenére, hogy 79 főnek nyújtottunk kölcsönt, hasonló további igény felmerülése esetén ennek többszörösét is biztosítani tudtuk volna.* Az 1979—80-ban rendelkezésre álló lakások közül 17 fiatalnak biztosítottunk vásárlási lehetőséget. A VI. ötéves terv során vállalatunk részére a IX. kerületi tanács 12 munkáslakást ad. Az elosztásnál továbbra is biztosítjuk — az eddig kialakult rend szerint — a fiatalok részvételi számarányát. Vállalatunk a IX. kerületi Tanáccsal közösen 2 darab 150/80 óvoda-bölcsődei férőhelyes, komplexumot hoz létre, 1982. évi befejezéssel. Addig is folyamatosan gondoskodunk dolgozóink gyermekeinek gyermekintézményben való elhelyezéséről. Az elmúlt időszakban 174 fiatal dolgozó gyermekét helyeztük el jelentős anyagi ráfordítás mellett.

A vállalat továbbra is évi 90 ezer forint ifjúsági alapot kapcsolódnak be a politikai, társadalmi tevékenységbe, 61,8 százalékuk szakszervezeti tag, 130 fő párttag, 290 KISZ-tag, és közülük 21-en tagjai a vállalati munkásőrszázadnak. A fiatalok részt vállalnak a társadalmi munkákban.

A parlament résztvevőinek egy csoportja

Az ifjúság fórumairól és szervezeteiről az igazgató beszámolója többek között a következőket mondja. Zökkenőket okozott az ifjúságpolitikai tevékenységben, hogy a korábban kijelölt ifjúsági bizottság nem működött az elvárásoknak megfelelően. Emiatt ez évben újjá kellett szervezni. Az új bizottság elkészítette munkatervét, aszerint dolgozik, és már eddig is több javaslattal élt a gazdasági vezetés felé. A fiatalok részére sok tapasztalatcsere-látogatást szervezett, illetőleg aktívan közreműködött a parlamentek megszervezésében. Az ifjúsági parlamenteken is felvetődött — és a kérdés a vállalati ifjúsági bizottság javaslatai között is szerepel —, hogy *a gyárakban is alakítsák újra az ifjúsági bizottságokat.* A javaslattal éppen az elveknek a végrehajtás területére történő következetes levitele miatt *Szerdahelyi Károly* is egyetért.

A vállalat jövőjének felvázolása után a dokumentum leszögezi, hogy a BHV jövője biztosított, aki tisztességgel és becsülettel kíván dolgozni, az vállalatunknál mindenkor meg fogja találni a helyét. A következő időszakban mindannyiunk figyelmét nagyobb rugalmasságot és fegyelmezettebb munkát igényelnek. A vállások időnként gyorsak lesznek, s ezekre úgy kell felkészülnünk, hogy mindenkor ki tudjuk használni konjunkturális lehetőségeinket. *A fiatalságra — tekintettel arra, hogy életkorának fogva az új helyzethez könnyebben alkalmazkodik — előreláthatólag az új feladatok megvalósításánál kiemelkedő szerep hárul.* Azonosulások a vállalati célkitűzésekkel kulcskérdése lehet jövőben tevékenységünknek — mondja többek között az igazgató beszámolója.

Az ifjúsági parlament másik alapdokumentuma *Szerdahelyi Károly igazgatói utasítása* (intézkedési terv az ifjúsági törvény 1981—1984. évi vállalati végrehajtásáról). Ebből — ugyancsak a teljesség igénye nélkül — idézünk.

„Az ifjúsági törvényből a vállalatra háruló feladatok és azok végrehajtásával kapcsolatos tennivalókat az alábbiak szerint rendelem el: *Az ifjúsági törvényben meghatározott célok, csak akkor valósulhatnak meg, ha a gazdasági és társadalmi vezetők minden szinten végrehajtják a törvényben és az intézkedési tervben foglaltakat.* A vállalat társadalmi-gazdasági vezetésének biztosítani kell az ifjúság szakmai, munkahelyi és társadalmi beilleszkedését. A fiatalok érdekre, hogy a törvény előírásai érvényesüljenek, ezért olyan magatartást tanúsítsanak a munkahelyen és a magánéletükben, hogy megbecsülést, elismerést szerezzenek az ifjúságnak.

Az egy vállalat — egy iskola mozgalom keretén belül különség szerint évenként meg kell hosszabbítani a szocialista szerződést, biztosítani kell a hatékony együttműködést a patronált iskola és a vállalat között.

A vállalat segítse elő a tanulók pályaválasztását, munkára nevelését, a szakmák megkedveltetését vállalatunknál. Ennek érdekében ismételten ki kell adni a vállalat tevékenységéről, életéről propagandacélokat is szolgáló kiadványt.

A propagandakiadványt évenként el kell juttatni a patronált iskoláknak, az ott tanulóknak és a pályaválasztási tanácsadóknak.

A patronált iskolák tanulói részére évenként pályaválasztási napot kell rendezni. Évenként, folyamatosan meg kell újítani az együttműködési szerződést az Élelmiszer-

(Folytatás a 3. oldalon.)

A vszb napirendjén

A vállalat szociálpolitikai tevékenysége

A BHV szakszervezeti bizottsága és bizalmi testülete október 21-i ülésén beszámolt a vállalat szociálpolitikai osztályát tevékenységéről. Szőcs Béla osztályvezető, a napirendi pont előadója a vállalat első kilenchavi szociálpolitikai tevékenységéről adott számot. Bevezetőjében először az osztály általános feladatait ismertette, úgy mint: a szociális tervek készítését; a munka- és védőruha-juttatások rendelését; illetve kiadását, azok karbantartását, tisztítását; az üzemi étkeztetést és az ezzel kapcsolatos önköltség vizsgálatát; az üdülők üzemeltetését; a vállalati gyermekelhelyezéssel kapcsolatos feladatok ellátását; a lakásjuttatást, a lakásépítés támogatását; a személyzeti ápolást.

A védőruha-ellátással kapcsolatban elmondta, hogy a nem fizikai dolgozók nagy megelégedéssel fogadták, a 400 forintos vásárlási utalvány kiadását a vállalat által beszerzett munkaköpenyek helyett. Ez évben eddig 9 millió forint értékben szerzett be munka- és védőruhát a vállalat. Az üzemi mosoda 1,059 ezer darab ruhafélességet mosott, illetve adott ki. Szőcs Béla elmondta, hogy az üzemi étkezési hozzájárulást július hónaptól toka, hasa, pórc és sértésnyelv is kapható.

A továbbiakban a beszámoló a szociális tevékenységet, valamint annak személyi feltételeit elemezte.

A beszámolót vita követte. Ennek során kérdések merültek fel a munkaruhák és védőeszközökkel, és az üdülési lehetőségekkel kapcsolatban. Elmondható, hogy a testület szinte egyértelműen pozitívan nyilatkozott a szociálpolitikai osztály munkájáról. Többen is fölvetették, hogy egyes felelőtlen dolgozók kötény nélkül dolgoznak, ezért a védőkötényt sürün kell cserélni. Fontos lenne, hogy a gazdasági vezetők jobban odafigyeljenek erre a jelenségre. Felvetődött, hogy a köpenyek nem mindig megfelelő méretűek, amelynek egyik oka, hogy azok mosásnál 3—10 cm-t is összemennek. A beszámolóban elhangzottakat támogatták azok a hozzászólók, akik az üzemi étkeztetés létszámbővítéséről beszéltek, megemlítve azt a lehetőséget, hogy minden vállalati dolgozó, gyesen levő kismama, nyugdíjas és a jogi állományban levők önköltségi áron haza vihetik a meleg ételt. Végezetül a vállalati szakszervezeti bizottság és bizalmi testület Schild Lajos vszb-titkár előterjesztése alapján határozatot fogadott el a vállalat szociálpolitikai tevékenységének segítése érdekében.

(A vszb-ülés tárgyalta még a vállalat 1981. évi bérpolitikai irányelveinek I—III. negyedévi végrehajtását, amelyre lapunkban még visszatérünk.)

Bágyi

VB-ülés

A BHV párt-végrehajtóbizottsága október 15-én ülést tartott. Napirenden szerepelt a káder és személyzeti munka vállalatunknál, a szakmunkásképzés helyzete, amelyről Szerdahelyi Károly igazgató számolt be. Ugyanekkor vitatták meg a már lezajlott vállalati ifjúsági parlament beszámolóját és intézkedési tervét.

Térítésmentes véradás

Az I. számú gyár kiskultúrtermében november 16-án térítésmentes véradás lesz, reggel 7-től délután 16 óráig. Most is számítunk dolgozóink áldozatkész segítségére.

I. számú gyár vöröskeresztes vezetősége

Köszöntjük a NOSZF 64. évfordulóját!

(Ünnepi megemlékezésünk a 2. oldalon)

Köszöntjük a NOSZF 64. évfordulóját!

Október fénye

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom az emberiség egész történetének bármely más eseményénél szemléletesebben győzött meg mindenkit a marxizmus egyik legfontosabb tételének a helyességéről. Nevezetesen arról, hogy a dolgozó tömegek a történelem mozgatói, s aktív, tudatos szerepük az elnyomás és a kizsákmányolás béklyóinak lerázása után tovább növekszik.

Az Októberi Forradalom szemléletesen bebizonyította a munkásosztály pártjának szerepéről szóló marxista-leninista tanítás helyességét. A Lenin által létrehozott új típusú párt volt az az erő, amely egyesíteni tudta a forradalmi mozgalom valamennyi áramlatát és biztosítani tudta a proletariátus vezető szerepét a szocialista és a demokratikus átalakításokért, s földért, a békéért, a nemzeti felszabadításért vívott harcban.

Az Októberi Forradalom amellett, hogy gyökeresen megváltoztatta a világ egyik legnagyobb hatalmának politikai és társadalmi-gazdasági arculatát, a nemzetközi felszabadító mozgalmat is új, magasabb színvonalra emelte, az egész világnak megmutatta a szocializmushoz vezető utat.

Az Októberi Forradalom a világtörténelem menetére gyakorolt hatását tekintve egyedülálló. Bevonta a forradalmi mozgalomba valamennyi kontinens, valamennyi ország dolgozó tömegeit. Nem volt a történelemben még egy olyan esemény, amely akkora erővel hatott volna a néptömegek gondolkodására és cselekvésére, mint az NOSZF győzelme.

A néptömegek szervezettségének növekedése elsősorban és leginkább abban mutatkozott meg, hogy nőtt és erősödött a poletariátus élcsapata (az Októberi Forradalom utáni első két esztendő folyamán a világ 13 országában alakultak kommunista pártok), és rohamosan növekedtek a szakszervezetek, az ifjúsági és nőszervezetek.

Ugyanakkor Október győzelme új vonásokat adott a nemzetközi proletárszolidaritásnak. A szocialista forradalom vívmányainak védelme, a szovjetek országához való viszony lett a fő ismérve a valódi forradalmiságnak és az internacionalista egységnek.

Az Októberi Forradalom új szakaszt nyitott a világ fejlődésében: a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet időszakát. A Nagy Október győzelme nyomán a világfejlődés új törvényszerűségei jelentkeztek, amelyek a két társadalmi rendszer versenyéből és kölcsönhatásából fakadnak, amint erre már Lenin is felhívta a figyelmet.

A kapitalista és a szocialista rendszer, bár antagonisztikus ellentétek választják szét őket, részesei a nemzetközi munkamegosztásnak, s így már a termelőerők fejlődésének logikájánál fogva is állandóan szélesíteniük kell az egymással való gazdasági, tudományos és kulturális kapcsolatokat. A két rendszer közötti gazdasági verseny döntő jelentőségének, mellőzése, vagy lebecsülése azzal a következtetéssel jár, hogy eltorzulnak a világ ama forradalmi átalakításának a perspektívái, amelyet a Nagy Októberi Szocialista Forradalom indított el.

A szovjet állam megalakulása pillanatában meghirdette a béke nagyszerű jelszavát és hozzáfogott annak a népek és az országok közötti kölcsönös kapcsolatokban való megvalósításához. Az emberiség megbízható támaszra lelt a békéért és a népek biztonságáért vívott harcban.

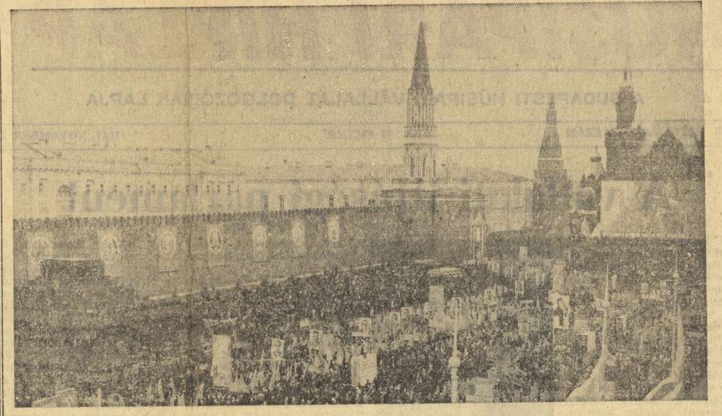

A moszkvai Vörös tér — a Szovjetunió zászlajához és himnuszához hasonlóan — a világ első munkás- és parasztállamának szimbóluma. A Lenin-mauzóleum, a Kreml falai és tornyai, a Blazsennij székesegyház (1555 és 1560 között épült, a kazanyi kánság feletti győzelem emlékére), Minyin és Pozsarszkij orosz nemzeti hősök emlékműve (1918-ban állították fel) alkotják a tér fenséges együttesét.

A Vörös tér Moszkva központja, mintegy 75 ezer négyzetméternyi területtel. Évente kétszer is színtere a szovjet nép nagy ünnepének, a november 7-i és a május elsejei felvonulásnak. Itt zajlott le, éppen 40 évvel ezelőtt, a nevezetes katonai díszszemle: a csapatok elhaladtak Lenin mauzóleuma előtt, majd egyenesen az élvonalba mentek — Moszkva védelmére.

Az idei november hetedikei ünnepség színfoltja, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártja ebben az évben tartotta XXVI. kongresszusát, amelyen elfogadták a szovjet emberek élete további javításának és az ország fokozottabb gazdaságfejlesztésének programját. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 64. évfordulóján emlékedett hangulatban vonulnak majd a főváros dolgozói a Vörös téren, hogy beszámoljanak az eredményeikről és hitet tegyenek az SZKP XXVI. kongresszusán jóváhagyott program mellett.

Újdonságok

Az ogyesszai Kirov marógépgyárban kipróbálták egy új minikomputert, amely *helyettesíteni* tudja a bonyolult alkatrészek megmunkálását irányító, magasan képzett operátort. A táskakirógép méretű számítógép a munka termelékenységét 50 százalékkal növeli.

A nyugat-szibériai Ijantorszki kőolajlelőhelyre *légpárnás járművel* szállítottak el egy 400 tonnás szivattyúállomást. A szállítószerkezetet két — egyenként 800 lóerős — meghajtó motor tartotta a felszín felett.

Újabb szakmát „tanult meg" a kvantumgenerátor. A rjazanyi terület orvosi rendelőintézetében berendezett látásvizsgáló laboratóriumban a lézer berendezés gyorsan és nagy pontossággal segít a rövidlátók és a távollátók szemüvegének megválasztásában.

Asztrahányban befejezték egy *úszó fúróberendezés* építését, amely nyílt tengeren *hat kilométer mélységbe* tud lejutni. A 13 ezer tonnás, tizezer négyzetméter alapterületű úszó sziget előségtheti a tengeri kőolajlelőhelyek feltárását.

Megindult az új Iszkra—266 számítógép sorozatgyártása a Szcsotmash gyárban. *Memóriakapacitása 2 millió szó.*

Öt nap alatt...

Amióta a szovjet emberek megkezdték a világ első szocialista államának építését számukra az Októberi Forradalom győzelmének napja a legnagyobb ünneppé vált. Ezen a napon felmérik: mit értek el Október eszméi megvalósításában, s mi a teendőjük a jövőben.

A szovjet ötéves tervek felhívták magukra a világ közvéleményének a figyelmét. Az elsőt, a harmincas évek elején, Nyugaton „kísérletnek" nevezték, kétkedve az ország társadalmi-gazdasági fejlesztésének lehetőségében. Ám *most a Szovjetunió mindössze öt nap alatt termel annyit, mint 1928-ban,* az első ötéves tervet megelőzően.

Jelenleg a Szovjetunió állítja elő a világ ipari termelésének egyötödét. *Első helyen áll* az acél-, a kőolaj- (a földgázt is beleértve), a vasérc-, a mangánérc-, a koksz-, a műtrágya-, a cement-, a mozdonytermelésben és több más termék előállításában. A X. ötéves tervben 1200 nagy ipari vállalat épült.

A Szovjetunióban valósul meg a világméretekben legnagyobb szabású lakásépítési program. *Évente több mint tízmillió ember lakáskörülményei javulnak meg.*

A jelenlegi, XI. ötéves tervben a szociális intézkedések még nagyobb méretűek és sokoldalúbbak lesznek. Megkezdődik a komplex élelmiszerprogram megvalósítása.

A 80-as években befejeződik az egész szovjet gazdaság intenzív fejlesztésére való áttérését, növelik a munka termelékenységét és minőségét. Ez új szakaszt jelent az egész társadalom jólétének növekedésében.

A reálbér, amely a Szovjetunióban évről évre növekszik, az életszínvonal emelkedésének távolról sem egyetlen mutatója. A családok jólétének háromnegyed részét adja a munkabér, egynegyedét pedig *az ingyenes juttatások és szolgáltatások,* amelyeket az állam a társadalmi fogyasztási alapokból nyújt: oktatás és gyógykezelés, segélyek és nyugdíjak, ösztöndíjak és a széles körű óvodai és bölcsődei ellátás.

A forradalom felszabadította a nép szellemi erőit is. A nép saját sorsának gazdájává lett. Ma már nem nevezik ezt a fejlődést „egy ország keretein belüli kísérletnek". Hiszen a Szovjetunió csak egyik állama azon országok közösségének, amely a szocialista civilizációt jelenti. A fejlődés hasonló útját részesítik előnyben a tőke elnyomása alól felszabadult és felszabaduló népek a két rendszer — a szocializmus és a kapitalizmus — közötti választás során.

Fjodor Breusz

Az APN hírügynökség összeállítása

Hogyan él az Alijev család?

Talib Alijev és felesége, *Róza* Bakuban, Szovjet-Azerbajdzsán fővárosában él. Négy gyermekük van. Ez a család egyike azoknak, akiket a köztársaság szociológiai szolgálata — természetesen az ő engedélyükkel — „szemmel tart". A felmérések célja: hiteles képet kapni a különböző összetételű és jövedelmű családok pénzügyi politikájáról. A családok költségvetésének tudományos statisztikai elemzése lehetővé teszi, hogy az állam hatékonyabban tervezze meg a szociális juttatásokat.

Ime Alijevék háztartásának költségvetése: júniusban Talib 400 rubelt vitt haza. Mint képesített szobafestő körülbelül ennyit keres minden hónapban. Róza ápolónő, havi fizetése 140 rubel.

Hogyan osztotta be a család az 540 rubeles költségvetési keretet? *A szó a ház asszonyáé:*

— Kiadásaink az elmúlt öt év során lényegében nem változtak. Havonta 180 rubel körül költünk élelmiszerre. Az alapvető cikkek ára változatlan. A ruházkodásra forditott összeg viszont havi 130-ról 160 rubelre nőtt. Szeretnénk a gyerekeket, főleg a nagyobbacska lányokat szépen járatni. A lakásért — kommunális szolgáltatásokkal együtt — 20 rubelt fizetünk. Átlagosan 90 rubelt költünk az alkalmi szolgáltatásokra, háztartási cikkekre és a szórakozásra. Az előre nem látott kiadásokra 40 rubelt tartalékolunk. Ezen felül igyekszünk havonta 50 rubelt félretenni a takarékba. Ez persze csak egy általános költségelosztás. Vannak úgynevezett szezonális kiadásaink és nagyobb vásárlásaink. Nemrégen például színes televíziót vettünk.

Vajon mindent tükröz-e a családi költségvetés? Vegyük például a következőket: a két nagyobbik Alijev lány középiskolába jár. Taníttatásuk ingyenes. A két kisebbik Alijev még óvodás. A szülők a költségek ötödrészét fizetik az ellátásukért. A fennmaradó összeg állami dotáció.

— Az utóbbi öt évben a Szovjetunió különböző üdülőhelyein jártunk és egy ízben Bulgáriában is voltunk — meséli Róza. — Tavaly az egész család egy Baku környéki penzióban nyaralt. Ezt a lehetőséget a férjem munkahelye nyújtotta számunkra. A beutalók tényleges árának harmadrészét kellett befizetnünk.

Egyszerű számítás megmutatja, hogy az Alijev család szemmel láthatóan többet költ, mint amennyit a szülők keresnek! Évi jövedelmük körülbelül 6,5 ezer rubel, míg a kiadásaik mintegy 10 ezer rubelt tesznek ki.

Honnan származik a 3,5 ezer rubelnyi „többlet"?

Ezt Alijevék az államtól kapják különböző juttatások és kedvezmények formájában. Az állam minden szovjet család költségvetéséhez jelentős mértékben hozzájárul. Az átlagos „statisztikai család" férj, feleség, két gyerek — évente körülbelül kétezer rubelt kap az állami költségvetésből, valamint a különböző vállalatoktól és szervezetektől levont összegekből képzett társadalmi fogyasztási alapból.

Visszatérve Alijevékhez: mihelyt a családban megjelenik az újszülött — mert Talib és Róza éppen az *ötödik* gyermeket várják — 100 rubel egyszeri segélyt kapnak. Róza pedig igénybe veheti a részben fizetett gyermekgondozási szabadságot a gyermek egyéves koráig. Azután pedig, amikor ismét munkába áll, ha akarja, dolgozhat csökkentett napi, vagy heti munkaidőben. Az évi fizetett szabadsága pedig három nappal több lesz.

Mindent együttvéve az Alijev család a XI. ötéves tervben mintegy *20 ezer rubelnyi juttatásban részesül* a társadalmi fogyasztási alapból.

A. Nyesztyerov

Ifjúsági parlament

(folytatás az 1. oldalról)

ipari Szakmunkásképző Iskolával. A szocialista szerződésekben résztvevő iskolák tanulóival a vállalat igyekezzen ösztönző tanulmányi szerződést kötni, különös figyelemmel a szakmunkás utánpótlás biztosítására. A szocialista brigádokat és a KISZ-szervezetet a vállalások megtételének időszakában tájékoztatni kell a patronált iskolákkal megkötött szocialista szerződésekről, hogy ennek alapján tehessék meg vállalásaikat.

Naprakész személyi nyilvántartást kell vezetni a vállalatnál dolgozó 30 éven aluli fiatalokról szakma (végzettség) szerinti bontásban. 30 éven aluli, továbbtanulni szándékozó fiatallal a gazdasági vezetője egyeztesse továbbtanulási szándékát és a lehetőségeknek megfelelően ilyen munkakörben foglalkoztassa, segítse elő a továbbképzés lehetőségét. A vállalat továbbtanulni szándékozó fiataljainak — amennyiben a fiatal olyan irányban képezi magát, amely a vállalat profiljába illeszkedik — tanulmányi szerződés megkötése útján a jogszabályi kötelezésen felül többletkedvezményeket biztosít. Folyamatosan biztosítani kell a szakmunkások szakmai tovább-képzését és a mesterszakmunkás-képzést.

A káderfejlesztési tervben szereplő fiatal dolgozók szakmai és politikai fejlődését folyamatosan figyelemmel kell kísérni. Konkrét elkötelezés nélkül ismertetni kell velük azt a tényt, hogy a jövőben a vállalat valamelyik — végzettségüknek megfelelő — vezetői területen számít rájuk.

Biztosítani kell a pályakezdő közép- és felsőfokú végzettségű fiatalok részére, hogy a szakterületükhöz kapcsolódó valamennyi munkafolyamatot megismerhessék. Egy év elteltével, a gazdasági vezető köteles értékelni a pályakezdő fiatal végzett munkáját és az értékelést a személyzeti és oktatási osztály és az érintett fiatalok részére megküldeni. Az FMKT bevonásával a vállalat fejlesztési terveihez kapcsolódó témajavaslatot kell kidolgozni az Alkotó ifjúság-pályázat résztvevőinek számára. Az elkészült pályaműveket a forradalmi ifjúsági napok befejezésére értékelni kell. A szakmai ifjúsági versenyeket minden évben meg kell szervezni és le kell bonyolítani. Az országos versenyekre való felkészülés idejére a résztvevőknek személyi órabért és teljesítményszázalékot kell fizetni.

Minden évben legalább két alkalommal szakmai tapasztalatcsere-látogatást kell szervezni a fiatalok számára vállalaton belül és társvállalatoknál. Legalább kétévenként szakmai fórumot kell szervezni a fiatal szakemberek részére.

A vállalat az alkalmazotti létszámtervében 5 fő többletet biztosít a pályakezdő fiatalok fogadásának lehetőségére. Ezzel is elősegíteni kívánja a fiatalok vállalathoz kerülését, az életbe való beilleszkedését.

A forradalmi ifjúsági napok tiszteletére minden évben az arra érdemes fiatalokat egyéni kitüntetésben kell részesíteni. A kitüntetések odaítéléséről a KISZ-bizottság dönt.

Részletes ütemtervet kell készíteni minden évben a társadalmi munkalehetőségekről annak érdekében, hogy a fiatalok teljesíthessék a vállalt társadalmi munkákat. A rendkívüli társadalmimunka-lehetőségeket a KISZ-bizottság titkárával kell közölni. Folyamatosan tájékoztatni kell a KISZ-bizottságot a beruházásokról, vagy nagyobb volumenű fenntartási munkákról, megjelölve, hogy mely munkákkal kapcsolatban vállalható védnökség.

Esedékességkor tájékoztatni kell a fiatalokat a vállalati dolgozók részére biztosítandó lakásépítési, (vásárlási) akcióban való részvétel feltételeiről, helyzetéről.

A vállalat előzetes igénybejelentés alapján tapasztalatcsere-látogatásra díjmentesen, kirándulásra önköltségi ár térítése mellett a vállalati autóbusz igénybevételt biztosítja.

Fel kell kérni a Kinizsi Húsos vezetőségét, biztosítsa a sportolni szándékozó fiatalok részére a szükséges helyiségeket és eszközöket. Az egyesület lehetőségeit a KISZ sportfelelőseln keresztül kell érvényesíteni. Amennyiben az V. számú gyár a helyiséget rendelkezésre bocsátja, gondoskodunk a KISZ-klub biztosításáról.

Az intézkedési terv helyi végrehajtására gyáranként intézkedési tervet kell készíteni. Az intézkedési tervben foglaltak időarányos megvalósulásáról és az Ifjúsági Törvény vállalati végrehajtásáról évenként igazgatói értekezleten kell beszámolni.

Meg kell vizsgálni, hogy a társadalmi munkából származó bevétel elkülönített nyilvántartására milyen módon nyitható lakásépítési alap számla, mivel ennek terhére lakásépítés esetén az előtörlesztéshez is adható kölcsön. A kommunista szombatokból származó bevételt kivéve, a KISZ által teljesített társadalmi munkából származó — lakásalap számlára — bevétel kölcsönként való kiadásának joga a KISZ-bizottságot illeti meg."

A.

(Folytatjuk)

Áruink a peremkerületekben

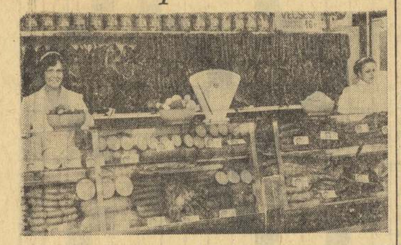

Kis tábla hirdeti az ajtó előtt: néhány perc múlva megnyitják az ABC-áruházat. Nincs sok várakozó, odaállok hát én is. Hamar beengednek. Nem az én feladatom, hogy családomnak a hétvégi húst beszerezzem, mégis a húspult felé veszem az irányt. Ismerős arccal találkozom, fehér köpenye mutatja: a bolthoz tartozik. Meg is kérdezem.

— *Nem találkoztunk mi a BHV-nál?*

— Minden eshetőség megvan rá. Szabó Tibor vagyok, 1958-ban szabadultam a húsipari és egészen 1978-ig a BHV dolgozója voltam.

— *És most itt?*

— Igen. A Rákosmenti ÁPÉSZ húsosztályának a vezetője vagyok. Most itt a XVIII. kerületben a Pesti úton nyitjuk meg az ABC-üzletünket. Az én feladatom volt a húspult elkészítése, az áru beszerzése.

— *Milyen árukat sikerült beszereznie?*

— A HÚSNAGYKER-en keresztül a BHV termékeit. Áruházunk jelenleg a vállalat teljes áruskáláját forgalmazza. Ebben benne vannak húskészítmények, belsőségek, a tőkehúsok is.

— *Egyéb beszerzési lehetőségek?*

— A BHV-termékeknek nagy konkurrenciát jelent a saját vágóhídunk termelése, ennek ellenére azon fáradozom, hogy a BHV kereskedelmi osztályával, olyan kapcsolatot alakítsak ki, hogy lehetőséget teremtsünk a BHV termékeiből árubemutató szervezésére, a kurrens cikkek beszerzésére.

— *Úgy gondolom, a keresett cikkeknek egyébként is van piaca. Olyan cikkeket is vásárolnak a BHV-tól, ami kevésbé fogy?*

— A vállalat összes termékeit forgalmazzuk, így megvásároljuk a zsírszalonnát, zsírt, körmöt, fejet is. Aránysonan persze. Olyan színvonalon árusítunk, mint akár a belvárosban. Mi azt szeretnénk — s ezt magam is így gondolom — ha ebben a rohamosan fejlődő kerületben bebizonyíthatnánk: a BHV termékei felveszik a versenyt az összes többi húsipari vállalatok termékeivel.

K. Cs.

Közgyűlés

A BHV II. számú gyárának Honvédelmi Klubja éves közgyűlését november 25-én tartja a gyár KISZ-klubjában. A rendezők szeretettel meghívják a gyár dolgozóit.

Tanfolyam

Hűtőgépkezelői tanfolyam indul november 16-án a sertésvágóhídon. Jelentkezni lehet *Ott Józsefnénál*, a sertésvágóhíd 253. számú mellékén, vagy a 345—500-as városi telefonszámon.

Villáminterjú

Rugalmas munkarend

Horváth Lászlót, a termelési osztály vezetőjét az általa vezetett területen jó ideje bevezetett rugalmas munkarend tapasztalatairól kérdeztük, amely iránt több dolgozónk is érdeklődött szerkesztőségünkben.

— A rugalmas munkarend lényege az, hogy a munkaidőnek van egy úgynevezett „törzsideje" és van egy rugalmas része. Meghatároztuk azt, hogy egy héten, kötelezően mennyi időt kell ledolgozni. A dolgozó maga dönti el, hogy a reggel hattól délután hatig tartó időszakban mikor kezdi és mikor fejezi be a munkát. A törzsidőben kötelező itt lenni. Ez hétközönapomként kilenctől fél háromig tart, szombaton pedig nyolc órától tíz óráig.

— *Miért előnyös ez?*

— A dolgozók nem idegeskednek a reggeli közlekedés miatt. Például a kisgyermekes anyáknak nagyon előnyös, hogy csak kilencre kötelező beérniük.

— *Mennyi a kötelező munkaidő?*

— A hosszú héten 46 óra, a rövid héten 41 és fél óra.

— *Hogyan lehet ezt ellenőrizni?*

— A folyosón bélyegzőórák vannak. Mindenkinek van bélyegző kartonja, amire jövetmenet ráüti az időt. A kartonokat minden héten a csoportvezető ellenőrzi.

Így a dolgozók a munkára is jobban be tudják osztani az idejüket, mert amikor több a feladat, akkor esetleg hosszabb ideig maradnak. A hivatalos dolgok elintézéséhez sem kell elkéredzkedni. Ez felszabadít a késés lehetőségének stresszhatása alól.

— *Hogyan fogadták ezt a dolgozók?*

— Örömmel. A vállalatnál ezt először — kísérleti jelleggel — mi kezdtük el, 1979 októberében. A munkafegyelmet így is meg lehet tartani és követelni. Nem számolhatok be gondokról ezzel kapcsolatban — mondta *Horváth László*.

A. I.

Néhány szó a levonásokról, a hangnemről

A 17/1979 (XII. 1.) MüM. számú rendelet szabályozza a munkabérből és egyéb díjazásokból történő levonásokat, melynek alapján néhány mondatban tájékoztatást adunk a fontosabb, gyakran előforduló levonásokról.

Gyermektartásdíj:

Általában százalékos arányban állapítja meg a bíróság (az általános irányelv, hogy egy gyermek után 20 százalék, két gyermek után 40 százalék, három és több gyermek után 50 százalék, de ettől eltérően is kiszabhatja a bíróság), továbbá meghatároznak egy alapösszeget is, ezt kell levonni betegség esetén, vagy hátralékként nyilvántartani, ha a dolgozó bármilyen okból nem részesül munkabérben. A részesedési alapból kifizetett összegek és a másodállás, mellékfoglalkozás munkabérének meghatározott százaléka is levonható! (Ezt sokan nem tudják.)

Az egyéb letiltások:

MIL-lapon hozott tartozások, bírói és közjegyzői letiltások stb. levonásának mértéke 33 százalék, azonban több ilyen tartozás esetén a mielőbbi teljesítés érdekében a munkabér 50 százalékát kell levonni. (Ez viszonylag új rendelkezés, sokan nem tudnak róla.)

A vállalati tartozásokkal kapcsolatban:

Meg kell említeni, hogy nem adható tüzelőutalvány és szakszervezeti előleg annak, akinek egyéb tartozásai munkabérének 50 százalékát lefoglalják. Sokan arra hivatkoznak, hogy éppen ezért van szükségük a vállalat segítségére, mivel azonban a munkabér 50 százaléka egyéb tartozásokra le van kötve, ennél pedig többet levonni nem szabad, a vállalat belátható időn belül nem tudná visszakapni a megelőlegezett összegeket.

A fentiekben csak nagyvonalakban érintettük a munkabérből történő levonások egyes eseteit. A bérügyviteli osztály ügyfélfogadási idejében szívesen adunk további, részletes felvilágosítást. Megjegyezzük még, hogy a levonások teljesítéséért a vállalat (és ezen belül a bérügyviteli osztály minden dolgozója) felelősséggel tartozik. A tartozások levonását a jogszabályban előírt módon intézzük, s bizony, néha nehéz udvariasan elhárítani azokat az — olykor minősíthetetlen hangon tett — megjegyzéseket, melyek a levonásokkal kapcsolatban elhangzanak. Az enyhébbek közé tartozik, amikor a becsületsértés fogalmát kimerítve feltételezik, hogy „összejátszunk" például gyermektartás ügyben a volt házastárssal. Életveszélyes fenyegetés is elhangzott már („megvárom a kapuban, és szétverem a fejét"), és a rendészet segítségét is igénybe vettük, nem egy esetben. A bérelszámolók (mindnyájan nők) felelősségteljes munkát végeznek, és bizony, a durva megjegyzések nem növelik a munkakedvet. Sokrétű munkánk nyugodt végzéséhez kérjük a vállalat dolgozóinak megértését, bízalmát — és néha kissé udvariasabb hangnemet!

Takács Ferencné
bérügyviteli
osztályvezető-helyettes

A dolgozó kérdez — az illetékes válaszol

Az üzemi demokrácia kiszélesítése jegyében új rovatot nyit lapunk. Ahogy a cím is mondja: „A dolgozó kérdez — az illetékes válaszol". Az információk, kérdések továbbításának egyik lehetőségét a vállalati pártbizottság mellett közvetve működő információs munkacsoport adja. Gombos Endrénével, a csoport vezetőjével beszélgetünk munkájukról.

— *Kérem, foglalja össze tömören az információs tevékenység jelentőségét!*

— Tájékoztatni és tájékozódni a politikai munkában éppen olyan elengedhetetlen követelmény, mint a közúti közlekedésben a „látni és láttatni" elv. Megfelelő tájékoztatás híján sem a pártszervezetek, sem az egyes párttagok nem lehetnek képesek a párt politikájának képviseletére és megvalósítására, a dolgozók meggyőződésére és tettekre való ösztönzésére. Ez a munka végső fokon szerves része, illetve egyik fázisa a politikai munka különféle területeinek, a határozatok végrehajtása megszervezésének épp úgy, mint a termelés és a gazdálkodás politikai eszközökkel történő segítésének, a tömegpolitikai és agitációs munkának, vagy a dolgozók mindennapos ügyeivel való törődésnek.

— *Milyen feladatok hárulnak e fontos politikai munka végzése során a pártszervezetekre, azok vezetőségére és az információs felelősökre?*

— Elsősorban a párttagság alapos tájékozottságáról kell gondoskodni, de fontos teendőink vannak a pártonkívüliek tájékoztatásában is. Ugyanekkor folyamatosan tájékozódnunk kell a dolgozók hangulatáról, véleményéről és az itt szerzett információkat hasznosítanunk kell politikai tevékenységünk során.

— *Az információk gyűjtése hogyan történik?*

— Az információforrások kijelölése és nagyságrendje meghatározza, hogy milyen rétegek, csoportok véleményét szerezhetünk felszínre hozni. E munka legkisebb forrása a pártcsoport. Itt a csoportos beszélgetések során egy kollektív vélemény nyerünk a különböző kérdésekről. Párttagjaink véleménye ilyenkor tükrözi azokat az információkat is, amelyeket a környezetében levő pártonkívüliektől is hallott.

— *Mi történik az összegyűjtött információkkal?*

— Az elhangzott véleményeket rendszerezzük, majd jelentjük a pártbizottságunknak, ahonnan tovább kerül a felsőbb pártszervek felé. Ez a munka nagy felelősséggel jár, a szelektálást úgy kell elvégezni, hogy az ne csorbítsa, hanem elmélyítse az összegzés igazságtartalmát.

— *Milyen területei vannak a beérkezett észrevételeknek?*

— A belpolitikai élettel kapcsolatos észrevételek során az információban jelezni kell a dolgozók véleményét, hangulatát, az árak, bérek alakulásáról, az ellátásról, a piaci helyzetről, a kereskedelmi tevékenységünkről, tudományos és kulturális életünkről, a közbiztonságról és még leheine sorolni tovább. A beérkezett észrevételek azt is tükrözik, hogyan véleknednek dolgozóink a nemzetközi helyzetről, mint például napjainkban aggódva figyelik a lengyel eseményeket. Az információ tartalmazza a gyári, mondhatnám belső eseményekre történő reagálást is. Gondolom, hogy a most megindúló rovat főleg az ilyen témakörben felmerült kérdésekre igyekszik majd válaszolni.

— *Üzemi lapunkon kívül, gondolom, más helyen is megtörténik az információ-visszaáramlás.*

— A jelentésekben felszínre kerülő kérdésekre való válaszadás fontos feladat, egyben tudatformáló, nevelő, felvilágosító munkát is jelent, amelyben megnövekedett az élő szó szerepe. Fontos, hogy a dolgozóknak legyen lehetőségük viszakérdezni, vitatkozni. A helyes tájékoztatás, a meggyőzés egyik formája. Az információnádás alapelve, hogy akik tájékoztatnak, önmaguk is politikailag képzett propagandisták legyenek. A személyes beszélgetések meggyőző erejűek lehetnek ilyen esetben — mondta befejezésül Gombos Endréné.

Vállalatunk pártbizottsága úgy látja, hogy a szélesebb körű tájékoztatás érdekében szükségessé vált, hogy lapunkban rendszeresen tájékoztatást adjunk az információs jelentésekben felvetett, közérdeklődésre számot tartó kérdésekre. Ennek érdekében közöljük a pártalapszervezetek információs felelőseinek névsorát azzal a szándékkal, hogy őket párttagok és pártonkívüliek egyaránt megkereshetik és felvethetik problémáikat. Lapunk szerkesztősége igyekszik majd választ keresni a felvetett kérdésekre és arról híradással szolgálni.

A pártalapszervezetek információs felelősei, Taksa Árpádné I. számú gyár, raktár; Springer Antal II. számú gyár, élőállat-osztály; Gombos Endréné központ, belső ellenőrzés; Méhes István építési osztály; Fenyő Tibor IV. számú gyár; Lőrincz György V. számú gyár, munkavédelmi iroda. Az információk gyűjtésében és továbbításában már eddig is nagy segítséget nyújtott a vszb részéről Mecseki Istvánné, a II. számú gyár szb-titkára, valamint Kozarek Ilona, a szervezési osztály dolgozója, aki a KISZ-fiatalokról várta és várja a beérkezett észrevételeket.

Természetesen olvasóink szerkesztőségünkhöz is eljuttathatják válaszra váró kérdéseiket.

Bágyi

Munka közben

Gyűjtik a nyelvhámot a II. számú gyárban. A motoros szeletelőgéppel ezúttal a marhanyelv felső rétegét szedi le a gyógyszergyár szakembere

Az új bélfeldolgozó üzemi próbáját futja

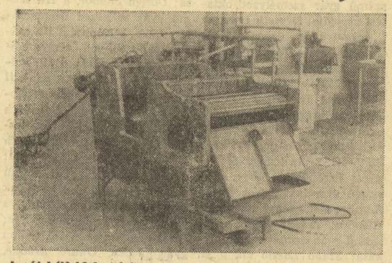

Az új bélfeldolgozó üzemben a bélnyálkátlanító gép (DAT 61) üzembe helyezés előtt áll

A régi belezőüzemet a rossz munkakörülmények jellemezték. Ennek feloldása éveken át szorongató gondként szerepelt vállalatunknál. Most, amikor az új belezőüzemnek már folyik a próbaüzeme, s az is elmondható róla, hogy az ország exportvágóhídjain üzemelő hasonló létesítményekkel egyenrangú, *Erdélyi Mihályt*, az I. számú gyár beruházási csoportvezetőjét arról kérdeztem, *hogyan jutottak el eddig, s milyen feladatok vannak még hátra?*

— A régi belezőüzem bontásával 1981-ben kezdtük meg a kivitelezést. A tervet menet közben módosítani kellett, mert a vállalat vágási számai lecsökkentek, tehát kisebb kapacitásúra kellett áttervezni. Ezt a munkát a vállalat fejlesztési csoportja végezte el. A berendezéseken egyedi átalakítást is végre kellett hajtani a gördülékenyebb technológia elérése érdekében. A kivitelezés során problémát jelentett, hogy a tervbe vett korszerű építési anyagok beszerzése akadályba ütközött. Emiatt egyes építészeti munkákat más vállalatoknak kellett befejeznie.

Január 29-én történt meg az üzem műszaki átadása, a hiánypótlásokat előre látható, hogy február közepéig megoldjuk úgy, hogy az az alapvető üzemi próbákat ne akadályozza. Ekkor az üzemet teljes mértékben átadjuk a termelésnek.

A műszaki átadás után a bélüzem földszinti termét és az ott lévő berendezéseket, szociális helyiségeket már a zárt vágás alkalmából üzemszerűen használták.

— *Milyen tehát az új bélüzem?*

— Ó, remek. A munkakörülmények lényegesen javultak. Korszerű léghechnikai berendezéseket építettünk be. Ez biztosítja mindenkor azt, hogy megfelelő hőmérsékletű friss levegő jusson a légtérbe, javítva a közérzetét az ott dolgozóknak. Egyetlen importgép a Lágéből szállított bélfeldolgozó gép képviseli az importot. A többi technológiai berendezés hazai gyártmányú, rozsdamentes acélból készült.

A munkakörülményeken kívül a végtermék várhatóan minőségileg magasabb osztályba lesz sorolható és úgy gondolom, a kitermelés százaléka is nőni fog. Nagy előny, hogy az üzemen belüli anyagmozgatás az új technológiával jelentősen lecsökkent a különféle csúszdák és surrantók közbeiktatásával.

— B —

Törődni kell a rászorulókkal

— mondta a Vöröskereszt titkára a szalámigyárban

A szalámigyári Vöröskereszt-szervezet munkájáról kérdezem *Hamar Lászlónét*, a szervezet titkárát, de mindjárt az elején először a munkáról beszél:

— Fáradtak vagyunk, emiatt bizony egyik-másik dolgozónk is estig nyolcig, kilencig, de muszáj, mert ahogy a tájékoztatóból megtudtuk, ez a munka a gyár termelésének egy negyedét adja. Igazán szükség van tehát a „hajtásra" — s ezért sokirányú munkát nem tudunk végezni a Vöröskeresztben.

— *Mit csinálnak mégis, mindenekelőtt? — hiszen az elmondottakból kitűnik az utolsó: a legfontosabbat elvégzik.*

— A véradások szervezése, megtartása nagyon fontos, elengedhetetlen dolog. Kell a vér az István Kórházban. Ezért mindent meg is teszünk, de nemcsak a szervezet tagjai, hanem a gyár többi dolgozója is. Ha meghirdetjük az akciót — évenként általában kétszer — sikerrel is járunk. Az idén február 5-én volt az első térítésmentes véradás Hatvannyolc jelentkezőből hatvanhárman 4—4 deciliter értékű vért adtak az arra rászorulóknak.

— *Hogyan felezik ki elismeréseket a véradóknak?*

— Az évenként megtartott véradóünnepélyen a 20-, 15- és 10-szeres véradóknak pénzjutalommal próbáljuk kifejezni köszönetünket. De én azt hiszem, nem lehet az ilyen tettet semmi pénzzel megfizetni. Január közepén például rendkívüli véradásra mentünk tizenöten az István Kórházba. Mikrobusz vitt bennünket, sürgős utunk volt, gyerekek szívműtétjének a sikere múlt azon, hogy a „B" negatív vér mennyiségére? Megkérdezett, mindnyájan olyan, de olyan örömöt éreztünk...

— *Az ilyen hirtelen szervezési akciók idején itt kell hammi munkával. Hogyan oldják ezt meg?*

A gyár vezetése minden segítséget megad ahhoz, hogy elmehessünk. Ezért köszönet is mondandó a gyár és a vállalat vezetőinek, a szakszervezeti bizottságnak, hiszen amikor a termelésből tíz-tizenöt ember egyszerre elmegy, az gondot okoz. Mégis, mindig megoldjuk, közösen.

— *A véradásra való hívás kor hogyan reagálnak a dolgozók?*

— Szorgalmazzák is. Sokszor ők szólnak, kérdezik, mikor lesz. Nehogy éppen szabad-ságra menjenek. Minden ki érzi, tudja, milyen kincs a vér, s az emberek többsége szívesen segít a rászorulókon.

Itt van például a plazmaferezis, ami már bonyolultabb dolog, de két-három heten-ként ismételhető. A gyárból ketten voltunk az István Kórházban e célból. Egy kicsit agyódtunk, mert nem tudtuk, mi vár ránk? Hát semmi különös nem volt, azt mondhatom. Az a lényeg, hogy a levett vérnek csak az egyik részét használják fel, a másik részét visszajuttatják a véradónak, így nem viseli meg a véradás a szervezetet. Nem is fájdalmas.

Amikor kifelé jövök a szalámigyárból, elgondolom, hogy napi 12—14 órai munka mellett is törődnek azzal, aki beteg, elesett. S szívesen segítenek a talpra állásért, az egészségért másokon.

— b —

Az üzemi étkeztetés és üdülési díj változásai

Országos szinten, 1985. január 21-től központi árintézkedésekre került sor. Ennek kapcsán felülvizsgáltuk vállalatunknál az étkezési és üdülési önköltségeket. Megállapítható, hogy évek óta igen nagy mértékben használtunk fel étkezési és üdülési hozzájárulást a jóléti kulturális alapból. 1985. évben a szabályozórendszer módosításával a lehetőségek megváltoztak. Ennek megfelelően, az 1985. február 14-i befizetéssel az étkezés dolgozói térítése az alábbiak szerint változik:

ebéd: 13 Ft/adag,
elvitelű vacsora: 23 Ft/adag.

A külső (idegen) vállalatok ebédtérítési díja 25 Ft/adag, az új egységárral történő befizetés 1985. február 4-től érvényes.

Az üdültetésre vonatkozólag a változás a következő 1985. évre, mely január 2-től érvényes.

1 napi üdülési díj felnőtt dolgozó részére: 20 Ft/fő;

1 napi üdülési díj gyermek részére: 20 Ft/fő;

1 napi üdülési díj vállalati nyugdíjas részére: 12 Ft/fő.

A vállalat gazdasági vezetése és a vállalati szakszervezeti bizottság 1985. január 31-én a fentieket megtárgyalta és jóváhagyta.

Kilencven éve született Dési Huber István

Bánsági András grafikusművész Dési Huber emlékére parafrázist készített lapunk részére

1895-ben született, s negyvenkilenc évesen, 1944-ben ragadta el a halál, melyet vádoló versben ír meg Radnóti Miklós. Ortutay barátja, József Attila életében eszmetársa, halálában példája és portrétémája, Illyés is az, Török Erzsi, Barcsay és Ferenczi Béni az életrajzának fontos részei, s Kmetty János segít akkor is az özvegyének, amikor el kell temetni a budakeszi tüdőszanatóriumból.

A kor haladó, szocialista alkotó szellemei összetartoztak, barátként, együtt gondolkodóként.

Nagyegyedi-dési órásmester fia, tizenöt éves korában maga mögött tudta az erdődi kollégiumot, Nehéz körülmények között élt, előbb alkalmi munkából, majd ez"stművészként, de még munkásként sem tarthatta el a festőintellektust, mert a harctéren szerzett tébécé már 1932-ben kiveszi kezéből az ecsetmüves falapácsot, megfosztván attól a nagy lehetőségtől is, hogy fizikai dolgozóra és szellemi alkotóra hasíthassa szét nyomorgó önmagát.

*Dési Huber*nek a folyamatos *művészi-életi-festő munkáját szanatóriumi szükségtartózkodások, tüdőrosztályi műtétek, betegség kényszerítette lakhelyváltozások megmegakasztották, nem beszélve kommunista konspirációról, csendőrségi letartóztatásról és bírósági fenyegetésről.*

De Dési Huber István a festő, először vilkoros amatőrből művész, aztán avatott szakmabeliből mérész kísérletező, aztán az ismyosok iskoláját keresvesen-leleksmeretesen végigjárni egyaránt nagy irása. Az irása kiváltotta vita 1942 folyaján folyt a lap hasábjain. Sokan félreértették, ő azonban érzékeny keménységgel védte a szocialaista kvalitást, s oly meglajzoltan is szigorú makacssággal ismételte a kérdéseit a jövő nevében.

Munkáséletet ábrázoló képei: a Guberáló, a Déli pihenő, forradalmi feszültséggel teli alkotások.

Kilencven éve született. Posztumusz Kossuth-díjjal tüntették ki.

★

Emléktáblájánál tiszteleg-tek a IX. kerület közéleti személyiségei, vállalatainak küldöttei a születésnapon.

—p—

Ünnepi ülés

A képzőművészek, iparművészek és művészeti dolgozók szakszervezetének elnöksége a Magyar Képzőművészek Szabad Szervezete megalakulásának 40. évfordulója alkalmából január 29-én a Fészek Klubban tartotta ünnepi ülését.

★

Az ünnepség díszvendége volt *Dési Huber Istvánné*, aki a szervezet alapító tagja és a Szabad Művészet című lap szerkesztője volt negyven évvel ezelőtt.

Az ünnepségre meghívót kapott a színtén alapító tag *Bánsági András* festőművész, a Ferencvárosi Alkotó Képzőművész Közösség tagja is.

Az ünnepi alkalomra kiváló magyar művészek *Asszonyi Tamás, Kis Nagy András, Kiss István, Kutas László, Ligeti Erika, Somogyi József, Szabó Iván* és *Vigh Tamás* készítettek emlékplaketteket.

Bánsági András a 40. évfordulóra alkalmából az Asszonyi Tamás által alkotott emlékplakettet vette itt át.

Az évfordulóról *Simó Tibor*, a Művészeti Szakszervezetek Szövetségének főtitkára mele-ség szavakkal emlékezett meg, majd fellépett *Szabó Gyula* kiváló művész, a Thália Színház tagja, és *Fazekas Beatrix* az 1984. évi országos zeneiskolai gordonkaverseny győztese.

Az ünnepi ülésről aznap este a televízió is képes beszámolót adott.

BUDAPESTI HÚSIPARI HÍRLAP
A Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő: Bágyi János
Szerkesztőség: Budapest, Gubacsi út 6. 1097 Telefon: 186-968
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Budapest,
VIII., Blaha Lujza tér 3. 1958
Felelős kiadó: Till Imre vezérigazgató
83—767. Sajtóra lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: Csönde Zoltán vezérigazgató

HÍR + HÍR + HÍR + HÍR +

Világhír Szegedről

A világhírű Szegedi Szalámigyár és Húskombinát 115 éves múlttal, hagyományokkal rendelkezik. Európa és a világ sok országában elismerik és közkedvelt húskészítmény a szegedi PICK szalámi. Étvágygerjesztő piros-fehér mozaikossága, jellegzetes markánsíze, magas fehérjetartalma, tápértéke a legmagasabb fogyasztói igények rangsorában is az első helyre állítja a húsipari termékek között.

A szalámigyártáshoz szükséges speciális sertések tenyésztése, termelése a Dél-Alföldön biztosítva van. E cél érdekében a kombinát együttműködik több mint 70 mezőgazdasági nagyüzemmel, és mintegy 55-60 ezer kistermelővel.

Szentesi baromfifeldolgozó

A Szentesi Baromfifeldolgozó Vállalatot 1923-ban alapították exporttermékek előállítására. A vállalat azóta igen jelentős fejlődésen ment át. Ma modern feldolgozópályákkal, fogyasztóberendezésekkel rendelkezik. Exportból származó árbevétele meghaladja az egymilliárd forintot. Termékei eljutnak Európa nagy részébe. Közel-Keletre és a világ más tájaira is. Legjelentősebb partnerei: Szájc, Ausztria, NSZK, Olaszország és az arab országok.

Húsimport-korlátozás Kanadában, szabad export az USA-ba

Kanada 66,5 millió kilogrammban határozta meg az 1985-ben importálható marhaés borjúhús mennyiségét. Mint az ottawai kormány közleménye hangsúlyozza, ez a kvóta megfelel Kanadának a GATT keretében vállalt minimális beviteli kötelezettségének. Az intézkedést az ideimarhahúsimport jelentős növekedésével indokolták Ottawa rövidesen konzultációkat kezd fő marhahússzállítóival, köztük az USA-val. Ausztráliával, az EGK-val, Új-Zélanddal és Nicaraguával.

Az Egyesült Államok 1985. évi húsimportja várhatóan 550 ezer tonna lesz — jósolja a washingtoni mezőgazdasági minisztérium. Ez mintegy 50 ezer tonnával kevesebb annál a mennyiségnél, ami az 1979-es húsimportörvény értelmében beviteli kvóták kiszabását indokolná. (VG)

Zalahús — külföldre

Négy földrész — Európa, Ázsia, Amerika és Afrika — 21 országába jutottak el a múlt évben a Zala megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat termékei. Az 1983-as évi 14,5 milliő dollárral szemben tavaly a vállalat 15,7 millió dolgár értékű árut exportált. Az eredményt elsősorban az tette lehetővé, hogy a múlt tavasszal megkezdte működését a 100 millió forintos beruházással létesült korszerű húsbontó, csontozó- és csomagolóüzem, amiben már minden piacon versenyképes termékeket lehet előállítani. Brazíliának például marhahúsrészeket, így svádorvidi hűtőházi cégnek pedig szeleteit karajt szállítanak. (MM)

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP
VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!
A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA
XX. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM ÁRA: 90 FILLÉR 1985. FEBRUÁR 18.

Pártértekezlet, 1985. február 2.

Számvetés öt év munkájáról — feladatok meghatározása — választások

A párt XIII. kongresszusára készülünk. Pártbizottságunk, párt-végrehajtóbizottságunk, pártalapszervezeteink, vállalatunk minden kommunistája megállapíthatta: a vállalat kollektívája teljesítette a párt XII. kongresszusának idevonatkozó határozatait.

Február 2-án a pártértekezleten *Novák Károly*, a pártbizottság titkára köszöntötte a pártértekezlet résztvevőit, a meghívottakat, a IX. kerületi pártbizottság titkárát, *dr. Csányi Klárát.*

Pártbizottságunk titkárának, a pártértekezletet köszöntő szavai után *Palásti János*, az értekezlet levezető elnöke vette át a szót.

A pártértekezlet elé terjesztett írásos beszámoló felelősséggel összegzi az elmúlt öt esztendő munkájának tapasztalatait. Reális számvetés készült, őszinte véleménycsere, jó politikai légkör jellemezte a fórumokat. A XII. kongresszus óta a változó körülmények között is az alapszervezetek szervezték, ellenőrizték a párt politikájának helyi végrehajtását és a felsőbb pártszervezeteknek szóló jelzéseikkel, kezdeményezéseikkel részt vállaltak a politika alakításában.

Több helyen szóba került a pártmunka korszerűsítése, a megváltozott körülményekhez való igazodás, a hatékonyság szükségessége, mely nemcsak a gazdaságra, hanem a pártszervezetek munkájára is vonatkozik. Ezen a területen az elmúlt évben lényeges változás történt vállalatunknál.

A mai pártértekezlet feladata, hogy értékelje a határozatok végrehajtását, az elvégzett munkát és feltárja meg az elkövetkezendő öt évre vonatkozó feladatokat.

Kérte a pártértekezleten részt vevőket, hogy *Novák Károly* elvtárs szóbeli kiegészítése után, a hozzászólásokat az elvtársak tegyék meg.

Ezt követően *Novák Károly* elvtárs szóbeli kiegészítésében elmondotta:

A XIII. pártkongresszusra való felkészülés időszakában, pártszervezetünk életében jelentős állomás a mai nap. Ezen a napon a jelenlevő küldöttek képviselik a több mint 370 fős párttagságot, de vállalatunk 2500 fős dolgozó kollektívájának nevében is végzik munkájukat. A XIII. kongresszusra való felkészítést tágabb értelemben a XII. kongresszus után a határozatok végrehajtásával, szűkebb értelemben azonban a múlt év második felében tervszerű, összhangolt politikai munkát végeztünk. Ennek részei az egyéni beszélgetések, az öt évet értékelő beszámoló taggyűlések, s egyéb párttestületi munkák. Ebben a folyamatban is együtt dolgoztunk a gazdasági vezetéssel, a szakszervezettel. KISZ-szervezetünk választott tisztségviselőivel, valamint a pártonkívüliek széles rétegével. Összességében érvényesítettük a helyi pártszervezet vezető szervezet, meggyőző, lelkesítő funkcióját, eredményesen oldottuk meg a pártonkívüliek bevonásával a politikai folyamatokba.

Az itt levő küldöttelnknek sokrétű és igen fontos feladatot kell végezni. Jogunk és kötelességünk szólni az eltelt öt év munkájának eredményeiről és gondjairól, az irányelvekhez kapcsolódva részt venni a politikai feladatok formálásában.

Küldöttértekezletünk legfontosabb feladatai, hogy értékeljük a XII. kongresszus óta végzett munkát, kialakítsuk a további feladatainkat, állásfoglalásban összegezzük a XIII. kongresszus irányelveiről kialakított véleményeket, megválasszuk a különböző testületeket és a kerületi pártértekezletet küldötteit.

Nemsokára ünnepeljük hazánk felszabadulásának 40. évfordulóját. Az évforduló és a pártkongresszus egymással kapcsolatban álló politikai események nemcsak szervezésében és megrendezésében, hanem a szó szoros értelmében vett politikai tartalmában is. Negyven évvel ezelőtt a Szovjetunió hadserege, a szovjet nép fiai felszabadították hazánkat a hitleri fasiszták megszállása alól. Pártunk vezetésével, népünk szorgalmas munkájával függetlenné vált Magyarországon új társadalmi rend építése kezdődött meg. Az elmúlt negyven év alatt olyan korszakos jelentőségű eredmények születtek, mint a néphatalom kiépítése, megvédése és megszilárdítása. A tervgazdálkodás megvalósítása, az ipar nagyarányú fejlesztése, a teljes foglalkoztatottság állandó és folyamatos javítása. Megváltozott az emberek életmódja, vészévenyesen megszűnt a kizsákmányolás, növekedett az állampolgárok általános, politikai és szakmai műveltsége.

A párt vezetésével, a nép erőfeszítésével lekűzdöttük a múlt súlyos társadalmi, gazdasági és kulturális elmaradottságát, hazánk a társadalmi haladás élvonalába került.

Ezt a 40 évet itt Európában bőkezben éltük meg, még akkor is, ha az imperialista hatalmak kitartóan visszatértek hidegháborús politikájukhoz. A Szovjetunióval, a Varsói Szerződés tagállamaival együtt meg tudtuk védeni vívmányainkat, megerősítettük a békét.

Fejlődésünk, eredményeink vitathatatlanok, de ezek nem születtek gond- és fájdalommentesen. Az utóbbi években nehezebbé váltak a szocialista építőmunka feltételei. Az intenzív gazdasági fejlődésre való átállás bonyolult feladata, a fejlődéssel együtt járó ellentmondások, a nemzetközi helyzet feszültségei, a világgazdaságban végbemenő változások, s ennek következtében a gazdasági növekedés lassulása nagy próbatétel elé állította pártunkat, népünket. Ezzel együtt saját munkánk gyengeségei is jobban megmutatkoztak. Az elmúlt öt évben a vállalat politikai, gazdasági életében értünk el eredményeket, de közben sok helyi gond is volt. Három éven át nyereségesek voltunk, két évben — jelentős erőfeszítés ellenére is — visszont negatív eredménnyel zártunk.

Sok változás történt a MÉM-döntés végrehajtásával. Csökkent a sertésvágás és a készítménygyártás, a marhavágás megszűnt, egyes egységeinket más vállalatoknak adtuk át, megszüntettük a sonkagyártást, s összesen mintegy ezer dolgozót csoportosítottunk át más munkaterületre. Meg kell állapítanunk, hogy a termelés és a termékszerkezet változásával együtt, ebben a helyi gazdasági környezetben igen sokrétű politikai munkát kellett végeznünk. Köszönetet mondok ezért párttagjainknak, gazdasági vezetőinknek, a tömegszervezeti aktivistáknak s a, törzsgárdatagoknak, akik vállalták és végezték ezt az igen nehéz munkát.

Fontos feladatunk, hogy segítsük megértetni a XIII. kongresszus határozatait, és végrehajtásában cselekvően részt vegyünk.

A kongresszusi irányelvek ezt így fogalmazzák meg: következetes munkával tárjuk fel, s hasznosítsuk a szocialista társadalomban levő hatalmas erőforrásokat; a népgazdaság teljesítőképességének növelésével, a gazdasági fejlődés fokozatos ellentmondásainak megoldásával teremtsük meg az életszínvonal fejlődésének és az életkörülmények javításának anyagi alapjait.

Pártunk Központi Bizottságának gondolatához szorosan kapcsolódik a kerületi pártértekezlet 1980-as felhívása: „A munka becsületének erősítése."

A pártbizottság titkára ezek után megfogalmazta a helyi feladatokat:

Tudatosabban, fegyelmezettebben és hatékonyabban kell dolgoznunk. Fizikai és szellemi tevékenységünk legyen szervezettebb, mindez nyereséges gazdálkodásunk legyen a nagyobb eredmény érdekében. Erősítsük a ránk bízott értékekkel való jobb gazdálkodást. Fontos teendőink közé tartozik az észerű takarékosság az anyag- és energiafelhasználás területén, valamint célirányos rekonstrukciós és fejlesztési munkák rövid idő alatti elvégzése.

Pártszervezetünknek úgy kell végezni politikai munkáját, hogy alkalmas kádereket neveljenek a különböző vezetői területekre, munkamódszerét, munkastílusát a jelenlegi követelményekhez kell igazítania, s követelje meg a hatékony, fegyelmezett munkát minden területen.

Pártfeladataink a kongresszusi irányelvek vitája közben, s több más fórumon is hangot adtak azonosulási szándékunknak, részt kérnek és vállalnak ezekből a feladatokból.

Szép megnyilvánulás, hogy a *Hámán Kató* szocialista brigád egységes kommunista szemlélettel megtárgyalta, hogy hogyan tudnak ők is részt vállalni a kerületi pártbizottság támogatásával. Dolgozunk együtt Ferencváros megszépüléséért, a XIII. kongresszust megelőző héten.

A pártbizottság titkárának *Palásti János* köszönte meg a szóbeli kiegészítést, s megnyitotta a vitát, amelynek alapját képezte a pártbizottság beszámolója a XII. kongresszus óta végzett munkáról, s a Központi Bizottság kongresszusi irányelveinek megvitatásáról, az alább pártszerveknél és szervezeteknél lefolytatott viták összegzéséről, az azokban szereplő állásfoglalásról.

Az időben eljuttatott írásos beszámoló, a kongresszusi irányelvek, valamint a szóbeli kiegészítés eredményként igen aktívan dolgozott a pártértekezlet. Huszonöten szólalták fel.

Közülük néhány hozzászóló jellemző mondatait, megállapítását emeljük ki.

Prokop Pál elvtárs az I. számú gyár szb-titkára felszólalásából idézünk részleteket:

...Jó munkamódszernek tartom s továbbra is követendő példának azt, hogy egyes, tömegeket érintő kérdéseket társadalmi vitára bocsátunk, ezaz a bizalmiakon keresztül a munkásokkal megvitatjuk, majd a visszaérkezett információkat feldolgozzuk, összegezzük, s a cselekvésnél hasznosítjuk. Szükség van a nyílt, őszinte tájékoztatásra, érzékenyen kell reagálni az észrevételekre.

A dolgozók bevonása a tervezésbe és a végrehajtás folyamatába helyes volt, ezt erősítsük a továbbiakban is. Ugyancsak részt vesznek dolgozóink az anyagi, erkölcsi elismerések odaítélésében is, hiszen ott lehet egy-egy ember munkáját megítélni, ahol dolgozik. A vezetők munkájának megítélését a kollektíva véleménye alapján végezzük.

A szocialista munkaverseny vonatkozásában a vállalati kezdeményezéseken túlmenően helyi célokat tűztünk ki, létehoztuk a szocialista brigádok klubját, pótvállalásokat kezdeményeztünk hazánk felszabadulásának 40. évfordulója, valamint a XIII. pártkongresszus tiszteletére.

A kongresszusi irányelvekkel kapcsolatban elmondhatom: a dolgozók pozitívan értékelték, annak megállapításaival, tartalmi részével egyetértettek. Az észrevételek — úgy érzem — a ma ismertetett állásfoglalásban megfogalmazók. Mégis ki kell emelni elsősorban az alacsony keresetűek, a nyugdíjasok és a nagycsaládosok helyzetét. Ebben a vonatkozásban várják dolgozóink a kongresszusról a határozatokat a feszültséget feloldására, enyhítésére.

Benkő Katalin, a VI. pártalapszervezet titkára többek között ezt mondta:

Úgy érzem, az elmúlt időszak a legtöbb változást a mi gyárunkban (II. számú gyár) hozta. Megszűnt a marhavágás, gazdasági feladataink változásával politikai-agitációs munkánk is más irányú lett. Az 1983. évi MÉM-döntés kézzelfoghatóan hatott gyárunk politikai hangulatára. Márciusban rendezőtött pártnagygyűlésünk volt az, amikor egy alapszervezetbe került a kollektíva. Fogytt létszámunk, de a ma itt dolgozó 56 párttag — úgy gondolom — kitart gyárunk végleges áttelepüléséig, azután is. Közel egy év távlatából elmondhatom, hogy helyzetünk hangulati tényezői a stabilitást mutatják. Agitációs munkánk változatlanul a legfontosabb gazdasági feladatokra irányul, de rendszeresen részt veszünk minden olyan megmozduláson, amely a jobb jövőt, a békét, a nemes célokat segíti.

Gombos Endréné agit-prop. titkár összetett munkájukról, eredményekről tájékoztatta a pártértekezletet:

Az agitációs munkában fő-kozni kellett az egyes rétegek, csoportok felé kifejtett tevékenységet. Az agitációs és propagandamunka a biztosította elmúlt és jelenlegi gazdasági és politikai helyzetünkben az emberek eligazodását. A pártoktatás szervezése során differenciáltabban kell figyelembe venni a párttagok, a vezetők eddig elért marxista ismeretét. A tömegszervezeti oktatás szervezésénél a hallgatók és a propagandisták kiválasztásánál az évenkénti politikai oktatás előkészítésében meg kell valósítani továbbra is a párt-, a KISZ- és a szakszervezeti

(Folytatás a 3. oldalon)

Pártértekezlet képekben

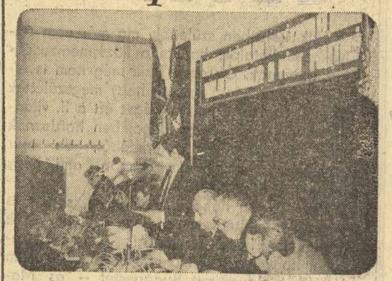

Novák Károly, vállalatunk pártbizottságának titkára szóbeli kiegészítését terjeszti elő a beszámolóhoz

A húsos kórus dalaival tette ünnepélyesebbé a pártértekezletet

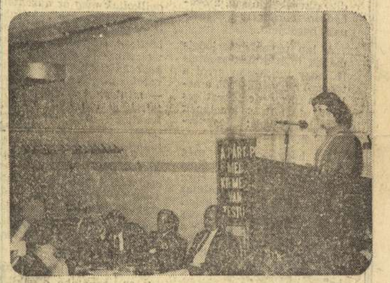

Gombos Endréné az agitációs és propagandatevékenység továbbfejlesztésének lehetőségeiről beszélt többek között

A sertésvágóhídi ebédlő díszbe öltözött, és méltó otthont adott a pártértekezletnek

Prokop Pál többek között ezt mondta: „Szükség van a nyílt, őszinte tájékoztatásra, érzékenyen kell reagálni az észrevételekre."

Budapest felszabadulásának 40. évfordulója alkalmából összeállítást közlünk lapunk 2. oldalán

Négy évtizeddel ezelőtt:

BUDAPEST FELSZABADULÁSA

Akik 1945-ben születtek, ma már nem pályakezdő fiatalok, hanem a középnemzedékhez tartoznak. Ők azok, akik még nem is éltek, vagy ha igen, éppen, hogy megszülettek azon a tavaszon, amikor véget ért a II. világháború. S lehet, hogy idegeikben hordoznak még valamit szüleik rettenetéből, de már számukra is történelem csupán, ami négy évtizeddel ezelőtt történt.

Pedig azt a háborút nem lehet, s nem is szabad elfelejteni soha. S az emlékezésnek éppen az a funkciója, az a legfontosabb szerepe, hogy harcoljon a feledéssel. Akik nem látták az elpusztított Budapestet — és Magyarországot és Európát —, azokkal legalább ezen az évfordulón (de nem csak most!) meg kell ismertetni, s olyan mélyen, ahogy csak lehet, a tudatukba vésni, hogy mire képes a fasizmus.

Mert a fasizmus nem halt ki a földről Hitler öngyilkosságával, Németország kapitulációjával. Vigyáznunk kell, hogy a világ egyetlen országában se ülhessen többé tor a barbárság kora.

S emlékeznünk kell. Arra a napra, amikor a szovjet Vörös Hadsereg megtisztította végre Budapestet a német és a magyar fasiszta hordáktól. S emlékeznünk kell azokra is, akiknek volt erejük és hitük, hogy egy csontváz-városból ismét élő-lélegző várost teremtsenek.

S fejet kell hajtanunk a felszabadítók előtt. Mert a hála erre kötelez minket.

Azon a napon...

Azon a napon, amikor Budapesten elhallgattak végre a fegyverek, még nem fejeződött be a háború. A legpusztítóbb, legvéresebb háború, amelyet azóta a II. világháborúként emlegetünk. Tovább folytatódtak a harcok a fasiszta hordák ellen Magyarországon, Európában, s a Távol-Keleten is. Budapest felszabadítása csak az egyik állomás volt a harcban. S ez a tény pontosan tükröződik a korabeli újság, a *Szabadság* február 13-i számának hasábjain.

A lap ugyanis terjedelmének felét annak szentelte, hogy tudósítson arról a toborzó nagygyűlésről, amelyet a négy demokratikus párt tartott, s amelynek jelszava az volt: *„Fegyverbe a fasizmus ellen!"*

Az, hogy a harcok még folynak, a lap egészéből is tükröződik. Néhány cím: *„Újabb áttörés és hatalmas hadizsákmány a keleti fronton"*. *„Elbing és Poroszos Eylau városát elfoglalták a szovjet csapatok"*. *„A szövetségesek bevonultak a Rajna menti Kleve városába"*.

A nagyvilág kis hírei: *„Tokiót bombázták a távolkeleti amerikai flotta légierődei..."*, *„Norvég hazafiak tizenkét tengeri hajót megszöktettek Fredrikshold kikötőjéből..."*, *„A Vörös Hadsereg, semleges kutonai szaklapok értesülése szerint, új, gépvontatású ágyút vetett harcba a téli offenzíva során. A harminc kilométeres sebességgel haladó lövegpáncéltörő gránátjaival sokban hozzájárul a német hadsereg döntő megveréséhez."*

S egy tizenhat soros hír, amely bizonyára először tudósított magyarul a hacialáltabrok borzalmáról. A címe: *„Négymillió embert gyilkoltak meg az auschwitzi haláltáborban"*. A szöveg: *„A brüsszeli rádió jelenti: A lengyelországi Oswieczim (Auschwitz) hírhedt haláltáborában — hihetővalos megállapítás szerint — mintegy 4 millió embert tettek el láb alól a náci banditák. A táborba naponta több vonatszállítmány újabb áldozat érkezett, úgyhogy a hóttestek nyomtalan eltüntetésére szolgáló 4 halotthamvasztó kemence éjjel-nappal működött. Mikor a szovjet csapatok elfoglalták Oswieczimet, már csak 4000 embert találtak életben."*

Azok, akik a lap „Ki tud róla?" rovatába elküldték kétségbeesett hirdetményeiket, talán ebből a hírből szerezték az első szörnyű bizonyosságot, hogy esetleg már nincs is kit várniuk...

Pusztulás és újjáépítés

A második világháborúban a főváros szinte pótolhatatlannak tűnő károkat szenvedett. A bombázások és a fasiszta csapatok kilátástalan ellenállása miatt elpusztult valamennyi Duna-híd, tönkrement a lakóházak 27 százaléka, de a Várnegyedben például az épületek 79 százaléka omlott részben vagy egészen össze. A fasiszta német hadsereg a termelőeszközök nagy részét is külföldre hurcolta. 1945. február 13-án, amikor a szovjet hadsereg 2. és 3. ukrán hadseregcsoportja az utolsó német csapatok ellenállását is megtörte, s ezzel befejeződött Budapest felszabadítása, a béke egy tönkretett, hídjaitól megfosztott, kettészakított városra köszöntött rá, amely pedig egykor Európa egyik legszebb fővárosa volt. Es ezt a szépséget — persze elsősorban az itt lakók életét — a felszabadító szovjet hadsereg többre értékelte, mint a „szövetséges" német hadak. A szovjet csapatoknak óriási véráldozatukba került, hogy megkíméljék a nehéztüzérségtől azt a várost, amelynek hídjait a fasiszták lelkiismeretfurdalás nélkül felrobbantották.

Vajon ki tudná megmondani, mennyi időre volt szükség valójában az újjáépítéshez? Mikor ért véget tulajdonképpen a háborús pusztítások pótlása? Egy biztos: hihetetlen teljesítményekre volt képes akkor Budapest népe...

1947 közepéig már 25 és fél millió négyzetméternyi tetőt javítottak ki, s a sérült lakóépületek helyreállítása — mintegy 90 százalékban — is megtörtént 1949 végéig.

Ami a kórházakat illeti: Budán szinte még el sem hallgattak a fegyverek, amikor már megkezdődött a Rókus-kórház újjáépítése. 1947 elején befejeződött a Bajcsy-Zsilinszky-kórház háborús sérüléseinek kijavítása, a hároméves terv végére pedig a többi kórház helyreállítása is megtörtént.

1947-re az iskolai tantermek száma is elérte a „békeidőkét".

A vízcsőhálózat sérüléseinek kijavítása is szinte a felszabadulás első pillanataiban megkezdődött. 1945. május 1-re a csőhálózat nagyobbik része már üzemképes volt.

A gázszolgáltatás 1945. március 30-án kezdődött meg az Óbudai Gázgyár környékén, Pestre pedig a felrobbantott Boráros téri híd roncsain épített fahídon vezették át először a gázt, majd a gázvezetéket tartó kötélhidat létesítették a felrobbantott Margit-híd pillérein.

A csatornahálózat rekonstrukcióját szintén nagyon korán, már 1945 márciusában megkezdték, s a nagyobb üzemzavarok elhárítása 1945 őszére megtörtént.

A villamosenergia-termelés -szolgáltatás 1945. májusában kezdődött meg a fővárosban. 1947-ben pedig a kazánok és az áramfejlesztő gépek teljesítőképessége 100 százalékos volt.

S az útépítés. A romok eltakarításával egyidőben megkezdődött az utak kijavítása és újraépítése is.

S végül: a hidak. A legfájóbb veszteségek pótlása. Az ideiglenes híd, a Kossuth-híd építése 1945 májusában kezdődött el — a régi hidak romjaiból —, s nyolc hónap múltán már be is fejeződött. 1946. január 15-én adták át a forgalomnak, s a tervezett ideig, 1956-ig szolgált. (1960. és 1962. között bontották le.) A régi hidak közül a Szabadság-híd épült újjá először. 1946 elején kezdődtek meg a munkálatok, s augusztus 20-án — még abban az évben — már megindult rajta a forgalom. A Déli összekötő vasúti híd következett ezután: 1946. november 5-én fejeződött be az újjáépítés. A Margit-híd 1948. augusztus 20-ra épült újjá teljes szélességében. A Lánchíd újjáépítéséhez 1948 márciusában fogtak hozzá, s az új híd 1949. november 20-ra készült el. A Petőfi-hidat 1952. november 22-én adták át újjáépítve a forgalomnak. Utolsóként az Erzsébet-híd készült el. Építését 1960-ban kezdték el, s 1964. november 21-re fejezték be.

Ha szigorúan vesszük, talán ekkor fejeződött be az újjáépítés, Budapest háború okozta sebeinek begyógyítása. Húsz évvel a háború után...

A mai Budapest

Aki körülnéz a mai Budapesten, láthatja: nem csupán a vandál pusztítás nyomai tűntek el az évtizedek alatt, hanem ügyszólván új város épült a Duna két partján. Legalábbis a főváros jó néhány része valósággal kicserélődött. Fokozatosan eltűntek a régi nyomortanyák, és helyükre korszerű, egészséges lakóházak, iskolák, üzletek épültek.

Budapesten a lakások száma jelenleg 800 ezer körül van. S bár ez is kevés, mégis joggal mondhatni: itt téren is óriási a fejlődés 1945 óta. Ehelyütt most nem sorolhatjuk fel a számok, adatok sokaságát, de talán néhány tény elegendően bizonyítja: fővárosunk akkorát fejlődött, amekkorát közvetlen munkahelyéről szólt:

Nálunk a dolgozók 95 százaléka nő. Az elmúlt öt év alatt asszonyaink nagyon nehéz munkakörülmények között hajtottak végre feladataikat. Eredményeinket bizonyítják az arany-, ezüst-, bronz- és a háromszoros Vállalat Kiváló Brigádja cím elnyerése. Gond, hogy kevés a fiatal dolgozó, nagyrészt az idősebb korosztály végzi a munkát. Brigádunk — a kevés létszám és a rossz munkakörülmények ellenére — a XIII. pártkongresszus tiszteletére, kommunista műszakot ajánlott fel. Ezen túlmenően bélfeldolgozó üzemünk felajánlja, hogy árbevételünket az elmúlt évhez képest az idén 10 százalékkal növeljük, és

Napjainkban a XIII. kongresszusra, s az előtte megtartandó pártértekezletre készülünk. A XII. kongresszus óta a főváros tovább fejlődött. jelentős eredmények születtek gazdasági, városfejlesztési, kulturális és társadalmi területen egyaránt. Gondjaink is vannak, de a további fejlődés feltételei adottak: a párt szövetségi politikájának keretében a lakosság különböző rétegei szorosan együttműködve vesznek részt a szocialista építőmunkában.

Budapesti napok Moszkvában

Immár hagyomány folytatódott január 21. és 25. között, akkor, amikor Moszkvában sor került a budapesti napok rendezvénysorozatára. A budapesti napokat ugyanis — 1976 óta — most tartják meg másodízben Moszkvában, s eddig szinték két alkalommal „vendégszerepelt" a szovjet főváros a mi Duna-parti fővárosunkban.

Nem véletlen, hogy éppen most, 1985. január utolsó harmadában került sor a budapesti napok moszkvai megrendezésére. Negyven évvel ezelőtt azokban a nem kevésbé dideregtően fagyos napokban indultak végső rohamra a Vörös Hadsereg katonái fővárosunk felszabadításáért. Budapest Moszkvában most azok előtt a hősök előtt is tiszteleg, akik küzdtek Pestről és Budáról az utolsó fasisztákat, és megteremtették a feltételeket az új honfoglaláshoz.

Amikor tehát Budapest most bemutatkozik Moszkvában, egyben azt is bizonyítja, hogy élni tudott a szabadsággal, amelyhez a Vörös Hadsereg segítette hozzá. S hogy élni tudott vele, azt éppen e negyven év nagy ívű gazdasági, politikai és kulturális fejlődése bizonyítja.

Mire a budapesti politikai delegáció és a barátságvonat 360 budapesti dolgozóval megérkezett Moszkvába, a szovjet főváros utcáin már mindenütt láthatóak voltak azok a transzparensek, amelyek a magyar vendégeket köszöntötték. A barátságvonat utasai főleg azon üzemek dolgozói voltak, amelyek szoros termelési-gazdasági kapcsolatokban állnak szovjet, illetőleg moszkvai gyárakkal, intézményekkel.

A Moszkvában megrendezett budapesti napok hivatalos megnyitójára január 21-én került sor a Rosszija-szálló hangversenytermében, ahol *Viktor Grisin*, az SZKP Politikai Bizottságának tagja, a moszkvai pártbizottság első titkára és *Grósz Károly*, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára mondott ünnepi beszédet.

Viktor Grisin köszöntötte a magyar vendégeket. Beszéde első részében a Nagy Október eszmei alapján született magyar—szovjet barátság forrásáról, gyökereiről, az országainkat egybekötő szálakról, ezután pedig a nemrégen kezdődött 1985-ös év moszkvai feladatairól, az elmúlt évek eredményeiről szólt. Az erősen kiélezett nemzetközi helyzettel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy az amerikai imperializmus hibájából megromlott világpolitikai légkörben a Szovjetunió és a szocialista országok a béke politikáját szegezik szembe a háborús fenyegetéssel.

Válaszbeszédében *Grósz Károly* megköszönte a lehetőséget, amelyet Budapest a bemutatkozásra kapott. Ezután méltatta Budapest és az ország négy évtizeddel ezelőtti felszabadulásának jelentőségét, a Szovjetunióval a háború utáni talpraálláshoz kapott segítséget.

A két főváros testvéri együttműködése kiterjed a politikai, a gazdasági és a társadalmi tevékenység minden területére — mondotta egyebek között a budapesti pártbizottság első titkára.

A nagygyűlés után szovjet és magyar művészek adtak gálaműsort.

A magyar művészek ezzel természetesen nem búcsúztak el Moszkvától. Az Állami Népi Együttes ősszel a Lakodalmassal, az Expressz együttes pedig kétszer adott koncertet a Dinamo sportpalotában. A Moszkvai Operettszínház magyar művészek vendégszereplésével mutatta be a Csárdáskirálynőt, három moszkvai moziban viszont magyar filmhetet rendeztek, amelynek műsorán egyebek között Szabó István Mephistója is szerepelt. A rendezvénysorozathoz a moszkvai televízió is csatlakozott: naponta sugározott Budapesttel foglalkozó dokumentumműsorokat.

Kiemelkedő eseménye volt a moszkvai budapesti napoknak a „Budapest 1945—1985" című kiállítás, amelyet a Manyezsban, a központi kiállítási csarnokban rendeztek meg.

Igen tartalmas volt a moszkvai budapesti napok politikai programja is. Az 1. számú moszkvai óragyárban baráti nagygyűlést rendeztek, különböző moszkvai intézményekben pedig magyar szakemberek tartottak előadásokat, megismertetve hallgatóságukat hazánk életével, Budapest fejlődésével.

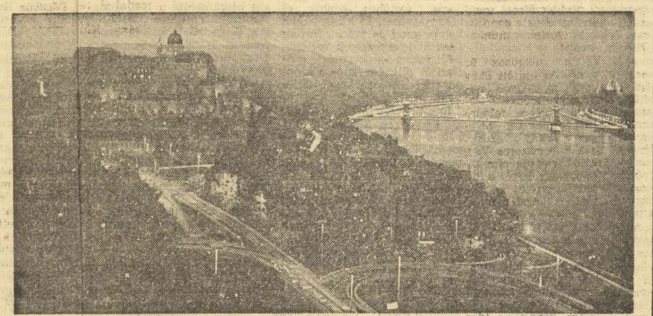

Budapest fényei

Pártértekezlet, 1985. február 2.

(Folytatás az 1. oldalról)

oktatás folyamatos koordinálását. Pártbizottságunk és az üzemi lap szerkesztőségének kapcsolata az elmúlt időszakban jónak értékelhető. Kiemelten foglalkozott a hírlap és a vállalat gazdasági életével, a termékek minőségével, az exporttevékenységgel, a munkaerő-helyzettel, több esetben a bérfejlesztéssel, valamint az ötnapos munkahét bevezetésével és még igen sok témával.

Faragó Antal, a VII. párt-alapszervezet eredményeiről, gondjairól szólt:

Nem eléggé épült ki a szervező munka a tömegszervezetek, a párton kívüli dolgozók felé. A legfontosabb tapasztalat az, hogy hatását tekintve semmilyen pártmunka nem bíthet zártkörű jelleget, le kell vetkőzni minden öncélú elemét. A mostani dokumentumok is megfogalmazzák ennek igényét, a megítélésem szerint, máris előrelépések tapasztalhatók. A VII. pártalapszervezet irányelveket feldolgozó munkájáról: januári taggyűlésünkön sikeresnek volt számunkra, hogy a KB jelenlévő képviselője színvonalasnak ítélte munkánkat. Úgy értékelte, hogy vélemények, elemzéseink — tervek és nagyon sok részletében egyezték a náluk folyó feldolgozásokkal. Majd befejezésül arról beszélt, hogy az irányelvek, valamint a feldolgozás vállalati összegzése felelősen értékel, és jelöli meg teendőinket, megfogalmazásaikkal egyetértünk. Fontosnak éreszük, hogy a feldolgozott társadalmi aktivitást a kongresszust követő időszakra is állandósítsuk.

Malíkné Kucsera Rózsa a szolgáltató gyár küldötte, táj-koztatást adott a gyár elmúlt évi munkájáról, gondjairól.

... Nehezítette munkánkat a gyári társadalmi és politikai szervezetek hiánya. Ilyaz, hogy elképzeléseinket a vállalat politikai és társadalmi szervezetei támogatták, de az üzemi demokratizmus fórumrendszer működtetését csak a társadalmi szervek megalakulását követően tudtuk megvalósítani.

Majd a gyár eredményeiről, a politikai, társadalmi tevékenységéről adott áttekintést.

Schild, Lajos vszb-titkár hozzászólása elején a szakszervezet pártirányításáról s arról beszélt, hogy a szakszervezeti munka nagyon sokrétű. Ez abból is adódik, hogy átfogja és szervezetbe tömöríti dolgozóink 92 százalékát, amely az érdekvédelmi munkán és érdekkényszeleten kívül nagyfokú rétegmunkát is igényel. Kiemelten foglalkoztunk a nőpolitika kérdéseivel, javítottuk és bővítettük az orvosi ellátást s ez évben átadásra kerül az új beleződüzem.

A szocialista munkaversenyről a szakszervezet állásfoglalását tolmácsolta: az eredmények ellenére úgy értékeljük, hogy még sok tartalék van a Hilton, a Építőben.

Szólt többek között a dolgozók jövedelméről, a túlmunkáról, a dolgozók lakáshoz jutásáról is.

Kiss Jánosné, az I. számú gyár bélfeldolgozója bevezetőjében a vágócsarnok és kapcsolt üzemrészeinek gazdasági problémáiról, majd a létszámhiány okozta gondokról, a közvetlen munkahelyéről szólt:

Nálunk a dolgozók 95 százaléka nő. Az elmúlt öt év alatt asszonyaink nagyon nehéz munkakörülmények között hajtottak végre feladataikat. Eredményeinket bizonyítják az arany-, ezüst-, bronz- és a háromszoros Vállalat Kiváló Brigádja cím elnyerése. Gond, hogy kevés a fiatal dolgozó, nagyrészt az idősebb korosztály végzi a munkát. Brigádunk — a kevés létszám és a rossz munkakörülmények ellenére — a XIII. pártkongresszus tiszteletére, kommunista műszakot ajánlott fel. Ezen túlmenően bélfeldolgozó üzemünk felajánlja, hogy árbevételünket az elmúlt évhez képest az idén 10 százalékkal növeljük, és egyben felhívással fordulunk a vállalat szocialista brigádjaihoz, hogy saját munkaterületükön a lehetőségekhez képest tegyenek gazdasági felajánlásokat.

Elmondta, hogy dolgozóik pártlagjaikkal együtt mindenben egyetértenek és mesze-menően támogatják a párt munkáját és politikáját. Üzemük dolgozói fő feladatuknak tekintik, hogy a XIII. pártkongresszus irányelveiből a rájuk vonatkozó feladatokat maradéktalanul végrehajtsák.

Németh Imre, az I. számú gyár pártvezetőségének az elmúlt időszakban végzett munkájáról szólt be, a beszélt arról, hogy sok gondot okozott számunkra például a folyamatos kádercsere. Kiemelt feladatnak közé tartoznak a gazdasági eredmények növelését szolgáló politikai feladatok, a napi politikai és gazdasági munka tartalmi színvonalának növelése, a testületi munka tervszerűségének és a tömegszervezetek pártirányításának javítása, és a KISZ-szervezet munkájának segítése.

Bognár Sándorné, a munkatechnológiával és a munkaverseny-szervezéssel kapcsolatban arról beszélt, milyen fontos az előmunkával való gazdálkodás, illetve a szocialista munkaverseny- és brigádmozgalom, a benne rejlő hatalmas, a társadalom építését meggyorsító lehetőség.

Elmondta még, hogy rendszeresen megtartották a gyárak és a vállalati szocialista brigádvezetők tanácskozását, a végzett munkát értékelték. A munkaverseny-mozgalomban részt vevő brigádok csatlakoztak az iparági exportversenyhez.

Fontos tény, hogy az összes, nem termeléssel összefüggő társadalmi munkaóra 1984-ben 3400 volt. Ha ehhez hozzáadjuk a termeléssel összefüggő negyedévi társadalmi munkaórákat, akkor tavaly két és fél kommunista szombatot teljesítettünk — mondta el többek között.

A szocialista versenymozgalommal kapcsolatban kitért arra is, hogyan lehet és kell tovább javítani a vállalások színvonalát. Ilyen kérdés, hogy jobb szervezői munkával szorgalmazni kell a brigádok létszámának növekedését. Jobb kimutatásrendszerrel kell biztosítani a társadalmi munkaórák publikálását.

Befejezésül ismertette a XIII. kongresszus és hazánk felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére indított országos méretű munkaverseny-mozgalommal kapcsolatban a vállalat dolgozó kollektívájának és szocialista brigádjainak csatlakozását azért, hogy a munka- és üzemszervezésben rejlő lehetőségek fokozott kiaknázásával javítsuk gazdálkodásunk hatékonyságát, fokozzuk exportértékesítésünket és az elért eredményekkel köszöntsük a Magyar Szocialista Munkáspárt XIII. kongresszusát, s méltó módon emlékezzünk meg történelmünk jeles évfordulójáról.

Bontovics Károly, a vállalatvezetés nevében köszöntötte a vállalat pártértekezletét, majd néhány gondolatban összefoglalót adott a vállalat célkitűzéseiről. Beszélt a vállalat műszaki állapotának hiányosságairól, a fejlesztési koncepcióról.

Nagyon fontos bejelentést tett: — *...az évek óta tartó veszteséget sikerült megállítani, a vállalat nyereségesre teljesítette az 1984. évet.*

Befejezésül megköszönte minden kommunista áldozatkész munkáját és további sikereket kívánt.

Fenyvesi Tibor, a vállalat KISZ-bizottságának titkára, a pártbizottság és a párt-végrehajtóbizottság munkájával kapcsolatban elmondta, hogy minden esetben megháttározták a KISZ-bizottság munkáját. A gondokról szólva pedig azt, hogy az ifjúsági felelősök felkészültsége nem volt mindig megfelelő, de ez a probléma mostanra megnyugtatóan megoldódott. Szólt arról, hogy a XIII. pártkong. resszus irányelveit minden alapszervezet megtárgyalta, a fiatalok reálisnak, kritikusnak, előremutatónak tartják az irányelveket, azok fedik az ifjúság véleményét.

Román Gyula, az I. számú gyár műszaki fejlesztéséről beszélt bevezetőjében. Megítélése szerint ez nagyon fontos feladat, hiszen a gyár jövőjét, a munka színvonalát a műszaki fejlesztések milyensége adja meg. Bejelentette, hogy beüzemelték az új bélezőüzemet és a vérfeldolgozó berendezést. Beszélt a gmk-k működéséről, valamint a fiatal dolgozók jó felkészültségéről is hozzászólásában.

Koczka Lajos, az V. pártalapszervezet küldötteként főként gazdaságpolitikai témával foglalkozott. Szólt a külső és belső piacokhoz való alkalmazkodás szükségességéről, a vállalat anyagi lehetőségeiről a fejlesztés terén, a lakosság ellátásáról, a gazdaságosságról, majd javaslatot tett hosszú távú anyagtakarékossági intézkedések kidolgozására vállalati szinten, a jövedelmezőség fokozására.

Dr. Csányi Klára, a IX. kerületi pártbizottság titkára elöljáróban elmondotta: napjainkban sok helyen folyik a tanácskozás, ahol a KB döntéseit értékelik a XII. kongresszus óta végzett munkát, a XIII. kongresszus irányelveit. Az elhangzott véleménynyilvánítások alkalmával ki-ki vérmérsékletje szerint beszélt a gondokról, problémákról. Ami szembetűnő volt, az az, hogy mennyire letisztázottak voltak a hozzászólások. A kommunistáknak egymás között őszintén, felszabadultan kell megvitatniuk a gondokat.

A beszámolóval kapcsolatban megjegyezte, hogy véleménye szerint az tükrözte azt a gazdasági és politikai feszültségektől nem mentes munkát, amit a XII. kongresszus óta végeztek. A munkavégzés folyamán sok probléma is volt, de sok eredményt is értek. A beszámolóban eltanszott mindaz, amit a IX. kerületi pártbizottság a BHV munkájának értékelése folyamán felvetett.

Kitért arra, hogy az ország egész területén, így a IX. kerületi pártbizottságon is folyik a kongresszusi előkészítő munka. 1980-ban a kerületi pártbizottság felhívással fordult a kerület pártszervezeihez. Ez talán új forma volt, melyet az elvtársak ismernek, s a beszámolóban is érintettek. A felhívás lényegét az értekezleten elhelyezett jelmondatok is demonstrálják. Ezek a feliratok gyökeret vertek a párttagságban, azokat elfogadták.

Azt tűzte ki célul a pártbizottság, hogy a hatékonyan végzett, társadalmilag hasznos munka becsületét kell erősíteni, függetlenül attól, hogy az a munka fizikai vagy gazdasági, politikai vagy társadalmi területen folyik — fejezte be hozzászólását *dr. Csányi Klára*.

A beszámolót kiegészítő felszólalásokra, a XIII. pártkongresszus irányelveire a közös egyetértő állásfoglalásokra *Novák Károly* pártbizottsági titkár válaszolt összefoglalójában. Majd a pártdemokráciának megfelelően megválasztották a pártbizottság tagjait, a kerületi pártértekezlet 7 tagú küldöttségét.

A megválasztott pártbizottság nyomban megtartotta első ülését és megválasztotta a párt végrehajtóbizottság tagjait.

A pártértekezlet eredményesen fejezte be munkáját, megválasztotta a párt vezető testületeit, kijelölte a következő 5 esztendő feladatait.

— p —

A BHV-pártbizottság tagjai

Kun Ferencné, az I. számú gyár belezőüzemében bélfeldolgozó; *Sinka Katalin*, betanított munkás, a minősítők csoportvezetője; *Kisiván Géza*, az I. számú gyár igazgatója; *Lévai István*, az I. számú gyár vágócsarnokának dolgozója; *Nánási Imre*, az I. számú gyár bőrüzemének dolgozója; *Barna Imre*, az I. számú gyár exportüzemének művezetője; *Vida Péter*, az I. számú gyár bontóüzem csoportvezetője; *Bálint József*, az I. számú gyár függetlenített szb-titkára; *Fekete István*, az I. számú gyár raktárvezetője; *Keresztes Lajos*, az I. számú gyár tmk-lakatosa; *Mérész Tibor*, az I. számú gyár főenergetikusa; *Rózsa Lukács*, géplakatos szakmunkás; *Román Gyula*, az I. számú gyár műszaki igazgatóhelyettese; *Kállai Árpád*, az I. számú gyár személyzeti-oktatási vezetője; *Németh Imre*, az I. számú gyár üzemgazdasági osztályvezetője; *Mihály Győzőné*, az I. számú gyár üzemgazdásza; *Novák Károly*, a BHV pb-titkára; *dr. Ormos Imre*, a BHV gazdasági igazgatóhelyettese; *Schild Lajos*, a BHV vszb-titkára; *Fenyvesi Tibor*, a BHV KISZ-bizottságának titkára; *Preczekján János*, a II. számú gyár igazgatója; *Benkó Katalin*, a II. számú gyár belső ellenőre; *Takács János*, a II. számú gyár csonosztó szakmunkása; *Szabó László II.*, a II. számú gyár húsipari szakmunkása; *Gombos Endréné*, a II. számú gyár főkönyvelő igazgatóhelyettese; *Klemán Istvánné*, a II. számú gyár szakmunkása; *Dorogi Sándor*, a III. számú gyár szállítási üzemvezetője; *Straub Károly*, a III. számú gyár szoc. pol. üzemvezetője; *Pomázi András*, a III. számú gyár igazgatója; *Bánhidi Pál*, a III. számú gyár gépkocsivezetője; *Kovács László*, a III. számú gyár szállítási üzemének dolgozója; *Ács József*, a III. számú gyár lakatosa; *Böhm Béláné*, a IV. számú gyár kereskedelmi irodájának vezetője; *Csoveják Gyula*, a IV. számú gyár klímakezelője: *Csizmadia Lajos*, a IV. számú gyár meósa; *Ondré Ernőné*, a IV. számú gyár árucsomagolójának betanított munkása.

A párt-végrehajtóbizottság tagjai

Novák Károly, a BHV pb-titkára, 1946-ban született. Gépipari Műszaki Főiskolát végzett. Eredeti foglalkozása lakatos. 1968 óta tagja a pártnak. SZKP Pártfőiskolát végzett.

Gombos Endréné, agit-prop. titkár. 1942-ben született. Kertészeti egyetemet végzett, üzemmérnök. Konzervipari szakmunkás. A BHV II. számú gyár főkönyvelő igazgatóhelyettese. Az MSZMP-nek 1970 óta tagja. Speciális továbbképző tanfolyamot végzett. A BHV-pb tagja. Az agit-prop. munkabizottság vezetője.

Dorogi Sándor, társadalmi titkár. 1934-ben született. Műszaki egyetemet végzett. Eredeti foglalkozása gépkocsivezető. A BHV III. számú gyárának szállítási üzemvezetője. Az MSZMP-nek 1966 óta tagja. Elvégezte az MLEE 3 éves általános tagozatát. A BHV-pb tagja. Munkásőr. Vállalat kiváló dolgozója, az aranykoszorús KISZ-jelvény tulajdonosa, a szakma ifjú mestere.

Straub Károly 1931-ben született. Főiskolát, MLEE-szakosító végzett. Húsipari szakmunkás. A BHV. III. számú gyár szociálpolitikai üzemvezetője. Az MSZMP-nek 1962. óta tagja. A IX. kerületi pb tagja. Munkásőr. Haza Szolgálatáért Érdemrend arany fokozatát érdemelte ki. Az élelmiszeripar kiváló dolgozója, a vállalat kiváló dolgozója, Kiváló Munkásőr, a Szolgálati Érdemrend tulajdonosa.

Fenyvesi Tibor 1957-ben született. Szakközépiskolai érettségije van, mechanikai műszerész. A BHV KISZ-bizottságának titkára. Az MSZMP-nek 1978 óta tagja. MLEE 3 éves általános tagozatát végezte az Munkásőr. Közművelődési előadó. Jelenleg a Tanárképző Főiskola hallgatója. A vállalat kiváló dolgozója, az aranykoszorús KISZ-jelvény tulajdonosa, a szakma ifjú mestere.

A IX. kerületi pártértekezlet küldöttei

Novák Károly, 1946-ban született. Gépipari Műszaki Főiskolát és SZKP Pártfőiskolát végzett. Eredeti foglalkozása lakatos. Az MSZMP-nek 1968. óta tagja.

Straub Károly 1931-ben született. Főiskolát, MLEE-szakosító végzett. Húsipari szakmunkás. A BHV. III. számú gyár szociálpolitikai üzemvezetője. Az MSZMP-nek 1962. óta tagja. A IX. kerületi pb tagja. Munkásőr. Haza Szolgálatáért Érdemrend arany fokozatát érdemelte ki. Az élelmiszeripar kiváló dolgozója, a vállalat kiváló dolgozója, Kiváló Munkásőr, a Szolgálati Érdemrend tulajdonosa.

Fenyvesi Tibor 1957-ben született. Szakközépiskolai érettségije van, mechanikai műszerész. A BHV KISZ-bizottságának titkára. Az MSZMP-nek 1978 óta tagja. MLEE 3 éves általános tagozatát végezte az Munkásőr. Közművelődési előadó. Jelenleg a Tanárképző Főiskola hallgatója. A vállalat kiváló dolgozója, az aranykoszorús KISZ-jelvény tulajdonosa, a szakma ifjú mestere.

Zsolti Józsefné 1944-ben született. Iskolai végzettsége 8 általános. A BHV I. számú gyár dolgozója. 1968. óta tagja a pártnak. MLEE-t végzett. Az I. párt alapszervezet vezetőségi tagja. Bp.-i pb tagja. A vállalat kiváló dolgozója és az élelmiszeripar kiváló dolgozója.

Stockbauer Éva 1946-ban született. Gimnáziumi érettségije van. A BHV. Központ munkaverseny-felelőse, jelenleg gyesen van. Pártlagságának kelte 1971. MLEE-t végzett. IX. kerületi pb-tag. A vállalat kiváló dolgozója, tröszti kiváló dolgozó, a KISZ KB oklevél tulajdonosa, kiváló ifjúsági vezető.

Kovács László 1944-ben született. Gimnáziumi érettségije van. Eredeti foglalkozása autószerelő. A BHV III. számú gyára szállítási üzem dolgozója. Az MSZMP-nek 1970 óta tagja. Ötnapos pártiskolát végzett, élelmiszeripari kiváló dolgozó, vállalat kiváló dolgozója, a KISZ KB dicsélő oklevél tulajdonosa.

Hevesi László 1948-ban született. Iskolai végzettsége középiskolai érettségi. BHV I. számú gyár dolgozója, húsipari szakmunkás. 1979 óta párttag. A II. pártalapszervezet titkára. MLEE-t végzett. A vállalat kiváló dolgozója.

A pártbizottság mellett működő munkabizottságok vezetői és tagjai

Gazd. pol. munkabizottság

Dr. Ormos Imre, vezető; *Kisiván Géza*, tag; *Román Gyula*, tag; *Pomázi András*, tag; *Takács János*, tag; *Lévai István*, tag; *Stark Lajos*, tag; *Földi Gyula*, tag; *Horváth László*, tag; *Koczka Lajos*, tag; *Visi Géza*, tag.

Agitációs és propaganda-munkabizottság

Gombos Endréné, vezető; *Fenyvesi Tibor*, tag; *Keresztes Lajos*, tag; *Barna Imre*, tag; *Balatoni Károlyné*, tag; *Szabó Imréné*, tag; *Hermann Frigyes*, tag; *Ács József*, tag; *Lunkán Imréné*, tag; *Klemán Istvánné*, tag; *Szigeti Teréz*, tag.

Pártépítési munkabizottság

Dorogi Sándor, vezető; *Benkó Katalin*, tag; *Sinka Katalin*, tag; *Németh Imre*, tag; *Mihály Győzőné*, tag; *Kékesi Lajos*, tag; *Lettovics Imre*, tag; *Szegedi Lászlóné*, tag; *Kállai Árpád*, tag; *Szabó Aladár*, tag; *Csontos István*, tag.

Fegyelmi bizottság

Preczekján János, vezető; *Fekete István*, tag; *Ondré Ernőné*, tag; *Kovács László*, tag; *Tusor Józsefné*, tag; *Rába Jánosné*, tag; *Horváth Gyuláné*, tag.

Az új bélfeldolgozó üzemi próbáját futja

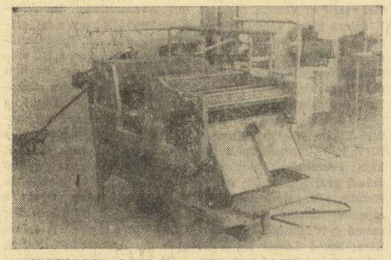

Az új bélfeldolgozó üzemben a bélnyálkátlanító gép (DAT 61) üzembe helyezés előtt áll

A régi belezőüzemet a rossz munkakörülmények jellemezték. Ennek feloldása éveken át szorongató gondként szerepelt vállalatunknál. Most, amikor az új belezőüzemnek már folyik a próbaüzeme, s az is elmondható róla, hogy az ország exportvágóhídjain üzemelő hasonló létesítményekkel egyenrangú, *Erdélyi Mihályt*, az I. számú gyár beruházási csoportvezetőjét arról kérdezem, *hogyan jutottak el eddig, s milyen feladatok vannak még hátra?*

— A régi belezőüzem bontásával 1981-ben kezdtük meg a kivitelezést. A tervet menet közben módosítani kellett, mert a vállalat vágási számai lecsökkentek, tehát kisebb kapacitásúra kellett áttervezni. Ezt a munkát a vállalat fejlesztési csoportja végezte el. A berendezéseken egyedi átalakítást is végre kellett hajtani a gördülékenyebb technológia elérése érdekében. A kivitelezés során problémát jelentett, hogy a tervbe vett korszerű építési anyagok beszerzése akadályba ütközött. Emiatt egyes építészeti munkákat más vállalatoknak kellett befejeznie.

Január 29-én történt meg az üzem műszaki átadása, a hiánypótlásokat előre láthatólag február közepéig megoldjuk úgy, hogy az az alapvető üzemi próbákat ne akadályozza. Ekkor az üzemet teljes mértékben átadjuk a termelésnek.

A műszaki átadás után a bélüzem földszinti termét és az ott levő berendezéseket, szociális helyiségeket már a zárt vágás alkalmából üzemszerűen használták.

— Milyen tehát az új bélüzem?

— Ó, remek. A munkakörülmények lényegesen javultak. Korszerű léghtechnikai berendezéseket építettünk be. Ez biztosítja mindenkor azt, hogy megfelelő hőmérsékletű friss levegő jusson a légtérbe, javítva a közérzetét az ott dolgozóknak. Egyetlen import gép a Lágéből szállított bélfisztító gép képviseli az importot. A többi technológiai berendezés hazai gyártmányú, rozsdamentes acélból készült.

A munkakörülményeken kívül a végtermék várhatóan minőségileg magasabb osztályba lesz sorolható és úgy gondolom, a kitermelés százaléka is nőni fog. Nagy előny, hogy az üzemen belüli anyagmozgatás az új technológiával jelentősen lecsökkent a különféle csúszdák és surrantók közbeiktatásával.

— B —

Törődni kell a rászorulókkal

— mondta a Vöröskereszt titkára a szalámigyárban

A szalámigyári Vöröskereszt-szervezet munkájáról kérdezem *Haman Lászlónét*, a szervezet titkárát, de mindjárt az elején először a munkáról beszél:

— Fáradtak vagyunk, amikor dolgozunk, este nyolcig, kilencig, de műszak, mert ahogy a tájékoztatóból megtudtuk, ez a munka a gyár termelésének egy negyedét adja. Igazán szükség van tehát a „hajtásra". S ezért sok-sok munkát nem tudunk végezni a Vöröskeresztben.

— Mit csinálnak mégis, mindenekelőtt? — hiszen az elmondottakból kitűnik az utalás: a legfontosabbat elvégzik.

— A véradások szervezése, megtartása nagyon fontos, elengedhetetlen dolog. Kell a vér az István Kórházban. Ezért mindent meg is teszünk, de nemcsak a szervezet tagjai, hanem a gyár többi dolgozója is. Ha meghirdetjük az akciót — évenként általában kétszer — sikerrel is járunk. Az idén február 5-én volt az első térítésmentes véradás Hatvannyolc jelentkezőből hatvanhárman 4—4 deciliter értékű vért adtak az arra rászorulóknak.

— Hogyan fejezik ki elismerésüket a véradóknak?

— Az évenként megtartott véradóünnepélyen a 20-, 15- és 10-szeres véradóknak pénzjutalommal próbáljuk kifejezni köszönetünket. De én azt hiszem, nem lehet az ilyen tettet semmi pénzzel megfizetni. Január közepén például rendkívüli véradásra mentünk a Semmelweis az István Kórházba. Mikrobusz vitt bennünket, sürgős utunk volt, gyerekek szívműtétjének a sikere múlt azon, hogy a „B" pozitív vér megérkezik-e? Megérkezett, mindnyájan olyan, de olyan örömöt éreztünk...

— Az ilyen hirtelen szervezési akciók idején itt kell hagyni munkájukat. Hogyan oldják ezt meg?

A gyár vezetése minden segítséget megad ahhoz, hogy elmehessünk. Ezért köszönet is mondanék a gyár és a vállalat vezetőinek, a szakszervezeti bizottságnak, hiszen amikor a termelésből tíz-tizenöt ember egyszerre elmegy, az gondot okoz. Mégis, mindig megoldjuk, közösen.

— A véradásra való híváskor hogyan reagálnak a dolgozók?

— Szorgalmazzák is. Sokszor ők szólnak, kérdezik, mikor lesz. Nehogy éppen szabadságra menjenek. Minden. Ki érzi, tudja, milyen kincs a vér, s az emberek többsége szívesen segít a rászorulókon.

Itt van például a pharmaferezis, ami már bonyolultabb dolog, de két-három hetenként ismételhető. A gyárból ketten voltunk az István Kórházban e célból. Egy kicsit aggódtunk, mert nem tudtuk, mi vár ránk? Hát semmi különös nem volt, azt mondhatom. Az a lényege, hogy a levett vérnek csak az egyik részét használják fel, a másik részét visszajuttatják a véradónak, így nem viseli meg a véradás a szervezetet. Nem is fájdalmas.

Amikor kifelé jövök a szalámigyárból, elgondolom, hogy napi 12—14 órai munka mellett is törődnek azzal, aki beteg, elesett. S szívesen segítenek a talpra állásért, az egészségért másokon.

— b —

Az üzemi étkeztetés és üdülési díj változásai

Országos szinten, 1985. január 21-től központi árintézkedésekre került sor. Ennek kapcsán felülvizsgáltuk vállalatunknál az étkezési és üdülési önköltségeket. Megállapítható, hogy évek óta igen nagy mértékben használtunk fel étkezési és üdülési hozzájárulást a jóléti kulturális alapból. 1985. évben a szabályozórendszer módosításával a lehetőségek megváltoztak. Ennek megfelelően, az 1985. február 14-i befizetéssel az étkezés dolgozói térítése az alábbiak szerint változik:

ebéd: 13 Ft/adag,
elvihető vacsora: 23 Ft/adag.

A külső (idegen) vállalatok ebédtérítési díja 25 Ft/adag, az új egységárral történő befizetés 1985. február 4-től érvényes.

Az üdültetésre vonatkozólag a változás a következő 1985. évre, mely január 2-től érvényes.

1 napi üdülési díj felnőtt dolgozó részére: 20 Ft/fő;

1 napi üdülési díj gyermek részére: 20 Ft/fő;

1 napi üdülési díj vállalati nyugdíjas részére: 12 Ft/fő.

A vállalat gazdasági vezetése és a vállalati szakszervezeti bizottság 1985. január 31-én a fentieket megtárgyalta és jóváhagyta.

Kilencven éve született Dési Huber István

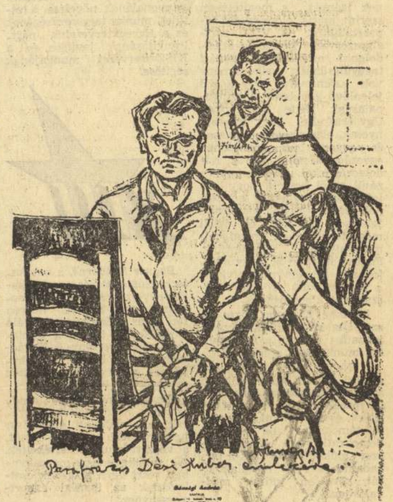

Bánsági András grafikusművész „Dési Huber emlékére parafrázist készített lapunk részére

1895-ben született, s negyvenkilenc évesen, 1944-ben ragadta el a halál, melyet vádoló versben ír meg Radnóti Miklós. Ortutay barátja, József Attila életében eszmetársa, halálában példája és portrétémája, Illyés is az, Török Erzsi, Barcsay és Ferenczi Béni az életrajzának fontos részei, s Kmetty János segít akkor is az özvegyének, amikor el kell temetni a budakeszi tüdőszanatóriumból.

A kor haladó, szocialista alkotó szellemei összetartoztak, barátként, együtt gondolkodóként.

Nagyegyedi-dési órásmester fia, tizenegy éves korában maga mögött tudja az enyedi kollégiumot. Nehéz körülmények között élt, előbb alkalmi munkából, majd ezüstművesként, de még munkásként sem tarthatta el a festőintellektust, mert a harctéren szerzett tébécé már 1932-ben kiveszi kezéből az ezüstműves balacsot, mentesítvén attól a nagy lehetőségtől is, hogy fizikai dolgozóra és szellemi alkotóra hasíthassa szét nyomorgó önmagát.

Dési Hubernek a folyamatos mozgalmi-elméleti-festő munkáját szanatóriumi szükségtartózkodások, tüdőplasztikai műtétek, betegség kényszerítette lakhelyváltozások megmegakasztották, nem beszélve kommunista konspirációról, csendőrségi letartóztatásról és bírósági fenyegetésről.

De Dési Huber István a festő, először túlkoros amatőrből művész, aztán avatott szakmabeliből merész kísérletező, aztán az izmusok iskoláját keservesen-lelkiismeretesen végigjártból szintetizáló mester lett.

Tanja volt a Szocialista Képzőművészek Csoportjának. Negyedik rend című linómetszet-sorozata 1927-ből szárazmazik, a festészethez csak 1928-ban jutott el.

Művészi munkája mellett osztályálláspontról igyekezett kialakítani művészetszemléletét. A Népszava 1941. karácsonyi számában jelent meg Dési Huber Istvánnak a Tanulmány a negyedik rend művészetéről című, terjedelemre, fajsúlyra, történelmi fontosságra egyaránt nagy írása. Az írása kiváltotta vita 1942 februárjáig folyt a lap hasábjain. Sokan félreértették, ő azonban érzékeny keménységgel védte a szocialaista kvalitást, s oly meghajszoltan is szigorú makacssággal ismételte a kérdéseit a fövő nevében.

Munkásléleteit ábrázoló képei: a Guberáló, a Déli pihenő, forradalmi feszültséggel teli alkotások.

Kilencven éve született. Posztumusz Kossuth-díjjal tüntették ki.

★

Emléktáblájánál tiszteletek a IX. kerület közéleti személyiségei, vállalatainak küldöttei a születésnapon.

—p—

HÍR + HÍR + HÍR + HÍR +

Világhír Szegedről

A világhírű Szegedi Szalámigyár és Húskombinát 115 éves múlttal, hagyományokkal rendelkezik. Európa és a világ sok országában elismerik és közkedvelt húskészítmény a szegedi PICK szalámi. Étvágyserjesztő piros-fehér mozaikossága, jellegzetes marka íze, magas fehérjetartalma, tápértéke a legmagasabb fogyasztói igénnek rangsorában is az első helyre állítja a húsipari termékek között.

A szalámigyártáshoz szükséges speciális sertések termeltetése, termelése a Dél-Alföldön biztosítva van. E cél érdekében a kombinát együttműködik több mint 70 mezőgazdasági nagyüzemmel, a mintegy 55-60 ezer kistermelővel.

Szentesi baromfifeldolgozó

A Szentesi Baromfifeldolgozó Vállalatot 1923-ban alapították exporttermékek előállítására. A vállalat azóta igen jelenős fejlődésen ment át. Ma modern feldolgozópályákkal, fogyasztóberendezésekkel rendelkezik. Exportból származó árbevétele meghaladja az egymilliárd forintot. Termékei eljutnak Európa nagy részébe. Közel-Keletre és a világ más tájaira is. Legjelentősebb partnerei: Svájc, Ausztria, NSZK, Olaszország és az arab országok.

Húsimport-korlátozás Kanadában, szabad export az USA-ba

Kanada 66,5 millió kilogrammban határozta meg az 1985-ben importálható marha- és borjúhús mennyiségét. Mint az ottawai kormány közleménye hangsúlyozza, ez a kvóta megfelel Kanadának a GATT keretében vállalt minimális beviteli kötelezettségének. Az intézkedést az idei marhahúsimport jelentős növekedésével indokolták. Ottawa rövidesen konzultációkat kezd fő marhahússzállítóival, köztük az USA-val, Ausztráliával, az EGK-val, Új-Zélanddal és Nicaraguával.

Az Egyesült Államok 1985. évi húsimportja várhatóan 550 ezer tonna lesz — jósolja a washingtoni mezőgazdasági minisztérium. Ez mintegy 50 ezer tonnával kevesebb annál a mennyiségnél, ami az 1979-es húsimporttörvény értelmében beviteli kvóták kiszabását indokolná. (VG)

Zalahús — külföldre

Négy földrész — Európa, Ázsia, Amerika és Afrika — 21 országába jutottak el a múlt évben a Zala megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat termékei. Az 1983-as évi 14,5 millió dollárral szemben tavaly a vállalat 15,7 millió dollár értékű árut exportált. Az eredményt elsősorban az tette lehetővé, hogy a múlt tavasszal megkezdte működését a 100 millió forintos beruházással létesült korszerű húsbontó, csontozó- és csomagolóüzem, amiben már minden piacon versenyképes termékeket lehet előállítani. Brazíliárak például marhahúsrészeket, egy svédországi hűtőház pedig szeletelt karajt szállítanak. (MM)

Ünnepi ülés

A képzőművészek, iparművészek és művészeti dolgozók szakszervezetének elnöksége a Magyar Képzőművészek Szabad Szervezete megalakulásának 40. évfordulója alkalmából január 29-én a Fészek Klubban tartotta ünnepi ülését.

★

Az ünnepség díszvendége volt *Dési Huber Istvánné*, aki a szervezet alapító tagja és a Szabad Művészet című lap szerkesztője volt negyven évvel ezelőtt.

Az ünnepségre meghívót kapott a szintén alapító tag *Bánsági András* festőművész, a Ferencvárosi Alkotó Képzőművész Közösség tagja is.

Az ünnepi alkalomra kiváló magyar művészek *Aszonyi Tamás, Kis Nagy András, Kiss István, Kutas László, Ligeti Erika, Somogyi József, Szabó Iván* és *Vigh Tamás* készítettek emléktáblát.

Bánsági András a 40. évfordulóra alkalmából az Aszonyi Tamás által alkotott emléktáblát vette itt át.

Az évfordulóról *Simó Tibor*, a Művészeti Szakszervezetek Szövetségének főtitkára mele szavakkal emlékezett meg, majd fellépett *Szabó Gyula* kiváló művész, a Thália Színház tagja, és *Fazekas Beatrix* az 1984. évi országos gyermekiskolai gordonkaverseny győztese.

Az ünnepi ülésről aznap este a televízió is képes beszámolót adott.

BUDAPESTI HÚSIPARI HÍRLAP
A Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő: Bárczi János
Szerkesztőség: Budapest, Gubacsi út 6. 1097
Telefon: 136-968
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Budapest, VIII., Blaha Lujza tér 3. 1959
Felelős kiadó: Till Imre vezérigazgató
85—767. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: Csönöes Zoltán vezérigazgató

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP

A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XX. ÉVFOLYAM. 4. SZÁM ÁRA: 90 FILLÉR 1985. FEBRUÁR 18.

Pártértekezlet, 1985. február 2.

Számvetés öt év munkájáról — feladatok meghatározása — választások

A párt XIII. kongresszusára készülünk. Pártbizottságunk, párt-végrehajtóbizottságunk, pártalapszervezeteink, vállalatunk minden kommunistája megállapíthatta: a vállalat kollektívája teljesítette a párt XII. kongresszusának idevonatkozó határozatait.

Február 2-án a pártértekezleten *Novák Károly*, a pártbizottság titkára köszöntötte a pártértekezlet résztvevőit, a meghívottakat, a IX. kerületi pártbizottság titkárát, *dr. Csányi Klárát.*

Pártbizottságunk titkárának, a pártértekezletet köszöntő szavai után *Palásti János*, az értekezlet levezető elnöke vette át a szót.

A pártértekezlet elé terjesztett írásos beszámoló felelősséggel összegzi az elmúlt öt esztendő munkájának tapasztalatait. Reális számvetés készült, őszinte véleménycsere, jó politikai légkör jellemezte a fórumokat. A XII. kongresszus óta a várnál nehezebben, a gyorsan változó körülmények között is az alapszervezetek szervezték, ellenőrizték a párt politikájának helyi végrehajtását és a felsőbb pártszervezetek szülj javaslatokkal, kezdeményezésekkel részt vállaltak a politika alakításában.

Több helyen szóba került a pártmunka korszerűsítése, a megváltozott körülményekhez való igazodás, a hatékonyság szükségessége, mely nemcsak a gazdaságra, hanem a pártszervezeti munkására is vonatkozik. Ebben a területen az elmúlt évben lényeges változás történt vállalatunknál.

A mai pártértekezlet feladata, hogy értékelje a határozatok végrehajtását, az elvégzett munkát és jelölje meg az elkövetkezendő öt évre vonatkozó feladatokat.

Kérte a pártértekezleten résztvevőket, hogy *Novák Károly* elvtárs szóbeli kiegészítése után, a hozzászólásokat az elvtársak tegyék meg.

Ezt követően *Novák Károly* elvtárs, szóbeli kiegészítésében elmondotta:

A XIII. pártkongresszusra való felkészülés folyamatában, pártszervezetünk életében jelentős állomás a mai nap. Ezen a napon a jelenlevő küldöttek képviselik a több mint 370 fős párttagságot, de vállalatunk 2500 fős dolgozó kollektívájának nevében is végzik munkájukat. A XIII. kongresszusra való felkészülést tágabb értelemben a XII. kongresszus után a határozatok végrehajtásával, szűkebb értelemben azonban a múlt év második felében tervszerű, összhangolt politikai munkát végeztünk. Ennek részei az egyéni beszélgetések, az öt évet értékelő beszámoló taggyűlések, s egyéb pártfeladatok. Ebben a folyamatban is együtt dolgoztunk a gazdasági vezetéssel, a szakszervezettel, KISZ-szervezetünk választott tisztségviselőivel, valamint a pártonkívüliek széles rétegével. Összességében érvényesítettük a helyi pártszervezet vezető szerepét, megyőző, lelkesítő funkcióját, eredményesen oldottuk meg a pártonkívüliek bekapcsolását a politikai folyamatokba.

Az itt levő küldötteinknek sokrétű és igen fontos feladatot kell végezni. Jogunk és kötelességünk szólni az eltelt öt év munkájának eredményeiről és gondjairól, s az irányelvekhez kapcsolódva részt venni a politikai feladatok formálásában.

Küldöttértekezletünk legfontosabb feladatai, hogy értékeljük a XII. kongresszus óta végzett munkát, kialakítsuk a további feladatainkat, állásfoglalásban összegezzük a XIII. kongresszus irányelveiről kialakított véleményeket, megválasszuk a különböző testületeket és a kerületi pártértekezlet küldötteit.

Nemsokára ünnepeljük hazánk felszabadulásának 40. évfordulóját. Az évforduló és a pártkongresszus egymással kapcsolatban álló politikai események nemcsak szervezésben és megrendezésben, hanem a szó szoros értelmében vett politikai tartalmában is. Negyven évvel ezelőtt a Szovjetunió hadserege, a szovjet nép fiai felszabadították hazánkat a hitleri fasiszták megszállása alól. Pártunk vezetésével, népünk szorgalmas munkájával függetlenné vált Magyarországon új társadalmi rend építése kezdődött meg. Az elmúlt negyven év alatt olyan korszakos jelentőségű eredmények születtek, mint a néphatalom kiépítése, megvédése és megszilárdítása. A tervgazdálkodás megvalósítása, az ipar nagyarányú fejlesztése, a teljes foglalkoztatottság állandó és folyamatos javítása. Megváltozott az emberek életmódja, végérvényesen megszűnt a kizsákmányolás, növekedett az állampolgárok általános, politikai és szakmai műveltsége.

A párt vezetésével, a nép erőfeszítésével leküzdöttük a múlt súlyos társadalmi, gazdasági és kulturális elmaradottságát, hazánk a társadalmi haladás élvonalába került.

Ezt a 40 évet itt Európában békében éltük meg, még akkor is, ha az imperialista hatalmak kitartóan visszatértek hidegháborús politikájukhoz. A Szovjetunióval, a Varsói Szerződés tagállamaival együtt meg tudtuk védeni vívmányainkat, megerősítettük a békét.

Fejlődésünk, eredményeink vitathatatlanok, de ezek nem születtek gond- és fájdalommentesen. Az utóbbi években nehezebbé váltak a szocialista építőmunka feltételei. Az intenzív gazdasági fejlődésre való átállás bonyolult feladata, a fejlődéssel együtt járó ellentmondások, a nemzetközi helyzet feszültségei, a világgazdaságban végbemenő változások, s ennek következtében a gazdasági növekedés lassulása nagy próbatétel elé állította pártunkat, népünket. Ezzel együtt saját munkánk gyengeségei is jobban megmutatkoztak. Az elmúlt öt évben a vállalat politikai, gazdasági életében értünk el eredményeket, de közben sok helyi gond is volt. Három éven át nyereségesek voltunk, két éven — jelentős erőfeszítés ellenére is — visszont negatív eredménnyel zárunk.

Sok változás történt a MÉM-döntés végrehajtásával. Csökkent a sertésvágás és a készítménygyártás, a marhavágás megszűnt, egyes egységeinket más vállalatoknak adtuk át, megszűntetük a sonkagyártást, s összesen mintegy ezer dolgozót csoportosítottunk át más munkaterületre. Meg kell állapítanunk, hogy a termelés és a termékszerkezet változásával együtt, ebben a helyi gazdasági környezetben igen sokrétű politikai munkát kellett végeznünk. Köszönetet mondok ezért párttagjainknak, gazdasági vezetőinknek, a tömegszervezeti aktivistáknak s a törzsgárdatagoknak, akik vállalták és végezték ezt az igen nehéz munkát.

Fontos feladatunk, hogy segítsük megértetni a XIII. kongresszus határozatait, és végrehajtásában cselekvően részt vegyünk.

A kongresszusi irányelvek ezt így fogalmazzák meg: következetes munkával tárjuk fel, s hasznosítsuk a szocialista társadalomban levő hatalmas erőforrásokat; a népgazdaság teljesítőképességének növelésével, a gazdasági fejlődés fokozatos élénkítésével teremtsük meg az életszínvonal fejlődésének és az életkörülmények javításának anyagi alapjait.

Pártunk Központi Bizottságának gondolatához szorosan kapcsolódik a kerületi pártértekezlet 1980-as felhívása: „A munka becsületének erősítése."

A pártbizottság titkára ezek után megfogalmazta a helyi feladatokat:

Tudatosabban, fegyelmezettebben és hatékonyabban kell dolgoznunk. Fizikai és szellemi tevékenységünk legyen szervezettebb, mindez nyereséges gazdálkodáshoz vezessen a nagyobb eredmény elérésének érdekében. Erősítsük a rink bizott értékekkel való jobb gazdálkodást. Fontos teendőink közé tartozik az ésszerű takarékosság az anyagés energiafelhasználás területén, valamint célirányos rekonstrukciós és fejlesztési munkák rövid idő alatti elvégzése.

Pártszervezetünknek úgy kell végezni politikai munkáját, hogy alkalmas kádereket neveljenek a különböző vezetői területekre, munkaméd szerét, munkastílusát a jelenlegi követelményekhez kell igazítania, s követelje meg a határozott, fegyelmezett munkát minden területen.

Párttagjaink a kongresszusi irányelvek vitája közben, s több más fórumon is hangot adtak azonosulási szándékuknak, részt kérnek és vállalnak ezekből a feladatokból.

Szép megnyilvánulás, hogy a *Hámán Kató* szocialista brigád egységes kommunista szombat megtartására hívta fel a vállalati brigádokat. Mi ezt a kerület más vállalatai és intézményei felé is tolmácsoltuk a kerületi pártbizottság támogatásával. Dolgozunk együtt Ferencváros megszépítéséért, a XIII. kongresszust megelőző hétem.

A pártbizottság titkárának *Palásti János* köszönte meg a szóbeli kiegészítést, s megnyitotta a vitát, amelynek alapját képezte a pártbizottság beszámolója a XII. kongresszus óta végzett munkáról, s a Központi Bizottság kongresszusi irányelveinek megvitatásáról, az alsóbb pártszervekről és szervezeteknél lefolytatott viták összegzéséről, az azokban szereplő állásfoglalásról.

Az időben eljuttatott írásos beszámoló, a kongresszusi irányelvek, valamint a szóbeli kiegészítés eredményként igen aktívan dolgozott a pártértekezlet. Huszonöten szólattak fel.

Közülük néhány hozzászóló jellemző mondatait, megállapításait emeljük ki.

Prokop Pál elvtárs az I. számú gyár szb-titkára felszólalásából idézünk részleteket:

... Jó munkamódszernek tartom s továbbra is követendő példának azt, hogy egyes, tömegeket érintő kérdéseket társadalmi vitára bocsátunk, ajaz a bizalmiakon keresztül a munkásokkal megvitatjuk, majd a visszaérkezett információkat feldolgozzuk, összegezzük, s a cselekvésnél hasznosítjuk. Szükség van a nyílt, őszinte tájékoztatásra, érzékenyen kell reagálni az észrevételekre.

A dolgozók bevonása a tervezésbe és a végrehajtás folyamatába helyes volt, ezt erősítjük a továbbiakban is. Ugyancsak részt vesznek dolgozóink az anyagi, erkölcsi elismerések odaítélésében is, hiszen ott lehet egy-egy ember munkáját megítélni, ahol dolgozik. A vezetők munkájának megítélését a kollektíva véleménye alapján végezzük.

A szocialista munkaverseny vonatkozásában a vállalati kezdeményezéseken túlmenően helyi célokat tűztünk ki, létrehoztuk a szocialista brigádok klubját, pótvállalásokat kezdeményeztünk hazánk felszabadulásának 40. évfordulója, valamint a XIII. pártkongresszus tiszteletére.

A kongresszusi irányelvekkel kapcsolatban elmondhatom: a dolgozók pozitívan értékelték, annak megállapításaival, tartalmi részével egyetértettek. Az észrevételek — úgy érzem — a ma ismertetett állásfoglalásban mesfogalmazódak. Mégis ki kell emelni elsősorban az alacsony keresetűek, a nyugdíjasok és a nagycsaládosok helyzetét. Ebben a vonatkozásban várjük dolgozóink a kongresszustól a határozatokat a feszültség feloldására, enyhítésére.

Benkő Katalin, a VI. pártalapszervezet titkára többek között ezt mondta:

Úgy érzem, az elmúlt időszak a legtöbb változást a mi gyárunkban (II. számú gyár) hozta. Megszűnt a marhavágás, gazdasági feladataink változásával politikai-agitációs munkánk is más irányú lett. Az 1983. évi MÉM-döntés kedvezőtlenül hatott gyáraink politikai hangulatára. Márciusban rendeződött párttagságunk helyzete is, amikor egy alapszervezetbe került a kollektíva. Fogyott létszámunk, de a ma itt dolgozó 56 párttag — úgy gondolom — kitart gyárunk végleges áttelepüléséig, s azután is. Közel egy év távlatából elmondhatom, hogy helyzetünk hangulati tényezői a stabilitást mutatják. Agitációs munkánk változatlanul a legfontosabb gazdasági feladatokra irányul, de rendszeresen részt veszünk minden olyan megmozduláson, amely a jobb jövőt, a békét, a nemes célokat segíti.

Gombos Endréné agit-prop. titkár összetett munkájukról, eredményeikről tájékoztatta a pártértekezletet:

Az agitációs munkában fokozni kellett az egyes rétegek, csoportok felé kifejtett tevékenységet. Az agitációs és propagandamunka biztosította elmúlt és jelenlegi gazdasági és politikai helyzetünkben az emberek eligazodását. A pártoktatás szervezése során differenciáltabban kell figyelembe venni a párttagok, a munkások és a vezetők eddig elért marxista ismeretét. A tömegszervezeti oktatás szervezésénél a hallgatók és a propagandisták kiválasztásánál az évenkénti politikai oktatás előkészítésében meg kell valósítani továbbra is a párt-, a KISZ- és a szakszervezeti

(Folytatás a 3. oldalon)

Pártértekezlet képekben

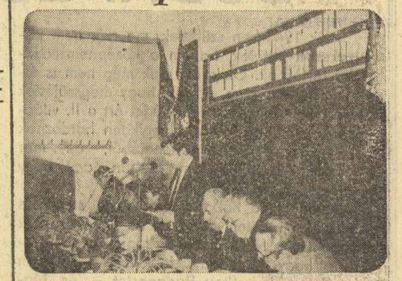

Novák Károly, vállalatunk pártbizottságának titkára szóbeli kiegészítését terjeszti elő a beszámolóhoz

A húsos kórus dalaival tette ünnepélyesebbé a pártértekezletet

Gombos Endréné az agitációs és propagandatevékenység továbbfejlesztésének lehetőségeiről beszélt többek között

A sertésvágóhídi ebédlő díszbe öltözött, és méltó otthont adott a pártértekezletnek

Prokop Pál többek között ezt mondta: „Szükség van a nyílt, őszinte tájékoztatásra, érzékenyen kell reagálni az észrevételekre."

Budapest felszabadulásának 40. évfordulója alkalmából összeállítást közlünk lapunk 2. oldalán

Négy évtizeddel ezelőtt:

BUDAPEST FELSZABADULÁSA

Akik 1945-ben születtek, ma már nem pályakezdő fiatalok, hanem a középnemzedékhez tartoznak. Ők azok, akik még nem is éltek, vagy ha igen, éppen, hogy megszülettek azon a tavaszon, amikor véget ért a II. világháború. S lehet, hogy idegeikben hordoznak még valamit szüleik rettenetéből, de már számukra is történelem csupán, ami négy évtizeddel ezelőtt történt.

Pedig azt a háborút nem lehet, s nem is szabad elfelejteni soha. S az emlékezésnek éppen az a funkciója, az a legfontosabb szerepe, hogy harcoljon a feledéssel. Akik nem látták az elpusztított Budapestet – és Magyarországot és Európát –, azokkal legalább ezen az évfordulón (de nem **csak** most!) meg kell ismertetni, s olyan mélyen, ahogy csak lehet, a tudatukba vésni, hogy mire képes a fasizmus.

Mert a fasizmus nem halt ki a földről Hitler öngyilkosságával, Németország kapitulációjával. Vigyáznunk kell, hogy a világ egyetlen országában se ülhessen többé tort a barbárság kora.

S emlékeznünk kell. Arra a napra, amikor a szovjet Vörös Hadsereg megtisztította végre Budapestet a német és a magyar fasiszta hordáktól. S emlékeznünk kell azokra is, akiknek volt erejük és hitük, hogy egy csontváz-városból ismét élő-lélegző várost teremtsenek.

S fejet kell hajtanunk a felszabadítók előtt. Mert a hála erre kötelez minket.

Azon a napon...

Azon a napon, amikor Budapesten elhallgattak végre a fegyverek, még nem fejeződött be a háború. A legpusztítóbb, leggyilkosabb háború, amelyet azóta a II. világháborúként emlegetünk. Tovább folytatódtak a harcok a fasiszta hordák ellen Magyarországon, Európában, s a Távol-Keleten is. Budapest felszabadítása csak az egyik állomás volt a harcban. S ez a tény pontosan tükröződik a korabeli újság, a *Szabadság* február 13-i számának hasábjain.

A lap ugyanis terjedelmének felét annak szentelte, hogy tudósítson arról a toborzó nagygyűlésről, amelyet a négy demokratikus párt tartott, s amelynek jelszava az volt: *„Fegyverbe a fasizmus ellen!"*

Az, hogy a harcok még folynak, a lap egészéből is tükröződik. Néhány cím: *„Újabb áttörés és hatalmas hadizsákmány a keleti fronton"*, *„Elbing és Porosz Eylau városát elfoglalták a szovjet csapatok"*, *„A szövetségesek bevonultak a Rajna menti Kleve városába"*.

A nagyvilág kis hírei: *„Tokiót bombázták a távolkeleti amerikai flotta légierődei..."*, *„Norvég hazafiak tizenkét tengeri hajót megszöktettek Fredrikshold kikötőjéből..."*, *„A Vörös Hadsereg, semleges katonai szaklapok értesülése szerint, új, gépvontatású ágyút vetett harcba a téli offenzíva során. A harminc kilométeres sebességgel haladó lőveg páncélütő gránátjaival sokban hozzájárul a német hadsereg döntő megveréséhez."*

S egy tizenhat soros hír, amely bizonyára először tudósított magyarul a hallátlanok borzalmáról. A címe: *„Négymillió ember gyilkoltak meg az auschwitzi haláltáborban"*. A szöveg: *„A brüsszeli rádió jelenti: A lengyelországi Oswieczim (Auschwitz) hírhedt haláltáborában — hivatalos megállapítás szerint — mintegy 4 millió embert tettek el lábról alól a náci banditák. A táborba naponta több vonatszállítmány újabb áldozat érkezett, úgyhogy a holttestek nyomtalan eltüntetésére szolgáló 4 halotthamvasztó kemence éjjel-nappal működött. Mikor a szovjet csapatok elfoglalták Oswiecimet, már csak 4000 embert találtak életben."*

Azok, akik a lap „Ki tud róla?" rovatába elküldték kétségbeesett hirdetményeiket, talán ebből a hírből szerezték az első szörnyű bizonyosságot, hogy esetleg már nincs is kit várniuk...

Azon a napon...

Azon a napon, amikor Budapesten elhallgattak végre a fegyverek, még nem fejeződött be a háború. A legpusztítóbb, leggyilkosabb háború, amelyet azóta a II. világháborúként emlegetünk. Tovább folytatódtak a harcok a fasiszta hordák ellen Magyarországon, Európában, s a Távol-Keleten is. Budapest felszabadítása csak az egyik állomás volt a harcban. S ez a tény pontosan tükröződik a korabeli újság, a *Szabadság* február 13-i számának hasábjain.

A lap ugyanis terjedelmének felét annak szentelte, hogy tudósítson arról a toborzó nagygyűlésről, amelyet a négy demokratikus párt tartott, s amelynek jelszava az volt: *„Fegyverbe a fasizmus ellen!"*

Az, hogy a harcok még folynak, a lap egészéből is tükröződik. Néhány cím: *„Újabb áttörés és hatalmas hadizsákmány a keleti fronton"*, *„Elbing és Porosz Eylau városát elfoglalták a szovjet csapatok"*, *„A szövetségesek bevonultak a Rajna menti Kleve városába"*.

A nagyvilág kis hírei: *„Tokiót bombázták a távolkeleti amerikai flotta légierődei..."*, *„Norvég hazafiak tizenkét tengeri hajót megszöktettek Fredrikshold kikötőjéből..."*, *„A Vörös Hadsereg, semleges katonai szaklapok értesülése szerint, új, gépvontatású ágyút vetett harcba a téli offenzíva során. A harminc kilométeres sebességgel haladó lőveg páncélütő gránátjaival sokban hozzájárul a német hadsereg döntő megveréséhez."*

S egy tizenhat soros hír, amely bizonyára először tudósított magyarul a hallátlanok borzalmáról. A címe: *„Négymillió ember gyilkoltak meg az auschwitzi haláltáborban"*. A szöveg: *„A brüsszeli rádió jelenti: A lengyelországi Oswieczim (Auschwitz) hírhedt haláltáborában — hivatalos megállapítás szerint — mintegy 4 millió embert tettek el lábról alól a náci banditák. A táborba naponta több vonatszállítmány újabb áldozat érkezett, úgyhogy a holttestek nyomtalan eltüntetésére szolgáló 4 halottharnvasztó kemence éjjel-nappal működött. Mikor a szovjet csapatok elfoglalták Oswiecimet, már csak 4000 embert találtak életben."*

Azok, akik a lap „Ki tud róla?" rovatába elküldték kétségbeesett hirdetményeiket, talán ebből a hírből szerezték az első szörnyű bizonyosságot, hogy esetleg már nincs is kit várniuk...

Pusztulás és újjáépítés

A második világháborúban a főváros szinte pótolhatatlannak tűnő károkat szenvedett. A bombázások és a fasiszta csapatok kilátástalan ellenállása miatt elpusztult valamennyi Duna-híd, tönkrement a lakóházak 27 százaléka, de a Várnegyedben például az épületek 79 százaléka, amelyek közül részben vagy egészen össze. A fasiszta német hadsereg a termelőeszközök nagy részét is külföldre hurcolta. 1945. február 13-án, amikor a szovjet hadsereg 2. és 3. ukrán hadseregcsoportja az utolsó német csapatok ellenállását is megtörte, s ezzel befejeződött Budapest felszabadítása, a béke egy tönkretett, hídjaitól megfosztott, kettészakított városra köszöntött rá, amely pedig egykor Európa egyik legszebb fővárosa volt. És ezt a szépséget — persze elsősorban az itt lakók életét — a felszabadító szovjet hadsereg többre értékelte, mint a „szövetséges" német hadak. A szovjet csapatoknak óriási véráldozatukba került, hogy megkíméljék a nehéztüzérségtől azt a várost, amelynek hídjait a fasiszták lelkiismeretfurdalás nélkül felrobbantották.

Vajon ki tudná megmondani, mennyi időre volt szüksége valójában az újjáépítéshez? Mikor ért véget tulajdonképpen a háborús pusztítások pótlása? Egy biztos: hihetetlen teljesítményekre volt képes akkor Budapest népe...

1947 közepéig már 25 és fél millió négyzetméternyi tetőt javítottak ki, s a sérült lakóépületek helyreállítása — mintegy 90 százalékban — is megtörtént 1949 végéig.

Ami a kórházakat illeti: Budán szinte még el sem hallgattak a fegyverek, amikor már megkezdődött a Rókus-kórház újjáépítése. 1947 elején befejeződött a Bajcsy-Zsilinszky-kórház háborús sérüléseinek kijavítása, a hároméves terv végére pedig a többi kórház helyreállítása is megtörtént.

1947-re az iskolai tantermek száma is elérte a „békeidőkét".

A vízcsőhálózat sérüléseinek kijavítása is szinte a felszabadulás első napjaiban megkezdődött. 1945. május 1-re a csőhálózat nagyobbik része már üzemképes volt.

A gázszolgáltatás 1945. március 30-án kezdődött meg az Óbudai Gázgyár környékén, Pestre pedig a felrobbantott Boráros téri híd roncsain épített fahídon vezették át először a gázt, majd a gázvezetékeket tartó kötélhidat létesítették a felrobbantott Margit-híd pillérein.

A csatornahálózat rekonstrukcióját szintén nagyon korán, már 1945 márciusában megkezdték, s a nagyobb üzemzavarok elhárítása 1945 őszére megtörtént.

A villamosenergia-termelés és -szolgáltatás 1945 májusában kezdődött meg a fővárosban. 1947-ben pedig a kazánok és az áramfejlesztő gépek teljesítőképessége 100 százalékos volt.

S az útépítés. A romok eltakarításával egyidőben megkezdődött az utak kijavítása és újraépítése is.

S végül: a hidak. A legfájóbb veszteségek pótlása. Az ideiglenes híd, a Kossuth-híd építése 1945 májusában kezdődött el — a régi hidak romjaiból —, s nyolc hónap múltán már be is fejeződött. 1946. január 15-én adták át a forgalomnak, s a tervezett ideig, 1956-ig szolgált. (1960. és 1962. között bontották le.) A régi hidak közül a Szabadság-híd épült újjá először. 1946 elején kezdődtek meg a munkálatok, s augusztus 20-án — még abban az évben — már megindult rajta a forgalom. A Déli összekötő vasúti híd következett ezután: 1946. november 5-én fejeződött be az újjáépítés. A Margit-híd 1948. augusztus 20-ra épült újjá teljes szélességében. A Lánchíd újjáépítéséhez 1948 márciusában fogtak hozzá, s az új híd 1949. november 20-ra készült el. A Petőfi-hidat 1952. november 22-én adták át újjáépítve a forgalomnak. Utolsóként az Erzsébet-hidat készült el. Építését 1960-ban kezdték el, s 1964. november 21-re fejezték be.

Ha szigorúan vesszük, talán ekkor fejeződött be az újjáépítés, Budapest háború okozta sebeinek begyógyítása. Húsz évvel a háború után...

A mai Budapest

Aki körülnéz a mai Budapesten, láthatja: nem csupán a vandál pusztítás nyomai tűntek el az évtizedek alatt, hanem úgyszólván új város épült a Duna két partján. Legalábbis a főváros jó néhány része valósággal kicserélődött. Fokozatosan eltűntek a régi nyomortanyák, és helyükre korszerű, egészséges lakóházak, iskolák, üzletek épültek.

Budapesten a lakások száma jelenleg 800 ezer körül van. S bár ez is kevés, mégis joggal mondhatni: e téren is óriási a fejlődés 1945 óta. Ehelyett most nem sorolhatjuk fel a számok, adatok sokaságát, de talán néhány tény elegendően bizonyítja: fővárosunk akkorát fejlődött, ami azelőtt elképzelhetetlen volt.

1950-ben például 2940 általános iskolai tanteremben, ma 6513-ban tanulhatnak a nebulók. Ma 72 756 óvodai férőhely várja csemetéinket. Az akkori 411 autóbusszal szemben '83 végén 1797 járta az utcákat. Nagyot nőtt a víz-, gáz-, csatornahálózat hossza, és összehasonlíthatatlanul kiterjedt a szolgáltatások száma.

Van kimutatás a gépkocsik számáról is, de úgy véljük, elég, ha kitekintünk az ablakon ahhoz, hogy átalakult életformánkról képet kapjunk.

Közben megépült a metró, a Hilton, a Budapest Sportcsarnok, s ki tudná felsorolni, még mi minden... Gazdagodott, gyarapodott fővárosunk, s vele együtt lakossága, még a ránknehezedő gazdasági nehézségek közepette is.

Napjainkban a XIII. kongresszusra, s az előtte megtartandó pártértekezletre készülünk. A XII. kongresszus óta a főváros tovább fejlődött. jelentős eredmények születtek gazdasági, városfejlesztési, kulturális és társadalmi területen egyaránt. Gondjaink is vannak, de a további fejlődés feltételei adottak: a párt szövetségi politikájának keretében a lakosság különböző rétegei szorosan együttműködve vesznek részt a szocialista építőmunkában.

Budapesti napok Moszkvában

Immár hagyomány folytatódott január 21. és 25. között, akkor, amikor Moszkvában sor került a budapesti napok rendezvénysorozatára. A budapesti napokat ugyanis — 1976 óta — most tartják még másodízben Moszkvában, s eddig szintén két alkalommal „vendégszerepelt" a szovjet főváros a mi Duna-parti fővárosunkban.

Nem véletlen, hogy éppen most, 1985. január utolsó harmadában került sor a budapesti napok moszkvai megrendezésére. Negyven évvel ezelőtt azokban a nem kevésbé dicsőtetlen fagyos napokban indultak végső rohamra a Vörös Hadsereg katonái fővárosunk felszabadításáért. Budapest Moszkvában most azok előtt a hősök előtt is tiszteleg, akik kiűzték Pestről és Budáról az utolsó fasisztákat, és megteremtették a feltételeket az új honfoglaláshoz.

Amikor tehát Budapest most bemutatkozik Moszkvában, egyben azt is bizonyítja, hogy élni tudott a szabadsággal, amelyhez a Vörös Hadsereg segítette hozzá. S hogy élni tudott vele, azt éppen e negyven év nagy ívű gazdasági, politikai és kulturális fejlődése bizonyítja.

Mire a budapesti politikai delegáció és a barátiságvonat 360 budapesti dolgozóval megérkezett Moszkvába, a szovjet főváros utcáin már mindenütt láthatóak voltak azok a transzparensek, amelyek a magyar vendégeket köszöntötték. A barátiságvonat utasai főleg azon üzemek dolgozói voltak, amelyek szoros termelési-gazdasági kapcsolatokban állnak szovjet, illetőleg moszkvai gyárakkal, intézményekkel.

A Moszkvában megrendezett budapesti napok hivatalos megnyitójára január 21-én került sor a Rosszija-szálló hangversenytermében, ahol *Viktor Grisin*, az SZKP Politikai Bizottságának tagja, a moszkvai pártbizottság első titkára és *Grósz Károly*, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára mondott ünnepi beszédet.

Viktor Grisin köszöntötte a magyar vendégeket. Beszéde első részében a Nagy Október eszmei alapján szólt testvéri magyar—szovjet barátiság forrásáról, gyökereiről, az országainkat egybekötő szálakról, ezután pedig a nemrégen kezdődött 1985-ös év moszkvai feladatairól, az elmúlt évek eredményeiről szólt. Az erősen kiélezett nemzetközi helyzettel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy az amerikai imperializmus hibájából megromlott világpolitikai légkörben a Szovjetunió és a szocialista országok a béke politikáját szegezik szembe a háborús fenyegetéssel.

Válaszbeszédében *Grósz Károly* megköszönte a lehetőséget, amelyet Budapest a bemutatkozásra kapott. Ezután méltatta Budapest és az ország négy évtizeddel ezelőtti felszabadulásának jelentőségét, a Szovjetuniótól a háború utáni talpraállásához kapott segítséget.

A két főváros testvéri együttműködése kiterjed a politikai, a gazdasági és a társadalmi tevékenység minden területére — mondotta egyebek között a budapesti pártbizottság első titkára.

A nagygyűlés után szovjet és magyar művészek adtak gálaműsort.

A magyar művészek ezzel természetesen nem búcsúztak el Moszkvától. Az Állami Népi Együttes összesen háromszor lépett fel a Lakodalmassal, az Expressz együttes pedig kétszer adott koncertet a Dinamo sportpalotában. A Moszkvai Operettszínház magyar művészek vendégszereplésével mutatta be a Csárdáskirálynőt, három moszkvai moziban vízont magyar filmhetet rendeztek, amelyek műsorán egyebek között Szabó István Mephistója is szerepelt. A rendezvénysorozathoz a moszkvai televízió is csatlakozott: naponta sugározott Budapesttel foglalkozó dokumentumműsorokat.

Kiemelkedő eseménye volt a moszkvai budapesti napoknak a „Budapest 1945—1985" című kiállítás, amelyet a Manyezsban, a központi kiállítási csarnokban rendeztek meg.

Igen tartalmas volt a moszkvai budapesti napok politikai programja is. Az 1. számú moszkvai óragyárban barátisági nagygyűlést rendeztek, különböző moszkvai intézményekben pedig magyar szakemberek tartottak előadásokat, megismertetve hallgatóságukat hazánk életével, Budapest fejlődésével.

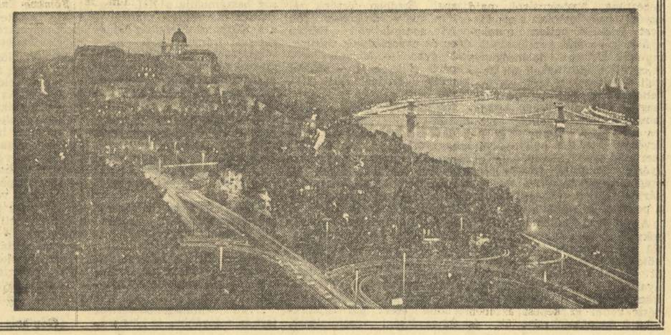

Budapest fényei

Pártértekezlet, 1985. február 2.

(Folytatás az 1. oldalról)

oktatás folyamatos koordinálását. Pártbizottságunk és az üzemi lap szerkesztőségének kapcsolata az elmúlt időszakban jónak értékelhető, Kiemelten foglalkozott a hírlap és a vállalat gazdasági életével, a termékek minőségével, az exporttevékenységgel, a munkaerő-helyzettel, több esetben a bérfejlesztéssel, valamint az ötnapos munkahét bevezetésével és még igen sok témával.

Faragó Antal, a VII. pártalapszervezet eredményeiről, gondjairól szólt:

Nem eléggé épült ki a szervező munka a tömegszervezetek, a párton kívüli dolgozók felé. A legfontosabb tapasztalat az, hogy hatását tekintve semmilyen pártmunka nem ölthet zártkörű jelleget, le kell vetkőzni minden öncélú elemét. A mostani dokumentumok is megfogalmazzák ennek igényét, s megítélésem szerint, máris előrelépések tapasztalhatók. A VII. pártalapszervezet irányelveket feldolgozó munkájáról: januári taggyűlésünkön sikerélmény volt számunkra, hogy a KB jelenlévő képviselője szinvonalasnak ítélte munkánkat. Úgy értékelte, hogy véleményeink, elemzéseink helyesek és nagyon sok részletében egyezőek a náluk folyó feldolgozásokkal. Majd befejezésül arról beszélt, hogy az irányelvek, valamint a feldolgozás vállalati összerzése felelősen értékel, és jelöli meg teendőinket, megfogalmazásaikkal egyetértünk. Fontosnak éreztük, hogy a felfokozott társadalmi aktivitást a kongresszust követő időszakra is állandósítsuk.

Malikné Kucsera Rózsa a szolgáltató gyár küldötte, tájékoztatást adott a gyár elmúlt évi munkájáról, gondjairól.

...Nehezítette munkánkat a gyári társadalmi és politikai szervezetek hiánya. Ez, hogy elképzeléseinket a vállalat politikai és társadalmi szervezeti támogatták; de az üzemi demokratizmus fórumrendszer működtetését csak a társadalmi szervek megalakulását követően tudtuk megvalósítani.

Majd a gyár eredményeiről, a politikai, társadalmi tevékenységéről adott áttekintést.

Schild Lajos vszb-titkár hozzászólása elején a szakszervezet pártirányításáról s arról beszélt, hogy a szakszervezeti munka nagyon sokrétű. Ez abból is adódik, hogy átfogja és szervezetbe tömöríti dolgozóink 92 százalékát, amely az érdekvédelmi munkán és érdekképviseleten kívül nagyfokú rétegmunkát is igényel. Kiemelten foglalkoztunk a nőpolitika kérdéseivel, javítottuk és bővítettük az orvosi ellátást s ez évben áttadásra kerül az új belező-üzem.

A szocialista munkaversenyről a szakszervezet általánosságban foglalkozott. Ez a feldolgozás a vállalat szocialista brigádjaihoz, hogy saját munkaterületükön a lehetőségekhez képest tegyenek gazdasági felajánlásokat.

Elmondta, hogy dolgozóik párttagjaikkal együtt mindenben egyetértenek és messzemenően támogatják a párt munkáját és politikáját. Üzemük dolgozói fő feladatuknak tekintik, hogy a XIII. pártkongresszus irányelveiből a rájuk vonatkozó feladatokat maradéktalanul végrehajtsák.

Németh Imre, az I. számú gyár pártvezetőségének az elmúlt időszakban végzett munkájáról számolt be, s beszélt arról, hogy sok gondot okozott számunkra például a folyamatos kádercsere. Kiemelt feladataik közé tartoznak a gazdasági eredmények növelését szolgáló politikai feladatok, a napi politikai és gazdasági munka tartalmi színvonalának növelése, a testületi munka tervszerűségének és a tömegszervezetek pártirányításának javítása, és a KISZ-szervezet munkájának segítése.

Bognár Sándorné, a munkatechnológiával és a munkaverseny-szervezéssel kapcsolatban arról beszélt, milyen fontos az előmunkával való gazdálkodás, illetve a szocialista munkaverseny-rejtő hatalmas, a társadalom építését meggyorsító lehetőség.

Elmondta még, hogy rendszeresen megtartották a gyárak és a vállalati szocialista brigádvezetők tanácskozását, a végzett munkát értékelték. A munkaverseny-mozgalomban részt vevő brigádok csatlakoztak az iparági exportversenyhez.

Fontos tény, hogy az összes, nem termeléssel összefüggő társadalmi munkaóra 1984-ben 3400 volt. Ha ehhez hozzáadjuk a termeléssel összefüggő negyedik negyedévi társadalmi munkaórákat, akkor tavaly két és fél kommunista szombatot teljesítettünk — mondta el többek között.

A szocialista versenymozgalommal kapcsolatban kitért arra is, hogyan lehet és kell tovább javítani a vállalások színvonalát. Ilyen kérdés, hogy jobb szervezői munkával szorgalmazni kell a brigádok létszámának növekedését. Jobb kimutatásrendszerrel kell biztosítani a társadalmi munkaaórák publikálását.

Befejezésül ismertette a XIII. kongresszus és hazánk felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére indított országos méretű munkaverseny-mozgalommal kapcsolatban a vállalat dolgozó kollektívájának és szocialista brigádjainak csatlakozását azért, hogy a munka- és üzemszervezésben rejlő lehetőségek fokozott kiaknázásával javítsuk gazdálkodásunk hatékonyságát, fokozzuk exportértékesítésünket és az elért eredményekkel köszöntsük a Magyar Szocialista Munkáspárt XIII. kongresszusát, s méltó módon emlékezzünk meg történelmünk jeles évfordulójáról.

Bontovics Károly, a vállalatvezetés nevében köszöntötte a vállalat pártértekezletét, majd néhány gondolatban összefoglalót adott a vállalat célkitűzéseiről. Beszélt a vállalat műszaki állapotának hiányosságairól, a fejlesztési koncepcióról.

Nagyon fontos bejelentést tett: *— ...az évek óta tartó veszteséget sikerült megállítani, a vállalat nyereségesre teljesítette az 1984. évet.*

Befejezésül megköszönte minden kommunista áldozatkész munkáját és további sikereket kívánt.

Fenyvesi Tibor, a vállalat KISZ-bizottságának titkára, a pártbizottság és a pártvégrehajtóbizottság munkájával kapcsolatban elmondta, hogy minden esetben meghatározták a KISZ-bizottság munkáját. A gondokról szólva pedig azt, hogy az ifjúsági felelősök felkészítése nem volt mindig megfelelő, de ez a probléma mostanra megnyugtatóan megoldódott. Szólt arról, hogy a XIII. pártkongresszus irányelveit minden alapszervezet megtárgyalta, a fiatalok reálisnak, kritikusnak, előremutatónak tartják az irányelveket, azok fedik az ifjúság véleményét.

Román Gyula, az I. számú gyár műszaki fejlesztéséről beszélt bevezetőjében. Megítélése szerint ez nagyon fontos feladat, hiszen a gyár jövőjét, a munka színvonalát a műszaki fejlesztések milyensége adja meg. Bejelentette, hogy bővítik az új belezőüzemet és a vérfeldolgozó berendezést. Beszélt a gmk-ló működéséről, valamint a fiatal dolgozók jó felkészültségéről is hozzászólásában.

Koczka Lajos, az V. pártalapszervezet küldötteként főként gazdaságpolitikai témával foglalkozott. Szólt a külső és belső piacokhoz való alkalmazkodás szükségességéről, a vállalat anyagi lehetőségeiről a fejlesztés terén, a lakosság ellátásáról, a gazdaságosságról, majd javaslatot tett hosszú távú anyagtakarékossági intézkedések kidolgozására vállalati szinten, a jövedelmezőség fokozására.

Dr. Csányi Klára, a IX. kerületi pártbizottság titkára előlíróban elmondotta: napjainkban sok helyen folyik a tanácskozás, ahol a KB döntése értelmében értékelik a XII. kongresszus óta végzett munkát, a XIII. kongresszus irányelveit. Az elhangzott véleménynyilvánításokra alkalmával ki-ki vérmérsékletének szerint beszélt a gondokról, problémákról. Ami szembetűnő volt, az az, hogy mennyire létszáztatták voltak a hozzászólások. A kommunistáknak egymás között őszintén, felszabadultan kell megvitatniuk a gondokat.

A beszámolóval kapcsolatban megjegyezte, hogy véleménye szerint az tükrözte azt a gazdasági és politikai feszültségektől nem mentes munkát, amit a XII. kongresszus óta végeztek. A munkavégzés folyamán sok problémára is volt, de sok eredményt is elértek. A beszámolóban elhangzott mindaz, amit a IX. kerületi pártbizottság a BHV munkájának értékelése folyamán felvetett.

Kitért arra, hogy az ország egész területén, így a IX. kerületi pártbizottságon is folyik a kongresszusi előkészítő munka. 1980-ban a kerületi pártbizottság felhívással fordult a kerület pártszerveihez. Ez talán új forma volt, melyet az elvtársak ismernek, s a beszámolóban is érintettek. A felhívás lényegét az értekezleten elhelyezett jelmondatok is demonstrálják. Ezek a feliratok gyékeresre vertek a párttagságban, azokat elfogadták.

Azt tűzte ki célul a pártbizottság, hogy a hatékonyan végzett, társadalmilag hasznos munka becsületét kell erősíteni, függetlenül attól, hogy az a munka fizikai vagy gazdasági, politikai vagy társadalmi területen folyik — fejezte be hozzászólását *dr. Csányi Klára*.

A beszámolót kiegészítő felszólalásokra, a XIII. pártkongresszus irányelveire a közös egyetértő állásfoglalásokra *Novák Károly* pártbizottsági titkár válaszolt összefoglalójában. Majd a pártdemokráciának megfelelően megválasztották a pártbizottság tagjait, a kerületi pártértekezlet 7 tagú küldöttségét.

A megválasztott pártbizottság nyomban megtartotta első ülését és megválasztotta a párt-végrehajtóbizottság tagjait.

A pártértekezlet eredményesen fejezte be munkáját, megválasztotta a párt vezető testületeit, kijelölte a következő 5 esztendő feladatait.

— p —

A BHV-pártbizottság tagjai

Kun Ferencné, az I. számú gyár belezőüzemében bélfeldolgozó; ***Sinka Katalin***, betanított munkás, a minősítők csoportvezetője; ***Kisván Géza***, az I. számú gyár igazgatója; ***Lévai István***, az I. számú gyár vágócsarnokának dolgozója; ***Nándasi Imre***, az I. számú gyár bőrüzemének dolgozója; ***Barna Imre***, az I. számú gyár exportüzemének művezetője; ***Vida Péter***, az I. számú gyár bontóüzem csoportvezetője; ***Bálint József***, az I. számú gyár függetlenített szb-titkára; ***Fekete István***, az I. számú gyár raktárvezetője; ***Keresztes Lajos***, az I. számú gyár tmk-lakatosa; ***Mérész Tibor***, az I. számú gyár főenergetikusa; ***Rózsa Lukács***, géplakatos szakmunkás; ***Román Gyula***, az I. számú gyár műszaki igazgatóhelyettese; ***Kállai Árpád***, az I. számú gyár személyzeti-oktatási vezetője; ***Németh Imre***, az I. számú gyár üzemgazdaság osztályvezetője; ***Mihály Győzőné***, az I. számú gyár üzemgazdásza; ***Novák Károly***, a BHV pb-titkára; ***dr. Ormos Imre***, a BHV gazdasági igazgatóhelyettese; ***Schild Lajos***, a BHV vszb-titkára; ***Fenyvesi Tibor***, a BHV KISZ-bizottságának titkára; ***Preczekján János***, a II. számú gyár igazgatója; ***Benkő Katalin***, a II. számú gyár belső ellenőre; ***Takács János***, a II. számú gyár csontozó szakmunkása; ***Szabó László II.***, a III. számú gyár húsipari szakmunkása; ***Gombos Endréné***, a II. számú gyár főkönyvelő igazgatóhelyettese; ***Klemán Istvánné***, a II. számú gyár szakmunkása; ***Dorogi Sándor***, a III. számú gyár szállítási üzemvezetője; ***Straub Károly***, a III. számú gyár szöc. pol. üzemvezetője; ***Pomázi András***, a III. számú gyár igazgatója; ***Bánhidi Pál***, a III. számú gyár gépkocsivezetője; ***Kovács László***, a III. számú gyár szállítási üzemének dolgozója; ***Ács József***, a III. számú gyár lakatosa; ***Böhm Béláné***, a IV. számú gyár kereskedelmi irodájának vezetője; ***Csoveják Gyula***, a IV. számú gyár klímakezelője; ***Csizmadia Lajos***, a IV. számú gyár meósa; ***Ondré Ernőné***, a IV. számú gyár árucsomagolójának betanított munkása.

A párt-végrehajtóbizottság tagjai

Novák Károly, a BHV pb-titkára, 1946-ban született. Gépipari Műszaki Főiskolát végzett. Eredeti foglalkozása lakatos. Az MSZMP-nek 1968. óta tagja a pártnak. SZKP Pártfőiskolát végzett.

Gombos Endréné, agit-prop. titkár. 1942-ben született. Kertészeti egyetemet végzett, üzemmérnök. Konzervipari szakmunkás. A BHV II. számú gyár főkönyvelő igazgatóhelyettese. Az MSZMP-nek 1970 óta tagja. Speciális továbbképző tanfolyamot végzett. A BHV-pb tagja. Az agit-prop. munkabizottság vezetője.

Dorogi Sándor, társadalmi titkár. 1934-ben született. Műszaki egyetemet végzett. Eredeti foglalkozása gépkocsivezető. A BHV III. számú gyárának szállítási üzemvezetője. Az MSZMP-nek 1966 óta tagja. Elvégezte az MLEE 3 éves általános tagozatát. A BHV-pb tagja. Munkásőr. Vállalat kiváló dolgozója, kiváló munkásőr.

Dr. Ormos Imre, gazd.-pol. titkár. 1930-ban született. Jogtudományi egyetemet végzett. Eredeti foglalkozása könyvszakértő. A BHV gazdasági igazgatóhelyettese. 1961 óta tagja az MSZMP-nek. Középfokú politikai végzettséggel rendelkezik.

Mérész Tibor, tömegszervezeti felelős. 1948-ban született. Gépipari technikus. A BHV I. számú gyárának főenergetikusa. 1973 óta tagja az MSZMP-nek. Elvégezte az MLEE 3 éves általános tagozatát. BHV-pb-és -pvb-tag. Kiváló dolgozó. Jelenleg műszaki főiskolán tanul.

Benkő Katalin, ifjúsági felelős. 1945-ben született. Élelmiszeripari főiskolát végzett. Eredeti foglalkozása áruforgalmi előadó. A BHV II. számú gyár belső ellenőre. A II. számú gyár párttitkára. 1972 óta tagja az MSZMP-nek. Öthónapos pártiskolát végzett és elvégezte az MLEE 3 éves általános tagozatát. A BHV-pb tagja. A vállalat kiváló dolgozója, a KISZ KB dicsérő oklevél tulajdonosa.

Kisván Géza, reszort nélkül. 1937-ben született. Gépésztechnikus. Műszaki egyetemi végzettsége van. Elvégezte az MLEE szakosítóját, filozófiai szakon. A BHV I. számú gyár igazgatója. Az MSZMP-nek 1966 óta tagja. Kiváló Dolgozó jelvény tulajdonosa.

Lévai István, reszort nélkül. 1957-ben született. 8 általános iskolát végzett. Mesterszakmunkás. Jelenleg foglalkozása húsipari szakmunkás. A BHV I. számú gyár vágócsarnokának dolgozója. Az MSZMP-nek 1981. óta tagja. Munkásőr.

Szabó László II., reszort nélkül. 1940-ben született, 8 általános iskolát végzett. Húsipari szakmunkás. A BHV II. számú gyár húsipari szakmunkása. Az MSZMP-nek 1964 óta tagja. Munkásőr. A Munka Érdemrend ezüst fokozatának tulajdonosa. Élelmiszeripari kiváló dolgozó. Szolgálati érdemrend, valamint a KISZ KB dicsérő oklevél tulajdonosa.

A IX. kerületi pártértekezlet küldöttei

Novák Károly. 1946-ban született. Gépipari Műszaki Főiskolát és SZKP Pártfőiskolát végzett. Eredeti foglalkozása lakatos. Az MSZMP-nek 1968. óta tagja.

Straub Károly 1931-ben született. Főiskolát, MLEE-szakosítót. Érdemrend arany fokozatát érdemelte ki. Az élelmiszeripar kiváló dolgozója, a vállalat kiváló dolgozója, Kiváló Munkásőr, a Szolgálati Érdemrend tulajdonosa.

Fenyvesi Tibor 1957-ben született. Szakközépiskolai érettségije van, mechanikai műszerész. A BHV KISZ-bizottságának titkára. Az MSZMP-nek 1978 óta tagja. MLEE 3 éves általános tagozatát végezte el. Munkásőr. Közművelődési előadó. Jelenleg a Tanárképző Főiskola hallgatója. A vállalat kiváló dolgozója, az aranykoszorús KISZ-jelvény tulajdonosa, a szakma ifjú mestere.

Zsolti Józsefné 1944-ben született. Iskolai végzettsége 8 általános. A BHV I. számú gyár dolgozója. 1968. óta tagja a pártnak. MLEE-t végzett. Az I. párt alapszervezet vezetőségi tagja. Bp.-i pb tagja. A vállalat kiváló dolgozója és az élelmiszeriparban kiváló dolgozója.

Stockbauer Éva 1946-ban született. Gimnáziumi érettségije van. A BHV. Központ munkaverseny-felelőse, jelenleg gyesen van. Párttagságának kelte 1971. MLEE-t végzett. IX. kerületi pb-tag. A vállalat kiváló dolgozója, tröszti kiváló dolgozó, a KISZ KB oklevél tulajdonosa, kiváló ifjúsági vezető.

Kovács László 1944-ben született. Gimnáziumi érettségije van. Eredeti foglalkozása autószerelő. A BHV III. számú gyára szállítási üzem dolgozója. Az MSZMP-nek 1970 óta tagja. Öthónapos pártiskolát végzett, élelmiszeripari kiváló dolgozó, vállalat kiváló dolgozója, a KISZ KB dicsérő oklevél tulajdonosa.

Hevesi László 1948-ban született. Iskolai végzettsége középiskolai érettségi. BHV I. számú gyár dolgozója, húsipari szakmunkás. 1979 óta párttag. A II. pártalapszervezet titkára. MLEE-t végzett. A vállalat kiváló dolgozója.

A pártbizottság mellett működő munkabizottságok vezetői és tagjai

Gazd. pol. munkabizottság

Dr. Ormos Imre, vezető; *Kisván Géza*, tag; *Román Gyula*, tag; *Pomázi András*, tag; *Takács János*, tag; *Lévai István*, tag; *Stark László*, tag; *Földi Gyula*, tag; *Horváth László*, tag; *Koczka Lajos*, tag; *Visi Géza*, tag.

Agitációs és propaganda-munkabizottság

Gombos Endréné, vezető; *Fenyvesi Tibor*, tag; *Keresztes Lajos*, tag; *Barna Imre*, tag; *Balatoni Károlyné*, tag; *Szabó Imréné*, tag; *Hermann Frigyes*, tag; *Ács József*, tag; *Lunkán Imréné*, tag; *Klemán Istvánné*, tag; *Szigeti Teréz*, tag.

Pártépítési munkabizottság

Dorogi Sándor, vezető; *Benkő Katalin*, tag; *Sinka Katalin*, tag; *Németh Imre*, tag; *Mihály Győzőné*, tag; *Kékesi Lajos*, tag; *Lettovics Imre*, tag; *Szegedi Lászlóné*, tag; *Kállai Árpád*, tag; *Szabó Aladár*, tag; *Csontos István*, tag.

Fegyelmi bizottság

Preczekján János, vezető; *Fekete István*, tag; *Ondré Ernőné*, tag; *Kovács László*, tag; *Tusor Józsefné*, tag; *Rába Jánosné*, tag; *Horváth Gyuláné*, tag.

A szakszervezet munkája is változik

Schild Lajostól, a vállalati szakszervezeti bizottság titkárától a szakszervezeti bizottság, illetve a bizalmiküldött-testület idei első félévi programjáról, a tavasszal megtartandó ünnepségek lebonyolításáról és arról érdeklődtünk, hogy mit tesz a szakszervezet a dolgozók jobb szociális ellátása érdekében.

— Éves feladatainkat az MSZMP XIII. kongresszusa irányelveinek ismeretében a Magyar Szakszervezetek XXIV. és az EDOSZ XIV. kongresszusa határozatainak vállalati szintű végrehajtására törekvően szabtuk meg, messzemenően figyelembe véve a gazdaságirányítás továbbfejlesztéséből adódó szakszervezeti feladatokat. Nagy jelentőséget kap munkánkban a közelgő *XIII. kongresszus és felszabadulásunk 40. évfordulójának méltó megünneplése.*

Kiemelt feladatnak tekintik azt, hogy dolgozóink társadalmunkért érzett felelőssége kifejeződjön a XIII. kongresszus és felszabadulásunk 40. évfordulója tiszteletére indított és kibontakozott munkaversenyben. Vállalati szinten a legjobb kollektívák, gyáregységek, brigádok zászló, serleget, oklevelet, mint erkölcsi elismerést vehetnek át munkájuk elismeréseként. Természetesen a megfelelő anyagi elismerés sem marad el.

Az idei év megkülönböztetett figyelmet kap, mert különösen fontos az idei év jó eredménye. Az idei tervet munkásgyűléseken tárgyaltuk, hogy minden dolgozónk tájékozott legyen arra vonatkozóan mit kell tennie az eredmény érdekében.

A gazdaságirányítás továbbfejlesztése, az új vezetési forma természetesen a szakszervezeti munkára is hatással van, hiszen az új vállalatirányítás növeli a kollektívák szerepét a döntéshozatalokban. Feladatunk, hogy támogassuk, felkészítsük a választott dolgozókat munkájuk eredményes gyakorlására.

A bérpolitikával kapcsolatban el kell mondanom, hogy a bér a teljesítményt kell, hogy kifejezze, az eddigi létrejött bérfeszültségeket, aránytalanságokat csökkentenünk kell. Bérpolitikai tevékenységünk során elsősorban a magasan kvalifikált fizikai és nem fizikai dolgozók, a pályakezdők, a kedvezőtlen és nehéz munkakörülmények között tevékenykedők valamint az általános munkarendtől eltérő foglalkoztatottak anyagi elismerésére fordítunk majd nagyobb gondot.

A tavasszal megrendezendő programok közül elsőként említem a nemzetközi nőnap méltó megtartását. A vállalat nődolgozóit ünnepségeken köszönti a vállalat párt-, társadalmi és tömegszervezeti vezetése.

Megemlékezünk a Tanácsköztársaság kikiáltásáról, s ifjúsági napokat is rendezünk. Március 23-ra *kommunista műszakot szervezünk*, melynek bevétele kerületfejlesztési célokat szolgál majd.

Áprilisban hazánk felszabadulásának 40. évfordulójáról emlékezünk meg, s ezt méltóképpen kívánjuk megünnepelni.

A szakszervezeti bizottságnak és a bizalmi küldött testületnek az eddiginél körültekintőbben kell foglalkoznia szociálpolitikai kérdésekkel. Feladatunk itt a rendelkezésre álló forrásoknak az eddiginél hatékonyabb felhasználása, a társadalmilag igazságosabb elosztása.

Szólnom kell üdülési lehetőségeinkről. Itt, mint azt már dolgozóink az üzemi lapban is olvashatták, emelkedtek az árak. Nem emelkedett azonban nyugdíjasaink részére, ők ezután is a régi áron — 12 Ft/nap — vehetik igénybe vállalati üdülőinket. Hajdúszoboszlón már két üdülőnk van. Két évvel ezelőtt megvásároltuk a régi üdülőnk szomszédságában levő házat és a mellette levő saroktelket. A tavaszszal a két üdülő közti kerítést elbontjuk, s itt a területet összenyitjuk, s itt a gyermekek részére homokozót, a felnőttek számára pedig pingpongasztalt, lengőtéket és különböző, szabadban használható játékokat helyezünk el a komfortosabb pihenés érdekében. Régi üdülőnkben 9 szoba 18 ággyal, az újban 7 szoba 16 fekvőhellyel várja dolgozóinkat. Igaz, az újonnan vásárolt üdülőnek csak egy szobája használható télen, mivel a gázfűtés a többi szobából hiányzik, szerelése az idei év feladata lesz. A nyugdíjasainknak négy turnusban üdülnek a téli időszakban. A vállalat autóbuszával utaznak oda, s vissza. Ezzel idős, volt dolgozóinkat a vasúti költségek kiadásától kíméljük meg, a kényelmesebb utazásról nem is beszélve. (Folytatjuk.)

(bv)

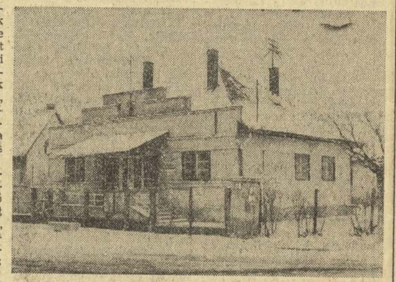

Az új üdülő, amelyet két évvel ezelőtt a kommunista műszak bevételéből vásárolt vállalatunk, a saroktelekkel együtt

Régi vállalati üdülőnk Hajdúszoboszlón

Helyesbítés

Előző, 4. számunkban a harmadik oldalon közöltük a BHV pártbizottsága tagjainak névsorát, melyből két sor — sajnálatosan — kimaradt. Helyesen: Bálint József, az I. számú gyár pácolóüzem művezetője; Prokop Pál, az I. számú gyár függetlenített szb-titkára. A hibáért elnézést kérünk.

BUDAPESTI HÚSIPARI HÍRLAP
A Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő: Hegyi János
Szerkesztőség: Budapest, Gubacsi út 6. 1097 Telefon: 136-968
Kiadja a Hiradókiadó Vállalat Budapest, VIII., Blaha Lujza tér 2. 1935
Felelős kiadó: Till Imre vezérigazgató 85—1005. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: Csönde Zoltán vezérigazgató

Üzemi próba

Megkezdődtek az Alfa Laval vérplazmagyártó üzemi próbái a sertésvágóhídon február 25-én. A vérplazma magas fehérjetartalma miatt fontos adalékanyaga a húskészítményeknek. Az üzem termelésével azok önköltségét jelentősen csökkenthetjük majd.

A belező átadása

A sertésvágóhídi új belezőüzemet március 7-én helyezik üzembe, hatósági átadásátvételi során. Ezzel teljes kapacitással, jó munkakörülmények között dolgozhat a belező kollektívája.

Kiállítás

Az ELTE Térképtudományi Tanszéke adott otthont február 19. és március 15. között annak a képkiállításnak, ahol *Végvári Lászlóné* — a Ferencvárosi Alkotó Képzőművész Közösség tagja — két művészmunkásával együtt szerepelt műveivel. Négy nagy vitrint, egy előadóterem két falát és egy fekvőtárlót töltenek meg a művésznő képei.

Megtekinthető szombat és vasárnap kivételével a VIII., Kun Béla tér 2. szám alatt, a II. emeleten.

Elnökségi ülés a Húsos SE-ben

A sportegyesület megtartotta 1985. I. negyedévi kibővített elnökségi ülését, amelyen részt vettek a budapesti bázisvállalatok részéről az ÁHT-ból *Dirner Lajos*, az OHKI-ból *Berszán Gábor*, a „Húsnagyker"-től *Juhász László, Csontos Lajos*, a PENOMAH-tól *Varró László*, a Húsipari Hizlaló Vállalattól *Várnagy István*, akik a Budapesten működő húsipar 6000 fős dolgozókollektíváját képviselték az elnökség tagjaival együtt. A számvizsgáló bizottság elnöke *Holy Péterné*, a bizottság tagjaként *Barabás Lóránt*, az SE képviseletében *Hetényi Emil, Nagy János, Tóth Lajos* és *Németh Pálné* gazdasági vezető, az elnökség részéről *Neuschl Károly, Sátori József, dr. Tallián István* és *Vaskúti Imre* voltak jelen.

A bevezetőben ismertették az 1984. évi gazdálkodás helyzetét, az 1985. évi sportszakmai célkitűzéseket, az ehhez szükséges igazgatási, működési és szakosztályi pénzügyi fedezetek biztosítását.

Az egyesület jól gazdálkodott a tavalyi év folyamán, s bár az egyes szakosztályok eltértek a tervtől, de a megtakarítások, illetve túllépések összegei kiegyenlítették egymást.

Az egyesületnél pénzügyi, gazdálkodási ellenőrzést végzett az 1981—1983-as évekre a PM. Ellenőrzési Főigazgatósága Belföldi Társaságok Osztálya, s jelentésében elmaraszthatható *hiányosságot* nem állapított meg. Ugyancsak ellenőrzést végzett a BTSH—SPORT revizori csoportja az egyesület gazdálkodását és számviteli rendjét, valamint az OTSH speciális előírásainak betartását vizsgálva. Néhány alaki hiányosság kivételével megállapította a vizsgálat, hogy a HÚSOS SE alapvető célkitűzése az, hogy a Budapesten működő húsipari vállalatok dolgozóinak és családtagjaiknak a szabadidő sportjai való eltöltéséhez kulturált körülményeket biztosítson.

Önálló tömegsport-szakosztályunk az üzemi újságban állandó rovatban ad értesítést az eseményekről, eredményekről. A tömegsportélet jelentősen fellendült és a látogatottság több mint háromszorosára emelkedett. A „nyitott pálya" programot idegenek is látogatják, kedveltek a ferencvárosi teniszcsapok is.

A számviteli irányításban a gazdasági vezető szakmai tudása és szeretete érezhető, melyek az elnökség munkáját is nagyban elősegítik. A gazdálkodásukra a takarékosság jellemző. Az egyesület vezetői mindent megtesznek a helyes gazdálkodás, a rendelet betartása érdekében. A fenti megállapításokat elősegítette, hogy belső ellenőrzést hozott létre az SE, s rendszeres a számvizsgáló bizottság ellenőrzési tevékenysége. A külső szervek által végzett ellenőrzések a gazdasági munkát, az elszámolási gyakorlatot törvényesnek és szakszerűnek ítélték meg, amelyek alátámasztották, hogy az 1982. évtől folyamatba tett intézkedések szükségesek és helyesek voltak az SE-nél.

Az 1985. évre vonatkozó sportterveink és az azokkal szoros összefüggésben álló költségvetési előirányzataink a következőképpen alakultak: sporttevékenységeink közül a tömegsportmunkánk előterében a felszabadulás 40. és egyesületünk fennállásának 65. évfordulója tiszteletére megrendezésre kerülő VI. országos húsipari sportnap áll. Ennek az októberben sorra kerülő rendezvénynek már jó hagyományai vannak. Az első ilyen sportnapra 1976-ban került sor, azt követően 3 éven át, majd 7 év kihagyás után 1982-ben ismét a szakágazat valamennyi (17 vidéki és 6 budapesti) vállalatának legjobbjai találkoztak a 2 napos mérkőzéssorozaton. Idén az újjáalakított létesítményeinkben most már 7 sportágban rendezünk mérkőzéseket (kispályás labdarúgás, kocogófutás, röplabda, kézilabda, tenisz, asztalitenisz, sakk), női és férfi húsos sportolók részére. Ennek a szakágazati sporttalálkozónak előkészítéseként a budapesti húsipari vállalatok fiataljai havonta tartanak edzéseket, mérkőzéseket. Tervünk az, hogy az idén a tömegsportolásban részt vevők száma elérje az ötezer főt. Ez a szint a tavalyi évhez viszonyítva 12 százalékos növekedés. Figyelemmel kell lennünk arra, hogy a szabadidő egyre kevesebb a gazdasági munkaközösségekben végzett munkák miatt, de ezt a többletet mégis szükségesnek tartjuk. Tervezzük ezt azért, mert tudjuk, hogy hosszabb távon, nagyobb munkateljesítményt csak egészséges ember végezhet. Annak érdekében, hogy a tömegsport keretében nyújtott szolgáltatásainkat sokszínűbbé, mindenki részére elérhetőbbé tegyük, 1985. januártól megkezdtük a budapesti húsipar női és férfi dolgozói részére a kondicionálótornát, tavasszal pedig a természetjáró csoport kialakítását tettük feladatunkká.

A versenyszakosztályok közül az OB-s osztályokba kvalifikált csapatoknál (tenisz, kézilabda, súlyemelés) az 1984-ben elért szint tartását irányoztuk elő azzal, hogy az utánpótláskorúak feláramlása az eddigieknél erőteljesebb legyen. Ennek érdekében együttműködési szerződéseket kötünk középiskolákkal. Versenyszakosztályainknál nem tervezünk létszámbővítést, az a célunk, hogy a létszám stabilizálódjon. Felnőttcsapataink feltöltése — zömmel — a szakosztály utánpótláskorú csapataiból történjen a más egyesületből való átigazolás helyett.

Tervezett költségvetési összegünk 4,5 millió forint, ez az előző évivel közel azonos. Bevételi forrásainknak 1985-ben is mintegy 80 százaléka bázisvállalataink reklámozási megbízásainak teljesítéséből származik, a fennmaradó összeget az állami sporttámogatás és létesítményeink bérbeadása adja.

Sportfelügyeleti hatóságunk előírása szerint ez év március 31-ig vezetőségválasztó küldöttközgyűlést tartunk március 7-én.

Az előkészítő munka során 1984. szeptember—november hónapokban bázisvállalatainknak gazdasági, párt- és szakszervezeti vezetőivel megtárgyaltuk az új elnökség és számvizsgáló bizottság személyi összetételét, eredményeként a változatlanul 9 főnyi elnökségbe és 3 főnyi számvizsgáló bizottságba 5, illetve 1 új jelölt került. A változás okai kettősek: egyrészt mindkét területen számolni kell azoknak a vállalatoknak dolgozóival, akiket az egyesület „bázisai" delegálnak. Másrészt pedig személyi változások történtek a Budapesten működő húsipari vállalatok átszervezése következtében. A testületekbe javasolt elnökségi és számvizsgáló tagok 6 vállalat és a tröszt dolgozói közül kerültek ki a korábbi 3 vállalat és a tröszt képviselői helyett.

Az elnökség az 1985—1989. évi sportcélkitűzéseket szakosztályonként tárgyalta meg.

A birkózó-szakosztály jelenleg serdülő versenyzőkből tevődik össze. Feladata ifjúsági és II. osztály szintű versenyzők kinevelése, versenyeztetése, bajnokságokban egy-két súlycsoportban az I—VI. hely elérése.

A *kézilabda-szakosztály* női csapata jelenleg az NB I. B-ben szerepel. 1985—1988-as időszakban cél a IV—VI. helyezés elérése, 1989—1990-ben pedig lehetőleg a feljutás az NB I-be.

A *kézilabda-szakosztálynál* az egyesület a férficsapatok kellő utánpótlás hiányában, valamint bevonulás, idősebb játékosok leállása következtében az NB II. osztályból visszalépve, 1985-ben ismét a Budapest I. o.-ba nevezte be. Kellő feláramlás mellett biztosítani kell a továbbfejlődést, a magasabb osztályok eléréséhez. A lehetőség ugyanúgy adott, mint a női csapatnál.

A *súlyemelő-szakosztálynál* az OB II-ből való feljutást az 1985—1986-os évekre tűztük ki célul, az OB I. osztályba 2-3 neves versenyző nevelésével.

A *teniszszakosztály* az OB I-ben játszik. Fontos ennek megtartása, a IV—V. helyek biztosítása. Egyaránt feladat minden szakosztályunál a saját utánpótlás nevelése, a szervezett feláramoltatása a felnőttcsapatba.

Az elnökség egyetért a kézilabda-szakosztálynál a vezető edzői megbízással, a színvonalasabb szakmai munka és a jobb eredmények elérése érdekében. Minden szakosztály egyetemleges feladata a saját nevelésű, megfelelő képességű sportolók feláramoltatásának megszervezése, kinevelése.

Felvetődött az a gondolat, hogy a Húsos SE, amelyik sportágban lehetséges — például kézilabda, súlyemelés — az egész húsipar bázisa lehetne, ezáltal megfelelő nemzetközi színvonal elérése után ipari reklámozás céljait is szolgálhatná Herz, Pick Kupák rendezésével, úgy, mint ahogy a Videoton vagy a Tungsram is teszi. Ehhez viszont szükséges lenne, iparági összefogással a VII. ötéves terv végére egy kézilabdázásra alkalmas *játékcsarnok* megépítése (amely helyt adhatna a téli tömegsportnak — tenisznek és egyéb teremsportoknak) a Húsos Sporttelepen. Az elképzelés egybeesik a Női NB I. B csapatának azon célkitűzésével, hogy 1989—1990-es évekre felkerüljön a az NB I-be, ahol viszont már fedett játékcsarnokban kell játszani a mérkőzéseket. Tömegsport tekintetében tekepálya létesítésére van nagy igény, ahol a húsipari dolgozók és családtagjaik örömmel töltenék szabadidejüket.

Sátori József
HÚSOS SE elnöke

Húsos SE vezetőségválasztása

A Húsos Sportegyesület elnöksége március 7-én tartja vezetőségválasztó küldöttközgyűlését az egyesület klubhelyiségében. A választások eredményére következő számunkban visszatérünk.

Mi a „kacsa"?

Lapunk 1985. február 1-i számában meglepő hírt olvastunk a baromfiipar sikeréről.

A Kiskunhalasi Baromfifeldolgozó Vállalat szenzációs eredményt ért el különböző újdonságok előállítása terén. Talán érdemes felidézni, mi is történt tulajdonképpen, hisz ebből — ha nem „kacsa" — tanulni lehet.

A gyár szakemberei a múlt év végén elhatározták, új termékeket állítanak elő, hogy elárasszák a belföldi és külföldi piacot. A recepteket saját maguk dolgozták ki, majd széles körű kóstolót rendeztek, annak eldöntésére, hogy kelendő lesz-e az új termék vagy nem. A kóstoló sikert hozott, jelentkeztek a vevők. A jó kóstolási eredmény után a szocialista brigádokon volt a sor, hogy az elképzelés valóra váljék. Bennük nem is csalódtak a gyár vezetői, mert hangyaszorgalommal, fegyelmezett munkával a vártnál jobban teljesítették vállalási kötelezettségüket.

Nézzük csak a tényt. 800 ezer tonna libahúskészítmény egy gyárból nem egészen egy év alatt! Úgy tűnik a szárazság ellenére jó libatenyésztést könyvelhetnek el az érdekelt felek.

Kezdtünk számolgatni, vajon mennyi libára volt szükség ilyen mennyiségű termék előállításához. Ha 10 kg-os átlagot veszünk, 8 millió libára volt szükség, ez nem kis szám. A vágott libákról nem is beszélve. Hol vagyunk mi ehhez, hisz nálunk 1984-ben „csak" 14 700 tonna a húskészítmény gyártásnak tényszáma. Termékeink pedig talán minden üzletben megtalálhatóak, míg a libatájdonságok csak itt-ott „ékeskednek".

Az országos adatokat nem ismerem, de ha kimagasló eredményt értünk el, akkor ez a liba nem „kacsa".

— Azari —

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP
VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!
A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA
XX. ÉVFOLYAM, 5. SZÁM ÁRA: 90 FILLÉR 1985. MÁRCIUS 4.

Tudósítás a kerületi pártértekezletről

Együttes akarattal közös céljainkért

Február 16-án, szombaton tartotta meg pártértekezletét a XIII. pártkongresszusra való előkészület jegyében Ferencváros kommunistáinak 220 küldötte és 30 meghívottja.

Grósz Károly, az MSZMP KB tagja, a budapesti pártbizottság első titkára, felszólalása közben

A pártbizottság székházának dísztermében reggel 8 óra előtt már megteltek a széksorok, az asztalokon a Budapesti Fórum és a Ferencváros című folyóiratok várták az érkezőket. Régi ismerősök üdvözölték egymást, beszélgettek, de legtöbben az egyéb információkkal és tényekkel kiegészített több mint 80 oldalnyi írásos beszámolót lapozgatták.

Pontosan kezdődött a tanácskozás. Előbb meghallgatták Varga Mihály „Európa" című díjnyertes dalát, majd *Gál László*né, a kerületi pártbizottság első titkára köszöntötte a küldötteket, a meghívott vendégeket. A küldöttértekezlet tisztségviselőinek megválasztása után az elnökség elfoglalta helyét.

Ábrahám Ferenc, a pártértekezlet elnöke megköszönte a bizalmat és külön köszöntötte az elnökségben helyet foglaló *Grósz Károly* elvtársat, az MSZMP KB tagját, a Budapesti Pártbizottság első titkárát, majd ismertette az egésznapos értekezlet napirendjét.

A pártértekezletre kiadott írásos pártbizottsági beszámoló mélyrehatóan elemezte az elmúlt fél évtized fejlődését, az elért gazdasági eredményeket, a párt helyi politikáját, a párttagok tevékenységét a tömegszervezetekben és mozgalmakban. Részletesen foglalkozott a fiatalok, a nők és az idősek problémáival. A beszámoló az elmúlt időszak vizsgálatán túlmenően a XIII. kongresszus irányelvei és a VII. ötéves terv célkitűzéseire alapozva feladatául tűzte ki, hogy jóváhagyja és elismerje az elért eredményeket és a párt határozataival összhangban újabb öt évre megjelölje a fejlődés ferencvárosi programját.

Következtek elemzést adott a munka egészén belül a párt vezető szerepéről, a párt iránti bizalomról, az agitációs és propagandamunka érvényesüléséről, hatásáról.

Megújult létesítmények

Budapest IX. kerületének alapvető vonásai érzékeltik azt, a sokszínűséget, amely mint közigazgatási egységet, munkahelyet, lakóterületet, az itt dolgozókat és lakókat jellemzi. Dicséret illeti azokat a kollektívákat, egyéneket, akik munkájukkal a mindennapos értékalkotáson túl, hazai és nemzetközi elismerést vívtak ki, kitüntetéseket nyertek el. Fővárosi, kerületi, vállalati erőből, és a társadalmi összefogás révén új, és megújult létesítmények tették szebbé, kényelmesebbé az életet, a munkát. Ezt igazolja: a Petőfi-híd felújítása, a Boráros tér átépítése, a metró és az Üllői út befejezése mellett a József Attila és a Mihalkovics telepen több száz lakás átadása, a Ferenc körút megszépült házai. A közérzetet javította ga egészségügyi, kereskedelmi és szolgáltató létesítmények bővülése, a Vágóhíd utcai óvoda-bölcsőde, vagy a Fegyver- és Gázkészülékgyár, a Budapesti Húsipari Vállalat, a Magyar Gyapjúfonó- és Szövőgyár felújított részlegei.

A kerületben foglalkoztatottak 97 százaléka a szocialista szektorban dolgozik. A dolgozók 67,9 százaléka a munkásosztályhoz tartozik. A belső összetételben fokozódott a nők és a fiatalok, csökkent a munkások számaránya.

Növekvő áldozatvállalás

A gazdasági feladatok megoldásában, a nehéz helyzetekben a kereskedelemben, a szolgáltatásban, a közlekedésben és a szállításban sokszor növekvő áldozatvállalásra, nagy erőfeszítésre volt szükség.

A kerületi munkások döntő többsége tettekkel igazolta a párt és politikája iránti bizalmat. Szavukat hallatták a helyi kérdésekben, jelzéseket, javaslatokat tettek országos ügyekben. Az ellenjáró munkások jelentős száma kapott elismeréseket, kitüntetéseket. Ugyanakkor egyre szembetűnőbbé vált egyes helyeken a munkafegyelem, a munkaerőkölcs lazulása, a társadalmi tulajdon megkárosítása. A helyenként megnövekedett gazdasági feladatok, és más általánosabb okok hatására fokozottabb volt a visszahúzódás, az elzárkózás. Széles körben vetették fel, hogy a munkásság élet- és munkakörülményeivel mélyebben és átfogóbban kell foglalkozni.

A nők, az ifjúság, a nyugdíjasok helyzetének, szerepének tapasztalatairól szólva a pártbizottsági beszámoló megállapította, hogy a nők a munkahelyen és otthon végzett munkájának terhei nem csökkentek. Társadalmi-közéleti szerepük megítélésében, a szélesebb vélemények mellett egyre több erőfeszítés tapasztalható a kettős hivatás összeegyeztetését megkönnyítő lehetőségek biztosítására.

Kedvező intézkedések

A népesség tovább csökkenő számán belül nőtt a nyugdíjasok aránya. Sok a magas életkorú beteg, egyedülálló, gondozásra szoruló ember. Egy-egy lakókörzeten a nyugdíjasok helyzetében meglevő eltérések fokozódtak. Az állam szociálpolitikai erőfeszítései, a kerületi tanács e téren megtett intézkedései részben kedvezően hatottak, de az ismert feszültségeket csak mérsékelni tudták.

A lakossági tájékoztatás

A szocialista demokrácia fontos alkotóelemei szorosabb kölcsönhatásban érvényesültek. A fórumok mellett rendszeresebbé váltak a dolgozókkal folytatott tanácskozások, javaslatok kérése a vezetők részéről. Jelentőségének megfelelő helyre került a lakóterületi demokrácia, bizható a felzárkózás a munkahelyeken is. A fejlődés azonban elmaradt a mai szükségletektől, a közeljövő feladataitól. Az agitáció, a propaganda és a nevelés e területen sem ért el még megfelelő hatást. A lakosság tájékoztatásában is számos kihasználatlan lehetőség maradt.

A beszámolási időszak alatt a kerületi pártbizottság a pártértekezlet követelményei szerint dolgozott, annak szellemében irányította a pártszervezeket, alapszervezeteket, az állami szerveket és a tömegszervezetekben a pártfeladatokat. Középtávú programokat fogadott el a gazdasági és kerületfejlesztési feladatokban.

Előtérben a gazdaságpolitika

Részletesen foglalkozott az ipar, az építőipar, az élelmiszeripar és a kereskedelem helyzetével, a hatékonyság, a minőség kérdéskörével, a termékszerkezet korszerűsítésével. Tájékoztatott, állást foglalt a tudományos kutatóhelyek, az egészségügyi és a pénzügyi intézmények feladatainak fontosabb kérdéseiben. Megjelölte a kiemelt kormányprogramok kerületi vonatkozású teendőit. Fontos kongresszusi célkitűzés megvalósítását jelentette az ötnapos, majd a 40 órás munkahétre való áttérés. Az általánosan 42, majd többségében 40 órás munkaidő bevezetését a vállalatok termeléskiesés nélkül oldották meg. A dolgozók bére és jövedelme növekedett, de a szóródás, az eltérés nagyobb, helyenként emiatt növekedett a feszültség. Különösen az árak, a bérek alakulásával összefüggésben tapasztalható elégedetlenség.

A gazdasági és szakmai feladatok minősége, nagysága, a kialakult helyzet fokozta a vezetési tényezők jelentőségét. A vezetők döntő többsége megfelelt a feladatoknak. Személyes munkájuk és az irányításuk alá tartozó terület fejlődött. Továbbra is fellelhető volt a kényelmesség, a rutinszerű vezetés, az igénytelenség. Tényezők az adott terület eredményességében a korábbiaknál jobban megmutatkoztak.

Feltétlenül elismerést érdemel a tömegek széles körét magába foglaló, a kollektívákat gazdagító munkaversenymozgalom, a szocialista brigádmozgalom és más társadalmi versenyformák. A vállalások, erőfeszítések jelentős tényezői voltak a sikereknek. A kerületi vállalatok, szövetkezetek több mint egynegyede érte el 1980 óta a kiváló címet.

A kerületi pártbizottság, a pártszervezeti testületek, fórumok minden lényegi kérdésben tájékoztatták, kialakították a kollektív álláspontokat. Az agitátorok érvrendszer bővült, gyakran a nehezebb viszonyok között is jobban eligazodtak, mert tájékoztatásuk biztonságosabb lett a javuló tömegkapcsolatok és jelzések révén.

Továbbra is helyesnek bizonyult a kerületi pártbizottság egyik alaptörekvése, hogy a pártirányítás és a gazdasági,

(Folytatás a 2. oldalon.)

A küldöttek a vitabevezetőt hallgatják

A nemzetközi nőnap alkalmából a vállalat párt-, szakszervezeti, KISZ-bizottsága, gazdasági vezetése, lapunk szerkesztő bizottsága szeretettel köszönti vállalatunk nődolgozóit!

Nőnapi ünnepségek

Az I. számú gyárban a nemzetközi nőnap alkalmából rendezett ünnepség *március 6-án 14.30 órakor* lesz a sertésvágó hídi ebédlőben. Ekkor köszöntik a központ és a Hentes utcai nődolgozókat is.

A II. számú gyárban március 6-án szintén *fél háromkor* tartják a nők tiszteletére az ünnepséget az ebédlőben. Itt is részt vesznek a központ dolgozói, kiknek munkahelye a marhavágó hídon van.

A III. számú gyárban március 7-én 14 órakor kezdődik a nőnapi ünnepség az ebédlőben.

A IV. számú gyárban szintén az ebédlő ad otthont a *március 6-án délután három órakor* rendezendő nőnapi ünnepségnek.

Gyorsinterjú

Mit adott az öt hónap?

Horváth Lajos általános lakatos, csoportvezető, a November 7-e szocialista brigád vezetője nyolc éve dolgozik a vállalatnál. Az 1600-as vágóvonal, a bőrüzem, a vérüzem, a hagyományos és az új zsírolvasztó tartoznak csoportja munkájához. Február 1-én érkezett vissza munkahelyére, ugyanis öthónapos pártiskolán vett részt, az ezt megelőző időben.

Az iskolában szerzett tudásról, tapasztalatairól és pártmunkájáról érdeklődtünk.

— Naponta reggel 8 órától délután 4 óráig tartott az igen intenzív oktatás. Voltak vitafórumok, ahol az eddig tanultak alapján beszéltük meg a napi politikai, gazdaságpolitikai eseményeket. Ezenkívül tájékoztató jellegű külső és belpolitikai előadásokon is részt vettünk.

— Volt-e olyan téma, amely különösen érdekelte?

— Számomra a filozófia volt a legkedvesebb tantárgy, úgy érzem, ez fejlesztí a vitakészséget, megtanul az ember beszélni, érvelni. Már eddig is foglalkoztam a marxista filozófiával. Ezt a mostani tanulmányaim megerősítették, ismereteimet kiszélesítették, elmélyítették. Számomra *igény* a továbbfejlődés, ezért az iskolában felvetett kérdésekkel rendszeresen tovább foglalkozom. Felvetődött a tanulótárs közötti beszélgetés során, hogy még több párttagnak kellene ebben az oktatásformában részt vennie.

Pártmegbízatásom a III. pártalapszervezetben a közelmúltban megtartott választások eredményeképpen gazdaságpolitikai felelős.

Munkám lényege, hogy képviseljem a vállalat érdekeit, meggyőzzem dolgozóinkat a döntések helyességéről, szükségességéről, a végrehajtás fontosságáról, de még sok más is tartozik ehhez a részorthoz, melynek jobb, hatékonyabb elvégzéséhez kaptam elméleti indíttatást, szempontokat az öt hónap alatt.

—p—

Évnyitó századgyűlés

Az. I. gyári ebédlőben 1985. február 20-án tartotta a húsos század évnyitó munkásőrszázad-gyűlését.

Az eseményen jelen voltak: a század állománya, a gyáregységek párt-, társadalmi, gazdasági vezetői, valamint a IX. kerületi egységparancsnokság részéről *Reményi Vilmos* egységparancsnok-helyettes és *Marosi Gyula* törzsmunkatárs.

A jelenlevőket *Bense Dezső* köszöntötte, majd felkérésére *Rózsa Lukács* századparancsnok visszatekintést adott az 1984-es esztendőről, valamint meghatározta az ez évi feladatokat. Ezt követően a szakaszok szakaszgyűléseken vették részt.

Az elnökség és a küldöttek egy csoportja

Tudósítás a kerületi pártértekezletről

(Folytatás az 1. oldalról.)

állami vezetők egyszemélyi felelőssége, a tömegszervezeti hatáskörök ne mosódjanak össze.

Az 1980. évi pártértekezlet a tudati nevelés magasabb színvonalát, a szocialista közgondolkodás fejlesztését, az eszméinktől idegen nézetek, magatartásformák elleni határozottabb fellépést szorgalmazta.

A beszámolási időszakban jelentősen megélénkült az elméleti kérdések iránti érdeklődés. A társadalom eredményei és a feladatok megítélése, a politika tudatosítása egyre inkább az elmélet napi megnyilvánulásaiként jelenik meg. Sokrétű viták folytak a szocializmus tartalmi viszonyairól, a demokrácia kérdéseiről, valamint a gazdaságpolitika elméleti alapjairól. A gondolkodás és a magatartás ideológiai tartalmát tükröző sok részkérdéssel kellett foglalkozni a politikai képzésben, a tömegpropagandában és az állami oktatásban.

A párt gazdaságpolitikájának tudati kérdései a pártbizottság munkájában jelentős részt kaptak. A szervezett agitáció, a tájékoztatás legnagyobb erői e területre irányultak. Közgazdászok, műszakiak, fizikalak kritizálták az iparfejlesztés koncepcióját, illetve az elmélet és gyakorlat eltérését. Véleménykülönbségek alakultak ki az árak és a jövedelmek kérdésében. Az életszínvonal megőrzését, a kiugró jövedelmek aránytalanságait szembe állították a végzett munka mennyiségével, minőségével. Szélsőséges vélemények csaptak össze a szabadáras termékek bejelentés nélküli emelése és ellenőrizhetetlensége miatt.

Az agitáció jelentősége

Az agitáció és a tájékoztató munka eredményeként tisztult a szemlélet, továbbfejlődött az összefüggések ismerete.

Az eszmei-politikai propaganda, az agitáció és az információ kérdései mellett elemzően foglalkozott a beszámoló az oktatási intézmények képzési, nevelési tapasztalataival, a kerületben folyó kulturális-művelődési munkával. Megállapította, hogy a művelődési szervezetben bekövetkezett változások a reallátások, a szinten tartás, illetve a szerény mértékű előrelépés lehetőségét biztosították.

A pártélet, a pártirányítás, a tömegszervezetek, mozgalmak a kerületi szervek irányítása eredményeinek elismerése mellett további erőfeszítések, a jó gyakorlati elmélyítés szükséges, a munkásosztály és a rétegek kapcsolatának erősítésével, a fiatalok, pártonkívüliek bevonásával — tűzte célul többek között a pártértekezlet.

Meggyőződéssel vállaljuk

Gál Lászlóné vitaindítójában olyan kérdésekre utalt, amely sokaknak ösztönzést adott a vitában való aktív részvételhez. Mint mondotta, a pártbizottság úgy érzi, sok olyan tapasztalat van még a küldöttek birtokában, melyek közreadása mindannyiunknak segítség, hogy lássuk, mi minden történt, és mit kell még tennünk a munka javításáért. Az alapszervezeti vitákban — állapította meg — mindig visszatér a rendteremtés fontossága. Bizonyos, hogy csak központi intézkedések vezethetnek eredményre. Kezdjék hát fent, illetve kezdjük egyszerre.

— Több területről jelezték — folytatta —, hogy a jól végzett munkának nincs meg a kellő becsülete, legalábbis nem mindenütt. A csak hibák leleplezésére berendezkedő sajtó, tömegkommunikációs eszközök például a kereskedelemben, az építőiparban dolgozók nagy erőfeszítéseit, gyakran igen nehéz munkáját nem ismertetik, nem alakítják helyes irányba a közvéleményt.

Érdemben és összefoglalóan szólni az ország, a főváros, a kerület negyven esztendejéről egy rövid vitaindítóban nem lehet. A negyven év történetének nagy része itt él a mában, s ma gyakoriatában. Hordják magukban és kisugározzák a történelmet alakító ferencvárosiak — mondotta.

Majd így folytatta: — Az elmúlt évek során — nem is rövid ideig — elhanyagoltuk forradalmi múltunk szocialista értékeinek kötelező ápolását, a nép, a párt, az egyes ember által teremtett alkotások kellő megbecsülését, bemutatását. Túlvagyunk ezen a szakaszon. A felismerés adott, nem vált azonban még teljesen természetessé, mindennapossá. Vannak, akik csak kampányfeladatnak gondolják, mások még annak sem. De az az általánosabb, hogy szaporodnak és lassan rendben összeállnak a cselekvés, a propaganda, az agitáció összetartozó feladatai.

Folytatandó hagyományként említette azokat a munkahelyeket, ahol történetük összefoglalásában a szakma, az ágazat, a kerület mozgalmi értékeinek feltárásában, megismerésében, ápolásában jeleskedtek.

Az öt évvel ezelőtti pártértekezlet elgondolásai nyomán, ha nem is azonnal, teljes körűen, de voltak elképzelések, melyek tettekre váltak a kerületi szerveknek, a népfrontnak, a KISZ-nek, úttörőknek, a munkásőröknek, a tanácsnak az erőfeszítéseiben. Voltak vállalkozó kedvű pedagógusok, akik a kerület múltjának, a negyven esztendő tapasztalatainak megismertetéséhez, összefoglalásához hozzájárultak.

Ugyancsak követendő példaként említette a ferencvárosiak „Tegnap és ma" vetélkedősorozatát, mely a Közmű- és Mélyépítő Vállalat kezdeményezésére született és több éven át ébren tartotta a helytörténeti, munkásmozgalmi múlt megismerését, a szocialista országok, a Szovjetunióhoz fűződő tartalmas és szilárd kapcsolatai megismerését, ápolását. Negyven brigád képviselte a kollektívát és a végleges célnál ott voltak a László kórház képviselői is.

A kongresszusi, felszabadulási munkaverseny vállalásai és eddig teljesített eredményei a kerületi munkahelyek többségében az elmúlt évi tervek teljesítésében, a ma feladatainak megoldásában realizálódtak. A pártbizottság beszámolója szerint a munkaversenymozgalom irányításával, ápolásával sok feladatunk van — mondotta.

Mi, akik ma itt vagyunk, arról tanácskozunk, vállaljuk-e meggyőződéssel, tiszta szívvel szocialista hazánk építésének, védelmének mai feladatait, érdekeinek, értékeinek továbbfejlesztését? — tette fel a kérdést Gál elvtársnő. — Ha igen, jelöljük meg határozottan azt az irányt, amely felé haladva az emberekkel összeforrottan és a legeredményesebben dolgozhatunk. Úgy érzem, hogy felkészültünk rá. Kezdjük hát az érdemi munkát — fejezte be vitaindítóját *Gál Lászlóné*.

Erősítsük a közösségi szellemet!

Grósz Károly, a Budapesti Pártbizottság első titkára hivatalos értékeléssel kezdte hozzászólását: „A kerületi pártbizottság eredményesen dolgozott. A testületek munkáját a jó légkör, a kollektivizmus, a nyíltság jellemezte."

Majd a kerületről szólva elmondta; sokan bírálják a kongresszusi irányelveket, hogy nem konkrét, nem elég bátor, több lehetne benne a kritika. A konkrétság hiánya a gazdaságban érhető tetten. Országunk olyan helyzetben van, hogy gazdasági feladatainkat távlatait nehéz meghatározni. A párttagok hangulata bizakodó, hiszen a kérdőjelek a segítőkészség, az aggodalom hangján fogalmazódnak meg.

Grósz Károly hangsúlyozta: a politika alakításában igen fontos ismerni a közvéleményt, s megnyerni céljainknak. A fejlett országok és hazánk között például megnövekedett a „műszaki rés". Hazánk ipari technológiájának és termékeinek átlagos életkora 16 év. Ha korszerű technológiát akarunk megvalósítani, meg kell szüntetnünk a műszaki értelmiség „alulfizetettségét". A közvéleménynek szembe kell néznie a tényekkel: a hazai nyugdíjrendszer, a betegellátás, a foglalkoztatottság néha túl is lépi az úgynevezett világszínvonalat.

A Budapesti Pártbizottság első titkárának gondolataira rímelt a IX. kerületi pártértekezlet hármas felhívása: Fogjunk össze a munka becsületéért, a határozatok teljesítéséért, a közösségi szellem erősítéséért!

További reményt nyújt az általános rendezési terv

Dr. Nagy Ernő, a kerületi tanács elnöke Ferencváros lakásállományának korszerűtlenségéről, az intézmények elavultságáról szólt. Ebbe tartoznak az iskolák és az István Kórház is — mondotta. — Örömmel üdvözöljük a fővárosi párt- és tanácsi vezetésnek azt az elhatározását, hogy a lakótelepeken történő új beruházások, fejlesztések mellett fontosnak tartja a belső elavult városrészek felújításának elkezdését, illetve meggyorsítását. Ebben kerületünk is nagymértékben érdekelt — jegyezte meg a tanácselnök.

— A VII. ötéves tervidőszak kiemelt feladata lesz a középső Ferencváros rekonstrukciójának és rehabilitációjának megkezdése. Ezzel teljesül több évtizedes vágyunk, hiszen három tömbben befejezzük mintegy 700 lakás felépítését és a megmaradók korszerűsítését. További reményt nyújt az általános rendezési terv értelmében az, hogy 43 tömbben kell a munkálatokat elvégezni 2020-ig! Az erőfeszítések ellenére jelentkező gondként mutatott rá, hogy bár 1980—1985 között több mint 5 ezer lakásigénylő jutott, lakáshoz, mégis a múlt esztendő végén mintegy 5 ezer lakásigénylőt a lakásigénylők viszonylag nagy számú kielégítése ellenére is jelentős társadalmi feszültséget okoz az, hogy a kerületi állami lakásokból tízezer még a komfortfokozatot sem éri el és több mint 14 ezer az egyszobás.

1984—85-ben új tanácsi bérlakást sajnos nem kap a kerület, így a megüresedő lakásokkal kell úgy gazdálkodni, hogy a névjegyzékben szereplőket elhelyezzék. A meglévőknél jóval több másfél- és kétszobás komfortos lakásra lenne szükség.

Veteránokat, kitüntetetteket köszöntöttek

A mandátumvizsgáló bizottságok jelentései általában szárazak, csak a statisztikára szorítkoznak. Ezúttal azonban *Kovács Sándor* beszámolója kivétel volt.

Kezdte a pártértekezlet személyi összetételével, azzal, hogy a küldöttek közül 58,3 százalék a munkás, 21,8 százalék az értelmiségi és az alkalmazott 19,9 százalék, majd névszerint sorolta fel a felszabadulás előtti és a negyvenötös párttagokat. Elmondta az elnök azt is, hogy több magas kitüntetés birtokosa körükben van. Így köszönthették a Kossuth-díjas *Fábián Magdolnát*, a Munka Vörös Zászló Érdemrendjel kitüntetett *Horváth Jánost*, a Vörös Csillag Érdemrendes *Oravecz Ferencet*, a Szocialista Magyarországért Érdemrenddel kitüntetett *Szilánk András*, *Zala Tibor*, *dr. Olajos József* elvtársakat, a Szocialista Kultúráért kitüntettjeit: *Lévay László* és *Telkes Ferencet*, *Boros László* országgyűlési képviselőt — Állami díjas kollektíva tagjaként —, az Eötvös Lóránd-díjas *Hanol Józsefet*, a Markusovszky-díjas *dr. Pálos Lajost*, valamint a Földes Ferenc-díjas *Suhajda Jánosnét*.

Tisztelettel és szeretettel köszöntötték *Horváth János* elvtársat, aki 1919 óta vesz részt a munkásmozgalomban és párttagságának kelte 1924, *Zöldi Sándor* elvtársat, akinek munkásmozgalmi múltja 1913-tól számít. Mindkettőjük munkáját, mozgalomhoz való hűségét több magas kitüntetés fémjelzi.

A sokoldalú vitát *Gál Lászlóné* foglalta össze és a pártértekezlet a beszámolót, a határozati javaslatot, a kongresszusi irányelvekkel kapcsolatos állásfoglalásokat elfogadta.

Hajdú István, a kerületi pártbizottság első titkára

Ezután a küldöttek 55 tagú pártbizottságot és a budapesti pártértekezlet küldötteit választották meg.

A párbizottság megtartotta első ülését és megválasztotta a párt-végrehajtóbizottságot, a fegyelmi bizottság elnökét és tagjait, a munkabizottságokat.

A kerületi pártbizottság első titkárává *Hajdú Istvánt*, titkáraivá *dr. Csányi Klárát*, *dr. Németh Györgyöt* és *Varga J. Lászlót* választották meg.

Megható momentum volt a pártértekezleten *Gál Lászlónénak*, az eddigi első titkárnak köszöntése. Az MSZMP IX. kerületi Bizottsága első titkárának több évtizedes eredményes munkája elismeréséként nyugállományba vonulása alkalmából az Elnöki Tanács a „Szocialista Magyarországért Érdemrendet" adományozta. A kitüntetést *Grósz Károly*, a budapesti pártbizottság első titkára adta át.

A választások során a kerületi pártbizottság tagja lett *Hevessy László* és *Straub Károly*. Ugyanekkor *Novák Károlyt*, az agit-prop. munkabizottság, *Straub Károlyt* a gazdaságpolitikai munkabizottság tagjává választották.

A budapesti pártértekezletet küldötte lett vállalatunk dolgozója, *Zsolti Józsefné*.

Felszólalások, vélemények, javaslatok

Az őszinte légkörű tanácskozás résztvevői felelősséggel és kellő önkritikával több fontos témához fűzték kommentárt és szóltak az eredmények mellett a gondokról is. Megállapították, hogy a továbblépéshez rendelkeznek megfelelő tartalékkal, amelyek szélesebb összefogással, bátrabb kezdeményezésekkel megvalósíthatók a következő években.

Szinte mindegyikük — jelzi vétel nélkül — utalt az írásos beszámolóra és szavaikban tükröződött a kerületi jelleg, a gazdaságpolitika, a párt- és tömegszervezeti munka, oktatás, művelődés, szociálpolitika, kerületfejlesztés. Azok, akik saját munkahelyi eredményeikről, gondjaikról adtak tájékoztatást egyebek mellett erősítették az írásos anyag, a vitaindító és a határozati javaslat időszerűségét.

Sokan hangsúlyozták, hogy a munkahelyi demokrácia szerves részévé Véleménye szerint ott aktívak és kezdeményezők a fiatalok, ahol kérdéseikre választ is kapnak.

Az egésznapos, hosszú tanácskozásnak talán egyetlen perce sem volt, melyet át ne hatott volna a felelősségérzettől áthatott szenvedélyesség. Ez jellemezte a kerületi első titkár, Gál Lászlóné szóbeli kiegészítőjét épp úgy, mint a munkásmozgalom veteránjának, Horváth Jánosnak felszólalását, de a többiekéből is a jobbításándék csendült ki minden vonatkozásában, az eredményeket, a gondokat egyaránt mélyen elemző, a feladatokat meghatározó ajánlásokból, javaslatokból.

Vállalati Küldöttünk

Hevessy László hozzászólása

A kerületi pártértekezleten vállalatunk küldötteinek nevében *Hevessy László* csoportvezető, pártalapszervezeti titkár kapott szót. Hozzászólásában három témát érintett:

„Előljáróban a fiatalok pártba tagjává nevelésének tudatos, módszeres, felelősségteljes munkáját érintem. Ismeretes, hogy a pártalapszervezetek egy évre, illetve hosszabb távra szóló pártépítési, illetve nevelési munkatervet készítenek, amelyben előre meghatározzák azt a minimális párttagfelvételi célkitűzést, amelyet az adott időszakban teljesíteni akarnak. A mi célkitűzéseinkben elsődlegesen azoknak a gyárunkban gyakorlatot szerzett fiataloknak a felvételét irányoztuk elő, akik a KISZ-szervezetben végzett politikai és gazdasági munkájukban élen jártak.

Az elmúlt évi tervünkben 1 fő felvétele szerepelt, de végül is 3 fiatalt vettünk fel párttagjaink sorába. Megítélésünk szerint a túlteljesítés fő motívuma: a személyes foglalkozás — amit előtérbe helyeztünk — éreztette hatását. Mind a 3 fő egyik ajánlója a területünkön tevékenykedő KISZ-alapszervezet volt.

Célkitűzéseinkkel egyidejűleg megbízunk elvtársakat, akik hosszabb időn keresztül folyamatosan foglalkoztak a jelölt párttagjá nevelésével. Megbízatásuk nem ért véget a tagfelvétellel, hanem gyakorlatunk szerint, mint tervszerű támaszként a most már fiatal párttagként dolgozó elvtársaink mellett maradtak.

A megbízatásuk időtartama egy, másfél esztendő, mely idő megítélésünk szerint elegendő ahhoz, hogy a folyamatosan szerzett tapasztalatokat felhasználva a fiatal párttag önálló tevékenységre térhessen át politikai és szakmai téren egyaránt. Ez évre szóló pártépítési tervünkben újabb 3 fő felvételét irányoztuk elő. Az eddigi gyakorlatunk biztosíték arra, hogy elképzeléseinket valóra is váltjuk.

Második témaként szakterületünk exportra termelő tevékenységét érintem, annak kiemelésével, hogy tevékeny részesei voltunk a vállalatunk dolgozói által meghirdetett szakágazati „export" felhívásnak. Ebben a felhívásban nemcsak mennyiségi, hanem minőségi, gazdaságossági célkitűzések is megfogalmazásra kerültek. Kiemelném, hogy az élelmiszergazdaság jelentős exportörömegen belül komoly részarányt képvisel a húsipar exportja, mely hozzájárul a népgazdasági egyensúly javításához, az ország fizetőképességének fenntartásához. Munkatársaimmal együtt a sürün változó piaci helyzetben fokozott igyekezettel állítunk helyt a jórészt kétkezi szakmai munkában, és nem egy alkalommal teljesítettünk új piaci lehetőségeket is ígérő kisebb tételeket. Exportvolumenünk átszervezésből adódóan vállalati mértékben csökkent, az általunk előállított exporttömeg viszont növekedett, ezen belül is nőtt a magasabb feldolgozottságú termékek részaránya. A szakágazati exportversenyt eredményeit nemcsak vállalatunk ismerte el, hanem jelentős volt az az anyagi elismerés is, amit az állami középirányítás dolgozóinknak juttatott. A nemzetközi piacokért folyó versenyt, a kiváltó pozíció parancsoló szükségként írja elő a megalapozott minőségi szakmai munkát. Ebben a munkában is élen járnak pártcsoportjaink, párttagjaink, szocialista brigádjaink, akik hatásos agitációval, személyes példamutatással állítak helyt ebben a felelősségteljes munkában.

Végezetül, de nem utolsósorban a fogyasztásra termelő élelmiszeripari vállalatok dolgozóinak, vezetőinek politikai felelősségéről kívánok néhány szót szólni.

Napi cikkekkel széles választékkal látjuk el a lakosságot, az igen érzékeny fővárosi piacon. A menyiség mellett alapvető követelmény a minőség, a fogyasztói igényeknek megfelelő választékskála, az árszínvonal és a kereskedelem által igényelt ütemezés betartása. Talán sokan nem tudják, de tény, hogy a húsipar a belföldi vonatkozásban is kínálati helyzetben van. Megítélésünk szerint az olcsóbb áruk forgalmán lényegesen javíthatnánk, ha a fogadó kereskedelemben megváltoztatnák az árbevétel arányos jutalékrendszerét. A boltosnak ne az legyen az elsődleges érdeke, hogy minél magasabb egységárú termékeket forgalmazzon, hanem az, hogy a nyersanyag anatómiai összetevői jól követhető forgalmat bonyolítson le. Javasoljuk, hogy csökkentsék a magasabb egységárú termékek jutalékát a forgalomban, és ezzel szemben jelentősen növeljék az olcsóbb termékek jutalékételeit.

A húsipari szakma termékeinek fogyva nemcsak egyszerű gazdasági tevékenységet foglal magába, hanem ezen túl közegészségügyi hatásával is jelentős követelményeket támaszt a termék előállítóival szemben. Dolgozóink politikai felelősségét mutatja, hogy a széles munkamegoszás feladatának megfelelően mindenki nagy felelősséggel és körültekintéssel látja el feladatát, amely fizikailag nem is mindig könnyű, és nem is mindig ideális munkakörülmények között folyik. Reméljük, hogy vállalatunk helyzetére hozott legutóbbi felső szintű döntések végrehajtásában komoly politikai támogatást is kapunk, a rekonstrukció ütemes, gyors kivitelezését illetően.

Végül engedjék meg, hogy röviden ismertessem a BHV szocialista brigádjainak felhívását a kerületfejlesztési célkitűzésekből, a szocialista brigádok vezetőivel tartott tárgyalásokon úgy döntöttek, hogy az eddigiekhez hasonlóan részt kívánnak venni a kerületfejlesztési célok eredményes anyagi megalapozásában. Ennek fedezetére minden évben két alkalommal kommunista műszakot szerveznek, melyből az első bevételt a kerületi tanács részére utalják át.

Felhívással fordulunk a kerületben dolgozókhoz annak érdekében, hogy az elkövetkezendő hat esztendőben (1985—90) szocialista brigádjaink által kezdeményezett mozgalomhoz csatlakozzanak.

Kérjük a pártértekezlet résztvevőit felhívásunk tolmácsolására és aktív támogatására." — fejezte be beszédét *Hevessy László*.

A „Sorsforduló"-vetélkedő döntője

A zsűri tagjai értékelés közben. Képünkön balról jobbra: Jenecsek István, Vincze Lajosné, Benkó Katalin és Prokop Pál

Sorsforduló címmel február 25-én délután, a sertésvágóhídi KISZ-klubban, hazánk felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére rendezték meg a vetélkedő döntőjét vállalatunknál.

Tizenhárom brigád, illetve KISZ-alapszervezet három-három fős csapata állt rajthoz az első helyért vívott nemes küzdelemben. A vetélkedő kezdete előtt — még utóljára — *Jenecsek István* történész, aki a TIT megbízásából készítette fel a csapatokat még „átismételte" a legfontosabb adatokat, évszámokat, összefüggéseket a csapatokkal.

A zsűrizés felelősségteljes és nehéz feladatát *Jenecsek István*, *Vincze Lajosné*, *Fenyvesi Tibor* és *Prokop Pál* vállalták magukra.

A versenyzőknek hét kérdéscsoportban kellett összemérniük tudásukat, tanúbizonyságot téve ki-ki felkészültségéről.

A területi döntőbe az első és második helyezett csapat jutott.

Első helyezett lett az *Asztalos János szocialista brigád* csapata (III. számú gyár); második az *Előre szocialista brigád* (II. számú gyár); harmadik pedig a *Komócsin Zoltán szocialista brigád* (I. számú gyár).

—P—

A KSH jelentése

A közelmúltban jelent meg a KSH jelentése a gazdaság és a társadalom 1984. évi fejlődéséről. Itt közöljük az ágazatra vonatkozó részt.

A mezőgazdasági termékek termelése 2,5—3 százalékkal, a tervezettet megközelítő mértékben, emelkedett. Az állattenyésztés növekedése meghaladta az 1 százalékot.

A szarvasmarha-állomány gyakorlatilag nem változott, a tehénállomány csökkenése folytatódott. A sertésállomány 1984 év végén 9,2 millió volt, 6 százalékkal kevesebb, mint egy évvel korábban. A kocaállomány is csökkent kis mértékben. A juhok száma kevesebb volt, mint egy évvel ezelőtt.

A vágóállat-termelés elérte a 2,4 millió tonnát, az előző évhez képest 2 százalékkal nőtt. Ezen belül a vágósertéstermelés 5 százalékkal emelkedett, a vágóbaromfié pedig az előző évi szinten maradt. A vágómarha- és vágójuh-termelés 5, illetve 12 százalékkal csökkent.

Napi cikkekkel széles választékkal látjuk el a lakosságot, az igen érzékeny fővárosi piacon. A menyiség mellett alapvető követelmény a minőség, a fogyasztói igényeknek megfelelő választékskála, az árszínvonal és a kereskedelem által igényelt ütemezés betartása. Talán sokan nem tudják, de tény, hogy a húsipar a belföldi vonatkozásban is kínálati helyzetben van. Megítélésünk szerint az olcsóbb áruk forgalmán lényegesen javíthatnánk, ha a fogadó kereskedelemben megváltoztatnák az árbevétel arányos jutalékrendszerét. A boltosnak ne az legyen az elsődleges érdeke, hogy minél magasabb egységárú termékeket forgalmazzon, hanem az, hogy a nyersanyag anatómiai összetevői jól követhető forgalmat bonyolítson le. Javasoljuk, hogy csökkentsék a magasabb egységárú termékek jutalékát a forgalomban, és ezzel szemben jelentősen növeljék az olcsóbb termékek jutalékételeit.

A húsipari szakma termékeinek fogyva nemcsak egyszerű gazdasági tevékenységet foglal magába, hanem ezen túl közegészségügyi hatásával is jelentős követelményeket támaszt a termék előállítóival szemben. Dolgozóink politikai felelősségét mutatja, hogy a széles munkamegoszás feladatának megfelelően mindenki nagy felelősséggel és körültekintéssel látja el feladatát, amely fizikailag nem is mindig könnyű, és nem is mindig ideális munkakörülmények között folyik. Reméljük, hogy vállalatunk helyzetére hozott legutóbbi felső szintű döntések végrehajtásában komoly politikai támogatást is kapunk, a rekonstrukció ütemes, gyors kivitelezését illetően.

Végül engedjék meg, hogy röviden ismertessem a BHV szocialista brigádjainak felhívását a kerületfejlesztési célkitűzésekből, a szocialista brigádok vezetőivel tartott tárgyalásokon úgy döntöttek, hogy az eddigiekhez hasonlóan részt kívánnak venni a kerületfejlesztési célok eredményes anyagi megalapozásában. Ennek fedezetére minden évben két alkalommal kommunista műszakot szerveznek, melyből az első bevételt a kerületi tanács részére utalják át.

Felhívással fordulunk a kerületben dolgozókhoz annak érdekében, hogy az elkövetkezendő hat esztendőben (1985—90) szocialista brigádjaink által kezdeményezett mozgalomhoz csatlakozzanak.

Kérjük a pártértekezlet résztvevőit felhívásunk tolmácsolására és aktív támogatására." — fejezte be beszédét *Hevessy László*.

KISZ-küldöttértekezlet vállalatunknál

A BHV KISZ szervezete február 22-én tartotta küldöttgyűlését a sertésvágóhídi KISZ-klubban. 46 küldött jelenlétében *Fenyvesi Tibor*, a KISZ-bizottság titkára adott számot az 1984-ben végzett munkáról, annak eredményeiről, az örömökről és gondokról. Bevezetőjében elmondta: abban az időszakban kerül sor a küldöttgyűlésre, amikor az MSZMP XIII. kongresszusára és hazánk felszabadulásának 40. évfordulója megünneplésére készülünk, majd a nemzetközi politikai helyzetről, a fegyverkezési hajsza veszélyességéről, a béke megvédéséről szólt. Ennek jegyében szervezte meg a KISZ a szakszervezeti bizottsággal a decemberi béke-aktíváértekezletet, s nagy számban vettek részt a fiatalok a fáklyás felvonuláson.

Az évi munkát a KISZ-szervezet akcióprogram alapján végezte — folytatta a KISZ-titkár —, melyhez alapul szolgáltak a KISZ XII. kongresszusának, a IX. kerületi küldöttértekezletnek, a vállalat pártbizottságának, párt-végrehajtóbizottságának és tavaly KISZ-küldöttértekezletünknek a határozatai. Fő feladatuk volt a vállalat gazdasági feladatainak végrehajtásában való aktív közreműködés, a tömegbefolyás és politikai nevelő munka hatékonyságának, a szervezettség és érdekképviseleti munka színvonalának emelése, valamint a testületi munka javítása.

Ezt követően a szervezet munkájának alakulása volt a titkári beszámoló része: „Szervezeti felépítésünket az év elején — igazodva a pártgazdasági és tömegszervezeti szervezeti felépítéséhez — módosítottuk. A 12 alapszervezet 8-ra, a két gyári vezetőséget egyre, a 13 fős KISZ-bizottságot 11-re csökkentettük. A választás demokratikusabbá tétele érdekében a KISZ KB javaslatára bevezettük a közvetlen választási formát, mely véleményünk szerint bevált, s kisebb módosítással az idén is azonos formában bonyolódik le a választás."

A beszámoló során *Fenyvesi Tibor* elmondta, hogy szervezetük a mozgalmi év elején 215 KISZ-tagot számlált, míg ma 232-t, amely 4 százalékos fejlődést és 29 százalékos szervezettséget mutat. Javult a tagfelvételi munka tervszerűsége, melyet nem lehet megelégedni, további eredményeket kell elérni.

Az elmúlt évben testületük határozatokat hozott a politikai nevelő munkáról, a KISZ-építés és párttagajánló tevékenységről, az ifjúsági parlamentekkel kapcsolatos feladatokról, az MSZMP XIII. kongresszusával kapcsolatos teendőkről és az idei választási időszak feladatairól.

Elhangzott a beszámolóban a IX. kerületi KISZ-bizottság irányító, segítő tevékenységével kapcsolatban, hogy a kerületi KISZ-bizottság titkára több bizottsági ülésen és a BHV KISZ-szervezet által szervezett megmozdulásokon személyesen is részt vett, figyelemmel kísérte tevékenységüket. A kerületi KISZ-bizottságon augusztusban számoltak be a gazdasági építőmunkát segítő tevékenységükről.

A titkár a továbbiakban a vállalati pártbizottság irányítómunkájáról, a szakszervezet és a KISZ kapcsolatáról, a gazdaságpolitikai tevékenységről, a politikai nevelőmunkáról, az érdekvédelmi munkáról, a politikai képzésről, a párttaggá nevelő tevékenységről, a munkásőrfiatalok helyzetéről, az úttörőcsapattal való kapcsolatokról, a kulturális és sportmunkáról adott részletes tájékoztatást.

A beszámoló elhangzása után következtek a hozzászólások. Tizenhat küldött mondta el véleményét és tette fel kérdéseit.

Baksa István a szervezettség növelését indítványozta, hiszen — mint elmondotta — ezzel jobb a munka hatékonysága is.

Nyers József a sportmunkáról, az információ átadásának gyorsításáról beszélt, hozzátéve, hogy szervezettség problémáit jobban tudnák rendezni a gazdasági vezetés hathatósabb segítségével.

Pankó Zoltán az átszervezésből adódott problémákon kívül elmondta, hogy a VI. KISZ-alapszervezet ütőképes

A KISZ-küldöttértekezlet résztvevőit szavalattal köszöntötte Szász Éva és Jónás Tímea

lett napjainkra. Szólt a hulladékgyűjtés hasznosságáról, melyet mindenütt meg kellene szervezni, a KISZ-tagok számára. A beszámolót jónak tartotta.

Gaiger Péter a fiatal dolgozók fogadásának feladatairól, a klubmozgalom felélesztéséről, a káderutánpótlás és a gazdasági munka javításáról, valamint a politikai képzés fontosságáról beszélt hozzászólásában.

Szabó Mária felvetette a politikai klub folytatását, és azt, hogy javítani kell a PKMB munkáját.

A hozzászólások után *Fenyvesi Tibor* válaszolt a kérdésekre, majd a küldöttek a szóbeli kiegészítésekkel egyhangúlag elfogadták és megszavazták a beszámolót.

Ezután következett a választási bizottság beszámolója, ahol ismertették a jelölőlistát: titkárnak *Fenyvesi Tibort*, vezetőségi tagoknak *Baksa Istvánt*, *Szabó Máriát*, *Gál Istvánt*, *Gombai Lajost* és *Stöckl Ferencet* jelölték.

Majd a jelölőgyűlések időpontjait terjesztették elő: az I. számú gyár, központ és III. számú gyár március 5-én délután 14 órakor, a II. számú gyár március 6-án reggel 9 órakor, a IV. számú gyár pedig március 4-én 14.30 órakor tartja ezeket.

A küldöttértekezlet a jelöltek névsorát valamint a jelölőgyűlések időpontjait megszavazta, illetve elfogadta.

A választást március 7-én reggel 6 órától 14 óráig tartják. A gyárakban a szavazatszedő bizottságok várják a szavazó KISZ-tagokat, illetve a munkahelyekre viszik ki a szavazatszedő urnákat a titkos szavazatok összegyűjtésére.

Ezzel a KISZ küldöttértekezlet befejezte munkáját.

— p —

Többször hangot adtunk lapunkban annak, hogy egyesek milyen fondorlatos módon próbálják „megszerezni" vállalati termékeinket, húst, húskészítményt egyaránt. Azok akik a társadalmi tulajdon megsértik, kárt okoznak, felfedés esetén büntető szabálysértési, vagy fegyelmi felelősségre vonásra számíthatnak. A felelősségre vonás mértéke függ többek között az okozott kár nagyságától, a cselekmény és a személy társadalmi veszélyességétől. Csak az összes körülmény mérlegelése után lehet, és kell dönteni a felelősségre vonás mértékéről.

Induljunk ki egy példából: X. 900 forint értékű húst tulajdonított el az udvaron lévő ládából. Y. az exportra előkészített húst csonkította meg, ugyanolyan mértékben. Tételezzük fel, hogy egyik sem volt korábban fegyelmi felelősségre vonva, a kiszabott büntetés mértéke mégsem lehet azonos. Y. cselekményének társadalmi veszélyessége jóval nagyobb, mert ezzel az exporttevékenységüket is veszélyeztette, ezért az utóbbinál a legszigorúbb fegyelmi büntetés sem áll arányban az elkövetett cselekmény súlyával.

Vigyázat, veszélyes terület!

B. József és B. Ferenc, vállalatunk dolgozói 1984. december végén exportra előkészített, előhűtött császárszalonnát szállítottak a dunakeszi hűtőházba. Menet közben elhatározták, hogy átadás előtt Dunakeszin — megcsonkítják a szállítmányt. A szalagán levétele után 9 kg súlyú húst vágtak ki a kamionban elhelyezett csontos császárszalonnából. A kivágott húst a gépgócsi vezetőfülkéjében rejtették el. A hűtőház rendészeti vezetője felfedezte tettüket, a csontos oldalast az állatorvos elkobozta.

Vállalatunk igazgatója, figyelemmel a cselekmény súlyosságára, a legszigorúbb fegyelmi büntetés kiszabását, az *elbocsátást* javasolta. Egyet kell érteni azzal, hogy ilyen esetben semmiféle álhumanizmusnak nincs helye. Nem lehet enyhítő körülményeket figyelembe venni.

Legyen ez intő példa mindenki számára. Mielőtt bárki ilyesmire szánná el magát, jusson eszébe, hogy nemcsak a kivágott hús az okozott kár, hanem, export piacunkat is veszélyezteti és felmérhetetlen kárt okoz meggondoltlan cselekedetével. De önmagának is.

— A — i —

Gépjárművezető-tanfolyam

Havonta induló magángépjármű-vezető tanfolyami oktatásra lehet jelentkezni minden hónap 10-ig az I. számú gyár Honvédelmi klubjában *Fülöp Pálnál* és *Török Lajosnál* a 343-949 195-ös telefonon, munkaidőben.

A tanfolyam díja 3710 forint, a vizsga díja 400 forint.

Polgári védelmi oktatás

Polgári védelmi oktatások kezdődtek február 5-én a sertésvágóhídon. Az oktatások három hónapig tartanak majd, a ez idő alatt minden szakasz két-három alkalommal vesz részt ezeken.

Jelenleg a parancsnoki állomány kiképzése folyik.

Kommunista műszak március 23.

(Folytatás az 1. oldalról.)

a műszakot, s biztosították a gyár zavartalan munkáját.

A III. számú gyárban 82,5 százalékos volt a megjelenési arány, 296 dolgozó jelentkezett munkára, többnyire mindenki saját munkaterületén. A szállítási üzem dolgozói közül többen a sertésvágóhídi húsfeldolgozóban segítettek. Az adminisztratív területről pedig sokan a mosodában, illetve a parkrendezésnél tevékenykedtek.

A IV. számú gyárban 208 főfoglalkozású, 13 nyugdíjas és 13 tanácsi dolgozó végzett munkát a kommunista műszakon. Az alkalmazott dolgozók a töltő-kötőben, a nyersanyagraktárban, a tanácsi dolgozók az árukiadóban végeztek fizikai munkát. A többi dolgozó saját munkaterületén tevékenykedett. A KISZ-tagok a felgyűlemlett papírt, s egyéb göngyöleget gyűjtötték és csomagolták össze.

★

A kommunista műszak napján a sertésvágóhíd udvarán járva, az új készáruraktár előtti téren találkoztunk *Kovács Károllyal* és *Fekete Istvánnal*. Törmeléklapátolás közben találtuk őket. Elmondták: reggel óta csákányozzák, és rakják kocsiba a cementtel kevert homokot, a sittet, a gyorsaság kézenfekvő, hiszen nemsokára átadják ezt a létesítményt, tehát a környéket is rendbe kell hozni.

A raktár nyitott alsó részén gőz száll kifelé, bent fehér köpenyes, fehér csizmás nők szorgoskodnak. Beszélgető partnereim: a IX. kerületi Tanácstól *Horváth Gáborné* az ipari kereskedelmi osztályról, *Kövesdi Imréné* titkárnő, *Szabó Julianna* ifjú előadó, a Braun Éva KISZ-alapszervezetből *Csibi Ildikó*, *Török Jánosné*, *Riesz István*, *Kerekes Julianna* és *Barzso Gizella*. Éppen most jöttek ki.

— Kész a munka — mondja egyikük befelé mutatva.

— *Mit csináltak ma?*

— Takarítottunk, festéket kapartunk, falat mostunk, csöveket sikáltunk — válaszol *Horváth Gáborné*.

— *Nehéz volt?*

— Gyakorló házlasszonyok vagyunk, nem úgy a takarítás. Meg jól is esett mozogni egy kicsit.

Mosolyogva állunk, láthatóan jó a hangulat.

— Végül is jó kis nap volt — mondják a KISZ-esek.

Megkérdeztem KISZ-fiataljainkat, mi a véleményük arról, hogy a műszakon befolyt összeget az idősek szociális intézményeire fordítják. A válasz: — *Nem tudtuk*, de teljesen egyetértünk vele.

★

A sertésvágóhídi gyermekmegőrzőben nagy zsibongás, jó zene, vidámság fogad. A IV-es és az V-ös KISZ-alapszervezet tagjai, *Lengyel Éva*, *Meiksszer Erika*, *Méri Attiláné*, *Radics Anita* az asztalnál ülnek, beszélgetnek, de szemük a gyerekeken van. Semmi nem kerüli el figyelmüket. *Radics Anita* ölében két év körüli kislány, Mariann ül, nevetgél, a fiatal lány kedvesen játszik vele.

— *Sok „gyerekük" van?*

— Ötvenöten vannak, a legkisebb 2, a legnagyobb 12 esztendős — válaszolja *Lengyel Éva*.

— *Volt baj a srácokkal?* — mutatok az eleven csemetékre, akik éppen a klub közepén száguldanak keresztül.

Szinte egyszerre kapom tőlük a választ:

— Nem. Nagyon aranyosak, a program is olyan volt, ami mindenkinek tetszett. A nagyobbaknak rajzversenyt rendeztünk, s mindenki szívesen nézte a filmeket a Vízipókról, a Mézga családot a filmvászon. Volt nagy nevetés.

— *Az étkezés hogyan zajlott?*

— Kétszer is ettek már a gyerekek, reggel korán, amikor megérkeztek, és már túl vagyunk a tízóraizáson is.

— *A kicsik nem sírtak a anyu után?*

— Nagyon érdekes — mondja *Lengyel Éva* —, de ma nem volt sírós „gyerekünk".

Valószínű, hogy a kedves törődés és a jó programok játszottak közre abban, hogy nem pityeredett el senki. Nem vették észre, hogy múlik az idő. Ötvenöt jókedvű, nevetős gyerek — idegen környezetben, nagy dolog. Köszönet illeti a KISZ-eseket.

—p—

★

Vállalatunk párt-, társadalmi és gazdasági vezetése ezúton is köszönetet mond mindazoknak, akik munkájukkal hozzájárultak a kommunista műszak sikeréhez.

Dupla vagy semmi!?

Nem olyan régen vállalatunk területére begurult az Aszfaltútépítő Vállalat kocsija és a még meglevő kockaköveket forró fekete aszfalttal takarták be. Napokon keresztül járomlott a kellemetlen szag, de az emberek tudták: kisebb lesz jelen a balesetveszély. A baj akkor kezdődött, amikor hozták a légkalapácsot, és feltörték a friss aszfaltot.

Sokan csodálkoztak és kérdezgették egymást: vajon mit felejtettek el, miért kellett újra feltörni?

A rosszhelyek szerint, ahol ki kellett volna emelni az aszfaltot a csatorna mellett, ott süllyesztették. Egy szakember megszólalt: — Én figyelmeztettem az illetékest, de nem hallgatott rám.

Az illetékes talán azt gondolta — aki nem ért hozzá, ne szóljon bele?

Most úgy tűnik, nem volt igaza, mert „nem szakember" értett hozzá.

Amikor vállalatunk dolgozói elmentek, megkérdeztem a légkalapáccsal dolgozó embert. — Tessék mondani, ez új technológia?

Az idegen mosolyogva, ironikusan mondta: — ha rendesen megcsinálták volna, akkor most nem lenne munkánk, és ugye dolgozni nekünk is kell.

Igen, valóban nekik is kell dolgozni, de nem mindegy, hogy hogyan, és miért. Bár ők nem tehetnek arról, hogy társaik nem kellő körültekintéssel végezték munkájukat.

Az első munkavégzésnél biztosan volt vállalatunktól is műszaki ember, aki munkájukat ellenőrizte.

A másik dolog: aki ilyen munkát végez, feltételezhetően szakember.

Ennek a dolognak a kapcsán jutott eszembe egy régi fegyelmi határozat szövege: „A felelősségre vontak hanyag munkavégzésükkel anyagi kárt okoztak".

A fegyelmi alapja az volt, hogy a szigetelés alá elkészített betont nem kellő minőségben vették át, illetve igazolták és engedélyezték a kifizetést. A területet újra kellett betonozni.

Ezek után már csak az a kérdés, ki fizeti még a dupla munkát? Bizunk benne, hogy nem vállalatunk.

A. L.

BUDAPESTI HÚSIPARI HÍRLAP
A Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja
Felel a szerkesztő: Bányi János
Szerkesztőség: Budapest, Gubacsi út 6. 1097
Telefon: 186-068
Kiadja a Hírlaphiradó Vállalat Budapest.
VIII., Blaha Lujza tér 3. 1959
Felelős kiadó: Till Imre vezérigazgató
Index: 25 360. Sajtóra lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: Csendes Zoltán vezérigazgató

A jogsegélyszolgálat ügyfélfogadási rendje

Félfogadás: 14—16 óráig. A központ, az I. és a III. sz. gyár dolgozóinak az igazgatósági épület fsz. 5. szám alatt, a II. és a IV. sz. gyár dolgozóinak a gyári szakszervezeti irodahelyiségekben.

„A" hét (páratlan)

Hétfő: központi szervezetek (dr. Mikus Tamás), I. sz. gyár dolgozói részére (Kapitány Sándor).

Szerda: II. sz. gyár és a Mester utcai telep dolgozói részére (Dr. Földényi Gyula és Wincheim Károly).

Péntek: központi szervezetek és a III. sz. gyár dolgozói részére (Romániné dr. Kolozsi Klára és dr. Szabó Sándorné).

„B" hét (páros)

Hétfő: központi szervezetek és az I. sz. gyár dolgozói részére (dr. Mikus Tamás és Kapitány Sándor).

Csütörtök: IV. sz. gyár dolgozói részére (dr. Földányi Gyula és Müller István).

Péntek: központi szervezetek és a III. sz. gyár dolgozói részére (dr. Seregi Zoltán és dr. Szabó Sándorné).

A Népszavában olvastuk:

Olcsó húsnak — szűkös a választéka

Az Országos Kereskedelmi Főfelügyelőség megállapítása szerint az áruellátás húsból és húskészítményekből összességében kielégítő. A leggyakoribb, hogy a sertéshús, de a marhahús is túl zsíros. A kereskedők többnyire megalkudnak, átveszik a szállítótól a szabványtól eltérő húst is, mert különben még ezt sem tudnának adni a vevőknek. Némi javulás azért mutatkozik: néhány húsipari vállalat már visszavásárolja a kiszállított serteshúsok szabvány feletti zsiradékát az üzletekből.

Húskészítményekből a vizsgált üzletek háromnegyed részében megfelelő volt a kínálat. A kisebb üzletekben a heti két-háromszori szállítás nem biztosítja a folyamatos kínálatot, de a szükséges mennyiséget sem. Jó, hogy a budapesti húsipar egyik üzemében megkezdték a vörösáruk hét végi gyártását, s így héttőnként is jut az üzletek egy részébe friss párizsi, virsli, szafaládé.

A vizsgálat kiemelten foglalkozott az olcsó húsok és húskészítmények forgalmazásával. Megállapították, hogy a tőkehúskínálatban szűkös az olcsó húsrészek választéka. Főként azért, mert a boltokban végzik a félsertések bontását.

„Ferencvárosi képek" Ünnepi kiállítás

A IX. kerületi Tanács V. B. a Művelődési Intézmények Igazgatósága rendezésében hazánk felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére **Ferencvárosi képek** címmel ünnepi kiállítást nyitott meg Tanács Istvánné, a IX. kerületi Tanács elnökhelyettese március 28-án, délután öt órakor a Ferencvárosi Pincetárlat helyiségében.

A tárlat anyagát a Ferencvárosi Alkotó Képzőművész Közösség tagjainak munkáiból szűrizett anyag képezi.

Megtekinthető április 14-ig, naponta 13—18 óráig, hétfő kivételével, a Mester utca 5. szám alatt.

HÍR + HÍR + HÍR + HÍR +

Koszorúzási ünnepség

Hazánk felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére a IX. kerületi Pártbizottság szervezésében koszorúzási ünnepségre került sor a Mező Imre úti temetőben a szovjet hősök ferencvárosi emlékművénél. A Budapesti Húsipari Vállalat részéről harminc párttag jelent meg az eseményen. Vállalatunk nevében *Gombos Endréné* agit-prop. titkár helyezett el koszorút az emlékműnél.

Az eseményen jelen voltak kerületünk párt-, társadalmi és gazdasági életének képviselői is, akik szintén kifejezték kegyeletüket.

Élenjáró határőr

A BM Határőrség Parancsnoksága értesítette vállalatunkat arról, hogy *Demeter Imre* határőrt, vállalatunk dolgozóját a „Határőrség kétszeres élenjáró katonája" jelvénnyel tüntették ki.

A levél tanúsága szerint Demeter Imre élenjárt a kiképzésben, aktívan vett részt a szocialista versenyben és ott kiemelkedő eredményeket ért el.

Megállapítja a határőrség levele, hogy „e kiemelkedő eredmény elsősorban annak tulajdonítható, hogy elvtársunkat szocialista hazaszeretetre és igaz hazafiságra nevelték. Engedjék meg, hogy ezért köszönetet mondjunk".

Csökken az USA marhaállománya

A növekvő takarmányköltségek, a szárazság, a tenyésztés jövedelmezőségének csökkenése és más pénzügyi nehézségek miatt az utóbbi időben jelentősen csökkent a szarvasmarha-állomány az USA-ban — jelentette az amerikai mezőgazdasági minisztérium (USDA) legutóbbi állattenyésztési körképében.

Az év elejéi felmérések szerint az ország marhaállománya 1969, borjúállománya pedig 1963 óta nem volt ilyen csekély, s a következő néhány évben tovább csökken. Az állomány apadása miatt néhány évre visszacsúszik a marhahústermelés, s a tenyésztési ciklust figyelembe véve, legkorábban az 1987—88-as mezőgazdasági idényben lehet fordulatra számítani. Az idén a baromfihús-többlet kompenzálja a marhahúskiesést. (HV)

Az újítási feladatterv közlését helyszűke miatt következő számunkban folytatjuk.

Nyelvtanfolyam

Spanyol nyelv-tanfolyam indul kezdők részére. Jelentkezni lehet Lengyel Évánál az igazgatósági épület I. emeletén, az 55-ös szobában, vagy telefonon a 172. melléken. A jelentkezési *határidő: április 19.* A részvételi díj mértéke a jelentkezők számától függ. Első megbeszélésüket április 21-én délután 3 órakor tartják a sertésvágóhídi KISZ-klubban.

Nyugdíjasok, figyelem!

A Húsos Sportegyesület sporttelepére **nyugdíjas dolgozókat** vesznek fel pályafenntartási munkák elvégzésére. Jelentkezni lehet Sátori József elnöknél (sertésvágóhíd) személyesen, vagy a 132-120 városi telefonon, illetve a 241-es melléki állomáson.

Ítélethirdetés

Korábbi lapszámunkban már hírt adtunk arról, hogy *Kiss József* — volt vállalati dolgozó — személyi igazolványát meghamisításra arra való hivatkozással, hogy a vendégmunkásoknak füzelőutalványt vesz fel ezt megkísérelte, majd a raktárból felvett késeket idegen személyeknek értékesítette.

Megszületett a Pesti Központi Kerületi Bíróság ítélete ebben az ügyben: bűnösnek találta lopás vétségében, közokirat-hamisításban és csalás büntettében. A vádlottak padján mint többszörös visszaeső szerepelt, s ezt is figyelembe véve szabta ki a PKKB a 2 év 8 hónapos fegyházban letöltendő szabadságvesztés büntetést.

—a—

Ismét Sátori Józsefet választották a Húsos Sportegyesület elnökének

A HÚSOS SE március 7-én tartotta vezetőségválasztó küldöttközgyűlését. Az ülést *Sátori József* nyitotta meg. Köszöntötte a vendégeket, a küldötteket, a IX. kerületi Tanácstól Herpai Sándornét, a főváros tanács BTSH-képviselőjét, Hidasi Endrét, valamint a bázisvállalatok gazdasági, párt-, szakszervezeti és KISZ-vezetőit, a tömegszervezetek képviselőit, az egyesületi dolgozókat, sportolókat, edzőket, intézőket, tagokat, társadalmi munkásokat.

Sátori József megnyító beszédében elmondta: a legutóbbi vezetőségválasztó küldöttközgyűlés 1982 márciusában volt.

Ezt követően a közgyűlést levezető elnök, *dr. Zborai Sándor* üdvözölte a megjelenteket, s ismertette a napirendi pontokat: a sportegyesület elnökségének beszámolója a megválasztása óta végzett tevékenységről a sportegyesület helyzetéről, gazdálkodásáról, a bevétel-kiadási tételek alakulásáról, az egyesület 1985. évi feladatairól és az 1986—1989. évi fejlesztési tervekről; az SE számvizsgáló bizottsága beszámolója a végzett munkáról, a pénzügyi-gazdasági tevékenységgel kapcsolatos megállapításokról; az SE elnökségének, elnökének, elnökhelyettesének, a számvizsgáló bizottságának és elnökének megválasztása; az SE alapszabályának módosítása.

Ezt követően *Sátori József* a sportszakmai, *dr. Tallián István* a gazdasági és *Holy Péterné* a számvizsgáló bizottsági referátumokat tartotta meg.

A beszámolók felett a levező elnök megnyitotta a vitát, melyen felszólaltak: *Dobos Ferenc* birkózódedző, *Erős Sándor* súlyemelőedző, *Sátori József*, *dr. Tallián István*, a tömegsporthoz, *Feke Edit*, *Kovács László*, *Petrovics Ernő*, *Suti Endre* a kézilabda-szakosztály részéről, *Beck Zoltán*, a teniszszakosztály részéről, *Fisi József*, *Láng Péter* a tömegsport-szakosztály részéről. A kérdésekre *Sátori József* adott választ.

A feltett kérdésekre a küldöttközgyűlés egyhangúlag igennel szavazott. A további napirend során a levezető elnök bejelentette, hogy az egyesületi alapszabály értelmében 9 fős elnökséget és 3 fős számvizsgáló bizottságot kell a közgyűlésnek megválasztania.

A jelölő bizottság elnöke tájékoztatta a közgyűlést a bizottság munkájáról, majd javaslatot tett az SE tisztségviselőire, név szerinti indoklással, az elnökre, az elnökhelyettesre, az elnökség tagjaira, valamint a számvizsgáló bizottság elnökére és tagjaira.

A küldöttek egyhangúlag megszavazták a sportegyesület elnökének *Sátori Józsefet*, elnökhelyettesének *dr. Tallián Istvánt*, elnökségi tagoknak *Berszán Gábor*, *Dirner Lajos*, *Juhász László*, *Neuschl Károly*, *Várnagy István*, *Varró László*, *Vaskuti Imre* elvtársakat, a számvizsgáló bizottság elnökének *Holy Péternét*, tagjainak *Barabás Lóránt*, *Csontos Lajos* elvtársakat.

Az elnökség tagjait a hat Budapesten működő társvállalat, és az ÁHT dolgozói közül választották, míg a számvizsgáló bizottsági tisztet az ÁHSZV—BHV és a Budapesti Húsnagykereskedelmi Vállalat dolgozói látják el.

Az ismételten megválasztott elnök, *Sátori József* megköszönte a közgyűlés bizalmát, az újonnan megválasztott elnökség, számvizsgáló bizottság nevében, kérte a bázisvállalatok további támogatását, valamint a küldöttektől, hogy a kitűzött feladatok megvalósításához nyújtsanak segítséget. Köszönetét fejezte ki a volt elnökség tagjainak áldozatos munkájukért, amellyel segítették a kitűzött célok elérését, továbbá azon edzőknek, sportolóknak, társadalmi aktivistáknak, akik valamely oknál fogva az egyesületből kiváltak. Az új elnökség feladatát a vezetőségválasztó küldöttközgyűlés határozta meg, annak megvalósításához a tagság jól szervezett, eredményes munkája szükséges — mondta végezetül a Húsos SE elnöke.

A küldöttközgyűlés *dr. Zborai Sándor* zárszavával fejezte be tanácskozását.

—b—

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP
VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!
A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA
XX. ÉVFOLYAM, 7. SZÁM — ÁRA: 90 FILLÉR — 1985. ÁPRILIS 1.

Irányelvek az 1985. évi munkaverseny szervezésére

A szocialista társadalom lényegi vonása, hogy a gazdasági célok megvalósításában és a társadalmi viszonyok fejlesztésében növekszik a szerepe a dolgozó tömegek aktivitásának, cselekvő támogatásának. A dolgozók aktivitásának egyik fontos akotóeleme a munkaverseny-mozgalom, amely kifejezésre juttatja új, szocialistává való viszonyukat a munkához és ezzel összefüggésben munkatársaikhoz, továbbá a társadalom politikai, gazdasági céljaihoz.

Az 1985. évi terveink megvalósításának egyik nagy erőforrása a munkaverseny-mozgalom, mely eddig is évről-évre jelentős eredményeket hozott felmutatni. A verseny alapvető célja az 1985. évi terv teljesítése, illetve túlteljesítése, ezen keresztül a VI. ötéves terv utolsó évének sikeres befejezése és a VII. ötéves népgazdasági terv eredményes megalapozásában való közreműködés.

A vállalat dolgozó kollektívája, szocialista és munkabrigádjai is csatlakoztak a XIII. kongresszus tiszteletére, valamint hazánk felszabadulásának 40. évfordulójára indított országos méretű munkaverseny-mozgalomhoz azért, hogy a munka- és üzemszervezésben rejlő lehetőségek fokozott kiaknázásával javítsuk gazdálkodásunk hatékonyságát, fokozzuk export értékesítésünket és az elért eredményeinkkel köszöntsük a Magyar Szocialista Munkáspárt XIII. kongresszusát és méltó módon emlékezzünk meg történelmünk jeles évfordulójáról.

A vállalat gazdasági és társadalmi szerveinek egyező véleménye alapján a munkaverseny-mozgalom hatékonyabbá tétele érdekében az 1985. évi egyéni, illetve kollektív vállalások elősegítése céljából a következő főbb tevékenységekre kell a munkaverseny-vállalásokat építeni:

— a termékek minőségének javítása,
— a belkereskedelmi igények maradéktalan kielégítése,
— az export feladatok teljesítése,
— a hús és egyéb anyagokkal való fokozott takarékosság,
— az alacsony árfekvésű termékek gyártása,
— az eredményt növelő önköltség csökkentése,
— a húsgazdálkodás javítása,
— a feléáru-beidolgozás, illetve értékesítés fokozása,
— az étkezési melléktermékek arányának növelése,
— veszteségi tényezők csökkentése,
— fenntartási költségek csökkentése,
— belső tartalékok feltárása,
— anyagok, importanyagok megtakarítására vonatkozó vállalások növelése,
— energiatakarékosság fokozása, stb.

Kapjanak helyet a vállalásokban:

— a munka- és üzemszervezés színtjének növelése,
— a vezetés színvonalának, a munkafegyelem megszilárdításának fokozása,
— az élő- és holtmunka, termelékenységének javítása,
— eszközkihasználás hatékonyságának növelése,
— az újítómozgalom szélesítése és színvonalának emelése.

A fenti fő irányelveken túl a helyi sajátosságokat is figyelembe lehet venni.

Szükségesnek tartjuk annak kihangsúlyozását, hogy a vállalások megtételekor *ne csak mennyiségi felajánlás legyen az irányadó, hanem a gazdaságos munkát segítő és az irányelvekben felsorolt szempontok is kapjanak reális számszaki tartalmat.*

Felhívjuk a versenymozgalomban részt vállaló valamennyi munkatársunkat, hogy kerüljék a formális, sok pontot tartalmazó felajánlást. *Törekedjenek a konkrét, és számszerűsített, jól értékelhető, eredményt növelő egyéni, brigád vállalások megtételére.* Az anyagi és erkölcsi elismerés eszközei 1985-ben jobban kapcsolódjanak a munkaverseny-mozgalomban elért eredményes munkát végzők fokozottab megbecsüléséhez.

1984-ben vállalatunknál a munkaverseny-mozgalomban szép eredmények születtek, ezek jó alapot képeztek ahhoz, hogy az 1054/1983. (XII. 20.) számú MT-SZOT-KISZ-KB együttes határozata alapján élve a vállalatok részére biztosított nagyobb önállóság teljességével 1985-ben a munkamozgalmak formáit, teljesítményük anyagi és erkölcsi megbecsülését új alapokra kell helyezni. Javasoljuk, hogy a kollektívák vállalásait az alábbi három új forma valamelyikére alapozza: vállalkozási brigádszerződés, bérpályázati rendszer és minőségi kör (brigád). Az új versenyformákkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad Bognár Sándorné elvtársnő mb. vállalati munkaverseny-azervező (központ 103 melléki). Továbbra is lehetőség van a korábbiak szerinti vállalások megtételére. Az éves vállalásoknál gondoskodni kell a hármas jelszó tartalommal való megtöltéséről.

A vállalat gazdasági és társadalmi vezetése ez alkalommal is számít a dolgozó kollektívák támogatására. Ez mindig biztosíték volt arra, hogy a versenymozgalom eddigi lendületét megtartva, nagyobb feladatok kitűzésével és azok teljesítésén keresztül fokozódjon i szocialista társadalom építését elősegítő nemes mozgalom, é méltóképpen ünnepeljük a Magyar Szocialista Munkáspárt XIII. kongresszusát, hazánk felszabadulásának 40. évfordulóját.

Bontovics Károly
igazgató
Schild Lajos
vszb-titkár

Új vonások a munkaversenyformákban

I. Vállalkozási brigádszerződés

A vállalkozási brigádszerződéses formában a plusz-munkavállalásban részt vesznek egyes szocialista brigádok, illetve kiegészülnek brigádon kívüli dolgozókkal, de mindig olyan létszámban és összetételben, amely legalkalmasabb a szerződésben vállalt feladatok elvégzésére. Például: új gépek beállítása, új gépek üzembe helyezése, új gépek elkészítése többlettermelésre, anyagmegtakarításra, exportszállítások határidőre, termelési programok végrehajtására stb.

II. Bérpályázati rendszer

Lényege, hogy egyes gazdálkodó egységek kollektívái (szocialista brigádok és gazdasági vezetők) pályázatot nyújtsanak be a hatékonyság és jövedelmezőség terven felüli növelésére. Visszaigazolva az elfogadott pályázatot. (Ezt a formát a BHV 1984. III. n. évében már alkalmazta.)

III. Minőségi kör

A minőségikör-típusú brigádmunka tulajdonképpen a csoportmunkát helyezi előtérbe. A *fő cél* a munka minőségének javítása, a minőségi munkát hátráltató tényezők feltárása és megszüntetése, fontos követelménye a technológiai előírások szigorú betartása.

Lapunk 2. oldalán összeállítást közlünk a budapesti pártértekezlet eseményeiről.

Hazánk felszabadulásának 40. évfordulójára lapunk 3. oldalán ünnepi összeállítással emlékezünk.

Kommunista műszak március 23.

A XIII. kongresszus és hazánk felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére szervezett kommunista műszakon nagyon szép eredmények születtek, s kiemelkedő részvételi arányokról is beszámolhatunk. Dolgozóink megértették és átérezték a vállalás jelentőségét, s ez tükröződik az alábbi számokban is.

Az I. számú gyárban a részvételi arány 92,2 százalékos volt, 869 saját dolgozójuk, 59 nyugdíjasuk állt munkába szombaton. A IX. kerületi pártbizottságról, a IX. kerületi tanácstól és a BRFK-tól még 45-en érkeztek a jeles napon munkát végezni.

A sertésvágóhídon 900 sertést vágtak le, 300 mázsa szárnyat olyasztottak. A bontóüzemben 500 félsertést vágtak fel, 650 félbörös sertést készítettek elő exportra. A személyzeti húscsomagolóban 24 mázsa húsat csomagoltak be a dolgozók részére. A szózó-gyártó üzemben 2 vagon húst észlonnát söztak be. A húskészítménygyártást 126 mázsa készáru reprezentálta. A bézem feldolgozta a 900 levágott sertés teljes bélgarnitúráját, természetesen a raktárak gadták a termelőüzemekből érkező különböző árukat.

A műszaki üzem dolgozói amellett, hogy biztosították a zavartalan üzemmenetet segítettek az új készáruraktár körüli tereprendezésben ébenső takarításban, de folyt a munka az exportdarabolóban kialakítandó húsfeldolgozó technológiai szerelésénél is.

A vendégek szintén a készáruraktár takarításában vettek részt. Az alkalmazotti dolgozók egy része a termelésben segédkezett, míg mások saját munkájukat végezték eredeti posztjukon. A gondnokság dolgozói délutáni műszakban takarították az üzemeket.

A II. számú gyárban 297 dolgozó, 14 nyugdíjas és 34 tanácsi dolgozó állt munkába a kommunista műszakon, részvételi arányuk 97,4 százalékos volt.

Mindenki a saját munkaterületén tevékenykedett. Legyártottak 16,2 tonna húskészítményt, kicsontoztak 270 darab félsertést, becsomagoltak 3,32 tonna ipari szalonnát, s 5,5 tonna sertéshúst söztak be. Elkészült 320 kilogramm sűnjegi sonka is szerelése és csomagolása. 16500 méter különböző alapanyagú belet készítettek elő, és 1970 darab alumínium ládát, valamint 100 darab liftboy-kocsit is kimostak.

A fentieken kívül füstölőbotok mosása és takarítás szerepelt a programban. Itt végezték munkájukat a vendégek is. Természetesen a műszakiak sem tétlenkedtek. Gépkarbantartással töltötték

(Folytatás a 4. oldalon.)

Kommunista műszak képekben

Novák Károly, pártbizottságunk titkára és Bontovics Károly igazgató a kommunista műszak során végigjárják az üzemrészeket, ahol többek között ellenőrizték az ünnepekre való felkészülést. Képünk a sózó-pácolóban készült

A kerületi pártbizottság részéről sokan dolgoztak nálunk ezen a szombaton. Alaksza János, a kerületi pártbizottság munkatársa, vállalatunk instruktora a füstölőben dolgozott

A szalámigyár árukiadójában Nagy Ernő, a IX. kerületi Tanács V. B. elnöke, Bontovics Károly igazgató és dr. Csányi Klára, a IX. kerületi pártbizottság titkára

Az OHKI vágóvonalon is serény munka folyt

Valamennyi gyárunkban, így a sertésvágóhídon is KISZ-esek biztosítottak gazdag programot a „szabad szombatos" csemetéknek

Köszöntjük hazánk felszabadulásának 40. évfordulóját!

Pártunk politikájával tagságunk egyetért

Tanácskozott a fővárosi pártértekezlet

Fővárosunk életében kiemelkedő esemény színhelye volt március 9-én és 10-én az Építők Rózsa Ferenc Székháza. Budapest 222 ezer párttagja képviseletében 650 küldött és több mint száz meghívott részvételével itt tartották a budapesti pártértekezletet. A küldöttek megvitatták a budapesti pártbizottságnak a XII. kongresszus óta végzett munkájáról szóló beszámolóját és a budapesti kommunistáknak a XIII. kongresszus irányelveiről tett észrevételeit, megállapításait. A küldöttek összegezték az elmúlt öt esztendő alkotói munkájának, politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődésének eredményeit; megválasztották a budapesti pártbizottságot és a fővárosi kongressziusi küldötteit. Az elnökségben helyet foglalt — többek között — Lázár György, a Minisztertanács elnöke, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja.

Elsőként *Kelen Béla*, az Esti Hírlap nyugalmazott főszerkesztője, a budapesti pártvégrehajtóbizottság tagja lépett a mikrofonhoz. Meleg hangon köszöntötte a tanácskozást és a résztvevőket; felidézte az elmúlt négy évtized jelentősebb állomásait.

Ezután a pártértekezletet *Borbély Gábor*, a budapesti pártbizottság titkára nyitotta meg, majd *Grósz Károly*, az MSZMP KB tagja, a budapesti pártbizottság első titkára mondott szóbeli kiegészítést az írásos előterjesztésekhez.

Társadalmi viszonyaink

A budapesti pártbizottságnak a XII. kongresszus óta végzett munkáról szóló beszámolóját a küldöttek és a meghívottak előzetesen írásban kézhez kapták. A beszámoló előljáróban megállapította: *a XII. kongresszus óta a fővá-ros társadalmi és politikai viszonyai kiegyensúlyozottan fejlődtek, a párt szövetségi politikájának keretében a lakosság különböző rétegei szorosan együttműködve vesznek részt a szocialista építőmunkában.*

Budapest népességének összetétele — a főváros szerepének megfelelően — más, mint az ország többi részén. A munkások aránya kisebb valamivel, a szellemi dolgozóké viszont nagyobb. A lakosság iskolázottsága magasabb, mint valaha.

Az ország munkásságának 18 százaléka dolgozik a fővárosban. Nagy többségük *munkájával, magatartásával, a párt politikája melletti kiállásával nagyban hozzájárult gazdasági eredményeinkhez, a közvélemény alakításához.* A munkások többsége érti és támogatja a párt társadalmi-politikai törekvéseinek nagy részét, elismeri és magáénak érzi a szocialista vívmányokat, de félti is az elért eredményeket. Ezért érzékenyen, kritikusan reagál a visszás társadalmi jelenségekre. A budapesti párttagság 41 százaléka munkás.

Budapesten 162 ezer értelmiségi dolgozik, ez 30 ezerrel több, mint öt évvel ezelőtt. Az ország diplomásainak negyven százaléka él Budapesten. *Szerepük évről évre nagyobb* a döntések tudományos előkészítésében és a végrehajtás megszervezésében.

Az alkalmazottak száma Budapesten — értelemszerűen — az átlagosnál nagyobb.

A magánszektor szerepe növekszik a lakosság ellátásában. Különösen a magánkereskedők száma nőtt gyorsan; üzletek, áruk bővítették a választékot. Munkájuk megítélését rontja a spekulánsok árfelhajtó tevékenysége, amelynek visszaszorítására történtek ugyan intézkedések, de ezek hatása nem kielégítő.

Fiatalok, nők, nyugdíjasok

A fővárosi ifjúság létszáma, életkori és foglalkozási összetétele változott az elmúlt években. Csökkent a harminc éven aluliak száma, és nőtt a 25—29 éves korosztály aránya. A korábbinál többen választották a fizikai munkát, több a fiatal szakmunkás, és csökken a fiatalok aránya a szellemi dolgozók körében.

Bizonyos feszültségek vannak az ifjúság nevelésében, társadalmi beilleszkedésében — állapította meg a beszámoló. *A család és az iskola nevelő tevékenysége közötti össz-hang és munkamegosztás nem megfelelő.* Az oktatás-nevelés rendszerének tartalmi és formai megújítása lassú.

Ennek ellenére a nehezebb feltételek között is sikerült megőrizni a fővárosi fiatalok többségének bizalmát szocialista eszméink, rendszerünk, a párt politikája, a főváros gazdasági és politikai törekvései iránt. *A legtöbb fiatal becsületesen tanul, tisztességgel dolgozik, és teljesíti hazafias kötelezettségeit.*

A nők foglalkoztatottsága Budapesten ugyszólván teljes. Az aktív keresők majdnem fele — 46,9 százaléka — nő. Sokan dolgoznak a belkereskedelemben, a könnyűiparban, az egészségügyben, az igazságügyben és különösen nagy az arányuk a pedagógusok között.

A nők munkafeltételei általában javultak ugyan, de sok helyen dolgoznak éjszakai műszakban. Nem szűnt meg — csupán csökkent — a bér- és jövedelmi aránytalanság, és a nők funkcióba állítása sem arányos a lehetőségekkel. Továbbra is *nagy terhek hárulnak a nőkre* a család ellátásában és a gyermeknevelésben.

Az írásos beszámoló részletesen szólt a fővárosban élő félmillió nyugdíjas életéről, gondjairól is. Az idősekről való gondoskodás nagy feladatokat rótt a fővárosra. A kétségtelenül nagy erőfeszítések ellenére, e téren szerények az eredmények — állapította meg a beszámoló.

A pártbizottság jelentése ezután az életkörülmények alakulását tárgyalta.

Az életkörülményeket, az előtérbe kerülő feladatokat, az ezekhez igazodó pártmunka módszereit, stílusát elemezte a beszámoló. Az oktatás-nevelés rendszerének tartalmi és formai megújítása lassú.

Ennek ellenére a nehezebb feltételek között is sikerült megőrizni a fővárosi fiatalok többségének bizalmát szocialista eszméink, rendszerünk, a párt politikája, a főváros gazdasági és politikai törekvései iránt. *A legtöbb fiatal becsületesen tanul, tisztességgel dolgozik, és teljesíti hazafias kötelezettségeit.*

A nők foglalkoztatottsága Budapesten ugyszólván teljes. Az aktív keresők majdnem fele — 46,9 százaléka — nő. Sokan dolgoznak a belkereskedelemben, a könnyűiparban, az egészségügyben, az igazságügyben és különösen nagy az arányuk a pedagógusok között.

A nők munkafeltételei általában javultak ugyan, de sok helyen dolgoznak éjszakai műszakban. Nem szűnt meg — csupán csökkent — a bér- és jövedelmi aránytalanság, és a nők funkcióba állítása sem arányos a lehetőségekkel. Továbbra is *nagy terhek hárulnak a nőkre* a család ellátásában és a gyermeknevelésben.

Az írásos beszámoló részletesen szólt a fővárosban élő félmillió nyugdíjas életéről, gondjairól is. Az idősekről való gondoskodás nagy feladatokat rótt a fővárosra. A kétségtelenül nagy erőfeszítések ellenére, e téren szerények

BFAKV FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE ★

„Ferencvárosi képek"

Jubileumi kiállításáról

Április közepén zárult a „Ferencvárosi Képek" ünnepi kiállítása a Ferencvárosi pincetárlat helyiségében. Mégis most az ünnepi megnyitóval kezdjük bővebb tudósításunkat, mert ez a kiállítás érdemes a bővebb méltatásra. A Ferencvárosi Alkotó Képzőművész közösség most, első alkalommal rendezett önálló kiállítását az intézményben, s ebből az alkalomból minden alkotó — már hónapokkal előbb — lázban égett, dolgozott. Főként a Ferencváros múltjával és jelenével kapcsolatos munkákat hozta el az ünnepi kiállításra.

Március 28-án délután öt órakor zsúfolásig megtelt a kiállítóterem. Alkotók, meghívott vendégek és érdeklődők sokasága érkezett, s a kiállított képeket ebben az időpontban egyelőre csak messziről láthatta az ide érkező.

A tárlatot *Takács Istvánné*, a IX. kerületi tanács elnökhelyettese nyitotta meg. Méltatta a hazánk felszabadulásának 40. évfordulójára rendezett kiállítás erényeit, s gratulált az alkotóknak a rövid idő alatt elkészült, remek képekhez. Befejezésül meleg szavakkal nyújtotta át *Varga Gyulának* a Fővárosi Tanács által adományozott „Budapestért" kitüntető jelvényt.

A IX. kerületi Hazafias Népfront képviseletében *dr. Szabadkai Gyuláné* üdvözölte a jelenlevőket, s külön köszöntötte az alkotókat a közösség 10 éves fennállása alkalmából. Elmondta, sokat tett és tesz a közösség a munkásművelődésért, s alkalma volt ezt figyelemmel kísérni az elmúlt egy évtized alatt. E munka elismeréseként „Kiváló társadalmi munkás" kitüntető jelvényeket és oklevelet adott át *Bánsági Andrásnak, Batisfalvy Gabriellának, Végvári Lászlónénak,*

Jován Marianna Filoménak, Pongrácz Zoltánnak és *Veres Gyula Zoltánnak*.

Az ünnepélyes megnyitó után a jelenlevők gratuláltak a kitüntetett művészeknek, s a kiállítóteremben járva-kelve szakmai beszélgetéseket is elkaphatott a nézelődő.

Reméljük, e sorok olvasói közül sokan megtekintették a tárlatot, így most külön-külön nem elemezzük az egyes alkotásokat. Annyit azonban mégis meg kell mondaunk: egyenletes színvonalú, érdekes színfoltja volt Ferencvárosnak a „Ferencvárosi képek" kiállítása.

— p —

Könyvajánlat

FÖLDES LÁSZLÓ A MÁSODIK VONALBAN

„Hogyan kerültem a munkásmozgalomba? Sokszor tették fel ezt a kérdést több mint négy évtizeden át újságírók, ismerősök, barátaim, fiaim. Válaszom egy konkrét történethoz, egy eseményhez: az újpesti famunkások 1935. évi sztrájkjához kapcsolta életem e fordulópontját. Most, amikor visszatekintek pályafutásomra, véggiggondolhatom, mi minden befolyásolta és határozta meg sorsom alakulását" — ezekkel a mondatokkal kezdi önéletrajzát Földes László. Megrázó erővel idézi fel a testi-lelki megpróbáltatásokat, megalázásokat, amelyeket a horthysta elnyomó apparátus áldozataként végigszenvedett. A legrafináltabb, legelvetemültebb vallatási módszerekkel sem tudták szóra bírni, az ő vallomása alapján senki sem került rendőrkézre. Először a szociáldemokrata majd a kommunista mozgalomban dolgozott. Politikai tevékenységéért először 1942-ben került börtönbe.

Második letartóztatása alkalmával úgy menekült meg a deportálástól, hogy harmadmagával kiugrott a politikai foglyokat szállító vonat ablakán. E sikeres szökés után visszatért Újpestre, hogy most már fegyveres harcra mozgósítsa az antifasisztákat.

Egy izgalmas krimi fordulatait is túlszárnyalják azok a fejezetek, amelyekben Földes László a nyilas rémuralom idején már mint az újpesti partizánok vezetője, a város és lakói megmentéséért folytatott küzdelmeiről ír.

Keresetlen, frázismentes, tömör stílus, őszinteség, az események és a szereplő személyeknek tárgyilagos, megértő bemutatása jellemzi ezt az önéletrajzot. (Ára: 45,— Ft)

Visszatekintés a lakóházi tűzvédelem évére

I.

— A Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnoksága 1984-et a lakóházi tűzvédelem évének nyilvánította. *A vállalat tűzvédelmi szervezete folytatja-e a kampányt?* — kérdeztük Németh György tűzvédelmi főfelügyelőt.

— A lakóházak tűzvédelmével ebben az évben is foglalkozni szándékozunk. A tűzoltósággal felvettük a kapcsolatot, segítségüket kértük, hogy megfelelő filmeket bocsássanak rendelkezésünkre. A tűzvédelmi megbízottak, vállalati tűzoltók részére kötelezővé tesszük, a dolgozókat szívesen látjuk majd a filmvetítéseken. A vetítések időpontját a Húsipari Hírlapban is közzétesszük majd. Fontosnak tartjuk, hogy dolgozóink tálékozottak legyenek arról, milyen megelőző szabályokat kell betartani otthonukban. Tévedés azt hinni, hogy lakásunkban „azt csinálunk, amit akarunk". Különösen a lakótelepeken nem szabad figyelmen kívül hagyni a környezetünket veszélyeztető magatartást. A tűzvédelmi szabályok a lakók érdekét, otthonaink nyugalmát szolgálják, ezért azok érvényre juttatása mindenkinek állampolgári kötelessége.

— *Melyek a lakóházakban keletkezett tüzek okai?*

— Elsősorban az ágyban való dohányzás, az elektromos árammal működő különböző gépek, a tüzelőberendezések szabálytalan használata. Hívtak, festettek, ragasztók helytelen alkalmazása szintén sok tűzeset okozója volt.

— *A leggyakrabban használatos tűzveszélyes folyadékokból milyen mennyiséget tárolhatunk?*

— Az anyag tűzveszélyességi fokozata határozza meg, hogy miből menyit. Minden edényen fel van tüntetve az anyag megnevezése, tűzveszélyességi fokozata. Ennek megfelelően például benzolból, benzinből, nitrolotérből 1 litert, olajos hígítókból, alvázvédőból 20 litert, fűtőolajból 40 litert lehet tárolni zárt edényben olyan helyiségben, ahol tüzelőberendezés nem üzemel. Itt szeretném felhívni a figyelmet az olajtüzelésű kályhákra. Az olvadt időben több olajkályha robbant fel. Gondoskodni kell az állandó tisztán tartásról, karbantartásról. Időnként szervizzel kell ellenőriztetni működését. Fontos szabály, hogy meleg készülékbe begyújtani *robbanásveszély miatt tilos!* Ügyeljünk arra, hogy a kályha 1 méteres körzetében éghető anyag ne legyen.

— *Sok családi házban használnak propán-bután gázt. Mennyire veszélyes?*

— A PB-gáz a levegőnél nehezebb, fokozottan tűz- és robbanásveszélyes. Ha zárt térben megfelelő mennyiségben levegővel keveredik, szikra vagy láng hatására robban. A palackot csak nyomáscsökkentővel szabad üzemeltetni. Gondoskodjunk arról, hogy 40 C-fok feletti hőhatásnak, melegedésnek ne legyen kitéve. Biztosan hallott arról, hogy az egyik lakásban 0,5 kg-os palackot az égő gáztűzhelyre tettek. Ismert, hogy a gáz melegítésre kiterjed, így nem csoda, hogy a palack felrobbant. Minden PB-üzemű berendezés mellé használati utasítást is adnak. Az abban foglaltakat maradéktalanul kell betartani. Végezetül ehhez a témához csak annyit, hogy az összeszerelés után a szelepek ellenőrzése csak szappanos vízzel történhet!

— *A „patkolt" biztosítékok már sok gondot okoztak. Ezzel kapcsolatban történt-e valamilyen intézkedés?*

— A leggyakoribb probléma ma is, hogy a vezetékek túlterheltek. Az elektromos berendezések száma a lakásokban megnövekedett. Ügyelnünk kell arra, hogy a vezetékek keresztmetszete megfeleljen a terhelésnek. Ma már nem alkalmazzák lakásokban az olvadóbiztosítékot. Az elosztótáblákon öt éve csak kis megszakítót lehet felszerelni. A régi lakásokra természetesen vonatkozik az a szabály, hogy „patkolt" biztosítókat továbbra is tilos használni.

— *Középmagas és magas lakóházakról már sokszor hallottunk, olvashattunk. Tulajdonképpen mit is jelentenek, továbbá biztonságos tűzvédelmi rendszerrel rendelkeznek-e?*

— Középmagasnak nevezzük azt a lakóépületet, amelyben a legfelső használati szint padlósíkja 13,65 méternél magasabb, de legfeljebb 30 méterre van a járdaszint felett. Tulajdonképpen a 10 emeletes házak tartoznak ide. Magas épület az, ahol a legfelső használati szint padlósíkja a járdaszint felett a 30 métert meghaladja. A középmagas lakóépületekben minden emeleten száraz felszállóvezeték van. A nevében is benne van, hogy vizet nem tartalmaz. A száraz felszállóvezetéket tűz esetén az állami tűzoltóság helyezi üzembe. A 10 emeletesnél magasabb lakóépületben emeletenként szintén vannak tűzcsapok, viszont a rendszer üzemképes, mert a felszálló vezeték vízzel töltve van. Középmagas és magas lakóházak telefonnal való ellátását tűzjelzés céljára rendelet biztosítja. Ha javasolhatom, a fenyegető nyugati fegyverkezési politika okozza, a nukleáris fegyverek telepítése. Világosan kell azonban látni, hogy még ilyen ellenséges légkörben sem szabad lemondani, a párbeszédről, hiszen ez az egyetlen alternatíva a megegyezésre, a nukleáris veszély elhárítására.

Az említett nehézségek miatt gazdasági munkánk fogyatékosságai is jobban kiütköznek. Ilyen a fajlagos anyag- és energiafelhasználás mértéke, ami magas költségeinknek is oka. A minőség sok esetben nem éri el a nemzetközileg megkívánt színvonalat. Sokszor a kereskedelmi munka sem tompítja, inkább növeli a fogyatékosságokat. Voltak már nehéz helyzetek életünkben, de ilyen bonyolultak soha. A továbblépés nemcsak szükséges, de lehetséges is. Eddigi eredményeink, pártunk szilárd alapokon nyugvó politikája biztosíték arra, hogy tovább tudjunk lépni abban, amit 40 évvel ezelőtt megkezdtünk.

Magyarország 40 évvel ezelőtt elmaradott mezőgazdasági ország volt, ami nemcsak azt jelentette, hogy az emberek többsége a mezőgazdaságban dolgozott, hanem azt is, hogy a feldolgozásunk kezdeteleges, szinte manufakturális

BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT 1985. évi újítási feladatterve II.

Ez év elején vállalatunk szakszervezeti bizottsága és gazdasági vezetése kiadta a Budapesti Húsipari Vállalat 1985. évi újítási feladattervet. Az elmúlt évi tervhez képest több törlésre és kiegészítésre került sor. Kérésre lapunkban folytatólagosan közöljük a vállalat 1985. évi újítási feladattervét — közlését most fejezzük be.

Megoldandó feladat: Olyan műszaki, szervezési javaslatok kidolgozása, amelyek használatával az elfekvő raktári anyagok, alkatrészek mennyiséget nem rontó módon gazdaságosan felhasználhatók.

Dijazás módja: Kalkulációs alapon az értékelési időszak alatt jelentkező haszon 6 százaléka.

Konzultáló személyek: Horváth György, Rell Lajos.

31. *Jelenlegi körülmény:* Az alkalmazott hűtési-raktározási technológiával a különböző termékek súlyveszteség a tárolási időtartammal egyenes arányban nő.

Megoldandó feladat: Olyan technológiai, műszaki, szervezési javaslatok kidolgozása, amelyeknek a hasznosításával a minőségi és egészségügyi feltételek biztosítása mellett a káló veszteség egyértelműen, az újítás hasznosításával visszavezethető módon csökkenthető.

Dijazás módja: Kalkulációs alapon. A megoldás színvonalától függően a kiértékelési időszak alatt jelentkező haszon 2-5 százaléka.

Konzultáló személyek: Guba Pál, H. Szabó József

32. *Import alkatrészek kiváltása.*

Jelenlegi körülmény: A gyárnkban üzemelő importgépek alkatrészellátása egyrészt devizális nehézségek, másrészt a hosszú szállítási határidők miatt nem kielégítően megoldott.

Megoldandó feladat: Olyan műszaki megoldások kidolgozása, amelyek használatával a karbantartás során felhasznált import alkatrészek csökkenthetők, illetve hazai alkatrészekkel kiválthatók az üzembiztonsági és munkavédelmi szempontok vonatkozásában egyenértékű módon.

Dijazás módja: Kalkulációs alapon a hasznosítási időszak alatt jelentkező haszon 8 százaléka.

Konzultáló személyek: gyári műszaki vezető, *Müller István.*

33. *Termelési tevékenységek során élőmunka megtakarítása.*

Jelenlegi körülmény: A húsipar jellegénél fogva a termelési tevékenység során igen nagymértékű az élőmunka-ráfordítás.

Megoldandó feladat: Olyan műszaki, szervezési megoldások kidolgozása, amelyekkel a termelékenység minőséget nem rontó módon növelhető.

Dijazás módja: Kalkulációs alapon, a kiértékelési időszak alatt jelentkező megtakarítás 8 százaléka.

Konzultáló személyek: Debreczeni József, gyári műszaki vezető.

34. *Jelenlegi körülmény:* Jelenleg a gyárak közötti és a gyáron belüli anyagmozgatás nagymennyiségű előmunka-ráfordítással történik.

Megoldandó feladat: a) A gyárba beszállított aprónősök és egyéb gyártási alapanyagok anyagmozgatási-rakodási munkáinak célgépesítése. b) A csontozóban kitermelt csontmennyiség automatikus szállításának s mérlegelés beiktatásával történő továbbításának megoldása a tárolóhelyiig. c) Egyéb szállítással-rakodással összefüggő munkák célgépesítése.

A műszaki, szervezési javaslatok kidolgozásánál alapvető követelmény, hogy a kidolgozott megoldások a teljesítmény növelése mellett kielégítsék a szállítási, rakodási munkák vonatkozásban előírt munkavédelmi és higiéniai előírásokat is.

Dijazás módja: Kalkulációs alapon, a kiértékelési időszak alatt jelentkező haszon 8 százaléka.

Konzultáló személyek: Debreczeni József, gyári műszaki vezető.

35. *Jelenlegi körülmény:* Jelenleg a gyári ügyvitel, egyes szervezetek közti kapcsolat (jelentések, kimutatások, elszámolások, bizonylatolások stb.) tartása jelentős anyagi és munkaráfordítást igényel.

Megoldandó feladat: Olyan szervezési, műszaki javaslatok kidolgozása, amelyek használatával a gyári ügyvitel egyszerűsíthető, javítható, valamint kisebb anyagi és munkaráfordítás mellett látható el.

Dijazás módja: Kalkulációs alapon a megoldás színvonalától, jelentőségétől függően a kiértékelési időszak alatt jelentkező haszon 4-8 százaléka.

Konzultáló személy: gyári admin. vezető.

36. *Jelenlegi körülmény: Műszaki, gazdálkodási hiányosságokból eredően a gyári energiafelhasználás az elvárásnál nagyobb mértékű.*

Megoldandó feladat: Olyan a gyárban eddig még nem alkalmazott műszaki, technológiai, szervezési javaslatok kidolgozása, melyek hasznosítása révén az alant felsorolt energiafelhasználások valamelyikében gazdaságos módon megtakarítás érhető el. Ezek közül az olyan javaslatok nem minősíthetők újításnak, amelyek csupán szokványos karbantartási feladatok elvégzésére irányulnak. Például: technológiai és fűtési gőzenergia megtakarítása, hulladékhő hasznosítása, városi és saját kútvízfelhasználás csökkentése, világítás, valamint erőátvitelt berendezésekre felhasznált villamos energia csökkentése, fűtőlésre használt tűzifa és fűrészpor gazdaságosabb felhasználása.

Dijazás módja: Kalkulációs alapon, a kiértékelési időszak alatt jelentkező haszon 2-10 százaléka, a megoldás színvonalától, kidolgozottságától, jelentőségétől függően.

Konzultáló személy: Stibi Tibor, gyári energiaszolg. és karbantartási főművezető.

37. *Jelenlegi körülmény:* A húsipari technológiai sajátosságából eredően nagy mennyiségű szennyező hulladék kerül kitermelésre, mely egyrészt az üzemekre, de a környezetre is szennyező hatást gyakorol, valamint a gyár higiéniai szintjére is kedvezőtlenül hat.

Megoldandó feladat: Olyan műszaki megoldások kidolgozása, melyek hasznosításával az említett veszteségek csökkenthetők, illetve a fűtőlési kapacitás és teljesítmény növelhető.

Dijazás módja: Kalkulációs alapon, a kiértékelési időszak alatt jelentkező haszon 8 százaléka.

Konzultáló személyek: Guba Pál ig. h. elvtárs és Stark László műszaki vezető elvtárs.

39. *A fűszerszállítás megoldása a sertésvágóhidon.*

Jelenlegi körülmény: A fűszereket jelenleg a központi raktárból targoncával hozzák a feldolgozóüzem elé, ahonnan zsákokban, vállon szállítva viszik fel a dolgozók az emeleten található raktárba. Itt kimérik és ismét visszavisznek vállon a földszinten lévő húsfeldolgozóba.

Megoldandó feladat: Megoldandó feladat a fűszer szállításának a kézi munka kiküszöbölésével való mozgatása. A megoldások kidolgozásánál figyelembe veendő a fűszerraktár esetleges áttelepítése is.

Dijazás módja: A javaslat kidolgozottsági fokától függően 3000-4000 forint.

Konzultáló személyek: Megyes Gáborné elvtársnő és Kovács Károly elvtárs.

40. *Darálócsiga meghajtótüskéjének módosítása.*

Jelenlegi körülmény: A meghajtótüske gyakran eltörik, melynek a csigából való kiszedése és az új tüske elkészítése igen munka- és anyagigényes feladat.

Megoldandó feladat: Újszerű meghajtótüske kialakítása, amely az igénybevételnek jobban ellenáll, kevesebbszer törik el és ezáltal anyagmegtakarítást termeléskiesés-csökkenést jelent. Évi szükséglet kb. 50 darab meghajtótüske.

Dijazás módja: Kalkulációs alapon a megtakarítás 6-8 százaléka.

Konzultáló személyek: Mihalik Sándor elvtárs, Breier István elvtárs és Kovács Károly elvtárs.

41. *Zsírelőhűtő meghajtó poligontengelyi kapcsolat pótlása hazai gyártással.*

Jelenlegi körülmény: Az Astra zsírhűtők poligon tengelye a kopás következtében nem hajt középpontosan. Az időszakonkénti manuális javítások csak fokozzák az excentrikus forgást, amely jelentős zsírfolyást eredményez a tömítéseknél.

Megoldandó feladat: Poligon tengely és elendarab kialakítása úgy, hogy növekedjen a hajtónyomaték, ugyanakkor kopás esetén a poligon kapcsolat reprodukálható legyen a központos hajtás érdekében. Az újítás bevezetésétől zsírfolyás megszűnését és importkiváltást várunk.

Dijazás módja: Kalkulációs alapon 5-6 százalék.

Konzultáló személyek: Mihalik Sándor elvtárs, Rózsa Lukács elvtárs és Kovács Károly elvtárs.

42. *Gőzfűtésről áttérés melegvíz-fűtésre.*

Jelenlegi körülmény: A vállalat fűtéssel ellátott épületeinek nagyobb részét gőzzel fűtik. Mivel az optimális hőszükséglet biztosítása ezen fűtési megoldásnál nem valósítható meg, az automatizálás kivitelezhetetlensége miatt, a fűtés gazdaságtalan.

Megoldandó feladat: Gőztűrésről áttérés melegvíz-fűtésre, automatikus hőfokszabályozás egyidejű megvalósításával.

Dijazás módja: Az évi megtakarítás 8 százaléka.

Konzultáló személyek: Hock Gyula elvtárs és Stibi Tibor elvtárs.

43. *Hűtőkompresszorok automatikus üzemeltetése.*

Jelenlegi körülmény: A hűtőkompresszorok üzemeltetése jelenleg kézi úton, be- és kikapcsolással történik. Mivel a műveletek szubjektumra vannak bízva, ezért az energiafelhasználás nem optimális.

Megoldandó feladat: Olyan műszaki megoldás kidolgozása, mely teljesítményszabályozással ellátott kompresszorokra és azok szabályozó automatikára, melyeknél a hűtési energiafelhasználás az automatikus működtetés által csökkenthető, vonatkozik.

Dijazás módja: Az energiamegtakarítás 5 százaléka.

Konzultáló személy: Hock Gyula elvtárs.

Schild Lajos
vszb titkár
Szlovicsák Gábor
egyszemélyi elbíráló

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP
VILÁG PROLETÁRAI, EGYESÜLJETEK!
A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA
XX. ÉVFOLYAM, 8. SZÁM ÁRA: 90 FILLÉR 1985. ÁPRILIS 15.

Az évforduló jegyében

Aktíva-emlékülés

— 40. éve szabad hazánk, erre emlékeztek vállalaunk párt-, társadalmi, tömegszervezeti aktivistái -

Hazánk felszabadulása 40. évfordulójának méltó megünneplése keretében aktíva-emlékülést rendezett a Budapesti Húsipari Vállalat gazdasági vezetése, MSZMP-bizottsága, szakszervezeti bizottsága, KISZ-szervezete és MSZBT-tagcsoportja április 1-én délután két órakor a sertésvágóhídi ebédlőben. Az elnökségben foglalt helyet *Konsztantyin Poteguinov* és *Szergej Gorszkij*, az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport egyik egységének parancsnoka és párttitkára, *dr. Szabó Ferenc* miniszterhelyettes, *dr. Németh György*, a IX. kerületi pártbizottság titkára, *Baranyi Éva*, a IX. kerületi KISZ-bizottság titkára, *Dorogi Sándor*, az MSZMP BHV-bizottságának társadalmi titkára, *Fenyvesi Tibor*, a BHV KISZ-bizottság titkára, és *Prokop Pál*, a vszb képviseletében.

Dorogi Sándor meleg szavakkal köszöntötte a kelvem vendégeket, a megjelent aktivákat, s külön név szerint említette azokat, akik felszabadulásunk évfordulójával egy időben ünneplik 40 éves pártmunkásukat: *Péntek Sándornét, Bucsi Imrét, Koczka Lajost* és *Ventics Józsefet*, s azokat is, akik felszabadulásunk évében, 1945-ben, együtt születtek a békével. Ezt követően *Ujlaki László*, a Madách Színház érdemes művésze, két alkalommal is hosszú, szép verset szavalt el, s a hallgatóság nagy tetszésnyilvánításával köszönte meg a művészi teljesítményt.

Dorogi Sándor köszöntötte a vendégeket és az aktivákat

Ezután került sor *dr. Szabó Ferenc* miniszterhelyettes ünnepi előadására, melyből idézünk:

Szeretettel üdvözlöm az aktíváértekezleten megjelenteket, hazánk felszabadulásának 40. évfordulóján. A felszabadító szovjet csapatok segítségével *Battonyánál* kezdődött meg, és közel 200 napig tartó küzdelem után, 1945. április 4-én, *Nemesmedvesnél* fejeződött be a német fasiszta csapatok kivonása hazánkból. Hazánkba ezzel beköszöntött a béke. Ezen a napon tiszteletet adózunk mindazoknak a hősöknek, akik életüket áldozták felszabadításunkért. Szovjet katonák tízezrei áldozták életüket, Magyarország szabadságáért. Ma is őrizni áldozatot hoznak a Szovjetunió népei a béke megőrzéséért. Nem szabad elfelejtenünk: ez teszi lehetővé, hogy népünk sikeresen a fejlődés útját járhassa.

Negyven évvel ezelőtt újí korszak kezdődött számunkra. Néhány egy tarpontot, teljesen kifosztott, elmaradott agrárországot vett birtokba. A földosztással a parasztság ezeréves álma teljesedett, a később lehetőség nyílt arra is, hogy birtokba vegyük a gyárakat. Nem volt problémamentes az életünk. Pártunk, mint társadalmunk irányítója, saját gyengeségein is túl tudott lépni, a töretlenül elvezi ma is a nép bizalmát.

Az elmúlt negyven évet hazánk békés, ajkotó korszaknak tekinthetni még akkor is, ha a hidegháboru okozott és ma is okoz nehézségeket. Ezzel párhuzamosan a világgazdasági válság, amely igen nagy veszteségeket okozott.

A legnagyobb aggodalmat a háború lehetőségével is fenyegető nyugati fegyverkezési politika okozza, a nukleáris fegyverek telepítése. Világosan kell azonban látni, hogy még ilyen ellenséges légkörben sem szabad lemondani, a párbeszédről, hiszen ez az egyetlen alternatíva a megegyezésre, a nukleáris veszély elhárítására.

Az említett nehézségek miatt gazdasági munkánk fogyatékosságai is jobban kiütköznek. Ilyen a fajlagos anyag- és energiafelhasználás mértéke, ami magas költségeinknek is oka. A minőség sok esetben nem éri el a nemzetközileg megkívánt színvonalat. Sokszor a kereskedelmi munka sem tompítja, inkább növeli a fogyatékosságokat. Voltak már nehéz helyzetek életünkben, de ilyen bonyolultak soha. A továbblépés nemcsak szükséges, de lehetséges is. Eddigi eredményeink, pártunk szilárd alapokon nyugvó politikája biztosíték arra, hogy tovább tudjunk lépni abban, amit 40 évvel ezelőtt megkezdtünk.

Magyarország 40 évvel ezelőtt elmaradott mezőgazdasági ország volt, ami nemcsak azt jelentette, hogy az emberek többsége a mezőgazdaságban dolgozott, hanem azt is, hogy a feldolgozásunk kezdeteleges, szinte manufakturális

Dr. Szabó Ferenc miniszterhelyettes mondott ünnepi beszédet

exportját. Ám nagy erőfeszítések árán sem tudott megvívni az anyag- és energiaköltségek csökkentésével. A folyamatosan növekvő külpiaci feltételek szükségessé tették — a jövedelem növelésével — az ártámogatás csökkentését.

Az élelmiszer-ipari termeléssel szembeni követelmények várhatóan a következő években sem lesznek kisebb nagyságrendűek. A gazdaságosság egyidejű fokozása mellett továbbra is hozzá kell járulni a külkereskedelem fokozásához. Egyre inkább előtérbe kell helyezni a verseny növelésével kapcsolatos magas szintű követelményeket.

A fejlesztés főbb irányait az anyagi és szellemi erőforrások racionálisabb felhasználásában látjuk. Szükséges az anyagfelhasználás gazdaságos ságának további fokozása, és a korszerű csomagolóanyagok használata. Nagyobb beruházások a jelenlegi helyzetben nem indokoltak. A korszerűtlen vállalatok fejlődését különböző pótlásokkal, rekonstrukciók végrehajtásával, korszerű technológiák használatával lehet elősegíteni. Rendkívül fontos a termékszerkezet változtatása, s bővítése. Előbbre kell lépni a melléktermékek, humán célú feldolgozásában, az ehhez szükséges műszaki fejlesztések fokozásával. Jobb szervezéssel korszerűbb berendezésekre kell felszerelni, s szorgalmazni kell a megváltozott érdekeltségi viszonyok megalapozását.

A második világháború előtt és a felszabadulás után húsiparunkat sokáig a korszerűtlen kiszűremek jellemezték. Az első időkben, szerény fejlesztésekkel, még el tudták látni feladataikat. Az általunk mányt megrikította a háború, s közvetlenül a felszabadulás utáni állomány az egy évszázaddal korábbi színvonalra esett vissza. Jelentős előrelépés 1955-ben történt. A IV. ötéves terv első évében ugrásszerűen megnőtt a vágóállattermelés, korszerű hízlalótelepek épültek. Mivel a szarvasmarhát élve exportáltuk, ez nem okozott gondot a kikorban, annál inkább a sertésvágóhidak kapacitásának szűkössége. 1970-ben a vágósertések száma még nem érte el a hárommilliót, ez a szám azonban 1975-ben már 6,2 milliót is meghaladta. Tíz év alatt 13 milliárd forintot fordítottunk rekonstrukcióra. Többek közzött ez idő alatt készült el az új miskolci húsüzem, a Szegedi Szalámi- és Húskombinát, a gyulai, a kaposvári, pápai kombinát. Több üzemben tel-

(Folytatás a 2. oldalon.)

Az aktívák az ünnepi szónokot hallgatják

Április 4-i ünnepségek

Az I. számú gyárban április 2-án délután három órakor a sertésvágóhídi ebédlőben tartották meg ünnepségüket az egység vezetői és dolgozói. Ünnepi köszöntőt *Kisiván Géza*, a gyár igazgatója mondott, majd kitüntetést adott át.

A II. számú gyárban szintén április 2-án tartották az ünnepi megemlékezést, délután két órakor a gyári ebédlőben. Az ünnepi szónok *Guba Pál* megbízott gyárigazgató volt. Befejezésül az önkéntes tűzoltók előléptetésére került sor.

A III. számú gyárban március 27-én délután két órakor emlékeztek meg a jeles évfordulóról. Az ünnepi előadást *Malikné Kucsera Rózsa* gyári igazgatóhelyettes tartotta meg. Könyvjutalmat adtak az azoknak, akik 40 éve tagjai a pártnak, illetve az idén negyvenévesek. A fiatalok ajándékát stílszerűen *Ventics József* adta át, aki az idén 40 éve lett pártlag.

A IV. számú gyárban április 2-án fél háromkor került sor az ünnepségre, a szalámigyári ebédlőben. Ünnepi megemlékezést *Preczekján János* gyárigazgató mondott, majd kitüntetést nyújtott át.

Kitüntetések

A hazánk felszabadulásának 40. évfordulója alkalmából rendezett gyári ünnepségeken az alábbi dolgozók vettek át kitüntetéseket:

Kiváló Dolgozó kitüntetést *Horváth Mátyásné* (központ) vett át, igazgatói dicséretet pedig *Hamarné Kiss Ilona* (szalámigyár) érdemelt ki.

MHSZ-főtitkári dicséretben részesült *Török Lajos* (I. számú gyár). MHSZ budapesti titkári dicséretet vettek át: *Kisiván Géza* (I. számú gyár), *Ratnyikova Jelena* (I. számú gyár), *Friedrich Antal* (III. számú gyár) és *Nagy János* (IV. számú gyár).

Munkásőreink a díszszemlén

A hazánk felszabadulásának 40. évfordulójára rendezett katonai díszszemlén, a munkásőrség díszelgő alakulatában hősos munkásőr századunkból öt munkásőrünk. *Kő József* szakaszparancsnok, *Ferenczi Lajos* rajparancsnok, *Hegedüs István* rajparancsnok, *Mogyoródi Ferenc* és *Tóth Ferenc* vezető.

Az ott tanúsított példás magatartásukért, helytállásukért mindannyian Kiváló Parancsnok, illetve Kiváló Munkásőr kitüntetést érdemeltek ki.

„Szakma kiváló tanulója". XXVI. országos verseny

A KISZ Központi Bizottsága, az ÉDOSZ elnöksége, a MÉM szakoktatási és kutatási főosztálya, a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Tanárképző Intézete, az Állatforgalmi és Húsipari Tröszt, a Budapesti Húsipari Vállalat és a Berczelly Miklós Élelmiszeripari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézet „Szakma Kiváló Tanulója" országos versenyt rendezett április 10—11—12-én, immáron huszonhatodik alkalommal.

Az események három helyszínen zajlanak majd. Az írásbeli versenynek és az ünnepélyes megnyitónak április 10-én, délelőtt a Bercsényi Miklós iskola ad helyet. A szakmai versenyre délután két órakor kerül sor, már a Budapesti Húsipari Vállalatnál.

A szóbeli verseny, ahol a versenyzők szakmai technológiából és szakmai gépismeretből adnak számot tudósukról, a Bercsényi Miklós iskolában lesz.

Április 12-én pedig ünnepélyes keretek között *Bontovics Károly*, a versenybizottság elnöke a Pataki István Művelődési Központban értékeli a versenyt, s hirdeti ki az eredményeket.

A versenydijakat *Balogh Károlyné*, az ÉDOSZ főtitkára és *Faludi Endre* az AHT vezérigazgatója adja majd át. (Az eseményre következő lapszámunkban részletesen visszatérünk.)

Felhívás az S. O. S. gyermekfaluért

Napi- és hetilapjainkból már mindannyian értesültünk arról: Battonyán S. O. S. gyermekfalu építését kezdték meg, s már több családi házban élnek olyan elhagyott gyermekek, akiket nevelőanya ápol, gondoz, a hagyományos családi keretek között. A gyerekek Battonyán járnak iskolába, újszerű családjuk szervesen illeszkedik a település életébe. Ilyen életkörülmények között találkoznak az élet mindennapi apróbb és nagyobb problémáival, melyek megoldásában ők is cselekvő részesek lehetnek. Az Élet és Tudomány egyik cikke részletesen is bemutatja életüket: hat-nyole kisfiú és kislány él egy nevelőanya szeretetteljes felügyelete mellett, ugyanolyan családi problémákkal és örömökkel, mint egy átlagos családban. Az S. O. S. falu fenntartása és további bővítése azonban állandó anyagi segítséget is igényel.

A Baranya megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat Vöröskeresztet Szervezete országos felhívást intézett a battonyai S. O. S. gyermekfalu támogatására.

A Budapesti Húsipari Vállalat Vöröskereszt Szervezete és a Fáklya szocialista brigád felhívással fordul a vállalat szocialista brigádjaihoz, hogy csatlakozzanak az országos akcióhoz.

„Vállaljuk, hogy az S. O. S. gyermekfaluért a rendes tagdíj összegének (200 forint) a kétszeresét, azaz 400 forintot fizetünk évenként, 1985-től ötéves időtartamig.

Kérjük szocialista brigádjainkat, hogy csatlakozzanak felhívásunkhoz, azért, hogy az elárvult és elhagyott gyermekek egészséges környezetben, szeretetben tudjanak felnőni."

Jelentkezésüket kérjük *dr. Szabó Sándorné* vöröskeresztes titkárnál bejelenteni a 238-as telefonon, vagy írásban.

dr. Szabó Sándorné
vöröskeresztes titkár
Győri Balázsné
brigádvezető

(Folytatás az 1. oldalról.)

jes vagy részleges rekonstrukciót hajtottunk végre. A műszaki fejlesztéssel egy időben fejlesztettük a szociális létesítményeket is. Mindezek együttesen tették lehetővé, hogy a húsipar teljesítőképessége megsokszorozódott. Ma már az ipar nagy mennyiségben képes előállítani készáruk kat. A termékek egyharmadát külföldön értékesítjük. A húsés baromfiipari termékeink értéke 70 százalékkal nőtt ezen belül a sertéshúsé két és félszeresére.

A világgazdasági válság a húsipar számára is új kihívást jelentett.

Az exportunkban egyik évről a másikra változás állt be, mert a daraboli húsrészek exportja került előtérbe.

A forgalomba kerülő tőkehúsnak és húskészítményeknek nagyobb részét ma a vidéki vállalatok adják. A zavartalan ellátás fontos tényezője, egyik meghatározója jó közérzetünknek. Az áruk minőségére úgy belföldön, mint külhonban, egyre inkább ozafigyelnek az emberek, igényesebbek lettek. Bízhatunk abban, hogy a feldolgozóipar képes lesz az alkalmazkodásra.

A továbbiakban fő feladat a hosszabb időn át eltartható húskészítmények arányának növelése, a korszerű csomagolás megvalósítása, a hűtő- és raktárkapacitások bővítése. Az erre irányuló erőfeszítések a bel- és külföldi hús és húskészítmények értékesítési lehetőségeire is erősen kihatnak. A kereskedelmi munka javításával el kell érni, hogy nagyobb választékot találhassanak a vásárlók az üzletekben.

A Budapesti Húsipari Vállalat a magyar húsipar bölcsője. Száztizenhárom évvel ezelőtt kezdte meg működését a marhavágóhíd, majd a sertés-, a lóvágóhíd és a belgyár. A maguk idejében európai színvonalon dolgoztak. A háborús károk itt is jelentősek voltak, a szalámigyárat nagyrészt széthordták a fasiszták. A dolgozók mégis töretlen hittel dolgoztak a romok eltakarításán, az új élet megindításán.

1964-ben jött létre — az összevonások kapcsán — a BHV. Ezzel az egész húsipart meghatározó egység jött létre. Jelentős beruházások is történtek, mint például a technológiai hűtőház, a zsírolvasztó korszerűsítése, új vágóvonalak létesítése, a szalámierlelő, de ezek sem bizonyultak elegendőnek. Időközben a vállalat eszközei erősen elhasználódtak. A nehéz munkakörülmények miatt a létszám jelentősen csökkent, évente 25 százalékos volt a fluktuáció. Romlott a vállalat jövedelmezősége is.

Ezért a vállalat sorsának rendezése nem várhatott tovább. 1984. január 1-én léptek életbe azok a változások, amelyek mindenki előtt ismertek. Az elmúlt év novemberében megtartott miniszterhelyettesi értekezlet is hangsúlyozta, hogy a változás nem érintette a főváros ellátását. Ezért ezúton is köszönetet mondok mindazoknak, akik ebben tevékenyen részt vállaltak.

A vállalat további sorsát illetően kifejtette, hogy az elfogadott fejlesztési koncepciót fegyelmezetten kell végrehajtani. Nem engedhető meg az, hogy bárki is ötletszerűen megváltoztassa a kellő elemzés után kialakított és sokoldalúan megvitatott döntéseket, amelyek végrehajtása érdekében már eddig is komoly befektetések történtek.

Ma, amikor visszatekintünk az eltelt 40 éves útra, tiszta szívvel, büszkén vallhatjuk, hogy a hazánk felszabadulásáért vállalt áldozat nem volt hiábavaló, amelyre a szocialista Magyarország méltóan emlékezik.

Feladatunk, céljaink világosak, pártunk XIII. kongresszusa egyértelmű határozatot hozott a szocializmus további építésére. Következetes munkával kell hasznosítani a szocialista társadalomban levő gazdasági lehetőségeket, hogy megteremthessük az életkörülmények javításához szükséges anyagi feltételeket — fejezte be ünnepi beszédét a miniszterhelyettes.

Az emlékülés hozzászólásokkal folytatódott. Elsőként *Straub Károly* lépett a mikrofon elé:

Örömmel vettem kézhez az ünnepi aktiválás meghívóját. Ebben is megbecsülését láttam nemzedékemnek, annak a politikai és szakmai vezetőrétegnek, melyet én is képviselek. Nem tegnap kerültem a húsiparba. A második világháború befejezése után sokadmagammal elindultam, hogy szakmát tanuljak. Húsipari tanuló lettem a sertésvágóhídon. Idősebb szaktársaimtól sokat hallottam arról, hogy milyen más volt a munkások élete a felszabadulás előtt és arról is, meiknora erőfeszítéseket tettek a háborús károk felszámolásában. Szinte két kézzel építették újjá a csarnokokat, üzemeket — mondotta a felszóló a múltról, majd így folytatta:

Itt lettem párttag, majd évek múltán alapszervezeti párttitkár, s sokadmagammal munkásőr is, bizonyítva, hogy a munkásosztály hatalmának, vívmányainak védelme éppúgy a munkások elsőrendű feladata, mint a munkában való helytállás.

...Nem tagadom, érzelmileg is kötődöm a vállalathoz. Bízom a munka becsületének érvényre jutásában, hiszek a jövőben és minden erőmmel támogatom azokat a párti- és állami döntéseket, melyeket kellő elemzés után vállalatunk életével kapcsolatban is hoztak.

...Tudom, nem külön érdem, de én ismerek itt minden követ, minden műhelyt, minden embert. Őszinte szívvel mondhatom, megérdemli ez a szakma, ez a terület, ezek az emberek a gondoskodást — mondta befejezésül Straub Károly.

Herczeg Sándorné kért szót másodikként. Elmondta: napi tevékenységünkben jelentős helyet foglal el hazánk felszabadulásának 40. évfordulója méltó megünneplése. Nekünk, pártmunkásoknak feladatunk e jeles évfordulót minél hatékonyabban hasznosítanunk. Az évforduló megünneplésében rejlő lehetőségeket ki kell aknáznunk internacionalista nevelőmunkánkban, a békéért folytatott harcunkban az előttünk álló gazdasági, politikai, ideológiai feladatok megoldásában.

A kül- és belpolitikai agitáción belül kiemelt szerepet kell hogy kapjon a béke megvédésének feladata. Az előző évekhez képest sokoldalúbbá vált és fokozódott a figyelem a nemzetközi kérdések iránt. Dolgozóink, szocialista brigádjaink tagjai elfogadták a Szovjetunió és a szocialista országok békepolitikai törekvéseit és maguk is aktív résztvevői a béket erősítő aktív megmozdulásoknak.

...A magyar—szovjet barátság ápolása, elmélyítése nemcsak a pártmunkások, a kommunisták ügye, hanem egész népünk érdeke is. Bővítenünk kell a barátsági munka hatókörét, újabb és újabb rétegekhez kell eljutnunk. Azokat kell elsősorban magunk mellé állítanunk, akik még bizonytalanok.

Gazdasági munkánkban a Szovjetunióba irányuló export mennyiségi és minőségi teljesítése, társadalmi, politikai munkánkban a kiállítások rendezése, faliújságok, táblók készítése, élménybeszámolók, vetélkedők, baráti találkozók tartása, folyóiratok előfizetése, a Szovjetunióba való utazások megszervezése nagyon fontos.

A résztvevők a szép vers hallgatása közben

Politikai évfordulókra való készülődés tegye a jövőben is élményszerűvé, konkrét valósággá dolgozóink részére a magyar—szovjet barátságot, hogy mindenkor kellemes benyomásokkal gazdagodva emlékezzenek vissza a résztvevők a közös rendezvényekre, programokra. Megkülönböztett figyelmet kell fordítani a fiatalok internacionalista szellemben történő nevelésére. A fiatalok korántsem mindig értik a második világháború okait, az akkori osztályviszonyokat és a háború következtében történt jelentős társadalmi átrendeződést. Életiora miatt ez a nemzedék a 40. évfordulóról megemlékezik, míg az én korosztályom visszaemlékezik a megtett hosszú, nehézségekkel teli, de mégis nagyon szép és tartalmas útra. Pártunk politikájának alapköve a magyar—szovjet barátság. Kívánom tiszta szívből, hogy a mag, amit közösen vetettünk, gazdag termést hozzon!

Kisván Géza felszólalása elején megállapította, hogy a 40. jubileumi évforduló méltó ünnepséget tartja az egész ország és a haladó világ. Vállalatunknál a gyárak sorra rendezik megemlékezéseiket, ennek mintegy bevezetője a mai aktíva-emlékülés.

Az MSZMP XIII. kongresszusával kapcsolatban így folytatta: a munka kongresszusának is nevezik, amely kimondta, hogy csak a jobban, hatékonyabban végzett munka teszi lehetővé társadalmunk, gazdaságunk továbbfejlődését. Majd a munkáról, vállalatunk jelenlegi helyzetéről és az előttünk álló feladatokról mondott néhány gondolatot.

Vállalatunk korábban anyagi okokból nem tartott lépést az elmúlt évtized környezeti változásaival, ezért a hetvenes évek végétől termelési struktúrája korszerűtlenné, működése veszteségessé vált. Így került sor 1984. január 1-től felsőszintű gazdasági, politikai döntés alapján a vállalat átszervezésére. Az eddig már megtett intézkedések hatására a rekonstrukció megkezdésének eredménye, hogy több év után tavaly megszűnt a veszteség, s nyereséggel zártuk az évet.

Elmondhatom, hogy a gazdasági döntések előkészítése során széles körű demokrácia érvényesül, meghallgatjuk, kérjük dolgozóink javaslatát, véleményét és a végrehajtásban a párt- és társadalmi szervekkel egységes, következetes munka folyik. Minden re kell lépni. Felmérni, megteremteni az igen drága alapanyagból készült termékek a minőségi színvonalának emelését.

Kádár János két alkalommal, s a határozat egyértelműen kimondta, a munka becsületének visszaszerzését, visszaállítását, s itt kell kihangsúlyoznom, hogy láttatnunk kell a saját helyzetünket, s látni kell a kivezető utat, mert csak így tudjuk az embereket meggyőzni az ittmaradásra, a munkát végző dolgozó így érzi jobban a saját megbecsülését és fontosságát.

Én itt szeretnék dolgozni a századforduló, mert az megint nagy ünnep lesz, jómagam 55 éves leszek, s hazám népe is 55 éve építi akkorra a szocializmust, s gyarapszik, boldogul. Bízom abban, hogy békében gazdagodik, szépül az ország és a vállalatom.

Bense Dezső a munkásőrségről szólt elsősorban. Megalakulásuk körülményeiről beszélt, arról, hogy napok alatt öltözték be az acélszírke overallba, forgatták a zsíros gépipari tolyokat, gyűrögették az utászcsizmákat. Ez 1957 márciusának végén történt, s azóta ez a fegyveres testület állandóan fejlődött, tanult, gyarapodott, kivívia az elismerést hazánkban. Ezt követően a húsos munkásőr század tevékenységéről beszélt részletesen. A kiképzésről, a fegyelmezett részvételről, az iskolai végzettségről, s még sok mindenről, amely hozzátartozik a század mindennapi életéhez.

Vaczkó József elmondta, hogy 52 éve dolgozója a szalámigyárnak, 1946 óta tagja a kommunista pártnak. Mint nyugdíjas is tovább dolgozik régi munkahelyén. A munkáról szólva arról beszélt, hogy a Herz márka ma is világhírű, ezen a néven ismerik és szeretik az emberek. Beszélt a munkában jelentkező gondokról, majd újra a múltról; 1944-ben önkéntesként dolgoztam a felszabadító szovjet hadseregben, jelen voltam és részt vettem az államosítás nagy munkájában, mondotta többek között a hűséges vállalati és pártmunkás.

A továbbiakban *Dorogi Sándor* megköszönte a hozzászólók kerek, egész beszámolóját, majd *dr. Németh György* a 40. éves párttagsággal rendelkező elvtársaknak a Központi Bizottság oklevelét adta át *Péntek Lajosné* (I. számú gyár), *Bucsi Imre* (I. számú gyár), *Koczka Lajos* (központ) és *Ventics József* (III. számú gyár) elvtársaknak.

A „Kiváló Munkáért Miniszteri Kitüntetés"-eket *dr. Szabó Ferenc* adta át *Szegedi Lászlóné* (I. számú gyár), *Rubint Sándorné* (III. számú gyár), *Sátori József* (központ), *Kékesi Lajos* (I. számú gyár), *Oláh Kálmán* (I. számú gyár),

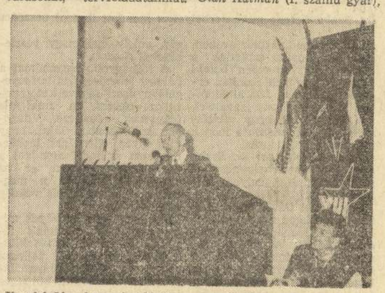

Vaczkó József hozzászólásában a múltról és a jövőről beszélt

Eisenbacher Csaba (II. számú gyár), *Tóth László* (II. számú gyár), *Kovács László* (III. számú gyár), *Mikulás János* (IV. számú gyár) és *Böhm Béláné* (IV. számú gyár) elvtársaknak.

KISZ KB Dicsérő Oklevelet a IV. számú gyár *Mészáros Gábor KISZ-alapszervezete* érdemelt ki, melyet *Baranyi Éva* adott át ünnepélyes keretek között.

Az aktíva-emlékülés befejezése után a jelenlevők közül sokan a KISZ-klubban ünnepeltek tovább, ahol gratulálták a kollégák barátok a kitüntetetteknek.

—pv—

Gondolatok a kongresszusról

– beszélgetés Hevessy Lászlóval, a II-es pártalapszervezet titkárával –

Magyarország 871 ezer párttagját 935 küldött képviselte a XIII. pártkongresszuson. Sokak nevében mondhatom, ez a kongresszus nemcsak a párttagokat, hanem a pártonkívülieket is képviselte. A hangok is jeleztek, hogy ez a számadás egy nemzet történetének öt évéről ad számot őszintén, önkritikusan és kritikusan. A szocializmus továbbhaladásába vetett hitét erősítette meg több mint 10 millió magyar állampolgárban. Meghatározta fejlődésünk irányát és utat mutatott.

A Budapesti Húsipari Vállalat pártbizottsága közel egy éve kezdte el felmérését, hogy számot tudjon adni a felsőbb pártszervezeteknek az elmúlt fél évtizedről. Kongresszusi előkészítő munkájuk során megszólaltattak párttagokat és pártonkívülieket egyaránt annak érdekében, hogy igaz legyen a mérce. A demokratizmus jegyében fogant gondolatok alapján fogalmazódott meg az a határozat, amely munkájuk elkövetkezendő öt évét meghatározza.

Nem véletlenül kerestük meg *Hevessy Lászlót*, a II. pártalapszervezet titkárát, hiszen ő küldöttünk volt a kerületi pártértekezleten is. Arra voltunk kíváncsiak, hogyan látja az MSZMP KB által kibocsátott „Vitaindító" óta eltelt tevékenységet, hogyan értékeli a közben eltelt időszak pártmunkáját és a határozat megvalósításának lehetőségeit.

— Az irányelveket pártunk központi bizottsága véleményezésre a széles néptömegek számára bocsátotta az elmúlt év decemberében. Talán nem szép, de ismerős meghatározás a „visszacsatolás" szó, ami azt jelenti, hogy mi volt az irányelvekről alkotott vélemény, és ez milyen demokratizmust kapott?

— A II. pártalapszervezethez az exportdaraboló, a bontó-sózó és a technológiai osztály tartozik. A KB által kiadott irányelvek eljutottak a párt-, és szakszervezeti csoportokhoz egyaránt. Amikor alapszervezeti vezetőségi ülést tartottunk, azon részt vett a három főbizalmi, akik a pártonkívüliek véleményét is elmondták. Az összefoglalt, egységes véleményt továbbadtuk a felsőbb pártfórumok felé. Itt említem meg, hogy még a pártonkívüliek is — utólag — azt hangoztatták, saját véleményükkel találkoztak a XIII. pártkongresszus hozzászólásaiban és a határozatban.

— Hevessy elvtárs, mi ragadta önt meg legjobban Kádár elvtárs vitaindító beszédében?

— Nagyon tetszett Kádár elvtárs őszinte tényfeltáró beszéde, amelyben többek között megfogalmazódott, hogy a XII. kongresszuson meghatározott valamennyi célt nem tudtuk elérni. Így például a reálbér csökkent és a nyugdíjak, valamint az oktatás reálértékét sem sikerült teljes mértékben megőriznünk. Róluk, fiatalokról is megjegyezte, hogy az életkor nem értelmezhető mereven. Azt hiszem, hogy ez a párttaggá válásra is vonatkozik.

— Hogyan értelmezi a beszámoló megállapításait?

— Itt megint a kritikus hangvételre szeretnék utalni, amely a reáljövedelmek elmúlt négyévi alakulására utalt. Az ő szavaival élve nyugtázom én is, hogy a XII. kongresszus által kitűzött célt elértük, és azt tartjuk. Elgondolkodtató az a megállapítás — amelyet Kádár elvtárs is hangsúlyozott —, hogy a lakosság egyes rétegeinek megélhetése nehezebbé vált, életszínvonala csökkent.

— A napokban minden párttag és pártonkívüli kezéhez került az MSZMP XIII. kongresszusának határozata. Ez megköveteli-e, hogy valamennyiünktől, hogy tanulmányozzuk, illetve meghatározzuk saját magunk számára az elkövetkezendő időszak legfontosabb feladatait. Ez természetesen a pártalapszervezetekre is vonatkozik.

— Mit emelne ki a határozatokból a II. pártalapszervezet titkára?

— Azzal kezdem, hogy az előzőekben említett demokratizmus jegyében megfogant valamennyi gondolattal találkozhatunk a határozatokban. Elmondhatom, hogy választ és útmutatást kaptunk valamennyi kérdésünkre. Örültem, hogy a határozatban konkrétan megfogalmazódott az a jelszó, amelyet kerületi pártbizottságunk már az elmúlt időszakban is meghirdetett: „Törődj többet az idősebbekkel!", amely változatlanul azt jelenti, hogy kötelességünk figyelemmel kísérni helyzetüket, könnyíteni idős korukkal járó terheiket. Köztudott, hogy valamennyien sokat tettünk ezért. Megragadott az a gondolat is, hogy az élelmiszeripar fejlesztésében a versenyképesség és a gazdaságosság növelése legyen az irányadó. Valóban, ahogy ezt a határozat is leszögezi: bővíteni kell a tároló-, hűtő- és raktárkapacitást, valamint a csomagolóanyag-gyártást. A rugalmasabb, jobb értékesítési rendszert tovább kell fejleszteni, hogy szélesíthessük külpiaci kapcsolatainkat. Indokolt, hogy a termelői árak kifejezzék a társadalmi ráfordításokat, ne legyen gazdaságtalan a termelés, a hanyag munka költségeit ne a fogyasztókra hárítsák.

— Hogyan látja, a határozat milyen mértékben, illetve milyen mélységben foglalkozott a jövedelmek alakulásával?

— Már a beszélgetések során is elhangzott, hogy nagyon fontos a teljesítmények olyan elbírálása, hogy az a kollektívák és az egyének megbecsülésében is tükröződjön. Egyetértve a határozattal lényegesnek tartom a béreket, a keresetek, a munkából származó jövedelmek eddiginél is jobb differenciálását.

— Mint fiatal, hogyan látja az időskoruak létbiztonságát?

— Vállalatunknál is több időskorúval időszakonként találkozunk, akik elmondták, hogy csökkenteni kellene a nyugdíjrendszer egyenetlenségeit. Ezért örülök, hogy a kongresszus célul tűzte ki annak a pénzügyi fedezetnek a megteremtését, amely ezt megszüntetni kívánja. Sőt, mint ahogy a határozatban is olvashatjuk, az alacsony nyugdíjakat úgy kell emelni, hogy azok elérjék azt a szintet, mellyel megőrizhetik vásárlóértékükeet.

— A határozat foglalkozott a párttagokkal szembeni elvárásokkal is. Legközelebb egy taggyűlésen a tagság előtt feladatokat jognak meghatározni.

— A határozat VI. fejezete konkrétan meghatározza az elkövetkezendő időszak főbb feladatait. Megerősíti azt is, hogy a tagrűlés kérje számon tagjaitól azokat a kommunista magatartási formákat, amelyekhez a tagságnak igazodni kell. A határozat szellemében valóban vissza kell szorítani és fel kell számolni a hivatali felfogást és stílust, a formalizmust. Nagyon egyetértek azzal a megállapítással is, hogy a vezetői tevékenységet is a teljesítmény és a magatartás alapján kell megítélni.

— Melyek a soron következő munka főbb feladatai?

— Alápszervezetünk tagságra rendszeresen figyelemmel kísérte a tévé, rádió és sajtó útján a kongresszus eseményeit. A határozatokat elfogadtuk tagságunkhoz. Napjaink feladata, hogy meghatározzuk a soron következő teendőket. Bízom abban, hogy közös összefogással ezeket a nem megoldhatatlan feladatokat párttagságunk végrehajtja az elkövetkezendő öt esztendőben.

— bágyi —

HÍR + HÍR + HÍR + HÍR +

Juhtenyésztési program

Tenyésztési programot dolgozott ki a 27 közép-dunántúli mezőgazdasági üzem összefogásával létrejött Vár-juh juhtenyésztési rendszer. A várpalotai Jószerencsét Termelőszövetkezet vezetésével működő rendszer taggazdaságai úgy alakítják át a juhállományt fajta-összetételét, hogy a jelenleginél legalább 20—25 százalékkal nagyobb legyen a hús- és gyapjúhozam is.

Lenin Mgtsz Kiskunfélegyháza

A kiskunfélegyházi Lenin Mgtsz-ben az üzemi termelési érték 20-25 százalékát az állattenyésztés adja. A talajadottságok és a vetésszerkezet kialakítása a szarvasmarha-tenyésztést teszi lehetővé. A tejhasznú tenyészüsző-nevelés és a tejtermelés volt a fő irányvonal, 1972—82. között. 1983-tól pedig a húshasznú tehenészet és tenyészüsző-nevelés a távlati program. A korábbi években 2000-2500 darab borjút vásároltak fel a háztáji gazdaságokból. Az elteit 10 év alatt 12 627 darabot vásároltak fel és 6394 darabot értékesítettek továbbtenyésztésre. A vágómarha-értékesítés éves szinten elérte a 2000-2500 darabot.

Sertéshús – kereskedelem

1984-ben csak kis mértékben növekedett a világ sertéshúskínálata. A két vezető exportőr — Dánia és Hollandia — esetében viszont a sertéshúsexport jelentősen növekedett. A holland exportőrök 1984-ben újabb rekordot értek el: sertéshúsexportjuk meghaladta a 600 ezer tonnát. 1983-ban a holland sertéshúskivitel 585 ezer tonna volt. Dánia esetében az év első hat hónapjára vonatkozó adatok ugyancsak a kivitel bizonyos megélénkülésére utalnak.

Feltehető, hogy a mostani szezonban a dán exportőrök számára több gondot okoz majd termékeik amerikai exportja. A szakemberek ugyanis újabban arra számítanak, hogy 1985-ben az Egyesült Államokban növekszik a sertéshústermelés: 6,6 millió tonnáról 6,7 millió tonnára. Szeptember elején még az amerikai sertéshústermelés jelentős csökkenésére (6,4 millió tonnai számítottak. Most azonban úgy látják, hogy a takarmány és a sertéshús kedvezőbb aránya 1985 elején a termelőket a termelés növelésére ösztönzi. Ezzel egyidejűleg mind Dániában számítani lehet arra, hogy 1985-ben növekedni fog a sertésállomány. Dánia esetében az export növekedése hatott a belső ellátásra: növelte az árakat. Ez az áremelés a farmereket feltehetően arra ösztönzi majd, hogy 1985-ben tovább növeljék a termelést.

A világ teljes sertéshústermelése 1985-ben 37,6 millió tonnáról 37,9 millió tonnára növekedhet. Ebben elsősorban az Egyesült Államok, az EGK és a Szovjetunió termelésének várható növekedése játszik majd közre. Emellett a jó takarmány- és gabonatermelés a legtöbb országban lehetővé teszi a termelési költségek csökkentését. (MM)

A hústehénállomány kétszereződik

Csongrád megyében 1981 és 1985 között megkétszerezik — 5200-ra növelik — a húshasznú tehénlétszámot. A terv megvalósításához nagymértékben hozzájárul a homokhátsági elképzelések végrehajtása. Mindezt segíti, hogy az Állatforgalmi és Húsipari Tröszt hat, ebben a térségben gazdálkodó szövetkezetnek csaknem 13 millió forint forgóalap-támogatást adott a húsmarhatenyésztés fejlesztéséhez.

Csongrádban tehát az anyagi alapok megteremtésénél nem álltak meg. A hazai kutatás eredményeire, a teljes vertikum kialakításának lehetőségeire támaszkodva igyekeznek kihasználni — kedvezőnek nemigen nevezhető — adottságaikat az itteni szakemberek. Ez a kezdeményezés, ez az átfogó szemlélet reményeink szerint növekvő exportárualappal fizeti majd meg a fáradozásokat. (MM)

Meghívó

A vállalat gazdasági és szakszervezeti vezetése tanácskozásra hívja a szocialista brigádvezetőket április 22-re, a kis kultúrterembe, délután 2 órára.

A tanácskozás elnöke *Schild Lajos*, a vállalati szakszervezeti bizottság titkára, előadója *Bontovics Károly* igazgató.

Napirenden szerepel az 1984. évi vállalati szocialista munkaverseny értékelése, az 1985. évi munkaverseny-mozgalom feladatai, javaslat a „Vállalat Kiváló Brigádja" cím odaítélésére, valamint tervezet a kongresszusi-felszabadulási munkaverseny 1986. évi jutalmazására.

Kérjük, hogy a tanácskozáson a brigádok feltétlenül képviseltessék magukat, észrevételeikkel, javaslataikkal járuljanak hozzá az értekezlet eredményességéhez.

Bontovics Károly
igazgató
Schild Lajos
vszb-titkár

BUDAPESTI HÚSIPARI HÍRLAP
A Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő: Nagyi János
Szerkesztőség: Budapest, Gubacsi út 6. 1097 Telefon: 136-968
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Budapest, VII., Blaha Lujza tér 3. 1929
Felelős kiadó: Till Imre vezérigazgató
85—1721. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató

Tájékoztató

Iskolánkban számvitel-gazdálkodási ágazaton középfokú képzés folyik. A végzőtek érettségi bizonyítványába a következő beírás kerül: „Képesített könyvelő, vállalati tervező és statisztikus." Az oktatás esti és levelező formában történik, a tanulmányi idő 4 év.

Érettségizettek részére kétéves levelező tagozat működik. Ebben az oktatási formában csak szakmai tárgyakat tanulnak a hallgatók. Végzettségük alapján szintén „Képesített könyvelő, vállalati tervező és statisztikus" munkakört tölthetnek be. Évfolyamonként 2—2 osztályt indítunk. Tanítási napok: esti tagozaton — hétfő, szerda, péntek; levelező tagozaton — kedd, csütörtök; érettségizettek — hétfő, péntek.

Jelentkezési feltételek négyéves esti vagy levelező tagozatra: általános iskola 8. osztályának elvégzése, betöltött 17. életév (gép- és gyorsíróknál 16 év), érettségizetteknél érettségi bizonyítvány, két év munkaviszony.

Felvételi vizsga nincs!

Jelentkezés módja: „Jelentkezési lap" kitöltésével 1985. márciustól. Ilyen lap kapható az iskola portáján vagy az iskola tanári szobájában. A felvételről a jelentkező lakáscímére értesítést küldünk. A tanulás munkahelyi érdek nélkül is állampolgári jog; a dolgozó ezért szerződéskötésre nem kötelezhető.

Kedvezmények: a 6/1981. (XII. 29.) ÁBMH rendelkezés szerint „A továbbtanuló dolgozónak évi tíz nap tanulmányi szabadság jár." A tanítási idő alatt esti műszakra, túlórázásra nem osztható be. A vizsgák, beszámolók idejére munkaidő-kedvezmény jár.

Az iskola címe: 1011 Budapest I., Ponty u. 3. Telefon: 389-080.

Az iskola megközelítése: metróval a Batthyány térig, onnan gyalog 5—6 perc. A 2-es, 4-es autóbusszal a Clark Ádám térig; a Gellérthegy felől a 9-es, 19-es villamossal vagy a 86-os autóbusszal a Halász utcáig. Pest felől a 16-os autóbusszal a Clark Ádám tér utáni Donáti utcáig.

Süle Sándor
igazgató

Pillanatképek

Húsvét előtti hajrá: pácolt termékeket készítenek elő füstölésre

Az OHKI vágóvonalon a szalonna kivágása és szortírozása folyik

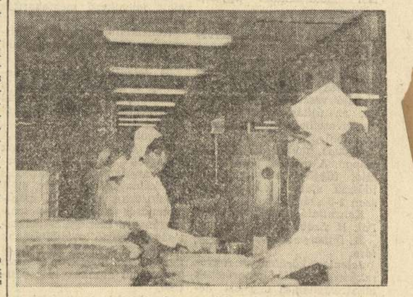

A szalámigyárban mérlegelés közben

Hústermelésünkről

Magyarországon az egy főre jutó hústermelés meghaladja a 160 kilogrammot. A vágóállat-termelés 1985-re előirányzott mennyiségét már 1983-ban megtermelték. A sertéshús népünk élelmezésében kimelt helyet foglal el. A vágósertéseknek pedig csaknem a felét — nagyrészt feldolgozva — a külpiacon értékesítjük.

Az utóbbi évek egyik legdinamikusabban fejlődő állattenyésztési ágazata a sertéstenyésztés volt.

Az elmúlt négy esztendő alatt több mint 300 kilogrammal nőtt az egy kocára jutó élőtömeg-termelés. (MM)

14 nap

Bőséges választék

Az ünnepek előtt nagy forgalom volt a sertésvágóhídi büfében

Vállalatunk termékei szinte valamennyi hentesüzletbe elkerültek az ünnepek előtt

Akire büszkék vagyunk

Az elmúlt év utolsó napjaiban érkezett vállalatunkhoz az alábbi értesítés:

„A BM Határőrség Parancsnoksága nevében üdvözöljük Önöket abból az alkalomból, hogy a nálunk szolgálatot teljesítő elvtársuk, Pálfi Zoltán határőr beosztésének és példamutatóan teljesítette állampolgári kötelezettségeit. Az eddigiekben férfiasan helytállt hazánk államhatárainak őrizetében, élen járt a kiképzésben, aktívan részt vett a szocialista versenyben és kiemelkedő eredményeket ért el. Ebben a nehéz és fáradságos, de magasztos munkában kiérdemelte az Egység Élenjáró Katonája címet, s ezért az Egység Élenjáró Katona jelvénynyel tüntettük ki.

E kiemelkedő eredmény elsősorban annak tulajdonítható, hogy elvtársunkat szociális hátasszeretetre és igaz hazafiságra nevelték. Engedjék meg, hogy ezért köszönetet mondjunk.

... Ebből az alkalomból mégegyszer szívből köszöntjük Önöket és munkájukhoz sok sikert kívánunk" — zárul a BM Határőrség levele.

KISZ

Az intézkedések terve

A BHV KISZ-bizottsága eljuttatta szerkesztőségünkbe a napokban elfogadott intézkedési tervet. Az anyag a következő alcímet viseli: „Az 1981—82-es mozgalmi évet értékelő, vezetőségválasztó, illetve az 1982-es mozgalmi évet indító alapszervezeti taggyűlések, valamint küldöttgyűlések előkészítése és lebonyolításának feladatai".

Az intézkedési terv — pontos ütemben — számos alapszervezet beszámoltatásának időpontját jelzi.

Januárban kerül a bizottság elé az 1982 első félévére vonatkozó ülés- és rendezvényterv, valamint a jövő évre vonatkozó akcióprogram-tervezet és a káderképzési és utánpótlási terv. Ugyancsak januárban vitatják meg a költségvetési kérdéseket, és megbeszélik a KISZ-vezetőségek munkájának értékeléséről szóló beszámolót.

Februárban az egyik legfontosabb téma a küldöttgyűlési beszámoló vázlatának megvitatása lesz. Előzetes javaslat hangzik majd el a KISZ-bizottság személyi összetételére.

Március 17-én kerül sor a BHV KISZ-szervezetének küldöttgyűlésére. A hónap végén a bizottság megtárgyalja az esemény tapasztalatait is.

Az intézkedési terv kitér a gyári KISZ-vezetőségek és a közvetlen irányítású alapszervezetek vezetőségének feladataira, a káder- és a szervezeti feladatokra. Ezen felül több pontban segítséget kér a BHV pártbizottságától a munka színvonalának emelése érdekében.

Felhívás

A IV. szakszervezeti ifjúsági napok keretében a Szakszervezetek Budapesti Tanácsa, a KISZ Budapesti Bizottsága és a Fővárosi Közlekedési Tanács munkavédelmi, közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi vetélkedőt hirdet.

A vetélkedő célja: a fiatalok munka- és egészségvédelmi, közlekedésbiztonsági, valamint környezetvédelmi ismereteinek bővítése, a vonatkozó rendelkezések gyakorlati alkalmazásának megismertetése.

A vetélkedő témakörei: általános munkavédelmi ismeretek, ezen belül a munkavédelem szabályozásának új rendszere, az óvórendszabályok, a KGST, az állami és az ágazati szabványok főbb előírásai — így például az elektromosság biztonságtechnikája, a vas- és fémipar általános jellegű biztonságtechnikai előírásai, az anyagmozgatás és szállítás biztonságtechnikája, a faipari gépek és berendezések biztonságtechnikája, az általános vegyipari biztonságtechnika, valamint a gépjárművek javításának biztonságtechnikája, üzem- és munkaegészségügyi, közlekedésbiztonsági és környezetvédelmi ismeretek.

Részvételi feltételek: a vetélkedőn a budapesti gazdálkodó szervezetek három főből álló csapatai vehetnek részt. A csapattagok életkora nem haladhatja meg a 35 évet, tagjai közül legalább ketten fizikai munkakörben kell, hogy dolgozzanak. Munkavédelmi és környezetvédelmi beosztású vezető vagy dolgozó és gépkocsivezető a vetélkedőn nem vehet részt.

A vetélkedő előselejtezőből, elődöntőkből és döntőből áll. A jelentkezők részére postai úton megküldik az előselejtező anyagát. A beküldött feladatlapokat bírálóbizottság értékeli. A megfelelő eredményt elért csapatok vesznek részt az 1982 júniusában megrendezésre kerülő elődöntőkben. Az elődöntőkbe bejutott csapatok nevezési díja 600 forint; ezt az összeget helyezést elért csapatok díjazására és a rendezési költségek egy részének fedezésére fordítják. Az elődöntőkből továbbjutó csapatok vesznek részt az 1982 szeptemberében megrendezésre kerülő döntőben.

A verseny díjazása: az elődöntők és a döntők I—VI. helyezést elért csapatai pénz, vásárlási utalvány, illetve tárgyjutalom díjazásban részesülnek.

A jelentkezési határidő: 1982. február 28.

Jelentkezési lapok igényelhetők a SZOT munkavédelmi osztályánál (1415. Budapest, VI., Dózsa György u. 84/b), valamint az ágazati-iparági szakszervezetek munkavédelmi felügyelőségeinél.

Könyvajánlat

Irodaregény (W. E. Richartz)

Univerzális regényt írt a svájci Richartz. A világ bármely irodaházáról szólhatna ez a könyv, társadalmi rendszertől függetlenül.

A műben szereplő ORAMAG irodaház állhatna akár Budapesten is. Ez a mű — állapotregény. A bürokratizmus kitűnő egészségi állapotát tükrözi. Emberek milliói ülnek az íróasztaloknál, számokat írnak, vonalakat húznak, grafikonokat készítenek, nyilvántartást vezetnek. Legtöbbször nem is tudják, miről is, milyen célból. Mégis fontosnak érzik azt a papírtömeget, azt a látszatmunkát, hiszen ezért kapják a fizetésüket és a kórt; a neurózist.

Egy irodában dolgozó, három emberen keresztül láthatjuk az agyonbonyolított, agyonmanipulált irodaházi munkát. Három ember, összezárva, akik egymás ellen követik el mindennapi merényleteiket, gyilkosságaikat, egy-egy orrfúvással, szuszogással, szúrcsöléssel, papírzörgéssel. A természetesnek vett unalmat csak a pletykák hígítják fel. Három ember, akik már mindent tudnak egymásról, a pattanásoktól a szerelmi életig.

Közben, egy évben egyszer üdülni mennek.

Közben, egy évben kétszer gyűlésre mennek és megtudják: a gazdasági helyzet nehéz, de munkájuk fontos és elengedhetetlen.

És mellékesen „fordalmi átalakulásról" is értesülünk az irodista gárda létszáma lekörözi a munkásságét. De nem számít. A termelés a második, akkor is, ha dolgozik a munkás, akkor is, ha nem. Első az iroda: mert: „Egy tisztességes irodában sohasem sztrájkolnak." Egy iroda nem nyugtalan. Egy iroda ugye a stabilitás. És ha mégis megbukna, hát újra szüll önmagát. Remek könyv Richartz regénye. Minden olvasónak ajánlom.

Szigeti Ernő

Pályázati felhívás

A KISZ megalakulása 25. évfordulójának tiszteletére a Debreceni Orvostudományi Egyetem és az Alföldi Nyomda KISZ-bizottságai politikai plakátok készítésére *pályázatot hirdetnek.*

A pályázat célja, hogy haladó szellemű ifjúságunk a plakátművészet eszközeivel is kifejezésre juttassa politikai aktivitását és méltóképpen hozzájáruljon a forradalmi ifjúsági napok megünnepléséhez. Pályázni lehet két kategóriában: I. 25 éves a KISZ; II. Aktuális kül- és belpolitika.

A pályázaton részt vehet minden fiatal — egyénileg és csoportosan is —, aki nem foglalkozik hivatásszerűen képzőművészettel. A plakátok bármilyen technikával, tetszőleges alakban készülhetnek.

A beérkezett pályamunkákat szakszerű bírálja el. Kategóriánként a következő díjak kerülnek kiosztásra: I. díj: 6000 forint; II. díj: 4000 forint; III. díj: 3000 forint; IV.—X. díj: 500 forint, valamint értékes különdíjak.

A pályamunkákat 1982. december 31-ig kell beküldeni, a Debreceni Orvostudományi Egyetem KISZ-bizottságára, III. országos politikai plakátpályázat 1982. DOTE KISZ-bizottság, Debrecen, Móricz Zsigmond körút 22. 4032. A pályaművek térítésmentesen a rendező szervek tulajdonába kerülnek.

A pályázat jeligés. A beküldött plakátokhoz mellékeljetek egy zárt borítékot, amelyben tüntessétek fel az alábbi adatokat: — név, pontos lakcím, foglalkozás, valamint a mű (művek) címét. A borítékra és a plakát hátoldalára írjátok fel jeligeként a személyi számotokat.

A legjobb alkotások kiállítására kerülnek.

A kiállítás megnyitására és a díjkiosztásra 1983. március 19-én 16.30 órakor a forradalmi ifjúsági napok keretén a DOTE elméleti tömbjében kerül sor.

Eredményes munkát kíván:

az Alföldi Nyomda és a DOTE KISZ-bizottsága

Programokból

JANUÁR 6—30-IG

A ferencvárosi alkotó közösség kiállítása az angyalföldi József Attila Művelődési Központ kultúrházában. Megnyitó: 1982. január 6-án 18 órakor. A kiállítást Varga Gyula művészeti vezető nyitja meg. Cím: Budapest XIII., József Attila tér 4. Megközelíthető 4-es autóbusszal.

FEBRUÁR 2—16-IG

A közösség pártoló művészeinek képzőművészeti kiállítása, a ferencvárosi MINI galériában (Budapest IX., Gubacsi út 6.). Részt vevő kiállítók: Remsey Iván festő-bábművész, Fazzi Hugó ipar- és képzőművész, főiskolai tanár, Rózsa György festőművész, Murai Róbert festőművész, Halasi Horváth István festőművész, Kmetty Ferenc grafikusművész, Mendlin Lajos festőművész, Bánsági András grafikusművész.

FAKK-BHV

FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE BUDAPEST 1097 GUBACSI ÚT 6

FEBRUÁR 16—26-IG

Fricz István naiv festő kiállítása a ferencvárosi MINI galériában (Budapest IX., Gubacsi út 6.). Megnyitó 1982. február 16-án 16 órakor.

FEBRUÁR 18.

A Budapesti Húsipari Vállalat KISZ-klubjában 17 órakor (Budapest IX., Gubacsi út 6.) kiállítással egybekötött bemutatót tart Batiszfalvy Gabriella „Vizuális élmények" sorozatáról. „Alkotók — KISZ-fiatalok" — akvarellfejlről kötetlen beszélgetést tart Varga Gyula.

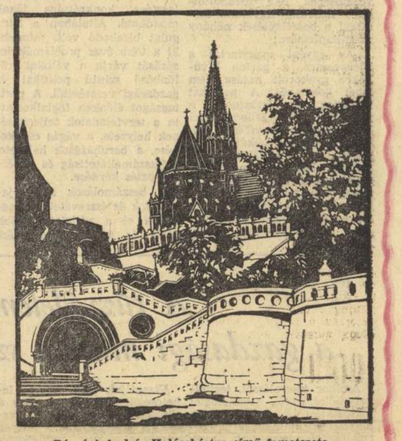

Bánsági András Halászbástya című fametszete

In memoriam John Lennon

Több mint egy éve történt. New York, 1980. december 9-ről 10-re virradó 50 perc. A Central Park sarkán, lakása előtt lelövik John Lennont, a Beatles egykori tagját.

Hét golyóval a testében meghalt egy mítosz, és meghalt egy remény is. Egy remény, ami ott élt minden Beatles-rajongóban, talán csak tudat alatt: hátha egyszer, még egyszer összeállnak.

A gyászhír pillanatok alatt bejárta a világot, zokogott az egész éter. Beatles-dalok szóltak minden rádióállomásról, s talán sokan várták a korrigálást: bocsánat, tévedtünk, rosszak voltak az információink, John Lennon él. A korrigálás nem jött, helyébe lépett a gyász. Olyan gyász, amilyen állítólag Kennedy elnök 1963-as halála óta nem volt.

Százezer ember a Central Parkban. Beatles-zene és néma csönd váltogatja egymást. Aztán százezer torokból: Give Peace a Dhance (Adj esélyt a békének), Lennon egyik legnépszerűbb dala.

Nemcsak az Egyesült Államokban, hanem az egész világon felvonulások, tüntetések és könnyek. Magyarországon is. Hallottam, hogy mai tizenévesek fekete szalaggal karjukon mentek akkor iskolába. Egyes tanárok azonban felháborodásuknak adtak hangot, és leszedették a szalagot, mondván: mi köze a magyar fiataloknak John Lennonhoz. Azok a tanárok, akik együtt nőttek fel a Beatles dalaival, akik maguk is tekergették a rádió állomáskeresőjét egy-egy Lennon- vagy Harrison-szerzemény után. Ők kérdőjelezik meg a gyászt, nemcsak a zenész, hanem egy békeharcos halála miatt.

Felesleges leírni az együttes útját és karrierjét, hisz az minden jobb lexikonban megtalálható. Egyik lemezük pedig ott van abban az űrkapszulában, ami a Föld huszadik századi kulturális üzenetét tartalmazza. Befolyásuk óriási volt, és ma is az. Gondoljunk csak napjaink könnyűzenéjére. Még a nyolcvanas évek legnagyobb hatású, legtöbb példányban elfogyott Pink Floyd The Vall című albumán is megtalálható egy Beatles-dallam. (Igaz, szervesen kapcsolódik a koncepciózus lemezbe.) Említhetnénk egy-két filmet is, köztük talán a legjelentősebb az Eper és vér, ahol szintén elhangzik Lennon Adj esélyt a békének című száma.

Még a nem éppen könnyű műfajjal foglalkozó Leonard Bernstein is így nyilatkozik: „Ha választanom kell, Beatles-rajongó vagyok."

John Lennontól már elválaszthatatlan Yoko Ono. Lennon, aki sohasem hagyott fel igazán a zenéléssel, vele, szerelmével készítette lemezeit. Együtt „vítték el a balhét" azon a béketüntetésen, amit ők szerveztek az amszterdami Hilton-szállóban, 1969. március 21-én.

Tisztelte a munkásosztályt, a békét, a igazságot. Erre talán a legjobb példa a Power to the People (Hatalmat a népnek) című dala. Részlet a szövegből: Hatalmat a népnek, de azonnal. / Forradalmat akarunk, / Jobb ha máris mozgolódunk, / Kelj fel és menj ki az utcára . . . / Hatalmat a népnek, / Hatalmat a népnek, de azonnal, / Amikor embered semmiért dolgozik, / Jobb ha megadod neki, ami megilleti. / Mert különben le kell váltanunk téged, / Amikor bejövünk a városba . . ."

Felesége, Yoko Ono nyáron járt Magyarországon. Sajnos, nyilatkozni, riportot adni nem volt hajlandó, egyetlen egy szűkszavú sajtótájékoztató kivételével. Azt hiszem, ez bizonyítja, hogy Onon nem hagyta abba az együtt elkezdett harcot. Lennon örökké élő szellemével a háta mögött tovább küzd a békéért, az igazságért.

Nagy szükség van rá, és Lennon békehimnuszaira napjaink neutronbombákkal fenyegetett világában. **Szigeti**

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

BUDAPESTI

HÚSIPARI HÍRLAP

A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XVII. ÉVFOLYAM, 1. SZÁM — ÁRA: 1,40 FORINT — 1982. JANUÁR 12.

Egy új év kezdetéhez érkeztünk. A hagyományoknak megfelelően felkerestük Szerdahelyi Károlyt, a Budapesti Húsipari Vállalat igazgatóját, és arra kértük, hogy foglalja össze az elmúlt esztendő eredményeit és tanulságait, vázolja az előttünk álló év terveit.

Újévi köszöntő

— Egy ötéves tervidőszak első éve zárult az 1981-es esztendővel. Ez elég sok gondot okozott kollektívánknak. Mindemellett megállapíthatom, hogy sok területen sikereket értünk el, eredményeket tudtunk felmutatni. Általában egy évet zárva, egy új időszakot kezdve számszerűségekkel szoktak előrukkolni és ezzel próbálják bizonyítani az elmúlt esztendő sikerét vagy sikertelenségét.

Az elmúlt esztendőről anyhyit, hogy a teljes és mélyre ható értékelés és elemzés még hátra van, hiszen ezt a gazdasági vezetésen kívül a pártbizottságnak és a szakszervezeti bizottságnak is el kell végezni.

Az elmúlt év is bebizonyította, hogy csak akkor tudunk eredményesen gazdálkodni, ha a tervezésben, szervezésben, a termelésben és ellenőrzésben egyaránt megnyilvánul az egység. Ha olyan erényeket tudunk felmutatni, amelyek eddig nem, vagy csak kisebb mértékben kerültek felszínre. Számos szervezési, vezetési, agitatív és — hadd mondjuk meg — *fegyelmezési* elv is hiányzott a repertoárunkból. Ez alapvetően azzal függ össze, hogy vállalatunk 1981-ben hozzákezdett ahhoz az egyáltalán nem könnyű struktúraváltáshoz, profilrendezéshez, amely általában jellemezni fogja az egész VI. ötéves tervet. Mindemellett azt is látni kell, hogy a közgazdasági környezet — országon belül és kívül — folyamatosan produkál olyan új helyzeteket, amihez megfelelően kell viszonyulni.

Igaz az, hogy a világgazdasági kihívásokra egyféle társadalmi választ lehet adni adott szituációban az egész vállalati kollektívának kell megfelelően reagálni.

Javuló tervszerűség

Tulajdonképpen minden eredményünk azzal függ össze, hogy jó pár területen — ha nem is mindenütt — sikerült a tervszerűséget javítani. Ez megfelelő fegyelmezettséggel, egységgel párosulva sikerünk egyik kovácsa. Sok területen ezt nem mondhatjuk el. Ez is közrejátszik abban, hogy vállalati tevékenységünket nem tudtuk teljesíteni. Nyilvánvaló, hogy ennek okai nemcsak a vállalaton belül keresendők. Viszont azt is világosan kell látni, hogy sok dologra nekünk nincs ráhatásunk, ezekben mi kellő döntési szabadsággal nem rendelkezünk. Mi vállalati szférán belül — kapcsolati rendszerünkben — rendelkezünk bizonyos döntési szabadsággal, lehetőségekkel, ezt kell tudni megfelelően hasznosítani ahhoz, hogy a hasonló eseteket elkerüljük, vagy legalábbis a számunkra rossz hatásokat mérsékeljük. Sokszor felvetődik, hogy ha sok az előállat, akkor „sokat adtak", ha pedig kevés, akkor keveset. *Tudomásul kell venni, hogy a húsipari tevékenységhez szervesen hozzá tartozik a termeltetés, a mezőgazdasági nagyüzemekkel és kistermelőkkel való szoros kapcsolattartás.* De meg kell itt említenem az „állataktív" megyékben dolgozó társvállalatokkal való kapcsolattartást is. Számos tényező ismerete mellett is megállapítható, hogy a kapcsolatrendszer területén még mindenképpen van lépési lehetőségünk. Én úgy látom, hogy akkor bontakozhatunk ki, ha erősítjük a saját fölvásárlási lehetőségünket, ha kapcsolatainkat stabilabbá, megalapozottabbá tesszük, és olyan társvállalati kapcsolatok kialakítására törekszünk, amelyek hosszú távon biztosítják kollektívánknak az egyenletes leterhelést, az egyenletes élőállat-alapot.

A jövőben nagy szükség van arra, hogy még markánsabban kerüljön megfogalmazásra a vállalat saját stratégiája. Ebben az összefüggésben jobban kell támaszkodni a kollektív bölcsességre és — értelemszerűen — a kollektív felelősségvállalásra, fegyelemre is. Ha ez az egység megvalósul, akkor tud egy adott év alatt és hosszú távon is a vállalat hatékonyan működni.

Egyenetlen minőség

Termelési tevékenységünkről elmondható, hogy általában a mennyiségi elvárásoknak eleget tettünk, ugyanakkor meg kell állapítani azt, hogy jó pár minőségi mutatónk elmaradt az elvárásoktól. Ez gazdasági szempontból hátrányos helyzetet teremt számunkra. Magyarul: ez mindenképpen orvosolandó. Én úgy látom, hogy le kell szakni az egyoldalú „volumencentrikusságról", a nagy mennyiségek utáni szaladgálásról, és mindinkább azt kell a közös gondolkodás tárgyává tenni, hogy igazán a minőségi mutatók minősítenek egy kollektívát. Ez szakmánk lényegével is alapvetően összefüggő kategória. Ebben a kérdésben böven van tennivaló a Budapesti Húsipari Vállalatnál. *Szakmánkban sohasem az vált naggyá, aki sokat csinált, hanem az, aki — a szakma nagy könyvében megírtak szerint — jól csinálta azt, amit csinált.* Ez érthető is, ha valaki rátekint a húsipar igen sajátos önköltségi struktúrájára. Szembetűnő, hogy jóval 80 százalék fölött van az anyaghányad. Ilyenkor nem az számít, hogy hány sertést vagy marhát vágtunk le, hanem, hogy milyen kihozatallal, milyen felhasználási irányokkal tudtuk ezt lebonyolítani.

Általában elmondható, hogy a változó körülményekhez kollektívánk jól alkalmazkodott, a változó igényekhez megfelelő hozzáállást tanúsított. A kampányfeladatok megszervezése, az azokra való mozgósítás nem volt rossz. Így volt ez húsvét előtt, így volt, amikor importsertések levágásáról kellett gondoskodni, de a több napos ünnepek előtt is. Azt hiszem, hogy ez nem csak 1981-ben volt így, jó hagyományról beszélhetünk. Ez mindenképpen egy színvonalas munka szükséges feltétele. De azt is rögtön hadd szögezzem le, hogy változó világunkban ez nem elégséges. Mert nemcsak kampányfeladatokat kell színvonalasan elvégezni, ez ma már kevés. *Csak folyamatos, színvonalas munkavégzéssel lehet azoknak az elvárásoknak eleget tenni, amelyek mellett egy kollektíva anyagilag is, erkölcsileg is megfelelő elismerést érdemel.*

Ilyen összefüggésben továbbra is gondoskodni kell a minőség stabilizálásáról. Mert általában nem az a baj, hogy a minőség rossz, sokkal inkább az, hogy *nem egyenletes.* Ez nemcsak hírnevünknek káros, hanem „forintosítható" *gazdasági kárt* is okoz. Ezen a területen a vezetők nem megfelelő vezetési színvonalával és a dolgozók nem megfelelő munkafegyelmével kapcsolatban egyaránt adódtak hiányosságok. A hentesáru-gyártásnál az egyes kémiai jellemzők beállításánál mutatkozó hiányosságokat elsősorban vezetői, szervezői problémaként lehet és kell fölfogni... és lehet és kell megoldani. De ugyanakkor például a lepucolás területén — a személyi és tárgyi föltételek megléte esetén, márpedig ezek megvoltak — egyértelműen a munkavégzés okozott gondot. De amit mondtam, korántsem értelmezhető úgy, hogy csak ezeken a területeken mutatkoztott ingadozó minőség. Ugyanakkor pozitív kezdeményezések is történtek. Például mindenképpen ide sorolhatjuk a párizsi gyárrészének rendszerszemléletű komplex megszervezésére vonatkozó újítási javaslatot. *Kár, hogy az ilyen elképzeléseket nagyon gyakran megfelelő szervezéssel, a föltételek biztosításával nem tudjuk követni.*

Munkavédelmi gondok

Általában a fegyelemmel összefüggő kérdésként értelmezhetjük a munkavédelmi helyzetünket is. Meg kell mondani, hogy az eddigi több éves javuló tendencia nem folytatódott 1981-ben. Változtak ugyan a körülmények is — például a munkából jövetmenet elszenvedett balesetekkel kapcsolatban —, de látnunk kell, hogy nem dughatjuk homokba a fejünket, sokkal többet, sokkal határozottabban kell tenni a dolgozó ember egészségének megóvása érdekében. Ez nem azt jelenti, hogy ezen a téren nem történt semmi, de azt látni kell, hogy vannak olyan területeink, ahol a javulás nem kellő mértékű. Más szempontból, sok helyütt még visszaesés is tapasztalható. Ez kap-

(Folytatás a 2. oldalon)

Mérlegen a pártmunka

Immár hagyomány, hogy a kommunisták év végén számvetést készítenek a munkájukról, beszámolnak a taggyűléseken egy év eredményeiről. Ez évről évre kitűnő alkalom arra, hogy minden párttag — élve a szervezeti szabályzatban biztosított jogaival és kötelességeivel — kifejtse véleményét a párt politikájának helyi megvalósulásáról, alapszervezete munkájáról, benne a sajátjáról, társaiéról; elmondja kételyeit, aggályait, kritikai észrevételeit, s javaslatokat tegyen a jövőre nézve.

Ilyenkor máj nyílik az önvizsgálatra, arra, hogy az ember ne csak a termelési eredményeket vegye számba, hanem mindent, ami az üzemben, vállalatnál történt, a gazdasági, a társadalmi és a művelődési élet megannyi jelenségét; azt, hogy az emberek hogyan viszonyultak egymáshoz, miként dolgoztak a vállalati célok megvalósításán, a szocialista vívmányok megőrzésén, hogyan fejlesztették a szocialista gondolkodást, miként járultak hozzá a népgazdaság fejlődéséhez, az ország gyarapításához. Egyszóval: miként teljesítették a XII. pártkongresszus határozatait általában és konkrétan, a saját munkaterületükre kivetítve is.

Ismert, hogy eredményeinket az elmúlt években igen nagy erőfeszítések árán értük el, s így éppen azért értékesek számunkra.

Mi az, amire minden kommunista büszke lehet? Mindenekelőtt arra, hogy hazánkban szilárd a szocialista rend, a belpolitikai életünk kiegyensúlyozott. Népgazdaságunk határozottan javuló tendenciát mutat; élet- és munkakörülményeinkben mind az idáig sikerült megőrizni az elért eredményeket és a mai, valóságokat gyötört világban ez nem csekélység.

Természetesen minden alapszervezet jócskán mutathat fel eredményt a gazdaságpolitikában és a vállalati célok elérésében. Szervezetenként volt a termelés, mint más években, a takarékosságban is vannak eredmények, s a termékek minősége is javult. Ugyanakkor a tömegszervezeti, társadalmi élet is pezsgőbbé, elevenebbé vált az utóbbi időben.

A beszámoló taggyűlések nem lehetnek afféle termelési tanácskozások, amelyeken csupán a termelési feladatokat és megvalósulásukat elemzik. A pártalapszervezet egész tevékenységét fel kell mérniök. Mégpedig abból a szempontból, hogy jól szolgálja-e pártunk politikai, társadalmi céljainak megvalósítását. S még valamit: őszintén fel kell tárniuk a hibákat, bármilyen szinten is jelentkeznek azok. Ez a legjobb fegyver az újabb hibák elkövetése ellen. Az őszinte szó, a nyíltság többet segít minden fogadkozásnál, amely ugyan elhangozhat szűk körben, de arról mit sem tud a gyári, vállalati kollektíva. Senki ne sértődjék meg tehát, ha a kommunisták bírálják a hibákat, a szervezetlenséget, a pazarlást, a gyengeségeket. Persze, ne csak bíráljanak, hanem bátran álljanak ki a határozott, fegyelmet követelő, új iránt fogékony gazdasági vezetés mellett, őszintén bátoritsák őket.

Önvizsgálatra is szükség van. Miként dolgoztam én, a kommunista? Hogyan teljesítettem a pártmegbízatásomat? Miként mutattam példát a termelésben, a munkahelyemen, a társadalmi és a magánéletben?

Minderről úgy győződhetünk meg, ha az önvizsgálat kollektív. Erre nagyon alkalmas fórumok a pártcsoport-értekletek, a személyes beszélgetések, amelyeken minden párttagnak módja, lehetősége van elmondani egyéni problémáit, gondjait. Erről sem feledkezhetünk meg a beszámoló taggyűléseken. Igaz, mire e sorok napvilágot látnak, minden alapszervezetben már megtörtént a beszámolás, de azért ott sem haszontalan még beszélgetni ezekről a problémákról. Hiszen arról van szó, hogy a jövőben még inkább közelebb vigyük a pártmunkát az élethez, egyben elvi következetességgel valósítsuk meg céljainkat.

A kommunisták mindig reflektorfényben vannak, s most, amikor egész évi munkájukat teszik mérlegre, még inkább. Figyelik őket, miként egyesítik szavaikat és a tetteket, hiszen a kettő együtt alkothat csak egészet.

(Cikkünk a 3. oldalon.)

híreink

Bizottsági ülés

A Budapesti Húsipari Vállalat KISZ bizottsága január 6-án, ülést tartott. Meghallgatták a IV-es és az V. számú gyár beszámolóját. Megvitatták az 1982. évi tervjavaslatot és az első féléves munkaprogramot.

Továbbképzés

A vállalati Ifjú Gárda részéről Haluska István parancsnoki továbbképzésen vett részt december 21—23. között Alcsútdobozon, ahol ismerteték az április 18-án megrendezésre kerülő Ifjú Gárda túzoltóversennyel kapcsolatos feladatokat.

Könyvtárosok tanácskozása

Az ÉDOSZ központban december 17-én tartottak értekezletet az iparhoz tartozó könyvtárosok részvételével.

Értékelték az elmúlt év munkáját, és megbeszélték az 1982-es évre szóló feladatokat. Tervezet hangzott el a Könyvtári Társadalmi Bizottság megalakulásáról, valamint újra elindították az Olvasó Ifjúság pályázatot.

Szilveszter Hajdúszoboszlón

A sertésvágóhídi Georgi Dimitrov, Braun Éva, Váci Mihály és József Attila KISZ-alapszervezetek 16 fős csoportja Siroki László megbízott gyári KISZ-titkár vezetésével december 30-tól január 3-ig vidám szilveszteri kiránduláson vett részt.

A szállást a BHV — egyéként kihasználatlan — hajdúszoboszlói üdülője biztosította. A résztvevők elmondták, hogy igen színvonalas kiszolgálásban volt részük.

A kirándulás kulturális vezetője Fenyvesi Tibor volt, a diszkót Papp Ferenc és Botta György szolgáltatta. Mindhárman kiváló munkát végeztek. A programban természetesen sport is szerepelt — például fürdés és szauna. A résztvevők Debrecenben és Hajdúszoboszlón múzeumlátogatáson, városnézésen, kiránduláson is részt vettek. Az utazás személyenként körülbelül 400 forintba került. Ezen felül — saját zsebből — csak az ebédet kellett fizetni.

(Folytatás az 1. oldalról)

csolatba hozható a munkafegyelemmel és a vezetés, illetve a szervezés színvonalával.

Újévi köszöntő

Exporteredményeink

Pártbizottságunk felhívása alapján vállalatunk kollektívája 1981-ben is az egész magyar húsipart exportversenyre hívta föl. A cél az exporttervekben megfogalmazott feladatok teljesítése és túlteljesítése volt. Felhívásunkhoz is méltelen nagyon sok távlatos kapcsolódott. Az ÁHT vezetése a bizalmi testülettel egyetértésben a verseny anyagi és erkölcsi elismerésére megfelelő kereteket biztosított. Eddigi eredményeinknek és hírnevünknek megfelelően 1981-ben nem kevés történt vállalatunknál. *Az egész kollektíva áldozatos munkájával érhettük el azt, hogy exportterveinket jelentősen túlteljesítettük.* Ez annál is inkább nagy fegyvertény, mert emögött sokszor nagyon nehéz körülmények között végzett munka van. Ez azt is jelenti, hogy viszonylag jól sikerült kihasználni a külpiac adta szerény lehetőségeket. „Nyomott" piaci körülmények között kellett dolgoznunk és exportálnunk. De amikor valamiben fölélénkült a piac, arra mi tudtunk koncentrálni, meg tudtuk értetni kisebb és nagyobb kollektívákkal, hogy a létszámnak, vagy a munkának az átcsoportosulása az egész vállalat érdeke. Sőt, az esetek döntő többségében a kisebb kollektívák és egyének érdekeltségét ebben biztosítani tudtuk. Így volt elérhető az, hogy a dobozsonkapiac romlása esetén például váltani tudtunk darabolt húsra. A darabolt hús piaci helyzetének romlásakor félsertésre. S mindenre, ami megfelelő jövedelmezőséget biztosított.

Ilyen összefüggésben a kollektívák problémamegoldó képessége mindenképpen javult. Arról is számot adhatok, hogy most már nemcsak a „mást" tudjuk viszonylag gyorsan megtalálni, hanem a sok más lehetőség között elég jó találati pontossággal ki tudjuk választani azt az utat, amelyik megfelelő jövedelmezőségi szintet biztosít. Jó példa erre az V. számú gyár tevékenysége 1981-ben.

Eredmény és egység

Vállalatunk az eredménytervet teljesíti. Ez éppen azért fontos, mert a vállalati eredmény a hatékonyság igen fontos mérőszáma. De csak egyik mérőszáma. Ha viszont úgy tesszük fel a kérdést, hogy tartalékaink föltárásával végére értünk-e lehetőségeinknek, akkor erre egyértelmű nemmel kell válaszolni. Például a VI. ötéves terv elemzésekor öregek és fiatalok egy sor területen tudtak rámutatni tartalékokra. Belátható időn belül, viszonylag könnyen feltárható gazdasági tartalékokról van szó. Ez mindenképpen azt jelenti, hogy bőven van még tennivaló ezen a téren. A vállalatunkat negatívan érintő külső környezeti hatások, szabályozóváltozások kivédésére — legalábbis részlegesen — van lehetőségünk, de csak hatékonyabb, körültekintőbb munkával.

Arról is szólnom kell, hogy az egység nem mindenütt valósult meg maradéktalanul. Ez kárt okozott az egész nagy kollektívának. Az egység hiánya — akár a központban, akár a gyárban — megmutatkozott a jó hírnév, vagy bizonyos minőségi mutatók tekintetében, így jelentett kárt az egész vállalatnak. Ilyen összefüggésben az V. számú gyárat, mint negatív példát lehet és kell említeni.

Váltás a struktúrában

Az 1982-es esztendőben tovább folytatódik az a struktúraváltás, profilrendezés, ami ismételten jelentős feladatot ad majd mindenkinek. Ez azt jelenti, hogy sok területen nem számolhatunk nagyobb vágási, vagy gyártási volumenekkel, sőt marhavágás dolgában jelentős csökkenéssel kell számolni. Ez egyáltalán nem teremt könnyű helyzetet, hiszen az eddig kialakult anyag-termék kapcsolatokat alapvetően érinti. De méginkább érinti az ezen a területen dolgozó embereket. Ezért nem könnyű évnek nézünk elébe. De kell-e túlzottan félnünk? Bátran állíthatom, hogy nem.

Az eddigi eredményeink köszöneznek, hiszen nehéz esztendők eddig is voltak. Megállapítható, hogy *megfelelő összefogással, egymást segítve igenis képesek leszünk az ötlami tervben rögzített feladatokat maradéktalanul végrehajtani, sőt több mutatóját túlteljesíteni.* Amikor túlteljesítést mondok, akkor elsősorban a minőségi mutatókra gondolok.

Továbbra is számolni kell azzal, hogy lesznek ütemezésbeli gondjaink, ennek kapcsán a munkának és a kollektíváknak az átcsoportosításával is számolni kell. Ettől sem kell félni, hiszen látni kell a kollektíva érdeke, hogy erkölcsileg és anyagilag évről évre magasabb szinten legyen elismerve. Ehhez a vállalatnak elsősorban megfelelő feltételeket kell biztosítani.

A feltételek között hadd említsem, hogy munkalehetőségek dolgában a tárház szinte kimeríthetetlen, szinte korlátlanul tudunk ebben dolgozóink rendelkezésére állni. Éppen ezért örvendetes és jó példának tartom, amikor a nem fizikai állománycsoportból többen — és bátran — nem félve a nagyon ostoba előítéletektől vállalnak fizikai területeken munkát. Teszik ezt a kollektíva hasznára, és egyéni érdekeinknek megfelelően. *Csak üdvözölni lehet, hiszen ez a jövőben is feltétlenül járható út.* Egy megfelelő társadalmi választ csak úgy tudunk elképzelni, ha a merev kategóriák oldódnak. Különösképpen oldani kell ezeket a fizikai és nem fizikai munkavégzés dolgában. Én ma is túl merevnek tartom az ilyen kategóriamegosztásokat, a jövőben még több segítséget kell kérnünk, hogy az irodai dolgozók a kampányok csúcsaiban bátran vállaljanak a fizikai területen munkát. De az is teljesen normális dolog lehet, ha például a tmk dolgozói különböző termelési feladatokat kezdenek ellátni. Ebben is igen nagy tartalékok rejlenek.

Szervezeti változások

Bátran kell szólni arról is, hogy a változó profilhoz, a változó nagyságrendhez optimálisan egy változó szervezet tartozik. Nem igaz az, hogy a változó feladatokra a kialakított szervezet, hierarchia optimálisan rendezi és szervezi a munkát vállalaton belül. Márpedig ha ez így van, akkor 1982-ben is számolni kell azzal, hogy a szervezetünket korszerűsítenünk kell.

A korszerűsítésnek mindenképpen a gyári önállóság növekedését kell szolgálnia, a további decentralizálást, hozzátéve azt, hogy ez nem járhat együtt a nem fizikai területek létszámának növekedésével. Sőt, annak *csökkentésével* kell számolni.

Több kormányzati szintű kezdeményezés történt különböző vállalkozási formák beindítása és felkarolása érdekében. Ezekkel a lehetőségekkel vállalaton belül még egyáltalán nem éltünk. Azt hiszem, hogy egy kiemelt kategórián vállalat esetében ezzel is reálisan számolni kell, mert sok területen a munka megfelelő megszervezését, a megfelelő érdekeltséget úgy is egyengethetjük, ha az újonnan lehetővé vált formációk egyikét alkalmazzuk. Ugyanakkor a bérezési formák felülvizsgálatával mindenképpen számolni kell, hiszen sem a dolgozónak, sem a vállalatnak nem érdeke az, hogy olyan áttekinthetetlen és kusza bérrendszerekkel dolgozzunk, ami nem orientálja megfelelően a dolgozókat. Szinte kibogozhatatlan a különböző bérpótlékok és mozgóbéreknek az a rendszere, aminek alapján a bruttó kereset alakul. De ez a bérszámfejtés dolgát is hihetetlenül bonyolultá teszi. a számítógépes megoldás szinte lehetetlen.

Az 1982-es esztendőben tovább kell erősítenünk egységünket, közelebb kell kerülnünk egymáshoz. Ehhez megfelelő szervezettség kell, beleértve a személyes találkozásokat is, hiszen az semmivel sem pótolható. Evvel kapcsolatban nekem is, vezető társaimnak is van még tennivalónk. Mindezt a vállalatvezetés komolyan veszi, beleértve a gyári jog- és hatáskör lényeges bővítését is. Ha mindez megvalósul, akkor valóban nem kell félnünk az új esztendőtől.

A politikai, társadalmi és gazdasági vezetés és a magam nevében szeretném megköszönni a vállalat valamennyi dolgozójának odaadó munkáját az 1981-es esztendőben. Engedjék meg, hogy mindenkinek erőt, egészséget, sok boldogságot, sok munkasikert kívánjak az új évre.

Andrasew Iván

Körkép

Készülődés az ünnepekre, Szőlősi Mihályné a sertésvágóhídi készáruraktárban a csülköket ellenőrzi

Otthonos hangulat az újpesti ebédlőben. A leves nagy tálakban kerül az asztalra, mindenki teszés szerint fogyasztható

Megérkezett utolsó állomására a „marhalevél". Az itt már mérlegjegyként kezelt adatlapra Pulai Sándorné mérlegelő a ketté-hasított marha tiszta súlyát vezeti fel

A szalámigyártás fontos művelete a készáru kefélése

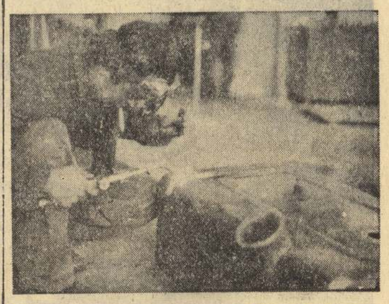

A kilyukadt benzintartály hegesztése nem könnyű feladat, még a gépkocsijavító-üzem dolgozójának sem

Mit csinálnak a negyediken? Ügyesek a tmk-sok!

Új helyre költözött a sertésvágóhídi zsírcsomagoló. A hűtőház negyedik emeletén kapta meg a zsír számára szükséges hűtőteret és természetesen a csomagolást is itt végzik. A zsír egy csövön keresztül érkezik az emeletre, ahol kézi vagy automata gépen tudják csomagolni. Az üzem telepítését az I. számú gyár tmk-s dolgozói végezték.

— *Milyen feladat volt ez?* — kérdezzük Kovács Károlytól, a gyár műszaki üzemének vezetőjétől.

— A gyárvezetés elhatározta, hogy a negyedik emeletet egyrészt hűtőtérnek használjuk ki a hordós zsír export bonyolításánál, másrészt, hogy a zsír csomagolását is itt végezzük. Az ezzel járó járulékos költségek csökkentése vetette fel azt a gondolatot, hogy a munkát saját tmk-s dolgozóinkkal végezzük.

— E célból a szükséges egyeztetést megvalósítottuk a beruházási főosztállyal. Pályázatot nyújtottunk be a munkák határidőre való elvégzésére, ami azt célozta, hogy a zsírpincéből a hordótöltő berendezést, valamint a Scherberger 20 kg-os zsírládázó berendezést a hűtőház negyedik emeletén helyezzük el.

— *Milyen munkákat kellett ehhez elvégezni és honnan lehetett erre munkaerőt biztosítani?*

— A pályázat mellékleteként benyújtottuk a munkatervet. Itt elsősorban a negyedik emeleten a zsírtöltéssel kapcsolatos műszaki munkák elvégzése, új elektromos hálózat kiépítése a működtetéshez, a gépek feltelepítése, a beüzemelés elvégzése, a feltelepített berendezések természetszerű felújítása, nagyjavítása, valamint a zsír, sűrített levegő, gőz, melegvíz-hálózat csővezetékeinek kiépítése, a szigetelési munkák elkészítése volt a feladat.

— *Ez túlórában vagy a rendes munkaidőben történt?*

— A kivitelezése részben munkaidőben, részben a pályázat adta lehetőségen belül, munkaidő utáni munkavégzéssel történt. A pályázat díjazására fix összeg kifizetését igényeltük, amelynek a feltétele volt, hogy határidőre, jó minőségben elvégzésre kerüljenek a munkák. Ez ösztönzésként is hatott, mert a munkálatok — az üzemi próbákkal együtt — a végleges határidő előtti teljesítéssel megvalósultak. A dolgozók érezték a munka fontosságát és azt, hogy tulajdonképpen teljesítménybéres műszaki javítási, felújítási munkát végeznek el. Mindenki érdekelve volt abban, hogy minél rövidebb idő alatt a jó minőségű munkát elvégezze.

— *Hány ember vett részt ezekben a munkákban?*

— A munkák elvégzésében öt lakatos, három elektroműszerész és négy villanyszerelő vett részt, mint effektív tevékenységet folytató dolgozó. Az irányításukat Kékesi Lajos műszerész csoportvezető és Szalai László lakatos csoportvezető végezte. Véleményem szerint nagyon jól összefogták a saját kis csapatukat. A fejlesztési és beruházási főosztállyal való kapcsolattartást, az egyéb feltételek tisztázását, az előtervezést igénylő munkákat Bartal László főenergetikus és tőmagam végeztük.

— *Említett egy keretösszeget. Mekkora volt ez az összeg, amit ezért a munkáért kaptak?*

— A keretösszeg, amit kértünk, 20 000 forint volt. Úgy érzem, hogy ezt megérdemeljük a munkára, hiszen a határidőket tartottuk. A december 5-i véghatáridő előtt, már december 1-én a műszaki próbát — zsírtöltést, zsíreresztés — elvégeztük. A berendezés jól működik.

A beruházási főosztály által december 7-én az átadás megtörtént. A MÉM—ÉHESZ központja a műszaki munkák végzésével kapcsolatban kifogást nem emelt.

— *Milyen lehetőséget lát arra, hogy a továbbiakban is ilyen hatásfokú munkát végezzenek?*

— A műszaki üzem dolgozói az elmúlt másfél-két hónap alatt több ilyen pályázati javaslatot nyújtottak be a vállalatvezetés ez irányú felkérésének eleget téve, melyekben elsősorban az eredmény javítására törekedtünk. A műszaki munkák elvégzésével konkrét gazdasági eredményt hozó pályázatokat valósítottunk meg. Ezzel a közvetett gazdasági feladatot ellátó, tehát nem a közvetlen termelésben részt vevő műszaki dolgozók, a termelés közvetlen részeseivé válnak időnként.

Ezek a pályázatok, úgy érzem, hogy a gyár, a vállalat és emelett a dolgozók érdekeit is szolgálják.

—y—

A beszámoló párttaggyűlések tapasztalatairól

Az MSZMP Politikai Bizottsága határozatban döntött arról, hogy a pártalapszervezeték beszámoló taggyűléseit 1981. november 15. és december 15-e között kell megtartani. Vállalatunk pártbizottsága a határidőn belül teljesítette ezt a feladatot és a tapasztalatokat december 17-i pártvégrehajtóbizottsági ülésén összegezte.

Az összegzés az előkészítő tevékenységről szólva megállapítja: „Az egyéni beszélgetések — amelyek megelőzték a taggyűléseket — többségét a pártcsoportbizalmiak, illetve helyettesek végezték. A pártcsoportok az egyéni beszélgetéseket összegezték és a vezetőségek felé továbbították." Érdemes figyelmet fordítani a beszélgetések néhány megállapítására:

„Az egyéni magatartás a környezetre, a párton kívülieire gyakorolt hatása nem lehet közömbös. A politikai munkára az őszinteség, a nyíltság legyen jellemző, fel kell oldani a taggyűlések légkörét, a jogos kritikát el kell viselni. A tájékoztatók, információk legyenek megbízhatóak, időszerűek, gyorsak a meggyőzés, megértés, illetve a felhívások konkrét tettekre serkentők. A pártbizottság és a párt-végrehajtóbizottság munkáját jónak ítélik, de több segítséget, folyamatos odafigyelést igényelnek. Sok észrevétel hangzott el a béremelések, jutalmazások elosztását illetően, elvárják, hogy mindenki a végzett munkának megfelelően részesüljön az elosztható javakból."

A beszámolók elkészítése valamennyi területen kollektív munka volt. A beszámolók jelentős mértékben foglalkoztak a vállalat, illetve a terület gazdasági eredményeivel és gondjaival. Sikerült helyes arányokat kialakítani a kritika, önkritika gyakorlásánál.

Az összevont taggyűlések aktivitása megfelelő volt. A hozzászólók száma, témaválasztása, konkrétsága jónak mondható. Általában a hangulat bizakodó volt, mindenki a több éves problémák lezárását várja a vállalat különböző szintű politikai és gazdasági vezetésétől. A pártfeladatok teljesítésének helyzete, a vágás csökkenése, a beruházások helyzete, a létszámellátottság és a bérfejlesztés kérdése.

A beszámolások során javaslatok és észrevételek hangzottak el a vállalat felsőbb párt- és gazdasági vezetése felé: „Az anyagi lehetőségeket a vállalat vezetése 1982. évben arányosabban ossza el, ne mindent az év végére tartalékoljanak. Tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a vállalat jövője, az alapanyag-ellátás biztosított legyen. Szervezési elképzelésekről, nehézségekről merjék bátran tájékoztatni a dolgozókat, igényeljék véleményüket. A gazdasági információ mellett szükséges a politikai információ gyors és hatékony biztosítása."

Az önértékelések során szinte valamennyi alapszervezetnél feladatul tűzték ki a határozathozatali, a tagfelvételi, a munkásőr építési, a kollektív vezetési, a beiskolázási, káderfejlesztési, gazdaságpolitikai, ifjúságpolitikai és pártcsoportmunka javítását.

A beszámolókban megállapítást nyert, hogy a vezetőségek összetétele a választások óta szinte minden területen változott. A cserélődés oka kilépés, más munkaterületre történő áthelyezés, alkalmatlanság miatti leváltás.

Összességében elmondható, hogy a beszámoló taggyűlések a terveknek megfelelő időpontokban a kritika és önkritika szellemében előremutóan zajlottak le.

(bágyi)

A tűzvédelem a gazdasági munka szerves része

Amikor termelésről, technikai fejlesztésről, technológiai változtatásról, épületek és helyiségek átalakításáról, beruházásról beszélünk, vagy tárgyalásokat folytatunk, sokszor nem is gondolunk arra, hogy egyben a tűzvédelemről is döntünk. A tűzvédelem igen szoros kapcsolatban áll a gazdasági termelő és fejlesztő munkával. Úgyanis a nap minden percében adódhat olyan körülmény munkánk közben, és nemcsak a munkahelyünkön, de otthonunkban is, amelyből tűz keletkezhet.

A technika fejlődése egyben azt is jelenti, hogy rendkívül megnövekedett a tűzkeletkezés veszélye. A fejlődés és a tűzesetek keletkezésének lehetősége között szoros kapcsolat áll fenn, és ennek a csökkentésében igen nagy szerepe van a megelőző tűzvédelemnek. Ma már nem elegendő, hogy csak a tűzvédelmi szakember foglalkozzon a tűzvédelmi rendelkezések betartásával és betartatásával. Minden gazdasági vezetőnek, de minden dolgozónak, sőt minden háziasszonynak, tehát minden állampolgárnak a munkája mellett egyben tűzvédelmi megbízatásnak kell érezni magát. Ismernie kell azokat az alapvető tűzvédelmi feladatokat, amelyek ahhoz adnak segítséget, hogy ne keletkezzen tűz, egyben tudni kell felmérni azt is, hogy miből lehet tűz. A felelősség tehát megosztott valóság.

Vizsgáljuk meg, milyen lehetőségünk van arra, hogy a tűzeseteket megelőzzük, a következményeket csökkentsük. Milyen eszközök állnak rendelkezésünkre tűz esetén, mit használhatunk oltására, a kár minimális csökkentésére. Vannak eszközeink.

Vállalatunknál 1980-ban jelentős fejlődés következett be a tűzvédelemben. Technikai felszereltségünk örvendetesen javult. Gyarapodtunk két darab 800 liter/perces teljesítményű kismotor fecskendővel, négy darab Saturn 5 légzőkészülékkel, jelentősen növekedett tűzoltókészülékeink darabszáma is. Pontos azonban, hogy dolgozóink tudják is kezelni a készülékeket. Ennek megtanítása elsősorban a gazdasági vezetők feladata. Tűzoltóinknak irigylésre méltó ruházatot, felszerelést szeretünk be.

A technikai felszereltség azonban csak egy részét képezi a tűzvédelemnek. Igen fontos a felvilágosító, oktató tevékenység is. A leghatékonyabb láncszemet a jól működő tűzvédelmi megbízotti hálózat és a vállalati tűzoltók képezik. 1982-ben 226 dolgozó szerezte meg a tűzvédelmi szakvizsga bizonyítványt, melyet 1982-ben tovább kívánunk folytatni. A tűzvédelmi szakvizsga mellett dolgozóink a munkába lépés alkalmával, és általában háromhavonként ismeretfelújító oktatásban részesülnek. A munkahelyi vezetőknek nagy gondot kell fordítani arra, hogy aktív, szakmához értő tűzvédelmi megbízottak legyenek, akik jelentős segítséget tudnak nyújtani a gazdasági vezetőnek. Ez igen jó dolog, mivel a tűzvédelmi megbízott egy gondot levesz a gazdasági vezetőről, ez azonban nem csökkenti a vezető személyes felelősségét.

Befejezésképpen rövid tájékoztatást adunk arról is, hogy tűzoltóink 1981-ben milyen munkát végeztek, milyen eredményeket értek el. A képzési tervnek megfelelően havonként 4-5 óra foglalkozáson vettek részt, gyakorolták a kismotorfecskendő kezelését, tűzkésszé tételét, amelyet már 50 másodperc alatt végre tudtak hajtani. Gyakorlatok a tűzbe való behatolást, tűzoltást és más feladatokat. A képzésen igen jelentős eredményt ért el a tűzoltó ifjú gárda, melyhez jelentős sertéssget kaptunk a IX. kerületi Tűzoltó Parancsnokságtól, személy szerint Erdős Antal tűzoltó törzsőrmestertől. Tűzoltóink, gárdistáink kezdenek összekovácsolódni, jelenleg pedig készülnek az 1982. április 18-án megrendezésre kerülő gárdista tűzoltóversenyre.

Mivel a tűzvédelem minden állampolgár kötelessége, szeretnénk kérni gazdasági vezetőinket, hogy segítsék elő tűzoltóink munkáját és a képzések sikerét kísérjék figyelemmel. Azt, hogy milyen eredményt értek el munkaterületükön dolgozó tűzoltóink. Ez a munka is, mint sok más, társadalmi összmunka, és tevékenységünk csak akkor lesz eredményes, ha mindnyájan egyet akarunk és teszünk is.

Fülöp Pál

Budapesti Húsipari Hírlap a Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő: Bágyi János
Szerkesztőség: Budapest, Gubacsi út 6. 1097 Telefon: 136-968
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Budapest Blaha Lujza tér 3. 1939
Felelős kiadó: Till Imre
82—61. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: Csönöes Zoltán vezérigazgató

Termékbemutató vállalatunknál

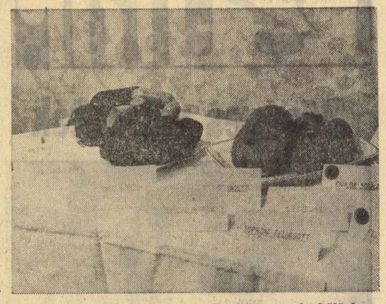

Cserháti Pál MÉM főosztályvezető és dr. Gaál Béla BKM osztályvezető elvtársak az elmúlt év végén látogatást tettek vállalatunknál. Tájékozódtak vállalatunk életéről, feladatairól, gazdasági eredményeiről és terveiről. Többek között ismertetésre kerültek gyártás- és gyártmányfejlesztésünk közeli és távlati célkitűzései is.

Bemutatót rendeztünk legújabb termékeinkből. A bemutatott húskészítményeket három fő csoportba sorolhatjuk, mely három csoport egyben tükrözi a fejlesztés fő irányait is.

Első csoportba sorolhatjuk a Supralon bébe töltött hosszított eltarthatóságú termékeket. A hosszított eltarthatóságnak az ötnapos munkahét bevezetésével egyre nagyobb szerepe lesz. Termékeinket hagyományos rúdalakban és fogyasztói kis kiszerelésben is forgalomba kívánjuk hozni.

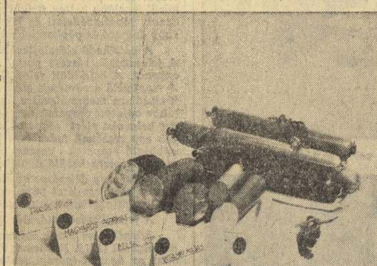

A termékcsalád új termékei a sertéshús alapanyagból készült csülökkonzerva, extra finom sonka, magyaros paprikás, a marhahúsból készült felsálszelet és egy kenős készítmény, a vitamin májas.

A második csoportba sorolhatók a tömegfogyasztási igényeket kielégítő, olcsó árfekvésű, de jó élvezeti értékű úgynevezett „fehér termékek". A termékcsalád bemutatott tagjai két hurkakészítmény, a fekete és a hideg véreshurka, valamint három kenős készítmény: a sertészsírpástétom, a paloc májas és a kenőkolbász olcsó alapanyagokból készültek, fűszerezésük jellegzetes és különleges egyedi kellemes ízt ad termékeinknek. Fogyasztói áruk 14 forinttól 48 forintig terjed. Várhatóan nagy lesz a kereslet iránt.

A harmadik csoportba a különleges igényeket kielégítő úgynevezett „fehérjével dúsított" termékek tartoznak.

A fejlesztésnél hagyományos termékeink fehérjetartalmának emelését tűztük ki célul, például a felvágottféleknél érjük el a 20 százalékot. Ezt hagyományos hús alapanyagok és szójafehérje felhasználásával kívánjuk elérni úgy, hogy a termékek fogyasztói ára is csökkenjen. A fehérjével dúsított zala, olasz és sonroni felvágottat mutatunk be. A termékek valószínűleg sikert aratnak a fehérjedús táplálkozást kedvelők és igénylők, például a sportolók körében.

Vendégeink elismeréssel nyilatkoztak a látottakról, közölték, hogy gyártmányfejlesztésünk céljai megegyeznek az iparág és a kereskedelem törekvéseivel. Köszönetüket fejezték ki a sikeresen rendezett bemutatóért.

Péhl István

Export csomagoló

Nyereségnövelő üzemrészünk a sertésvágóhídi export csomagoló. A darabolt sertéshúsrészeket mind például a csontos karaj, a fehérpecsenyét, a czűzpecsenyét, a sertésnyelvet legnagyobb mennyiségben az olasz piacra exportáljuk.

Szorgos asszonykezek ragasztják fel a kartondobozokra az előírásoknak megfelelő úgynevezett iparági címkét, amely négy nyelven tartalmazza az áru megnevezését, és megtalálható rajta a súly, a dátum és az állatorvosi bélyegző is.

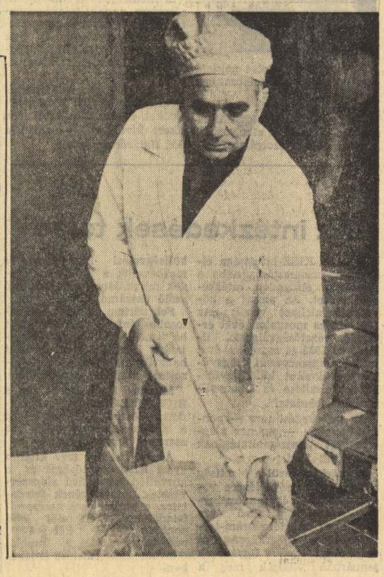

A szovjet állattenyésztés az első 11 hónapban

Novemberben 1 millió 311 ezer tonna húst állítottak elő a Szovjetunióban, többet tehát a tavaly novemberi 1 millió 237 ezer tonnánál — írja a Reuter hírügynökség, a hivatalos statisztikai adatokra hivatkozva.

Az állami felvásárló szerveknek átadott szarvasmarhák átlagsúlya 349 kilogramm volt (egy évvel korábban 354 kilogramm/változatlan).

A háztáji gazdaságokból az idei első 11 hónapban 1 millió 932 ezer tonna tej (egy évvel korábban 3 millió 106 ezer tonna) és 610 ezer tonna hús (839 ezer tonna) került az állami feldolgozó üzemekbe.

Az idén december 1-én a kolhozok és a szovhozok szarvasmarha-állománya 90,1 millióra rúgott, ebből 29,7 millió volt a tehén (12 hónappal korábban 89,6 millió, illetve 29,6 millió). Sertésekből 56,2 millió (56,6 millió), juhból és kecskéből 116,6 millió (116,7 millió) számláltak. A baromfiállomány 659,2 millió volt, mintegy 24 millióval haladta meg a tavaly decemberi elsejeit. **(VG)**

Hatan a sok közül. Zátrok Gábor, Kovács László, Murányi István, Kiss Sándor, Györgyövics Béla és Musosz György

Életút dióhéjban

Nagy Béla termelési üzemvezetővel beszélgettem

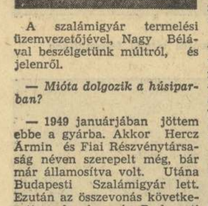

A szalámigyár termelési üzemvezetőjével, Nagy Bélával beszélgetünk múltról, és jelenről.

— Mióta dolgozik a húsiparban?

— 1949 januárjában jöttem ebbe a gyárba. Akkor Hercz Ármin és Fiai Részvénytársaság néven szerepelt még, bár már állami tulajdonban volt. Utána Budapesti Szalámigyár lett. Ezután az összevonás következtében, melynek során Budapesti Húsipari Vállalat IV-es számú gyára lettünk.

Gyerekfejjel kerültem ide, nagyon nehezen. Abban az időben az elhelyezkedéshez kellett egy felelős személy, aki kezességet vállalt értem. Ez a személy a keresztapám volt.

Spárgát készítettem elő a szalámi végeinek elkötéséhez. Azt kellett orsóznom, úgy mint a cérnát.

Minden évben volt leltározás. Besegítettem. Az akkori főkönyvelőnek tetszett a munkám, így került az irodába, mint írattáros. Sokáig voltam ott. 1951-ben iskolába kerültem, igaz a Tanárképző Főiskolára vettek fel. Közben Mátyásföldön tanítottam is. Vidékre akartak helyezni. De fiatal voltam, fociztam is, udvaroltam is, ezért úgy döntöttem, hogy visszajövök a vállalathoz. Ez 1954-ben történt.

Akkor a tervesekhez kerültem szintén irodába, majd a termelésbe hűtőraktárosnak. Elég sokáig dolgoztam kettős beosztásban, mint főművezető és hűtőraktáros, majd a füstölő 16 művezetője lettem.

— Vége szakadt a tanulásnak?

— Nem. Közben húsipari szakmunkásvizsgát tettem, majd húsipari technikus lettem.

— A termelő munkán kívül milyen tevékenységet folytatott?

— 1949-ben léptem be a szakszervezetbe, 1953-tól vagyok párttag, majd párttitkár lettem. Abban az időben volt, hogy a gyárnak gondoskodni kellett a káderutánpótlásról, így lettem én gyártási osztályvezető-helyettes. Akkor kértem a pártban a titkári funkció alóli felmentésemet, mivel mindkettő egész embert kívánt, így egyszerre nem lehetett volna felelősséggel csinálni mindkettőt. Ezt a pártbizottság meg is értette, és kérésemnek helyt adott.

Időközben osztályvezető lettem, ez az elnevezés később termelési üzemvezetőre változott. Jelenleg is ebben a munkakörben dolgozom.

Annak idején DISZ-tag voltam, majd a KISZ-szervezet tagja. A szakszervezetben — mivel a termelésben dolgoztam — termelési összekötő voltam. Jelenleg pártvezetőségi tag vagyok, szeminárium vezetek. A polgári védelmi kiképzéseket is én vezetem.

— Közéleti tevékenysége is folytatódott?

— A Hevesi Gyula szocialista brigád vezetője vagyok, amely 15 évvel ezelőtt alakult. Kétszeres aranykoszorús brigád vagyunk. Jelenleg munkaidő után mellékfoglalkozásban szalonnafeldolgozást végzünk, mivel nincs aki csinálja, így hiányt pótolunk. Ezt az egész brigád vállalta. A brigád létszáma 8 fő, ketten nyugdíjba mentek, helyettük újak jöttek. Legtöbb brigádtagunk 25 éve itt van a vállalatnál.

A brigádunk az idén ismét aranykoszorús kitüntetést kapott, melyet a gyári május elsejei ünnepségen vettünk át.

— Személyre szóló kitüntetései is vannak?

— Több Kiváló Dolgozó kitüntetésem és egy Miniszteri Oklevelem van. Úgy érzetem, elismerték munkámat.

— A magánéletéről eddig nem beszéltünk. Hogyan él?

— 1955-ben nősültem, a nagyobbik fiam most 25 éves, a kisebbik 11 esztendős, még iskolába jár. Érden, háromszobás kertes családi házban élünk. A kertet nagyon szeretjük, a hétvégeken a pihenést nyújtja nekünk. Most ugyan kevesebbet foglalkozunk vele, mert megvan az új kocsi, így az országjárás lett a fő program a hétvégeken.

A marhavágóhídon rendezett vállalati május elsejei ünnepségen Nagy Béla elvtárs ünnepélyes keretek között vette át a „Kiváló Munkáért Miniszteri Kitüntetés"-t.

P. Balogh Valéria

Ez év szeptemberében indul a szakmunkások előkészítő tanfolyamainak X. évfolyama. E tíz esztendő alatt több ezer szakmunkás kezdte meg egyetemi, főiskolai tanulmányait, s az elsők közül több százan diplomás szakemberként tértek vissza vállalatukhoz.

Vadász András oktatási vezető

— Mióta működik vállalatunknál a SZET?

— A Miniszterelnökség 1974-ben hozott határozatot a SZET indítására, a szakmunkások egyetemi, főiskolai taníttatására. A határozatot az Oktatási és Munkaügyi Minisztérium 1975 óta hajtja végre. 1975-től kezdődően foglalkozunk a vállalati dolgozók kiválasztásával, taníttatásával. Erre a tevékenységünkre megkülönböztetett figyelmet fordít a vállalat, figyelembe véve a párt-, a szakszervezet és a gazdasági vezetés elsődleges állásfoglalását.

— Napjainkban hányan tanulnak a vállalattól?

— Jelenleg kilenc fő kezdett el tanulmányokat.

— Hányan végeztek eddig?

— Egy fő fejezte be tanulmányait, személy szerint Guba Pál, a vállalat II. számú gyárának termelési vezetője. Személyében a munkások közül való kiválasztás bevált-ta a hozzá fűzött reményeket.

— Hány fő beiskolázása van folyamatban?

— A napokban egy fő kezdi el tanulmányait az I. számú gyárból.

— Nem találja-e kevésnek ezeket a számokat?

— Nem. A követelmények engedmény nélküli magas színvonala miatt nem meglepő a lemorzsolódás. Csak tudással, akarással, kitartással és megfelelő hozzáállással lehet befejezni a stúdiumokat.

— Van-e valami változás a SZET rendszerében?

— Igen. Ma már lehet középiskolai végzettséggel is SZET-tanulmányokat végezni.

— A vállalat mennyire tartja fontosnak a SZET ügyét?

— Mint mondottam, a vállalat naprirenden tartja a szakmunkások továbbtanulását. A káderképzés, a káderutánpótlás fontos forrásának tekinti. A jelentkező fiatalokat a határozatban lefektetett kedvezményekben részesítjük.

— Milyen a képzés visszhangja?

— Szélesebb kitekintés alapján hallható volt helyeslő és elmarasztaló vélemény is. Sokan idegenkednek tőle, talán úgy is fogalmazhatok, hogy néhányan lenézték, lebecsülték. A többség azonban helyesen értelmezte a SZET ügyét. A párt tudatos káderpolitikájának szerves része lett. A cél az, hogy a vezetői utánpótlás a munkások közül történjék, és ezek a vezetők tartós, szoros kapcsolatot tartsanak a munkásokkal.

Ezelőtti és az elkövetkező időkben is többet kell tenni a fiatalokért, a fiatalok felkarolásáért, megbecsüléséért. A személyzeti osztály káderpolitikájának fontos szándéka ennek a programnak a továbbvitele, fejlesztése.

Várjuk a fiatalok jelentkezését!

Guba Pál a II. számú gyár termelési vezetője

— Úgy tudom, hogy a SZET-en végzett.

— Igen, 1979-ben fejeztem be a Szegedi Élelmiszeripari Főiskola technológiai szakát.

— Mikor került a Budapesti Húsipari Vállalathoz?

— 1965-ben, mint a Bercsényi Szakmunkásképző Iskola tanulója. 1968-ban szabadultam és húsipari szakmunkásként dolgoztam a marhavágóhídon.

— Mikor hallott először a SZET-ről?

— 1975-ben, amikor behívattak néhányunkat, beszélgetésre és felvilágosítottak bennünket, miről is van szó. Nekem tetszett a dolog így még, abban az évben jelentkeztem, ötödmagammal. Gödöllőre járunk egy évig. Ott kellett megtanulnunk, egy négyéves szakközépiskola anyagát. A végén vizsgát tettünk, ami egyben a felvételi is volt. Nekem sikerült.

— Mennyire volt nehéz a főiskola?

— Az első félév nagyon nehezen ment. Azt hittem, be fogom dobni a törölközőt. De van egy bizonyos húsúg is az emberben. Látja, hogy másoknak megy, akkor neki miért ne sikerülne? No és engem az is hajtott, hogy csak engem vettek fel. Lassan belejöttem, szinte félévenként javult az eredményem. Az is igaz, hogy rengeteget kellett tanulni, sok éjszakám ráment.

— Hogyan alakult a magánélete?

— Amikor felvettek, már nős voltam és egy kislány apja. Így hát leköltöztünk Szegedre, egy albérletbe. A levelezősöknek nagyon sokat köszönhetek, hogy el tudtam végezni ezt a főiskolát.

— 1979-ben jött vissza. Milyen volt a fogadtatás?

— Mit mondjak? Termelészervező technológusi státuszt kaptam. Ez nem felelt meg a végzettségemnek. Nem tudtam kihasználni a főiskolán szerzett tudásanyagot, a tapasztalatokat, ráadásul az anyagiak sem voltak kielégítőek. Aztán 1980 decemberében megkaptam a jelenlegi beosztásomat. Ezen a poszton úgy érzem maximális tevékenységet tudok végezni. A főiskolán megtanultuk, a régi mennyiségi szemléletet meg kell változtatni, és jobban kell törekedni az eredményességre, ahhoz pedig nélkülözhetetlen naponta történő gazdasági eredmények vizsgálata, elemzése, értékelése, a konklúziók levonása.

— Hogyan látja ma a SZET-et?

— Jó intézménynek tartom. Ez az évforduló is bizonyítja, hogy megállja a helyét. Azt hiszem, jelenleg egyetlen hátulütője az ösztönző tényező. Amikor én kezdtem, még a fizetésünk 80 százalékát kaptuk, erre jött rá a tanulmányi eredménytől függően bizonyos százalék. 1979-ben ez megváltozott. Kétezer forintban határozták meg a SZET-en tanulók fizetését, és erre kapják a tanulmányi eredményektől függő százalékot. Úgy látom, ez nagyban korlátozza a jelentkezőknek felesége, gyerekei vannak.

— Jelenleg folytat-e tanulmányokat?

— Igen. A MÉM és az ÁHT indított egy kétéves vezetőképző tanfolyamot. Erre járok. A tanfolyam célja, a vezető utánpótlás biztosítása. Tanuljuk a vezetéssel kapcsolatos jogi, szociális, és egyéb problémák megoldását. A tanfolyam elvégzése felsőfokú politikai képzettséget ad.

—Szigeti—

A SZET-ről

A science fiction és hívei

Szeretjük a sci-fit. A Kozmosz könyvek soha sem maradnak meg a könyvesboltok vagy a könyvtárak polcain. A magyar olvasók, úgy látszik, szeretnék látni a jövőt, szeretnek utazni az űrben. Ezt mutatja a fantasztikus filmek nézőinek serege is. Gondoljunk csak a legutóbb bemutatott 3-as számú űrbázis című filmre, ahol bizony sorba kellett állni a jegyekért. Tévedés lenne azt hinni, hogy egy jó sci-fi csak az űrben játszódhat. A közelmúltban mutatták be A negyedik fázis című amerikai filmet, melyben egyetlen űrhajó sem szerepelt, viszont annál több földi állat, főleg hangyák, és a hangyák társadalma. A sokaknak viszolygtató film földünk nagy veszélyére, a biológiai egyensúly felbomlására hívja fel a figyelmet. Ez sajnos nem kitalált veszély, hisz nap mint nap olvashatunk egész állatfajok kihalásáról.

Annak idején nagy sikert aratott a Michael Crichton regényéből készült Andromeda törzs című film. Ez a film sem lép túl a légkörön. A földre visszatérő kutatószondák esetleges fertőzöttségéről szól, rámutatva e fertőzöttség földet fenyegető veszélyeire. Michael Crichton maga is orvos és rengeteg kutatómunkát végzett. Tudományos alapossággal megírt művei Magyarországon is megjelentek. Másik magyarul is olvasható regénye Az átprogramozott ember, ami egy rosszul sikerült agyműtétről — és az azt követő ámokfutásról szól. Az emberi szervezettel, aggyal történő manipulációt remekül ábrázolja a Kóma című film is, ami ugyan nem tartozik a sci-fi műfajába, de ebből is látható, hogy mennyire nehéz elválasztani a valóságot és a fantasztikumot. (Valamikor Vernét is egy álomvilágban élő íróként kezelték.) Napjainkban történt meg először az eddig csak a sci-fi irodalomban előforduló eset: Japánban embert ölt egy háztartási robot.

Hogy a valóság határán maradjunk, megemlítenék még egy filmet, amit szintén az amerikaiak készítettek, ez pedig a DÜH. Ebben a filmben láthatjuk, hogy is néz ki az, amikor a vegyi fegyverek egy részétől folytán a polgári lakosságot sújtják.

Eddig a komoly problémákat bonczoló filmekről és könyvekről írtam. Van a műfajnak egy másik oldala is. Az pedig már üzlet. Olyan üzlet, ami a fantasztikum utáni éhséget csillapítja, meglehetősen bárgyú sci-fi mesékkel, ilyen a hazai filmforgalmazásba is bekerült Csillagok Háborúja és ennek folytatása, a Birodalom visszavág. Kétségtelen, hogy sikerfilmek ezek, bár az esztétikai értékükért megkérdőjelezem. Még jó, hogy nem mutatták be nálunk a CÁPA című szuperprodukciót, amit úgy is lehetsége-tek, hogy két óra szuperborzalom vagy horror.

A sci-fi nagyjai nálunk is olvashatók. Gondolok itt a lengyel Lemre, vagy ASIMOVRA, vagy akár Ray Bradburyra. Hogy a könyvkiadás sokat áldoz ezen irodalom megjelentetésére, jól bizonyítja a Galaktika című sci-fi magazin is, ami Grenobleban, 1974-ben, a II. Európai Science Fiction Kongresszusán megkapta a „Legjobb európai science fiction magazin" díjat.

Szigeti—

híreink

Zsürizés

A Népművelési Intézet munkatársai május 11-én zsűrizték a Ferencvárosi Alkotó Képzőművész Közösség műveszeinek alkotásait, az 1982. évi kiállítások kapcsán. A 144 alkotás közül 80-at fogadott el a szigorú zsűri, amely ez évben kerül bemutatásra a helyi MINI Galériában, valamint kerületi, üzemi művelődési intézményeknél.

Intenzív tanfolyam

Tatán, május 10—19-e között a budapesti Mező Imre KISZ-iskola tíznapos intenzív titkárképző tanfolyamán rég megválasztott KISZ-titkárt vett részt a Budapesti Húsipari Vállalat ifjúsági szervezetéből.

A KEVI Kör kiállítása

1982. május 5-én nyílt meg a sertésvágóhíd ebédlőjében (MINI Galéria) a Túrkevei Képzőművész Kör kiállítása.

A vállalat és a Ferencvárosi Alkotók Képzőművész Közössége nevében Varga Gyula köszöntötte a megjelent művészeket, Fehérvári Béla, a túrkevei FINTA Múzeum igazgatóját.

A kiállításon, mely színvonalas, érdekes, többek közt a Nívó díjjal kitüntetett Talaman Lajos faszobrász és Barta Szilveszter alkotásait is láthatjuk.

A KEVI Kör országos szintű eredményeket ért el a festők, grafikusok, fafaragók és szobrászok munkáival.

A megnyitó után a KISZ-klubban rendezett fogadáson mintegy 40 fő vett részt. A baráti hangulatú beszélgetések során a FAKK és a KEVI Kör együttműködéséről is szó esett.

Gy. É.

Jubileumi kiállítás

Lajos Ferenc grafikusművész kerületünk alkotó lakója és a FAKK—BHV közösségünk tiszteletbeli pártolójának május 21-én, 17 órakor nyílik jubileumi kamarakiállítása Gödöllőn, a városi és járási Művelődési Központ galériájában. (Gödöllő, Szabadság u. 6.) A kiállítást Varga Kálmán művészeti előadó nyitja meg. A megnyitó után vetítik Dömölky János—Papp Gábor: Magyar Dante Album című filmjét, melyben Lajos Ferenc grafikusművész is szerepel.

A kiállítás megtekinthető június 16-ig, hétfő kivételével 10—20 óra között.

Iskolatársam volt

Felhívás

Ki tud többet a Szovjetunióról? — címmel vetélkedőt szervez az V. számú (Váci Mihály) KISZ-alapszervezet a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 65. évfordulója tiszteletére. A több fordulós vetélkedőn szó lesz politikáról, művészetről, sportról, kultúráról. A vetélkedő anyaga kizárólag a Szovjetunió című folyóirat májusból lesz összeállítva. Jelentkezhetnek a KISZ-alapszervezetek és a brigádok Bánki Istvánnénál (svh. 155. mellék) vagy a KISZ-bizottságon.

Eligazítás lövészet előtt

Gyakorló kézigránátdobás

Éles lövészeten a század

Az év nagy része azzal telik el a munkásőrszázadnál, hogy alaki kiképzésekkel, szerelvény és fegyverkarbantartással készülnek az igazi erőpróbára, az éleslövészetre és a háromnapos koncentrált kiképzésre.

A május 3-án megrendezett éleslövészeti gyakorlat erősen különbözött az előzőktől. Már a szerelvény felvételekor kitűnt, hogy nem lesz könnyű dolga a munkásőröknek, mert a szerelvénytáskában a gázálarc is helyet kapott.

A pilliscsabai lőtéren megtartott paraneskihirdetéskor nyilvánvalóvá vált, hogy ezúttal gázálarcban kell végrehajtani az éleslövészetet.

Az előzetes eligazítás után mindenki elfoglalta helyét. A biztosítók elhelyezkedtek a lőtér körül arra vigyázva, hogy senki ne tévedjen a golyók elé.

A géppuskákat, géppisztolyokat, golyószórókat betárazták. Felkerültek a gázálarcok s az önműködő lőalakoknak nem sok ideje maradt talpon maradni. A kísérőzenét a kézigránátok erőteljes robbanása szolgáltatta a lőtér sarkából.

A marketing természetrajza

Ambiciózus gazdasági elképzeléseink véghezviteléhez szükséges eszközarsenálnak nincs még egy másik annyira vitatott komponense — annak formai, tartalmi megítélését, illetve a szocialista gazdaságban betölthető szerepét illetően —, mint a marketing; az az elmúlt időkre jellemző keresleti dominancia megváltozásával, az ún. vevők piacának kialakulásával jelentkezett az az igény, hogy a marketingnek az előzőekben leírt értelmezését bővíteni kell; mégpedig az eddigi kizárólag az értékesítést elősegítő tevékenységek helyébe a fogyasztó — annak szükségleteit, vágyai, szándékai — centrális helyzetének elfogadása lép, ennek megfelelően a fogyasztói igények kielégítése válik elsődleges feladattá. Tehát, a marketing ezekután már nemcsak egy, az értékesítés területén, a vállalati tevékenységek végén hatófunkionális részterület (természetesen ezt a tulajdonságát sem veszítette el) hanem e tevékenységek előtt és alatt is kifejti hatását, mintegy keretbe foglalva a termelést és az értékesítést, elősegítve ezzel ezek belső ellentéteinek még a fogyasztást megelőző feloldását. Mechanizmusa: piackutatás — termelésfejlesztés — termelés — értékesítés (piackszervezés) — fogyasztás.

(A tisztánlátás kedvéért: ezt követően, ahogyan ezt az előzőekben is kívántam kifejezésre juttatni nem a marketing tőkés értelmezésének kritikátlan átvételét, annak makulátlan adaptációját szorgalmazom, pusztán csak ráirányítani kívánom a figyelmet az ebben a gyakorlatban rejlő lehetőségekre.)

A marketing történetének végigkísérésével el is jutottunk a jelenlegi értelmezés szerinti magyarázathoz: az a vállalatvezetési szemléletmód és magatartás, mely — e szervezet összes külső és belső kapcsolatát átfogva — az előzetesen feltérképezett szükségletekhez igazodó, az azokat a lehetőségekhez, kívánalmakhoz, de mindenképpen a valós társadalmi érdekekhez rendelő, összehangolt kutató, fejlesztő, termelő és értékesítő tevékenységek átfogó rendszerének szükségességét hangsúlyozza. Egy olyan mikroszintű gazdálkodó egységek számára alkalmazható magatartási szabály és eszközrendszer, melyet a termelt termékeknek a realizálása érdekében szerepeltetnek. A korábban felvetett kérdések egyikére — Mi a marketing? — az általános összefüggéseket feltárva feleletet kapunk.

További kérdés volt a marketing szocialista gazdasági körülmények közötti alkalmazhatósága, illetve a tőkés gyakorlat transplantációjának átültetés) foka. Gazdaságpolitikánk nyitott volta — nemzeti összetermelésünknek kb. a fele külföldön talál vevőre — következtében, mikor is a vállalat minden piaci megnyilvánulásánál megmérettetik, a nemzeti piac nem függetlenítheti a világpiacon ható tendenciáktól, még ha a direkt hatások csökkentésére a szabályzók lehetőséget is biztosítanak. A gazdálkodás feltételeinek az utóbbi időben tapasztalt változása következtében a nemzetgazdaságok elsőrendű feladatává vált, hogy a népgazdaság valamennyi tevékenységének hatékonysága fokozódjon, a külgazdasági egyensúly biztosítottnak látszon, eddig lekötött energiák, termelőmozgósítók szabaduljanak fel, melyek a takarékosságot demonstrálják, illetve a piaci igényeknek jobban megfelelő vállalati tevékenység nyerjen teret. Ha a szocialista vállalat alapfunkcióját „a kereslethez, a kínálathoz, az ésszerű kooperációs lehetőségekhez való rugalmas alkalmazkodás és aktív piacbefolyásolás követelményeként határozzuk meg, akkor azoknak az egészében folyton növekvő és struktúrájuk szerint állandóan változó szükségleteknek a szolgálatáról van szó, mely a szocializmusra jellemző termelőmóddal és kibontakozó életmóddal összhangban áll". Ez a vállalati „piaci funkció". Szemben a kapitalista piacon ható, a piaci funkciót befolyásoló faktorok (keresleti-kínálati determináció) számával a szocialista piacon egy adott időben és helyen, a piacnak legalább három eleme jelen van: — a szabályozók alakjában legalakító gazdasági társadalmi jogi feltétel — a piaci keret —, sokféle tényező által kialakított környezeti feltételek (verseny, fogyasztókör) —, a piaci tényezők azon része, melyekkel a vállalat közvetlenül kapcsolatban áll.

A fentiekből — külpiaci versenyhelyzet, a gazdálkodás feltételeinek szigorúbbá válása, a szocialista piacnak a szabályozók által biztosított közvetett értéktörvényt kifejező tulajdonsága, a piac bonyolultabb szerkezete — egyértelműen kitűnik, ha a magyar vállalatok tartani, mi több fejleszteni kívánják eddigi piaci részesedésüket, akkor alaposan átgondolt termelési-értékelési koncepciót kell követniük, melyhez mindenképpen segítséget nyújt a marketing. Természetesen a vállalati marketingtevékenység nem egy fikció, hanem nagyon is tudatos, előre meghatározott, tervezett tevékenység, melynek a vállalati megnyilatkozás minden területén hatni kell, kellene. Erre a tervszerűségre azért van szükség, mert az egyes marketingakciók erősíthetik, alkalmasint gyengíthetik, sőt kioltják egymás hatását. A spontán folytatott ilyen jellegű gyakorlat a legritkább esetekben szokott a kívánt irányban hatni. A marketing szemléletű tervezés esetén, szakítva az eddigi gyakorlattal — mikor is a különböző vállalati tevékenységeket horisontálisan elhelyezkedő tervfejezetek képviselik —, minden tervfejezetben (beszerzés, értékesítés, fejlesztés, munkaügy, hitel-pénzügy, stb.) érvényesülni kell a piaci adaptációnak, mikor is a piaci orientációt kifejező marketingtervnek — mivel a horizontális tervfejezetekbe történő beépítése erőszakolt lenne — a különböző tervfejezetek margetingkoncepcióit horizontálisan integrálni és vertikálisan szintetizálni kell.

Úgy vélem, hogy az előző utalások a marketingtevékenység helyét és szerepét mindenki számára, a konzekvencia levonásához szükséges mértékben világossá tették.

A cikk elején megfogalmazott kérdések egyikének megválaszolása még nem történt meg, erre és kiegészítve gyakorlati példákkal (egy feltételezett modell szimulálása) a következő alkalommal kerül sor.

Kovács Imre

Klubvezetők tábora

Balatonszemesen, május 19—24. között, budapesti klubvezetőképző-tábort rendeznek. A KISZ-esek továbbképzésén a BHV KISZ-bizottságának megbízásából Fenyvesi Tibor, Bánki Istvánné és Somodi Tibor vesznek részt.

Könyvtárosok értekezlete

Az ÉDOSZ-hoz tartozó könyvtárosok április 27-én tartott értekezletükön a könyvtárak elmúlt évi munkáját értékelték. Ezenkívül az újra meghirdetett „olvasó ifjúság" ez évi feladatait vitatták meg. A BHV könyvtárának tevékenységéről Szigeti Ernő számolt be.

Aktivák a kultúráról

A budapesti pártbizottság oktatási központjában április 28—29-én harmadszor találkoztak a főváros kulturális aktivái. Pozsgai Imre kulturális miniszter a közművelődés kérdéseiről Király Andrásné, a budapesti pártbizottság titkára pedig a közművelődési törvény végrehajtásának fővárosi tapasztalatairól tartott előadást. A második napon a résztvevők szekció üléseken vitatták meg a felmerülő kérdéseket. A Budapesti Húsipari Vállalatot Hoffman Pál és Fenyvesi Tibor képviselte.

Kiállítás

Indul a munkavédelmi busz. Ezúttal az élelmiszeripar balesetforrásait mutatják be tablóikon a mozgó munkavédelmi kiállításon. A program szerint minden élelmiszeripari létesítményi meglátogatnak

Látogatás a Bácskai Húsipari Közös Vállalatnál II.

Nyolcas számunkban a Bácskai Húsipari Közös Vállalat tevékenységéről írtunk. A folytatásban a gyár belső életét mutatjuk be.

— Találkoztunk Budapesten is itt gyártott termékekkel.

— Igen, ez egy elképesünk a kötelezettségekből. A Csepeli ÁFÉSZ-en keresztül a csepeli körzet ellátásában jelentősen részt veszünk. Az ellátási kötelezettségünkön felül egy tavaly megalakított keretszerződésen belül, naponta szállítunk Csepelre az Áfész-nek megfelelő árukat. Igényes vevőkkor a csepelieké, és örömmel mondhatom el, hogy kisebb zökkenők mellett, de jól mennek a dolgok, sőt növekszik az igény termékeink iránt. Tetszik a csepelieknek a bácskai íz. Szeretik a csípős kolbászt és az egyéb füszeresebb termékeket is.

— Beletartozik ebbe a termékskálába az amerikai módra készült sonka is?

— Igen. A konzervsonkák jelenleg teljesen hazai ellátásra készülnek, ugyanis az exportár annyira lecsökkent, hogy jelenleg nem exportálunk sonkát Amerikába, mert nem éri meg. Így hazai piacon értékesítjük megfelelő áron és a kereslet is kielégítő.

— Említett más exportlehetőséget is.

— A tőkés és a szocialista export olyan szempontból különbözik; hogy a tőkések „védelmi szervezete", a Közös Piac rendkívüli mértékben megnehezíti az exportáló körülményeit. Nevezetesen a brüsszeli központnál működő Állatorvosi Szolgálat minősíti a vállalatot. Erdekes, hogy nem a terméket, hanem a gyárat, ezen belül pedig a gyárban dolgozókat minősíti. Minden szemle azzal kezdődik, és többszörösen visszatérően folytatódik, hogy azt nézik, a dolgozó hol öltözik, hol mosakszik, milyen mértékig mos kezet. Tavaly december 7-én volt egy ilyen szemlénk, örömmel mondhatom, hogy első lépésre megfeleltünk a Közös Piac által támasztott minden igénynek. Így exportálási lehetőségünk van, amelyet ez évben kell kiaknázni a kereskedőknek.

Van-e már jelentkező, igénylő a termékeikre?

— Igen, megkezdődtek a tárgyalások. Francia és belga cég jelentkezett, akik szeretnének termékeink közül vásárolni, melynek mennyisége és mértéke még nem tisztázódott. Bejelentkezett egy amerikai vevő is. Konkrét számadatokat és eredményeket azonban még nem tudok közölni.

— Milyen termékfajtákat vásárolnak majd?

— Különböző bontású és nem feldolgozott termékeket kérnek jelenleg. Tehát karajokat, lapockákat, sonkákat, az ő árustruktúrájuknak megfelelően feldolgozva, előkészítve szeretnék innen mint húsanyagot megvenni.

Az amerikai ügyfél füstölt áruk után érdeklődik, ami szinte meglepetés hiszen eddig kizárólag konzervet vásárolt.

— Az előbb szóba került a dolgozók higiéniája. Milyenek a szociális körülmények?

— Vállalatunk ezt egy sarkalatos pontnak tartja. Minden dolgozó a munkába lépés előtt, tehát a felvétel idején, egynapos higiéniai oktatáson vesz részt. Itt gyakorlatilag a kézmosást és az egyéb tisztálkodást tanítják meg az embereknek. Hogy ez mennyire fontos dolog nálunk, példaképpen tudom elmondani, hogy a vállalat területén olyan vízcsap nincs, amihez kézzel hozzá szabad nyúlni. Tehát az olyan embereket, akik eddig a mezőgazdaságban dolgoztak, és most felvételt szeretnének nyerni vállalatunkhoz, fel kell készíteni ezekre a körülményekre, meg kell tanítani őket. Itt kezdődik az alap. Természetesen, ha egy vállalat ilyen színvonalat biztosít és mond, akkor meg kell teremteni azokat a lehetőségeket, ahol ezzel a dolgozók élnek. A fehér-fekete rendszerű öltözők a vállalat területén teljes mértékben kiépítettek. Üzemrészenként elkülönítettek a dolgozók öltözködési lehetősége, a ruházatuk, és mindenki, mindennap tetőtől talpig tiszta ruhába öltözve megy az üzembe. Ez az egyik ilyen ellátás. A másik a szociális juttatás, ez ugye hozzá tartozik a közérzethez, és a kereseti lehetőséghez is. Vállalatunk megalakulása óta bevezette az ügynevezett kötelező reggeli vagy uzsonnát.

— Mennyibe kerül ez?

— Az ára egységesen 5 forint.

— Mit kap ezért a dolgozó?

— Amit meg bír enni. Ugyanis az élelmiszeripari feldolgozó vállalatoknak mindig az a problémája, hogy a különböző tárolóhelyeken elhelyezett késztermékeket az éhes emberek megcsonkítják. Ilyenkor nem az szokott a nagyobb kár lenni, amit a dolgozó megeszik, hanem az, amely terméket ezáltal tönkretette, és alacsonyabb értékűvé tette. Mert hát egy letört vágó kolbászt nem lehet a bolba kiadni. Ennek figyelembevételével — az üzemi konyha maximálisan ellátott. Minden dolgozónak minden reggel szállodai színvonalon meg van terítve. Abrosz, csésze, tányér az asztalan. Kávé, tea. És az általános reggeli mellett — mert nagyon szeretik a dolgozóink az ilyen „kenyeres" reggeliket, például a bundáskenyeret — ott vannak a termékek. Mindenki annyit fogyaszt belőle, amennyi jólesik. Ezzel mi elértük, hogy napközben a vállalat területén ninsenek ilyen jell.gű problémáink. Az ebéd nem kötelező jellegű, 12 forintba kerül. Egyaránt ebédelhetnek a délelőttös és délutános műszakban dolgozók is. Az előbbiben említett asztal várja őket, és az asztalhoz viszik a jó minőségű ételt.

— Mennyibe kerül ez a vállalatnak?

— A vállalatnak körülbelül 20 forintba kerül egy ebéd. Ezt egyéb juttatásokként adjuk vissza, de akkora nevelő és megtisztelő hatása van, hogy ezt nagyon komolyan vesszük. A szociális juttatásokhoz tartozik még a közlekedés rendje is. Gyakorlatilag minden dolgozónkat saját autóbuszunkkal szállítunk be a munkahelyre és haza is visszük őket. A dolgozóink zöme vidéki, a környékbeli falvakból járnak be dolgozni.

— Hány ember dolgozik a vállalatnál?

— 800 fő körül mozog a fizikai dolgozók létszáma. Ehhez felfutott a létszámunk, hozzá 74 főre tervezünk. Ebből nagy létszámot tesz ki a kiszolgáló tevékenység. Figyelembe kell venni azt, hogy mintegy 1300 fő az, aki tmk-, energiaszolgáltatás és egyéb területen kiszolgálja az üzemrészeket. Van egy 40 főt foglalkoztató áruházunk is. Közvetlen termeléssel körülbelül 300 fő foglalkozik.

— Mekkora a nem fizikai létszám?

— Az adminisztratív létszám a húsipari viszonyokat figyelembe véve nem magas, 70 fő körül van, ami kedvező. Meg kell még említenem, hogy a szállítási egységünk is nagy létszámot foglalkoztat. 47 gépkocsink van, amelyek beszállítják a terméket, kiszállítják a termékeket.

— Említette, hogy a munkaerőt a környékről toborozták, tehát nem szakemberek. Foglalkoznak tanulóképzéssel is?

— 1978-ban kezdődött az első toborzós szakmunkástanulókra, és a toborzásnak az volt a módja, hogy készítettünk egy húsipari szakfilmet, és a szervezők estéről estére járták a falvakat és a falusi aktivistákon, tanácsi dolgozókon keresztül bemutatkoztunk, hogy milyen is egy nagy húsipari vállalat, mert nem nagyon tudták elképzelni az embereik, így, mintegy kedvcsinálásképpen, az akkori nyolcadik osztályosokat beiskoláztuk.

A kiskunfélegyházi szakmunkásképző intézet tanítja a gyerekeket. Minden évben egy osztálynyi fiatalt szoktunk beiskolázni, ez 25-30 főt jelent. Mikor harmadévesek a tanulók, akkor már nálunk végzik a termelési gyakorlatot.

— Itt marad ez a létszám a gyárban?

— A kezdeti létszám sajnos nem maradt meg, mert a beruházás befejezésének időszakában a tanulókat Budapestre, és más húsipari vállalathoz küldtük dolgozni. Ez a kiküldetés némileg szétszórta a fiúkat, többet voltak távol a szülőktől, szabadabban éltek. Sokukat visszahívták a szülők és nem nagyon jöttek vissza a húsiparhoz. A másik része a fiúknak pedig félreismerte a szakmát. Egyszerűbbnek, könnyebbnek gondolta a munkát, nem készült fel rá kellően. Feleősséggel el merem mondani, hogy ez a húsipari munka nehéz munka. Akármelyik részét nézem, mindenhol egész embert kíván. A vágóban véres, nehéz körülmények vannak. A feldolgozóban és a hűtőben állandó a hideg. Egyetlen feldolgozó termünkben sem engedjük, hogy a hőmérséklet +10 °C fölé emelkedjen. Állni 8 órán keresztül, fogni a hideg húst, csontozni, ezek bizony nehéz munkák. Aki könnyebbet vágyott, az elpártolt tőlünk. Sajnos az ipari tanulóknál nagy a fluktuáció, nem maradnak meg a szakmában.

— Az elvándorlás hogyan alakul más dolgozóknál?

— Nálunk is nagy problémát jelent ez. A kezdeti időszakban sok dolgozót az első jelentkezések alapján kiképeztünk. Megtanítottuk őket ezekre a munkákra és vállaltak is. A mostani tapasztalatok az mutatják, hogy egy-két esetben a dolgozóink szeretnék valamilyen átjáró állapotnak tekinteni a gyárat, a téli időszakra. Ebben mi nem vagyunk partnerek, mert a higiéniai követelmények magasak. Nekünk teljesen biztosnak kell lennünk abban, hogy a dolgozók itt ezt komolyan veszik. Márpedig olyan emberek esetében, akiknek a járkálnak, nem vagyunk benne biztosak, és ez nekünk nagy problémát jelenthetne. Dolgozóink törekszünk arra, és többé-kevésbé sikerül elérni, hogy ilyen visszatérések ne legyenek.

— Jelent ez valamit a vállalat terveiben?

— Úgy ítéljük meg, hogy az említett törzslétszámra számíthatunk. Ez a dolgozók nagyobbik része. Minden egyes távlati elképzelésünket, abból a szempontból vizsgáljuk legelőször, hogy hány dolgozót tudunk ezzel megmenteni, hány dolgozónak tudjuk a körülményeit kényelmesebbé tenni.

Folyamatosan és állandóan folynak a műszaki fejlesztések. Ebben az esetben mindig az első szempont az, hogy ember-nek kell-e a továbbiakban ez a műveletet végezni. Ha egy fejlesztés esetleg több létszámot igényel, az már eleve nem is bukott mindenféle szinten. A másik az, hogy ez a módosítás könnyíti-e a dolgozó körülményeit. Amennyiben nem, akkor ez sem fejlesztés. A harmadik szempont természetesen a higiéniai színvonal és a munkaszaki biztonság összehozásának jelenti. Tehát a vállalat életében ez olyan irányban meghatározó, hogy minden egyes fejlesztésünknél, még ha az nagyobb anyagi áldozattal jön létre, a hatékonyságot, a létszám megtakarítást tartjuk szem előtt. Feladatunk, hogy azokat a dolgozókat, akik tényleg stabil, megbízható kollégáink, olyan munkakörülmények közé hozzuk, hogy ők hosszú távon is eredményesen itt dolgozz

1+1 nap

Targoncás tanuló

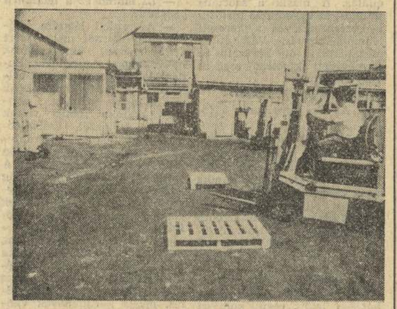

Gyakorlatoznak a leendő targoncások. Most még következmény nélkül elmozdítható a gyakorlat céljából kihelyezett rakodólap, de vizsga után már a szűk raktárban kell ugyanezeket a manővereket elvégezni hibátlanul

Pályázati felhívás

A SZOT kulturális, agitációs és propagandaosztálya a Szakszervezeti csoporton belüli életünkről címmel pályázatot hirdet a dolgozók és a bizalmiak részére.

A tapasztalatok közreadására vállalkozó dolgozók, bizalmiak írjanak arról, hogy: milyen a szakszervezeti élet a csoporton belül; hogyan fejlődik egymás közötti kapcsolatuk és szolidaritásuk más népekkel; milyen a csoport belső légköre, van-e példaképük, és milyen emberi értékei miatt tekintik példaképnek; milyen a megbecsülése a tanuló, a többet, jobban dolgozó embernek; hogyan segíti a csoport egymást és a pályakezdőket a munkában, a közéletben, a családi életben?

A pályázat terjedelme: 5 és 10 oldal között legyen. A résztvevők köre: egyének és kollektívák pályázhatnak. Fizikai dolgozók, közvetlen termelésirányítók, alkotó szellemi dolgozók, szakszervezeti bizalmiak, tisztségviselők, szocialista brigádvezetők és brigádok.

A pályázat díjai: 1 db I. díj: 5000 Ft; 2 db II. díj: 3000—3000 Ft; 3 db III. díj: 2000—2000 Ft; 4 db. IV. díj: 1000—1000 Ft.

Beküldési határidő: 1982. szeptember 15. Cím: a SZOT kulturális, agitációs és propagandaosztálya, 1415 Bp., Dózsa Gy. út 84/b.

A pályázatok jeligések, a nevet, a munkahelyet, a beosztást (funkciót) zárt borítékban mellékeljék a pályázók a dolgozataik mellé. Ünnepélyes eredményhirdetés: 1982. november 7. előtt.

A SZOT kulturális, agitációs és propagandaosztálya

Így is lehet?

Takarékoskodni, jövőnket biztosítani sokféleképpen lehet. Mindennapi örömeink és gondjaink közepette azonban néha megfeledkezünk az előrelátásról. Ezért hozza házhoz a lehetőséget az Állami Biztosító IV. kerületi igazgatósága, amikor a vállalat dolgozóival munkahelyükön is megköti a különböző életbiztosításokat.

Mi az életbiztosítások lényege?

Az ember életében két olyan szakasz van, amelyre gondolva fokozottabban akar gondoskodni a családja, illetve a maga jövőjéről. Az egyik, amikor gyermekét indítja útnak az életbe, a másik, amikor arra gondol, hogy saját nyugdíjas éveit teheti anyagilag gondtalanná. Az első esethez az úgynevezett gondoskodás biztosítást célszerű megkötni. Ilyenkor a biztosítás lejáratát általában a gyerek nagykorúságához igazítják, a felnőtt évek megkezdéséhez ad segítséget, örömet az az összeg, amelyet a biztosító kifizet.

A saját élet megérdemelt pihenését teszi gondtalanná a nyugdíjkiegészítő biztosítás. Ennél a biztosításnál a nyugdíjba menetel éveihez igazodik a biztosítás lejárata, vagyis 55, 60 vagy 65 éves korhoz, tetszés szerint választva meg az időpontot. Aki ezt a biztosítást köti, választhat, hogy a biztosítási összeget veszi-e fel, vagy élete végéig havi járadékot kap a biztosítótól.

Fontos eleme ugyanis az életbiztosításoknak, hogy a tetszés szerint választott biztosítási összeg évenként 2 százalékkal kamatozik. Ez például egy 100 ezer forintos életbiztosítási összeg esetében, ha azt 15 éves lejáratra kötötték, azt jelenti, hogy a 15 év elteltével 134 ezer 590 forintot vehet fel a biztosított. Az élet szomorú velejárója, hogy nem mindenki éri meg azt az időpontot, amikor fölveheti a biztosítási összeget. Ilyenkor azonban a biztosítás szolgáltatásai a kedvezményezettnek jelentenek számottevő anyagi segítséget.

Ez a rövid ismertetés csak a két biztosítási forma leglényegesebb szolgáltatásait ismertette, arról nem is beszélve, hogy ezeken kívül még számos biztosítási forma létezik az igények sokoldalú kielégítése céljából. Ha a figyelemfelkeltő fráz alapján bárki érdeklődne a biztosítások iránt, bővebb tájékoztatást ad a sértésvágóhíd munkaügyi osztályán Kertész Lajosné, telefonja: 336-915/172, vagy 337-869.

Sorkötelesek, szülők figyelem! III.

Örömmel üdvözölhetjük a bevonulások rendjével kapcsolatos módosításokat. Ezeket részben a szolgálati idő csökkenése, részben a bevonulás rendjének — a tapasztalatokból kiinduló — racionalizálása tette szükségessé és lehetővé.

A fiatalok döntő többsége a jövőben február, illetve augusztus utolsó hetében fog bevonulni. Az egyetemi előfelvételt nyertekre minden évben augusztus utolsó hetében kerül sor. Kétségtelen tény, hogy a fiatalok nem mindig oda és akkor vonulnak be, ahová és amikor szeretnének. Ezért — tanulva a múlt tapasztalataiból — idén már kísérletképpen változtattak a megszokotton renden. A bevonulási helyek túlzsúfoltságának elkerülése érdekében az akciót egy helyett két nap alatt bonyolítják le.

Igen jól befojásolja majd a fiatalok közérzetét az, hogy bevonulás előtt két nappal előzetes adategyeztetésen és orvosi vizsgálaton vesznek részt. Mi történik ezen a napon? Sor kerül létszámellenőrzésre, eligazításra, a katonai szolgálat alapvető kérdéseivel foglalkozó filmet tekinthetnek meg. Ezután komoly orvosi vizsgálaton vesznek részt. Ott mégegyszer meggyőződnek arról, hogy tényleg alkalmas-e a fiatal. Beszélhet a sorozás óta bekövetkezett egészségi változásról is. Igen fontos az, hogy ezen a napon közlik annak a helyőrségnek a nevét, ahol a fiatal a későbbiek során sorkatonai szolgálatát tölti majd. Ez a kezdeményezés azt szolgálja — nagyon helyesen —, hogy egy több száz fős bevonulási központ előtt ne álljanak ott a szülők, a rokonok, a barátok, a felesége reggeltől délutánig. Az eddigi tapasztalatok azt mutatták, hogy döntő többségük azért várakozik, hogy megtudja: hozzátartozója hova vonul be. Erre ezután nem lesz szükség, hiszen a fiatal már két nappal előtte közölheti az érdekeltekkel a kérdéses helységnevet.

Aligha kell arra figyelmeztetni a fiatalokat és a hozzátartozókat, hogy a bevonulás napján milyen következményekkel járhat az italozás. Nem is beszélve arról, hogy a helyszínen elkoboz zák a szeszt artalmú italokat.

Itt külön fel kell hívni a figyelmet, arra a tényre, hogy a fiatalok döntő többsége hallatlanul célszerűtlenül öltözködik a bevonulás napján. Különösen a téli bevonuláskor okoz ez komoly gondokat. Közülük nagyon sokat az alakulatokhoz való megérkezés után gyengélkedőre kell fektetni. Különösen a szülők figyelmét hívjuk fel arra, hogy kiskabátban, nem megfelelő cipőben, sapka, sál nélkül, esetleg több száz kilométert kell utazni, több helyen kell várakozni. Ilyenkor még megfelelő öltözködés esetén is előfordulhat megfázás, de a fölösleges „lezserség" csaknem biztosan oda vezet.

Harminc — kivételes esetben 10 — nappal a bevonulás előtt a fiatal megkapja a behívót. A vállalat ilyenkor köteles hét nap fizetésnélküli szabadságot adni. Ezen kívül a dolgozót bevonulási segélyben kell részesíteni. Aki nem nős és nem gyermekes, az a havi bérének 50 százalékát kapja. Aki nős és gyermekes az egyhavi illetményét kapja a vállalattól. Ha mindezt megkapja, de a jelzett időpontban mégsem vonul be, akkor a legközelebbi behívó kézhez kapása után még egyszer nem részesülhet ezekben a juttatásokban.

A bevonulás előtt álló fiatal ellen folyamatban levő fegyelmi eljárást meg kell szüntetni. Sorkatona feleségének munkaviszonyát felmondással megszüntetni nem lehet. A katonai szolgálatot munkaviszonyban eltöltött időnek kell tekinteni.

Ha a sorkatona közös háztartásban élő felesége munkaviszonyban áll, gyermekünek a feleség lakóhelyéhez vagy munkahelyéhez legközelebb levő bölcsődében vagy óvodában helyet kell biztosítani.

A sorkatonai szolgálatot teljesítők eltartásra szoruló családtagjainak családi segélyt lehet folyósítani. Ezt az állandó lakóhely szerinti kerületi tanácson kell kérni.

Leszereléskor azokat a katonákat, akiknek valamilyen szociális problémájuk van, az alakulatuk köteles segélyben részesíteni.

A leszerelés után 14 napon belül jelentkezni kell az eredeti munkahelyen. Ezután három hónapig a leszerelt fiatalnak nem lehet felmondani.

A vonatkozó rendeletek értelmében a nősök és családosok vagy attól nem több mint 100 kilométeres távolságra teljesítenek katonai szolgálatot, illetve a katonának négy órán belül el kell tudni érni a szolgálati helyét (vagy természetesen a családját). Az utóbbi meghatározásra azért van szükség, mert előfordulhat, hogy a fővárostól 80 kilométerre levő helyőrség mondjuk ötórányi utazási távolságra van.

Fontos, hogy itt megjegyezzük: például a családapák esetében is sokszor előfordul, hogy a személyi adatokban bekövetkezett változásokat nem jelentik be a kötelező nyolc napon belül (vagy egyáltalán nem jelentik be). Ez igen nagy gondokat okozhat úgy a hadsereg illetékeseinek, mint az érintett bevonulóknak.

Sorozatunkkal segítséget kívántunk nyújtani azoknak a fiataloknak, akik a közeljövőben teljesítenek majd katonai szolgálatot. Az sem árthat, ha a szülők, a közvetlen hozzátartozók is ismerik a katonai szolgálattal kapcsolatos alapvető tudnivalókat. Reméljük, hogy sikerült megfelelően informálni az érdekelteket, és talán eloszlattunk néhány félreértést is.

Andrasew Iván

Húsos sporthírek

Felhívások

A Húsos SE-be keresünk mellékfoglalkozásba nyugdíjas és nem nyugdíjas dolgozókat egyaránt, segéd- és betanított munkára, szakmunkára (vízvezeték-szerelőt, lakatost, festőt, mázolót, kőművest), akik szabad idejükkel segítségére volnának az egyesületnek, karbantartási-fenntartási, helyreállítási munkák kivitelezésében, hogy a korszerű követelményeket, jó feltételeket tudjunk biztosítani a minőségi és a tömegsport-célkitűzések megvalósításához.

Jelentkezni lehet személyesen Hetényi Emil sporttitkárnál, Nagy János gondnoknál: Budapest IX., Vágóhíd utca 7. szám alatt a sporttelepen, vagy telefonon, a 141-228 telefonszámon, 10—18 óráig.

Bérezés a kollektív szerződés alapul vételével, megegyezés szerint.

★

A Húsos SE elnöksége birkózó szakosztályába a sportágat kedvelő aktivistát, sportolót keres, aki társadalmi munkát vállalna sportvezetői, edzői tevékenység folytatására. Az elnökség szeretettel várja a jelentkezőket, miután a korábbi években ezen eredményekben bővelkedő szakosztályt ismert, régi hírnevéhez méltón kívánja működtetni.

Aki e húsos hagyományú szép sportágért szabad idejéből áldozna, szívesen látjuk és várjuk jelentkezését az egyesületben, Budapest XI., Vágóhíd u. 7. szám alatt, vagy telefonon ugyanitt: 141-228, Hetényi Emil sporttársnál, illetve Kárpáti Tamás elnökségi tagnál, 131-256, Sátori József elnöknél, 142-641 telefonon, melyek egész nap hívhatók.

A felhívás eredményéről egy későbbi időben olvasóinknak beszámolunk, várva a jelentkezéseket, az aktív segítő közreműködést.

Sátori József
HSE-elnök

Egy vetélkedő margójára

A „Tizedik múzsa" című vetélkedőt 1982. február 23 án megjelent Budapesti Húsipari Hírlapban hirdettük meg. A felhívás utolsó mondata így szólt: „A KISZ-alapszervezetek és a szocialista brigádok nevezését várjuk a vállalat minden az öt gyárából."

Le kell szögezni, a vetélkedő nem volt sikertelen. Számos szocialista brigád felkereste könyvtárunkat, és viszonylag kevés ráfordítással, olvasgatással, kutatással sikeresen játszottak fordulóról fordulóra.

A KISZ-alapszervezetekről. Tizenhárom alapszervezet megközelítőleg háromszáz tagja dolgozik azokban a gyárainkban, ahol könyvtár is működik. Közülük mindössze három alapszervezet nevezett, ebből is egy csak két fordulót volt hajlandó végigjátszani. Gyakorlatilag 2, azaz kettő alapszervezet fordított heti fél órát arra, hogy kicsit kibővítse tudását.

Hogy is van ez?

Immár több mint fél éve dolgozom a vállalat könyvtárában. Ez idő alatt számos fórumon, gyűlésen vettem részt. Mindegyiken elhangzott: a KISZ-fiataloknak tenni kell valamit a közművelődésért, a kultúra széles körben történő terjesztéséért. Mindezt elmondták azok, akik a könyvtár által hirdetett vetélkedőn nem vettek részt, és elnéző mosollyal néztek a játszókat.

Úgy tűnik, néhányan (alapszervezeti titkárok is) nem a Budapesti Húsipari Hírlapból értesülnek a vállalaton belül történő eseményekről, eredményekről, pedig úgy tudom, a vállalatnak csak egy újságja van, az is magyar nyelven jelenik meg, és bárki hozzájuthat.

Lassan, ha valaki nem győz meg az ellenkezőjéről, azt kell hinnem, hogy a KISZ-fiatalok aktivitásra való törekvése hasonló a Szisztivusz végezte munkához.

Végül, gratulálok a nyerteseknek!

Remélem, a legközelebbi vetélkedőn is találkozunk!

Szigeti

Eredményhirdetés

Most, hogy véget ért a határidős vetélkedőnk, bizony nem volt könnyű munkája a zsűrinek. Az induló csapatok szinte fej-fej mellett küzdöttek, tökéletes válaszokat adva a legtöbb kérdésre. Így nem csodálkoztunk azon, hogy nem csak egyetlen első helyezett lett.

A zsűri elbírálása szerint holtversenyben három csapat kapott első helyezést:

Fáklya brigád,
Dobó Katica brigád,
Georgi Dimitrov KISZ-alapszervezet.

Két csapat ért el második helyezést:

Március 8. brigád,
Károlyi Mihály KISZ-alapszervezet.

Harmadik helyen a Tyeresskova brigád végzett. Negyedik a Lendület brigád lett.

Az első helyezettek csapatonként nyolc, a második helyezett négy, a harmadik helyezett három, a negyedik helyezett két darab értékes könyvet vehet át a könyvtárban.

Könyvajánlat

Marcel Aymé: Csudapofa

Csuda jó regény Aymé műve. Igazi, szellemes francia regény. A szerző neve jól ismert a magyar olvasók körében, hiszen ő írta a Csípős úgy-et, a Nem ér a nevem-et, a Zöld kancát.

Főhősünk egy idősödő reklámügynök, tisztes családapa, akinek kissé rút arca egyik napról a másikra megváltozik, vonzó, szép fiatalember lesz. Az arc megújulásával megindul a csodák lavinája, mindez pergő stílusban, humorosan, ironikusan előadva.

Akit érdekel, hogyan lehet megváltozott arccal elcsábítani saját feleségünket, olvassa el a regényt.

★

Égtájak, 1981.

A sorozat új kötete — immár hagyományosan — nem arra törekszik, hogy teljes képet adjon a tárgyév legjelentősebb, legnagyobb hírre, rangra szert tett novelláiból, inkább csak ízelítőt ad a világ novellatermésének változatosságáról, egyszerre kínálva szélesebb nemzetközi szerzőgárdát. A kötetben angol, amerikai, latinamerikai, francia, német, szovjet, olasz, vietnami, román, dán nemzetiségű írók írásai kaptak helyet. Ellentétben a korábbi évekkel, az elbeszélések döntő többsége jól érthető, sokszínű és kevéssé kísérleti jellegű.

Az Égtájak kitűnő világirodalmi tájékoztató mindenki számára.

★

Technikai érdekességek

Közkedvelt magazin a Technikai érdekességek. Rendkívül gazdag, változatos anyagot tartalmaz a mostani kötet. A tartalomból:

CB-rovat, hasznos tanácsok a vevőkészülékek használatáról.

HiFi-készülékek bemutatása.

Építészeti lakásrovat, a napenergia-felhasználás gyakorlati lehetőségeit elemzi.

Ezenkívül még sok izgalmas cikk tájékoztat napjaink technikai újdonságairól.

★

Bicző Tamás:
Budapest egykor és ma

Budapestről már sokszor, sok helyen írtak. Ez az új könyv talán kiemelkedik a többi közül. A szerző a római kortól napjainkig követi végig fővárosunk történetét, minden korszakot térképpel illusztrál, jelezve, mi létezik még abból a korból és mi pusztult el.

Témakörönként kigyűjtötte: hol állnak a kastélyok, múzeumok, könyvtárak, szobrok stb.

Jól használható Bicző Tamás könyve, helytörténet után érdeklődőknek ajánlom.

Budapesti Húsipari Hírlap
a Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő: Bágyi János
Szerkesztőség: Budapest, Gubacsi út 6. 1095
Telefon: 136-868
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Budapest, Blaha Lujza tér 3. 1959
Felelős kiadó: Tillmann
82—2149. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: Csondes Zoltán vezérigazgató

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP

A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XVII. ÉVFOLYAM, 10. SZÁM ÁRA: 70 FILLÉR 1982. MÁJUS 18.

Adatok, tendenciák

Az első negyedév után

Az idei év első negyedének számai a szakemberek jóvoltából már rendelkezésre állnak. A kezdésről — eredményekről és hiányokról — és az év hátralevő részének feladatairól kérdeztük *Horváth László* termelési osztályvezetőt.

— Az első negyedévben 171 ezer sertést vágtunk le. Ezzel a vágási tervünket 102,4 százalékra teljesítettük. Csaknem 11 500 marhát vágtunk, ami 103 százalékos teljesítést jelent. Tehát a két legfontosabb területen a tervet teljesítettük.

Sajnos nem ilyen jó a helyzet a többi gyártási területen. Elmaradtunk a húskészítmények gyártásában. A keretes áruk tervét 94,6 százalékra, a kereten kívüli áruk tervét 76,2 százalékra teljesítettük. Az összes húskészítménygyártási tervünket 89,2 százalékra. Tehát az elmaradás az első negyedévben a húskészítménygyártásnál megközelíti a 80 vagont.

— Mi ennek az oka?

— Többféle okról beszélhetünk. Az évnegyed első felében alapanyag-problémáink voltak, a második felében pedig értékesítési gondjaink. Visszaesett a kereslet. Egyrészt valószínű, hogy a vidéki vállalatok nagyobb arányú beszállításai okozták ezt, másrészt jelentősen meg van emelve a terv. Tudvalevő, hogy száz vagonnal emeltük a kereten kívüli áruk gyártására vonatkozó tervet. Éppen azért, hogy a vállalat egész évi tevékenysége eredményes legyen.

Az első negyedévben elmaradt a tervtől a szárazárugyártás is. A tervet 91,3 százalékra teljesítettük. A dobozsonka gyártási terv 93,2 százalékra teljesült.

Tehát a vállalat legfontosabb feladata a következő háromnegyed évben az elmaradások pótlása.

— Erre milyen lehetőségek vannak?

— Egyrészt valamivel alacsonyabb a második- és a harmadik negyedéves húskészítménygyártási terv. Tehát a terv nem munkanaparányos. Ez azt jelenti, hogy az első negyedévben hetenként 52 és fél vagon húskészítményt kell gyártanunk a terv szerint. A második negyedévben a terv teljesítéséhez már elég a 47,1 vagonos heti termelés. A harmadik negyedévben még kevesebb: 45,5 vagonos termeléssel tudjuk biztosítani a teljesítést. Tehát az elmaradás pótlására ez a két negyedév látszik alkalmasnak.

— Év végén ismét többet kell dolgozni.

— Úgy van. Ugyanannyi a terv, mint az első negyedévben: 52 és fél vagon.

Hogyan, hol lehetne a gyárak munkáját erősíteni?

— Az egyes számú gyárnak van igen jelentős feladata a húskészítménygyártás területén. Itt a legnagyobb az elmaradás: pillanatnyilag 77 százalék körüli tervteljesítésen áll. Ez persze érthető, hiszen ők gyártják a legtöbb kereten kívüli árut. A kettes számú gyár áll a legjobban a húskészítménygyártás területén: 98 százalékkal. A hármas számú gyárnak is közel hússzázalékos az elmaradása. Tehát lényegében két területen kell komolyan erősíteni: a Sertésvágóhídon és Újpesten.

A vállalat eredménye megkívánja, hogy a gazdaságosságot is fokozzuk. Például a folyamatos technológiával gyártott vöröskuraknál a pépképző víz arányát a szabványadta lehetőségeken belül javítani kell, hiszen itt a bázistól el vagyunk maradva. Lehet javítani a sertés- és a marhabőr átlagárán és árbevételén. Javítani kell a sertésbelek kihozatalain, és általában a melléktermékek hasznosításán. Törekedni kell továbbra is az adalékanyagok jobb felhasználására.

— Milyen remények látszanak most a félév közeledtével a tervek teljesítésére?

— Egyrészt a vállalat mindent elkövet a piacok jobb kihasználására, új piacok felkutatására. Megköveteljük a szerződéses fegyelem betartását, hogy a tervben rögzített mennyiségeket értékesíteni is tudjuk — *mondta Horváth László termelési osztályvezető.*

Andrasew

Szalámigyári beszélgetés

Az elmúlt év végén arról számolhattunk be, hogy a Szalámigyár jó eredményt ért el. A termelési tervet — egészen kicsi híján — gyakorlatilag száz százalékra teljesítették. Az első negyedév eredményeiről és gondjairól beszélgettünk *Szentes Vidorral*, a gyár igazgatójával.

— Ebben az évben változott a termelési terv és — ezzel összefüggésben — az értékesítési irány. Pontosabban: az értékesítési irányok megváltozása hatott a termelési igényekre.

— Mi változott az értékesítésben?

— Nagyobb exportmennyiséget terveztünk, ezen belül is elsősorban a tőkés export növekedésével számoltunk.

— Jobb a piac?

— Mi a TERIMPEX Külkereskedelmi Vállalattal vagyunk kapcsolatban — a tőzsön keresztül. — Sűrűn egyeztetjük a terveket és elképzeléseket. A piaci feltételek ugyanis folyamatosan változnak. Például a múlt hét végén a holland vevő jelentkezett. Ötkilós kiszerelésben szeretne árut vásárolni. Ilyen még eddig nem volt. Tízkilós a jelenlegi minimális csomagolásunk. Ennyire változnak az igények. Az tény, hogy az utóbbi időben a kisebb csomagolási egységek felé változik az igény.

— Át tudnak állni erre?

— Pillanatnyilag ez nem egészen tőlünk függ. Az exporthoz szükséges csomagolóanyagokat importból vásároljuk.

Tehát az elmúlt évben az értékesítési tervünket túlteljesítettük.

— Ez azt jelenti, hogy többet adtak az áruért, mint amennyit terveztek?

— Nem. Tudniillik a szalámi esetében az áru átfutási ideje három-négy hónap. Emiatt a készletek is befolyásolják az értékesítési lehetőségeket. A termelési tervet teljesítettük. A költséggazdálkodásunk gyakorlatilag a tervezett szinten valósult meg, bár egyes elemeiben vannak eltérések. Mindebből többékevésbé már következik, hogy az eredménytervet túlteljesítettük.

— Idén is sikerül ez?

— Nem mondható el, hogy ilyen jók az eredményeink, mert az első negyedévben termelési lemaradásunk keletkezett. Ennek az a legfőbb oka, hogy a munkaerő-ellátottságunk nem kielégítő. Pontosabban a csontozás területén vannak problémák. De ezek a hiányosságok arányban állnak az egész gyárra jellemző munkaerőgondokkal. A másik különösen „munkaerő-ellátatlan" terület a füstölő-szárító.

Az értékesítési irányok változása következtében elsősorban a télisalámi-gyártással vannak gondok. Tudniillik azt csak saját csontozású húsból tudjuk gyártani, vásároltból nem. A vásárolt húst a Csabai Csípős kolbászhoz és kis mértékben a Csemege szalámihoz használjuk fel. Mindkettő esetében jó eredményeket értünk el. Ugyanakkor jelentős a lemaradás a télisalámi-gyártásban.

— Az új termékek megjelenése után is a télisalámi a legkurrensebb cikk? A hazai piacra gondolok.

— Két hete érkezett a trösztből egy levél, amely nagy hangsúlyt fektet a belföldi előtalásra. Ez persze azt is jelenti, hogy változtatni kell a stratégiánkon.

— Nekem úgy tűnik, hogy az új termékek beváltak.

— A Csabai Csípős is jó minőségű. Időnként összehasonlítjuk más cégek termékeivel. Merem állítani, hogy a miénk jobb, mint a többi. Értékesítési problémáink nincsenek.

— Hogyan lehetne továbblépni a csontozás kérdésében? Hiszen ez tulajdonképpen többé-kevésbé évek óta megoldatlan gond.

— A vállalat vezetésével való tárgyalások alapján mondhatom: úgy tűnik, a BHV kötelékében végző fiatal szakmunkások közül az ősz folyamán nyolc-tíz főt ide fognak irányítani. Velük viszont az lesz a gond, hogy katonaköteles korúak.

Ugyanakkor szerte az országban keressük a vásárlási lehetőségeket. Tudniillik minden évben jelentős mennyiségű vásárolt szinhússal dolgoztunk. Idén viszont — elsősorban a január hónap — a vásárlás szempontjából rendkívül nehéz volt. Szinte nem is kaptunk ilyen alapanyagot, mert a tárgyárak is fölhasználták a saját alapanyagokat. Az első negyedév kis teljesítését döntően a januári elmaradások okozták. Most keressük a megoldásokat. Például Bajáról fogunk színhúst vásárolni, havi 26 tonnát, ha sikerül tető alá hozni az üzletet.

— Speciális, szaláminak való öreg sertések?

— Igen. Ez azért is jó, mert Baja exportra elfogadott vágóhíd. A vásárlásnál valóban nagyon sok gondot okoz az, hogy nem mindegy, milyen sertésből és milyen vágóhídról származik a hús.

Most számos tárgyalás folyamatban van. Többek között például a marhavágóhídi Korvin Ottó szocialista brigád is fölajánlotta, hogy csontozna számunkra szalámisertést. Különös tekintettel arra, hogy ott a vágási tevékenység csökkenőben van.

— Nagyobb szemlére sor kerül idén?

— Igen. Esedékes a közös piaci szemle. Komolyan fel kell készülnünk úgy a termelési területen, mint a gondnokságon és a műszaki vonalon. E három területet úgy kell koordinálni, hogy a szemle sikerüljön. Sikerülnie *kell.*

— Eddig nemigen voltak gondok.

— Az objektív adottságaink azért hellyel-közzel okoznak nehézséget. De ezen is mindenképpen változtatni akarunk.

— Hol tartanak most ezek az „objektív adottságok"? Néhány év alatt itt komoly változásoknak lehettünk tanúi.

— Igen, de összességében tekintve feltétlenül gyorsítanunk kell az egyes résztevékenységeket ahhoz, hogy sikereket érjünk el.

— Mikorra jutunk el oda, hogy a Szalámigyár igazgatója bátran kijelentheti: a műszaki állapot teljesen rendben.

— Erre vonatkozóan a Szalámigyárnak elfogadott műszaki-fejlesztési koncepciója van. Ennek munkálatai előre láthatóan megkezdődnek a VI. ötéves terv folyamán. Itt a nehézséget az okozza, hogy a műszaki-fejlesztési tevékenységet össze kell hangolni a karbantartási-felújítási munkákkal és a folyamatban levő gyártással is. Ugyanakkor beszélni kell a higiéniai színvonalról is. Az utóbbinál — szemben a műszaki színvonallal — rendkívül jelentős szerepe van az emberi tényezőnek is. Pillanatnyilag ki kell használni a lehetőségeket. Olyan mértékben kell javítani az emberi tényezőket, hogy azok ellensúlyozzák a műszaki színvonal gyengéit.

— Kíváncsi lennék, hogy mikor lehet a higiéniai problémákon egyszer s mindenkorra túllépni. Hiszen ez csak az embereken múlik.

— Dolgozóink többsége nem húsipari szakmunkás. A fluktuáció meglehetősen erős. Éves szinten az állományi összlétszámunk 304 fő körül van, ugyanakkor a fluktuáció eléri a 120-130 főt. E rétegbe tartozók többségének a higiéniai követelményekről nincsen olyan fogalmuk, mint a régóta itt dolgozó húsipari szakmunkásoknak. Éppen ezért szükségesek a tanfolyamok, az oktatások, amelyeken a belépéstől kezdve folyamatosan részt vesznek a dolgozók. De azoknak, akik soha nem dolgoztak ilyen területen, jókora idő kell, mire hozzászoknak az itteni követelményekhez.

— Tudjuk, hogy a szakmunkások — például a csontozók — különböző téeszekhez mennek magasabb bérért és „lazább" munkafeltételek közé. Itt nem lehetne több pénzt adni?

— Ha megnézzük a gyáron belül az egyes üzemrészek közti kereseti arányokat, és lefejtjük az objektívnek mondható tényezőket — mint amilyen a műszakpótlék — akkor azt láthatjuk, hogy a gyáron belül a csontozóban keresnek a legjobban. Ha versenyképességről beszélünk ebből a szempontból, akkor kiderül, hogy inkább a kötöttségek miatt mennek el az emberek. A szakmunkások bérét a lehető legmagasabb színvonalon tartjuk. Most legalább 9-10 csontozóra lenne szükségünk.

— Mikor lesz leállás a Szalámigyárban?

— A tervek szerint az egész július erre szántuk. De keressük azt a lehetőséget, hogy miképpen lehetne az egyes üzemrészeket részlegesen leállítani és a feladatokat gyorsított munkával elvégezni. Erre éppen azért van szükség, hogy a termelési lemaradást pótolni tudjuk — *mondta Szentes Vidor, a Szalámigyár igazgatója.*

Andrasew Iván

Így ünnepeltünk

Vállalatunk vezetői a május elsejei felvonuláson

Dolgozóink a díszribün előtt

Ezúttal is számíthattunk az MHSZ fiataljaira

Kicsik és nagyok az ünnepi menetben

Igazi majálishangulat az Asztalos János lfjúsági Parkban

Újpest műszaki állapotáról kérdeztük

A III. számú gyárban Farkas Béla műszaki vezetővel beszélgetünk a gyár idei tennivalóiról, különös tekintettel a gyár műszaki állapotára, mely meghatározó lehet a gyár mennyiségi és minőségi teljesítményére.

— A fenntartási keretünk, melyet idegen kivitelezők részére kifizethetünk, 7 millió forint. Ez éppen csak a műszaki-higiéniai színvonal tartására elegendő. Saját erőből való kivitelezésre 4 millió forint van. Ebben az évben karbantartói létszámunkat 26 főre kívánjuk felfejleszteni, jelenleg közel a fele van csak meg. Probléma felvenni az újakat, mert nem tudunk annyit fizetni, mint amennyit kérnek. Egy jó szakmunkás 25—27 forintos órabért is kér. Ha ezt megadjuk, az itt lévő régi dolgozók mennek el. A régiek hely- és gépismeretét az új dolgozók nem tudják pótolni. Ezt a bérfeszültséget valahogyan fel kell oldani, mert a tervezett karbantartói létszám igen fontos. Ha elegendő szakképzett karbantartónk van, akkor a berendezéseket nem 'kell a termelésből hosszabb időre kivenni, hanem csak a tényleges meghibásodáskor. Eddig ugyanis az volt a gyakorlat, hogy a külső kivitelezővel kötött szerződés szerint a gépet beszállítottuk javításra, és kivártuk amíg nagyjavítása megtörtént és azt visszaszállították. Természetesen addig a gép nem termelt.

Megfelelő gépparkot kell kialakítanunk. Az itteni szerszámgépek olyan elöregedettek, hogy csak az a bizonyos 100 forint eszmei értékük van. Van ugyan élő megrendelésünk, de visszajelzést még nem kaptunk a beruházási főosztálytól. Jóváhagyott igényünk is van, ez azonban nem valósulhatott meg, gondolom az ilyen vásárlásokra kiszabott szűk keret miatt.

Ezért azután a higiéniai fejlesztési tervünknek sok pontját '81-ben nem tudtuk megvalósítani annak beruházási vonzata miatt. A gyár külön nem rendelkezik beruházási kerettel, így minden egyes berendezést, gépet írásban kell kérni az illetékes főosztálytól. 1981-ben nem jutott ilyen kéréseinkre pénz.

Ismét előtérbe került a kazánprobléma, bár erre van biztosított keret, kazán még sincs. Már a kilencedik megrendelésnél tartunk, kivitelezőt nem találtunk. Odáig jutottunk el, hogy a kivitelezők elviszik a tervet, aztán visszaszámolnak. A szerelést elvállalnák, de az építészeti munkát nem. Ez ügyben a beruházási főosztály is keres kivitelezőt, még újsághirdetést is feladtak, de nem volt jelentkező. Annak idején ezek a tervek azért készültek könnyű acélszerkezetes megoldással, hogy a vállalat építési osztálya el tudja készíteni. Ez azonban valamilyen okból elmaradt. Most a KIPSZER a legújabb tárgyalópartnerünk, ők foglalkoznak kifejezetten kazánház-telepítéssel, ez az utolsó reményünk.

Egy éve üzemel a konténer kazán, de júniusban le kell állnunk ezzel, tisztítás és karbantartás miatt. Ez két héttel a leállás előtt lesz. Addig az üzemet a Cornwall kazán látja el gőzzel. A konténer kazán karbantartása után újra üzemel majd, de ekkor viszont a Cornwallt kell leállítani, szintén nagyjavítás miatt. Így számolni kell azzal, hogy erre az időre többször kell két, vagy három műszakot szervezni a gyárban.

Természetesen a gyár vezetése mindent megtesz annak érdekében, hogy ez gördülékenyen menjen és minél kisebb terhet rójon a dolgozókra. Ezt a munkahelyi vezetők a termelési tanácskozásokon a dolgozóknak elmondták, illetve ahol még nem volt megtartva, ott el fogják mondani.

A tavalyi leállásos karbantartásnál derült ki — amikor a hűtőrendszer kondenzátorait megbontották —, hogy a kondenzátorok és a vezetékrendszer nagymértékben korrodálódott. Ahhoz, hogy a javításokat elvégezhessük, szükséges a hűtőteljesítmény felmérése, mivel a rendelkezésre álló gépparkkal a megkívánt teremhőmérsékleteket már most sem tudjuk biztosítani. A hűtőrendszer felújítása nagyobb létegezetű munka, csak a távoli jövőben tudjuk elvégezni, mert beruházási vonzata is van. Ugyanis a hűtőteljesítményt megnövelni csak a jelenleginél nagyobb teljesítményű gépparkkal lehet, ez pedig új beszerzésekre kényszeríti a gyárat. A most meglévő gépek alkatrészellátása nem megoldható, mert ezeknek már megszűnt a gyártása. Ez egy olyan dilemma, amelyet nem lehet ilyen feszített terv mellett megoldani egyelőre.

A feldolgozó gépek nem elegendőek. Nem a jelenlegi gyártástechnológiai követelményeknek megfelelő a húsipari gépek száma. Nagy szükség volna egy Laska vagy Stefan átereszt kutterra, a termékminőség javítása érdekében. Így lehetnénk megfelelő versenytársai a vidéki vállalatoknak.

De nézzük a mérlegeinket. Korszerűtlenek, zömmel tolósúlyos és körszámlapos kivitelűek, több évtizede szolgálnak. Üzembiztonságuk megtartását megoldottuk úgy, hogy mellékfoglalkozásban mérlegműszerészt foglalkoztatunk. Ez azonban nem növeli a mérleg színvonalát. A tévedés lehetősége a méréseknél nem elhanyagolható.

A sok probléma ellenére azon vagyunk, hogy műszaki oldalról a problémákat is figyelembe véve elősegítsük azt, hogy a gyár az éves tervét teljesítse.

—pbv—

Exportsertéshúsrész-megmunkáló verseny

Az Állatforgalmi és Húsipari Tröszt ifjúsági bizottsága és gazdasági vezetése, a TERIMPEX Külkereskedelmi Vállalat, valamint a Kaposvári Húskombinát gazdasági, társadalmi vezetése a KISZ Központi Bizottsága és a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium egyetértésével exportsertéshúsrész-megmunkáló versenyt hirdetett április 23-24-re. Az elméleti és gyakorlati részből álló verseny helyezettjei külföldi tanulmányúton vesznek részt, illetve az erkölcsi elismeréseken túl anyagi díjazásban is részesülnek. A felhívás mintegy 21, az ÁHT-hoz tartozó húsipari vállalatot érint.

Vállalatunk a hagyományokhoz híven ismételten képviselteti magát e nemes versengésen. Ennek érdekében február 25-én házi versenyt rendezett, mintegy 22 fiatal részvételével. (A részvételre való felhívás lapunkban is megjelent.)

Az ünnepélyes megnyitón, amelyet *Kárpáti Tamás* igazgatóhelyettes köszöntött, jelen volt *Tóth Éva*, a KISZ KB munkatársa, *Mányoki Sándor*, az I. számú gyár igazgatója, a zsűri elnöke, *Flamm Andorné* szakmai-elméleti felkészítő, *Németh Imre, Kállai Árpád* elméleti-politikai felkészítő, valamint *Budai Sarolta*, a KISZ-bizottság titkára.

A központi gyár kis kultúrtermében összegyűlt versenyzők először négy tesztlapot töltöttek ki, amelyeken politikai, technológiai, higiéniai és munkavédelmi kérdések szerepeltek. A rendelkezésre álló 40 percet szinte senki nem vette igénybe.

Ezután a gyakorlati verseny következett. Ennek házigazdája az I. számú gyár bontóüzeme volt. Az előre kikészített minták gondos átnézése után a sorsolás izgalmas pillanatai következtek. Végül is a versenyzők elfoglalták helyeiket, ahol 6 darab előzetesen feldarabolt félsertésből export minőségű húsrészeket terméltek ki, mintegy 120 perc alatt. A szorgalmas kezű versenyzőket az ÁHT *Aranybárd* szocialista brigádjának tagjaiból kijelölt zsűri figyelte. Érdemes róluk is szót ejteni, hiszen évek óta vállalják ezt a komoly odafigyelést igénylő tevékenységet. A mi házi versenyünkön túl öt zsűriznek a győri és kaposvári elővversenyeken is. Ittlétük kölcsönös előnyökkel jár, hiszen ők is gyakorlatot szereznek, és mi is megismerhetjük az országos verseny szigorú zsűrijét.

A tesztlapok és a gyakorlati munka értékelése után az elbírálók eredményt hirdettek:

I. helyezett *Kondor Sándor* I. számú gyár, 159; II. *Iván József*, II. számú gyár 155,5 III. *Bálint József* I. számú gyár 146; IV. *Justyák János* I. számú gyár 146; V. *Varga László* V. számú gyár 143; VI. *Harmincz László* I. számú gyár 141 ponttal lett.

Versenyen kívül indult *Horváth Gergely*, az OHKI dolgozója, aki 137 pontjával VII. helyezést ért el. Ő azért kérte részvételét, hogy megmérhesse tudását, amelyet remek eredménnyel bizonyított.

Érdemes szólni a helyezettekről is. *Kondor Sándor* a bontőüzem dolgozója, az elmúlt évi országos versenyen negyedik helyezett lett. *Iván József* az elmúlt évben a marhacontozó versenyen első helyezést ért el, mégpedig a gyakorlati verseny során elért legmagasabb 101,5-es pontszámmal! *Bálint Józsefet* úgyszintén ismerjük, hiszen az elmúlt évi sertésfelvágó verseny országos első helyezettjét üdvözölhetjük személyében. Leszerelés előtt álló munkatársunkat szolgálatából kértük ki, hogy a versenyen részt vehessen. *Bálint József* néphadseregünk kétszeres kiváló katonája, amelyről lapunkban is beszámoltunk.

A házi verseny első négy helyezettje elnyerte a Szakma Ifjú Mestere címet, valamint pénzjutalomban is részesült. A V—VI. helyezett anyagi elismerést kapott.

Az országos versenyre 3+1 fő tartalékot jelölhet vállalatunk. Az ő személyük az első hat közül kerül ki gondos választás után. A felkészülési időszakban fiatal szakmunkásainknak a Kaposvári Húskombinát lehetővé teszi, a helyszínen történő gyakorlást. Természetesen az április végén sorra kerülő versenyig a politikai, elméleti és gyakorlati felkészítők sokat foglalkoznak majd az indulókkal.

Felkészülésükről és az országos versenyről rendszeresen tudósítjuk majd olvasóinkat.

Bágyi

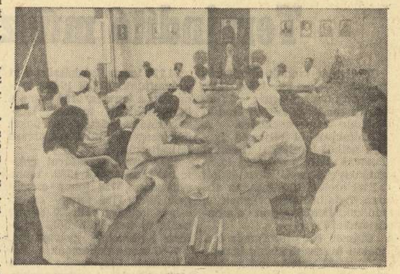

A vetélkedő résztvevőit Kárpáti Tamás termelési és kereskedelmi igazgatóhelyettes köszöntötte

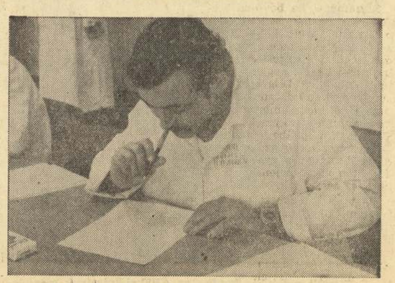

A tesztlapok kitöltése nem kis fejtörést okozott

Izgalmas pillanatok: sorshúzás

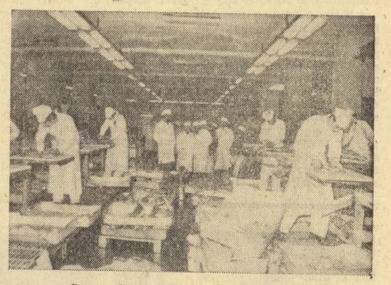

Szorgos kezek, háttérben a szigorú zsűri

A milliméterek is számítottak...

A szépségverseny győztesei

Több dolgozónk érdeklődött telefonon, hogy a sertésvágóhíd KISZ-klubjában február 26-án megrendezett farsangi bál női, férfi szépségversenyének kik lettek a győztesei.

Örömmel jelenthetjük, hogy a versenyt *Bánki Istvánné* és *Somodi Tibor* nyerte. Gratulálunk!

Sportverseny-győztesek

A február 17-én megrendezésre került sportverseny győzteseiről kaptunk hírt. Az asztalitenisz-versenyben húsz fő indult. Egyéni első helyezett *Pauló Zoltán* (mvh.), második helyezett *Bálint József* (svh.), harmadik pedig *Bognár Tibor* (svh.) lett.

A sakkversenybe 14 fő nevezett, a győztes *Kis Horváth János* lett (mvh), őt *Suscsák János* (mvh.) és *Szécsi József* (svh.) követte a „dobogón".

Tervindító műszaki konferencia

(Folytatás az 1. oldalról.)

is: munkájukért hadd fejezzem ki ezen a helyen is köszönetemet.

— Az eredményterv túlteljesült ugyan, de a bér- és eszközarányos nyereség még mindig jóval alacsonyabb az iparági átlagnál. A saját életkörülményeinkben, a jól fölfogott érdekünk arra kell, hogy sarkallajon bennünket, hogy többet tegyünk a vállalat érdekében.

Szerdahelyi Károly elmondta, hogy a higiéniai helyzetet sem tartja kielégítőnek. Arról is beszélt, hogy tömegével kapunk külső hatóságoktól goromba leveleket, a higiéniai követelmények be nem tartása miatt. Konkrét intézkedéseket vár minden területen az egész kollektívától.

— A következő számsorra szeretném felhívni a figyelmet. Amikor elkezdtük tervezni a VI. ötéves tervet, akkor oda jutottunk, hogy ha csak ugyanúgy dolgozunk, mint eddig, akkor 1982-ben 120 millió lesz a veszteségünk. Gondolkodtunk, terveztünk, végül kijött 46 millió forintos mínusz eredmény. Aztán rájöttünk arra, hogy az ilyen tervet — minden szabályossága mellett sem lehet elfogadni. Éppen ezért újabb intézkedéseket vettünk figyelembe. Így alakult ki egy nagyon minimális 9,6 milliós terv. Ez került benyújtásra. Ugyanakkor szakágazati szinten ez még mindig kevés. Még akkor is, ha ebben egy sor felsőszintű erőfeszítés került megfogalmazásra.

— Személyes ellenőrzéselm során tucatszámra találkoztam olyan abszurd szituációkkal, hogy munkát nem végző „dolgozóink" ücsörögnek különböző helyeken. Elvtársak: ez föláhboritó! Föláhboritó azért, mert itt hasznos munkát nem végeznek, ugyanakkor családi körükből is hiányoznak. Nem akarom elhinni, hogy ne lehessen valami ésszerű megoldást találni, figyelembe véve a törvényességet és a kölcsönös megegyezést. Ez a helyzet tarthatatlan.

— 1982 központi problémája lesz az irányítás korszerűsítése is. Nagyon sokat beszéltünk róla, de viszonylag kevéset tettünk a gyári önállóság fokozásáért. Úgy hiszem, hogy ebben az évben kell elindítanunk egy olyan folyamatot, amikor komolyan vesszük ezt a kérdést. Ennek kapcsán a szervezet korszerűsítésre kerül, és tényleg ott dőlnek el a dolgok, ahol ehhez a föltételek optimálisak.

Ugyancsak ide tartozik, hogy vállalatunknál is igazgatótanácsot kívánok alakítani. 1982-ben vége kell hogy szakadjon az egyenlősdinek a részesedési alaphoz való hozzáférés dolgában is. Ehhez megfelelő demokratizmus is kell. Ez pedig gazdasági vonalon az igazgatótanács formájában látszik megvalósíthatónak.

— Meg kell vizsgálnunk, hogy melyik az a tevékenység, ami hoz, és melyik az, amelyik visz. Minden kötődés, adottság, „szerelem" mellett a gazdasági realitásokhoz kell igazodnunk. Én elhiszem, hogy ez sok esetben nehéz. Itt is külön gonddal kell foglalkozni e tekintetben az emberi oldallal — mondta *Szerdahelyi Károly*, a vállalat igazgatója, a tervindító műszaki konferencián.

Andrasew

Beszámoló taggyűlés

A III. számú gyár Ságvári KISZ-alapszervezete február 18-án tartotta beszámoló taggyűlését az 1981-es év mozgalmi munkájának eredményeiről, tapasztalatairól. Ugyanekkor választottak új vezetőségi tagokat is.

Farsangi bál

Hagyományos farsangi bál volt március 5-én a III. számú gyárban, a KISZ-szervezet rendezésében. A színvonalas műsorban többek között fellépett *Forgács Gábor, Gálházi László* és az *Andromeda* együttes.

Borítékon kívül IV.

Sorozatunk előző részeiben elsősorban számadatokat tettünk közzé. Ezekből megtudhattuk, hogy a Budapesti Húsipari Vállalat mennyit költ egy-egy szociális kérdés megoldására. Most egy beszélgetés erejéig visszatérünk *Szőcs Bélához*, a szociálpolitikai osztály vezetőjéhez. Hogyan és miképpen lehetne tovább racionalizálni ezeket a költségeket? — kérdeztük.

— Semmi esetre sem kívánunk megtakarításokat elérni olyan szociális juttatásoknál, mint az ebédelés, az óvodaiböléseket elhelyezés. Sőt: az üdültetés területén előrelépésről számolhatunk be, hiszen 1981-ben a Siótourtól bérelt tűnk egy háromszobás, nyolcszemélyes házat, ahol családos dolgozóink üdülhettek — természetesen gyermekeikkel. Idén, a szakszervezettel egyetértésben még egy, kétszobás házat bérlünk. Tehát itt nemhogy megtakarításról nem beszélhetünk, de növekedni fognak a költségek. Ezt elsősorban a gyermekek érdeke követeli meg.

Szeretnénk, ha bővülne az ebédelők száma is. Mindent megteszünk azért, hogy az étkezők megfelelő mennyiségű és minőségű ételhez jussanak. Az is természetes, hogy minél több dolgozónk kisgyerekének elhelyezésére törekszünk. Segítünk ezzel létszámhelyzetünkön is, hiszen a gyesen levő kismamák munkába léphetnek. De természetesen az is közös érdekünk, hogy a gyes három éve után visszatérjenek hozzánk az asszonyok.

Ha több budapesti lakost tudnánk alkalmazni, akkor az utazási költségek csökkennének. De úgy gondolom, hogy erre nincs sok lehetőségünk. Ezért ezen a területen sem fogunk megtakarításit elérni.

— *Mégis, hol lehet valamit megtakarítani?*

— A ruháknál. Bizony évente tízmillión felüli értékű az „új beszerzés". A mosáson nem akarunk olyan módon megtakarítani, hogy nem a megfelelő ütemben cseréljük a ruhát. Hiszen ez élelmiszeriparhoz, tehát naponta, vagy — ha a szennyeződés olyan, akkor — naponta kétszer is cserélünk. De nem mindegy, hogy hogyan bánunk a lábbelikkel, a kötényekkel, a munkaruhával...

Már többször fölhívtuk a vezetők figyelmét arra, hogy a „plasztovinil" kötényeket nem használják a dolgozók. Pedig azzal nagyon jól lehet védeni a ruhát. Hiszen, ha azt nem kell annyiszor és olyan nagy gőzben mosni, akkor tovább tart.

— *Kötelező a kötény használata?*

— Igen. Amikor például behozzák a marhavágóhídról a ruhát, akkor az úgynevezett szakácskötény tele van húspráddal. Rá van száradva.

— *Kényelmi okokból nem használják?*

— Lehet. Meg aztán azt a kötényt, ha piszkos, le kellene mosni. Nem pedig késsel kivágni, mintha elszakadt volna, hogy kicseréljék.

Azt kellene elérni, hogy a dolgozó a magáénak érezze azt a ruhát. Egyébként az övé is, hiszen ha tönkremegy, azt az ő zsebe is megérzi.

Bemennek a füstölőbe fehér ruhában. A lakatos meg — ugyancsak fehérben — olajba ül.

— *Lehet, hogy az előírások miatt vesznek fehér ruhát.*

— Lehet, hogy én félreértem az előírásokat. Vagy ők. Mert igaz, hogy az állatorvosi előírások kimondják, hogy bizonyos területekre úgy kell bemenni. De aligha hiszem, hogy az állatorvosoknak kifogásuk lenne az ellen, hogy valaki kék ruhában szed szét egy gépet.

A „megfüstölt" fehér ruhát soha többé nem lehet kimosni.

— *Mit csinálnak ezekkel a ruhákkal?*

— Kimossuk, aztán leselejtezzük. Visszük a MÉH-nek.

— *Kimosva?*

— Persze. Havonta egyszer selejtezünk. Képzelje el, hogy milyen szaga lenne a húspráddos ruhának, ha nem mosnánk ki.

Szóval az a baj, hogy ezeket a dolgokat senki sem tekinti magáénak. A vezetők sem. A társadalmi szervezetek — például a szakszervezet — többet tehetnének a szemlélet megváltoztatásáért.

Képzelje el, mi lenne, ha mindenki magának venné meg a munkaruhát. Pedig ebből kellene kiindulni, ez a tulajdonosi tudat alapja. Évente százezreket kellene erre költeni. Nem árt, ha ebbe mindenki belegondol.

— *Hogyan használjuk a lábbeliket?*

— Kétszáz pár olyan lábbeli van a raktárban, amit nem akarnak hordani.

— *Miért? Mi a hibájuk?*

— Az, hogy nem újak. Hangsúlyozom, megvannak javítva, semmiféle gombásodást nem okoznak, mert fertőtlenítettük őket.

Senki nem gondozza a lábbeliket. Az, hogy leápolnák, lezsíroznák... ahogy az elő van írva...

— *Régen is így volt?*

— Tizenöt évvel ezelőtt még mindenki gondozta. Hiszen az kiszárad, megkeményedik. Végül nem lehet hordani. Nem akarom én a mostani vezetőket elmaraszta lni, de azelőtt egy vezető reggelente megnézte, hogy milyen állapotban van a csizma. Nem az volt — mint most —, hogy a polónggel meg az USDA-sapkával törölt meg az emberek a csizmájukat.

Szerintem ma is kötelessége lenne a gazdasági vezetőnek, hogy megszemlélje a dolgozók védőfelszerelését. Minden reggel. A jelenlegi gazdasági helyzetben itt szemléletváltásra lesz szükség.

Sokat beszélünk az energiáról. Számolja ki bárki, menynyivel olcsóbb lenne, ha a szennyes ruhára nem egy óráig, hanem csak tíz-húsz percig kellene eresztení a gőzt. Tudjuk, hogy ez nem gyógyszertár, de akkor is...

Azért az mégis lehetetlen állapot, hogy egy pár ványolt csizma 1800 forintba kerül, és csak három hónapig tart. Egy pár női cipő 459 forint, és vannak, akik két és fél, három hónap alatt tönkretesznek. El kellene gondolkozni ezeken a dolgokon — mondta *Szőcs Béla.*

Andrasew

Utópia vagy realizmus?

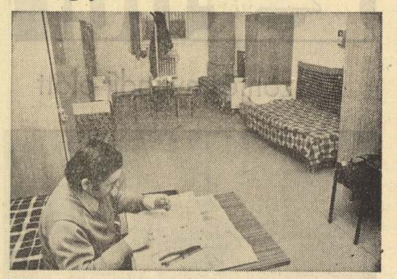

A Budapesti Húsipari Hírlap II. 8-i számában riport jeent meg a vállalat munkásszállásáról. A cikk egyetlen elsmerő szót nem tartalmaz, de annál több kritikát. Pedig a szállót rendszeresen ellenőző szervek szerint (KOJÁL, Rendőrség) ez a kerület egyik rendes, vagy talán a legrendesebb munkásszállója. Ez a megállapítás természetesen a belső rendre és tisztaságra vonatkzik és nem érintheti az ott lkók életkörülményeit.

A cikk írójának alapjában véve több vonatkozásban is igaza van, csak egy döntő tényezőt nem vesz figyelembe. Összhasonlítási alapként az által, eddig ismert főiskolai kollégiumok életéből indul ki, és bionyára látott már a tvben s néhány kirakatriportot munkásszállókról. Ezekben pedig épa szépet és jót lehet látni.

A tlágért sem akarom megbántani a mi munkásszállónk lakói, mert túlnyomó többségük alóban rendes ember és becsületes munkás, de ez az összehasonlítás még a legnagyobb jóindulat mellett sem megy!! A személyi összetétel ralitásaiból kiindulva is elismeem néhány megállapított hányosság jogosságát, de ezek ó részének megszüntetését i területi és egyéb alapadottságok hánya teszi megoldhatlanná.

Mos pedig megkísérlek egyet-mást hozzáfűzni a riport lonkrétumaihoz...

Kezdem az ablakokat elzáró „börtön"-rácsokkal. Ezek a szálló megnyitása óta megvannak, is mégis többször előfordul, hogy éjszaka azokon kereszül is kiadogattak a szálló felszereléséhez tartozó tárgyakat (takaró, paplan, lepedő, párna), és azokat a szálló parkjában vagy esetleg másutt is egyáltalán nem a rendeltetésüknek megfelelő módon használták. Még az is előfordult, hogy a rácsot is lefeszítették, és az ablakon ületlékelen személyt engedtek be. Hi is lenne akkor, ha még rácsok sem lennének?!

A falra ragasztott vagy szegezett képek hiányolásánál megkérdőjelezi a poloskák és férgek létezését. Ezek a rovarok pedig igencsak élnek, és időközönként beleavatkoznak a lakók nyugalmába. Kivülről hozják be azokat. Ilyen okból már több ízben kellett az egész szállót lefertőtleníteni. Nem kell mondanom, hogy az ilyesmi milyen kellemetlenséggel és költséggel jár.

talok közé kerüljenek. Bizonyos idő eltelte után saját kérelem alapján, vagy fegyelmezési okokból ezen változtatás történhet, már csak azért is, mert a fiatalok sem mindig férnek meg egymással. Az is előfordul, hogy üresedés esetén egy-egy rendesen viselkedő fiatalnak felajánljuk, hogy nagyobb létszámú szobából kisebbe költözhet. Az is szempont, hogy nagyon fiatal, vagy első munkahelyes belépő ne kerüljön „dőrzsölt" gyerekek közé. Az esetleges áthelyezések mindig a magatartási és egyéb körülmények alapos megfontolása alapján történnek. Lakáscserére csak ritkán kerül sor, mert nem akarjuk a lakók nyugalmát fölösleges en zavarni.

Ujságok, képes folyóiratok járatása valóban szükségesnek mondható, és nem is túlságosan költséges.

Mindezek az adottságok és lehetőségek józan mérlegelése után csak azt a következtetést vonhatom le, hogy a szálló vezetése jó, és a kép nem is olyan sötét, mint a cikk alapján gondolnánk.

A lakók túlnyomó többségének is ez a véleménye, és akkor tennénk a legnagyobb lépést a jó közérzet és otthonias légkör további javításában, ha lakóhelyünket és egymást még jobban megbecsülnénk."

Fekete Miklós
őrportás,
aki maga is 18 éve a szálló lakója

(Bővebb ismereteket nyújtó levelét örömmel közöljük. Úgy érezzük, az abban foglaltak még jobban megerősítik a cikkben leírtakat, és talán elgondolkoztatják mindazokat, akik a jelenlegi állapotokon változtatni képesek. A szerk.)

Lövészverseny

A BHV MHSZ-vezetősége és honvédelmi klubjai lövészversenyt rendeznek a munkásőrség és a KISZ megalakulásának 25. évfordulója tiszteletére. A verseny március 9—12-ig, 14—17 óráig kerül megrendezésre. A csapatok mind a négy napon versenyezhetnek, de a rendezőség kéri, hogy előre jelentkezzenek a torlódás elkerülése miatt. Indulhatnak a KISZ-alapszervezetek, az üzemrészek, a szocialista brigádok és a honvédelmi klubok csapatai, 3+1 fős csapatokban. A versenyszámok: kispuska (fekvő, álló), légpisztoly. A verseny helye: BHV, svh. MHSZ lőtér, Gubacsi út 6.

Leszerelt katonáink

Az elmúlt héten ismét jó néhány leszerelt katona jött vissza a Budapesti Húsipari Vállalathoz. Így *Támba Illés* (kétszeres élenjáró), *Várkonyi Lajos* (háromszoros élenjáró) *Tóth Árpád* (élenjáró), *Tóth Ferenc* (élenjáró), *Lőrinczi Lajos* (kiváló kétszeres élenjáró, élenjáró rajparancsnok). *Nádasdi István* (kétszeres élenjáró) *Mayer György* (élenjáró), *Szűcs Imre* és *Lévai István* elvtársak.

Szeretettel köszöntjük őket, abban a reményben, hogy ismét könnyen beilleszkednek majd a vállalat kollektívájába.

Utazás '82 kiállítás

1982 legnagyobb idegenforgalmi rendezvénye lesz a budapesti tavaszi fesztivál. Ünnepélyes megnyitására március 19-én kerül sor a Duna Interkontinentálban. Kulturális rendezvények sorát tartják a fesztivál ideje alatt a Vigadóban, a Mátyás-templomban, a Zeneakadémián. A Műcsarnok nemzeti tárlatot nyit, a Vigadó Galériában Amerigo Tot-kiállítást rendeznek. A Filmglóbus keretében nemzetközi és nemzeti fesztiválok díjnyertes alkotásaiból vetítenek rövidfilmeket és játékfilmeket a Szikra moziban, és még jó néhány fővárosi filmszínházban.

A fesztiválnak egy időben az országos idegenforgalmi centrum működik majd Budapesten az Utazás '82 keretében. Ez a nagy kiállítás hazai és külföldi utazási programokat kínál. Aki teheti, márciusban a Néprajzi Múzeumban — a kiállítás színhelyén — megrendelheti a számára kedves külföldi utat vagy hazai programot. Az Utazás '32 nemzetközi kiállítás, összhangban az ötnapos munkahétre történő átállással — hétvégi és több napos utak sorát ajánlja a zalai dombságtól a szatmár-beregi síkságig. Országjáró programokat szerveznek az idegenforgalmi hivatalok és az utazási irodák: az IBUSZ, Pegazus Tours, Lokomotiv Tourist. A néhány jólismert és felkapott üdülőhelyen kívül létezik hazánkban maradandó élményt nyújtó természeti érték, kellemes kirándulóhely. Ezek megismertetésére, a több szabad idő értelmes eltöltésére próbálnak jó ajánlatokat tenni az Utazás '82 kiállítás szervezői. Mottójuk: „Ismerd meg az ország másik végét!". Autósoknak, gyalogosoknak, egyedülállóknak és családosoknak egyaránt szól. Több nemzetközi rendezvény is kapcsolódik az Utazás '82 kiállításhoz, melyek közül érdemes kiemelni, hogy Budapesten tartja majd ülését az Idegenforgalmi Világszervezet Európai Bizottsága, a WTO.

Az ülés március 23-tól 26-ig tart.

Küldöttválasztás

Lapzártakor kaptuk a hírt, hogy az újítók és feltalálók V. országos tanácskozására a küldöttválasztó értekezletet március 4-én, a sertésvágóhídi kis kultúrteremben tartják. Az eseményről következő lapszámunkban beszámolunk.

Jártomban-keltemben

Ami a borítékon kívül nincs

Némi megszakítással, de közel 15 éve eszem a BHV kenyerét. Büszkén vallom magam húsosnak, bár ez néha nehezemre esik. Hogy miért? Elmondom.

Jártamban, keltemben sokszor találkozom régebbi munkatársaimmal, s ilyenkor kicseréljük nézeteinket, amelyek többnyire azonosak, illetve megerősítik gondolatainat. Hallgassunk most meg példákat, amelyekben igyekeztem a szőhségre törekedni.

★

— A múltkor olvastalak, írtátok, hogy egy újonnan felépült vidéki vállalatnál pár forintos térítés ellenében tízórait kapnak a dolgozók. Nálunk miért nem lehet? Mert így is van, aki hozzájut? Nézd meg a bontőüzem hulladékgyűjtőjét műszak végén. Találsz egy pár lerágott csontot. Aztán számold össze egyszer, hány hűtőgép van a központi épületben. Nem is kell belenézned... Viszont menj be a zsírolvasztóba, amikor kiszedik a pörcöt, s ha nem találsz ott rendészt, meghívlak egy... A múltkor szól a szomszédék fia, eljönne ő ide dolgozni — imádja a hasát —, de kajálni lehet? Mondom neki, ha mellém kerülsz, éhen nem halsz, néha azért ördöa fűzzük a papszeleteket...

★

— Előfordul nálunk néha családi ünnepség. Ilyenkor azt mondják: no öreg, te ott dolgozol a húsipari vállalatnál, leszünk vagy tízen, hozzál már három kiló pacalt. Mire mondom én: gyerekek, a hugi elejegyzését rakjátok át arra az időpontra, amikor majd mi leszünk a sorosok, és pacalt oszthatnak. Persze jártam én már így májjal, velővel is. És tudod mi fáj? Nem tudom azt elképzelni, hogy ha egy feletes leszól, kellene két kiló vesepecsenye, akkor azt ne kapja meg.

★

Emlékszel még, mikor KISZesek voltunk? Úgy 68—69-ben. Kiadtak egy jelvényt. Kitűztük! Sok volt belőle, a családtagoknak, haveroknak is adtunk. A vállalatunkat szimbolizálta. Azt mondták: de szép jelvényetek van. Nem lehet egy rossz cég, ha erre is futja.

★

— Ne is haragudjon, engem a családom állandóan cukkol. Nézzük a tv-t: a reklámban hurka, kolbász, disznósajt. Azt mondják, melyiket csinálta te? Én pont ezen területek egyikén dolgozom, és ég a pofám. Azt mondják, van Zalahús, miért nincs Fradi-kolbász, pesti hurka, és így tovább.

★

Mondd, mikor hívták itt össze a fiatal értelmiségieket, hogy megkérdezzék őket, jól érzik-e magukat, beilleszkedtek-e, tudják-e, mi lesz velük a jövőben? A nevemet ne írd ki!

★

Hallottam, jól működik a nyugdíjasbizottság. De mondja már, a gyesen levő kismamákkal is így foglalkoznak? Jó lenne, ha valaki felmérné, hányan vagyunk. Nem bízottságosdit várunk, hanem törődést.

★

— Néha hazaviszek tíz-húsz kiló császárvéget, meg pár kiló húst, és kolbászt töltök belőle. Tudom, hogyan kell csinálni, füstölöm is van. Kijövök belőle. megvagyok. Két évem van a nyugdíjig, ezzel a reumával még kibírom. De már nehéz a lánckötény, néha a kés is kicsik a kezemből. Kellene az utánpótlás, itt kellene fogni őket. Csalogatni. Persze valós dolgokkal, jövővel, juttatásokkal és mindennel, amit ez a vállalat nyújtani tud. Egy tíz éve bizalmi mondja ezt. Hiszem, hogy el igazam van. Mert ennek a vállalatnak van jövője. Én részt veszek a tanácskozásokon és hallom, hogy a vágási tevékenység visszafogása mellett a késztermék-előállításnak és az exportnak távlata van. Erre meg kell nyerni az embereket.

★

(A BHV létszáma 1971-ben 4735 fő volt, jelenleg 4090-en dolgoznak vállalatunknál.)

Bágyi János

14 nap

Köszöntés nyugdíj előtt

Házi ünnepség keretében köszöntötték a közgazdasági főosztály dolgozói dr. Lakatos Tibor főosztályvezetőt 60. születésnapja alkalmából. Az idén esedékes nyugdíjba vonulás egy 1949-ben megkezdett folyamatos munkaviszonyt zár le

Nyugdíjba vonulása alkalmával szeretettel köszöntötték a könyvelési osztály dolgozói Kovács Imrét, aki 35 évet töltött el vállalatunk dolgozójaként. Nyugdíjaséveihez lapunk nevében is jó egészséget kívánunk

Vetélkedő II.

Az angol filmművészet

1. Arthur Canon Doyle detektívregénye, melyből 1920-ban készült film.

2. Magyar származású rendező, műveiből a közelmúltban sugárzott sorozatot a televízió. (VIII. Henrik magánélete, Rembrandt, Lady Hamilton, Eszményi férj.)

3. Híres angol színész és rendező, aki nagy Shakespeare-szerepeket játszott, később pedig rendezett. (V. Henrik 1943, Hamlet 1948, III. Richard 1955.)

4. „Amig az utolsó vendég is elmegy" című film a Konyha című színdarabból készült. (Jelenleg a Nemzeti Színház játssza.) Ki írta a művet?

5. Magyarul is olvasható a Moulin Rouge című regény. Ebből a műből 1953-ban készült film. Ki a regény írója?

6. 1962-ben készült a Hosszútávfutó magánysága. Kinek a regényéből rendezte a filmet Tony Richardson?

7. Shelagh Delaney színdarabjából készült film, amit szintén Tony Richardson rendezett.

8. A magyar mozik most újra játsszák azt az angol filmet, ami Ray Rigby nagy sikerű regényéből készült. Mi a regény címe?

9. Ki az a híres angol rendező, akinek a társulata játszott Magyarországon is (a Lear királyt mutatták be), és a televízió nemrég sugározta a Marat halála című filmjét?

10. Ugyanez a rendező vitte filmre a Legyek ura című regényt. Ki írta a művet?

11. 1963-ban készült az Egy ember óra című film. A forgatókönyvet az a szerző írta, akinek 1980-ban jelent meg Saville címmel regénye. Ki az író?

12. 1967-ben Oscar-díjjal jutalmazták azt a musicalt, ami Dickens híres gyermekregényéből készült. Mi e regény címe?

Beküldési határidő: 1982. március 16.

Budapesti Húsipari Hírlap a Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő: Bágyi János
Szerkesztőség: Budapest, Gubacsi út 6. 1097 Telefon: 136-968
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Budapest
Blaha Lujza tér 3. 1959
Felelős kiadó: Till Imre
82—1011. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: Csönde Zoltán vezérigazgató

A vetélkedő első fordulójának helyes válaszai:

1. Washington zárt ajtók mögött. 2. Charles Chaplin. 3. Orson Welles. 4. Paul Newman. 5. Alfred Hitchcock. 6. Oroszlánkölykök. 7. Marlon Brando. 8. Joseph Conrad. 9. Alvah Bessie. 10. Henry Fonda. 11. John Steinbeck. 12. Avery Corman.

„ORSZÁGOS TÁRSULÁSOK, VÁLLALKOZÁSOK SZERVEZÉSE" PÁLYÁZAT

Az Országos Vezetőképző Központ és az MTESZ azérdekelt minisztériumokkal é országos érdekképviseleti szervekkel együttműködve pályázatot hirdet a gazdasági társulások és vállalkozások szervezése témakörben. A pályázat az Elnöki Tanács gazdasági társulásokról szóló 1978. i. sz. törvényerejű rendeletének, illetve az ehhez kapcsolódó 9/1978. (II. 1.) sz. miniszterta-nácsi rendeletnek, valamint a kisszövetkezetekről, gazdasági munkacsoportokról, kutatási-fejlesztési-termelési-értékesítési társulásokról, stb. szóló legutóbbi MT-határozatok végrehajtását hivatott elősegíteni.

Részletek a pályázati felhívásról

A pályázat célja: A társulások, illetve a különböző vállalkozási formák pozitív s negatív tapasztalatainak szkszerű feltárása abból a célból, hogy továbbfejlesztéskihöz hasznos következtetéseket adjanak lehetőséget. Továbbá, hogy a közérdeklődésre leginkább számot tartó tapasztalatokat az országos vezetőképzés rendszerében oktassák, ly módon is elősegítve az éénjáró tapasztalatok és fejlesztési javaslatok elterjesztését. Végül forrásmunkaként szolgáljanak a tudományos kutatásian, s ezzel járuljanak hozzá gazdaságunk szervezeti rendszerének további korszerűsítéséhez.

Pályázni két témakörien lehet:

A) Bármely, legalább egy éve vagy annál hosszalb ideje működő társulás, társas vállalkozás eredményességét értékelő és szervezési tapaztalatait összegező és elemzőpályamunkával.

B) Új, vagy egy évnél rövidebb ideje működő társulás, vállalkozás létrehozásáro, illetve további fejlesztésére irányuló javaslatot tartalmazó pályamunkával, amely ismerteti az együttműködés formáját, szervezésének módját, a kölcsönös érdekeltség megteremtésének feltételeit, a vállalkozás célját, tartalmát, várható nyereségét és népgazdasági, regionális, illetve vállalati hasznosságа részletes bizonyítását, lehetőség szerint utalva a hazai, illetve külföldi tapasztalatokra.

A pályamű tartalmazza:

A meglevő, illetve létrehozásra javasolt együttműködés nevét, címét, jogi formáját, tényleges vagy javasolt feljgyeleti szervét; tevékenységének célját, jellegét, körét, részletesen indokolva a vállalkozás szerepét, jelentőségét és népgazdasági hasznosságát; a tag-, illetve együttműködő vállalatok, szövetkezetek, gazdasági munkaközösségek stb. nevét, címét, profilját, felügyeleti szervét; a tagok hozzájárulásának módját és mértékét (tőke, szolgáltatás, szellemi termék stb.) a bevont (bevonásra javasolt) erőforrásokat (álló- és forgóeszközöket, létszámot, béralapot stb.), a belső tőkeáramlás mechanizmusát, a finanszírozás feltételeit; az elért vagy tervezett eredményességet; és röviden a társulás érdekeltségi rendszerét.

Terjedelem:

A javasolt terjedelem maximum 40 oldal (ezenkívül esetleg számítási melléklet). A pályázat bevezetőjében nyolc-tíz sorban össze kell foglalni a pályázó által lényegesnek ítélt tartalmi elemeket.

Kategóriák és díjak:

4 db I. díj á: 20 000 Ft
8 db II. díj á: 15 000 Ft
12 db III. díj á: 10 000 Ft

A II. kategóriában egyéni pályázók küldhetik be pályamunkáikat:

Pályadíjak:

4 db I. díj á: 15 000 Ft
8. db II. díj á: 10 000 Ft
12 db III. díj á: 6000 Ft

Kategóriától függetlenül, az Országos Vezetőképző Központ 1 db 50 000 Ft-os fődíjat tűz ki annak a pályamunkának a jutalmazására, amely meglevő gazdasági társulás népgazdasági szempontból kiemelkedő jelentőségű olyan új társas vállalkozás létrehozására, vagy meglevő társulás új vállalkozására irányuló pályamunka jutalmazására, amely magyar szellemi termék megvalósítását, hasznosítását tűzi ki célul.

A bíráló bizottság a pályadíjra nem javasolt, de egy részleteiben hasznosítható pályamunkákat (2000—3000 Ft/db összegben) megvásárolja.

Beküldési határidő: 1982. május 3. 24 óra. A beküldés idejét a postabélyegző kelte igazolja. A bíráló bizottság a pályázat eredményét előreláthatóan 1982. szeptember 30-ig hirdeti ki.

További felvilágosítást az Országos Vezetőképző Központ szervezéstudományi főosztályvezetője, dr. Horváth Iván ad a 341-352-es telefonszámon, illetve írásban beérkezett kérdésekre levélben (Budapest Könyves Kálmán krt. 48—52. Pf. 28. 1476.)

Országos Vezetőképző Központ Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége

Egy kilépés másik oldala

A Budapesti Húsipari Hírlap XVII. évfolyam 2. számában cikk jelent meg „A munkahelyi légkör, mely lehet ilyen is, olyan is" címmel. Ebben a munkaerővel való foglalkozás-megtartás kérdéseivel foglalkozott a cikk írója egy eset bemutatásán keresztül. A jelzett beszélgetésen jelen volt Visi Géza munkaügyi osztályvezető, aki az elhangzottak után felkérte a vállalat műszaki igazgatóhelyettesét az ügy érdemi kivizsgálására. Tekintve, hogy a megjelent cikk valóban kissé szubjektíven vizsgálja a jelenséget, szívesen helyt adunk Justus László építési üzemvezető sorainak, amelyben Nagy Imre kubikos kilépésével kapcsolatos körülményeket tárgyalja. A leírtakból mindenki levonhatja a szükséges tanulságokat.

Nagy Imre (1931) 1978. július 5-től 1981. december 22-ig dolgozott az építési üzemnél. Felmondással távozott úgy, hogy a vállalat üzemorvosi javaslatra eltekintett a felmondási idő letöltésétől (felmondási idő letöltése alóli felmentést a műszaki igazgatóhelyettes távollétében annak helyettese adta meg) A kilépés okaival kapcsolatos tények kivizsgálásánál azt az elvet követtük, hogy meghallgattuk a dolgozóval kapcsolatban állt összes fél véleményét (közvetlen és közvetett munkatársak, munkahelyi vezetők, felelhető egyéb területeken dolgozó ismerősök). A tényekből összeálló végső kép megalkotásánál azonban igyekeztünk kiszűrni a szubjektív véleményeket.

Két időszakot különböztettünk meg Nagy Imrénél. Az 1981. év nyara előtti időszakot, amelyből a következő képet alkottuk: példamutatóan szorgalmas, fegyelmezett munkaerő, rendkívül szorgalmas, csendes ember, aki nem barátkozik senkivel, nem iszik, nem látni őt a munkaidő végén se bemenni a Cimborába. Spóroló, nem szórja a pénzt, munkásszálláson lakik, de minden hét végén hazautazott Miskolc mellett lakó családjához.

Ugyanez a Nagy Imre 1981. év nyarán elkezdett felvállalni fusiban hétvégekre kőművesmunkákat, és elkezdett emberileg változni. Közlékenyebb lett, jobban belefolyt csoporttársai beszélgetéseibe, a vitákba. Ezáltal közelebb került kollégáihoz, de ez a közelség azt is eredményezte, hogy most már közte és a többiek között is keletkeztek a társas együttéléssel járó kisebb-nagyobb súrlódások. Ilyesmihez ő eddig nem volt hozzászokva, és nehezen viselte el. Közrejátszott ebben az időközben megromlott családi helyzete is.

Többeknek panaszkodott, hogy újabban sok a veszekedés közte és az elvált feleségе között, akivel azonban továbbra is együtt élt (a vála régi keletű dolog).

Fokozta a problémát, hogy ez az ember, aki eddig nem ivott, már elfogadta hazafelé menet a társai kocsmai invitálását, sőt, ő is hívta őket.

Fenti megállapításoknál nem csoporttársai, hanem semlegesek, illetőleg vezetői véleményére támaszkodtunk. Igaz voltukat két konkrét példával érzékeltetjük:

Leszerelése előtti napon, 1981. december 21-én elment az üzemorvoshoz, hogy adjon neki egy olyan papírt, hogy ő idegileg kivan, és ezért tekintsenek el a felmondási időtől. Az orvos ezt a papírt kladta részére, de elküldte a kerületi SZTK-ba kivizsgálásra, ahol egyébként semmi rendelleneset nem állapítottak meg. Visszafelé jövet (javában munkaidő alatt) „Gyere, igyunk valamit!" felhívással invitálta a Cimborába az éppen akkor a marhavágóhídra menő egyik üzemvezető-helyettest, akit addig soha nem tegezett le.

Az egyik műszaki ellenőrnek mesélte, hogy Csepelen felvállalt egy munkát. Két csoporttársát vitte magával. Mielőtt azonban nekifogtak volna, megittak egy üveg bort (hárman, nem fejenként) és összevesztek.

Az, hogy a „Nagy Imre-ügy" ilyen robbanásszerűen tört a felszínre, azzal magyarázható, hogy az üzem vezetése — a dolgozó múltjára alapozva, valóban nem érdemtelenül — a végsőkig kiállt mellette, és mindent megtett, hogy maradásra bírja. Jól példázzák ezt a legutolsó hónapok alábbi eseményei:

Az egyik üzemvezető-helyettesnek november, december hónapban háromszor adott be felmondást, amelyeket azonban a helyzet tisztázása után visszavont (az utolsó felmondás visszavonása után azonban az üzemvezető-helyettes már úgy tájékoztatta az üzemvezetőt, hogy ha még egy felmondást bead Nagy Imre, már nem fogja lebeszélni, mert akármilyen értékes ember is volt, most már teljesen komolytalanná kezd válni).

Az előbb említett felmondások közül az első oka a csoportvezetővel való vitája volt... A csoportvezető ugyanis előző nap délután 14.30-kor olyan helyzetben találta a csoportját, hogy senki nem dolgozott. Amikor ezt szóvá tette, mindenki érezte bűnösségét az eddig mindig példaként emlegetett Nagy Imre kivételével, aki a csoportvezető legnagyobb megdöbbenésére őt durván megsértette (elküldte a...) és elkezdte ócsárolni, hogy milyen gyenge vezető. Azt sem tudja elintézni, hogy a kőművesek korábban menjenek fürödni, mint a többiek, mint ahogy ez más cégeknél szokás. Továbbá „ők itt ingyen dolgoznak, és én az itteni fizetésemet három nap alatt meg tudom keresni".

Az üzemvezetés figyelme Nagy Imrével kapcsolatban odáig kiterjedt, hogy november 7-e alkalmából nem pénzjutalmat, hanem 3 nap jutalomszabadságot adott, arra való tekintettel, hogy kéveset van együtt a családjával. Nagy Imrének arra a kérésére sem mondtunk nemet, hogy szeretne átmenni a lakatoscsoporthoz dolgozni! Később ő maga állt el ettől a szándékától.

A főművezető még a 24. órában is összehívta — Nagy Imre távollétében — az ő és társai között elmérgesedett helyzet tisztázására a kőművescsoportot és elbeszélgetett velük. Itt a súrlódások elenére egyöntetű volt a társak véleménye, hogy ha legalább kipiheni magát, szívesen dolgoznának vele továbbra is, mert jó munkaerő.

Egy esetben kénytelenek vagyunk az ügyben semlegesnek nem nevezhető csoporttársak elbeszélésére is támaszkodni. A Meixner Józseffel történt összeveszéséről van szó. Egy betonozási munka során Nagy Imre háromórás időtartamra eltűnt. Mikor előkerült, Meixner kétértőre vonta, hogy hol volt. Dúrva sértés volt a válasz, amire Meixner is visszaválaszolt hasonló módon. Erre Nagy Imre ácskapoccsal támadt társára, és úgy kellett őt a többieknek lefogni. (Erről az ügyről egyébként a kilépés napján éppen Nagy Imréről szeretünk tudomást. Ót idézzük: „Ha le nem fognak, ácskapoccsal kiszúrtam volna a szemét!").

Az ügygyel kapcsolatban a következő intézkedések történtek: 1. Meixner József ellen ittasság (saját bevallása szerint reggel munkába indulás előtt ivott) fegyelmi eljárás ieli lefolytatva. Ennek során szorgalmát és eddig tapasztalt fegyelmezett munkahelyi viselkedését enyhítő körülményeknek tudva be, üzemvezetői figyelmeztetésben részesült, és az 1981. december havi 15 százalékos teljesítménypótlékát megvontuk.

2 Kovács Ervint művezetőhöz méltatlan viselkedése miatt szóbeli elmarasztalásban részesítettük, és teljesítménypótlékát megvontuk.

Justus László
építési üzemvezető

HÍREK

FAKK-kiállítás

1982. február 16-án a BHV sertésvágóhídi ebédlőben került megrendezésre *FRITZ ISTVÁN* naiv festőművész kiállítása, melyet *Kovács Dezső*, a IX. ker. Hazafias Népfront „Művészek és Barátaik" körének vezetője nyitott meg.

Az alkotót szoros kapcsolat fűzi a vállalat AURÓRA szocialista brigád tagjaihoz, akik a rokkantak nemzetközi éve alkalmából felajánlották segítségüket a művésznek további munkájához.

Ez a kiállítás is erősíti a kapcsolatiakat, egyben hozzájárul a vállalat közművelődéséhez.

Kerületi lövészverseny

Március 23-án kerületi szintű lövészversenyt rendez az MHSZ a Pécell úti pályán. Az erőpróbán a BHV legsikeresebb lövészei vehetnek részt.

A FAKK programjából

Március 11-től március 30-ig D. Horváth Géza kiállítását láthatják az érdeklődők a Mini galériában, a Gubacsi út 6. szám alatt. A kiállítás megnyitója március 11-én, délután 16 órakor lesz.

★

A FAKK alkotóműhely foglalkozása március 15-én 16 órától 20 óráig lesz. Modell biztosítva.

★

A Túrkevei Művelődési Házban állít ki a BHV Ferencvárosi Alkotók Képzőművészközössége március 28-tól április 25-ig. A kiállítás megnyitására március 28-án 16 órakor kerül sor, melyet Fehérvári Béla, a múzeum igazgatója, festőművész nyit meg.

Telefonszám-változás

A III. számú gyár telefonszámai március 1-évl megváltoztak. Az új hívószámok a következők: *669-733, 669-863* és *699-963.*

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XVII. ÉVFOLYAM, 5. SZÁM — ÁRA: 70 FILLÉR — 1982. MÁRCIUS 9.

Tervindító műszaki konferencia

Mint már lapunk előző számában jeleztük, lapzártánk időpontjában, február 15-én került sor a BHV tervindító műszaki konferenciájára. A felszólalásokból teljesség igénye nélkül idézünk. (Például *Pomázi András* műszaki igazgatóhelyettes nyilatkozatát két hétiel ezelőtt közöltük, az abban foglaltak egybevágnak a műszaki konferencián elmondottakkal.)

Először *Kárpáti Tamás* termelési és kereskedelmi igazgatóhelyettes emelkedett szólásra.

— Tisztelt műszaki konferencia! 1981-ben érkezett el vállalatunk gazdasági fejlődése abba a szakaszába, amikor a továbbhaladás lehetőségeinek kidolgozása során minden eddiginél jobban kell mérlegelni helyzetünket az iparágban, szerepünket a főváros ellátásában, lehetőségeinket, mozgásterünket a népgazdaság mai és következő fejlődési szakaszában.

Vállalati belső közvéleményünk megelégedése övezi azt a tevékenységet, amely a nyereség növelése érdekében folyt az utóbbi években. Munkánk azonban nem mentes az ellentmondásoktól sem, az eredményekkel egyre nagyobb gondok is együtt járnak.

Ezután *Kárpáti Tamás* számadatok alapján ismertette éves munkánkat. Ezek közül a legfontosabbakat emeljük ki.

A BHV gyáraiban 1981-ben 843 913 sertést vágtunk le, 96 493 tonna súlyban. A vágási tervet darabban 100,1 százalékra, súlyban azonban 97,8 százalékra teljesítettük. A beérkezett sertések 55,4 százalékát élősúlyban, 44,6 százalékát hasított súlyban vetjük át.

78 745 marhát vágtunk, a tervnél 11 255 darabbal kevesebbet. Ezzel a tervet darabban 87,5 százalékra, súlyban 85 százalékra teljesítettük.

24 210 tonna húskészítményt gyártottunk. Ebből 19 094 tonna volt a keretes, 5116 tonna a kereten kívüli termék. Húskészítmény-gyártási tervünket összességében 101,1 százalékra teljesítettük.

4297 tonna szárazárut gyártottunk, amelyből 1789 tonna téliszalámi, 728 tonna csemegeszalámi, 1705 tonna csabai csípős kolbász volt, 75 tonnát pedig új termékünkből, expressz kolbászból gyártottunk.

1069 tonna dobozsonkát készítettünk. Figyelembe véve a kialakult piaci árviszonyokat, az ÁHT előírásainak megfelelően dobozolt áruból 267 tonnával gyártottunk kevesebbet. Így tervünket 80,2 százalékra teljesítettük.

Exporttevékenységünk mind mennyiségben, mind minőségben tovább alapozta vállalatunk eredményét és jó hírét. Exportértékesítési tervünket — amely 1 milliárd 243 ezer 548 forint volt — 132 százalékra teljesítettük.

— Az 1981-es év áttekintésénél és az eredményekből az tűnik ki, hogy a BHV ellátta feladatát.

A VI. ötéves terv 1982-es éve a BHV forgalmának jelentős csökkenésével számol. Ennek sokféle korlátozó hatása van. Kevesebb lett a rendelkezésre álló eszköz, át kell csoportosítani beruházásainkat. Kevesebb lett a rendelkezésre álló olcsó alapanyag. Piaci részarányunk csökkenése stabilabb kereskedelmi hátteret igényel. Mindenekelőtt az a fontos, hogy megőrizzük cselekvési szabadságunkat, vagy szükség esetén visszaszerezzük azt, nehogy a kellemetlen helyzet váratlanul fenyegető vásággá alakuljon. Alkalmazkodni kell az új helyzethez. Most nem használnak az egyedi akciók és az elszigetelt megoldások. Megfontolt intézkedési csomagterv szerint kell cselekedni — mondta többek között *Kárpáti Tamás.*

Cserháti László főkönyvelő arról beszélt, hogy tervünk értékbeni teljesítéséről most már tényszámokkal rendelkezik.

— Először is meg kell állapítsuk azt, hogy az árbevételünket 286 millió forinttal túlteljesítettük. Ez a tervvel szemben 4,9 százalékos növekedést jelent. Az önköltségi tervünket túlléptük: 273,9 millió forinttal. Ez a tervhez mérve 4,74 százalékos eltérés.

A 86,9 millió forintos vállalati eredménytervet 130,3 millióra teljesítettük. Ehhez még hozzá kell számítanunk a 22,1 millió forintos exporteredmény leosztást, amelyet az év elején nem lehetett tervezni. Így összességében 152,4 millió forint az érdekeltség alapjául szolgáló eredmény.

A számok tehát igen kedvező eredményhelyzetet mutatnak, annak ellenére, hogy bizonyos negatívumokról is beszélhetünk. Ha ezek nem következtek volna be, akkor még kedvezőbb volna helyzetünk.

Az 1981-es év alaptevékenységének fedezeti összege a tervvel szemben 39,8 millió forintos elmaradást mutat. Az alaptevékenységen kívüli tevékenységünk viszont 52 millió forintos többletet mutat. Ennek egyenlege 12,2 millió forint. — Ez billentette át a vállalat helyzetét pozitív irányba.

A negatívumokra jellemző példa volt a múlt évben, hogy a nyers- és alapanyag-kiesések miatt arra kényszerültünk, hogy a készítménygyártáshoz termelői áron vásároljuk meg azokat a társvállalatoktól. És ez még mindig jobb megoldás volt, mint ha alapanyag hiján nem tudtunk volna dolgozni. Így a kapacitásunkat sem használtuk volna ki.

Az egész évben árbevételtúlteljesítést tapasztaltunk. Sajnos azonban ennek az eredménynövelő hatása nem jelentkezett.

Az ezzel a kérdéssel foglalkozó elemzések rámutattak arra is, hogy bizonyos partneri kapcsolataink kívánnivalókat hagynak maguk után. Például az átvett csontos hús a partner vállalatok nem munkálták meg rendesen, így kedvezőtlen helyzetbe kerültünk.

Az alapanyaghiány az egész évre rányomta bélyegét. Az ÁHT — ismerve gondjainkat, előterjesztéseink alapján — igen jelentős mértékű kompenzációt is adott. Ez sokat lendített eredményeinken.

A VI. ötéves tervünk 1982-re vonatkozó adata: 118 millió forint. Ez a konkrét tervezés során — az előző évi szabályozások mellett is — mínusz 122 millió forintra alakult. Ez a veszteség ilyen nagyságrendű és fontosságú vállalatnál természetesen nem fogadható el.

A tröszt is úgy látta, hogy műszaki, termelési, szervezési és költséggazdálkodási intézkedésekkel a vállalat helyzetét megfelelően kell megalapozni a jövőt illetően.

Például ilyen termelési eredményjavító intézkedés lesz a fehéráru-bedolgozás fokozása — természetesen a kötelező paraméterek betartása mellett. Ez a tröszttel is közölt számítások szerint több mint 30 millió forintot jelenthet vállalatunknak.

Műszaki intézkedések terén az üzemfenntartás saját és idegen arányának változtatásával kívánunk — a takarékossági érvényesítése mellett — mintegy 20 millió forintot megtakarítani.

Jelentős feladat lesz a szállítási forgalmunk racionalizálása, a saját terítési — értékesítési feladatok kiteljesítése, amely mintegy 2 millió forint eredményjavításhoz vezet.

A magam részéről igen nagy jelentőséget tulajdonítok az önelszámolás gyakorlatának, ha abba az üzemek vezetőit és az egész kollektivát bevonjuk. Márpedig ezt mindannyiunk érdekében társadalmasítani kell. — így *Cserháti László* főkönyvelő.

— Ellentmondásokkal telt, nagyon nehéz, de sok tekintetben sikeres évet zártunk — mondta *Szerdahelyi Károly* igazgató —, ez nem jelenti azt, hogy nincsenek tennivalóink, amelyek zódnak 1982-re.

Az igazgató külön kiemelte a Mester utcai telephely munkáját, majd utalt arra, hogy a minőség ingadozó. Úgy értékelte, hogy bér- és létszámgazdálkodásunk nem tekinthető elfogadhatónak. Például még mindig az év második felében áramlik ki a bérek nagyobbik fele, és ez nem vall megfelelő tervszerűségre.

— A vállalat létszáma jelentősen csökken. Úgy hiszem, hogy ez olyan határig jutott, amikor már lényegesen többet kell tenni a megtartás érdekében. Evvel kapcsolatban sem az emberi, sem az anyagi oldalt nem műveljük megfelelően. Nem tárjuk fel a lehetőségeket.

Jelzem azt is, hogy a középmezőny alján foglalunk helyet. Ez annak ellenére van így, hogy jó pár szempontból igenis jó eredményeket értünk el. Például a termelékenység, az export az élőállat-felhasználás szempontjából tényleg a maximális szint közelébe jutottunk. De ugyanilyen régióban dolgoznak az energiagazdálkodók

(Folytatás a 2. oldalon.)

Elismerések a nemzetközi nőnap alkalmából

A szocialista brigádvezetők tanácskozásának döntései alapján a nemzetközi nőnapon az alábbi szocialista brigádok részesültek kitüntetésben:

Központ:

Arany fokozatot a Dobó Katica (mosoda); ezüst fokozatot a Március 8. (ker. cszt.); bronz fokozatot a Tyereskova (raktár); Alkotás (szervezési oszt.); Teleki Blanka (bérügyviteli oszt.); Vámai Zseni (bérügyviteli oszt.); Tyereskova (bérügyviteli oszt.); Március 21. (SZTK); Barátság (üzemfenntartás) kapott.

I. számú gyár:

Arany fokozatot a Teleki Blanka (mérlegelők) és a József Attila (objektív minősítők); bronz fokozatot a Hámán Kató (belező); Kállai Éva (belező); Alkotmány (olvasztó); Április 4. (olvasztó), valamint a Hámán Kató (húsfeldolgozó) kaptak.

II. számú gyár:

Arany fokozatot az Április 4. (bélfeldolgozó); Gagarin (bélfeldolgozó); Braun Éva (virsli); Hámán Kató (bélosztály); Kállai Éva (bélfaggyúzó); József Attila (töltő); Kossuth Zsuzsa (húscsomagoló), valamint a Távasz (vérplazma) brigádok nyertek el.

Ezüst fokozatot nyert a Dobó Katalin (konyha); Kulich Gyula (elszámoló); Marx Károly (elszámoló); Május 1. (elszámoló); Zója (sajtoló) és a Zrínyi Ilona (bélelőkészítő) szocialista brigád.

Bronz fokozatot az Egyetértés (ládamosó); Irinyi János (mező); Kossuth Lajos (munkaügy); Kilián (ládamosó) és a Martos Flóra (exportcsomagoló) brigádok kaptak.

III. számú gyár:

Arany fokozatot a Bem József (sonkafőző) szocialista brigád kapott.

IV. számú gyár:

Bronz fokozatot a Béke (szárító); Egyetértés (szárító); Komarov (bélelőkészítő); Béke (árukiadó); Lóránffy Zsuzsanna (admin.) brigádok nyertek.

V. számú gyár:

Ezüst fokozatot a Zrínyi Ilona (készáru) és a Széchenyi István (kivágó) brigádok nyertek.

Bronz fokozatot a Magyar—Szovjet Barátság brigád nyert.

V. számú gyár kispesti gyárrészlege:

Ezüst fokozatot nyert el a Zrínyi Ilona (belező) szocialista brigád.

Ugyancsak a nemzetközi nőnap alkalmából Kiváló Dolgozó kitüntetést kaptak: Herédi Lászlóné, Lénárt Lászlóné, Fejt Györgyné, Olajos Györgyné, Varga Józsefné, Kupai Zsigmondné, Stefanidesz Istvánné, Varga Miklósné és Orosz Mária.

Igazgatói dicséretben Jaksa Istvánné részesült.

Technológusaink figyelmébe

Alufólia nem csak sütéshez

Az elmúlt években a szakirodalomban számos közlemény jelent meg a hermetikusan lezárható könnyített alumínium edények előnyeiről a hús-, hal-, kolbászkészítmények, tejtermékek, készételek kiszerelésében, szemben a már kb. 15 éve használatos hegesztett, de nem sterilizálható fóliaedényekkel.

A jelenlegi piaci helyzet elemzéséből kitűnik, hogy a sterilizálható fóliatartályokat főleg az élelmiszeripar néhány speciális szektorában alkalmazzák, olyan esetekben, amikor a mélyhúzható és sterilizálható fóliaszalag jellemző tulajdonságai az edények készítésénél, a töltésnél, a lezárásnál és a sterilizálásnál, valamint a kiszerelés külső megjelenése szempontjából egyaránt előnyöseknek mutatkoznak.

Hentesáru, pástétomok, májas és véres hurka, kenőmájas kiszerelésére Európában is, és tengerentúli országokban elég gyakran alkalmazzák a sterilizálható, légmentesen zárt, leszakítható borítású tálacskákat.

Néhány húsipari üzemben lehetőség van a teljesen ingtermékek, majd utalt arra, hogy a tegrált gyártósorok beépítésére, ahol töltés és lezárás előtt a tálacskákat is helyben formázzák, mélyhúzással. Az adagok sterilizálását a töltőanyag érzékenysége szerint programozható autoklávokban végzik.

Az itt bemutatott edények nem tartoznak az olcsóbb csomagolóanyagok csoportjába, mégis elgondolkodtató, hogy jelen helyzetünkben, amikor vágásunk egyre csökkenő tendenciát mutat, nem lenne-e szükséges a készáru csomagolásával behatóbban foglalkozni?!

— ny —

Köszöntjük nődolgozóinkat a nemzetközi nőnap alkalmából!

Felhívás

A IX. kerületi Tanács lakásépítési programja alapján a Budapesti Húsipari Vállalat — a VI. ötéves tervben — 12 darab, a dolgozók részére odaítélhető lakással rendelkezik. A lakások átadása szakaszosan, évekre elosztva történik. 1982. évben 3 db lakás vevőkijelölését kell elvégezni. Az építkezés helye: Budapest IX. kerület, Börzsöny utca. A lakások mérete: 1 darab másfél szobás, irányára 380 ezer forint; 2 darab egy + két félszobás, irányára 593 ezer forint.

A lakások odaítéléséről a vállalat igazgatója, a szakszervezeti bizottság egyetértésével, a KISZ-bizottság előzetes véleményének kikérése mellett dönt. A döntés előkészítését egy öttagú állandó bizottság végzi. Feladatukat képezi a párt- és társadalmi szervezetek véleménye alapján kialakított „lakásvevő-kijelölési szabályzat"-ban foglaltak szerint, a dolgozók adatainak megfelelő pontszámok kialakítása.

A lakásvásárláshoz a vállalat — fejlesztési alapja terhére — a jogszabályban meghatározott feltételek mellett hosszú lejáratú kölcsönt folyósít.

A jelentkezés feltételei:

A hatályos rendelkezések értelmében az jogosult lakás vásárlására, aki Budapest területén ingatlanszerzési képességgel rendelkezik és nincs tulajdonában vagy állandó bérleményében kizárólagos használatú lakás (ilyennek számít az a lakás is, amelyet egészében vagy részben saját elhatározásából hasznosít).

Legalább bronz fokozatú törzsgárdatagsággal rendelkezik, vagy olyan pályakezdő fiatal, aki első munkahelyes szakmunkásként, 8 általánost végzettként, illetve középiskolát, egyetemet vagy főiskolát végzettként már legalább két éve dolgozik a vállalatnál.

Folyamatosan az átlagosnál jobb munkát végez, és három éven belül társadalmi tulajdon sérelmére fegyelmi vétséget nem követett el, igazolatlanul nem mulasztott, illetőleg nem ül büntető ítélet hatálya alatt.

Rendelkezik a szükséges előtörlesztés összegével, és a jövedelmét nem terheli olyan összegű tartozás, amely a vállalati és az esetleg igénybe vett OTP-kölcsön törlesztését kizárja.

Vállalja, hogy munkaviszonyát a Budapesti Húsipari Vállalatnál legalább a vállalat által folyósított kölcsön törlesztésének ideje alatt nem szünteti meg.

Jelentkezni lehet a „jelentkezési lap"-pal, amelyet értelemszerűen kitöltve a vállalat szocialpolitikai osztályára kell eljuttatni 1982. május 11-ig.

Határidőn túli jelentkezéseket nem áll módunkban elfogadni. Jelentkezési lap igényelhető a vállalati központ szociálpolitikai osztályán, valamint a gyárak szocialpolitikai szervezeteinél. A már korábban benyújtott kérelmek megújítását kérjük a jelentkezési lapon feltüntetni.

Szerdahelyi Károly igazgató

Schild Lajos vszb-titkár

(Dolgozóink a felhívás szövegét fizetési borítékjukban is megkapják.)

Tájékoztatók

Értesítjük vállalatunk nyugdíjasait, hogy a nyugdíjasbizottság éves nyugdíjasprogramjának megfelelően — negyedévenként tájékoztatót tartunk — az aktuális nyugdíjasainkat érintő kérdésekről. Az első tájékoztató 1982. április 30-án, a második 1982. július 5-én, a harmadik 1982. október 8-án lesz.

A tájékoztató minden esetben délelőtt 9 órakor lesz a BHV. I. számú gyár klubhelyiségében. A tájékoztatókra mindenkit szeretettel várunk.

★

A BHV nyugdíjasbizottsága az 1982. évre is szervez autóbusz kirándulásokat hazánk egyes tájainak megtekintésére, megismerésére.

1982. május 20-án csütörtökön 1 napos kirándulás lesz a Pilisbe és a Dunakanyarba.

Tatabányára érkezve megtekintjük a Turul-emlékművet és a Szelim-barlangot, valamint az Öreg-, és Cseke tavakat is.

Esztergomban a Keresztény Múzeumot, Visegrádon Mátyás király nyaralópalotájának romjait, Szentendrén a Skanzent, majd visszautazunk a fővárosba.

1982. augusztus 26. csütörtök: 1 napos kirándulás Gemencre.

A programból: a paksi atomerőmű mellett elhaladva Szekszárdra érkezünk. Megtekintjük a gemenci vadrezervátumot, a Sió-csatornát, és a vadászkiállítást.

A városba visszaérve pedig Babits Mihály szülőházát, majd a Szekszárdi Húskombinátot. Az út utolsó állomása Székesfehérvár. A Szent István bazilikát és az István király múzeumot látogatjuk meg.

1982. október 7-én csütörtökön egynapos kirándulás a Bakonyba.

A programból: Pannonhalmán a Főapátság épületegyüttesét keressük fel. Következő állomás a Cseszneki várrom, majd Zircen a Cisztercita templom, a Néprajzi Múzeum, és az arborétum lesz.

Nyugdíjasaink jelentkezését várjuk.

BHV nyugdíjasbizottság

★

A Dolgozók Bánki Donát Szakközépiskolája felvételt hirdet az 1982/83-as tanévre esti és levelező tagozaton az alábbiak szerint: gépészeti szakközépiskola, valamint érettségizetlek kétéves tagozata, és szakmunkások 3 éves szakközépiskolája.

Jelentkezés és felvilágosítás telefonon is: 298-481. Cím: 1138 Budapest, XIII. Váci út 107. Írja levelében Kohut András, az iskola igazgatója.

Kommunista műszak

A hagyományoknak megfelelően a közgazdasági főosztálytól illetve a munkaügyi osztálytól megkaptuk az április 24-i kommunista műszakról beszámoló létszámgyorsjelentést.

A jelentés szerint, a legnagyobb részvétel a szalámigyárban (103,2 százalék) és az V. számú gyárban (100 százalék) volt. A százalékra kimutatott adatok az április 22-i munkanaphoz viszonyított létszámra vonatkoznak. A gyárak összességében 89,6 százalékos részvételt mutathattak fel. A vállalati központ dolgozói pedig 93,2 százalékos arányban jelentek meg. Amíg a 3478 fős vállalati létszámból április 22-én 2846-an jelentek meg munkahelyükön, addig a kommunista műszakon 2573-an vettek részt. Ez 90,4 százalékos arányt jelent. A munkára 123 nyugdíjas jelentkezett. 13 vendégmunkás, 48 mongol és egy panamai dolgozó járult hozzá a műszak sikeréhez.

Külön figyelmet érdemel az a tény, hogy az 1981. november 14-én rendezett kommunista műszak dolgozólétszáma 86,2 százalékos volt, szemben a már említett mostani 90,4 százalékos részvételi aránnyal.

★

A kommunista műszak eredményeiről részletes jelentést küldött szerkesztőségünkbe az V. számú gyár. (A többi gyár eredményeire következő számunkban térünk ki.)

Kispesten 514 sertést vágtak le, ezenkívül a dolgozók udvarrendezésében, takarításban, virágültetésben vettek részt. 128 fizikai dolgozó jelent meg, az alkalmazotti létszám pedig 12 volt. Ezenkívül 20 nyugdíjas is részt vállalt a feladatok elvégzésében, segítséget nyújtott a MÉM—ÉHESZ 11, illetve a Kőbányai Gyógyszerárugyár két dolgozója. Összesen — 11 gyermeket is beleszámítva — 184-en voltak a kispesti gyárrészlegben.

A dobozsonkaüzemben 652 comb csontozását és kivágását végezték el, 2569 kg színhúst termeltek ki. 617 dobozt töltöttek meg, 3683 kg súlyban. Elvégeztek 0,5 tonna magyarospaprikás-export csomagolását. A dolgozók ezen felül az utca és az udvar takarításában is részt vettek. 100 fizikai dolgozó, 22 vezető, 6 termelőszövetkezeti takarító, 6 nyugdíjas és 1 MÉM—ÉHESZ dolgozó jelent meg a műszakon.

★

Az április 24-i kommunista szombaton a dolgozó szülők gyermekeinek felügyeletét a IV. és az V. számú KISZ-alapszervezet tagjai vállalták a sertésvágóhídon a KISZ-klubban. Ebből az alkalomból anyák napja tiszteletére gyermekrajzversenyt rendeztek a kis jelenlévők. A rajzokból április 30-án kiállítást rendeztek az I. számú gyár ebédlőjében. Volt diafilmvetítés is.

A rajzversenyen résztvevő csoládjutalomban részesültek.

A dolgozó kérdez...

Hogyan kell a túlórát elszámolni a dolgozónak, ha a munkáltató szabad szombaton túlmunkát rendel el?

Mi a túlmunka?

A túlmunka a dolgozók napi munkaidején felül végzett munka. Azoknál a vállalatoknál, ahol az egyes munkanapok munkaideje nincs meghatározva, ott a heti, havi vagy évi munkaidőkereten túl végzett munkát kell túlmunkának tekinteni.

Az ötnapos munkahét bevezetésével a heti munkaidő alatalában 42, helyenként 40 óra. Ez azt jelenti, hogy a dolgozók a heti 42, illetve 40 órás munkahetet a kollektív szerződésben meghatározott napi munkaidő-beosztás szerint öt nap alatt ledolgozzák. Tehát minden olyan munkavégzés, amelyet a munkáltató a napi munkaidőn vagy a heti munkaidőkereten túl elrendel, túlmunkának minősül. A jogszabályok értelmében a túlmunkáért — meghatározott munkakörökben — díjazás vagy szabad idő jár. A túlmunka e kétfajta ellenértékét — munkakörönként és beosztásonként részletezve — a kollektív szerződésben kell meghatározni. A fizikai munkakörökben és beosztásokban a túlmunkáért díjazás jár, ezt szabad időben megváltani csak a dolgozó kérésére lehet.

Milyen díjazás jár a túlmunka idejére?

A túlmunka idejére a dolgozót rendes munkabére és ezen felül pótlék illeti meg. Tekintettel arra, hogy az öt-napos munkahét bevezetésével a dolgozó heti munkaidejét öt nap alatt ledolgozza, általában a szombatok szabadnapokká válnak. E szabadnapokon túlmunkára berendelt dolgozók a díjazást, a túlmunkára (túlórára) vonatkozó rendelkezések szerint kapják. Tehát a rendes munkabéren felül az első 2 órában 25, a második 2-ben 50, minden további túlóráért pedig 100 százalék pótlék illeti meg őket.

A munkaidő-csökkenés miatt végrehajtott alapbéremelések tehát beszámítanak és segítik az alsó bérhatárok 1983. március 31-ig történő kötelező elérését. Ez sok vállalatnál jelentős erőfeszítéseket igényel. Az intézkedést annak a bérfejlesztési keretnek a terhére kellett és kell megvalósítani, amelyből a folyamatosan jó munkaeredményeket elérő, illetve a kiemelkedő munkát végző dolgozói anyagi elismerését is fedezik. Ez utóbbiak teljesítményükhöz arányos bérfejlesztését is segíti a kormányrendelet, amely szerint a munkaidő-csökkenés miatti alapbéremelés összegével a bértételek felső bérhatárai túlléphetők.

Az ötnapos munkahéttel kapcsolatos alapbér-korrekciókon túlmenően a dolgozó személyi alapbérének emelése a munkahelyi vezető és a szakszervezeti bizalmi hatáskörébe tartozik. Ha úgy ítélik meg, hogy a dolgozó szorgalmas, fegyelmezett és eredményes munkája alapján a béremelés indokolt, akkor ezt az alsó bérhatár elérési kötelezettségétől függetlenül is — a lehetőségekhez mérten — megvalósíthatják.

1982. április 24.

Részvételi arány: 90,4 százalék

A Kállai Éva szocialista brigád nyelvfűzés közben

Lerch Henrik és Kéri Katalin utánpucolnak

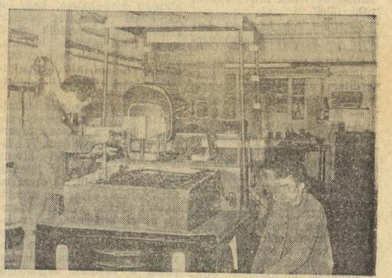

A targoncajavító műhely dolgozói ET 512 típusú, bontóüzemi targonca felújítását végzik

A Pattantyús ÁG szocialista brigád tagjai területrendezést végeznek

A legkisebbek a gyermekrajz-verseny után uzsonnáznak a KISZ-klubban

Kitüntetés

A Budapesti Rendőr-főkapitányság Közlekedésrendészete forgalombiztonsági osztályának tisztelettel vállalatunk párt-, és gazdasági vezetését, hogy dolgozónk, Vajda Ferenc elvtárs a BRFK Közlekedésrendészet forgalmi osztályának önkéntes rendőre 1982. március 11-én 5 éves önkéntes rendőri szolgálata elismeréséül kitüntetésben és jutalmazásban részesült.

Eredményes jó munkája elismeréséhez gratulálunk.

PKMB

Hétfőn, április 26-án délután ült össze az új politikai képzési munkabizottság. Lak Zsuzsa, a KISZ-bizottság agitprop. titkárának vezetésével. A PKMB tagjai Pauló Zoltán, György Éva, Szőnyi András és Szigeti Ernő. A bizottság munkájában részt vesz lapunk munkatársa, Andrasew Iván is.

MHSZ-kirándulás

Június közepén a vállalat ifjúgárdistái és MHSZ-aktivistái az éves munka befejezéseképpen kétnapos Tolna-megyei kiránduláson vesznek részt. Jelentkezni a klubtitkároknál és az a Ifjú Gárda parancsnoknál lehet.

MHSZ-kitüntetések

A munka ünnepe alkalmából az MHSZ-ben a honvédelem terén kifejtett kiemelkedő munkájukért Török Lajos MHSZ Kiváló Munkáért kitüntetés bronz fokozatát, Nagy János, Hohn Zoltán, Bertalan József, Forrai Attila és Szabó Aladár pedig Budapesti Titkári Dicsérő Oklevelet kapott.

1000 fiatal

A honvédelmi nevelési terveknek megfelelően a IX. kerület iskoláinak fiataljai az MHSZ-szervezet rendezésében honvédelmi napon és lövészeten vesznek részt május 13-án, 19-én, illetve 25-én. Összesen mintegy ezer fiatalt lát vendégül a BHV MHSZ-szervezete.

Harci túra

A BHV által patronált Hámán Kató általános iskolában működő honvédelmi szakkör tagjai tizenketten) május 10-én a Húsos sporttelepen rendezendő összetett versenyen vesznek részt, majd az éves munka befejezéseképpen május 12-én harci túrával összekötött kirándulásra indulnak. Többek között megtekintik az egri várat is.

??

Többen kérdezték, hogy a kommunista műszakon a párizsi, a kenyér, fél liter tej és a sütemény mellé miért „csak" 20 deka (12 forint) vajat kaptak a sertésvágóhíd dolgozói.

Ugyancsak többen kérdezték, hogy a sertésvágóhídi kávéfőző helyiségben, amelyet a Csepel Vendéglátóipari Vállalat üzemeltet, miért kell ötven fillért fizetni a műanyag poharakért. Panaszosainak azt javasolják, hogy a drága pohár helyett inkább elmosható ivóalkalmatosságból lehessen meginni az amúgy is drága kávét.

Beszélgetés a BHV polgári védelmi parancsnokával

Rövid idővel ezelőtt a BHV polgári védelmi szervezetének vezetésével Nagy Tibort bízták meg. Az idei év feladatairól beszélgettünk, de először arra kértük, hogy beszéljen néhány szóval önmagáról is.

— Szegényparaszti családban születtem 1935-ben, Szolnokon. Apám volt családi, malomban munkás, földműves, illetve 1956-tól tsz-ben dolgozott, nyugdíjazásáig. Anyám, aki öt gyermek anyja, háztartásban dolgozott. A szüleim ma már nem élnek. Már gyermekkoromban szembefordultam a környezetünkben lévő családok reakciós politikai nézeteivel. Különösen apám barátja — volt általános iskolai igazgatóm — hintette el bennem a haladó eszmék magvát. Az általános iskola befejezését követően rövid idő múlva — Kúnhegyesről, ahol nevelkedtem — az akkori Ganz Vagon és Gépgyárba kerültem, lakatos szakmunkásképesítést szereztem. Itt kapcsolódtam be 1950-ben az ifjúsági szervezetben keresztül a munkásmozgalomba. 1952-ben a jelenlegi Elgép Vállalathoz került, ahol voltam beosztott lakatos, külső szerelő, lakatos brigádvezető. 1960-ban kiemeltek műszaki területre és mint normás, normatechnológus, majd norma- és bérellenőrként dolgoztam. Ebben az időszakban szereztem meg a munkaköri összefüggő közép- és felsőfokú munkaügyi-képesítést. A kiemeléssel egy időben tagja lettem a szakszervezeti bizottságnak, ahol 1965-ig reszortfeladatot, illetve 1970-ig szb-titkári funkciót láttam el.

Inkább a tettek embere vagyok, nem szeretem a sok szócséplést. Számomra egyértelmű volt 1956-ban is — még ha az erőviszonyok ezt jó néhány hétig nem így tükrözték — hogy hol a helyem. Szervezéstől kezdve — mint tényleges katona és egyéves tiszthelyettesi iskolát végzett —, önként tagja voltam a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia karhatalmi egységének. Fegyverrel a kézben vállaltuk a harcot az ellenforradalom leverésében, a rend helyreállításában.

— Úgy tudom, hosszú ideig az ÉDOSZ munkatársa volt.

— Az elkötelezettségem — életem — egyik lényeges szakasza 1970—1982-ig volt, amikor az ÉDOSZ Budapesti Bizottságán dolgoztam mint politikai munkatárs és egyben a közgazdasági bizottsági munka gondozása, irányítása volt a munkaköri feladatom. Mint szakszervezeti „alkalmazott" itt is végeztem társadalmi munkát; voltam az FTC férfikézilabda-szakosztály szakosztályvezetője, a budapesti bizottság pártbizalmija. Jelenleg is aktív tagja vagyok a Fővárosi Munkajogi Bizottságnak és népi ülnök a Fővárosi Munkaügyi Bíróságon.

— On sikeres ember?

— Szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy munkámat sikeresnek tartom. Az ok? — talán az, hogy soha nem fogtam olyan munkába, amely meghaladta a saját erőmet. A nagyobb „erőpróba", uralkodni saját akaratom felett... Mindez persze nem „jön magától". Meg kellett tanulnom a kitartó munkát. Számomra a tiszta, egyenes utat járni volt mindig a cél. Ez az út: a munka legteljesebb, kifogástalan elvégzése, szolgálat a párt, a szakszervezet célkitűzései irányában. Tevékenységemet többségében el is ismerték: kétszer voltam „kiváló dolgozó", a „Munkásparaszt Hatalomért emlékérem" birtokosa vagyok és SZOT-ezüstérmet kaptam. Természetesen a kitüntetések mellett a pénzjutalmak, a jutalom külföldi utak is a munka elismerését bizonyítják.

Ennyit magamról, eddigi munkámról, az egyéniséget jellemző dolgokról. Nagyon szeretném, ha jelenlegi beosztásomban — ami számomra még nem kitaposott út —, már ebben az évben többségében a a sikerekről szólhatnék. Nem vagyok fejfájós, éppen ezért amit vállaltam úgy akarom és szeretném csinálni, hogy se a saját, se a vállalat igazgatójának — mint vezető polgári védelmi parancsnoknak — ne fájjon a feje.

— Milyen tapasztalatokra épít ebben a munkakörben?

— Az igaz, hogy ilyen felelősséggel ebben a munkakörben még nem dolgoztam, de úgy érzem, hogy a szerzett üzemi, illetve mozgalmi tapasztalataim által alkalmassá válok a vezető törzsparancsnoki teendők ellátására. Természetesen sokat kell tanulnom, amit már edig is tettem most még fakultatív alapon, ősztől pedig szervezett keretek között.

A teljesség igénye nélkül az ez évi célkitűzésekről elmondhatom, hogy az 1982. évi program az eddigiektől eltérő nagyobb feladatot, szigorúbb elvárást jelent. Ez egyben megkövetelt az egyszemélyi parancsnoki vezetés erősítését úgy, hogy a parancsnok feladata ellátása során a parancsnoki állomány segítségére támaszkodik —, a személyes felelősség fenntartása mellett.

A polgári védelmi alap és továbbképzéseket ez évben a szakmai irányítást végző szervek (MÉM, ÁHT, fővárosi, illetve kerületi szakszolgálati parancsnokságok) által kiadott intézkedések és utasítások követelményeire épült, a vállalat igazgatója vezető polgári védelmi parancsnok által kiadott 1. sz. kiképzési parancsban meghatározottak alapján kell a gyáraknak — intézményeknek — végrehajtani. Tartalmát tekintve arról van szó, hogy az elmúlt évek időszakaiban végrehajtott alap- és továbbképzések, valamint gyakorlatok tapasztalatait felhasználva a kisebb, nagyobb hiányosságok mellett is az előrt eredményekre alapozva tovább kell fokozni az önvédelmi szervezetek, a szakszolgálati alakulatok parancsnoki és beosztott állományának szakmai felkészültségét és az alkalmazási készenlétet.

A munkaviszonyban álló dolgozók (vezetők) felkészítésének alapvető célja, hogy saját munkaterületükön ismerjék meg a munkakörükhöz kapcsolódó háborús tennivalókat, például a termelés újra beindítását, termelés folytatását, a „mentő-mentesítő" és halasztathatalanul szükséges helyreállítási feladatok végrehajtásában való közreműködést. Mindezek figyelembevételével a gyárak az adott új „kiképzési program" és a „tantárgyak óraelosztása" című melléklet alapján készítették el a kiképzési és ellenőrzési ütemtervüket úgy, hogy az egyben folyamatos és ugyanakkor a helyi adottságokra épül, s 1982. október 31-ig befejeződik. A jobb felkészülés érdekében március hónapban szakmai eligazítást tartottam a gyárak törzsparancsnokai részére, ahol pontosítottuk a tennivalókat, vagyis amit egy parancsnok tartalmazhat tejességgel. Ezt követően részt vettem továbbá valamennyi gyár koordinációs értekezletén, ahol a parancsnoki állomány a kiképzési parancsból adandó sajátos feladatát beszélte meg és rögzítette a kiképzési és ellenőrzési ütemtervében.

— Hogyan lehet a felkészültséget fokozni?

— Az eligazítás de a koordinációs értekezletek során is egyértelművé vált, hogy a védelmi képességet csak úgy lehet fokozni, ha tudatos, célirányos és fegyelmezett polgári védelmi munkát folytatunk. Fontos a fegyelemtartás minden szinten — lehet szankciókat alkalmazni —, nem lehet elnézni dolgokat. Erre itt is felhívom a vezetők figyelmét. „A polgári védelmi kiképzés kötelesség és nem önként vállalt cselekedet."

A folyamatos és magas szintű képzés célkitűzések megvalósítása mellett nélkülözhetetlen a polgári védelmi pártpolitikai munka fejlesztése. E politikai munka fontos feladata az erkölcsi-politikai állapot és állóképesség erősítése, propagandamunka úgy, hogy folyamatosan tájékoztassák a dolgozókat bel- és külpolitikai kérdésekről, a gazdasági feladatokról és gondokról.

Aligha lehet kétséges, hogyha ilyen szellemben tartjuk meg a polgári védelmi kiképzéseket, továbbképzéseket, akkor az állomány — de a munkahelyi dolgozók is —, meggyőződésszerűen tesznek eleget „néha terhes" kötelezettségünknek, tudatosan azonosulnak a párt politikájával, ismerik a polgári védelmi feladatok lényegét és célját.

Mindezekre alapozva el kell érnünk — vezetőnek, beosztottnak egyaránt — hogy az alkalmazási készenlétbe helyezési ismeretek elérjék a követelmény szintjét úgy, hogy az állomány bármely év és napszakban, meghatározott időn belül képes legyen feladata ellátására. Természetesen ehhez az is kell — az eddig elért eredmények ismeretében —, hogy rendszeresen gyűjtsük, hasznosítsuk a tapasztalatokat, javítsuk a jelentkező hibákat.

— Mit vár, hogyan néz a jövőbe?

— Hogy mit várok? Nem vagyok optimista, de úgy gondolom, ha kevés lesz az „objektív akadály" akkor a kollektív munkára alapozva a párt- és a tömegszervezetek munkájának tartalmi fejlődése döntően befolyásolja a feladatok végrehajtását. Az utóbbi vonatkozásban kevésbé látok gondot, hiszen már eddig is sokat segítettek, illetve közös egyeztetés alapján jelentős részt vállaltak az ez évi polgári védelmi kiképzések egyegy csoportjának meglátogatásában, azaz ellenőrzésében. Természetesen ebből a munkából a központi parancsnokság is megfelelően részesül. Abban is közös nevezőn vagyunk — központi és gyári parancsnokság —, hogy a polgári védelmi munka folyamatát a tapasztalatokat, meghatározott időszakonként meg kell konzultálni — nem elég csak beindítani. Ugyanakkor az eddigi tapasztalatoknak megfelelően tovább kell fejleszteni a jó irányú kapcsolatrendszert.

A kiképzés már — a parancsnoki állomány részére — elkezdődött, illetve folyamatosan beindul a gyáraknál. Jelenleg a munkahelyi vezetők központi szintű továbbképzésének szervezésével foglalkozunk. Természetesen a polgári védelmi munka más területének naprakész tartása mellett. Nem törvényszerű, de a vállalat munkaerőgondjai a mi tevékenységünkre is ráhatással bír.

Mint ahogy kezdtem, a kép nem lehet teljes, csak főbb vonalait tudtam vázolni a vállalat 1982. évi polgári védelmi célkitűzéseinek. A számvetés, a munka értékelése még igen távoli, amit november 1-ig kell megküldeni az irányító szerveknek az általuk meghatározott irányelvek alapján.

Azt szeretném, ha az értékelés arra adna megnyugtató alapot, hogy az éves pénzügyi költségvetésünkben biztosítható jutalmazási keretet maradéktalanul fel tudnám használni és külön is tehetnék javaslatot a polgári védelmi tevékenység — ha nem is teljes, de jelképes — elismerésére —, mondta *Nagy Tibor.*

Andrasew Iván

Ahol sokunk ebédje fő

A sertésvágóhíd konyhájában jártunk

Látogatásomat a sertésvágóhídi konyhán délutánra beszéltem meg *Szabó Gáborné*val, a konyha vezetőjével. Mint előzetes megbeszélésünk idején mondta, akkorra már túl vannak a munka garmadán, nyugodtan beszélgethetünk.

Közben tájékozódtam arról, milyen az ebéd a sertésvágóhídon. Többeket kérdeztem meg. A válaszokból: finom. Meg lehet enni. Jó, magyaros. Van sütemény is. Úgy vettem észre, a sütemény az egyik legvonzóbb az étrendben. Hja, édesszájúak vagyunk. Most Szabó Gábornéval ülök szemben, a pici irodában. Kedves mosolygós fiatalasszony, 15 éve a marhavágóhídon kezdett, mint másodszakács. 1975 óta dolgozik itt, mint szakács, egy évvel ezelőtt lett a konyha vezetője.

— Hányan dolgoznak a konyhán?

— Húszan, a két nyugdíjas dolgozónkkal együtt. A létszámunk mostmár teljes, mert egy új dolgozó felvétele folyamatban van.

— Hány adag ételt főznek naponta?

— 1500-1600 adagot. Ennek több, mint a fele idegen vállalatok dolgozóinak készül. Ez nagyon gazdaságos tevékenység. De mi látjuk el ebéddel a szalámigyárat, a kispesti részleget, a sonka-konzerv üzemet, a Dankó utcát, a Mester utcai telepet is.

— Hogyan és ki dönti el, hogy mit főzzenek? Ki állítja össze az étlapot?

— Általában én, ezt aztán a munkásellátási osztály vezetője ellenőrzi. Majdnem mindig elfogadják, hiszen nagyon igyekszem változatos menüt összeállítani. Egy hónapban egyszer csirkét és halat főzünk, és süteményeket általában hetente. Ezt itt sütjük. Van cukrászunk, Sulyok József, így ez a kérdés is megoldott a változatos étrend érdekében.

— Alkalmazkodnak-e az idényjelleghez?

— Igen, a legteljesebb mértékben. Pont most a legnehezebb a helyzet, a régi már elfogyott, az új meg még nincs. Most természetesen a zöldség és főzelékfélékre gondolok. De ilyenkor is változatosan kell főzni.

— Milyen ételfajtákat főznek?

— Általában a hagyományos, magyaros ételeket kívánják a dolgozóink. Azt főzünk. Van cseresznyepaprika kitesszük az asztalokra, aki szereti fogyaszthatja.

— Hányféle ételt közül lehet választani?

— Van „A" és „B", mint a vállalatnál mindenütt. A „B" itt is a kíméltebb, ez gyengébben fűszerezett. Így a dolgozók azért válogathatnak.

— Milyen összegekből gazdálkodnak, és elég-e az?

— A megállapított anyagnorma 12.70 forint adagonként. Ebből a dolgozók 9.30-at fizetnek be.

— Az önköltséges hazavihető vacsora lehetőséget kihasználják a dolgozók?

— Ezt a szolgáltatást is szívesen adjuk, de 30-50 dolgozó él csak vele. Ezt én kevésnek találom.

— Hogyan telik a konyha dolgozóinak egy napja?

— Reggel hatkor kezdünk. Négyen a húsokkal foglalkoznak. A többiek az ebédlőt mosják fel. Aztán hagyma, zöldségpucolás következik. A mai adag 30 kiló hagyma — amit mi úgy hívunk, hogy kezdődik a sírás — aztán 20-20 kiló sárgarépa és gyökér volt. Ehhez alkalomadtán a krumpli, amely 5-600 kilónyi.

— Nem használnak mirelitet?

— Nem. Hogy ez gazdaságos-e, vagy sem, azt nem szóltam még ki, de a friss zöldség íze az igazi. Erre esküszöm. Ez több munka, de győzzük.

— Mikor kezdődik a „roham", azaz az ebédelés?

— Tizenegy órától délután kettőig van ebédkiadás, de fél tizenegyre általában itt vannak a külső vállalatok az ételért. Sietni kell hát, jól össze kell hangolni a munkánkat.

— Mit tesz, ha többen egyszerre betegek a konyha dolgozói közül?

— Erről annyit, hogy itt a betegállomány igen ritka. A két-három napos otthonmaradás nem „divat". Ha valaki beteg, az tényleg beteg, öt egy-két hétre írja ki az orvos. Nagyon jó kollektíva ez, pedig elég nehéz munkát végzünk.

— Milyen a felszereltségük?

— Vannak gépeink, de elég sokszor rosszak. A mosogatógép például két éve rossz. Igaz, nem is szeretik az asszonyok. Rövid időn belül sok a szennyes edény itt, így a gép nem győzné. Kézzel mosogatunk, több fázisban, természetesen. A ventillátorok zajosak, igaz most csak egy üzemképes.

— Az épületben nagy ételszag terjeng. Mi ennek az oka?

— Az elszívó berendezésünk. Ezzel már régen problémák vannak, de Damsits Tiborné erről bővebben tudna beszélni.

— A konyha mérete megfelelő?

— Igen a hozzánk tartozó raktárak is kielégítőek. Jöjjön, megmutatom.

A séta tanulságos, benyitunk a tojásmosóba.

— Itt mossuk a felhasználásra kerülő tojást. Meglepi? A tojást a háztartásban is meg kell mosni, sose lehet tudni.

A zöldség, a krumpli, a szárazáru raktárban tisztaság, jó rükön érzik, hogy nem. Meg-

Kompóthoz való almát pucolnak az asszonyok

a szellőzés. A magasban, a legfelső polcon ötliteres üvegek lekötve, tartalmukat nem ismerem fel. Rákérdezek.

— Azok? Cseresznyepaprika van eltéve bennük. Mi készítettük az ősszel. Egy kiló friss cseresznyepaprikához fél kiló sót keverünk, persze a paprika ledarálása után. Más tartósítószer nincs benne, hiszen a só tartósít. Ezt teszsük aztán az asztalokra egész évben.

— Problémájuk van-e?

— Hát igen, most éppen a gőzsütőkkel vagyunk bajban. Kivág belőlük a gőz. A szelepek cseréje folyamatban van. Most festenek nálunk, ez okoz örömet is, gondot is. Most gondosabban kell dolgoznunk, mindent naponta le kell takarnunk. Reméljük nem sokáig tart már, viszont higiéniai szempontból ez elsődleges dolog.

Elbúcsúzom, megyek keresztül a tisztára súrolt konyhán. Minden gondosan, tiszta csomagolópapírral letakarva. A festés szokásos felfordulásának nyoma sincs. Húszan dolgoznak keményen de jókedvűen.

★

*Damsits Tiborné*hoz indulok. 1979-ben vette át a munkásellátási osztály szervezetileg a konyhát, gondolkodom el a már hallottakon.

Damsits Tiborné azonnal a konyhai páraelszívók, az ételszag problémáját említem.

— Nem vitatom, hogy ételszag van, de számomra nem ez az elsődleges —, mondja a jóléti ügyintéző.

Képzelje el a nyarat, amikor a gázzsámolyok mellett +50 fok van és a gőz. Ezt kibírni nem akármilyen dolog. Ebben dolgoznak napi nyolc órát. Kénytelenek keresztluzatot csinálni, ha levegőhöz akarnak jutni. Ez pedig nem egészséges dolog. Úgy gondolom ez az elsődleges probléma. Ezért is levelezünk annyit a páraelszívó javítása, illetve kicserélése miatt.

— Választ kaptak, vagy valamilyen ígéretet?

— Nem. Még azt sem. A konyhai dolgozók a saját bőrükön érzik, hogy nem. Megmutatom a levelezésünket ebben a témában, azt, hogy hányszor és mit kértünk az I. számú gyár műszaki szervezetétől.

— Ön szerint miért nem érkezik válasz?

— Több ok miatt. A javítások után rövid idővel újra rossz a páraelszívó. Ki kellene cseréini. Azt hiszem ez nemcsak pénzkérdés, bár az ilyen megfelelő berendezés eléggé drága. Hozzáállás kérdése is.

Elgondolkodom ezen, mármint a hozzáálláson. Vajon kinek, kiknek kellene ehhez a témához „hozzáállni"?

Polyák

Előkelő helyezés

Vállalatunk ifjúgárdistáinak tűzoltóegysége április 18-án budapesti szintű szemlén és tűzoltóversenyen vett részt. Fiataljaink nagy küzdelem után, az előkelő 5. helyen végeztek. Igen fegyelmezetten, példamutatóan hajtották végre a feladatokat. A csapat tagjai: Kiss István, Gyenes Pál, Friedrich Antal, Lazin Sándor, Haluska István, Rácz István, Fodor Miklós, Somodi Tibor és Molnár István voltak.

A kerületi élbolyban

A munka ünnepének nagyszabású felvonulásán harminchárom KISZ-esünk vett részt „a kerületi élbolyban". píros tréningruhában. Harminc fiatalunk pedig a vállalati csoport elején vonult fel.

A szakma ifjú mesterei

Május elseje alkalmából adják át a Szakma Ifjú Mestere kitüntetési Bálint Józsefnek, Kondor Sándornak, Juscsák Jánosnak és Iván Józsefnek, a házi exportsertéshúsrész-megmunkáló verseny győzteseinek.

Tanár BEMUTATÓ

A csepeli nagy ABC-áruházban a Duna Tsz árubemutatót tartott április 22-én és 23-án. Ennek során bemutatták a BHV „fehértermék" árucsaládját. Az árusítással egybekötött kóstolón vállalatunk hatféle termékkel jelent meg

Kárpáti Tamás termelési és kereskedelmi igazgatóhelyettes Siklósi Imréné boltigazgatóval beszélget

BOGNÁR SÁNDOR

a marhavágóhíd főműwezetője a vállalati munkásőrszázad tagja a közelmúltban hirtelenséggel elhunyt. Bognár Sándor 15 éven keresztül volt tagja munkásőr századunknak. Temetése április 22-én volt a pestlőrinci temetőben, ahol többszáz munkatársa és a munkásőr díszszakasz vett végső búcsút az elhunyttól.

Bognár Sándor beosztott munkásőr emlékét a munkásőrszázad örökké megőrzi.

Vetélkedő VI.

Szovjet filmművészet

1. **Melyik volt az első normál hosszúságú szovjet film, amit Goncsarov rendezett?**
2. **Világhírű szovjet rendező. Vegyészmérnöki pályán indult, később kezdett el a filmmel foglalkozni. 1948-ban halt meg.**
3. **A fent említett rendező klasszikus remeke az a film, melyben a legendás hírű matrózfelkelésnek állít emléket. Mi a film címe?**
4. **Pudovkin vitte filmre 1926-ban Gorkij híres regényét. Mi a mű címe?**
5. **Shakespeare egyik híres drámájából 1955-ben készült film. Melyik drámáról van szó?**
6. **1956-ban, a MOSZFILM műtermeiben készült a Negyvenegyedik című film. Ki az alkotás rendezője?**
7. **Kalatozov világhírű filmje, 1957-ben készült és 1958-ban a cannes-i filmfesztiválon nagydíjat kapott. A mai napig a szovjet „új hullámnak" gyakran emlegetett alkotása.**
8. **Az Emberi sors 1959-ben került filmszalagra. Ki írta a művet?**
9. **Csehov novellájából Hejfic rendezett filmet. Melyik novelláról van szó?**
10. **A Nagy Honvédő Háborúban játszódik az Élők és holtak című film. Ki írta az azonos című regényt?**
11. **Ki az a híres szovjet rendező, aki filmre vitte az Iván gyermekkora című kisregényt?**
12. **Melyik szovjet film kapta meg 1981-ben az Oscar-díjat?**

Beküldési határidő: 1982. május 11.

A vetélkedő eredményéről a május 18-án megjelenő lapszámunkban adunk ismertetést.

A vetélkedő V. fordulójának helyes megfejtései:

1. Vittorio De Sica, 2. Alberto Moravia, 3. Jean-Paul Sartre, 4. Federico Fellini, 5, Petronius, 6. Dosztojevszkij, 7. Tomasi di Lampedusa, 8. Dekameron, 9. Sacco és Vanzetti, 10. Julio Cortazar, 11. Halál Velencében, 12. Bernardo Bertolucci.

Tisztasági és környezetvédelmi verseny

A vállalati értékelő bizottság 1982. március 22. és 27. között ellenőrizte a BHV. I-es, II-es, III-as, IV-es és V-ös számú gyárak területeinek, (üzemeinek, üzemek közvetlen környékének, öltözőinek, udvarának) közvetlen külső környékének tisztaságát és rendjét, mely alapján a következő sorrend alakult ki:

78,2 átlagpontszámmal I. helyezett az V. számú gyár;

68,1 átlagpontszámmal II. helyezett a IV. számú gyár;

54,2 átlagpontszámmal III. helyezett az I. számú gyár;

43,4 átlagpontszámmal IV. helyezett a IV. számú gyár;

41,0 átlagpontszámmal V. helyezett a II. számú gyár;

Külön említésre szorul, hogy az V. számú gyáron belül —, annak ellenére, hogy a sonkakonzerv üzemében a pozitív előjelű változás jelentős — továbbra is a kispesti gyárrészleg bizonyult jobbnak 79,4 átlagpontszámmal, míg a sonka-konzerv üzem 77,0 átlagpontszámot ért el. A vállalati versenyt értékelő bizottság döntésének meghozatala során figyelembe vette a gyár gazdasági vezetésének, elsősorban a szubjektív higiéniai feladatok biztosítása és ellátása terén tett erőfeszítéseit, annak eredményeit, továbbá a gyár társadalmi és tömegszervezetek vezetőségei részéről tapasztalható aktív támogatást, passzív hozzállást, valamint az ellenőrzés során elért maximális átlagpontszámot. Az előzőekben leírt értékelési szempontokat szem előtt tartva és ismételten kihangsúlyozva a BHV. V. számú gyára van az élen, 10,1 átlagpontszámmal megelőzve az utána következő második helyezett III. számú gyárat. A többi gyárak esetében — azok között elsősorban IV. és a II. számú gyárakban jelentősen és nagymértékben csökkentette az elérhető átlagpontszámot az a tény, hogy a feldolgozó üzemrészekben, szociális létesítményekben a hétvégi, illetve a műszakvégi takarításokat, fertőtlenítéseket közel sem kielégítő módon végezték, illetve végzik el, továbbá a Budapest Fővárosi Tanács VB és KÖJÁL által kiadott felszólítás alapján elrendelt általános — tavaszi — lomtalanítási-, nagytakarítási- és fertőtlenítési kötelezettségeknek nem tettek eleget.

Az össz átlagpontszámra negatívan ható tényként kell kiemelni a személyi higiénia hiányosságaira utaló megállapításokat is. Így például és többek között: a nagy hajak szabadon hagyását; a műanyag kötények elől történő megkötését, helyenként azok használatának mellőzését (II. sz. gyár fejcsontozást végző dolgozóik); a védőruházat alatt viselt, különböző színű és kötés tisztaságú — saját — melegítők, pulóverek helytelen használatát; a különböző személyi tárgyak (táska, szatyor stb.) bevitelét a feldolgozó üzemekbe, szociális létesítményekbe; a használt lábbelik nem kielégítő karbantartásának, illetve azok rendszeres és megfelelő tisztán tartásának hiányát, végül, de nem utolsósorban a vonatkozó rendeletben és vállalati utasításban előírt élelmezésügyi minimumtanfolyam, illetve higiéniai továbbképző tanfolyamok és azokkal összefüggő vizsgáztatások elmaradását. Sajnos e tekintetben valamennyi gyár vezetésének akadnak és vannak tennivalói.

Képzőművészet

A BHV Ferencvárosi Alkotóközösség március 28-án kiállítással mutatkozott be Túrkevén, melyet Fehérvári Béla, a Túrkevei Múzeum igazatója nyitott meg, több mint 120 fős érdeklődő jelenlétében. A tárlat május 10-ig tekinthető meg.

A Túrkevei Képzőművészeti Kör május 11-én mutatja be alkotásait a BHV minigalériájában, a kör alkotóinak részvételével.

A Ferencvárosi Alkotóközösség bemutatót tartott a BHV munkásszállásán, mintegy 30 fő részvételével. Nagy érdeklődés kísérte a vizuális művészetről tartott diavetítéses előadást, majd megtekintették a kör kiállított alkotásait.

A nagy érdeklődésre való tekintettel az alkotóközösség több alkalommal szervez hasonló programot, hétfői napokon.

HÚSOS SPORTHÍREK

Súlyemelés

Húsos Sportegyesület elnöke Sátori József, április 15-én megnyitotta az újjáalakult súlyemelő-szakosztály első vezetőségi ülését, amely alkalommal a működési feltételek sportfejlesztési célkitűzések kerültek megvitatásra. A Húsos SE, 1982. április 5-i elnökségi ülése jóváhagyta a szakosztályvezetés személyi összetételét: így a súlyemelő-szakosztály elnöke Pomázi András, helyettese Vaskó Zoltán, intéző Szentgyörgyi Sándor, technikai vezető Nádas Ferenc elvtársak lettek. A szakosztálynak megvan a lehetősége arra (miután jeles sport-, gazdasági és társadalmi aktívák összetételéből áll a vezetés), hogy a vezetés az elérendő célkitűzéseket, amelyeket a HSE elnöksége kitűzött, megvalósítsák.

„Elvonalbeli edzők és versenyzők beállításával el kell érni azt, hogy a szakosztály 1983-ban az NB I-be kerüljön, és ezzel az egyesület reprezentatív szakosztálya legyen. Ennek érdekében 1982-ben meg kell teremteni a személyi feltételeket mind a felnőtt, mind a serdülő és ifjúsági korcsoportokban."

A szakosztály vezetőségi ülésén részt vett Erős Sándor vezető edző, tanácskozási joggal, egyben beszámolt a jelenlegi versenyzői létszámról a személyi állomány helyzetéről, megoldásra váró technikai feladatokról.

A szakosztályvezetésnek az elkövetkező évekre a munkájukhoz a Húsos SE elnöksége nevében sok sikert, kiváló eredményeket, a végzendő feladat megvalósításához jó erőt, egészséget kívánt a HSE-elnök.

Labdarúgás

A Húsos SE elnöksége részéről Sátori József egyesületi elnök 1982. április 20-án fogadta a lagdarúgó-szakosztály vezetőségét és tájékozódott a vezetőségválaszló közgyűlésen a labdarúgó-szakosztályvezetés elé állított és elérendő szakmai célkitűzések jelenlegi állásáról, a versenysport és a tömegsport kiszélesítésének lehetőségeiről, valamint személyi kérdésekről.

Tömegsport

A labdarúgó-szakosztályban — 60 fős — felnőtt-, ifjúsági és serdülőcsapat működik. Csapataink a budapesti labdarúgó-bajnokságban vesznek részt. Felnőttcsapatunk egy éve átszerveződött, játékosállományuk megerősödött. Jelenleg a BLASZ III. osztályban 47:41 gólaránnyal, 25 ponttal az 5. helyen áll. Célkitűzésünk, hogy a felnőttcsapatnak legalább az első harmadban kell a bajnokságot befejeznie.

Hasonló az elvárás az utánpótláskorú csapatainktól is. A szakosztályvezetés kiemelt feladatának tekinti tovább, az utánpótlás korú ifjúsági játékosok szocialista szellemben való nevelését, hogy az életre-munkára — a társadalom számára hasznos emberekké váljanak. Szakosztályvezetés rendszeres kapcsolatot kíván létesíteni a fiatal sportolók családjával, iskolákkal, figyelemmel kísérni a tanulmányi eredményeket is. Orientáljuk a fiatalokat a Húsos iparági szakma irányába, iparági szakközépiskolákba jelentkezésüket elősegítjük.

Növelni kívánjuk a mérkőzések — szurkolók — látogatóinak számát. Megfelelő propagandamunkával — sajtó, falitáblák, stb. — a bázisvállalat dolgozóit megnyerni a labdarúgás számára. Eddigi-nél szorosabb kapcsolatot létesíteni a húsos labdarúgó öregfiúkkal, társszakosztályokkal, közös rendezvényeket szervezni. Labdarúgó-szakosztály szervezeti életét új alapokra helyezni, a klubéletet fokozni.

A szakosztályvezetés elő kívánja segíteni és támogatja a bázisszerv és az egyesületi vezetés azon intézkedését, hogy a vállalat tömegsportját — spartakiádok —, kiszélesítse. A labdarúgó-szakosztály edzésmunkáját átszervezi, ezáltal a hétfő és pénteki napokon a labdarúgópályát a tömegsport számára átadja.

A labdarúgó-szakosztály vezetését — elnökség megbízása alapján — Horváth János, volt labdarúgó látja el a jövőben. Társadalmi aktívákat várunk a bázisszerv dolgozóiból a szakosztályvezetésbe!

Bázisszervünk és az elnökség maximálisan biztosította az anyagi és tárgyi feltételeket a szakosztályunk számára.

Program:

IV. 24. Húsos—Fer.Vasut. 16.30
IV. 29. XIV. IKV—Húsos 16.30
V. 8. Húsos—Vegyiműv. 16.30
V. 15. László K.—Húsos 17.00
V. 22. Húsos—K. Spar. 16.30
V. 29. Z.porcelán—Húsos 16.30
VI. 5. Húsos—Közterület 16.30
VI. 12. Főv. Sütő—Húsos 16.30

ASZTALITENISZ

Az ÉDOSZ által kiírt Budapest egyéni férfibajnokság megrendezésére a Húsos pályán került sor, március hónapban, amelyen két fővel vettünk részt és IV. helyezést értünk el Pauló Zoltán személyében. Komolyabb tömegsport-szervezést és nagyobb látogatottságot érdemelt volna a verseny.

Felhívás

LABDARÚGÁS

A KISZ által március hóban megrendezésre kerülő „Export" Kupát a Húsos pályán bonyolítottuk le, 5 csapat részvételével, kieséses formájában. A II. számú gyár tmk-fiataljai nyerték el a kupát. De a kupát nem kapták meg, mivel nem lehet tudni, hogy a szervezők felejtették-e el elhozni, vagy továbbra is a szekrény alján hagyják porosodni. A jövőben próbálnának úgy szervezni, hogy mindenben megalapozott legyen a bonyolítás. Április hónapban a BHV néven szereplő kispályás csapatunk a II. számú gyárra épül. Ei kell mondani, hogy az elmúlt évben kimagasló eredményeket értünk el. Végleg elnyertük az ÉDOSZ által kiírt „Vándor" Kupát, majd a IX. kerületi TSI helyezését. Tovább folytatjuk jó szereplésünket és a IX. kerületi vállalatok közötti „Felszabadulás" Kupát szintén elnyertük. A kiíráson 9 csapat vett részt, melyet veretlenül nyertünk meg. A csapat tagjai méltán megérdemlik, hogy lapunk név szerint közölje nevüket: Bogdán Tibor, Boros Sándor, Boros Imre, Léhner László, Léhner Lajos, Rumi János, Horváth Zoltán és Horváth János (utóbbi két játékos szalámigyári dolgozó).

SAKK

Az ÉDOSZ által kiírt Budapest bajnokságra februárban került sor, amelyen négy fővel indultunk és közel harminc fő vett részt. Kiegyensúlyozott játékával Szamosi Ervin II. helyezést ért el, amiért dicséret illeti, említésre méltó Hevesi László VIII. helyezése.

Kézilabda

Megkezdődött az 1982. évi kézilabda-bajnokság tavaszi sorozata április 9-én. Csapatunk váltakozó sikerrel vette az akadályokat.

Serdülő leányaink két mérkőzést játszottak, egy győzelem, egy döntetlen a mérleg.

Fiú serdülőcsapatunk szintén két mérkőzésen egy győzelem a Ganz-MÁVAG ellen és egy vereség a Bp.-i Honvédtől.

Leány és ifjúsági csoportjainknak igen erős ellenfelek jutottak és mindkét csapatunk vereséget szenvedett nagynevű ellenfeleitől.

Leányok:

Spartacus—Húsos 31:15
Húsos—FTC 16:33

Fiúk:

Csepeli Papír—Húsos 30:12
Húsos—Spartacus 32:15
FTC—Húsos 42:11

A női felnőtt csapatunk igen nagy csalódást okozott az első három mérkőzésen vereséget szenvedett jóval szerényebb képességű ellenfeleitől, igaz csak minimmális arányban, de ez is vereség. Képességük és tudásuk sokkal több és jobb, mint ezekké a csapatoké volt. Nagy vész még nincs és reméljük, hogy a lányok átérezve az egyesület elvárását és saját maguk önérzetét, előbbre lépnek és tudásuknak megfelelően fognak szerepelni az elkövetkezendő mérkőzéseken.

Eredmények:

Húsos—KEAC 12:13
Keltex—Húsos 15:13
Húsos—VM. Közért 15:17

Férfi felnőtt csoportunk minden várakozást felülmúlóan igen harcos erényeket csillogtatva szerepelt eddig. Várttuk a csapattól a jó szereplést, de most szinte robbanásszerűen jöttek az eredmények.

Húsos—Ferencvárosi
Vasutas 20:12
Ferroglobus—Húsos 25:26
Húsos—Telefongyár 20:15
Húsos—BEAC 21:17

Az elkövetkezendő hetek mérkőzései:

április 28. 17.30
Gázművek—Húsos női
április 29. 17.00
Húsos—Ganz-Mávag fiú ifi
április 29. 17.30
Gázművek—Húsos férfi
április 30. 17.00
Húsos—Csavar női ifi
május 3. 17.00
BHG—Húsos női ifi
május 7. 18.00
Húsos—Bányagép női
május 8. 17.00
Húsos—MAFC férfi
május 8. 16.00
Honvéd—Húsos fiú ifi
május 8. 17.30
Építők—Húsos női ifi

Női csapataink mérkőzéseiket a XIV. kerület Bosnyák téri ifjúsági sporttelepen játsszák.

május 9. 15.30
Csepel Autó—Húsos fiú
május 9. 15.40
Húsos—BHG leány

Várjuk a szurkolókat mérkőzéseinkre a Vágóhíd utcába és idegenbe is, hogy sportszerű buzdítással segítsék csapatainkat!

Budapesti Húsipari Hírlap
a Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő: Bágyi János
Szerkesztőség: Budapest, Gubacsi út 6. 1097 Telefon: 135-268
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Budapest, Blaha Lujza tér 3. 1959
Felelős kiadó: Till [illegible]
82—1910. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP

A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XVII. ÉVFOLYAM, 9. SZÁM ÁRA: 70 FILLÉR 1982. MÁJUS 4.

Kaposvár, 1982. április 23—24.

Országos exportsertéshúsrész-megmunkáló verseny

Az Állatforgalmi és Húsipari Tröszt ifjúsági bizottsága és gazdasági vezetése, a TERIMPEX Kereskedelmi Vállalat valamint a Kaposvári Húskombinát gazdasági társadalmi vezetése, a KISZ Központi Bizottsága és a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium ez évben is megrendezte hagyományos versenyét, amely az „exportsertéshúsrész-megmunkáló verseny" elnevezést kapta.

A verseny megnyitására április 23-án 14.30 kor került sor, ahol köszöntőtték a 40 versenyzőt, az őket kísérő felkészítőket, és a vendégeket.

A délutáni órákban került sor az elméleti versenyre, ahol a résztvevők többek között politikai, technológiai, higiéniai, munkavédelmi kérdésekre válaszoltak. A Kaposvári Húskombinát kollektívája a verseny után külön programot biztosított a résztvevők és kísérőik részére.

A gyakorlati versenyre másnap délelőtt került sor a Kaposvári Húskombinát exportüzemében. A versenyt megtekintette dr. Szilágyi Sándor, az ÁHT vezérigazgatója is. Ezt követően interjút kértünk tőle.

— Hány éve köszönti immár ezt a hagyományos versenyt?

— Én másodszor köszöntöm.

— Kérem a verseny rendezésének indokai közül emelje ki a legfontosabbakat.

— Ezt a versenyt elsősorban az indokolja, hogy a szakmai munkánk színvonalát emeljük. A húsiparban az elmúlt években technikailag jelentős mennyiségű fejlesztést hajtottunk végre, berendezéseinket, technológiánkat korszerűsítettük, több üzem, gyár létesült, de a magasabb színvonalú munkának fontos feltétele, hogy a technika mellett az emberi kéz, az emberi cselekedet is hasonló színvonalon valósuljon meg. Ezért az elkövetkezendő években a sikernek a zálogát az emberi munka, az emberi tényezők javításában látom. Ennek egy fontos momentuma az, hogy a szakmunkások képzését továbbfejlesszük. Ez a verseny a szakmai színvonal emelését szolgálja elsősorban. Mert a versenyre itt most 40 versenyző érkezett, de több mint 400-an vettek részt. Ez azt jelenti, hogy a begyakorlás, a felkészülés így a szakmai színvonal emeléséhez hozzájárul.

A másik cél az, hogy egy kicsit ennek keretén belül bemutassuk önmagunkat, a húsipari munka szépségét, komplikáltságát, bonyolultságát, éppen ezért mindenképpen a szakma megismertetésének egy propagandája is lehet. Ez nagyon ránk fér, mert ha a szakmunkásképzést nézem, elég nagy a lemorzsolódás, amiatt, hogy az ide jelentkezők vagy nem megfelelő ismeret alapján jelentkeztek, és a rátermettségük erre a szakmára nincs meg, vagy pedig nincs meg az a munkaszeretet, amely minden szakma elsajátításához kell. Ha mi ezt a szakmát a fiatalok körében jobban megismertetjük, népszerűsítjük, akkor a jövőben elképzelhető, hogy olyan emberek jelentkeznek ide, akik hivatásuknak érzik ezt, szépséget látnak ebben a szakmában, és vállalkoznak erre a munkára. Ez a verseny ezt is jelentheti, mert jó munkát csak szívvel-lélekkel lehet csinálni.

— Tavaly a szombathelyiek nagyon szépen szerveztek. Mi a véleménye — e pár órás tapasztalat alapján —, a kaposváriak szervezéséről?

— A tavalyi tapasztalat alapján mondhatom, hogy a kaposvári szervezés hasonló színvonalon bonyolódik majd le, itt most előbbre léptünk, mert meghívtunk 14 nagy külföldi vevőnket, akik el is jöttek, ők részt vesznek a zsűrizésben is.

A verseny szervezése technikailag biztosított, merem remélni, hogy a verseny zavartalanul fog bonyolódni. A külföldi vevőket azért hívtuk meg, mert a húsipar jelentős exportot bonyolít, 43 országba exportálunk. Ha az exportunkat tovább akarjuk fokozni, és gazdaságosságunkat javítani, akkor ahhoz lényeges hogy a megfelelő munka színvonala emelkedjen, másrészt pedig a vevőink véleményét is kikérjük, meghallgatjuk munkánkról.

Itt a külföldi vevőink a zsűrizése is bekapcsolódnak, gondolom, hogy ha látják az itteni munka színvonalát, akkor nagyobb bizalmuk lesz a termékek iránt, másrészt pedig a tapasztalataikat is hasznosíthatjuk, hiszen ők szakemberek és az viszont az egész húsipar számára hasznos lehet.

— Köszönöm a beszélgetést.

★

Tomán Zoltán, a zsűri elnöke a következőket nyilatkozta:

Dr. Szilágyi Sándor, az ÁHT vezérigazgatója a városi tanács nagytermében megrendezett ünnepélyes megnyitón mondta el beszédét

— Ezt a versenytípust én egy olyan ipartörténeti jelentőségű versenynek tartom, amely a hús ökonómiáját hivatott reprezentálni egyrészt, másrészt minőséget lehet ezen a versenyen produkálni.

— Eddig csontozóverseny volt, most pedig exportsertésrészész-felvágó verseny. Mi indokolja ezt a váltást?

— Majdnem azt lehet mondani, hogy a csontozóverseny egy mennyiségi verseny, az pedig annak az új tendenciának a megnyilvánulása, hogy a vágott áruban ne felet vagy negyedet exportáljunk, hanem kikészített olyan félkész termé-ket, amely megállja a helyét a szocialista és a tőkés piacon.

★

A verseny megindulása előtt alkalmunk volt beszélni a vállalatunkat képviselő versenyzőkkel, Bálint Józseffel, Kondor Sándorral, Juscsák Jánossal. Egyöntetűen nyilatkozták: ez a verseny eltér az előzőktől, és ahogy a megnyitóban is elhangzott, nem a mennyiségi, hanem a minőségi munkára terell a figyelmet. Szeretnénk valamennyien az első tíz között szerepelni. Ebben az erős mezőnyben nem valószínű, hogy meg tudjuk ismételni elmúlt évi helyezéseinket. Horváth Gergely, az OHKI versenyzője a következőket mondta: részemről megtiszteltetés, hogy részt vehetek ezen a versenyen. Szeretnék a középmezőny elejére kerülni. Külön köszönetet mondok a BHV felkészítőinek, hogy segítették munkámat.

★

Nem kis izgalommal várakoztak az exportüzem ebédlőjében versenyzők és kísérők az eredményhirdetésre, amelyet *Tomán Zoltán*, a zsűri elnöke tartott meg, az alábbi értékelés szerint:

Az értékelő bizottság a verseny lefolyásáról az alábbi értékelést adja:

A verseny színvonala kiválóan tükrözte országos jellegét, igazolta, hogy a legkiválóbb exportsertésrészt megmunkálók és elméletileg is jól felkészült versenyzők sereszemléje volt. Az értékelés alapjául a gyakorlati munka minősége és az elméleti felkészülés együttesen szolgált. A külföldi vendégekből álló zsűri a gyakorlati munka minőségét értékelte. Az elméleti felkészültségre jellemző, hogy a lehetséges 80 pontból maximálisan 74-et értek el, a legalacsonyabb 48 pont volt, mely 60 százalékos teljesítésnek felelt meg. Jellemző, hogy igen szoros eredményeket értek el. Így a legjobb elméleti teljesítményt nyújtók között, az egyedül maximális szakmai ismereteket tanúsító versenyzői kellett első helyre sorolni a kialakult holtverseny miatt.

A politikai ismeretekből két versenyző maximális 20 pontot ért el, így a KISZ KB különdíját megosztottuk. A kiváló elméleti felkészítésért dicséretet érdemel a Hajdú-Bihar megyei ÁHV. A gyakorlati munka során is kiemelkedő színvonalat állapítottunk meg. A külföldi vendégeinkből álló szakmai bírálók a legjobb gyakorlati teljesítményre a lehetséges 90 pontból 76-ot ítélt oda a legjobb versenyzőnek.

A kilenc zsüritag közül öt a maximális 10 pontot is megadta egy-egy versenyzőnek.

Az ÁHT Aranybárd szocialista brigád szakembereiből álló bíráló bizottság az elvégzett munka minőségét, a megmunkálás gazdaságosságát és az időteljesítményt komplexen értékelte. Ennek alapján a lehetséges 120 pontból 114 ponttal jutalmazta a legjobb gyakorlati szakmai teljesítményt nyújtó versenyzőt, ami kiváló teljesítményre utal.

Az elméleti és gyakorlati teljesítmény komplex értékelése során lehetséges 200 pontból 183 ponttal jutalmazta a verseny győztesét, az elért legkevesebb pont 114,5 volt, mely összetett, sokoldalú felkészültséget igénylő versenyben is megközelíti a 60 százalékos teljesítményt.

A verseny értékelése alapján az elméleti ismeretek alapján a verseny nyertese Silye Sándor, Hajdú-Bihar megyei ÁHV, Debrecen.

A gyakorlati verseny nyertese Bedike József, Zala megyei ÁHV, Zalaegerszeg.

A KISZ KB különdíját a legjobb politikai kérdésekre holtversenyben megosztva Vizi Tibor BAZ-megyei ÁHV, Miskolc, Silye István PENOMAH nyerte el.

Az összetett versenyben az I—III. helyezett a következő: I. helyezett: Dömötör Ferenc Kaposvári Húskombinát; II. Bálint József BHV; III. Nyerges Vilmos Szegedi Szalámigyár és Húskombinát, külföldi tanulmányutat nyertek.

Az első helyezett felkészítője Domonkos Vilmos Kaposvári Húskombinát, 2500 forint jutalomban részesült. A második helyezett felkészítője Kállai Árpád Budapesti Húsipari Vállalat, 2000 forint jutalomban részesült. A harmadik helyzett felkészítője Dobos József Szegedi Szalámigyár és Húskombinát, 1500 forint jutalomban részesült.

Az összetett verseny negyedik helyezettje Marton László Kaposvári Húskombinát, 2500 forintot, az ötödik helyezett Szarka István Szekszárdi Húsipari Vállalat, 2000 forintot, hatodik helyezett pedig Sillye Sándor Hajdú-Bihar megyei ÁHV Debrecen, 1500 forintot nyert.

A TERIMPEX különdíját, melyet a külföldi vendégekből álló zsüri bírált el, Seprényi Lajos Hajdú-Bihar megyei ÁHV Debrecen nyerte el, 3000 forint értékben.

A MÉM Ifjúsági Bizottságának különdíját 4000 forintot, a csapatversenyy alapján ítéltük oda a Kaposvári Húskombinát csapatának, melynek tagjai: Dömötör Ferenc és Kovács János.

A verseny vándordíját az Aranybárd-ot a Kaposvári Húskombinát nyerte el.

Vállalatunk versenyzői Kondor Sándor 10. helyezést, Juscsák János 18. helyezést ért el. Horváth Gergely, az OHKI dolgozója a középmezőnyben végzett, 22. lett e vetélkedőn.

A Kaposvári Húskombinát kollektíváját és a zsürit minden elismerés megilleti, mert a hagyományoknak megfelelően, teljes tudásukat latba vetve magas színvonalon szervezték meg ezt az országos vetélkedőt.

Bágyi János

ANYÁK NAPJA

Az anyák napja talán a legszerényebb ünnepünk. Május első vasárnapján nem lobogózzuk fel a városokat, nincs tűzijáték, esti díszkivilágítás. A katonák sem parádéznak: igaz, ha valamilyen idegen a hadak rendje, akkor az éppen az anyaság.

Szerény ünnep. A tisztességes emberek vesznek pár szál virágot, megölelik az édesanyjukat — egy részük a nagyanyjukat is — a kisgyerekek suta kis verseket hadarnak, olyan rajzocskákat készítenek, amelyeket aztán évtizedekig őriz majd a fiók. Ennyi az egész: pár szál virág, egy kis csillogás a szemekben.

Szokás ilyenkor a hálátlanokat dorgálni, felhívni a figyelmet azokra a szerencsétlen öregemberekre, akik élő — és sokszor jól élő — gyermekeiktől távol töltik ezt a vasárnapot. Talán most hagyjuk ezt. Bizonyos kor után az emberi tisztességet úgysem lehet már megszerezni. A prédikáció legföljebb önmagunk megnyugtatását szolgálhatja.

Most inkább azokra az aszszonyokra hívjuk fel a figyelmet, akik nap nap után, órákról órára teszik a dolgukat. Testükkel, rezdüléseikkel, tűrelmes és féltő tanításukkal útra indítják a belőlünk származó nemzedéket. Jó lenne, ha az új, felnövekvő nemzedék olyan anyákra emlékezne, akikre valóban tiszta örömmel lehet majd emlékezni. Jó lenne, ha a gyerekeink nem idegen, fáradt, korán öregedő asszonyok képét hordanák tovább a tudatukban vagy a tudatuk alatt.

Képek a vetélkedőről

Munkában a zsüri

Bálint József, a verseny második helyezettje munka közben

A résztvevők egy csoportja a Kaposvári Húskombinát főbejárata előtt

Éljen május 1., a munka ünnepe!

14 nap

Feszült pillanatok

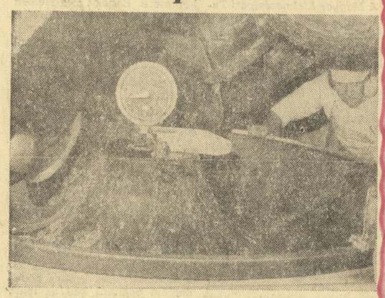

A kutter kezelése nagy figyelmet igényel

Veszélyes játék, csattan a hógolyó

Nem ritka pillanat, hogy felelőtlen egyének a gyárudvaron vagy az utcán hógolyóval célozzák meg az autók szélvédőjét

Tavaly történt

FAKK = BHV

FERENCVÁROSI ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK KÖZÖSSÉGE BUDAPEST 1097 GUBACSI-ÚT 6

A Ferencvárosi Alkotók Képzőművész Közössége évzáró beszámoló ülést tartott december 29-én délután. Varga Gyula műhelyvezető beszámolt az 1981-es évben végzett munkáról (melyről egész évben tudósított lapunk), valamint az 1982-es évben tervezett feladatokról esett szó. Ezek közül csupán egyet emelek most ki: ebben az évben nemcsak a sertésvágóhídon állítják ki alkotásaikat, hanem vállalatunk minden gyárában terveznek ilyen kiállításokat.

Az alkotók találkozása vidám hangulatban zajlott. Azoknak az alkotóknak, akik év közben sokat tettek a közösségért, Varga Gyula jutalmakat adott át. A KISZ-klubban megrendezett összejöveteli a művészek által felajánlott képek, grafikák sorsolása zárta. A társaság gitárszó mellett maradt még, énekeltek, beszélgettek.

Mindenki jól érezte magát ezen az estén.

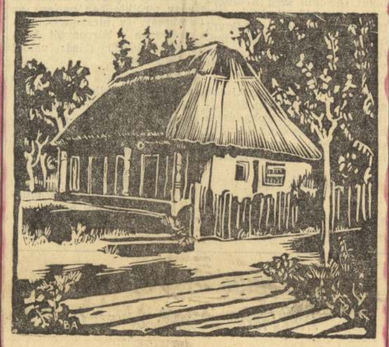

Bánsági András metszete

Felhívás

A vállalat gazdasági és társadalmi vezetése „Export sertéshúsrész-megmunkáló versenyt hirdet.

A versenyre várjuk a 35. életévüket be nem töltött húsipari szakmunkások jelentkezését.

A verseny időpontja 1982. február hó. A versennyel kapcsolatban bővebb felvilágosítást a KISZ-bizottságon (SVH/122 melléki), Németh Imrénél (SVH/226. melléki), KISZ-bizottság, ifjúmunkástitkár, lehet kérni.

A házi versenyen legjobban szereplő 3 versenyző részt vesz az 1982. április 23—24-én Kaposváron megrendezésre kerülő országos versenyen, melyet az ÁHT 1B és gazdasági vezetése, a TERIMPEX Külkereskedelmi Vállalat, valamint a Kaposvári Húskombinát gazdasági-társadalmi vezetése, a KISZ KB és a MÉM egyetértésével hirdetett meg.

Az érdeklődők a háziversenyre „Jelentkezési lap" kitöltésével nevezhetnek 1982. február 1-ig, a KISZ-bizottságon.

Jelentkezési lapok találhatók a KISZ-bizottságon, a KISZ-titkároknál, üzemvezetőknél.

Könyvajánlat

I. Sz. Kon: Kultúra – szexológia

Minden népnek megvan a maga kultúrája és ebbe a kultúrába beletartozik a szexuális kultúra is.

A szovjet szerző tudományos igényességgel megírt könyve „a szexuális forradalom", névvel illetett jelenség után kutat, nem hagyva figyelmen kívül a szexualitás biológiai, orvosi, etikai és kultúrtörténeti vonatkozásait sem. A szerző előítéletek nélkül tárgyalja napjaink szexualitásának legkényesebb kérdéseit is. Kultúrtörténeti tájékozottságra törekvő olvasóknak ajánlom.

A korona kilenc évszázada

„Magyarország szent koronája" 33 éves külföldi távollét után újra Magyarországon van. Erről a koronáról jelent meg ez a könyv, ami feldolgozza „szent koronánk" történetét, hányatott sorsát, „bujdoklását". A történeten keresztül megismerkedhetünk történelmünk több ránk maradt dokumentumával is. A sok képpel illusztrált könyvet minden történelem után érdeklődőnek ajánlom.

Shiley Ann Gran: Az utolsó benzinkút

Az amerikai Dél írónője S. A. Gran. Első novellásköteme jelenik meg magyarul, a Modern Könyvtár sorozatában. Tíz hangulatos novellát tartalmaz a regény. Alakjai vérbő életből vett hősök: a szerelmes kamaszfiú, rezzenéstelen tekintetű komornyik, börtönből szabadult gyilkos, az úrifiú, aki megszökik a néger szakácsnővel. Érdekes, olvasmányos könyv Gran novelláskötete.

Világgazdasági hírek

Argentína, Ausztrália, Új-Zéland és Uruguay húsiparának vezetői egy nemzetközi hústitkárság felállításának lehetőségeiről és módozatairól tárgyaltak Montevideóban. A tárgyalásokon a négy ország hústanácsának elnökei mellett részt vettek az állattenyésztők és a csomagoló iparág érdekelt képviselői is.

Bár a titkárság felállításáról egyelőre nem született végleges döntés, a megalapításról a négy ország kormányával való konzultáció után márciusban határoznak és a születendő levő szervezet tevékenységi köre halványan ugyan, de körvonalazódik. Természetesen elsőrendű feladatnak az általuk termelt marha- és ürühús értékesítésének fölfuttatását tekintik, amelyet a Nemzetközi Gyapjútitkárság védjegyének, a Woolmarknak analógiájára Natural Meatnek, vagyis természetes húsnak hirdetnek majd.

★

A Szovjetunió hústermelése várhatóan 15,25 millió tonna lesz 1981-ben, szemben az 1980-as 14,98 millió tonnával — véli a moszkvai amerikai nagykövetség mezőgazdasági tanácsosa.

Szerinte azonban nemcsak a hústermelés, hanem a hús importja is növekszik 1980-hoz képest. A Szovjetunió külföldi húsvásárlásai 1981-ben elérhetik az 1 millió tonnát, tavaly csak 821 ezer tonna volt a behozatal. Tőkehúsból az amerikaiak szerint 820 ezer tonnát importálnak a szovjetek (1980-ban 662 ezer tonna volt a behozatal), míg baromfihúsból 180 ezer tonnát (159 ezer tonna). (VG)

★

Az amerikai képviselőház és szenátus közös mezőgazdasági bizottsága legutóbb enyhébb húsbeviteli szabályokat fogadott el, mint amilyeneket korábban elrendelt.

A kompromisszum útján létrejött beviteli előírások kötelezővé teszik a mezőgazdasági miniszterium által jelenleg megkövetelt húsvizsgálati módszerek alkalmazását. Ennek bevezetésével ugyanolyan vizsgálati feltételek lépnek érvénybe az egészségügyi, a minőségi, fajtavizsgálati ellenőrzést, valamint a megengedett vegyi- vagy gyógyszermaradványok mértékét illetően, mint amilyenek a belföldi előállítású húskészítményekre vannak érvényben.

Az új importelőírások csak 6 hónappal azután lépnek érvénybe, hogy megalkotják az 1981. évi mezőgazdasági törvényt. A miniszteriumot az új szabályozás arra kötelezi, hogy külföldön, a leválgás helyén vett minták alapján végezzen szúrópróbaszerű vizsgálatokat. Bevitelre csak olyan húst kerülhet, amelynek származási országában legalább az USA-ban érvényes előírások és hasonló vizsgálati módszerek kötelezők. (VG)

Agrártechnikusok képzése a KNDK-ban

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság mezőgazdasági nagyüzemeiben egyre több agrártechnikust alkalmaznak. A gazdaságok vezetői idejekorán felismerték mennyire kifizetődő, ha a dolgozók minél több, a helyi adottságoknak is megfelelő szaktudást szereznek. Ezért ma az ország valamennyi tartományában működik agrártechnikusokat képző központ, a megyeszékhelyeken pedig mezőgazdasági szakiskolák várják a fiatalokat.

1959-ben egy-egy termelőszövetkezetben még mindössze 17—18 agrártechnikus dolgozott, 1976-ban már 55, jelenleg pedig a számuk már megközelíti a hatvanat. (BUDAPRESS—KCNA)

Humor

— Drágám, szeretnél egyszer egy hatalmas, kék, soksok lóerős autóban utazni, amelyet nem kell vezetni, mert sofőr ül a volán mellett?

— Igen, az nagyszerű lenne!

— Akkor gyere, szálljunk fel a buszra.

★

— A szúnyogmama este lefekteti kicsinyeit. — Gyerekek — mondja — ha szépen elaluisztok és nem rendetlenkedtek, akkor holnap elviszlek benneteket a nudista strandra.

★

— Miért vonja vissza a vallomását? — faggatja a bíró a vádlottat.

— Mert közben az ügyvédem meggyőzött róla, hogy ártatlan vagyok.

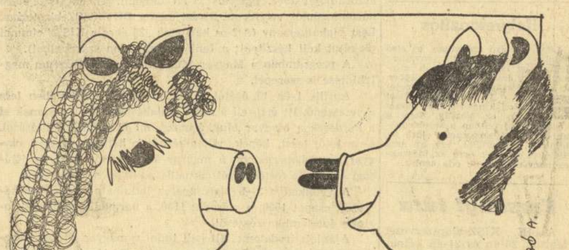

Jupiterlámpák előtt

Moziba járó nemzet vagyunk, s azt hiszem, mindig szívesen olvasunk színésznőkről, rendezőkről, nemcsak pletykaszinten.

Ezt az igényt próbálja kielégíteni a Népművelési Propaganda Iroda gondozásában megjelent csúnya borítójú, de annál érdekesebb könyv: a Jupiterlámpák előtt.

A tizenkilenc írást tartalmazó interjúkötetben színészek, rendezők, filmkritikusok vallanak a filmről, a filmművészet fejlődéséről.

Világhírű színészek: Dirk Bogarde, Ingrid Thulin, Liv Ullman, Alekszej Batalov, Katherine Hepburn nyilatkoznak magukról, a jupiterlámpák előtt végzett, sokszor izzadságcseppektől sem mentes munkájukról. S megszólalnak azok is, akik e bizonyos lámpák mögött ülnek, ki összecsukható széken, és gesztikulálnak, vagy kiabálnak, vagy suttognak. Ők a rendezők: John Cassavetes, Antonioni, Ella Kazan, Truffaut, Ingmar Bergman. Munkamódszereikről mesélnek, egy-egy nagy filmjük forgatásáról, színészekhez való viszonyukról. Végül szót kap néhány neves filmkritikus is. Ők már a kész filmről beszélnek, a film értékéről és helyéről a művészetekben.

Az interjúkötet a filmet kedvelő olvasók körében sikerre számíthat.

Szigeti

Budapesti Húsipari Hírlap a Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő: Bágyi János
Szerkesztőség: Budapest, Gubacsi út 8. 1097
Telefon: 136-968
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Budapest
Bláha Lujza tér 3. 1959
Felelős kiadó: Fili Imre
82—304. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XVII. ÉVFOLYAM, 2. SZÁM ÁRA: 70 FILLÉR 1982. JANUÁR 26.

A borítékon kívül I.

Béren kívüli juttatások alatt többek között azokat a költségeket értjük, amelyeket egy adott vállalat egy-egy dolgozójára költ. Ide tartoznak a mosatási, szállítási, tisztálkodási költségek, az óvodai-bölcsődei hozzájárulások, az étkeztetéssel kapcsolatos költségkiegészítések, és a többi. Sorozatunkban pontról pontra számot adunk arról, hogy mibe kerül a Budapesti Húsipari Vállalatnak egy-egy dolgozó megfelelő szinten való szociális ellátása. Először *Szőcs Bélával*, a szociálpolitikai osztály vezetőjével a mosatásról beszélgetünk.

— A BHV-nak 1981-ben 3 136 348 forintba került a rendszeres tisztaruha-ellátás. Ez egészen pontosan annyit jelent, hogy összesen 1 425 612 darab különféle munkaruhát kellett kimosni.

— *Ez rendkívül magas szám.*

— Az élelmiszeriparban ez így természetes.

— *Mennyire gazdaságos vállalatunknak a saját mosatás?*

— Annyit előre bocsáthatok, hogy nagyon gazdaságos. De mielőtt ennek okait elemeznénk, nézzük meg, hogyan gazdálkodnak a tiszta ruhával a különböző gyárak.

Érdemes összehasonlítani a sertés- és a marhavágóhíd adatait, hiszen hasonló nagyságrendű egységekről van szó. Sokat mond az az adat, hogy míg a marhavágóhídon az egy főre jutó mosatási költség 477 forint volt tavaly, addig ez a sertésvágóhídon csaknem a duplája, 784 forint. Ez egyértelműen mutatja, hogy a marhavágóhíd jól gazdálkodott a tiszta ruhával. Igaz, a marhavágóhídon 1260 fő vette igénybe a mosatást, míg a sertésvágóhídon 1967. De ez nem teszi indokolttá a különbséget. Különösen azért, mert a mosatási költséget egy főre számítjuk. Ennek következtében tulajdonképpen mindegy, hogy az összehasonlítás alapjául szolgáló gyárakban hányan dolgoznak. Tehát a sertésvágóhídon a ruhacserével valami probléma van. Lényegesen több munkaruhát használnak, mint a marhavágóhídon. Például munkazubbonyból 1981-ben 14 880 darabot, nadrágból 17 530-at cseréltek, illetve mosattak, ugyanakkor a marhavágóhídon zubbonyból 5960, nadrágból 8180 fogyott. Könnyű összehasonlítani az adatokat.

— *Ezek szerint az exportra termelő üzemekben még nagyobb költségek mutatkoznak?*

— Érdekes, hogy a sonkaüzemben, amely köztudottan exportra termel, 738 forint az egy főre jutó mosatási költség, szemben a sertésvágóhídi 784-gyel. Ilyen összehasonlításban valóban azt várhatnánk, hogy a sonkaüzemi költségek lényegesen magasabbak. Ebből is világosan látszik, hogy itt galdálkodási kérdésről van szó.

— *És hogy áll a szalámigyár?*

— Szintén exportra termelnek, ugyancsak sok köpenyt használnak, de ott is 773 forint az egy főre jutó költség. Még mindig alacsonyabb, mint a sertésvágóhídon.

Ugyanakkor magasak a költségek Újpesten, évente 933 forintról van szó. Ez azt jelenti, hogy ők gazdálkodnak a legrosszabbul. Azonban hozzá kell tennem, hogy ez az összeg mindössze 262 emberre értendő, szemben a sertésvágóhíd 1967 dolgozójával, ami volumenében sokkal nagyobb fogyasztást jelent.

— *És Kispest?*

— Ott is elég magasak a mosatási költségek. 904 forint jut évente, fejenként. De csak 193 emberre!

Amikor arról beszélünk, hogy rosszul gazdálkodik egy gyár, akkor nem arról van szó, hogy ne cseréljenek ruhát. Hiszen ez élelmiszeripar, teljesen nyilvánvaló, hogy cserélni kell. De a számok mégiscsak beszélnek. Nem kis összegekről van szó!

— *Tehát, mint beszélgetésünk elején mondta, a mosatási költség 3136 ezer forint a BHV-nál. Mennyibe kerülne ez, ha a Patyolattal dolgoztatnánk?*

— Összesen 8 872 000 forintba. Egy főre számítva ez azt jelenti, hogy amíg mi 755 forintból „hozzuk ki" a mosatást, addig a Patyolatnál az egy főre jutó érték 2080 forint lenne. Mindebből az szűrhető le, hogy a Patyolat és a vállalati ár közti különbség évente csaknem 6 millió forintos megtakarítást hoz vállalatunknak. Hozzá kell ehhez számítani, hogyha a Patyolatnál mosatnánk, akkor szállítási költségekről is beszélnünk kellene. Ezenkívül legalább két napra való ruhakészlettel kellene föltölteni raktárainkat. Ez egyrészt nagyon sokba kerülne, másrészt a készletgazdálkodásunk is kárát látná.

— *Mióta végzi a mosatást házon belül a BHV?*

— 1962-ben még a lóvágóhídon kezdtük el. A pincében állítak a 35 kilogrammos mosógépek. Akkoriban még nem egyesültek a vágóhidak. Előtte a Patyolattal dolgoztattunk, de ez rendkívül sok problémát okozott. Igen gyakran előfordult, hogy más vállalat ruháját kaptuk — például a sütőparét vagy valamelyik vendéglátóipari üzemét. Ma azt mondhatom; bár minden tevékenység ilyen rentábilis volna, Budapesti Húsipari Vállalatnál, mint a saját erőből való mosás.

Andrasew

(folytatjuk)

KISZ-akcióprogram

Beszélgetés Budai Saroltával

Elkészült a Budapesti Húsipari Vállalat KISZ-szervezetének 1982-es évi akcióprogramja. Ennek alapján, éves feladatokról kérdeztük *Budai Saroltát*, a BHV KISZ-bizottságának titkárát.

— Ebben az évben került sor az ifjúsági szövetségünk megalakulásának negyedszázados évfordulójára, ez a fontos politikai esemény határozza meg éves munkánkat.

— *A jelenlegi gazdasági helyzetben, azt hiszem még jobban oda kell figyelni vállalatunk gazdasági tevékenységére.*

— A KISZ-tagságnak alapvetően meg kell ismernie a vállalat 1982. évi gazdasági, szociálpolitikai és egyéb intézkedési terveit. Ennek érdekében az alapszervezeti KISZ-titkároknak részt kell venniük a februárban megrendezésre kerülő tervindító aktívaértekezleten. Az ott elhangzottakat ismertetniük kell a taggyűléseken. Ezeken a fiatalok megvitathatják a kitűzött feladatokat. A KISZ 25. évfordulóját — a rendezvényeken, akciókon túl — úgy ünnepelhetjük méltó módon, ha emeljük a mozgalmi munka színvonalát, ha a megváltozott körülményekhez folyamatosan igazodunk és kibontakoztatjuk az öntevékenységet, a kezdeményezőkészséget. A KISZ X. kongresszusának határozatait folyamatosan kell feldolgoznunk, az ebből adódó helyi feladatokat be kell építeni az alapszervezeti akcióprogramokba. Sajátos eszközeinkkel elő kell segítenünk a munka hatékonyságának növelését, termékeink minőségének javítását, az ésszerű anyagtakarékosság szemléletének kialakítását.

A KISZ-szervezetek érdekvédelmi tevékenységének fő iránya a fiatalok munka és életkörülményei, szociális helyzetük kapcsán megjelenő reális érdekek egyeztetése, érvényesítése lesz.

— *KISZ-szervezetünk milyen feladatokat vállal a gazdasági építőmunkában?*

— Mint már említettem a vállalati tervcélok, feladatok megismerése, megértetése, a végrehajtásra mozgósító gazdaságpolitikai agitáció erősítése elsőrendű feladat. Takarékoskodnunk kell anyaggal, energiával, a munkaerővel. Csökkenteni kell a termékek önköltségét — különös tekintettel a „fehértermék család"-ra. Továbbra is nagy lehetőségeink vannak a belső tartalékok feltárásában. Rugalmasan kell alkalmazkodnunk a struktúraváltáshoz, a hatékonyságot elősegítő munkaerő-átcsoportosításhoz. Hatékonyabban kell bekapcsolódnunk az ifjúsági és egyéni munkaversenyformákba. Elő kell segítenünk a munkahelyi bellleszedést, a pályakezdő fiatalok esetében. Az útnapos munkahétre való zökkenőmentes átállással kapcsolatban oda kell figyelnünk a munkaidő hatékony és fegyelmezett kihasználására. Javítanunk kell a munkahelyi higiénia színvonalát, csökkentenünk az üzemi balesetek számát. Védőnőségi tevékenységünket a beruházásokhoz, a rekonstrukciókhoz kapcsolódó vállalásokon túl ki kell terjeszteni a termelés, a feldolgozás és a kereskedelem területén is.

— *Melyek most a védnőségi munkák fő területei?*

— Az ifjúsági brigádok és a szocialista brigádok ismerjék meg és vállaljanak feladatokat KISZ-szervezetünk és a területeikhez tartozó alapszervezetek akcióprogramjából, értékeljék-süknél külön térjenek ki azok teljesítésére. Kapcsolódjanak a brigottságunk által meghirdetett „25 évesek vagyunk" emléksorozathoz, vállaljanak társadalmi munkát az évforduló tiszteletére.

Minden KISZ-tagunk vállaljon védnőséget a minőségi munka felett, segítse elő a zökkenőmentes munkaerő-átcsoportosítást, struktúraváltást.

A KISZ tagjait és a KISZ-en kívülieket a hagyományoknak megfelelően mozgósítjuk a vállalati kommunista műszakokon való részvételre.

A KISZ megalakulásának 25 éves évfordulója tiszteletére társadalmi munkát szervezünk. Kívánatos, hogy ez — alapszervezeti szinten — irányuljon a higiéniai helyzet javítására, környezetünk szépítésére. Ebben az évben is részt veszünk az „egy üzem egy iskola" és a „Ferencváros az időskért" mozgalomban. Megjegyzem, hogy e területeken a tevékenységünket hatékonyabbá kell tenni.

Főleg a KISZ-es korosztályt érinti az a társadalmi munkaakció, amelyet a vállalati óvoda-bölcsőde határidőre történő átadása érdekében szerveztünk.

Védőnőségi munkánk hatékonyságának növelését kívánjuk elérni az FMKT bevonásával. Az FMKT fő feladata, az alkotó ifjúság pályázatok, a szakmai versenyek szervezése, irányítása és összefogása.

Az Alkotó ifjúság pályázatot minden évben — így idén is — a MÉM, a KISZ KB és az AIB irányelvei alapján kell meghirdetni.

Februárban kerül megrendezésre az export húsrész felvágó házi verseny, őszre tervezzük egyéb kategóriákban (vágás, késztíménygyártás), valamint nem húsipari szakmákban versenyeket.

A szakma ifjú mestere címet minden évben meghirdetjük. Az értékelésnél az alapkövetelmények idén is a következők lesznek: a szakmai versenyen való részvétel, aktív társadalmi tevékenység, a gazdasági munkában elért eredmények.

A védnőségi munka széles körű terjesztése érdekében a közeljövőben az FMKT bevonásával meg kell alapítani a Védnőségi Operatív Bizottságot. E testület feladata lesz a különböző tevékenységek koordinálása. (Folytatjuk.)

A. I.

A vállalati központ V. számú Váci Mihály KISZ-alapszervezete január 5-én vezetőségválasztó taggyűlést tartott. A meghívottak közt ott volt Palásti János, valamint Siroki László.

Az új vezetőségi tagok: alapszervezeti titkár: Bánki Istvánné; szervező titkár: Velsch Éva; tömegszervezeti összekötő: Hackspacher Györgyné; agitációs és propaganda titkár: György Éva; kultúrfelelős: Tatár Gyöngyi; sportfelelős: Kömény Tivadar; ifjúmunkástitkár: Ujvárine Veress Annamária.

NEGYEDSZÁZAD Rendünk védelmében

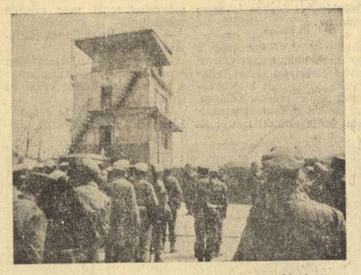

Tizenöt évesen — világnézetem kitisztulásakor — láttam meg először a pufajkások hadseregét. Apám hívta fel figyelmemet rájuk egy január végi nap délutánján. Az évszámot mondanom felesleges. Mindannyian tudjuk. Büszkén, öntudatosan meneteltek. Büszkék voltak? Hát egyenruhájukra nem lehettek azok. Talán a belőlük fakadó jobb és szebb jövőbe vetett hit tette őket büszkévé. És tudták, hogy miért menetelnek a belváros Újpest, Angyalföld és szűkebb hazánk a Ferencváros utcáin, „hatalmat mutató léptekkel".

Egy jobb politika mutatta meg akkor, hogy a munkások hatalmát csak ők őrizhetik és véthetik meg.

Pufajkás hadsereg. Sokan mondták rájuk akkor. Voltak rosszizű vélemények is, amelyet az öntudatosabbak visszautasítottak. Okot igazolta a jövő. És ezt a mostmár „tényes fegyverekkel" néphatalmunkat védő sereget.

Sokukkal együtt dolgoztam, néhányan ma is jó barátaim, elvtársaim. Nem szűnök meg csodálni áldozatukat, amit hétköznapjaik és ünnepeik feláldozásával hoznak azért, hogy rendünket őrizzék. Helyt állni a néphatalom védelmében, a munkában és a család boldogulásáért nem kis feladat. A 25 éve megfogalmazott elvnek szeretnének eleget tenni és azon bajlódnak, hogy a munkásőrnek „miért van három élete".

Mint írtam, többüket ismerem, olyanokat is, akik most is itt a Budapesti Húsipari Vállalatnál 25 év után adják át némi meghatottsággal fegyverüket a fiataloknak. A köszönet szavai a 25 éves évfordulón elsősorban hozzájuk szólnak: és azokhoz, akik a negyedszázados évfordulójukat ünnepelő munkásőrség tagjaiként őrzik békénket és rendünket.

Most, amikor napjainkban többen átveszik érdemeik szerint kitüntetésüket, valamennyien azt mondják:

„A dolgozó népet szolgálom!"

Mi ezt mondjuk: köszönjük.

Bágyi János

Évzáró egységgyűlés

A IX. kerületi Jurinovics Miklós munkásőr zászlóalj január 22-én 15 órakor tartja évzáró egységgyűlését a Semmelweis Orvostudományi egyetemen.

Századvacsora

A sertésvágóhíd ebédlőjében január 23-án tartja munkásőr századunk hagyományos századvacsoráját. A disznótoros falatok után zene, büfé, tánc, tombola teszi kellemessé az összejövetelt. Jó szórakozást kívánunk.

A világ hústermelése A FAO jelentése

1981-ben megállt a világ hústermelésének hosszú ideje emelkedő irányzata. Ennek hátterében a fő húsfogyasztó országok lakosságának csekély reáljövedelem-növekedése rejlik — állapította meg az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO). Jövőre mindazonáltal várhatóan feléledhet a hústermelés, egyrészt az idei rekordgabonatermésből származó bőséges takarmánykínálat, másrészt a kereslet valószínű felélénkülésének hatására.

Az elmúlt évben különösen jelentős csökkenés mutatkozott Ausztrália és Lengyelország hústermelésében. A szovjet hústermelés a takarmányozási gondok ellenére a FAO szerint valamelyest meghaladja a tavalyi 15,1 millió tonnát.

A marhahús világpiaci ára csökkent, részben az alacsony kereslet, részben pedig a szubvencionált nyugat-európai marhahús dömpingje következtében. A sertés-, a birka- és a baromfihús ára viszont emelkedett. Idén legfeljebb nominális húsáremelkedés várható, a reálárak aligha lesznek magasabbak az ideiekné.

A szarvasmarha- és a sertéstenyésztés megszenvedte a baromfitenyésztés fokozott versenyét is. A szárnyasnevelés magasabb hatékonysága és jövedelmezősége, illetve a fogyasztók nagyobb árérzékenysége jelentős ösztönzést adott a baromfitenyésztésnek, különösen a Szovjetunióban, a kelet-európai országokban és számos fejlődő országban is. Az EGK-ban az exportlehetőségek ösztönözték a baromfitenyésztést.

A szarvasmarha-állomány csökkent Argentínában, Ausztráliában, Lengyelországban és a Közös Piac országaiban, ez utóbbiaknál a tejtermelés visszaszorítása miatt. A világ márhahústermelése 1980-hoz hasonlóan 42 millió tonna körül alakult.

A világ hústermelésének 13,4 millió tonnás szinten stagnál, ennek közel 30 százaléka a Közös Piacon belüli forgalom. Az OPEC-hez tartozó országok húsimportja 1,5 millió tonna fölé emelkedett, ez háromszorosa a 70-es évek közepén mért beviteliüknek. Jövőre az ideinél nagyobb importkereslet várható a Szovjetunióban, Kelet-Európában, míg az USA és Japán bevitele valószínűleg csökkenni fog — állapítja meg a FAO jelentése. (VG)

Sportverseny

A BHV KISZ-bizottsága február 17-én 15.30-kor a Kinizsi Húsos sporttelepén férfi sakkversenyt és női-férfi asztaltenisz versenyt rendez. Nevezni a helyszínen Suscsák János sportfelelősnél lehet.

KISZ-bizottsági ülés

A BHV KISZ-bizottsága január 27-én ülést tart. Napirenden a KISZ-bizottság költségvetés teljesítése, a gyári KISZ-vezetőségek munkájának értékelése, beszámolójának megbeszélése, és egyéb felmerülő témák lesznek.

Konyhanézőben a marhavágóhídon

A KONYHA VEZETŐJE: BRULICH TIBOR

Délután két órakor érkezem a marhavágóhíd ebédlőjébe, az asztaloknál alig egy-két ember ebédel. Vége már a nagy csúcsnak, gondolom. A konyha ételkiadó részét is takarítják, vizes még a csúszásmentes padló, amikor belépek, hogy az ott dolgozó patyolattiszta kolléganőtől irányítást kérjek, merre találom Brulich Tibort, a konyha vezetőjét.

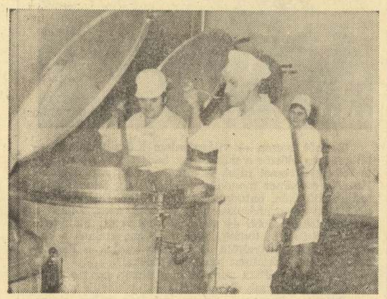

Vajon finom lett? Brulich Tibor a 400 literes gőzüst „tartalmát" kóstolja

— Tibi bácsi, Tibi bácsi, keresik — kiáltja, és tessékel tovább. Hatalmas gőzüstök mellett megyünk beljebb. Mint később megtudom, 400 literesek.

Végig kell haladnunk az egész konyhán, a konyhavezető pici irodájába. Megismerkedünk, bemutatkozunk egymásnak. Brulich Tibor mosolygós, határozott ember.

Én kiadom, te elviszed, ő megeszi

— *Azért tette két órára a találkozót, mert addigra a munka zöme lemegy?*

— Igen. Ilyenkor már nincs sok ebédelő, nyugodtabban beszélgethetünk.

— *Mióta vezeti a Marhavágóhíd konyháját?*

— Három éve. Azelőtt vendéglátóipari létesítményben voltam vezető. Nagyon sokféle kellett figyelnem, ráadásul komoly létszámhiány mellett kellett jól dolgozni. Nem lehet tovább csinálni. Ezért jöttem ide. Ez itt nyugalmasabb. Jól érzem magam. Régen még a tésztát is egymagam sütöttem. Közel egy mázsa lisztet dagasztottam be, sütöttem meg minden héten egyszer. De elromlottak a sütőink. Bár kivitettük javításra, rosszabbak talán, mint voltak. Így a sütőből áll. Ők állítják össze az étlapot.

Mosoly az arcokon, evés közben — finom az ebéd. A mosoly a biztos jele ennek

— *Ha ennyire előre elkészül az étlap, az anyagbeszerzésnél nem okoz ez gondot? Például nem áll rendelkezésre az anyag aznapra. Olyankor mit tesz?*

— Nem is nagyon fordul elő ilyesmi. A beszerzés nem okoz gondot. Előre vásárolunk, megrakjuk a hűtőket a szükséges élelmiszerekkel. Így tudjuk tartani az étlap szerinti menüt. Kenyeret pedig egy tanműhelyből vásárolunk.

— *Milyen létszámmal dolgozik a konyha, és mi mindent kell elvégezniük?*

— Tizenhárom fős a kollektívánk. Egyébként mi vagyunk a Dobó Katalin szocialista brigád. Reggel fél hétkor kezdünk, teát és rántott levest készítünk. A rántott leves igen népszerű, közel százan fogyasztják reggelenként. Ez ingyenes. Aztán következik az ebédfőzés. Zöldséget nem tisztítunk, mirellit árut veszünk.

— *Nem túl drága így?*

— Nem. Ha itt tisztítanánk, az 50 százaléka is veszendőbe menne. A mirellit áru konyhakész, ezért gazdaságos. Egyedül a burgonyát tisztítjuk itt, helyben. Van egy burgonyakoptató gépünk, utána még át kell pucolni.

— *Ahogy a konyhán végigjöttem, üstöket — háziasszonyszemmel — hatalmas lábosokat láttam. Hány adag ételt főznek naponta?*

— Mintegy nyolcszáz adagot. Ez persze nem mind a marhavágóhídi dolgozók részére készül. Több vállalat viszi innen az ebédet. Olyanok, ahol a létszám nem elég nagy ahhoz, hogy saját konyha üzemeltetése gazdaságos legyen. Ez persze jó nekünk, mert így költségeink egy része megtérül.

— *Az önköltséges vacsorát sokan veszik igénybe?*

— Úgy harminc-negyven adagra tehető mennyiségben. Ez elég kevés.

— *Mi lehet ennek az oka?*

— Talán az, hogy inkább olyanok viszik el a vacsorát, ahol két személyre kell megoldani az esti étkezést, így a főzés nem gazdaságos. Négyőt tagú családoknál háromnégy adag befizetése és elszállítása nem tűnik célszerűnek.

— *Amikor megérkeztem, láttam, hogy az ebédlőasztalokon viszosvászon abrosz van. Az ebédlő is tiszta, a kövezeten is látszik, sűrűn felmosnak. Ez kik csinálják?*

— A konyha dolgozói. Amikor az előkészítőben végeznek a dolgozók, nekilátnak takarítani. Az abroszokat, asztalokat, székeket tartják tisztán, de ők mossák fel naponta az elsőt is. A tizenhárom létszámot pedig úgy kell érteni, hogy betegség vagy szabadság miatt szinte sohasem teljes. Volt olyan, hogy csak öten voltunk benn. De ezt akkor is megoldjuk.

— *Nem túlméretezett a konyhai dolgozók munkája? Lehet a takarítás nem lenne lenne a feladatokban; vagy úgy?*

— Tulajdonképpen nem, de gondoskodnunk kell a komoly munkaerőgondokkal küszöbülik, így aztán eszünkbe sem jutott ezzel is terhelni őket. De mi már így állunk be, mindenki így szokta meg.

— *Hogyan mosogatnak? Hiszen több száz tányér és evőeszköz vár tisztításra naponta.*

— Hagyományosan.

— *Nincs mosogatógépük?*

— Az igazság az, hogy van, de nincs beüzemelve. Már nagyon sok problémát okozott. Így aztán maradt a hagyományos, több fázisú kézi mosogatás. Meg aztán itt az a probléma, hogy a mosatlan edények zöme nagyon rövid idő alatt jön össze. Fél tizenkettőtől fél egyig. Ezt a hirtelen megnövekedett edénymennyiséget gyorsan kell megtisztítani, a gépnek pedig idő kell, amit nem is lehetne kivárni.

Itt minden pontos menetrend szerint megy, szinte percnyi pontossággal. Összeszokott, jó, dolgos társaság ez a miénk.

P. Balogh Valéria

Marhavágóhídi csontozók

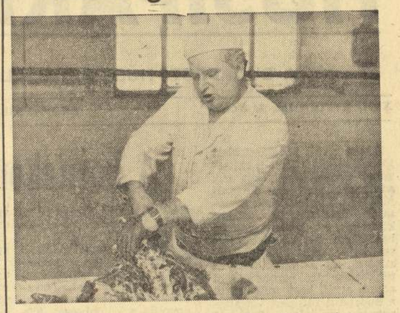

Horváth Lajos szakmunkás marhanyakat csontoz

Nagy szakértelemmel végzi munkáját a csontozósztal mellett Kertész József

Usendocki György csontozó szakmunkás munkavégzés közben védőitalként szódavizet fogyaszt

A gyártás folyamatát megelőző előkészítő művelet része az egalizálás

A csontozás végén az összemért anyagokat így juttatják el a keverőgépbe

Csontozók között

A mellékelten közzétett fotók és ez a rövid riport nem tudja méltóképpen bemutatni a marhavágóhídi csontozóüzem munkáját. Sokakban váltott ki elismerést az a 66 fős gárda, akik nap mint nap biztosítják azt, hogy a kicsontozásra váró árut készítsék gyártására alkalmassá tegyék.

Debreczeni József a marhavágóhíd csontozóüzemrész csoportvezetője először a létszámhelyzetről beszélt.

— *Mennyi lenne az optimális létszám?*

— Valamikor 100 fő fölött volt a csontozó, kivágó és betanított munkások létszáma. Jelenleg 66-an vagyunk, ebből 13 csontozó szakmunkás, a többiek húskivágók, illetve betanított munkások. Ők biztosítják az egész napi gyártáshoz szükséges alapanyagot.

— *Ez napi hány mázsát jelent?*

— Közel 200 mázsa csontos húst, amit munkatársaimmal együtt kell alapanyag-késztermékként produkálnunk.

— *Ehhez túlórát is felhasználnak?*

— Az elmúlt évben két-három óra túlmunkával kellett a minimum 110 százalékot teljesítenünk, de még így sem tudtuk maradéktalanul biztosítani az alapanyag-szükségletet.

— *Tehát bércsontozásra van szükség?*

— Valóban több vállalattal kellett szerződést kötni, bércsontozási kapacitásra. Sajnos, van közöttük, aki nem feldolgozható állapotban hozza vissza az alapanyagot, így azon nekünk még húskivágási műveleteket kell elvégeznünk.

— *Úgy tudom, itt több neves szocialista brigád működik.*

— Megpróbálom felsorolni őket: a Kinizsi, a vállalat kétszeres csontozóbrigádja, valamint a Petőfi húskivágó, a Komócsin fejcsontozó és a Komplex anyagmozgató brigád. Ide tartozik még az 500-as gépet kezelő és kiszolgáló munkabrigád két szak- és hét segédmunkással.

— *Hogyan állnak az utánpótlás kérdésével?*

— Az elmúlt időszakban három szakmunkással bővültünk, a kilépőkről most nem is beszélek. Sajnos, nem tudjuk megoldani, hogy a nyugdíjba menőket pótoljuk. Mindenesetre minden erővel arra törekszünk, hogy az elénk kitűzött feladatokat maradéktalanul teljesítsük — mondta befejezésül Debreczeni József csoportvezető.

(bágyi)

ÁHT-levél

Az ÁHT irányítása alá tartozó 23 vállalat vezetői levelet kaptak Szilágyi Sándor vezérigazgatótól és Neuschl Károly HVBT-titkártól.

A levél arról értesíti a vállalatok vezetőit, hogy értékelték — második ütemben a II. féléves, illetve éves várható eredmények alapján — a BHV által indított exportversenyt. Az I. féléves szinten, a Szabolcs-Szatmár megyei ÁHV által indított exportversenyt éves szinten, és az ÁHT által indított tervezési és tervszerűségi versenyt éves szinten.

„A vállalati önértékelésen alapuló év végén esedékes kiértékeléseket a trőszt illetékes szakterületei felülvizsgálták, amelynek eredményeképpen a következő sorrend alakult ki, s ennek összefüggésében az alábbi jutalomösszegek fizethetők ki:"

A BHV által kezdeményezett exportversenyben első lett a Szegedi Szalámigyár és Húskombinát (284 ezer forint), második a Pápai Húskombinát (217 ezer forint), harmadik a Győr-Sopron megyei ÁHV (153 ezer forint) és negyedik lett a Budapesti Húsipari Vállalat. Eredményünk alapján 150 ezer forintot kapunk.

„Munkahelyi szociológia"

A címet egy neves angol szociológustól, Michael Argyletól kölcsönöztem, akinek nemrég jelent meg egy kis könyve, melyben kutatási eredményeket, tapasztalatokat összegez. Olyan könyv ez, ami lefordítható minden „totális" intézményre, értve ezalatt a vállalatokat, gyárakat.

Szervezés és vezetés

Angliában a XIX. században az iparosodás rohamos növekedésével fejlődött az irányítástechnika is. Eleinte egyegy konszernt egyetlen ember vezetett, aki egyben a tulajdonos is volt. Idővel ez lehetetlenné vált. A vezetés egész apparátust igényelt, gazdasági vezetőket, művezetőket, cégvezetőket.

A XX. század elejéig a szervezés elméletét nem dolgozták ki. Az első jelentős szervezéselméletet Fayol írta meg, 14 pontban összegezve azt. Ezt „klasszikus szervezéselmélet" néven ismerte meg a világ. Ez a 14 pont rendkívül jó megfigyeléseket tartalmazott. Például: minden munkakört világosan írásban kell rögzíteni, vagy: minden dolgozónak csak egy főnöke legyen. Ez az alapelv, mint tapasztalhatjuk, nem mindig érvényesül, épp ezért sokszor konfliktusokat szül. Ezt a szemléletet váltotta fel a „tudományos vezetés", melyet Taylor dolgozott ki. Taylor a munkások és a munkaadók együttműködésére fektette a hangsúlyt.

A vezetés lehet demokratikus és autokratikus. Mindkét esetben a cél ugyanaz: a termelés növelése. A módszerek viszont egészen mások. Vizsgálatok kimutatták: a demokratikusan vezetett munkacsoport jobb teljesítményre képes, és míg a vezető távollétében is ugyanúgy dolgoznak, addig az autokratikus csoport vezető nélkül egyből leáll. Az emberek jobban megértik azokat a döntéseket, melyben részt vesznek. Ellenkező esetben megnövekedik a kedvetlenség, hiányzás, munkaerővándorlás. Vizsgálatok szerint a középszintű vezetők nagyobb hatással vannak a termelésre, mint a felső szintűek. Középszinten viszont fellelhető az a jelenség, hogy tartanak attól, ha a beosztottak szabadon részt vehetnek a döntésekben, kiderülhet, hogy ők jobban értenek a dolgokhoz. (Ide vág a Peter-féle elv: vannak emberek, akik addig emelkednek a hierarchia lépcsőfokain, míg hozzá nem értővé válnak.)

A vezető tulajdonképpen két fontos feladatot lát el: ellenőrzi a munkát és gondoskodik a csoport tagjainak jó közérzetéről. Ez a gondoskodás nagyon fontos, mégis nagyon sokszor ez marad el. Az utóbbi feladatot csak valódi tájékozottsággal lehet megoldani (nem telefon segítségével).

A döntéshozó, problémamegoldó csoportok, bizottságok szervesen épülnek be a vezetésbe. Akik részt vesznek a döntésekben, el is kell hogy kötelezzék magukat a döntések mellett. Az ilyen bizottságokból ki kell szűrni azokat, akik a döntéseket nem veszik komolyan, csak azért vannak ott, mert ezért kapják a fizetésüket.

E bizottságok kockázatot kell, hogy vállaljanak. Kockázatvállalás, szokatlan gondolatok fölvetése sokszor hiányzik, pedig ezek a fejlődésnek, továbblépésnek fontos kritériumai. A döntéshozó bizottságok működésének egyik hátulütője, hogy a csoporttagok külön-külön nem érzik magukat felelősnek egy rossz döntés hátrányos következményeiért.

Munkacsoportok

Különbséget kell tennünk papíron létező és tényleges csoportok között. Tényleges csoportok alakulnak ki például egy vágócsarnokban. Ez a differenciálódás történhet életkor, szaktudás, szimpátia szerint (a csoport tagjai együtt reggeliznek, ebédelnek stb.). A csoport kialakítja saját hierarchiáját akkor is, ha státus szerint nem is különböznek egymástól. A kinevezett vezető mellett ott van a csoport által elfogadott „közülük való" vezető, akinek legtöbbször nagyobb a szava, mint a felülről kinevezettnek. A csoport által elfogadott vezető az, akihez fordulnak mind szakmai, mind magánéleti problémáikkal. Ennek a vezetőnek adott helyzetben mindig nyilatkoznia kell, képviselni a csoportot, különben más lép a helyébe.

Egy helyen dolgozó tényleges csoportok között egészséges versengés alakulhat ki, magával hozva bizonyos tréfákat (például szeg a szegyben, gombostűzött bőr stb.). Egy ilyen csoport rendkívül összetartó, és ezt az összetartozást a demokratikus stílusú vezetés még jobban össze tudná kovácsolni.

Vizsgálatok szerint a kisebb csoportok gyorsabban dolgoznak, mint a nagyok, és a hiányzás is kisebb. Nagyobb csoportokban aránytalanul magas a munkásvándorlás.

Házunk tája

Sokszor írtak már nehéz gazdasági helyzetünkről, kényszerítő körülményekről. Éppen ezért, azt hiszem jobban kéne ügyelni a fluktuációra. A vállalatunk fizikai dolgozóinak megközelítően a fele cserélődött ki 1981-ben. Bár a vállalat nem alkalmaz szociológust, én bátorkodtam végezni egy miniatűr felmérést (foglalkozásomból adódóan a kilépő nyilatkozatokat nekem is alá kell írnom).

A megkérdezettek nyolcvan százaléka azért ment el, mert keveselte az anyagi ösztönzést, máshol többet ígértek neki. Előfordult, hogy egy munkás egy hónap után kilépett, mert nem kapta meg, amit beígértek neki — előző munkahelyére ment vissza.

Fülem hallatára játszódott le a jelenet: fiatal fiú lépett ki, mert húsipari szakmunkás létére segédmunkásként alkalmazták.

Nem tudom, kinek a felelőtlenségét példázza e két kiragadott eset, mindenesetre jobban odá kellene figyelni. Többször meg kellene hallgatni a dolgozókat. Egyik szakmunkás, aki már szintén nincs a vállalatnál, azt mondta nekem: nézd, öregem, én mindenféle termelési tanácskozást, gyűlést az öltözőben tartanék, ott, ahol mezlelenek vagy törölközőben vannak az emberek, és nincsenek megszeppenve a bársonytól és a nyakkendőktől (lásd: valódi tájékozottság).

Valószínűleg túlzott, én mégis elgondolkodtam rajta. Január elsejétől működik egy bizottság, melynek az a feladata, hogy megkeresse azokat, akik felmondó levelet adtak be, és megpróbálja meggyőzni őket: ne menjenek el.

Én csak eredményes munkát tudok kívánni nekik.

Szigeti

Tisztaság és figyelem

A prádot szivattyúval juttatják a kézikocsikba a marhavágóhíd üzemrészében

A téma a földön hever...

A téma valóban a földön hever, csak le kell hajolni érte. Vállalatunk területén ugyanis nagy értékű gépek-és állóeszközök hevernek kint a szabadban az időjárás viszontagságainak kitéve. Az I. számú gyár rampáján például nagy értékű gép várja, hogy rendeltetésszerűen használják, mielőtt kikezdi az idő vasfogai. Igaz, megóvása érdekében esetenként ráhúzzák a nylon lepedőt, de a fránya szél letépi róla, újra meg újra. Az állóeszközraktár előtt elhelyezett hűtőradiátorokra is rá lehet mondani — „Rozsda marja, nem ragyog".

Tudom, hogy a beruházás pénzkérdés, és meg kell fontolni, mit miért teszünk, de azt már nem lehet megérteni, miért rendelünk olyan gépeket, melyek nem kerülnek felhasználásra. Egyik gyárunkban például rozsdamentes ajtók vannak a raktár előtt, de vajon rozsdamentesek-e? Közelebbről megvizsgálva ugyanis kiderül, hogy a szögek és az összetételnél levő vasak már rozsdásak. Lehetne folytatni a sort, de szükségtelennek tartom.

Korábban olvastam lapunkban, hogy „az anyag-, alkatrész-megrendelések, pontatlanok, túlzottan felesleges elfekvő készletek keletkeztek".

Ugyanebben a cikkben olvastam, hogy a társadalmi tulajdon védelme és a vagyonvédelem terén foglalkoztatott dolgozó a jó gazda gondosságával végezze feladatát.

Ami a társadalmi tulajdon védelmét illeti, valóban úgy kell dolgozni, hogy elmondhassák rólunk mások is, itt valóban rend van. A dolgozók tekintsék sajátjuknak — jó értelemben és nem úgy, hogy bonthatom és vihetem a részem — és óvják, védjék a társadalmi tulajdont.

A tenniakarás érződik a vezetők részéről, akik szenvedélyesen és egyértelműen határozzák meg a feladatokat. Hiba talán — diáknyelven szólva — a visszakérdezésnél van. Idejét múlta az a megfogalmazás, hogy meg fogjuk nézni. Jobban hangzik, megnéztük, intézkedtünk, felelősségre vontuk. Ahol a mulasztás, hanyagság megállapítható, ott és azzal szemben a legszigorúbban kell eljárni. Sportnyelven szólva a labdát ne dobjuk tovább.

A. E.

A munkahelyi légkör, mely lehet ilyen is, olyan is

A munkaerővel való foglalkozás-megtartás, fontos feladatát képezi vállalatunk vezetőinek. Mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy munkaügyi osztályunk toborzással próbálja a fizikai munkaerőt biztosítani.

Vannak azonban olyan személyek, akik ezt a törekvést semmibe véve, magatartásukkal „hozzájárulnak", hogy munkájukat elvégző emberek kilépjenek vállalatunktól.

Az ilyen negatív jelenséget konkrét példán keresztül is bemutatom:

Rendészeti osztályunkon megjelent vállalatunk egyik dolgozója, hogy elmondja felmondása okát. Mielőtt azonban az okokat elmondta volna, megkértük, mondjon magáról valamit. A munkaügyi vezető jelenlétében elmondta, hogy vállalatunknál mint segédmunkás kezdett dolgozni, majd szorgalmas munkája eredményeként többször kapott jutalmat, kitüntetést.

Fizetésével elégedett, a vállalat vezetése jó munkáját honorálta.

Ilyen előzmények után tettük fel a kérdést, ha elégedett a fizetésével, a vezetői megbecsülik, munkáját szorgalmasan végzi, mi az oka, hogy felmond?

A válasz meglepő és egyben tanulságos is. Munkatársai közül többen vannak, akik munkaidőben ital hatása alatt „dolgoznak", és gyakran kerültek emiatt szóváltásba. Tanácsolták, szóljon a vezetőnek, mire ő... Azok is tudnak róla, de nem intézkednek.

Ez a munkás vezetőivel elégedett volt, de felvetődik a kérdés, vajon tényleg elégedett lehet-e?

Ugyanis, ha orvosolják panaszát időben, és a fegyelemsértőkkel szemben hathatós intézkedéseket tesznek, a kilépett dolgozó még ma is itt dolgozna.

És hogy kinek volt igaza, döntsék el az olvasók, egy biztos: az alkoholvizsgálat eredménye a közvetlen munkatársánál 0,5—0,8 százalékos alkoholos befolyásoltságot mutatott ki.

Annak reményében ragadtam tollat, hogy ki-ki levonja a megfelelő következtetést.

— A —

Szovjet—amerikai húsipari együttműködés

Hammer, az Occidental Petroleum Corp. elnöke és Antonov, a Szovjetunió húsés tejipari minisztere a húsiparban folytatandó műszaki-tudományos együttműködési megállapodást írt alá. A megállapodás öt évre szól és információcserét, szakembercserét, közös kutatómunkát, együttes tudományos rendezvényeket irányoz elő. Az amerikai cég és a szovjet minisztérium szakértői évente dolgoznak ki közös munkaprogramokat. Azt is rögzítették, hogy a szovjet húsiparnak a jövőben szállítandó amerikai berendezésekre vonatkozó szerződéseket az Occidental az illetékes szovjet külkereskedelmi vállalatokkal közösmájd meg. (VG)

Helyreigazítás

Lapunk előző számában, az első oldalon, a „híreink" rovatban Szilveszter Hajdúszoboszlón címmel rövid tráa jelent meg. Ebben az a félreérthető kijelentés szerepelt, hogy a BHV hajdúszoboszlói üdülője télen kihasználatlan. Ezzel szemben az az igazság, hogy a kérdéses időpontban a sertésvágóhíd KISZ-alapszervezetét előre lefoglalták az üdülőt, így az arra illetékes szervek erre az időszakra nem utalnak be oda senkit.

Farsangi túra

A IX. KISZ-alapszervezet február 20-án és 21-én kétnapos kirándulásokon vesz részt Várgesztesen. A kiránduláson kívül farsangi bált is rendeznek a fiatalok. A BHV 30 fiatalja utazik, *Lak Zsuzsa* vezetésével.

MÉTE
A húsipari szakosztály munkája

A Magyar Élelmezésipari Tudományos Egyesület Húsipari Szakosztálya rendkívül fontos munkát végez a magyar élelmiszeriparban. A szakosztály titkárával, Sárközy Rudolffal arról beszélgetünk, hogy milyen feladatokat vállal ez a szakmai-tudományos szervezet.

— Az egyesület alamennyi szervezete és minden egyes tagja fő feladatául tűzi ki az élelmiszeripar VI. ötéves tervének hatékony végrehajtását, az ide vonatkozó párt- és kormányhatározatok alapulvételével. A MÉTE, mint társadalmi egyesület, segíti az új feladatokkal összhangban levő korszerű irányítást és a jó munkahelyi légkör kialakítását. Ugyanakkor kívánatos, hogy az egyesület szervezetei hatékonyabban működjenek közre a vezetés színvonalának emelésében, a szakosztályok szakemberei — a kiváló újítók és feltalálók bevonásával — működjenek közre az iparáguk ötéves tervében beterjesztett fejlesztési megoldások kimunkálásában.

— *Milyen feladat vár e téren az egyesület és a szakosztály vezetőségére?*

— Az egyesület és a szakosztály vezetősége gondoskodjék az egyes iparágakban jelentkező eredmények széles körű megismertetéséről. Szorgalmazzák a rekonstrukciós, fejlesztési döntéseknél a gyors megoldást hozó, és az olcsó befektetést jelentő, valamint a munkaerő-kiváltó megoldásokat. Széles nyilvánosságot kell biztosítani a korszerű üzemi és munkaszervezési módszereknek, a teljes körű minőségszabályozás élelmiszeripari kérdéseinek.

— *A szervezetekre milyen feladatok hárulnak?*

— Az egyesület szervezetei az eddiginél hatványozottabban kísérjék figyelemmel a hazai kutatómunkát, és vitassák meg, hogy eszközeikkel miként segíthetik a fejlesztés, a termelés, a kutatási eredmények gyorsabb gyakorlatba vételével. Ugyanakkor az eddiginél jobb tájékoztatást kell nyújtani a külföldi fejlesztési eredményekről, az új technológiai berendezésekről és eljárásokról.

— *Úgy gondolom, igen fontos a húsipar exporttevékenysége. Mit lehet tenni ennek javítása érdekében?*

— A külkereskedelmi tevékenység javítása érdekében nagyobb mértékben kell a figyelmet ráirányítani az exportképes termékek minőségi termelésére és az import csökkentésére. Ennek megfelelően kellő gondot kell fordítani a helyes termékszerkezet kialakítására. Emellett segíteni kell az integrációs kapcsolatok erősítését, a nyersanyagtermelő mezőgazdaság és az iparág között.

— *Milyen az egyesület tagjainak végzettségi megoszlása?*

— Az 1773 fő közül 372-en végeztek egyetemet 269-en pedig főiskolát. Így elmondhatjuk, hogy a taglétszám 44 százaléka rendelkezik felsőfokú végzettséggel. Ugyanakkor az egyesületi tagfelvételnél a továbbiakban is törekedni kell arra, hogy az egyetemet és főiskolát végzettek aránya növekedjék. Segíteni kell az ipart abban, hogy a közép- és felsőfokú fiatalok száma az eddigieknél nagyobb arányban gyarapodjék.

— *Az utóbbi ötéves tervben hogyan növekedett a húsipari szakosztály tagjainak létszáma?*

— Az eltelt hat év folyamán 205 fővel, azaz 16 százalékkal növekedett. Figyelemre méltó, hogy a 18—30 évesek aránya több mint 15 százalékkal emelkedett, de az abszolút létszámot tekintve 297 fővel, azaz 68 százalékkal magasabb az előző időszak adatalhoz képest. Ide kívánkozik az a megjegyzés, hogy a szakosztály tagjainak létszáma 1973 végén 853 fő volt, 1981-re ez 620 fővel növekedett, ami 173 százalékot jelent.

— *Milyen eredményeket értek el az V. ötéves terv időszakában?*

— A húsipar számára kimondott jelentőséggel bír az MSZMP KB 1978. március 15-i határozata, amely a mezőgazdaság és az élelmiszeripar helyzetéről, fejlesztésének feladatairól szólt. Az előző ötéves terv időszakában a húsipar nagy lépést tett előre az extenzív gazdálkodás feltételeinek és lehetőségeinek kiderítésével az intenzív gazdálkodás útjára való térléssel. A szakosztály — az iparpolitikai célkitűzéseknek megfelelően — sajátos eszközeivel igyekezett hozzájárulni azok minél eredményesebb megvalósításához. A szakosztály vezetése mindenkor egyeztette rendezvényprogramját az iparvezetéssel, és messzemenően igyekezett figyelembe venni az iparpolitika széles körű, soron levő feladatait. A rendezvények megszervezésében mintegy 23 hazai és 21 külföldi vállalattal, intézménnyel működött együtt.

(Folytatjuk.)

A. I.

25 éves a KISZ Vetélkedő

A Kommunista Ifjúsági Szövetség megalakulásának 25. évfordulóját 1982. március 21-én ünnepli. Ennek tiszteletére háromfordulós vetélkedőt hirdet meg a BHV KISZ-bizottsága. Lesz plakátverseny (A/2-es kartonon „25 éves a KISZ" címmel plakátot kell készíteni; a fantázia szabadon szárnyalhat).

A programban a Magyar Munkásmozgalmi Múzeum megtekintése is szerepel.

Április 1-én 15 órától a marhavágóhíd ebédlőjében lesz a vetélkedő. Itt értékeli a zsüri a plakátokat, itt hangzanak el a kérdések a Magyar Munkásmozgalmi Múzeum kiállításáról. Lesz totó, teszt, képek, villámkérdések hangzanak el a magyar munkásmozgalom, a magyar kommunista párt, az ifjúsági szövetség történetéről, aktuális politikai eseményekről.

A vetélkedőn 3—5 fős csapatok indulhatnak. Az első helyezett csapat 1500, a második 1150, a harmadik pedig 800 forintos jutalomban részesül.

Ajánlott irodalom: Mit kell tudni a magyar ifjúsági mozgalmakról? Magyar Munkásmozgalom Története (XX. század), Mit kell tudni hazánk felszabadításáról, történelem a gimnáziumok IV. osztályos tanulói számára.

(Jelentkezni a BHV KISZ-bizottságán, illetve a kiadott jelentkezési lapokon lehet.)

14 nap

Festőművészek alkotásai a Mini galériában

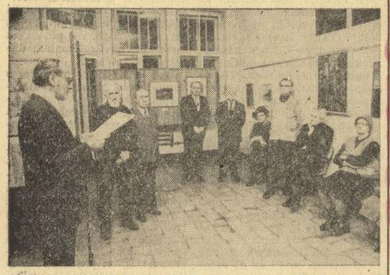

Február 2-től ismét ízelítőt kaphattunk a BHV-nál működő Ferencvárosi Alkotók Képzőművész Közösségének munkáiból. Formabontó kiállítás ez, hiszen most nem az alkotók, hanem az ő munkájukat már évek óta figyelemmel kísérő, ismert, pártoló művészek festményeit, grafikáit tekinthették meg az érdeklődők. Az ez alkalomra nyomdailag sokszorosított meghívó megtette hatását. A megnyitón részt vett többek közt *Szabó Imre*, a IX. kerületi Tanács művelődési osztályának vezetője, valamint számos festő- és grafikusművész.

A megnyitó után a ferencvárosi alkotók művészeti vezetője emléklapokat adott át a kiállító művészeknek. *Remsey Iván* festő- és bábművész — aki részt vett az 1981. évi bábművészeti fesztiválon, a bábjaival európai szinten is elismerést váltott ki — a magyar bábművészetről tartott rövid előadást.

A Mini galériában (I. számú gyári ebédlő) *Fazzi Hugó, Halasi Horváth István, Murray Róbert, Remsey Iván, Takács Tamás, Mendlik Lajos* festőművészek és *Bánsági András* grafikusművész alkotásait láthatták vállalatunk dolgozói.

A pártoló művészek közül többen nagy utat tettek meg ez ideig, alkotásaikat önálló és közös kiállításokon látta már a nagyközönség.

A kiállítási anyag is bizonyítja, hogy az alkotók művészi pályájukon a l'art pour l'art szellemében dolgoznak. Nem vagyunk hivatottak arra, hogy műértőkként elemezzük a kiállított képeket, mégis elmondhatjuk, hogy a művészek szép színekkel, a részletformákra is nagy gondot fordítva tárják a néző elé a természet gazdag és változatos világát. Az alkotások kifejező ereje, mondanivalója lírai gondolatokkal és érzelmekkel telve, hűen tükrözi a valóságot.

Egy-két festményt és grafikát szívesen tudnánk magunkénak az itt kiállítottak közül.

Úgy gondoljuk, minden idelátogatónak szép élmény marad ez a kiállítás, reméljük, hogy egyre többször látunk itt, a galériában hasonlóan szép, érdekes alkotásokat.

—gyé—

Vasárnap a gyárban

Vasárnap van, délelőtt 10 óra.

A Gubacsi út kihalt. Néhaněha halad csak el egy-egy villamos, vagy autó. A sertésvágóhíd előtti parkoló teljesen üres. Vasárnap van, nem mozdul semmi.

Belépek a portán. Ritka itt vasárnap a látogató. Nincs nyüzsgés, nem csöngenek a telefonok. Sipőcz Ferenc rendészeti vezető vár a portán, hogy végigvezessen az üzemen. Először a hűtőházhoz megyünk, ahol öten vannak szolgálatban. Ez az öt ember biztosítja, hogy fennakadás nélkül üzemeljenek a hűtőházak, mindenhol legyen víz, villany, gőz. Vezetőjük Bucsi Imréné.

— 1964. óta dolgozom itt. Mindig van valami, még ilyenkor vasárnap is. Karbantartás és egyéb munkák. Négyóránként ellenőrizzük az egész hűtővonalat. — Hogy mikor volt nagyobb probléma? Legutóbb december 31-én, amikor délután 4 órakor kilyukadt a folyadékvezeték és az A, B, D hűtő leállt. Szerencsére nem volt súlyos az ügy, mert elsején 12 órakor már minden rendben ment.

Tovább megyünk. A hűtőház előtt most nem állnak kamionok és teherautók. Csak a csend van és az órköző tornyok. A villanyszerelő-műhelybe tartunk. Ketten vannak ügyeletben, Végh Béla és Balogh János. Amikor megérkezünk, éppen reggeliznek. A szerelőasztalon az ezres vágóvonal motorjai várnak ápolásra.

— Ha valami baj van áramszolgáltatással, nekünk kell megcsinálni, de ha nincs semmi probléma, akkor is van munkánk. Most ezeket a motorokat vizsgáljuk.

Innen is tovább indulunk, a kényszervágócsarnokba megyünk. Bent semmi mozgás, úgy látszik nincs munka. A szögek és kampók üresen merednek. Rend van és tisztaság. Ketten ülnek a padon, Bakos János és Kucsai Antal.

— Mi vagyunk ügyeletben. Nemrég fejeztük be a takarítást. Ma még nem történt semmi. Az állag négy-öt kényszer egy-egy vasárnap vagy ünnepnap, de van olyan is, hogy nincsen semmi.

Nyolcórás ügyelési idő van, utána jön a váltás.

A karámok felé indulunk. A java üres, nincs sok állat. Annál több viszont a varjú és a sirály, marakodnak a csontokon. A madarak rikoltozása és a távoli vasút kattogása hallatszik. Üres karámok között ballagunk, némelyikben szalmahalmok, de most nem túrja őket senki.

A hátsó kapunál benézünk a boncházzal szemben lévő portára. A portás ott is jelenti, hogy semmi különös nem történt. Meglátogatjuk a munkásőrök ügyeletét is. Bicskei Bálint nyít ajtót. Nem megyünk le a bázisra, csak üdvözöljük őket.

Utoljára az ÉHESZ munkatársnőjével találkozunk. Bejött a laborba, ieellenőrizni, minden rendben megy-e, nem történt-e valami a tenyészetekkel. Ezzel tulajdonképpen körbe is jártuk a vágóhidat.

Tizenheten vannak bent összesen — mondja Sipőcz Ferenc. — Ők azok, akik ilyenkor is dolgoznak, hogy minden rendben menjen a hétfői kezdéskor.

Tizenhét ember. Azt hiszem, keveseknek jut eszébe, vannak, akik vasárnap is dolgoznak azért, hogy „Budapest gyomra" a következő héten se legyen üres.

— Szigeti Ernő —

Vetélkedő 6x12 kérdés

A szakszervezeti könyvtár és az V. számú Váci Mihály KISZ-alapszervezet vetélkedőt hirdet lapunk hasábjain a „tizedik múzsa" címmel. A vetélkedő kérdései a film és irodalom köréből kerültek ki. A vetélkedő hat részből áll (amerikai, angol, francia, magyar, olasz, szovjet film). Minden rész 12 kérdést tartalmaz, melyre egy helyes válasz van. A hat alkalommal helyes megfejtést beküldők között értékes könyvjutalmakat sorsolunk ki. *A KISZ-alapszervezetek és szocialista brigádok nevezését várjuk a vállalat mind az öt gyárából.*

A megfelelő szakirodalmak vállalatunk könyvtárában megtalálhatók!

A megfejtéseket a Bp-i Húsipari Hírlap szerkesztőségébe kérjük eljuttatni (sertésvágóhíd, igazgatósági épület, I. emelet 47. szoba).

Első fordulónk kérdésére adott válaszok beküldési határideje *1982. március 2.*

1. A Watergat-ügyet feldolgozó film címe (a Televízió is vetítette), mely könyv alakban is megjelent John Ehrlickmann tollából.

2. Az amerikai filmművészet kiemelkedő alakja, megteremtette a bohózat, a költészet, a gúnyoros szatíra mélyreható társadalomrajz. sajátos keverékét. Néhány filmje: A kölyök 1921; Az aranyláz 1925; Diktátor 1940.

3. A közelmúltban játszották az Aranypolgár című filmet a televízióban. Ki a film főszereplője?

4. Ki az a színész, aki t Tenessy Williams drámájából készült Macska a forró háztetőn című filmben a főszerepet játssza? (Ő volt a hallgatag ember.)

5. Nahy, amerikai rendező. Szívesen használ horror- és rémjeleneteket. Filmjeit nálunk is szívesen játsszák. (Forgószél 1946; Mentőcsónak 1943; Madarak 1962.)

6. Irving Shaw háborús regénye, melyből film is készült. Mi a regény címe?

7. Világszerte kedvelt férfisztár, filmjei: A Vágy villamosa, Julius Caesar, Rakparton és legutóbb az Apokalipszis most című filmben játszotta a tábornokot.

8. Coopola rendezte Apokalipszis most című film a Sötétség mélyén című kisregény adaptációjaként készült. Ki az az angol író, aki a kisregényt írta?

9. A negyvenes években Hollywoodban is megindult a kommunistaellenes hajsza. Az Amerika-ellenes Tevékenységet Vizsgáló Bizottság kérdéseire a választ megtagadó írót haladó írót, forgatókönyvírót bebörtönözték. Köztük volt a Szerbomba és a Felforgatók című regények szerzője is. Ki az író?

10. Lumet rendezte, 1957-ben a Tizenkét dühös ember című filmet. Ki az a főszereplő, aki tavaly kapta meg életműdíját az Oscar-díjat?

11. Kinek a regényéből készült az Édentől keletre című amerikai film?

12. Nemrég mutatták be a Kramer kontra Kramer című filmet. Ki írta a nálunk is megjelent azonos című regényt?

Az I. számú gyár összevont KISZ-taggyűlése

A II. pártalapszervezet helyiségében tartották az I. számú gyár összevont KISZ-taggyűlését 1982. február 11-én 14 órakor. A gyűlés megkezdése előtt már baráti légkör alakult ki a teremben. Szendvics és pogácsa került az asztalra. Az Internacionálé elhangzása után *Fekete István* megnyitotta a taggyűlést, majd kollektív éneklés következett. *Fekete István* elmondta, hogy 1976 óta minden évben küldöttgyűlés formájában értékelték az elmúlt év munkáját és tapasztalatait. Az idén először végzik ugyanezt a munkát összevont taggyűlés formájában. Megemlékezett a KISZ megalakulásának 25. évfordulójáról. Reményének adott kifejezést, hogy az idei év jobb és mozgalmasabb lesz, mint 1981. Végül ismertette a taggyűlés napirendi pontjait: a gyári KISZ-vezetőség 1981. évi munkájának értékelése, valamint küldött- és KISZ-vezetőségválasztás.

A gyári KISZ-vezetőség 1981. évi munkáját *Siroki László*, az I. számú gyár KISZ-titkára értékelte. Beszámolója elején ő is megemlékezett a KISZ megalakulásának 25. évfordulójáról, rövid áttekintést adva a történelmi múltról. Ezek után tért át a gyári KISZ-vezetőség munkájának elemzésére.

„A gyári vezetőségünk az év elején elkészített ülésterve alapján rendszeresen dolgozott. Beszámoltatta az alapszervezeti vezetőségeket, visszaellenőrizte a reszortosok munkáját. Feladatokat határozott meg a KISZ-alapszervezetek és a KISZ-tagok számára. A KISZ-bizottságnak készített anyagokat megvitatta, meghatározta a KISZ X. kongresszusából adódó helyi feladatokat. Röviden így fogalmazhatnám meg éves munkánkat, amiben azért voltak hiányosságok is.:: A megválasztásra kerülő új KISZ-vezetőségnek jobban oda kell figyelnie, fokoznia kell a határidős fegyelmet: a határidők pontos betartása mellett folyamatosabbá és rendszeresebbé kell tenni a reszortosi munkát, javítani szükséges a gyári és az alapszervezeti reszortosok kapcsolatát."

Elmondta, hogy a vezetőségekben az átlag életkor 23 év, a vezetőségi tagok közül hat párttag, négy pedig munkásőr. Szólt az iskolai végzettségről és a szervezettségről is. Kérte a megjelent politikai, gazdasági, társadalmi vezetőket, hogy az elkövetkező időben nagyobb segítséget nyújtsanak a szervezetség növelésében, a szervezeti élet javításához.

„A KISZ lehetőséget nyújt arra, hogy megtanuljuk a vezetés tudományát, megismerjük a kommunista gondolkodást. Természetesen azokat a fiatalokat kell, hogy hívjuk és fogadjuk magunk közé, akik tudják, hogy mit vállalnak és már a KISZ-en kívül is tanúsított aktív tennivágyásuknak."

Siroki László szólt a gazdasági tevékenységről, politikai munkáról és képzésről, a szeptemberben megtartott sikeres ifjúsági parlamentről. Szó esett a KISZ társadalmi szervezetekkel való kapcsolatáról, kiemelten a párttal való szoros együttműködésről, kulturális és sportesményekről. Beszámolóját a gyári KISZ-bizottság irányító tevékenységének értékelésével fejezte be.

Fekete István vitára bocsátotta a beszámolót. Némi tanácstalanság után kezdődött el a hozzászólások sora. Többen feszegették a klub problémáját, valamint azt, hogy kevés az ifjúgárdista. Szót kért *Gonda Pongrác*, a gyári pártvezetőség titkára. Elmondta, hogy a gyár pártvezetősége 1981-ben is kiemelten foglalkozott a KISZ munkájával, munkatervében konkrét feladatokat határozott meg a gyári KISZ-vezetőség részére. Szólt a KISZ tömegbefolyásáról, a helyenként tapasztalható érdektelenségről, a KISZ-korúak és a KISZ-tagok nem kielégítő arányáról. Kérte, hogy a KISZ jobban segítse elő a gazdasági tervek végrehajtását, végül megemlítette, hogy meg kell javítani a kollektív munkát és a párt továbbra is fenntartja a KISZ-szel a jó kapcsolatot.

Kállai Árpád az alapszervezetek közötti információáramlás hiányáról és a politikai képzés problémáiról beszélt. A gazdasági vezetés részéről *Mányoki Sándor* gyárigazgató gazdaságpolitikai kérdésekről beszélt, valamint arról, hogy a közvetlen gyártásirányításban mennyire szükség van a fiatalságra.

Lak Zsuzsa, a KISZ-bizottság szervező titkára értékelte az I. számú gyár KISZ-vezetőségének tevékenységét. Kiemelte, hogy a KISZ-munka a jó szervezettségen múlik, elmondta, hogy a KISZ-bizottság az elhangzott beszámolót elfogadta.

Második napirendi pont a választás volt.

Megválasztották a vállalati küldöttgyűlésen részt vevő tagokat, valamint az új KISZ-vezetőséget. Titkár *Siroki László* lett. Vezetőségi tagok: *Ziszidisz Szurasz, Szőnyi András, Stöckl Ferenc, Hollósi Károly, Ott Józsefné* és *Papp Ferenc.*

Befejezésül többen a klubba mentek, ahol vidám játék és kötetlen beszélgetés kezdődött.

—Szigeti—

Leszereltek katonáink

Szeretettel köszöntjük az annak idején a Budapesti Húsipari Vállalattól bevonult és most hazafias kötelességük teljesítése után munkára jelentkezett dolgozóinkat. Szeretnénk, ha vállalatunk kollektívájában ismét megtalálnák helyüket. Február 16-án tértek vissza hozzánk: *Dömötör László* (háromszoros élenjáró), *Vári Ferenc* (kétszeres élenjáró), *Lajkó Lajos* (egység éli njáró), *Molnár Gábor* (kiváló, élenjáró), *Blasek József* (kiváló), *Tóth János* (élenjáró), és *Tillinger Ferenc* elvtársak.

Akikre büszkék vagyunk

Az I. sz. gyár hűtő- és raktárüzem dolgozója Oláh Béla tizedes elvtárs befejezte sorkatonai szolgálatát.

„Ezalatt eleget tett esküjében vállalt kötelezettségeinek. Pél.lamutatóar viselkedett, előljárói parancsait maradéktalanul és legjobb tudása szerint hajtotta végre. A katonai és politikai kiképzésben kiemelkedő eredményeket ért el. Ezúton mondunk köszönetet Önöknek azért az áldozatos munkáért, mellyel hozzájárultak eredményeihez. Legyenek büszkék rá, hogy dolgozójuk becsülettel helytállt a haza fegyveres szolgálatában." — írták dicsérő levelükben parancsnokai.

★

A Magyar Néphadsereg értesítette levélben vállalatunk gazdasági, politikai és társadalmi vezetését, hogy sorkatonai szolgálatát töltő dolgozónk Bálint József tizedes, a szocialista versenymozgalomban való eredményes részvételre alapján, huzamos időn át végzett lelkiismeretes munkavégzésével, politikai és szakmai felkészültségével, fegyelmezett magatartásával kiérdemelte a Magyar Népköztársaság Kiváló Katonája megtiszteltető címet.

Budapesti Húsipari Hírlap a Budapesti Húsipari Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő: Bágyi János
Szerkesztőség: Budapest, Gubacsi út 6. 1097 Telefon: 136-868
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat Budapest
Blaha Lujza tér 3. 1939
Felelős kiadó: Tilli Imre
82—785. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató

Folyamatosan sajátítják el a Bercsényi Szakmunkásképző Intézet szakmunkástanulói a marhavágóhídon. Ezúttal a bőrfejtéssel ismerkednek

BUDAPESTI
HÚSIPARI HÍRLAP
VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!
A BUDAPESTI HÚSIPARI VÁLLALAT DOLGOZÓIHAK LAPJA
XVII. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM — ÁRA: 70 FILLÉR — 1982. FEBRUÁR 23.

Műszaki életünk eredményei és gondjai

— Pomázi András műszaki igazgatóhelyettes nyilatozata —

Minden vállalat, így mi is elvégeztük az 1981. évi munkánk értékelését. A szerteágazó műszaki területet úgy tudjuk értékelni, ha bizonyos mértékig részeire bontjuk és így értékeljük az egyes területek munkáját.

Fejlesztés és beruházás

Vállalatunk 1981 évre az ÁHT-tól 56,3 millió forint fejlesztési alapot kapott, melyet 61 millió forintra teljesített. A túlteljesítés természetesen ÁHT-engedéllyel történt, a Csatornázási Műveknek kényszerűlünk évégén 4 millió forintot átutalni. Vállalatunk VI. ötéves tervét jelentősen csökkenti, hogy a Csatornázási Műveknek 51 millió forint fejlesztési alapot kényszerűlünk átutalni. A beruházási tervben meghatározott feladatainak megvalósultak. Legfőbb feladatunk volt a technológiai hűtő gyorsítása, ami csak részben sikerült, mert a fenntartási költségeinket kényszerűlünk átcsoportosítani. A másik jelentősebb feladatunk a sertésvágóhíd feldolgozó üzem mielőbbi befejezése volt, ami a pénzügyi lehetőségeink miatt nem haladt úgy, mint ahogy azt szerettük volna.

Sürgős feladat a sertésvágóhídi bélüzem korszerűsítése is, mert az áttelepített bélüzemben a dolgozók nem megfelelő körülmények között végzik munkájukat, 1982-ben is súlypont feladatként kezeljük az előbbi három feladatot. Gépbeszerzéseink és az egyéb kisebb beruházások a tervnek megfelelően alakultak.

A befejezetlen beruházásunk nyitóállománya 1981. január elsején 117,9 millió forint, záróállomány 1981. december 31-én 105 millió forint volt. Befejezetlen állományt is sikerült jelentősen csökkentenünk. A befejezetlen állományunk jelentős részét a technológiai hűtőház adja, ez év első félévében a III. emeletet befejezzük, ugyancsak befejezzük a sertésvágóhídi feldolgozó I. ütemét is, ez a befejezetlen állomány további jelentős csökkenését vonja maga után. Az 1982. évi fejlesztési beruházási tervünk várhatóan 70 millió forint lesz, ebből az összegből csökkentett ütemben tudjuk a fejlesztési feladatainkat megvalósítani.

Üzemfenntartás

Fenntartási költségekre 1981-ben idegen kivitelezők által végzett munkára várhatóan 130 millió forintot fordítunk, a saját fenntartási költségünk pedig 89 millió forintra teljesült. Így az év végi várható összes költségfelhasználás 219 millió forint. Bizonyos fokú mérséklést a fenntartási költségeken belül kénytelenek voltunk eszközölni, de azok a feladatok, melyeket a fenntartási tervben meghatároztunk, megvalósultak. Figyelembe véve a vállalatunknál rendelkezésre álló szakgárdát, az építő szakipari munkákat általában idegen kivitelezésben bonyolítjuk, a gépjavítást, egyéb karbantartási feladatokat pedig saját erőből végezzük. Gyáraink végrehajtották a tervekben meghatározott nagyleállási és egyéb karbantartási feladatokat, a meghatározott költségeket betartották.

Természetesen csak részben valósultak meg azok a higiéniai feladatok, melyeket a törvény előírásai miatt is szeretünk volna megvalósítani. A vállalat eredményelhelyezésével azonban nem tették lehetővé, hogy a fenntartási költségtervünket növeljük.

1982-re 210 millió forint tervezünk fenntartási költségekre, változatlanul a takarékos gazdálkodás a feladatunk. Arra kell törekedni, hogy a munkák megfelelő minőség ben készüljenek el, takarékos kodnunk kell a különböző anyagok felhasználásával és a fenntartási költségekkel min den területen

Energiagazdálkodás

Az energiára fordított költségeket 97,4 százalékra teljesítettük, az összes energiafelhasználást pedig 94,6 százalékra. Az előbbi két szám mutatja, hogy vállalatunknál a gyáraink többsége komolyan vette az energiaköltségekkel való takarékos gazdálkodást. Túlépte az energiaköltségeit a I. és az V. számú gyár. A energiaköltség-megtakarítást többirányú intézkedéssel tudtuk elérni. A mérhető helyeken beépültek a műszerek, ezeket folyamatosan figyelik gyáraink bevezették a szakszos fűtést is, ezt többnyire jól alkalmazták. A területi vezetők nagy többsége takarékoskodott az egyes energiahordozókkal. Változatlanul gőz túlzott felhasználása probléma, az 1982-es évben is a gőzmegtakarításra kell nagyobb súlyt fektetni. A vállalat rezsiköltségeiben az energiaköltség mintegy 20 százalék (201 millió forint). Az energiaárakban az elmúlt évben kétszer is történt áremelkedés, ezért minden gyárunknak és minden vezetőnek egyik súlyponti feladata az energiával való takarékoskodás. Folytatnunk kell a felhasználási kontingensek kialakítását, meg kell valósítanunk soron kívül a fűtés és egyéb energiahordozókkal kapcsolatos újításokat. Az energiagazdálkodással kapcsolatban is ismerik a gyárak a feladatokat, ha az előírt feladatokat megvalósítjuk, bízhatunk abban, hogy 1982. év végére is eredménnyel zárjuk az energiagazdálkodást.

Munkavédelem

A munkavédelmi tervben szereplő költségeket a tervnek megfelelően használtuk fel, úgymint a munkakörülmények javítására, a biztonságtechnikai állapotok javítására és a veszélyes és ártalmas munkakörülmények között dolgozók számának csökkentésére.

Rosszul alakult viszont a balesetek száma és a kiesett munkanapok száma, nem sikerült a bázisban elért eredményeket sem hozunk. Év közben többirányú intézkedéssel próbáltuk a balesetek megelőzni, erősítéseinknek nem hozták a várt eredményt. Több gyárban a vezető munkatársakat azért el kell hogy marasztaljuk, ez a gyárigazgatókat és gyári főmérnököket anyagilag is érinti.

1982-ben a területi vezetőknek sokkal nagyobb gondot kell fordítani a balesetek megelőzésére, mert ellenkező esetben a számaink tovább romlanak. Az 1981-ben kiadott igazgatói utasítást, mely az illetékes vezetők anyagi érdekeltségét szabályozza, változatlanul fenntartjuk, hogy vezetőnket anyaglag is szorítsuk a megfelelő munkakörülmények kialakítására és a balesetek megelőzésére. Gondolom nem kell különösebben hangsúlyoznom, hogy a munkavédelem elsősorban embert érint, de jelentős a kiesett munkaórák miatt a népgazdaságra és a vállalatra eső kár is.

B. J.

Borítékon kívül III.

Sorozatunk előző — második — részében a mosoda-varroda tevékenységével, az óvoda-bölcsődei hozzájárulásokkal és az utazási térítésekkel foglalkoztunk. Most ismét három témakör számadatait vizsgáljuk meg.

Nézzük először a lakásépítési kölcsönöket. A legtöbbet a sertésvágóhíd dolgozói kapták — ez nyilván összefüggésben van azzal, hogy ebben a gyárban dolgoznak a legtöbben. A kölcsönkapott összegek 50 és 140 ezer forint között mozognak. A nagyságrend a segítségre szorult dolgozók szociális helyzetétől függ. Az I. számú gyárban 1981-ben ebben a juttatásban 9 dolgozónk részesült. A teljes összeg 880 ezer forint.

A marhavágóhídon 5 dolgozó összesen 532 500 forintot kapott otthonának megteremtésére.

Újpesten egy, a szalámigyárban kettő, az V. számú gyárban és Kispesten egy-egy dolgozónk részesült magas összegű kölcsönben. A kölcsönök összesen 392 600 forintot tesznek ki.

Külön kimutatás készült a központ dolgozóinak kölcsönadott összegekről. Öten, összesen 525 620 forintot kaptak. Ha ezeket a számokat összeadjuk, akkor az derül ki, hogy összesen 24 dolgozónk kapott a vállalattól kölcsönt lakásgondjának megoldására: 2 330 720 forint értékben.

Nézzük, mennyibe kerül a Budapesti Húsipari Vállalatnak munkásszállók fenntartása. Összesen 167 fő elhelyezéséről kellett gondoskodni. A sertésvágóhíd 73, a marhavágóhíd 59, az V. számú gyár és a kispesti gyárrészleg 30, és a szalámigyár 5 dolgozója lakott munkásszálláson 1981-ben. Az egy főre jutó éves költség 9420 forint volt. Ez havonta — ugyancsak 1 főre számítva — 785 forintot jelent.

Köztudomású, hogy két vállalati üdülónk van, az egyik Balatonszabadiban, a másik pedig Hajdúszoboszlón. 1981-ben összesen 467 dolgozónk üdülhetett ezekben a létesítményekben. Az adatokból az is kiderül, hogy — főleg Balatonszabadiban — sok család, gyermekeivel együtt vette igénybe ezt a lehetőséget.

A sertésvágóhíd dolgozói közül 116-an (26 gyermek) üdült, a marhavágóhídról 90 fő (19 gyermek). Újpestről 31-en (10 gyermek), a szalámigyárból 28 dolgozónk (10 gyermek), az V. számú gyárból és Kispestről 38 fő (16 gyermek), a vállalati központból 94-en (37 gyermek). Kiemelkedő jelentőségű, hogy nyugdíjas dolgozóink közül összesen 70-en kaptak üdülési lehetőséget, döntő többségük természetesen Hajdúszoboszlón.

A Budapesti Húsipari Vállalat 1981-ben e két intézményben összesen 1 149 000 forintot költött üdültetésre. Az egy főre eső költség 2460 forint. (folytatjuk)

Andrasew

Az 1982. évi tervindító műszaki konferenciára február 15-én (lapzártánk időpontjában) került sor. A napirendi pontok előadói: Kárpáti Tamás igazgatóhelyettes, Pomázi András műszaki igazgatóhelyettes, valamint Cserháti László főkönyvelő voltak. Az ott elhangzottakra lapunk következő számában visszatérünk

Látogatás marhavágóhídon

A Fővárosi Kiegészítő Parancsnokság képviselői február 16-án *Kövesi János* főhadnagy vezetésével felkeresték a II. számú gyár honvédelmi klubját. Ezután gyáriatogatáson vettek részt. A vendégeket fogadta *Móricz György* a gyár igazgatója, a honvédelmi klub tiszteletbeli elnöke.

Bizottsági ülés

Szerdán, február 25-én összeül a Budapesti Húsipari Vállalat KISZ-bizottsága. Ifjúsági szervezetünk vállalati vezetésének elmúlt évi munkájáról *Budai Sarolta* titkár számol be. A téma megvitatása után a beszámoló a március 17-én sorra kerülő küldöttertekezlet alapdokumentuma lesz.

Nem mellékes a melléktermék

A Budapesti Húsipari Vállalat különböző szintű tanácskozásain, a vezetők nyilvános felszólalásaiban szinte minden alkalommal szóba kerül a melléktermékek hasznosításának kérdése. Tehát nyilvánvaló, hogy a melléktermék nem mellékes kérdés. A gazdasági cél nem is lehet más: minden egyes állatot a lehető legteljesebb mértékben fel kell dolgozni, minél magasabb értékű termékeket kell létrehozni az alapanyagból, és — végül — mindent a lehető legmagasabb piaci áron kell eladni. Nem is lehet ez másképp: a világon minden piacra orientált gazdasági alakulat ilyen célokat tűz maga elé. Másképp vagy ráfizetéses lesz a termelés, vagy pedig elmaradnak a bevételek a lehetőségektől. Ahhoz azonban, hogy az „utolsó szögig" mindent hasznosíthassunk, megfelelő technikára is szükségünk van. *Horváth László* - termelési osztályvezetővel ezekről a kérdésekről beszélgettünk.

— A vállalat ugyanolyan figyelmet fordít a melléktermékkihozatalra, mint a főtermékekre. A melléktermékek hasznosítása igen komoly eredményt jelent, de az egész népgazdaság szempontjából is fontos, hogy a hulladékanyagok megfelelően hasznosuljanak.

— *Mindig így volt ez?*

— Azt mondhatom, hogy évről évre szigorúbb a melléktermék-gazdálkodás. A gyárak — kötelezően — intézkedési terveket készítenek ezzel kapcsolatban, a felelősök kijelölésével. Így rendszeresen figyelemmel kísérhetjük a bőr, a vér, a csontok kitermelésének hasznosulását. Különös figyelmet fordítunk a vérplazma gyártására és felhasználására, mert ezzel a húskészítmények önköltségét lehet csökkenteni.

Ebben az esetben igen szigorúan be kell tartani a higiéniai követelményeket, hiszen a vér nagyon gyorsan romló anyag.

— *A marhavágóhídon azt láttam, hogy minden marha vérét külön kannába eresztik.*

— Így van. A vérplazmát teljesen steril körülmények között kell gyártani.

— *Egy kórházban láttam vércentrifugálást. Mi is ugyanígy készítjük a plazmát?*

— Ugyanilyen módon készítjük, a marhavágóhídon külön gyártóüzem foglalkozik ezzel.

— *Hol értünk el eredményeket az utóbbi években a melléktermék hasznosítása terén?*

— Különösen a bőrátlagok tekintetében értünk el eredményeket a sertésvágóhídon. A marhavágóhídi bőrminőségünk a legjobb az országban. A fejésnél igen csekély számban fordul elő technológiai hiba. Ez nagyon fontos, hiszen, ha „késhibás" a bőr, akkor alacsonyabb áron kerül értékesítésre.

— *Ugyanez a helyzet a máj, a tüdő esetében is?*

— Igen sokat lehet tenni a teljes értékű máj- és tüdőtermelés javítása érdekében. Ezek a termékek a húskészítménygyártás, a hurkagyártás alapanyagai.

— *Ezek kurrens cikkek lettek az élelmiszerpiacon. Hiszen valaha a belsőség a szegényemberek eledele volt.*

— Igen, de ennek a kérdésnek van egy állategészségügyi oldala is. Sokszor azért kerülnek elkobzásra ezek a szervek, mert beteg az állat. A vállalat a technológiai hibák megszüntetésével javíthat a kitermelés színvonalán. Például a tüdőnél használni kell a gépészetesebb, hogy a kazánvíz ne folyhasson bele. Arra kell ügyelni, hogy a termék ne azért kerüljön elkobzásra, mert nem tartották be az előírt technológiai utasításokat.

Lehet még javítani a sertésbőr minőségén is. Most az I. számú gyár 2,7-2,8 átlagosztálynál jár.

— *Mennyi a maximum?*

— Első osztály, de azt nem lehet elérni. De azért van még mit javítani.

— *Miért elérhetetlen az első osztály?*

— Mert nagyon sok a természetes hiba a bőrökön. Már eleve úgy érkezik az állat, hogy sérült a bőre.

— *Például ráütnek?*

— Igen, ez is előfordul.

— *Sajnos, nemegyszer láttam már, hogy nálunk is ütik az állatokat.*

— Előfordulhat, de szigorúan megköveteljük, hogy ne üssék őket. Ezért elektromos ösztökéket és slagból készült, rugalmas terelőszerszámokat kell használni. Ugyanakkor én nem állíthatom, hogy itt nem hibásodhat az állatok bőre. De valóban nagyon gyakori, hogy az állat már úgy érkezik be... például a szállítás közben összehorzsolódik.

— *Azt hiszem, a melléktermékek hasznosításának mértéke a szemlélettől függ.*

— Pontosan ezért kezeli a vállalat ilyen szigorúan a kérdést. Minden időszakra értékeljük az összes melléktermékgazdálkodási mutatót. Külön értékelésre kerül a gyárak munkája is. Ahol valamilyen elmaradás tapasztalható a korábbi időszakhoz vagy a tervhez képest, ott felszólítjuk a gyár igazgatóját, hogy tegye meg a megfelelő intézkedéseket.

— *Melyik gyárunk áll a legjobb, illetve a legrosszabb helyen?*

— Ezt nagyon nehéz így, egyértelműen kimutatni, hiszen a gyárak profilja más és más. Sokat javult az V. számú gyárban a belfeldolgozás. Igen jó az I. számú gyárban a Lavalrost kitermelés. Ez a Laval géppel olvasztott szalonnának a rostja, fehérjedús alapanyag. Felhasználjuk a különböző húskészítmények gyártásánál. Pótolni lehet vele fehérjét, fehérárut, szalonnát. Például a tervet 1981-ben 160,7 százalékra teljesítettük a Laval-rost bedolgozás területén. 239 tonna volt tervezve, 384 tonnát dolgoztunk be. Ez sok-sok ezer forintos hasznot hozott a BHV-nak, hiszen, ha nem ezt használjuk fel, akkor értékesebb alapanyagra lett volna szükségünk, szalonnára, esetleg húsra.

— *Milyen területen lehetne nagyot előre lépni?*

— Lehetne javítani a vér felfogásán, különösen az I. számú gyárban, de ez a marhavágóhídra is vonatkozik. Tovább javítható — amint már említettem — a sertésvágóhídon a bőr minősége. De a bélfeldolgozás területén is van mit tenni.

— *Mi a hiányosságok oka?*

— Főleg a munkaerő oldaláról nincsenek meg a feltételek. Például a bélfeldolgozásra nagyon nehéz embert találni. A fizetések sem olyanok, amelyek kompenzálnák a munka nehézségét.

Nagyon fontos kérdés a melléktermékek hasznosítása. Volt olyan igazgatói tanácsülés, amelyik csak ezzel a témával foglalkozott. Nincs elhanyagolva a terület, de vannak olyan objektív akadályok, amelyek miatt még nem minden tökéletes.

— *Köszönöm a beszélgetést.*

Andrasew

Moszkva KÖSZÖNTI **Budapestet!**

Az ünnepi programból

A Budapesten február 22—28-a között sorra kerülő *Moszkvai Napok* alkalmából *Mihail Skogyin*, a Moszkvai Városi Tanács kulturális osztályvezető-helyettese válaszolt az APN tudósítójának kérdéseire.

— *Kérem, ismertesse a közelgő eseménysorozatot...*

— A szovjet—magyar együttműködés évről évre gazdagabb lesz, az élet legkülönbözőbb területeire terjed ki. Ez jut kifejezésre a kölcsönösen megrendezett kulturális napokban, baráti ság fesztiválokban, színművészeti hónapokban is. Az idén Budapesten sorra kerülő Moszkvai Napok *folytatása* a sokoldalú kapcsolatok további erősítését szolgáló rendezvényeknek.

— A Moszkvai Napok alkalmából magas szintű politikai delegáció; népes, kiváló művészekből, tudósokból, élenjáró dolgozókból, sportolókból álló küldöttség érkezik Budapestre.

— *Milyen programok lesznek?*

— A közelgő Moszkvai Napok programja meglehetősen tartalmas és sokszínű. Legtöbb rendeltetése — véleményem szerint — az, hogy *beszámoljunk egymásnak* az SZKP XXVI. és az MSZMP XII. kongresszusa határozatainak megvalósításában elért eredményekről, kicseréljük munkánk tapasztalatait. A szovjet küldöttség elátogat majd a magyar főváros több vállalatához és szervezetéhez. A találkozókon véleményt cserélnek az alkotó értelmiség, az ifjúság képviselői és a sportolók is. A küldöttség előadói csoportja beszámol a budapesti vállalatok dolgozóinak a szovjet főváros életéről, a moszkvaiaknak a tizedik ötéves tervben elért eredményeiről.

— *Moszkva, a Szovjetunió fővárosa* — ezt az elnevezést kapja a moszkvai művészek nagyszabású kiállítása a Műcsarnokban. Ezen a különböző nemzedékeket képviselő moszkvai festőművészek több mint 80 alkotásával ismerkedhetnek meg a látogatók, köztük Pimenov, Silov, Gyementyev festményeivel is. A kiállítás február 24.—március 7. között tart nyitva. Délutánonként és vetélkedők is lesznek napközben.

Budapest ajándéka a moszkvaiaknak. A Béke és barátság emlékművet a Druzsba parkban, 1976-ban állították fel

— Ugyancsak ezekben a napokban rendezik meg a *szovjet filmek fesztiválját.*

— *Milyen moszkvai művészegyüttesekkel és szólistákkal ismerkedhetnek meg a budapestiek ezekben a napokban?*

— Közvetlenül a moszkvai napok ünnepélyes megnyitása után *ünnepi hangversenyt* adunk szovjet és magyar művészek fellépésével. Közöttük lesz a moszkvai Nagy Színház több neves szólistája, *J. Nyesztyerenko, T. Szinyavszkaja, A. Vorosilo,* valamint *N. Pavlova* és *V. Gorgyejev* balettművészek, továbbá *T. Smiga* és *J. Vegyenyejev*, a moszkvai operettszínház szólistái.

— Ezt követően *Moszkva üdvözli Budapestet* jelszóval a moszkvai művészek több hangversenyen mutatkoznak be a magyar fővárosban, az Operett Színházban, a Csepeli Vas- és Fémművek Munkásotthonában, a Magyar Néphadsereg Művelődési Házában. A moszkvai cirkuszművészek is bemutatják tudásukat és előadásokat tart a Gorkij Művelődési Ház öntevékeny táncegyüttese is.

J. Baranov

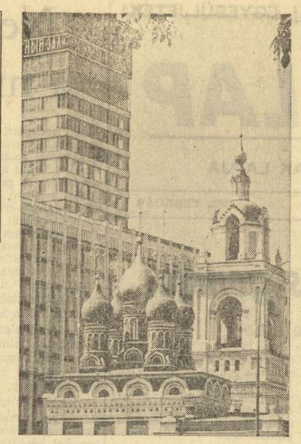

A Szent György templom, háttérben a Rosszija szálló

A szovjet főváros

A 835 éves ősi Moszkva a világ egyik legfiatalabb gigantikus méretű városa. Ugyanis a nyolcmilliós város lakásainak kilenctized része az utóbbi harminc évben épült.

Ennek ellenére Moszkvában sok olyan lakóház található, amely építészeti műemlék. Ezeknek az épületeknek belső helyiségeit a korszerű lakás követelményei szerint újítják fel, a homlokzatokat pedig eredeti formájukban állítják helyre. Moszkva lakásállományának megújításával meg lehet őrizni a régi városrészek sajátos építészeti hangulatát, a különböző korszakok stílusát.

A legtöbb moszkvai lakásra a magas szintű összkomfort és a kényelem a jellemző. Minden lakásban van vízvezeték, csatornázás, gáz és 99 százalékban központi fűtésű. A lakások száma évente több mint 100 ezerrel nő.

Az új, hatalmas lakótelepek 100-120 ezer ember számára készülnek. Egyszerre épülnek az óvodák és bölcsődék, az iskolák és orvosi rendelőintézetek, telefonközpontok és postahivatalok, a kereskedelmi és szolgáltató hálózat, filmszínházak és koncerttermek, sportkombinátok. Az új lakótelepek ily módon sajátos várost alkotnak a városban.

Beszédes adatok

Moszkva a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének fővárosa. Területe 900 négyzetkilométer, lakosainak száma 8 millió. 60 múzeuma és 30 színháza, koncertterme van. Csupán felsőoktatási intézményeiben mintegy 700 ezer diák tanul.

A szovjet fővárosban ötezer üzlet kínálja az árukat. Idén 116 csemege- és iparcikküzlet nyílik. Energikusan fejlesztik az előrendelési rendszert. Ezt a központtól távoli területeken, az új lakónegyedekben — Sztroginóban, Marinóban, Csertanovo-Annyinóban, Juzsnoje Izmajlovóban, Orehovo-Boriszovóban — igénylik elsősorban. A tervek szerint az előrendelési hálózat 20 millió megrendelésnek tud eleget tenni.

Napjainkban 5 milliónál veszik igénybe a közétkeztetést Moszkvában. A szovjet fővárosban 1931-ben 120 új éttermet nyitottak, 30 ezer férőhellyel.

Az idén elkészül 4 millió négyzetméter lakóterület. Elsősorban 11-15 emeletes házakat építenek. Négy év múlva a moszkvai épületek fele 15 emeletes, egyötöde pedig 24 emeletes lesz. A magasépítkezés lehetővé teszi a több zöldterület kialakítását, sportpályák létesítését. Valamennyi háznak játszó- és pihenőtere lesz.

A 185 kilométeres metróhálózat a XI. ötéves terv időszakában újabb 30 kilométerrel és 17 állomással bővül. A város ebben az évben több mint másfél ezer új autóbuszt kap, közöttük 200 népszerű Ikarusz-buszt.

Moszkva a világ tíz legnagyobb városának egyike. Az 1976—80-as években a város fejlesztésére 17,7 milliárd rubelt fordítottak. A lakásépítési program — a járulékos szolgáltató létesítményekkel együtt — a városi költségvetés egyharmadát teszi ki. A városi tanács évente 100-120 ezer új lakást épít. Az egészségügyre, az oktatásra és a kultúra terjesztésére a városi költségvetés 40 százalékát használják fel. Évente 20 új iskolát, 60 óvodát, mintegy 20 kórházat és rendelőintézetet, valamint filmszínházakat, kultúrházakat, sportkombinátokat építenek Moszkvában.

A moszkvaiak közül százezerre tehető azoknak a száma, akiknek Ivanov a családneve. Az Ivanovok mögött csak alig valamivel maradnak el a Szmirnovok: az ő számuk nyolcvanezer. Moszkvában jelenleg mindössze egy Ivan Groznij él (vagyis Rettegett Iván, ahogyan a XVI. századi orosz cárt hívták) és húsz Alekszandr Szergejevics Puskin.

A. Gyedul

Várva várt vendégek

TAMARA CARMENJE

A Nagy Színház Beethoven-termét szó szerint elárasztották a hangok 1964 nyarán. A társulatba jelentkező énekesek próbáján az első turnus pótmeghallgatásánál tartottak...

— *Tamara Szinyavszkaja. Született 1943-ban* — jelentette be a titkár.

— Otthon mit sem sejtettek kalandjaimról — emlékezik vissza Tamara. — Amikor a mama megtudta, hogy felvettek a Nagy Színházba, nem hitte el, azt gondolta, hogy tréfálok.

Szinyavszkaja 1968-ban a bulgáriai VIT-en első díjat és aranyérmet nyert. A következő évben Belgiumba utazott. Ott is győzelmet aratott. Megtapsolták még Lengyelországban, Magyarországon, az NDK-ban, Belgiumban, Franciaországban, Japánban és Kanadában.

És következett a Carmen. *Tamara Carmenje!*

A Nagy Színházban rendezett első bemutató óta ez volt az ezerhatvanketted Carmen-előadás. Mennyi csillogó mezzo mutatkozott be a moszkvai opera színpadán ebben a szerepben! Hogyan fogadják majd a nézők a debütáló énekesnőt, Irina Arhipova után, Jelena Obraszcova után?

Abból ítélve, milyen érzelmi és pszichológiai telítettséggel formálta meg az énekesnő Carmen alakját, mindaz, amit keresett, megvalósult. *Carmenje lírai, könnyed, romantikus, mélységes szerelmében komoly.* Szinyavszkaja hangja bársonyos, szabadon áradó, keresve sem találni jobbat ehhez a szerephez!

A TEHETSÉG VARÁZSA

Az énekes nem siet sem a válasszal, sem azzal, hogy önmagáról beszéljen. Annál is inkább, mert életrajza szorosan összefonódik az általa eljátszott szerepekkel, hősökkel. Ezért, ha valamilyen sorsát meghatározó első dátumot akartunk megjelölni, ez leginkább a színházba lépésének éve.

Az 1963-as év volt ez, amikor *Jevgenyij Nyesztyerenkót* meghívta a Leningrádi Kisopera. 1967-ben pedig már a Kirov Operaházba került, s erre az időre díjat nyert a Glinka össz-szövetségi énekversenyen, s ezüstérmet a fiatal énekesek találkozóján, Bulgáriában. 1970-ben pedig első díjat kapott a nemzetközi Csajkovszkij-versenyen. Azután meghívták a Nagy Színházba, ahol az 1971—72-es évadban a *Ruszlan és Ljudmilla* előadásában lépett fel. S ekkor végleg a nagy tehetségek sorába emelkedett.

Tehát az évek felsorolása 1963-mal kezdődik. Ám ezt egy egészen más élet előzte meg... Tanulmányok a leningrádi építészmérnöki főiskolán, *építészmérnöki munka...* Még konzervatóriumi hallgatóként is dolgozott építkezésen.

— A Ruszlanon végzett munka igen derűs és boldog időszak volt az előadás valamennyi résztvevőjének — mondja Jevgenyij Nyesztyerenko. — Egy nagyszerű művet meg kell szerettetni a nézőkkel, és büszke vagyok rá, hogy ez sikerült. *Örülök, amikor Muszorgszkij, Sosztakovics, Szviridov* műveinek énekelésére kérnek fel.

Jevgenyij Nyesztyerenko tizenhárom nagylemezéből három Muszorgszkij műveit örökíti meg az ő előadásában.

AZ EGYETÉRTÉS DUETTJE

A Moszkvai Állami Nagy Színház mindig híres volt kettőseiről: *Gelcer és Tyihomirov, Ulanova és Gabovics, Pliszeckaja és Fagyejcsev, Makszimova és Vaszilijev...* Az utóbbi években ismét egy nagyszerű kettős alakult ki: *Pavlova és Gorgyejev.*

A különböző koreográfiai iskolák *neveltjei* először 1973 nyarán találkoztak Moszkvában, a nemzetközi balettversenyen. Vjacseszlav Gorgyejev ekkor már a Nagy Színház vezető szólistája volt. Nadja Pavlova, a permi táncművészeti középiskola 6. osztályos tanulója viszont győzött az országos versenyen. Ez szenzációnak számított. És egy újabb meglepetés: *Pavlova megnyerte a moszkvai nemzetközi balettverseny nagydíját!*

Csaknem közvetlenül a moszkvai siker után a Pavlova—Gorgyejev kettős elindult első külföldi turnéjára a Egyesült Államokba. Ezt még számos külföldi vendégszereplés követte: Ausztria, Japán, Mexikó, Franciaország, Lengyelország, Belgium...

1975. november 6-án a fiatal pár összeházasodott.

Pavlova és Gorgyejev a *romantikus előadói stílus megszemélyesítői.* Nehéz lenne kiemelnünk egyik vagy másik alakításukat. A híres kettős nemrég táncolta 13. bemutatóját Bartók Béla *A fából faragott királyfi* balettjében.

Vagyim Kiszeljov

A Szverdlov téren, Marx Károly monumentális emlékművével szemben magasodik a moszkvai Nagy Színház, a Bolsoj Tyeatr. 1821—24 között építették, nézőterén 2200 ülőhely van. Itt került sor Glinka, Rubinstein, Csajkovszkij, Hacsaturján és még sok más nagy művész alkotásainak ősbemutatójára. Ebben az épületben tanácskozott 1918-ban a szovjetek V. kongresszusa, amely elfogadta az első szovjet alkotmányt. A szovjetek VIII. kongresszusán itt fogadták el az ország villamosításának tervét, a GOELRO-t. 1922. december 30-án itt határozták el a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének megalakítását

Huszonöt éves a munkásőrség

Ünnepi egységgyűlést tartott a IX. kerületi Jurinovics Miklós Munkásőr-zászlóalj

A IX. kerületi Jurinovics Miklós Munkásőr-zászlóalj 1982. január 22-én tartotta munkaértekező egységgyűlését a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen. Nagyban emelte az egységgyűlés ünnepélyességét, megkülönböztetett rangot adott az összejövetelnek, hogy napjainkban ünnepli megalakulásának 25. évfordulóját a munkásőrség.

Az elnökségben helyet foglalt *dr. Schulteisz Emil*, a Minisztertanács tagja, egészségügyi miniszter, *Gérnyi Kálmán* az MSZMP Budapesti Bizottságának tagja, a Fővárosi Tanács elnökhelyettese, *Gál Lászlóné*, a IX. kerületi pártbizottság első titkára, *Tóth Tibor*, a Munkásőrség Budapesti Parancsnokság szakcsoportvezetője, *Iván Alexandrovics Mária* őrnagy, a Szovjet Hadseregcsoport képviselője, *Szabados László*, a IX. kerületi Tanács elnöke, *Paál György* vezérőrnagy, a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskola parancsnoka, *Ballabás László*, a IX. kerületi KISZ-bizottság titkára, *Horváth János*, a IX. kerületi pártbizottság volt első titkára, *Oravecz Ferenc*, a zászlóalj volt parancsnoka, *Straub Károly*, a BHV pártbizottságának titkára, *dr. Glemba István* rendőr alezredes, a IX. kerületi rendőrkapitányság vezetője, *Aradi Sándorné*, a ZÖLDÉRT vezérigazgatója, *Méhes Tibor, Sipőcz Ferenc, Percze Sándorné* és *Percze Sándor* alapító munkásőrök.

Az egységgyűlés elnöke, *Ábrahám Ferenc*, a IX. kerületi pártbizottság titkára ismertette az MSZMP Központi Bizottságának a 25 éves munkásőrséghez intézett levelét, majd felkérte *Gál Lászlónét*, hogy tartsa meg ünnepi beszédét.

A Jurinovics Miklós nevét viselő zászlóalj köszöntése után a kerületi első titkár arról beszélt, hogy e néhány perc nem ad módot az alakulat történetének részletes ismertetésére. A kerületi zászlóalj élete tulajdonképpen azonos volt a főváros életével, s ezen belül is elsősorban a IX. kerület mindennapi valóságával —, de kiszakítva ebből az átfogó valóságból külön említést érdemel néhány esemény, néhány dátum. Ilyen volt például 1957. január 29-e, amikor az ideiglenes intézőbizottság úgy döntött, hogy létrehozza a kerületi munkásőrséget.

Rövid idő alatt mintegy 150-200-an jelentkeztek, s 1957. április 8-ra már 3 század alakult. A szervezésben kimagasló érdemeket szerzett *Horváth János* elvtárs, a pártbizottság akkori első titkára. Az alapító munkásőrök között sokan voltak, akik fontos politikai posztokat töltöttek be. Feltétlenül említést érdemel a zászlóalj első parancsnoka, *Mészáros Sándor* őrnagy, mint a második parancsnok. *Rékai Miklós* és az őt követő *Oravecz Ferenc.*

A századparancsnokok sorában szintén kitűnő képességű elvtársak tevékenykedtek. Az első század a 25 év alatt 14 alkalommal érte el az első helyezést a versenyben, s ebben jelentős érdeme van Földi Gyula elvtársnak.

Gál Lászlóné elvtársnő ezt követően arról beszélt, hogy a munkásőrség hagyományainak ápolásában az alapítók hite, elkötelezettsége folytatódik. Szép és sokatmondó jelkép az, amikor a leszerelő apa saját fiának adja át a fegyvert, hogy tovább folytassa az általa megkezdett utat. Befejezésül a kerületi pártbizottság első titkára megköszönte a zászlóalj állományának múlt évi munkáját, a most eskü tett elvtársaknak pedig azt kívánta, hogy munkásőréletük legyen olyan tartalmas, eredményes, mint az elődöké volt.

Ezután *Schulteisz Emil* egészségügyi miniszter a kormány képviseletében emelkedett szólásra. Megtiszteltetés számára — mondta —, hogy a Minisztertanács nevében köszöntheti a IX. kerületi munkásőrket, majd rövid történelmi áttekintésben vázolta az elmúlt 25 év főbb eseményeit.

A következő felszólaló *Szabados László*, a IX. kerületi Tanács elnöke volt. Mint mondta: a jubileumi évforduló alkalmából csak az elismerés felsőfokán szólhatunk azokról, akik a napi fárasztó munka mellett részt vállalnak dolgos hétköznapjaink zavartalanságának biztosításából. A munkásőrök áldozatos tevékenységükkel, harckészültségük állandó erősítésével, a hazafias honvédelmi nevelés terén elért eredményeikkel hozzájárulnak pártunk politikájának érvényesítéséhez.

Az egységgyűlés elnöke *Szabados László* felszólalása után *Iván Alexandrovics Mária* őrnagynak adta meg a szót, aki alakulatának parancsnoksága, pártszervezete és harcosai nevében köszöntötte a 25 éves munkásőrséget.

Ezután *Gál Lászlóné* és *Herczeg Ferenc* zászlóaljparancsnok kitüntetéseket adott át. A munkásőrség országos parancsnoka a jubileumi évforduló alkalmából a munkásőri pártmegbízatás példamutató teljesítéséért a termelő és a közéleti munkában kifejtett eredményes tevékenységéért *Sipőcz Ferenc* alapító munkásőrnek a Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozatát, a 25 éves Szolgálati Érdemérmet és a Jubileumi Emlékjelvényt adományozta; *Bedő Károlynak* a Haza Szolgálatáért Érdemérem bronz fokozatát; *Oravecz Ferenc* alapító munkásőrnek pedig folyamatos szolgálata elismeréséül a Jubileumi Emlékjelvény kitüntetést adományozta.

Ezt követően *Gál Lászlóné* és *Herczeg Ferenc* átadta folyamatos munkásőri szolgálatuk elismeréséül a Szolgálati Érdemérem 25 éves fokozatát és a Jubileumi Emlékjelvényt 82 munkásőrnek, valamint a Jubileumi Emlékjelvényt további 32 tartalékos alapító munkásőrnek.

A munkásőrség országos parancsnoka a 25. évforduló alkalmából Jubileumi Emlékjelvényt adományozott *Horváth Jánosnak*, a IX. kerületi nyugalmazott első titkárának, aki a munkásőrség megalakításakor tevékenységével hozzájárult a kerületi zászlóalj megszervezéséhez. Ugyanekben a kitüntetésben részesült *Horváth Ernő*, a IX. kerületi pártbizottság tagja, aki a részt vett a kerületi munkásőregység megszervezésében.

Szintén a Jubileumi Emlékjelvényt kapták: *Leviczki Andrásné*, a zászlóalj alapító munkásőre; *Zala Lajos*, az Élelmiszeripari Gépgyár igazgatója és *Rékai Miklós*, a Magyar Ellenállók és Antifasiszták Szövetsége tagja, a zászlóalj nyugalmazott parancsnoka.

A munkásőrség országos parancsnoka a munkásőrség megszervezésében, valamint a IX. kerületi zászlóalj irányításában végzett kiemelkedő munkájának elismeréséül *Gál Lászlónénak*, a IX. kerületi pártbizottság első titkárának a Jubileumi Emlékjelvény kitüntetést adományozta, melyet *Gérnyi Kálmán* adott át.

Az egységgyűlés elnöke ezután bejelentette, hogy a Munkásőrség Budapesti Parancsnoksága értékelte az 1981. évi feladatok végrehajtását és a zászlóalj munkáját kiválónak minősítette. Ennek elismeréseként a szocialista versenymozgalomban elért eredmények alapján az egység részére Elismerő Oklevelet adományozott, melyet *Tóth Tibor* adott át.

A szocialista verseny zászlóaljon belüli további eredményei: Az 1981. évi tevékenység alapján a Zászlóalj Legjobb Százada kitüntető címet, zászlót és elismerő oklevelet az 1. század személyi állománya érdemelte ki. A Zászlóalj Legjobb Szakasza címet, zászlót és oklevelet a 2. század 1. szakaszának kollektívája kapta.

Az eskütétel után a Munkásőrség Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett Központi Férfikara adott mintegy félórás műsort, mely osztatlan sikert aratott a jelenlévők körében, s méltó befejezése volt a IX. kerületi Jurinovics Miklós Munkásőr-zászlóalj kitüntetéseinek.

—Varga B.—

Összevont taggyűlés

Összevont KISZ-taggyűlés volt február 11-én a marhavágóhídon. Az éves munkáról Fekete István megbízott KISZ-titkár számolt be. Ezt vita követte. A választás eredménye: titkár *Fekete István*, vezetőségi tagok: *Bán Zsófia, Takács Sándor, Szabó István, Czimmer Gáborné, Iván József és Oláh Gábor.*

Farsangi bál

A sertésvágóhíd KISZ-klubjában február 26-án 16 órától farsangi bál lesz. Az esemény megrendezésében közreműködik I. és II. számú gyár klubvezetősége és az V. KISZ-alapszervezet is. Lesz filmvetítés, fánkfalóverseny, férfi, női, szépség- és jelmezverseny! Nagyszerű jutalmak!

Vándorkiállítás

A Ferencvárosi Alkotó Közösség a februári programtervezettől eltérően 15-én este 19 órakor, első alkalommal rendezte kerületi vándorkiállítását a vasutasok Aszódi úti munkásszállásán. A kiállításon jelen volt Ballabás László elvtárs, a KISZ IX. kerületi bizottság titkára, Fenyvesi Tibor kulturális munkabizottság részéről. Mintegy 14 alkotó zsűrizett alkotásait láthatták a szálló dolgozói. Az alkotók a megnyitó után az alkotások megszületéséről adtak izelítőt. Modell után festettek, rajzoltak a helyszínen, majd kötetlen beszélgetést folytattak korunk művészetéről, stílusáról, hétköznapjaink esztétikájáról. Véleményt a néhány alkotás került kisorsolásra a résztvevők között.

Választások a vöröskeresztes szervezetekben

Marhavágóhíd

A marhavágóhídon február 0-én tartotta vezetőség- és küldöttválasztó taggyűlését a vöröskeresztes szervezet, a gyár ebédlőjében. Fehér abrosszal terített — friss pogácsa, és üdítő italok — asztal várta a gyülekező vöröskeresztes tagokat.

Az elnökségben foglalt helyet *dr. Urbán Géza*, a szervezet elnöke, *Letovics Imre* pártitkár, *Mecseki Istvánné* szb-titkár, *Mórocz Antalné*, a szervezet titkára, valamint a vendégek: *dr. Koczkás Ottó*, a IX. kerületi Tanács egészségügyi osztályának, *dr. Pácozdi Ágnes* pedig az István kórház vérellátó osztályának képviseletében.

Mecseki Istvánné köszöntötte a Vöröskereszt-szervezet tagjait és vezetőségét, a vendégeket a gyár politikai és gazdasági vezetése nevében, majd *Mórocz Antalné* titkár emlékezett szólásra. Beszámolója az elmúlt öt esztendő végzett munkájával foglalkozott:

„Említeném elsősorban a véradást, az adatok mutatják, hogy évről évre növekedett a véradók száma és az adott vér mennyisége. 1977-ben 220-an 119 liter vért adtak, 1978-ban 356-an 129 litert, 1979-ben 381-en 146-ot, 1980-ban 416-an 152 litert, 1981-ben pedig már 386 fő vett részt létesítményünk véradási akcióin.

A készenlétű brigádokat 1979-ben kezdtük szervezni a rendkívüli véradásokra. Ők a szocialista brigádok soraiból kerültek ki. Ez a készenlét évenként 8-10 sürgős esetben ment be az István kórházba, súlyos műtétekhez.

A marhavágóhídon 13 kijelölt elsősegélynyújtó hely van. Alapoktatásuk megtörtént, egy alkalommal továbbképzésen is részesültek. Egészségügyi órjáratot és higiéniai szemlét tartottunk. Az egészségvédelem érdekében nagy lépteekkel haladtunk előre. Szemszűrést szerveztünk, ebben a Gyáli úti szemklinika orvosa nyújtott segítséget, és vállalta a kiszűrt betege: kezelését. Az elmúlt években jött létre a rendszeres nőgyógyászati szakrendelés, ezen belül kéthetenként az onkológiai szakvizsgálat. Továbbá fogászati rendelés és EKG vizsgálat folyik rendszeresen a marhavágóhídon. Üzemorvosunk *dr. Urbán Géza* minden negyedévben különböző témájú előadásokat tart üzemrészeinkben, filmvetítéssel egybekötve.

A vállalat vezetői figyelemmel kísérik munkánkat, támogatják kéréseinket. A társadalmi szervezetekkel is jó a kapcsolatunk. Kiemelném a szakszervezeti bizottságot, shonnan maximális támogatást kapunk, és biztosította az anyagi fedezetet ahhoz, hogy a többszörös véradóinknak jutalmakat adhassunk. Köszönöm a sok segítséget, amelyet nekem is nyújtottak a munkámhoz, amit a Vöröskeresztért tettek.

Ezt követően *dr. Urbán Géza*, a vöröskeresztes szervezet elnöke ismertette az 1982. évi munkatervet. Ebből emelünk ki néhány részletet:

Az első legfontosabb feladatunk az V. kongresszus határozatainak sikeres megvalósítása, munkatervünk a kiegészítése a soron levő VI. kongresszus anyagával.

Egészséges életmódra nevelés, alkoholizmus elleni küzdelem, környezetvédelem, tisztasági mozgalom, a párt és a kormány családpolitikai törekvésének erősítése, anya- és gyermekvédelem szerepel többek között az alaposan, jól átgondolt idei munkatervben.

Mecseki Istvánné megköszönte a beszámoló és a munkaterv ismertetését, majd hozzászólások következtek:

Kerekes Gyula elmondta, hogy a beszámolót jónak találta, de ne feledjtsük el, minden terv annyit ér, amennyit megvalósítunk belőle. A vöröskeresztes szervezetet egy olyan lánchoz hasonlította, amelyet láncszemek alkotnak. Ha egy láncszem hiányzik, máris nehezebben lesz kör a körből. Azaz, a terveket csak úgy lehet megvalósítani, ha mindenki aktívan részt vesz a végrehajtásban. Hozzászólását egyetértő taps fogadta.

Dr. Koczkás Ottó elmondta, hogy a Vöröskereszt az emberek humanizmusára épít. Adatokat ismertetett, amikor beszámolt arról, hogy 3200 liter vért adott a kerületben levő vállalatok kollektívája. A 300 ezer forintos hozzájárulás az öregek szociális otthonainak építéséhez szintén szép eredmény. Talán kevesen tudják — mondotta —, hogy kerületünkben 5300 kis nyugdíjas él. Mégsem pénzt kérnek. Társaságra vágynak, sokan orvosi segítségre. Ezen a téren még nagyon sok dolgunk van, ezt az aktívák nélkül csupán az állam elvégezni nem tudja. Egy társadalmi szervezet akkor tud eredményesen dolgozni, ha a többi társadalmi szervezettel jó kapcsolatban van. A kerületi vezetőség nevében megköszönte az áldozatos munkát, és kérte továbbra is a hasonló jó hozzáállást.

A felszólalásokat az aktívák jutalmazása, majd az új vezetőség és a VI. kongresszusra induló küldöttek megválasztása követte.

A szavazás eredményeként a taggyűlés elnöknek *dr. Urbán Gézát*, titkárnak Kollár Józsefnét, titkárhelyettesnek *Kerekes Gyulát*, gazdasági felelősnek *Varga Józsefnét*, egészségügyi felelősnek *Dienes Évát*, családvédelmi felelősnek *Bak Jánosnét*, környezetvédelmi felelősnek *Botár Attilánét*, véradás szervezőnek *Nemes Józsefnét*, ifjúsági felelősnek *Bán Zsófiát*, számellenőrnek *Flóris Andrásnét* és *Hubai Évát* választotta meg.

A két küldött a tagság szavazatai alapján *Kollár Józsefné* és *Kerekes Gyula* lett.

Befejezésül *Mecseki Istvánné* kívánt eredményes munkát, szép sikereket, jó egészséget a vezetőség megválasztott tagjainak, és minden jelenlevőnek.

—pbv—

Kispest

A Budapesti Húsipari Vállalat V. számú gyárának kispesti gyárrészlegében február 9-én a Vöröskereszt alapszervezet vezetőségválasztó taggyűlésére került sor. Az eseményen részt vett a Vöröskereszt XIX. kerületi titkára Kiss Irén is.

Az alapszervezet munkájáról és az V. kongresszus óta teljesített feladatokról *Takács Sándor*, az alapszervezet vezetőségének elnöke számolt be.

— A jelenlegi vezetőségünk 1978 óta változatlanul együtt dolgozik, s így az elért eredményeket, vagy hibákat közösen értük el, illetve végeztük — mondta Takács Sándor.

Az elmúlt időszak alatt jelentősen fejlődött területünkön a térítésmentes véradó-mozgalom. Közös munkánknak köszönhető, hogy sikerült megszervezni a kiszállásos véradást. Bár kezdetben többletfeladatot jelentett, de óriási eredmény javulásához vezetett a donorok számának emelkedésével. A kiszállást megelőző években egy-egy alkalommal 10-12 fő vett részt a kerületben térítésmentes véradáson. A megváltozott körülmények miatt 40-45 fő ad évenként két alkalommal térítésmentesen vért. A jó munkának köszönhető, hogy az elmúlt években véradási tervünket teljesítettük. Itt szeretném megemlíteni, a véradás szervezésében kiemelkedő munkát végző és személyes példát is mutató Vitéz Ferenc elvtárs nevét, akinek nagy része volt eredményeink elérésében.

1979-ben aktívan közreműködtünk a gyárrészleg történetében először megrendezett névadóünnepségen, ahol öt kis új állampolgár névadóját tartotuk, bővített családi ünnepség keretében.

Évenként nagyon sikeres kommunista műszakok alkalmával lehetőséget biztosítottunk arra, hogy dolgozóink kiskorú gyermekeit ezen a napon vendégül lássuk, és megismertessük őket szüleik munkahelyével. Az ilyen alkalmakkor étkezésükről és szórakoztató előfoglaltságukról is alapszervezetünk gondoskodik.

Az öregek élve alkalmából a terület egyik alapszervezete közreműködésével megvalósítunk a területünkön levő idősebb lakosokat. 27-en jöttek el üzemlátogatásra, kötetlen beszélgetésre.

Alapszervezetünk néhány tagja részt vett az elmúlt évi centenáriumi országos, illetve kerületi ünnepi ülésen. Taggyűlés keretében is méltattuk ennek jelentőségét. A budapesti vezetőség által meghirdetett „főváros az öregekért" társadalmi megmozduláshoz is részt vettünk. Szocialista brigádjaink 4540 forinttal segítették a mozgalom sikerét. Tevékenyen részt vettünk az olyan munkahelyi feladatok szervezésében, amelyek szorosan kapcsolódtak a Magyar Vöröskereszt célkitűzéseihez is. Az elmúlt évben az üzemi orvosunk által vezetett elsősegélynyújtó tanfolyamot 15-en végezték el. Így megoldottnak tekinthető a nap minden szakában a gyors elsősegélynyújtás biztosítása.

Az elmúlt években folyamatosan részt vettünk a kerület, illetve a vállalat által meghirdetet környezetvédelmi és tisztasági versenyben. Kétszer második, majd az elmúlt évben első helyezést értünk el.

Üzemünk tevékenységének jellegéből adódóan minden évben két alkalommal egészségügyi tanfolyamot szervezünk. Ezen elsősorban az újonnan belépő dolgozókat részesítjük alapfokú higiéniai oktatásban.

Az elmondottak nem részletesen tükrözik elvégzett munkánkat, csupán a nagyobb megmozdulásokat, közösen végzett feladatokat körvonalazzák. Vannak hiányosságaink is. Ezeken az elkövetkezendő időkben igyekszünk javítani. Például rendszeresebbé kell tenni a vezetőségi üléseket, jobban együtt kell működnünk a területi tömegszervezetekkel. Meggyőződésünk az, hogy ezt a feladatot sikerül jobban megszervezni, élővé tenni, akkor jobb eredmények elérésére is leszünk képesek — mondta *Takács Sándor*, az alapszervezet elnöke.

A kispesti gyárrészleg vöröskeresztes alapszervezetének vezetőségválasztó taggyűlése újra választotta a vezetőség tagjait: elnök *Takács Sándor*, titkár *Stafán Józsefné*, gazdasági felelős *Varga Józsefné*, tisztasági felelős *Trincsák Anna*, véradófelelős *Vitéz Ferenc*, számellenőr *Sonkoly Jánosné* lett ismét.

A.

Napi kapacitásuk 500 láda. Ennyit kell az I. számú gyár gondnoksága dolgozóinak elmosni egy műszak alatt